I tnalù dwata

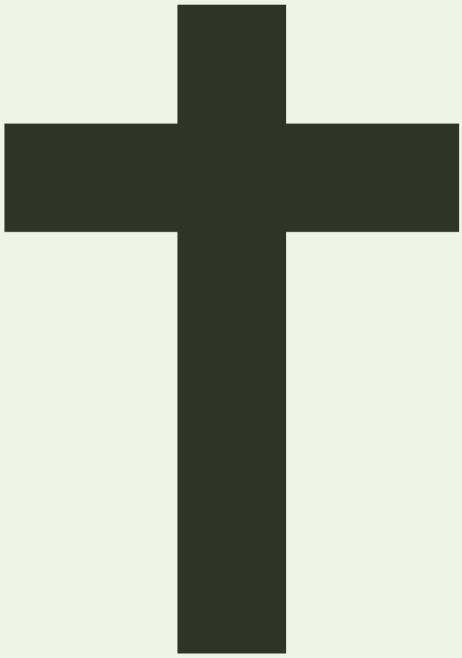

New Testament in Blaan, Sarangani

I tnalù dwata
New Testament in Blaan, Sarangani

copyright © 1998 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Sarangani Blaan (Blaan, Sarangani)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 1998, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.
This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.
You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

- You must give Attribution to the work.
- You do not sell this work for a profit.
- You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Blaan, Sarangani

© 1998, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.
This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.
You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

- You include the above copyright and source information.
- You do not sell this work for a profit.
- You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-03-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 23 Aug 2023 from source files dated 29 Jan 2022
efb4a7ef-8c5f-5201-b899-abcaa7a21d0e

Contents

Dyénésis 1
Éksodus 39
Ruth 64
Salmo 68
Dad Fngewe 108
Dyona 139
Matyu 142
Mark 184
Luk 211
Dyan 254
Dad Nimò 284
Roma 323
1 Korintu 341
2 Korintu 360
Galasya 372
Ifisus 379
Filifos 386
Kolosas 391
1 Tésalonika 396
2 Tésalonika 400
1 Timoti 402
2 Timoti 407
Titus 411
Filimon 413
Hibru 415
Dyém 430
1 Fiter 435
2 Fiter 440
1 Dyan 443
2 Dyan 448
3 Dyan 449
Dyud 450
Tafite 452

Dyénésis
I Tnanin Libru Sulat Mosis

Kafaglabat gablà di libru Dyénésis

I gumtatek talù Dyénésis dunan katbù. I libru Dyénésis i tmulen gablà di katbù i kdee, katbù i tanà ani, katbù i lagi na libun, katbù i salà, na katbù i dad fakang Dwata gablà di kafalwaan i dad to di salàla.

Libru Dyénésis ani gugambet gablà di dad to Dwata na i fandaman gablà di dale. Na gugambet gablà ku Adam, Iba, Noa, Abraham, Isaak, Dyékob, Dyosif, na dad flanekan.

Di katbuan Dwata mimò langit na banwe

1 Di katbuan, Dwata mimò langit na
banwe. 2 I banwe ani landè fa too bawe-
han, du landè fa déén. Na di klamang i
mahin too kmifu, na too mgal nus mdà di
Tulus Dwata, mbal di tah i mahin ani.
3 Na di bang ani, mdek Dwata, manan,
“Ani too nun lwa.” Na tamalwa nan. 4 Di
kite Dwata i lwa, lehew kenen. Kafnge én,
santanin i lwa di kifu. 5 Na dnagitan i lwa
dunan “mduh”, na dnagitan i kifu dunan
“butang”. Na mlius i butang na mlius i
mduh, na tafnge i tnanin duh.
6 Kafnge én, mdek Dwata, manan, “Ani
banlenggu di gutngà, fye nun yéél di tah
i banwe, na nun di dungan.” 7-8 Di kag-
manan ani gasil mgimò. Na i bleng nimoan
ani dnagitan “langit”. Na langit i samtani
i yéél di tahan na i yéél di dunganan. Na
mlius i butang, na mlius i mduh, na tafnge
i galwen duh.
9 Kafnge én, mdek Dwata, manan, “Ani
mastifun i yéél dungan i langit, du fye
nun gukafagan.” Di kagmanan ani gasil
mgimò. 10 Na dnagitan i gukafag ani
dunan, “tanà”, na dnagitan i yéél tamas-
tifun dunan, “mahin”. Di kite Dwata i
mgimoan, lehew kenen.
11 Kafnge én, mdek Dwata, manan, “Ani
dee bung dad tmabò di tah tanà na dee
bung kayu. Na kdee di dale munge fye
lêman tmabò.” Di kagmanan ani gasil
mgimò. 12 Na dee bung tmabò na dee bung
dad kayu nun bunge lamnok di tah tanà. Di
kite Dwata i mgimoan, lehew kenen. 13 Na
mlius i butang, na mlius i mduh, na tafnge
i gatlun duh.
14 Kafnge én, mdek Dwata, manan, “Ani
nun dad mneng msut di langit, du fye sam-
tani i mduh di butang. Én i mlé ilè gugmadè
i dad duh, na i dad fali, na i dad bang
mangamfù di Dwata. 15 Na dad mneng ani
i msut di langit, du mneng na mlé kalwa di
tanà.” Di kagmanan ani gasil mgimò. 16 Na
nimoan lwe malbang too mneng. Nimoan i
duh, du mneng di mduh na nimoan i bulen
du mneng di butang. Na nimoan i dad
blatik. 17 Kdee ani fkah Dwata di langit du
fye mlé kalwa di tanà. 18 Én i gal mneng
di mduh na butang, du fye mastani i lwa
di kifu. Di kite Dwata i mgimoan, lehew
kenen. 19 Na mlius i butang, na mlius i
mduh, na tafnge i gfatan duh.
20 Kafnge én, mdek Dwata, manan “Ani
nun dee bung mnè di lam i mahin na di
yéél, na nun dee bung dad anuk di bnas
mayeng di tah i tanà.” 21 Taman tamgimò
Dwata i dad malbang, na dee dademe bung
mnè di lam i mahin na di yéél, na dee
bung dad anuk di bnas. Di kite Dwata i
mgimoan, lehew kenen. 22 Na nun kafye
blén di kdee dad mgimoan ani, na manan
di dad nalaf, “Mbel gamu, du fye mbaling
gamu dee di klamang i mahin na yéél. Na
manan di dad anuk di bnas, mbel gamu di
klamang tanà.” 23 Na mlius i butang, na
mlius i mduh, na tafnge i glimen duh.
24 Kafnge én, man Dwata, “Ani nun dee
bung lmanaf mnè di tah tanà, i dad lmanaf
mnalam, na nun mlayal, na dad malbang,
na dad malnak lmanaf.” Di kagmanan ani
gasil mgimò. 25 Na tamgimò Dwata kdee
dad lmanaf ani gine. Di kiten i mgimoan,
lehew kenen.
26 Kafnge én, man Dwata, “Ani mimò agu
i dad to salngad i deg kagkah. Na fdatahgu
ale di dad nalaf di mahin, di dad anuk di
bnas, di kdee dad lmanaf, dad mnalam na
dad mlayal, dad malbang na dad malnak.
Na i dad to ani i magot kadang i kdee
tamgimògu.”
27 Taman tanimò Dwata i dad to. Nimoan
ale salngad i kenen kagkah. Na tanimoan
ale lagi na libun.

28 Kafnge én, nun kafye blén di dale, na
manan, “Mbel gamu, du fye nun dad belyu
mnè na mebe i klamang tanà. Gamu sa
fagotgu i dad nalaf di mahin na yéél, na dad
anuk di bnas gal mayeng, na i dad kdee dad
lmanaf i mnè di tah i tanà, dad mnalam na
dad mlayal.”
29 Lêman talù Dwata, manan, “Blégu
gamu kdee dad tmabò di tanà, na i kdee
dad kayu nun bunge, du fye nun knaanyu.
30 Lêman blégu di dad lmanaf na di dad
anuk di bnas, i dad sabat na i dad doon
i dad kayu, du fye nun knaan i kdee dad
mnè di tah i tanà.” Di kagmanan ani gasil
mgimò.
31 Di kite Dwata i kdee mgimoan, too
kenen lehew. Na mlius i butang, na mlius i
mduh, na tafnge i gnaman duh.

2

1 Ani gine i kfagu Dwata di kgimoan i
langit, i klamang banwe na i dad kdee i
fkahan di mgimoan ani.
2 Na di kakel i gfitun duh, tatlag Dwata
mimò, du tafnge i kdee mgimoan. 3 Taman
nun kafye gmanan gablà di gfitun duh,
manan, “Nimògu duh ani too mabtas.”
Gmanan ani, du i duh ani tatlag di kdee
nimoan.
4 Én sa i santulen gablà di kgimò Dwata i
langit na i banwe.

Adam na Iba

Di kimò Dwata i Amu, i langit na banwe,
5 landè fa fule tmabò di tanà, du là fa fulen
Dwata i Amu, na landè fa to mimò di tanà.
6 Kabay balù landè ulen, tanun yéél tambul
di lam i tanà du fye fafê i klamang tanà.
7 Kafnge én, mwè Dwata i Amu tanà, du
nimoan to mdà di tanà ani. Kafnge én,
nyufan i ilung i to ani, na gasil lamnawa,
na tamto.
8 Kafnge én, tanun tukay banwe i gunun
dad kayu, i nimò Dwata i Amu, gsen di
gusut i duh dnagit Idén. Na ditù gufnean i
to tanimoan. 9 Na falnok Dwata i Amu, dee
bung kayu déén. Too fye baweh dad kayu
ani na i dad bungela too fye knaan. Na di
gutngà i dad fule, tafule Dwata lwe kayu,
satu kayu én, mlé nawa landè sen, na i satu,
mlé gnadè gablà ku tan i fye na tan i sasè.
10 Na nun satu yéél di Idén ani, maloh
na myéél i dad fule déén. Mdà di Idén,
yéél ani dee syatan, du masatngà di fat, na
mbaling fat yéél. 11 I tnanin yéél dnagit
Fison, na maloh salu di klamang banwe
Habila. 12 Dini di banwe ani gumite i too
glut blawen, na i fye bun litak di kayu,
na dad batu mabtas. 13 Dagit i galwe yéél
dunan Gihon, na maloh di klamang banwe
dnagit Kus. 14 Na i gatlu yéél, dunan Tigris,
maloh salu di gsen di gusut i duh di banwe
dnagit Asirya. Na Yufratis i dagit i gfat yéél.
15 Na dini di tukay banwe gunun kayu
nimò Dwata, dnagit Idén, gufnean i to
tamgimoan, du fye mimò kenen di tanà na
mifat i dad fule déén. 16 Na flalò Dwata
i Amu i to ani, manan, “Fakay ge kmaan
i bunge kdee dad kayu di gumneam ani,
17 bay nang ge kmaan i bunge i kayu mlé
gnadé gablà ku tan i fye na tan i sasè. Du
ku kmaan ge i bungen, too ge mati.”
18 Na lêman talù Dwata i Amu, manan,
“Là sa fye ku i to aloan satu mnè. Taman
mimò agu i demen salngad kenen, du fye
nun tmabeng kenen.”
19 Kafnge én, nebe Dwata i Amu di to
tamgimoan i kdee dad lmanaf, i kdee dad
anuk di bnas, na i kdee dad tamgimoan
mdà di tanà, du fimoan kenen dagitla. Na
balù tan i dagitan i kat satu dad mto ani, én
i dagitan. 20 Na i to ani i mimò dagit i kdee
bung lmanaf, na dad anuk di bnas.
Kabay landè di dale blà kenen du nimò
demen. 21 Taman fkudang Dwata i Amu,
i to ani, na too fye kakudangan laan falus
tamwan, na klon kudang nwè Dwata i satu
lohokan. Na kafngen sansuléan i ungad
di gumwean i lohok to ani. 22 Na mdà di
lohokan ani, nimò Dwata i Amu satu libun,
na neben i libun ani di lagi. 23 Na man i lagi,
“Kenen tagablà demegu, du i tulanan fdu
di deg tulan,
na i ungadan fdu di deg ungad,
dnagitgu kenen libun,
du mgimò mdà di lagi.”
24 Na ani i duen i lagi tmagak i maan na
yéan, na mbaling satu di yaanan, na i lwe
ani mgimò satu.
25 Balù flaweh i lagi na libun ani, là ale sa
myà.

3

I to gamsalà di Dwata

1 Na di kdee dad mlayal lmanaf mgimò
Dwata i Amu, i ulad i too fulung mgaw.
Taman satu duh man i ulad di libun, “Too
glut kè, fnang gamu Dwata kmaan i balù
tan bunge di dad kayu di dad fule ani?”
2 Na tmimel i libun di ulad, manan,
“Fakay gami sa kmaan bunge i dad kayu
ani. 3 Kabay man Dwata nun satu kayu di
gutngà i dad fule ani, i bungen làmi fakay
knaan, na fnangan gami magot i bungen,
du ku ani nimòmi mati gami.” 4 Kabay
man i ulad, “Bong là, là gamu sa mati.
5 Én gman Dwata di gamu, du gadean ku
kmaan gamu bunge i kayu atù, mbaling
gamu fulung faldam, na mbaling gamu
salngad kenen, du balù gamu gmadè ku
tan i fye na ku tan i sasè.”
6 Kafnge én, di kite i libun i bunge i kayu
én too gablà knaan, na too fye bawehan,
na fandaman fye ku mbaling kenen fulung
faldam, taman nlifoan bunge i kayu én na
knaanan. Na blén i dademe di yaanan, na
knaanan. 7 Di kakaanla bunge i kayu én,
mbaling ale fulung faldam, na dilèla ale
flaweh. Taman mwè ale dad doon i kayu
fig, na nilolla na labédla di lawehla.
8 Di fan kasdaf i duh lingela lduk i Amula
Dwata magu di lam dad fule. Taman sal-
buni ale di lam i dad kayu. 9 Kabay Amula
Dwata, tlon i lagi, manan, “Tanè ge?”
10 Na tmimel i lagi, manan, “Lingegu i
ldukam magu di lam i dad fule ani, na
too agu likò, du flaweh agu, taman salbuni
agu.”
11 Na snalek Dwata kenen, manan,
“Simto kè mangman flaweh ge? Kmaan
ge kè bunge i kayu fnangta ge?”
12 Na tmimel i lagi, manan, “I libun blém
di deg, kenen sa mlé deg bunge i kayu én,
na knaangu.”
13 Na Amula Dwata, snalekan i libun,
manan, “Tan kè i duenam mimò ani?”
Tmimel i libun, manan, “Hae, du fangaw
agu i ulad, taman gamkaan agu.”
14 Taman man Dwata i Amu di ulad,
“Fanlayamta ge du mdà di sasè nimoam
ani. Di kdee dad lmanaf, i dad mnalam, na
i dad mlayal, alò ge magu di kaflayam ani.
Mdà ani, fulu ge di tanà, na too ge kmaan
kfung di tanà kel di kfatim. 15 Sanduengu
gamu, ge na i libun, na i dad belan, na i dad
belam, na mbaling gamu snang nawa kel
di atuan. I belan ndakan kadang i ulum, na
nakétam i takadan.”
16 Na man Dwata di libun, “Tananùgu i
kaflayamam fagu di ksut i dad ngaam. Di
ksut i dad ngaam, too sasè katduk i lyom.
Kabay balù fa ani i kaflayamam, knean là
mgili i knayeam di yaanam. Na yaanam i
mebe ge.”
17 Na manan di lagi dnagit ku Adam, “Du
flinge ge di yaanam, na kmaan ge bunge
i kayu i fnangta ge, i tanà ani fakufgu di
kaflayam. Kel di kfatim, too ge fgal mimò
di tanà, du fye nun gablà knaanyu. 18 Na
dad samfinit na dademe sabat nun sual
gal tmabò na lamnok di tanà. Na toom
fanngabal kadang dademe kakaanyu i dad
tmabò di bnas. 19 Too ge fadlug mimò kel
di kaloh i tum, du fye i dad fulem di tanà
tmabò na lamnok, na ani i nimoam kel
di kasfuléam di tanà i gufdum. Hae, du
mgimò ge mdà di tanà, na kadang satu duh
lêman ge sa mbaling tanà.”
20 Di kagman Dwata kdee ani gine,
dnagit Adam i yaanan, dunan Iba, du ke-
nen mbaling yê di kdee dad to.
21 Na mimò Dwata i Amu klaweh ale
Adam na Iba mdà di kindal i dad lmanaf na
kanlawehan ale.

Falwà Dwata Adam na Iba di banwe Idén

22 Na man Dwata i Amu, “I dad to ani
tambaling ale salngad deg, du tagmadè ale
i fye na i sasè. Taman là fakay ku nwèla
i bunge i kayu mlé nawa landè sen, du
ku gkaanla là ale mati kel di landè sen.”
23 Taman falwà ale Dwata di banwe Idén
i gunun fule, du fimoan di tanà, i tanà
gumdàla.
24 Di kafalwà Dwata dale, dekan dad
gambet kasaliganan gsen di gumsut i duh
di banwe Idén, na fkahan sundang di gu-
fusuk. Fadlug dminè i sundang na gal
fatbiling flibut. Én i munung i dalan salu
di kayu mlé nawa, du fye landè fakay
fdadong déén.

4

Kain na Abél

1 Na tasatlamin ale Adam na Iba. Na di là
mlo mlalu kenen na mngà ale lagi, dnagitla
Kain. Na man Iba, “Fagu di ktabeng i
Amugu Dwata, tamngà agu i tingà lagi.”
2 Kafnge én, lêman mngà Iba i galwe tin-
gaan lagi, dnagit ku Abél.
Kafnge én, Abél mbaling to fulung mifat
dad bilibili, na Kain kenen fulung mimò
di tanà. 3 Satu duh, gafat dad fule Kain,
taman nun blén di Amun Dwata. 4 Kabay
Abél kenen, nalékan i tingà bilibili i muna
sut, na tnatéan na neben i fye ungad du mlé
di Dwata. Na too lehew Dwata i Amu ku
Abél na i gablén. 5 Kabay là lehew Dwata ku
Kain na i gablén. Taman too blat i baweh
Kain du too flabè.
6 Taman man Dwata i Amu di kenen,
“Tan i duenam flabè, na too blat i bawe-
ham? 7 Ku matlu i nimoam, lehew agu ge.
Kabay ku là matlu i nimoam, i salà kaflin-
gengu dun salngad i labè lmanaf fan mlaab
ge. Hae, du gambet i sasè tulus tagatla-
gad fagsalà ge, na nimoan ge fasakan, bay
toom kenen fnisan.”
8 Kafnge én, man Kain di flanekan Abél,
“Magin ge deg di nligo.” Kakella di nligon
fnatin i flanekan.
9 Na snalek Dwata i Amu, Kain, manan,
“Tanè sa i flanekam Abél?”
Tmimel Kain, manan, “Làgu gadè dun.
Kan dé, agu kè gal mifat i flanekgu?”
10 Man Dwata i Amu di kenen, “Kan ku
mimò ge i too sasè nimò ani? I litè i
flanekam sadi tamlo deg mdà di tanà, du
mni i balas. 11 Na mdà ani fanlayamta ge.
Talà ge fakay mimò di tanà, du tanà ani
nsafan litè i flanekam i fnatim. 12 Ku lêman
ge mule, là munge i fulem. Talandè too
gumneam, alò ge lamngab di tah tanà ani.”
13 Na man Kain di Dwata i Amu, “Too blat
i flayamam deg ani, na làgu gagan tmayud
dun. 14 Neyem, mdà di duh ani laam agu
faloh mimò di tanà, na dekam agu fawag
di ge du agu lamngab di tah i tanà ani. Na
balù simto mite deg, mati deg.”
15 Kabay tmimel Dwata i Amu kenen,
manan “Là mkel di ge i manam ani, du
ku nun mati ge fanlayamgu fitu dulê di
kaflayamgu ge.”
Taman nimò Dwata i Amu ilè di ku Kain,
du fye là fnati i balù simto mite kenen.
16 Kafnge én, fawag Kain di muna Dwata i
Amu, na mnè ditù di banwe Nad mdadong
di Idén gsen di gusut i duh.

Dad bel Kain

17 Kafnge én, tasatlamin Kain na yaanan.
Na kafnge én, maltien yaanan na mngà ke-
nen tingà lagi, dnagit ku Inok. Na di bang
én, mimò Kain i bong banwe, na dnagitan i
banwe ani Inok, dagit i tingaan. 18 Na Inok
ani i mà Irad. Na Irad ani i mà Méhudyaél.
Na Méhudyaél i mà Lamék.
19 Na Lamék ani nun lwe yaanan, dunan
Adah na Silah. 20 Na Adah ani i yê Dyabal,
na mbaling Dyabal mà i kdee dad mifat
dad lmanaf, na gal mnè ale di dad slung.
21 Na Dyabal ani nun twalin lagi dnagit
ku Dyubal, na Dyubal mbaling mà i kdee
gal fulung magaf dad slali, na i nun tafas
dnagit alfa. 22 Na Silah i yê Tubal Kain, na
mbaling kenen fulung msel i tabaga na tek.
Na nun flanekan libun dnagit ku Naamah.
23 Na man Lamék di lwe yaanan, “E,
Adah na Silah, flinge gamu deg dad
yaangu, na ani i mangu di gamu. Gfatigu
i lagi du bnunalan agu. Du là too tua i lagi
munal deg, too nun galan, knean tagfatigu
kenen. 24 Ku fitu dulê i ksasè kaflayam
i Dwata di balù simto to mati ku Kain,
salngad di to mati deg. Kabay mangu di
gamu, i kaflayaman là alò fitu dulê, bay
fitu falò fitu dulê i ksasean.”

Sét na Inos

25 Na lêman mngà ale Adam na yaanan
Iba lagi. Na man Iba, “Banlé agu Dwata
tingà lagi i tlas Abél i fnati Kain.” Taman
dnagitan i tingaan ani ku Sét. 26 Kafnge
én, gamwè yaan Sét na mngà ale lagi, na
dnagitan ku Inos.
Na di bang ani, tambù i dad to dmasal na
mangamfù di Dwata.

6

Msal Dwata di kgimoan i dad to

5 Na tateen Dwata i too sasè nimò i kdee
dad to di tah tanà, na tagadean i kdee
fandamla na knayèla slame sasè. 6 Na mdà
di ksasè nimòla, msal Dwata di kgimoan i
dad to na fnean ale dini di tah i tanà, na
too nun klidù i nawan. 7 Taman manan,
“Falmogu i dad to tamgimògu dini di tah
tanà, na fakufgu i dad lmanaf, na i dad

anuk di bnas, du msal agu di kgimògu dale.” 8 Kabay too lehew Dwata ku Nowa.

Nowa

9 Ani santulen gablà ku Nowa. Di kdee dad to alò Nowa i matlu, na landè sasè nimoan, na toon nimen knayè i Dwata. 10 Na nun tlu dad ngaan lagi, Sém, Ham, na Dyafét.

11 Na bay i kdee dademe dad to di tah tanà too sasè di kite Dwata, na nun dee samuk di klamang i tanà. 12 Na teenan i ksasean, du taalì i ksasè nimò i dad to. 13 Taman manan ku Nowa, “Ani fandamgu, falmogu i kdee dad to di tah tanà ani, du di klamang tanà ani too fnò i sasè nimòla. Taman toogu ale falmo kadang na gakuf i kdee di tah tanà ani. 14 Taman fatlagad ge, mimò ge i bong aweng nun sibay mdà di mgal kayu. Sneletam di lam na di lwà. 15 Na ani kiboam mimò dun, i ktahà i aweng nimoam mdadong fitu falò lime dife, na i kabalan mdadong sfalò lwe dife, na i kdatahan mdadong fitu dife. 16 Na nimoam i atafan, na i kdatah di bleng i atafan na i didingan malsigu. Na nimoam i satu takab di lohokan, na nimoam tlu kansad i saalan. 17 Na fdunukgu kadang i klamang tanà, du fye kdee i mto malmo. Kdee di tah tanà ani sdulê mati. 18 Kabay too nun kadang fakangta ge. Fusuk ge kadang di aweng na faginam yaanam, i dad ngaam lagi, na i dad yaanla. 19-20 Na faginam i satu lagi na satu libun di kdee sahal bung lmanaf, na i dad anuk di bnas. Ani i kfagum, du fye là ale mati. 21 Na mebe ge kdee bung gkaan, du fye i kdeeyu nun knaanyu.”

22 Na nimò Nowa i kdee dek Dwata di kenen.

7

Fdunuk Dwata i tanà

1 Di kafnge Nowa mimò i aweng, man Dwata i Amu di kenen, “Fusuk ge di lam i aweng, na faginam i kdee malayam, du di kdee dad to di tah tanà, alò ge i teengu matlu. 2-3 Faginam satu lagi na satu libun di kdee bung lmanaf i là fakay dsù di deg, bay faginam fitu i lagi na fitu i libun di kdee bung too fye lmanaf na anuk di bnas i fakay dsù di deg. Nimoam ani du fye kdee dad bung lmanaf na anuk di bnas là ale mati, bay mbel ale di kakubu i dunuk. 4 Di kakubu i fitu duh kadang, fulengu di klamang tanà. Fat falò duh na fat falò butang i klon mulen. Ani kfagugu falmo i kdee dad mto mgimògu di tah tanà ani.”

5 Na nimò Nowa i kdee dek Dwata i Amu di kenen.

6 Tanam latu fali Nowa di kakel i dunuk. 7 Di là fa kel i dunuk, fusuk Nowa di aweng, na i yaanan, i dad ngaan lagi, na i dad yaanla magin kenen, du fye là ale gakuf kadang di kalmo i kdee mdà di bong dunuk. 8-9 Flulen Nowa di aweng i kdee bung lmanaf, na i dad anuk di bnas libun na lagi, balù fakay ku demen là fakay dsù di Dwata. Kdee ani salu di ku Nowa na fafusukan ale di aweng, du ani i dek Dwata kenen. 10 Na di kakubu i fitu duh, takel i dunuk di tah tanà.

11 Di kgafat Nowa di nam latu fali, di gasfalò fitu duh di galwen bulen di fali én, én nan katbù i dunuk. I yéél di dungan i tanà samfut salu tah, na mgukà i langit du mulen. 12 Na mulen fat falò duh na fat falò butang.

13 Na di duh katbù i dunuk, Nowa na yaanan, i dad ngaan Sém, Ham, na Dyafét, na i dad yaanla, ditù ale di lam i aweng. 14 Na tamagin di dale kdee bung lmanaf, mnalam na mlayal, dad malbang na dad malnak, na dad anuk di bnas. 15-16 Na nun lagi na libun di kdee mto di tah tanà tasalu di ku Nowa, na tafafusukan ale di aweng, du ani i dek Dwata kenen. Na di kagfusuk i kdeela, Dwata i Amu, tmakab i takab.

17 Na fadlug mulen fat falò duh na fat falò butang, na i yéél fadlug matnù i kngalaman kel talamtew i aweng. 18 Na fadlug lamnok i bong yéél di tah tanà, na talamtew i aweng di tah i yéél. 19 Na too lamnok i bong yéél du balù i dad mdatah bulul maglimun.

20 Na lamnok fa kel di mdadong fat dife i kdatahan mdà di tah i dad bulul. 21 I kdee di tah tanà mlimas, balù dad anuk di bnas, na i kdee bung dad lmanaf, na kdee dad to. 22 I kdee mto di tah tanà slame mati. 23 Falmo Dwata kdee dad to, na i kdee bung dad lmanaf, na i dad anuk di bnas. Alò Nowa i mto na dad magin kenen di lam i aweng.

24 Kel di mlatu lime falò duh, là mten i yéél.

8

1 Kabay là fbayà Dwata Nowa, na i kdee dad lmanaf i faginan fusuk di aweng. Taman fbalan i nus di tah tanà, na tambù mten i yéél. 2 Tanlag Dwata kasfut i yéél mdà di gusamfutan di dungan i tanà. Na snafangan gumukaan i langit, na fafanakan i ulen. 3 Di lam i mlatu lime falò duh, fganag mten i yéél. 4 Na di gasfaloan fitu duh di gfitun bulen di fali ani gine, gduung i aweng di bulul Ararat. 5 Na fadlug mten i yéél, na di tnanin duh di gasfaloan bulen, tateen nan i ltut i dad bulul.

6 Na kakubu i fat falò duh na fat falò butang, nukà Nowa i bintanà tanimoan di aweng, 7 na fayengan i wak. Na là samfulê di aweng, bay fadlug kenen mayeng flibut kel too mten i dunuk. 8 Na là mlo, fayeng Nowa lêman i abun, fye gadean ku mten i dunuk di tah tanà. 9 Kabay, abun ani laan teen i gumleenan, du maglimun fa yéél di tanà. Taman samfulê kenen di aweng, na nwè Nowa na fasfuléan di lam aweng. 10 Na fatan Nowa kel fa di fitu duh, na lêmanan fayeng i abun. 11 Di kakimalan samfulê i abun na nun doon i kayu olib falami maglifò tnukean na neben samfulê. Na én i gugmadè Nowa mten i yéél di tah tanà. 12 Kafnge én, fatan Nowa fitu duh fa, na lêmanan fayeng i abun, bay ani talà samfulê i abun.

13 Na di kgafat Nowa di nam latu satu fali i ktuan, di tnanin duh di tnanin bulen di fali én, tamten i yéél di tah tanà. Taman lanket Nowa i dademe ataf, na teenan talandè yéél, na tafan kafag i tanà. 14 Na di kakelan di galwen falò fitu duh di galwen bulen, tatoo kafag i tanà.

15 Kafnge én, man Dwata di ku Nowa, 16 “Ani fakay ge lamwà di aweng, na faginam i yaanam, i dad ngaam, na i dad yaanla. 17 Na falwaam i dad anuk di bnas, na kdee bung dad lmanaf, mnalam na mlayal, du fye mbel ale na mbaling dee di tah tanà ani.” 18 Taman lamwà Nowa di aweng, gagin kenen i dad malayan. 19 Kat bung i dad lmanaf, na i kdee bung dad anuk di bnas, slumbuk ale di dale bung, na satfulé ale lamwà.

20 Di kagalwà Nowa di aweng, santifunan i dad batu, du mimò kenen i gudamsuan di Dwata i Amu. Kafnge én, nwean kat satu bung lmanaf na kat satu bung anuk di bnas i fakay dsù di Dwata, na sduléan snakuf, du dsuan di Dwata. 21 I bun i dsuan too gaflehew Dwata i Amu, na gman i nawan, manan, “Làgu lêman falmo i klamang tanà, du mdà di sasè nimò i dad to, balù gadègu mdà di ksutla nun sasè knayèla. Na làgu lêman falmo i kdee mto di tah tanà gambet i tamgimògu ani. 22 Hae, du di klo fa nun banwe, nun bang kafla na kaktu, na bang tno na minit, na bang landè ulen na nun ulen, na bang mduh na butang.”

9

I fakang Dwata ku Nowa

1 Na banlé Dwata kafye Nowa na i dad ngaan na manan di dale, “Too gamu mngà du fye dee dad ngàyu, du fye mbaling dee belyu kadang mbel di klamang banwe. 2 Na mdà ani, i kdee bung dad lmanaf na dad anuk di bnas, na dad nalaf, likò gamu. Na gamu magot i kdeela. 3 Na tafakay gamu kmaan kdee bung dad lmanaf. Hae, du di muna fa, falohgu gamu kmaan dad tmabò di tanà, bay ani fakayyu knaan i kdee.

4 “Alò satu i làyu fakay knaan, dunan ungad ku là fa faloh i litean. Én duenan fnanggu ani, du i gumdà i dad kdee dad mto, dunan di litè. 5 Ku satu to manò i dademen to, fanlayamgu kenen. Na ku nun lmanaf mati to, kenen fnati. 6 Dad to mgimò Dwata salngad i kenen kagkah, taman i to manò i dademen to kenen fnati. 7 Kabay gamu, too gamu mngà du fye dee dad ngàyu, du fye mbaling dee dad belyu kadang mbel di klamang banwe.”

8 Kafnge én, man Dwata di ku Nowa na di dad ngaan, 9 “Ani, too nun fakanggu gamu kel di dad belyu kadang, 10 na kel di dad kdee mto, dunan dad anuk di bnas, na kdee dad lmanaf, i kdee magin gamu lamwà di aweng. 11 Na ani i fakanggu gamu. Làgu lêman falmo i dad kdee mto di tah tanà ani

fagu di dunuk, na i klamang banwe ani, làgu lêman falmo fagu di dunuk."

12 Na fadlug talù Dwata, manan, "Ani
nimògu ilè du fye gadèyu dnohògu i
fakanggu gamu na i kdee i dad mto kel
di landè sen. 13 Fkahgu lawélawé ditù di
dad labun, na ani ilè i fakanggu di kdee
dad to mnè di tah i tanà. 14 Klitgu flabun
i langit na msut i lawélawé, 15 én i banggu
faldam i tafakanggu di gamu na i kdee dad
mto di tah tanà ani. Na làgu lêman falmo i
kdee fagu di dunuk. 16 Di ksut i lawélawé di
dad labun, teengu kadang na fandamgu i
fakanggu di kdee dad mto di tah tanà ani
kel di landè sen.
17 "Ani sa i ilè i fakang i tafakanggu di
kdee mnè di tah i tanà."
Én gman Dwata di ku Nowa.

Nowa na i dad ngaan lagi

18 Na i dad ngà Nowa lamwà di aweng
dunan, Sém, Ham, na Dyafét. (Na Ham i
mà Kanaan.) 19 I dad tlu lagi tingà Nowa
ani, i dad gutambul i kdee dad to mnè di
klamang banwe.

20 Na du Nowa too fulung mimò di tanà,
kenen i muna mule i walad dnagit grép.
21 Na di kinuman i binu i mgimoan mdà
di grép, langal kenen, na mdà di klangalan
flaweh kudang di slungan. 22 Na Ham i
mà Kanaan, toon neye i maan flaweh, na
di keyen lamwà kenen na tnulenan i lwe
flanekan. 23 Kabay Sém na Dyafét mwè i
klaweh na dafatla di ftubungla na fudul ale
fusuk di sibay màla na knayabla kenen. Là
ale falê, du fye làla teen i màla flaweh.

24 Na di kwas i klangal Nowa, na di
kgadean i nimò Ham di kenen, 25 manan,
"Kadang satu duh, fanlayam Dwata
Kanaan, tingà Ham, na mbaling kenen
mgimò lifan i dad flanekan. 26 Dnayenito
Dwata i Amu, i Dwata Sém. Kanaan moon
mgimò kadang lifan Sém. 27 Too fbel Dwata
kadang moon i bel Dyafét. Na fnean ale
moon di bel Sém. Kabay i bel Kanaan moon
mgimò kadang lifan i bel Dyafét."

28 Di kakubu i dunuk mto fa Nowa kel di
tlu latu lime falò fali. 29 Na mati Nowa di
syem latu lime falò falin.

11

I mdatah gumnè di Babél

1 Di kagatbuan nun alò satu bung talù, i
talù kdee dad to di klamang i banwe. 2 Na
di kalngabla, magu ale gsen di gusut i duh
kel di too datal na mabal tanà di Sinar, na
mnè ale déén.
3 Na kafnge én, stulen i dad to én, manla,
"Gasil ito nan santifun i fitak na fkafag-
ito di luben, fye mbaling too kmegeng na
mgal, du fye nun imoito gumnè."
Na du landè too batu di banwe atù, én
baling santifunla fitak na fkafagla na fnad-
katla i sfaltu. 4 Kafnge én, manla, "Ani
mimò ito bong banwe i nun bong mdatah
gumnè gafat di langit, fye too mdengeg i
dagitito na là ito masbalét di klamang i
banwe."
5 Kabay Dwata i Amu, mdà kenen di
langit, salu ditù du toon neye i bong banwe
na i mdatah gumnè nimò i dad to ani. 6 Na
man Dwata i Amu, "I kdee dad to ani, du
tasasatu nawala na alò satu talùla, ani fa
alò katbù i fanla nimò. Na là mlo ani
gaganla mimò i kdee kayèla nimò. 7 Taman
salu agu ditù na sansahalgu i talùla, du fye
nun dee sahal talù, du fye là ale saglabat."
8 Taman sanbalét ale Dwata i Amu, mdà
déén kel di klamang banwe, na én duenan
tanlagla i kimòla i bong banwe. 9 I banwe
ani dnagit ku Babél, du sansahal Dwata i
Amu i talù dad to déén, du fye mgimò dee
sahal talù. Na mdà di Babél, sanbalétan i
dad to di klamang banwe.

I dad bel Téra

27 Ani i dagit i dad bel Téra. Téra ani i mà
Abram, Nahor, na Haran. Na Haran ani i
mà Lat. 28 Di là fa mati Téra, mati i tingaan
lagi dunan Haran di banwe gusutan dnagit
Ur di Kaldi. 29 Na Abram na Nahor tamwè
ale yaan. I dagit yaan Abram Saray, na
Nahor kenen, i dagit yaanan Milka, i tingà
Haran. Na nun fa tingà Haran lagi dnagit
ku Iskah. 30 Na Saray ani là mngà, taman,
landè dad ngaan.

31 Na fagin Téra tingaan lagi Abram, na i
fuan lagi Lat, tingà Haran, na tewen Saray
yaan Abram. Na mdà ale di banwe Ur
di Kaldi salu di banwe Kanaan. Kabay
kakella di banwe Haran, mnè ale ditù.

32 Na di banwe Haran gumati Téra. Di kfatin talwe latu lime i falin.

12

Katlo Dwata ku Abram

1 Na man Dwata i Amu di ku Abram, “Tnagakam i banwem ani, na dad gakedam, na i dad malay i maam, na salu ge ditù di banwe tdògu ge. 2 Na ditù di banwe atù kadang, toota ge fbel, na mbaling ale sbung dad to too mlabung, na banléta ge kadang kafye. Na toogu fdengeg i dagitam, du fye lê ge gamlé kafye di dademem to. 3 Banlégu kadang kafye i dad to fafye ge, bay dnuengu i balù simto dmuen ge. Fagu di ge blégu kafye di kdee dad to di klamang banwe.”

4 Taman kaklinge Abram i gman Dwata i Amu, nimenan i dek Dwata kenen, na mdà kenen na magin Lat. Na di bang atù di kdà Abram di Haran tafitu falò lime i falin. 5 Faginan i yaanan Saray, na tingà i flanekan dnagit ku Lat, na i kdee dad knunan na kdee dad lifanan gwean di banwe Haran, na mdà ale salu di Kanaan. Na di kakella di banwe Kanaan, 6 fadlug ale Abram kel di satu bong kayu di Moré di banwe Sikim. Na di bang atù nun fa dad to di Kanaan mnè déén. 7 Na déén gumsut Dwata i Amu di ku Abram, na manan di kenen, “Ani i tanà blégu kadang di dad belam.” Taman déén gumimò Abram i gudamsù i dad lmanaf, du blé di Dwata i msut di kenen.

8 Mdà déén, fadlug ale Abram salu di dad bulul gsen di gusut i duh mdadong di banwe Bétél, du mlawig di gutngà i banwe Bétél na banwe Ay. I banwe Bétél i gsen di gusdaf i duh, na i banwe Ay i gsen di gusut i duh. Na déén lêmanan nimò i gudamsù di Dwata i Amu, na mangamfù kenen di Dwata. 9 Kafnge én, fadlug magu ale Abram salu di banwe Négéb.

I ksalu Abram di banwe Idyif

10 Na di bang atù nun bong kbitil di banwe Kanaan, na én duenan fles ale Abram di banwe Idyif, du mnè ale déén là mlo. 11 Kagdadongla di banwe Idyif, man Abram di yaanan Saray, “Too fye i baweham. 12 Hae, na kadang di kite ge i dad to di Idyif too dmalam i nawala ge i yaangu. Na fnatila agu kè, du fye gwèla ge. 13 Fye fa ku manam dale flanekta ge, du fye làla agu fnati, bay balingla agu too fanse fanduf, du man nawala là ite satlamin.”

14 Kakel Abram di Idyif, kite i dad to déén too fye baweh i yaanan. 15 Kite i dad ganlal i harì ku Saray, tnulenla i harì gablà di kafye bawehan. Taman fnean Saray di bong gumnean. 16 Too fanse fanduf harì ani Abram, du man nawan ise ale satlamin. Banlén Abram dee dad bilibili, dad kambing, dad baka, dad lmanaf dnagit dongki na kamél, na dad lifan, libun na lagi.

17 Kabay nun dad too sasè tduk flayam Dwata i Amu i harì na dad dademe to mnè di gumnean, du fnean Saray, yaan Abram di gumnean. 18 Taman fafngén Abram, na snalékan kenen, manan, “Kan kè duenam mimò sasè di deg? Kan i duenam là tmulen deg Saray ani i yaanam? 19 Du manam flanekam, na én sa duengu mwè kenen du yaangu. Na gani sa i yaanam, faginam kenen na mdà gamu nan.”

20 Kafnge én, dek harì i dad ton falwà ku Abram, yaanan, na dad kdee nfunan di banwe Idyif.

13

Stani Abram na Lat

1 Taman mdà Abram, yaanan, na dad kdee nfunan di banwe Idyif salu di banwe Négéb. Na magin Lat dale. 2 Nun nan bong knun Abram. Nun dad bilibilin, dad kambingan, dad bakan, na nun bong salafian na blawenan.

3 Di kdaan di banwe Négéb, fadlug magu di sahal banwe. Kafnge én, kel di banwe Bétél di muna gumnean di gutngà i banwe Bétél na Ay, 4 sablà i gumimoan i gudamsù. Kakelan déén mangamfù kenen di Dwata i Amu.

5 Na Lat i fadlug samnagin ku Abram. Na nun malayan, dad lifan, dad bilibili, dad kambing, na dad bakan. 6 Kabay du too dee dad lmanafla, na satnù ale, takulang nan i tanàla. 7 Én baling i gumdà i kasbulaw i dad to Abram na dad to Lat, i dad mifat i dad lmanafla. Na di bang atù nun fa dad to mdà di Kanaan, na dad to mdà di Férisi mnè déén.

8 Taman man Abram di ku Lat, “E Tò, là
agu mayè ku sbulaw ite demen ku sbulaw
dad tota gal mifat i dad lmanafta, du ge sa i
asal tingàgu. 9 Neyem, too mabal i tanà ani.
Fye fa baling ku stani ite mnè. Ge malék i
tanà i kayeam. Na ku nalékam i tanà gsen
di ibeng, mili agu di tanà gsen di kwanan.
Ku nalékam i tanà gsen di kwanan, mili agu
di tanà gsen di ibeng.”
10 Too neye Lat i klamang tanà, na teenan
i datal tanà mdadong di yéél Dyordan kel
di banwe Sor, slame too fye tanà, du too
nun yéélan salngad baweh di kafye baweh
i banwe mgimò Dwata di muna fa, na sal-
ngad baweh i banwe Idyif. Di bang atù là
fa falmo Dwata i banwe Sodom na banwe
Gomora. 11 Taman malék Lat i klamang
datal tanà mdadong di yéél Dyordan, na
mdà kenen salu ditù gsen di gusut i duh.
Na ani nan i bang stani mnè Abram na
Lat. 12 Na mnè fa Abram di banwe Kanaan,
bay mili Lat baling mdadong di dad banwe
di datal tanà na mnè mdadong di banwe
Sodom. 13 Na i dad to mnè di banwe
Sodom, too sasè nimòla. Na too ale gamsalà
di Dwata.

I kili Abram di Hibron

14 Na di ktani Lat, lêman talù Dwata i
Amu di ku Abram, manan, “Toom neye i
tanà mdà di gusut i duh, na di gustafan,
na di glibutam. 15 I klamang tanà teenam,
én i blégu ge na di dad belam kel di landè
sen. 16 Toota ge fbel, i landè gmagan mse
di tandà i kdeela, gambet kfung i tanà. Du
mula fa mse i kfung di kse i dad belam.
17 Na mdà ge nan na lanngabam i klamang
tanà ani, du ani blégu ge.”
18 Kafnge én, mili Abram mdadong di
gunun dad malbang kayu Mamri di banwe
Hibron, na mnè déén. Na lêman mimò i
gudamsù, du mangamfù kenen di Dwata.

14

Tmabeng Abram ku Lat

1 Na di bang atù, Amrafél i harì di banwe
Sinar, Ariok i harì di Élasar, Kadorlaomar i
harì di Élam, na Tadal i harì di Goyim. 2 Na i
dad harì ani, sasatu fandamla sfati di lime
dademe harì, dunan Bara harì di Sodom,
Birsa harì di Gomora, Sinab harì di Adma,
Sémébér harì di Séboyim, na harì di Béla, na
i satu dagit i banwe én dunan Sor. 3 Na lime
dad harì gine sasatu fandamla, na stifun
i dad sundalula di datal tanà mdadong
di banwe Sidim, di sadni dagitan Lanaw
Kahì. 4 I satu harì dunan Kadorlaomar,
magot i dad lime harì ani gine di sfalò lwe
fali. Kabay kakél di gasfalò tlu fali kalwela
i kagotan dale.
5 Na kakel di gasfalò fat fali, Kadorlao-
mar ani na i dademe dad harì msen di
kenen na lêman i dad sundalula, sanfatila
dad to di dademe dad banwe. Na fnisanla
dad to mdà di banwe Réfay ditù di banwe
Astérot Karnaim. Na balù fnisanla i dad to
mdà di banwe Susi ditù di banwe Ham, na
i dad to mdà di banwe Émi ditù di banwe
Sabék Kiritaim. 6 Na fnisanla i dad to mdà
di banwe Hori di dad bulul di Séir kel ditù
di Él Faran mdadong di banwe gulandè to.
7 Kafnge én, samfulê ale di banwe Én Mis-
fat, dunan Kadis i satu dagitan, na fnisanla
i dad kdee dad to mnè di tanà i sbung dad
to dnagit Amalék, na fnisanla i sbung dad
to dnagit Amori i mnè di banwe Hasason
Tamar.
8 Na fasfulê ito di dad lime harì gine di
banwe Sidim. Na i dad harì ani mdà di dad
banwe Sodom, Gomora, Adma, Séboyim,
na Béla dunan Sor, na i dad sundalula,
fatlagad ale di kasfati déén di datal tanà
mdadong di Sidim. 9 Na dad dademe
harì sanfatila dunan Kadorlaomar i harì di
Élam, Tadal i harì di Goyim, Amrafél i harì
di Sinar, na Ariok, i harì di Élasar. Taman
dad lime harì sanfati i dad fat harì ani gine.
10 Na i datal tanà mdadong di Sidim ani
dee dad sol i nun too sadkat. Na di kila
i dad harì di Sodom na Gomora du fisan
ale, nun dademe i dad sundalula baling ale
mtatek di dad sol ani, na i dademe gila di
dad bulul.
11 Kafnge én, i dad fat harì gladla kdee
knun, na balù i kakaan di banwe Sodom na
Gomora, na mdà ale. 12 Na balù Lat i asal
tingà Abram kanfèla, na gladla i nfunan, du
ditù sa i gumnean di Sodom.
13 Kabay kadì nun satu to galwà, na tnu-
lenan Abram i Hibru, gablà di kdee ani
gine. Du bang ani, mnè Abram mdadong
di malbang dad kayu nfun Mamri, i satu
to mdà di sbung to dnagit ku Amori. Na

Mamri ani nun lwe flanekan lagi dnagit ku Éskol na Anér. Abram na i tlu ani gal ale stabeng.
14 Kaklinge Abram tamakfè i tingà i flanekan santifunan i kdee dad saligan i fulung sfati na lamnok di ifatan, na kdeela masdagub tlu latu sfalò walu. Na mdà ale tmafik i fat harì ani kel di banwe Dan.
15 Na di butang én, faslumbuk Abram i dad ton, na natudla dad harì na fnisanla ale. Tmafik ale Abram dad harì na i dad sundalula kel di banwe Hoba di gufdu i sabnal di banwe Damaskus. 16 Na gawì Abram i kdee knun i gladla. Na gafalwaan Lat di kakfè kenen, na fuléan ku Lat i kdee dad nfunan. Na dad libun na i dademe dad to tamakfè, gafalwà ale Abram.

Di ksite Abram na Mélkisidék

17 Di kulê Abram nan di kafngen misan ku Kadorlaomar na i dademen harì, snitong kenen i harì di banwe Sodom ditù di Datal Sabék, i satu dagitan dunan Datal i Harì.
18 Kafnge én, Mélkisidék, i harì di banwe Salém, smitong ku Abram. Mélkisidék ani i satu bà di Dwata i Too Mdatah. Na mebe kenen fan na binu di ku Abram. 19 Na banlén kafye Abram, manan, "I Dwata Too Mdatah mlé kafye di ge, i Dwata tamimò i langit na i klamang banwe.
20 "Magdayen Dwata i Too Mdatah, du tnabengan ge di kfisanam i dad dmuen ge."
Kagmanan ani, blé Abram ku Mélkisidék i gasfalò i kdee gwean di dad fat harì i fnisanan.
21 Kafnge én, man i harì di Sodom, "Ge sa mfun i kdee nfunmi, i gweam di dad harì gladla mdà di gami. Kabay fuléam alò di deg i kdee dad togu."
22 Kabay tmimel Abram, manan, "Tasmafà agu nan di Dwata i Amu, i Too Mdatah, i Mgimò i langit na i klamang banwe. 23 Makang agu ge, landè balù tan i ge nfun, i làgu fulê di ge, balù fa i tukay sinulib ku demen ikat i lafin bliam, du fye laam fakay man kadang agu mbaling to nun du mdà di ge. 24 Landè falus nwègu du nfungu. Én alò gdawatgu i tagkaan i dad togu, na én i làgu fulê. Kabay mni agu alel du blégu di dad to magin deg dunan Anér, Éskol, na Mamri."

15

I kfakang Dwata ku Abram

1 Kafnge én, nun kanteen Abram na lingen Dwata i Amu talù di kenen, manan, "E Abram, nang ge likò. Agu sa i klungam i kamlung ge. Na agu sa gumdà i too glut untungam."
2 Kabay tmimel Abram, manan, "Dwata i Amu, i Magot i Kdee, landè gablém di deg i too gaflehew deg, du kel i ani landè fa tingàgu. Na di kfatigu, Élisar i to mdà di banwe Damaskus baling i mfun i kdee nfungu. 3 Du laam agu sa banlé tingà, taman én i fangfungu i dad knungu i satu lifangu i mnè di gumnègu."
4 Na lêmanan linge talù Dwata i Amu di kenen, manan, "Élisar ani ise mangfun i knunam, du nun tingaam lagi kadang na kenen sa mbaling mfun dun." 5 Na nebe kenen Dwata déén di lwà, na manan di kenen, "Neyem i langit, na nsem i dad blatik ku gaganam i mse dun. Na di satu duh kadang too dee dad belam salngad i kdee dad blatik atù."
6 Fnaglut Abram Dwata i Amu, na mdà di kafaglutan ani, matlu kenen di kite i Dwata. 7 Lêman man Dwata, "Agu Dwata i Amu, mdek ge lamwà di banwe Ur di Kaldi, du fye blégu ge i klamang tanà ani."
8 Kabay tmimel Abram, manan, "Amugu Dwata, i Magot i Kdee, tan i gugmadègu nfungu di satu duh kadang i tanà gmanam ani?"
9 Tmimel Dwata i Amu, manan, "Mebe ge deg satu baka, satu kambing, na i satu bilibili, slame ale tlu fali, na fakufam i satu abun na satu salafati."
10 Taman i kdee gman Dwata ani, fti nebe Abram di kenen, na fnatin, na sanbalin i dad lmanaf ani, na fansen snablà i fkah dun. Alò i dad anuk di bnas laan sanbali.
11 Kafnge én, mleen i dad malbang anuk di bnas di tasanbali lmanaf én, du fanla knaan, bay ndal ale Abram.
12 Na di kasdaf i duh, too gkudang Abram, na kanteenan i mgat kmifu samlibut kenen, na too sè i klikoan. 13 Taman lêman man Dwata i Amu di kenen, "Fye gadeam too gdohò i knè i dad belam di tanà nfun i dademe dad to na gfasak ale na faflayam ale kel di fat latu fali. 14 Kabay

kafnge én, fanlayamgu i dad to masak dale, na galwà ale di agot i dad to én, na di kalwàla gamgebe ale i dee dad knun. 15 Kabay ge, landè sa smamuk ge du flawilta ge. Na di ktuam mati ge na fanse ge lbang. 16 Na kel fa di fat tugad i belam, kohla fa gasfulê dini. Na i dad to dnagit Amori, i mnè dini di banwe Kanaan, làgu fa falwà, bay di kakel i bang too sasè i nimòla, fanlayamgu na falwàgu ale di banwe ani."

17 Na di takasdaf i duh, na mbaling kifu nan, makto teen Abram i msut i sadi satu bong kulang nun lifoh, na mbuk gagin i gansà too dminè. Na tì fatngà magu di bleng i dad lmanaf tamasbali én gine. 18 Hae, du di duh én, Dwata i Amu makang ku Abram, na manan, "Ani i fakanggu, satu duh blégu di dad belam i klamang tanà ani, mdà di yéél di banwe Idyif kel di bong yéél Yufratis. 19 Lêgu blé di dale i tanà i gumnè i dee bung dad to dnagit ku Kéni, Kénisi, Kadmoni, 20 Hiti, Férisi, Réfay, 21 Amori, Kanaan, Girgasi, na Dyébusi."

16

Hagar na Ismaél

1 Na Saray, yaan Abram, là mngà. Kabay nun libun lifanan i mdà di banwe Idyif dnagit ku Hagar. 2 Taman man Saray di ku Abram, "Là faloh Amuta Dwata ku mngà agu, taman fye ku tanlaminam i lifangu, du ken nun belta fagu di kenen."

Na nagin Abram i knayè nawa yaanan Saray. 3 Taman fatlamin Saray i lifanan Hagar di ku Abram, du nimò yaanan. Di bang atù, tasfalò fali i klo Abram mnè di banwe Kanaan. 4 Na tasatlamin ale Hagar na Abram, na kafnge én maltien Hagar.

Na di kgadè Hagar maltien kenen, too kenen fdag na toon sansilo Saray. 5 Taman man Saray ku Abram, "Na ge banlégu salà duen Hagar samsilo deg. Deg i fatlamin dun ge, na di kgadean tamaltien kenen sansilon agu, na landè kafean deg. Dwata i Amu sa mukum gite."

6 Tmimel Abram, manan, "Ku én kadì, na du lifanam nimoam di kenen i knayeam nimò." Na sasè kibò Saray ku Hagar, taman mila kenen.

7 Na nun kasaligan i Dwata smitong ku Hagar di satu sfuten di banwe landè to di kilil i dalan magu salu di banwe Sur. 8 Na man kasaligan di kenen, "Hagar lifan Saray, nè gufdum, na nè gusalum?" Na tmimel Hagar, manan, "Mila agu di amugu Saray."

9 Man i kasaligan i Dwata i Amu, "Samfulê ge di kenen na nimenam i dekan ge." 10 Na fadlug talù i kasaligan, manan, "Toogu fbel i belam satu duh kadang, na là ale gagan nse du too dee. 11 Du di là mlo ani, mngà ge lagi, na dnagitam ku Ismaél, du i gumtatek i dagitan ani dunan, fanlinge sa Dwata i kaftabengam. 12 Kabay i tingaam kadang gambet i satu lmanaf di bnas di là fa faknalam. Na là gdadong i kdee dad to di kenen, du mdà di klabean, na knang kenen i kdee dad to, na i kdee dad to mnang nawa kenen, na balù i dad flanekan knangan nawa."

13 Na én kdagit Hagar i Dwata i Amu i talù di kenen, dunan, "Ge i Dwata i mifat deg." Manan ani du snalekan di nawan, manan, "Teengu kè gine Dwata i mifat deg?" 14 Na ani i duen dmagit i ktufa én, Béér Lahay Roy, du i gumtatekan, dunan Ktufa Dwata i Mto na i Mifat Deg. Na i ktufa ani déén fa kel di bang ani di gutngà i banwe Kadis na Béréd.

15 Kafnge én, sut i tingà Hagar lagi na dnagit Abram ku Ismaél. 16 Na di ksut Ismaél di ku Hagar tawalu falò nam fali Abram.

17

Kaftulì i ilè i fakang Dwata

1 Na kel tasyem falò syem i fali Abram, lêman msut Dwata i Amu, di kenen, na manan, "Agu Dwata Too Mtulus, mimen ge deg, na fadlug ge mimò i matlu nimò. 2 Na dnohògu i tafakanggu ge. Hae, toota ge fbel, du fye too dee dad belam."

3 Kaklinge Abram ani, lkuad kenen na kudung di tanà, du nafean Dwata. Na lêman man Dwata, 4 "Ani i fakanggu ge, nimòta ge mà i dee bung dad to. 5 Mdà ani talà ge matlo Abram, bay dnagitta ge Abraham, du nimòta ge mà i kdee bung dad to. 6 Fdeegu i dad belam, du fye nun dee

bung dad to. Nun kadang di dad belam mbaling ale harì. 7 Toogu dnohò i fakanggu di ge ani, na kel di dad belam kel di landè sen. Agu Dwatam na Dwata i dad belam di fulé duh. 8 I klamang tanà Kanaan i flo gumneam ani i blégu ge kadang na i dad belam, du fye gfunyu kel di landè sen. Na satu duh agu Dwatala."

9 Na lêman talù Dwata di ku Abraham, manan, "Nun ilè i fakanggu, na là fakay ku làyu nimò, ge na i dad belam di fulé duh. 10 Ani sa i ilè i nimòyu, ge na i dad belam, na tooyu dnohò ani, dunan i kdee dad lagi di gamu ftulìyu. 11 Ge sa ftulì, du én i ilè i fakangta ge. 12 Na mdà ani, na kel di dad belam di fulé duh, tnulìyu i dad lagi ku tawalu duh klon sut, balù dad ngà lagi sut di dad lifanyu, balù sut di gumnèyu ku demen to tagbayadyu mdà di dademe dad to. 13 Hae, du dad ngà lagi sut di gumnèyu demen ku tagbayadyu di dademe dad to, kdee dad lagi too ftulì. Du mdà di ilè di dad lawehyu gadèyu i kfankanggu landè gusenan. 14 Na ku simto di dad lagi i là ftulì, là gakuf kenen di gamu, du laan nimen i dek kenen gablà di kfakanggu."

15 Fadlug talù Dwata di ku Abraham, manan, "Nangam dnagit i yaanam Saray, bay mdà ani dnagitam kenen Sara. 16 Banlégu kenen kafye na toota ge banlé i tingà lagi fagu di kenen. Banlégu kenen kafye na kenen sa mgimò yê i dee bung dad to. Na nun kadang mgimò harì mdà di dad belan."

17 Kaklinge Abraham kdee ani, lkuad kenen na kudung di tanà na mulé di fandaman di kton, manan, "Tay, gafngà fa kè i to tamlatu fali? Na mngà fa kè Sara i tasyem falò falin?" 18 Na man Abraham di Dwata, "Fye fa moon ku gamdawat Ismaél i dad fakangam di deg."

19 Tmimel Dwata, manan, "Ise Ismaél gumlégu i fakanggu ge, du i yaanam Sara mngà kadang i tingaam lagi na dnagitam kenen Isaak. Dnohògu i fakanggu di kenen na i dad belan kel di landè sen. 20 Lingegu i kafakdom gablà ku Ismaél, taman blégu di kenen kadang i kafye na banlégu kenen dee dad ngà na dee dad belan. Na i sfalò lwe di dad belan mgimò kadang dad ulu. Na mgimò i dad belan i satu bung dad to too mlabung. 21 Kabay di tingaam lagi Isaak gudmohògu i fakanggu. Sut kenen di yaanam Sara salngad di bang ani, di gamtadol fali." 22 Kafnge Dwata stulen di ku Abraham tnagakan kenen.

23 Na di duh atù, tnulì Abraham i tingaan Ismaél na kdee dad lagi sut di gumnean na balù i kdee lagi gbayadan mdà di dademe dad to, du én sa i gman Dwata di kenen. 24 Di kaftulì Abraham tasyem falò syem falin, 25 na i tingaan Ismaél tasfalò tlu falin di ktulì kenen. 26 Di duh atù Abraham na i tingaan Ismaél, taftulìla i ktola, 27 na gakuf i kdee dad lifanan lagi.

18

I tlu dad to mlauy di ku Abraham

1 Satu duh, msut Dwata i Amu di ku Abraham di gunun malbang kayu nfun Mamri di ltu i duh klon sudeng di gufusuk di slungan. 2 Na keye Abraham, nun teenan tlu dad lagi tadag mdadong déén. Di kiten dale sadlu smitong na lkuad du mafè dale.

3 Na man Abraham di dale, manan "Lew, beg gamu slob. Nang gamu fadlug, du gani agu na tmabeng agu gamu. 4 Fafwè agu yéél, du alob i blìyu. Na beg gamu fakay ftud di dungan i kayu ani. 5 Fankaanta gamu, du fye nun galyu di là gamu fa fadlug di kaguyu. Lehew agu, du tanlauyyu agu na kayègu tmabeng gamu." Na tmimel ale, manla, "Tay, too fye sa. Na nimoam i gmanam."

6 Kaklinge Abraham i manla, gasil kenen fusuk di slungan di ku Sara, na manan, "Faflal ge. Nweam satu saku too fye arina na nimoam fan."

7 Kafnge én, faflal Abraham salu di dad bakan, du kanfean i too fye guyà baka, ftatéan di saligan, na faflalan ftaga. 8 Di kafnge ktaga i kdee blé Abraham di dad to én gine, na léan blé gatas, na satu bung gkaan nimò mdà di gatas. Klola kmaan dun, tadag kenen mdadong di dale di dungan i kayu. 9 Slengla kmaan snalekla ku Abraham, manla, "Tanè i yaanam Sara?" Tnimelan ale, "Ditù kenen di slungmi."

10 Kafnge én, man i satu di dad to tlang déén, dunan Dwata i Amu, manan, “Salngad ani bangan kadang di fulé fali, too agu samfulê na mngà yaanam Sara tingà lagi.”

Na Sara kadì, tadag di gufusuk i slungla di gsen i kagol i to atù, na lingen i manan. 11 Na Abraham na Sara tatoo tua nan, na taglius i bang Sara mngà. 12 Taman mulé kenen, du manan di nawan, “Tatoo agu tua, na yaangu too tua nan. Tan kibò i klehew ani kel di deg?”

13 Na man Dwata i Amu di ku Abraham, “Tan dé duen Sara mulé na manan di nawan ku tan i kiboan mngà du tatoo tua nan? 14 Nun kè i làgu gagan nimò? Landè sa! Salngad ani bangan di fulé fali samfulê agu, du mngà Sara tingaan lagi.”

15 Na du likò Sara taman tmulen kéng, na manan, “Là agu mulé.” Kabay man Dwata, “Too glut mulé ge.”

I kafni Abraham gablà di dad to mnè di Sodom

16 Na di fan mdà dad lagi ani, meye ale ditù gsen di banwe Sodom na magin Abraham dale, du tdoan i dalanla. 17 Klola magu man Dwata i Amu di kton, “Làgu buni di ku Abraham i fandamgu i fangu nimò, 18 du i dad belan too dee kadang, na mbaling sbung dad to too mdatah, na banlégu kafye i kdee bung dad to di klamang banwe du mdà di kenen. 19 Tamgalékgu Abraham, du fye tdoan i dad ngaan na i dad belan kibòla mimen deg, fagu di kimòla fye na matlu. Na ku én nimòla, dnohògu i kdee fakanggu di kenen.”

20 Kafnge én, man Dwata i Amu di ku Abraham, “Too dee tmulen di deg gablà di dad to di dad banwe Sodom na Gomora. Too blat kun i dad salàla. 21 Taman salu agu ditù, du neyegu ku glut i kaklingegu ku là.”

22 Kafnge én, i lwe to mdà, na fadlug salu di banwe Sodom, na mnè Abraham di safèd i Amun Dwata. 23 Na fdadong Abraham di Dwata na smalek, manan, “Di kafalmom i dad to sasè, fakufam kè i dad to matlu? 24 Kaflingenta dun, ku nun lime falò to i matlu ditù di Sodom, falmom fa kè i klamang syudad? Kandom kè i dad lime falò to matlu? 25 Toogu fnaglut laam tì fnati i dad to matlu fakuf di dad to sasè. Laam kè nimò ani! Ku fanlayamam i dad to sasè laam fakuf i dad to matlu. Hae, du ge sa i mukum i kdee dad to na i kukumam too matlu.”

26 Na tmimel Dwata i Amu, manan, “Ku nun lime falò dad to matlu ditù di Sodom, làgu falmo kadang i klamang syudad, duenan du mdà di dale.”

27 Na lêman talù Abraham di Dwata, manan, “Balù alò agu to, na ge Dwata i Amu, toom beg fantahà i nawam di deg di kafadluggu stulen di ge. 28 Ken nun alò fat falò lime i dad to matlu, falmom fa i klamang syudad du kulang lime di lime falò gine?” Tmimel i Dwata, “Ku nun fat falò lime i dad to matlu, làgu falmo i syudad.”

29 Na lêman talù Abraham, “Ken nun alò teenam fat falò?” Tmimel Dwata, manan, “Ku nun fat falò, làgu falmo dun.” 30 Man Abraham, “Tabyà, balù ge i Amu, nang ge flabè di deg ku lêman agu talù. Kaflingenta dun, ku nun alò tlu falò teenam ditù?” Tmimel i Dwata, “Ku nun teengu tlu falò, làgu falmo dun.” 31 Man Abraham, “Balù ge i Amu, fantahaam nawam di deg. Tan ku én alò teenam lwe falò dad to matlu?” Man Dwata, “Ku nun teengu lwe falò dad to matlu, làgu falmo dun.” 32 Na lêman talù Abraham, manan, “Tabyà, ge i Amu, bay nang ge flabè di deg, du ani gusen i mangu. Tan kè ku én alò teenam sfalò?” Na tmimel i Dwata, “Ku nun teengu sfalò, làgu falmo dun.” 33 Kafnge Dwata i Amu na Abraham stulen, mdà Dwata na mulê Abraham.

19

Di kagsalà i dad to di banwe Sodom

1 Di kakel i lwe to, dunan dad kasaligan i Dwata, ditù di banwe Sodom di kbutang én, sudeng Lat mdadong di gufusuk di syudad di gal gustifun i dad lagi. Di kiten dale, snitongan ale, na lkuad kenen du nafean ale, na manan, 2 “Lew, begyu slob di gumnègu. Smulu agu du falobyu i blìyu, na ditù i gukudangyu, na fakayyu fadlug di kaguyu fayah flafus.” Kabay tmimel ale, manla, “Too fye di ge, bay balù tadini di lwà i gal guftud dad to magu, ani i gukudangmi.”

3 Kabay fadlug Lat mlak dale, na taman gagin ale kenen ditù di gumnean. Na ftaga

Lat i kakaan flabi, na ftagan fan i landè bol
dun yés, na kmaan ale. 4 Di là ale fa milè,
sanlibut i gumnè Lat i kdee dad lagi, dad
lamnok lagi na dad tua lagi mdà di Sodom.
5 Tlola Lat, na snalekla, “Tanè i dad lagi
magin ge di gumneam flabi ani? Falwaam
ale dini di gami, du mimò gami i knayè i
lawehmi di dale.”
6 Kaklinge Lat ani, lamwà kenen, na
tnakaban i takab, 7 na manan, “Tabyà di
gamu, nang gamu mimò én du too sasè.
8 Kabay du làgu gagan mngak gamu, na là
agu mayè ku nun sasè gaslok i dad to tlang
di deg ani, du agu sa mifat dale, taman,
falohgu i dad lwe dad ngàgu libun landè fa
yaan ani, na nimòyu i knayèyu di dale.”
9 Kabay balingla man ku Lat, “Nang ge
déén, nang ge mlabet di fanmi nimò. Simto
ge kè? Mnè ge dini, bay ise ge to mdà di
banwe ani. Na ge baling i tamdò gami,
ku tan i fakaymi nimò? Nangam banla-
bal i nimòmi, du fye là baling too sasè fa
gaslokam di nimòmi di dale.” Na tuladla
Lat, na fdadong ale di takab, du fanla
lanbà.
10 Kabay i lwe kasaligan én, lanwala
takab na gasilla dyol Lat salu ditù di lam,
na tnakabla i takab. 11 Kafnge én, du mtu-
lus ale, fbalingla butè i kdee dad lagi ditù
di lwà, du fye talàla teen i gusablà i takab.

Di kdà Lat di banwe Sodom

12 Na snalek i lwe kasaligan i Dwata
Lat, manla, “Nun kè dad gakedam mnè
dini? Ku nun dad ngaam, dad tewem,
na dademe dad tom, faginam ale na mdà
gamu nan lamwà di banwe ani, 13 du fal-
momi kadang, du talinge Dwata i Amu, i
tulen i dad to gablà di too sasè mgimò i dad
to dini. Taman dekan gami dini, du falmo i
banwe ani.”
14 Kaklinge Lat i manla, salu kenen ditù
di dad lagi fan mwè i dad ngaan libun, na
manan dale, “Faflal gamu lamwà di banwe
ani, du fan falmo i Dwata.” Kabay làla
fnaglut, du man nawala alò kasfuba Lat.
15 Di fan mayè mwal, gnaga i dad kasali-
gan i Dwata manla, “Faflal ge, faginam i
yaanam na lwe dad ngaam libun, na tna-
gakyu banwe ani, du fye là gamu gagin di
kalmon.”
16 Kabay tì fléét Lat. Taman du Dwata
too kamdo dale, damyol i lwe kasaliganan
ku Lat, i yaanan, na i dad ngaan libun, na
nebela ale ditù di lwà i banwe. 17 Di kebela
dale Lat ditù di lwà, man i satu kasaligan
di dale, “Mila gamu, fye gafles gamu galwà.
Nang gamu falê na nang gamu fafanak di
gudatal ditù, bay mila gamu salu ditù di
dad bulul, du fye là gamu mati.”
18 Kabay tmimel Lat, manan, “Tabyà di
gamu, là agu gmagan. 19 Balù too bong
kagtabengyu deg, du fye là agu mati, bal-
ing agu mati. Là agu gmagan mila ditù di
dad bulul, du too mawag. 20 Neyeyu, nun
banwe là mawag dini, too tukay i banwe
atù, na gafat agu ditù du tamdadong.
Taman begyu agu fsalu ditù, du fye là agu
mati.” 21 Na tmimel i kasaligan, manan,
“Hae, agin agu i fnim, na làgu kadang fakuf
di kalmo i banwe atù. 22 Kabay faflal ge
mila nan, du landè mgimògu ku là ge fa kel
ditù.” I banwe atù dnagit Sor, i gumtatekan
tukay, du man Lat tukay banwe.

I kalmo i banwe Sodom na Gomora

23 Kakel Lat di banwe Sor tamsut i duh.
24 Kakelan ditù, fulen Dwata i sandawà
i too dminè mdà di langit di dad banwe
Sodom na Gomora. 25 Hae, ani kibò Dwata
falmo lwe banwe ani na i klamang datalan.
Na i kdee dad to mnè ditù mati, na i kdee
dad tmabò di tanà malmo. 26 Na yaan
Lat falê di dad banwe atù, na di kfaléan
mbaling kenen kahì le.
27 Di kakwalan too flafus, mték Abraham
na samfulê kenen di gutadagan di muna i
Dwata. 28 Na neyen ditù di gusablà i dad
banwe Sodom na Gomora, na di klamang
datalan, na teenan i bong mgat buk salu
tah mdà di tanà, gambet i buk di bong ntam
fnuluk too mgat.
29 Kabay di kafalmo Dwata i dad banwe
di bong datal én, gafaldaman Abraham,
taman falwaan Lat di kafalmon i banwe
gumnean, du fye là mati.

21

Di ksut Isaak

1 Na nun kafye blé Dwata ku Sara, du
dnohoan i tafakangan di kenen. 2 Hae, du
mbaling kenen maltien. Kafnge én, nun
tingaan di ku Abraham, balù tatoo tua nan,

du tasut i tingàla na lagi. Na sut i tingaan too gaslà di bang i fakang Dwata ku Abraham. 3 Na dnagit Abraham i tingaan di ku Sara, dunan Isaak. 4 Di gwalu du klon sut Isaak tnulì Abraham, du én i dek Dwata kenen. 5 Na di ksut Isaak, mlatu fali Abraham.

6 Na man Sara, “Tabanlé agu Dwata klehew, na balù simto mlinge gablà di deg, magin deg lehew.” 7 Léan man, “Di muna, simto kè i fakay gamtulen di ku Abraham na satu duh fantutùgu i tingà? Balù tatoo kenen tua, mngà agu fa i tingaan lagi.”

Fdà Abraham Hagar na Ismaél

8 Kafnge én, tatoo lamnok i tingàla Isaak, na taman sankahla tmutù. Di duh kaskahla kenen tmutù, mimò Abraham i bong fista. 9 Na Ismaél, i tingà Abraham di ku Hagar, i libun mdà di Idyif, gal madoy i twalin Isaak. Na di kite Sara ani, 10 manan di ku Abraham, “Falwaam dini i lifanam libun na i tingaan, du là fakay ku tingà i lifan dmawat i alel di dad knunam di kfatim, du alò tingàgu i fakay mfun i kdee knunam.”

11 Na ani gumdà i bong klidù nawa Abraham, du Ismaél i tingaan. 12 Kabay man Dwata di kenen, “Nang ge too mlidù gablà di tingaam lagi na i lifanam libun Hagar. Fanlingem Sara, na naginam i knayean, du fagu alò di tingaam Isaak dnilègu i too glut dad belam. 13 Lêgu banlé kadang i tingaam mdà di lifanam libun, dee dad belan, du fye mbaling ale dee na mgimò i satu bung dad to too mlabung, du kenen i tingaam.”

14 Na di kakwalan too flafus, banlé Abraham Hagar knaan, na i gumkah yéél too fnò. Na ftiangan kenen, na fdaan kenen na i tingaan lagi. Mdà ale na salu di banwe landè to dnagit Bérsiba, na lamngab ale déén.

15 Na di kti yéélla, tnagak Hagar i tingaan lagi di dungan i tukay kayu. 16 Na mili kenen di gumdadongan, i nun kè satu nligo i kawagan, na sudeng kenen ditù. Na di ksudengan déén mlanu, du manan di nawan, manan, “Mati kè i tingàgu kadang, na là agu mayè meye i kfatin.”

17 Na Dwata mlinge i kngel i tingaan. Na kaklingen dun, tlo kasaligan Dwata Hagar, mdà di langit, na manan, “Tan kè duenam mlidù? Nang ge likò, du talinge Dwata i klanu i tingaam na teenan i kagkahan. 18 Tadag ge, na salu ge ditù di tingaam, na nlalam kenen, du fandeegu kadang i dad belan, na mbaling ale sbung dad to too mlabung.”

19 Kafnge ani, fite Dwata ku Hagar i satu ktufa. Na fananoan i gumkahan yéél, na fninuman i tingaan lagi.

20 Too nifat Dwata Ismaél ani kel di kalnokan. Na mnè kenen di gulandè to, na mbaling kenen satu to too fulung dmulak. 21 Klon mnè di gulandè to dnagit ku Faran, nalék i yéan i satu libun di Idyif du nimoan yaanan.

22

Tnilew Dwata Abraham

1 Midul i duh, midul i butang, na tnandak Dwata Abraham. Taman, satu duh tlo Dwata Abraham, manan, “E, Abraham.” Na tmimel Abraham, manan, “Hae Amu, gani agu.”

2 Na man Dwata, “Gadègu toom kando Isaak, du kenen alò i tingaam di ku Sara. Kabay faginam, na salu gamu ditù di banwe dnagit Moraya. Ditù di banwe atù fitegu ge i satu bulul, na ditù gumatim kenen, na sduléam snakuf du dsuam di deg.”

3 Kaklinge Abraham ani, too flafus di kwalan én, tmifak kenen kayu, du dutungan i dsuan. Na nafidan i lmanaf gambet i kudà dnagit dongki, du gumlulenan dad neben. Na faginan Isaak na lwe saligan lagi, na mdà ale salu di banwe gumdek Dwata kenen. 4 Na di kakel i gatlu duh i kagula, teen Abraham i bulul tamdadong, i bulul gman Dwata kenen. 5 Taman manan di dad saligan, “Fatan gamu dini, du neyeyu i dongkiito, du mnagad agu di bulul atù, na fagingu tingàgu, du mangamfù gami di Dwata. Na kafnge én, samfulê gami lêman dini.”

6 Kafnge én, ftiang Abraham ku Isaak kayu dutung, na mebe kenen i bansung na kisong du to lifoh. Klola magu, 7 talù Isaak di maan Abraham, manan, “E, Mà”. Na tmimel Abraham, manan, “Tan dun Tò?” Snalek Isaak, “Tanun sa dad kayu dutung na lifoh. Kabay landè sa i tingà bilibili fnatita na snakufta, du dsù di Dwata?” 8 Na

tmimel Abraham, “Tò, Dwata i mlé kadang i klidùta i tingà bilibili dsùta.”

Kafnge én, fadlug ale magu. 9 Kakella di sablà i gman Dwata, mimò Abraham i gudamsù na toon fanse samlasud i dutung di tah i gudamsuan di Dwata. Kafnge én, nagotan Isaak na bnakusan kenen, na filean di tah i dutung. 10 Na nwean i bansungan, du fanan fnati i tingaan. 11 Kabay di fanan kagu mati i tingaan, gasil tamlo kasaligan Dwata i Amu mdà di langit, manan, “E, Abraham, Abraham.” Tmimel Abraham, “Hae Amu, gani agu.”

12 Man i kasaligan, “Nangam fanles fnati i tingaam. Ani nan, gadègu too sikof i kimenam Dwata, du balù fa Isaak i sen tingaam di ku Sara, fanam blé di deg.”

13 Di keye Abraham di glibutan, teenan i lagi bilibili gasdang i sungketan di sabat. Nwean, bnakusan, fnatin, na sanduléan snakuf, du dsuan di Dwata tlas i tingaan. 14 Dnagit Abraham i banwe atù na i gumtatek i dagitan dun, dunan, “Dwata i Amu sa Mlé”. Na balù di bang ani, nun mangman, “Di bulul Dwata, Dwata sa mlé.”

15 Na lêman tamlo kasaligan Dwata i Amu, ku Abraham, mdà di langit, 16 na manan, “Du tanimenam agu, na fanam blé di deg i sen tingaam, nun fakanggu di ge ani i toogu dnohò, du deg sa Dwata i Amu i talù di ge. 17 Ani i fakanggu, toogu mlé i kafye di ge, na toota ge fbel. Na i dad belam kadang, salngad kdee i dad blatik di langit, na salngad kdee i dad falak di kilil i mahin. Satu duh gfisan i dad belam i dad to dmuen dale, na ale baling kadang magot i dad banwela. 18 Na fagu di dad belam, mlé agu kafye di kdee dad to, du tanimenam i katedgu ge.”

19 Kagman Dwata ani, samfulê Abraham na Isaak di dad saligla, na mdà ale mulê salu di Bérsiba, na mnè ale déén.

24

Rébéka mbaling yaan ku Isaak

1 Midul i duh, midul i butang, na tatoo tua nan Abraham, na too kenen mablé Dwata i Amu kafye di kdee nimoan. 2 Na di satu duh, fngé Abraham i ulu di kdee saligan, na kenen i gusmaligan i kdee nfunan, na manan di kenen, “Fkaham i kmalam di dungan i fuadgu, du ilè fye gadègu toom dnohò i flalògu ge ani. 3 Kayègu ku makang ge di deg, fagu di dagit Dwata di langit, na di tanà, di kafngabalam kadang i yaan i tingàgu lagi, là ge meye i libun mdà di banwe Kanaan i gumnègu ani. 4 Kabay salu ge ditù di banwegu, na di dad gakedgu, du ditù gumeyem libun yaan Isaak kadang.”

5 Kabay smalek i saligan, manan, “Kaflingengu dun, ku là mayè magin dini kadang i libun teengu? Fsalugu ditù kè i tingaam di banwe i gufdum?”

6 Na tmimel Abraham, manan, “Nang sa. Nangam fsalu ditù i tingàgu. 7 Hae, du di muna fa, Dwata i Amu, i Dwata di langit, mdek deg tmagak i dad gaked i màgu, na i banwe gusutgu, na too kenen makang deg i kenen mlé i klamang tanà ani di dad belgu. Taman, Dwata sa febe kadang i kasaliganan malak ge di kagum, du fye ditù gumitem i libun yaan i tingàgu. 8 Kabay kaflingengu dun, ku là mayè kadang i libun teenam magin ge dini, balù laam dnohò i fankangam deg ani. Kabay balù tan i mkel, nangam fsalu ditù i tingàgu.” 9 Taman fkah i saligan i kmalan di dungan i fuad i amun Abraham, na makang kenen toon dnohò i flalò Abraham kenen.

10 Kafnge én, fafngé i salig i sfalò kamél i amun Abraham, na dee dad fye kalyak, na mdà kenen salu ditù di banwe gumnè i flanek Abraham lagi dnagit ku Nahor déén di Mésofotamya. 11 Di kakelan ditù, tatoo flabi nan, na bang i dad libun smulu yéél di ktufa di lwà i banwe ani. Taman déén gufaftudan i dad kamél, mdadong di ktufa.

12 Na dmasal kenen, manan, “E, Dwata i Amu, Dwata i amugu Abraham, tnabengam agu, na tabyà dnohoam i fakangam di amugu Abraham, na fitem kenen i kakdom landè kgilin. 13 Na tagani agu di ktufa gal gusmulu i dad sawang libun di banwe ani. 14 Kakella kadang, mni agu yéél di satu sawang libun, na mangu kadang di kenen, ‘Fakay kè ku beg agu minum di tibudam?’ Na ku manan kadang, ‘Hae, fakay ge minum, na agu smulu du finumgu dad kamélam.’ Fye ku ani moon i

ilè kenen i tanalékam yaan i lifanam Isaak. Na ku gdohò ani kadang, gadègu tagdohò nan i fakangam di amugu Abraham, na tafitem kenen i kakdom landè kgilin."

15 Di laan fa fnge dmasal, takel i satu sawang libun dnagit ku Rébéka, tmiang i tibudan. Rébéka ani, tingà Bétuél, na Bétuél tingà Mélka lagi. Na Mélka i yaan Nahor, i flanek Abraham lagi. 16 Too fye baweh Rébéka ani, na là fa magu di nun yaan. Tamasol kenen ditù di ktufa, na smulu i tibudan, na fanan kagu mulê.

17 Taman faflal i salig Abraham smitong kenen, na manan, "Fakay kè ku beg agu minum di tibudam?"

18 Na tmimel Rébéka, manan, "Hae amugu, fakay ge minum." Na gasilan nwè i tibudan tniangan gine na finuman.

19 Di kafngen minum, man Rébéka, "Na lêman agu smulu, du finumgu i dad kamélam kel di kabsol i nawala minum." 20 Na gasilan kok i gdè yéél di guminum dad kamél, na mila salu ditù di ktufa du lêman smulu, du fye gamginum i dad kdee kamél i salig. 21 Na i salig Abraham tatì fanak, tatì too meye nimò i sawang libun ani, du fye gadean ku Dwata mlé kafye gukel i nagun ani.

22 Di kafnge kinum i dad kamélan, mwè i salig i mabtas ulel blawen, fkah di ilung, na i lwe malbang glang blawen, na blén di ku Rébéka. 23 Na snalekan kenen, "Libun, simto i maam? Tabyà tulenam deg, fakay kè ku beg gami flo mnè di gumnè maam. Sfayu gami kè i dad dademegu ani di gumnèyu, du fye fakay gami ftud kadang butang?" 24 Na tmimel Rébéka, "Màgu dunan Bétuél, i tingà Nahor na Mélka." 25 Na lêmanan man, "Fakay sa ku mnè gamu di gami di butang ani, na nun kwat i gumilè dad kamél na knaan i fkaan dale."

26 Kafnge én, lkuad i salig du mangamfù di Dwata i Amu, 27 manan, "Dnayengu Dwata i Amu, i Dwata i amugu Abraham, du too kenen gsalig, na nun kakdon landè kgilin, na dnohoan i fakangan di amugu, na kenen malak dagu di kagugu ditù di gumnè gaked i amugu."

28 Muna Rébéka mila mulê, na tnulenan i yéan na dademe gakedan gablà di kdee i mgimò di kenen. 29 Na nun flanek Rébéka lagi dnagit ku Laban. Na faflal Laban smitong i salig Abraham ditù di ktufa. 30 Du di kaklingen dun ani gine, na di kiten i ulel di ilungan, na i dad glang di sigal i flanekan, na i kaklingen i manan, gablà di gman i salig Abraham di kenen, taman faflalan snitong i salig ani, na teenan kenen safèd i dad kamélan mdadong di ktufa. 31 Na manan di kenen, "Mablé ge Dwata i kafye. Magin ge deg ditù di gumnèmi. Na là gablà ku ge tatì mnè di lwà, du tafnatlagadgu i gumnèyu na gumkahyu i dad kamélam."

32 Kaklinge i salig ani, salu ale di gumnèla, na nwèla i dad lulen di dad kamél, na fankaanla. Na banlélа yéél i salig Abraham na i dad dademen magin kenen, du alob i dad blìla. 33 Di kablé dale i kakaanla, man i salig Abraham, "Là agu kmaan ku làgu fa gtulen ku tan i nagugu." Na Laban i talù, manan, "Na tulenam gami."

34 Taman man i salig, "Agu i salig Abraham. 35 Too mablé Dwata i Amu kafye i amugu na mgimò kenen to nun. Banlén kenen dee dad bilibili, dad kambing, dad baka, dad salafì, dad blawen, dad lifan, dad kamél, na dad dongki. 36 Di tatoo ktua Sara, i yaan i amugu, mngà kenen tingà lagi. Na di kenen gumlé amugu Abraham i kdee knunan. 37 Fafakang agu i amugu i too dnohògu i flaloan dagu. Fnangan agu malék i libun, du yaan i tingaan, mdà di banwe Kanaan, i banwe gumnean. 38 Kabay dekan agu samfulê di dad gaked i maan, ditù di dad gutambulan, du ditù kun gumeyegu i libun nimò yaan i tingaan.

39 "Kafnge én, smalek agu mangu, 'Kaflingengu dun, ku là mayè magin dini kadang i libun teengu?' 40 Na ani timelan dagu, 'Dwata i Amu i galgu nimen, faginan i kasaliganan malak ge di kagum, du fye kenen mlé kafye gukel i nagum. Na gweam kadang i libun nimò yaan i tingàgu ditù di dad gutambulgu na i gaked i màgu.

41 " 'Kabay di kakelam ditù di dad gakedgu na ku là ale flinge ge, na ku làla faloh i libun fagin ge dini, balù laam dnohò i fakangam di deg.' Ani gman amugu Abraham di deg.

42 “Na di duh ani gine, di kakelgu di
ktufa, dmasal agu di Dwata, mangu, ‘E,
Dwata i Amu, Dwata i amugu Abraham,
ku fakay di ge, begam banlé kafye gukel
i nagugu ani. 43 Tagani agu di ktufa. Na
ku nun kadang sawang libun salu dini du
smulu, na mangu di kenen, “Fakay kè ku
beg agu minum di tibudam?” 44 Na ku
tnimelan, “Hae, fakay ge minum, na lêman
agu smulu du finumgu i dad kamélam.” Fye
ku ani moon i ilè kenen i tanalékam yaan i
tingà amugu.’
45 “Di là agu fa fnge dmasal di Dwata,
takel Rébéka tmiang i tibudan salu ditù
di ktufa du smulu. Na di kuléan fdu di
ktufa mangu di kenen, ‘Libun, begam agu
fninum.’
46 “Na kaklingen i kafnigu kenen, gasi-
lan nwè i tibud tniangan gine, na manan,
‘Minum ge sa, na lêman agu smulu du
finumgu i dad kamélam.’ Taman minum
agu, na fninuman i dad kamél.
47 “Na snalekgu kenen ku simto i maan.
Na tmimel kenen manan i maan dunan
Bétuél, i tingà Nahor na Mélka. Na kafnge
én, nwègu i ulel na i dad glang na blégu
kenen. 48 Na lkuad agu, du mangamfù agu
di Dwata i Amu. Dmayen agu Dwata i Amu,
Dwata i amugu Abraham, du nalakan agu
di glut dalan, du fye salu agu dini, du
nwègu fù i flanek amugu, du nimò yaan
i tingaan. 49 Na ku kandoyu i amugu, na
ku banléyu kenen kafye, tulenyu deg ani.
Kabay ku là, lêyu tulen deg, du fye gadègu
ku tan i nimògu.”
50 Na man Laban na Bétuél, manla,
“Tafite Dwata i Amu, i knayean, taman
landè dademe gmanmi. 51 Fye sa di gami
ku nweam Rébéka ani, du fye kenen yaan
tingà i amum, du ani sa i knayè Dwata i
fiten di gito.”
52 Di kaklinge i salig Abraham dun
ani, lkuad kenen du nafean na dnayenan
Dwata i Amu. 53 Kafnge én, nukalan i dad
kalyak neben, dunan dad kas mdà di salafì
na blawen, na dad klaweh, na blén di ku
Rébéka. Na blén dad mabtas kandeen di
flanekan lagi na di yéan. 54 Na kafnge
ani, takmaan na minum i salig ani na i
dad dademen magin kenen, na kudang ale
déén di gumnèla. Na di ktékla di flafus man
i salig Abraham, “Mbal agu di gamu, du fan
agu mulê di amugu.”
55 Kabay tmimel i flanekan lagi na i yéan
manla, “Faloham Rébéka mnè fa di safédmi
kel di sfalò duh. Kafnge én, fakay gamu
mdà.”
56 Kabay man i salig, “Nangyu gami
nanggà, du tablé Dwata i Amu kafye gukel i
nagugu ani. Kayègu moon ku falohyu gami
mdà, du mulê di amugu.”
57 Na tmimel ale, manla, “Fngémi funa
Rébéka, na snalekmi ku tan i knayean.”
58 Taman fafngéla Rébéka na snalekla,
“Mayè ge kè nan magin i to ani?” Na
tmimel kenen, manan, “Hae, magin agu
nan.”
59 Taman falohla Rébéka magin i salig
Abraham na dad magin kenen. Na faginla
i satu tua libun gal mifat ku Rébéka. 60 Di là
ale fa mdà, mni ale kafye mdà di Dwata, du
blé di ku Rébéka, manla, “E, Dwata, begam
moon banlé i flanekmi ani dee libu belan.
Na fye moon too gfisan i dad belan kadang
i kdee dad banwe i dademela sduen.”
61 Kafnge én, Rébéka na dad saligan li-
bun magin kenen fatlagadla i lulenla. Na
smakay ale nan di dad kamél, du magin
ale nan i salig Abraham. Kafnge én, kdeela
mdà.
62 Na di bang ani, Isaak tatì mulê kenen
mdà di banwe Bér Lahay Roy salu di banwe
Négéb di gumnean. 63 Na satu duh too flabi
nan, salu kenen ditù di nligon du dmasal,
na di ktukengan meye teenan i dad kamél
fan kel déén. 64 Na Rébéka meye na teenan
Isaak. Na tnufan i kamél snakayan. 65 Na
snalekan i salig Abraham, manan, “Simto
kè i déén di nligo i smitong gito.” Na tmimel
i salig, “Kenen sa i amugu.” Taman snafang
Rébéka i bawehan, du nafean Isaak.
66 Kafnge én tulen i salig ani ku Isaak
i kdee tamgimoan di kagun. 67 Na nebe
Isaak Rébéka ditù di gumnè i yéan Sara. Na
kafnge én, sdeme ale, na too bong nawa
Isaak ku Rébéka. Na tamaglala nan Isaak
gablà di kfati yéan.

25

Dyékob na Isaw

19 Na ani i santulen gablà ku Isaak i tingà
Abraham. 20 Na tafat falò fali Isaak di

kagwean i yaanan Rébéka, i tingà Bétuél. Bétuél ani, na Laban i flanek Rébéka, mnè ale di Aramaya di Mésofotamya.

21 Na Rébéka là mngà, taman dmasal Isaak di Dwata i Amu gablà ani. Na linge Amun Dwata i kafnin, taman Rébéka mbaling maltien. 22 Na fingin i kaltienan ani, na di là ale fa sut lyalon i kgal kalyak di lam i tienan. Taman snalekan di nawan, “Tan kè ku ani mgimò di deg?” Taman snalekan di Dwata.

23 Na man Dwata i Amu di kenen, “Fingin i tingaam na mbaling ale kadang gutambul i lwe bung dad to. Na dad lwe bung to ani, là satu nawala, sduen ale, taman stani ale. Na kadang satu duh, i satu bung dad to ani nun enegla mdatah di eneg i satu. Na i tingaam twege glifan kadang di twalin.”

24 Na kakel i bang i ksut dad ngaan, tasut i tingaan fingin slame lagi. 25 I muna sut too fulè na i lawehan too nun bulan, taman dnagitla kenen Isaw, du too nbul. 26 Kafnge én, di ksut i twalin, nagotan i takad i twegen, taman dnagitla kenen Dyékob, du dagitan ani fan salngad di satu talù takad. Na di ksutla tanam falò fali Isaak.

27 Na talamnok i fingin ani na tasawang lagi ale nan. Na Isaw kenen tambaling kenen fulung dmulak, na lamngab di lam i dlag. Kabay Dyékob kenen fafanak mdadong di slung i gumnèla. 28 Na bong nawa Isaak ku Isaw, du too mayè kmaan i dad lmanaf di bnas i gwè Isaw. Kabay bong nawa Rébéka baling ku Dyékob.

29 Satu duh, smabew Dyékob i dad blangol fulè, du nimoan uten. Kel Isaw mdà di gumlokan, too kenen bitil. 30 Taman manan di ku Dyékob, “Tò, gasilam agu banlé i fulè sabew én, du fan agu mati i kbitilgu.” (Én duenan satu dagit Isaw dunan Idom, gumtatekan fulè.)

31 Na tmimel Dyékob, manan, “Làta ge sa banlé silang ku banlém agu untung i dnawatam kadang di kfati màta, du ge tingaan twege.”

32 Man Isaw, “Hae, fye sa. Balù deg i tingaan twege, tan i gukmamugu i untung én ku mati agu di kbitilgu ani.”

33 Man Dyékob, “Silanggu blé ge ku funa ge smafà na blém di deg i untung tagak màta di ge di kfatin kadang satu duh.” Taman smafà Isaw i blén kadang kun i untung mdà di maan di kfatin.

34 Kafnge én, banlé Dyékob Isaw fan gagin di sabew blangol. Kmaan na minum kenen, na kafnge én mdà.

Taman laan knabas i untung tagak i maan kenen, én baling knabasan i sulê kakaan.

27

I kablé Isaak i kafye mdà di Dwata di ku Dyékob

1 Kafnge en, di taktoo tua Isaak na talaan mite, fngén i tingaan twege Isaw na manan di kenen, “Tingàgu.” Tmimel Isaw, na manan, “Gani agu Mà.”

2 Na man Isaak di kenen, “Tatua agu nan, na làgu gadè ku kilen kfatigu. 3 Taman mdà ge, na nebem i boholam na sbatam, na ditù ge di bnas na dmulak ge deg. 4 Na tnagam kadang én ktaga i toogu kayè, na nebem dini di deg du knaangu. Kafngegu kmaan, mni agu di Dwata, du fye mlé kenen kafye di ge. Ani kayègu nimò di là agu fa mati.”

5 Kabay Rébéka i yaan Isaak, mlinge i man yaanan di tingaan Isaw. Taman di kdà Isaw salu di bnas du dmulak, 6 man Rébéka di tingaan Dyékob, “Lingegu gine i gman maam di twegem Isaw. 7 Na man maam di kenen, ‘Ditù ge di bnas na dmulak ge deg, na tnagam kadang én ktaga i toogu kayè, na nebem dini di deg du knaangu. Kafngegu kmaan, mni agu di Dwata, du fye mlé kenen kafye di ge. Ani kayègu nimò di là agu fa mati.’ Ani gman maam. 8 Na Tò, too ge flinge deg, na nimoam i mangu di ge ani. 9 Ditù ge di dad lmanafito na mebe ge dini lwe mabu tingà kambing, du fye tnatêta na tnagagu kadang, én ktaga too kayè i maam. 10 Na di ktagan fakay nebem di kenen, du fye ge baling gamdawat i kafye di kdasalan di Dwata, di là kenen fa mati.”

11 Kabay man Dyékob di yéan Rébéka, “Yê, gadeam i twegegu Isaw, too nbul, na là agu salngad kenen, du là agu nbul. 12 Kaflingengu dun, ku nagot agu mà, na ku gadean ise agu Isaw, na man nawan mgaw agu kenen, du flingu agu deg i twegegu,

ken mni di Dwata baling kaflayam, na ise kafye i kel di deg."

13 Na tmimel i yéan, manan, "Tò, ku nun sasè kadang kel, ise sa kel di ge, bay di deg baling i gukelan. Taman nimoam i mangu di ge ani, na mebe ge di deg dad kambing."

14 Na taman nimò Dyékob i gman i yéan. Na tnaga i yéan i kambing, én ktaga i too kayè i maan. 15 Kafnge én, fnalsak i yéan Dyékob i klaweh Isaw too fye, i klaweh busekan déén di gumnèla. 16 Na nlabédan dad sigal na lial Dyékob i nlanit kindal i dad kambing gine. 17 Na blé i yéan ku Dyékob i fye uten na fan tnagan.

18 Na salu Dyékob di maan, na kakelan ditù, manan, "E Mà." Na tmimel Isaak, manan, "Hae Tò, simto ge kè?"

19 Na man Dyékob, "Deg sa i tingaam twege Isaw. Tanimògu i fimoam deg. Beg ge mték mà, du kmaan ge i uten nebegu ge, du fye kadang mni ge di Dwata, du fye mlé kenen kafye di deg." 20 Na lêman talù Isaak, manan, "Tay sa Tò, klalam gamwè dmulak." Man Dyékob, "Dwata i Amu i fnangamfuam i tmabeng deg."

21 Na kafnge én man Isaak di ku Dyékob, "Fdadong ge di deg du fye gagotta ge, du fye gadègu ge too glut tingàgu Isaw."

22 Na fdadong Dyékob di maan Isaak, na nagotan Dyékob, na manan, "I dad sigalam salngad i sigal Isaw. Kabay i taluam salngad i talù Dyékob." 23 Là dilè Isaak tingaan Dyékob, du i dad sigalan nbul, salngad i dad sigal Isaw. Taman fan mni Isaak i kafye mdà di Dwata.

24 Kabay di là fa mni Isaak snalekan Dyékob, manan, "Man Tò, too glut kè, ge i tingàgu Isaw?" Tmimel Dyékob, manan, "Hae sa Mà, too glut agu Isaw." 25 Man Isaak, "Na blém di deg i dademe uten nebem deg, du kmaan agu nan. Na kafnge én, mni agu di Dwata kafye blé ge." Na tablé Dyékob i uten na kmaan maan, na neben di kenen i falami binu na minum. 26 Kafnge én, man Isaak, "Tò too ge fdadong di deg, na nalakam agu."

27 Di kafdadong Dyékob di maan nalakan kenen. Na kagbun Isaak i klaweh Isaw i lsak Dyékob, dmasal kenen, manan, "Too fye bun i tingàgu, salngad i bun i bnas i mablé Dwata kafye. 28 Fnigu di Dwata ku fulenan i tanaam, na ku banlén ge mabu tanà, na ku banlén ge kadang bong ulê i dad flam, na too munge i dad fulem, du fye too gablà i kakaanam na ninumam mdà di tanaam. 29 Na lêmangu fni di Dwata ku fdanaan i dee dad to di ge, na toola ge nafè, na ku ge moon mebe kadang i kdee dad bel i dad flanekam, na kdee i dad bel i yéam. Na fanlayam Dwata i kdee dad to madoy ge, na banlén kafye i kdee dad to fafye ge."

30 Na di kafnge Isaak mni kafye di Dwata mdà Dyékob. Na di kdaan, takel Isaw dmulak. 31 Na tnatéan i gwean dmulak, na tnagan én ktaga i too kayè i maan, na neben di maan. Na manan di maan, "E, mà, tagani agu, beg ge mték na kmaan ge i gwègu dmulak. Na kafngem kmaan, fakay ge mni di Dwata na kenen i mlé di deg kafye."

32 Na smalek Isaak, "Tò, simto ge kè?" Tmimel Isaw, "Mà, deg sa Isaw, i tingaam twege."

33 Di kaklinge Isaak i tingaan, tatì too kankal du mdà di bong ktikengan. Na manan, "Ku ge Isaw, simto gine kè mebe deg i gwean dmulak kun. Tlabo ani kafngegu kmaan na tamni agu di Dwata du fye banlén kenen kafye, na talàgu fakay nawì i kablé Dwata kafye di kenen."

34 Na kaklinge Isaw ani too mlanu du bong klidù i nawan, na manan di maan, "Mà, lêman ge beg mni di Dwata, du fye mlé di deg kafye."

35 Kabay tmimel Isaak, manan, "I twalim Dyékob salu di deg, na fangawan agu. Taman tafngegu mni di Dwata, na tagablé di kenen i kafye, én kafye i blé moon di ge."

36 Man Isaw, "I dagitan Dyékob (i satu gumtatek i dagitan dunan mgaw) too blà kenen, hae, du ani tagalwen dulê mwè i nfungu moon fagu di kafgaw. Di muna fa, tanwean di deg i untung gdawat kadang i tingaam twege di kfatim, na ani lêmanan nwè di deg i kafye dnawatgu moon mdà di Dwata. Mà, nun sa fa kè, beg ge fakay mni moon di Dwata, du fye banlén agu kafye?"

37 Na tmimel Isaak, manan, "Tagafnigu di Dwata ku fdanaan ge di kenen, na tagafnigu ku i gakedan mbaling dad saligan. Na gafnigu di Dwata ku mablé kenen

fye knê, du fye too bong i kantun na bong falami binun. Tò, talandè dademe kafye i fakaygu fni di Dwata du blén ge."
38 Fadlug Isaw smalek na fakdo di maan, manan, "Mà, too glut kè landè gdè balù satu kafye i fakayam fni di Dwata du fye blén deg?" Na lêman mlanu Isaw, mdà di bong klidù nawan.
39 Na tmimel i maan Isaak, manan, "Satu duh mnè ge mawag di too fye tanà, na baling ge mnè di tanà là fafê i alù. 40 Kabay too ge labè di kasfati, na ani kadang i kfagu kagweam i kanliduam. Na kadang mbaling ge lifan flanekam. Kabay di là ge nan kadang gamtayud, galwà ge di falelan."

I kila Dyékob di gumnean

41 Na busek Isaw di nawan i knangan i twalin Dyékob, du tagdawat Dyékob i kafye mdà di Dwata i blé moon di kenen. Na man Isaw di kton, manan, "Là mlo mati mà. Na kafnge én, bnanògu twaligu Dyékob."
42 Na di kaklinge Rébéka i tafandam Isaw, fngén Dyékob, na manan di kenen, "Tò, fanlingem agu. I flanekam Isaw mayè malas i tamgimoam di kenen, du falan fandam fanan ge fnati. 43 Na taman Tò, toom nimen i mangu di ge ani. Mila ge ditù di flanekgu lagi Laban di banwe Haran. 44 Na flo ge mnè di safédan, kel di klana i kaflabè i flanekam ge. 45 Na di klifetan kadang i kaflabean ge na i tamgimoam di kenen, nun dekgu i fgadè ge, du fye samfulê ge dini. Na mila ge, du là agu mayè ku lwe gamu sdulê mati di sduh."
46 Kafnge én, salu Rébéka di yaanan Isaak, na manan, "Là agu gamtayud i tagnè nimò i dad teweta libun i dad yaan Isaw mdà di banwe Hiti. Ku mwè Dyékob i libun, du nimoan yaanan, gambet i dad yaan Isaw i libun mdà di banwe Hiti, fye fa ku mati agu."

28

I kafdà Isaak Dyékob salu ditù di faan

1 Kaklinge Isaak i gman Rébéka fngén Dyékob, na dnasalan du banlé kenen kafye na flaloan kenen, manan, "Nang ge mwè yaanam i libun mdà di banwe Kanaan ani.
2 Bay baling ge fatlagad, na mdà ge nan salu ditù di banwe Mésofotamya, di gumnè i mà i yéam Bétuél. Ditù gumweam yaanam. Na i nweam yaanam di dad ngà libun Laban i lagi yéam. 3 Na blé moon Dwata i too mtulus i kafye di ge, na banlén ge moon dee dad ngà, du mgimò ge mà i dee bung dad to.
4 Na blén moon kafye di ge, na di dad belam i salngad kafye fakangan ku Abraham i fuam, du fye kadang di satu duh, gamu sa mfun i banwe i flo gumneito ani, i banwe gablé Dwata ku Abraham." 5 Kafngen talù, fdaan Dyékob salu di Mésofotamya ditù di ku Laban tingà Bétuél i to mdà di banwe Aramaya. Na Laban ani lagi Rébéka, i yê Dyékob na Isaw.
6 Na gadè Isaw i kdasal Isaak ku Dyékob, du fye blé Dwata kafye di kenen, na fsalun ditù di Mésofotamya, du fye gamwè yaanan ditù. Na gadean di kdasalan kenen fnangan ku Dyékob mwè yaan i libun mdà di Kanaan. 7 Na lêman gadè Isaw nimen Dyékob i knayè i maan na yéan, na tamdà nan salu di Mésofotamya. 8 Ani glabat Isaw di maan i laan lehew i dad libun fdu di Kanaan. 9 Taman salu kenen ditù di faan Ismaél tingà Abraham, na mwè fa satu yaanan dnagit ku Mahalat twali Nébayot i tingà Ismaél.

I kna Dyékob ditù di Bétél

10 Na tamdà Dyékob di banwe Bérsiba na salu ditù di banwe Haran. 11 Na kakelan ditù di satu banwe, na ftud du takifu nan. Milè kenen na tamdanan di batu. 12 Na kamna kenen, i knan ani teenan i bong yaut. Na yaut ani gafdak di tanà kel di tah i langit, na déén gumyak na gumnaul i dee kasaligan Dwata. 13 Na teenan Dwata i Amu, tadag di tah i yaut na talù, manan, "Agu sa Dwata i Amu, Dwata i fuam Abraham na Dwata i maam Isaak. Blégu ge na i dad belam kadang i tanà gumileam ani.
14 Dee kadang i belam salngad i kfung di tanà du là gse. Na satu duh mbel gamu ditù di gusut i duh, na di gusdaf i duh, ditù di gufdu i sabnal, na ditù di gufdu i balat. Na fagu di ge, na i dad belam blégu kafye di kdee dad to di klamang banwe. 15 Na samnagin agu ge, na nifatta ge, balù nè i gusalum. Na fasfulêta ge dini di tanà ani. Làta ge tnagak kel di kagdohò i fakanggu di ge ani."

16 Na di kukat Dyékob manan di nawan,
manan, “Too glut, dini Dwata i Amu di
gusablàgu ani, bay di kakelgu làgu gadè
dini kenen.” 17 Na likò kenen, na manan,
“Tay, gamlikò i gumnègu ani. Ani i too
glut gumnè Dwata na ani i gufusuk salu di
langit.”
18 Na di kaflafusan, too flafus mték
Dyékob na nwean i batu gutamdananan na
fdakan du nimoan gufaldam i gnagun ani.
Na kafnge én nkokan fngalo, du ilè ani i
gumangamfù di Dwata. 19 Na dnagitan i
banwe ani Bétél, du i muna dagit i banwe
ani dunan Lus.
20 Kafnge én, makang Dyékob di Dwata,
na manan, “Ku samnagin ge deg na nifa-
tam agu di kagugu, na banlém agu knaan
na klaweh 21 kel di kulêgu di gumnè i
màgu di landè gaslokgu, dnilègu ge i too
Dwatagu. 22 Na i batu fdakgu gine du
nimògu gufaldam i gnagugu ani, nimògu
kadang gumangamfù di ge, na blégu di ge
satu duh kadang i gasfalò i kdee di dad
gablém deg.”
Kafnge én, fadlug Dyékob salu ditù di
gumnè i faan, di banwe Haran. Na di
banwe ani, toon mlo mimò déén. Klon mnè
déén nun fat yaanan, én lwe dad ngà i faan,
dnagit ku Liya na Rakél. Kafnge én, dee
dad ngaan, na too dee nfunan. Kakubu i
lwe falò fali i klon di Haran, man Dwata
di ku Dyékob, “Samfulê ge di ge banwe
Kanaan, na samnagin agu ge.” Taman mdà
Dyékob, na i magin kenen i dad yaanan,
i dad ngaan, i dad saligan, na i kdee dad
lmanafan, na nebela fa i dademe dad nfu-
nan.

32

Fatlagad Dyékob smitong ku Isaw

1 Na fadlug ale Dyékob magu samfulê di
banwen, na klo Dyékob magu nun smitong
kenen dad kasaligan Dwata. 2 Na di kiten
dale, manan, “Ani sa i gumnè i dad sundalu
Dwata.” Na dnagitan i gumnè ani dunan
Mahanaim.
3 Na nun dekan muna di flanekan Isaw
déén di banwe Idom. 4 Na mdek Dyékob,
manan, “Di kakelyu kadang, ani manyu
di flanekgu Isaw i nafègu, manyu, ‘Deg
sa Dyékob i lifanam. Di klon ani, ditù
gumnègu di saféd i fàta Laban, na là agu
gulê di banweta kel ani. 5 Sadni too dee
dad bakagu, dad dongki, dad bilibili, na
dad kambing, na nun fa dee dad lifangu.
Na fgadègu di ge kdee ani i flanekgu, du fye
kandom agu na too ge lehew moon smite
deg.’ ”
6 Na di kasfulê i dad to dek Dyékob, manla
di kenen, “Tasalu gami ditù di flanekam
Isaw. Na tadéén kenen smitong ge, na
faginan fat latu dad lagi.”
7 Na di kaklinge Dyékob i santulenla ani,
too sè klikoan na too msamuk i nawan.
Taman nalelan i dad to magin kenen di
lwe lumbuk, na nalelan i dad bilibilin, dad
kambingan, dad bakan, na i dad kamél di
lwe lumbuk. 8 Du i fandam Dyékob, “Ku
fanngayu Isaw i slumbuk, ken galwà i satu
lumbuk.”
9 Kafnge én, dmasal Dyékob di Dwata,
manan, “Ge sa Dwata fnangamfù i fùgu
Abraham, na i màgu Isaak. E, Dwata i Amu,
tagmanam di deg samfulê agu di banwegu
na di dad gakedgu, na fakangam deg nun
blém deg kafye. 10 Deg sa i lifanam. Là
agu gablà dmawat i kafye tagablém deg, i
kifatam na i kakdom landè kgilin. Di muna
fa, di kilagu di banwegu na mifal agu i yéél
Dyordan, landè nebegu galwà di tugadgu.
Kabay ani, fye knègu du di kulêgu ani nun
lwe lumbuk i dad lmanafgu na i dad ngàgu
na i dad yaangu. 11 Fakdogu di ge Dwata,
begam agu falwà di falel i flanekgu Isaw.
Too agu likò, du kenan gami fanngayu, na
kenan agu fnati gakuf i dad yaangu na i
dad ngàgu. 12 Kabay tafankangam di deg
banlém agu kafye, na toom fdee i belgu
gambet i falak di kilil mahin i là gse.”
13 Di kdasal Dyékob di Dwata, déén guku-
dangan di kilil yéél Dyabok di butang én.
Na di kwalan, nalékan i dademe di dad
lmanafan, du fye nun dad blén kadang di
flanekan Isaw. 14 Na i tanalékan dunan,
lwe latu libun kambing, na lwe falò i lagi,
lwe latu libun bilibili, na lwe falò i lagi,
15 tlu falò libun kamél gagin i dad ngàla,
fat falò libun baka na sfalò i lagi, lwe falò
libun dongki na sfalò i lagi. 16 Na faslum-
buk Dyékob i dad lmanaf ani, na nun dad
lifanan fifatan i kat lumbuk. Na manan

di dad lifanan ani, “Gamu i muna, na kat lumbuk stadol, bay beg gamu sawag.”

17 Na manan di lifanan gsen muna di kdee, manan, “Di kagsitongyu i flanekgu Isaw, na ku snalekan gamu ku simto i uluyu, na nè gusaluyu, na simto mfun i dad lmanaf nebeyu, 18 tooyu tnimel kadang manyu, ‘I dad lmanaf ani nfun i lifanam Dyékob. Feben i kdee ani du blén ge. Na tadéén i flanekam Dyékob di fulé.’ ”

19 Na kafnge én i gmanan gine di satu lifanan, én sa manan di kdee dademe dad lifanan i gamtadaol déén i dad mebe i dad lmanaf atù, manan, “Di kagsitongyu i flanekgu kadang, 20 ani tooyu man di kenen, ‘I lifanam Dyékob tadéén di fulé!’ ” Ani sa i kated Dyékob dale gine, du man i nawan, “I kdee blégu i febegu muna, gaflaneb moon i nawan. Na di ksitemi kadang, nlifetan moon i salàgu di kenen.” 21 Taman dek Dyékob muna i dad lifanan mebe i dad blén di flanekan, bay mnè kenen fa déén di butang én.

Dwata i deme Dyékob sbunù

22 Di butang én, tafifal Dyékob di yéél Dyabok lwe yaanan, lwe lifanan libun, na i sfalò satu dad ngaan lagi. 23 Takifalla, fifalan fa kdee nfunan. 24 Kabay kenen laan fa mifal, aloan satu ftagak déén. Kafnge én, nun msut di ku Dyékob, na nagotan kenen, na sbunù ale kel i fan mayè mwal. 25 Di kgadè i to atù laan gagan misan ku Dyékob, nagotan di fangkulan na mbaling masléhê. 26 Na man i to én, “Kaham agu du fan mwal.” Kabay tmimel Dyékob, manan, “Silangta ge kah, ku funa ge mlé deg kafye.”

27 Na smalek i to én, manan, “Simto dagitam kè?” Na man Dyékob, “Agu sa Dyékob.”

28 Na man i to én, “Mdà ani ise ku Dyékob i katlo ge, bay Israél, du tasbunù ge Dwata na i dad to, na là ge gfisan.”

29 Man Dyékob, “Begam tulen deg ku simto ge kè?” Kabay tmimel i to atù, manan, “Kan kè smalek ge deg ku simto agu.” Kafnge én, banlén kafye Dyékob.

30 Taman dnagit Dyékob i banwe én dunan Finyél, du manan, “Tateengu baweh Dwata, bay knean là agu mati.”

31 Di ksut i duh, mdà Dyékob di Finyél na magu dà sag, du masléhê i fangkulan. 32 Ani duenan, balù kel ani i bel Israél là kmaan i kalngat i fangkul i dad lmanaf knatêla, du déén gumagot Dwata ku Dyékob.

33

I ksitong Dyékob ku Isaw

1 Na meye Dyékob ditù di dalan, na teenan Isaw na i fat latu dad lagi magin kenen. Na di kite Dyékob, mawag fa, fifatan i dad ngaan di dad yaanan Liya, Rakél, na i lwe lifanan libun. 2 Santadolan ale, fkahan di muna i dad lifanan libun na i dad ngàla, na gamtadol Liya na i dad ngaan, na Rakél na tingaan lagi, Dyosif, fkahan ditù di sangal fulé. 3 Kafnge én, muna Dyékob di kdeela. Na kagdadong Isaw smitong Dyékob, na lkuad kenen fitu dulê du mafè kenen.

4 Kabay Isaw, sadlu kenen smitong ku Dyékob na lkafan na nalakan. Na sngel ale. 5 Kafnge én, teen Isaw i dad libun na i dad ngà na snalekan, “Simto i dee dad to magin ge?” Na tmimel Dyékob, manan, “Flanekgu, ani sa i dad ngà blé Dwata di lifanam fagu di kakdon.”

6 Kafnge én, i dad lifanan libun na i dad ngàla fdadong di ku Isaw, na lkuad ale di munan, du mafè kenen. 7 Na gamtadol Liya na i dad ngaan na lkuad ale di munan. Na sangal fulé Dyosif na Rakél, na balù ale lkuad di munan.

8 Na lêman smalek Isaw, manan. “Gsitonggu gine too dee dad lmanaf, i tan i gukmamum dun?” Tmimel Dyékob, “Flanekgu, blégu ge du fye ken kandom agu, na too ge lehew moon smite deg.”

9 Kabay man Isaw, “Flanekgu, too dee sa i deg, taman ge nan mfun dale.”

10 Man Dyékob, “Là, ku kandom agu dnawatam i bléta ge. I kagdawatam deg gine, sadi gambet i kagdawat Dwata deg, du too ge lehew baling smite deg. 11 Begam dnawat i blégu ge, du tagablé Dwata di deg i kafye, na tagablén di deg kdee klidùgu.” Na du too fakdo Dyékob, dnawat Isaw i dad blén.

12 Kafnge én, mlak Isaw ku Dyékob,
manan, “Na Lew, mdà ito nan, magin agu
gamu.”
13 Kabay tmimel Dyékob, manan,
“Flanekgu, gadeam i dad ngàgu, tukay
ale fa, na nun fa dad bilibili na dad baka
mliton, na là fakay ku làgu ale too nifat. Du
ku nleges ale faflal magu balù alò sdu, mati
i kdeela. 14 Taman flanekgu, muna ge nan,
na tì gami beg fléét mlalò ge. Én i tnagenmi
i lal i dad lmanaf ani na i dad ngàgu kel di
gnumahmi ge ditù di banwe Idom.”
15 Na man Isaw, “Ku én, na tnagakgu ge
i dad dademe dad togu du fsalngangu ge.”
Kabay man Dyékob, “Bayaam sa, nangam
fsamuk i nawam, balù alò gami magu. Du
talehew agu nan, du gine too ge lehew
smite deg.”
16 Taman di duh én, mdà Isaw mulê di
banwe Idom. 17 Kabay ale Dyékob bal-
ing fadlug ditù di banwe Sukot, na ditù
mimò kenen gumnean na gufsilungan i
dad lmanafan. Taman dnagit i banwe atù
Sukot, du nun dad gufsilung i dad lmanaf.
18 Na di kulê Dyékob mdà di banwe
Mésofotamya, fadlug ditù di syudad Sikim
di Kanaan, na landè sasè gaslokan di
dalanan. Na mnè kenen flo di datal
mdadong di syudad. 19 Na bnayadan i tanà
ani, na i btasan mlatu salafì di filakla. Na
i dad to i gumwean dun, dunan i dad bel
Hamor i mà Sikim. 20 Na déén di tanà
ani gumimoan i gudamsuan di Dwata, na
dnagitan Él Élohi Israél, dunan i Dwata
Israél.

37

I dad kna Dyosif i tingà Dyékob

1 Na Dyékob tamnè di Kanaan, i banwe i
gumnè i maan. 2 Na ani i santulen gablà i
dad ngà Dyékob.

Na tasfalò fitu fali Dyosif, na tnabengan
i dad twegen mifat i dad lmanaf i màla. Na
dad twegen ani dad ngà di dademe yaan
Dyékob dunan Bilha na Silfa. Satu duh, salu
Dyosif di maan, du tulenan kenen gablà di
sasè nimò i dad flanekan.
3 Na Israél, dunan Dyékob, di kdee dad
ngaan, Dyosif i toon kando, du silang sut
Dyosif di tatoo tua. Taman fimoan i too
fye baweh tahà klaweh ku Dyosif, gal lafin
di tah saulan. 4 Na di kgadè dad flanek
Dyosif, too kenen kando i màla mdatah fa
di kakdon dale, mnang nawala kenen, na
landè fye ktalùla di kenen.
5 Di satu butang, kamna Dyosif. Na di
ktulenan i dad flanekan lagi gablà di knan,
too lumban fa i knang nawala kenen, 6 du
manan, “Fanlingeyu gablà di knagu. 7 Kdee
ito mimò di nligo, na bnatangito dad fali
tamgateh. Na makto tadag i deg bnatang,
na i gamu bnatang samlibut i deg bnatang,
na lkuad ale du nafèla.”
8 Na man i dad flanekan lagi, manla,
“Tay, man nawam kè ku ge kadang i ulu
magot gami?” Na too matnù i knang
nawala kenen, du mdà di knan na i ktule-
nan dun di dale.
9 Na satu butang lêman kamna Dyosif,
na tulenan di dad flanekan lagi, manan,
“Fanlingeyu, lêman agu kamna. Na ani
knagu, i duh, bulen, na sfalò satu blatik
lkuad di munagu, du nafèla agu.”
10 Di ktulenan i knan di maan, nngak
kenen i maan Dyékob manan, “Tan kè i
gumtatek i knam ani? Kayeam man kè ku
agu, na yéam, na i dad flanekam, slame
gami kadang lkuad di munam du mafè
ge?” 11 Na dad flanek Dyosif ani, too mingà
nawala kenen, bay i maan fadlug faldam
ku tan i gumtatek i knan.

I kafablila Dyosif

12 Na satu duh, salu dad flanek Dyosif
mdadong di Sikim, du ftebla dad lmanaf
i màla. 13 Na talù Dyékob di ku Dyosif,
manan, “Tò, ditù i dad flanekam di Sikim,
du guftebla i dad lmanaf. Laloam ale du
nlauyam.” Tmimel Dyosif manan, “Hae
mà, fakay sa.” 14 Na man Dyékob, “Toom
ale nlauy, du neyem ku fye kagkahla.” Na
neyem fa i dad lmanaf nifatla. Kafnge
én, samfulê ge du fye gadègu i kagkahla.
Taman mdà Dyosif di banwe Hibron salu
di Sikim. Na di kakelan di Sikim, 15 nun
to mite kenen lamngab di gal gufteb i dad
lmanaf, du fanngabalan i dad flanekan.
Na snalek i to ani Dyosif, manan, “Tan i
fanngabalam?”
16 Na tmimel Dyosif, manan, “Fannga-
balgu i dad flanekgu. Gadeam kè ku nè

gusablà guftebla i dad lmanaf?" 17 Man i to én, manan, "Dini ale di muna, bay lingegu i manla mili ale kun di banwe Dotan." Di kaklinge Dyosif ani, fadlug kenen salu di Dotan, na ditù gumiten i dad flanekan. 18 Na balù mawag fa Dyosif, tateen kenen i dad flanekan, na fandamla ku tan kibòla mati kenen. 19 Na stulen ale manla, "Tadéén i to gal kamna. 20 Faflal ito, fnatiito kenen na ftatek di satu mngalam sol landè yéél. Manito kadang fnati i lmanaf di bnas. Hae, neyeito sa kun, ku gdohò i dad knan." 21 Kaklinge Rubén i gman i dademe dad flanekan, kayean ku tnabengan Dyosif. Taman manan, "Nangito fnati. 22 Nangito fatduk. Tatiito alò ftatek di gumngalam sol landè yéél dini di banwe landè to." Na man Rubén ani, du kayean falwà kadang Dyosif, na neben mulê di maan.

23 Taman di kakel Dyosif di dad flanekan atù gine, ktusla i too fye baweh klaweh lafinan di tah. 24 Kafnge én, nebela kenen di mngalam sol landè yéél, na ftatekla kenen di lam.

25 Kafngela mimò dun ani, di slengla kmaan, teenla dad to sbayad i dad bel Ismaél, mlius déén fdu di banwe Galaad. Na nun lulenla dad fablila di tah dad kamélla, dad anag, na dad bulung mdà di kayu, du nebela di banwe Idyif.

26 Na man Dyuda di dad dademe flanekan, manan, "Ku fnatiito na buniito, landè sa kagweito. 27 Kabay fye fa, ku fabliito di dad bel Ismaél atù. Là sa fakay ku fnatiito, du kenen sa flanekito na alò satu maito." Na masnagin i nawala di fandam Dyuda.

28 Taman di kakel i dad to sbayad, i mnè di banwe Midian, i dad flanek Dyosif mlakun kenen di tah, na fablila kenen. Alò lwe falò batu salafì i kbayad i dad bel Ismaél kenen. Na di kafablila kenen, fagin i dad to sbayad di Idyif. 29 Du là gakuf Rubén di kafablila ku Dyosif, taman salu di mngalam sol, du fanan falwà Dyosif, bay landè teenan to ditù di lam. Taman knaséan i saulan, du mdà di sasè klidùan. 30 Na salu kenen di dad flanekan, na manan, "Là sa déén Dyosif. Tan i kibògu?"

31 Kafnge én, fnatila i kambing na lnabla i klaweh Dyosif di litè kambing ani gine. 32 Na nebela i too fye klaweh Dyosif ani mulê di màla, na manla, "Teenmi i klaweh ani. Ise kè klaweh Dyosif?" 33 Na dilè Dyékob i klaweh én, na manan, "Hae, ku Dyosif ani. Nun kè beg lmanaf di bnas mati kenen, na sankan i lawehan." 34 Na knasè Dyékob i klawehan na dmaféng i saku, du gufiten i too sasè klidù nawan ku Dyosif. Na too mlo là gwe di nawan i kliduan. 35 Na i kdee dad ngaan lagi na libun, salu di kenen du mlala kenen du fye magwè klidù i nawan. Kabay balingan man, "Du tamati sa Dyosif, là magwè di nawagu i klidùgu kel di kfatigu." Taman fadlug mngel Dyékob ku Dyosif.

36 Na samfuleito di ku Dyosif na i dad to mdà di Midian. Di kakella di banwe Idyif, fablila Dyosif di ku Fotifar i satu ganlal Faraon, i harì di banwe Idyif. Na Fotifar ani ulu di dad sundalu gal munung i bong gumnè Faraon.

39

Dyosif na yaan Fotifar

1 Na di kebe i dad bel Ismaél ku Dyosif ditù di banwe Idyif, fablila ku Fotifar. Fotifar ani satu ganlal Faraon, i harì di Idyif, na kenen ulu di dad sundalun.

2 Kabay Dwata i Amu, samnagin ku Dyosif, na i kdee nimoan slame fye. Na mnè kenen di gumnè i amun, Fotifar, to mdà di Idyif, du nlifan déén. 3 Na teen Fotifar samnagin Dwata i Amu ku Dyosif. Hae, du mdà di kasnagin i Dwata kenen, én duenan too fye kgimoan i kdee nimoan. 4 Taman too lehew Fotifar kenen, na nimoan kenen lifanan gal tmabeng kenen. Nimoan kenen to gusmaligan i kdee dad to di gumnean na i kdee dad nfunan. 5 Na mdà én, fagu di ku Dyosif, banlé Dwata kafye Fotifar, taman matnù i nfunan, balù di gumnean ku demen di dad fulen demen i dad lmanafan. 6 Di ku Dyosif i gusmaligan i kdee nfunan, na du saligan i kdee di kenen, landè dademe fandaman galwà di kakaanan. Na Dyosif satu too fye baweh lagi na mgal i lawehan. 7 Taman là mlo, i yaan Fotifar mibal ku Dyosif, na manan kenen, "Sasatu ite milè."

8 Kabay là mayè Dyosif, na tnimelan,
manan, “Landè dademe fandam i amugu,
du deg sa i lifanan. Na i kdee nfunan
tagsaligan di deg. 9 Sadi salngad i glalgu
di kenen glal dini di gumnean ani. Na
landè dini i klenan deg galwà ge, du ge sa
i yaanan. Taman là agu mayè mimò i too
sasè nimò, du là fakay ku gamsalà agu di
Dwata.” 10 Na balù kat i duh too nlak yaan
Fotifar Dyosif mimò knayè i lawehan, laan
fanlinge, na laan nagin i knayè libun ani.
11 Kabay di satu duh, fusuk Dyosif di lam
i gumnè én, du mimò i nimoan, na gaslà i
ndè dademe dad lifan déén. 12 Kite i yaan
Fotifar kenen, nafasan di lafin klawehan,
na manan, “Magin ge deg milè.” Kagmanan
ani, gtagak Dyosif i lafin klawehan di kmal
i libun ani, du mila di gumnè. 13 Di kite
yaan Fotifar i tnagak Dyosif i saulan na
mila, 14 tlon i dad dademe lifan i mimò di
gumnean, na manan di dale, “Neyeyu, i to
Hibru tanebe i yaangu dini, fyaan gami.
Fusuk kenen di sibaygu gine, du kayean
mimò i knayean di deg, bay mkit agu. 15 Di
kaklingen i kitgu, mila kenen na gtagakan
i saulan ani.” 16 Na busek yaan Fotifar
i saul Dyosif kel di kulê i yaanan. 17 Na
kakel i yaanan salngad i santulenan kenen,
manan, “I lifan Hibru i tanebem dini, fusuk
kenen di sibaygu, du kayean mimò sasè di
deg. 18 Kabay, mkit agu, na taman gila na
gtagakan i saulan ani.”
19 Di kaklinge amu Dyosif i gman yaanan
gablà di nimoan, too sasè i kaflabean ku
Dyosif. 20 Taman fakfean Dyosif na fbi-
langguan, fasbool di dad to bnilanggù i
harì. Kabay klon déén di bilanggù, 21 là
tlag kasnagin Dwata i Amu di kenen, na
i kakdon landè kgilin fiten ku Dyosif, du
balù i to gal munung i bilanggù too lehew
ku Dyosif. 22 Taman blén ku Dyosif glal
mebe i kdee dad to bnilanggù, na balù i
kdee nimò di lam i bilanggù kenen mebe.
23 Na du Dyosif i magot i kdee di lam i
bilanggù, landè ksamuk i nawa i to gal
munung. Hae, du Dwata sa i samnagin ku
Dyosif, taman slame fye i kdee nimoan.

40

Dad kna i dad to bnilanggù

1 Kafnge én, nun satu lifan i harì di Idyif,
i gal mebe i binun di kenen, na nun satu li-
fanan gal tmaga fan. Na satu duh gamsalà
ale di amula, dunan harì di Idyif. 2 Na too
flabè Faraon di lwe to ganlal ani. 3 Taman
fbilangguan ale ditù di gumnè i ulu di
dad to gal munung déén di gumilanggù ku
Dyosif. 4 Na Dyosif blé i ulu di dad gal
munung, di dad ganlal atù gine, du kenen
mgimò saligla. Na too mlo ale bnilanggù
déén. 5 Na satu butang, kamna i to gal mebe
binu, na kamna i to gal tmaga fan, na sahal
i knala, na sahal i gumtatek i knala.
6 Na di klauy Dyosif dale di flafus, dilean
sebe nun gamsamuk nawala. 7 Taman
snalekan ale, “Tan kè i gamsamuk i
nawayu?” 8 Tmimel ale, manla, “Kamna
gami, bay landè gamtulen gami ku tan i
gumtatek i dad knami ani.” Na man Dyosif,
“Alò Dwata fakay mlé gnagan di satu to, du
fye kenen mubad i dad kna. Na sa kun, ku
fakay tulenyu deg ku tan i knayu.” 9 Na i gal
mebe binu i muna tmulen i knan ku Dyosif,
manan, “Ani i knagu, teengu di munagu
i walad grép, 10 na di walad atù nun tlu
fangan funa dmoon, mulek, munge, na
mbaling taga i dad bungen. 11 Na i tabù
Faraon nagotgu, na kafnge én, mifò agu i
dad bunge grép, na fanlàgu i yéélan di tabù,
na blégu tabù ku Faraon.”
12 Na man Dyosif, “Gadègu i gumtatek i
knam ani, na ani i dunan, i tlu fanga gum-
tatekan tlu duh. 13 Du kubu kadang i tlu
duh, fatlo ge Faraon, na nlifetan i salaam,
falwaan ge di bilanggù, na fasfuléan ge di
tagnè nimoam. Lêman ge mebe i binu di ke-
nen. 14 Kadang di kafye kagkaham lêman,
toom agu fandam, na kandom agu. Begam
tnulen Faraon gablà di deg, du fye began
agu falwà di bilanggù ani. 15 Hae, du tì agu
tangal mdà di mawag banwe i gumnèmi
gami dad to Hibru, na balù landè mgimògu
sasè dini, bay knean dini agu bnilanggù di
banwe Idyif.”
16 Na di kaklinge i to gal tmaga fan i
harì, too fye gumtatek i kna i to gal mebe
binu, manan di ku Dyosif, “Nun sa deg
kna. Smudù agu kun i tlu balyas fan.
17 I balyas too sangal tah nun dee bung

fan kene Faraon, bay knaan i dad anuk di bnas."
18 Na tmimel Dyosif kenen, manan, "Ani
i gumtatek i knam, i tlu balyas dunan tlu
duh. 19 Kafnge tlu duh fatlo ge Faraon, na
faklangan i ulum, fatlawéngan i laweham
di kayu, na ungadam knaan i dad anuk di
bnas."
20 Na di gatlun duh, fimò Faraon i fista i
kdee dad ton nun glal, du duh ksutan. Na
fatlon i to gal mebe i binu na i to gal tmaga
fan ditù di muna i dad dademe ganlalan.
21 Na i to gal mebe binu, fasfulé Faraon di
tagnè nimoan, na lêman kenen mebe binu
di ku Faraon. 22 Kabay i to gal tmaga fan,
fatlawéng Faraon. Na i kdee gman Dyosif
di dale tagdohò.
23 Kabay i to gal mebe binu gamlifet ku
Dyosif.

41

I kna Faraon

1 Na kakubu i lwe fali, kamna Faraon.
Na di knan, di slengan tadag di kilil i yéél
dnagit Nilu, 2 nun fitu baka too fye baweh
na too mabù msut mdà di yéél, na mteb ale
i dad sabat di kililan. 3 Kafnge én, lêman
nun fitu baka msut mdà di yéél Nilu, bay
too sasè baweh na too lahan, na samdan
ale tadag di dad baka mabù di kilil i yéél.
4 Na knaan i dad baka lahan atù gine, i dad
baka mabù. Kafnge én, tagukat Faraon.
5 Kabay lêman gkudang kenen, na lêman
kamna. Na di knan teenan sbung fali
dnagit trigu, na di skigan nun fitu tlangan,
na too malbang na too fye baweh. 6 Là
mlo nan, nun tmabò fitu tlanga, bay kufas
mdà di too mgal na too minit i nus mbal
fdu di banwe gulandè to. 7 Na fanlo i fitu
tlanga kufas gine, i fitu tlanga i too mal-
bang. Kafnge én, mukat Faraon, na gadean
kamna.
8 Kabay, di kaflafusan too msamuk i
nawa Faraon mdà di knan. Taman fngén
i kdee dad to fulung mubad i kna, na
dademe dad fulung faldam déén di banwe
Idyif. Tulenan dale i dad knan, bay landè
balù satu di dale i gamtulen kenen ku tan i
gumtatek i dad knan.
9 Kafnge én, man i to gal mebe i binu
ku Faraon, manan, "Amu, ani gafaldamgu
gablà di salàgu di muna. 10 Muna fa, flabè
ge di deg na di to gal tmaga fan, na fbilang-
guam gami, di gumnè i ulu di dad sundalu
i gal munung. 11 Na satu kifu kamna gami,
bay i gumtatek i knami sahal. 12 Na nun
satu sawang lagi Hibru ditù, lifan i ulu i
dad sundalu gal munung i bong gumneam
ani gbol di gami. Na tulenmi kenen i
knami, na nubadan di gami. 13 Na kdee i
gmanan too gdòhò, du agu gasfulê di tagnè
nimò, na i to gal tmaga fan fatlawéngam."
14 Taman di kgadè Faraon ani, fngén
Dyosif, na gasilla falwà di bilanggù. Di
kafnge Dyosif mdis i kumin, na gamgili i
klawehan, salu kenen di muna i harì.
15 Na man Faraon ku Dyosif, "Satu bu-
tang kamna agu, na landè to gamtulen deg
ku tan i gumtatekan. Kabay lingegu, ge
gamgubad i dad kna."
16 Tmimel Dyosif, "I kfulung mubad i dad
kna ise mdà di deg, bay alò Dwata gafgadè
ge i gumtatekan, du fye nun gufyem."
17 Na man Faraon, "Kamna agu tadag
agu di kilil i yéél Nilu, na slenggu tadag
déén, 18 nun fitu baka too mabù na fye
baweh, msut mdà di yéél, na mteb sabat
di kilil i yéél ani gine. 19 Na lêman nun
fitu baka msut mdà di yéél, bay too lahan
na sasè baweh. Làgu lmen mite i too sasè
klahan dad baka ani dini di banwe Idyif.
20 Kafnge én, knaan dad baka lahan i dad
fitu baka mabù. 21 Kabay balù mtila knaan,
sadi landè knaanla, du lahan fa di kitegu
dun. Kafnge én, gukat agu.
22 "Na lêman agu kamna, na teengu satu
fali dnagit trigu, na fitu tlanga tmabò di
skigan, na too malbang na fye baweh.
23 Kafnge én, lêmangu teen i fitu tlanga
tmabò, bay mlanas na kufas tlangan, mdà
di too mgal na minit i nus, mbal fdu di
banwe gulandè to. 24 Na fanlo i dad fitu
tlanga kufas ani gine, i dad fitu tlanga too
malabang. Na tulengu dad knagu ani, di
dad to fulung mubad i dad kna, kabay
landè di dale gmadè mubad dun."
25 Na man Dyosif di ku Faraon, "I lwe dad
knam ani, satu alò gumtatekan. Tafgadè
Dwata ge i fanan nimò. 26 I fitu too mabù
baka, na fitu tlanga fali malbang, i gum-
tatekan fitu fali. Nun alò satu gumtatek i

dad knam. 27 Na i fitu baka lahan gamtadol
i fitu baka mabù, na i dad fitu tlanga i fali
kufas, mdà di kgal na kinit i nus, fdu di
banwe gulandè to, i gumtatekan fitu fali
bong bitil.
28 "I gmangu di ge gine, too glut mkel
kadang. Tafgadè Dwata ge i fanan nimò.
29 Du lam i fitu fali ani kadang, too bong
gwè i dad to ulê i dad flala. Taman too
lugel di klamang banwe Idyif klo fitu fali.
30 Kabay kakubu én, kel i fitu fali bong
kbitil, na mdà di kbitil ani, i fitu fali i
too lugel tamaglifet nan, du i banwe Idyif
too malmo mdà di kbitil. 31 Hae, i too
lugel tamaglifet kadang, du too maflayam
kadang, du mdà di bong kbitil ani. 32 Na
Faraon, fakna ge Dwata lwe dulê, du fye
glabatam kenen sa too mimò kdee ani, na
dnohoan là mlo ani.
33 "Taman fye ku fatlagad ge. Fye ku
malék ge i to too fulung faldam, na too
nun kaglabatan, na blém kenen i glal mebe
i klamang banwe Idyif ani. 34 Na fye
ku malék ge dademe ganlal, du ale mwè
kadang i glime alel, ku gafat dad fla i dad
to di klamang Idyif, di klo i fitu fali i too
lugel. 35 Dekam ale too mwè i glime alel
ani, klo i too lugel ani kadang, na blém di
dale i glal samtifun, na musek i ulê i dad fla
di kat man satu syudad, na fununglа. 36 Na
i dad busekla atù, i knaan i dad to di kakel i
fitu fali kbitil dini di banwe Idyif, du fye là
mati i dad to mdà di kalnusla."

I kablé Faraon ku Dyosif glal di banwe Idyif

37 Na agin Faraon na i dademe dad gan-
lalan di fandam Dyosif. 38 Taman man i
harì di dale, "Landè to fakayito teen fye
fa di ku Dyosif ani, du Dwata samnagin
kenen."
39 Na man i harì di ku Dyosif, "Du tafgadè
Dwata di ge gablà di kdee i fan kel ani,
landè dademe to too fulung faldam na too
nun kaglabatan salngad ge. 40 Taman blégu
ge glal di banwe ani. Na balù tan i dekam
i dad to, too ale mimen. Alò deg mdatah di
ge, du deg sa i harì."

Dyosif mgimò satu ganlal di Idyif

41 Fadlug talù Faraon di ku Dyosif,
manan, "Ani nalékta ge du mgimò gubir-
nador di klamang banwe Idyif." 42 Kafnge
én, nwè i harì i tising di tnaloan, na
falsakan di tnalò Dyosif, du ilè kenen
mgimò ulu. Na falsakan i too mabtas
klaweh, na faslan i sla blawen. 43 Na
fsakayan kenen i snakay gal dyol i kudà,
gusmakay i mdatah salig i harì, na nun dad
to dekan di muna Dyosif, du ale sa mkit,
manla, "Falohyu kenen magu." Na taman
Dyosif i mgimò i gubrnador di klamang
banwe Idyif.
44 Na lêman man i harì di ku Dyosif, "Balù
deg sa i harì, bay là fakay ku i dad togu dini
di banwe Idyif, mimò balù tan ku laam ale
faloh." 45 Na tanlas i harì dagit Dyosif, na
dnagitan kenen Safénat Faniya. Fafwean
kenen yaan i libun dnagit ku Asénat, i maan
dnagit ku Fotiféras. Fotiféras ani, i mebe i
dad to mangamfù di duh, déén di banwe
On. Na du tagubirnador Dyosif, magu ke-
nen du meye i klamang banwe Idyif. 46 Na
Dyosif tlu falò fali i ktuan di kablé i harì di
kenen glal. Na mdà Dyosif di muna i harì,
du lamngab na tlang kenen di kdee dad
banwe di klamang banwe Idyif. 47 Na klo
i fitu fali, too bong ulê i fla. 48 Na fastifun
Dyosif i lime alel di ulê i fla i dad to, na
fbusekan di dad kat man satu syudad di
klamang banwe Idyif. Na di kat man satu
syudad nun santifun na busekla fdu di dee
nligo di glibut di dale. 49 Na too bong tafas-
tifun Dyosif, i kalbongan gambet i falak di
mahin, du là gagan i mse dun du too bong.
Ani duen tlag Dyosif mse dun, du too bong.
50 Na di là fa kel i kbitil, nun lwe dad
ngà Dyosif lagi, du mngà Asénat. 51 Dnagit
Dyosif i twege dunan Manasas, du manan,
"Flana Dwata di deg i kaflayamgu di muna,
na klidù nawagu i màgu na i dad gakedgu."
52 Na dnagitan i twali dunan Ifraim, du
manan, "Tablé Dwata di deg dad ngà dini
di banwe ani, di gunun kaflayamgu."
53-54 Too glut sa i gman Dyosif, du di
kakubu i fitu fali i too nun ulê i dad fla,
tambù i bong kbitil. I kbitil ani, galngab di
dad dademe banwe, bay nun bong kakaan
di banwe Idyif. 55 Na ku too bitil i dad to
di Idyif, mni ale knaanla di harìla. Kabay

manan di dale, “Ditù gamu di ku Dyosif, na nimenyu i dekan gamu.”
56 Di kbel i kbitil di klamang banwe Idyif, fukà Dyosif i dad gusamtifun i fali trigu, na fafablin i fali di dad to mnè di Idyif, du too sè i kbitil. 57 Na du too sè i kbitil di klamang banwe, balù i dad to di dademe banwe salu ale di Idyif, du mayad ale fali di ku Dyosif.

42

I ksalu dad flanek Dyosif di banwe Idyif

1 Na di kaklinge Dyékob, i mà Dyosif, nun sbung fali dnagit trigu di Idyif, manan di dad ngaan lagi, “Tan kè duenyu là mngabal i kakaanito? 2 Lingegu nun bong fali di Idyif. Salu gamu gito ditù du mayad gamu, du fye là ito mati malnus.”
3 Taman i sfalò twege Dyosif, salu di Idyif du mayad fali. 4 Kabay i twalila, i dnagit ku Bénhamin, là fagin Dyékob, du likò kenen ken nun sasè gaslokan. 5 Na du nkel i kbitil di banwela Kanaan, én i duen dad ngà Dyékob salu di Idyif, magin i dee dad dademe to, du mayad ale fali.
6 Na du Dyosif i gubirnador di banwe Idyif, kenen i fabli fali di kdee dad to di dademe banwe. Na di kakel i dad flanekan, lkuad ale di munan, du mafè ale kenen. 7 Na di kite Dyosif dale, nilean ku simto ale, bay flingu i laan ale dilè. Na too faltê talù di dad flanekan ani, manan, “Tanè gufduyu?” Na tmimel ale, manla, “Fdu gami di banwe Kanaan, na salu gami dini du mayad fali.”
8 Na balù nilè ale Dyosif, làla kenen dilè. 9 Na gafaldam Dyosif i dad knan di muna, gablà di dale, na manan di dale, “Ise kè duenyu salu dini du gamu i dad gal meye, na neyeyu ku nun gumlungay i banwemi ani, du fye fnisanyu gami.”
10 Tmimel ale, “Amumi, tabyà di ge, ise gami sa dad gal meye, bay gami dad lifanam. Alò gami salu dini du mayad gami fali. 11 Kdeemi ani saflanek, satu i màmi. Ise sa ku meye gami i gumlungay i banweyu, bay gami sa dad fye to.”
12 Man Dyosif, “E là, là agu faglut i manyu. I duenyu salu dini, du neyeyu ku tan gumlungay i banwemi.”
13 Kaklingela ani, manla, “Di muna, i dad lifanam ani, sfalò lwe gami saflanek di satu mà, na mnè kenen di banwe Kanaan. Na i sangal twalimi ditù kenen di safèd i màmi, na satu flanekmi tamati.”
14 Na man Dyosif di dale, “E, glut i mangu, gamu sa dad to gal meye. 15 Kabay ani i nimògu, du fye gadègu ku glut i manyu ku là. Fagu di dagit i harì, mangu di gamu, là gamu fakay mulê di banweyu, silang ku i twaliyu salu dini. 16 Falohgu satu di gamu mulê, du nngén kenen, bay fbilanggùgu i dademe di gamu, kel i kgadègu ku glut i manyu. Ku là glut i manyu, mangu fagu di dagit i harì, gadègu kadang, gamu sa salu dini duenan, du neyeyu ku tan i gumlungay i banwemi, du fye fnisanyu.” 17 Di kagmanan ani bnilangguan ale tlu duh.
18 Di kakubu tlu duh man Dyosif di dale, “Too nun klikògu i Dwata, taman là gamu sa fnati ku nimenyu i mangu. 19 Ku glut i manyu, satu di gamu bnilanggù fa dini, na i dademe mulê, na mebe i fali bnayadyu, du fye là mati malayyu di kalnus. 20 Kabay tooyu fagin i twaliyu samfulê di deg, du fye gadègu ku glut i gmanyu deg. Na ku glut, làta gamu fafati.” Na naginla i gman Dyosif ani.
21 Kafnge én, stulen i saflanek, manla, “Ani kè i balas di gito di mgimoito di flanekito Dyosif. Du di kafakdon na di kafnin di gito tabeng, na balù teen ito i kaflayaman, là ito flinge. Ani duenan nun kaflayam ani kel di gito.”
22 Na man Rubén, “Mangu gamu di muna, nangyu fatduk, bay làyu agu fanlinge. Taman ani i duenan nun kaflayamito, du mdà di kfatin.” 23 Na glabat Dyosif i kdee kastulenla ani gine, bay làla gadè dun, du nun to mubad i talùla Hibru di ku Dyosif, na lê nun mubad i taluan, i talù dad to di Idyif di dale.
24 Kafnge én, tnagakan ale du fan mngel, mdà di bong klidù nawan. Na di kagtaluan lêman, samfulê di dale. Nalék Dyosif Simyon ftagak di bilanggù, na fbakusan di muna i kdeela.

I kulê dad flanek Dyosif

25 Di fan kdà i dad flanekan mulê, dek Dyosif i saligan, manan, “Fananoam dad sakula fali, na fuléam i filakla, bay bunim di gsen tah i saku i kat satu dale, na banlém

ale bnatula di kagula." Na nimen i lifan Dyosif i dekan kenen. 26 Kafnge én, lulen i dad flanekan i falila di dad dongkila, na mdà ale mulê.

27 Na kakella di gukudangla di satu butang, satu di dale mukal i sakun, du fankaanan i dongki, na teenan i filakan di tah i sakun. 28 Na tlon i dad flanekan, manan, "I filak bayadgu i fali tagani sa di tah sakugu ani, tafulê di deg." Kaklingela ani makto i nawala, na too ale likò na stulen ale, manla, "Tan i gamu fandam i mgimò Dwata di gito ani?" 29 Kakella di gumnè i màla di Kanaan, tulenla kenen i kdee mgimò di dale di klola ditù di banwe Idyif, manla, 30 "I gubirnador di Idyif too faltê talù di gami, na dnalaman gami, gami salu ditù kun, du neyemi i banwela, du fye fnisanmi. 31 Kabay tnimelmi, 'Ise gami i dad gal meye, du landè sasè duenmi salu dini.' 32 Tnulenmi kenen, sfalò lwe gami saflanek, na satu i màmi. Satu i twalimi tamati, na i sangal twalimi ditù kenen di safed i màmi, déén di banwe Kanaan. Ani gmanmi di kenen. 33 Kabay man i gubirnador di gami, 'Ani i nimògu, du fye gadègu ku glut i manyu ku là. Satu di gamu bnilanggù dini, na i dademe gamu mulê, na mebe gamu fali bnayadyu, du fye là mati malayyu di kalnus. 34 Kabay faginyu dini i twaliyu, du fye gadègu ise gamu i dad gal meye, bay glut i gmanyu, na landè sasè duenyu salu dini. Na fulêgu di gamu satu flanekyu, na fakay gamu mayad dini di banwe Idyif.' Én gman i gubirnador di gami."

35 Kafnge én, di kukal i dademe dad saflanek i sakula, teenla di kat satu sakula i filak bayadla i fali. Na di kitela i filak, Dyékob na kdee dad ngaan too ale likò. 36 Na man i màla, "Fagu di gamu, tatì lana i dademe dad ngàgu. Tamati Dyosif, na Simyon tatnagakyu ditù di Idyif, na ani lêmanyu kayè ku faginyu Bénhamin. Tooyu agu banlé kaflayam."

37 Na tmimel Rubén i maan, manan, "Mà, nang ge mlidù, agu sa mifat ku Bénhamin. Na ku làgu kenen gebe samfulê, fakayam fnati i lwe dad ngàgu lagi, bay toogu nebe kenen samfulê di ge."

38 Kabay man Dyékob, "Làgu faloh i tingàgu lagi ani magin gamu. I twegen tamati, na kenen alò i gdè. Du ku nun sasè gaslokan di dalanyu, én gamfati deg di bong klidù nawagu kenen."

43

Faloh Dyékob Bénhamin salu di Idyif

1 Na too matnù i kbitil di banwe Kanaan. 2 Na di kti fali trigu nebe dad ngaan mdà di Idyif, man Dyékob di dale, "Samfulê gamu di Idyif, na mayad gamu gito fali."

3 Tmimel Dyuda, manan, "I to atù laan gami fasfulê ditù di kenen, silang ku faginmi i twalimi. 4 Ku faginam gami moon Bénhamin, na salu gami ditù mayad fali. 5 Kabay ku laam faloh kenen magin gami, landè kibòmi salu ditù, du i to atù toon man gami nang samfulê di kenen, silang ku faginmi i twalimi." 6 Tmimel Israél, dunan Dyékob, manan, "Tan kè duenyu tmulen kenen nun twaliyu? Too gamu mlé deg ksamuk nawa."

7 Tmimel ale, "I duenmi tmulen kenen, du fnadlugan snalek gablà di gami na i dad malaymi. Snalekan, manan, 'Mto fa kè i màyu sadni? Na nun fa dademe flanekyu?' Tatì alò tnimelmi i dad salekan. Làmi sa fandam ku manan gami too fagin i twalimi ani samfulê di kenen."

8 Na man Dyuda di maan, "Faginam gami twalimi Bénhamin, du fye mdà gami nan, du fye kdee ito, na i dad ngaito là mati malnus. 9 Agu sa mifat ku Bénhamin, én i fakangta ge. Na ku làgu gebe samfulê, agu sa kmakif i salàgu, kel di kfatigu. 10 Ku laam klen moon i kmanmi dun di ge, na balù talwe dulê gami nan moon samfulê di Idyif."

11 Na man i màla, "Ku landè dademe kfagu fakay nan, bay mebe gamu i dad too fye bunge di tanaito, du bléyu di gubirnador atù. Mebe gamu dad bulung mdà di kayu, tukay tnab, dad anag, na dad bunge i dad kayu fistasio na aleméndras. 12 Na nebeyu i filak fulê di gamu, na tananùyu fa salngad i kbong filak di muna nebeyu. Na fulêyu i fisus i teenyu di tah i sakuyu, du ken gsalà i gumkahla dun. 13 Na faginyu sa nan i twaliyu, na faflal gamu samfulê di to di Idyif. 14 Na dmasal agu di Dwata

Too Mtulus, du fye too nun kakdo i ganlal gamu, na falohan moon i twegeyu Simyon na Bénhamin magin gamu mulê. Kabay ku ani kfagu Dwata mwè i dad ngàgu ani di dagu, kaman sa!"

15 Taman faflal mdà dad ngà Dyékob salu di Idyif, na faginla Bénhamin, na nebela i bong filak gine, na i dad bléla ku Dyosif. Kakella ditù, salu ale di kenen. 16 Na di kite Dyosif i twalin Bénhamin magin dale, manan di saligan, "Faginam dad lagi ani ditù di gumnègu. Kmatê ge lmanaf na tnagayu, na mimò gamu knaan, du kmaan ale kadang di safédgu di ltu duh ani." 17 Na mimen i saligan, na faginan i dad flanek Dyosif ditù di gumnean. 18 Na di kfagin dale ditù di gumnè Dyosif, too ale likò, na stulen ale, manla, "Faginan ito dini, du mdà di filak fulê na gkah di lam i sakuito. Kenan ito kanfè, na nimoan ito dad lifanan, na nwean dad dongkiito."

19 Taman kakella di gufusuk i gumnè Dyosif, manla di saligan, manla, 20 "Tabyà, begam gami fanlinge. Salu gami dini di muna, du mayad fali. 21 Na di dalanmi mulê, gilè gami di dalan, na nukalmi sakumi na teenmi filak i bayadmi fali di lam i sakumi. Na taman lêmanmi nebe samfulê. 22 Na nebemi dademe filak du bayadmi lêman fali. Làmi gadè ku simto mkah filakmi déén di sakumi."

23 Na tmimel i salig ani, manan, "Nangyu fsamuk i nawayu, na nang gamu likò. I Dwata fnangamfùyu na i màyu i too mkah kè filak di lam sakuyu. Gamu sa mfun dun, du tagamdawat agu sa i filak bayadyu fali."

Kafnge én, fafngé i salig ani Simyon mdà di bilanggù, na faginan déén di dale. 24 Na fagin ale i salig Dyosif di lam i gumnè, na banlén ale yéél du alob i blìla, na fafkaanan i dad dongkila. 25 Na tulenan dale, kmaan ale kadang di safèd Dyosif. Taman di klola fatan, fnatlagadla i bléla kenen.

26 Di kulê Dyosif, bléla nan dad nebela kenen, na lkuad ale di munan, du nafèla kenen. 27 Na snalek ale Dyosif, manan, "Tan i kagkahyu? Na di muna, i kdiniyu, tulenyu gablà di màyu. Na man, i màyu too tua, tan i kagkahan, mto fa kenen?" 28 Na tmimel ale, manla, "I màmi i lifanam, mgal sa fa beg." Na lêman ale lkuad, du nafèla kenen.

29 Na di kfalê Dyosif, teenan i twalin Bénhamin, too tingà i yéan, na manan, "Ani kè i sangal twaliyu i gmanyu deg?" Na léan man ku Bénhamin, "Tò, kayègu ku Dwata i mlé di ge kafye."

30 Kafnge én, fan mngel Dyosif, du bong kakdon i twalin, na too nun klehewan di kiten kenen. Taman du là gadnanan i kngelan, gasilan ale tnagak déén, na fusuk di lam i sibayan na mngel.

31 Kafnge én, di kagadnanan i lwakan, naloban i bawehan, na samfulê di safédla, na manan di dad saligan, "Malel gamu i knaan."

32 Stani i dad gukmaanla, du mahal i lamisa Dyosif, na i dad flanekan lê mahal i dale lamisa, na lê mahal i lamisa i gukmaan i dad to di Idyif, i dademela kmaan, du i dad to di Idyif ani, i ukumla là ale mayè kmaan di safèd i dad to Hibru, du too sasè di dale. 33 I lamisa gukmaan i dad flanek Dyosif, déén di muna i kenen gukmaan. Na snadfél Dyosif ale fsudeng, fandà di twege kel di sangal twali. Na di kitela i kibò fsudeng dale, seye ale du too ale tikeng. 34 Fafwè Dyosif i knaan i dad flanekan di lamisa gukmaanan. Na di kdeela, fafalbongan alel Bénhamin lime dulê i kalbongan. Na kdeela kmaan, na minum kel di kabsolla. Na too ale lehew klola kmaan na minum.

44

I tabù Dyosif

1 Na di kafngela kmaan man Dyosif di saligan, "Fananoam i dad saku i dad lagi ani kalbong i gagan nebe i dad dongkila. Kafdu én, fuléam kdee filak nebela, na fkaham di tah di lam i saku i kat satu dale. 2 Na di kafkaham kadang i filak di lam i saku i twalila, fakufam i tabùgu salafì." Na nimen i salig Dyosif i dekan kenen. 3 Na di kwal én too flafus, fdaan i dad saflanek ani. 4 Di là ale fa too mawag di banwe én, man Dyosif di saligan, "Faflal ge, laloam ale. Na di kgumaham dale tulenam dale i mangu ani, manam, 'Tan kè duenyu malas sasè di kafye mgimò i ganlal di gamu? 5 Tan kè duenyu tmaku i tabù salafì? I tabù én galan

guminum, na galan gumeye fye gadean ku tan knayè i Dwata. I nimòyu ani too sasè.' "
6 Na di kgumah i salig dale, tulenan dale i kdee gman Dyosif. 7 Kabay tmimel ale, manla, "Tabyà, tulenam gami tan kè duenam mangman ani? Gami i dad lifanan, là gami sa mimò én, làmi sa tnaku i tabù i ganlal. 8 Gafaldamam sa kè i kasfulêmi di banwe Kanaan, i filak teenmi di lam i dad sakumi fulêmi sa. Taman tan ku mayè gami tmaku i salafì ku demen blawen di gumnè amum? 9 Tabyà ku teenam i tabù én di satu di gami, fakayam fnati, na dademe di gami nimoam lifanam." 10 Na tmimel i salig, manan, "Hae, nimògu i manyu ani gine. Balù di simto to gumitegu i tabù én, kenen alò nimògu lifangu. Na i dademe kadang fakay mulê."
11 Na fnaflal nawas i dad saflanek i dad saku di dad dongki na fkahla di tanà na nukalla. 12 Kafnge én, tanbù nan i salig too mngabal, fandaan di saku i sangal twege, kel di saku i sangal twali. Na i gumiten i tabù én baling di saku Bénhamin. 13 Taman i saflanek ani knasêla i klawehla, du mdà di too sasè klidùla. Na lêmanla lulen dad saku di dad dongkila na samfulê ale di syudad Idyif.

Fakdo Dyuda di ku Dyosif gablà ku Bénhamin na i dad dademe flanekan.

14 Na di kasfulê Dyuda na i dad flanekan di gumnè Dyosif, déén fa kenen, na gasil ale lkuad di munan. 15 Na man Dyosif di dale, "Tan kè duenyu tmaku i tabùgu ani? Làyu kè gadè i dad ulu gambet deg gmagan gmadè i dad gbuni?" 16 Na Dyuda tmimel, manan, "Landè kibòmi msen i ktomi, taman landè fakaymi man di ge, du tafite Dwata too nun salàmi. Kdeemi ani, i lifanam nan, là alò twalimi, i gumite i tabuam." 17 Kabay man Dyosif, "Là agu mayè mimò gambet i manam gine. Alò i to gumite i tabùgu kadang i nimògu lifangu. Kabay i dademe di gamu fakay mulê di màyu."
18 Kaklinge i saflanek i man Dyosif, fdadong Dyuda di kenen, na manan, "Amumi, là agu gablà talù di ge, du gadègu i glalam salngad i glal i harì. Bay begam agu faloh moon talù di ge. Na nang ge flabè deg i lifanam. 19 Amu, gafaldamam kè aye di ksalekam gami ku nun màmi na ku nun dademe fa flanekmi lagi. 20 Na gmanmi di ge, nun màmi too tua nan, na nun twalimi sut di taktua màmi nan. Na smibi kenen tamati, taman alò kenen gdè di satu yaan mà, taman kenen too kando i màmi.
21 "Na di muna fa, toom fni di gami, gami i dad lifanam, ku faginmi dini twalimi, du fye sitem. 22 Na tatulenmi too malima di màmi ku faginmi twalimi dini, du ku faginmi, na nun gaslokan, én kadang gamfati i màmi. 23 Kafnge én, manam di gami, là gami fakay samfulê di ge, silang ku faginmi i twalimi. 24 Na di kulêmi di màmi, tulenmi kenen i kdee gmanam gami, ge i amumi.
25 "Na là mlo dek gami màmi samfulé dini di Idyif, du mayad fali. 26 Kabay manmi di kenen, là fakay, du là gami fakay samfulê di ge, silang ku magin gami i twalimi.
27 "Kafnge én, man i màmi di gami, 'Gadèyu, alò lwe dad ngàgu lagi mdà di satu yaangu Rakél. 28 Na tamati nan i satu, du fnati kè i labè lmanaf di bnas. Na kel sadni làgu kenen teen. 29 Na ani ku lêmanyu fagin i satu ani, na ku nun gaslokan di dalan, gamfati deg di bong klidù nawagu kenen.' Ani gman màmi. 30-31 Taman, ku samfulê agu ditù di màmi i lifanam, na teenan là gagin twalimi ani, mati sa kenen, du ani i tingaan toon kando. Na du too tua kenen, i klidù nawan ani kadang i gamfati kenen.
32 Lêgu fakang di màgu, agu mifat i twaligu ani, du fye landè gaslokan. Na mangu fa ku làgu gebe samfulê, agu sa i kmakif i salàgu kel di kfatigu. Ani i gmangu di màgu aye.
33 "Na Amumi, fneam agu dini di ge, du fye nimoam agu lifanam tlas i twalimi. Na faloham kenen moon mulê gagin di dademe flanekgu. 34 Tan i kibògu mulê di màmi ku là gagin i twalimi? Landè kibògu! Là agu mayè mite kadang i bong klidù i nawa màgu."

45

I kafgadè Dyosif i kton di dad flanekan

1 Na talà nan gadnan Dyosif i nawan, taman fdaan i kdee i dad saligan, du fye landè di dale mite kenen. Landè dademe to déén di bang fgadè Dyosif i kton di dad

flanekan. 2 Na too kamwak Dyosif, taman
linge i dad to di Idyif ditù di lwà, na nun
tmulen di dad to di gumnè i harì.
3 Na man Dyosif di dad flanekan, “Agu sa
Dyosif i flanekyu! Too glut kè mto fa Mà?”
Kabay di kaklinge i dad flanekan ani,
làla gtimel Dyosif, du too sasè klikòla. 4 Na
man Dyosif, “Dini gamu, fdadong gamu di
deg.” Na kagdadongla di kenen, manan
di dale, “Agu sa flanekyu Dyosif i fabliyu
di muna fa, di dad to sbayad, na tamgebe
dini di banwe Idyif. 5 Na nangyu fsamuk
i nawayu, na nangyu banlé salà i ktoyu
di kafabliyu dagu, du Dwata sa febe deg
dini muna di gamu, du fye là gamu mati
malnus. 6 Hae, du tlabo galwe fali i kbitil
ani, na nun fa lime fali landè ulê i dad
fla. 7 Dwata sa febe deg muna dini, na
too bong tabengan gamu, du kayean ku
là gamu mati malnus, du fye fadlug ito fa
mbel di tah tanà.
8 “Ise sa gamu, bay Dwata febe deg dini.
Dwata mlé di deg i mdatah glal, i glal gam-
tadol di harì. Agu sa gal mdek i kdee dad
to i harì, na agu i magot i klamang banwe
Idyif. Slame ani gablé Dwata dagu. 9 Na
faflal gamu mulê di màgu, na ani manyu
kenen, ‘Ani i man i tingaam Dyosif, tafagot
Dwata deg i klamang banwe Idyif. Mà,
faflal ge salu dini di deg. 10 Fnèta ge dini
di banwe Gosén, du fye kdeeyu mdadong
di deg, balù ge, dad ngaam, na i dad fuam,
na i dad kambingam, i dad bilibilim, i dad
bakam, na i kdee nfunam. 11 Na agu sa
mifat gamu ku dini gamu di Gosén. Du
nun fa lime fali gdè kbitil ani, na kayègu
ku dini ge mdadong di safédgu, du fye ge,
na dad malayam, na i dad lmanafam là
mati di kalnus.’ Ani i manyu kadang di
ku Mà.” 12 Na fadlug talù Dyosif di dale,
manan. “Na i kdeeyu dad twegegu, na lê
ge Bénhamin, tateenyu agu, na tadilèyu agu
sa Dyosif i talù di gamu. 13 Taman, tooyu
tulen ku Mà gablà di kdatah glalgu dini
di Idyif, na gablà di kdee teenyu dini. Na
faflal gamu mulê na faginyu kenen dini.”
14 Na di kagmanan ani, lkaf Dyosif i
twalin Bénhamin na mngel, na lê mngel
Bénhamin di kalkafan kenen. 15 Kafnge én,
nkatan nalak i dad flanekan, na mngel di
slengan lamkaf dale. Kafnge én, tambù ale
stulen di kenen. 16 Na di takgadè i dad
to ditù di bong gumnè i harì, takel nan i
dad flanek Dyosif, lehew Faraon na i dad
dademe ganlalan. 17 Na man Faraon ku
Dyosif, “Dekam i dad flanekam flulenla i
dad dongkila na mulê di Kanaan, 18 du fye
fngéla i maam na i dad malayla na samfulê
dini, du blégu dale i too fye tanà dini di
Idyif, na gamkaan ale kadang i fye kakaan.
19 “Na léam ale banlé i dademe dad ka-
diton mdà di Idyif, du fye nun gusmakay
i dad ngàla na dad yaanla. Na toom fngé
dale i maam. 20 Manam dale, nangla
fsamuk i nawala gablà i kandeenla tagakla
kadang, du banlégu ale kadang i too fye di
Idyif ani.”
21 Na kdee i gman harì ani nimen i dad
ngà Dyékob. Banlé ale Dyosif i dad kadi-
ton, du ani i dek i harì di kenen, na léan
banlé i bnatula di dalan. 22 Banlén kat satu
dale falami klaweh gumilila, bay banlén
Bénhamin tlu latu salafì filak di dale, na
lime klaweh gumilin. 23 Na fneben i maan
sfalò dongki i gumlulen i too fye di Idyif,
na léan fnebe sfalò dademe dongki slame
libun gumlulen i bong fali trigu na fan, na
i dademe fa gkaan, du bnatula di kulêla di
banwe Idyif. 24 Kafnge én, fdà Dyosif i dad
flanekan, na di fan ale mdà manan di dale,
“Nang gamu sdalam na sbulaw di slengyu
magu.”
25 Taman mdà ale di Idyif. Na di kakella
di Kanaan di màla Dyékob, 26 manla, “Mà,
mto fa Dyosif! Na kenen sa magot i kla-
mang banwe Idyif”.
Na too sè ktikeng i nawa Dyékob, na
too maliman fnaglut i gmanla di kenen.
27 Kabay di ktulenla kenen i kdee gman
Dyosif di dale, na di kiten i dee kaditon i
feben kenen, du gusmakayan salu di Idyif,
mulê i nawan na too kenen lehew. 28 Na
manan. “Tafnaglutgu nan too glut mto fa
i tingàgu Dyosif. Landè dademe kayègu.
Salu agu ditù di kenen, fye site gami di là
agu fa mati.”

46

I ksalu Dyékob ditù di banwe Idyif

1 Taman flulen Dyékob i kdee nfunan, na
mdà ale di Kanaan. Na di kakella di banwe
Bérsiba dsù Dyékob dad lmanaf di Dwata, i
Dwata maan Isaak.
2 Na di kakifun nun kanteen Dyékob, na
tlo kenen Dwata, manan, "E Dyékob."
Na tmimel Dyékob, manan, "Hae, gani
agu."
3 Na man Dwata, "Agu i Dwata, i Dwata i
maam. Na nang ge likò salu di Idyif, du ditù
kadang toogu fbel gamu, na gamu mgimò
kadang i satu bung dad to too mlabung.
4 Naginta ge salu ditù di Idyif, na kafnge
én, nebegu i dad belam samfulê di banwe
Kanaan. Na kadang di kfatim déén Dyosif
di safédam." Én gman Dwata di ku Dyékob.
5 Na kafnge én, mdà ale Dyékob di Bérsiba,
na fadlug ale di kagula. Fsakay i dad ngaan
i màla, na i dad ngala, na i dad yaanla di
dad kaditon febe Faraon, i harì di Idyif.
6 Na nebela dad lmanafla, na i dad kan-
deenla gwèla di Kanaan, na salu ale di
Idyif. Na fagin Dyékob di Idyif i kdee dad
belan, 7 i dad ngaan lagi, i dad ngaan libun,
na i kdee dad fuan lagi na libun.
26 Na nam falò nam i kdee dad bel Dyékob
magin kenen salu di Idyif. Na là gakuf di
kse ani i dad yaan i dad ngaan lagi. 27 Na
nun lwe dad ngà Dyosif sut di Idyif, na
taman i kdee dad malay Dyékob masdagub
fitu falò di ksalula di Idyif.

I ksite ale Dyékob na Dyosif

28 Na fsalu Dyékob i tingaan Dyuda muna
ditù di ku Dyosif, du fatdoan i dalan salu
di Gosén. Na di kakella mdadong nan di
Gosén, 29 smakay Dyosif i snakayan fadyol i
kudà, na salu di Gosén, du snitongan maan.
Na di kakelan, lkafan i maan na too mlo
mngel. 30 Na man Dyékob di ku Dyosif, "Tò,
balù kilen nan gatlagad agu mati. Hae, du
tateenta ge na toogu gadè mto ge fa."
31 Kafnge ani, man Dyosif di dad
flanekan na i dad dademe dad malay i
maan, manan, "Salu agu ditù di ku Faraon
i harì, du tulengu kenen, takel gamu i dad
flanekgu, na i dad dademe dad malay i
màgu, mdà di banwe Kanaan. 32 Tulengu
kenen kadang, gamu i dad gal mifat i dad
bilibili, na dad baka, na tanebeyu dini i
dad bilibiliyu, i dad kambingyu, na i dad
bakayu, na i kdee nfunyu. 33 Taman ku
tlo gamu i harì na snalekan ku tan i galyu
nimò, 34 tooyu man di kenen, gamu i dad
lifanan, gamu gal mifat i dad bilibili mdà
fa di tingà gamu fa, salngad tamgimò i
dad gutambulyu di muna. Ani manyu
di kenen, du fye i gufnean gamu dini di
Gosén, du dad to mnè di Idyif ani knangla
dad to mifat bilibili."

47

I kdasal Dyékob ku Faraon

1-2 Kafnge én, fagin Dyosif lime di dad
flanekan, na salu ale ditù di harì. Man
Dyosif di kenen, "Takel nan i màgu na dad
flanekgu mdà di Kanaan, gagin di dale dad
bilibilila na dademe dad lmanafla na i kdee
dad nfunla. Na déén ale nan di Gosén."
Kagmanan ani, neben i dad lime
flanekan di muna i harì. 3 Na snalek ale
Faraon, "I tan i galyu nimò?"
Na tmimel ale, "Amu, gami i dad li-
fanam, gal gami mifat dad bilibili, salngad
i tamgimò i dad gutambulmi di muna.
4 Salu gami dini du kayèmi moon flo mnè
dini, du too sasè i kbitil di banwe Kanaan,
du balù i dad lmanafmi landè gumtebla
nan. Na taman ku beg fakay di ge, gami
dad lifanam, begam gami fnè di Gosén."
5 Na man i harì di ku Dyosif, "Too fye
du takel nan i maam na i dad flanekam.
6 Na du ge i magot i klamang banwe Idyif,
fneam ale di Gosén, du nun too fye tanà
ditù. Na ku nun dad to di dale too fu-
lung mifat dad lmanaf, fifatam ale i dad
lmanafgu."
7 Kafnge én, nebe Dyosif i maan Dyékob
di muna Faraon. Na dmasal Dyékob
fye banlé Dwata kafye Faraon. Na di
kdasal Dyékob ku Faraon, 8 snalek i harì,
"Man, tan i ktuam?" 9 Na tmimel Dyékob,
manan, "Tamlatu tlu falò i klogu lamngab
di dademe banwe. Là dee i dad faligu, bay
i too malima gal i gnagugu. Kabay i dad
faligu là fa gasngad di kdee fali i kalngab i
dad gutambulgu di muna fa." 10 Na lêman
dmasal Dyékob, fye banlé Dwata kafye
Faraon, na kafdu én, mdà kenen di muna
i harì. 11 Na fnè Dyosif i maan, na dad
flanekan, di banwe Idyif. Na i tanà blén
dale too fye tanà na mdadong di syudad

dnagit Ramases, du kdee ani dek Faraon ku Dyosif. 12 Na banlé Dyosif knaan i maan na dad flanekan, na i dad kdee dad malay i maan, gakuf i kdee dad ngàla.

Matnù ksasè i kbitil

13 Na i kbitil ani too sasè, i duenan du landè kakaan i dad to, du i kdee banwe, landè là nagu i bong bitil. Taman i dad to di Idyif na Kanaan mbaling ale mlungay di kbitilla. 14 Santifun Dyosif i kdee filak bayad i dad to di Idyif na Kanaan i falila, na tundan i filak ani, ditù di bong gumnè Faraon. 15 Na di takti i filak i dad to di Idyif na Kanaan, salu i dad to di Idyif di ku Dyosif, na manla di kenen, “Begam gami banlé fali, du fan gami mati malnus. Tnabengam gami, du landè nan beg filakmi.”

16 Na tmimel Dyosif, manan, “Ku talandè nan filakyu, nebeyu dini i dad lmanafyu, du én i bayadyu fali.” 17 Taman nebela i dad lmanaf di ku Dyosif, na bnayadan fali i dad kudàla, dad bilibilila, dad kambingla, dad bakala, na i dad dongkila. I kdee dad lmanafla bléla du bayadla fali, tì salfang di fali én. 18 Kabay di tmadol fali, lêman ale salu di ku Dyosif, na manla, “Amu, làmi buni dun di ge i tatoo mti nan beg i filakmi, na dad lmanafmi, du tage sa i mfun. Taman, talandè nan fakaymi blé di ge galwà alò i lawehmi na tanàmi. 19 Tabyà kandom gami na tnabengam, du fan gami mati malnus, na fan malmo i tanàmi. Begam bnayad fali i lawehmi na i tanàmi. Du tatì gami nan beg flifan di harì, na kenen nan mfun i tanàmi. Banlém gami fali, du fye là gami beg mati, na léam gami banlé bnê flami, du fye i tanàmi là malmo.”

20 Kafnge én, bnayad Dyosif i kdee tanà di Idyif kene harì. Kdee i dad to di Idyif bléla i tanàla, du too sasè i kbitil, taman i kdee tanà déén tanfun i harì. 21 Na i dad to di klamang banwe Idyif, salig nan Dyosif di harì, du mbaling ale dad lifanan. 22 Kabay i tanà nfun i dad mebe i dad to mangamfù di duh di Idyif, là bnayad Dyosif. Làla blé i dale tanà, du gal ale nifat Faraon du galan ale banlé filak.

23 Na man Dyosif di dad to, “Du tabnayadgu gamu na i dad tanàyu di harì, blégu gamu i bnê flayu. 24 Ku gafat kadang i faliyu, sansalelyu di lime na satu kene harì, na di fat alel gamu sa mfun dun, du gumwèyu bnê lêyu fla, na i dademe knaanyu na lê knaan i dad malayyu.” 25 Na tmimel i dad to “Amu, du mdà di ktabengam gami, là gami nan mati. Too fye i mgimoam di gami. Na tamgimò gami nan lifan Faraon.”

26 Na én flalò Dyosif i dad to di Idyif, di bang kgafat i falila sansalel i gwèla di lime alel, na i satu alel toola blé di harì. Na kel i ani fa toola nimen i flalò ani. Alò i tanà i dad mebe i dad to mangamfù di duh i là gfun i harì.

I kafni Dyékob

27 Na i dad bel Dyékob, i satu dagitan Israél, tamnè di banwe Gosén di Idyif, na matnù i nfunla, na too ale mbel. 28 Na sfalò fitu fali i klo Dyékob mnè ditù di Idyif, kel di mlatu fat falò fitu falin. 29 Na di kakel i bang fan nan kenen mati, fatlon i tingaan Dyosif, na manan di kenen, “Ku kandom agu, fkaham i falelam di dungan i fuadgu, fye gadègu dnohoam i fnigu di ge. Makang ge di deg ku nangam agu lbang dini di Idyif. 30 I kayègu baling, ku ditù gulambangam deg di safèd i dad gutambulgu. Taman di kfatigu nebem i lawehgu di gulambangla.”

Na man Dyosif, “Hae Mà, toogu nimò i knayeam.” 31 Man Dyékob, “Makang ge di deg toom dnohò i knayègu.” Taman makang Dyosif. Kafnge én, déén di gumilean kudung Dyékob na dnayenan Dwata.

48

I kdasal Dyékob i lwe tingà Dyosif

1 Na satu duh, nun tmulen ku Dyosif nun fdas i maan. Taman faginan lwe tingaan lagi, Manasas na Ifraim, du mlauy ku Dyékob. 2 Na di ktulenla ku Dyékob kakel i tingaan Dyosif, du mlauy kenen, fangalan i nawan, na sudeng di gumilean.

3 Na man Dyékob ku Dyosif, “Dwata, Too Mtulus, msut di deg di muna fa déén di banwe Lus di Kanaan, na banlén agu kafye. 4 Hae, du manan di deg, ‘Toota ge fbel, du fye i dad belam mgimò i bong lumbuk i dad

to, na blégu dale tanà ani, na nfunla kel di landè sen.'
Ani gman Dwata di deg. 5 Na i lwe tingaam lagi i sut dini di Idyif di là agu fa salu dini, fakufgu ale di dad ngàgu. Hae, Ifraim na Manasas fasngadgu i dad ngàgu lagi, na kalnawagu dale salngad i too glut dad ngàgu lagi gambet ku Rubén na Simyon. 6 Ku nun fa i dad ngaam sut tmadol dale làgu fakuf di dad ngàgu, bay gablà di tanà gdawat i dad belgu di kfatigu, gakuf ale di lumbuk fagu di dad twegela Manasas demen Ifraim. 7 Nimògu ani, du too bong nawagu i yéam Rakél. Bong klidù nawagu di kfatin di Kanaan, mdadong di Éfrata di kulêgu mdà di Mésofotamya. Na lbanggu kenen mdadong di dalan salu di Éfrata." (Éfrata ani, sadni dagitan Bétléhém.)

8 Di kite Dyékob i dad ngà Dyosif, smalek kenen, "Simto dad ngà ani?" 9 Tmimel Dyosif, "Mà, ani i dad ngà i blé Dwata deg dini di Idyif." Na man Dyékob, "Fdadongam ale dini di deg, du fnigu di Dwata, fye banlén ale kafye." 10 Takamwanal nan i kite Dyékob du mdà di taktuan, na én duenan là nan too mite. Taman fafdadong Dyosif i dad ngaan di maan, na lkafan na nalakan ale.

11 Na man Dyékob di ku Dyosif, "Là agu faglut ku teenta ge fa, bay bong fye di Dwata, du falohan ite fa site na lêgu teen fa i dad ngaam."

12 Nwè Dyosif i dad ngaan di saféd Dyékob, na lkuad kenen di muna i maan. 13 Na nagotan i lwe dad ngaan, Ifraim gsen di ibeng Dyékob, na Manasas gsen di kwananan, na léan ale fdadong di kenen. 14 Kabay Dyékob balingan santaday i sigalan, taman i kmalan gsen di kwanan i agotan di tah ulu Ifraim, balù kenen i twali, na i ibengan di tah ulu Manasas, balù kenen i twege.

15 Kafnge én, mni di Dwata kafye ku Dyosif, manan, "E, Dwata, ge sa i Dwata lalò i fùgu Abraham na i màgu Isaak. Ge i Dwata malak dagu mdà di tukay agu kel i ani. 16 Ge i kasaligan i falwà dagu mdà di kdee dad fsasè dagu. Taman kayègu ku lê ge mlé moon kafye di dad sawang lagi ani. Na kayègu ku i dagitgu na i dagit i fùgu Abraham na i màgu Isaak, too magdengeg mdà di dad fùgu ani. Na lêgu kayè ku toom ale fbel di tah tanà ani."

17 Na di kite Dyosif i fkah maan i kmalan gsen di kwanan di ulu Ifraim, laan lehew dun, taman nilin i kmal i maan di ulu Manasas. 18 Na manan di maan, "Mà, ise én, du ani i twege. Kenen ulu gumkaham i kwananam." 19 Kabay là nagin maan i knayean, na manan, "Ngàgu, gadègu sa. I dad bel Manasas mbaling dee, bay i dad bel Ifraim, i twalin, mdatah fa di kenen, na i dad belan mgimò kadang dee sahal bung dad to too mlabung." 20 Taman di duh én, fadlug kenen mni di Dwata kafye di dad fuan ani, manan, "Gamu dagit i gafaldam i dad belgu, kadang satu duh, di kafnila kafye, manla, 'Kayèmi ku ge Dwata mlé gami kafye salngad i kablém ku Ifraim na Manasas.' "

Fagu di manan én, fdatah Dyékob Ifraim di twegen Manasas. 21 Di kdasalan, man Dyékob di ku Dyosif, "Tò, tamdadong nan i duh i kfatigu, bay fadlug Dwata samnagin ge, na fasfuléan i dad belta kadang satu duh di banwe i gumnè i dad gutambulta. 22 Blégu di ge, ise ku di dad flanekam, i tanàgu di Sikim. Too fye tanà ditù, tanwègu di dad to di Amori di kasfati ditù fagu di sudanggu na i boholgu."

49

I kfati na kalbang ku Dyékob

28 Na dad sfalò lwe dad ngà Dyékob, mbaling ale i sfalò lwe dad lumbuk di bel Israél. Na mni Dyékob di Dwata fye banlén ale kafye, i kafye i gablà di kat man satu dale, na én gman i màla di dale.

29 Kafnge én, nun kated Dyékob i dad ngaan, manan, "Fan agu mlalò i dad gutambulgu i tamati. Na ku mati agu, lbangyu agu di gulambang i dad gutambulgu di ilib ditù di tanà nfun Ifron di muna, i mnè di Hiti, 30 ditù di Makféla gsen di gusut i duh, mdadong di banwe Mamri di Kanaan. Na ilib na tanà ani bnayad Abraham mdà di Ifron, du nimoan gulambang. 31 Ditù gulambang ku Abraham na Sara, na balù dad tuagu Isaak na Rébéka, na déén gulambanggu i yaangu Liya. 32 I tanà

na ilib ani, dunan tagbayad di dad to mnè di Hiti." 33 Di kafnge Dyékob kmated ani di dad ngaan, lê milè na fles nan mati.

50

I kagu ale Dyosif di kalbangla i maan

1 Di kfati Dyékob, lkaf Dyosif i maan, na nalakan na mngel kenen. 2 Kafnge ani, dek Dyosif i dad saligan i too fulung mulung, mulung i laweh i maan, du fye léét balok. Taman i dad to fulung mulung bnulungla i lawehan. 3 Na i klola mulung i laweh maan gafat di fat falò duh, du ani gal i klo i kbulung i laweh i dad mati. Na i dad to di Idyif flidù i nawala klo i fitu falò duh.

4 Na di kafto i dad butang i kaflidùla di kfati Dyékob, man Dyosif di dad salig i harì, "Ku kandoyu agu, tugadyu di ku Faraon i mangu ani. Manyu di kenen, 5 'Di kagu màgu mati, fakanggu di kenen lbanggu kenen ditù di gulambang tafalan fatlagad aye di Kanaan. Taman, ku fakay di ge moon, salu agu ditù du lambang agu ku Mà, na lê agu sa samfulê dini.' "

6 Na di kgadè Faraon i snalek Dyosif, tnimelan kenen, manan, "Hae, salu ge ditù na lbangam i maam. Dnohoam i tafakangam di kenen."

7 Taman tamdà Dyosif du lambang i maan. Na i kdee dad ganlal Faraon, na i dad saligan di bong gumnean, na dademe to nun dengeg di banwe Idyif mti magin ku Dyosif. 8 Na magin kenen i malayan, i dad flanekan, na i dad malay i maan. Alò i dad malnak dad ngàla, dad bilibilila, dad kambingla, na i dad bakala là magin, bay mtagak di Gosén. 9 Nun dademe i magin smakay dad kudà, na dademe smakay i snakay fadyol i kudà. Too dee dad to magin ku Dyosif du lambang i maan.

10 Di kakella di gal gumlék fali di Atad, di faltù i yéél Dyordan, mlanu ale. Na ditù flidù Dyosif i nawan di maan, klo fitu duh. 11 Na di kite i dad to di Kanaan i kaflidùla déén di gumlék fali di Atad, manla, "I dad to di Idyif too ale mlidù." Taman i banwe gumimòla dun ani dnagitla Abél Misraim na i gumtatekan dunan, "I guflidù i dad to di Idyif." Gumimòla ani di faltù di yéél Dyordan.

12 Too dnohò i dad ngà Dyékob i katedan dale. 13 Hae, du nebela i lawehan di tanà ditù di Kanaan, na lbangla di ilib di Makféla i banwe mdadong di Mamri gsen di gusut i duh. Na ilib na tanà ani bnayad Abraham mdà di ku Ifron, to di Hiti, du nimoan gal gulambang. 14 Na di kafnge Dyosif lambang i maan, samfulê kenen di Idyif, demen mulê i dad flanekan, na i kdee dademe dad to magin kenen lambang i maan.

I kaflehew Dyosif i dad flanekan

15 Na du tamati nan Dyékob, stulen i dad flanek Dyosif, manla, "Fadê ken nun fa ksasè fandam Dyosif gito, na ani ken malas gito du mdà di sasè mgimoito di kenen di muna."

16 Taman nun ftugadla i talùla di ku Dyosif, manla, "Di là fa mati Mà, 17 katedan gami, ku gami tmulen di ge i gmanan, na ani manan, 'Begam nlifet i salà i dad flanekam mgimòla di ge di muna.' Taman tabyà, begam nlifet i salà mgimòmi di ge, gami dad salig i Dwata, Dwata i maam." Na di kaklinge Dyosif i kmanla, mngel kenen.

18 Kafnge én, salu i dad flanekan di kenen, na lkuad ale di kenen. Na manla, "Tadini gami nan, du fye nimoam gami dad lifanam."

19 Kabay man Dyosif di dale, "Nang gamu likò, du ise deg mukum gamu, du alò Dwata fakay mukum. 20 Du balù i knayèyu ku fansasèyu agu di muna, bay too fye kfagu Dwata, du fye dnohoan baling i knayean, fye là mati i dee dad to di kalnusla, na én duenan mto ito fa ani. 21 Taman nang gamu likò. Nifatta gamu na i dad ngàyu." Na ani kfagu Dyosif i taluan, du nlalan na flehewan i nawa i dad flanekan lagi.

I kfati Dyosif

22 Na Dyosif na i malay i maan fadlug mnè di banwe Idyif. Na tamlatu sfalò falin di kfatin. 23 Di là fa mati kenen, teenan fa i dad ngà i dad fuan, i dad fù Ifraim. Na léan teen i dad ngà Makir, i tingà Manasas, na di ksutla gagotan ale fa.

24 Na satu duh, man Dyosif di dad flanekan, "Na mdadong nan i bang kfatigu, bay là gamu fbayà i Dwata. Hae, dnohoan

i fakangan di dad gutambulito Abraham,
Isaak, na Dyékob, du tnabengan gamu na
neben gamu kadang, mdà di banwe ani
salu di banwe tafakangan i dad belito."
25 Kafnge én, nun kated Dyosif i
dad dademe bel di Israél, manan, "Di
kebe Dwata gamu samfulê di Kanaan,
fnakangyu agu nebeyu mulê kadang balù
i dad tulangu." 26 Na déén nan gumati
Dyosif, na tamlatu sfalò i falin. Na
bnulungla i lawehan, du fye léét balok, na
fkahla kenen di lungunan déén di Idyif.

Éksodus
I Kafalwà Dwata dad Bel Israél Mdà di Banwe Idyif

Kafaglabat gablà di libru Éksodus

I gumtatek talù Éksodus dunan Lamwà. Di libru ani fadlug di santulen gablà di dad to mgalék Dwata, dunan i dad to Dyu. Santulenan gablà di kalék Dwata ku Mosis, du kenen malak i dad to lamwà di kagfasakla di dad to di Idyif kel di banwe fakang Dwata dale.

Fite Dwata di dad ton too mgal tulusan, mgal fa di ulu di banwe Idyif, fagu di dad tnikeng mgimoan di muna i dad to di Idyif na ulula Faraon, na fagun di kifal i dad to Israél di Fulè Mahin.

Klo i dad to Dyu magu di banwe landè to, blé Dwata di dale dad flaloan, na gakuf di dad flaloan ani dad sfalò flalò. Fadlug fafaldam Dwata dale, fye kamdo ale na mangamfù ale alò di kenen, na mimen i dad flaloan, na fbalingan ale dad to mgafè na mdengeg.

I dad bel Israél maflayam di banwe Idyif

1 Ani i dad ngà Dyékob lagi, i magin kenen deme i dad malayla, salu di Idyif, dunan, 2 Rubén, Simyon, Libay, Dyuda, 3 Isakar, Sabulun, Bénhamin, 4 Dan, Néftali, Gad, na Asér. 5 I kdee i dad bel Dyékob i mili di banwe Idyif, mdà di Kanaan, masdagub fitu falò. I tingaan lagi Dyosif muna mnè di Idyif.

6 Kafnge én, tamati Dyosif, na i kdee dad flanekan, na i kdee dad dademela salngad ktua. 7 Kabay i dad bel Dyékob dnagit dad bel Israél, too mbel, na mgimò ale i bong lumbuk i dad to. Na i tanà gumilila déén di Idyif, mbaling too fnò i dad bella.

8 Kafnge én too mlo, nun to mbaling i falami harì di Idyif, bay là kenen gmadè gablà di kafye kimò Dyosif di banwe ani. 9 Na satu duh man harì ani di dad ton, “Neyeyu dad bel Israél ani, alì ale dee. 10 Taman mngabal ito kfagu, fye là fadlug matnù i kdeela, du ken kadang di bang i kasfati, fakuf ale di dad to demeito sduen, na gagin ale samfati gito, na baling ale galwà di banweito ani.”

11 Taman nalékla i dad to labè, du ale mgimò ulu gal magot i dad bel Israél, du mleges dale mimò i blat nimò. Fafdakla dale i lwe syudad dnagit ku Fitom na Rameses, du déén gumusek i dad knaan na i dad knun Faraon, i harì di banwe Idyif. 12 Kabay balù faflayam ale, knean dad bel Israél baling fadlug mbel. Taman kanlikò ale i dad to di Idyif. 13 Na baling lumban fa i kaflayamla dale di blat nimò. 14 Toola ale banlé kaflayam di knèla, fagu di kfimò dale i dad gumnè mdà di tanà sanbool i gambet lami fali, na yéél. Na fimò ale fa i dee dademe nimò di dad nligola. Na toola ale fanlayam, na landè kakdola dale.

15 Na satu duh, fngé harì i lwe libun dnagit ku Sifra na Fua, du gal ale tmabeng i dad libun Hibru, dunan dad libun bel Israél, di ksut dad ngàla. 16 na manan di dale, “Di ktabengyu i dad libun Hibru, di ksut dad ngàla, na ku lagi fnatiyu, na ku libun bayàyu fnati.” 17 Kabay i dad libun ani, gal tmabeng sut tingà, nun klikòla na kafèla Dwata, taman làla nimen dek i harì dale, du làla fnati i dad ngà lagi. 18 Na di kgadè i harì i nimòla, fatlon ale na snalekan, manan, “Kan ku làyu nimen i dekgu gamu, na fnati i dad ngà lagi?”

19 Na tmimel ale ku Faraon, manla, “I dad libun Hibru, là salngad di dad libun Idyif. Hae, du too ale gal mgal na mlal mngà, na di là gami fa kel tasut i tingàla.” 20-21 Taman du i dad libun ani, gal tmabeng sut tingà, too nun klikòla na kafèla Dwata, kamdo Dwata dale na banlén ale dad ngàla. Na i dad bel Israél baling fadlug too mbel na lumban ale too dee.

22 Kafnge én, dek Faraon i dad kdee dad ton, manan, “Batyu ditù di yéél Nilu i kdee dad ngà lagi falami sut di dad Hibru, bay nangyu fakuf i dad ngà libun.”

Én man i harì.

2

I ksut Mosis

1 Na di bang én, nun lagi di bel Israél mdà di tingaan Libay, mwè yaan lêman mdà di bel Libay. 2 Na satlamin ale, na mbaling maltien i libun, na mngà tingà lagi. Di

kiten i too fye baweh tingà ani, na too fye lawehan, bunin klo i tlu bulen. 3 Kabay di talaan gagan i muni kenen, du tabong nan, nwean i balyas, nimò mdà di tablo, na sneletan di lam, du fye là fnusuk yéél. Na filean i tingaan di lam i balyas ani, na fkahan di lam i tablo di kilil i yéél. 4 Na satu libun, i twege i tukay tingà lagi ani, tadag là too mawag di yéél ani, du neyen ku tan mkel di twalin ani gine.

5 Na di bang ani, i tingà libun Faraon, salu di yéél du dyo. Kenen na i dad libun gal tmabeng kenen, magu ale di kilil i yéél. Na là mlo teenan i balyas di lam i tablo, na fafwean i lifanan libun. 6 Di kukal tingà Faraon i balyas teenan i tingà kamwak. Na kandon i tingà ani, na manan, "I tingà ani kè Hibru."

7 Na i twege i tingà ani, fdadong di libun tingà Faraon, na manan, "Fakay agu kè meye satu libun Hibru mliton, du fye nun mliton dun ge?"

8 Na tmimel tingà Faraon, manan, "Hae sa, meye ge deg." Taman faflal mulê twege tukay tingà ani, na nngén i too glut yéan. 9 Kakella ditù, man tingà i harì di yê i tukay tingà, "Nebem i tingà ani, du nifatam deg na tnadenta ge." Taman neben i tukay tingà na nifatan.

10 Midul i duh na midul i butang, na tabong i tingà lagi ani. Taman nebe i too glut yéan samfulê, di libun tingà i harì. Na fandam i libun ani i tingà lagi ani salngad i kenen too tingà. Na dagitan kenen Mosis, du manan, "Nwègu tingà ani di yéél."

I kila Mosis di banwe Midyan

11 Satu duh, di taktua Mosis, nlauyan i dad ton Hibru, na teenan nleges ale fimò i too blat nimò. Na léan teen i satu to di dad ton Hibru too fatduk i to Idyif kel di kfatin. 12 Falê Mosis di glibutan na di landè teenan dademe to, fnatin i to Idyif. Kafnge én, bunin na nlimunan falak. 13 Na di gamtadol duh, lêmanan nlauy i dad ton na teenan i lwe Hibru saglà. Na manan di nun salà, "Nangam bnunal i flanekam Hibru."

14 Man i to ani di ku Mosis, "Simto ge kè, landè labetam mdek na mukum gami. Fanam agu fnati salngad kfatim i to di Idyif malfabi?" Di kgadè Mosis nun dad to gmadè i mgimoan too kenen likò.

15 Na di kgadè Faraon i mgimò Mosis, fakfean moon du kayean fnati. Kabay galwà Mosis di banwe Idyif, na mila di mawag banwe Midyan. Kakelan ditù, sudeng Mosis mdadong i satu ktufa. 16 Na di bang ani, nun fitu libun, i dad ngà i satu tyà bà di Dwata di banwe Midyan, dnagit ku Dyétro, salu di ktufa ani, du smulu ale, du kokla di gal guminum i dad bilibili na kambing i màla. 17 Kabay di kakel i dad lagi mifat i dad dademe bilibili, ndalla dad libun ani gine. Taman di kite Mosis ani, tnabengan dad libun én, na balù kenen smulu, du finuman i dad lmanafla.

18 Na di kasfulê i dad libun di màla, snalekan ale, manan, "Na kan ku mlal ksuluyu ninum i dad lmanafito?" 19 Na tmimel ale, manla, "Satu to mdà di Idyif i tmabeng gami di kdal i dad lagi mifat i dad bilibili gami. Na balù fa kenen smulu gami, na fninuman i dad lmanafito." 20 Smalek i màla, manan, "Na tanean sa? Kan ku tnagakyu kenen ditù? Neyeyu sa kun, na faginyu dini, du fye kmaan kenen di safédito."

21 Na tamnè Mosis di safédla. Na blé Dyétro i tingaan dnagit ku Sifora, du nimoan yaan Mosis.

22 Kafnge én, mngà Sifora lagi na dnagit Mosis ku Gérson, du manan di nawan, "Dnagitgu kenen Gérson, du agu satu to alò gbat di banwe ani."

23 Tatoo mlo, mati i harì di Idyif. Na i dad bel Israél too maflayam fa mdà di kaglifanla. Too ale dmalong na mni ale tabeng di Dwata. 24 Na fanlinge Dwata i dalongla, na laan glifet i fakangan di dad gutambulla, Abraham, Isaak, na Dyékob. 25 Teenan i ksasè kaflayam i dad bel Israél, na too mlidù i nawan dale.

3

I katlo Dwata ku Mosis

1 Na satu duh, klo Mosis mifat i dad bilibili, na dad kambing i tewen Dyétro, i satu bà di Dwata di banwe Midyan, neben i dad lmanaf di faltù di banwe gulandè to, na kel ditù di bulul Sinay, dnagit bulul Dwata. 2 Na ditù, gumsut i kasaligan Dwata i Amu di ku Mosis di lam i lifoh too

dminè. Na teen Mosis i lifoh ani di lam i tukay kayu. Na dminè i kayu, bay laan sa sakuf. 3 Taman, manan di nawan, “Kan ku là sakuf i kayu ani? Fdadong agu sa kun, du neyegu i bong gamtikeng ani.”

4 Kabay teen Dwata i Amu, i kafdadongan. Taman tamlo Dwata kenen mdà di lam i kayu ani, manan, “E, Mosis!”

Na tnimel Mosis, manan, “Hae, dini agu.”

5 Na man Dwata, “Nang ge too fdadong dini. Na nlusam i talumfaam, du fitem i kafeam deg, du dini agu di gutadagam. 6 Agu sa Dwata, i Dwata fnangamfù dad gutambulam, i Dwata Abraham, Isaak, na Dyékob.” Di kaklinge Mosis ani, snafangan i bawehan, du likò meye di Dwata.

7 Na kafnge én, man Dwata i Amu, “Tateengu i kaflayam i dad togu, i dad bel Israél, ditù di banwe Idyif. Na talingegu i dalongla, na i kafnila di dagu tabeng, du fye galwà ale di falel i dad to guglifanla. Gadègu too ale maflayam, na too mlidù i nawagu dale. 8 Taman fdanà agu salu dini, du falwàgu ale di falel i dad to Idyif, na mebe dale ditù di satu too fye na too mabal tanà. Nebegu ale di banwe nun too mabù tanà. Di bang ani i banwe ani nanè i dad to di Kanaan, dad to Hiti, dad to Amori, dad to Férisi, dad to Hibiti, na dad to Dyébusi. 9 Hae, talingegu i dalong i dad togu, i dad bel Israél, na teengu i kibò dad to Idyif mkut dale. 10 Taman ani dekta ge di ku Faraon di Idyif, du fye gebem dad togu lamwà di banwe én.” Én man Dwata.

11 Kabay man Mosis di Dwata, “E, Amugu tabyà, simto agu kè, i dekam salu di ku Faraon du fye nebegu dad bel Israél lamwà di banwe Idyif? Ise agu i to fakay mebe i dad to.”

12 Na tnimel kenen i Dwata, manan, “Magin agu ge, na di kebem i dad to lamwà di Idyif, fnangamfùyu agu dini di bulul ani, du ani i ilè i kaglut na agu mdek ge.”

13 Man Mosis, “Ku salu agu di dad bel Israél na mangu dale, i Dwata fnangamfù dad gutambulla i mdek deg di dale, na ku smalek ale deg, manla, ‘Simto kè i dagitan?’, na tan sa i timelgu dale?”

14 Na lêman talù Dwata di ku Mosis, manan, “Agu sa Dwata, i landè gutambùgu, na landè gusengu. Tulenam dale agu i mdek ge di dale.

15 “Manam di dad bel Israél, Dwata i Amu, i Dwata fnangamfù dad gutambulla Abraham, Isaak, na Dyékob, i mdek ge di dale. Ani i dagitgu kel di atuan landè sen. Ani i dagit là glifet i kdee dad fulé bel i dad to.

16 “Na ditù ge na santifunam i dad tua di dad bel Israél, na tnulenam ale, agu Dwata i Amu, i Dwata fnangamfù dad gutambulla Abraham, Isaak, na Dyékob tamsut di ge. Na manam di dale tagadègu na tateengu kibò i dad to Idyif mlayam dale. 17 Too ale maflayam, taman ani i fakanggu dale, falwàgu ale mdà di kaglifanla di Idyif. Na nebegu ale di banwe nun too mabù tanà, ditù di banwe nanè i dad to Kanaan, dad to Hiti, dad to Amori, dad to Férisi, dad to Hibiti, na dad to Dyébusi.”

18 Fadlug talù Dwata di ku Mosis, manan, “Di kaklinge i dad ulu i dad bel Israél i manam, too ale kadang flinge ge. Kafnge én, faginam ale kadang salu di harì di Idyif. Na ani i manyu kenen kadang, manyu, ‘Dwata i Amu, i Dwata fnangamfù dad Hibru, tamsut di gami. Na tabyà, faloham gami beg salu di banwe gulandè to, i tlu butang nagu, du damsù gami di kenen.’ Én manyu kadang di ku Faraon. 19 Kabay gadègu là gamu faloh i harì lamwà di Idyif, silang ku toogu kenen nleges. 20 Taman mdà di bong gnagangu fanlayamgu kadang i dad to di Idyif fagu di dad tnikeng i nimògu. Kafnge én, falohan gamu lamwà.

21 “Mimò agu kfagu, fye nafè gamu i dad to Idyif, du fye di kalwàyu nun bléla gamu, du fye là gamu magu i landè gebeyu. 22 Na kat satu libun di bel Israél, mni ale kadang di dad demela saldan na di dademe libun di Idyif i mnè di dale, i dad kas, salafì, blawen, na dad klaweh. Na falsakla kadang i dad ngàla dee ani. Na ani kfaguyu mebe knun i dad to Idyif.” Én gman Dwata di ku Mosis.

4

Nun glal Mosis blé Dwata

1 Kabay tmimel Mosis, manan, “Kaflingengu dun, ku i dad bel Israél là faglut

dagu, demen là flinge i mangu dale, na balingla man, 'E, là lmen Dwata msut di ge.' Ku ani manla tan sa i kibògu?" 2 Na man Dwata di kenen, "Tan kè i nagotam?" Timel Mosis, manan, "Tugad sa ani."

3 Na man Dwata kenen, "Batam tugadam di tanà."

Taman bat Mosis na mbaling ulad, na knilan. 4 Kafnge én, lêman talù Dwata di kenen, manan, "Nagotam i ikongan." Taman nagot Mosis na lêman mbaling tugad. 5 Na taman man Dwata, "Nimoam kadang i gamtikeng ani, fye fnaglutla Dwata i Amu, i Dwata fnangamfù dad gutambulla Abraham, Isaak, na Dyékob, tatoo msut di ge."

6 Na man Dwata, "Na fafusukam i kmalam di lam i tahà sigalam." Nimen Mosis na di kafalwaan i kmalan di saulan, too bukay, du tadankat i tduk tfig.

7 Talù Dwata, manan, "Lêmanam fafusuk i kmalam di lam i tahà sigalam." Lêman nimò Mosis ani, na kafalwaan i kmalan tamgulê nan.

8 Na man Dwata i Amu di kenen, "Kadang ku là faglut ge i dad bel Israél di kimoam i muna tnikeng, ken di galwe tnikeng nimoam tafnaglutla. 9 Kabay, ku là ale fa faglut balù mgimoam i galwe tnikeng ani gine, na là ale flinge ge, mwè ge yéél di laweh yéél Nilu, na kokam di kafag tanà. Na i yéél nweam ditù, mbaling litè." Én man Dwata.

10 Na man Mosis di Dwata i Amu, "Tabyà Amugu, agu i to là fulung stulen, mdà fa di muna, kel di bang tamsut ge di deg. Léét i talùgu, na là agu fulung talù."

11 Na tmimel Dwata i Amu, manan, "Simto kè mgimò bà i dad to du fye talù ale ku là talù? Simto kè mgimò dad mata na dad klinge du fye mite ale ku là mite, demen mlinge ale ku là mlinge? Agu sa, Dwata i Amu, tamimò dun! 12 Taman mdà ge, du agu tmabeng ge di ktaluam, na tdògu ge ku tan i kfagum stulen."

13 Kabay man Mosis lêman, "Amugu, ku fakay, satu to i dekam."

14 Kaklinge Dwata i Amu i gman Mosis, mbaling too flabè, na manan di kenen, "Na nun flanekam Aron mdà di bel Libay, na gadègu too kenen fulung talù. Déén kenen di dalan salu dini, du smitong ge. Too kenen kadang lehew smite ge. 15 Na agu sa tmulen ge i kmanam di kenen, na tnabengta gamu di ktalùyu, na tdògu gamu ku tan i nimòyu. 16 Aron kadang, i baam di dad to, na ge gambet dagu, du ge tamdò kenen ku tan i manan. 17 Na toom nebe i tugad ani, du fagu di tugad ani, mimò ge dad tnikeng."

I kasfulê Mosis di banwe Idyif

18 Na mulê Mosis di tewen Dyétro, na mbal di kenen, manan, "Ku fakay di ge, beg agu samfulê di dad togu di Idyif, du neyegu ku nun mto fa."

Na tmimel Dyétro, manan, "Hae, fakay sa, na Dwata mifat ge."

19 Na ditù fa Mosis di bulul di Midyan, tagman Dwata i Amu di kenen, gmanan, "Fakay samfulê ge di banwe Idyif, du i kdee dad to mayè mati ge, tamti ale mati nan." 20 Taman fagin Mosis yaanan na i dad ngaan lagi, na fsakayan ale di lmanaf gambet kudà, dnagit dongki, na mdà ale salu di banwe Idyif. Na neben i tugad man Dwata kenen.

21 Na Dwata i Amu, lêman talù di ku Mosis, manan, "Di kakelam di Idyif, salu ge di ku Faraon, na nimoam i kdee dad tnikeng fagu di glal i tagablégu di ge. Kabay fgalgu i ulun, du fye laan falwà i dad bel Israél. 22 Kafnge én, manam ku Faraon, 'Agu Dwata i Amu, mangu, tamgalékgu i dad bel Israél mbaling dad togu, na mabtas ale di deg, salngad i kabtas i tingà lagi sangal twege. 23 Na tagmangu di ge, falwaam i dad bel Israél, du fye fakay ale mangamfù di deg. Kabay du laam ale faloh, taman fnatigu i tingaam lagi sangal twege.' Én manam kadang di harì."

24 Na satu butang di ksalu Mosis, yaanan, na dad ngaan, di Idyif, nun guslobla du ftud ale. Na klola déén msut Dwata i Amu di dale, na fan fnatin Mosis, du mdà di kaflabean kenen. 25 Na Sifora, yaan Mosis, tagadean i duenan flabè Dwata ku Mosis, du laan nimen i dek Dwata, du laan fa ftulì i tingaan sangal twali. Taman nwean i batu too gamban, na tnulian i satu tingàla lagi, na i kindal gwean batan di dad blì Mosis. Na du i ktulì ani tagnè nimò i dad bel Israél, taman man Sifora di ku Mosis, "Làgu gadè

duenan là fakay ku là mlitè i tingàta." 26 Na
mdà di taktulì i tingàla lagi, là fnati Dwata
Mosis.
27 Na di bang ani, man Dwata i Amu di ku
Aron, "Salu ge ditù di banwe gulandè to, du
snitongam Mosis." Taman salu ditù Aron,
na smitong i twalin di bulul Dwata dunan
Sinay. Na di ksitela nalakan kenen. 28 Na
tulen Mosis ku Aron i kdee gman Dwata
i Amu di kenen, na i kdee dad tnikeng
fimoan kenen.
29 Na fadlug Mosis na Aron salu di Idyif.
Kakella ditù santifunla i dad tua di bel
Israél. 30 Tulen Aron di dale i kdee gman
Dwata i Amu, di ku Mosis. Na kafnge én,
nimò Mosis i dad tnikeng di muna i dad
to, 31 na fnaglutla dek ale Dwata di dale.
Na kaklinge i dad tua too kamdo Dwata
i Amu dad bel Israél, na tateenan i bong
kaflayamla di falel i dad to Idyif, lkuad ale,
du mangamfù ale kenen.

5

I ksite Mosis na Aron i harì di Idyif

1 Kafnge i kastulenla di dad tua di dad
bel Israél, Mosis na Aron salu di ku Faraon,
harì di Idyif, na manla, "Tabyà di ge, ani
i man Dwata i Amu, i Dwata fnangamfù
dad bel Israél, manan, 'Faloham i dad togu
salu di banwe gulandè to, du damsù na
mangamfù ale di deg.' " 2 Na tmimel i harì,
manan, "Simto kè Dwata i Amu manyu
ani? Na kan ku nimengu kenen na falohgu
i dad bel Israél salu ditù? Làgu dilè Dwata
i Amu, na toogu là faloh i dad bel Israél
fsalu ditù." 3 Na tmimel ale Mosis, manla,
"I Dwata fnangamfù dad to Hibru tamsut
di gami. Tabyà, faloham gami magu tlu
butang, salu di banwe gulandè to, du beg
gami damsù di Dwata i Amu, i Dwatami.
Du ku làmi nimò ani, fanlayaman gami
fagu i dad tduk demen fnatin gami."
4 Kabay lêman talù i harì di dale, manan,
"Simto gamu kè, du fakayyu fafanak i dad
to di dad nimòla? Samfulê gamu di nimòyu!
5 I dad toyu, i bel Israél, too dee ale fa di dad
to Idyif, na kayèyu kè fatlag i nimòla? Là
fakay!" Én man i harì.
6 Di duh én, dek i harì i dad to Idyif, gal
magot i dad lifan, na i dademe dad Hibru
fagotla i dademela bel Israél di nimòla,
manan, 7 "Nangyu banlé i dad to Hibru
lami fali galla bol fitak imò dad brik. Ale
fafwèyu i lami. 8 Kabay fimòyu dale i
salngad kdee dad brik di muna nimòla.
Nangyu nsud i kdeen. Là kè gablà i nimòla,
du mbal ale di deg lamwà dini, du fye fakay
ale damsù di Dwatala. 9 Tananùyu fa baling
i nimò i dad lagi, du fye fadlug ale mimò, na
làla gaflinge i dad kakakéng tulen Mosis."
Én man Faraon.
10 Taman i dad magot i dad lifan, lamwà
ale di muna i harì na manla di dad bel
Israél, manla, "Man i harì là gami nan
mlé gamu lami. 11 Gamu i mngabal lami
balù nè i gumngabalyu, bay làmi sa nsud i
nimòyu. I kdee nimòyu di muna di kablémi
gamu lami, én i kdee nimòyu ani." 12 Taman
tì lamngab dad to di klamang Idyif, du
mngabal ale lami. 13 Na too ale gnaga i
dad to Idyif, i magot i dad lifan na galla
man, "Nimòyu ani, salngad kdee di galyu
nimò di klit i duh di muna fa, di kablémi
gamu lami." 14 Na i dad to Idyif, i magot i
dad lifan, bnadasla i dad to Hibru, i fagotla
i dademela bel Israél di nimòla. Snalekla
ale, manla, "Kan ku talà gmagan i dad lifan
ani mimò dee brik salngad di galla nimò?"
15 Na i dad to Hibru, i fagotla i dademela
bel Israél, salu di ku Faraon, du fakdo ale
di kenen, manla, "Gumdatahmi, kan ku
tananuam i nimò i dad lifanam? 16 Dekam
gami mimò brik, bay landè lami blé di
gami dad lifanam. Na ani, too gami fa
bnadas na landè sa salàmi, bay gsalà i dad
to Idyif, i dad magot i dad lifanam."
17 Tmimel i harì, manan, "Tay, too gamu
mataka, taman fakdo gamu fye falohgu
gamu lamwà di banwe ani, du fye damsù
gamu di Amuyu Dwata. 18 Na samfulê
gamu di nimòyu. Landè lami blé gamu, bay
balù én tooyu nimò i kdee brik salngad i
nimòyu di muna di kablémi gamu lami." Én
man i harì.
19 Di kaklinge i dad Hibru fagotla i
dademela bel Israél, i gman i harì, gadèla
too sasè kalima i kdeela, du là ale gmagan
mimò i dek i harì. 20 Di kdàla di muna
Faraon, teenla Mosis na Aron fatan dale.
21 Na manla di dale Mosis, manla, "Teen sa

i Dwata i Amu, i mgimòyu ani, na fanlayaman gamu. Hae, du mdà di gamu i duen i harì na i dad ganlalan too knangla gami. Na fagu di nimòyu ani banléyu ale dalanla mati gami."

I kfakang Dwata ku Mosis

22 Na lêman talù Mosis di Dwata i Amu, manan, "E, Amugu Dwata, kan dé ku fanlayamam dad tom ani? Na kan kè i duenam mdek deg dini ku ani kiboam dale? 23 Hae, du mdà di kastulengu di harì, du tulengu kenen i gmanam, too baling matnù i kafsasean i dad tom, na balù ani i kagkahla landè tabengam dale." Én man Mosis di Dwata.

6

1 Na talù Dwata i Amu di ku Mosis, manan, "Mdà ani kadang teenam i nimògu di ku Faraon. Mdà di bong gnagangu nlegesgu kenen na falohan i dad togu lamwà di banwe ani. Nlegesgu kenen, du fye kenen baling i falwà dale di banwen."

2 Fadlug Dwata talù di ku Mosis, manan, "Agu sa Dwata i Amu. 3 Di muna fa, tafitegu di ku Abraham, di ku Isaak, na di ku Dyékob deg i Dwata Too Mtulus, bay i dagitgu, dunan Dwata i Amu, làgu fgadè di dale. 4 Tafakanggu di dale i blégu dale i banwe Kanaan, i banwe flo gumnèla di muna, i ise ale mfun dun. 5 Na talingegu i dalong i dad togu, dad bel Israél, i nlifan i dad to Idyif, na làgu glifet i gfakanggu di dad gutambulla. 6 Taman tnulenam ale i mangu, manam, 'Agu Dwata i Amu, na falwàta gamu di falel i dad to Idyif. Falwàta gamu mdà di kaglifanyu di dale. Nsògu gamu di agotla, fagu di bong gnagangu i gfitegu, na fanlayamgu ale. 7 Dnawatgu gamu i too dad togu, na deg sa i Dwata fnangamfùyu. Na gadèyu kadang deg sa Dwata i Amu, i Dwata tooyu fnangamfù, di kafalwàgu gamu di kaglifanyu di dad to Idyif. 8 Na nebeta gamu di tanà i toogu fakang blé ku Abraham, Isaak, na Dyékob. Hae, blégu di gamu kadang, du fye nfunyu. Agu sa Dwata i Amu.' Ani tulenam kadang di dad bel Israél."

9 Na taman tulen Mosis di dad bel Israél i gman Dwata, bay, là ale mayè flinge dun, du too sè klidùla, du mdà di kaglifanla di dad to Idyif.

10 Na lêman man Dwata i Amu di ku Mosis, 11 "Salu ge lêman di ku Faraon, harì di Idyif, na tulenam kenen toon faloh i dad bel Israél lamwà di banwen Idyif."

12 Kabay man Mosis di Dwata i Amu, "Ku là flinge di deg i dad dademegu bel Israél, lumban fa i harì là flinge, na labi fa, du là agu fulung talù."

7

1 Na Dwata i Amu talù di ku Mosis, manan, "Fanbalingta ge gambet deg di fandam Faraon, du ge tmulen i flanekam Aron ku tan i manan di harì ani. 2 Tnulenam Aron i kdee dad dekgu ge ani, na kenen i tmulen di ku Faraon toon faloh i dad bel Israél lamwà di banwen Idyif. 3 Kabay fgalgu i ulun, na balù fa ku mimò agu i dee tnikeng, 4 knean laan flinge ge. Kafnge én, toogu fanlayam i dad to Idyif, na agu sa falwà i dad togu dad bel Israél di banwe Idyif, fagu i dad flayamgu di dad to Idyif. 5 Na di kaflayamgu i dad to Idyif, na di kebegu i dad bel Israél lamwà di banwela, gadèla agu sa Dwata i Amu."

Én man Dwata.

6 Na kafnge én, nimen Mosis na Aron i dek Dwata i Amu dale. 7 Di bang ktalùla di harì di Idyif, tawalu falò fali Mosis na Aron tawalu falò tlu fali.

I tugad Aron mbaling ulad

8 Na man Dwata i Amu di ku Mosis na Aron, 9 "Ku fni Faraon kadang i gamtikeng di gamu, dekam ku Aron batan i tugadan di tanà di muna Faraon na mbaling ulad."

10 Kafnge én, salu Mosis na Aron di ku Faraon, na nimenla i dek Dwata i Amu dale. Bat Aron i tugadan di muna Faraon na di dad ganlalan, na tì mbaling ulad. 11 Kafnge én, fatlo Faraon i kdee dad to nun gnadè, na dad dademe fulung mimò tnikeng, na fagu di dad gnadèla gamgimò ale salngad nimò Aron. 12 Hae, di kbatla i dad tugadla mgimò dad ulad. Kabay i tugad Aron i mbaling ulad gine, fanlon i dademe dad ulad. 13 Kabay glut i gman Dwata i Amu, du balù ani tnikeng teenan, mgal fa ulu harì, na laan fanlinge ale Mosis.

I katbù i kaflayam Dwata i dad to Idyif

14 Na lêman man Dwata i Amu di ku
Mosis, “I ulu Faraon too mgal, na laan
faloh i dad bel Israél lamwà di banwe ani.
15 Taman fayah flafus salu gamu di kenen
di slaan salu di yéél Nilu. Na déén di kilil
gufatanyu kenen, na nebeyu i tugad i tam-
baling ulad. 16 Na manyu di kenen, manyu,
‘Dwata i Amu, i Dwata fnangamfù dad to
Hibru, mdek gami dini di ge, du stulen di
ge, fye faloham lamwà dini i dad ton, fye
mangamfù ale di kenen di banwe gulandè
to. Kabay kel ani là ge mayè flinge. 17 Na
man Dwata i Amu, fagu di fanan nimò,
gadeam kadang kenen sa Dwata i Amu.
Taman bunalgu i tugad ani di tah i yéél ani,
na mbaling litè. 18 Na di kimògu ani, i dad
nalaf mti mati, na i yéél kadang mbaling
bun balok, na i dad to Idyif là ale kadang
gamginum i yéél ani.’ ”
19 Na fadlug talù Dwata i Amu di ku Mo-
sis, manan, “Tnulenam Aron tdoan kadang
i tugadan di kdee dad yéél, i dad yéél maloh
di gusambang i tanà, i dad ktufa, na dad
tunà di Idyif ani, na i dad yéél ani mbaling
litè. Maloh i litè ani kadang di klamang
Idyif, balù i yéél di gumusekla mbaling
litè.”

Yéél Nilu mbaling litè

20 Di kafnge talù Dwata, nimen Mosis na
Aron i kdee dek Dwata i Amu dale. Di
muna i harì na dad ganlalan bunal Aron
i tugad di tah i yéél Nilu, na tì mbaling
litè. 21 Mti mati i dad nalaf, na i yéél ani
mbaling litè gine too bun balok, taman i
dad to Idyif talà gamginum i yéélan. Na
maloh litè di klamang Idyif. 22 Kabay i dad
to nun gnadè di Idyif, fagu di dale gnadè,
gamgimò ale salngad nimò Aron. Taman
glut i gman Dwata i Amu, du mgal fa ulu
Faraon, na laan flinge ku Mosis na Aron.
23 Baling samfulê i harì di bong gumnean,
na fbayaan i mgimò ale Mosis gine. 24 Na i
dad to Idyif makol ale i dad ktufa di kilil i
yéél Nilu, du fye gamwè ale yéél ninumla,
du talà ginum sa i yéél mdà di laweh i yéél
ani.

I kagsut dad fak

25 Takubu i fitu duh, kafnge Dwata i Amu
fbalingan litè i yéél.

8

1 Na talù Dwata i Amu di ku Mosis,
manan, “Samfulê gamu di ku Faraon na
manyu di kenen i mangu ani, manyu, ‘Ani
i man Dwata i Amu, “Faloham i dad togu
lamwà, du fye mangamfù ale di deg. 2 Du
ku laam ale faloh lamwà, fanlayamgu i
klamang banwem ani fagu di dee fak. 3 I
yéél Nilu kadang fnò fak. Fusuk ale kadang
di bong gumneam, di lam i sibayam, na
kamyaf ale kadang di gumileam. Fusuk ale
lêman di gumnè i dad ganlalam, na i dad
tom, na balù di lam i kulangyu i gumimòyu
knaan. 4 Kamyaf ale kadang di ge, di dad
tom, na balù di kdee i dad ganlalam.” ’ ”
5 Na fadlug talù Dwata i Amu di ku Mosis,
manan, “Tnulenam Aron tdoan kadang i
tugadan di tah i kdee dad yéél, dad yéél
maloh di gusambang i tanà, na di dad tunà,
na msut kadang i dee dad fak na mbel di
klamang tanà Idyif.”
6 Taman nimen ale Mosis i kdee gman
Dwata dale. Na tdò Aron i tugadan di tah
i kdee dad yéél di Idyif, na msut i dad dee
fak na mbel di klamang tanà Idyif. 7 Kabay
i dad to nun gnadè, fagu di dale gnadè
gamgimò ale salngad nimò Aron, na fsutla
i dad fak mdà di yéél di tanà di Idyif.
8 Kafnge én, fngé Faraon Mosis na Aron,
na manan, “Dmasal gamu di Dwata i Amu,
fye nwean i dad fak ani, na falohgu i dad
toyu lamwà, du fye damsù ale di Dwata i
Amu.”
9 Na tmimel Mosis, manan, “Tulenam
deg ku kilen kayeam kdasalgu ge di Dwata
i Amu, du mni tabeng di kenen gablà di ge,
i dad ganlalam, na i dademe dad tom, du
fye di kdasalgu, landè dad fak di klamang
tanà, galwà alò di yéél Nilu.”
10 Na tmimel Faraon, manan, “Fayah
fdasalta ge.” Na man Mosis, “Nimògu i
manam, du fye gadeam landè gasngad
Dwata i Amu, i Dwata fnangamfùmi. 11 Dad
fak ani kadang tmagak gamu, na di dad
gumnèyu, i dad ganlalam, na i dad tom, bay
nun fa alò di yéél Nilu.”
12 Kafnge én, mdà Mosis na Aron di muna
Faraon, na too fni Mosis tabeng di Dwata
i Amu, du fye falwaan dad fak i tafeben
di ku Faraon. 13 Na nimò Dwata i Amu, i
fni Mosis. I kdee dad fak mati ale di lam i

dad gumnè i dad to, na di dad nasella, na ditù lêman di dad nligola. 14 Na i dad to Idyif ludukla i dad fak tamati ani, taman i klamang banwe Idyif bun balok. 15 Na glut i gman Dwata i Amu, du di kite Faraon talandè fak, talêman fgalan ulun, na laan flinge ku Mosis na Aron.

I kfung mbaling dad blabang

16 Kafnge én, lêman talù Dwata di ku Mosis, manan, “Tulenam ku Aron bunalan kadang di tanà i tugadan, na i kdee kfung di klamang banwe Idyif mbaling blabang.” 17 Na nimenla i man Dwata ani. Na di kbunal Aron i tugadan i kfung di tanà, kdee kfung di banwe Idyif mbaling blabang, na mdon di dad to na di dad lmanafla. 18 Na tilew i dad to nun gnadè, fsutla i dad blabang fagu di dale gnadè, bay là ale gmagan fsut dun. Na mdon i dad blabang di dad to na di dad lmanaf.

19 Taman man i dad to nun gnadè di ku Faraon, manla, “Too glut nimò i Dwatala ani.” Kabay too glut i gman Dwata, du mgal fa i ulu i harì, na là kenen flinge.

Febe Dwata i dad langad

20 Na kafnge ani, talù lêman Dwata i Amu di ku Mosis, manan, “Fayah too flafus, lêmanam snite Faraon di ksalun di yéél, na manam di kenen, manam, ‘Ani man Dwata i Amu, “Faloham i dad togu lamwà di banwe ani, du fye fakay ale mangamfù di deg. 21 Du ku laam ale faloh lamwà, fsutgu di ge, na di dad ganlalam, na di kdee dad tom, bong mlabung dad langad na salu ale di lam i dad gumnèyu. Na too fnò kadang i langad i dad gumnèyu, na balù fa di klamang i tanàyu.

22 “ ‘ “Kabay i tanà Gosén, i gumnè i dad togu, làgu fakuf di kaflayam ani. Hae, du landè langad i febegu di dale. Nimògu ani, du fye gadeam agu, Dwata i Amu, mimò ani dini di banwe Idyif. 23 Tnanigu i dad togu di ge dad to, na nimògu i tnikeng ani fayah.” ’ ”

24 Na too dnohò Dwata i Amu, i kdee gmanan ani. Na fsutan too mlabung dad langad, na fusuk ale di bong gumnè Faraon, na di dad gumnè i dad ganlalan. Na mbel di klamang banwe Idyif, na malmo i banwela mdà di kdee i langad ani.

25 Kafnge én, fngé Faraon Mosis na Aron, na manan, “Mdà gamu, tafalohgu gamu damsù di Dwatayu dini di banwe Idyif.”

26 Kabay tmimel Mosis, manan, “Tabyà di ge, là fakay ku én nimòmi. Hae, du gadeam là salngad i tagneito nimò, du lmanaf dsùmi di Dwata i Amu, i Dwata fnangamfùmi, fnang i dad tom ani. Na ku én dsùmi, i dad tom di Idyif ani, balingla gami tnudà batu na mati gami. 27 Taman là fakay ku là gami salu di gulandè to, i nagumi tlu butang, du damsù gami di Dwata i Amu, i Dwata fnangamfùmi, du ani i dekan gami.”

28 Na man Faraon, “Hae, falohgu gamu salu di gulandè to, du damsù di Dwata i Amu, i Dwata fnangamfùyu, bay, nang gamu too fawag. Na dmasal gamu di Dwata i Amu, na fniyu tabeng gablà di gami, du fye falwaan i dee langad di banwemi ani.”

29 Tmimel Mosis, manan, “Di kdàgu dini di ge, dnasalgu ge di Amugu Dwata, na fayah falwaan i dad langad di ge Faraon, na di ganlalam, na di dad tom. Kabay nangam gami lêman fangaw, na nangam klen i dad tomi lamwà di banwe ani, du fye fakay ale damsù di Dwata i Amu.”

30 Kafnge én, tagak Mosis i harì, na fnin di Dwata i Amu tabeng, fye falwaan i dad langad di banwe. 31 Na tnimel Dwata i fni Mosis na tian falwà i dad langad mlayam Faraon, i dad ganlalan, na di dad ton, na landè langad gdè di banwe Idyif. 32 Kabay lêman fgal Faraon i ulun, na laan faloh i dad bel Israél lamwà di banwe Idyif.

9

I kfati dad lmanaf di Idyif

1 Kafnge én, lêman talù Dwata i Amu di ku Mosis, manan, “Lêman gamu salu di ku Faraon i harì, na tulenyu i mangu ani, manyu, ‘Ani man Dwata i Amu, i Dwata fnangamfù dad to Hibru, manan, “Faloham i dad togu lamwà di banwe ani, du fye fakay ale mangamfù di dagu. 2 Du ku laam ale faloh lamwà di banwe ani, 3 fanlayamgu gamu fagu di sasè tduk kel di dad lmanafyu, di dad kudàyu, di dad dongkiyu, di dad kamélyu, di dad bakayu,

di dad bilibiliyu, na kel di dad kambingyu.
4 Kabay agu, Dwata i Amu, làgu fakuf
kadang di kaflayam ani i dad lmanaf i dad
bel Israél, alò i dad lmanaf i dad to Idyif
gutadè i tduk ani. Bay, landè lmanaf i dad
bel Israél mati kadang. 5 Na fayah i kimògu
dun ani." ' Én manyu kadang di harì."
6 Na di gamtadol duh, too glut dnohò
Dwata i Amu i gmanan. Taman i kdee dad
lmanaf i dad to Idyif mti mati, bay landè
balù satu lmanaf i dad bel Israél mati.
7 Na dek Faraon i dad dademen to ditù,
du neyela dad lmanaf i dad bel Israél, na
fgadèla di kenen landè balù satu lmanafla
mati. Bay, knean too mgal fa i ulun, na laan
faloh i dad bel Israél lamwà di banwe Idyif.

Bankukang i dad to Idyif

8 Kafnge én, lêman talù Dwata i Amu di
ku Mosis na Aron, manan, "Mwè gamu abu
mdà di satu abu. Na Mosis, ge i smabul i
abu ani salu tah di muna Faraon. 9 I abu ani
mbaling kadang gambet kfung na sbalét di
klamang Idyif. Na i dad to na balù dad
lmanaf kadang fnisa mdà di abu gsabul
di dale, na dad fisa én, mbaling malbang
bkukang."
10 Taman di kafnge talù Dwata, mwè ale
Mosis abu mdà di satu abu, na salu ale
di ku Faraon. Na sabul Mosis salu tah di
muna Faraon, na fnisa i dad to na i dad
lmanaf na bankukang ale. 11 Na i dad
to nun gnadè là gamsalu di dale Mosis,
du balù ale too nun bkukang di klamang
i lawehla, salngad i kdee dad to Idyif.
12 Kabay Dwata i Amu, fgal i ulu Faraon na
too glut i gman Dwata di ku Mosis, du laan
fa fanlinge Mosis na Aron.

Fulen Dwata i dad lbatù tno

13 Na fadlug talù Dwata i Amu di ku
Mosis, manan, "Fayah flafus salu ge di ku
Faraon, na manam di kenen ani, 'Ani man
Dwata i Amu, Dwata fnangamfù dad to
Hibru, manan, "Faloham i dad togu lamwà
di banwe ani, du fye fakay ale mangamfù
di dagu. 14 Du ku laam ale faloh lamwà,
toogu fanlayam i dad ganlalam, na i dad
tom, na balù ge, du fye gadeam landè
nan dademe gasngad deg di klamang i
banwe. 15 Du di muna, ku tafitegu gamu i
bong gnagangu mdà di kaflayamgu gamu
fagu di satu tduk, tamati i kdeeyu nan.
16 Kabay flawilgu fa i nawayu, du fye mdà
di kfisangu gamu fitegu i kdatahgu na i
kgal i tulusgu, du fye i dengeggu mbel di
kdee dad to di klamang banwe. 17 Kabay
ani, toom fdatah fa i ktom, na laam faloh
i dad togu lamwà di banwe ani. 18 Taman
fayah di salngad kagkah i duh ani, fulengu
i dad lbatù tno i làyu fa lmen nagu di banwe
Idyif mdà di kagatbuan kel ani, du too sasè.
19 Taman ani, mdek ge i dad to fsilung i
kdee dad lmanafyu na i dad lifanyu déén
di dad nligoyu, du mulen kadang lbatù tno
di kdee dad to na kdee dad lmanaf i làyu
fsilung, na mati ale." ' "
20 Na di kaklinge i dad dademe gan-
lal i gman Dwata i Amu, likò ale. Na
taman faflalla fsilung i dad lifanla na i dad
lmanafla. 21 Kabay nun dademe làla kah
dun di nawala i gman Dwata i Amu. Tìla
fbayà di lwà di nligola i dad lifanla na i dad
lmanafla.
22 Na man Dwata i Amu di ku Mosis,
"Kayangam i sigalam salu di langit, na fu-
lengu kadang lbatù tno di klamang banwe
Idyif, di dad to, di dad lmanaf, na balù
di kdee dad fulela di nligola." 23 Na di
kakayang Mosis i tugadan salu di langit,
na fkilet Dwata i Amu, na fulenan dad
lbatù tno, na smilà mdà di tah kel di tanà.
Hae, fulen Dwata i Amu i dad lbatù tno
di banwe Idyif. 24 Fulenan i dad lbatù
tno, na fnaginan i malbang silà. Landè fa
lmen salngad ani mdà di kgimò i banwe
Idyif. 25 Di klamang Idyif, i kdee i dad landè
gugsilungla, dad to, na i dad lmanaf, tnadè
ale i dad lbatù tno. Na balù i kdee dad
fule i dad to na kdee dad kayu gutadè i dad
lbatù tno, taman landè gdè i dad fanga i
dad kayu. 26 Alò i tanà di Gosén, i gumnè
dad bel Israél, i là nulen dad lbatù tno.
27 Na fngé Faraon Mosis na Aron, na
manan, "Ani gamsalà agu, na too glut i
nimò Dwata i Amu. Hae, agu na lêman i dad
togu tagsalà. 28 Dmasal gamu di Dwata i
Amu, du fye fatlagan i kilet na i ulen lbatù
tno, du glukas gami nan. Na ani falohgu
gamu lamwà di banwe ani, na balù talà
gamu mnè dini."
29 Na tmimel Mosis, manan, "Di kalwàgu
di syudad ani kayanggu i dad sigalgu salu

tah, na dmasal agu na fakdogu di Dwata i Amu, na fatlagan kadang i kilet na i ulen lbatù tno, du fye gadeam Dwata i Amu mfun i klamang banwe. 30 Kabay gadègu ge na i dad ganlalam là fa likò di Dwata i Amu." Én gman Mosis di harì.

31 I dad fule i dad to Idyif dnagit flak na barli, mti malmo, du tamulek i dad flak na tamunge i dad barli. 32 Bay, i dad fule gambet fali dnagit wit na sfét là malmo, du là fa tmabò di tanà.

33 Kafnge én, mdà Mosis tnagakan Faraon na lamwà kenen di syudad. Na kayangan i dad sigalan salu tah di Dwata i Amu, na fnin tabeng di kenen. Na tatlag i kilet na ulen lbatù. Na talà mulen. 34 Na di kite Faraon talà mulen na kmilet na talà fulen Dwata i lbatù tno, lêman gamsalà kenen. Kenen na lêman i dad ganlalan fgalla i dad ulula. 35 Na too glut i gman Dwata i Amu di ku Mosis. Hae, du mgal i ulu Faraon, taman laan faloh i dad bel Israél lamwà di banwe Idyif.

10

Febe Dwata mlabung tlangas di Idyif

1 Na man Dwata i Amu di ku Mosis, "Lêman ge salu di harì. Tafgalgu i ulun na i dad ulu i dad ganlalan, du fye nun fa dad tnikeng nimògu, du fitegu di dale. 2 Nimògu ani, du fye satu duh, gtulenyu di dad ngàyu na dad fùyu ku tan i kibògu mlayam i dad to Idyif, fagu di dad tnikeng mgimògu di munala. Na i kdeeyu kadang gmadè Agu Dwata i Amu."

3 Taman salu Mosis na Aron ku Faraon na manla di kenen, manla, "Ani man Dwata i Amu, i Dwata fnangamfù dad to Hibru, manan, 'Tay sa, bong klom là fdanà i ktom di deg. Faloham i dad togu lamwà di banwe ani, du fye fakay ale mangamfù di dagu. 4 Ku fadlug ge kamlen i dad togu na laam ale faloh lamwà, fayah fkelgu i mlabung tlangas dini di banwem ani. 5 Là teen kadang i tanà, du maglimunla, du too dee ale. Knaanla i kdee i là malmo mdà di ulen lbatù, gakuf i dad kdee kayuyu. 6 Too fnò kadang dad gumnèyu, i dad gumnè i dad ganlalam, na i dad gumnè i kdee dad to Idyif. Landè fa lmen teen i dad màyu, na balù dad muna toyu, i dee tlangas salngad ani mdà di knèla dini di banwe ani kel ani.' " Ani gine gman Mosis di ku Faraon. Na di kmanan ani mdà kenen na tnagakan Faraon.

7 Di kdà Mosis, man i dad ganlal Faraon di kenen, manla, "Tan i klo Mosis kè smamuk gito? Faloham i dad bel Israél lamwà, du fye fakay ale mangamfù di Dwata i Amu, i Dwatala. Laam kè teen tamalmo i banweito ani?"

8 Kaklinge Faraon i gman i dad ganlalan ani, fngén Mosis na Aron. Na manan di dale, "Mdà gamu na mangamfù gamu di Dwata i Amu, i Dwatayu. Kabay simto di gamu lamwà kadang?"

9 Tmimel Mosis, manan, "Kdeemi lamwà, dad ngàmi, na dad tuami, na dad bilibilimi, dad kambingmi, na dad bakami, du mimò gami i fista, du dmayen na damsù gami di Dwata i Amu."

10 Man Faraon di kenen, "Smafà agu di Dwata i Amu, làgu faloh i dad libun na i dad ngàyu magin lamwà, du too mbangal di deg i fan gamu mimò samuk. 11 Na là fakay! Falohgu alò dad lagi lamwà, du mangamfù di Dwata i Amu, du ani fniyu di deg." Kagtalù Faraon, falwaan Mosis na Aron di munan.

12 Na man Dwata i Amu di ku Mosis, "Lêmanam kayang i sigalam salu di banwe Idyif ani, du fye salu dad tlangas dini na knaanla i kdee là malmo mdà di lbatù ulen."

13 Taman mimen Mosis Dwata, na kayangan i tugadan, na fbal Dwata i Amu i bong mgal nus, mdà di gumsut i duh, tayud i duh na tayud i butang. Di kaflafusan tanebe i nus i dad tlangas. 14 Bong mlabung dad tlangas salu ditù na mdaf kdee di klamang banwe Idyif. Na là fa lmen teen i dad to i kalbong dee tlangas salngad ani, na talàla lêman teen salngad ani. 15 Tì msafang i klamang tanà kel di ktoo fitam tlangas. Knaanla i kdee dad là malmo di ulen lbatù, i gdè lamnok di dad nligo na i dad bunge i dad kayu. Na landè gdè dad mlunu doon di dad kayu demen i dad fule di banwe Idyif.

16 Na gasil fngé Faraon Mosis na Aron, na manan di dale, "Gamsalà agu di Dwata i Amu, i Dwatayu, na balù di gamu. 17 Tabyà, lêmanyu nlifet i salàgu, na dmasal gamu di

Dwata i Amu, i Dwata fnangamfùyu, fye nwean i too blat kaflayam ani."
18 Taman tnagak Mosis Faraon na dmasal ale, du mni tabeng di Dwata i Amu.
19 Na fanlinge Dwata i Amu i dasalan. Taman fbalan lêman i bong mgal nus, bay fdu di gusdaf i duh, na falisan i dad tlangas di Fulè Mahin. Na talandè balù satu gdè tlangas di klamang Idyif. 20 Kabay fgal Dwata i Amu i ulu Faraon, na laan faloh lamwà di banwen i dad bel Israél.

Fkifu Dwata i Amu i banwe Idyif

21 Na lêman talù Dwata i Amu di ku Mosis, manan, "Kayangam i sigalam salu di langit, na febegu too kakifu di klamang Idyif ani. I kakifu i febegu too mgat." 22 Mimen Mosis Dwata, taman kayangan i sigalan salu di langit na mbaling too kmifu i klamang Idyif, kel di tlu duh. 23 Là site baweh i dad to Idyif, na landè galwà di gumnèla, du too kifu. Kabay too malwa di gumnè i dad bel Israél.
24 Kafnge én, fngé Faraon Mosis, na manan di kenen, "Lamwà gamu di banwe ani, du mangamfù gamu di Dwata i Amu, na balù i dad libun na i dad ngàyu faginyu. Bay, i dad kambingyu, i dad bilibiliyu, na i dad bakayu i tagakyu dini."
25 Kabay tmimel Mosis, manan, "Là fakay, du ku én, ge sa i mlé gami i dad lmanaf i dsùmi na snakufmi, du blémi di Dwata i Amu, i Dwata fnangamfùmi.
26 Taman là fakay ku làmi nebe i kdee dad lmanafmi, na balù satu làmi tnagak. Satu duenan, du i dad dsùmi di Dwata i Amu, i Dwata fnangamfùmi, làmi fa gadè ku i tan dad lmanaf fadsù Dwata gami, du silangmi gadè di kakelmi ditù."
27 Kabay fgal Dwata i Amu i ulu Faraon, na laan ale faloh lamwà di banwe én.
28 Balingan man di ku Mosis, "Fawag ge di munagu. Nang ge lêman salu di munagu, du ku lêmanta ge teen dini, fafatita ge."
29 Na tmimel Mosis, manan, "I knayeam nimengu. Hae, là agu lêman samfulê di ge."

11

I kfati i dad ngà lagi sangal twege

1 Na tagman Dwata i Amu, di ku Mosis, "Febegu kadang di ku Faraon na di dad to Idyif i satu fa kaflayam. Na di kafnge én, falohan gamu lamwà dini. Hae, falwaan kadang i kdeeyu di banwe én. 2 Taman manam di dad bel Israél, i kdeela mni di dademela saldan i dad kas nimò mdà di salafì na blawen." 3 Dwata i Amu tamimò i kfagu, fye nafè dad bel Israél i dad to Idyif. Na Mosis too mdengeg di kite i dad ganlal Faraon na di kite i dad to Idyif.
4 Na di là fa mdà Mosis di muna Faraon, nun fa manan di kenen, "Ani i gman Dwata i Amu. Satu butang, di tngà butang, magu agu di klamang Idyif. 5 Na di butang én, mati i kdee dad ngà lagi sangal twege di Idyif, mdà di tingà lagi sangal twege Faraon, i tamlas moon kenen kdatahan, kel di tingà lagi sangal twege i kdee dad to mdanà gambet i libun gmiling. Na balù i kdee dad lmanaf i sangal twege mati. 6 Na kadang i sè klanu i dad to, linge i kdee dad to di klamang Idyif, na là ale fa lmen mlinge salngad ani, na là ale lêman mlinge klanu salngad ani. 7 Kabay i dad bel Israél làgu fakuf kadang di kaflayam ani. Landè fanlayam di dale balù i dad lmanaf landè mati, fye gadeam là salngad kibògu i dad to Idyif na i dad bel Israél. 8 Na kadang i kdee dad ganlalam ani, salu di deg na lkuad ale, du fakdo ale di deg, na manla kadang, 'Tabyà, lamwà ge di banwemi ani, na faginam i dad to gal mlalò ge.' Én man i dad ganlalam kadang, na kafnge én mdà agu di banwe ani." Di klo Mosis talù ani, too sè i kaflabean, taman mdà kenen tmagak i harì.
9 Tagman Dwata i Amu, di ku Mosis, "Là flinge ge i harì, du fye nun fa dad tnikeng nimògu dini di banwe Idyif." 10 Na balù nimò Mosis na Aron i kdee tnikeng, mdà di Dwata, fgal Dwata i Amu i ulu Faraon, na laan faloh lamwà i dad bel Israél di banwen.

12

I klius Dwata

1 Na ditù di banwe Idyif, lêman talù Dwata i Amu di ku Mosis na Aron, manan,
2 "Mdà ani, i bulen ani i tnanin bulen i fali di gamu. 3 Fgadeam di kdee dad bel Israél kadang di gasfaloan duh di bulen ani, kat satu lagi malék i tingà bilibili ku demen

i tingà kambing i dsù kat malay. 4 Ku là
dee di satu malay, na làla kè mti knaan i
satu bilibili di sulê kmaan, fakay ku i satu
malay saldan samtlaban kmaan ku gablà
di kdeela. 5 Na nalékyu i bilibili lagi, ku
demen kambing lagi alò sfali i taklon sut
na landè gukulangan. 6 Nifatyu ale, kel di
gasfalò fat duh i bulen ani, na di too flabi, i
dee dad bel Israél toola fnati i dad lmanaf
ani. 7 Kafnge én, mwè ale dademe litè i
lmanaf, na ihokla di lwe taldak i takab, na
lêman di blabal di tah i takab di gumnè i
gukmaanla dun. 8 Di butang én, tnatêla
di lifoh i ungad i lmanaf fnatila gine, na
knaanla bol i dad anag féét, na gagin i fan
landè falnok. 9 Nang gamu kadang kmaan
i ungad matà demen snabew, bay i kdee
tnatêyu di lifoh, balù mdà di ulun, dad
blian, na dad kdee mnè di lam i tienan.
10 Na tooyu fti knaan, na nangyu busek kel
flafus. Ku nun gdè, snakufyu. 11 Gambet
ani kakaanyu dun. Lsakyu i klawehyu, i
lafin blìyu, na magot gamu i tugadyu, na
faflal gamu kmaan, du là sa mlo mdà gamu
magu. Na i dagit i kakaan ani dunan, Duh
Kaglius Dwata i Amu.

12 "Di butang én, magu agu di klamang
Idyif, na fnatigu i kdee dad ngà lagi sangal
twege di dad to, na lêman di dad lmanaf. Na
fanlayamgu i dad là glut mule i dad to Idyif.
Agu alò Dwata i Amu. 13 Na i litè ihokyu
di lwe taldak i takab, na lêman di blabal di
tah i takabyu, ani i ilè i gamu gumnè. Na
di kitegu kadang i litè, nliusgu gamu, na
landè sasè kel di gamu di kaflayamgu i dad
to di Idyif."

14 Fadlug talù Dwata di ku Mosis, manan,
"Na i duh ani kadang, mgimò too mabtas
di gamu, kel di dad belyu. Klit i fali gufal-
damyu i mgimògu di gamu, na dnayenyu
Dwata i Amu. 15 Fitu duh i kloyu kmaan fan
landè falnok. Di tnanin duh, batyu i falnok
i fan mdà di gumnèyu, du ku nun kmaan
balù tan i nun falnok mdà di tnanin duh kel
di gfitun duh, là kenen gakuf di dad togu
dunan dad bel Israél. 16 Di tnanin duh, na
di gfitun duh, stifun gamu, du mangamfù
gamu di deg. Nang gamu mimò di duh én,
bay fakay gamu alò mimò knaanyu.

17 "Nimòyu i fista ani klit fali, i kakaan
dad fan landè falnok, du fandamyu i duh
kafalwàgu gamu di banwe Idyif. Fan-
damyu na i dad belyu i duh ani kel di
atuan. 18 Mdà di too flabi i sfalò fat duh
di tnanin bulen, kel di too flabi i lwe falò
satu duh, fnanggu gamu kmaan fan i nun
falnok. 19 Nang gamu musek i falnok fan
di gumnèyu di klo i fitu duh. Hae, du ku
nun to, balù i bel Israél, ku demen i mahal
to, kmaan balù tan i nun falnok, to én là
gakuf di dad togu, dunan dad bel Israél.
20 Taman nang gamu kmaan balù tan i nun
falnok. Balù nè gamu, i fan knaanyu, alò i
fan landè bol falnok."
Én gman Dwata.

21 Kafnge én, fatlo Mosis i kdee dad tua
di dad bel Israél. Na manan di dale, "Malék
gamu i tingà bilibili, ku demen kambing, di
kat satu malay na tnatêyu na knaanyu di
kakel i Duh Kaglius Dwata. 22 Mwè gamu
i dad malnak fanga hisof, na lnabyu di
tukung nun litè i bilibili demen kambing i
tnatêyu, na ihokyu di lwe taldak i takab, na
lêman di blabal di tah i takabyu. Na balù
satu di gamu, nang lamwà di gumnèyu
kel di flafus, 23 du magu Dwata i Amu di
klamang banwe Idyif, du fnatin i dad ngà
lagi sangal twege di dad to Idyif. Na di
kiten kadang i litè di bà takabyu, nliusan
i gumnèyu, na laan fafusuk i kasaliganan
i dekan, du fnatin i dad ngà lagi sangal
twege."

24 Na fadlug talù Mosis di dad tua di
dad bel Israél, manan, "Mimen gamu i
kdee gmangu gine, kel di dad belyu, na
kel di atuan. 25 Na di kakelyu kadang
di satu duh, di banwe i fakang Dwata i
Amu blé di gamu, tooyu fandam klit fali
i Duh Kaglius Dwata di gamu. 26 Na ku
smalek i dad ngàyu ku tan i duenan i Duh
Kaglius Dwata too mabtas di gamu, na tan
i duenan klit fali nun nimòyu gufaldamyu
dun, 27 tulenyu di dale, 'Ani damsù gami
di Dwata i Amu, du ani i gufaldammi i
kagliusan di knè i dad toito di banwe Idyif.
Hae, du nliusan sa i dad gumnè i dad bel
Israél, na laan fakuf di kfatin i kdee dad
lagi sangal twege di dad to Idyif.' Ani i
tulenyu kadang di dad ngàyu."

Kagman Mosis ani, lkuad i dad bel Israél,
du fnangamfùla i Dwata.

28 Kafnge én, nimenla i dek Dwata i Amu
dale, fagu di ku Mosis na Aron.
29 Na di tngà butang, fafati Dwata i Amu,
i kdee dad lagi sangal twege di banwe Idyif,
mdà di lagi sangal twege, tingà Faraon, i
tamlas moon kenen kdatahan, kel di tingà
twege i to bnilanggù. Na balù i kdee dad
sangal twege i dad lmanaf mati. 30 Di
butang én, Faraon na i kdee dad ganlalan,
na balù i kdee dad to Idyif, mgukat ale, du
too nun mlanu di klamang Idyif, hae, du
landè sa gumnè i landè to mati.

I kalwà i dad bel Israél

31 Na di butang én fa, fngé Faraon Mo-
sis na Aron, na manan di dale, "Mdà
gamu, gamu na i dademeyu dad bel Israél.
Mdà gamu di banwegu ani, na mangamfù
gamu di Dwata i Amu, du ani sa i fniyu.
32 Faginyu i dad bilibiliyu, dad kambingyu,
na dad bakayu, na mdà gamu nan. Na
dmasal gamu di Dwata, du fye blén di deg
kafye."
33 Na gnaga i dad to Idyif i dad bel Is-
raél, fye faflal ale mdà, lamwà di banwe
Idyif, du manla, "Mati i kdeemi ku là gamu
faflal lamwà." 34 Taman i dad bel Israél,
tatìla fkah i harinala tamasbol nan, bay
là nbol fa falnok, di gusamboolla dun, na
fnungasla i dademe klawehla na tniangla.
35 Tanimen i dad bel Israél i gman Mosis
dale, du tamni ale di dad to Idyif i dad
kas salafì na blawen, na lê dad klaweh.
36 Tafkah Dwata i Amu, di nawa i dad to
Idyif i kafèla i dad bel Israél, na taman blél a
i dad fnila di dale. Na ani i kfagu i dad bel
Israél gamgebe i dad knun i dad to Idyif.

I kalwà i dad bel Israél di banwe Idyif

37 Na tamdà i dad bel Israél magu mdà di
syudad Rameses di Gosén salu di Sukot. Na
nam latu libu i kdee i dad lagi, na nun fa
dee libun na dee dad ngà, lamwà di banwe
Idyif. 38 Na lê nun dee sahal dad to, na bong
dee dad bilibili, dad kambing, na dad baka,
i magin dale. 39 Na tmaga ale fan i landè
fa bol falnok, i nebela mdà di Idyif, du là
ale gasleng fatlagad i kakaanla demen là la
gbol i falnok di fan, du gnaga ale faflal
lamwà di banwe Idyif.
40 Fat latu tlu falò fali i klo dad bel Israél
mnè di banwe Idyif. 41 Na di duh ksikof
i fat latu tlu falò fali, lamwà i kdee i dad
to Dwata i Amu, di banwe Idyif. 42 Butang
én, nunung Dwata i Amu, du fye galwà i
kdee di banwe Idyif, taman i butang én too
mabtas, na i dad bel Israél klit fali nimòla i
butang gufaldamla i kafalwà Dwata i Amu
dale, kel di atuan. Munung ale butang én,
gambet i kunung Dwata i Amu dale, du
dnayenla kenen.

13

I kifal ale i Fulè Mahin

17-18 Di kfaloh i harì di Idyif ku lamwà
dad bel Israél di banwen, là ale nalak
Dwata magu di dalan salu di tanà gumnè
i dad to Filistin, balù én too gumdadong
dalan mdà di Idyif salu di banwe Kanaan, i
tanà i fakang Dwata blé dale. Hae, du balù
nun tek nebela mdà di Idyif, man nawa
Dwata, manan, "Ken mguman i fandam i
dad togu, na samfulê ale di Idyif, ku teenla
i dad to Filistin i dmuen dale, gatlagad
samfati dale." Taman nalakan ale flibut,
fagu di dalan salu di banwe gulandè to,
salu di Fulè Mahin.
19 Na nebe Mosis i dad tulan Dyosif mdà
di Idyif, du ani fafakang Dyosif di dad be-
lan, du gmanan di dale di muna fa, manan,
"Tnabeng gamu Dwata, du kadang satu
duh, neben gamu lamwà di banwe Idyif
salu di Kanaan, na di kebe Dwata gamu
samfulê di Kanaan, tooyu nebe mulê i dad
tulangu." Én kated Dyosif di muna fa, di
dad bel Israél.
20 Na di kdà i dad bel Israél di banwe
Sukot, mnè ale flo di banwe Étam, di kilil i
banwe gulandè to. 21 Na di mduh, Dwata
i Amu malak dale, fagu di labun fkahan di
munala. I labun ani, di mduh i kafbawe-
han tahà gambet i bong lahan gumnè, na
di butang i kafbawehan gambet i lifoh
tmuyal i dalanla, du fye fakay ale magu
mduh demen butang. 22 Na i labun na i
lifoh ani, là lana di munala di mduh demen
di butang.

14

1 Kafnge én, man Dwata i Amu ku Mosis,
2 "Manam di dad bel Israél, mdà ale di Étam,
na magu ale di mahal dalan mdadong di
banwe Fi Hahirot, na flo mnè déén di

kagatngà di banwe dnagit Migdol na di mahin. Na flo mnè ale di kilil mahin mdadong di banwe Baal Sifon. 3 Du fandam Faraon kadang tatlas i dad bel Israél, na glifut ale, du i banwe gulandè to gsen di fuléla, na i mahin gsen di munala. 4 Na kadang fgalgu i ulu Faraon, du fye tnafikan gamu, du fye gdawatgu kadang kdayen di kite i dad to i bong gnagangu di kfisangu ku Faraon na i dad sundalun, na kadang gadè i dad to di Idyif, Agu Dwata i Amu."

Én gman Dwata.

Taman nimen i dad bel Israél i dad dek Dwata dale, na mnè ale flo di kilil mahin.

5 Di kaklinge i harì di Idyif, là samfulê i dad bel Israél di banwe Idyif di kakubu tlu duh, bay fadlug ale fawag di Idyif, mguman i fandam Faraon, na i dad ganlalan gablà di dale. Hae, du manla, "Kan ku falohito lamwà i dad bel Israél? Tay, tabaling landè dad lifanito." 6 Taman fafatlagad i harì i snakayan nun dad kudà, na faginan i dad sundalun. 7 Na lê faginan nam latu i too fye snakay damyol dad kudà, gagin i dademe snakay nun kudà gusmakay i dad ganlalan. 8 Na tafgal Dwata i Amu, i nawa Faraon, i harì di Idyif, na tnafikla dad bel Israél, i dad to galwà di banwe Idyif. 9 Na i dad sundalu di Idyif, gagin i kdee dad kudà, na i dad snakay, na dad mebe i snakay, tnafikla i dad bel Israél, na gnumahla ale di guftudla di kilil i mahin, mdadong di banwe Fi Hahirot na i banwe Baal Sifon.

10 Na di kite i dad bel Israél, i harì na i dad sundalun, salu di dale, too sasè klikòla, na mkit ale mni tabeng di Dwata i Amu. 11 Na manla ku Mosis, manla, "Nebem gami kè dini, du fye mati gami di banwe gulandè to, du talandè gulambangmi di Idyif. Tulenan gami ku tan i duenam mebe gami dini lamwà di banwe Idyif? 12 Làmi kè gman di ge di kdéénito fa di Idyif, fye ku gami fbayà flifan di dad to Idyif? Fye fa ku gami fadlug flifan di dale, di mati gami dini di banwe gulandè to." Én ugak i dad bel Israél.

13 Kabay man Mosis di dad to, "Nang gamu likò. Nang gamu mila, bay fanak gamu, na teenyu kadang di duh ani, i nimò Dwata i Amu, du falwaan gamu di falel i dad to Idyif. I dad to Idyif i teenyu ani, kadang talàyu ale lêman teen. 14 Dwata i Amu, kenen sa tlasito samfati dale, alò ito tatì fanak."

Én gman Mosis.

15 Kafnge én, talù Dwata i Amu di ku Mosis, manan, "Kan ku fnim di deg tabeng? Manam di dad bel Israél fadlug magu. 16 Na tayalam i tugadam di tah i mahin, na kadang masatngà i mahin, na i gufaféan kadang mbaling kafag, du fye gifal i dad bel Israél di gukafag tanà. 17 Fgalgu ulu i dad to di Idyif, du fye tnafikla gamu, du fye gdawatgu kadang kdayen di kite i dad to i bong gnagangu di kfisangu ku Faraon, na i dad sundalun, na i dad snakayan, na i dad to smakay i dad kudaan. 18 Kadang, too gadè i dad to Idyif, agu i Dwata i Amu, di kitela i bong gnagangu di kfisangu ku Faraon, na i dad snakayan, na i dad to smakay i dad kudaan."

Én gman Dwata.

19 Kafnge én, i kasaligan i Dwata, gal muna di dad bel Israél, mili kenen di gsen fulé. Na i labun kafbaweh i bong lahan gumnè, lê mili di fuléla, 20 salu di gutngà i dad to Idyif, na i dad bel Israél. Na i labun gsen di dad to Idyif, too kifu, bay di balin, i labun gsen di dad bel Israél, too malwa. Taman tayud i butang là ale gasdadong. 21 Na di butang én, tayal Mosis i sigalan di tah i mahin, na Dwata i Amu, lanwan i dalan di lam i mahin, du tayud i butang falyakan i mahin, fagu di kbal i bong nus fdu di gusut i duh. Na masatngà i mahin, na mbaling kafag i tanà di dalan én, 22 na magu i dad bel Israél di mahin, di kafag tanà mgimò Dwata. Na i mahin mgimò gambet i diding di sbalà i kilil i dalan gumagula.

23 Na tnafik ale i dad to Idyif magu di dalan di mahin. Hae, kdee dad kudà Faraon, na dad snakayan, na i dad to smakay i dad kudaan, lalòla i dad bel Israél di dalan di mahin. 24 Di là fa mwal, lngalung Dwata i Amu mdà di lifoh na labun di dad sundalu i Idyif, na snamukan ale. 25 Hae, snamukan ale, fagu di fafgalan katbiling i dad kliling dad snakayla, taman malima di kfilala dun. Na man i dad to Idyif, manla, "Samfulê ito, du Dwata i Amu,

demeito sfati, du nsenan ale, na dnuenan ito."
26 Kafnge én, man Dwata i Amu di ku Mosis, "Lêmanam tayal i sigalam di tah i mahin,
du fye masasulê i mahin na maglimun i dad to Idyif,
na i dad snakayla, na i dad to smakay i dad kudà."
27 Taman tayal Mosis i sigalan di tah i mahin,
na di kakwalan masasulê i mahin di tagnè kagkahan.
Tilew i dad to Idyif mila di mahin,
bay baling ale bat Dwata i Amu di mahin,
na mlimas ale.
28 Masasulê i mahin na mti maglimun i dad snakayla,
na i dad kudàla.
I kdee dad sundalu i harì i tmafik i dad bel Israél di lam i mahin,
landè balù satu gdè mto,
slame maglimun i mahin.
29 Kabay i dad bel Israél tagifal ale di gukafag tanà di gutngà i mahin.
Na di kwananla na di ibengla, i mahin tamgimò gine gambet i diding di sbalà i kilil i dalan atù.
30 Na én kfagu Dwata i Amu falwà i dad bel Israél, di falel i dad to Idyif di duh én.
Na teenla dad to Idyif tamati tidol di kilil i mahin.
31 Na di kite i dad bel Israél, i bong gnagan Dwata i Amu,
di kfisanan i dad to Idyif,
mbaling ale likò kenen.
Na taman smalig ale di kenen na di lifanan Mosis.

15

Lingag Mosis

1 Kafnge én, mlingag Mosis na i dad bel Israél, i kdayenla Dwata i Amu.
Na ani i lingagla, manla,
"Mlingag agu di Dwata i Amu,
du mdatah kenen na fagu di bong gnaganan, too kenen matu.
Du i dad kudà na i dad snakay,
tatian ale bat di lam i mahin.
2 Dwata i Amu, i gumlingaggu na gumdà i galgu.
Kenen i falwà deg di dad to dmuen deg.
Kenen i Dwatagu, taman, dnayengu kenen.
Kenen i Dwata fnangamfù dad gutambulgu, taman, dnayengu i kdatahan.
3 Dwata i Amu, too fulung di kasfati,
Dwata i Amu i dagitan.
4 I dad snakay Faraon, na i dad sundalun,
tatian bat ditù di mahin.
Na i dad mdatah ganlal Faraon
tamlimas ale di Fulè Mahin.
5 Maglimun ale i bong mngalam mahin,
na galnab di too gumngalaman, gambet i batu.
6 Amugu Dwata, i sigalam kwanan
too nun gnaganan.
Hae, du i sigalam kwanan
gmagan misan, na falmo i dad to dmuen dagu.
7 Na di kdatah i katum,
fnisanam i dad to dmuen ge.
I kaflabeam too minit gambet i lifoh,
taman, malmo ale gambet lami di lifoh.
8 Tanyufam i mahin,
na masatngà na mastifun salu tah.
Na tadag i mahin gambet i diding,
na mbaling kafag na mgal tanà di gumngalam i mahin.
9 Na fdag i dad to dmuen gami du manla,
"E, tnafikmi ale, na kanfèmi ale kadang
Na sansalelmi i dad knunla,
na i kalbong knayèmi nwè, nwèmi.
Nsòmi fais di lumàmi,
du nwèmi i kdee nfunla."
Én i kafdag i dad to dmuen gami.
10 Kabay di alò sulê kyufam,
na maglimun ale i mahin.
Tì ale galnab gambet i tamla bat
di gumngalam i mahin.
11 E, Amugu Dwata, simto dad mule i gasngad ge?
Simto i salngad ge, i ktium too mdatah?
Simto i salngad ge, i bong knengam too gamtikeng?
Simto i salngad ge, i bong gnaganam di kimoam dad tnikeng?
12 Tatayalam sigalam kwanan,
na nlimun i mahin i dad to dmuen gami.
13 Fagu di kakdom landè kgilin, dnohoam kadang i fakangam
na nalakam i dad to tansoam mdà di falel i dad to dmuen dale.
Fagu di bong gnaganam, gmagan ge malak dale
di banwe i gumneam, i tagaam dale.
14 Linge kadang, kdee bung dad to, gablà di kafalwaam gami di banwe Idyif,
na kankal ale di klikòla.
Na too sè klikò i dad to Filistin.
15 I dad ulu, i dad to di banwe Idom, too ale likò.

Na i dad to, i too nun glal, di banwe
Moab, kankal ale.
Na kadang, i dad to di banwe Kanaan, lana
i klabèla mdà di klikòla.
16 Fisan ale i klikòla.
E, Amugu Dwata, di kitela i bong gna-
ganam,
là ale galyak, du mdà di sè klikòla,
kel di klius i dad tom,
i dad to tansoam mdà di kaglifanla.
17 Satu du kadang, Amugu Dwata, nebem
ale, na fneam ale di bululam
i banwe tanalékam i gumneam,
i gumneam i too mabtas,
i gumneam ge mimò dun.
18 E, Amugu Dwata, ge i magot kadang i
klamang banwe kel di landè sen."
Ani gine lingag Mosis.

I lingag Miriam

19 I dad bel Israél tamagu di mahin di kafag tanà, di gumasatngà i mahin. Kabay di klalò i dad to Idyif, i mebe i dad snakay na i dad kudà, tasansulê Dwata i Amu i mahin, na maglimun ale.

20 Na Miriam, satu tugad Dwata, i flanek Aron na Mosis libun, tufì mlingag. Nwean i satu bung agafla dnagit tamburin, na i kdee dad dademen libun lê mwè i dale tamburin, na mlalò Miriam magaf i dad agafla én na kdeela sayew dmayen Dwata.
21 Na mlingag Miriam dale na ani i linga-
gan, manan,
"Mlingag ito di Dwata i Amu,
du mdatah kenen, na fagu di bong
gnaganan, too kenen matu.
Hae, du i dad kudà na i dad snakay mdà di
Idyif
tatian ale bat di lam i mahin."

I banwe Marah na Ilim

22 Na di kdayenla Dwata, malak Mosis i dad bel Israél magu mdà di Fulè Mahin salu di banwe gulandè to dnagit Sur. Tlu du i klola magu déén di banwe gulandè to, na landè teenla yéél. 23 Kafnge én, kel ale di banwe Marah, bay là ale gamginum i yéélan, du too féét, taman dnagitla Marah, du gumtatek i dagitan féét. 24 Taman, nu-
gak i dad to Mosis, na snalekla, "Na, tan sa i ninumito?"

25 Di kaklinge Mosis i ugakla, too kenen fakdo mni tabeng di Dwata i Amu, na fiten di kenen i kayu lbatù. Nwè Mosis kayu én, na batan ditù di yéél, na i yéél talaan nan féét.

Klola mnè déén, banlé ale Dwata i Amu dad flalò gablà di knèla, na tnilewan i ksaligla di kenen. 26 Na manan di dale, "Ku tooyu agu nimen, na i nimòyu too matlu di kitegu, na làyu fbayà bay nimenyu i dad flalògu gamu, làta gamu fanlayam di balù tan i tduk i taflayamgu aye i dad to Idyif. Agu sa Dwata i Amu, i fgulê gamu."

27 Kafnge én, mdà ale na là mlo kel ale di satu banwe dnagit Ilim. Na di Ilim ani, nun sfalò lwe sfuten, na fitu falò kayu dnagit falmira. Na flo ale mnè mdadong di dad sfuten.

16

Blé Dwata i Amu di dad bel Israél sbung knaan dnagit mana

1 Kafnge én, i kdee i dad bel Israél mdà ale di Ilim, na di gasfalò lime duh di galwen bulen, mdà di kdàla lamwà di Idyif, kel ale di satu banwe gulandè to dnagit Sin, i mnè di gutngà Ilim na Sinay. 2 Na di kakella di banwe gulandè to, kdeela lêman mugak ku Mosis na Aron. 3 Na manla, "Fye fa baling, ku fnati gami Dwata i Amu, ditù di Idyif, du déén gamkaan gami bong uten, na dademe kakaan kel di gusen i kayèmi kmaan. Kabay balingyu gami nebe dini di banwe gulandè to, du fye fnatiyu i kdeemi fagu di kalnusmi."

4 Kaklinge Dwata i Amu i gman i dad bel Israél, manan di ku Mosis, "Fulengu di gamu sbung knaan mdà di langit. Na klit i du santifun i dad to i knaan blégu, gablà alò knaanla di du én. Ani i kfagugu tmilew dale, du neyegu ku dnohòla i gmangu dale.
5 Na di gnaman du, nwèla i gablà knaanla di lwe du, na i kwèla ani, falala fnatlagad du busekla." Én gman Dwata.

6 Taman, tulen Mosis na Aron i kdee dad bel Israél i gman Dwata, manla, "Di kifu ani tooyu gadè Dwata i Amu, kenen sa i falwà gamu mdà di banwe Idyif. 7 Hae, du di flafus kadang, teenyu i bong kneng Dwata i Amu. Talingen i ugakyu gablà di kenen. Hae, mugak gamu gablà di kenen, ise gami nugakyu, du gami alò mimen i

dekan gami.” 8 Lêman talù Mosis, manan,
“Dwata i Amu, mlé gamu kadang uten di
kifu, na di flafus banlén gamu sbung knaan
too gablà di klidùyu. Hae, du talingen i
ugakyu kenen. Hae, mugak gamu gablà di
kenen, ise gami nugakyu.”
9 Na kafnge én, man Mosis di ku Aron,
“Manam di kdee dad to, fdadong ale dini,
na tadag ale di muna i Dwata i Amu, du
talingen i ugakla.” 10 Sleng Aron stulen di
kdee dad bel Israél, meye ale ditù gsen di
banwe gulandè to, na teenla i bong kneng
Dwata i Amu, msut di labun. 11 Na man
Dwata i Amu di ku Mosis, 12 “Talingegu dad
ugak i dad bel Israél. Manam dale di kagun
kifu mablé ale utenla, na di flafus mablé
ale sbung knaan, du fye too ale bsol. Na
kafnge én gadèla agu Dwata i Amu, i Dwata
fnangamfùla.”
13 Na di kagun kifu, too dee dad anuk di
bnas msut di dad bel Israél, na maglimun i
klamang tanà i guftudla. Na di flafus nun
too mangfel alù di klamang tanà. 14 Di
kakafag i alù nun teenla di tanà, di banwe
gulandè to, i dad too mngifi bukay, salngad
kngifi i alù. 15 Na di kite i dad bel Israél i dad
too mngifi bukay ani, làla gadè ku tan ani.
Taman, sasalek ale, manla, “Tan ani dé?”
Na tmimel Mosis dale, manan, “Ani i
sbung knaan blé Dwata i Amu di gamu.”

I flalò gablà di knaan blé Dwata

16 Lêman talù Mosis, manan, “Ani i dek
Dwata i Amu gito, gablà di knaan ani, na
ani dunan, ‘Di kukuyu knaan ani ntukyu i
kalbong knaan kat man satu gamu di sdu,
na nukuyu alò salfang di kdeeyu di satu
lawig, mdadong nam sufa kat to di sdu.’ ”
17 Na di kaklinge i dad bel Israél i gman
Mosis, mimen ale. Na nun mwè bong, na
dademe tukay alò nwèla. 18 Di takabtasla
dun, i dad to muku bong landè lukasla, na i
dad to muku tukay, là ale knulang. Kat satu
dale gamwè i too gablà di klidùla.
19 Kafnge én, man Mosis di dale, “Nang
gamu musek, balù tukay, kel flafus di
tmadol du.”
20 Kabay i dademe là ale flinge ku Mo-
sis, du nun busekla, du knaanla di flafus.
Kabay di flafus baling snafat na balok. Na
ani i guflabè Mosis dale.
21 Na kat flafus nuku i dad to i knaan ani,
i gablà di klidùla, na di kinit i du, mtunal
sa i gdè di tanà. 22 Di gnaman du, muku
ale knaanla gablà dale di lwe du. Na én
nukula di kat sat to mdadong sfalò lwe
sufa. Na i dad tua di dad to salu di ku
Mosis du tnulenla gablà di mgimòla ani.
23 Na man Mosis di dad tua ani, “Ani i flalò
Dwata i Amu gito. Fayah i du kaftud, i du
Dwata i Amu. Taman, tnagayu i gamu kayè
knaan di du ani, na busekyu i gdè knaan
kel fayah.”
24 Taman, nimenla i dek Mosis dale, na
i gdè knaanla, busekla kel i tmadol du,
na laan balok na laan snafat. 25 Lêman
talù Mosis, manan, “Knaanyu i knaan gdè
malfabi di du ani. Du i du ani, i Du Kaftud,
i du Dwata i Amu, na landè teenyu knaan
di tanà di du ani. 26 Du nam du gal gamu
gamguku knaan, bay di gfitun du, i Du
Kaftud, landè teenyu kakaanyu di tanà.”
27 Balù én gman Mosis di dad to, di gfitun
du, nun di dale mngabal i kakaanla, bay
landè teenla. 28 Kafnge én, man Dwata i
Amu di ku Mosis, “Kilen kè dé katlag i dad
to là mimen dad flalògu dale? 29 Fandamyu
moon, agu sa i Dwata i Amu, i mlé di gamu
i Du Kaftud, na ani i duengu mlé gamu
kakaanyu di gnaman du, gablà knaanyu
di lwe du. Na di gfitun du kayègu ku tatì
gamu fanak na mnè, na nang gamu lamwà
di lawigyu.” Én gman Dwata. 30 Taman, di
gfitun du, là mimò i dad to, du ftud ale.
31 Na i sbung knaan blé Dwata dnagit
dad bel Israél mana. I baweh i knaan ani,
gambet i tukay bukay bnê na i neman gam-
bet tnab. 32 Na man Mosis di dad to, “Ani
mdek Dwata gito. Busek ito tukay mana,
mdadong nam sufa, di dad belito kadang,
du fye teenla i baweh knaanito i blé Dwata
gito kloito mnè di banwe gulandè to, di
bang kafalwaan gito di banwe Idyif.”
33 Taman, man Mosis di ku Aron, “Mwè
ge i tibud, na nlamam mana, nam sufa
i kalbongan, na fkaham di muna i gu-
mangamfuito Dwata i Amu, du fye busek-
ito di dad belito.”
34 Na mimen Aron i dek Dwata i Amu
di ku Mosis, na kafnge én fkahan i mana
di muna i bong kaban maglafin blawen,
i gumkah i lwe batu gugsulat i sfalò flalò

i Dwata, du busek. 35 Kmaan i dad bel Israél mana klo fat falò fali, kel di kakella di banwe Kanaan, i too gumnèla.

17

Tambul yéél mdà di lam i batu

1 Na i kdee dad bel Israél mdà ale di banwe gulandè to dnagit Sin, na galla nili i gumnèla ku lê ale dek Dwata i Amu. Na satu duh, kel ale di banwe Rifidim, na mnè ale déén, bay di banwe ani, landè yéél ninum i dad to. 2 Taman nugakla ku Mosis, na manla, “Banlém gami yéél.”

Tmimel Mosis, manan, “Kan kè ku sanbulawyu agu? Kan kè ku tnilewyu Dwata i Amu? Neyeyu kè ku fantahaan nawan di gamu?”

3 Du too malau i dad to, taman too ale mugak ku Mosis, manla, “Kan ku nebem gami lamwà di banwe Idyif? Nebem gami dini kè, du fye tatì mati gami, na dad ngàmi, na dad lmanafmi di kalaumi.”

4 Na kaklinge Mosis i gman i dad to, too kenen dmasal di Dwata i Amu, manan, “E, Amugu Dwata, tan i kibògu i dad to ani? Fanla agu fnati, fagu di ktudàla deg batu.”

5 Na tmimel Dwata i Amu, ku Mosis, manan, “Mdà ge na faginam i dademem dad tua i dad bel Israél, na magu gamu muna di dad to, na nebem i tugadam i bunalam di yéél Nilu, 6 du kadang, di kakelyu di bong batu di bulul Sinay, déén agu di munam. Di kakelyu ditù, bnunalam i batu i tugadam, na tambul i yéél mdà di batu, na yéél ani i guminum kadang i dad to.”

Taman, nimò Mosis ani di mata i dad tua i dad bel Israél. 7 Na di sablà i gufimò Dwata ku Mosis ani, dnagitla Masah na Mériba, du i dad bel Israél nugakla Mosis, na du tnilewla Dwata i Amu, di kasbulawla gablà di kenen, du man i dademe samnagin Dwata i Amu dale, na dademe manla là.

I kfisan i dad to dnagit Amalék di kasfati

8 Klo fa i dad bel Israél di banwe Rifidim, natud ale i dad to Amalék. 9 Taman man Mosis ku Dyaswa, “Malék ge dademe di dad toito ani, na fayah natudyu i dad to Amalék. Na fayah tadag agu di tah i bulul, na nagotgu i tugad blé Amugu Dwata dagu.”

10 Taman nimò Dyaswa i gman Mosis kenen, na sfati ale i dad to Amalék. Na Mosis, Aron, na satu to dnagit Hur, salu di tah i bulul. 11 Di kayang fa Mosis i dad sigalan, fadlug matu i dad bel Israél, bay ku mlungay i dad sigalan, na laan gkayang dun, na matu i dad to Amalék. 12 Taman di klungay i dad sigal Mosis, mwè Aron na Hur i batu gufsudengla kenen, na tadag ale samdan kenen, du fkayangla i dad sigalan, taman gkayangan dad sigalan kel di kasdaf i duh. 13 Taman, gfisan Dyaswa i dad sundalu Amalék.

14 Kafnge én, man Dwata i Amu di ku Mosis, “Sulatam gablà di katuyu ani, du fye i ktabenggu gamu gafaldam i dad bel Israél. Na tnulenam Dyaswa, di satu duh falmogu i kdee dad to Amalék.”

15 Kaklinge Mosis i gman Dwata, fdakan i satu gudamsù di Dwata, na dnagitan i gudamsù ani, Dwata i Amu i gumdà i katumi.

16 Na manan di dad dademen to, “Tayalito i dad sigalito du dmayen ito Dwata i Amu, du tnabengan ito kel di landè sen, du kenen sa fadlug matu di dad Amalék kel di atuan.”

19

Bulul Sinay

1-2 Di tnanin duh, di gatlu bulen mdà di kagalwà i dad bel Israél di Idyif, lêman ale mdà. Di kdàla di banwe Rifidim, fadlug ale magu. Kafnge én, kel ale di banwe gulandè to dnagit Sinay, na flo ale mnè déén smalu di bulul. 3 Na kafngela nimò ani, mnagad Mosis di bulul, du stulen di Dwata. Di knagadan di bulul, tlo kenen Dwata i Amu, na manan, “Ani tulenam di dad bel Dyékob, i dnagit dad bel Israél. 4 Manam di dale, manam, ‘Tateenyu i mgimògu di dad to Idyif, na lêyu teen ku tan i bong gnagangu, di kebegu gamu di deg, gambet i kebe i malbang anuk di bnas i imfisan di fafakan. 5 Na ku tooyu agu nimen, na satu nawayu di kimenyu i dad flalògu gamu, mbaling gamu dad togu too mabtas. Balù mfun agu i klamang banwe, bay gamu i dad to mgalékgu, 6 i dad to alò deg mfun dun. Na mimò agu gamu dad gal bà di deg, i dad

to mangamfù di dagu!' Na Mosis, ani i tulenam di dad bel Israél."
7 Taman masol Mosis na fatlon i dad tua di dad to, na tulenan i kdee i gman Dwata i Amu, i kdee dekan kenen. 8 Na kaklinge i dad to kdee gman Dwata, salngan ale tmimel, manla, "Nimòmi i kdee i gman Amuito Dwata." Kafnge én, tulen Mosis di Dwata i Amu, i timel i dad bel Israél.
9 Na lêman talù Dwata i Amu di ku Mosis, manan, "Kadang salu agu di ge, fagu di too mgat labun, du fye mlinge i dad to dagu stulen di ge, du fye toola ge fnaglut na nimen i galam man dale." Kafnge én, tulen Mosis di Dwata i Amu i gman i dad to.
10 Na talù Dwata i Amu di ku Mosis, manan, "Salu ge di dad to na tulenam dale toola nlaneb i ktola di duh ani, na lê fayah, na toom ale fafuk i klawehla, du mangamfù ale di deg. 11 Too ale fatlagad di lwe duh, du di gatlun duh agu, Dwata i Amu, fdanà, mdà di langit, di bulul Sinay, du fye teen agu i kdee dad to. 12 Na nimoam ilè glibut di bulul, i gufanakla magu, du fye là mlafà i dad to i ilè ani. Na manam di dale nang mnagad di bulul, ku demen nang mlafà i ilè i gufanakla, du ku simto mlafà ilè ani, to én, too fnati. 13 Hae, ku nun mlafà ilè i gufanakla magu, tnudà kenen batu kel di kfatin, ku demen fnanà, du fnanggu ku nun magot kenen. Salngad kibòyu to, ku demen lmanaf, too ale fnati ku nlafàla ilè i gufanakla. Kabay di kfuni i few, fakay ale mnagad di bulul."
14 Di kafnge talù Dwata di ku Mosis, lêman masol Mosis du fafatlagadan i dad to mangamfù di Dwata. Ani flaloan dale, nlanebla i ktola, na nfukla i klawehla. 15 Kafnge én, manan di dad to, "Fatlagad gamu, du fye gatlagad gamu di satu fayah. Na nangyu sansatu i lawehyu di yaanyu mdà ani, kel di duh i kfangamfùyu Dwata."
16 Na di flafus i gatlun duh, kmilet na smilà, na too mgat labun maglimun i tah i bulul, na là mlo linge i dad to i too bong uni i few. Taman i kdee dad to déén, kankal ale di bong klikòla. 17 Kafnge én, nebe Mosis i dad to ditù, du fye smitong ale Dwata, na tadag ale di gugdak i bulul. 18 I klamang bulul maglimun i buk, du fdanà Dwata i Amu di lam i lifoh. Myak i buk gambet i buk mdà di bong fnuluk, na i klamang bulul too mingok, 19 na i uni i few too matnù. Na kafnge én, talù Mosis, na tmimel Dwata gagin i kilet.

20

I dad sfalò flalò blé Dwata di dad to

1 Na talù Dwata, na ani i manan,
2 "Agu sa Dwata i Amu, i Dwatayu, i mebe gamu lamwà di banwe Idyif, mdà di kaglifanyu.
3 Nang gamu mangamfù di ise glut dwata, du agu alò i Dwatayu.
4 Nang gamu mimò i alung kafbaweh balù tan i mnè di langit, di tah tanà ani, ku demen mnè di mahin na yéél, du gumangamfùyu.
5 Nang gamu lkuad di munala, ku demen mangamfù di dale, du agu sa alò Dwata i Amu, i Dwatayu, na landè dademe, na agu mfun gamu. Na fanlayamgu simto mlafà dagu. Fanlayamgu simto dmuen deg kel di gfat kansad dad bella.
6 Kabay i to kamdo deg, na mimen i flalògu, fitegu i kakdogu di dale, kel di file libu kansad dad bella.
7 Nang gamu dmagit i dagitgu di landè gukmamuyu dun, du agu Dwata i Amu, i Dwatayu. Balù simto to dmagit i dagitgu na landè gukmamun dun, fanlayamgu kenen.
8 Tooyu fandam i Duh Kaftud, du én i duh ungulyu deg.
9 Mimò gamu i nimòyu klo i nam duh,
10 kabay di gfitun duh, i Duh Kaftud, én i duh i mfun Dwata i Amu, i Dwatayu. I gfitun duh ani, balù satu di gamu nang mimò, balù i dad ngàyu, i dad lifanyu, i dad lmanafyu, na balù i dad to ise di gamu i mnè di safédyu.
11 Klo nam duh agu, Dwata i Amu, mimò i langit, tanà, mahin, na kdee i fkahgu di mgimògu ani, bay kel di gfitun duh, tlag agu nan mimò, du tafnge i kdee mgimògu. Taman, du landè nimògu di gfitun duh, nimògu i duh ani too mabtas, du i duh ani kafaldamyu dagu.

12 Tooyu nafè i màyu na yêyu, fye mlawil
gamu dini di banwe blé di gamu.
13 Nang gamu manò.
14 Nang gamu mlafà i yaanyu.
15 Nang gamu tmaku.
16 Nang gamu tmulen kéng gablà di dade-
meyu to.
17 Nang gamu mibal knun i dademeyu to,
na nang gamu mibal i yaanan, i dad
lifanan, i dad lmanafan, na balù tan
i nfunan."
Én i dad flalò blé Dwata di dad to, fagu di
ku Mosis.
18 Na di kaklinge i dad to i kilet, na i
uni i féw, na teenla i silà na mbuk i bulul,
too ale kankal du likò, na tadag ale ditù di
gumawagan. 19 Na di kafdadong Mosis di
dale, manla di kenen, manla, "Ku ge moon
talù di gami fanlingemi ge, du likò gami ku
talù Dwata di gami, ken mati gami."
20 Kabay man Mosis di dad to, "Nang
gamu likò. Tasalu Dwata salu dini, du fiten
di gamu i bong kdatahan, du fye mdà ani,
too gamu likò gamsalà di kenen." 21 Kabay i
dad to fanak ditù di gumawag, na alò Mosis
fdadong di too kmifu, na mgat i labun di
gumnè Dwata.
22 Di kagdadong Mosis di Dwata, man
Dwata i Amu, "Tnulenam dad bel Israél
ani, 'Tagadèyu agu sa i talù di gamu mdà
di langit. 23 Taman nang gamu mimò dad
dwatayu mdà di salafì ku demen blawen
du fnangamfùyu. Nang gamu mimò na
mangamfù di balù tan, galwà di dagu.' "

24

I kimò Mosis i gudamsù di Dwata

1 Na lêman talù Dwata di ku Mosis,
manan, "Mnagad ge dini di deg di bulul,
na faginam Aron, na lwe dad ngaan lagi
dunan, Nadab, Abihu, na i dad fitu falò
dad tua di dad bel Israél. Di là gamu
fa kel di tah, déén gamu fa di gumawa-
gan fnangamfùyu agu, 2 du ge alò i fakay
fdadong di dagu. I dad to magin ge là fakay
fdadong di dagu. Na i dademem dad bel
Israél là fakay balù mnagad di bulul." Én
gman Dwata.
3 Na di kakel Mosis di dad to, tnulenan
ale i kdee gman Dwata i Amu, na i kdee
dekan dale, na salngan ale tmimel, manla,
"I kdee gman Amumi Dwata, én nimòmi."
4 Na sulat Mosis i kdee gman Dwata i Amu.
Na di too flafus di gamtadol duh, nimoan
i gudamsù di gugdak i bulul, na ftadagan
sfalò lwe batu déén, du gufaldam i sfalò
lwe malay gumbel i dad bel Israél. 5 Kafnge
én, nun dad lamnok lagi dekan, du snaku-
fla i dad dsù di Dwata i Amu, na lê nun
dad baka dsùla, du ani ilè masasatu ale di
Dwata. 6 Nwè Mosis i kagatngà i litè i dad
lmanaf, du fkahan di lam i tukung, na i
dademe litè sabulan di gudamsù. 7 Kafnge
én, nwean i gugsulat i dad flalò Dwata dale,
na bnasan di dad to. Na di kaklingela
dun, manla, "Nimenmi Amumi Dwata na
nimòmi i kdee flaloan gami."
8 Na nwean i tukung nun litè na sabulan
di dad to. Na manan, "Litè ani i ilè nun
kasfakang mgimò Amuito Dwata di gito, di
kablén di gito i kdee dad flaloan ani."
9 Na kafnge én, Mosis, Aron, Nadab,
Abihu, na fitu falò dad ulu di dad bel Israél,
mnagad ale di bulul, 10 na teenla Dwata, i
Dwata fnangamfù dad bel Israél. Di dun-
gan i blian, gambet i dalan too mneng na
mlunu, salngad i satu batu dnagit safira, na
too mtiu i klunun salngad klunu i langit.
11 Balù teen i dad tua di dad bel Israél,
Dwata, laan ale falmo. I kdeela kmaan na
minum di muna i Dwata.

Lêman mnagad Mosis di bulul Sinay

12 Kafnge én, talù Dwata di ku Mosis,
na manan, "Mnagad ge dini di dagu, na
klom dini, blégu ge i lwe bong batu kufil, i
gusmulatgu i dad flalògu du tdoam di dad
to." 13 Taman fatlagad Mosis na i saligan
Dyaswa, na mdà ale, na mnagad Mosis di
bulul Dwata. 14 Di là fa mdà man Mosis di
dad tua i dad bel Israél, manan, "Fatanyu
gami dini kel di kasfulêmi. Gani sa Aron na
Hur i dademeyu, na ku nun kasbulawyu,
ale sa smafye gamu." 15 Na di knagad Mosis
di bulul, too mgat i labun, na maglimun i
bulul. 16-17 Na fdanà mdà di langit, i bong
kneng Dwata i Amu, satu ilè tadéén kenen
di bulul. Na di kite i dad bel Israél i kneng
ani salngad i lifoh too dminè di tah i bulul.
Na kel di nam duh, maglimun labun i bu-
lul. Na di gfitun duh, tamlo Dwata i Amu
ku Mosis, mdà di lam i labun. 18 Taman di

knagad Mosis di tah i bulul, fusuk kenen di lam i labun. Na mnè kenen ditù fat falò duh na fat falò butang.

31

18 Di kafnge Dwata i Amu tmulen i kayean tulen di ku Mosis ditù di bulul Sinay, blén di kenen i lwe kufil batu i gugsulat dad flaloan, kenen i too smulat dun.

32

I dad to Israél mimò i tingà baka mdà di blawen du gumangamfùla

1 Di kite i dad bel Israél tatoo mlo Mosis là masol di bulul, stifun ale na salu di ku Aron, na manla di kenen, manla, "Laito gadè ku tan i mkel di ku Mosis, i to mebe gito lamwà di banwe Idyif, taman mimò ge gami i dad dwata, du fye nun mebe gito."

2 Tmimel Aron, manan, "Nwèyu i dad ulel blawen di dad yaanyu na di dad ngàyu, na nebeyu dini di deg." 3 Taman nwè i kdee dad to i ulella, na nebela di ku Aron. 4 Nwean i dad ulel di dale, na tnunalan na kokan di gumimò dun, na fagu ani mgimoan i alung tingà baka.

Kafnge én, man i dad to, manla, "Gito dad bel Israél, ani i dwataito, ani i gamgebe gito lamwà di banwe Idyif."

5 Na kite Aron dun ani, nimoan i gudamsù di muna i alung tingà baka blawen, na fgadean di dad to, manan, "Fayah nun fista, du mafè ito Dwata i Amu." 6 Na too flafus di tmadol duh, nun dad lmanaf dsùla na snakufla, na nun dademe dad lmanaf blélа du dsùla, du ani ilè masasatu ale di Dwata. Na kafnge ani, kmaan ale na minum, na mimò ale i knayè i lawehla.

7 Na man Dwata i Amu di ku Mosis, "Faflal ge masol, du i dad to nebem lamwà di banwe Idyif, gamsalà ale na knagolla agu. 8 Too ale mlal samyat mdà di dalan i gumdekgu flalògu dale, na mgimòla i alung i satu tingà baka mdà di tnunal blawen. Na i alung baka gumangamfùla na gudamsùla, na gmanla, 'Gito dad bel Israél, ani dwataito, ani i gamgebe gito lamwà di banwe Idyif.'

9 "Na gadègu too mgal ulu i dad to ani. 10 Na fbayaam agu, du falmogu ale, du too dminè i kaflabègu dale. Kafnge én, ge na dad belam toogu fbel, fye mbaling gamu mgimò i sbung dad to too mlabung."

Én gman Dwata di ku Mosis.

11 Kabay too fakdo Mosis di Dwata i Amu, i Dwatan, manan, "E, Amugu Dwata, tabyà, nangam fdinè i kaflabeam di dad tom i tafalwaam mdà di Idyif, fagu di bong enegam na di bong gnaganam. 12 Du ku falmom ale, tan kadang man i dad to di Idyif? Ken manla kadang, tanebem i dad bel Israél lamwà di Idyif, du kayeam sduléam ale fnati di dad bulul. Tabyà, nangam moon fnadlug i kaflabeam dale, na begam tanlas i fandamam, na nangam fnadlug falmo dale. 13 Fandamam moon i fakangam di dad lifanam Abraham, Isaak, na Dyékob, i snafaam fagu di dagitam. Fakangam di dale i blém di dale too dee dad bella, i kdeela salngad kdee i dad blatik, na lê blém di dad bella i tanà i tafakangam, i fafunam dale kel di landè sen."

Én kafakdo Mosis di Dwata. 14 Taman, tanlas Dwata i Amu i fandaman, na laan fnadlug falmo i dad ton.

15 Kafnge i kastulenla, mdà Mosis masol, na neben i lwe batu gugsulat i dad flalò Dwata, snulatan di tah i dad batu na lê di dunganan. 16 Alò Dwata sa mimò i dad batu ani, na i sulat déén, kenen sa smulat dun.

Di kasol Mosis na Dyaswa di bulul

17 Na di kasol Mosis na Dyaswa di bulul, linge Dyaswa i ugak i dad to, na manan ku Mosis, "Lingegu i uni ditù salngad i uni nun kasfati."

18 Kabay man Mosis, "I lingegu ise uni mdà di klehew i katu di kasfati, na ise uni mdà di klidù i kagfisan di kasfati, bay uni i lingegu, i uni di klingag."

19 Na di kagdadong Mosis di dad to, teenan i alung tingà baka mgimòla, na dad to sayew, na too sasè i kaflabean. Na taman déén di gugdak i bulul, tudaan di tanà i lwe batu kufil gusmulat Dwata i dad flaloan, na bgang ale. 20 Na kafnge én, nwean i alung tingà baka i nimòla, na batan di lifoh, na ftunalan. Na ku tno nlunan, na bolan di yéél, na finuman di dad bel Israél.

21 Na smalu Mosis ku Aron, na manan, "Tan i mgimò i dad to ani di ge, du ge

mebe dale di too sasè nimò ani?" 22 Na tmimel Aron, manan, "Nang ge flabè deg, du gadeam too mayè dad to ani mimò sasè. 23 Mugak ale di deg, manla, 'Laito gadè ku tan i mkel di ku Mosis, i to i mebe gito lamwà di banwe Idyif, taman mimò ge gami dad dwata, du fye nun mebe gami.' 24 Taman fnigu di dale ku nebela di deg i dad kasla blawen, na i dad nun kas blawen nwèla na bléla di deg, na batgu di lifoh, na tay, tamsut sa i tingà baka!"

25 Teen Mosis i là gagan Aron fnang i dad bel Israél, na i kdee nimòla falohan, na mbaling ale i dad to nulé i dad dademela sduen. 26 Taman tadag Mosis di gufusuk di gumnè i kdeela na falbongan i taluan, manan, "I dad to msen di Dwata i Amu, salu gamu dini di deg." Na salu di kenen i kdee dad to bel Libay.

27 Kafnge én, manan di dad bel Libay, "Ani i dek Dwata i Amu, i Dwata fnangamfù dad bel Israél, kat satu gamu dad lagi, tmakas i faisyu, na nlibutyu lamngab di dademeyu dad bel Israél, na fnatiyu balù i dademe i dad flanekyu lagi, i dademeyu sgalak, na dademe i dad demeyu saldan." 28 Nimen i dad to Libay i dek Mosis dale. Na di duh én mdadong tlu libu dad lagi i mati. 29 Na kafnge én, man Mosis di dale, "Tmani gamu di dademe dad to, du di duh ani, tambaling gamu dad lifan Dwata i Amu, du tanimenyu i dek Dwata gamu, fagu di kfatiyu i dademeyu to i bel Israél, balù i gambet i dad ngàyu lagi, na gambet i dad flanekyu lagi. Taman di duh ani Dwata mlé gamu kafye."

30 Na di tmadol duh, man Mosis di dad to, "Gamgimò gamu i too blat salà. Kabay lêman agu mnagad di bulul, ditù di Dwata i Amu, du kengu gagan stulen di kenen, na nlifetan moon i salà mgimòyu di kenen."

31 Taman lêman samfulê Mosis mnagad ditù di Dwata, na manan, "E, Amugu Dwata, tay, too blat i salà tamgimò i dad to ani. Mimò ale i dwatala blawen du fnangamfùla. 32 Kabay begam nlifet i salàla ani, bay ku laam nlifet i salàla, gnibum i dagitgu mdà di libru i gusmulatam i dagit i dad tom." 33 Kabay tmimel Dwata i Amu, manan, "I dagit i to gamsalà di deg i gnibugu. 34 Mosis, mdà ge na nebem i dad to ani ditù di banwe gmangu di ge. Na nangam glifet, i kasaligangu i malak gamu di kaguyu. Kabay di kakel i banggu mlayam dale, toogu ale fanlayam mdà di kagsalàla di deg." 35 Kafnge én, fanlayam Dwata i Amu i dad bel Israél, du feben i satu tduk di dad to, du fnangamfùla i alung tingà baka, i nlegesla fimò ku Aron.

33

I kdek Dwata i Amu i dad to Israél mdà di banwe Sinay

1 Lêman talù Dwata i Amu di ku Mosis, manan, "Tnagakam i banwe ani, ge na i dad to tanebem lamwà di Idyif, na salu gamu ditù di banwe i tafakanggu ku Abraham, Isaak, na Dyékob. Hae, du fakanggu dale i tanà én, du blégu di dad bella. 2 Fasnagingu i satu kasaligangu malak gamu. Na falwàgu kadang di banwe blégu di gamu i dad to mnè déén, dunan i dad to Kanaan, i dad to Amori, i dad to Hiti, i dad to Férisi, i dad to Hibiti, na i dad to Dyébusi. 3 Salu gamu di banwe ditù, i tanà too mabù, taman too nun kakaan. Kabay là agu magin gamu di kaguyu, ken falmogu gamu, du too mgal i uluyu."

4 Na di kaklinge i dad to i gman Dwata, too ale mlidù, na fitela i klidùla, du landè di dale lamsak i dad kasla. 5 Hae, ani nimòla du tagman Dwata ku Mosis, manan, "Tnulenam i dad bel Israél ani, là agu magin dale, du ku magin agu, balù là mlo alò, ken sdulêgu ale falmo, du too mgal i ulula. Taman toola nwè i dad kasla di lawehla, na kafngen, neyegu ku tan i kibògu mukum dale." 6 Taman di kdàla di bulul Sinay, talà lamsak i kas i dad bel Israél.

I bong kneng Dwata i Amu

12 Na satu duh, man Mosis di Dwata i Amu, "Too glut dekam agu mebe i dad to ani salu di banwe i blém dale, bay laam fa tulen deg ku simto i fasnaginam dagu. Én senam alò gman, tagadeam agu, taman tanalékam agu na kanlehewam agu. 13 Kabay tabyà, ku lehew ge dagu, tdoam deg i kdee knayeam, du fye gadègu i knayeam ani, fye fadlug agu flehew ge. Na nangam glifet i dad to ani, ale i dad tom tamgalékam."

14 Na tmimel Dwata i Amu, na manan,
“Agu sa samnagin gamu, kel di banwe
gumdekgu gamu, na fagotgu gamu i banwe
i tafakanggu gamu.”
15 Na man Mosis di kenen, “Ku là ge
magin gami, nangam gami fdà di banwe
ani. 16 Hae, du ku laam gami nagin, tan i
kgadè i dademe dad to i kanlehewam agu
na i dad tom? Na ku samnagin ge gami,
dilèmi mahal gami di kdee dademe dad to.”
17 Na man Dwata i Amu di ku Mosis,
“I kdee fnim di deg ani, én i nimògu, du
kanlehewta ge, na tanalékta ge.”
18 Na too fakdo Mosis di Dwata, manan,
“Amugu Dwata, tabyà di ge, fitem di deg i
bong knengam, i ilè tadini ge.” 19 Tmimel
Dwata i Amu, manan, “Hae, fitegu ge i
kafyegu, bay alò fliusgu di munam, na lê di
munam fgadègu ge ku simto agu. Du agu
Dwata i Amu, na kandogu na mlé agu kafye
di balù simto i nalékgu. 20 Kabay là fakay ku
teenam i bawehgu, du balù simto to mite i
bawehgu mati sa.
21 “Neyem, tadag ge di bong batu ani,
mdadong di deg. 22 Na di klius i bong
knenggu, fkahta ge di gubsék i batu, na
snafangta ge i kmalgu kel di kliusgu ge.
23 Kafnge én, nwègu kmalgu na teenam i
kagolgu, bay là fakay ku teenam i bawe-
hgu.”

34

Knufil Mosis lwe batu i gablà gusmulat i dad flalò Dwata

1 Na man Dwata di ku Mosis, “Knufilam
lwe batu gablà gusmulat i dad flalògu,
salngad i dad muna batu tabangangam,
du déén lêmangu gusmulat i dad talùgu.
2 Fatlagad ge, du fayah flafus mnagad ge
di bulul Sinay, du snitem agu ditù di tah.
3 Là fakay ku nun magin ge mnagad, na
landè to fakay salu balù nè di bulul, na balù
dad lmanaf, landè fakay mteb di gugdak i
bulul.”
4 Taman kmufil Mosis lwe batu, salngad
i dad muna batu blé Dwata kenen. Na
too flafus di tmadol duh, mnagad kenen di
bulul Sinay, na neben i lwe batu ani, du ani
sa i dek Dwata kenen. 5 Na mdà di langit,
fdanà Dwata i Amu maglimun i labun, na
tadag di saféd Mosis, na fgadean kenen,
kenen Dwata i Amu. 6 Mlius kenen di muna
Mosis, na di kliusan kenen, manan, “Agu
Dwata i Amu, i Dwata too nun kakdo, na
mlé kafye, na là lumak flabè, na too fnò
i kakdo landè kgilin, na too gsalig. 7 Na
fitegu i kakdogu i là mgili, fagu di klifetgu
i dad sasè nimò, i klafà i knayègu, na i dad
salà i file libu dad to. Kabay i dad to mimò
salà, làgu fbayà, bay toogu fanlayam, na i
kaflayamgu dale ani, kel di dad fùla, na kel
fa di dad ngà i fùla.”
Én gman Dwata.
8 Kaklinge Mosis i gman Dwata, gasil
lkuad na fnangamfuan kenen, 9 na manan,
“Amugu Dwata, ku too glut kanlehewam
agu, fakdogu di ge, samnagin ge gami. Balù
i dad to ani too mgal i ulula, bay begam
nlifet i dad sasè nimòmi, na i dad salàmi,
na dnawatam gami na fbalingam gami dad
tom.”
10 Tmimel Dwata i Amu, manan, “Hae,
na makang agu di ge na di dad bel Israél.
Nimògu gamu i bong dee tnikeng, i dad
tnikeng là lmen mgimò di tah tanà ani, na
kadang teen i kdee dad bel Israél ku tan
i kalbong i gnagangu, agu Dwata i Amu.
11 Na nimenyu i kdee flalò blégu gamu
kadang di duh ani, na toogu falwà i dad
dademe bung dad to di banwe gusaluyu,
dunan i dad to Amori, i dad to Kanaan,
i dad to Hiti, i dad to Férisi, i dad to
Hibiti, na i dad to Dyébusi. 12 Na nang
gamu mimò balù tan kasfakangyu i dad
to di banwe gusaluyu, du ku én nimòyu
tlaab gamu, du là mlo balingyu lalò i sasè
nimòla. 13 Kabay di kakelyu, balingyu
lanbà i dad gudamsùla, falmoyu i dad batu
gumangamfùla, na fnugenyu i dad lahan
i tamgimòla i dwatala dnagit ku Asira.
14 Nang gamu mangamfù di balù tan galwà
di deg, du agu alò Dwata i Amu, na agu
alò mfun gamu, taman fanlayamgu simto
mlafà dagu.
15 “Na nang gamu mimò balù tan kas-
fakang i dad to di banwe gusaluyu, du
ku én nimòyu, di bang fnangamfùla i dad
ise glut dwatala, na damsù ale di dwatala
én, nlakla gamu magin dale, na ken gamu
mtabug kmaan i dad knaan i tagabléla di
dad ise glut dwatala. 16 Na kafnge én,

ken dnawatyu i dad ngàla libun, i dad mangamfù i dad ise glut dwata, du nimòyu yaan i dad ngàyu lagi. Na ku én, là mlo i dad ngàyu lagi mlafà dagu, du gagin ale di kfangamfù i dad yaanla i dad ise glut dwatala. 17 Nang gamu mimò i alung i kafbaweh balù tan du gumangamfùyu"
Én i gman Dwata di ku Mosis.
27 Na di kafnge ktulen Dwata i Amu i kdee kayean tulen, manan fa di ku Mosis, "Sulatam i dad gmangu di ge, du ani gine i fakanggu di ge na di dad bel Israél. Na ku nimenyu i dad gmangu, toogu dnohò i fakanggu ge, na i dad bel Israél." 28 Na déén Mosis di safèd i Dwata i Amu klo fat falò duh na fat falò butang, na klon ditù là kmaan na là minum. Na di bang én, sulatan di dad lwe batu, i dad man Dwata gablà di fakangan, dunan i sfalò flalò.

Too mneng i baweh Mosis

29 Na di kasol Mosis mdà di bulul Sinay, mebe kenen i lwe batu gugsulat i sfalò flalò, na laan gadè too mneng kadì i bawehan, du mdà di kastulenan di Dwata i Amu. 30 Na di kite Aron na i kdee dad bel Israél i baweh Mosis, na teenla too mneng, too ale likò fdadong di kenen. 31 Kabay tlo ale Mosis, taman Aron na i kdee dad tua i dad to, fdadong di kenen, na stulen Mosis di dale. 32 Kafnge én, stifun di glibutan i kdee dad bel Israél, na fgadè Mosis di dale i kdee dad flalò fgadè Dwata i Amu di kenen, ditù di bulul Sinay.
33 Di kafnge Mosis stulen di dale, snafangan i bawehan, du fye là ale fakay meye i bawehan. 34 Kabay di gal kfusukan di gumangamfù di Dwata i Amu, du stulen di kenen, nwean i safang bawehan kel di kalwaan lêman. Na di kalwaan tulenan di dad bel Israél i kdee flalò Dwata di dale, 35 na teenla i kneng i bawehan. Kafnge én, lêmanan snafang i bawehan, kel di bangan lêman stulen di Dwata i Amu.

40

I kafdak Mosis i gumangamfù di Dwata i Amu

1 Na lêman talù Dwata i Amu, di ku Mosis, na manan, 2 "Di tnanin duh, di tnanin bulen, fdakyu i gumangamfùyu i galyu gustifun. 3 Fkaham di lam i bong kaban nlafin blawen, i gumkah i lwe batu gugsulat i sfalò flalò, na tlawéngam i satu kurtina di munan. 4 Nebem di lam i lamisa na fkaham i dad kandeenan di tahan. Kafnge én, nebem di lam i gumkah dad salò na fkaham i dad saloan. 5 Na fkaham i gudamsù blawen, i gumtam i fye bun, di muna i bong kaban maglafin blawen, i gumkah i lwe batu gugsulat i sfalò flalò. Na léam tlawéng i satu kurtina di gufusuk di gumangamfù.
6 "Na fkaham i gudamsù i gusmakuf i dad lmanaf, di muna i gufusuk. 7 Fkaham i gal gumalob di gutngà i gufusuk di gumangamfù, na i gal gudamsù, na nlamam yéél. 8 Kafnge én, nlanebam i glibut di lwà i gumangamfù, na tlawéngam i satu kurtina di gufusuk di nasel i gumlanebam ani.
9 "Na nweam i fngalo, i fngalo ilè i kablé di Dwata, na snabulam i gumangamfù ani, na i kdee kandeenan di lam. Én nimoam duh ani, dunan ilè kdee ani, agu mfun, agu Dwata i Amu. 10 Na kafnge én, salngad nimoam di gudamsù i gusmakuf i dad lmanaf, na i kdee kandeenan, du ilè i gudamsù ani agu mfun, agu Dwata i Amu. 11 Na léam snabul i fngalo ani, di gumalob na i gumkah dun, du ilè agu mfun nan, agu Dwata i Amu.
12 "Kafnge én, faginam Aron na i dad ngaan lagi di gufusuk i gumangamfù na falobam ale. 13 Na di kalobla falsakam Aron too fye klawehan, i klawehan lsakan di kadsuan di deg, na nlamogam kenen fngalo, na blém kenen di dagu, du ani ilè kenen mbaling i bàgu. 14 Na i dad ngaan lagi, fdadongam déén, na léam falsak dale. 15 Na nlamogam ale fngalo, salngad kiboam i màla, du fye mbaling ale gal bàgu, na mimò ale di dagu. Du di klamogam dale fngalo, i kgimòla gal bà, là tlag bay kel di kdee dad bella, kel di landè sen."
16 Na nimò Mosis i kdee dek Dwata i Amu kenen. 17 Taman di tnanin duh di tnanin bulen di galwen fali i kagalwàla mdà di banwe Idyif, fafdak Mosis i gumangamfù di Dwata i Amu, i galla gustifun.

I gumangamfù too fnò i bong kneng Dwata i Amu

34 Di kafngela mimò i gumangamfù di Dwata galla gustifun, maglimun labun i gumangamfù ani, na di lam too fnò i bong

kneng Dwata i Amu. 35 Du maglimun labun
i gumangamfù galla gustifun, na du ditù di
lam too fnò i bong kneng Dwata i Amu, là
gfusuk Mosis.
36 Ku magket i labun na mgili mdà di
gumangamfùla, lê magu i dad bel Israél,
du lalòla. 37 Kabay ku là magket i labun
di gumangamfùla, là ale magu, silang ku
magket na mgili i labun. 38 Taman i labun
Dwata i Amu, mlimun i gumangamfùla di
mduh, na di butang dminè i labun salngad
i lifoh. Na di dad kagu i dad bel Israél,
fakayla teen i kasnagin Dwata i Amu dale,
du teenla i labun ani di mduh, na i labun
ani dminè di butang.

Ruth
I Santulen Gablà ku Ruth

Kafaglabat i libru Ruth

I santulen di libru Ruth gablà di kili satu satlamin di banwe Moab di bang kbitil. Klola déén mati i lagi na i lwe dad ngaan lagi, na alò gtagak i yêla dnagit ku Naomi na i lwe tewen dnagit ku Orfa na Ruth. Na fandam Naomi samfulê kenen di banwe i gumdaan, dunan Bétléhém di Israél, na too fakdo Ruth ku Naomi ku falohan magin kenen.

Na di kulêla di Bétléhém neyela Boas, i gaked yaan Naomi, du ftabeng ale kenen. Midul i duh na midul i butang na nwè Boas Ruth du nimoan yaanan. Na dad bel mdà di malay ani, dunan Harì Dabid na i To Mgalék Dwata gal fatan i dad to Israél, dunan Dyisas Krayst.

Na di libru Ruth ani gumite i kibò Dwata mifat i dad ton di kdee klidùla, na kibò Dwata dmohò i fandaman gablà di kagalwà.

I kili Élimélék na malayan ditù di banwe Moab

1-2 Di muna, di landè fa harì i dad to di banwe Israél mkel i bong kbitil. Na nun satu lagi dnagit ku Élimélék mdà di lumbuk dnagit Éfrata mnè di banwe Bétléhém glam di banwe Dyuda. Élimélék na yaanan na lwe ngàla lagi dnagit ku Malon na Kilyon mili flo di banwe Moab, du mdà di kbitil. Na klola mnè déén, 3 baling mati Élimélék, na gtagak i yaanan Naomi na i lwe ngaan lagi. 4 Na kafnge én, mwè i lwe ngaan lagi yaan mdà di Moab, na dagitla Orfa na Ruth. Di fan fnge i sfalò fali knèla déén, 5 mati Malon na Kilyon, na alò satu Naomi gtagak, talandè yaanan na dad ngaan.

I kasfulê Naomi di banwe Bétléhém

6 Na di kaklinge Naomi nun tabeng Dwata i Amu i dad ton di Israél fagu di kablén kafye ulê di dad fulela. Taman fatlagadan i kdaan di Moab gagin i dad tewen libun du mulê di banwe Bétléhém. 7 Na tagakla i gumnèla déén na salngan ale mdà, du samfulê di banwe Dyuda, bay déén di dalan, 8 man Naomi di dad tewen, manan, “Fye fa baling ku mulê gamu di dad tuayu. Na fye ku Dwata i Amu malas gamu kafye salngad i kafafyeyu deg na i dad yaanyu tamati. 9 Na fye ku Dwata i Amu tamlas i yaanyu, du fye nun fye knèyu.”

Na di kmanan ani, nalakan ale na tatì ale sakwak, 10 na manla di ku Naomi, manla, “Là, du kayèmi magin ge mulê di dad tom.”

11 Kabay man Naomi, “Dad ngàgu, fye fa ku samfulê gamu di dademeyu. Tan i duenyu mayè magin deg, du landè sa dademe ngàgu lagi i tlasgu yaanyu. 12 Dad ngàgu, mulê gamu, du too agu tua nan, na là fakay ku lêman agu mwè yaan. Na balù fa ku fakay agu mwè yaan kadang butang ani na nun dad ngàmi lagi, 13 gamfatan gamu fa kè kel di kbongla na là gamu baling mayè i dademe? Ken là gamu gamfatan. Tay, fanlayam agu Dwata i Amu, na mlidù agu du gagin gamu di kaflayamgu.” 14 Kaklingela i man Naomi lêman ale sakwak.

Kafnge én, nalak Orfa i tewen libun na mulê, bay Ruth lkafan Naomi du too mayè magin kenen.

15 Taman man Naomi di kenen, “E tingàgu, neyem i lwayam tamulê di dad ton na di dwatan, fye ku magin ge kenen.”

16 Kabay baling tmimel Ruth, manan, “Nangam agu ftagak ge. Faloham agu magin,
du kayègu magin ge balù tanè i gusalum,
na mnè balù tanè i gumneam.
I dad tom mgimò kadang i dad togu,
na Dwatam mgimò kadang i Dwatagu.
17 Na balù tanè gumatim, déén kayègu gumati,
na déén gulambang deg.
Fye ku Dwata i Amu, toon agu fanlayam
ku tnagakta ge di là fa fati i samkah gite.”

18 Na di kdilè Naomi too mdà di nawa Ruth magin, laan kenen nleges mulê.

19 Taman fadlug i lwe ani salu di Bétléhém. Na di kakella déén, dee gusalu nawa i dad to, du tikeng ale di kagkah Naomi du landè yaanan na dad ngaan. Na sasalek i dad libun, manla, “Naomi kè ani?” 20 Na man Naomi di dale, manan, “Nangyu agu dnagit ku Naomi, i to lehew, bay balingyu agu dnagit Marah, i to mlidù,

du too féét i gnagugu i kfagu deg Dwata Too Mtulus. 21 Du di kdàgu dini di muna fa, too nun gebegu, bay di kafasfulê Dwata i Amu deg landè gebegu. Taman nangyu agu dnagit i to lehew, du knagol agu Dwata i Amu Too Mtulus, na fanlayaman agu."

22 Na ani kagkah i kulê Naomi mdà di banwe Moab gagin i tewen Ruth fdu di Moab. Na di kasfulêla di banwe Bétléhém tabang i kaktu satu fla dnagit barli.

2

I kaktu Ruth di nligo Boas

1 Na nun gaked Naomi gsen di yaanan Élimélék, dnagit ku Boas, i to too mgafè na too nun knunan.

2 Na satu duh, man Ruth di ku Naomi, manan, "Begam agu faloh salu di nligo gukamtu i dad to, ken nun kamdo deg na falohan agu muku i barli gtagak i dad to kamtu."

Na tnimel Naomi, manan, "Hae tingàgu, fakay sa."

3 Taman salu kenen di satu nligo na laloan i dad to kamtu na nukun i barli gtagakla. Na too fye, du én gumukun di nligo Boas, i gaked Élimélék. 4 Na là mlo kel Boas mdà di Bétléhém, na manan di dad to kamtu, "Fye ku Dwata i Amu samnagin gamu."

Na tnimella kenen, manla, "Fye ku Dwata i Amu mlé kafye di ge."

5 Na di kite Boas ku Ruth, snalekan i ulu di dad to kamtu, manan, "Simto i lamnok libun atù?"

6 Tmimel i ulu, manan, "Dunan i libun mdà di banwe Moab magin ku Naomi. 7 Mbal kenen di deg ku fakay kenen mlalò i dad to kamtu na muku i dad mtatekla. Na too kenen mimò mdà di flafus kel ani. Na alò kenen ftud là mlo di lawig."

8 Na fdadong Boas di ku Ruth, na manan, "E Tuy, fanlingem agu. Nang ge muku di nligo i dademe to. Dini i gumukum di saféd i dad saliggu libun. 9 Neyem ku nè gukamtu i dad saliggu na laloam ale. Tatnalùgu i dad lagi nangla ge snamuk. Na ku malinum ge, tatì ge mwè yéél di dad tibud i tasulula."

10 Na di kaklinge Ruth i gman Boas, lkuad na kudung di blian, du fdanaan i kton di kenen, na manan, "Tan kè duenam too fafye deg? Gadeam sa kè, ise agu to mdà di banwe ani."

11 Na man Boas, "Talingegu ku tan i ktabengam i tewem mdà di bang i kfati yaanam kel ani. Na mdà di kakdom kenen tagakam i dad tuam, na i banwem, na mnè ge dini di saféd i dad to i laam gadè. 12 Fye ku Dwata i Amu, i Dwata i dad bel Israél i gufaklungam, malas ge i kafye nimoam na smikof di ge i untungam." 13 Na man Ruth, "Tay i kafyem deg, Amugu, du tatangalam i nawagu di too fye ktaluam di deg, balù là agu gasngad di satu fasakam."

14 Kel i bang kakaan, tlo Boas kenen, manan, "Dini ge na salngan ge gami kmaan i fan na lnabam di sabew." Na di ksudengan di saféd i dad to kamtu, blé Boas kenen i knaan. Taman kmaan kenen kel di kabsolan na nun fa gdè knaanan. 15-16 Na di kdaan salu di gumimoan man Boas di dad saligan, "Falohyu kenen muku i dademe di gumatangyu, na ndotyu fa dademe kigan di bnatangyu du tagakyu kenen, na nangyu kenen nngak."

17 Taman muku Ruth kel kifu. Na kafnge én, nlékan i tanukun na mlukas sfalò kilu i kalbongan. 18 Na neben mulê di lunsud, na fiten di tewen libun i kalbong gukun na blén di kenen i gdè knaanan bong duh.

19 Na tikeng i tewen libun i kalbong mgukun. Taman snalekan, manan, "Tanè gumukum gine na simto mfun dun? Fye ku Dwata i Amu mlé kafye di to kamdo ge."

Taman tulen Ruth di tewen i nligo gumimoan nfun i to dnagit Boas.

20 Na man Naomi, "Fye ku Dwata i Amu mlé di kenen i bong kafye. Là ite kadì glifet Dwata i Amu, du galan dnohò i dad fakangan di dad to mto na balù di dad tamati. I lagi én too gakedta, taman là fakay ku laan ite nifat."

21 Na man Ruth, manan, "Too fye, du tagman Boas di deg fye ku samfulê agu na fadlug muku magin i dad saligan kel di kti i kantun."

22 Na man Naomi di ku Ruth, "Too fye sa tingàgu, fye ku laloam i dad salig Boas libun, du ku mimò ge di nligo i dademe to ken nun gusaseam."

23 Taman lalò Ruth i dad salig Boas libun,
na fadlug muku kel di kti kaktu i barli na
trigu. Na mnè fa kenen di saféd i tewen
libun.

3

I kafngabal Naomi yaan ku Ruth

1 Na di satu duh man Naomi di tewen
Ruth, manan, "Tingàgu, tabanggu fannga-
bal ge yaan, du fye nun mifat ge. 2 Na
fandamam Boas i nun dad saligan gumagi-
nam, kenen sa i gakedta. Taman fanlingem
agu, kifu ani mlék kenen i barli. 3 Taman
funa ge dyo, na fkaham i fangbun, na
lsakam i fye klaweh. Kafnge én, salu ge
ditù di gumlékan, bay nang ge fgadè ku
Boas ku déén ge, silang ku tafnge kenen
kmaan na minum. 4 Na toom neye ku tanè
i gumilean, na ku takudang nketam i dafat
i blian na milè ge gsen di blian. Na kadang
tulenan ge ku tan i nimoam."
5 Na tmimel Ruth, manan, "Hae, ni-
mengu i kdee manam."
6 Taman mdà Ruth na salu di gumlèk, na
nimoan i kdee i gman tewen di kenen.
7 Na di kafnge Boas kmaan na minum,
too lehew i nawan, na milè kenen di saféd
i dad barlin na kudang. Na too fganag
fdadong Ruth di gumilean na nwean i
dafat i blian na milè kenen gsen di blian.
8 Di tatngà butang, makto mukat Boas,
na neyen di glibutan na teenan i nun libun
milè di blian. 9 Na snalekan, "Simto ge kè?"
Tmimel Ruth, manan, "Amu, agu sa i
saligam Ruth. Na du ge sa i gakedgu fakay
ku nsoam agu di kbalugu, taman begam
kah i kilil saulam tahà di deg du ilè nweam
deg du yaanam."*
10 Na man Boas di kenen, "E Tuy, fye
ku Dwata i Amu mlé di ge kafye, du di
muna, toom kando i tewem libun Naomi,
bay i kafye nimoam ani, mdatah fa di
muna nimoam. Na gablà moon ku mnga-
bal ge i lamnok lagi, balù landè knunan,
bay knagolam i ge knayè. 11 Na taman
nangam fsamuk i nawam, du nimògu i
kdee knayeam, du gadè sa i kdee dad to
di Bétléhém na ge i too fye libun. 12 Glut
deg sa gaked i tewem lagi i tamati, na là
fakay ku làta ge nifat, bay nun fa satu to i
too mdadong i kgaked i tewem dun di deg.
13 Na tatì ge milè dini kel mwal, na kadang
flafus santulengu di satu gaked atù ken
mayè mifat ge. Na ku nwean ge yaanan too
fye, bay ku là, fagu di dagit Dwata i Amu
nwèta ge yaangu."
14 Taman milè Ruth di blian, bay di là fa
mwal mték kenen, du là mayè Boas ku nun
to gmadè déén kenen.
15 Di là fa mdà man Boas di kenen,
"Nebem dini satu daféngam na nbelam."
Na di kagbelan dun, kok Boas déén mlukas
lwe falò lime kilu barli na nketan du fsudù
kenen. Kafnge én, mulê Ruth.
16 Kakel Ruth di tewen libun, snalek i
tewen, manan, "Tingàgu, tan i gukel i ni-
moam ditù di gumlék fali?"
Na santulen Ruth gablà di kdee kafye
mgimò Boas di kenen. 17 Na manan fa,
"Man Boas di deg fye ku di kulêgu nun
gebegu, taman blén deg i bong barli ani."
18 Na man Naomi, "Tatiam fantahà i
nawam kel di gadeam ku tan i gukel i nagu
Boas. Du laan sa ftud di duh ani silang ku
gadean tan gukel i kdee ani."

4

I kasdeme Boas na Ruth

1 Na salu Boas di gustifun di gufusuk i
lunsud na sudeng. Na di kakel satu gaked
Élimélék, i to man Boas di ku Ruth, tlon, na
manan, "Dini ge leg, sudeng ge." Taman
fdadong di kenen na sudeng.
2 Na fatlo Boas sfalò di dad ulu mebe i
lunsudla na fsudengan ale déén. 3 Kafnge
én, manan di gakedan, "Na du tasamfulê
Naomi mdà di Moab, kayean ku fabli i tanà
nfun i gakedta Élimélék. 4 Fandamgu fye
gadeam ani, taman tulengu ge di muna i
dad to sudeng dini, du fye ku mayè ge, na
bnayadam. Kabay ku là ge mayè, gasilam
tulen deg fye gadègu, du landè dademe to
fakay mwè i tanaan galwà di ge funa na
kafnge én deg."
Na tmimel i to én, manan, "Hae,
bnayadgu." 5 Na man Boas di kenen, "Ku

* **3:9** Satu flalò lalò i dad bel Israél dunan ani: Ku nun libun balu, là fakay ku là nwè i satu gaked i yaan i to mati, du fye nun bel i to mati fagu di kenen, na fye nun mifat i yaan i to mati.

bnayadam i tanà Naomi, gagin Ruth i libun
mdà di Moab di kbayadam dun, du fye i
tanà én là gwè i dademe to, bay gfun i dad
bel Élimélék, i to tamati."
6 Na di kaklinge i to én i man Boas,
manan, "Ku én, blégu di ge i kaglut ge fakay
mayad dun. Du ku bnayadgu, i muna
dad ngàgu là gamfun i tanà én. Taman ge
mayad."
7 Na di bang atù, i tagnè nimò i dad bel
Israél, ku nun mwè tanà ku demen mlé i
kaglutan mwè dun, i to mlé i kaglutan mwè
dun, nlusan i lafin blian na blén di to mwè
i tanà. Ani kibòla fgadè tafye kastulenla.
8 Taman di kman i to én di ku Boas,
kenen i fakay mayad tanà gakedla, nlusan
i talumfaan na blén di ku Boas.
9 Kafnge én, man Boas di dad sfalò ulu
na di kdee dad to déén, manan, "Na di duh
ani, tamite kdeeyu i kbayadgu di ku Naomi
i tanà nfun i dad mati dunan Élimélék na
dad ngaan Kilyon na Malon. 10 Na gakuf
di kbayadgu i tanà én, i libun balu mdà
di Moab, dunan Ruth i yaan Malon. Na
kenen nimògu yaangu, du fye gfun i dad bel
Élimélék, i to tamati, i tanà én kel di atuan,
na i dagit Élimélék là glifet i dad belan na i
dad to di banwen. Na di duh ani, gamu sa
tamite i kdee ani."
11 Tmimel i dad sfalò ulu na i kdee dad to
déén, manla, "Hae, gami sa tamite i kdee.
Fye ku fasngad Dwata i Amu i yaanam
kadang di ku Rakél na Liya,
du dee dad ngàla di ku Dyékob.
Fye ku ge kadang satu mdatah to di lum-
bukam dunan dad bel Éfrata
na mdengeg di banwe Bétlehém.
12 Na fye ku mdatah i dad ngà blé Dwata
i Amu kadang fagu di lamnok libun
ani,
salngad i kdatah i dad ngà i gutam-
bulam Féris, i tingà lagi Dyuda na
Tamar."

Boas na dad belan

13 Kafnge én, nwè Boas Ruth na nimoan
yaanan. Na banlé Dwata i Amu kafye na
mbaling maltien Ruth na lagi i tingaan.
14 Taman man i dad libun di banwe ani
di ku Naomi, manla, "Dnayenito Dwata
i Amu, du di duh ani laan ge glifet, bay
tablén ge i fuam lagi, du fye nun mifat
ge. Na fye ku satu duh mdengeg kenen
di klamang banwe Israél. 15 Flehewan ge
na nifatan ge di ktuam, du kenen i tingà
i tewem libun i too mbong nawa ge. Na
i kakdon ge, mdatah fa di fitu tingà lagi."
Ani man i dad libun di ku Naomi.
16 Kafnge én, nwè Naomi i fuan lagi na
nifatan. 17 Na man i dad libun demen
saldan, "Tanun lêman tingà Naomi lagi."
Na dnagitla kenen Obéd.
Na Obéd i mà Dyési i mà Dabid i harì.
18 Taman ani i gumbel Féris kel di ku
Dabid dunan:
Féris i mà Hésron,
Hésron i mà Ram,
19 Ram i mà Aminadab,
20 Aminadab i mà Nason,
Nason i mà Salmon,
21 Salmon i mà Boas,
Boas i mà Obéd,
22 Obéd i mà Dyési,
na Dyési i mà Harì Dabid.

Salmo
I Libru Lingag dad Bel Israél

Kafaglabat i libru lingag dad bel Israél

I libru Salmo ani, dunan i libru lingag i dad muna to nalék Dwata, dunan dad bel Israél. Harì Dabid smulat i gudee lingag ani, bay nun dademe sulat i dad ngà Korah, Harì Solomon, na dademe dad to. Nun dademe dad lingag mdà di Salmo là fa nubad di talù Blaan, taman là ale fa gakuf di libru ani.

Flehew i dad to Dwata fagu di klingagla dad lingag ani, na dmasal ale dmayen na mlé fye di kenen. Msal ale di dad salàla, na mni tabeng di Dwata di klungayla, kaflayamla, na klidùla. Nun dad lingag dmayen dad nimò Dwata. Di Salmo 8 na 19 teen dini i kafye na kdatah Dwata na bong kakdon landè kgilin. Na teen gablà di too matlu harì mebe i kagot Dwata di Salmo 2.

Di là fa sut Krayst di tah tanà ani fgadè Dwata dademe kaflayam nagun di kfatin mdà di salà i dad to di Salmo 22. Fgadean i kafye Tnaluan na dad flaloan di Salmo 19, 89, na 119.

Mdà di muna fa kel ani, nlingag na bnasa i dad to Dwata dad Salmo du gatgal i kafaglutla na gaflehew Amula Dwata. I dad Salmo lê tmabeng i dad ton di kfangamfùla di kenen.

Salmo 1

1

I lwe dalan nalék i dad to

1 Too nun kafye di to
là magin di flau dad to sasè,
na là sgalak di dad to gamsalà,
na là makuf di kadoy i dad to landè gukmamula Dwata.
2 Kabay én too gaflehew kenen i flalò Amuito Dwata;
saflas mduh na butang galan fandam i flaun.
3 Fye kagkahan, gambet i kayu fule mdadong di kilil i yéél
munge di bang kbungen na là mlanas i doonan.
I to gambet én, i kdee nimoan nun gukelan.
4 Kabay i dad to sasè là gambet én i kagkahla,
bay gambet ale baling i afa falis i nus na lana,
5 du mdà di ksasèla, di duh kukum Dwata, landè kagalwà i dad to sasè di kukuman,
na là gakuf i dad to gamsalà di kastifun i dad to matlu di kanfe Dwata.
6 Gadè Amuito Dwata i gumagu i dad to matlu, na nalakan ale di dalanla,
bay i dalan gumagu i dad to sasè déén di gumalmola.

Salmo 2

2

I harì mgalék Dwata

1 Tan duen i dad to di sahal banwe mngabal i kfagu misan Dwata?
Mngabal ale kfagu, bay landè gukelan.
2 Sasatu nawa i dad harìla;
i dad ulula, stulen ale i kibòla misan Dwata i Amu,
na misan i harì mgalék Dwata magot i kdee.
3 Manla, “Fantoito dad ikat ale Dwata gito, fye landè gumagotla gito.
Hae, lamwà ito di kagot Dwata.”
4 Kabay Amuito Dwata tì mulé ditù di gusudengan di langit,
na nadoyan ale.
5 Na kafnge én, nngakan ale du too malbut;
na too ale likò mdà di bong kalbutan dale.
6 Man Dwata, “Ditù gufnègu i harì mgalékgu di deg bulul, dunan Sion.”
7 Na man i harì mgalékan, “Tulengu i gman Dwata di deg.
Én i gmanan di deg, ‘Ge i tingàgu,
na di duh ani tafdatahta ge du tafgadègu agu i maam.’
8 Man Dwata, ‘Mni ge di deg na bléta ge i kdee banwe;
gfunam i kdee di tah tanà.
9 Falmom kadang i dad dmuen ge fagu di kgal i kagotam,
gambet kalmo i kulang tanà tudaam di tanà.’ ”
10 Taman too gamu fgeye, gamu dad harì di tah tanà, ken falmo gamu i harì mgalék Dwata;

fafulung gamu dad ulu di dad banwe.
11 Fgal gamu mimò i knayè Dwata i Amu,
na kanlikòyu kenen.
12 Tooyu fdanà i ktoyu di kenen du fye laan gamu kalbut,
na fye laan gamu fles fnati;
du ken mlal kel di gamu i kalbutan.
Kabay i dad to fdadong di kenen, du kenen i guflidungla
too nun kafyela.

Salmo 3

3

I to là likò ku nun dmuen kenen

Ani lingag Dabid di kilan mdà di tingaan Absalom.
1 E Amugu Dwata, file i dad mnang nawa deg!
Too dee nan dad mbaling dmuen deg!
2 Dee mangman gablà di deg,
"Là kenen tnabeng Dwata."
3 Kabay ge, Amugu Dwata, ge i klung di glibutgu;
ge i fulê i dengeggu,
na ge fulê i kgal nawagu.
4 Tafalbonggu i katlogu di Amugu Dwata du ftabeng agu di kenen,
na fanlingen agu mdà di bulul gumnean.
5 Taman fakay agu milè na kudang na là agu likò;
mukat agu na landè gaslokgu, du i Amugu Dwata i munung deg.
6 Na balù nun sfalò libu to dmuen deg di glibutgu,
là agu likò.
7 Gasil ge, Amugu!
Falwaam agu Dwatagu!
Du ge falmo i dad to dmuen deg gambet kasféam i kakim dad lmanaf fan makét,
na gambet katfoam i kifanla fye landè mgimòla.
8 I kagalwà mdà alò di Amuito Dwata.
Banlém moon kafye i dad tom.

Salmo 4

4

I dasal satu to smalig di Dwata

Ani satu lingag Dabid.
1 E Dwata, i msen deg di katlu nimògu,
tnabengam agu di katlogu ge.
Ge i gal falwà deg di kaflayamgu,
taman begam agu kando na fanlingem i dasalgu.
2 Gamu dad to, kel di kilen dé i kafalmoyu i fye dagitgu?
Fadlug gamu dé di sasè nimòyu landè gukelan, di kbelyu i kakakéng gablà di deg?
3 Fandamyu ani, i to mimen knayè i Amun Dwata, mgalékan du nun gukmamun dun,
taman fanlinge Dwata i katlogu kenen.
4 Gablà moon ku nun klikòyu, na nang gamu fadlug mimò sasè.
Too gamu fanak na fandamyu ani, balù fa déén di gumilèyu.
5 Na mlé gamu di Dwata i glut dsù, i knayean di salà mgimòyu,
na smalig gamu di kenen.
6 Dwata, dee to gal mni di ge, manla, "Simto dé kamdo gami?
Kandom gami moon, na banlém gami, Amumi Dwata, i kafye."
7 Kabay deg, tagablém deg i klehew nawa mdatah fa di klehewla di dangan i bong kaktu,
di landè gukulang i knaanla na ninumla.
8 Milè agu na kudang na too nun ktanak nawagu.
Amugu Dwata, mdà di ge alò landè sasè mkel di deg.

Salmo 5

5

I dasal kafni klung di Dwata

Ani satu lingag Dabid.
1 E Amugu Dwata, fanlingem i dasalgu,
na balù i mnè fa di lam nawagu, i làgu gagan mangman dun, begam fanduf.
2 Ge i Harìgu na Dwatagu, fanlingem i kafnigu di ge,
du alò ge i gudmasalgu.
3 Amugu Dwata, di flafus lingem i talùgu,
di ksut i duh dmasal agu di ge na fatangu i ktimelam deg.
4 Gadègu ge i Dwata landè ayè i sasè nimò,
na laam faloh ku nun sasè to mnè di safédam.

5 I to fdatah i kton là gtadag di kanfem,
du toom knang nawa i kdee to mimò sasè.
6 I dad to gal tmulen kéng falmom;
toom knang nawa i to mayè mati to na i to mlimbung.
7 Kabay agu, fakay agu fusuk di gumneam du mdà di bong kakdom landè kgilin.
Déén di gumangamfù di ge, di Bong Gumneam, fdanàgu i ktogu di ge gagin i klikògu.
8 Amugu Dwata, begam agu nalak di matlu nimò salngad ge,
du fye là agu fisan di dad dmuen deg.
Tdoam deg ku tan i dalan knayeam gumagugu.
9 Én fnigu du dad to dmuen deg, landè manla gsalig,
na én alò kayèla falmo.
I bàla gambet sol i lbang là maglimun,
fagu di kafdagla ftatekla i demela to.
10 Taman nukumam ale, Dwata,
fye moon ku i dad sasè nimòla mulê di dale.
Knagolam ale du tadee dulê nlafàla i knayeam,
na taknagolla ge.
11 Kabay i dad to smalig di ge, banlém ale klehew,
fye too ale gal mlingag di klehewla.
Kanlungam ale, na lehew di ge i dad to ani i mbong nawa ge.
12 E Amugu Dwata, ge i mlé kafye di dad to matlu,
na i kakdom smafang dale gambet i klung.

Salmo 6

6

Dasal i to nun blat kliduan

Ani satu lingag Dabid.

1 E Amugu Dwata, nangam agu nngak fagu di sasè kalbutam;
nangam agu fanlayam di slà too minit i kaflabeam.
2 Kabay, Amugu Dwata, kandom agu du too agu mlungay;
tangalam agu, du landè galgu.
3 Too msamuk i nawagu.
E Amugu Dwata, kilen dé i ktabengam deg?
4 Lê ge fdadong di deg, Amugu Dwata, na falwaam agu di fati,
du i kakdom landè kgilin.
5 Du ku tamati i to landè kiboan faldam ge,
na landè to dmayen ge déén di lam i lbang.
6 Too agu mlungay nan di kablat klidù i nawagu;
klit butang tì agu msabew i lwakgu,
na too fafê i gumilègu mdà di kngelgu.
7 Tafan agu là mite di kngelgu gambet i to too tua,
du too sè klidù i nawagu mdà di kdee mnang nawa deg.
8 Fawag gamu di deg, gamu dad to mimò sasè,
du fanlinge Amugu Dwata i sdanangu na tnabengan agu.
9 Fanlingen i kafnigu tabeng di kenen,
na tnimelan i dasalgu.
10 I kdee to dmuen deg mya kadang, na làla gadè i nawala.
Là mlo ani, nkel ale i kfisan, na mila ale di kyàla.

Salmo 7

7

I dasal i to mni i matlu kukum

Ani satu lingag nlingag Dabid du mdà di gman satu bel Bénhamin dnagit Kus.

1 E Amu, ge i Dwatagu na ge i guflidunggu;
kanlungam agu di kafsasè dad damlu deg, na falwaam agu di agotla,
2 ken én kibòla deg kadang, kanfèla, na sankahla agu, gambet nimò i labè lmanaf liyun,
na landè dademe tmabeng deg.
3 E Amu, E Dwatagu, ku glut tagamsalà agu,
ku glut mgimògu i salà manla,
4 hae, ku glut i manla gbalasgu sasè i fye nimò i demegu to di deg,
na di landè gumdaan tatìgu fatduk i to dmuen deg,
5 ku glut gambet én i nimògu, fakayla agu dlu na kanfè,
na fakay ku fnatila, na fbayàla agu gtidol di tanà.

6 E Amugu Dwata, neyem i kagkahgu du
i dad to dmuen deg too sè kalbutla
deg.
Fitem dale i kalbutam, na tnabengam
agu;
na ge mukum deg, Dwatagu, fagu di
matlu kukum i knayeam.
7 Hae, santifunam i kdee to di glibutam,
na sudeng ge déén di gusudeng i too
mdatah ganlal ditù di tah;
8 du ge, Amugu Dwata, i mukum i kdee to.
Nukumam agu fagu di katlugu,
na fitem di dad dmalam deg landè
kaglut di kdalamla deg.
9 Tanlagam moon i sasè nimò i dad to sasè,
na tnabengam i dad to matlu di fye
nimòla,
du ge i Dwata too matlu,
na ge i meye ku fye demen sasè i mnè
di fandam na nawa i dad to.
10 I kamlung deg, dunan Dwata Too
Mdatah,
i falwà dad to matlu di lam nawala.
11 Dwata, too matlu i kukuman;
na klit i duh kalbutan dad to sasè.
12 Du ku là msal i to di salaan gambet néhê
Dwata i faisan du fanlayam kenen,
na bantulan i boholan, na fatlagadan i
tunulan.
13 I dad tekan gamfati tasanan fatlagad,
na tanlun di lifoh dad gsà i tunulan.
14 I to sasè salngad i to maltien:
i bnê di lam tienan i sasè fandam,
na fadlug lamnok i sasè én,
di ksutan, klimbung na kakakéng.
15 Na i to sasè lê gambet i to makol i too
mngalam sol guftatekan i demen to,
bay kenen baling i mtatek di sol
nakolan.
16 Hae, kenen kto gumulê i kafsasean i
demen to,
na baling kenen i tamduk mdà di
klabean.
17 Mlé agu fye di Amugu Dwata mdà di
bong katlun,
na mlingag agu dmayen i Amugu Too
Mdatah.

Salmo 8

8

I kdatah Dwata too gamtikeng

Ani satu lingag Dabid.

1 E Amumi Dwata, ge gumdatahmi, too
mdengeg i kdatah dagitam di kla-
mang banwe;
magdayen i kdataham kel ditù di tah
langit.
2 Tdoam dad ngà, na balù dad too malnak
ngà, dmayen i kdataham;
taman landè kibò dad to dmuen ge
gafdadong di ge;
fafanakam dad to dmuen ge na i dad to
mnang nawa ge.
3 Di galgu keye di langit, i tanimoam fagu
di bong kfulungam,
i bulen na blatik tafkaham di
gugkahla,
4 gamsalek agu i ktogu ku tan i duenam gal
faldam i dad to,
na tan i duenam mifat dale, du alò to
sa.
5 Kabay tafdataham i dad to fan salngad di
kdatah dad kasaliganam di langit,
na tagablém di dale i bong kdatah na
afè salngad i harì.
6 Tafagotam dale kdee mgimoam,
na i kdee slamem gsalig di dale:
7 kdee lmanaf di gumnè, na dad lmanaf di
bnas,
8 na dad anuk di bnas, dad nalaf, na kdee
mnè di lam i mahin.
9 E Amumi Dwata, ge gumdatahmi, too
mdengeg i kdatah i dagitam di kla-
mang banwe.

Salmo 9

9

Dwata i guflidung dad to mdanà

Ani satu lingag Dabid

1 Amugu Dwata, too mdà di nawagu mlé
fye di ge;
na santulengu di dad to i kdee
gamtikeng tanimoam.
2 Too mlaan i nawagu na lehew agu ge;
mlingag agu dmayen ge, Dwata Too
Mdatah.
3 Dad dmuen deg, gal ale mila di kitela ge
msen di deg,
na fugen ale na fles mati di kanfem;
4 hae, du tansenam i nimògu du matlu di
kitem;
na tasudeng ge di gusudengam
mukum na matlu i kukumam.

5 Tanukumam i dad to là faglut di ge;
na tafalmom i dad to mimò sasè;
balù i dagitla taflanam di fandam dad to kel di landè sen;
6 i dad to dmuen deg di muna, talandè nan,
na balù i dad malbang syudadla tafalmom;
talandè nan gufaldam dale kel di landè sen.
7 Kabay i Amugu Dwata, landè gusen i kagotan;
tasudeng kenen di gusudengan mukum.
8 Na du too matlu i kukuman,
nukuman i kdee to di landè nsenan na fagu alò di kaglut.
9 I Amugu Dwata i gumila dad to mabkut,
na di bang i samuk, kenen guflidungla.
10 Amugu Dwata, i dad to dmilè ge, smalig ale di ge,
du laam sa fbayà i dad to fdadong di ge.
11 Mlingag ito dmayen i Amuito Dwata, i mnè di banwen Sion;
na tnulenito i dad to di klamang banwe gablà di dad mgimoan.
12 Fanlayam Dwata i dad to manò,
na fandaman i dad to fanlayamla,
na laan fbayà i katlola kenen.
13 Taman begam agu kando, Amugu Dwata, na fandamam i kagkahgu,
du fanlayam agu i dad to mnang nawa deg.
Ge i falwà deg di fati,
14 taman falwaam agu du fye gtulengu di kdee tom ditù di syudadam Sion, i kdee kafyem di deg;
na too agu lehew di kafalwaam deg.
15 I dad to là faglut di Dwata,
salngad ale di dad to mtatek di mngalam sol nakolla du guftatekla i dad demela to;
gambet mawel ale bay baling dale magfawel,
du dale gumulê i kafsasèla i dad demela to.
16 Gadeito i katlu Dwata fagu di kukuman dad to,
bay gakfè i dad to sasè fagu di dale sasè nimò.
17 Na én gukella di gumlayam dale,
na balù fa i dad to là mayè faldam Dwata.
18 Kabay dad to nun klidùla là mnè di klidùla kel di atuan;
na i fanden i dad to landè, là tì lana kel di landè sen du gafaldam ale Dwata.
19 E Amugu Dwata, nangam faloh ku nun tmilew misan ge!
Ftadagam i dad to là faglut di ge di munam, na nukumam ale.
20 Amugu Dwata, banlém ale bong klikòla di ge,
du fye dilèla ale sa alò to.

Salmo 10

10

Linge Dwata katlo i dad mdanà to

1 E Amugu Dwata, kan ku fawag ge di deg?
Kan ku tatiam agu fbayà di kaflayamgu?
2 Mdà di bong kafdatahla, too labè i dad to sasè mlayam i dad to landè;
fye moon ku mfawel ale fagu di kibòla mawel i dademe to.
3 Hae, du i dad to mimò sasè dagla i dad sasè knayè mnè di lam nawala,
na i dad to lom i knun, mnang nawa na knagolla Dwata.
4 I to sasè, mdà di kafdatahan, laan fduf Dwata,
na di fandaman landè Dwata gutmimelan.
5 Too nun galan lubay di dad nimoan, na i kukum Dwata kenen kadang, mawag di fandaman;
na i dee to dmuen kenen laan tatì kah di nawan.
6 Na én mnè di nawan ku too fye i knean landè gusenan,
na là nan gmaslok i kalima.
7 Na én gal lamwà di baan dad kaflagi, kakakéng, na kbantak;
mlaan i baan talù sasè na i too gafatduk nawa i dademe to.
8 Na salbuni kenen mdadong di dad malnak banwe du gutmagaan dad to,
na fnatin i dad to landè salà ditù di gulandè to mite dun;
mdà di gusalbunin neyen ku nun mdanà to gaganan kanfè.
9 Fatan kenen di gusalbunin, salngad di malbang lmanaf liyun fatan di ilib galan gusalbuni,

du neyen ku nun to landè kwè du kanfean;
na di kagakfean dyolan ditù di lam i galan gusalbuni.
10 Na tatì fisan i mdanà to di bong gal i to kamfè kenen,
na tatì gsudeng na fles fugen mdà di kafatdukan kenen.
11 Én fandam i sasè to ani ku tatì fbayà Dwata;
man nawan ku fnidang Dwata i matan di dad sasè mgimoan.
12 E Amu, E Dwata, tabyà fanlayamam i dad to sasè;
nangam fbayà i dad to fansasè i dad demela to.
13 Kan ku knagol i dad to sasè Dwata?
Na kan ku manla di ktola laam fbayad dale i salàla?
14 Mite ge sa, Dwata. Teenam sa i klidù na kaflayam dad to mdanà,
na fanlayamam i dad mlayam dale.
Ge i gusmalig i dad mdanà to,
hae, du too ge mayè tmabeng i dad to landè kibòla tmabeng i ktola.
15 Nweam i gal i dad to sasè di dad nimòla sasè,
na fbayadam dale i kalbong kdee mgimòla,
fye landè gtagak i là gbayadla.
16 I Amugu Dwata i harì, na landè gusen i kagotan;
na i dad to dmuen kenen flanan kadang di banwe fakangan di dad ton.
17 Amugu Dwata, gadeam sa i dasal mnè di nawa i dad mdanà to,
na ge i tamgal nawala, na flinge i kafnila di ge.
18 Hae, ge mlé kagalwà di dad to ilu na dad dademe to bankut,
du fye landè to di tah tanà i fakay lêman mkut dale.

Salmo 11

11

Dwata i guflidung i dad ton di lam i samuk

Ani satu lingag Dabid.

1 Amugu Dwata alò i guflidunggu ku kel i samuk,
na kan ku manyu di deg, “Mila ge gambet i anuk mayeng ditù di dad bulul,
2 du tabantul i dad to sasè i boholla, na taskétla i dad tunulla,
du fye tagàla i dad to fye di gukmifun.”
3 Tan i fye nimò i to matlu ku kel i samuk
na malbà i knè dad to?
4 Knean ditù Amugu Dwata di kenen gumnè di langit;
sudeng kenen di gusudeng i magot kdee;
na toon neye dad to di tah tanà,
na teenan i kdee nimòla.
5 Tnandak i Amugu Dwata dad to matlu na i dad to sasè,
bay dad to sasè na dad to too mayè smamuk i dademela to knangan ale nawa.
6 Too blat kadang kaflayaman i dad to sasè,
du gambet gnumah ale bong ulen bala lifoh na sandawà dminè,
na maflayam ale di lyof init mdà di lifoh;
7 du i Amugu Dwata too matlu na én kayean i matlu nimò,
taman dad to matlu mite kenen kadang.

Salmo 12

12

Dasal i to gbol di dad to fdatah na dmayen i dad sasè nimò

Ani satu lingag Dabid.

1 Tmabeng ge, Amugu Dwata, du landè nan dad fye to gtagak,
na talandè to gsalig di tah tanà ani.
2 I kdeela stulen kakakéng,
na safgaw ale fagu di dad kdayenla i dademela.
3 Amugu Dwata, fafanakam moon i dad to gal mgaw fagu di kdayenla i dademela to,
na snafangam dad bà i dad to fdatah,
4 i gal man, “Fagu di kfulungmi talù gwèmi balù tan i knayèmi;
gami mfun i bàmi na simto gmagan fafanak gami di ktalùmi?”
5 Na man i Amuito Dwata, manan, “I dad to landè too bankut na fanlayam i dademela to,

taman là fakay ku làgu blé di dale i
tabeng kayèla na là fakay ku làgu ale
falwà di agot i dad to mlayam dale."
6 Na too glut gsalig dad fakang Dwata,
gambet ale i too glut salafì maglaneb
fagu di lifoh fitu dulê.
7 Amugu Dwata, begam gami nifat,
na kanlungam gami di dad to sasè di
bang ani na kel di landè sen,
8 du too gami sanlibut i dad to sasè,
na én toola dnayen na fdatah i dad sasè
nimò.

Salmo 13

13

I to là gfisan du ftabeng di Dwata

Ani satu lingag Dabid.

1 Amugu Dwata, tan i klom fa mlifet deg?
Kel kè di landè sen?
Kel di kilen kafbayaam deg?
2 Tan i klogu fa tmayud di klidù i nawagu?
Mlidù nawagu tayud duh di kafsasè i
dad to dmuen deg.
3 Amugu Dwata, neyem i kagkahgu na
tnabengam agu;
fuléam di deg i kgalgu du fye là agu fles
mati;
4 du ku fles agu mati ken manla, "Tag-
fisanmi kenen,"
na lehew i dad mlayam deg di kag-
fisangu.
5 Kabay smalig agu di kakdom i landè
kgilin,
na too agu lehew du falwaam agu
kadang.
6 Amugu Dwata, mlingag agu di ge du mdà
di bong kafyem di deg.

Salmo 14

14

I kafalwà Dwata dad ton

Ani satu lingag Dabid.

1 I to ku manan di kton, "Landè Dwata," too
là fulung faldam,
kdee fandam i to gambet én slame
bigkò, na too sasè na magagyà i dad
nimoan,
na landè di dad to gambet én mimò
fye!
2 Meye i Amuito Dwata mdà di langit di
kdee to,
du neyen ku nun to fulung faldam,
na ku nun to mayè gmadè kenen.
3 Kabay teenan i kdee to tatlas ale di glut
dalan;
kdeela kulang i nimòla;
landè di dale mimò fye,
balù satu, landè.
4 Na smalek i Amuito Dwata, manan,
"Landè kè kaglabat i kdee to gal
mimò sasè ani?
Knalamla falmo dad togu na landè
fandamla dmasal di deg."
5 Kabay nun duh nkel ale i bong klikòla,
du Dwata sa i samnagin dad to matlu.
6 Kayèla snamuk i fan nimò dad mdanà to,
bay Dwata sa guflidung i dad mdanà
to.
7 Too fye ku kel nan moon mdà di banwe
Sion i kafalwà Dwata i dad ton,
dunan i bel Israél.
Too lehew kadang i bel Dyékob én,
di kfulê i Amuito Dwata di dale i fye
knèla.
Too fye nan nawa i bel Israél.

Salmo 15

15

I to gablà mnè di Bong Gumnè Dwata

Ani satu lingag Dabid.

1 E Amugu Dwata, simto gablà mnè di Bong
Gumneam?
Simto gablà mnè di bulul gumneam?
2 Dunan i to too sikof kimenan i knayeam,
na matlu i nimoan di kitem;
too gsalig i galan man, du i kaglut too
mnè di nawan.
3 Na laan falmo i dademen to fagu di
gmanan;
laan fansasè i dademen to sgalak,
na laan samtugad salék gablà di dade-
men.
4 Toon knang i sasè to kmagol Dwata,
bay toon nafè i to nun klikò di Amuito
Dwata.
Toon dnohò i dad tafakangan balù tan i
kalima di kdohoan dun.
5 Fdem kenen na laan fngà i fdeman.
Na déén di gusfala laan banlé salà i to landè
salà,
balù nun to mayè tmaden kenen.
Na nè i to mimò kdee ani,

kenen i mnè di ifat Dwata kel di landè sen.

Salmo 16

16

I alel dad to Dwata

Ani satu lingag Dabid.

1 Dwata, kanlungam agu du ge i guflidunggu.
2 Mangu di Amugu Dwata,
“Ge i gumdatahgu;
landè fye gfungu ku ise mdà di ge.”
3 I dad to Dwata mnè di tah tanà ani, too ale fye;
na too nun klehewgu samnagin dale.
4 I dad to ftabeng di dad ise glut dwata,
matnù baling i kaflayamla.
Là agu makuf di dad kadsùla,
na balù dagit i dad dwatala làgu tlo du ftabeng agu.
5 Amugu Dwata, alò ge i amu tanalékgu,
na ge i gumdà kdee kanlidùgu;
i ktogu déén di falelam.
6 I alel gablém deg too fye di deg.
Tay, kafye i gdawatgu mdà di ge.
7 Dnayengu i Amugu Dwata du kenen i mngewe deg;
na ku butang balù di lam i nawagu nun tamdò deg.
8 Làgu tlag fdatah i Amugu Dwata di fandamgu,
na du déén kenen di safédgu là agu galwà di ifatan.
9 Taman too mlaan i nawagu, Amu, na too agu lehew;
na balù i lawehgu saliggu di ifatam,
10 du balù mnè agu di agot i fati laam agu bayà;
laam tnagak i to toom kando di lbang.
11 Ge i tamdò deg i dalan mfun falami nawa;
i kafdadongam, én gumdà ksikof i klehewgu,
na i dad tabengam gumdà i kafye landè gusenan.

Salmo 19

19

I kdatah Dwata teen di langit

Ani satu lingag Dabid.

1 I langit là tlag fite i kdatah Dwata;
toon fgamal fite i kafye mgimoan.
2 Klit duh fiten,
na klit butang fgadean i kdatahan.
3 Là gtalù dad blatik ku demen i bulen,
na taman landè manla,
4 bay knean fgadèla kdatah Dwata di klamang banwe,
na i dad to di kdee banwe fakay gamlabat i fgadèla.
Déén di langit nun gufnè Dwata i duh,
5 na klit flafus msut i duh gambet i lagi sandeme too fye baweh msut mdà di gumnean.
Na gambet too nun ayè i duh magu salngad i ayè i mgal lagi gal makuf di skuya mila.
6 Mdà magu i duh di gumsutan na là fanak kel di gusdafan;
na landè di tah tanà ani i là gnumah i initan.

I kafye dad flalò Dwata

7 I dad flalò i Amuito Dwata too sikof,
na too gatgal nawa i dad to.
I gman Amuito Dwata too gsalig,
na gamlé kfulung faldam balù di dad to landè gnadè.
8 I dad tdò i Amuito Dwata too matlu,
na kdee mimen dun too nun klehewla.
I dad dekan di dad to too mbangal,
na lamwa fandam i dad to mimen dun.
9 I klikoito di Amuito Dwata too fye,
na là tlag kel di landè sen.
I kukuman too glut,
na too gablà kafsalaan i dad to nukuman.
10 I gmanan too mabtas fa di blawen,
balù tan fa i too kabtasan.
I tnaluan too fye di nawagu,
fye fa di nem i tnab tamdak mdà di banwe i sugen.
11 Amugu Dwata, matdò i saligam fagu di dad tnaluam,
na nun bong untung i dad to mimen dun.
12 Kabay landè to fakay gmadè i kdee gugsalaan,
taman falwaam agu di dad salà mgimògu i làgu gadè.
13 Na fawagam i saligam di dad nimò tagadègu sasè,

fye là agu mgebe i salà;
du fye landè gukulanggu di kitem,
na fye landè salàgu du landè nimògu sasè.
14 Amugu Dwata, kayègu ku kdee talùgu
na kdee fandamgu slame fye di ge,
du ge gambet i batu guflidunggu,
na ge i msò deg di salàgu.

Salmo 22

22

I to tamlo di Dwata du maflayam

Ani satu lingag Dabid.

1 E Dwatagu, Dwatagu, tan duenam tmagak deg?
Too agu ftabeng ge moon bay laam linge i dalonggu,
na laam agu tnabeng.
2 E Dwatagu, di mduh fakdo agu di ge fye tnabengam agu,
bay laam agu tnabeng,
di butang fakdo agu na landè kaftudgu.
3 Kabay knean too ge mtiu, landè salaam.
Déén ge di gumneam too mdatah,
na ge i dnayen i dad tom, i bel Israél.
4 Ge i gusmalig dad gutambulmi;
smalig ale di ge na falwaam ale di kaflayamla.
5 Tamlo ale di ge na galwà ale;
smalig ale di ge na landè gugdanà nawala.
6 Kabay agu, salngad agu i safat, ise to, du landè mafè deg,
na knang agu nawa i kdee to.
7 I kdee to mite deg, toola agu nulé,
na lamaméd ale du slame dalanla madoy deg.
8 Manla, “A, én kun gusmalig to ani di Amun Dwata.
Fadé neyeito ku tnabeng kenen i Amun!
I Amun nan falwà kenen, ku glut toon kenen kando.”
9 Kabay ge, Dwata, i fsut deg mdà di tien yêgu,
na ge i mifat deg di ktutùgu fa di yêgu.
10 Alò ge i gusmaliggu mdà di ksutgu kel ani,
na landè dademe dwatagu, alò ge.
11 Nang ge moon fawag di deg,
du too mdadong i kaflayam di deg,
na landè dademe fakay tmabeng.
12 Too dee to mnang nawa samlibut deg, du fanla agu falmo.
Salngad ale i dad labè lagi baka mdà di banwe Basan mayè falmo i dad to.
13 Na salngad ale i dad malbang labè lmanaf liyun
mngat i dad bàla du kagula makét na samkah deg,
na gambet too ale mngal fite i klabèla.
14 Taman too tì landè gal i lawehgu di klikògu,
salngad di yéél mkok di tanà, tì landè sa.
Lyalogu i dad tulangu mti mkah di gusagotla,
na lêman i kafalyalogu i ktogu sadi mtunal di klikògu gambet i talu mtunal.
15 Na i bkakonggu too kafag salngad di kfung,
na damkat dilàgu di laflalgu.
Ani i kagkahgu du gambet tatnagakam agu di kfung, di agot i fati.
16 I kibòla deg salngad i dad labè ayem samtlaban falmo deg,
du nun dee to mimò sasè samlibut deg;
na tatanbakla i dad kmalgu na dad blìgu.
17 Too gfan kdee tulangu,
na tatì meye dad to dmuen deg na too ale lehew di kaflayamgu.
18 Sansalella i klawehgu;
na fagu di kasbunut neyela ku simto gamfun dun.
19 Kabay ge, Amugu Dwata, nang ge fawag di deg, du alò ge gumgal i nawagu.
Gasil ge tmabeng deg!
20 Falwaam agu di fati;
falwaam i ktogu di agot dad to gambet i labè ayem mayè falmo deg,
21 falwaam agu mdà di dad to gambet i labè liyun
na i dad mlayal lagi baka;
falwaam agu du landè kibògu falwà i ktogu.
22 Na tulengu kadang di dad togu i kafye mgimoam,
na dnayenta ge déén di kastifun i kdee tom.

23 Mangu di dale, “Kdeeyu nun klikò di
Amuito Dwata, dnayenyu kenen.
Fdatahyu kenen, gamu bel Dyékob;
nafèyu kenen, gamu bel Israél.
24 Hae, du laan tì tnagak i to maflayam,
na laan fbayà di kaflayaman.
Laan kenen knagol,
bay galan kenen fanlinge ku tamlo du
ftabeng di kenen.”
25 Dwata, du too mdatah i mgimoam, toogu
ge dnayen kadang
di bong kastifun i kdee tom.
Di kanfe i dademegu to i nun klikò di ge
blégu di ge i dsù tafakanggu.
26 Na di duh én, i dad to landè, gamkaan ale
gusen i nawala;
na i dad to fdadong di Amuito Dwata,
dnayenla kenen.
Kayègu ku banlé gamu Dwata fye knè
na klehew i kdeeyu dad to landè na
dad to maflayam,
27 Na di duh én, gafaldam kdee to di kla-
mang banwe i Amuito Dwata, na
samfulê ale di kenen;
i kdee to lkuad ale du mangamfù di
kenen,
28 du i Amuito Dwata, kenen i too nun glal
mebe i dad to,
na kenen i mebe i kdee sahal bung dad
to di klamang banwe.
29 Balù dad to too mdatah di tah tanà ani
fdanàla i ktola di kenen di duh én,
na kel di kdee to i mto alò flo di tah tanà
ani, fdanàla i ktola di kenen.
30 Na i belito fa mamu ale kadang di Dwata;
i dad tuala samtugad i tulen di dad
ngàla i kafye mgimoan.
31 Balù fa dad to là fa sut gutmulen kadang
gablà di mgimò Dwata di kafalwaan
i dad ton.

Salmo 23

23

Dwata mifat dad ton

Ani satu lingag Dabid.

1 I Amugu Dwata i mifat deg salngad satu
to gal mifat bilibili,
na landè gukulanggu.
2 Salngad satu to mifat bilibili mebe dale
di too fye gumtebla na faftudan ale
déén,
na neben ale di tukay yéél too mtiu
guminumla,
salngad én kifat Dwata deg.
3 Kenen i tamgal deg di klungaygu,
na galan agu nalak di matlu dalan du
fye mgafè i dagitan.
4 Na balù magu agu di too gukmifun gam-
bet i fati là agu likò,
du ge, Dwata, i samnagin deg,
na ge i kamlung na malak deg,
taman matgal i nawagu.
5 I dad dmuen deg mite i kdawatam deg du
ludukam di munagu bong knaan;
i kdawatam gambet i to too mgafè.
Landè gukulanggu na lambés i basugu di
afeam deg.
6 Amugu Dwata, gadègu là tlag i kafyem na
i kakdom deg di klogu mto,
na mnè agu kadang di safédam kel di
landè sen.

Salmo 24

24

I Mdatah Harì

Ani satu lingag Dabid.

1 I Amuito Dwata mfun i klamang banwe
na i kdee mnè déén;
i tanà ani na i kdee mto di tah tanà
slame nfun Dwata.
2 Kenen i fdak i tanà déén di gumngalam
yéél;
na toon fangagid i gufdakan dun déén
di mahin.
3 Tay, kdatah Dwata, simto gablà mnagad
di bulul Amuito Dwata na fusuk di
kenen gumnè?
Simto gablà tadag di kanfen?
4 Én alò gablà tadag di kanfen i to landè us-
ing di tnaloan mdà di salà na matlu
i fandaman,
i to là magin di dad ise glut fnaglut,
na i to ku silangan man, “Too tì glut i
mangu ani,” ku too glut i manan.
5 I to gambet ani banlé i Amuito Dwata
kafye,
na dnagitan kenen matlu to, du Dwata
i mlé kenen kagalwà.
6 Ani gine i kagkah i dad to gablà fdadong
di Dwata,
i Dwata gusmalig i gutambulito
Dyékob.

7 Lanwayu i gufusuk i Mdatah Harì!
Na tooyu lanwa dad labi takab i Bong Gumnè Dwata!
Fafusukyu i too Mdatah Harì!
8 Simto i too Mdatah Harì ani?
Dunan Amuito Dwata, i nun gal matu di kasfati,
na i là gfisan.
9 Lanwayu i gufusuk i Mdatah Harì!
Na tooyu lanwa dad labi takab i Bong Gumnè Dwata!
Fafusukyu i too Mdatah Harì!
10 Simto i too Mdatah Harì ani?
Dunan Amuito Dwata, gumdatah i kdee di tah langit na tanà.
Kenen sa i too Mdatah Harì!

Salmo 27

27

I ksalig di Dwata di knun samuk

Ani satu lingag Dabid.
1 Amugu Dwata i gumdà nawagu, na kenen i falwà deg mdà di kdee sasè,
taman là agu likò.
I Amugu Dwata i too kamlung deg,
taman simto dé kanlikògu? Landè!
2 Du di kafngayu i dad to mimò sasè du fanla agu fnati,
baling ale gsindul;
na fugen i dad mnang nawa na dmuen deg.
3 Taman balù fa maglibut agu i bong dee sundalu,
knean là agu likò;
balù ditù agu di gutngà i kasfati
too agu smalig di Dwata.
4 Satu fnigu di Amugu Dwata i toogu knayè,
dunan toogu kayè mnè di Gumnè Dwata di klogu mto;
na di klogu mnè ditù kayègu ku toogu fandam i bong kafye Amugu Dwata,
na fnigu moon ku nalakan agu.
5 Du ku nkel agu i samuk, kenen i kamlung deg,
too fye kbunin deg di lam i Bong Gumnean;
gambet fnean agu di bong mdatah batu du fye landè gamgagot di deg.
6 Fdatahan agu na là gnumah agu i dad to dmuen samlibut di deg,
én duengu too mkit di klehewgu;
na blégu i dsùgu di Amugu Dwata di Bong Gumnean,
na mlingag agu dmayen kenen.

I Katlo di Dwata du Ftabeng

7 Amugu Dwata, fanlingem agu di katlogu ge du mni agu tabeng;
kandom agu na tnabengam.
8 Tagmanam, “Too ge fdadong di deg.”
Na mdà di nawagu tmimel agu ge, mangu, “Hae, Amugu Dwata, too agu fdadong di ge.”
9 Nang ge fawag di deg,
na nangam fanlabè na fbayà i saligam ani.
Ge i gal tmabeng deg di kdee gnagugu,
taman nangam agu knagol na nangam agu tnagak,
du alò ge i falwà deg, Dwata!
10 Du balù fa tatnagak agu i màgu na yêgu,
Amugu Dwata i dmawat na mifat deg.
11 E Amugu Dwata, tdoam deg i dalanam du gumagugu,
na nalakam agu di glut dalan,
du too dee to dmuen deg meye dalan falmo deg.
12 Nangam agu blé di falel i dad to dmuen deg,
du nun dad dmalam deg,
blaam kakakéng i manla du kayèla ku toola agu fanlayam.
13 Kabay toogu fa fnaglut falwà agu i Amugu Dwata,
du fye teengu i bong kafyen di deg dini di tah tanà ani.
14 Smalig gamu di Amuito Dwata na fatanyu i kafalwaan gamu;
fangalyu nawayu na faglut gamu di kenen;
hae, smalig gamu di Dwata na fatanyu i kafalwaan gamu.

Salmo 32

32

I klehew i to tamaglifet i salaan

Ani satu lingag Dabid.
1 Too nun kafye i to ku tamaglifet i dad salaan;
too nun klehewan di ksafang Dwata i dad salaan én.

2 Too nun kafye i to là nukum Dwata mdà di salaan,
i to là muni ku nun salaan.
3 Di làgu fa tulen i dad salàgu too msamuk i nawagu,
na baling mten i lawehgu;
tì agu dmalong landè gumanakan;
4 hae, Amugu Dwata, du mduh na butang snamukam agu mdà di blat nebegu ani,
taman mti i galgu gambet di too kinit i duh.
5 Kafnge én, dnawatgu i dad salàgu;
talàgu nan buni i dad gugasyatgu di knayeam.
Gmangu, “Tulengu i salàgu di Amugu Dwata.”
Na mdà én tanlifetam i kdee sasè mgimògu.
6 Na én duenan fye ku kdee tom dmasal di ge di là fa kel i samuk,
du fye balù fan nkel ale i bong kaflayam gambet i bong dunuk laan gafles di dale.
7 E Dwata, ge i gusalbunigu;
ge i smafang deg di dad sasè,
taman too agu mlingag i kafalwaam deg mdà di salà.
8 Na man Dwata, “Tdòta ge i dalan fye gumagum;
fanngeweta ge na toota ge neye fye là ge gasyat.
9 Nang ge gambet i kudà demen baka i landè kaglabat,
du silang ale mimen ku knakang ale na nikat.”
10 Én fatan i dad to gal mimò sasè i dee kaflayamla,
bay i bong kakdo Dwata landè kgilin kamlung i dad to smalig di kenen.
11 Taman gamu dad to matlu, too gamu flehew mdà di kdee mgimò Dwata di gamu;
na mkit gamu di bong klehewyu gamu dad mimen kenen.

Salmo 33

33

I lingag dad to dmayen Dwata

1 Flehew gamu di kafye Amuito Dwata, kdeeyu dad to matlu!
Én gablà nimò dad to mimen Dwata, dunan dmayen kenen.
2 Dnayenyu Amuito Dwata fagu di too fye kakbityu i dad agafyu gambet i arfa na i dad dademe nun tafas.
3 Lingagyu i falami lingag dmayen Dwata;
na tooyu fanse i kagafyu faginyu di klingag dmayen di kenen;
na mkit gamu di klehew,
4 du i kdee man Amuito Dwata too glut,
na i kdee nimoan too gsalig.
5 Too mabtas di Amuito Dwata i matlu nimò na matlu kukum.
I bong kakdon landè kgilin gafat di kdee to di tah tanà.
6 Fagu alò di tnaluan mgimò Amuito Dwata i langit, duh, na bulen,
na i kdee blatik.
7 Tasansatun i dad yéél du nimoan mahin,
na én gusamtifunan dun di gumngalaman.
8 Kdeeito dad to di tah tanà, fdanà ito moon di Amuito Dwata,
na kanlikoito i bong glalan,
9 du fagu alò di tnaluan mgimoan i banwe;
alò fagu di kdekan tanun kdee mgimoan.
10 I Amuito Dwata gmagan falmo i fan nimò dad to là faglut di kenen;
snamukan i knayèla nimò na landè gukel i nimòla.
11 Kabay i kenen fan nimò dnohoan, na là matlas i fandaman kel di landè sen;
na là mili i knayean di dad to kel di landè gusenan.
12 Nun kafye i banwe gumnè i dad to fdatahla i Amuito Dwata di nawala,
i dad mgalékan du nfunan.
13 Meye Amuito Dwata mdà di langit na teenan kdee dad to.
14 Mdà di gusudengan gumagot i kdee,
neyen i kdee to mnè di tah tanà.
15 Glabatan i kdee mnè di lam i fandamla du kenen i mimò dale,
na gadean i kdee mgimòla.
16 Ise fagu di dee sundalun i là fisan satu harì,
bay fagu di knayè Dwata.
Ise fagu di bong gal satu sundalu galwà kenen di agot i dademen sfati.

17 I dad malbang kudà snakay di kasfati
là gablà snalig du fye là fisan ito di
kasfati,
du balù i bong gal i kudà là gafalwà
gito.
18 I Amuito Dwata i too meye na mifat dad
to nun klikò di kenen,
i dad to smalig di kakdon landè kgilin,
19 du fye falwaan ale di fati,
balù ku nun kel bong kbitil.
20 Alò Amuito Dwata i gusmaligito;
kenen i tmabeng na kamlung gito.
21 Du Dwata too mtiu, kenen i gusmaligito,
na kenen gumdà i klehewito.
22 Amumi Dwata, mulà moon ku i kakdom
gami landè kgilin,
du alò ge sa i gusmaligmi.

Salmo 34

34

I kdayen du mdà di kafye Dwata

Ani lingag Dabid di kaflingun book du fye galwà kenen di agot Abimélék, na glut falwaan kenen.

1 Toogu là tlag mlé fye di Amugu Dwata,
na là agu fanak dmayen kenen.
2 Làgu fdag i ktogu, bay én fdaggu i Amugu
Dwata.
Too gamu flinge kdeeyu dad to fanlayam,
na too gamu flehew.
3 Magin gamu deg di kafdatahgu i Amuito
Dwata;
sasatu ito dmayen i dagitan.
4 Dmasal agu di Amugu Dwata na tnimelan
i dasalgu,
na nwean kdee klikògu.
5 Dad to ftabeng di Dwata too mlaan i
bawehla,
na landè gumadlàla.
6 Landè dademe gamtabeng deg,
taman tamlo agu di Amugu Dwata na
tnabengan agu,
na falwaan agu di kdee kaflayamgu.
7 I kasaligan Amugu Dwata munung i dad
to nun klikò di Dwata,
du fye falwaan ale di dad gamsasè
dale.
8 Taman tilewyu du fye teenyu sa i kafye
Amuito Dwata!
Too nun klehew i to glidung di Dwata.
9 Kanlikòyu i Amuito Dwata, kdeeyu dad
ton,
du i dad to nun klikò di kenen tnaben-
gan na landè gukulangla.
10 Du balù i dad malbang liyun là fa tua,
kulang ale di kakaanla na bitil,
bay i dad to fdadong di Dwata du gus-
maligla landè gukulangla di dad gu-
fyela.
11 Taman fdadong gamu dini na flinge
gamu dad ngàgu;
na tdòta gamu smalig na likò di Amuito
Dwata.
12 Mayè gamu dé ku nun fye knèyu na ku
mlawil gamu?
Mayè gamu dé ku nun klehewyu?
13 Ani kibòyu, too fgeye du fye là gamu talù
sasè;
na nang gamu tmulen kéng.
14 Tnagakyu dad sasè nimòyu na nimòyu i
fye;
na tooyu lalò i dalan kasaglabat na i
ksasatu nawa.
15 I Amuito Dwata, toon neye i dad to
matlu,
na lingen i katlola kenen.
16 Kabay i dad to mimò sasè toon knang,
talaan ale fnalê,
na di kfatila flifetan i dad to,
du fye landè to di tah tanà faldam dale.
17 Kabay linge i Amuito Dwata katlo i dad
to matlu ftabeng di kenen,
na falwaan ale di kdee kaflayamla.
18 Tnabengan i dad to malbà i nawala,
na i dad to too mlidù mdà di salàla
falwaan.
19 Dee kaflayam gnagu i to matlu,
bay i Amuito Dwata tmabeng kenen di
kdee.
20 Balù dad tulanan fangeyen du fye landè
tfò.
21 I nimò i dad to sasè, én i gamfati dale;
na nukum kadang di salà i dad to
mnang nawa i dad to matlu.
22 I Amuito Dwata i msò dad saligan di agot
i fati,
na laan nukum di salà i dad to smalig
di kenen.

Salmo 37

37

I gukel dad fye na sasè to

Ani satu lingag Dabid.

1 Nangyu fsamuk i nawayu gablà di dad to sasè,
na nang mingà nawayu i dee gwè i dad to mimò sasè;
2 hae, du mlal ale lana di mata salngad i bnas mlal kafag;
na mlal mati salngad di dad fule mlanas.
3 Kabay én nimòyu, too gamu smalig di Amuito Dwata na mimò fye,
du fye nun fye knèyu na landè sasè kel di gamu.
4 Én nimòyu klehewyu Amuito Dwata,
na blén di gamu dad knayè i nawayu.
5 Fagotyu i ktoyu na kdee nimòyu di Amuito Dwata;
smalig gamu di kenen na tnabengan gamu.
6 Na ku én nimòyu, fite Dwata i katluyu di kdee to;
na i kfiten i klandè salàyu salngad i kfiten kneng i duh di kaltu i duh.
7 Fanak gamu na fantahàyu i nawayu fatan i ktabeng Amuito Dwata gamu;
na nangyu fsamuk i nawayu gablà di bong gwè i dad to sasè,
na gablà di to too fulung dmohò i sasè fandaman.
8 Nang gamu flabè, tagakyu i kalbut nawayu!
Na nangyu fsamuk i nawayu du én i gamgebe gamu di sasè.
9 Ani gmangu du nun duh kadang maklang i nimò dad to sasè,
bay i dad to smalig di Amuito Dwata gfunla i banwe fakangan dale.
10 Di là mlo ani, i dad to sasè, là ale teen dini di tah tanà ani;
balù ku tooyu ale fanngabal, làyu teen.
11 Kabay dad to nun kafdanà nawala i baling mfun kadang i banwe,
na too nun klehewla na ktanak nawala di fye knèla ditù.
12 I dad to sasè galla fandam ku tan i kibòla mlayam i dad to matlu;
nkabla i beengla mdà di knang nawala dale.
13 Kabay nulé ale Dwata,
du gadean sa na là mlo malmo ale.
14 Nsò i dad to sasè i dad faisla,
na bantulla i boholla du fye fnatila i dad to landè na i dad to matlu;
15 bay di ksòla i faisla tabaling dale i mati du dale sa baling i gugtibe i faisla,
na i bohol i tabantulla baling tfò.
16 I tukay nfun i to matlu
too mabtas fa di bong knun i dee to sasè,
17 du i gal i dad to mimò sasè nwè Dwata,
bay tangalan i dad to matlu.
18 Klit i duh gadè i Amuito Dwata kagkah i dad to matlu,
na nfunla i banwe fakangan di dale kel di landè sen.
19 Na di bang i klandè, là ale madlà di ksaligla di Dwata,
du balù kel i bong kbitil nun lukas i knaanla.
20 Kabay dad to sasè mati ale;
i dad dmuen Amuito Dwata mlal mati salngad i dad bulek di bnas,
na mlal ale lana gambet i buk.
21 I dad to sasè gal mdem bay là gmagan tamlas i ndemla,
bay i to fye too mayè mlé.
22 Du dad to gumlé Dwata i kafye, dale gamfun i banwe fakang Dwata dale;
bay i dad to knangan nawa, falwaan ale di banwe én.
23 I Amuito Dwata malak i satu to di kagun na di nimoan,
na i dad to gaflehew kenen fgalan i klafàla di kdee nimòla;
24 du balù gsindul kenen laan tì gafles fugen,
du i magot kenen i Amuito Dwata.
25 Ani tatua agu nan, bay mdà fa di tingà agu kel ani,
landè fa teengu i to matlu ku tatì fbayà Dwata,
na landè fa teengu ku i dad ngaan gal mni kakaanla mdà di klandèla.
26 I satu to matlu too mayè mlé na fdem di dademen to;
na i dad ngaan mablé kafye.
27 Taman knagolyu i sasè nimò na baling gamu mimò fye,
du fye mnè gamu di banwe fakang Dwata kel di landè sen.

28 Hae, du én alò kayè Amuito Dwata i katlu,
na laan sa fbayà i dad to faglut di kenen kel di landè gusenan;
bay i bel dad to mimò sasè falmon ale.
29 Gfun i dad to matlu i banwe fakang Dwata dale,
na én i gumnèla kel di landè sen.
30 I to matlu too nun gukmamu i galan man,
na ku mukum kenen too glut i kukuman;
31 du i flalò Dwata déén di lam i nawan,
na laan nlafà.
32 I to sasè toon neye i to matlu,
du mngabal kfagun mati kenen.
33 Kabay là fbayà Amuito Dwata i to fye di falel i dad to dmuen kenen;
balù nebela kenen di kasfala là faloh Dwata ku nukumla kenen di salà.
34 Smalig gamu di Amuito Dwata di kfatanyu kenen,
na nimenyu i dad flaloan;
na toon gamu fdatah fagu di kablén gamu i banwe fakangan di gamu,
na teenyu kadang i kalmo dad to sasè.
35 Talmengu mite satu sasè to too fdatahan i kton;
salngad kenen di satu mdatah kayu sidar di banwe Lébanon.
36 Kabay di là mlo mlius agu lêman di gumnean na talaan déén,
balù tan i kibògu mngabal kenen làgu nan teen.
37 Tooyu neye i to landè salà, i to too matlu;
i to mebe ktanak nawa nun belan.
38 Kabay mahal kagkah i dad to mimò sasè du nun too falmo dale kadang,
na balù i bella falmo.
39 Én kagalwà i dad to matlu mdà di Amuito Dwata,
na kenen i guflidungla di bang i samuk.
40 Kenen i tmabeng dale na falwà dale mdà di falel i dad to sasè;
falwaan ale du kenen i gusmaligla.

Salmo 40

40

I ktabeng Dwata satu to mnè di kaflayam

Ani satu lingag Dabid.

1 Tafantahàgu i nawagu fatan i tabeng Amugu Dwata,
na tafanlingen i katlogu kenen.
2 I kaflayam gnagugu gambet ditù agu di lam i bong mngalam sol too gamlikò deg i nun fitak too lbu;
bay fatunan agu,
na fansen agu ftadag di tah i batu i gulandè gamsasè deg.
3 Na tdoan agu mlingag i falami lingag,
satu lingag dmayen Dwataito.
Nun klikò dee to di kitela i ktabengan deg kadang,
na én gumdàla smalig di Amuito Dwata.
4 Too nun klehew i to smalig di Amuito Dwata;
too nun kafyen ku laan magin di dad to fdatah,
na laan magin di dad to gasyat du mdà di ksaligla di dad ise glut dwata.
5 E Amugu Dwata, ge i Dwatagu, na too dee i tnikeng mgimoam di gami,
na landè gasngad ge.
I dad fye fandamam gablà di gami là gse;
kayègu tulen kdee, bay làgu gagan dun du too dee.
6 Ise ku én i toom knayè i dad lmanaf dsù, na i dademe dsù i blé di ge;
là ge mni i lmanaf snakuf di lifoh du dsù di ge ku demen i dademe dsù du fye bayad i dad salà;
bay én toom knayè i fye kaflingegu na kimengu ge.
7 Na taman mangu di ge, “Tadini agu du mimò i knayeam,
i tagsulat di libru gugsulat i flaloam.
8 E Dwatagu, too agu lehew mimen i knayeam;
tafkahgu i flaloam di lam nawagu.”
9 Tagtulengu di dad to di bong kastifunla i fye tulen gablà di kagalwà;
gadeam là agu sa tlag tmulen dun, Amugu Dwata.
10 Làgu buni i fye tulen gablà di kafalwaam deg;
gal agu tmulen na ge i too gsalig na too tmabeng.
Làgu buni i kakdom landè kgilin na i kagsaligam,
du là agu tì fanak ktulengu di bong kastifun i dad tom.

I kaftabeng satu to di Dwata

11 E Amugu Dwata, nangam beg tanlag i kakdom deg;
fye moon ku i kakdom landè kgilin na i kagsaligam fadlug smafang deg mdà di kdee sasè.
12 Kandom agu du maglibut agu i too dee gamsamuk nawagu làgu gagan nse;
na mdà di too dee i dad salàgu tafan agu là mite, dee ale fa di dad balu i wakgu,
na tafangu là gagan mebe i klidùgu.
13 E Amugu Dwata, falwaam agu di dee gamsamuk deg ani!
Gasilam agu tnabeng!
14 Fye moon ku i dad to mayè mati deg là gmadè i nawala,
na là gadlug i knayèla nimò di deg.
Na fye ku fafanakam i dad to lehew di kafsasèla deg,
na fyaam ale mdà di nimòla.
15 Fye moon ku bong klidù nawa i dad to madoy deg di kagfisanla agu.
16 Kabay i dad to mayè fdadong di ge,
fye ku flehew ale di kafyem,
na i kdee to lehew mdà di kafalwaam dale,
na fye ku là tlag i kdayenla ge na galla man, “Too mdatah Amuito Dwata!”
17 Kabay deg, landè galgu na landè gumwègu di klandègu,
bay i Amugu Dwata, là mlifet deg.
Dwatagu, ge alò i tmabeng deg na falwà deg mdà di sasè kagkahgu;
begam agu gasil tnabeng.

Salmo 42

42

I dasal i to mawag di gustifun dad to mangamfù di Dwata

Ani satu lingag i bel Kora.
1 Gambet i kalinum i uhe i yéél maloh,
salngad ani i kalinumgu ge Dwata.
2 Gambet too agu malau ge i too mto Dwata.
Kilen kè lêman i kafdadonggu di ge du mangamfù agu?
3 Mngel agu mduh na butang na gambet alò lwakgu i ninumgu.
Too agu gal snalek i dad to, manla, “Tanè sa i ktabeng Dwatam ge?”
4 Too sè i klidù nawagu di kagafaldamgu i fye nimògu di muna,
di kagingu fa i dee to salu ditù di Bong Gumnè Dwata.
Agu i tukè muna di dale di kagumi na too lehew kdeemi;
klomi magu mlingag gami na mkit dmayen na mlé fye di Dwata.
5 Na mangu di ktogu, “Kan ku too agu mlidù?
Na kan ku too msamuk i nawagu?
Én fye nimògu, smalig agu di Dwata,
na lêman agu dmayen kenen du kenen i falwà deg, na kenen i Dwatagu.”
6 Kabay knean too agu mlidù dini di gumawagan,
taman gafaldamta ge dini di banwe di safèd i yéél Dyordan
mdadong di bulul Hérmon na di bulul Misar.
7 I ksamuk nawagu salngad ku fan agu galnab di gumngalam i mahin;
i klidù nawagu gambet malbang lwek mlimun di tah ulugu.
8 Di mduh fite Amugu Dwata deg i bong kakdon landè kgilin,
na di butang nlingaggu kdayengu Dwata na dasalgu di kenen i mlé deg nawa.
9 Mangu di Dwata du kenen i guflidunggu, “Kan ku tanlifetam agu?
Na kan ku tmayud agu fa di kafsasè i dad to dmuen deg?”
10 I kadoy dad dmuen deg tamduk gambet tnibela agu, du galla man, “Tanè sa i ktabeng Dwatam ge?”
11 Na mangu di ktogu, “Kan ku too agu mlidù?
Na kan ku too msamuk i nawagu?
Én fye nimògu, smalig agu di Dwata,
na lêman agu dmayen kenen du kenen i falwà deg, na kenen i Dwatagu.”

Salmo 43

43

1 E Dwata, neyem i nimògu na fdileam landè kaglut i kdalamla deg;
nsenam agu di kduen dad to là faglut di ge,
na falwaam agu di agot i dad to tmulen kéng na mimò sasè.
2 Alò ge, Dwata, i guflidunggu;
na kan ku tnagakam agu?

Kan ku tmayud agu fa di kafsasè i dad
to dmuen deg?
3 Tuyalam deg i kalwam fye teengu i
dalangu,
na i kaglutam i malak deg na mebe deg
samfulê di Bong Gumneam déén di
bululam, Sion.
4 Di duh kakelgu déén fusuk agu
du fdadong di gustifun dad to
mangamfù di ge du ge i too gufle-
hewgu.
Na dmayen agu ge, Dwata, fagu di
kbitgu i arfagu, du ge i Dwata gus-
maliggu.
5 Na mangu di ktogu, “Kan ku too agu
mlidù?
Na kan ku too msamuk i nawagu?
Én fye nimògu, smalig agu di Dwata,
na lêman agu dmayen kenen du kenen
i falwà deg, na kenen i Dwatagu.”

Salmo 46

46

Dwata mnè di safèd i dad ton

Ani satu lingag i bel Kora.

1 Dwata i guflidungito na gumdà galito;
faflal kenen tmabeng gito di kakel i
samuk.
2 Én duenito là likò balù fa too mingok i
tanà,
na mtubak i dad bulul ditù di gumn-
galam i mahin.
3 Balù fa too mluk na too mgal i dad lwek
na mgingok i dad bulul mdà di bong
kgal i mahin là ito likò.
4 Nun gumdà klehew di syudad Dwata Too
Mdatah na di lam i Gumnean
salngad di satu bong yéél landè
gumtin.
5 Ditù i gumnè Dwata, taman landè
gafalmo dun;
na too mlal i ktabengan di dad to mnè
ditù.
6 Dad to di sahal banwe, sfati ale na fan
malmo i dad banwela,
bay Dwata, fagu alò di taluan mtunal i
klamang banwe.
7 Amuito Dwata, i gumdatah i kdee di tah
langit na tanà, dini kenen du nsenan
ito;
i Dwata gusmalig i gutambulito
Dyékob i guflidungito.
8 Salu gamu dini, na neyeyu i mgimò
Dwata;
neyeyu i bong gamtikeng mgimoan
dini di tah tanà.
9 Hae, talaam nan faloh ku nun dad kasfati
di klamang banwe,
tanfoan i dad bohol na agas,
na snakufan i dad klung i dad sundalu.
10 Man Dwata, “Fanak gamu, fye gadèyu
agu sa Dwata, agu i gumdatah i dad
banwe;
na i dad to di klamang banwe, fdatahla
agu.”
11 Amuito Dwata, i gumdatah i kdee di tah
langit na tanà, dini kenen du nsenan
ito;
i Dwata gusmalig i gutambulito
Dyékob i guflidungito.

Salmo 47

47

Dwata i Mdatah Harì

Ani satu lingag i bel Kora.

1 Kdeeyu dad to, samdafì gamu falel di
klehewyu!
Mkit gamu dmayen Dwata,
2 du i Amuito Dwata Too Mdatah i gablà
kanlikò;
kenen i mdatah harì mebe kdee di kla-
mang banwe.
3 Tablén gito gnagan misan dad to di sahal
banwe;
tafkahan ale di dungan falel i bliito.
4 Kenen i malék i tanà gumneito,
i too mabtas nfun Dyékob i gutambu-
lito toon kando.
5 Samfulê Amuito Dwata di gumnean di tah
gagin kit i dad to dmayen kenen na
uni dad féw,
du tagfisanan dad dmuen kenen.
6 Mlingag ito dayenito Dwata, mlingag ito
dayenito!
Mlingag ito dayenito i Hariito, mlingag
ito dayenito!
7 Du Dwata, kenen i harì mebe kdee banwe
di klamang tanà;
dnayenito kenen fagu di klingag dad
mabtas lingag.
8 Dwata i magot dad banwe,

na sudeng kenen ditù di mtiu gusudeng i mdatah harì.
9 Balù dad mdatah to di dad sahal banwe stifun safédito dad to Dwata,
du fdatah ale Dwata i gusmalig gutambulito Abraham;
hae, du Dwata mfun kdee glal di tah tanà;
too bong kdatahan!

Salmo 49

49

Là gbayad i knun i nawaito

Ani satu lingag i bel Kora.
1 Kdeeyu, fanlingeyu ani!
Kdee to di kdee banwe di klamang tanà flinge gamu!
2 Dad mdanà to na dad mdatah to,
dad to nun knun na dad to landè, flinge gamu!
3 Fandamgu i dad mabtas mngalam fandam,
na talù agu i dad tnalù i nun gukmamu dun.
4 Nun santulengu i too malima glabat,
na fgadègu i gumtatekan fagu di klingag slenggu kambit i arfagu, na dunan ani:
5 Là agu likò di bang i nun fan fsasè deg,
balù maglibut agu i dad to mlayam deg,
6 dunan i dad to smalig di bong filakla,
na fdag i bong knunla.
7 Kabay balù simto to dun laan gagan msò i kton;
laan gbayad di Dwata i knun nawan,
8-9 fye mto kenen kel di landè sen,
na fye laan mati na lbang;
hae, du too mabtas i bayad i nawa dad to;
landè gablà bayadan dun.
10 I kdee to teenla na balù i dad to too fulung faldam mati,
na salngad i dad to là fulung faldam na i dad to mgal ulu, kdeela mati,
na gtagakla i knunla di dademe to.
11 Man nawala i tanà gumnèla nfunla kel di landè sen,
taman dagitla i tanàla sngad dale dagit,
bay i kaglutan, i lbang gumnèla kel di landè sen.
12 Balù nun kdatah i dad to,
knean mati ale salngad i dad lmanaf.
13 Tatìyu neye ku tan gukel i to smalig di kton,
na fsen nawan di knunan.
14 I gukel dad to smalig di ktola mati salngad di dad bilibili nebe di gutmatê dale;
fati i mebe dale ditù di lam i lbang.
Na di là mlo mdanà ale di dad to matlu,
du i fye kagkahla baling lana di kbalok i lawehla di lam i gumnèla di lbang.
15 Kabay nsò agu Dwata mdà di agot i fati,
du dnawatan agu.
16 Taman nang ito fsamuk i nawaito gablà di to mbaling nun bong knunan,
na ku baling matnù i kafye nfunan,
17 du di kfatin laan sa gebe i knunan;
là magin di kenen i kdatahan ditù di lbang.
18 Du balù fa too msen nawa satu to di knean di tah tanà ani,
na too kenen dag i dademe to du mdà di bong gnaganan,
19 knean mati sa na mnè ditù di safèd i dad tuan,
ditù di gukmifun kel di landè gusenan.
20 Balù nun kdatah i dad to,
knean mati salngad i dad lmanaf.

Salmo 51

51

I too glut ksal gaflehew Dwata

Ani lingag Harì Dabid di kafnge i tugad Dwata, Natan, tmalù kenen gablà di kwean ku Batsiba i yaan Yuraya.
1 E Dwata, kandom agu du i kakdom landè kgilin;
ge sa i too nun kakdo, taman begam nifu i kdee salàgu di gusmulatam dun.
2 Na toom agu nalob mdà di kdee salàgu;
nweam kdee sasè di lam nawagu fye too mlaneb.
3 Du dilègu dad gukulanggu,
na msamuk i nawagu du là agu gamlifet i dad salàgu.
4 Di ge alò i gugamsalàgu,
du i mgimògu too sasè di kitem;
taman too glut i gutadagam dmalam deg,
na too matlu i kdee kukumam.
5 Too glut agu satu to gamsalà fandà fa di làgu fa sut.

6 Én toom kayè di satu to, ku mnè i kaglut na ksalig di lam i nawan,
taman tdoam deg du fye too nun kfulunggu faldam.
7 Nlanebam agu mdà di dad salàgu,
na nweam kalbong kdee kagsikgu fye too agu mlaneb.
8 Fuléam di deg i klehewgu;
du balù i kiboam deg salngad ku tatanfoam dad tulangu di kablat i salàgu,
knean ku nlifetam lêman agu lehew.
9 Snafangam matam fye laam teen i dad salàgu,
na nifum i kdee sasè mgimògu di gusmulatam dun.
10 Blém deg i falami nawa too mlaneb,
na fneam déén i kagsalig.
11 Nangam agu flana di safédam,
na nangam nwè di deg i Mtiu Tulusam.
12 Kabay fuléam di deg i klehew i to gmadè tagalwà kenen di agot i sasè,
na banlém agu ayègu mimen ge.
13 Na én nimògu, tdògu di dad gamsalà i knayeam di dale,
na msal ale na fdadong di ge.
14 Dwata, falwaam agu di kukum di fati,
du alò ge i gafalwà deg,
na too agu lehew tmulen di dademe to i kagalwà mdà di ge.
15 E Gumdatahgu, nweam i kyàgu talù,
na toogu fdengeg i kafyem.
16 Ise ku én i toom knayè i kadsù dad lmanaf,
du balù blégu ge lmanaf snakuf di lifoh là gaflehew ge.
17 Kabay én dsù i toom knayè i kablégu ge i ksal too mdà di nawagu;
laam knagol i to malbà i nawan, i to nun klidù nawan mdà di salaan.
18 Na banlém kafye na tnabengam i dad tom di banwe Sion,
na fdakam lêman i labat batu di glibut syudadam Dyérusalém.
19 Ku mgimò én, gaflehew ge nan i dad lmanaf dsù di ge,
én dad lagi baka snakufmi di lifoh di tah i gudamsù di ge,
du blé mdà di glut kimen nawa i mlé dun.

Salmo 63

63

Tnabeng Dwata i harì

Ani lingag Dabid di kadtuan di banwe gulandè to di bong banwe Dyudiya.

1 E Dwata, ge i Dwatagu, na too sè klidùgu ge;
i klidù nawagu ani, gambet too agu malau.
Fanngabalta ge gambet i to mngabal yéél ninum
di banwe too kafag na sasè tanà i landè yéél.
2 Tagafdadong agu di ge déén di Bong Gumneam,
na tateengu i bong enegam na kafyem.
3 Du i kakdom landè kgilin too mabtas fa di nawagu ani,
na én duengu dmayen ge.
4 Mlé agu fye di ge di klogu mto fa,
na kayanggu i dad sigalgu déén di ge du dmasal fagu di dagitam.
5 Toogu fabsol i layefgu di kafyem,
na di klehewgu mlingag agu dmayen ge.
6 Di kilègu faldam agu ge;
tayud i butang ge i fandamgu.
7 Mnè agu di ifatam salngad di knè i anuk di dungan fafak i yéan,
taman mlingag agu di klehewgu,
du ge sa i tmabeng deg.
8 Nlagafta ge na nagotam agu i kwananam du fye landè gaslokgu.
9 Kabay dad to mayè mwè i nawagu
gtufa kadang ditù di lam i banwe i dad to mati.
10 Sdulê ale mati di kasfati,
na i lawehla knaan i dad ayem di bnas.
11 Kabay i harì ani flehew di kfisan Dwata i dad dmuen deg;
na kdee to makang msen di deg flehew du tamaklang i talù dad to tmulen kéng ani.

Salmo 65

65

Dad gamtikeng nimò Dwata

I lingag ani satu lingag Dabid.

1 E Dwata, gablà moon ku dnayenmi ge déén di banwem Sion,
na dnohòmi i dad fakangmi di ge;
2 du ge i tmimel dad dasal,

taman ge gufdadong dad to di klamang banwe du nun salàla.
3 Di kagfisanmi di salàmi,
nlifetam sa.
4 Too nun kafye di gami i dad to tanalékam na fdadongam
du fneam di gustifun dad to mangamfù di ge!
Na i too gafnò nawami i kdee kafye di Bong Gumneam.
5 E Dwata, ge i falwà gami,
na fagu di too gamtikeng nimoam tnimelam i dasalmi na falwaam gami;
na i kdee to di klamang banwe na balù dad to di talà mahin,
landè dademe gusmaligla.
6 Tafitem i kbong ktulusam fagu di kagafdakam dad bulul di gufneam dale;
na fagu di enegam tatangalam ale.
7 Ge fafanak i uni dad mahin,
i luk i dad malbang lwek,
na ksugak i dad to.
8 Na taman too tikeng dad to di klamang banwe di gamtikeng mgimoam;
mkit i dad to mdà di dad banwe di gusut i duh kel di gusdafan di klehewla.
9 Fitem i kafdufam i tanà fagu di kfebem i ulen na di kfabuam i tanà;
na fananoam yéél i dad sbang na blém i ulê i dad fule fagu di gamtikeng nimoam.
10 Hae, banlém ulen i dad dnaru du fye too gsab i yéél di tanà;
fatlitikam, du fye flumak i tanà na ftaboam i dad fule déén.
11 Na mdà di bong kafyem too munge i dad fule,
na landè gukulang balù nè gusalum.
12 Balù i sasè tanà là fakay gumule fanbalingam i too fye gumteb du fnulenam;
na salngad i dad bulul, too nun tmabò déén.
13 Dad gumteb fnò i dad bilibili na dad datal fnò i dad fule;
na kdee mkit na mlingag di klehewla.

Salmo 67

67

Kdayen i kafye Dwata

Ani satu lingag.
1 E Dwata, kandom gami, na blém di gami kafye;
toom fite i klehewam gami;
2 du fye gadè kdee to i knayeam,
na i dad to di klamang banwe, gadèla i kagalwà mdà di ge.
3 E Dwata, mulà moon ku dnayen ge i dad to;
i kdee to moon too dmayen ge.
4 Flehew moon i dad to di sahal dad banwe na mlingag di klehewla,
du i kebem i dad to too matlu na ge i mebe i kdee banwe.
5 Dnayen ge moon i kdee to, Dwata;
too ge moon dnayen.
6 Na nun kadang bong ulê mdà di tanà du Dwata, kenen i Dwataito,
na kenen sa i mlé gito kafye.
7 Hae, du Dwata sa i mlé kafye,
taman i kdee to di kdee banwe nun klikòla moon di kenen.

Salmo 72

72

I dasal gablà di tingà i harì

Ani satu salmo Solomon
1 E Dwata, banlém i harì kfulung mukum fagu di kaglut,
na banlém i tingà i harì tmadol kenen i ge katlu,
2 du fye keben dad tom too matlu,
na i kukuman dad mdanà to fagu di kaglut.
3 Balù dad bulul gumule i dad tom nun bong ulê kadang i fulela déén,
du mdà di matlu kagotan.
4 Nsenan i kaglut i dad to landè knun,
na falwaan dad to landè tmabeng dale di agot dad mkut dale,
na toon fnisan dad mkut i dademela to.
5 Na là tlag i kagotan di klo nun duh fa na bulen,
na di klo i nun to di tah tanà.
6 I ktabeng i kagotan salngad di ktabeng i ulen tatek di dad fule,
na i tlitik tatek di tanà.
7 Too matnù i katlu i dad to di klo i kagotan,

na too nun ktanak i banwe landè gutlagan.
8 Magot kenen i klamang banwe mdà di satu mahin kel ditù di satu mahin,
mdà di bong yéél Yufratis kel ditù di klamang banwe.
9 I dad to dmuen kenen, lkuad fdanà di kenen kadang,
na lamfan di tanà di munan.
10 Dad harì di banwe Ésfanya na di dademe banwe di kilil i mahin mlé di kenen kadang,
na kel di dad harì di banwe Arabya na Itiyofya mlé di kenen.
11 Kdee harì lkuad kadang di munan,
na kdee sahal dad to mimen i knayean;
12 du di kenen kagot kadang, falwaan i dad to landè di kalimala,
na i dad to too nun kanlidù, na i kdee to landè tmabeng dale,
ku ftabeng ale di kenen.
13 I dad to mlungay na dad to mdanà kandon,
na falwaan i dad to landè tmabeng dale di fati.
14 Hae, falwaan ale mdà di kabkut na kafsasè i dademe to dale,
du too mabtas i nawala di kenen.
15 Too mlawil moon i harì! Na mablé kenen kadang i blawen mdà di banwe Arabya.
Na nun moon dad to fadlug dmasal kenen du fye mablé kenen kafye mdà di ge, Dwata, di klit duh.
16 Tilub moon dad fule i tanà, na lamwek balù kel déén di tah i dad bulul,
na too nun ulê i dad fule salngad di banwe Lébanon,
na fnò i dad to i dad syudad salngad di bnas tmabò di nligo.
17 Nang moon nlifet i dagit i harì kel di landè sen,
i kdengegan too fadlug klo i nun duh.
Mdà di kenen mablé dad to kafye,
na dad to di kdee sahal banwe dmayen kenen!
18 Dnayenito Amuito Dwata, i Dwata gusmalig i bel Israél,
du alò kenen gmagan mimò dad gamtikeng nimò ani!
19 Magdayen i kdatah dagitan kel di landè sen,
na i kdee to di klamang banwe dmilè moon i kbong kdatahan. Amén! Amén!
20 Ani gusen i dad dasal Harì Dabid, i tingà Dyési.

Salmo 80

80

I dasal satu to mni ku fasfulê Dwata i dad ton, i bel Israél, di ifatan

Ani satu lingag Asaf.
1 E ge i Mifat Dad Bel Israél,
i malak dad to Dyosif gambet i kalak satu mifat dad bilibilin,
begam gami fanlinge.
Ge i sudeng di gusudeng i mdatah harì di tah i dad kafbaweh dad sérubim,*
fitem i kdataham na i bong knengam.
2 Fitem i bong enegam di dad bel Ifraim, Bénhamin, na Manasas,
na begam gami falwà di kaflayam nagumi.
3 E Dwata, fasfuléam gami di ifatam;
fitem i kakdom di gami lêman du fye galwà gami.
4 E Amumi Dwata, gumdatah i kdee di tah langit na tanà,
kel di kilen fa i kalbutam gami dad tom,
na laam fanlinge i dad dasalmi?
5 Gambet én knaan blém gami i lwakmi,
na too fnò i tabù i lwak finumam gami mdà di klidù nawami.
6 Mdà di kalbutam gami nadoy gami i dad to di dad masadfél banwe,
na dad dmuen gami tì ale sulé gablà di gami.
7 E Dwata, gumdatah i kdee di tah langit na tanà, fasfuléam gami di ifatam,
fitem i kakdom di gami lêman du fye galwà gami.
8 Tansoam gami gambet i walad grép mdà di banwe Idyif,

* **80:1** Dad sérubim dunan i dad mebe i gusudeng Dwata di langit di tah i fafakla. Nun mgimò gambet i kafbaweh lwe Sérubim déén di tah i kaban blawen gugkah i dad batu gusmulat dad flalò Dwata déén di lam i too Mdatah Sibay di Bong Gumnè Dwata. Déén gumnè Dwata di blengla di klon mnè di tah tanà ani. Fitela i bong kdatah na ktulus Dwata.

na tafalwaam i dademe to mdà di dad
banwela, du én gufneam gami,
salngad di kfulem walad grép di
tanàla.
9 Salngad tanlanebam i gumulem walad,
na taman too fye kdalil i fulem na
kmawal di klamang tanà.
10 I dad bulul tamgalung i walad,
na i dad fanga i walad, nlimunla i dad
malbang kayu sidar.
11 I dad fangan gafat ditù di mahin
Méditéranyu, na i tubadan kel di yéél
Yufratis.
Salngad én i knèmi na kbelmi, gami
dad tom, di banwe gufneam gami.
12 Kabay di bang ani salngad ku talanbaam
i labat glibut di fulem, du talaam
gami nan nifat.
Kayeam kè ku i kdee magu mlius mifò
i bunge grépam?
13 I dad to dmuen, fansasèla na falmola
gami salngad di sdè di bnas samdà
i fule grép,
na i kdee lmanaf di bnas kmaan dun.
14-15 E Dwata, gumdatah i kdee di tah langit
na tanà, beg ge samfulê di gami;
lanngalungam gami mdà di langit na
neyem i kagkahmi,
na fandufam gami i waladam grép tafule i
kwananam,
i salngad tingà too mgifat.
16 I kibò dad to dmuen gami salngad ku
natela i walad grép fulem na snaku-
fla di lifoh.
Fye ku falmom ale fagu di kafablatam
i baweham di dale.
17 Kabay kanlungam i dad to tamgalékam
du nfunam,
i toom falnok fye too ale mgal.
18 Ku ani nimoam là gami lêman kmagol ge:
tangalam gami lêman, na dmayen
gami ge.
19 Amumi Dwata, gumdatah i kdee di tah
langit na tanà, fasfuléam gami di ifa-
tam.
Léam fite i kakdom di gami du fye
galwà gami.

Salmo 84

84

I ayè satu to i Bong Gumnè Dwata

Ani satu lingag i bel Kora.
1 E Amugu Dwata, gumdatah i kdee di tah
langit na tanà,
too bong nawagu i Bong Gumneam.
2 Too mayè i nawagu salu déén di gustifun
dad to mangamfù di ge,
du én too kayè i nawagu, fdadong di ge;
mdà di foon i nawagu kayègu mlingag di
klehewgu di too mto Dwata.
3 Amugu Dwata, gumdatah i kdee di tah
langit na tanà, balù dad malnak
anuk di bnas,
nimòla i salalla ditù di gudamsù di ge,
na dad kalsidaw, ditù gumifatla dad ngàla
di gumneam, harìgu na Dwatagu.
4 Na too nun kafye i dad to mnè di Bong
Gumneam;
too ale gal mlingag du dmayen ge.
5 Too nun kafye i dad to gamfun kgal mdà
di ge;
too nun ayèla salu di bululam Sion, du
mangamfù di ge.
6 Na di kagula salu ditù, di kifalla i too kafag
banwe dnagit Baka,
tì maloh déén dad sfuten,
na di tnanin kulenan nun dee malnak
kligu déén.
7 Na mbaling matnù i galla di kagula,
na kakella di Sion, tadag ale di kanfe
Dwata.
8 E Amugu Dwata, gumdatah i kdee di
tah langit na tanà, begam fanlinge i
kdasalgu di ge;
E Dwata, gusmalig i gutambulmi
Dyékob, fanlingem agu.
9 E Dwata, banlém kafye harìmi,
i mgalékam mebe gami.
10 Balù ku alò sduhgu mnè di gustifun dad
to mangamfù di ge,
too fye fa i knègu ditù, di knègu di balù
nean, balù ku kel di mlibu fali.
Balù ku alògu tadag di bà gufusuk di
Gumnè Dwatagu,
too fye fa di deg di knègu di lam i
gumnè i dad to mimò sasè,
11 du Amugu Dwata lamwa fandam i dad to
na kamlung dale,
na kenen mlé kafye na kdatah.

Landè kafye i klenan di dad to matlu
nimòla.
12 E Amugu Dwata, gumdatah i kdee di tah
langit na tanà,
too nun kafye i to smalig di ge.

Salmo 87

87

I kafye na kdatah Sion, én banwe Dwata

Ani satu lingag bel Kora

1 Fimò Dwata i syudadan di kenen bulul,
2 na balù tan kalbong nawan i dademe
banwe gumnè i bel Dyékob,
too bong fa nawan i syudadan, Sion.
3 Too fye na gamtikeng i dad gman gablà di
Sion,
i syudad Dwata.
4 I dad to gmadè Dwata mdà di dad banwe
Idyif na Babilon,
na mdà di dad banwe Filisya, Tiro, na
Itiyofya, fakufan ale di dad to sut di
banwe Sion.
5 Na i gman gablà di dad to di banwe Sion,
"Mdatah to, to ani ku demen to atù, du
sut di banwe Sion,"
du i Too Mdatah Dwata i mlé kafye knè
di dad ton.
6 Di ksulat Dwata dagit i dad ton,
fakufan i dagit dad to gmadè kenen di
dad to sut di banwen.
7 Sayew ale na mlingag, manla,
"Di Sion gumdà i kdee kafyeito."

Salmo 89

89

I lingag dmayen Dwata mdà di kakdon na katlun

I smulat ani dunan Itan, satu to Israh

1 Amugu Dwata, lingaggu kel di landè sen i
bong kakdom landè kgilin,
na là tlag i ktulengu di dad to, na ge too
gsalig.
2 Gadègu i kakdom, landè kgilin kel di landè
sen,
na i kagsaligam, knean i knean landè
kgumanan salngad i langit.
3 Tagmanam, "Tanimògu i fakang di
mgalékgu, i saliggu Dabid;
na ani fakanggu di kenen, mangu,
4 'Làgu faloh ku tlag i kagotam;
nun di belam nimògu harì kel di landè
sen.' "
Én i man Dwata di harì mgalékan.
5 Amugu Dwata, dmayen kdee mnè ditù di
langit i dad gamtikeng mgimoam;
mlingag dad kasaliganam dmayen i
kagsaligam.
6 Amugu Dwata, simto kè di klamang langit
salngad ge?
Landè dademe ditù di langit salngad
ge,
7 du ge i too nafè dad kasaligan di bong
kastifunla,
na ge i toola kanlikò.
8 Amugu Dwata, gumdatah i kdee di tah
langit na tanà, landè gasngad i
kbong ktulusam;
na too ge gsalig di kdee nimoam.
9 Balù dad malbang lwek di mahin, ge i
magot dale;
ku too mgal i lwek, ge sa i fafanak dun.
10 Tafalmom Rahab, dunan i banwe Idyif,
salngad di kafalmom satu lmanaf
dmuen ge;
na fagu di bong kgalam tasanbalétam i
dad to dmuen ge.
11 I langit, ge i mfun dun, na i tanà nfunam;
ge mimò i klamang banwe, na kdee
gkah déén, ge i mimò dun.
12 Mdà di gufdu i nus timul kel di gufdu i
nus sabnal, ge mimò i kdee;
mdà di bulul Tabor kel di bulul Hérmon
too dnayen i kafye mgimoam.
13 Tay, too bong i gnaganam, na bong i
kgalam;
too mdatah i ktulusam.
14 I katlu na kaglut i gugtadag i kagotam;
i kdee nimoam fagu di kakdom landè
kgilin na fagu di kagsaligam.
15 Amugu Dwata, too nun kafye di dad to
fulung dmayen ge,
i dad to mnè di kakdom;
16 tayud duh flehew ale di kafyem,
na dnayenla i katlum.
17 Magdayen gami mdà di ge, du ge gumdà
i kgalmi na katumi,
mdà di kakdom fdataham gami.
18 Hae, Amugu Dwata, du ge i kamlung
gami;
na ge, Dwata Landè Salà, gusmalig i
gutambulmi Israél,

na ge i mlé harìmi.

I fakang Dwata di ku Harì Dabid

19 Gtalù ge di muna fa fagu di kanteen di dad tom too gsalig,
na gmanam, “Tanalékgu satu to gumlégu gal di kasfati;
tanalékgu kenen mdà di dad mdanà to du fanbalinggu kenen harì.
20 Dunan Dabid, i saliggu,
na fihokgu kenen fngalo ilè kenen i tanalékgu mbaling harì.
21 Là tlag i ktabenggu kenen,
na i kgalgu i tamgal kenen.
22 I dad to dmuen kenen, làla kenen gfisan;
i dad to sasè, là gamgatu kenen.
23 Toogu falmo dad to dmuen kenen;
dad to mnang nawa kenen, fnatigu.
24 Làgu kenen tnagak, na mnè kenen di kakdogu landè kgilin;
na matnù i kdatahan mdà di deg.
25 Fabalgu i kagotan mdà di Mahin Méditéranyu kel ditù di bong yéél Yufratis.
26 Na manan di deg, ‘Ge i Màgu na Dwatagu;
ge i guflidunggu, na ge i Falwà deg.’
27 Na nimògu kenen i sangal twege tingàgu,
i too mdatah harì di tah tanà.
28 Là mgili i kakdogu kenen kel di landè sen,
na toogu dnohò i fakanggu di kenen.
29 Nun di belan kadang nimògu harì kel di landè sen;
fkelgu i kagotan di klo i langit.
30 Kabay ku tnagak i belan dad flalògu,
na làla lalò i gmangu,
31 ku nlafàla i katedgu,
na làla nimen i dekgu,
32 fanlayamgu ale mdà di salàla,
na fatdukgu ale mdà di sasè nimòla.
33 Kabay knean là mgili i kakdogu ku Dabid,
na là fakay ku làgu dnohò i fakanggu di kenen du mdà di kagsaliggu.
34 Làgu nlafà i fakanggu,
na làgu nawì balù satu di kdee tafakanggu di kenen.
35 I fakanggu ani gafat kel di landè sen, du fakanggu fagu di katlugu,
na too glut là agu tmulen kéng di ku Dabid.
36 Too glut nun harì mdà di belan kel di landè sen,
na fkelgu i kagotan di klo i duh.
37 Salngad kagkah knè i bulen di langit, i knè kagotan kel di atuan;
teen di bulen i kagkah knè i kagotan.”
Én man Dwata.

I klidù nawa mdà di kagfisan i harì

38 Kabay ani, Dwata, too sasè i kalbutam di to mgalékam harì;
taknangam kenen na taknagolam.
39 I kiboam saligam gambet landè fakangam di kenen;
salngad ku tagbatam i kyangenan di kfung.
40 Tafalbaam labat i syudadan,
na tafalmom i dad guflidungan mdà di dad mngayu.
41 Balù simto to magu mlius di banwen tmaku i dad knunan,
na nadoy kenen i dademen saldan.
42 Tafatum i dad to dmuen kenen,
na taflehewam ale.
43 Talaam nimò gban i dad tekan,
du laam kenen tnabeng di kasfati.
44 I bong kdatahan na kafyen tanweam di kenen;
na tanweam i glalan.
45 Mdà di dad kiboam kenen, tafanbalingam kenen too tua, balù ise fa bangan tua;
na toom kenen fyà.

I kafni tabeng mdà di Dwata

46 E Amugu Dwata, tan i klo tatiam fbayà i harì mgalékam? Kel di landè sen?
Na kel di kilen fa i too kinit i kalbutam kenen?
47 Amugu Dwata, fandamam i kfukal klawil i dad to.
Landè dé gukmamum dad to, du tanimoam ale, bay kdeela mlal mati na landè alì fye gaganla?
48 Simto to mto na landè kfatin?
Landè to gmadè i kiboan fye laan mati.
49 E Amugu, tanè i kakdom landè kgilin tafitem di muna,
i kakdom tafakangam di ku Dabid fagu di katlum?
50 Fandamam i saligam ani, ku tan i kadoyla deg,

na i ktayudgu i kafsasè i dad to mdà di
dad sahal banwe.
51 Amugu Dwata, i harì mgalékam toola
tnamfayes;
nadoyla kenen balù nè gusalun.
52 Kabay balù ani i gmangu, knean toogu
dnayen Amugu Dwata kel di landè
sen!
Amén.

Salmo 90

90

Dwata i tagnè guflidung i dad ton

I lingag ani satu dasal i salig Dwata dnagit
ku Mosis
1 Amugu, ge i tagnè guflidungmi,
mdà di muna gutambulmi kel di duh
ani.
2 Di là fa mgimò i dad bulul
na balù i tanà na i banwe ani,
ge sa i Dwata landè gumdà na landè
gusen.
3 Tagmanam di dad to, “Samfulê gamu di
gumdàyu,”
na glut, di kfatila fasfuléam ale di
kfung.
4 Di ge, Dwata, i mlibu fali salngad di alò
sduh i klon mlius,
salngad di alò malfabi ku demen sal-
ngad di klo kunung satu to di butang
di là mlo lê kenen tanlas.
5 Nweam dad to mdà di tah tanà ani di klal
kebe i dunuk;
gafaldam ale salngad di kagafaldam i
kna di kukat i to di flafus;
mlal ale mati gambet i bnas,
6 du balù too fye taboan di flafus,
là mlo mlanas na di kaflabin mati.
7 I kalbutam, fatimi;
too sè klikòmi di kaflabeam.
8 Hae, du toom neye i kdee gukulangmi,
na balù dad salà bunimi, too gfan di ge;
9 na mdà di kalbutam i salàmi, là gami
mlawil;
midul i falimi na là mlo kafto i
nawami.
10 Alò fitu falò fali gal gusen i klawil dad to,
na nun gafat di walu falò fali ku too ale
mgal;
bay slame klidù na kaflayam i gnagula di
klola mto,
na là mlo fto i nawala.
11 Landè to too gmadè i kbong kinit kalbu-
tam,
na landè to too gablà i klikoan i
kaflabeam.
12 Tdoam gami fabtas i dad duhmi mimò di
tah tanà ani,
du fye fulung gami mebe i ktomi.
13 E Amugu Dwata, kilen dé gusen i kalbu-
tam gami?
Kandom gami dad saligam!
14 Na fitem gami i kakdom landè kgilin kat
flafus,
du fye lehew gami kat i duh di klomi fa
mto.
15 Blém gami ani i klehew salngad kdee i
klidù tagablém gami;
i klidùmi tanlasam klehew kel di bong
klo i dad fali ktayudmi i kaflayam.
16 Fitem lêman di gami, dad saligam, i dad
gamtikeng nimoam,
na fitem di belmi i bong mdatah
glalam.
17 E Amumi, E Dwatami, begam gami banlé
i kafye mdà di ge,
na banlém gami kfulung mimò i
nimòmi, du fye too nun gukelan.

Salmo 91

91

Dwata guflidung i dad to gmadè kenen

1 Balù simto mnè di ifat Dwata Too Mdatah,
kanlung sa du Dwata i Too Mtulus.
2 Fakayan man di Amun Dwata,
“Ge i guflidunggu na i kamlung deg;
ge i Dwatagu na i gusmaliggu.”
3 Gmanam én, du falwaan ge mdà di dad
sasè gamfawel ge;
na mdà di dad tduk magu i gamfati.
4 Snafangan ge di dad gamsasè ge, salngad
di anuk smafang i dad ngaan di dun-
gan i fafakan,
du fye landè sasè gafat di ge;
kanlungan ge du too gsalig kenen.
5 Taman landè duenam likò i too kanlikò
mkel di butang,
ku demen i gamsasè ge mkel di mduh,
6 ku demen i dad tduk tmadè ge di kifu,
na demen i gamsasè gafalmo ge di ltu
duh.
7 Balù kel i bong gaslok na mlibu to mati
mdadong di ge,

na balù sfalò libu to mati di glibutam,
bay là mkel di ge i sasè gaslok én.
8 Teenam sa i flayam Dwata i dad to sasè,
bay là ge gakuf,
9 du én gumneam, di ifat i Amum Dwata;
i Too Mdatah i guflidungam.
10 Taman là ge nkel i sasè gaslok,
na là gafdadong di gumneam i gam-
sasè di ge,
11 du dek Dwata i dad kasaliganan mifat ge,
fye kanlungla ge balù nè gusalum.
12 Silungla ge i dad kmalla,
du fye là gtadè di batu i bliam.
13 Landè gaslokam balù magu ge di bleng i
dad malbang lmanaf liyun,
ku demen ndaam i dad saldafan,
balù too labè i dad liyun demen too
nun alas i dad ulad.
14 Man Dwata, “Du bong nawan deg,
falwàgu kenen di dad gamsasè
kenen,
na kanlunggu, du gadean na deg i
Amun Dwata.
15 Di katlon deg, tnabenggu kenen, na làgu
kenen tnagak di bang i nun samuk,
bay falwàgu na fdatahgu kenen.
16 Fsengu i nawan di klawilan,
na banlégu kenen kagalwà mdà di dad
gamsasè kenen.”

Salmo 93

93

Dwata i harì

1 Amugu Dwata i harì! Kamlaweh kenen i
bong kdatahan na enegan,
du toon gfite di kgimoan i banwe;
too mgagid i gufkahan dun,
na laan mgingok.
2 Amugu Dwata, ge magot kdee mdà di
katbuan;
na di là fa matbù i kdee, tagnè ge déén.
3 Amugu Dwata, too lamyak i dad mahin;
i luk i dad malbang lwekla too mgal.
4 Kabay Amugu Dwata ditù di langit, too
mgal i kagotam i kdee,
mgal fa di luk i dad malbang yéél,
mgal fa di malbang lwek di mahin.
5 Kdee gmanam, landè kgumanan;
na du matlu ge, Amugu Dwata,
gablà ku matlu i kdee nimò di Bong
Gumneam kel di landè sen.

Salmo 95

95

Satu lingag dmayen Dwata

1 Salu gamu dini, mlingag ito di Amuito
Dwata;
flehew ito dmayen kenen, du kenen i
guflidungito na i falwà gito.
2 Mlé ito fye di kenen di ksaluito di munan;
flehew ito mlingag dad lingag dmayen
kenen.
3 Du Amuito Dwata i too mdatah Dwata,
kenen i harì mdatah fa di kdee dademe
dwata gusmalig i dad to.
4 Kenen i magot i klamang banwe;
nagotan kdee mdà di gumngalam i
tanà kel di tah i dad mdatah bulul.
5 Nagotan i mahin na tanà;
du kenen mimò dale.
6 Taman fdadong ito na fdanaito ktoito du
mangamfù di kenen;
lkuad ito di muna Amuito Dwata, i
mimò gito,
7 du kenen alò i Dwata gusmaligito,
na gito i dad to nifatan salngad di kifat
satu to mifat bilibili.
E gamu, tooyu fanlinge i manan di gamu di
duh ani,
8 manan, “Nangyu fgal i uluyu salngad di
mgimò i dad to gutambulyu ditù di
Mériba,
na salngad di mgimòla di klola ditù di
banwe gulandè to di Masah.
9 Ditù tnandakla agu, neyela ku tan kaf-
tahàgu i nawagu di landè ksaligla di
deg,
blaam tateenla i fye mgimògu di dale.
10 Fat falò fali klo i kalbutgu i dad to én,
na gmangu, ‘Dale i dad to fasyat i
nawala;
là ale mayè mimen i dad knayègu.’
11 Taman tatoo agu flabè na ani fakanggu
na toogu dnohò,
gmangu, ‘I dad to ani, talà ale nan
gfusuk di banwe gufaftudgu moon
dale.’ ” Én man Dwata.

Salmo 96

96

Too mdatah Dwata di dademe dwata gusmalig i dad to

1 Mlingag gamu i falami lingag di Amuito Dwata;
nlingagyu kenen i kdeeyu dad to di klamang banwe.
2 Nlingagyu Amuito Dwata na dnayenyu kenen!
Di kat duh tulenyu i fye tulen, kenen i gafalwà gito.
3 Fgadèyu di kdee sahal banwe i kafye mgimoan;
tulenyu di kdee bung dad to i dad gamtikeng nimoan.
4 Du too mdatah Amuito Dwata, na too kenen gablà dnayen,
kenen i too kanlikò mdatah fa di kdee dademe dwata gusmalig i dad to.
5 I kdee dademe dwata fnaglut i dad to, dunan i dad ise glut dwata;
bay Amuito Dwata, kenen i mimò kdee di langit.
6 Kdatah na afè déén di kenen;
i ktulusan na kafyen too teen di Bong Gumnean.
7 Dnayenyu Amuito Dwata, i kdeeyu dad to di tah tanà;
dnayenyu i kdatahan na i galan.
8 Too mdatah Amuito Dwata, taman tooyu dnayen i kdatahan;
nebeyu i bléyu di kenen, na fusuk gamu di gustifun dad to mangamfù di kenen.
9 Di kfangamfùyu di Amuito Dwata, i landè salà, fdanàyu i ktoyu di kenen,
kankal gamu di munan kdeeyu dad to di tah tanà.
10 Manyu di kdee to di dad sahal banwe, “Amuito Dwata i harì!
Tanimoan i banwe ani, na too mgagid i gufkahan dun, na laan mgingok.
I kukuman i kdee to fagu di too glut kukum.”
11 Flehew gamu kdeeyu mnè di langit na tanà,
balù i dad mahin too gamu mluk, na kdeeyu mnè déén di lam mahin flehew gamu.
12 Kdee tmabò di tanà
na kdee kayu déén di dlag flehew mlingag,
13 du salu dini Amuito Dwata,
salu kenen dini du nukuman i kdee to di klamang banwe,
na i kukuman i dad to fagu di katlu na fagu di kaglut.

Salmo 100

100

I lingag dad to Dwata dmayen kenen

I lingag di kablé fye di Dwata

1 Kdeeyu dad to di tah tanà,
mkit gamu flehew di Amuito Dwata.
2 I nimòyu di kenen faguyu di bong ayèyu mimò dun,
na mlingag gamu di kafdadongyu di kenen.
3 Dnawatam i kaglut alò Amuito Dwata i glut Dwata!
Na kenen i mimò gito na mfun gito;
gito i dad ton na toon ito nifat gambet i to mifat bilibili.
4 Fusuk gamu di Bong Gumnean na mlé gamu fye di kenen;
hae, fusuk gamu déén di gustifun dad to mangamfù di kenen na dnayenyu kenen;
mlé gamu fye di kenen na dnayenyu kenen,
5 du too fye sa Amuito Dwata;
i kakdon landè kgilin kel di landè sen,
na gsalig i nimoan di kdee to mdà di muna fa na kel di landè sen.

Salmo 103

103

I kakdo Dwata di dad to nun klikò di kenen, là gagan mtas dun

I lingag Dabid

1 Too mdà di nawagu mlé fye di Amugu Dwata;
kayègu ku too sikof kdayengu Dwata too mtiu.
2 Too mdà di nawagu mlé fye di Amugu Dwata,
na làgu glifet i kdee kafye gablén di deg;
3 du kenen i mlifet i kdee salàgu,
na kenen fgulê i kdee tdukgu.
4 Kenen i msò deg mdà di fati
na mlé deg kafye mdà di kakdon landè kgilin.
5 Fananoan nawagu i dad fye blén deg di klogu mto,

taman samfulê i galgu salngad di lamnok agu fa na salngad di gal i kablak.
6 Amuito Dwata i falwà kdee to bankut;
di kukuman banlén ale i dale kaglut.
7 Fgadè Dwata i knayean nimò di ku Mosis,
na gfiten di bel Israél i mgimoan.
8 I Amuito Dwata too kamdo, too bong nawan dad to;
laan mlal flabè, na too bong i kakdon na landè kgilin.
9 Laan tì fadlug mngak i landè gutlagan,
na laan fles flabè kel di landè sen.
10 Laan fanlayam i to gablà di kbong salaan,
i kbalasan dad salaito là salngad di kbong ksasè i nimoito,
11 du i kakdon i dad to nun klikò di kenen, landè kgilin, na too là gagan mtas dun;
salngad di kdatah i langit di tah tanà i kalbong nawan dale.
12 Na laito gagan mtas i kawag i guflana Dwata i salaito mdà di gito,
mawag fa di gusut i duh mdà di gusdafan.
13 Too nun kakdon i dad to nun klikò di kenen,
salngad kakdo i satu mà di kenen dad ngà.
14 Du gadean i gumlungayito;
laan glifet mgimò ito mdà alò di kfung.
15 Gito dad to, là mlo i kneito di tah tanà ani salngad di bnas,
na salngad di knè i dad fye baweh bulek di bnas,
16 du kbal i nus na mtatek i dad bulekan,
na là mlo mlanas na landè lêman mite dun.
17 Kabay i kakdo Amuito Dwata di dad to nun klikò di kenen, knean i knean, landè kgilin
mdà di landè gutambuan kel di landè gusenan;
i kafyen dale gafat di kdee tugad i bella,
18 i dad to mafè i kasfakangla Dwata,
na too fkah di nawala i kimenla katedan.
19 Ditù di langit gumagot i Amuito Dwata,
na kenen i harì mebe i kdee.
20 Mlé gamu fye di Amuito Dwata, gamu dad kasaliganan,
gamu dad mtulus mimò i dad dekan na flinge i dad tnaluan.
21 Mlé gamu fye di Amuito Dwata, kdeeyu mnè di langit,
kdee saligan mimò i knayean.
22 Mlé gamu fye di Amuito Dwata, kdeeyu mgimoan di klamang kagotan.
Too mdà di nawagu mlé fye di Amugu Dwata!

Salmo 104

104

I lingag dmayen Dwata, i mimò kdee

1 Too mdà di nawagu mlé fye di Amugu Dwata!
E Amugu, E Dwatagu, too mdatah ge!
I klaweham, dunan i bong kdataham na kafyem;
2 kamlaweh ge i bong knengam, du too teen i kdataham di mgimoam;
hae, du tanbelam i langit salngad i bong ataf di tah i banwe.
3 Tanimoam i gumneam ditù gsen di tah i dad nun yéél di langit.
Én snakayam i dad labun na i mgal nus mebe ge salngad di fafak i anuk di bnas.
4 Dekam i nus fgadè i knayeam salngad di dad kasaliganam;
na i lifoh na silà nimoam dad saligam.
5 Too mgagid i kagafdakam i banwe di gufkaham dun,
na laan mgingok;
6 na di kafdakam dun snafangam i banwe i bong mahin gambet i klawehan,
na maglimun yéél i dad bulul,
7 bay di kngakam, midul i yéél;
gambet mila i yéél di bong taluam di kdekam dun.
8 Mutù i dad bulul,
na maloh i yéél mdà di tah i dad bulul ditù di dad gumdanaan di gumdekam dun.
9 Na tanimoam i gusen i yéél i làla glius,
du fye talà lêman maglimun i klamang banwe.
10 Fasfutam i dad sfuten déén di dad gusambangan,
na maloh i dad yéél di dad gusambang di bleng i dad bulul.
11 Na déén guminum dad lmanaf di dlag;

dad mlayal dongki di bnas bnulungla i
kalinumla déén.
12 Di dad kayu mdadong déén gusmalal i
dad anuk di bnas;
talù ale déén di dad fangala.
13 Mdà di gumneam di langit fulenam di
dad bulul;
na i tanà, too nun uléan mdà di ni-
moam.
14 Ftaboam i bnas du nteb i dad lmanaf,
na léam ftabò i dad fule dad to, du fye
nun knaanla mdà di fulela di tanà,
15 nun bunge grép gumwèla i ninum gafle-
hew i nawala,
nun fngalo bulung kindalla,
na nun knaan gamlé dale gal.
16 I dad kayu Amuito Dwata, too gablà i
yéélla;
i dad malbang kayu sidar di banwe
Lébanon, Dwata i mule dun.
17 Ditù gusmalal i dad anuk di bnas,
na balù i dad malbang anuk di dlag
smalal di dad kayu mguu.
18 I dad mdatah bulul, gumnè i dad kamb-
ing di bnas,
na di dad batu i gusalbuni dad malnak
lmanaf.
19 Tamgimoam i bulen du fdilè di gami i
dangan i dad sahal nimòmi,
na i duh, gal sdaf di too glut bangan kat
duh.
20 Tamgimoam i butang,
na lamwà i dad lmanaf di bnas ku
takifu.
21 Bong talù i dad mgal liyun di kafngaballa
i kanfèla;
fanngaballa i knaanla di Dwata, i mlé
dun di dale.
22 Na di ksut i duh, mulê ale di dad gusal-
bunila du ftud ale;
23 bay i dad to, lamwà ale du nun nimòla kel
di kifu.
24 E Amugu Dwata, tay, bong kdee i dad
mgimoam!
Too bong kfulungam mimò i kdeela;
na too fnò i banwe i dad mgimoam.
25 Ditù i mahin too bong na too mabal,
na too dee lmanaf mnè déén, là gse
i kdeela, dad malbang na dad mal-
nak.
26 Magu déén i dad malbang kafal,
na i too bong lmanaf di mahin dnagit
Lebiatan tamgimoam du tì kenen
magaf déén.
27 I kdee gmangu gine, smalig ale di ge,
i mlé knaanla di bangla bitil.
28 Di kablém dale knaan, kmaan ale,
na bsol ale di kafye blém dale.
29 Kabay ku laam banlé, landè kibòla;
ku nawiam i nawala, mati ale, na
mbaling ale kfung lêman.
30 Kabay di kfebem i Tulusam mimò i
dademe,
nun lêman mto di tah tanà.
31 Kayègu ku landè gusen i kafye mgimò
Amugu Dwata,
na ku nun bong klehewan di kdee mgi-
moan.
32 Fagu alò di keyen i tanà, mgingok;
aloan tandel i bulul, na lamwà i buk.
33 Nlingaggu i Amugu Dwata di klogu mto;
nlingaggu dad kdayen i Dwatagu di klo
i nun nawagu.
34 Lehew moon kenen di kdee lingaggu ani,
du kenen i kanlehewgu.
35 Gablà ku malmo i kdee to gamsalà di tah
tanà ani;
na ku talandè nan dad to mimò sasè.
Too mdà di nawagu mlé fye di Amugu
Dwata!
Dnayenito i Amuito Dwata!

Salmo 105

105

I lingag dmayen Dwata i too dmohò i dad fakangan

1 Mlé gamu fye di Amuito Dwata, na
fdatahyu dagitan;
fgadèyu di kdee to di dad sahal banwe
i mgimoan.
2 Mlingag gamu di kenen lingag i kdayenyu
kenen,
na tulenyu i kdee kafye mgimoan.
3 Fdatahyu i dagit i Amuito Dwata;
na flehew gamu i dad to mayè fdadong
di kenen.
4 Fdadong gamu di kenen na mni gamu gal
mdà di kenen,
na nang gamu tlag fdadong di kenen.
5-6 E gamu bel Abraham, i to salig Dwata,
gamu bel Dyékob, i to mgalék Dwata,

fandamyu i dad kafye mgimò Dwata, i dad
gamtikeng mgimoan,
na i dad kukuman i dad to dmuen
kenen.
7 I Amuito Dwata, kenen i Dwata gusmalig-
ito,
na kenen i mukum kdee to di klamang
banwe.
8 I fakangan, laan nlifet dun kel di landè
sen;
dnohoan i fakangan di dad to kel di file
libu tugad i bella,
9 dunan i fakangan di ku Abraham,
i too fakang Dwata lêman di ku Isaak.
10 Na nulitan lêman di ku Dyékob, dunan
Israél, i fakang én;
fgadean kenen, landè gusen i fakan-
gan,
11 manan, “Blégu di ge i banwe Kanaan,
du nfunam.”
12 Di bang i kfakangan ani là fa dee bel
Israél;
na tatì ale alò magu di banwe Kanaan.
13 Alò ale lamngab di dad sahal banwe
déén,
mdà di banwe satu bung dad to, ditù di
banwe satu bung dad to.
14 Kabay balù ani kagkah knèla, là faloh
Dwata ku nun mkut dale,
nngakan dad harì mayè smamuk dale,
15 manan, “Nangyu fansasè i dad salig i
tamgalékgu,
na nangyu fanlayam i dad tugadgu.”
16 Di kafkel Dwata i bong kbitil di banwe én,
du nwean i kdee knaanla,
17 tafeben satu to muna di dale,
dunan Dyosif i fablila na gfasak.
18 Gseey i dad blian mdà di sangkalì ikatla
di kenen,
na nlabédla tek i lialan.
19 Ani i dad ktandak Amuito Dwata ku
Dyosif,
kel di bang Dwata too dmohò i kubad
Dyosif i dad kna.
20 Kagdohò i dad kna, fafalwà kenen i harì
di bilanggù,
Én fafalwà kenen dunan i mebe i
banwe Idyif.
21 Na nimoan Dyosif ulu di kdee di bong
gumnean,
na fagotan fa kenen kdee nfunan.
22 Nun glal Dyosif mdek i dad ganlal di
banwe nagot i harì,
na tamdò i dad tua gal mebe, fye nun
kfulungla mebe.
23 Na salu ale Dyékob di banwe Idyif,
na mnè ale déén flo.
24 Di klola déén too fbel Amuito Dwata i dad
ton,
na mbaling ale dee fa di dad to dmuen
dale.
25 I nimò Dwata ani i gumdà dad to
Idyif mbaling mnang nawa i dad to
Dwata,
na neyela dalanla mgaw dad salig
Dwata ani.
26 Kabay dek Dwata i saligan Mosis,
na i mgalékan Aron salu ditù.
27 Na fitela di dad to dad ilè i bong gnagan
Dwata,
na nimòla dad gamtikeng di banwe
Idyif.
28 Na febe Dwata i kifu di klamang ban-
wela,
bay là mimen i dad to Idyif i manan di
dale.
29 Na fanbalingan litè i dad yéélla,
na mati dad nalaf déén.
30 Na kafnge én, i banwela tì fnò fak,
balù di lam dad sibay i dad mebe i
banwe di bong gumnè i harì.
31 Kafnge én, talù Dwata,
na mdà di kmanan tì msut i too dee
dad langad na blabang di klamang
banwela.
32 Na ise ulen i fulenan di klamang ban-
wela,
bay én fulenan dad malbang lbatù tno
magin i silà.
33 Na én gafalmo i fulela grép na i fulela
kayu fig,
na dad fanga i dademe kayu di ban-
wela mti tfò.
34 Na lêman talù Dwata,
na mdà di kmanan tì msut i bong dee
tlangas i là gagan mse i kdeela.
35 Na kdee fulela, mtila knaan;
kdee bunge i fulela, knaan i dad
tlangas.
36 Na i kdee ngà lagi sangal twege di dad to
Idyif, fnati Dwata;
i tnanin ngàla, én fnatin.

37 Na kafnge én, neben i bel Israél lamwà di
banwe Idyif;
nebela i dad kalyak nimò mdà di salafì
na blawen,
na kdeela too fye lawehla na mgal ale.
38 Lehew i dad to Idyif di kalwà i bel Israél
di banwela,
du talikò ale di dale.
39 Na di kagu i dad to Dwata gnalungan ale
i labun;
na banlén ale lifoh du tmuyal di bu-
tang.
40 Mni ale, na fneben ale anuk di bnas,
na banlén ale knaan mdà di langit
dnagit mana du fabsol dale.
41 Tafulétan satu batu, na fatbulan mdà
déén i yéél;
na maloh i yéél én salngad di satu bong
yéél di kafag tanà di banwe gulandè
to.
42 Tanimò Dwata kdee ani, du laan nlifet i
fakangan di saligan Abraham.
43 Ani i kagkah keben i dad ton, i dad
mgalékan, lamwà di banwe Idyif;
na too ale mkit na mlingag di kle-
hewla.
44 Na tablén dale i tanà i dademe to mnè di
banwe fakangan di ku Abraham,
na déén gumwèla knaanla di fule dad
to déén.
45 Mgimò Dwata kdee ani du fye nun ayèla
mlalò i manan dale,
na fye nimenla i flaloan.
Dnayenito Amuito Dwata!

Salmo 107

107

I kafye mgimò Amuito Dwata di dad ton

1 Too gamu mlé fye di Amuito Dwata, du
too kenen fye;
i kakdon, landè kgilin kel di landè
gusenan.
2 Dnayenyu kenen, kdeeyu i tafalwaan.
Gamu dad to tansoan mdà di kagot dad
to dmuen gamu, fye ku tulenyu!
3 Tulenyu sa, du tafasfuléan gamu di gamu
banwe,
mdà di gusambalétla gamu di dad
banwe gsen di gusut i duh, na gsen
di gusdafan,
na mdà di dad banwe gsen di gufdu
i nus sabnal na gsen di gufdu i nus
timul.
4 Nun dademe di dad to falwaan du tatì ale
lamngab di banwe gulandè to,
na landè teenla banwe fye gumnèla.
5 Bitil ale na malau,
na too mlungay i nawala.
6 Bay di knèla fa di sasè kagkahla tlola
Amuito Dwata,
na falwaan ale di kaflayamla.
7 Na nalakan ale di matlu dalan salu ditù di
bong banwe gufnean dale.
8 Taman fye ku too ale mlé bong fye di
Amuito Dwata mdà di kakdon landè
kgilin,
na mdà di kafye mgimoan di dale,
9 du kenen i mlé ninum di dad to malau,
na mlé fye knaan du fabsolan i dad to
bitil.
10 Nun dademe, salngad ku mnè ale di guk-
mifun, dunan i too sasè kaflayam;
gakfè ale na mgikat ale di kaflayam, na
lê mgikat i dad blìla sangkalì.
11 Maflayam ale du taknagolla i kated
Dwata, i Too Mdatah,
na tanadoyla i flaun dale.
12 Taman fdanà ale fagu di too blat fimòla
dale;
na di klungayla fugen ale, na landè to
tmabeng dale.
13 Bay di knèla fa di sasè kagkahla tlola
Amuito Dwata,
na falwaan ale di kaflayamla.
14 Falwaan ale di gukmifun,
na falwaan ale di dad gamgikat dale.
15 Taman fye ku mlé ale bong fye di Amuito
Dwata mdà di kakdon landè kgilin,
na mdà di kafye mgimoan di dale,
16 du kenen i gmagan lambà dad takab tek,
na tamfò i dad taldak tek gumilanggù
dad to.
17 Nun dademe mbaling fandas mdà di
kgimòla sasè,
na maflayam i lawehla mdà di sasè
nimòla.
18 Talandè ayèla kmaan balù tan bung
gkaan,
na tafan ale mati.
19 Bay di knèla fa di sasè kagkahla tlola
Amuito Dwata,
na falwaan ale di kaflayamla.

20 Na fagu alò di taluan fangulé*an* ale mdà
di dad fdasla,
na falwaan ale mdà di fati.
21 Taman fye ku mlé ale bong fye di Amuito
Dwata mdà di kakdon landè kgilin,
na mdà di kafye mgimoan di dale,
22 na fye ku mlé ale fye di kenen fagu di
kadsù,
na ku tmulen ale gablà di kdee mgimò
Dwata di dale fagu di lehew lingag.
23 Nun dademe di dale maweng mifal di
mahin;
smakay ale di malbang kafal di
kafngaballa klidù*la*.
24 Na ditù di tah i mahin teenla lê*man* i dad
mgimò i Amuito Dwata,
na i dad gamtikeng mgimoan di gum-
ngalam i mahin.
25 Du dekan i mahin, na nun kel bong mgal
nus,
na mbaling malbang i dad lwek.
26 Na i dad kafalla magket di tah mahin di
kgal i nus,
na lê gsulif salu di lam i gumngala-
man,
na landè nan fandamla ku galwà ale
du mdà di klikò*la*.
27 Fan ale fugen di kagula di kafal gambet i
dad to langal,
na landè nan gadè*la* nimò di kebela i
kafal snakayla.
28 Kabay di mnè ale fa di sasè kagkahla
tlola i Amuito Dwata,
na falwaan ale di kaflayamla.
29 Na fafanakan i kgal i nus na mahin,
na mbaling lané*l* i mahin.
30 Na too ale lehew du talané*l* nan i mahin,
na neben ale fsalu di gudmuung i
kayè*la* gumafat.
31 Taman fye ku mlé ale bong fye di Amuito
Dwata mdà di kakdon landè kgilin,
na mdà di kafye mgimoan di dale,
32 na fdatahla kenen di bong kastifun i dad
to,
na dnayenla di kastifun dad tua gal
mebe dale.
33 Too mtulus Amuito Dwata du fkafagan i
dad malbang yéé*l*,
na fatlagan kaloh i dad sfuten du fye
baling kafag i tanà di banwe i dad to
sasè.
34 I tanà mabù fanbalingan mahì,
du mdà di ksasè i dad nimò dad to mnè
ditù.
35 Na i dad kafag banwe landè to mnè ditù,
fanbalingan tanà nun dee kligu,
na fatbulan i dad sfuten ditù,
36 du ditù gufnean dad to bnitil,
na ditù gufdakla i syudadla du é*n*
banwe gumnè*la*.
37 Na di banwe atù i gumlala, mule ale i
walad gré*p*,
na too bong gwè*la* ulê i fulela.
38 Na toon ale fbel fagu di dee kafye blé*n*
dale,
na kel di dad lmanafla, landè guku-
langla.
39 Kabay di kbaling là dee i dad ton mdà
di sasè kabkut i dad to dmuen na
misan dale,
mbaling ale too mdanà mdà di
kaflayamla na klidù nawala.
40 Taman fite Dwata i kaflabean i dad to
mkut dale,
na tatian ale falngab ditù di banwe
landè to di landè too gugafatla.
41 Kabay i dad to landè, i dad to bankut,
falwaan ale di kaflayamla,
na fbelan ale salngad di kbel dad
lmanaf too fanse nifat.
42 Di kite i dad to matlu i kifatan dale too ale
lehew,
bay i dad to mimò sasè, landè gmanla.
43 Na balù simto to fulung faldam fye ku
toon fandam i gmangu,
na fye ku toon dnilè i bong kakdo
Amuito Dwata landè kgilin.

Salmo 110

110

*Fdatah Amuito Dwata i harì mgalé**kan***

1 Man i Amuito Dwata di Amugu, manan,
“Fagotgu ge i kdee, taman sudeng ge
dini gsen di kwanangu;
kel di kagfisangu dad dmuen ge,
na i kafkahgu dale di dungan i falel
bliam.”
2 Amugu, mdà di banwe Sion, falbong
Amuta Dwata i nagotam, na manan,
“Nagotam nan i dad mnang nawa ge.
3 Na di duh kasfatim i dad dmuen ge,
i dad tom, too ale mayè tmabeng ge di
kasfati;

i ksalu i dad lamnok lagi déén di ge di bulul gumneam
salngad di alù msut di too flafus.”
4 Tamakang i Amuta Dwata,
na laan nawì i fakangan, gmanan,
“Tanalékta ge du mbaling bà i dad togu di deg kel di landè sen,
salngad di ku Harì Mélkisidék, i bà di deg di muna na dad tmadol kenen.”
5 Na balù tan i nimoam, déén i Amuta Dwata gsen di kwananam;
na toon fnisan i dad harì dmuen ge di duh i sè kalbutan.
6 Nukuman i dad to di dad sahal banwe,
na too dee i dad to fnatin di kfisanan i dad harì di klamang banwe.
7 Na kafnge én, minum i harì di yéél di kilil i dalan,
na kanto nun galan, tadag kenen du tamatu kenen di kasfati.

Salmo 115

115

Alò satu too glut Dwata

1 Amumi Dwata, ise di gami fye gumlé dad to dayen. Ise di gami!
Alò ge i fye gumlé dayen du mdà di kakdom landè kgilin na too ge gsalig.
2 I dad to di dad sahal banwe, kan ku snalekla gami,
manla, “Tanè i Dwatayu?”
3 Én gami Dwata, ditù kenen di langit,
na nimoan balù tan i knayean.
4 Kabay i dad fnangamfù dad to i smalek gami, alò nimò mdà di salafì na blawen,
dad ise glut dwata du nimò alò i dad to.
5 Nun bàla, bay là ale gtalù,
na nun matala, bay là ale mite.
6 Nun klingela, bay là ale mlinge,
na nun ilungla, bay là ale gambun.
7 Nun kmalla, bay là ale gamgagot,
na nun blìla, bay là ale gagu,
na balù satu uni, landè di bkakongla.
8 I dad to mimò dun, mbaling dad to landè gukmamu
salngad i dad dwata nimòla,
na salngad kagkah i dad to smalig di dad ise glut dwata.
9 E gamu bel Israél, smalig gamu di Amuito Dwata,
du kenen alò i gamtabeng na kamlung gamu.
10 Gamu dad bàmi di Dwata, i bel Aron, smalig gamu di Amuito Dwata,
du kenen alò i gamtabeng na kamlung gamu.
11 Kdeeyu dad to nun klikò di Dwata, smalig gamu di kenen,
du kenen alò i gamtabeng na kamlung gamu.
12 I Amuito Dwata là mlifet gito, na toon ito banlé kafye,
banlén kafye i bel Israél,
na banlén kafye i dad baito di Dwata, i bel Aron.
13 Banlén kafye i dad to nun klikò di kenen,
i dad to mdatah na dad to mdanà, salngad i kablén kafye di dale.
14 Gamu, na kel di belyu,
too fbel moon i Amuito Dwata.
15 I Dwata mimò i langit na tanà,
fye moon ku mlé kenen kafye di gamu.
16 I langit, alò Dwata mfun dun,
bay i tanà, tablén di dad to.
17 I dad to mati, dunan i talà nan gtalù,
là ale gamdayen i Amuito Dwata.
18 Kabay gito dad to mto, mlé ito fye di kenen,
mdà di duh ani na kel di landè gusenan.
Dnayenito i Amuito Dwata!

Salmo 116

116

Kdayen i to galwà di fati di Dwata

1 Bong nawagu i Amugu Dwata, du fanlingen i katlogu kenen;
fanlingen i dasalgu.
2 Na du galan agu fanlinge,
fadlug agu tamlo di kenen di klogu mto.
3 Kantogu lyo na tatoo mdadong di deg i fati, i klikò i fati gamgagot deg;
too msamuk i nawagu na too bong klidùgu.
4 Na taman tamlo agu du ftabeng agu di Amugu Dwata,
mangu, “E Amu, fakdogu di ge, begam agu falwà!”

5 I Amugu Dwata too kamdo, na too kenen matlu;
i Dwatagu too fduf i dad ton.
6 I Amugu Dwata kamlung i dad to là gmagan mifat i ktola;
du di fan agu mati, kenen i falwà deg.
7 Taman fye ku manak nan i nawagu,
du too bong i kafye blé Amugu Dwata di deg.
8 Gmangu én du tafalwaan agu mdà di fati,
na mdà di sè klidù nawa, gumdà i dee lwakgu maloh,
na mdà di dad gafalmo deg di kagugu.
9 Na ani, lalògu i knayè Amugu Dwata di kdee nimògu
di klogu mto di tah tanà ani.
10 Balù gmangu, "Too sè kaflayamgu ani!"
knean tafadlug agu di kafaglutgu.
11 Mdà di ksamuk i nawagu, gmangu fa,
"Landè dad to gsalig."
12 Kabay ani, én fandamgu ku tan i balasgu i Amugu Dwata
di bong kafye blén di deg.
13 Én nimògu, mlé agu fye di kenen
fagu di kablégu i dsù gal blé dad to dmawat i kagalwà.
14 Na blégu i fakanggu di kenen kadang
di muna i kdee ton di bong kastifunla.
15 Là fakay man ku landè di Amugu Dwata i kfati satu di dad ton,
du too ale mabtas di kenen.
16 E Amugu Dwata, blégu i ktogu di nimoam,
hae, blégu i ktogu di nimoam salngad di nimò yêgu,
du tafalwaam agu di fati.
17 Na nun kadang blégu dsù i kablé fye di ge,
na dmasal agu fagu di dagitam, Amugu Dwata.
18 Na blégu i fakanggu di Amugu Dwata,
di muna i kdee ton di bong kastifunla;
19 déén di gustifun i dad to mangamfù di Amugu Dwata
di Bong Gumnean di syudad Dyérusalém gumlégu dun.
Dnayengu i Amugu Dwata!

Salmo 118

118

I dasal i harì mlé fye di Dwata mdà di katu

1 Mlé gamu fye di Amuito Dwata, du too kenen fye,
na i kakdon landè kgilin kel di landè sen.
2 Gamu bel Israél, manyu,
"I kakdo Dwata, landè kgilin kel di landè sen."
3 Gamu dad bàmi di Dwata, i bel Aron, manyu,
"I kakdo Dwata, landè kgilin kel di landè sen."
4 Gamu dad to nun klikò di Dwata, manyu,
"I kakdo Dwata, landè kgilin kel di landè sen."
5 Di knun kaflayamgu tlogu Amugu Dwata,
na tnimelan agu na falwaan agu.
6 Taman du Amugu Dwata msen deg, là agu likò;
du landè gagan i dad to nimò di deg.
7 I Amugu Dwata dini di safédgu du tmabeng deg,
na too glut gfisangu kadang i dad to mnang nawa deg.
8 Fye fa ku Amuito Dwata i guflidungito,
nang ku i ktabeng i dad to i gusmaligito.
9 Fye fa ku Amuito Dwata i guflidungito,
nang ku i ktabeng i dad ulu di tah tanà ani gusmaligito.
10 Balù tamaglibut agu i dee to mdà di dee sahal banwe dmuen deg,
knean gfisangu ale fagu di ktabeng i Amugu Dwata.
11 Too glut tasanlibutla agu,
bay fagu di ktabeng i Amugu Dwata gfisangu ale.
12 Sanlibutla agu salngad di dlagan i sugen,
bay balù too minit i kalbutla deg mlal magwè,
du fagu di ktabeng i Amugu Dwata gfisangu ale.
13 Tatoola agu sanfati, na fan agu fisan,
bay i Amugu Dwata tmabeng deg.
14 I Amugu Dwata mlé deg eneg na gal;
na kenen i falwà deg.
15 Fadé fanlingeyu i kit dad to Dwata déén di slungla du lehew ale mdà di katula,

manla, “Én bong ktulus Amuito Dwata
i gamgimò ani!
16 I ktulusan i gumdaito matu;
kenen sa i fatu gito di kasfati.”
17 Tagmangu di ktogu, “Là agu mati di kas-
fati ani, mto agu,
na tmulen agu kadang gablà di mgimò
Amugu Dwata.”
18 Na balù glut tatoo agu fanlayam i Amugu
Dwata,
bay laan agu blé di fati.
19 Taman lanwayu deg i takab di Bong
Gumnè Dwata,
du fye gfusuk agu du mlé agu fye di
Amuito Dwata.
20 Ani i gufusuk di Bong Gumnè Amuito
Dwata,
na én alò gfusuk dini i dad to matlu.
21 Mlé agu bong fye di ge, Amugu Dwata,
du tatnimelam agu, na fatum agu.
22 I batu too knang i dad to fdak i gumnè
batu,
du di dale fandam landè gukmamu
dun,
én baling i batu too mabtas di kdee.
23 Hae, ani mgimò i Amuito Dwata,
na di kiteito, too gamtikeng i nimoan.
24 Ani i duh katu mgimò i Amuito Dwata,
taman flehew ito di mgimoan.
25 E Amumi Dwata, begam gami falwà;
na begam gami banlé fye knè.
26 Too nun kafye i to salu dini mebe i glal
Amuito Dwata,
mlé gami kafye di gamu dini di Bong
Gumnè Dwata.
27 I Amuito Dwata, dunan i too glut Dwata,
na tabanlén ito kafye;
taman mebe gamu dad malnak fanga
i kayu, na tambù gamu mimò i kle-
hew,
magu gamu mlibut di gumlé dsù di
Dwata.
28 Ge i Dwatagu na mlé agu fye di ge;
ge i Dwatagu na tulengu di kdee to i
bong kdataham.
29 Mlé gamu fye di Amuito Dwata, du too
kenen fye,
na i kakdo Dwata landè kgilin kel di
landè sen.

Salmo 119

119

I kabtas dad flalò i Amuito Dwata

97 Amugu Dwata, too mabtas di deg i dad
flaloam;
tayud i duh toogu gal fandam.
98 Gal mnè di fandamgu i dad dekam gami;
na én gumdàgu too fulung, mdatah fa
di dad dmuen deg.
99 Du toogu gal fandam i gmanam,
na baling mdatah fa i deg gnadè di
kdee to tamdò deg.
100 Bong fa i kaglabatgu di kaglabat i dad
tua,
du nimengu i dad tdoam.
101 Niwasgu i kdee sasè nimò,
du fye mgimengu i tnaluam.
102 Làgu nlifet i dad flaum deg,
du ge sa i tamdò dun di deg.
103 Too fye di deg i dad fakangam,
fye fa di kafye nem i tnab too mi.
104 Mdà di dad tdoam, matnù i kaglabatgu,
én duengu too mnang nawa i dad sasè
nimò.

I flalò Dwata lamwa fandam i dad to

105 I tnaluam gambet i salò tmuyal i
dalangu,
du fiten di deg i fye dalan gumagugu.
106 Too matlu i dad flaloam;
tamakang agu mimen dun, na toogu
dnohò i fakanggu.
107 Amugu Dwata, too sasè kaflayam
nagugu ani;
begam agu banlé i nawa tafakangam
di tnaluam.
108 Dnawatam i dasalgu dmayen ge,
na tdoam deg i dad flaloam di dad to.
109 Balù kilen, gatlagad agu fafati,
na làgu glifet dad flaloam,
110 I dad to sasè tafatlagadla i fawel deg,
bay là agu sa samyat di tdoam.
111 Du i dad gmanam dnawatgu, na làgu
tnagak kel di landè gusenan,
du ani klehew i nawagu.
112 Na taman toogu fangal i nawagu mimen
i dad katedam
di klogu mto.

I ayè mimen dad tnalù i Amuito Dwata

129 Too tì fye i dad gmanam,
na toogu nimen mdà di nawagu.

130 I kafbel i dad tnaluam, lamwa fandam i
dad to,
na mlé kaglabat balù di dad to landè
gnadè.
131 Taman too knayè i nawagu mimen i dad
dekam gami,
gambet nun bong kbitilgu dun.
132 Begam agu fanduf na kandom agu,
salngad i mgimoam di kdee to kam-
bong ge nawa.
133 Nalakam i klafàgu fagu di tnaluam fye
là agu tlaab, du én i fakangam;
hae, nangam faloh ku mgebe agu i dad
salà.
134 Falwaam agu di dad to mkut deg,
du fye glalògu i dad tdoam.
135 Fitem i kakdom di saligam ani,
na tdoam deg i dad katedam.
136 Maloh i dad lwakgu gambet i kaloh i
bong yéél,
du i dad to là sa mimen i flaloam.

Too matlu i dad flalò Dwata

137 Amugu Dwata, too ge matlu,
na i dad flaloam too fye.
138 I dad gmanam, i guflaloam i dad to,
too matlu, na too gsalig.
139 Too dminè i kaflabègu salngad di lifoh,
du i dad to mnang nawa deg là ale
mimen i dad tnaluam.
140 Too glut, dnohoam kdee fakangam,
na i saligam ani too mbong nawa dale.
141 Balù landè btasgu na nadoy agu fa,
knean làgu glifet i dad tdoam.
142 I katlum, Dwata, landè gusenan,
na too glut i flaloam.
143 Nkel agu ksamuk na kaflayam,
bay i dad dekam i gaflehew deg.
144 I kaglut i dad gmanam, là mgili kel di
landè sen;
banlém agu kaglabat du fye mlawil
agu.

Salmo 121

121

I Amuito Dwata too mifat i dad ton

Ani satu lingag i dad to salu di Bong Gumnè Dwata.

1 Meye agu ditù di dad bulul,
na snalekgu i ktogu ku tanè gumdà i
ktabeng deg.
2 Én tmabeng deg, dunan i Amugu Dwata,
i mimò i langit na tanà.
3 Laan faloh ku nun gamsasè ge,
du i mifat ge là sa kudang.
4 I mifat bel Israél,
laan gfilot na laan gkudang.
5 I Amuito Dwata i mifat ge;
mnè kenen di safédam du gu-
flidungam.
6 I duh là gamsasè ge di mduh,
ku demen i bulen di butang.
7 I Amuito Dwata smafang ge mdà di kdee
sasè;
kanlungan ge fye landè gaslokam.
8 Kenen i mifat ge balù nè gusalum, na balù
nè gumneam,
mdà ani kel di landè gusenan.

Salmo 122

122

Magdayen Dyérusalém, i syudad Dwata

Ani satu lingag dad to salu di Bong Gumnè Dwata, mdà di bel Dabid.

1 Toogu lehew di kmanla di deg,
“Salu ito ditù di Bong Gumnè i Amuito
Dwata.”
2 Na ani, tadini gami,
tadag di lam i dad bà gufusuk di syu-
dad Dyérusalém.
3 Di kimòla Dyérusalém,
fansela nimò i syudad too fye baweh
na too sgat i dad gumnean.
4 Dini i gusalu dad to i Amuito Dwata,
i dad sahal lumbuk bel Israél.
Salu ale dini du mlé ale fye di kenen,
du én i gmanan dale.
5 Dini gumukum i kat harìla,
i gumnè bel Harì Dabid di bangla
magot.
6 Dmasal gamu di Dwata na mni gamu
du fye nun ktanak di syudad
Dyérusalém,
manyu, “Begam banlé fye knè i dad to
mbong nawa Dyérusalém.
7 Mlé ge ktanak di lam i syudad ani,
mulà moon landè fsasè i dad to mnè
dini na i dad to mebe i banwe ani.”
8 Na du nun dad gakedgu na dad demegu
bel Israél dini,

mangu, “Gamu dad to di syudad
Dyérusalém banlé gamu moon
ktanak i knèyu.”
9 Na du dini i Gumnè Amuito Dwata, én
Dwata fnangamfuito,
fnigu ku matnù i kafye blé Dwata di
Dyérusalém ani.

Salmo 124

124

Dwata msen di dad ton

Ani satu lingag dad to salu di Bong Gumnè Amuito Dwata, mdà di ku Dabid.

1 Ku talà msen gito i Amuito Dwata, tan dé
i gukelito?
Tmimel gamu, bel Israél!
2 Hae, ku talà msen gito i Amuito Dwata,
di kasfati i dad to dmuen gito,
3 tafnatila ito mdà di kadfo i bong kalbutla,
hae, gambet i lmanaf fanla gito fanlo
di mto ito fa.
4 Nkel ito dad to samfati gito gambet glum-
fak ito i bong dunuk,
na nlimun ito i yéél.
5 Na tamlimas ito di kgal i aloh yéél,
ku là nsen ito i Amuito Dwata.
6 Taman, mlé ito kafye di Amuito Dwata,
du laan ito faloh di kalmoito di kmal i
dad to dmuen gito.
7 Tagalwà ito di agotla, gambet satu anuk
di bnas galwà di fawel i to mawel;
hae, galwà ito du tfò dal i fawella.
8 I tmabeng gito dunan i Amuito Dwata,
i mimò i langit na tanà.

Salmo 126

126

I klehew dad to di Sion, dunan Dyérusalém, di kasfulê Dwata dale ditù

Ani satu lingag dad to salu di Bong Gumnè Amuito Dwata.

1 Di kebe i Amuito Dwata gito samfulê di
banwe Sion,
gambet kamna ito i kafyen,
2 du tay i bong kuléito, na mkit ito di bong
klehew!
Na gman i dad to di dademe banwe,
“Too gamtikeng i bong kafye mgimò
i Amula Dwata di dale.”
3 Na too glut, gamtikeng sa i mgimò Dwata
di gito,
na too ito lehew!
4 Taman mni gami di ge, Amumi Dwata,
ku fasfuléam gami di fye knèmi di
muna,
gambet i kfuléam i bong yéél di dad
kafag sbang di banwe Négéb di kfu-
lenam dun.
5 I dad to mngel di kaflala bnê,
too mkit di klehewla kadang di kak-
tula!
6 Hae, i dad to mngel di kebela i bnê di
gumlala,
mkit di klehewla kadang di kebela
mulê i ulê di bang kaktula.

Salmo 127

127

Galwà di tabeng Dwata, landè gukel i nimò dad to

Ani satu lingag dad to salu di Bong Gumnè i Amuito Dwata, mdà di ku Solomon.

1 Ku là tmabeng Dwata di kafdak i gumnè,
malmo i flayam i dad to fdak dun du
landè gukelan.
Na ku là tmabeng Dwata di kunung i
banwe,
malmo flayam i dad to là gkudang mu-
nung dun.
2 Na balù i ktékyu too flafus na i kléétyu
milè di butang, du fgal gamu meye
i klidùyu,
landè gukelan galwà di tabeng i
Amuito Dwata,
du kenen sa i mlé klidù i dad to kan-
don, na i fye kakudangla.
3 Balù dad ngà, i Amuito Dwata i mlé dun
di dad to;
na too glut kafye i dad ngà blén di gito.
4 Hae, i dad ngà blén di satu to di falami to
fa kenen,
gambet i dad fanà nebe satu to makuf
di kasfati,
5 nun kafye di to too dee,
du laan gfisan di ksiten i dad dmuen
kenen balù déén di gususayla.

Salmo 130

130

Én katlo i to gamsalà ftabeng di Dwata

Ani satu lingag i dad to salu di Bong Gumnè i Amuito Dwata.

1 Amugu Dwata, di too sè klidù i nawagu,
tamlo agu di ge.
2 Amugu, begam agu fanlinge;
fanlingem i katlogu ftabeng di ge.
3 Amugu, ku galam too neye i kdee
gugsalàmi, na laam nlifet,
simto galwà di kukumam? Landè sa!
4 Kabay nlifetam sa i salàmi,
du fye toomi ge nafè na nimen.
5 Toogu fatan i kafalwà Amugu Dwata deg,
na smalig agu di tnaluan.
6 Smasaw i nawagu fatan i tabeng i Amugu
Dwata,
mdatah fa di to munung di butang
fatan i kakwalan.
7 Gamu bel Israél, smalig gamu di Amuito
Dwata,
du i kakdon landè kgilin,
na fdu di kenen i kagalwà landè guku-
langan.
8 Na kenen msò i bel Israél di kdee salàla.

Salmo 132

132

Fafaldam satu harì i kasfakang Dabid na Dwata

Ani satu lingag dad to salu di Bong Gumnè i Amuito Dwata

1 Amumi Dwata, nangam nlifet Dabid,
na i kdee kaflayam tnayudan.
2 Fandamam i fakangan di ge,
ge i Too Mtulus Dwata gusmalig i
gutambulmi Dyékob,
3 du makang kenen, manan, “Là agu mulê
di gumnègu,
demen milè;
4 na là agu kudang;
balù fidang matagu, là,
5 kel di kitegu tanun gumnè Amugu Dwata,
i gumnè i Too Mtulus Dwata gusmalig
i gutambulmi Dyékob.” Én fakang
Dabid.
6 Kantomi ditù di Bétléhém lingemi gablà di
gufkahla kaban gumkah i dad batu
gugsulat i dad flalò Dwata,
na ditù gumitemi dun di lagad Dyar.
7 Taman manmi, “Salu ito ditù di gumnè i
Amuito Dwata,
na mangamfù ito di muna i gusudeng
i hariito Dwata.”
8 E Amumi Dwata, salu ge di gumneam, na
fanak ge déén,
ge na i kaban gumkah i dad flaloam, én
gumite i bong enegam.
9 Fnimi ku i dad bàmi di ge mebe i katlum,
na mkit i kdee tom di klehewla.
10 Amugu Dwata, du tamakang ge di
saligam Dabid,
taman nangam knagol i harì tam-
galékam ani.
11 Tatoo ge makang di ku Dabid, na laam
nawì i fakangam,
i tagmanam, “Nimògu harì satu di dad
ngaam, na kenen i harì tmadol di ge.
12 Ku nafè i dad ngaam lagi i tafakanggu di
gamu na nimenla i kdee tdògu dale,
nun di bella lagi kadang mbaling harì
tmadol di ge kel di landè sen.” Én i
fakangam di ku Dabid.
13 Mgalék Amuito Dwata i banwe Sion,
du kayean mnè ditù,
14 na manan, “Ani i gumanakgu kel di
landè sen,
du kayègu ku dini gumnègu.
15 Blégu di dad to di Sion i kdee kanlidùla;
balù i dad to landè knun, fabsolgu ale
knaan.
16 I dad bàyu di deg mebe i kagalwà di salà
mdà di deg,
na mkit i kdee togu di klehewla.
17 Nimògu harì di Sion satu bel Dabid,
na tangalgu na flawilgu kagot i harì
mgalékgu.
18 Toogu fyà i dad to dmuen kenen,
bay too nun kafye i kenen kagot, gam-
bet too mneng i kyangenan.”

Salmo 139

139

Amuito Dwata gmadè kdee

Ani satu lingag Dabid.

1 Amugu Dwata, tatoom agu neye,
na gadeam i kdee gablà di deg!
2 Gadeam i kdee nimògu, ku sudeng agu ku
demen tadag;
gadeam kdee fandamgu balù too ge
mawag.
3 Fandamam ku nè gusalugu na ku nè gu-
milègu,

na gadeam i kdee tagusalugu na kdee gnagugu.
4 Amugu Dwata, balù ku làgu fa gman dun,
tagneam gadè ku tan i mangu.
5 Balù nè gumeyegu, déén ge, balù di munagu demen di kagolgu;
na snafangam agu i kmalam.
6 I ksikof gnadeam too gamtikeng di deg;
too mdatah i kgadeam na landè kibògu gamlabat i kdatahan.
7 Nun kè gusalugu i là ge déén, ge i mnè di balù nean?
Nun kè gusalbunigu gawag di ge?
8 Landè, du ku salu agu ditù di langit, ditù ge!
Ku baling agu milè di lam banwe i dad to mati, lê ge ditù!
9 Ku nun kibògu mayeng, na mayeng agu salu di sen tù i gusut i duh,
ku demen mnè agu di faltù i bong mahin di too gumawagan gsen di gusdaf i duh,
10 balù ditù, ge i malak deg,
na ge i tmabeng deg.
11 Ku kayègu salbuni di too gukmifun,
na balù i kalbong kalwa tì mbaling kifu,
12 knean mite ge sa Dwata, du i kifu là sa kifu di ge,
i butang salngad kalwan di bong kalwa di mduh;
i kifu na kalwa salngad di ge.

I Amuito Dwata i mlé na mwè i nawa

13 Ge sa i mimò i kdee di nawagu na lawehgu ani;
ge i tmibuk deg déén di tien i yêgu.
14 Dnayenta ge du too gamtikeng i kimoam deg, na too tì fye.
I kdee nimoam too gamtikeng i kafyela!
Too sikof i kgadeam deg;
15 hae, di kimò i lawehgu di gugbunin di lam tien i yêgu,
di too fye kastugad i dad tulangu, là gbuni di ge.
16 Tateenam agu déén di kamlità agu fa;
tagsulatam di librum i gufsen i dad butanggu mto;
i kdee butang alelam deg, tagsulatam di là agu fa mto.
17 E Dwata, too mabtas i kdee fandamam gablà di deg,
na too tì dee i fandamam.
18 Nsegu na too ale dee fa di dad falak,
kafngegu mse, déén agu fa di safédam.*
19 E Dwata, fye moon ku fnatim i dad to sasè,
na fye moon ku talà agu nan snamuk i dad to mayè mati to.
20 I dad to én, talù ale sasè gablà di ge,
na falmola i dagitam.
21 E Amugu Dwata, toogu mnang nawa i dad to mnang nawa ge;
too mdà di nawagu mnang nawa i dad to dmuen ge.
22 Too sikof i knanggu dale,
na di fandamgu, lê gami sduen.
23 E Dwata, toom neye i nawagu ani, du fye toom agu gadè;
tnandakam agu, fye gadeam i kdee mnè di fandamgu.
24 Neyem ku nun sasè dini di deg i gaflidù ge,
na nalakam agu, Dwata, di dalanam landè gusenan.

Salmo 150

150

Dnayen i Amuito Dwata

1 Dnayenyu i Amuito Dwata!
Dnayenyu Dwata ditù di Bong Gumnean;
dnayenyu kenen di mgagid gumnean ditù di langit.
2 Dnayenyu kenen mdà di dad gamtikeng mgimoan;
dnayenyu i bong kdatahan landè gasngad dun.
3 Dnayenyu kenen fagu di kyufyu dad féwyu,
na fagu di kbityu dad fuglung na arfayu.
4 Dnayenyu kenen fagu di kbagulyu i dad kulintang
na fagu di ksayewyu,
na fagu di kbityu dee bung agaf nun tafas,
na fagu di kyufyu dad slali.

* **139:18** Satu kubad ani dunan: na ku tamukat agu déén agu fa di safédam.

5 Dnayenyu kenen fagu di kbagulyu dad
slagi;
dnayenyu kenen fagu di kbagulyu dad
malbang falimak.
6 Kdee nun nawa, dnayenyu Amuito
Dwata.
Dnayenyu Amuito Dwata!

Dad Fngewe
I Dad Mabtas Fngewe

Kafaglabat i libru Dad Mabtas Fngewe

Ani gugsulat dad fye fngewe, na dee dad fngewe dini sulat Harì Solomon, tingà lagi Harì Dabid. I dademe fngewe dini snulat dad to Hésékaya, Agur, na Lémwél.

Na Harì Solomon, kenen too fulung faldam, taman kdee dad fngewendini too fye, na dad fngewe di dad to klit i duh klola mnè di tanà ani. Nadi katbù i libru ani fafaldaman i dad to, silang ale mbaling dad to nungnadè na kfulung faldam, ku funa nun klikòla di Dwata.

I kabtas i dad mabtas fngewe

1 Na ani dad mabtas fngewe Solomon i tingà Dabid, na
harì di banwe Israél.
2 Sulatan i kdee ani, du tdoan i dad to,
du fye gmadè ale i glut kfulung mdà di Dwata, na dnilèla i fyetdò,
na glabatla i dad gal gman too mngalam gumtatekan,
3 du fye dnawatla na lalòla i gadèla fye,
du fye matlu i nimòla di demela to,
4 du fye i dad to kulang i kfulung faldam là ale gasyat,
na gmadè na fulung i dad lamnok mebe i ktola di fye,
5 gafatnù di gnadè i dad to fulung faldam,
na malak i dad to nun kaglabat,
6 du fye glabatla i dad gal gman too mngalam gumtatekan,
na i dad fléd gal gman i dad to nun gnadè.

I kafngewe i dad lamnok lagi

7 Silang ge mbaling to nun gnadè, ku funa nun klikoam di Dwata.
I dad to là fulung faldam knangla kfulung, na là ale mayè ku nuntamdò dale.
8 Tingàgu, toom lalò i kafngeweta ge,
na nangam nlifet i tdò yéam.
9 Du ku laloam i tdòmi ge, matnù i kafye ldamam,
salngad ku lamsak ge i dad fye baweh kas, na matnù i kafyebaweham.
10-11 Tingàgu, nang ge magin dad to gamsalà di klakla ge,
ku manla, “Flal ge, magin ge gami,
meye ito to bnanoito,
balù dad to landè salà meye ito dalan kiboito mlayam dale.
12 Di kiteito i dad to ani kadang mto ale fa,
bay di kafngeito mlayam dale mati ale.
13 Na teenito kadang dee bung knun,
na too fnò i gumneito kadang i tnakuito.
14 Na, magin ge gami,
na i kdee tnakuito kadang sansalelito.”
Ani gman i dad to gamsalà.
15 Kabay tingàgu, nang ge magin dad to gambet ani,
fawag ge di dale,
16 du too ale mlal mimò sasè,
na mlal ale manò.
17 Neyem, ku nite i dad anuk i kimoam fawel,
fulung ale fawag,
18 bay dad to gambet én mahal, du là ale fulung fawag di sasè nimò,
bay baling dale taban i fawel nimòla na gafalmo dale.
19 Taman i dad to mwè i knun demela to,
fagu di klabè, nun kalmola.

I katlo kfulung faldam i dad to kulang kfulung faldam

20 I kfulung faldam flingen di satu to gal tamlo,
na tamlo kenen di dalan di gunun dad to, na di fadyan, du kayeanku lingela i tdoan.
21 Falbongan i taluan di gufusuk banwe,
na balù nè gustifun dad to,
22 na manan, “Gamu dad kulang kfulung faldam, kan ku fadlug gamu di làyu kfulung?
Gamu dad madoy, kilen i katlagyu madoy?
Gamu dad là fulung faldam, tan i kloyu mnang i glut kfulung?
23 Ku flinge gamu i kngakgu gamu,
nun fye fngewegu gamu mdà di fandamgu,
na fgadègu gamu i kfulunggu faldam.
24 Kabay du knagolyu agu di katlogu gamu,
na landè flinge deg di kalakgu,

25 na fbayàyu i kafngewegu gamu,
na làyu dnawat i kngakgu gamu,
26 taman di kakel i bong kaflayamyu nulégu gamu,
na di kakel i bong klikòyu nadoygu gamu.
27-28 Na di kakel i too sè klikòyu,
na too sè kaflayamyu,
na too sè ksamuk mlibut di gamu, tloyu agu.
Kabay di katloyu deg, là agu tmimel gamu,
fanngabalyu agu, bay làyu agu teen.
29 Du là gamu mayè gmadè i kaglut,
na là gamu mayè mimen Dwata,
30 na tooyu knang i kafngewegu gamu,
na làyu dnawat i kngakgu gamu,
31 taman du én kayèyu lalò gamu knayè,
là fakay ku là mulê di gamu bunge di ksasè nimòyu.
32 Du i dad to kulang kfulung, mlal ale mati,
du là ale mayè fulungfaldam,
na i dad là fulung faldam, du làla knabas i kfulung, gamdawat alekadang i kalmola.
33 Kabay balù simto flinge di deg manak i knean,
na galwà kenen kakel i sasè na landè gamlikòkenen."
Ani gman kfulung faldam.

2

I dad untung fagu di kfulung

1 Tingàgu, flinge ge i tdògu ge,
na nangam nlifet i kafngewegu ge.
2 Flinge ge i gman i kfulung faldam,
na toom fkah di nawam na fnaglabatam di fandamam.
3 Hae, toom fni i kfulungam mebe ktom,
na fadlug ge mni i kaglabat.
4 Na toom fanngabal i kfulung faldam,
salngad i kafngabalam salafì demen i knun buni.
5 Du ku nimoam ani glabatam i klikò di Dwata,
na nun gnadeam gablà di kenen.
6 Du Dwata mlé kfulung faldam,
na di kenen gumdà i gnadè na kaglabat.
7 Mlé kenen tabeng di dad to matlu,
na kenen i klungla.
8 Hae, kenen kamlung i dad to mimò fye di demela to,
na nalakan dad to i gsaligan di dalan gumagula.
9 Na ku alò ge flinge deg, glabatam kadang ku tan i fye,
na di kdee nimoam di demem to, too matlu.
10 Du mbaling ge kadang to fulung faldam,
na mdà di gnadeam nun klehewam.
11 I kfulungam mebe ktom na i kaglabatam i kamlung ge,
12 du fye gawag ge di nimò, na di talù i dad to sasè.
13 Dad to én, tagakla i matlu na malwa dalan,
na magu ale di gukmifun.
14 Na too ale lehew mimò sasè
na di kagsalàla, too ale baling flehew.
15 Na dad to ani, bigkò i dalanla,
na là ale gsalig.
16 Na i too glut kfulung ani, fadnan ge di boyo i libun mkat lagi.
17 I libun gambet ani, kahan i yaanan,
na nlifetan i fakangan di Dwata di ksongla.
18 Na ku salu ge ditù di gumnean, én gumagum di dalan fati,
na i ksalum ditù, salngad ku salu ge ditù di gumnè i dad mati.
19 Balù simto tlang di kenen, landè di dale gasfulê di fye knè.
20 Taman tingàgu, toom lalò i ldam dad to matlu,
na magu ge di matlu dalan.
21 Du i dad to matlu, ale sa gamdawat i kafye blé Dwata, na mlawilale di tah tanà ani.
22 Kabay i dad to sasè, snabà Dwata mdà di tah tanà ani,
na nsoan ale, gambet i ksò i dad bnas mdà di tanà.

3

I kafngewe i dad lamnok lagi

1 Tingàgu, nangam nlifet i tdògu ge,
bay toom busek di nawam i dad fngewegu ge.
2 Du i tdògu ge, én flawil ge,
na mlé di ge kafye kneam.

3 Nangam kah kakdom Dwata na kagsaligan ge,
na toom fkah ani di fandamam,
na di nawam du fye laam glifet.
4 Ku ani nimoam, toom gaflehew Dwata,
na nun dengegam di dad to.
5 Too ge smalig di Dwata mdà di nawam,
na nang ge smalig di ge kaglabat.
6 Kabay di kdee nimoam funam Dwata,
na fiten di ge i glut dalan.
7 Nangam fandam ku too ge fulung,
bay toom kanlikò Dwata,
na knangam i kdee sasè.
8 Na ku ani nimoam, mbaling fye laweham,
na matnù i kgalam.
9 Toom nafè Dwata
fagu di kablém kenen
i too fye di kdee mdà di ulê tanaam.
10 Na ku ani nimoam, too fnò i folam na landè gusfayu i dademe,
na i gufkaham ninumam gal sambél.
11 Tingàgu, nangam knang i kaflayam mdà di Dwata,
na nangam tatì fbayà i kngakan ge,
12 du Dwata, nngakan di gusasè i to kandon,
gambet i kngak i satu mà di tingaan toon kando.
13 Nun kafye di to ku nun kfulungan na kaglabatan,
14 du mdatah fa i gweam di kfulung i gweam di salafì,
na mabtas fa di ge di blawen.
15 Na i kfulung faldam, mabtas fa di kabtas i dad too fye kas,
na landè dademe knayeam gufsalngadam dun du too mdatah.
16 Mdà di kfulung gdawatam klawil,
knun, na kafè.
17 Na i dalanan dunan klehew,
na i ktanak knè.
18 I to mbaling fulung nun gufyen,
na mlawil kenen.
19 Mgimò Dwata klamang tanà mdà di kfulungan,
na mdà di bong gnadean tafkahan langit ditù di tah.
20 Mdà di kfulungan tafalohan yéél,
na mdà di kfulungan, ftatekan i alù mdà di dad labun.
21 Tingàgu, toom fkah i kfulung faldam na i kfulung mebe ktom difandamam,
du fye laam glifet dun,
22 du ku nun kfulungam faldam fye kagkah i nawam,
na nun klehew i kneam.
23 Na di kagum di dalan, landè sasè gaslokam,
na là ge tlaab.
24 Di kileam, too fye kakudangam,
na landè gamlikò ge.
25 Na landè klikoam i dad kaflayam makto i kakelan,
ku demen i kalmo kel kadang di dad to sasè,
26 du Dwata i gusmaligam,
na laan ge faloh ku mfawel i fawel.
27 Ku nun kiboam, galam tnabeng i demem to nun klidù.
28 Na nangam man di demem to,
“E fayah ktabengta ge”,
ku nun kiboam tmabeng dun di duh ani.
29 Nang ge faldam mimò sasè di to demem saldan,
du ge i gusmaligan.
30 Nang ge dmalam i demem to, lumban i to landè sasè nimoan di ge.
31 Nang mibal i knun i to labè,
na nang ge mlalò i kenen nimò,
32 du Dwata too mnang nawan i dad to mimò sasè,
bay fgadean i fandaman di dad to matlu.
33 Too mnè i kalbut Dwata di malay i dad to sasè,
bay too mnè i kafye di malay i dad to matlu.
34 I dad to madoy, knang Dwata,
bay blén i kafye di dad to fdanà i ktola.
35 I dad to fulung faldam too mgafè,
bay i dad to là fulung faldam tatì matnù i kyàla.

4

Dee fa untung fagu di kfulung

1 Gamu dad ngà, flinge gamu i fngewe màyu gamu,
na tooyu fandam, du fye nun kaglabatyu.
2 Nangyu nlifet i tdògu gamu,

du slame glut.
3 Alògu satu tingà i màgu di satu yaanan, na
di tukay agu fa,
4 màgu tamdò deg, na galan man di deg
manan,
“Toom fkah di nawam i mangu ge,
na laloam i tdògu ge, du ku ani nimoam
mlawil ge.
5 Too ge mngabal kfulung na kaglabat,
na nangam nlifet ku demen fbayà i
mangu di ge.
6 Toom fkah di nawam i kfulung du én
kamlung ge,
na knabasam du én mifat ge.
7 Too ge mngabal i kfulung, du ani mabtas
di kdee,
na mngabal ge fa kaglabat, balù tan i
btasan.
8 Ku knabasam i kfulung mbaling ge
mdatah,
na ku busekam di nawam too ge
mgafè.
9 Na too ge dnilè i dad to ge i to nunkfu-
lung.”
Ani gman màgu di deg.
10 Tingàgu, flinge ge di deg na dnawatam i
mangu di ge,
du fye too ge mlawil.
11 Tagatdògu di ge i kfulung,
na agu malak ge di matlu dalan.
12 Na di kagum landè gablabal di dalanam,
na di kilam là ge tlaab.
13 Galam fandam i tdògu di ge, busekam di
nawam,
du ani sa mlé ge klawil.
14 Na nang ge salu di gal gusalu i dad to
sasè,
na nang ge mlalò i dale dalan.
15 Fawag ge di sasè dalanla, nang ge magu
déén,
niwasam na fadlug ge di ge dalan.
16 Silang gkudang dad to sasè ku gamgimò
ale sasè,
na silang ale gaftud ku nun fan-
layamla.
17 I sasè nimò i dad to labè,
én knaanla, na én ninumla.
18 I dalan i dad to matlu gambet i ksut i duh,
du too matnù i knengan kel di too
kalwan.
19 Kabay i dalan i dad to sasè mahal, du too
kmifu,
na tlaab ale, du làla teen i gutlaabla.
20 Ngàgu, toom fandam i gmangu di ge,
na too ge flinge i dad tulengu ge.
21 Toom busek ani di fandamam,
na toom busek di lam i nawam, du fye
laam glifet dun.
22 I dad to too gamlabat i gmangu ani fye
lawehla,
na too ale mlawil.
23 Toom neye ku tan fandam i nawam,
du ku tan i mnè di nawam, én nimoam.
24 Nang ge tmulen kéng,
na ku nun manam toom man i glut.
25 Tatì ge fatlu magu di matlu dalan,
du fye landè gumyaam.
26 Funam fandam i kdee nimoam,
du fye too fye i gukelan.
27 Fawag ge di sasè, na fadlug ge magu di
matlu dalan,
na nang ge samyat.

5

Fawag di libun mlafà yaanan

1 Tingàgu, nangam fbayà i dad gmangu di
ge,
bay fanlingem i kfulunggu na i
kaglabatgu.
2 Du ku ani nimoam, gmadè ge i fye nimò,
na di ktaluam i gumite i dademe to
nun gnadeam.
3 Na i kalak i libun mlafà yaanan, too mi
salngad i tnab,
na i taluan too mladal, salngad i fn-
galo,
4 bay di gusenan too nun kféétan,
na too gamgebe di kaflayam.
5 I libun gambet ani, alò gamgebe ge di
banwe i dad mati,
na i dalan gumagun, dunan dalan salu
di fati.
6 Laan faldam i dalan gumlawilan,
na laan gadè, bay i dalanan too bigkò.
7 Dad ngàgu, too gamu flinge deg,
na nangyu glifet i mangu di gamu ani.
8 Too gamu fawag di libun gambet ani,
na nang gamu fdadong di gumnean,
9 du ku salu gamu di kenen, lana i kgafè
gamu,

na là mlo malmo gamu di falel i dad to labè, i landè kakdo.
10 I dad to làyu dilè nwèla di gamu kdee dad knunyu,
na too gamu faflayam mwè i knunyu, bay baling nfun i dademe.
11 Na di fan kafto i nawayu kadang, mlanu gamu mdà di kalmo ilawehyu.
12 Na msal gamu kadang manyu, “Fye moon di munafa, ku fanlingegu i tdò deg,
na ku fanlingegu moon i kngak deg.
13 Di muna, là agu mayè flinge i dad tamdò deg,
tatìgu bayà i tdòla deg.
14 Na ani gukelgu, nun sasè kyàgu di mata i dee dadto.” Ani manyu kadang.
15 Kaflingengu dun, ku fkahta di kinum, én guminumyu di gamuguminum,
én alòyu too kanbong nawa i gamu yaan.
16 Landè gufyeyu di dad ngàyu di dademe libun ise yaanyu.
17 I dad ngàyu lamnok sa moon di ifatyu, na gamtabeng ale gamu,
ise baling ku di dademe to gutmabengla.
18 Taman flehew gamu di glut yaanyu,
du too nun klehewyu di dale.
19 Flehew gamu di kafye bawehla,
na mdà di kakdola gamu na di kafye nimòla di gamu,
i gamlé gamu klehew.
20 Taman dad ngàgu, kan ku kandoyu i satu libun ise yaanyu?
Na kan ku dnawatyu i kakdo mdà di libun yaan i dademe?
21 Du teen Dwata i kdee nimòyu,
na balù nè i gusaluyu, teenan gamu.
22 I dad salà i to sasè mbaling fawel,
du i dad salaan, mawel kenen.
23 Mati kenen du laan gagan damnan i kton,
na du laan fulung faldam, én mebe kenen di fati.

6

I uteng i dademe

1 Tingàgu, ku makang ge na ge mayad uteng i demem to,
2 neyem ken mfawel ge di kfakangam.
3 Tingàgu, ku tadéén ge di falel i demem to,
ani nimoam, du fye galwà ge di kfakangam.
Salu ge ditù di kenen na fdanaam i ktom,
na toom fni di kenen ku began ge falwà di kfakangam di kenen.
4 Nang ge kudang balù ftud silang ku tagalwà ge.
5 Falwaam i ktom di fawel, gambet i kfulung i anuk falwà i kton difawel,
ku demen uhe, falwaan i kton du mila i to dmulak.

I to là mayè mimò

6 I to là mayè mimò, fye ku fafulung kenen faldam
salngad i dad gulam,
du too ale mimò.
7 Landè ulula mebe dale,
8 bay balù landè ulula, too ale musek i knaanla di bang i nungumwèla,
du tagàla di bang klandèla.
9 Kabay ge, i là mayè mimò, tan i klom kudang?
Na kilen i kukatam?
10 Tmimel i to là mayè mimò manan,
“E ftud agu na kudang agu fa làmlo.”
Ani gman i to là mayè mimò.
11 Kabay klon kudang makto kel di kenen klandean,
salngad kakel i to tmaku mebe tek.
12 I to sasè landè gukmamu,
balù nè gusalun gal tmulen kéng.
13 Én gukmamun i dad matan,
dad blian,
na dad kmalan,
falyakan du fye nun gafgawan.
14 Na too fnò sasè di nawan, du toon fandam i kiboan mimò sasè,
na balù nè gusalun, mebe kenen i ksamuk.
15 Na du ani nimoan, makto kel i too sasè gaslokan,
na landè gugalwaan.
16 Nun nam too knang nawa Dwata,
fitu kadì i knang nawan, na ani dunan,
17 i kafdatah, i ktulen kéng,
i kbanò dad to landè salà,
18 i gal faldam kibò mimò sasè,
i mlal mimò sasè,
19 i kdalam di salà,
i mebe kasnang nawa i dad to sgalak.

Sasè gukel i to mlafà i yaanan

20 Tingàgu, toom lalò i kafngewe maam,
na nangam nlifet i tdò yéam.
21 Toom busek ani di fandamam,
na toom busek di lam i nawam,
du fye laam glifet kel di atuan.
22 I kafngewela i malak ge di dalan gumagum,
na kamlung ge di kifu,
na mngewe ge di mduh.
23 Du i kafngewe ani, salngad i saloam tmuyal i dalanam,
na i kngakla, tamdò ge i kiboam mebe i ktom.
24 I kafngewela, kamlung ge di boyo i libun mkat lagi,
na gafadnan ge di kladal talù yaan i demem to.
25 Nang ku én kibalam i kafye bawehan,
too ge fgeye i ktabugan ge fagu di keyen di ge.
26 I libun mkat lagi, là mabtas i bayadam kenen,
bay klafà i yaan, too bong i bayadam du gamgebe ge di gumalmom.
27 Tan i fandamam, fakay ku lamkaf ge lifoh
na là sakuf i klaweham?
28 Na fakay ku mdà ge di minit bala,
na là myu i bliam?
29 Salngad gukelam ku nlafaam i yaanam,
du balù simto mimò ani, là fakay ku là maflayam.
30 Là mnang dad to i satu to tmaku i knaan,
ku mdà di kbitilan.
31 Kabay knean, ku makfè kenen fuléan di to mangfun fitu dulêkalbongan,
kel di kti i kdee nfunan.
32 Kabay mahal i satu to mlafà i yaanan, landè sa kaglabatan,
na toon falmo i kton.
33 Na i dengegan too malmo, na too kenen fatduk,
na i bong kyaan là lana kel di atuan,
34 du yaan i libun ani, too malbut du mingà nawan,
na landè gusen i kbalasan.
35 Là magwè i kalbutan
balù tan i kalbong bayadam na blém kenen,
laan dnawat dun.

7

Knabasam i kfulung faldam

1 Tingàgu, flinge ge i tdògu ge,
na nangam nlifet i kafngewegu ge.
2 Toom fkah di nawam fngewegu ge du fye mlawil ge,
na toom fangeye i klaloam i dad tdògu ge, salngad i kafgeyem i dadmatam.
3 Toom fkah di fandamam,
na di nawam i dad tdògu ge, du fye laam glifet dun.
4 Knabasam i kfulung, salngad i kakabasam i flanekam,
na knabasam i kaglabat, salngad i kakabasam i demem sgalak,
5 du én kamlung ge di boyo i libun mlafà i yaanan,
na gafadnan ge di kladal taluan.

Nang faloh i nawayu di ayè i libun mlafà i yaanan

6 Satu duh meye agu di bintanà i gumnègu.
7 Na teengu dee sawang lagi na kulang kfulungla,
bay teengu satu di dale i landè kaglabatan.
8 Magu kenen di dalan mdadong di gumnè i satu libun,
na là mlo mdadong kenen di gumnean.
9 Na i kagkah i duh, fan sdaf,
na tafan kifu.
10 Na snitong i libun i lagi ani,
na kamlaweh kenen i klaweh i libun mkat lagi,
na tafandaman kiboan moyo kenen.
11 Labè kenen na landè kyaan,
na dee gal gusalun, na laan gal mnè di gumnean.
12 Slaan déén kenen di kilil i dalan, slaan déén di fadyan di gunundad to,
fatanan du neyen ku simto bnoyon.
13 Na di kiten i lagi ani, lkafan, na nalakan,
na too meye di kenen na manan,
14 "Duh ani tadnohògu i fakanggu,
na nun utengu mdà di kadsùgu.
15 Taman fanngabalta ge,
na du teenta ge taman smitong agu.
16 Na nlafingu i gumilègu
i too fye baweh batak safut fdu di banwe Idyif.

17 Na tankokgu fangbun i gumilègu
i dnagit mira, alo, na sinamon.
18 Taman magin ge deg du nimòta i knayèta
i gaflehew gite kel mwal.
19 Là déén yaangu di gumnè,
du mawag gusalun.
20 Neben sa bong filakan,
taman laan mlal samfulê, lwe linggu fa.”
Ani gman i libun mlafà i yaanan.
21 Na tagboyon lagi ani
fagu di kladal i dad gmanan.
22 Taman fanlalan lalò i libun ani,
salngad i baka dyol salu di gumatin,
salngad i uhe mfawel di fawel,
23 na nun tbak di fufungan,
salngad i anuk di bnas mayeng ditù di fawel,
laan gadè i gukelan kadang di fati.
24 Dad ngàgu, flinge gamu i tdògu gamu,
na mimen gamu i mangu ani.
25 Nangyu faloh i nawayu magin di ayè i libun gambet ani,
na nang gamu mlalò i kenen dalan.
26 Du tadee lagi falmon,
na i dad lagi tamati du mdà di kenen,
làyu gse dun du toodee.
27 Na ku salu gamu di gumnean, én sa gusaluyu di banwe i dadmati,
na i dalanyu ani salu di fati.

8

Magdayen i kfulung

1 Flinge gamu, du i kfulung na i kaglabat flingengu di
satu to tamlo,
na falbongan i katlon.
2 Tamlo kfulung di bilil,
na di gusite i dad dalan di gunun dee dad to,
3 na di gufusuk i banwe,
falbongan taluan, manan,
4 “Toogu fni di gamu dad to, fanlingeyu agu.
Tamlo agu di kdee dad to di klamang banwe, du fye flinge gamu deg.
5 Gamu kulang i kfulung faldam, flinge gamu du fye fulung gamufaldam, du fye là gamu gasyat,
na gamu là fulung faldam, flinge gamu du fye gamlabat gamu.
6 Fanlingeyu i kafye mangu,
du kdee mangu di gamu too tlu,
7 du i mangu slame glut,
na knanggu i kakakéng.
8 I kdee mangu slame matlu,
là agu tmulen kéng, na landè bigkò di mangu.
9 Na di to too nun kaglabatan, gadean too glut i mangu,
na di to nun gnadean, gadean too matlu i mangu.
10 Én nalékyu i dad tdògu ise ku salafì,
nalékyu gnadè ise ku i too fye blawen,
11 du agu i kfulung na mabtas fa di kabtas i dad too fye kas,
na balù tan i knayèyu di tah tanà ani,
landè fsalngadyu di deg, dutoo agu mdatah.
12 Agu kfulung nun kaglabatgu,
nun gnadègu, na fulung agu mebe i ktogu.
13 I to nun klikoan di Dwata, knangan i sasè.
Na agu kfulung, mnang agu i kafdatah, i kafdag,
i sasè nimò, na i kakakéng.
14 Agu kfulung, fulung agu mngewe, na fulung agu tmabeng,
nun kaglabatgu na nun glalgu.
15 Mdà di deg i dad harì gmagan mebe i dad tola,
na i dademe dad ulu fulung ale mimò i dad matlu urdin.
16 Landè ulu di tah tanà ani fulung mebe i dad to di fye,
ku ise agu tmabeng dale.
17 Kandogu i dad kamdo deg,
na dad to mngabal deg, teenla agu.
18 Banlégu ale knun mlawil, afè,
na kafye knè.
19 I gwèyu mdà di deg, mabtas fa di kabtas i too blawen,
na di kabtas i too salafì.
20 Magu agu di dalan matlu,
na lalògu i matlu nimò.
21 Na i dad kamdo deg, banlégu ale knun,
na tananùgu i mabtas knun i gumnèla.
22 Agu kfulung, muna mgimò Dwata,
di laan fa mgimò i kdee di tah tanà ani.

23 Tagnè agu mdà fa di kagatbuan,
di là fa mgimò i banwe ani.
24 Tagnè agu di landè fa mahin,
na dad sfuten i fnò yéél.
25 Di là fa mgimò dad bulul,
tagnè agu.
26 Na di là fa mgimò Dwata i klamang banwe,
na balù i kfung, tagnè agu déén.
27 Déén agu di kafkah Dwata i langit ditù di tah,
di kimoan i bleng i langit na mahin,
28 di kafkah Dwata i dad labun di langit,
di dad sfuten di lam i mahin,
29 di kafkahan ilè di gusen i mahin,
du fye là sambél di kafkahan dun,
na di kimoan kgal i klamang banwe ani, déén agu.
30 Déén agu di safédan, na magin agu kenen mimò.
Na kat i duh flehew agu kenen,
na lehew agu magin di kenen,
31 na lehew agu i banwen,
na i dad to tamgimoan.
32 Taman dad ngàgu, fanlingeyu agu,
nun klehewyu ku nimòyu i gmangu di gamu.
33 Ku fanlingeyu i tdògu gamu, nun kfulungyu,
na tooyu fkah di nawayu i gmangu ani.
34 Nun kafye di to flinge deg,
i to kat i duh mnè déén di bà i takabgu,
i to fatan deg.
35 Du i to mite deg too mlawil,
na kanlehew kenen Dwata.
36 I to là mite deg fanlayaman i kton,
na i to mnang deg, bong nawan i fati."
Kdee ani gine gman kfulung.

9

I kfulung faldam na i là fulung faldam

1 Na i kfulung faldam flingengu di to fdak i gumnean,
na nun fitu lahanan.
2 Kmatê kenen i lmanaf du fnistan, na nun bolan fye nem dininuman,
na tafnatlagadan i gukmaanan.
3 Na dekan i dad saligan libun ditù di gunun dee to,
du nlakla i dad to.
4 Na manla, "Na gamu dad kulang kfulung, salugamu dini,
na gamu landè kaglabat,
5 salu gamu dini, du kmaan gamu i knaan
na minum gamu i ninum i tafnatlagadan gamu.
6 Tnagakyu i kulang kfulungyu, du fye mlawil gamu,
na lalòyu i dalan kaglabat."
Ani gman kfulung fagu di dad saligan.
7 Ku nngakam i to madoy, balingan ge fyà,
na ku nngakam i to sasè, balingan ge fansasè.
8 Nang ge mngak i to madoy, du knangan ge,
bay ku nngakam i to fulung, toon ge nafè.
9 I fngewem di to fulung, gatnù i kfulungan,
na i tdoam di to matlu, gatnù i gnadean.
10 Du fye mbaling ge to nun kfulung, fye ku funa nun klikoam di Dwata.
Du ku gmadè ge Dwata i Landè Salà, gfunam i kaglabat.
11 Ku fulung ge faldam, én sa gamlawil ge.
12 Du ku fulung ge faldam, ge gukel i kafye,
bay ku knagolam i kfulung, ge gukel i kaflayam.
13 Guflingengu i to là fulung faldam di satu libun too mugak,
na landè gnadean, na landè kyaan.
14 Déén gusudengan di bà takab i gumnean
ku demen sudeng kenen di gugfan i banwe di gumite i dee dad tokenen,
15 na tamlo du nlakan i dad to magu mlius
i dad to fadlug di kagula,
16 na manan di dad to landè kaglabat, manan,
"Gamu dad kulang kfulung, fusuk gamu,
17 too mi fa i yéél tnaku,
na fye fa nem i knaan ku kmaan ge di gugbunin."
Ani gman i libun là fulung faldam.
18 Kabay i kdee mgeben di gumnean, làla gadè i gukella ku gfusukale déén,
du dad muna mgeben tamati ale,
na tasbool ale di gumnè i dad mati.

10

I dademe dad mabtas fngewe Solomon

1 Na ani dademe dad mabtas fngewe
Solomon dunan:
Gamlehew i mà i tingaan lagi ku fulung
faldam,
bay gamlé i klidù di yéan i tingaan lagi
là fulung faldam.
2 Landè gufyem di knun gweam fagu di
klimbung,
bay i katlu nimò i gafalwà ge di fati.
3 Là faloh Dwata ku malnus i dad to matlu,
na laan faloh ku gwè i dad to sasè i sasè
kniballa.
4 Ku là ge mayè mimò, én gaflandè ge,
bay ku malgad ge mimò, én gafnun ge.
5 I to fulung faldam, kamtu kenen di bang i
kaktu,
bay magagyà i to ku én balingan nimò
kudang di bang i kaktu.
6 I to matlu, nun kafye gdawatan,
na i to sasè, gbunin i klabean fagu di
kfulungan talù.
7 I to matlu, fnadlug gafaldam kenen balù
tamlo nan mati,
bay i to sasè, too malmo i dengegan na
too kenen mlal glifet.
8 I to fulung faldam, too gamdawat i fye
fngewe,
bay i to talù là man, falmon i kton.
9 I to matlu landè klikoan du mdà di fye
nimoan,
bay i to mlimbung, gakfè di klimbun-
gan.
10 I to muni i kaglut, én gumdà i ksamuk,
bay i to labè mngak i to mimò sasè,
kenen gafatlag i ksamuk.
11 I to matlu, galan man i gafye, na gatgal i
dad to mlinge imanan,
bay i to sasè, gbunin i klabean fagu di
kfulungan talù.
12 I gukel i kasnang nawa, dunan samuk,
bay gukel i kakdo, dunan klifet i kdee
salà.
13 Fagu di talù i to nun kaglabat, dnileam i
kfulungan,
bay i to landè kaglabatan, fye ku fan-
layam kenen.
14 I dad to fulung faldam, làla fagfan i
gnadèla du funala gal toofandam ku
tan i manla, silang talù.
bay ku talù i to là fulung faldam, too
mlal i ksamuk.
15 I kamlung i to nun knun, dunan i
knunan,
bay i gafalmo i to landè, dunan i klan-
dean.
16 Mdà di untung i to matlu, nun klawilan,
bay mdà di untung i to sasè, nun
kaflayaman.
17 I to flinge ku nun mngak kenen, én i to
mlawil,
bay i to là dmawat i kagsalaan, nun
sasè gdawatan.
18 I to muni i knang nawan, én i to tmulen
kakakéng,
na i to samtugad salék, én i to là fulung
faldam.
19 I to too mayè stulen, slaan gsalà du mdà
di dee manan,
bay i to gadnanan i taluan, kenen i to
fulung faldam.
20 I dad talù i to matlu too mabtas, salngad
i btas i glut salafì,
bay i fandam i to sasè landè btasan.
21 I dad talù i to matlu, too gamtabeng i dee
dad to,
bay i to là fulung faldam, là mlawil du
landè kaglabatan.
22 Én gafnun i to mdà alò di kafye blé
Dwata,
na i kafye blén là gfun dun fagu di
kalgad mimò.
23 I to là fulung faldam, too flehew di ki-
moan sasè,
bay i to nun kaglabat, too flehew di ki-
moan fye fagu di kfulunganfaldam.
24 I kanlikò i to sasè, baling sa mkel di
kenen,
bay i to matlu, én sa mkel di kenen i
knayean.
25 Kakel i bong ulen na too mgal i nus fugen
i to sasè,
bay i to matlu kel di atuan là fisan di
kgal i nus.
26 Nangam fimò i to malwe mimò du baling
smamuk ge, na sasèkafalyalom,
salngad kafalyalom i kifanam ku mgi-
hok i sukà ku demen kafdê matami
buk.
27 I to nun klikoan di Dwata, mlawil kenen,
bay i to sasè, mlal mati.
28 I fatan i to matlu, én gamlé kenen kle-
hew,

bay i fatan i to sasè, là gdawatan dun.
29 Kanlung Dwata i to matlu,
bay i to mimò sasè, falmon.
30 I to matlu, nun kenen kafye mdà di Dwata landè gutlagan,
bay i to sasè, là mlawilan di tah tanà ani.
31 I gman i to matlu gugmadè i kfulungan,
bay i gman i to sasè, matlag sa kadang.
32 Gadè i to matlu i dad fye man i là fatduk i demen to,
bay i to sasè, galan fatduk i demen to fagu di sasè gmanan.

11

1 Knang Dwata i to mlimbung di ktimbangan,
bay i gulehewan i to tmimbang i glut ktimbang.
2 I to fdag, là mlo nun bong kyaan,
bay i to fdanaan i kton nun kfulungan.
3 I katlu i to matlu, mebe kenen di katlun,
bay i kabigkò i to sasè, mebe kenen di kalmon.
4 I dad knunam landè gukmamum di kakel i duh kfatim,
bay i katlum, i gafalwà ge di sasè kfati.
5 I katlu i to fye, én gafye i knean,
bay i ksasè i to sasè, én gafalmo kenen.
6 I katlu i to gsalig, i gafalwà kenen,
bay i to là gsalig, tamgikat kenen di sasè knayean.
7 Di kfati i to sasè, talandè i kdee imen nawan di tah tanà ani,
na i ksaligan di knunan landè gukelan.
8 I to matlu, galwà di samuk,
bay én baling nkel i samuk i to sasè.
9 I gman i to là faglut di Dwata, én gafalmo i demen to,
bay i kfulung i to matlu, én gafalwà i demen to.
10 Too kanlehew i dad to di banwe ku nun fye kel di dad to matlu,
na toola kanlehew i kfati dad to sasè.
11 Fagu di nimò i dad to matlu mbaling mdengeg i banwe,
bay fagu di talù i dad to sasè malmo i banwe.
12 I to madoy i demen to kulang kaglabatan,
bay i to nun kaglabat landè manan.
13 I to samtugad salék, là gsalig gutmulen i santulenam di kenen,
bay i to gsalig, là samtugad i santulenam di kenen.
14 Malmo i banwe ku landè to fulung mebe dun,
bay ku nun dee fulung mebe na fulung mngewe, nun ktanak di banwe.
15 Nsalam kadang ku makang ge mayad uteng i to laam dilè,
fye fa ku là ge makang di kenen.
16 I libun fye ldam, too mgafè,
bay i lagi labè, landè mafè kenen, én aloan gwè i knun.
17 Ku kamdo ge i demem to, én gafye i ktom,
bay ku fansaseam i demem to, fansaseam sa i ktom.
18 I sasè to, landè fye untungan,
bay i matlu to, nun fye untung toon gdawat.
19 Mlawil i to ku too ndà di nawan mimò i tlu,
bay i to too mayè mimò sasè, mlal mati.
20 Knang Dwata i dad to sasè fandam,
bay én toon kanlehew i dad to mimò matlu.
21 I kaglutan, là galwà i dad to sasè di kaflayam Dwata dale,
bay i dad to matlu falwaan.
22 Balù tan kafye baweh i libun, bay ku landè kaglabatan i fyenimò,
salngad kenen i tising blawen di ilung sdè.
23 I to matlu, én fatanan alò i fye,
bay i to sasè, én fatanan alò kalbut Dwata.
24 I to too mlé, too matnù i knunan,
bay i to là mayè mlé mbaling kenen landè.
25 Nun gufye di to too mlé,
du ku tnabengan i dad demen to na lêla kenen tnabeng.
26 Mnang nawa dad to i satu to fatan di kagket i btas mse klon fafabli dun,
bay dagla i to fadlug fabli.
27 Ku too ge mngabal fye, nafè ge,
bay ku mngabal ge sasè, sasè sa i teenam.
28 I to smalig di knunan, sasè knean salngad i dad doon mlanas dibang minit,
bay i to matlu, fye knean salngad i dad doon mbaling mlunu di bangulen.

29 I to mebe i ksamuk di malayan, di gusenan lana i knunan,
na i to là fulung faldam, mbaling kenen fasak di to fulung faldam.
30 I bunge i nimò i to matlu, én gamlawil i demen to,
bay i klabè, én gafalmo dun.
31 I kaglutan, ku glut nun untung di mgimò i to matlu di tah tanàani,
lumban fa nun untung di mgimò i to sasè na i to gamsalà.

12

1 I to mayè flinge i kngak kenen di gugsalaan mayè
gmadè,
bay i to là mayè flinge i kngak kenen di gugsalaan laan fulungfaldam.
2 Kanlehew Dwata i to fye,
bay i to falan fandam i sasè nimoan, nukum kenen Dwata.
3 I to sasè landè gutadagan du sasè nimoan, taman fugen,
bay i to matlu nun gutadagan du fye nimoan, taman là kenen fugen.
4 Lehew na dag i satu lagi i yaanan fye ldam,
bay ku nun libun gafyà i yaanan,
salngad kenen i satu tduk di dad tulan i yaanan na gafalmo kenen.
5 I fandam i to matlu gablà di demen to too tlu,
bay i to sasè malak i demen to fagu di kafgawan.
6 I talù i dad to sasè gafalmo i demen to,
bay i talù i dad to matlu gafalwà i dad to fanla falmo.
7 I dad to sasè mati, na landè tnagakla bella,
bay i dad bel i dad to matlu, landè gusenla.
8 I to fulung faldam magdayen,
bay i to là matlu fandaman mgadoy.
9 Fye fa i to mdanà ku too malgad mimò du fye mto,
di to baling tatì flingu kenen bong to, bay mnè kenen di kbitil.
10 I to matlu, too fye kifatan i dad lmanafan,
bay i to sasè, too sasè kiboan i dad lmanafan.
11 I to too malgad mimò fule nun lukas i knaanan,
bay i to mlalò i dad nimò landè gukmamu, landè kaglabatan.
12 I dad to sasè, én alò kayèla nimò i sasè,
bay i dad to matlu, là mgili i kimòla fye.
13 I to sasè mfawel kenen fagu di sasè taluan,
bay i to matlu galwà di ksamuk.
14 I to gamdawat i untung fagu di dad gmanan na i dadmgimoan.
15 I to là fulung faldam, fnaglutan slame fye i kdeenimoan,
bay i to fulung faldam too flinge i fngewe.
16 I to là fulung faldam, laan gadnan i kaflabean,
bay i to nun kaglabat, fbayaan i kafyà kenen.
17 I to tmulen i kaglut di gususay falwaan i kaglut,
bay i to tmulen i là glut falwaan i kakakéng.
18 I to i là funa fandam i manan,
i manan gamban salngad i kagban i fais,
bay i to fulung faldam, i manan salngad i bulung dugafgulê.
19 I kakakéng là sa mlawil du nun gusenan,
bay i kaglut mlawil landè gusenan.
20 I to faldam mimò sasè, klimbung i mnè di nawan,
bay i to faldam mimò fye, klehew i mnè di nawan.
21 Landè sasè mkel di to matlu,
bay i to sasè gal nkel i samuk.
22 Too knang Dwata i dad to tmulen kakakéng,
bay toon kanlehew i dad to tmulen i kaglut na dmohò i manla.
23 I to fulung mebe i kton laan fdag i gnadean,
bay i to là fulung faldam balingan fdilè i klandè gnadean fagu ditaluan.
24 I to malgad mimò, kenen mbaling to mebe i nimò,
bay i to là mayè mimò, landè fye kel di kenen, bay mimò fagu dileges.
25 I to gal nun ksamuk i nawan landè klehewan,
bay fagu di too fye talù i demen to, mbaling matgal i nawan.

26 I to matlu, kenen malak i dad demen
sgalak di fye,
bay i dalan i to sasè gafasyat dale.
27 I to là mayè mimò, laan gwè i knayean,
bay i to malgad mimò, nun kafye
gwean.
28 I matlu dalan salu di klawil,
bay i bigkò dalan salu di fati.

13

1 I tingà fulung faldam too mayè flinge i
fngewe i maan,
bay i tingà madoy too là flinge i kngak
kenen.
2 I to gamdawat kenen i fye untung fagu di
dad fye gmanan,
bay i to gal mgaw, gamdawat i untun-
gan fagu di toon kayè mimòsamuk.
3 I to toon fangeye i dad manan, toon nifat
i kton,
bay i to talù laan funa fandam i
manan, falmon i kton.
4 I to là mayè mimò, too dee knibalan, bay
landè kiboan gamwè dun,
bay i to too mayè mimò, gamwè balù
tan i knayean.
5 I to matlu knangan i là glut,
bay i to sasè, sasè na magagyà i ni-
moan.
6 I to matlu, én kamlung kenen i dad fye
nimoan,
bay i to gamsalà, én gafalmo kenen i
dad sasè nimoan.
7 Nun dad to flingu nun knunla balù landè,
bay nun dademe dad to flingu landè
knunla, balù nun bongknunla.
8 I to nun knun, i knunan gafalwà kenen di
agot dad sasè tomantak kenen,
bay i to landè, landè to mantak kenen.
9 I dad to matlu, gambet i kalwa too fye
knengan,
bay i dad to sasè, gambet i salò mudaf
i nengan du kagunmati.
10 I to fdatah i kton, landè dademe gukelan
ku là samuk,
bay i to flinge i fngewe, kenen fulung
faldam.
11 I knun gwè mdà di mlal kfagu, too mlal
sa lana,
bay i knun gwè fagu di tu, too lamnok.
12 Ku nun fatanam na là gdohò, too gdanà i
nawam,
bay ku gdohò i knayè nawam, too ge
lehew.
13 I to knangan flalò Dwata, én gafalmo
kenen,
bay i to mlalò i flaloan nun gufyen.
14 I dad tdò i dad fulung faldam gamtabeng
ge, gambet yéél mdà disfuten,
na ku laloam, gafalwaan ge di ksasè i
gamgebe ge di fati.
15 I to nun kaglabat too mgafè,
bay i to là gsalig too malima gnagun.
16 I to fulung mebe i kton, funa faldam klon
fa mimò,
bay i to là fulung faldam, fiten di kdee
i klandè kfulungan.
17 I to là gsalig dek ftulen i tulen, mlé sa i
ksamuk,
bay i to gsalig dek ftulen i tulen, én mlé
ktanak.
18 I to là mayè flinge i fngewe kenen, kalima
na kyà i mkel dikenen,
bay i to flinge i kngak kenen, nafè i dad
to.
19 Ku gdohò i knayè nawam, too ge lehew,
na dad to là fulung faldam là mayè
tmagak i sasè.
20 I to sgalak i dad to fulung faldam, kenen
mbaling fulung faldam,
bay i to sgalak i dad to là fulung faldam
nun kalmon.
21 I samuk samlalò i dad to gamsalà,
bay i kafye, én samlalò i dad to matlu.
22 I to fye, nun knunan tnagakan di dad ngà
i dad ngaan,
bay i knun i to gamsalà, gfun i dad to
matlu kadang di satu duh.
23 I tanà là magligo, ku magligo na fanla,
gamlé gablà knaan i dadto landè,
bay dad to là matlu, làla faloh fafla.
24 I to là mlayam i tingaan di gugsalaan du
fye matdò, landè kakdoni tingaan,
bay i to nun kakdon i tingaan, fanlaya-
man du fye matdò kenen.
25 I dad to matlu, too gablà i knaanla,
bay là tlag i kbitil i dad to sasè.

14

1 I libun fulung faldam, too fye kifatan i
malayan, taman toofye knèla,
bay i libun là fulung faldam, falmon i
malayan.

2 I to mimò matlu, nun klikoan di Dwata,
bay i to gal mgaw toon fite landè klikoan di Dwata.
3 I kafdag i to là fulung faldam, gambet i bunalan i demen to nabalù kenen kto,
bay i dad gman i to fulung faldam, én i klungan.
4 Ku landè lmanaf damyol i daru, landè lam i lawigam,
bay fagu di tabeng i lmanaf bong i kantum.
5 I to gsalig tmulen di gususay too tmulen i kaglut,
bay i to là gsalig alò tmulen kakakéng.
6 I to gal madoy, mngabal i kfulung, bay landè teenan,
bay i to nun kaglabatan, mlal kenen gambet.
7 Fawag ge di to là fulung faldam,
du landè fye gagbetam di kenen.
8 I kfulung i to fulung mebe i kton, gmadè sa kenen ku tan inimoan,
bay i to là fulung faldam, én fandaman gmadè kenen ku tan inimoan, bay fangawan i kton.
9 I dad to là fulung faldam ku gamsalà tatì landè di dale,
bay i dad to fye, mngabal ale kfagu klifet i dad salà.
10 Landè to fakay too magin ge di sasè klidù nawam,
na landè to fakay too magin ge di too klehew nawam.
11 I gumnè i to fye, sana ktadagan,
balù tamlo nan malbà gumnè i to sasè.
12 Nun dalan fandam i to too matlu,
bay gusen i dalan ani di fati.
13 I klidù i to fakay bunin fagu di ulén,
bay kafngen mulé déén fa i kliduan di nawan.
14 I to kmagol i fye nimò too gamdawat i balas di sasè mgimoan,
bay i to mimò fye, mdà di fye mgimoan, nun kafye gdawatan.
15 I to kulang i kfulungan faldam, fnaglutan balù tan i lingen,
bay i to fulung mebe i kton, toon fanlinge ku nun kaglutan.
16 I to fulung faldam, nun klikoan di Dwata na fawag di ksamuk,
bay i to là fulung faldam, tatì mimò na là fgeye na sasè igukelan.
17 I to mlal malbut mlal gsalà,
na knang i dad to i to mgaw i demen to.
18 I dad to kulang i kfulungla faldam, gamdawat i balas di klandèkfulungla,
bay i dad to fulung mebe i ktola, matnù i gnadèla.
19 Satu duh, i dad to sasè, lkuad di muna i dad to matlu,
du fdanà ale na too ale fakdo mni tabeng.
20 I to landè, knang i dad to balù fa i demen saldan,
bay i to nun bong knun, too dee samgalak kenen.
21 Na balù simto mnang i to landè, gamsalà kenen,
bay ku simto kamdo kenen nun kafyen.
22 Ku falam fandam kimò sasè gsalà ge,
bay ku falam fandam kimò fye nun dad to kamdo ge na smalig ge.
23 Ku too ge mimò nun fye kneam,
bay ku én nimoam alò tì stulen, mbaling ge to landè.
24 I to fulung faldam, i untungan dunan i kfulungan,
bay i to là fulung faldam, i untungan dunan i klandè kfulungan.
25 Ku i to tmulen i kaglut di gumusay, gafalwà kenen dee to difati,
bay ku i to tmulen kéng dee to nangkalan.
26 I klikò di Dwata gamlé di to ksalig,
na kamlung i dad ngaan.
27 I klikò di Dwata gamtabeng ge, gambet yéél mdà di sfuten,
na gafalwaan ge di ksasè gamgebe ge di fati.
28 I eneg i satu harì fdu sa di nun dee dad ton,
bay ku landè dad ton, landè sa enegan.
29 I to là mlal falbut, nun bong kaglabatan,
bay i to mlal falbut, fdilean i klandè kaglabatan.
30 I to nun ktanak i nawan, én gafye i lawehan du gafgulê,
bay i to nun kingà nawan, én gamsasè i lawehan du falmon.

31 Ku bankutam i to landè, knangam Dwata
i mimò kenen,
bay ku tnabengam i to landè, mafè ge
Dwata.
32 I falmo i to sasè i sasè nimoan,
bay i kamlung i to matlu i kafyen.
33 Nun kfulung mnè di nawa i to nun
kaglabat,
bay i to là fulung faldam, landè
gnadean gablà di kfulung.
34 I katlu nimò i dad to, én fdatah i banwela,
bay i ksasè nimò i dad to, én gafyà i
banwela.
35 Too lehew i harì i saligan fulung faldam,
bay fanlayaman i saligan mimò maga-
gyà nimò.

15

1 I mafganag timel gaflana i kaflabè,
bay i makto timel i gafdinè dun.
2 Ku nun man i to fulung faldam, too kayè i
dademe ganbet,
bay ku nun man i to là fulung faldam,
landè gukmamu dun.
3 I kdee mgimò di klamang banwe teen
Dwata,
teenan i kdee nimoito balù fye ku de-
men sasè.
4 I fye talù gamlé klawil na ktanak nawa i
dad to,
bay i sasè talù gamlé tduk di nawa i
dad to.
5 I to là fulung faldam là mayè flinge i tdò i
maan,
bay i to dmawat i kngak i maan, fiten i
kfulungan mebe i kton.
6 I knun i to matlu là lana di kenen,
bay i knun i to sasè tatì lana di kakel i
kalima.
7 I kbel i gnadè fagu di to fulung faldam,
ise ku fagu di to là fulung faldam.
8 I dsù blé i to sasè knang Dwata,
bay i dasal i to matlu kanlehewan.
9 I nimò i to sasè knang Dwata,
bay kanbongan nawa i to mimò i
matlu.
10 Ku gasyat i to di fye dalan, too blat i
kaflayaman,
na mati i to ku laan dmawat i kngak
kenen di gugsalaan.
11 Du gadè Dwata i kdee gablà di gumnè i
dad mati,
lumban fa kgadean i kdee gablà di
nawa i dad to.
12 I to madoy là mayè ku nun mngak kenen,
na là mayè mni fngewe di to fulung
faldam.
13 I to lehew, teenam i klehewan di bawe-
han,
bay i to mlidù, teenam i klidù nawan
di bawehan.
14 I to nun kaglabatan mayè gambet,
bay i to là fulung faldam fnò i nawan i
klandè kfulungan.
15 I knè i to mdanà too malima,
bay i to nun klehew, too lehew i knean.
16 Fye fa i to tukay knunan ku nun klikoan
di Dwata,
di to nun bong knunan i nun ksamuk.
17 Fye fa ku tatì ge alò kmaan i gulay
dmeme i demem sakdo,
di kmaan ge i too fye nem uten, bay
nun kasnang nawa.
18 I to mlal malbut kenen gumdà i ksugak,
bay i to là mlal malbut fakay smafye i
dad to sugak.
19 I to là mayè mimò, balù tanè, nun dad
sual gablabal i dalanan,
bay i to matlu landè gablabal i
dalanan.
20 I tingà fulung faldam gaflehew i maan,
bay i tingà là fulung faldam knangan i
yéan.
21 I to landè kaglabatan toon sa kanlehew i
sasè nimoan,
bay i to nun kaglabatan, toon nimò i
matlu nimò.
22 I tafandam i to là gdohò ku kulang i dad
to mngewe,
bay too gdohò fagu di dee dad to
mngewe kenen.
23 Lehew i to ku fye i ktimelan
di bangan tmimel dun.
24 I to fulung faldam, mlalò i dalan salu di
nawa landè sen,
là mlalò i dalan salu di fati.
25 Lanbà Dwata i gumnè i to fdatah,
bay nifatan i tanà i libun balu.
26 Knang Dwata i fandam i dad to sasè,
bay kanlehewan i talù dad to mlaneb i
nawala.
27 I to mlimbung fakufan sa i malayan di
ksamuk,

bay i to là dmawat i blé du fye msen di sasè, mlawil kenen.
28 I to matlu funan too faldam di laan fa tmimel,
bay i to sasè mlal timelan, bay sasè i manan.
29 I dasal i to matlu too fanlinge Dwata,
bay mawag Dwata di to sasè.
30 Ku lehew i satu to, ge baling too lehew,
na i fye tulen too gafgulê ge.
31 Ku flinge i satu to i kngak kenen,
mbaling kenen satu di dad to fulung faldam.
32 Ku i to là mayè fatdò, fanlayaman i kton,
bay ku fanlingen i kngak kenen, matnù i kfulungan.
33 I klikò di Dwata, én gamlé di to i kfulung faldam,
na silang nun mafè i to ku funan fdanà i kton.

16

1 Fakay sa di to ku funan fandam i fanan nimò,
bay mdà sa di knayè Dwata ku dnohoan ku là.
2 Kdee nimò i to fandaman too fye,
bay Dwata i mukum i knayè nawa i to, na i duenan mimò dun.
3 Saligam di Dwata i kdee nimoam,
na i kdee fandamam nimò, du fye gdohò.
4 Nun tafandam Dwata gufkelan i kdee mgimoan,
na balù i dad to sasè nun gukella dunan i kalmola.
5 Too knang Dwata i kdee dad to fdatah,
na i kaglutan, toon ale fanlayam.
6 Ku ge satu to too gsalig Dwata, na nun kakdom kenen, nlifetan isalaam,
na ku nun klikoam di Dwata niwasam i sasè.
7 Di kimò i to i nimò gaflehew Dwata,
én i smafye kenen di dad to balù dad dmuen kenen.
8 Fye fa ku tukay knunam, syan fagu di matlu i kagweam dun,
di bong knunam, bay gweam fagu di klimbung.
9 I to fakay faldam ku tan i fanan nimò,
bay Dwata alò fakay malak kenen di kimoan dun.
10 I glal i harì mdà di Dwata,
taman i kukuman mbaling matlu.
11 Ani kayè Dwata di dad to fabli, ku là mlimbung i timbangla,
na too matlu i kafablila.
12 Knang i dad harì i sasè nimò,
du én gutadag i kagotla i matlu nimò.
13 I dad harì mayè ale flinge i kaglut,
na knabasla i to tmulen i kaglut.
14 I to fulung faldam, too fgal flehew i harì,
du ku malbut i harì ken nun fafatin.
15 Kabay ku lehew i harì, mlé kenen i kafye di dad to gaflehewkenen,
salngad i ulen mlé fye di dad fule.
16 Fye fa ku nun kfulungam faldam di nun blawenam,
na fye fa ku nun kaglabatam di nun salafiam.
17 I to fye mlalò i dalan mawag di ksasè,
na i to too fgeye ku tanè i gusalun, landè gaslokan.
18 I bunge i kafdatah na kafdag dunan kalmo.
19 Fye fa i to ku fdanaan i nawan na fadlug di klandean,
di gakuf kenen di dad to fdatah na nun alelan di dad tnakula.
20 I to too flinge i tdò kenen, nun gufyen,
na nun kafye di to too smalig di Dwata.
21 I to fulung faldam dnagit to nun kaglabat,
na i kafye taluan, én gmagan mebe i dad to.
22 I kfulung i to fulung faldam, én gafye na gatgal i nawan,
bay i to là fulung faldam, landè gukmamu i katdò kenen.
23 I to fulung faldam, too funa faldam di laan fa talù,
taman i taluan too fnaglut i demen to.
24 I fye talù, salngad i tnab too mi i neman,
na gafye i laweh.
25 Nun dalan fandam i to too matlu,
bay i gusen i dalan ani di fati.
26 I to mimò mdà di kbitilan too fgal mimò,
du kayean gamkaan.
27 I to sasè i landè gukmamu, galan neye i dalan kiboan fsasè idemen to,
na i taluan too gafalmo, gambet i lifoh.
28 I to sasè, gal mbel i kastulen,
na i kalsalékan gamgimò samuk na samkah i dad to sgalak.
29 I to labè, mgaw i demen sgalak,

na malak kenen di sasè dalan.
30 Fgeye ge i dad to flingu fye, fagu di kibòla
meye di ge,
du én dalanla fan mimò sasè.
31 I klawil, én untung i to matlu i nimoan,
na i uben di wakan i gumgafean.
32 Fye fa i to là mlal malbut di to nun bong
enegan,
na fye fa i to gmagan damnan i kton di
to magot i syudad.
33 Fakay dee nimò i dad to, du fye gadèla
knayè Dwata,
bay Dwata alò fakay dmohò i gukelan.

17

1 Fye fa ku kmaan ge balù tan i tukay gdè
knaan,
syan nun ktanak di gumneam,
di kmaan ge di bong fista di gumnè i
nun ksamuk.
2 I salig fulung faldam, kenen kadang
magot tingà i amun i landègukmamu,
na nun kadang alelan di knun tagak i
amun di dad ngaan di kfatin.
3 I to tmilew i blawen na salafì di lifoh,
bay Dwata tnandakan nawa i to.
4 I to sasè, bayan flinge i dad sasè talù,
na i to tmulen kéng, bayan flinge i talù
gafalmo.
5 I to madoy i dad to landè, salngad
nadoyan Dwata i mimò dale,
na i to lehew di sasè gaslok i demen to,
nun kaflayaman.
6 I dad tua mdag i dad fùla, na salngad i dad
ngà
du mdag ale i dad tuala.
7 I kafye talù là blà di to là fulung faldam,
lumban i ktulen kéng là fakay blà i ulu
di dad to.
8 Én fandam i dademe to, ku mlé filak di
gugbuni salngad i satuimò,
du balù simto gumléla dun, gwèla i
knayèla.
9 Ku mayè i to too kando i dad to, nlifetan i
dad salàla di kenen,
bay ku galan sansulit man i salà i de-
men to, én gaskah i dadsgalak.
10 I to nun kaglabat, too mlal tdò balù fa alò
fagu di sulê kngakkenen,
di to i là fulung faldam, balù fa
tamaskél mlatu dulê.
11 I to sasè gal mlét i dad to di banwe,
taman nun ganlal i landè kakdo salu di
kenen na bnalas i sasènimoan.
12 Fye fa ku gamsitong ge i labè lmanaf béar
tnaku i dad ngaan,
di gamsitong ge i to là fulung faldam,
di kimoan sasè i landègukmamu.
13 Ku sasè baling balasam i fye,
too là tlag i sasè di gumneam.
14 I katbù i ksugak, salngad kaloh yéél
matbe di ksangam dun,
taman fanlalam tanlag di là fa tambù,
du fye là mbaling bong.
15 I to gal mukum falwà i to gamsalà, du
fye là maflayam, nafanlayaman i to
landè salà,
i nimoan ani slame knang Dwata.
16 I to là fulung faldam, là mayè fulung,
taman landè lubay fagbet kenen, du
tatì falmo filak.
17 I dad to sgalak, toola fite i kasakdola,
na landè gukmamu i kasaflanek ku là
ale stabeng di bang nunkaflayam.
18 I to kulang kaglabat, makang kenen
mayad dad uteng i demen to.
19 I to mayè sugak, mayè gamsalà,
na i to too fdag, mayè ku malmo.
20 I to faldam sasè, landè fye fatanan,
na i to talù sasè, sasè gukelan.
21 I tingà là fulung faldam, alò mlé klidù
nawa i maan,
na landè klehew i maan di tingaan là
fulung faldam.
22 I klehew nawa, gafye i laweh,
na i klidù nawa, gafsasè i laweh.
23 I to sasè i gal mukum i usay dmawat filak
di gugbuni,
na msang i kaglut.
24 I to nun kaglabat, kayean ku i kdee ni-
moan fagu di fye kfagu,
bay i to là fulung faldam, sbalét i fan-
daman.
25 I tingà là fulung faldam, mlé klidù nawa
di maan,
na mlé ksal di yéan i fsut kenen.
26 Là sa fye ku fanlayam i to landè salà,
na là sa fye ku fanlayam i to fye na
mgafè.
27 I to nun gnadè, toon funa fandam ku tan
i manan,
na i to nun kaglabat, là sukaf i nawan.

28 Balù i to là fulung faldam ku tatì fanak na là talù,
én fandam i dademe nun kfulungan na kaglabatan.

18

1 I to ku én alò fandaman gufye i kenen kto,
laan magin di balù tan i fye fandam i dademe.
2 I to là fulung faldam, laan mayè gamlabat,
bay aloan kayè fdag i gnadean.
3 Ku gamsalà i satu to, nun knang na kadoy kenen,
na ku malmo dengeg i satu to, alò kyà samnagin kenen.
4 I dad gman i to fulung faldam gumwè i dademe kfulungla,
na too mngalam gambet i mahin, na too fye gambet kaloh i yéél.
5 Là sa fye ku i to gal mukum msen di to nun salà,
na là fakay ku laan banlé kagalwà i to landè salà.
6 I talù i to là fulung faldam, én gutambù i ksugak,
na tatian mimò i tdukan.
7 I gafalmo i to là fulung faldam, dunan i dad galan gman,
na mfawel sa mdà di kenen dad talù.
8 I kastugad salék too kanbayan fanlinge i dad to,
di dale salngad knaan too fye i neman na too fye nawala mlo dun.
9 I to malwe mimò, salngad ksasè i to gal falmo.
10 Dwata salngad i bong mgal gumnè
i gal gumila i dad to matlu, du fye giwas ale di sasè.
11 I dad to nun knun, fandamla i knunla kamlung dale,
salngad kaklung i bong mdatah labat batu glibut i syudad.
12 I to fdatah, falmon i kton,
bay i to fdanaan i kton, too mgafè.
13 I to là funa flinge klon tmimel,
kenen i to là fulung faldam na nimoan i gumyaan.
14 I to fangalan i nawan di bang i nun fdasan, ani i dalanantmabeng i kton, du fye mto,
bay i to flungay i nawan di nun fdasan, landè imen nawan ku mto fakenen.
15 I to nun kaglabat too mayè ku matnù i gnadean,
na i to fulung faldam too flinge, du fye matnù i gnadean.
16 Ku mayè ge smite i satu bong to,
mebe ge i blém kenen, fye mlal site.
17 I to muna talù di usay, fnaglutam glut i gmanan
di là fa snalek i to demen susay.
18 Ku nun lwe mdatah to i masbalà di usay,
na malima musay, fakay sulat i dagitla na kanligong,
na simto dagit i muna lamwà, kenen mgalék i nun kaglut, na anigmagan musay dale.
19 I flanekam tafatdukam i nawan, too malima samfulê di fye i nawange,
na ku nugakam fa, én too gablabal di kasafyeyu.
20 Ku tan gukel i kdee man i satu to,
alò kenen sa tmimel dun.
21 I dad gman i satu to, én gafalwà i kton ku demen gafalmo i kton,
taman là fakay ku laan tnimel ku tan gukel i dad manan.
22 I lagi ku tamite i fye yaan, teenan i kafye,
du i kafye teenan tablé Dwata di kenen.
23 Ku talù i to landè, too kenen fakdo talù,
bay ku talù i to nun knun, too gamban i taluan.
24 Nun dad dademe sgalak alò flingu nun kakdola,
bay nun to samgalak i too kamdo i demen sgalak, mdatah fa di tooflanekan.

19

1 Fye fa i to ku landè na matlu nimoan,
di to là fulung faldam na tmulen kéng.
2 Là sa fye ku nun nimoam na laam gadè dun,
demen ku fnaflalam mimò na baling ge gsalà.
3 Nun dad to falmola i ktola fagu di dad sasè nimòla,
kafnge én, banléla salà Dwata.
4 I to nun knun, too dee demen sgalak,
bay i to landè, tatì tnagak i demen sgalak.
5 Ku là glut i ktulen i to tmulen di gususay,
fanlayam kenen,

na là galwà i to tmulen kéng.
6 I kdee to too mngabal i kfagu gaflehew nawa i mdatah to,
na kdee to mayè samgalak i to gal mlé.
7 Balù dad flanek i to landè là fduf kenen,
labi fa kfawag i dad demen sgalak di kenen.
Na balù toon fangal fakdo di dale,
là ale fdadong di kenen.
8 I satu to ku fulung faldam magtabengan i kton,
na ku toon fkah di nawan i kaglabatan nun gufyen.
9 Ku là glut i ktulen i to tmulen di gususay, fanlayam kenen,
na malmo i to tmulen kéng.
10 I kafye knè là blà i to là fulung faldam,
na i to salig, là gablà ku kenen mdek i amun.
11 I to fulung faldam gadnanan i klabean,
na ku nun gamsalà di kenen, ku tatian fbayà, na dnayen kenen i dadto.
12 I kaflabè i harì gaflikò salngad i bong ngal i lmanaf liyun,
bay i kakdon too fye salngad i ulen tatì sanfatan.
13 I tingà là fulung faldam, gafalmo i maan,
na i libun too mugak i yaanan too sasè fanlinge, salngad uni yéélà tlag tamdak.
14 I to gamfun i gumnè na filak mdà di dad tuan,
bay alò Dwata i gmagan mlé kenen i yaan fulung mebe i kton.
15 I to malwe mimò tatì fadlug kudang,
na i gukelan bitil.
16 I to mimen dad flalò Dwata, mlawil kenen,
bay i to mnang i flaloan, mati kenen.
17 I to kamdo i to landè, salngad ku mlé kenen di Dwata,
na Dwata malas kenen.
18 Fanlayamam i tingaam di gugsalaan di muhad fa i nawan diklom fa fakay tamdò kenen,
du ku laam nimò ani, baling ge sa tmabeng kenen falmo ikton.
19 Én nimoam di to mlal malbut tatiam fbayà, fye kenen tmimelku tan i gukelan,
du ku tnabengam kenen sulê, kamnalam kenen na là ge tlagtmabeng kenen.
20 Flinge ge i fngewe na dnawatam i tdò ge,
du fye kadang ge mbaling to fulung faldam.
21 Nun dee fala fandam i to ku tan i fanan nimò,
bay knayè Dwata, én gdohò.
22 Kayè i to ku nun kamdo kenen landè gusenan,
na fye fa i to ku landè knunan, di to tmulen kakakéng.
23 I to nun klikoan di Dwata mlawil kenen,
na nun ktanak nawan, na gawag kenen di ksasè.
24 I to là mayè mimò,
balù fa smungit i knaan là mayè.
25 Là fakay ku là fanlayam i to madoy, du fye matdò i to kulang ikfulungan faldam,
fye fulung kenen mebe i kton,
bay i to nun kaglabat, balù alò nngak, matnù i kaglabatan.
26 I tingà mimò sasè di maan na mdal i yéan di gumnean,
too sasè na fyaan i dad tuan.
27 Tingàgu, ku tanlagam i kagbetam,
là mlo gasyat ge di tagadeam.
28 I to tmulen kéng di gumusay tatìan nadoy i matlu,
na i to sasè, too mayè mimò sasè.
29 I to madoy, too fanlayam,
na sankél i to là fulung faldam.

20

1 I ninum gamlangal, én gumdà i to madoy na
saglà,
na balù simto mgikat di kinuman, én i to là fulung faldam.
2 I kaflabè i harì gamlikò, salngad i bong ngal i lmanaf liyun,
na ku faflabeam kenen, salngad ku tafafatim i ktom.
3 I to là makuf di ksugak, mgafè kenen,
bay i to too mayè sugak, kenen i to là fulung faldam.
4 I to malwe mimò, i là mayè dmaru di bang kdaru,
landè gwean di bang i kaktu.

5 I dad fandam i satu to too mngalam, gambet i too mngalam yéél,
bay i to nun kaglabat, glabatan dad fandam i to mngalam fandamani, na kenen gmagan fafalwà dun.
6 Dee dad to dagla i ktola, ale kun too kamdo na too gsalig,
bay i kaglutan, too malima mite i to too glut gsalig.
7 I to matlu nun katlu i nimoan,
na nun kafye gdawat i dad ngaan.
8 Di ksudeng i harì di gumukuman,
dilean sa i ksasè nukuman.
9 Simto to fakayan man
too mlaneb i fandaman na landè salaan?
10 Knang Dwata i dad to tmimbang di timbang mlimbung,
na masad di mlimbung gumasad.
11 Balù i tingà dileam ku tan i ldaman fagu di dad mgimoan,
ku gal mimò fye na matlu.
12 Dwata mlé gito klinge, du fye flingeito,
na mata, du fye neyeito.
13 Ku tatì ge fadlug kudang mbaling ge to landè,
taman too ge falgad, fye nun lukas knaanam.
14 I dad to mayad gal mugak gablà di kabtas i dad fabli,
bay di kulêla dagla, du mdanà i kagwèla dun.
15 Blawen na dad mabtas batu too mabtas,
bay mdatah fa kabtas i gman i dad to nun gnadè.
16 Ku nun to makang kenen mayad uteng i to laan gadè,
fye ku nleges kenen smandà i knunan, kel di kagbayadan i utengan.
17 I to gamwè fagu di klimbung too lehew, salngad i klehew dikagneman i too fye knaan,
bay i gukelan sasè, salngad ksasè i baan too fnò falak.
18 Ku nun fandamam i fanam nimò, mni ge funa i fye fngewe,
na ku fan ge salu di gusfati, mni ge funa i fye fngewe.
19 I to samtugad salék là gsalig, du fgadean i dad buni,
taman fawag ge di to too mayè samtugad salék.
20 I to fanlagin i maan demen i yéan,
fnati salngad i salò fnati di kifu.
21 I knun tatì gtagak di ge na gwè fagu di sasè kfagu,
landè fye gweam déén kel di atuan.
22 Nang ge makang malas i sasè mgimò di ge,
bay baling ge smalig di Dwata, du kenen falwà ge.
23 Knang Dwata na laan kanlehew
i dad to tmimbang di timbang mlimbung.
24 Dwata tagnè gmadè i gumagu i satu to,
bay landè kibò i satu to gmadè i gumagun.
25 Sasè ku laam too funa fandam di là ge fa makang ku nun blémdi Dwata,
du ken laam dnohò dun.
26 I harì fulung faldam dmilè ku simto i dad to mimò sasè,
na fanlayaman ale di landè kakdo.
27 Tabanlé ito Dwata i fandam na kgadè i fye,
taman landè gbuni di kenen.
28 I harì too mlawil i glalan ku neben i kagotan digumatlu,
na ku kandon i kdee na landè fnalabin.
29 I dad lamnok to, too dag i dad to i kgalla,
bay i dad tua to, too nafè i dad to.
30 I kaflayam fakay gamlaneb nawa i sasè to,
du fagu di kaflayaman, numanan i nawan.

21

1 Dwata malak fandam i harì,
nalakan fagu di knayean, salngad kalakan i kaloh yéél.
2 Kdee nimò i satu to di fandaman too fye,
bay Dwata mukum ku tan i knayè nawa i to na i duenan mimò dun.
3 Mabtas fa di Dwata i kimò fye na matlu
di nun dsuam di kenen.
4 I dad to sasè, én mebe dale
i kafdatahla na i kafdagla, na ani i gafsalà dale.
5 I to funan too fanse faldam ku tan i fanan nimò nun bonguntungan di nimoan,
bay ku tatì kalyakan mimò, landè gwean.

6 I knun gwè fagu di klimbung
tatì mlal lana na gamgebe i to di fati.
7 I dad to labè, malmo fagu di dale ksasè,
du là ale sa mayè mimò i matlu nimò.
8 Là matlu i dalan gumlalò i dad to nun salà,
bay i dalan gumlalò i dad to fye ldam,
too matlu.
9 Fye fa ku i lagi nun yaan mnè di too tukay lawig
di satnù di gumnè i yaanan mayè mugak.
10 I to sasè, toon knayè mimò sasè,
na landè kakdon i demen to.
11 Fagu di kaflayam i to madoy, én tamdò i to kulang i kfulunganfaldam,
na di katdò i to fulung faldam, too matnù i gnadean.
12 Dwata kenen too matlu, gadean i nimò i dad to sasè di lam igumnèla,
na kenen sa i falmo dale.
13 Ku nun to là flinge i kafakdo i dad to landè,
kadang di satu duh, ku kenen i fakdo landè flinge kenen.
14 Ku flabè i ganlal, magwè i kaflabean
ku nun blé di kenen di gugbuni.
15 Too lehew i dad to matlu di fye kukum,
bay di dad to sasè, too sasè i fandamla dun, du gafalmo dale.
16 I to talà mlalò i dalan kaglabat,
én gukelan kadang di gumnè i dad mati.
17 I to too mayè mimò i knayean i alò gaflehew kenen, mbalingkenen to landè,
na i to too mayè minum i dad gamlangal na kmaan i dad toomabtas knaan, laan mbaling to nun bong knun.
18 I dad to sasè, maflayam ale fagu di knayèla mimò sasè di dadto matlu,
du magbalas sa di sasè i nimòla.
19 Fye fa i lagi nun yaan mnè di banwe landè to,
di satnù i yaanan sukaf nawan na too mayè mugak.
20 Di gumnè i to fulung faldam nun mabtas kandeen na fye nemknaan,
bay i to là fulung faldam, too mlal i kafalmon i kdeeknunan.
21 Ku kamdo ge i demem to na mimò ge i matlu nimò,
mlawil ge, matlu ge, na nafè ge i dad to.
22 I to fulung faldam, gmagan mlad i satu syudad nsen i dad tonun kgal,
na gmagan lambà i mgal labat batu i snaligla glibut isyudad.
23 I to là mayè gakuf di samuk,
toon fangeye i manan.
24 I to fdatah na fdag i kton, nadoyan i demen to,
na taalì i kafdagan.
25 I to là mayè mimò, too dee knibalan na i knibalan ani, én igamfati kenen,
du là mayè mimò.
26 Na i to là mayè mimò, tayud i duh aloan fandam i knibalan,
bay i to matlu, fandaman i dademen to, du too kenen mayè mlé.
27 I dsù blé i to sasè, knang Dwata,
lumban ku blén fagu di sasè knayè i nawan.
28 I to tmulen kéng di gususay, malmo kenen,
bay i to fulung flinge na tmulen i kaglut,
ssfanlinge i dad to i manan.
29 I to matlu, nun ksaligan i kton kenen matlu,
bay i to sasè, alò tatì flingu kenen matlu.
30 Balù nun kfulung i to na nun kaglabatan na nun fye kafngewen,
bay ku knang kenen Dwata, i kdee ani là gamtabeng kenen.
31 I to fakayan fnatlagad i dad kudà nebe di kasfati,
bay Dwata sa alò mlé i katu.

22

1 Fye fa ku fye dengeg i satu to, di nun bong knunan,
na i kafye dengegan mabtas fa di salafì na blawen.
2 Nun gusalngad i dad to nun knun na i dad to landè,
du slame Dwata mimò dale.
3 I to fulung mebe i kton, tagadean i samuk fan kel, taman funanniwas,
bay i to kulang i kfulungan faldam, laan niwas i samuk,
2 tatì fadlug kel di kagdawatan i flayam bunge i nimoan.

4 Ku nun klikoam di Dwata, na fdanaam i ktom di kenen,
mlé kenen i dad knun, dengeg, na klawil.
5 I to kmabas i kton, fawag di dalan nun fawel,
i fawel i dad to sasè.
6 Tdoam i tingà ku tan kiboan mebe i kton,
du fye di ktuan laan glifet dun, klon mnè di tah tanà ani.
7 I to nun knun gal mebe i to landè,
na i to gal mdem flifan di to gumdeman.
8 I to mla sasè, kamtu i kaflayam,
na i kabkutan i dad to, nun gusenan.
9 Nun kafye di to too mlé,
du nalelan i knaanan di dad to landè.
10 Falwaam i to gal madoy, du fye matlag i ksamuk,
na matlag i kaswè talù na kasablé salà.
11 I to too mayè ku matlu nawan na fiten i kafean fagu di fyetaluan,
gasgalak kenen i harì.
12 I kaglut gal man i to, too nifat Dwata,
fagu di kablabalan i kakakéng gal sanman i to là gsalig.
13 I to là mayè mimò dee balibadan, du fye là mimò,
du manan kun ku lamwà kenen di gumnean ken kanfè i lmanaf liyun,
na knaanan.
14 I klafà yaan, salngad i fawel,
na i dad to fanlabè Dwata, ale i mfawel.
15 Én kagkah i dad ngà, gal ale mimò klandè ldam,
bay ku tdoam fagu di kbadas dale di gugsalàla, tnagakla i klandèldamla.
16 I to mkut i dad to landè, du fye matnù i knunan,
demen mlé di dad to nun, mbaling kenen to landè.

I tlu falò dad mabtas fngewe

17 Ani man i to fulung faldam, manan, Fanlingemagu na tdògu ge i dad gman i to fulung faldam,
na toom fkah di nawam i tdògu,
18 du too fye ku gafaldamam,
na fakayam tulen di dademe.
19 Kayègu ku too ge smalig di Dwata,
taman ani tdògu ge.
20 Smulat agu tlu falò dad fye gman, du tulengu ge,
na gakuf déén dad fye kafngewe na gnadè,
21 na dad gman ani gugmadeam i kaglut,
du fye fulung ge tmimel i glut timel di to mdek ge dini.
22 Nang ge mlimbung i dad to landè du landè ale,
na nang ge mkut dale di gumusay,
23 du Dwata i msen dale,
na fanlayaman i to mkut dale.
24 Nang ge sgalak di to mlal malbut,
na nang ge magin i to mlal flabè,
25 du ken mlalò ge i kenen ldam,
na là ge fakay samfulê di fye.
26 Nang ge makang
na ge mayad dad uteng i demem to,
27 du ku là ge gambayad
balù i gumileam snabàla na nwè di ge du bayad dun.
28 Nang ge mili ilè gusableng i tanà
gfun i dad muna tom i fkahla déén di muna fa.
29 I to too fulung mimò,
mbaling kenen mdengeg na ise ku di mdanà to i gumimoan,
bay di harì fakayan gumimò.

23

1 Ku kmaan ge di safèd i mdatah to,
toom fandam gablà di kton,
2 na ku too ge tyan kmaan,
dnanam i ayeam kmaan.
3 Nang ge too mibal di kafye nem i knaanan,
du ken i knaanan ani i fawelan ge.
4 Fandamam funa,
na nangam faflungay i ktom mngabal i bong knunam,
5 du i knun tatì lana di mata,
salngad klana i kablak ku mayeng ditù di mdatah bulul.
6 Nang ge kmaan di safèd i to sasè ldam,
demen nang ge too mibal kmaan i dad fye nem knaanan,
7 du kenen satu to gal faldam gablà di bong btas i knaanan. Namanan di ge, “Kmaan na minum ge,”
bay i manan ani là mdà di nawan.

8 Na ku gadeam i fandaman utaam i knaan fkaanan ge,
na landè gukmamu i fye gmanam di kenen.
9 Là knabas i to là fulung faldam i kabtas i gmanam di kenen,
taman nang ge tamdò kenen.
10 Nang mili ilè gusableng i tanà i kafkah di muna,
na nang mlad i tanà i dad ilu,
11 du Dwata i too mtulus,
msen di dale na kamlung dale.
12 Flinge ge i to tamdò ge,
na toom dnawat di nawam i tdoan ge.
13 Nang ge gdè mlayam i tingaam,
du laan sa mati ku sankélam di gugsalaan.
14 Kabay balingam kenen gafalwà
di lanaw lifoh du tdoam fagu di kbadasam kenen.
15 Tingàgu, ku mbaling ge to fulung faldam,
too lehew i nawagu.
16 Too lehew i nawagu
flinge i glut i galam man.
17 Nang mibal nawam i knè i dad to gamsalà,
bay balingam too kanlikò Dwata klom dini di tah tanà.
18 Ku ani nimoam, nun gufyem di satu duh,
na gdohò i kafye i galam fatan.
19 Tingàgu, fanlingem agu, fafulung ge
na mlalò ge i dalan matlu.
20 Nang ge magin i dad to langal,
demen i dad to too tyan kmaan,
21 du én gusen i dad langal na i dad tyan kmaan, dunan i klandèla,
na ku tatì ge alò kudang du langal,
én gukelam kadang alò kamlawehi lwék.
22 Fanlingem i maam, du kenen mngà ge,
na di ktua i yéam too ge mafè kenen.
23 Toom fkah di nawam gambet i kaglut,
kfulung, fye kafngewe, na kaglabat,
na nangam fbayà bay toomknabas i kdee ani.
24 I mà i to matlu nun bong klehewan,
na i tingà fulung faldam too kanlehew i maan.
25 Fye ku lehew i dad tuam gablà di ge,
na fye ku lehew i yéam i mngà ge.
26 Tingàgu, too ge flinge deg,
na mlalò ge i deg nimò.
27 Fawag ge di libun mkat lagi, na di libun mlafà yaanan, dusalngad ale i fawel,
na nun dalanla mawel ge.
28 Dad libun gambet ani, salngad ale i dad to meye kfagu mlayam gedi dalanam,
na dee dad lagi flafàla i yaanla.
29-30 I to too minum i gamlangal, na gal meye i dee bung gamlangal toosasè i kagkahan,
du too nun kliduan, gal smamuk, na gal mugak
na i matan too fulè, na lamyalo kenen tamduk, na laan moon gaslokani ku laan langal.
31 Na di kakokla i gamlangal di basu,
nang ge meye balù tan i kafye bawehan
na balù too fye i lyalo i to di kaflon dun, nangam ftabug i ktom,
32 du ku minum ge na langal ge, na di kwas i klangalam, lyalom toosasè,
salngad ku nakét ge ulad i gamfati.
33 Na ku minum ge, nun dee teenam sasè na gamlikò
na tatì book i fandamam.
34 Na lyom sadi déén ge di aweng di mahin too lamwek,
na sadi déén ge di tah layal du too msayug.
35 Na du mdà di kdee ani, ani i manam,
“Difandamgu snuntukla agu,
na bnunalla agu, bay làgu gafaldam i nimòla.
Too agu mayè mukat,
du fye mngabal agu i ninumgu.”
Ani manam kadang ku én nimoam.

24

1 Nang mibal nawam i kagkah dad to sasè,
na nang ge mayè dmeme dale,
2 du gal ale faldam i kibòla smamuk,
na galla sanman gablà di kimòla sasè di demela to.
3 Fagu di kfulung i satu to gafdakan i gumnè,
na fagu di kaglabatan nun kgal i gumnean,
4 na du nun gnadean,
nun mabtas na nun fye baweh kandeenan di dad sibayan.
5 Fye fa i to fulung faldam di to too mgal,

du too mdatah fa i gnagan i to nun gnadè di to nun kgal,
6 du ku fan ge salu di gusfati, mni ge funa i fye fngewe,
na fagu di fye kafngewe i dee mebe,
na matu ge sa di kasfati.
7 I mngalam talù i to fulung faldam là glabat i to là fulungfaldam,
taman ku nun kastulen too mngalam, landè timelan du laan glabat.
8 I to funan fandam i kiboan mimò sasè,
én kdagit kenen i to mimò samuk.
9 I ksamuk i gal fandam i to là fulung faldam, salà sa,
na knang dad to i to gal madoy.
10 Ku mlungay i nawam di nun samuk,
too glut mlungay ge.
11 Faflalam falwà i to landè gugsalaan,
i fan fnati i dademe.
12 Kabay ku balingam man, “Landè gadègu, nalandè labetgu di to atù,”
bay gmadè Dwata ku tan i mnè di nawam,
du kenen too meye ge, taman gadean i kdee,
taman bnalasan ge di kdee dad nimoam.
13 Tingàgu, minum ge tnab, du too fye neman,
na tnab mdà di dalit i sugen too mi.
14 Na too fye nem i tnab di baam, salngad i kafye i kfulung dinawam,
taman toom fkah di nawam kfulung,
du nun kadang gufyem di satu duh,
na gdohò i kafye i galam fatan.
15 Nang ge meye i kfagum mlayam i to matlu, salngad i nimò i tosasè du tmaku,
na nangam falmo i gumnean,
16 du balù file dulê fnugen i to matlu lêman gték,
bay i to sasè, di kakel i too sasè kalima, laan gték.
17 Nang ge lehew ku nun sasè kel di to dmuen ge,
na nang flehew i nawam di kfugenan,
18 du ku ani nimoam gadè sa Dwata na laan mayè dun,
na ken laan baling fanlayam i to dmuen ge.
19 Nangam fsamuk i nawam gablà di dad to sasè,
demen nang mibal nawam i kagkahla,
20 du dad to sasè landè fatanla,
na landè gufyela di satu duh.
21 Tingàgu, fye ku nun klikoam di Dwata na i harì,
na nang ge magin i dad to là mimen dale,
22 du dad to gambet ani nun kalmola tatì makto kel,
du landè gmadè ku tan i flayam blé Dwata na i harì di dale.

Nun dad gman i dad to fulung faldam

23 Ani i dad dademe gman i dad to fulung faldam:
Là fye ku i to gal mukum nun nsenan di dad to nukuman.
24 Du i to mukum, ku di kukuman i to gamsalà na manan landè salaan,
fanlagi kenen i dad to na kdee dad to mnang nawala kenen.
25 Kabay i to mukum, ku nukuman i to gamsalà na faflayaman i toani,
nun gufyen na dnayen kenen i dad to.
26 I to tmimel i too glut timel,
én ilè i to ani too fye deme sgalak.
27 Funam fatlagad i nligom, du fye gadeam nun gumweam,
kafnge én fdakam gumneam.
28 Nang ge tmulen gablà di demem to di gususay ku landè duenan,
na nang ge tmulen ise glut gablà di kenen.
29 Na nangam man, “E, malas agu i sasè nimoan dideg.”
30 Glius agu di satu nligo nfun i to malwe mimò
na là fulung faldam.
31 Na di klamang nligon tatmabò dad bnas nun sual,
na salnok i dad dademe sabat, na tamalbà i labatan batu.
32 Na di kitegu ani, toogu fkah di fandamgu,
na nun kagbetgu.
33 I gagbetgu dini, fakay fadlug ge milè,
na fadlug kudang, na fadlug ftud,
34 bay ku én alò i nimoam, klom kudang kel di ge klandeam,

salngad kakel i satu to mebe tek du tmaku.

25

I dademe dad mabtas fngewe i to fulung faldam

1 Ani dademe dad mabtas fngewe Harì Solomon, i
sulat dad to Hésékaya i harì di banwe Dyuda. Na ani dunan:
2 Nafeito Dwata, du mdà di laan fa fgadè di gito,
bay nafeito dad harì, du mdà di takaf-gadèla di gito.
3 Là fakay gadè dad fandam i dad harì, du mdatah fa di gitofandam,
du i fandamla mdatah gambet kdatah i langit na mngalam gambetkngalam i mahin.
4 Funa fwè i gbol di salafì, klon fa
mlé dun di to msel, du fye nun gimoan i fye baweh.
5 Na salngad én, funa falwà di muna i harì i dad to sasèkafngewela,
du fye i kagotan mbaling matlu.
6 Ku déén ge di muna i harì, nangam fdatah i ktom,
na nang ge sudeng di gusudeng i mdatah to,
7 du fye fa ku manan di ge, “Dini ge di too fyegusudeng,”
di kafyaan ge fagu di kmanan, “Blém igusudengam di mdatah to ani.”
8 Nang ge flal tmulen di gususay, balù nun teenam, du ken là glut,
du ken nun dademe to tmulen na là salngad i ktulenyu,
du ku là salngad, landè kiboam ku fyàla ge.
9 Ku nun demem to na nun là gusalngad i nawayu, stulen gamu alògamu lwe,
na nangam tulen di dademe to i dad santulenyu i là fakay tulen didale,
10 du ku gmadè i dademe to, talandè ksaligla ge, na baling ge myà,
na sasè dengegam kel di atuan, du tmulen ge i là fakay moon gadè idademe to.
11 Too fye fanlinge i talù too mastadè,
salngad kafye i kafye falas di gumnè i harì.
12 I fngewe i to fulung faldam di to too fulung flinge,
too mabtas fa di kas mgimò mdà di too glut blawen.
13 I to dek tmulen too gsalig, gafye nawa i to mdek kenen,
salngad kafye nawa i to nun too tno yéél di kinit i duh di bangkaktu.
14 I to makang nun blén, bay laan gafles blé dun
salngad too mlabun na too mnus, bay là gafles mulen.
15 I to fganag i taluan na ftahaan i nawan,
gamguman nawa dad gumdatah i mgal ulu.
16 Ku minum ge tnab, nang flukas, du ken utaam.
17 Nang ge alì tlang di gumnè i demem to,
du ken glukas na knangan ge.
18 I to tmulen kéng gablà di demen to di gususay gamfati
salngad i bunal, sundang, na i sait gamban du gamfati.
19 Én ksasè i to smalig di to là gsalig di bang nun ksamuk,
salngad ksasè i kifan maglifò na i satu blì là gmagan du slamelandè gukmamu.
20 I to flehew mlingag di bang nun klidù nawa i demen to,
salngad ku maglus i klaweh di bang katno
demen ku nkah kahì i seey, du slame là fakay du mgutes i ksasean.
21 Ku bitil i to dmuen gamu fankaanyu kenen,
ku malinum banléyu kenen ninum,
22 du ku ani nimoam, mbaling kenen too myà mdà di kafsasean gamu,
na gdawatyu untung mdà di Dwata.
23 Ku bang i balat too gafles mulen
salngad kagafles i kalbut ku nun malsalék.
24 Fye fa ku i lagi nun yaan mnè di too tukay lawig
di satnù di gumnè i yaanan mayè mugak.
25 I fye tulen mdà di gumawag banwe too fye di nawam
salngad i kafye nawa i to malinum di kinuman i yéél tno.

26 Too makakdo i to matlu ku naginan i to sasè,
salngad i to gal magu ku kel di sfuten na di gal gusmulu na slamemalbal.
27 Ku minum ge tnab, sasè ku flukasam,
salngad i ksasè ku én fanngabalam i kdayen mdà di dad to.
28 I to là gadnanan i kton laan gtabeng i kton,
salngad i syudad tamalbà i batu labatan, talandè kibò tmabeng idad to déén.

26

1 Là gablà kel i bagyù di bang minit demen là
gablaan moon mulen di bang kaktu,
salngad i to là fulung faldam, là gablà dnayen kenen.
2 Ku fanlagi i satu to i demen to na là glut i duenan mlagi kenen, landè gukel i kaflagin,
salngad anuk di bnas ku landè gumleenan fadlug mayeng na landègukelan.
3 Sankélam i kudà, na knakangam i donki,
na fanlayamam i to là fulung faldam, du fye slame ale matdò.
4 Ku tnimelam i salek i to là fulung faldam fagu di klandè ldam,
baling ge là fulung faldam.
5 Kabay fye ku tnimelam kenen di fye
du fye gadean laan fulung fagu di ktimelam kenen.
6 I to mdek i to là fulung faldam ftulen i tulen, baling di kenengukel i sasè,
salngad i ksasè ku kanlangan i kenen blì.
7 I mabtas fngewe i man i to là fulung faldam, landè gukmamu dun,
salngad i dad blì i to kimay.
8 I kdayenam i to là fulung faldam, landè gukmamu,
salngad i fintik, landè gukmamu ku batangam baling i batun.
9 I mabtas fngewe man i to là fulung faldam, sadi landè btasan dikenen,
salngad i to langal magot i sual, du sadi laan nagot dun.
10 I to gal fimò i balù simto to i là fulung faldam,
fsamukan i kdee dad demen.
11 I to là fulung faldam samfulê di kulang nimoan,
salngad i ayem balù i utaan sanfuléan knaan.
12 Fye fa i to là fulung faldam,
di to i man nawan kenen too fulung.
13 I to là mayè mimò galan man, “Ku lamwà agu digumnègu ken nun labè liyun magu di dalan, na ken kamfèdeg,”
ani balibadan du fye là mimò.
14 Gambet i takab magsayug na landè guflesan,
salngad i to là mayè mimò tatì blaling di gumilean na landègukelan.
15 I to là mayè mimò,
balù fa smungit i knaan là mayè.
16 I to là mayè mimò, man nawan too kenen fulung fa
di balù fitu lagi fulung tmimel.
17 I to flabet di ksugak i landè kenen labet nun gaslokan,
salngad gaslok i satu to smabà klinge i ayem.
18-19 I to mgaw i demen to, na kafnge én manan alò kenen sfuba, nungusasean,
salngad i to book agafan i tek gamfati.
20 Landè gugadlug kdinè i lifoh ku landè dutungan,
na i ksugak landè gugadlugan ku landè kalsalék.
21 Là mati bala lifoh ku nun using, na là mati kdinè lifoh ku nundutungan,
na là tlag i ksugak ku nun mayè sugak.
22 I kastugad salék, too kanbayan fanlinge i dad to,
di dale salngad i knaan too fye neman na too fye nawala mlodun.
23 Ku nun man i satu to, na bay ise én mnè di nawan fangawan idemen to,
salngad i to mimò tibud tanà fangawan i demen to, du di kimoandun alò di lwà too fye baweh, bay di lam sasè i bawehan.
24 I to flingu muni i nun knang nawan fagu di fye taluan,
bay busekan di nawan i kafgawan demen to.
25 Balù too fulung kenen talù, nang ge faglut di kenen,
du too fnò i nawan i knang nawa.

26 Fakay sa ku laan fdilè nun knang nawan,
bay i dad sasè nimoan teen i kdee.
27 I to mawel i demen to baling kenen mfawel i fawelan,
na i to flulid i bong batu di demen to baling di kenengumlulidan.
28 I to tmulen kéng di demen to, du knangan nawa, én i gafatduknawa i demen to,
na i to too dmayen i demen to fagu di dee fye manan bay kadìlà mdà di nawan, gafalmo kenen.

27

1 Nang ge fdag gablà di nimoam fayah,
du laam gadè ku tan fa kel di ge.
2 Fye ku nun dademe dad to dmayen ge,
nang ku ge dmayen i ktom.
3 I batu na falak too blat
bay blat fa i ksamuk i nimò i to là fulung faldam.
4 I kaflabè gafatduk nawa i to na gafalmo,
bay i kingà nawa too fa sasè gafalmo.
5 Fye fa ku nngakam i satu to,
du ku laam nngak ken man nawan landè kakabasam kenen.
6 Fye fa i katduk nawam fagu di demem sgalak, du fakay smaligkenen,
di kafafye i to dmuen ge du ken fangawan ge.
7 I to bsol, balù tnab laan mayè,
bay i to bitil balù féét i neman mbaling mi.
8 I anuk di bnas tatì alò mayeng na là samfulê di fulalan,
salngad i to ku tatì alò lamngab na là mnè di gumnean.
9 Ku ungafam i fangbun, too ge lehew,
na ku nun samuk, lana i ktanak nawam.
10 Nang tatì fbayà i demem sgalak na i deme i maam sgalak,
na ku nun smamuk ge, nangam ftabeng i flanekam mawag dige,
fye fa ku ftabengam i demem saldan mdadong di ge di flanekammawag di ge.
11 Tingàgu, fye ku mbaling ge to fulung faldam, du fye lehew inawagu,
du ku ani nimoam na gadègu tmimel i dad to madoy deg.
12 I to fulung mebe i kton tagadean i samuk fan kel, taman funanniwas,
bay i to kulang i kfulungan faldam laan niwas i samuk, tatì fadlugkel di kagdawatan i flayam bunge i nimoan.
13 Ku nun to makang kenen mayad uteng i to laan gadè,
fye ku nleges kenen smandà i knunan kel di kagbayadan i utengan.
14 Ku nukatam i demem sgalak too flafus na too makto i taluam dikenen balù fye i manam,
man nawan fanlagim kenen.
15 Là too fye fanlinge uni i yéél tatì fadlug tamdak,
salngad ksasè fanlinge i libun ku tatì fadlug too mugak i yaanan.
16 Na là fakay fatlag i kugakan, salngad i nus là fakay fatlag,
demen là fakay magot i fngalo di falelam.
17 I tek fakay néhê di tek,
salngad i dad to du fakay ale séhê fandam.
18 I to mifat i kayu nun bunge, gamkaan sa i bungen,
na salngad i satu salig mifat i amun, du gamdawat sa bunge inimoan.
19 I alung i satu to fakay teen di yéél,
na fakay teen ku tan mnè di nawa i satu to fagu di galan nimò.
20 Là bsol i fati na gumnè i dad mati, du gal fatan i dademe,
salngad i to là bsol, du dee fa knibalan.
21 Tnilew i salafì na blawen fagu di lifoh, du neye ku too glut,
na tnilew i kafye ldam i satu to fagu di kdayen kenen, du neye kutoo glut fye i ldaman.
22 Balù fa fakay ndak di sung i to là fulung faldam,
knean là magwè di kenen i klandè kfulungan.
23 Toom nifat i dad lmanafam,
24 du nun gusen i knun,
na balù i to nun glal nun gusen i glalan.
25 Ani i nimoam, nligom i bnas na santifunam du fkaanam i dadlmanafam
klom fatan di lê ktabò i bnas.
26 Na i bul dad lmanaf gambet bilibili, fakayam nimò klaweham,

na i dad kambing fakay fabli na i gweam fakay bayadam tanà.
27 Na i dademe dad kambingam
gamlé gatas di ge na dad malayam, na balù dad saligam libun.

28

1 I to sasè, gal mila du nun klikoan, balù landè tmafik kenen,
bay i to matlu là likò, gambet i lmanaf liyun landè klikoan.
2 Ku sasè nimò i dad to di satu banwe, gal matlas i ulula, du làale gmagan mebe,
bay i ulu nun gnadè na nun kaglabatan, kenen sa gmagan mebe i satubanwe di gufye.
3 I to nun glal mkut i dad to landè,
kenen gambet i too bong ulen falmo i dad fule.
4 I dad to là kmabas i dad flalò, msen ale di dad to sasè,
bay ku mimen ale i dad flalò, dmuen ale i dad to sasè.
5 I dad to sasè, là ale gamlabat i katlu nimò di dademe to,
bay i dad to mayè gmadè knayè Dwata too ale gamlabat.
6 Fye fa i to landè ku matlu i nimoan,
di to nun knun bay mlimbung i demen to.
7 I tingà mimen i dad flalò nun kaglabatan,
bay i tingà magin i dad to mimò sasè fyaan i maan.
8 I to mbaling nun knunan fagu di bong kafngaan i filak fdeman,
i knunan ani baling gablé di to mayè mlé di dad to landè.
9 I to là flinge i flalò Dwata
knang Dwata i dasalan na laan fanlinge.
10 I to fagsalà i satu to fye, kenen baling gamdawat i flayam,
bay i to fye, gamdawat i kafye.
11 Slaan di fandam i to nun knun, too glut nun kfulungan,
bay i to landè i nun kaglabat, gmadè i kaglut ku glut fulung kudemen là.
12 Ku nun satu to matlu mgimò ganlal too flehew i dad to,
bay ku nun satu to sasè mgimò ganlal salbuni baling i dad to dulikò ale.
13 Landè gufye i to gal muni i dad salaan,
bay i to tmulen i dad salaan di Dwata na tnagakan, nlifet Dwata isalaan.
14 Nun kafye di to gal mimen Dwata,
bay i to fgal i ulun, nun kaflayaman kel di kenen.
15 I ukum i dad bong labè lmanaf dnagit liyun na béar ku bitil,
salngad i ukum i sasè ganlal magot i dad to landè du slame ale tookan-likò.
16 I satu ganlal kulang kaglabat, landè sa kakdon,
bay i ganlal là mayè mlimbung, du fye matnù i knunan, too mlawil iglalan.
17 I to manò i demen to, too msamuk i nawan,
na tatì mimò i kalmon.
Na tatiam kenen faloh.
18 I to mimò i matlu nimò maklung kenen di sasè,
bay i to là mimò i matlu nimò laan twan i kfugenan di ksasè.
19 I to too mimò di tanaan nun bong knaanan,
bay i to gal falmo i duh di landè fye nimoan, baling kenen tolandè.
20 I to gsalig nun gufyen,
bay i to mayè mlal nun knunan fagu di klimbung, fanlayam kenen.
21 Là fye ku i to gal mukum ku nun nsenan,
bay nun dademe dad mukum mimò sasè, du fye nun gwèla balù alòtukay.
22 I to mademet too mayè ku mlal nun knunan,
bay laan twan kakel i klandean.
23 I to mngak i demen to, too mabtas fa
di satu to dmayen kenen fagu di dee manan, bay kadì là mdà dinawan.
24 I to tmaku di maan demen di yéan,
na manan, “Ise sa salà inimògu,” salngad ku dmeme i to gal falmo i demen to.
25 I to lom too gal smamuk,
bay i to smalig di Dwata nun gufyen.
26 I to smalig i kton, kenen sa i to là fulung faldam,
bay i to mlalò i dalan kfulung, maklung kenen di sasè.
27 I to mlé di to landè landè gukulangan,
bay i to là kamdo i to landè, fanlagi kenen i dad to.

28 Ku nun satu to sasè, mgimò ganlal, salbuni baling i dad todu likò ale,
bay ku talandè glal i sasè ganlal, matnù i dad to fye.

29

1 Ku tadee dulê nngak i satu to, bay knean mgal fa i
ulun,
én sa gamgebe kenen di kalmo i landè gugalwaan.
2 Ku matlu i to mebe i banwe, too lehew i dad to,
bay ku sasè i to mebe i banwe, landè klehew i dad to mnè dééndu too ale maflayam.
3 I to kmabas i kfulung, flehewan i maan,
bay i to samnagin i libun mkat lagi, falmon i filakan.
4 Ku too fkah i harì di nawan i matlu kukum, too nun ktanak dibanwen,
bay ku alò én fandaman i filak, toon falmo i banwen.
5 Ku simto dmayen i demen sgalak, bay kadì ise mdà di nawan,
tatian falmo i kton.
6 I to sasè, én kamfè kenen i salaan,
bay i to matlu fakay mlingag na flehew.
7 I dad to matlu too gmadè kamdo na tmabeng i dad to landè digususay,
bay i dad to sasè là mabtas di dale i dad to landè.
8 I dad to gal madoy fakay ale finit nawa i dad to di satu syudad,
bay i dad to fulung faldam fakay fatlag klabè i dad to.
9 Landè kibò musay i to fulung faldam na i to là fulung faldam,
du ku ditù di gususay i to là fulung faldam là manak, alò kenenmadoy na flabè.
10 I dad to gal manò, knangla i matlu to,
bay i dad to fye, toola nifat i to matlu.
11 I to là fulung faldam, toon falwà i kaflabean,
bay i to fulung faldam, gadnanan i kton.
12 Ku i satu ulu flinge i dad kakakéng na fnaglutan,
mbaling sasè i kdee dad to tmabeng kenen.
13 I to landè na i to mkut i to landè, nun gusalngadla,
du nun blé Dwata dale mata du fye mite ale.
14 Ku glut kukum i harì i dad to landè,
too mlawil i kagotan.
15 Nun gufye i dad ngà ku tdò na fanlayam ale di gugsalàla,
bay i dad ngà tatì fbayà di gugsalàla fyàla kadang i yêla.
16 Ku sasè i dad ulu, too matnù i sasè,
bay i kalmola teen i dad to matlu.
17 Fanlayamam i tingaam di gugsalaan, na nun kadang ktanak i nawam,
na flehewan i nawam.
18 I dad to là flinge Tnalù Dwata sasè, du tatìla nimò i knayèla dulandè malak dale,
bay i dad to mimen i tdò Dwata nun kafyela.
19 Dademe salig là fakay ku tdoam ale fagu di taluam,
du balù glabatla i manam dale, là ale flinge.
20 Fye fa i to là fulung faldam,
di to i là funa faldam klon fa talù.
21 Ku mdà di ktukay i saligam na faknalamam mlé i kdee knayean,
là mlo i kdee nfunam nwean na mlé ge klidù nawam.
22 I to labè gal smamuk,
na i to mlal malbut gal gamsalà.
23 I to fdatah i kton mdanà sa kadang di satu duh,
bay i to fdanà i kton, mdatah sa kadang di satu duh.
24 I to samnagin i to gal tmaku toon fanlayam i kton,
du ditù di gumusay,
na ku tulenan i kaglut fanlayam kenen,
na ku laan tulen i kaglut fanlayam kenen Dwata.
25 Sasè ku fsamukam i nawam gablà di fandam i dad to gablà di ge duén gambet i fawel mawel ge,
bay ku baling ge smalig di Dwata, kanlungan ge.
26 Dee dad to mayè ku i ulula mimò fye di dale,
bay i matlu nimò alò mdà sa di Dwata.
27 I to matlu knangan i to sasè,

na i to sasè knangan i to matlu.

30

I dad fngewe Agur

1 Ani i dad fngewe Agur, i tingà Dyakeh
fdu di banwe Masa, na talù kenen di
ku Itil na Ukal, manan,
2 “Deg sa i to landè gnadè,
na landè kaglabat, là gambet dademe
to.
3 Làgu lmen gambet du fye fulung,
demen landè gnadègu gablà di Dwata,
i Landè Salà.
4 Nun kè to lmen magket salu di langit di
gumnè Dwata, na samfulêdini fdu
ditù?
Nun kè to lmen samtifun i nus na
nagotan di falelan?
Nun kè to lmen mungas i klamang yéél na
i klamang mahin di saulan?
Nun kè to lmen mimò i klamang
banwe na i dad gusablengla?
Simto lmen mimò kdee ani, tan i dagitan na
dagit i tingaan?
Tulenam deg ku gadeam.
5 Kdee tnalù Dwata too glut, landè là glut,
na kanlungan i kdee fikit di kenen.
6 Nang ge tamnù di tnaluan,
du ku én nimoam nngakan ge na
fgadean, ge to tmulenkéng.”
Ani gman Agur.

I dademe mabtas dad fngewe

7 Fakdogu di ge Dwata, di là agu fa mati,
dnohoam di deg moon lwe ani.
8 Satu, tnabengam agu du fye là agu tmulen
kakakéng,
na i galwen, nangam blé di deg bong
knun,
na ku demen faloham di deg i klandè,
tiam blé deg i gablà knaan di klit i duh,
9 du ku bong lukas i blém deg,
ken mangu landè gukmamugu ge,
demen ku landè agu,
ken tmaku agu na gafalmogu dengeg
Dwatagu.
10 Nangam tulen di satu amu i kdalamam i
satu saligan,
du ku ani nimoam, fanlagin ge, na ge
baling maflayam.
11 Nun dad to mlagi i màla,
na là mlé kafye di yêla.
12 Nun dad to flingu too ale mlaneb
bay i kaglutan, di lam i nawala too ale
magagsik.
13 Nun dad to fandamla too ale mdatah,
na taman toola fdatah i ktola.
14 Nun dad to too ale mkut i dad to landè,
na kdee sasè nimò nimòla di dad to
landè, du fye gwèla i knunla.
15 Nun satu to too lom, na nun lwe ngaan
libun,
na galla man, “Banlém gami,”
bay balù tan i blém, là gabsol dale,
taman salngad ale di fat ani,
16 dunan banwe i dad mati,
i libun là fakay mngà,
i tanà là alì nulen,
na lifoh fadlug smakuf na là fakay
fnati.
17 I to madoy i maan,
na too là mayè mimen i yéan,
fye ku tnukè i dad anuk di bnas i dad
matan,
na i lawehan knaan i dad kablak.
18 Nun tlu tnikenggu,
nun fat i làgu glabat,
19 kibò i kablak mayeng di langit,
kibò i ulad fulu di tah i batu,
kibò i kafal magu di talà mahin,
na kibò i lagi kamdo i libun.
20 Ani nimò i libun mlafà yaanan,
di fandaman landè sasè nimoan,
taman, manan, “Landè sa sasènimògu.”
21 Nun tlu too sasè di fandam i dad to di
tanà ani,
nun fat i knangla,
22 i salig mbaling harì,
i to là fulung faldam, i tanun kdee
knayean knaan,
23 i libun sasè ldam na landè kamdo kenen,
bay gamwè yaan,
na i libun alò salig mbaling amu di
gumnè i amun.
24 Nun fat too malnak dini di tah tanà,
bay knean too ale fulung,
25 i dad mamang balù too ale mlungay,
knean santifunla i knaanla di bang
nun gumwèla, du fatlagadlaknaanla
di bang i klandèla,
26 i satu bung lmanaf dnagit kuni, too ale
mlungay,
knean gmagan ale mimò i gumnèla di
gunun batu,

27 i dad tlangas, balù landè malak dale,
knean stadol ale mayeng,
28 na i dad tikì balù fakay kanfè i kmalam,
knean mnè ale di gumnè i dad harì.
29 Nun tlu fye neye i kagula, du fulung ale magu,
nun fat kadì,
30 kagu i liyun labè di kdee lmanaf,
na landè klikoan,
31 kagu i masel smagégél i tinefen,
kagu i lagi kambing fdadong di libun kambing,
na kagu i harì di muna i dad sundalun.
32 Ku lmenam fdatah, du là ge fulung faldam,
demen tafandamam i kiboam mimò sasè,
tanlagam ani na fandamam i gukel i dad nimò gambet ani.
33 Ku mlo kanligongam gatas msut i tabè,
na i ilung, ku snuntukam mlitè,
salngad i klabè, ku ninitam mbaling nun samuk.

31

I dad fngewe di harì

1 Ani i dad gman Harì Lémwél mdà di banwe
Masa, i tdò yéan, na man yéan di kenen manan,
2 “E tingàgu, linge Dwata i kdasalgu, tamanblén ge di deg,
na ani fngewegu ge.
3 Nangam sa falmo i kgalam na filakam di dad libun,
du én gafalmo ge, na balù dad harì tagafalmola.
4 Fanlingem agu Lémwél,
là gablà di dad harì, ku demen dad dademe ulu
ku too ale mayè minum i dad gamlangal,
5 du ken di kinumla glifetla i dad flalò,
na là ale kadang mimò i matlu nimò di dad to nun klidù.
6 Kabay fakay finumam tukay di dad to tafan mati,
demen i dad to too msamuk i nawala di klidùla,
7 du fye glifetla i klandèla na i klidùla.
8 Nsenam i dad to landè kibò msen i ktola,
na tnabengam i dad to landè kibò tmabeng i ktola.
9 Nsenam i dad to landè na tanlum i kukumam dale
na tnabengam i dad to landè na i dad to too nun klidù.”
Ani gman i yê Harì Lémwél di kenen.

I kafye ldam i libun nun yaan

10 Malima mite libun nun yaan
too fye ldam, na bay ku nun teenam,
mabtas fa kenen di too mabtas kas.
11 I yaanan too smalig di kenen,
na landè gukulangan.
12 Klo i libun ani mnè di tah tanà,
too fye kiboan yaanan,
na landè sasè nimoan di kenen.
13 Too malgad kenen mimò klaweh
mdà di bul bilibili.
14 Gal matun kakaanan di gumawag banwe,
na neben di gumnean,
salngad nimò i kafal
gal mebe kakaan mdà di gumawag banwe.
15 Di là fa mwal mték kenen
du nimoan knaan i malayan,
na dekan dad saligan libun mimò dademe nimò.
16 Salu kenen di satu tanà du neyen, na bnayadan,
na fagu di filak gwean mdà di nimoan,
bayadan bnê du fanlan i tanàén.
17 Too mayè kenen mimò na too malgad,
na nun kgalan di dad nimoan.
18 Gadean i kabtas kdee nimoan,
na balù kifu mimò kenen.
19 Mimò kenen sinulib na mabal klawehla.
20 Too kenen mayè mlé di dad to landè
na di dad to nun klidù.
21 Kel i bang katno, landè klikoan,
du tanun klawehla fatlagadan.
22 Nimoan dad kayabla,
na too fye bung klawehan na too fye baweh i batakan.
23 I yaanan too mdengeg,
du kenen satu ulu di banwela.
24 I fye libun ani, gal mimò i klaweh na fablin,
na mimò dad galing, du fablin di dad to gal fabli.
25 Too kenen mgal, na too mgafè,
na landè klikoan balù tan kel di dale.
26 Ku talù kenen dileam i kfulungan,

na too glut i katdoan.
27 Too kenen mimò,
na toon nifat malayan di dad klidùla.
28 Too mabtas kenen di dad ngaan,
na dnayen kenen i yaanan.
29 Man i yaanan, manan, “Nun dee dad
libunfye,
bay ge too mdatah di kdee.”
30 I fye kalyak i libun slaan là glut, na i
kafye bawehan mlallana,
bay i libun too nun klikò di Dwata too
magdayen.
31 Fye ku blé di fye libun ani, i untung di
kdee nimoan,
na mdà di fye nimoan, dnayen kenen
kdee dad to.

Dyona
I Santulen Gablà ku Dyona

Kafaglabat i libru Dyona

Na Dyona ani, satu tugad Dwata, na satu duh dek Dwata kenen ditù di banwe Ninibi du tamdò i tdò Dwata kenen. Na du là mayè Dyona salu ditù, nilan Dwata, bay fatlagad Dwata i bong nalaf du faflo ku Dyona. Na tlu butang i klon di lam tien i nalaf. Kafnge én, lwaan kenen di kilil i mahin.

Na mdà déén salu Dyona di banwe Ninibi du tnulenan i dad to fan falmo Dwata i banwela, du mdà di dad sasè nimòla. Kabay teen Dyona i klifet Dwata i dad salà i dad to ani, du msal ale na tnagakla i dad sasè nimòla, balù di katbuan là ale gmadè kenen.

I là kimen Dyona Dwata i Amu

1 Na satu duh nun man Dwata i Amu di ku Dyona i tingà lagi Amitay, manan,
2 "Mdà ge salu ditù di bong syudad Ninibi,
na tulenam di dad to tagadègu i kdee dad sasè mgimòla."
3 Kabay én baling gusalu Dyona di Sfén,
i banwe too mawag di Ninibi, du nilan Dwata i Amu.
Salu kenen funa di banwe Dyofa, na déén gumiten i satu aweng fan mdà salu di Sfén.
Na di kbayadan i flétin,
myak kenen di aweng gagin di dad mebe i aweng,
na maweng salu di Sfén, du nilan Dwata i Amu.
4 Kabay febe Dwata i Amu i bong mgal nus di tah i mahin,
na du kel i bong sasè mahin fan malbà i aweng.
5 Na i dad to mebe i aweng ani, too ale likò.
Taman kat satu dale tamlo mni tabeng di dad dwatala.
Na batla i dad lulenla di mahin, du fye beg magwà blat i aweng.
Kabay di kyak Dyona salu kenen ditù di lam i aweng na milè,
na di bang ani tatoo kudang.
6 Na i kafitan i mebe i aweng,
mnaul di lam, na mukat ku Dyona, manan,
"Tan i kagkudangam, bong sasè i mahin ani.
Mték ge, na fnim tabeng di dwatam,
ken kandon ito na là ito gafles mati."
7 Na sanman i dademe mebe i aweng,
manla, "Neyeito sa kun ku simto i gumdà i bong sasè mkel di gito."
Na fagu di kasbunut gadèla Dyona gumdà i sasè mkel di dale.
8 Taman snalekla Dyona, manla, "Tulenam gami tan i nimoam duen nun kaflayammi ani?
Tan i duenam dini?
Tan i banwe gumdaam?
Na tan bung to ge?"
9 Na tnimelan ale, manan, "Deg sa to Hibru,
na i fnangamfùgu Dwata i Amu, i Dwata di langit, i mimò i mahin na tanà."
10 Na tulenan dale fa gablà di kilan i Dwata i Amu.
Kaklingela i gman Dyona too ale likò, na manla, "Tay ge, too sasè i nimoam."
11 Na baling matnù i kalbang i lwek, taman snalekla Dyona, manla, "Tan i kibòmi ge, du fye fanak i mahin."
12 Na man Dyona, "Batyu agu ditù di mahin, na manak kadang i mahin,
du gadègu mdà di sasè nimògu gakuf gamu di ksasè mahin ani."
13 Kabay balingla too fangal kamwa fye gafat ale di kilil mahin,
bay làla gagan dun,
du too mgal fa i lwek na i nus.
14 Na kafnge ani, tamlo ale di glut Dwata, manla,
"E Dwata i Amu, kandom gami.
Nangam ku gami i gumlém salà kadang di kfati i to ani,
du ise gami salà, du ge Dwata i Amu tamgimoam i knayeam."
15 Na kafnge én, batla Dyona di mahin, na manak sa.
16 Na ani gumdà i bong klikòla di Dwata i Amu, taman damsù ale na nun dad fakangla di kenen.
17 Na di kagbatla ku Dyona ditù di mahin,
tanun fatlagad Dwata i Amu bong nalaf du faflo ku Dyona.
Na tlu butang i klo Dyona di lam tien i nalaf.

2

Dmasal Dyona di Dwata

1 Na di lam i bong nalaf, dmasal Dyona di Dwata i Amun, 2 manan,
"Di lam i bong kaflayamgu tamlo agu ge,
Dwata i Amu
na tatnimelam agu.
Na mdà di gumnè i dad to mati tamlo agu
ge du ftabeng,
na tafanlingem agu.
3 Tafbatam agu di lam i mahin,
ditù di too gumngalaman,
na sanlibut agu slil,

na maglimun agu i dad malbang
lwekam.
4 Man nawagu tafalwaam agu di munam,
na talàgu lêman teen
i Bong Gumneam.
5 I lwek di mahin mlimun deg na fan agu
saif,
maglimun agu mahin,
na i lamun glabéd di ulugu.
6 Ditù agu di gugafdak i dad bulul di gumn-
galaman,
ditù di lam di banwe gumilanggù dad
to mati, na landè gugalwàgu.
Kabay Dwata i Amu, i Dwatagu
tafalwaam agu di kfati.
7 Di klandè imen nawagu ku mto agu,
gafaldamgu ge, Amugu
na too agu dmasal di ge,
na ditù di Bong Gumneam talingem
agu.
8 I dad to mangamfù di dad ise glut dwata
landè gukmamu,
taknagolla i kafye mdà di Dwata i
Amu.
9 Kabay deg, kadang mlingag agu dmayen
ge,
na mangamfù agu di ge fagu di
kadsùgu,
na dnohògu i fakanggu di ge,
du i kagalwà mdà alò di ge Dwata i
Amu!"
10 Na kafnge i kdasal Dyona, dek Dwata i
Amu i bong nalaf falwà ku Dyona. Taman
lwaan kenen di kilil mahin.

3

I ksalu Dyona di syudad Ninibi

1 Na lêman talù Dwata i Amu di ku Dy-
ona, manan, 2 "Salu ge ditù di bong syudad
Ninibi, na tulenam di dad to i tagmangu di
ge."
3 Taman mimen Dyona i gman Dwata
i Amu, na salu kenen ditù di Ninibi. Na
Ninibi ani satu bong syudad du tlu duh i
klo mifal dun. 4 Na sduh Dyona magu di
syudad ani, na kafngse én, tambù nan ke-
nen samtulen i gman Dwata i Amu, manan,
"Takubu i fat falò butang ani, falmo Dwata
i Amu banwe Ninibi."
5 Na i dad to mdà di Ninibi, faglut ale
i gman Dwata fagu di ku Dyona. Taman
sanmanla, "Fwasa ito." Na kdeela mdà di
mdatah to kel di mdanà to lamsak i klaweh
mgimò mdà di saku, du fitela i ksalla i dad
salàla.
6 Na di kaklinge i harì di Ninibi i gman
Dwata i Amu, mnaul kenen di gusudeng i
gumdatah, na nlusan i klaweh i harì, na
lsakan i saku na sudeng di abu, du fiten i
ksalan.
7 Na kafnge én, fangadè i harì na i
dademe mebe i banwe Ninibi i kdee dad
to, manla, "Nang gamu kmaan ku demen
minum, na balù i dad lmanafyu nangyu
fankaan na finum. 8 Kdeeyu lamsak i
klaweh saku, na balù i dad lmanafyu fnal-
sakyu. Na kat man satu gamu dmasal di
Dwata i Amu na tmagak i dad sasè ldamyu
na dad sasè mgimòyu. 9 Ani i fye nimoito,
du ken kandon ito, na matlas i fandaman,
na talaan flabè gito, du fye là ito mati."
10 Na di kite Dwata i Amu i nimòla na i
ktagakla i dad sasè ldamla, tanlasan i fan-
daman na laan fnadlug i gmanan gablà di
kafalmon dale.

4

I kaflabè Dyona i katlas Dwata i Amu i fandaman

1 Na di katlas Dwata i Amu i fandaman
là gaflehew ku Dyona, bay baling gumdaan
too flabè. 2 Taman, dmasal kenen, manan,
"E Dwata i Amu, mangu di làgu fa mdà di
banwegu, ani i klikògu di ge ku matlas i
fandamam. Én duen agu mayè mila ditù
di Sfén, du gadègu too ge fye, na là mgili
i kakdom, na nun ktahà i nawam, na too
mula katlasam i fandamam di kafalmom
i dad to. 3 Taman Dwata i Amu, nweam i
nawagu, du fye fa baling ku mati agu."
4 Kabay tmimel Dwata i Amu, manan,
"Fandamam, landè duenam flabè."
5 Taman mdà Dyona lamwà di syudad
gsen di gusut i duh, na sudeng kenen. Na
ditù nimoan i tukay gufsilungan na sudeng
di gugalungan du fatanan ku tan i mkel di
Ninibi.
6 Na nun ftabò Dwata i Amu walad nun
doon, na falnokan di tah Dyona fye nun
gamsalung kenen, du fye gamlé kenen
kafye nawan. Na walad ani too gaflehew
ku Dyona.

7 Kabay di ksut i duh, dek Dwata i Amu
satu safat du kmaan foon i walad, taman
mlanas i doonan, na mati.
8 Na di kneng i duh, fbal Dwata i Amu i
nus mdà di gusut i duh, na too bong kini-
tan, taman fan mtafì Dyona mdà di kinit i
duh too mneng di tah ulun. Taman kayean
ku mati, na manan, “Fye fa baling ku mati
agu.”
9 Kabay man Dwata i Amu di kenen,
manan, “Fandamam, landè duenam flabè
gablà di walad gamsalung ge.”
Na tmimel Dyona, manan, “Too agu flabè
fye fa ku mati agu.”
10 Na man Dwata i Amu, manan, “Walad
ani ftabògu na falnokgu di alò sbutang, na
di tmadol butang mati. Landè sa flayamam
ftabò na falnok dun, bay knean bong i
kakdom dun. 11 Kabay mdatah fa di walad
i kakdogu i dad to di banwe Ninibi, du nun
mlukas mlatu lwe falò libu dad ngà i là
mimò sasè, na nun fa dad lmanaf. Taman
làgu falmo dun.”

Matyu
I Fye Tulen gablà ku Dyisas Krayst i Sulat Matyu

Kafaglabat i libru sulat Matyu

Libru ani sulat Matyu, satu di dad sfalò lwe gal dek Dyisas, na sulatan ani di là fa falmo i dad to di Roma i syudad Dyérusalém. Di bang Dyisas dini di tah tanà, i dad banwe i dad to Dyu nagot i dad to Roma. I gumdatah mdà di Roma magot i dad to Dyu. Na ani duen dee dad sundalu mdà di Roma mnè di banwe i dad Dyu.

Too malima kagkah i dad Dyu, du dek ale i gumdatah fbayad fafil tanàla klit fali di gubirnu di banwe Roma. Na dekan dademe di dad to Dyu mwè bayad buhis, na taman dademela dad Dyu dmuen dale, na matnù kaflabèla du fdatahla bayad galla nwè.

Matyu satu to di dad gal mwè bayad buhis. Kabay di klak Dyisas kenen du fye mlalò kenen, balingan tnagak i nimoan na laloan.

I libru sulat Matyu ani, sulatan di dademen dad Dyu. Tnulenan ale gablà di dad tdò na i dad mgimò Dyisas. Toon fbangal di dale, Dyisas, to mdà di banwe Nasarét, i too glut Mgalék Dwata santulen Mosis na dad tugad Dwata di sulatla. Du sulatla i fakang Dwata di muna fa feben i To Mgalékan dini di tah tanà, du mebe i dad to Dyu na falwà dale. Na i dad Dyu toola fanden kdohò Dwata fakangan di dale, na fatanla i To Mgalékan. Taman sulat Matyu libru ani du fye faglut dad Dyu Dyisas i too glut To Mgalék Dwata mebe dale.

I dad gutambul Dyisas Krayst, i To Mgalék Dwata mebe i kagotan
(Luk 3:23-38)

1 Ani gugsulat i gutambul Dyisas Krayst,
i bel Harì Dabid, na i bel Abraham di muna
fa.
2 Abraham i mà Isaak, Isaak i mà Dyékob,
Dyékob i mà Dyuda na dad flanekan,
3 Dyuda i mà Féris na Sérah, na i yêla dunan
Tamar. Féris i mà Hésron, Hésron i mà
Ram, 4 Ram i mà Aminadab, Aminadab i
mà Nason, Nason i mà Salmon, 5 Salmon i
mà Boas, na i yê Boas dunan Rahab, Boas i
mà Obéd, na i yê Obéd dunan Ruth. Obéd i
mà Dyési,
6 Dyési i mà Harì Dabid, Dabid i mà
Solomon, na i yê Solomon dunan i yaan
Uraya. 7 Solomon i mà Rihoboam, Rihoboam i mà Abadya, Abadya i mà Asa,
8 Asa i mà Dyihosafat, Dyihosafat i mà
Dyoram, Dyoram i mà Usaya, 9 Usaya i mà
Dyotam, Dyotam i mà Ahas, Ahas i mà
Hésékaya, 10 Hésékaya i mà Manasi, Manasi i
mà Amon, Amon i mà Dyosaya, 11 Dyosaya
i mà Dyékonaya na dad flanekan lagi. Di
bang atù i kagakfè na kgebe i dad to mdà
di banwe Israél ditù di banwe Babilon.
12 Di kakella di Babilon, mngà Dyékonaya,
na i tingaan dunan Saltiyél. Na Saltiyél i
mà Sorubabél, 13 Sorubabél i mà Abayud,
Abayud i mà Ilaykim, Ilaykim i mà Asor,
14 Asor i mà Sadok, Sadok i mà Akim, Akim
i mà Ilayud, 15 Ilayud i mà Éliasar, Éliasar i
mà Matan, Matan i mà Dyékob, 16 Dyékob i
mà Dyosif, i yaan Méri, yê Dyisas i dnagitla
Krayst, i To Mgalék Dwata.
17 Na masdagub nun sfalò fat gumastugad i bel mdà di ku Abraham kel di ku
Harì Dabid. Na mdà di ku Harì Dabid
kel di kgebe i dad to mdà di Israél salu di
Babilon, sfalò fat gumastugad i bella. Na
mdà di kgebe dale salu di Babilon kel di
ksut Krayst, i To Mgalék Dwata, nun sfalò
fat gumastugad i bella.

I ksut Dyisas Krayst
(Luk 2:1-7)

18 Ani i santulen gablà di ksut Dyisas
Krayst. Yéan, Méri, bliwal satu to dnagit
Dyosif, bay di là ale fa sdeme gadean
tamaltien kenen fagu di Mtiu Tulus Dwata.
19 Na du Dyosif i to matlu, laan mayè ku
fyaan Méri di muna i dee dad to, taman én
fandaman, kahan Méri di landè to gmadè
dun. 20 Kabay di slengan faldam ani,
gkudang kenen, na nun kasaligan Dwata
msut di kenen fagu di knan, na manan,
“E Dyosif, bel Harì Dabid, nang ge likò
fasdeme ku Méri, du i kaltienan fagu sa di
Mtiu Tulus. 21 Mngà kenen lagi kadang,
na i dagitam kenen, Dyisas, du kenen i to
falwà i dad ton mdà di dad salàla.”

22 Na mkel kdee ani, du fye gdohò i
gman Dwata fagu di satu tugadan, manan,
23 “Nun kadang satu sawang libun maltien,
na mngà kenen lagi. Na én katlola kenen,
Imanyuél.” I gumtatek Imanyuél, dunan,
“Tadini Dwata samnagin di gito.” 24 Taman
di kukat Dyosif nimenan i dek kasaligan
Dwata na fasdeme ku Méri. 25 Kabay laan
nutik Méri kel di ksut tingaan lagi. Na di
ksut tingaan, én dagit Dyosif dun, Dyisas.

2

I klauy dad to fulung meye i kagu dad blatik di Bétléhém

1 Na déén gusut Dyisas di tukay lunsud
Bétléhém glam di banwe Dyudiya di bang i
kagot Harì Hérod i banwe Dyudiya. Kafnge
ksut Dyisas nun dad to too fulung meye
kagu i dad blatik kel di syudad Dyérusalém
mdà di banwe di gusut i duh. Na manla,
2 “Tanè gumnè i tingà falami sut, én mgimò
kadang harì i dad Dyu? Tateenmi di gusut
i duh i blatik ilè kakelan. Taman salu gami
dini du mangamfù di kenen.”
3 Na di kaklinge Harì Hérod tasut satu
falami harì, too msamuk i nawan kel di
kdee dad to di kagotan déén di Dyérusalém.
4 Na én nimoan, fastifunan dad ganlal di
kafaglut i dad Dyu, dunan i dad ulu i dad bà
di Dwata na i dad to tamdò i dad flalò blé
Dwata fagu di ku Mosis, na snalekan ale
ku tanè gusut Krayst, i To Mgalék Dwata.
5 Na manla, “Déén di tukay banwe dnagit
Bétléhém glam di banwe Dyudiya, du ani
sulat i tugad Dwata, manan,
6 ‘Ge Bétléhém, i tukay lunsud di banwe
Dyudiya,
balù too tukay ge too mdatah ge di
kdee banwe di Dyudiya,
du déén di ge kadang gumdà i satu ulu,
na kenen mifat i dad togu, dad bel
Israél.’ ”
7 Na di kaklinge Harì Hérod i gusut
Krayst, fatlon i dad to too fulung meye i
kagu dad blatik di landè to gmadè dun,
du snalekan ale ku kilen ksut i blatik.
8 Kgadean dun, dekan ale ditù di Bétléhém,
manan, “Mdà gamu na tooyu fanngabal
i tingà én. Na ku teenyu kenen, samfulê
gamu dini du fgadèyu deg i gusablaan, du
fye salu agu ditù du mangamfù di kenen.”
9 Na di kaklingela i gman Harì Hérod,
mdà ale. Na teenla i blatik tateenla ditù
di gusut i duh magu gsen di munala kel di
kfanakan déén di tah i sablà gumnè i tingà.
10 Di kitela i blatik, too ale lehew! 11 Kakella
di gumnè teenla i tingà di saféd i yéan Méri,
na lkuad ale di munan du mangamfù ale
di kenen. Na nukalla dad mabtas nebela
du bléla di tingà, dunan blawen, na dad
mabtas fangbun dnagit insénso na mira.
12 Kafnge én, mulê ale di banwela, bay
mahal dalanla mulê du tafgadè Dwata di
dale fagu di kna na fye ku nang ale samfulê
di ku Harì Hérod.

I kila ale Dyosif di banwe Idyif

13 Na di kakubu i dad to fulung meye
kagu dad blatik, nun kasaligan Dwata
lêman msut di ku Dyosif fagu di kna, na
manan, “Mték ge, nebem i tingà na yéan,
na mila gamu ditù di banwe Idyif, na mnè
gamu ditù, du fan fanngabal Harì Hérod i
tingà ani du fnatin. Silang gamu mulê ku
mangu di gamu.”
14 Na taman mték Dyosif na neben i tingà
na yéan, du mdà ale di butang én salu
ditù di Idyif. 15 Na mnè ale déén kel di
kfati Harì Hérod. Na fagu déén gdohò i
gman Dwata fagu di satu tugadan, manan,
“Tlogu tingàgu lamwà fdu di banwe Idyif.”
16 Na di kaglabat Harì Hérod mafgaw
kenen du mdà di nimò dad to fulung meye
kagu dad blatik, too kenen flabè. Taman
dekan i dad ton fnati kdee dad ngà lagi
falami sut kel di lwe fali i ktuala mnè
di banwe Bétléhém na di dademe banwe
mdadong déén. Laloan i gman dad to fu-
lung meye kagu dad blatik ku tan i klo mdà
di ksut i blatik, du én gugmadean kalnawa
tingà fafatin. 17 Na mdà di kfati i kdee dad
ngà ani too gdohò i gman Dwata fagu di
tugadan Dyérimaya, manan,
18 “Nun linge to di banwe Rama
kamwak na mlanu.
Nngel Rakél i dad ngaan,
na landè gamlala nawan,
du tamati dad ngaan.”

I kulê ale Dyosif fdu di banwe Idyif

19 Kafnge i kfati Harì Hérod nun kasali-
gan msut di ku Dyosif déén di Idyif fagu di
kna, na manan, 20 “Mték ge, nebem i tingà

na yéan, na samfulê gamu di banwe Israél, du tamati i dad to mayè mati i tingà."
21 Na taman mték Dyosif, na neben i tingà na yéan mulê di banwe Israél. 22 Kabay di kaklinge Dyosif, na én tlas ku Harì Hérod magot i banwe Dyudiya dunan i tingaan Arkilas, likò kenen mnè ditù di Dyudiya. Na mdà di kafngewe Dwata kenen fagu di kna, baling ale salu di banwe Galili. 23 Na i gumnèla di Galili, dunan i tukay lunsud dnagit Nasarét. Na ani kagdohò i gman Dwata fagu di tugadan, manan, "I katlola kenen, to mdà di Nasarét."

3

Dyan Gal Munyag
(Mark 1:1-8; Luk 3:1-18; Dyan 1:19-28)

1 Na di file fali kubu, nun to dnagit ku Dyan Gal Munyag kel di banwe landè to mnè déén glam di banwe Dyudiya na tdoan i dad to salu déén di kenen. 2 Na manan, "Msal gamu na tnagakyu dad sasè nimòyu, du tamdadong i kagot Dwata." 3 Na Dyan ani i santulen Dwata fagu di tugadan Isaya di muna fa, manan,
"Nun to tamlo di banwe landè to mnè déén, manan,
'Fatlagadyu i dalan i Amu,
na tanluyu i gumagun.' "
4 Na i klaweh lsak Dyan dunan i bul kamél nanem, na i galingan kindal lmanaf. I knaanan tlangas na tnab. 5 Na dee dad to gal salu di kenen mdà di syudad Dyérusalém, na mdà di dademe banwe glam di banwe Dyudiya, na mdà di dad banwe mdadong di yéél Dyordan. 6 Na tulenla kenen i dad salàla, na bnunyag ale Dyan di bong yéél Dyordan.
7 Kabay di kiten nun dee dad to mdà di lwe bung fnaglut i dad Dyu dnagit Farisi na Sadusi fdadong di kenen du fan fbunyag, manan di dale, "Tay gamu! Salngad gamu i dad ulad mila mdà di lifoh. Simto kè tmulen gamu galwà gamu di flayam blé Dwata ku alò gamu fbunyag? 8 Ku tamsal gamu, fiteyu i ksalyu di dad salàyu fagu di fye nimòyu. 9 Nangyu man, 'Balù ku là gami msal là gami gakuf di flayam blé Dwata, du gami bel Abraham.' Tulengu gamu i kaglutan, balù mdà di dad batu ani gagan Dwata mimò bel Abraham ku kayean tamlas gamu. 10 Na i kukum Dwata too mdadong. Ku fkahito di to mbek kayu, tadéén i balyungan di foon i kayu, du tagatlagad mbek kdee kayu là munge fye bunge, na bat di lifoh.
11 "I kbunyaggu ani fagu di yéél du ilè tamsal gamu, bay nun to tmadol deg too mdatah fa di deg, taman là agu gablà mebe i talumfaan, du too agu mdanà di kenen. I kbunyagan gamu fagu di Mtiu Tulus na di lifoh. 12 Na santanin dad to tlu na sasè salngad fali tnaaf. Tanagotan i taaf du tmaaf, na i fali tamagtaaf busekan di folan, bay i kdee afa snakufan di lifoh landè kfatin."

I kafbunyag Dyisas
(Mark 1:9-11; Luk 3:21-22)

13 Na salu Dyisas di yéél Dyordan fdu di banwe Galili, du fbunyag ku Dyan. 14 Kabay fan là mayè Dyan munyag kenen, na manan, "Gablà ku ge munyag deg. Kan ku ge baling fbunyag di deg?"
15 Na tmimel Dyisas, manan, "Faloham i nimòta ani, du fye gimenta i kdee knayè Dwata." Taman nagin Dyan i knayean, na bnunyagan Dyisas.
16 Na di kafnge munyag, matun Dyisas mdà di yéél. Na mgukà i langit na teenan i Tulus Dwata fdanà na mdaf di kenen gambet abun. 17 Na nun talù mdà di langit, manan, "Ani tingàgu, toogu kando na too fye nawagu kenen."

4

I ktilew Satanas ku Dyisas
(Mark 1:12-13; Luk 4:1-13)

1 Na kafnge én, nebe Tulus Dwata Dyisas salu di banwe landè to mnè déén, du fye tnilew kenen Satanas. 2 Na di fat falò duh na butang là kmaan Dyisas, taman too bitil kenen. 3 Na fdadong di kenen Satanas du tnilewan, na manan, "Ku ge Tingà Dwata, fanbalingam fan dad batu ani."
4 Kabay tmimel Dyisas, manan, "Nun gsulat di Tnalù Dwata, manan,
'Ise ku alò knaan gamto i to,
bay lê gamto i kat talù man Dwata.' "
5 Kafnge én, nebe Satanas Dyisas di syudad Dyérusalém na ftadagan kenen di sen tah i Bong Gumnè Dwata. 6 Na manan di

kenen, “Ku ge Tingà Dwata, na kamyaf ge
mdà dini, du nun gsulat di Tnalù Dwata,
manan,
‘Dek Dwata i dad kasaliganan mifat ge.
Snilungla ge i dad kmalla,
du fye là gtudà di batu i bliam.’ ”
7 Kabay tmimel Dyisas, manan, “Nun lê
gsulat di Tnalù Dwata, manan, ‘Nangam
tnilew Amum Dwata.’ ”
8 Na lêman nebe Satanas kenen ditù di
satu too mdatah bulul, na fiten kenen i
kdee banwe nagot i dad to di tah tanà na
i bong kafyela. 9 Na manan di ku Dyisas,
“Blégu di ge i kdee teenam ani ku lkuad ge
du mangamfù di deg.”
10 Kabay tmimel Dyisas, manan, “Nang
ge dini Satanas! Gsulat di Tnalù Dwata,
‘Fnangamfuam Amum Dwata,
na kenen alò i nimenam.’ ”
11 Na tnagak kenen Satanas, na nun dad
kasaligan Dwata salu di kenen du nifatla.

I katbù nimò Dyisas (Mark 1:14-15; Luk 4:14-15)

12 Na di kaklinge Dyisas tabnilanggùla
Dyan Gal Munyag, samfulê kenen di
banwe Galili. 13 Kabay là kenen mnè di
Nasarét, bay mili kenen di satu lunsud
dnagit Kafernaum di kilil i bong lanaw
Galili mdadong di dad banwe Sibulun na
Néftali. 14 Na fagu di knean déén, gdohò
i gman Dwata fagu di tugadan Isaya,
manan,
15 “I dad banwe Sibulun na Néftali,
dunan i gumnè i dad to ise Dyu,
mdadong di lanaw Galili
di faltù i yéél Dyordan.
16 Na i dad to déén,
balù tagnè ale mnè di gukmifun,
tamite ale i bong kalwa.
Balù mlo ale mnè di kakifu i fati,
tanun kagalwàla.”
17 Na mdà di bang én, tambù Dyisas
tamdò, manan, “Msal gamu, na tnagakyu
i dad sasè nimòyu du tamdadong i kagot
Dwata.”

I kalék Dyisas i fat to gal mwè nalaf (Mark 1:16-20; Luk 5:1-11)

18 Na satu duh magu Dyisas di kilil i bong
lanaw Galili, na teenan lwe lagi saflanek,
Simon i dnagitla Fiter na Andru. Mukut
ale di lanaw, du ale i dad to gal mwè nalaf.
19 Na man Dyisas di dale, “Magin gamu deg,
du balù ani galyu nimò meye nalaf, tdòta
gamu meye i dad to du fye mlalò ale deg.”
20 Na di kmanan ani, tagakla i fukutla, na
magin ale kenen.
21 Na di slengla magu teen Dyisas lwe lagi
saflanek dnagit Dyém na Dyan, i dad ngà
Sébidi. Déén ale di awengla magin i màla.
Tambél ale i fukutla. Na di kite Dyisas dale
tlon ale du faginan, 22 na tnagakla awengla
na màla du magin ale ku Dyisas.

I katdò Dyisas di dad banwe di Galili (Luk 6:17-19)

23 Na lamngab ale Dyisas di dad banwe
glam di Galili, du tamdò kenen di dad gal
gusatdò dad Dyu i Fye Tulen gablà di kagot
Dwata. Na fangulé an kdee bung tduk i dad
to na dad gukulang i lawehla. 24 Na too
mbel i santulen gablà di kenen di klamang
banwe Sirya, taman nebela di kenen i kdee
dad to nun dad sahal bung tduk, na dad
to maflayam du mdà di sasè katduk, na
dad to nun busaw, dad to bnabuy, na dad
to là galyak lawehla, na fangulê Dyisas i
kdeela. 25 Na too dee dad to mlalò kenen,
dademe mdà di Galili, na mdà di dad sfalò
banwe dnagit Dikafolis, na dademe mdà
di syudad Dyérusalém na mdà di klamang
Dyudiya na dademe mdà di dad banwe di
faltù i bong yéél Dyordan.

5

I katdò Dyisas di tah bulul (Luk 6:20-23)

1 Na satu duh, di kite Dyisas i kdee dad
to, mnagad kenen di bulul, na ditù gusu-
dengan. Na stifun di safédan i dad to gal
mlalò kenen. 2 Na tambù kenen tamdò
dale, manan,
3 “Nun kafye i dad to dmilè là ale gmagan
mlalò Dwata ku ise mdà di taben-
gan,
du gakuf ale di kagotan.
4 Nun kafye i dad to mlidù,
du nlala ale Dwata.
5 Nun kafye i dad to fdanà i ktola,
du gdawatla i tafakang Dwata di dale.
6 Nun kafye i dad to bitil na malinum i katlu
Dwata,
du fabsolan ale kadang.

7 Nun kafye i dad to kamdo i dademela to,
du kando ale Dwata.
8 Nun kafye i dad to matlu i nawala,
du site ale kadang Dwata.
9 Nun kafye i dad to smafye i dademela to,
du matlo ale dad ngà Dwata.
10 Nun kafye i dad to fanlayam mdà di
matlu nimòla,
du gakuf ale di kagot Dwata.
11 "Nun kafyeyu ku nadoy gamu i dad
to, na fanlayam gamu, na ku dnalamla
gamu di kdee bung sasè làyu nimò du
mdà di ksasatuyu di deg. 12 Salngad ani
i kaflayamla dad tugad Dwata di muna,
taman too gamu flehew du bong untungyu
kadang di langit.

Flingen Dyisas di kahì na salò i dad to Dwata
(Mark 9:50; Luk 14:34-35)

13 "Gamu dad togu, di kagbolyu di dad to
di tah tanà gambet gamu i kahì du gamu
gumdà i kafye di dale. Kabay ku magwè
i nem i kahì, talandè kibò fye fasfulê i
neman. Na ku én knè i kahì talandè guk-
mamu dun, tatì alò bat na ndà i dad to.
14 "Na di kagbolyu di dad to di tah tanà lê
gamu gambet i salò. Ku fkahta di lunsud,
ku ditù gugnean di tah i bulul là gbuni dun.
15 Na i to mtam i salò, laan snukub dun. Bay
ku ntaman i salò, toon fagfan gufkahan, du
fye mite i kdee dad to. 16 Salngad én gamu,
tooyu fneng i salòyu di kdee dad to, du fye
teenla dad fye nimòyu, na dnayenla i Màyu
di langit."

I tdò Dyisas gablà di kimen dad flalò Dwata

17 Na man fa Dyisas, "Nangyu fandam ku
i duengu salu dini di tah tanà, du kayègu
fnang dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis
na i tdò i dad tugadan. Làgu sa fnang,
bay fitegu i glut kimen dun. 18 Tulengu
gamu i kaglutan, di klo i nun tanà na langit,
landè lana di flalò Dwata balù tukay du mti
gdohò i kdee. 19 Na taman balù simto mlafà
balù alò satu flalò Dwata, na léan tdò di
demen dad to i klafà dun, mdanà kenen di
kdee to di kagot Dwata di langit. Kabay ku
simto mimen kdee flalò Dwata na tdoan di
demen to i kimen dun, too kenen mdatah
to di kagot Dwata di langit. 20 Taman
mangu di gamu silang gamu gakuf di kagot
Dwata ku mdatah fa i katluyu di katlu i dad
to tamdò i flalò Dwata na i dad Farisi di
kimenla i flalò Dwata."

I tdò Dyisas gablà di kaflabè

21 Na fadlug Dyisas tamdò, manan,
"Talingeyu i gal tdò di dad to di muna
fa, manan, 'Nang gamu manò, na ku
simto manò, nebeyu di gumukum du fye
nukum.' 22 Kabay ani mangu fa di gamu,
balù simto to flabè i demen to gablà nukum
di gal gumukumyu. Na lêman i to smilo
i demen to, gablà nukum di dad mdatah
mukum. Na lêman i to ku manan, 'Landè
kamu ge,' du mdà di kalbutan satu to, gablà
kenen fanlayam Dwata di lanaw lifoh.
23 "Taman ku tadéén ge di gudamsù di
Dwata, na nun fanam blé di Dwata, bay
nun gafaldamam salà tamgimoam di de-
mem to, 24 funam tnagak i blém na mdà ge
salu di to én na fnafyem klom samfulê du
mlé i dsuam di Dwata.
25 "Na ku nun to fsalà ge na neben ge di
usay fye ku funa gamu stulen alò gamu du
fye gasil sulê di gusafyeyu di là gamu fa
gafat di ganlal, du ku takel ge ditù, ken blén
ge di to mukum du kenen gmadè ku tan
kiboan ge. Na i to mukum blén ge di dad
fulis na i fulis fbilanggù ge. 26 Na tulengu
gamu i kaglutan, ku mkel ani di ge, silang
ge galwà di bilanggù ku taftim bnayad i
salaam."

I tdò Dyisas gablà di klafà i yaan

27 Na fadlug Dyisas tamdò, manan,
"Talingeyu i gal tdò manan, 'Nang ge mlafà
i yaanam.' 28 Kabay ani mangu di gamu,
balù simto to meye di satu libun ise yaanan
na nibalan tagamsalà kenen du tanlafaan
yaanan di fandaman. 29 Taman ku i matam
kwanan mebe ge di kimò sasè, baling fye
fa ku tanwilam na batam, du fye là ge fles
mimò sasè. Fye fa ku lana satu matam na
nun nawam landè sen, di sikof i laweham
na baling ge bat di lanaw lifoh. 30 Na lêman
ku i kmalam gsen di kwanan mebe ge di
kimò sasè, baling fye fa ku kanlangam na
batam, du fye là ge fles mimò sasè. Fye
fa ku lana satu alel di laweham di sikof
i laweham, bay baling ge gsalu di lanaw
lifoh."

I tdò Dyisas gablà di kakah i yaan (Matyu 19:9; Mark 10:11-12; Luk 16:18)

31 Na man Dyisas fa, “Na nun gal tdò di
muna fa, ‘Balù simto to mkah i yaanan, là
fakay ku laan blé di kenen i fafil gugmadè
takahan kenen.’ 32 Kabay ani mangu di
gamu, balù simto lagi mkah i yaanan i là
mlafà kenen gamsalà di Dwata, du i kaka-
han kenen gumdà i yaanan mlafà kenen ku
lêman mwè yaan i libun kahan. Na i lagi
mwè i libun takah ani lê gakuf kenen di
kagsalaan.”

I tdò Dyisas gablà di ksafà

33 Na fadlug Dyisas tamdò, manan,
“Talingeyu i gal tdò di dad to, manan, ‘Ku
smafà ge, nang tmulen kéng, bay toom
dnohò i fakangam di Dwata.’ 34 Kabay ani
mangu di gamu, nang gamu smafà. Hae,
nang gamu smafà fagu di langit, du én sa i
gusudeng Dwata di kagotan. 35 Na nang
gamu smafà fagu di tanà, du én gumdà
i blian. Na nang gamu smafà fagu di
Dyérusalém, du én sa syudad Dwata i too
mdatah harì. 36 Na nang gamu smafà fagu
di uluyu, balù sbalu wakyu làyu gagan
fbukay ku demen fafitam. 37 Kabay di
ktimelyu ku mayè gamu, manyu ‘hae’, na
ku là gamu mayè, manyu ‘là’, du ku smafà
gamu fa én ksafà tnùyu fdu di ku Satanas.”

I tdò Dyisas gablà di kbalas (Luk 6:29-30)

38 Na man Dyisas fa, “Talingeyu i gal tdò
di dad to, manan, ‘Ku nun to fatduk i satu
matayu, fatdukyu satu kenen mata. Na ku
nun to falmo satu kifanyu, lêyu falmo satu
kifanan.’ 39 Kabay ani i mangu di gamu,
nang gamu malas sasè di to mimò sasè di
gamu. Kaflingenta dun ku nun to smamfak
gamu di bali bawehyu di kwanan, lêyu nà
i balin du fsamfakyu kenen. 40 Ku nun to
mebe gamu di usay, du fye gwean saulyu,
lêyu blé kenen i tahà sigalyu. 41 Na ku
nun to mleges gamu mebe i knakifan kel
di kawag i satu kilumitru, nebeyu kel di
lwe. 42 Na ku nun to mni di gamu, banléyu
kenen, na fandemyu i to mayè mdem di
gamu.”

I tdò Dyisas gablà di kakdo di dad to dmuen ge (Luk 6:27-28, 32-36)

43 Na fadlug Dyisas tamdò, manan,
“Talingeyu i gal tdò di dad to, manan,
‘Kandom i dad demem sgalak, na knangam
nawa,’ kun, ‘i dad to dmuen ge.’ 44 Kabay
ani mangu di gamu, kandoyu i dad dmuen
gamu, na dnasalyu i dad to mlayam gamu.
45 Na ku ani nimòyu too dnilè dad to na
gamu dad ngà i Màyu di langit, du Dwata
là alò di dad to matlu i gufnengan i duh na
gumlén i ulen bay balù di dad to i là matlu
na mimò sasè. 46 Nangyu fandam ku nun
untung blé Dwata gamu ku én alòyu kando
i dad to kamdo gamu. Landè gusahal i
nimòyu di nimò dad to sasè gambet dad
to gal mwè bayad buhis, du galla kando
i dad to kamdo dale. 47 Na salngad én, ku
alò én gustulenyu i dademeyu sgalak landè
gusahal i nimòyu di nimò dad to là gmadè
Dwata, du balù dad to là gmadè Dwata
stulen ale di dademela sgalak. 48 Taman
tooyu snikof i kakdoyu di kdee dad to,
du fye sikof i katluyu salngad di Màyu di
langit.”

6

I tdò Dyisas gablà di kablé di Dwata

1 Na fadlug Dyisas tamdò, manan, “Di
kimòyu i dad nimòyu di Dwata too gamu
fgeye, du fye ise én duenyu mimò dun du
fite di dademe to, du ku én nimòyu, landè
untung gdawatyu mdà di Màyu di langit.
2 “Taman ku nun tabeng bléyu di dad to
landè knun, nangyu fgadè dun gambet i
nimò dad to gal mféw di tafan ale mlé déén
di gudee dad to di gal gusatdoito na di kilil
dalan, du alòla kayè ku dag i dad to i nimòla.
Na tulengu gamu i kaglutan, alò kdag i dad
to gusen i untungla. 3 Kabay gamu, ku nun
bléyu di dad to landè, nangyu fgadè balù di
dademeyu sgalak, 4 du fye gbuni i kabléyu,
na i Màyu di langit i mite kdee nimòyu di
gugbunin, kenen sa i mlé gamu untung.”

I tdò Dyisas gablà di kdasal (Luk 11:2-4)

5 Na fadlug Dyisas tamdò, manan, “Ku
dmasal gamu di Dwata nangyu ganbet i
dad to flingu ale fye to. Ku dmasal ale, too

ale mayè tadag di gal gusatdoito dad Dyu,
na di kilil i dalan fye teen dad to i nimòla.
Na tulengu gamu i kaglutan, alò kdag i
dad to gusen i untungla. 6 Kabay gamu,
ku dmasal gamu fusuk gamu di sibayyu
na tnakabyu, na dmasal gamu di Màyu i
là teen. Na i Màyu mite kdee nimòyu di
gugbunin, kenen sa i mlé gamu untung.
7 "Na ku dmasal gamu nangyu fandee
i manyu landè gukmamu gambet nimò i
dad to dmasal di dad ise glut dwata,* du
fandamla too ale fanlinge ku fantahàla i
dasalla. 8 Nangyu ale ganbet du tasana
gadè i Màyu i kanlidùyu di là gamu fa mni di
kenen. 9 Kabay gambet ani i fye kdasalyu,
Màmi déén di tah langit,
kayèmi moon ku kdee dad to
mangamfù di ge.
10 Kayèmi ku ge magot i kdee dad to,
na ku gdohò i kdee knayeam dini di
tah tanà
salngad kagdohoan déén di langit.
11 Blém gami gablà knaanmi di duh ani.
12 Na nlifetam i dad salàmi,
salngad klifetmi salà i dad to gamsalà
di gami.
13 Nangam faloh di gami i dad tilew
gamgebe gami di salà,
bay falwaam gami di ku Satanas
gumdà i kdee sasè.
14 "Na ku nlifetyu salà i dademe to gam-
salà di gamu, nlifet i Màyu di langit gamu
salà. 15 Kabay ku làyu nlifet salà i demeyu
to là nlifet i Màyu di langit gamu salà.

I tdò Dyisas gablà di kafwasa

16 "Na ku fwasa gamu, nangyu flidù
bawehyu gambet i dad to gal flingu ale fye
to, du én nimòla fitela di bawehla na too
ale bitil,† du fye dilè i dad to fwasa ale.
Tulengu gamu i kaglutan, alò kdag i dad to
gusen i untungla. 17 Kabay gamu ku fwasa
gamu samwat gamu na lngauf, 18 du fye
landè dad to dmilè i kafwasayu. Na i Màyu
di langit i là teen mite i kdee nimòyu di
gugbunin, na kenen i mlé gamu untung."

I tdò Dyisas gablà di knunito (Luk 11:34-36; Luk 12:22-34; Luk 16:13)

19 Na fadlug Dyisas tamdò, manan,
"Nang gamu samtifun knun dini di tah
tanà, du alò falmo i kanok na tnéé ku
demen tnaku i dad to. 20 Kabay én
gusamtifunyu knun ditù di langit, du ditù
landè kanok gafalmo dun na laan tnéé, na
landè to gfusuk du tmaku dun. 21 Hae, du
ku nè gusamtifunyu i knun tooyu knabas,
én sa gumnè i nawayu.
22 "I matayu gambet i salò di lawehyu.
Ku fye i keyeyu fakayyu man matlu i fan-
damyu, na gambet langub lwa klamang
lawehyu, 23 bay ku sasè i keyeyu, sasè
fandamyu na gambet langub kifu klamang
lawehyu. Na ku sasè i keyeyu na fandamyu
too gamu mnè di gukmifun.
24 "Landè kibò flifan di lwe amu, du ku
lwe amu satu to knangan nawa satu na
kanbongan nawa satu ku demen nimenan
satu na snilon satu. Ku too bong nawayu
i knun na làyu gimen Dwata du landè kibò
flifan di lwe.‡

I kifat Dwata dad to smalig di kenen (Luk 6:22-31)

25 "Taman ani mangu di gamu, nangyu
fsamuk i nawayu gablà di knèyu dini di tah
tanà, i galyu knaan na ninum, na gablà di
lawehyu ku tan klaweh galyu lsak. Mab-
tas fa i nawata di knaan, na i lawehta
di klaweh. Na ku gablé Dwata di gamu
i lawehyu na nawayu, kan ku fsamukyu
nawayu gablà di knaan na klaweh?
26 "Fandamyu dad anuk di bnas mayeng
di langit. Là ale mla ku demen kamtu,
landè fol gumusekla i ulê i flala, bay
fankaan ale i Màyu di langit. Na gamu too
mabtas fa di dad anuk. 27 Nun kè di gamu
tmugad i klawilan balù tukay fagu di kaf-
samuk i nawan gablà di kliduan? Landè sa.
28 Na tan fa ku fsamukyu nawayu gablà di
klawehyu? Fandamyu dad bulek di bnas,
ku tan kibò ktabòla. Là ale faflayam meye
klidùla na là ale mimò klawehla. 29 Kabay

* **6:7** Satu kubad ani dunan, dad to là gmadè Dwata.
† **6:16** Di bang Dyisas mto satu nimò dademe to fwasa, snafangla ulula, ku demen kahla abu di ulula na nusing i bawehla du fite di dad to fwasa ale. Dademe to gal bayà malob na samwat du fite i kafwasala. Kayè Dyisas di kimoito di Dwata, ise duenito mimò dun du fye dag i dad to nimoito, bay kayean ku nimoito dun mdà di kbong nawaito Dwata.
‡ **6:24** Satu kubad ani dunan, Landè kibò flifan di Dwata na i knun.

ani mangu di gamu, balù Harì Solomon di
too nun knunan, landè klawehan gasngad
di kafye baweh i satu bulek nimò Dwata.
30 Na fandamyu, landè kabtas dad bulek di
bnas mto duh ani bay fayah mlanas na bat
di lifoh. Ku kanlaweh Dwata i dad bulek
di kafye én, laan gamu kè kanlaweh du
too gamu mabtas? Tay, too tukay i ksali-
gyu! 31 Taman nangyu fsamuk nawayu, na
nangyu man, 'Tanè gumwèmi i knaanmi?
Tanè gumwèmi ninummi? Tanè gumwèmi
klawehmi?' 32 Hae, du én nimò dad to
là gmadè Dwata du toola fanngabal kdee
ani, bay i Màyu di langit tasana gmadè i
kdee klidùyu. 33 Kabay gamu, ani nimòyu,
funayu fdatah di nawayu kagot Dwata
gamu, na klalòyu katlun, na blén di gamu
kdee kanlidùyu. 34 Taman nangyu fsamuk
nawayu gablà di klidù fayah, du dee i dad
klidù di mduh ani. Silangyu fandam i dad
klidùyu ku takel."

7

I tdò Dyisas gablà di kukum i demem to (Luk 6:37-38, 41-42)

1 Na fadlug Dyisas tamdò, manan, "Nang
gamu mukum i demeyu to, du fye là gamu
nukum Dwata. 2 Ku tan i ukumyu demeyu
to salngad i ukum Dwata gamu, na ku tan
kablat ukumyu i demeyu to salngad kablat
ukum Dwata gamu.
3 "Kan ku neyem i tukay salà gambet ful-
ing di mata i demem to, bay tatiam bayà i
bong salà gambet i bateng di ge mata? 4 Na
kan ku manam, 'Nwègu kun i fulingam,' na
blaam nun bong bateng di ge mata. 5 Tay,
tatì ge flingu fye to, funam nwè i bong
bateng di ge mata, du fye, fye kitem di
kweam fuling di mata i demem to.
6 "Na di ktulenyu i kaglut Dwata, ku nun
to là mayè flinge nangyu fadlug tulen di
dale. Hae, nangyu blé di dad ayem i nfun
Dwata du kenla gamu baling nakét. Na
nangyu bat di dad sdè dad too mabtas du
balingla sa sandà.

I tdò Dyisas gablà di kafni di Dwata (Luk 11:9-13)

7 "Mni gamu di Dwata, na banlén gamu,
mngabal gamu na fiten di gamu i fannga-
balyu, na mbal gamu fusuk na lanwan di
gamu i takab. 8 Du balù simto mni di
Dwata, gamdawat sa kenen, na balù simto
mngabal, fite Dwata di kenen i fannga-
balan, na balù simto mbal fusuk, lanwa
Dwata di kenen i takab.
9 "Gamu dad lagi nun dad ngà, ku mni
dad ngàyu fan, bléyu kè batu? 10 Ku mni
nalaf, bléyu kè ulad? Là sa. 11 Balù tagnè
gamu dad gamsalà, knean fulung gamu
mlé fye di dad ngàyu. Mdatah fa déén i
kfulung Màyu di langit mlé kafye di dad
mni di kenen."

I glut gumtatek i kdee flalò Dwata di dad to (Luk 6:31)

12 "Na ku tan kayèyu nimò i demeyu to
di gamu, én nimòyu di dale, du én sa i
gumtatek kdee flalò blé Dwata fagu di ku
Mosis na i tdò i dademe tugadan."

I lwe dalan nalék dad to (Luk 13:24)

13 Na fadlug Dyisas tamdò, manan,
"Neyeyu du fye fusuk gamu di fital dalan
salu di nawa landè sen, du mabal i gufusuk
na too mula kagu déén di dalan salu di
lanaw lifoh, na too dee dad to magu déén.
14 Kabay i dalan salu di nawa landè sen too
fital i gufusukan na too malima nagu, na là
dee to mite dun."

I dad ise glut tugad Dwata dilè di nimòla (Luk 6:43-44)

15 Na fadlug Dyisas tamdò, manan, "Too
gamu fgeye du nun dad to flingu ale tugad
mdà di Dwata. Salu ale di gamu gambet
dad mnalam lmanaf bilibili, bay i too glut
kagkahla salngad di labè ayem di bnas
gal falmo. 16 Én gudmilèyu ku fye ale di
ulê nimòla, salngad di dad munge dilè di
bungela. I walad banal là munge i bunge
grép, na i samfinit là munge i bunge fig.
17 Salngad én, i fye kayu, munge fye, na i
sasè kayu, munge sasè. 18 I fye kayu là gam-
bunge sasè, na i sasè kayu là gambunge fye.
19 Na gukel kdee kayu là munge fye, nbek
na ntam. 20 Taman én gudmilèyu i dad ise
glut tugad Dwata fagu di dad sasè nimòla.

I dad to là dilè Dyisas di fulé duh (Luk 13:25-27)

21 "Di kdee dad to tamlo deg, 'Amu,' là
ku i kdeela gfusuk di kagot Màgu di langit.

Én alò gfusuk i dad to mimen i knayean.
22 Di kakel i duh kukum kadang, dee dad
to fakdo di deg, manla, ‘E Amu, làmi kè
tdò i Tnalù Dwata, na fagu di dagitam
falwàmi dad busaw, na gamgimò gami i
dee tnikeng.’ 23 Kabay én mangu di dale,
‘Làta gamu dilè. Fawag gamu di deg, du
gamu dad to mimò sasè.’

I fléd tdò Dyisas gablà di lwe to fdak gumnè
(Luk 6:47-49)

24 “Na taman kat to mlinge i dad tdògu
na mimen dun, salngad ale di to too fu-
lung faldam du déén gufdakan gumnean
di bong batu. 25 Na kel i bong ulen, na
dmunuk na mbal i bong nus fsalu di gum-
nean, bay laan fugen du déén gugafdak
i dad lahan di tah batu. 26 Kabay kat to
mlinge i tdògu, bay là mimen dun, salngad
kenen di satu to là fulung faldam du déén
gufdakan gumnean di falak. 27 Na kanto
mulen na dmunuk na mbal i bong mgal
nus fsalu di gumnean, tatì fugen na mti
malbà.”
28 Na kafnge kman Dyisas ani too tikeng i
kdee dad to di katdoan, 29 du too nun glalan
di katdoan, là salngad di katdò i dad tamdò
i dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis.

8

I kafgulê Dyisas i to tanfig
(Mark 1:40-45; Luk 5:12-16)

1 Na di kasol Dyisas mdà di bulul gutam-
doan, too dee dad to mlalò kenen. 2 Na nun
satu lagi tanfig fdadong di kenen, na lkuad
di munan, manan, “Amu, ku beg ge mayè
gaganam fgulê deg di tduk fagsik deg ani.”
3 Na nagot Dyisas kenen, manan, “Mayè
agu sa. Mgulê ge nan.” Na too glut,
tamgulê i tfigan. 4 Na man Dyisas di kenen,
“Nangam tulen ani di balù simto to, bay én
nimoam mdà ge, na fitem laweham di bà di
Dwata na nebem di kenen i dsù di Dwata
fgadè ku Mosis, du én i gugmadè i dad to
too glut tamgulê ge.”

I kafgulê Dyisas i lifan satu kafitan sun-dalu mdà di banwe Roma
(Luk 7:1-10)

5 Na salu Dyisas di lunsud Kafernaum.
Kakelan déén nun satu kafitan dad sun-
dalu mdà di banwe Roma smite kenen du
mni tabeng, 6 manan, “Amu, én lifangu tatì
milè di gumnègu du là galyak lawehan na
too sasè kaflayaman.”
7 Na man Dyisas di kenen, “Salu agu ditù
du fye fangulêgu kenen.”
8 Kabay man i kafitan, “Amu, là agu gablà
ku fusuk ge di gumnègu. Alò ge talù na
mgulê i lifangu. 9 Gadègu ani, du balù agu
mdanà di dad mdatah ganlal, nun sa dad
sundalugu mdanà fa di deg, na ku nun
dekgu mdà, mdà sa. Na ku dekgu salu dini,
na gasil salu dini. Na ku nun dekgu lifangu
mimò balù i tan déén, nimoan. Mdatah fa
ge, ku nun manam, mgimò sa.”
10 Kaklinge Dyisas i manan, too kenen
tikeng, na man Dyisas di dad to mlalò ke-
nen, “Tulengu gamu i kaglutan, landè fa
to teengu di bel Israél salngad ani i bong
kafaglutan. 11 Na ani mangu gamu, kadang
di fulé duh, nun dee dad to ise Dyu kel
mdà di klamang banwe, mdà di gusut i duh
na di gusdafan, na kmaan ale di safèd ale
Abraham, Isaak, na Dyékob di kagot Dwata
di langit. 12 Kabay dee dad Dyu gakuf
moon di kagot Dwata du bel Israél, bay
balingan ale bat di lwà di gukmifun, déén
di gumlanula na gukminggat i kifanla.”
13 Na lêman talù Dyisas di kafitan dad
sundalu, manan, “Fakay ge mulê, du
tamgimò i fnaglutam.” Na glut sa, du
salngan di kman Dyisas dun, tamgulê i
lifan kafitan i dad sundalu.

I kafgulê Dyisas i tewe Fiter na dademe dad to
(Mark 1:29-34; Luk 4:38-41)

14 Kafnge én salu ale Dyisas di gumnè
Fiter. Di kfusukan teenan i tewe Fiter libun
milè déén du too minit i lawehan. 15 Na
fdadong Dyisas na nagotan i kmalan, na
magwè i initan. Na gasil kenen mték, na
fles mlé kenen knaan.
16 Na di kasdaf i duh, nebe i dad to di ku
Dyisas dee dad to nun busaw, na falwaan i
dad busaw fagu alò di taluan na fangulé an
i kdee nun tduk. 17 I nimò Dyisas ani dunan
i gman Isaya, i tugad Dwata, manan,
“Kenen mwè dad lyaloito,
na fgulê dad tdukito.”

I klalò ku Dyisas (Luk 9:57-62)

18 Na di satu duh, teen Dyisas too dee dad to stifun di safédan, taman manan di dad gal mlalò kenen, “Mifal ito i lanaw.” 19 Na di là ale fa mdà nun satu to gal tamdò dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis fdadong di kenen, na manan, “To Tamdò, magin agu ge balù nè gusalum.”

20 Na man Dyisas di kenen, “Fandamam i kalima di klalò deg, du i dad tuyun, nun ilib gumulêla, na dad anuk di bnas, nun fulalla, bay deg, i dnagit Tingà To, balù gumilègu, landè.”

21 Na nun satu to gal mlalò ku Dyisas, manan di kenen, “Amu, faloham agu mulê funa du lbanggu mà.”

22 Kabay man Dyisas, “Bayaam i tamati. Én lambang dun i dad to mati, i dad to là fa gamfun nawa landè sen. Kabay ge, fles ge mlalò deg.”

I kngak Dyisas i nus na lwek (Mark 4:35-41; Luk 8:22-25)

23 Na kafnge én, myak Dyisas di aweng na magin dad to gal mlalò kenen. 24 Na di kifalla i lanaw nkel ale i bong mgal nus di talà na maglam lwek i awengla, na fan fnò yéél. Kabay Dyisas, kudang. 25 Taman fdadong dad mlalò kenen, du nukatla, manla, “E Amu, tnabengam gami! Tafan ito galnab, mlimas ito kadang!”

26 Na man Dyisas, “Kan ku likò gamu? Tukay kadì i ksaligyu.” Na tadag kenen na nngakan i nus na dad lwek, na mbaling too lanél i lanaw.

27 Kite dad lagi én, too ale tikeng, na sasalek ale, manla, “Tan bung to ani? Balù nus na lwek mimen kenen.”

I kafalwà Dyisas dad busaw (Mark 5:1-20; Luk 8:26-39)

28 Kakel ale Dyisas di banwe Gadara di faltù i lanaw, nun gsitongan lwe lagi nun busaw. Lamwà ale mdà di dad ilib gulambang i dad to. Na too ale labè, na taman landè to gal magu déén. 29 Na di ksitongla ku Dyisas mkit ale, manla, “Ge Tingà Dwata, tan i kiboam gami? Salu ge dini kè, du fanlayamam gami balù ise fa bangan?”

30 Na nun dee dad sdè nifat samwel mdadong déén. 31 Na fakdo i dad busaw, manla, “Ku falwaam gami, dekam gami fusuk di dad sdè ditù.”

32 Na man Dyisas, “Na, ditù gamu.” Taman lamwà ale di lwe to én, na fles fusuk di dad sdè. Na i kdee dad sdè mti mila masol di bilil na gtufa di lanaw, na sdulê mlimas.

33 Di kite i dad to mifat i dad sdè ani, mila ale salu di lunsud, na tulenla kdee mgimò di dad sdè na di dad lagi nun busaw. 34 Na kdee dad to mdà di lunsud mlinge ani, salu ale ditù di ku Dyisas. Di kitela kenen fakdo ale fye ku tnagakan i banwela.

9

I kafgulê Dyisas i to là galyak lawehan (Mark 2:1-12; Luk 5:17-26)

1 Na myak ale Dyisas lêman di aweng du salu di faltù i bong lanaw, du samfulê kenen di banwe galan gumnè. 2 Kulê Dyisas nun dad lagi kel. Nun nebela di kenen i to là galyak lawehan, milè di igeman. Na di kite Dyisas i bong kafaglutla di kenen, manan di to là galyak, “E Tò, fangalam i nawam. Tamaglifet dad salaam.”

3 Di kaklinge i dad tamdò dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis i man Dyisas, manla di ktola, “Tay, to ani, falmon dengeg Dwata di gmanan én.”

4 Kabay gadè Dyisas i kdee mnè di fandamla, na manan di dale, “Kan ku sasè i fandamyu? 5 Nè i too malima man, ‘Maglifet i salaam,’ ku demen, ‘Tadag ge na magu?’ Salngad sa, du slame alò Dwata gmagan mimò dun. 6 Taman fangulêgu to ani, du fye gadèyu agu, i dnagit Tingà To, nun glal di tah tanà ani mlifet dad salà i dad to.” Taman man Dyisas di to là galyak, “Tadag ge, nweam i gumileam, na mulê ge.” 7 Na glut, tadag i to én na mulê. 8 Di kite i kdee dad to i nimò Dyisas, likò ale na dnayenla Dwata, du tablén i bong gnagan ani di satu to.

I klak Dyisas ku Matyu (Mark 2:13-17; Luk 5:27-32)

9 Kafnge én, mdà ale Dyisas na slengla magu nun teenan satu lagi dnagit ku Matyu sudeng di lam i gumimò i dad to gal mwè bayad buhis. Na man Dyisas di

kenen, “Mlalò ge deg.” Na tadag Matyu na fles mlalò kenen.
10 Na kmaan ale Dyisas di gumnè Matyu. Di slengla kmaan nun kel dademe dad gal mwè bayad buhis na dademe gal mlafà dad flalò fnaglut dad Dyu na sudeng du kmaan di safédla. 11 Na nun dad to mdà di fnaglut Farisi mite kenen na snalekla dad to gal mlalò ku Dyisas, manla, “Kan ku kmaan Dyisas di safèd i dad to gal mwè bayad buhis na dademe to gamsalà?”
12 Na di klinge Dyisas i manla, tnimelan ale fagu di fléd, manan, “Hae, du i dad to nun tduk nun kamu i to mulung, bay i dad to landè tduk landè gukmamu i to mulung. 13 Na tooyu fandam i gumtatek i man Dwata ani, ‘Ise ku én toogu knayè i kabléyu dsù, bay én toogu knayè i kakdoyu i demeyu to.’ Na ise ku én duengu salu dini du fanngabalgu dad to tlu du fsalgu di dad salàla, bay dad to gamsalà i fanngabalgu.”

Flingen Dyisas i kton di lagi sandeme (Mark 2:18-20; Luk 5:33-35)

14 Kafnge én, nun di dad to gal mlalò ku Dyan Gal Munyag salu di ku Dyisas. Na smalek ale, manla, “Gami na i dad Farisi gal fwasa. Kan ku là fwasa i dad mlalò ge?”
15 Na tmimel Dyisas fagu di fléd, manan, “Ku fkahta di kasdeme, fwasa kè i dad to malò i kasdeme ku déén fa i lagi sandeme di safédla. Là sa. Salngad én i dad mlalò deg, bay nun duh kadang nwè di dale i lagi sandeme, na én i bangla fwasa.”

I guflingen Dyisas i tdoan di falami safut na falami binu (Mark 2:21-22; Luk 5:36-39)

16 Na man Dyisas, “Tagadeito sasè ku klafang i falami safut di labi klaweh tabaltok, du i falami klafang kamsang na matnù baling kbong kasê i klaweh.
17 “Na salngad én, là fakay fkah i falami binu kmadok fa di lam i labi gufkah kindal, du btù sa, na mkok i binu na malmo i gufkah kindal. Taman én fye gufkah i falami binu di falami kindal, du fye là malmo.”

I kafgulê Dyisas i libun maloh tienan na kton i tingà mati (Mark 5:21-43; Luk 8:40-56)

18 Di sleng Dyisas talù ani nun salu di kenen satu ganlal i dad Dyu, na lkuad di muna Dyisas, manan, “Tlabo ani kafto nawa tingàgu libun, bay beg ge magin deg ditù na nagotam kenen du fye mto lêman.”
19 Taman tadag Dyisas magin kenen na lê magin i dad gal mlalò kenen.
20 Na di kagula nun satu libun déén too maflayam mdà di tdukan, tatì maloh i tienan. Sfalò lwe fali klon lamyalo dun. Na fdadong kenen di kagol Dyisas, na nagotan i kilil klawehan, 21 du manan di kton, “Ku alògu gagot i klaweh Dyisas mgulê agu.”
22 Na di kagotan i klawehan falê Dyisas na teenan libun én, na man Dyisas, “Tingàgu, fangalam nawam, du mdà di kafaglutam tamgulê ge.” Na mdà di bang én, mgulê kenen.
23 Na di kakel ale Dyisas di gumnè i ganlal dad Dyu teenan dad to samlali gal magin lambang na dademe to madung too mlanu déén, 24 na manan di dale, “Lamwà gamu. Là mati i tingà, bay alò kudang.” Na toola kenen nulé. 25 Na di takalwà i dad to, fusuk Dyisas di gumilè i tingà, na nagotan i kmalan na mték kenen. 26 Na too mbel i santulen gablà di mgimò Dyisas di klamang banwe.

I kafgulê Dyisas lwe to butè

27 Na mdà ale Dyisas di banwe atù, na slengla magu nun lwe lagi butè tmadol ku Dyisas. Tlola kenen, manla, “E bel Harì Dabid, begam gami kando.”
28 Na di kagfusuk ale Dyisas di satu gumnè magin i lwe to butè, na snalekan ale, manan, “Faglut gamu kè gagangu fgulê gamu?” Manla, “Hae Amu.”
29 Na nagot Dyisas i matala, na manan, “Fagu di kafaglutyu mgulê gamu.” 30 Na mite ale lêman. Kabay fnang Dyisas dale, manan, “Nang gamu tmulen di balù simto to i mgimò di gamu ani.” 31 Kabay knean balingla santulen i mgimò Dyisas di klamang banwe.

I kafalwà Dyisas i busaw di lagi umu

32 Na di takdà i dad to én gine, nun dademe to kel mebe di ku Dyisas i satu lagi umu mdà di knè i busaw di kenen.
33 Na kafnge Dyisas falwà i busaw, gtalù sa.

Na too tikeng i dad to, na manla, “Landè fa lmen teen i dad to gambet ani dini di banwe Israél.”
34 Kabay én baling man i dad Farisi, “Én mlé kenen gnagan falwà i dad busaw dunan Satanas i gumdatah i dad busaw.”

I kakdo Dyisas di dad to

35 Kafnge én, magu Dyisas di kdee dad syudad na malnak banwe du tamdò kenen di dad gal gusatdò dad Dyu na santulenan i Fye Tulen gablà di kagot Dwata, na fangulé an dad to di kdee bung tduk. 36 Di kite Dyisas i kdee dad to, toon ale kando du too ale maflayam na mlungay, salngad i dad bilibili landè to mifat dale. 37 Taman manan di dad gal mlalò kenen, “Tadee dad to gatlagad dmawat i Fye Tulen. Salngad ale dnaru fali too mabal gablà kantu. Kabay kulang i dad kamtu. 38 Taman dmasal gamu di Amuito Dwata, i mfun i fali, na fniyu ku dekan kamtu i dademe dad to.”

10

I kalék Dyisas i dad sfalò lwe to galan dek (Mark 3:13-19; Luk 6:12-16)

1 Na tlo Dyisas dad sfalò lwe gal mlalò kenen salu di safédan na banlén ale glal falwà dad busaw na fgulê i dad to di kdee bung tduk.
2 Na ani dad dagit i sfalò lwe to galan dek, Simon i dnagitan ku Fiter, Andru i flanek Simon, Dyém, na i flanekan Dyan i dad ngà Sébidi, 3 Filif, Bartolomyu, Tomas, Matyu i gal mwè bayad buhis, Dyém i tingà Alfyus, Tadyus, 4 Simon i msen di banwen, na Dyudas Iskariyot i to mangkal kenen.

I kafngewe Dyisas dad sfalò lwe dekan tamdò (Mark 6:7-13; Luk 9:1-6)

5 Na di kdek Dyisas i sfalò lwe dad to ani fanlaun ale, manan, “Nang gamu salu di dad to ise Dyu ku demen di dad banwe glam di Samériya. 6 Kabay én gusaluyu di dademeyu dad bel Israél, du salngad ale i dad bilibili tatlas. 7 Na di kaguyu, tamdò gamu, manyu, ‘Tamdadong nan i kagot Dwata.’ 8 Na fangulêyu i dad to nun tduk, ntékyu i dad to mati, fangulêyu dad tanfig na falwàyu dad busaw. Nangyu fbayad i tabengyu dad to du i kdee gdawatyu mdà di Dwata laan fbayad gamu. 9 Kabay nang gamu mebe filak balù blawen, salafì ku demen tabaga. 10 Na di kaguyu nangyu nebe kuyut ku demen tugad. Na én alò saul na talumfà nebeyu i tagnè lsakyu du i to nun nimò gablà banlé i gulandean.
11 “Na balù nè syudad ku demen tukay banwe gukelyu di kaguyu mngabal gamu i to mgafè i mayè fyak gamu di gumnean, na déén gumilèyu kel di kdàyu i banwen. 12 Na di kyakyu di gumnean manyu di dad to déén, ‘Fye ku i ktanak nawa mnè di gamu.’ 13 Na ku dnawatla gamu, mnè sa di dale ktanak nawa nebeyu, bay ku làla gamu dnawat gulê di gamu i fye gmanyu. 14 Na ku nun dad to là dmawat gamu na là flinge i tdòyu, kakesyu kfung i blìyu di kdàyu di gumnèla ku demen banwela. 15 Na tulengu gamu i kaglutan, di duh kukum Dwata dad to, balù too maflayam dad to sasè mdà di dad banwe Sodom na Gomora, mdatah fa kaflayam i dad to di banwe tnagakyu.”

I dad kaflayam gnagu i dad to Dwata (Mark 13:9-13; Luk 12:2-19)

16 Na man Dyisas, “Flinge gamu! Dekta gamu di dad to mayè fsasè gamu. Salngad gamu bilibili gbol di dad labè ayem di bnas. Taman ganbetyu dad ulad too fulung meye i kagula, na ganbetyu dad abun too nun ldamla du fye landè gudmalam gamu. 17 Hae, fafye gamu, du nun kadang dad to kamfè gamu, du nebela gamu di usay di dad mdatah ganlal, na sankélla gamu di lam i galla gusatdò. 18 Na mdà di ksasatuyu di deg nebela gamu di muna i dad mdatah mukum, én gubirnador na balù i harìla. Kabay én sa i dalanyu samtulen di dale na di dad to ise Dyu i Fye Tulen gablà di deg. 19 Na di kakfèla gamu nangyu fsamuk nawayu gablà di dad timelyu dale na i fye kmanyu dun, du di bang ktadagyu déén blé Dwata di gamu i fye timelyu. 20 Du ise mdà di gamu fandam i dad manyu kadang, bay mdà di Tulus Màyu Dwata.
21 “Na di bang én kadang, én nimò i dademe to bléla di fati balù i dad flanekla, na i dad mà bléla dad ngàla. Na i dademe dad ngà dnuenla dad tuala na fafatila. 22 Na knang gamu nawa i kdee dad to du

gamu dad togu. Kabay ku simto gamtayud kel di gusenan, galwà kenen. 23 Na ku fanlayamla gamu di satu banwe mila gamu di dademe, du tulengu gamu i kaglutan, di là fa fnge i nimòyu di kdee dad banwe di Israél, takel agu i dnagit Tingà To.

24 "I to tdò là mdatah di to tamdò kenen, na i lifan là mdatah di amun. 25 Taman nang gamu tikeng ku sasè kibòla gamu salngad deg. Gablà ku salngad kibòla i dad to tdò di to tamdò dale na ku salngad kibòla i dad lifan di amula. Ku én katlola deg Bélsébul, dunan Satanas, tan fa ksasè katlola gamu dad togu.

26 "Kabay balù én nang gamu likò dale, du i kdee gbuni, teen sa kadang, na i kdee là gadè di bang ani, gadè sa kadang. 27 I kdee tatulengu gamu di alò gito, tulenyu kadang di kdee dad to. I taungaggu di gamu, kityu kadang di kdee dad to di lwà. 28 Na nang gamu likò i dad to, du alò lawehyu i gfatila, bay làla gfati i layefyu. Kabay én kanlikòyu Dwata i to gafalmo i lawehyu na layefyu di lanaw lifoh. 29 Fandamyu sa kun i kalsidaw galla fabli lwe bnayad alò file kadakù, bay silang tatek satu di dale ku faloh i Màyu Dwata. 30 Na gamu dad to, balù file balu wakyu, tagse Dwata kdeela. 31 Taman nang gamu likò du di Dwata too gamu mabtas fa di dad kalsidaw.

I to nfun Dyisas ditù di Maan (Luk 12:8-9)

32 "Na balù simto to mfun deg di muna i dad to, nfungu di muna i Màgu di langit. 33 Kabay i to là mfun deg di muna i dad to, làgu kenen nfun di muna i Magu di langit.

I sundang nebe Dyisas di tah tanà (Luk 12:51-53; 14:26-27)

34 "Nangyu fandam ku én duengu salu dini di tah tanà du mebe agu ksasatu nawa. Ise ku ksasatu nawa i nebegu dini, bay én nebegu sundang du baling snang nawa i dad to mdà di deg. 35 Mdà di ksalugu dini snang nawa i tingà lagi na maan, na i tingà libun na yêan, na i libun tmewe na tewen libun. 36 Na i too mnang nawa i dad togu kadang, dunan i dademela di gumnèla.

37 "Na i to mbong nawan maan na yéan mdatah fa di kalbong nawan deg, là gablà nfungu, na salngad i to mbong nawa i tingaan mdatah di kalbong nawan deg, là gablà nfungu. 38 Na ku nun to là mebe i krusan na too mlalò deg, là gablà nfungu. 39 Kabay i to kmabas i nawan, knean lana di kenen. Kabay i to mati mdà di klaloan deg, gamdawat nawan landè sen.

I untung gdawat i dad to dmawat i dad to Dwata (Mark 9:41)

40 "Na balù simto i dmawat gamu dnawatan agu. Na ku simto dmawat deg dnawatan i Màgu Dwata i mdek deg. 41 Na ku simto dmawat i tugad Dwata, mdà di kdek Dwata kenen, salngad untung gdawatan di gdawat i tugad Dwata. Na salngad én, ku simto dmawat i to matlu du mdà di katlun, salngad untungan di to matlu. 42 Na tulengu gamu i kaglutan, nun untung di fulé duh i to mlé balù alò satu basu yéél tno di satu mdanà to du kenen satu to mlalò deg."

11

I kafsalek Dyan Gal Munyag gablà ku Dyisas (Luk 7:18-35)

1 Kafnge Dyisas tamdò i dad sfalò lwe to gal mlalò kenen, mdà kenen du tamdò di dademe banwe mdadong déén.

2 Na Dyan Gal Munyag, tabnilanggù kenen, na di kaklingen gablà di dad mgimò Krayst dekan dademe dad gal mlalò kenen di ku Dyisas, 3 du fsalekan ku Dyisas, manan, "Ge kè i to dek Dwata dini i sanfatanmi ku nun fa dademe fatanmi?"

4 Tmimel Dyisas, manan, "Samfulê gamu di ku Dyan na tulenyu kenen i kdee lingeyu na teenyu dini. 5 Mite i dad butè, gagu i dad kimay, landè ksik i dad to tanfig du mgulê, mlinge i dad bakong, mto lêman i dad mati, na tatulen di dad to landè i Fye Tulen mdà di Dwata. 6 Na manyu di ku Dyan, too nun kafye di dad to ku là lwe nawala di kafaglutla di deg."

7 Na di kdà i dad to dek Dyan, tambù Dyisas talù di dad to déén gablà di ku Dyan, manan, "Di ksaluyu ditù di ku Dyan déén di banwe landè to mnè déén, tan i kayèyu teen? Ise sa ku én neyeyu kalon wal i nus. 8 Na du ise én, ken én taneyeyu satu to

too fye klaweh. Kabay ise én kè, du dad
to kamlaweh i too fye klaweh mnè di dad
malbang gumnè i dad harì. 9 Na du ise én,
tan sa neyeyu? Én kè neyeyu satu tugad
Dwata? Na glut, satu tugad Dwata kenen,
bay tulengu gamu, mdatah fa nimò Dyan
di dademen tugad Dwata, 10 du Dyan ani i
to gman Dwata di Tnaluan, manan,
'Dekgu i saliggu muna di ge,
du fatlagad i dalanam na fgadè i kake-
lam.'
11 Na tulengu gamu i kaglutan, landè fa
to lmen sut gasngad di kdatah Dyan Gal
Munyag, bay balù mdatah Dyan di kdee
dad to kel i ani, ku simto to gakuf di kagot
Dwata, balù kel di too mdanà to faglut di
deg, mdatah fa di ku Dyan. 12 Na tambù
fa di katdò Dyan Gal Munyag kel ani too
teen kgal kagot Dwata. Na dad to labè,
too ale fgal fye gfusuk ale. 13 Hae, du i
kdee Tnalù Dwata fagu di dad tugadan na
i flaloan fagu di ku Mosis, toola santulen
i kagot Dwata kel di bang Dyan ani. 14 Na
ku mayè gamu faglut i manla, tagadèyu
moon i to salngad ku Ilaydya sanfatanito
dunan Dyan. 15 Taman flinge gamu ku nun
klingeyu!"

16 Na fadlug Dyisas tamdò, manan, "Na
tan guflingengu i dad to di bang ani? Flin-
gengu ale di dad ngà sudeng di fadyan.
Là ale mayè magin i dademela magaf, du
tamlo dademe, manla,
17 'Tamalandag gami i lingag i kasdeme,
bay là gamu sayew.
Na lingagmi i lingag kalbang,
bay là gamu mngel.'
18 Salngad én i ksalu Dyan dini, gal kenen
fwasa na là minum binu, bay là ale mayè
na balingla man, kun, 'Tabnusaw kenen.'
19 Na agu, i dnagit Tingà To, salu agu dini
na kmaan na minum, na én manla, kun,
'Neyeyu i to ani, tyan kenen na gal flangal.
Na i dademen sgalak, dunan i dad sasè to
gal mwè bayad buhis na i dad to gal mlafà
i flalò Dwata.' Én manla, bay i gumiteyu na
i nimò satu to mdà di kfulung Dwata, di ulê
i nimoan."

I dad banwe i dad to là msal di salàla (Luk 10:13-15)

20 Na nngak Dyisas i dad to mdà di dad
banwe gumimoan i dee tnikeng, du là ale
fa msal di dad salàla, manan, 21 "Magakdo
gamu dad to di banwe Korasin! Na gamu
di banwe Bétsayda! Ku tateen i dad to ise
Dyu di dad banwe Tiro na Sidon i dad
tnikeng tanimògu déén di gamu, tamlo ale
msal na lamsak i saku, na mubul i abu di
ulula mdà di klidùla dad salàla, bay gamu
là sa msal! 22 Taman mangu di gamu ani,
balù blat kaflayam i dad to mdà di Tiro
na Sidon, mlaan fa di gamu kaflayam di
duh kukum Dwata. 23 Na gamu dad to di
banwe Kafernaum, mayè gamu fdatah i
ktoyu kel di langit. Kabay fan bat gamu
baling di lanaw lifoh. Ku tateen i dad to
sasè di banwe Sodom i dad tnikeng tan-
imògu déén di gamu, là malmo banwela
kel ani. 24 Taman mangu di gamu ani,
balù blat kaflayam i dad to mdà di Sodom,
mlaan fa di gamu kaflayam di duh kukum
Dwata."
25 Na di bang én dmasal Dyisas, manan,
"E Mà, Amu magot i langit na tanà, mlé agu
fye di ge du i bunim di dad to too fulung
na i dad to mdatah gnadè, tafitem di dad to
mdanà salngad i dad malnak ngà. 26 Hae
Mà, mgimò ani, du ani knayeam."
27 Na man Dyisas di dad to, "Tasalig Mà di
deg i kdee. Na landè gmadè i Tingà Dwata,
galwà di Maan. Na landè gmadè i Maan
galwà di Tingaan na dad to kayègu gufgadè
kenen."

I kaftud nawa i dad to mimen dad tdò Dyisas (Luk 10:21-22)

28 "I kdeeyu mlungay mdà di blat nebeyu
salu gamu di deg na banléta gamu kaftud.
29 Nimenyu i tdògu na ganbetyu agu, na
nun sa kaftudyu du too nun kakdogu na
kafdanà i ktogu. 30 Là malima i flalògu
gamu, na là blat i fimògu."

12

I fye nimò di Duh Kaftud (Mark 2:23-28; Luk 6:1-5)

1 Kafnge én, di satu Duh Kaftud i dad Dyu
magu ale Dyisas di dalan di satu nligo. Na
bitil dad gal mlalò kenen, taman di slengla
magu beg ale kambang là dee dad kigan

trigu, du knilewla. 2 Kabay di kite i dad
Farisi i nimòla, manla di ku Dyisas, “Neyem
i nimò dad gal mlalò ge! Nlafàla i flalò
blé Dwata fagu di ku Mosis du baling ale
kamtu di Duh Kaftud.”
3 Kabay tmimel Dyisas, manan, “Kan kè?
Làyu lmen masa i nimò Harì Dabid du mdà
di kbitilan na kbitil i dademen? 4 Là kenen
fansalà Dwata balù fusuk kenen di Gumnè
Dwata na nwean i fan blé di Dwata, na
blén di dad ton, na kdeela kmaan. Na
blaam én alò fakay kmaan dun i dad baito
di Dwata. 5 Na làyu kè lmen masa i sulat
Mosis gablà di dad baito di Dwata mimò di
Bong Gumnean klit Duh Kaftud, na landè
salàla di klafàla i flalò Dwata gablà di Duh
Kaftud. 6 Na ani mangu di gamu, nun to
dini di munayu mabtas fa di Bong Gumnè
Dwata. 7 Ani man di Tnalù Dwata, ‘Ise ku
dsù lmanaf i knayègu, bay kasakdo.’ Ku
glabatyu ani làyu moon dnalam i dad to
landè salà, 8 du agu, i dnagit Tingà To, i
nun glal mangman i fakay nimò di Duh
Kaftud.”

I kafgulê Dyisas i to kengkeng i kmalan (Mark 3:1-6; Luk 6:6-11)

9 Na mdà Dyisas na fles fusuk di gal
gustifun dad Dyu. 10 Na nun lagi déén
kengkeng bali kmalan. Na nun dad to déén
meye dalanla dmalam ku Dyisas di salà,
taman snalekla kenen, manla, “Fakay dé
di flalò Dwata ku fangulê i to nun tduk di
Duh Kaftud ku là?” 11 Kabay tmimel Dyisas
dale, manan, “Ku nun bilibiliyu mtatek di
mngalam sol di Duh Kaftud tan i nimòyu?
Làyu kè falwà dun balù fa di Duh Kaftud?
12 Na too mabtas fa i to di bilibili! Taman
snalekgu gamu, fakay dé di flalò Dwata ku
tnabengito i demeito to di Duh Kaftud ku
là?”
13 Kafnge én, man Dyisas di to kengkeng
i kmalan, manan, “Bankem i kmalam.” Na
banken. Na mgulê i kmalan na tasalngad
di balin. 14 Kitela ani lamwà dad Farisi du
stulen ku tan kfagula mati ku Dyisas.

I salig mgalék Dwata

15 Na du gadè Dyisas i ayè dad Farisi
mati kenen, taman mdà kenen di banwe
én. Kabay too dee dad to mlalò kenen na
fangulé an i kdee dad to déén i nun tduk.
16 Kabay fnangan ale tmulen di dademe
dad to ku simto kenen. 17 I nimò Dyisas ani
i kagdohò i gman Dwata fagu di tugadan
Isaya, manan,

18 “Ani saliggu tamgalékgu,
toogu kenen kando na too fye nawagu
kenen.
Fnègu di kenen i Tulusgu,
na fgadean di kdee dad to i kukumgu
too matlu.
19 Na là kenen samdal dad dmuen kenen ku
demen faltê,
na laan falbong i taluan di dalan.
20 I dad to mnè di klungay tnabengan;
ku fkahta di law tabluk laan fles tanfò,
na i salò fan mati laan fles fnati.
Fantahaan i nawan,
kel di bang katu i tlu nimò di kdee sasè.
21 Na nun fanden i dad to di klamang
banwe du mdà di kenen.”

I gumdà tulus Dyisas (Mark 3:20-30; Luk 6:43-45; Luk 11:14-23)

22 Na nun satu to nebela di ku Dyisas
butè na umu du nun busawan, bay fan-
guléan kenen taman gtalù na mite. 23 Na
too tikeng i kdee dad to na sasalek ale,
manla, “Kenen dé i bel Harì Dabid galito
fatan?”
24 Kabay di kaklinge dad Farisi ani,
manla, “Ise! Gaganan falwà dad busaw
fagu alò di tulus Bélsébul, i gumdatah dad
busaw.”
25 Na gadè Dyisas i fandamla, taman
manan dale, “Ku fkahta di kagot i satu harì
ku sunay ale i dad ton, malmo baling i
kagotan dale. Salngad ku fkahta di satu
syudad ku demen di satu malay ku sfati
slame ale, malmo baling i ksasatula. 26 Na
ku glut i manyu na Satanas i fafalwà dad
busaw nagotan, na snang ale nawa kadì,
na là kè malmo i kagotan? 27 Na ku glut,
Bélsébul i gumdà tulusgu falwà dad busaw,
simto kè gumdà tulus i dad mlalò gamu gal
falwà dad busaw? Gadèyu i tulusla mdà di
Dwata, na én sa gugmadèyu gsalà i manyu
gablà di deg. 28 Taman du én kafalwàgu
dad busaw mdà di Tulus Dwata, én sa i
gugmadèyu takel i kagot Dwata di dad to.
29 “Tafnisangu Satanas du landè to fakay
fusuk di gumnè i mgal to du mwè i knunan

ku laan funa kenen bnakus, bay ku tabnakus fakayan nwè balù tan kayean di gumnè i mgal to.
30 "Balù simto to là msen deg, dmuen deg, na balù simto to là tmabeng samtifun i dad to, balingan ale sanbalét. 31 Taman mangu di gamu fakay nlifet balù tan salà i dad to na balù tan sasè manla gablà di Dwata, bay ku nun to falmo dengeg i Mtiu Tulus fagu di ktaluan là nlifet Dwata i salaan. 32 I to talù sasè gablà di deg, i dnagit Tingà To, fakay nlifet, bay i to talù sasè gablà di Mtiu Tulus là maglifet salaan balù duh ani na kel di landè sen."
33 Na manan, "I kayu fye, fye kbungen, bay ku sasè i kayu, sasè kbungen. Én gudmilèyu i kayu ku fye ku demen sasè di kbungen. 34 E gamu, gambet gamu ulad du alò sasè i mnè di nawayu. Landè kibòyu talù fye du sasè gamu! Hae, du ku tan i mnè di nawa i satu to, én i lamwà di baan. 35 I fye to, fye lamwà di baan du mdà di dad fye busekan di lam i nawan. I sasè to, sasè lamwà di baan du mdà di sasè busekan di nawan. 36 Na tulengu gamu, di Duh Kukum Dwata là fakay ku là tmimel kdee to di kenen di kat talùla i landè gukmamu. 37 Du ku fye gmanyu laan gamu sa fanlayam. Bay ku sasè gmanyu fanlayaman gamu."

I tnikeng fni i dad ulu dad Dyu (Mark 8:11-12; Luk 11:29-32)

38 Kafnge én, nun dad Farisi na dademe dad tamdò i dad flalò blé Dwata di ku Mosis, manla di ku Dyisas, "To Tamdò, kayèmi ku fnitem gami i tnikeng ilè ge i To Mgalék Dwata."
39 Kabay tmimel Dyisas dale, manan, "Too sasè i dad to di bang ani. Takmagol ale Dwata na mni fa i tnikeng. Kabay landè tnikeng fite di gamu galwà di tnikeng teenyu kadang gambet gnagu i tugad Dwata Dyona. 40 Tlu duh na tlu butang klon di lam tien i bong nalaf na salngad én mkel di deg i dnagit Tingà To, du tlu duh na tlu butang mnè agu kadang di lam i tanà.
41 "Na di Duh Kukum Dwata kadang, tadag dad to mdà di banwe Ninibi du dmalam gamu du i nimòla di muna fa i satu gugmadè na gamu gablà fanlayam, du di kaklingela tdò Dyona msal ale di sasè nimòla, na i tamdò gamu ani mdatah fa di ku Dyona bay là gamu msal. 42 Na di Duh Kukum, lê tadag i réyna magot i banwe Siba du dmalam gamu dad to di bang ani, du i nimò libun ani di muna fa i gugmadè na gablà gamu fanlayam, du balù too mawag i gumdaan salu kenen di ku Harì Solomon du fye flinge i gnadean. Kabay nun mdatah gnadè di ku Harì Solomon dini di gamu ani, bay là gamu flinge."

I kasfulê i busaw talamwà (Luk 11:24-26)

43 Na fadlug Dyisas talù, manan, "Ku nun busaw talamwà di satu to, gal kenen magu di dad kafag banwe landè alì to du mngabal i gumanakan. Kabay ku landè teenan, 44 manan di kton, 'Samfulê agu di tagnè gumnègu.' Na kakelan di to tagnè gumnean, teenan landè mnè ditù na tamlaneb na maftifas. 45 Taman mdà i busaw mngé i dademen, na faginan fitu dad busaw i mdatah fa ksasèla di kenen. Na sdulê ale fusuk na fles mnè di kenen. Taman matnù i ksasè kagkah to én di katbuan di là fa lamwà i busaw. Na ani kadang gukel i dad to sasè di tah tanà di bang ani."

I yê Dyisas na i dad flanekan (Mark 3:31-35; Luk 8:19-21)

46 Di sleng Dyisas talù fa di dad to déén, takel i yéan na dad flanekan lagi. Tadag ale di lwà du kayèla stulen di kenen. 47 Na nun to tmulen kenen, manan, "Taditù yéam na dad flanekam tadag di lwà, na mayè ale stulen di ge."
48 Kabay tmimel Dyisas, manan, "Hae, bay simto kè yêgu, na simto dad flanekgu?" 49 Na tdoan dad to gal mlalò kenen, manan, "Ani sa i yêgu na dad flanekgu, 50 du ku simto mimò knayè i Màgu di langit, kenen i mgimò flanekgu lagi, na flanekgu libun na yêgu."

13

I fléd gablà di to smabul bnê (Mark 4:1-9; Luk 8:4-8)

1 Di duh atù lamwà Dyisas na salu kenen di kilil i bong lanaw, na sudeng ditù. 2 Na du too dee dad to stifun di safédan, taman myak kenen di tah i satu aweng na sudeng kenen déén du tamdò, na tadag i dad to

flinge di kilil lanaw. 3 Na too dee tulenan
dale fagu di fléd, manan, “Nun to salu di
nligon du smabul bnê. 4 Na di ksabulan
dun, nun dademe gsabul di bà dalan, na fti
tnukè i dad anuk di bnas. 5 Na nun dademe
gsabul di gumngifi tanà di tah i batu. Na
too mlal ktabòla du babu i tanà. 6 Kabay
di ksut i duh, sakuf i tabòla, na du là alì
dmalil mlanas ale. 7 Na nun dademe bnê
gsabul di lam walad nun sual. Na tmabò,
bay mlal kalnok i dad bnas, na mlimas i
dad tabò i bnê. 8 Kabay nun dademe bnê
sabul di gufye tanà, na too fye kbungen.
Nun dademe mlatu uléan, nun nam falò
uléan, na nun tlu falò uléan. 9 Taman flinge
gamu ku nun klingeyu!”

Gablà di katdò Dyisas fagu di fléd (Mark 4:10-12; Luk 8:9-10)

10 Na fdadong i dad gal mlalò ku Dyisas
di kenen, na smalek ale, manla, “Kan du
tamdò ge i dademe to fagu di fléd?”
11 Na tmimel Dyisas, manan, “Faglabatgu
gamu dad mlalò deg i dad gbuni gablà
di kagot Dwata, bay làgu faglabat dun di
dademe dad to. 12 Du i dad to nun kaglabat
i tdògu, tananù Dwata du fye too bong.
Kabay i dad to là fkah dun di nawala, nawì
Dwata balù i tukay kaglabatla.* 13 Taman
ani i duengu tamdò dale fagu di fléd du
balù meye ale là ale mite, na balù flinge
ale là ale mlinge, na là ale gamlabat.

14 “Én man Dwata fagu di tugadan Isaya
tagdohò di dad to ani, du manan,
‘Balù too gamu flinge, knean là gamu gam-
labat,
na balù too gamu meye, là gamu mite,
15 du i dad to ani, tatoo mgal ulula,
na gambet snafangla i klingela,
na fnidangla matala,
du fye là ale mite na là ale flinge,
du ku là, gamlabat ale i kaglutan,
na tagakla i dad sasè nimòla,
du fye fangulêgu ale di dad salàla.’
16 “Kabay gamu dad gal mlalò deg, too
nun kafye gdawatyu du too mite i dad
matayu, na mlinge i dad klingeyu.
17 “Na tulengu gamu i kaglutan, mdà
di muna fa too dee dad tugad Dwata na
dademe dad to Dwata too mayè mite i
tateenyu, bay landè kibòla mite dun, na
mayè ale mlinge i lingeyu, bay landè kibòla
mlinge dun.”

I gumtatek i fléd gablà di bnê gsabul (Mark 4:13-20; Luk 8:11-15)

18 “Na taman flinge gamu i gumtatek i
fléd gablà di to smabul bnê. 19 Ku nun
dad to mlinge i tdò gablà di kagot Dwata,
bay làla glabat dun, gasil salu Satanas di
dale du nwean di nawala i Tnalù Dwata
talingela. I kagkah dad to ani salngad i
dalan gugsabul dad bnê. 20 Na i mngifi tanà
di tah batu gugsabul i dademe bnê, dunan
i dad to too lehew dmawat Tnalù Dwata di
kaklingela dun, 21 bay landè gudmalilan di
nawala, taman là mlo ktayudla, du di kakel
i kalima na kaflayam mdà di kdawatla i
Tnalù Dwata, mlal ale tmagak i kafaglutla.
22 Na i tanà gugsabul bnê i gutmabò dad
walad nun sual, dunan i dad to mlinge
Tnalù Dwata, bay dee gusbalét i nawala
gablà di knèla di tah tanà na i kiballa knun.
Taman landè ulê Tnalù Dwata di dale.
23 Kabay i fye tanà gusmabul i dademe
bnê, dunan i dad to mlinge na gamlabat
Tnalù Dwata, na too nun uléan di nawala,
nun mlatu i uléan, na dademe nam falò, na
dademe tlu falò.”

I fléd gablà di dad bnas tmabò di fule

24 Kafnge én nun tulen Dyisas satu fléd,
manan, “Flingengu i kagot Dwata di satu
to smabul i too fye bnê di nligon. 25 Kabay
sleng i dad ton kudang, nun satu to mnang
nawa kenen salu di nligon na én sabulan
déén bnê i bnas na mdà. 26 Na silangla dilè
i dad bnas, di ktabò i fule na tambù lamwà
i dad kiganan.
27 “Na salu i dad salig i mfun i fule di
kenen, na manla, ‘Amu, too fye kè i bnê
sabulito di nligom taman nè gumdà i dad
bnas ani?’
28 “Na tmimel i mfun, manan, ‘Nun to
mnang nawa deg smabul bnas ani.’ Na
smalek ale lêman, manla, ‘Mayè ge kè ku
nsòmi i dad bnas ani?’
29 “Kabay manan, ‘Bayàyu nsò i dad
bnas, ken balingyu gakuf nsò dad fule.
30 Falohyu ale salnok kel di bang kamtu

* **13:12** Satu kubad ani dunan: Du i to nun, tananù i nfunan, bay i to landè alì, nawì balù i tukay di kenen.

du mangu kadang di dad to kamtu, santifunyu funa i dad bnas, na bnatangyu du ntam. Kabay i fye, santifunyu na fkahyu di folgu.' "

I fléd gablà i satu too tukay bnê (Mark 4:30-32; Luk 13:18-19)

31 Kafnge én, tulenan dale satu fléd, manan, "Satu guflingengu i kagot Dwata dunan i tukay bnê fule satu to di nligon. 32 Na i bnê én tukay fa di kdee dademe bnê, bay di taktaboan, baling too bong di dademe fule du tamgimò bong kayu gusmalal i dad anuk di bnas di dad fangan."

I fléd gablà di falnok fan (Mark 4:33-34; Luk 13:20-21)

33 Na tnulenan ale i satu fléd, manan, "Satu guflingengu i kagot Dwata dunan i falnok fan nwè i satu libun du bolan di tlu gantang arina, na too masbool na too lamnok."

34 I kdee tdò Dyisas di dee dad to slame fagun di fléd. Landè tdoan di dale ku laan fagu di fléd.

35 I nimò Dyisas ani i kagdohò i gman Dwata fagu di tugadan, manan,

"Tamdò agu fagu di fléd,
na tulengu i dad gbuni mdà di kimò i banwe."

I gumtatek i fléd gablà di bnas tmabò di fule

36 Kafnge én, tnagak Dyisas i dee dad to déén, na fusuk kenen di lam i gumnè. Na fdadong i dad gal mlalò kenen, na manla, "Tulenam gami i gumtatek i fléd gablà di dad bnas di tanà i to smabul bnê."

37 Na tmimel Dyisas, manan, "I to smabul i fye bnê dunan agu, i dnagit Tingà To. 38 I tanà gusmabul bnê dunan i klamang banwe, na i gumtatek i dad fye bnê dunan i dad to gakuf di kagot Dwata, na i dad bnas dunan i dad to nfun Satanas. 39 Na i to mnang nawa deg, i smabul i dad bnas, dunan Satanas. Na i bang kaktu dunan i gusen i banwe, na i dad kamtu dunan dad kasaligan Dwata.

40 "Na i kibòla i dad bnas, santifun na snakufla di lifoh, dunan i kibòla kadang di gusen i banwe. 41 Agu, i dnagit Tingà To, én nimògu di bang én, dekgu i dad kasaligangu du fye nwèla i kdee gamgebe i dad to di kagsalà na i kdee dad to mimò sasè gbol di dad to di kagotgu. 42 Na batla ale di too minit lifoh gumlanula na gukminggat i kifanla. 43 Kafnge én, i dad to matlu di kite Dwata too ale mneng di kagot i Màla Dwata gambet i kneng i duh. Taman fye flinge gamu, ku nun klingeyu!

I fléd gablà di knun gbuni

44 "Satu guflingengu i kagot Dwata dunan i too mabtas knun lbang di tanà. Kanto gakol satu to, gasilan lbang lêman. Na too lehew i to ani, taman mulê kenen du fablin i kdee knunan fye gbayadan i tanà, du fye gwean i too mabtas knun."

I fléd gablà di too mabtas mata tising dnagit férlas

45 "Satu guflingengu i kagot Dwata, dunan i satu to gal mayad dad mata tising too mabtas dnagit férlas. Lamngab kenen mngabal dad too fye férlas. 46 Di kiten i satu férlas too tatì fye, mulê kenen na fablin i kdee knunan, du bnayadan i too mabtas férlas.

I fléd Dyisas gablà di fukut

47 "Satu guflingengu i kagot Dwata lêman, dunan i satu fukut ftatek ditù di bong lanaw gamwè i dee sahal bung nalaf. 48 Na di kafnò i fukut, dyol i dad to ditù di kilil lanaw, na sudeng ale déén du nalékla dad nalaf. I dad fye nalaf fkahla di lam alatla, na dad sasè batla. 49 Ani kagkah di gusen i banwe. Salu dini i dad kasaligan dek Dwata na tnanila i dad to sasè di dad to matlu. 50 Na i dad to sasè, bat ale di too minit lifoh, déén di gumlanula na gukminggat i kifanla."

I kabtas i labi tdò Mosis na i falami tdò Dyisas

51 Na smalek Dyisas dale, manan, "Taglabatyu kè i kdee mangu gine?"

Na tmimel ale, manla, "Hae."

52 Taman manan, "Ku glabatyu, glabatyu i kagkah i to tagnè gmadè i flalò blé Dwata fagu di ku Mosis, na ku lê kenen mlalò i kagot Dwata salngad kenen di satu to too nun knunan di gumnean. Nun labi na nun falami knunan fakayan gumwè ku nun gukmamun dun."

Knangla Dyisas di banwe Nasarét (Mark 6:1-6; Luk 4:16-30)

53 Di kafnge Dyisas tmulen dad fléd, tna-
gakan i banwe én, 54 na samfulê kenen di
banwe gulamnokan. Na tamdò kenen di
gal gusatdò i dad Dyu. Na too tikeng i dad to
déén mlinge dun, manla, “Nè gugamwean
i gnadean ani? Na nè gumdà kfulungan
mimò tnikeng? 55 Laito kè dilè to ani? Ani
kè tingà karfintiro atù? Ise kè Méri yéan
na én dad flanekan Dyém, Dyosif, Simon,
na Dyudas? 56 Na dad flanekan libun dini
kè di banweito. Taman nè gumdà i bong
kfulungan?” 57 Na i dad to di banwen,
knangla kenen.

Kabay man Dyisas di dale, “I tugad
Dwata too mgafè balù tanè gugsalun, bay
én alò là mafè kenen i dad to di kenen too
banwe na di kenen too gumnè.” 58 Na là dee
dad tnikeng nimoan di banwe én du là ale
faglut di kenen.

14

I kfati Dyan Gal Munyag (Mark 6:14-29; Luk 9:7-9)

1 Di bang én nun linge Harì Hérod, i
mdatah ganlal di banwe Galili, gablà di
kdee tnikeng nimò Dyisas. 2 Na manan di
dad saligan, “Dyisas ani, dunan Dyan Gal
Munyag tamték mdà di fati, na én duen too
kenen mtulus.”

3 Ani manan, du tafakfean Dyan,
na fbakusan na fbilangguan du mdà
di ku Hérodiyas, yaan i flanekan Filif.
4 Fbilangguan du tagal man Dyan di kenen,
“Là fakay nlad yaan i flanekam.” 5 Na
kayean moon fnati Dyan, bay likò kenen
di dad to, du én fandamla, Dyan satu tugad
Dwata.

6 Kabay kel i duh kafaldam i ksut Hérod,
sayew i tingà Hérodiyas libun di muna i
kdee dad to malò i fista, na too mayè nawa
Hérod meye dun. 7 Taman makang kenen
di libun sayew, na smafà, manan, “Balù tan
i fnim, blégu ge!” 8 Na nimenan flau yéan,
na manan di ku Hérod, “Én kayègu, blém
deg ulu Dyan Gal Munyag, fafkaham di
bong fligo.” 9 Too mlidù nawa Harì Hérod di
fni i tingà én, bay landè kiboan du makang
kenen di muna i kdee dad to nlakan di
fista, taman dekan i sundalu blé di tingà
i fnin. 10 Na faklangan ulu Dyan déén di
bilanggù. 11 Na fkahla ulun di satu fligo,
na nebela di tingà, na flesan nebe di yéan.
12 Na i dad gal mlalò ku Dyan beg ale salu
ditù di bilanggù, na nwèla i lawehan du
lbangla. Na kafnge én salu ale di ku Dyisas
du tnulenla.

I kafkaan Dyisas mlukas lime libu dad to (Mark 6:30-44; Luk 9:10-17; Dyan 6:1-14)

13 Na di kaklinge Dyisas tafnati Dyan,
mdà ale na maweng salu di satu banwe
gulandè to. Kabay di kaklinge i dad to
i gusalun, mdà ale tmanà du fye lalòla
kenen. 14 Di ktufa Dyisas mdà di aweng,
teenan i dee dad to déén. Na toon ale kando
na fangulé an i dad to nun tduk.

15 Na di fan sdaf i duh salu dad gal mlalò
ku Dyisas di safédan, na manla, “Taflabi
nan, na landè gumnè mdadong dini. Fye
ku fdaam i dad to du fye mngabal ale
gumayadla knaan di dad malnak banwe
mdadong dini.”

16 Kabay man Dyisas, “Balù là ale mdà.
Gamu sa mlé dale knaan.”

17 Kabay manla di kenen, “Alò lime batù
fanmi dini na lwe nalaf.”

18 Man Dyisas, “Nebeyu dini di deg.”
19 Na fsudengan dad to di bnas, na nwean
i lime batù fan na lwe batù nalaf. Na
funan lngalà di langit du dmasal mlé fye di
Dwata. Na snatngaan i fan, na blén di dad
gal mlalò kenen na nalella di dad to. 20 Na
gamkaan i kdeela na bsol ale. Na santifun
i dad gal mlalò kenen i lukasan, na fnò i
sfalò lwe been gdèla. 21 Na i kdee dad lagi
kmaan mdadong lime libu, là gakuf nse i
dad libun na dad ngà kmaan.

I kagu Dyisas di tah lanaw (Mark 6:45-52; Dyan 6:15-21)

22 Kafnge én dek Dyisas muna dad gal
mlalò kenen smakay aweng mifal i bong
lanaw. Na ftagak Dyisas du fdaan i dad to.
23 Kafngen fdà i dad to, mnagad kenen di
satu bulul aloan satu du dmasal. Di kasdaf
i duh ditù fa Dyisas aloan satu. 24 Kabay di
bang én, mawag di kilil lanaw i aweng dad
gal mlalò kenen na glumfak lwek i awengla
du gsitongla i nus. 25 Taman tamayè mwal
salu Dyisas di dale tatì magu di tah lanaw.
26 Kabay di kitela kenen tatì magu di tah

lanaw, too ale likò. Manla, “Lmagol sa atù!”
Na mkit ale mdà di klikòla.
27 Kabay gasil talù Dyisas di dale, manan,
“Fangalyu nawayu du agu sa ani. Nang
gamu likò!”
28 Na talù Fiter, manan, “Amu, ku ge én,
fagum agu di tah lanaw salu di ge.”
29 Man Dyisas, “Salu ge dini.”
Taman tufa Fiter di aweng na magu di
tah lanaw salu di ku Dyisas. 30 Kabay
kagalyalon kbal i nus, talikò kenen, na tak-
agun galnab mkit kenen, manan, “E Amu,
tnabengam agu!”
31 Na gasil nagot Dyisas na nketan. Man
Dyisas, “Tay, too tukay ksaligam! Kan ku
lwe nawam?”
32 Na di kyakla di aweng, manak i nus.
33 Na i dademen di lam i aweng, mangamfù
ale di kenen, na manla, “Too glut kadì ge i
Tingà Dwata!”

I kafgulê Dyisas i dademe dad to di Génésarét (Mark 6:53-56)

34 Na fles ale mifal di lanaw, na ditù gud-
muungla di banwe Génésarét. 35 Na di kdilè
i dad to déén ku Dyisas fafngéla i dad nun
tduk mdà di klamang banwe, na nebela di
kenen. 36 Na fakdo ale di ku Dyisas began
fagot dale balù alò kilil i klawehan. Na balù
simto magot dun, mgulê sa.

15

I kalob i dad to Dyu (Mark 7:1-13)

1 Na di slà én, nun dad Farisi na dad
tamdò dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis
mdà di syudad Dyérusalém salu di ku Dy-
isas na smalek, 2 manla, “Kan kè duen i dad
gal mlalò ge mlafà i tdò flalò i dad gutam-
bulito? Là ale malob di fan ale kmaan.”
3 Na tmimel Dyisas, manan, “Na gamu,
kan kè duenyu mlafà i flalò Dwata, du fye
gimenyu i gamu flalò? 4 Du ani flalò Dwata,
‘Nafèyu i màyu na yêyu,’ na ‘Ku simto to
talù sasè gablà di maan ku demen yéan
fnati.’ 5 Nlafàyu sa du én balingyu tdò, ku
nun tabeng fan blé satu to di dad tuan,
na fakay kun, ku manan, ‘I fangu tabeng
gamu tagablégu di Dwata.’ 6 Na fakay kun,
ku talaan nan nafè i dad tuan fagu di
tabeng én. Ani i kfaguyu kmagol i Tnalù
Dwata du fye gimenyu gamu flalò. 7 Tay,
gamu tatì flingu mimen Dwata! Too glut i
man Dwata gablà di gamu fagu di tugadan
Isaya, manan,

8 ‘I dad to ani mafè deg bay alò di bàla,
bay too mawag i nawala di deg.
9 Taman landè gukmamu i kfangamfùla di
deg,
du i tdò manla mdà di Dwata, mdà alò
di dad to.’ ”

I gumdà salà i dad to (Mark 7:14-23)

10 Kafnge én, tlo Dyisas i dad to di safédan,
na manan di dale, “Too gamu flinge na
fnaglabatyu i mangu! 11 Ise én gafagsik i
satu to i fkah di lam baan, bay én gafagsik
kenen i sasè lamwà di baan.”
12 Na fdadong i dad gal mlalò kenen
du snalekla, manla, “Gadeam kè tamduk
nawa i dad Farisi ge mdà di gmanam
gine?”
13 Na tmimel Dyisas fagu di fléd, manan,
“I kdee fule i là fule i Màgu di langit nsò
kadang gagin i dalilan. 14 Tatìyu ale fbayà,
du balù ku malak ale i dademela to, sal-
ngad ale i dad to butè. Na ku i to butè malak
i satu to butè, lwe ale baling tatek di sol.”
15 Kabay man Fiter di kenen, “Tabyà,
nubadam di gami i gumtatek i fléd gine.”
16 Na man Dyisas, “Balù gamu, là gamu
fa gamlabat? 17 Làyu kè glabat, i fusuk di
bà i satu to salu di tienan na fles lamwà di
lawehan? 18 Kabay i kdee sasè lamwà di bà
i satu to, fdu di nawan, na én sa i gafsalà
kenen. 19 Hae, du i nawa gumdà dad sasè
fandam gamgebe i to di kbanò, klafà yaan,
ksaféd i to ise yaanan, ktaku, ktulen kéng
di usay, na ktalù sasè gablà di demen to.
20 Ani sa gafsalà i to, bay ku kmaan kenen
di là fa malob ise én gafsalà kenen.”

I kafaglut i libun ise Dyu (Mark 7:24-30)

21 Na tnagak Dyisas i banwe én, na fles
salu di banwe mdadong di dad syudad Tiro
na Sidon. 22 Na nun mnè déén satu libun ise
Dyu mdà di banwe Kanaan. Na salu kenen
di ku Dyisas, na toon falbong i taluan fakdo
ku Dyisas, manan, “E Amu, bel Harì Dabid,

kandom agu, du too maflayam tingàgu libun du nun busawan."
23 Kabay là tmimel Dyisas, taman fdadong i dad gal mlalò kenen, na fnila, "Tabyà, blém di kenen i fnin, du fye mdà kenen du toon ito sanlalò na too mugak!"
24 Na man Dyisas, "Kabay én alò gumdek Dwata deg di bel Israél, du salngad ale i dad bilibili lana."
25 Kabay fdadong i libun na lkuad kenen di blian, manan, "Amu, begam agu tnabeng."
26 Na tmimel Dyisas fagu di fléd, manan, "Là fakay nwè i knaan i dad ngà na blé di dad ayem."
27 Na tmimel i libun, manan, "Hae, Amu, gadègu én, bay balù dad ayem gamkaan i samel mtatek mdà di gukmaan i dad funla."
28 Na man Dyisas di kenen, "Libun, too bong i ksaligam! Blégu di ge i fnim." Kmanan én, mgulê i tingaan.

I kafgulê Dyisas i dee bung tduk i dad to

29 Na tnagak Dyisas i banwe én, na magu di kilil i bong lanaw Galili. Na fles kenen mnagad di satu bulul, na déén gusudengan. 30 Na too dee dad to salu di kenen, na nebela i dad to kimay, dad fatok, dad butè, dad to umu, na dademe fa dad to nun tduk. Fnèla di safèd Dyisas, na fangulé an ale. 31 Taman too tikeng i dee dad to di kitela i nimò Dyisas, du gtalù i dad to umu, sikof lêman i dad to fatok, gagu i dad to kimay, na mite i dad to butè. Na dnayenla i Dwata fnangamfù dad bel Israél.

I kafkaan Dyisas i fat libu dad to (Mark 8:1-10)

32 Na tlo Dyisas i dad gal mlalò kenen di safédan, na manan, "Toogu kando i dad to stifun dini. Tatlu duhla fanak dini di safédgu, na talandè knaanla. Là agu mayè fdà dale ku landè knaanla, du ken mtafî ale di dalan."
33 Na man dad gal mlalò kenen, "Nè gumwèmi knaan di banwe ani gablà fkaan i kdee dad to ani. Fye ku nun to mnè dini!"
34 Na smalek Dyisas, manan, "File batù fanyu?"
Na manla, "Alò fitu, na nun malnak nalaf bay là dee."
35 Na dek Dyisas i kdee dad to sudeng di tanà. 36 Na nwean i fitu batù fan na i dad nalaf na funa kenen dmasal mlé fye di Dwata. Kafnge én, snatngaan na blén di dad gal mlalò kenen, du fye nalella di kdee dad to. 37 Na kmaan i dad to, na bsol ale, na i gdè knaan nuku, fitu been fnò. 38 Na i kdee dad lagi kmaan nun fat libu, na là gakuf nse i dad libun na dad ngà kmaan. 39 Na kafnge Dyisas fdà dad to, smakay kenen aweng salu di banwe Magadan.

16

I kafni dad Farisi tnikeng (Mark 8:11-13; Luk 12:54-56)

1 Nun dad Farisi na dad Sadusi salu di ku Dyisas du tnilewla kenen. Taman mni ale tnikeng mdà di langit gugmadèla kenen i dek Dwata. 2 Kabay ani timel Dyisas, manan, "Ku fan sdaf i duh na too fulè i langit, galyu man, 'Too fye tanà fayah.' 3 Kabay ku taflafus na fulè i langit, manyu, 'Sasè tanà kadang du fulè i langit na labnang.' Fulung gamu meye dad ilè di langit du fye gadèyu kagkah i tanà, bay là gamu fulung meye i dad ilè gugmadèyu i nimò Dwata di bang ani. 4 Too sasè i dad to di bang ani! Alò dad to takmagol Dwata i mni fa i tnikeng, bay landè tnikeng fitegu di gamu galwà di tnikeng teenyu kadang, dunan i gnagugu gambet i gnagu Dyona."
Na kafnge én, tnagakan i dad Farisi na dad Sadusi na mdà kenen.

I kafngewe Dyisas gablà di tdò dad Farisi na Sadusi (Mark 8:14-21)

5 Di kifal i dad gal mlalò ku Dyisas i bong lanaw, taglifetla mebe i fan bnatula.
6 Na fanngewe ale Dyisas, manan, "Tooyu fangeye i gambet bulung falnok fan dad Farisi na Sadusi."
7 Na là ale gamlabat taman stulen ale, manla, "Manan én kè du landè fan nebeito."
8 Kabay gadè Dyisas gsalà i kaglabatla, taman manan di dale, "Tay, ktukay i ksaligyu di deg! Kan ku stulen gamu gablà di làyu kgebe fan? 9 Là gamu fa gamlabat kel ani? Taglifetyu kè i lime batù fan fkaangu i lime libu dad to? File kè been gukuyu i gdèla?

10 “Na taglifetyu kè i fitu batù fan
fkaangu i fat libu dad to? File kè been
gukuyu i gdè?
11 “Kan kè i duenyu là gamlabat na ise ku
btal fan i mangu? Én mangu dunan ani,
‘Tooyu fangeye i gambet falnok fan dad
Farisi na Sadusi.’ ”
12 Na ko fa i dad gal mlalò kenen gamla-
bat ise ku btal falnok fan i manan, bay én
fye fangeyela i tdò dad Farisi na Sadusi.

I gman Fiter gablà ku Dyisas (Mark 8:27-30; Luk 9:18-21)

13 Na salu ale Dyisas di dad malnak
banwe mdadong di lunsud Sisariya Filifos,
na ditù gusmalekan dad gal mlalò kenen,
manan, “Tan man i dad to gablà di deg i
dnagit Tingà To? Simto agu kun?”
14 Na manla, “Man dademe, ge kun Dyan
Gal Munyag. Man dademe, Ilaydya. Na
dademe, manla ge kun Dyérimaya ku de-
men satu di dademe tugad Dwata.”
15 Na man Dyisas di dale, “Kabay gamu,
tan i manyu? Simto agu kè?”
16 Na tmimel Simon Fiter, manan, “Ge sa
i Krayst, i Mgalék Dwata mebe i kagotan.
Ge sa Tingà i too mto Dwata.”
17 Man Dyisas di kenen, “Simon, tingà
Dyona too nun kafyem mdà di Dwata, du
ise ku to i faglabat dun di ge, bay Màgu di
langit, i fgadè dun di ge. 18 Taman dnagitgu
ge Fiter du gambet ge i mgal batu. Na di
batu ani gufdakgu gumnègu, dunan i dad
to faglut di deg. Na landè gamfisan dale,
balù fati. 19 Blégu di ge i kaglut lamwa i
dalan dad to salu di kagot Dwata, gambet
ge magot i kunsì gamgukà i langit. Na ku
tan i fnangam dini, fnang Dwata di langit,
na ku tan i faloham dini di tah tanà, faloh
Dwata di langit.”
20 Kafnge én, fnang Dyisas i dad mlalò
kenen tmulen di balù simto to, ku kenen i
Krayst, i Mgalék Dwata.

I kafgadè Dyisas i kfatin (Mark 8:31-9:1; Luk 9:22-27)

21 Mdà di bang én, tambù Dyisas fgadè
di dad gal mlalò kenen gablà di fan mkel
di kenen, manan, “Là fakay ku là agu
salu di syudad Dyérusalém, na magu di dee
kaflayam ditù mdà di dad tua gal mebe i
dad to Dyu na i dad ulu i dad bà di Dwata
na i dad tamdò i flalò blé Dwata fagu di ku
Mosis. Fnatila agu, bay nték agu mdà di fati
di gatlun duh.”
22 Na ani duen Fiter mebe kenen di kilil
na nngakan, manan, “Amu, là faloh Dwata
i manam. Là fakay ku én mkel di ge.”
23 Kabay falê Dyisas di ku Fiter, manan,
“Fawag ge di deg, Satanas! Kayeam nsang
i knayè Dwata, du ise di Dwata gumdà i
fandamam bay di to.”
24 Kafnge én, talù Dyisas di dad gal mlalò
kenen, manan, “Ku nun to mayè mlalò deg,
là fakay ku laan knagol knayè i kton, na
mebe i krusan, na too mlalò deg. 25 Du
ku simto kmabas i nawan, knean mati.
Kabay ku simto mati du mdà di klaloan
deg, nun nawan landè sen. 26 Balù gfun
satu to i kdee fye dini tah tanà, tan i gu-
fyen ku baling lana di kenen i nawa landè
sen? Landè, du landè fakayan blé du fye
gbawian i nawan landè sen. 27 Du là mlo
i kasfulêgu, agu i dnagit Tingà To, magin
i bong kdatah Màgu, na dad kasaliganan.
Na di duh én bnalasgu i kdee tamgimò kat
satu to. 28 Tulengu gamu i kaglutan, nun
di gamu tadag dini là mati kel di kiteyu
deg, i dnagit Tingà To, salu dini di kebegu
i kagotgu.”

17

I kgili baweh Dyisas (Mark 9:2-13; Luk 9:28-36)

1 Kafnge i nam butang, fagin Dyisas
Fiter, Dyém, na Dyan i flanek Dyém di satu
mdatah bulul, na landè to ditù alò ale. 2 Na
di klola meye di kenen mgili i bawehan.
Too mneng i bawehan salngad i duh, na
i klawehan mneng too bukay. 3 Na nun
msut déén Mosis na Ilaydya stulen di ke-
nen.
4 Na man Fiter di ku Dyisas, “Amu, too
fye du dini gami. Ku mayè ge, fdak agu tlu
slung dini, satu i ge, satu ku Mosis, na satu
ku Ilaydya.”
5 Na di slengan fa talù, maglimun ale
i labun too mneng, na nun talù mdà di
labun, manan, “Ani i tingàgu toogu kan-
bong nawa, na too fye i nawagu kenen.
Flinge gamu kenen!”
6 Kaklingela i talù mdà di labun, tatì ale
lamfan di tanà mdà di klikòla. 7 Kabay

fdadong Dyisas na nagotan ale, manan, “Tadag gamu na nang gamu likò.” 8 Na di ktukengla landè dademe to teenla alò Dyisas.

9 Na di kasolla mdà di bulul too ale nfang Dyisas, manan, “Nangyu tulen di balù simto i tateenyu ditù gine. Silangyu tulen ku tamték agu, i dnagit Tingà To, mdà di fati.”

10 Na smalek dad gal mlalò ku Dyisas, manla, “Kan ku gal man i dad to tamdò i flalò Dwata, na silang kel i To Mgalék Dwata ku takel lêman Ilaydya?”

11 Na man Dyisas, “Too glut, i muna kel i to gambet ku Ilaydya du fatlagadan i kdee. 12 Na tulengu gamu takel sa Ilaydya, bay là dnilè i dad to ku simto kenen, na balingla kenen fanlayam gusen i knayèla. Na salngad én kadang i nimòla di deg, agu i dnagit Tingà To.”

13 Na tlabo én kaglabat i dad gal mlalò kenen, i to manan ani dunan Dyan Gal Munyag.

I kafgulê Dyisas i tingà nun busaw (Mark 9:14-29; Luk 9:37-43)

14 Na di kasfulêla di kdee dad to stifun di dungan nun satu lagi salu di ku Dyisas na lkuad di munan, manan, 15 “Amu, begam kando tingàgu lagi! Bnabuy kenen na ku nkel i tdukan too kenen maflayam du fugen di lifoh ku demen di yéél. 16 Tanebegu kenen di dad gal mlalò ge, bay làla gagan fgulê kenen.”

17 Na tmimel Dyisas, manan, “E tay, gamu dad to di bang ani, landè kafaglutyu, na too gsalà i fandamyu. Bong klogu mnè di safédyu! Tan fa dé kaftahàgu i nawagu di gamu fye faglut gamu? Nebeyu dini i tingà.” 18 Na di kakel i tingà, nngak Dyisas i busawan, na lamwà, na tamgulê sa i tingà.

19 Na i dad gal mlalò ku Dyisas fdadong di kenen di alò ale déén du snalekla kenen, manla, “Tan duenmi là gmagan falwà i busaw gine?”

20 Na man Dyisas di dale, “Du là gablà i kafaglutyu. Tulengu gamu i kaglutan, balù tukay i kafaglutyu salngad kalbong i too tukay bnê mustasa gaganyu man di bulul ani, ‘Mili ge ditù!’ Na mili sa! Ku gambet én i kafaglutyu gaganyu mimò balù i tan! 21 (Kabay alò fagu di kdasal na i kafwasa gafalwàyu i busaw salngad ani.)”

I kafgadè Dyisas lêman gablà di kfatin (Mark 9:30-32; Luk 9:43-45)

22 Di kastifun i kdee dad gal mlalò ku Dyisas di banwe Galili, man Dyisas di dale, “Tamdadong i kablé deg, i dnagit Tingà To, di agot i dad to, 23 na fnatila agu, bay di gatlun duh nték mdà di fati.”

Di kmanan ani, too mlidù nawa i dad gal mlalò kenen.

I bayad gal tabeng di Bong Gumnè Dwata

24 Di kakel ale Dyisas di Kafernaum, nun dad to déén gal mwè bayad tabeng di Bong Gumnè Dwata fdadong di ku Fiter, na smalek ale, manla, “I to gal tamdò gamu, mlé kenen dé i bayad tabeng di Bong Gumnè Dwata?” 25 Na man Fiter, “Hae, mlé sa.”

Na di kasfulê Fiter di gumnèla, i muna talù Dyisas, manan, “Simon, tan i ge fandam gablà ani? Dini di tah tanà, i dad harì, simto gal gumwèla i bayad knun blé di harì? Mdà di dad ngàla ku demen di dademe dad to mnè di banwela?”

26 Na man Fiter, “Di dademe dad to gumwèla.”

Na man Dyisas, “Na ku én, balù là mlé dad ngà i harì. 27 Kabay balù fakay ku là agu mlé, knean mayad ite du ken mahal nawa dad to gal mwè i bayad. Taman salu ge di lanaw, na dmulé ge. Na i nalaf muna samkot, banngatam i baan du déén gumitem filak. Nweam na blém di dale i bayadta.”

18

I too mdatah to di kagot Dwata (Mark 9:33-37; Luk 9:46-48)

1 Di bang én fdadong di ku Dyisas i dad gal mlalò kenen na smalek ale, manla, “Simto i too mdatah to di kagot Dwata?”

2 Na tlo Dyisas satu tukay tingà di safédan du ftadagan di blengla, 3 na manan, “Tulengu gamu i kaglutan, silang gamu gfusuk di kagot Dwata ku mguman i fandamyu na salngad i fandam dad malnak ngà, 4 du i too mdatah di kagot Dwata dunan i to too fdanà i kton salngad i tingà ani.

I kgebe di salà (Mark 9:42-48; Luk 17:1-2)

5 “Na ku simto dmawat i satu to gambet i
tukay tingà ani du mdà di ksasatun di deg,
dnawatan agu. 6 Kabay ku simto gumdà i
satu to gamsalà, too kenen fanlayam. Fye
fa ku mgikat di lialan i bong giling batu, na
bat kenen di gumngalam i mahin, di laan
fa mgebe di salà satu di dad to faglut di deg
gambet tukay tingà ani.
7 “Magakdo i dad to di tah tanà du dee
dad gamgebe dale di salà. Na landè gutlag
ani, bay too sasè kagkah kadang i dad to
gumdà i dademe to gamsalà. 8 Na ku i
bali kmalam ku demen bali bliam mebe ge
di kimò sasè, fye fa baling ku kanlangam
na batam du fye là ge fles mimò sasè, du
fye fa ku fatok ge ku demen kimay na
nun nawam landè sen, di sikof kmalam
na bliam bay baling ge bat di lifoh landè
gusenan. 9 Na ku bali matam gamgebe ge
di kimò sasè, baling fye fa ku tanwilam na
batam du fye là ge fles mimò sasè. Fye fa
ku alò satu matam, na nun nawam landè
sen. Sasè ku balù sikof matam bay baling
ge bat di lanaw lifoh.”

I fléd gablà di bilibili lana (Luk 15:3-7)

10 “Too gamu fgeye du fye là mdanà
keyeyu i dad to gambet i dad ngà ani.
Tulengu gamu i kaglutan, i dad kasaligan
Dwata mifat dale gal mnè di saféd i Màgu
déén di langit. 11 (Na agu, i dnagit Tingà
To, i duengu salu dini di tah tanà du fye
falwàgu i dad to lana di Dwata mdà di
salàla.)*
12 “Di gamu fandam, tan nimò i mfun
mlatu bilibili ku lana i satu? Ise én ni-
moan kè, tnagakan i syem falò syem di bu-
lul gumtebla, du fanngabalan i satu lana?
13 Na tulengu gamu i kaglutan, ku teenan,
too lehew, mdatah fa i klehewan di syem
falò syem i là lmen lana. 14 Na salngad én,
là mayè i Màgu di langit ku lana di kenen
balù alò satu to gambet dad ngà ani.”

Gablà di flanekam gamsalà di ge

15 Na man Dyisas, “Ku nun flanekam di
kafaglut gamsalà di ge, salu ge di kenen
na tulenam kenen ku tan i gugsalaan di
ge, bay nimoam ani di alò gamu lwe. Na
ku fanlingen ge, gambet tagebem kenen
lêman di kasaflanekyu. 16 Kabay ku laan
ge fanlinge faginam satu ku demen lwe to,
du fye nun lwe ku demen tlu to mlinge i
kdee gmanyu. 17 Na ku laan ale fanlinge,
tulenam di dad to faglut di kastifunyu. Na
ku laan ale fanlinge, na i kibòyu kenen
fsalngadyu di dad to là gmadè Dwata ku
demen satu to gal mwè bayad buhis.”

I glal dad to mlalò ku Dyisas

18 “Tulengu gamu i kaglutan, ku tan i
fnangyu dini di tah tanà, fnang sa di langit,
na ku tan i falohyu dini, faloh Dwata di
langit.
19 “Na ani fa tulengu gamu, ku nun lwe
di gamu dini di tah tanà nun ksasatu i
nawayu gablà di satu fniyu, blé sa i Màgu
di langit i fniyu, 20 du balù nè gustifun lwe
demen tlu to du mdà di ksasatula di deg,
déén agu di safédla.”

Gablà di klifet i salà

21 Na fdadong Fiter di ku Dyisas, na
smalek kenen, manan, “Amu, file dulêgu
nlifet i salà demegu to gamsalà di deg? Kel
di fitu dulê dé?”
22 Kabay tmimel Dyisas, manan, “Ise ku
alò fitu dulê, bay kel di fitu falò dulê fitu.
23 Én duenan du i kagot Dwata dad ton
salngad di nimò satu harì meye dad uteng
i dad saligan di kenen. 24 Na di katbuan
meye dad uteng ani nun nebe di kenen
satu saligan gamguteng di kenen dee libu
filak. 25 Na du laan gambayad i utengan,
man i amun fafablin kenen salngad i fasak,
na yaanan, dad ngaan, na kdee nfunan du
bayad i bong utengan.
26 “Kabay lkuad i salig di muna i amun
du too fakdo, manan, ‘Amu, begam fan-
tahà nawam di deg du bnayadgu i kdee
utenggu.’ 27 Na kamdo i amun kenen,
taman nlifetan i kdee utengan, na falwaan
kenen.
28 “Kabay di kalwà i to én, gsitongan
satu di dademen salig nun tukay uteng di
kenen. Di kiten kenen, fanlangan manan,
‘Bnayadam i utengam!’

* **18:11** Di dademe dad labi ksulat Tnalù Dwata là gakuf tnaluan 11 di ksulat dun.

29 “Na lkuad i salig ani di munan na
fakdo kenen, manan, ‘Begam fantahà
nawam di deg du bnayadgu di ge.’
30 “Kabay laan mayè, na tabalingan fbi-
langgù i demen salig kel di kbayadan i kdee
utengan. 31 Di kite i dad demen salig i
mgimoan, too ale mlidù, taman salu ale di
amula, na tulenla i kdee teenla.
32 “Kaklinge i harì dun, fatlon i salig
tafalwaan na manan di kenen, ‘Too ge sasè
salig! Tanlifetgu i kdee utengam du fakdo
ge di deg. 33 Gablà moon ku kandom i
demem salig salngad i kakdogu ge.’ 34 Na
too flabè i amun, taman fbilangguan i salig
én, du fye fanlayam kel di kbayadan i kdee
utengan.
35 “Salngad én i nimò Màgu di langit di kat
satu gamu ku là mdà di nawayu mlifet salà
i demeyu to.”

19

I katdò Dyisas gablà di kagkah i satlamin (Mark 10:1-12)

1 Kafnge Dyisas tamdò i kdee ani, tna-
gakan i banwe Galili na salu kenen di
banwe Dyudiya di faltù i yéél Dyordan.
2 Na too dee dad to mlalò kenen, na fan-
guléan déén i dad to nun tduk.
3 Na nun dad Farisi salu di kenen
du neyela dalan dmalam kenen, taman
smalek ale, manla, “Fakay dé di flalò
Dwata ku kahito yaanito, balù tan i
gumdaan?”
4 Na tmimel Dyisas, manan, “Làyu kè
bnasa gablà di nimò Dwata di katbuan
di kimoan i banwe, du nimoan satu lagi
na satu libun, 5 manan, ‘Ani duen i lagi
lamwà di ifat i maan na yéan na mnè
di saféd i yaanan du i lwe to ani mgimò
satu?’ 6 Taman taise ku lwe to i satlamin
bay mbaling satu. Na taman là fakay ku
sankah i dad to, i tasansatu Dwata.”
7 Taman smalek dad Farisi, manla, “Ku
én i kagkah, tan duen Mosis faloh i lagi kah
i yaanan ku tafunan sulat di fafil gufgadè i
kaskah?”
8 Na tmimel Dyisas, manan, “Hae, du too
mgal uluyu! Ani sa duen Mosis faloh ku
kahyu yaanyu. Kabay mdà di katbuan ise
ani knayè Dwata. 9 Taman mangu di gamu,
balù simto to mkah yaanan i là mlafà ke-
nen, gamsalà ku lêman mwè satu libun.”
10 Na man i dad gal mlalò ku Dyisas di
kenen, manla, “Ku ani kagkah i satlamin,
fye fa ku nang ito mwè yaan.”
11 Na tmimel Dyisas, manan, “Nun dad to
banlé Dwata kgagan là mwè yaan, bay ise
ku kdee dad to. 12 Là salngad duen i dad
to là mwè yaan. I dademe nun gukulang
lawehla mdà di ksutla. Na dademe tnalin
ale i dad to. Na dademe là mwè yaan mdà
di kabléla i ktola di kafbel i kagot Dwata.
Nè i to gmagan mimò ani, én fye dmawat
i tdò ani.”

I kdawat Dyisas i malnak dad ngà (Mark 10:13-16; Luk 18:15-17)

13 Na nun dad to mebe i dad ngà di ku Dy-
isas du fye nagotan ale na dnasalan. Kabay
i dad mlalò ku Dyisas, balingla nngak i dad
to én.
14 Kabay man Dyisas, “Falohyu dad ngà
salu di deg, na nangyu ale fnang, du ku
simto to nun ksalig salngad i dad ngà ani,
gakuf ale di kagot Dwata.” 15 Na kafngen
magot na dmasal dale tamdà kenen.

I lagi nun bong knun (Mark 10:17-31; Luk 18:18-30)

16 Di satu duh nun lagi salu di ku Dyisas,
na smalek, manan, “E To Tamdò, tan i fye
nimògu fye gfungu i nawa landè sen?”
17 Na man Dyisas, “Kan ku smalek ge deg
ku tan i fye? Àlò satu i fye, dunan Dwata.
Nimenam kdee flalò Dwata ku mayè ge
gamdawat nawa landè sen.”
18 Na smalek i lagi, manan, “I tan dad
flalò manam én?”
Na man Dyisas, “Nang ge manò, nang ge
mlafà yaanam, nang ge tmaku, na nang ge
tmulen kéng di usay, 19 mafè ge i maam
na yéam, na kandom i demem to salngad
kakdom i ktom.”
20 Na tmimel i lagi, manan, “Tanimengu i
kdee dad flalò én. Tan fa kè i gukulanggu?”
21 Na man Dyisas di kenen, “Ku mayè
ge landè gukulangam, mdà ge na fablim i
kdee dad knunam, na blém i bayadan di
dad to landè. Na fagu déén nun bong knun
gfunam di langit. Kafnge én, samfulê ge, na
mlalò ge deg.”

22 Kabay di kaklinge i lagi i man Dyisas,
mdà kenen na too mlidù nawan du too
bong knunan.
23 Na man Dyisas di dad gal mlalò ke-
nen, manan, “Tulengu gamu i kaglutan,
too malima kagfusuk i to nun bong knun
di kagot Dwata. 24 Glut ani, malima fusuk
i bong lmanaf kamél di sol i dalum, bay
malima fa i satu to nun bong knun fusuk
di kagot Dwata.”
25 Kaklinge dad gal mlalò kenen ani, too
ale tikeng, na smalek ale, manla, “Ku glut
én, simto fakay galwà?”
26 Na meye Dyisas di dale, na manan,
“Landè to gmagan mimò ani, bay gagan
Dwata i kdee.”
27 Na tmimel Fiter, manan, “Neyem
gami, tatnagakmi i kdee du mlalò gami ge,
na tan i gdawatmi?”
28 Na man Dyisas di dale, manan, “Tu-
lengu gamu i kaglutan, di bang kadang
ku tafnalami Dwata i kdee, sudeng agu, i
dnagit Tingà To, di gusudeng i gumdatah.
Na di bang én, gamu dad gal mlalò deg nun
sfalò lwe gusudengyu mukum, na mukum
gamu i dad to mdà di sfalò lwe lumbuk
bel Israél. 29 Na kat satu to tmagak i gum-
nean, ku demen i dad flanekan, ku demen
i maan, ku demen i yéan, ku demen i dad
ngaan, ku demen tanaan mdà di klaloan
deg, too bong gdawatan mdà di Dwata kel
di mlatu dulê i kbongan di tatnagakan.
Na gdawatan fa i nawa landè sen. 30 Na
nun dee dad to mdatah di bang ani, baling
mdanà kadang di fulé duh. Na dad to
mdanà di bang ani, mdatah kadang di fulé
duh.”

20

I taden blé i mfun fule

1 Na man Dyisas, “Satu guflingengu i
kagot Dwata di nimò satu to mfun tanà
gumulen dad bunge grép. Too flafus kenen
lamwà du meye dad to mimò di tanaan.
2 Na i kastulenla i tagnè taden di sduh
na tamastandè ale, taman fimoan ale di
tanaan.
3 “Na di tngà mnagad i duh lêman lamwà
mfun i fule na nun teenan dad to di fadyan
tatì tadag déén landè nimòla, 4 taman
manan di dale, ‘Mimò gamu di tanàgu, na
tnadengu gamu i gablà tadenyu kadang.’
5 Taman mdà ale du mimò ditù.
“Na lamwà kenen di kaltu i duh na lêman
di tngà masol i duh, na nun dad to fimoan
di tanaan. 6 Na di fan kasdaf i duh, lamwà
kenen lêman na teenan dademe to tì tadag
déén, na manan, ‘Tan duenyu tadag dini
tayud i duh landè nimòyu?’
7 “Na manla, ‘Hae, du landè to fimò
gami.’
“Na manan di dale, ‘Na ku én, mimò
gamu di tanàgu.’
8 “Na di kasdaf i duh, man i mfun i fule
di to magot i taden, manan, ‘Tlom i dad to
mimò, na tnadenam ale. Funam tnaden i
dad to fulé tambù mimò, na fafulém dad
guna mimò.’
9 “Kakel i dad to tambù mimò mdà di fan
sdaf i duh, na banlén kat satu dale i tagnè
taden di sduh. 10 Taman di ktadenan i dad
guna mimò, i man nawala bong fa déén i
dale taden, bay salngad sa i tadenla. 11 Na
di kagdawatla i tadenla too ale mugak di
mfun i tanà. 12 Manla, ‘I dad to gfulé tambù,
alò satu uras klola mimò, bay fsalngadam
ale di gami, blaam tatayud i duh mimò
gami di bong kinit.’
13 “Na tmimel kenen, manan di satu di
dale, ‘Flanek, làta gamu nlangong. Ise én kè
tagnè kastulenta di katbuam mimò, i tagnè
taden di sduh i tadengu ge? 14 Dnawatyu i
tadenyu, na mulê gamu. Én kayègu ku tan
i blégu gamu salngad én i blégu di dad to
fulé kel. 15 Man, landè kè kaglutgu magot
i filakgu? Ken mingà nawayu du too agu
mayè mlé.’
16 “Na salngad én, nun dad to fulé ani
baling guna kadang di fulé duh. Na nun
dad to muna ani baling gfulé kadang di
fulé duh.”

I gatlu dulê Dyisas fgadè gablà i kfatin (Mark 10:32-34; Luk 18:31-34)

17 Na mnagad ale Dyisas salu di syudad
Dyérusalém. Di slengla magu fafdadong
Dyisas i dad sfalò lwe gal mlalò kenen na
klola magu manan di dale, 18 “Flinge gamu,
du ani salu ito di Dyérusalém na ditù bléla
agu, i dnagit Tingà To, di agot i dad ulu i dad
bà di Dwata na dad tamdò i flalò blé Dwata
fagu di ku Mosis na nukumla agu di fati.
19 Na kafnge én, bléla agu di dad to ise Dyu

du fye snilola agu, na bnadasla, na flesla agu nlansang di krus. Kabay di gatlun duh nték agu Dwata mdà di fati."

I fni yê ale Dyém na Dyan (Mark 10:35-45)

20 Kafnge én, fdadong di ku Dyisas i yaan Sébidi magin i lwe dad ngaan lagi, na lkuad kenen di munan du nun kayean fni di kenen. 21 Na smalek Dyisas, manan, "Tan i kayeam?"

Na manan, "Ku tage magot i banwe di fulé duh, fsudengam i lwe dad ngàgu ani di safédam, satu gsen di kwananam na satu gsen di ibengam."

22 Kabay tmimel Dyisas, manan, "Làyu gadè i fniyu. Gaganyu kè mebe i kaflayam salngad i bong kaflayam gnagugu kadang?"*

Manla, "Hae, gaganmi."

23 Man Dyisas, "Too glut, i kaflayam gnaguyu kadang salngad di kaflayam gnagugu. Kabay landè kaglutgu malék ku simto fsudeng gsen di kwanangu na di ibenggu, du én alò gsudeng déén i dad to tagutmagà i Màgu dun."

24 Na di kaklinge i dademe sfalò gal mlalò ku Dyisas i fni dademela ani, flabè ale di lwe saflanek ani. 25 Kabay, tlo Dyisas kdeela di safédan, na manan, "Tagadèyu i gal nimò i dad ganlal i dad to di tah tanà ani. Toola bankut i dad to gdanà di dale. I dad to nun glal, toola gal dek i dad to. 26 Kabay gamu, ise én i kfaguyu, du ku nun di gamu mayè mbaling mdatah là fakay ku laan gal tnabeng i dademen. 27 Na ku nun di gamu mayè mdatah di kdee, là fakay ku laan flifan i kton di kdee dademen. 28 Salngad deg, i dnagit Tingà To, làgu salu di tah tanà ani du én kayègu ku tnabeng agu i dad to, bay i duengu salu dini du tnabenggu i dad to na blégu i ktogu di fati, du bnayadgu dad salàla du fye dee dad to galwà."

I kafgulê Dyisas dad to butè (Mark 10:46-52; Luk 18:35-43)

29 Na di kdà ale Dyisas di banwe Dyériko too dee dad to mlalò kenen. 30 Na nun lwe to butè sudeng di kilil dalan. Di kaklingela, i to mlius di dale, dunan Dyisas, tamlo ale, manla, "E Bel Harì Dabid, begam gami kando."

31 Na dee to mngak dale, na manla dale fanak. Kabay baling matnù kakitla, manla, "E Amu, Bel Harì Dabid begam gami kando!"

32 Na tlag Dyisas magu du tlon ale di safédan, manan, "I tan kayèyu nimògu di gamu?"

33 Na manla, "Amu, kayèmi ku beg gami mite."

34 Na too kamdo Dyisas dale, na nagotan i matala, na mite ale, na fles ale magin kenen.

21

I sangal kagu Dyisas di syudad Dyérusalém (Mark 11:1-11; Luk 19:28-40; Dyan 12:12-19)

1 Na di kagdadong ale Dyisas di syudad Dyérusalém, di kakella di banwe Bétfagi di dungan i bulul Olib, dekan muna lwe gal mlalò kenen, 2 na manan di dale, "Fles gamu di banwe sen munaito. Kakelyu ditù, nun teenyu satu dongki ikat gagin i tingaan. Nbelyu ikatla na nebeyu dini di deg. 3 Na ku nun to smalek gamu, manyu, 'Nun gukmamu i Amu dun.' Na gasilan fulê di gamu kadang i dongki na tingaan."

4 I tanimò Dyisas ani, du fye gdohò i gman Dwata fagu di satu tugadan, manan,

5 "Fgadeam dad to di Sion,* manam,
'Neyeyu, du fan kel di gamu i Harìyu.
Fdanaan i kton na smakay kenen di dongki,
tingà dongki i snakayan.' "

6 Na tamdà i lwe dek Dyisas. Na nimenla i manan. 7 Na nebela i dongki na tingaan di ku Dyisas, na afidla dun i dademe klawehla, na smakay Dyisas. 8 Na di slengla magu nun dee to mbel dademe klawehla di dalan gumagun na kamlang ale fa dad malnak fanga kayu nun doon, du filèla di dalan gumagu Dyisas du fitela afèla

* **20:22** Satu kubad ani dunan: Gaganyu kè tmufì minum i basu guminumgu.

* **21:5** Satu dagit Sion, dunan Dyérusalem.

kenen.† 9 Na tamlo i dad to di muna Dyisas,
na tmimel dad to di fulé, manla,
“Dnayenito i bel Harì Dabid.
Too nun kafye i to salu dini mebe i glal
Amuito Dwata.
Dnayenyu Dwata kdeeyu mnè di tah lan-
git!”
10 Na di kfusuk Dyisas di Dyérusalém
kdee dad to di klamang syudad too tikeng,
manla, “Simto to ani dé?”
11 Na tmimel i dad to magin ku Dyisas,
manla, “Dyisas ani, satu tugad Dwata mdà
di banwe Nasarét di Galili.”

I nimò Dyisas di Bong Gumnè Dwata (Mark 11:15-19; Luk 19:45-48; Dyan 2:13-22)

12 Na fusuk Dyisas di Bong Gumnè
Dwata, i gal gumangamfù dad Dyu.
Na ndalan lamwà dad to sbayad déén.
Fnugenan dad lamisa i dad to samfalit
filak, na dad gusudeng i dad fabli salafati
galla dsù. 13 Na manan di dale, “Tagsulat
di Tnalù Dwata, manan, ‘Én gukmamu i
Gumnègu gal gudmasal,’ bay tabalingyu
nimò gumnè i dad to tmaku!”
14 Na nun dad to butè na dad to là gagu
salu di kenen déén di lam i Bong Gumnè
Dwata, na fanguléan ale. 15 Kabay too flabè
i dad ulu i dad bà di Dwata na dad tamdò i
flalò blé Dwata fagu di ku Mosis di kitela i
dad tnikeng nimò Dyisas, na di kaklingela
i kit dad ngà di lam i Bong Gumnè Dwata,
di kmanla, “Dnayenito i bel Harì Dabid!”
16 Taman smalek ale ku Dyisas, manla,
“Laam kè linge i manla?”
Na tmimel Dyisas, manan, “Hae sa. Làyu
kè bnasa i man di Tnalù Dwata, manan,
‘Tdoam dad ngà, balù dad too malnak ngà
dmayen kdataham?’ ”
17 Na tnagakan ale na lamwà di syudad,
du salu kenen di Bétani, na déén gumilean
di butang én.

I talù Dyisas di kayu fig (Mark 11:12-14, 20-24)

18 Kakwalan én, di dalan Dyisas samfulê
di syudad, tabitil kenen. 19 Na teenan
satu kayu fig di kilil dalan, na fdadong
kenen, bay kakelan déén alò doon i teenan
landè bungen. Taman talù Dyisas di kayu,
manan, “Fandà ani talà ge gambunge.” Na
tatì mlanas i kayu.
20 Na di kite dad gal mlalò ku Dyisas mati
i kayu, tikeng ale, na smalek ale, manla,
“Kan ku mlal mlanas i kayu fig.”
21 Na tmimel Dyisas, manan, “Tulengu
gamu i kaglutan, ku faglut gamu na là lwe i
nawayu, gaganyu nimò i tanimògu di kayu
ani, na ise ku alò ani, bay fakayyu man
di bulul ani, ‘Magket ge na gbat di lam i
mahin,’ na gdohò sa i manam. 22 Du balù
tan i fniyu di dasal gdawatyu.”

I ksalek gablà di gumdà i glal Dyisas (Mark 11:27-33; Luk 20:1-8)

23 Na samfulê Dyisas di Bong Gumnè
Dwata. Di slengan tamdò di lam, fdadong
di kenen i dad ulu i dad bà di Dwata na i
dad tua gal mebe dad Dyu, na smalek ale,
manla, “Tan kè i kaglutam mimò i kdee
nimoam, na simto mlé ge glal?”
24 Na tmimel kenen, manan, “Nun
snalekgu gamu funa. Ku tmimel gamu,
tulengu gamu i gumdà glalgu mimò ani.
25 Tulenyu deg, i kbunyag Dyan, nè gumdà
i glalan, mdà di Dwata, ku demen mdà di
to?”
Na stulen ale ku tan fye timella, na
manla, “Tan i timelito? Ku manito, ‘I glalan
mdà di Dwata,’ snalekan ito, ‘Kan ku làyu
fnaglut i manan?’ 26 Kabay ku manito,
‘Mdà di to,’ likò ito dad to, du i kdeela too
fnaglut Dyan satu tugad Dwata.”
27 Taman tmimel ale ku Dyisas, manla,
“Làmi gadè.”
Taman man Dyisas di dale, “Na, làgu
tmulen gamu ku nè gumdà i glalgu mimò
i nimògu.”

I fléd gablà di lwe tingà lagi

28 Na fadlug Dyisas talù di dad ganlal i
dad Dyu, manan, “Tan i fandamyu gablà
ani? Nun satu to lwe tingaan lagi. Na salu
kenen di twege, na manan, ‘Tò, mdà ge du
mimò ge di fule grép duh ani.’

† **21:8** Satu kibò dad to di bang Dyisas mto fite afèla i harì salu di banwela, galla nbel klaweh na fkah malnak fanga kayu nun doon di dalan gumagun. Na i gal snakay i dad harì di bang én dunan i too fye kudà, bay du fdanà Dyisas i kton, én snakayan, dunan donki.

29 “Baling man i tingaan, ‘Là agu mayè.’
Kabay là mlo msal kenen na mdà du mimò
ditù.
30 “Na salu i mà ani di tingaan twali na
salngad i manan. Na tmimel i tingaan,
manan, ‘Hae Mà,’ bay laan salu ditù. 31 Na
di lwe dad ngà ani, simto i mimen knayè i
màla?”
Na tmimel ale, manla, “I twege.”
Na man Dyisas, “Hae, na tulengu gamu
i kaglutan, i dad to sasè, gambet i dad to
mwè bayad buhis na i dad libun mkat lagi,
muna fa di gamu fusuk di kagot Dwata.
32 Hae, du salu Dyan Gal Munyag dini di
gamu du fiten di gamu i dalan du fye matlu
gamu, bay là gamu faglut di kenen. Baling
én faglut di manan i dad to mwè bayad
i buhis na i dad libun mkat lagi. Kabay
gamu, balù tateenyu i kafaglut dad to én,
knean là gamu msal na faglut di tdoan.”

I guflingen Dyisas i dad ganlal di kafaglut di to magot i fule
(Mark 12:1-12; Luk 20:9-19)

33 Na man Dyisas, “Flinge gamu di satu
fléd ani. Nun satu to mule i walad dnagit
grép di tanaan na nlabatan. Na makol
kenen sol di bong batu du gumisà i bunge
grép. Na fdakan satu mdatah gumnè i to
munung dad fulen. Na kafnge én, fagotan
i dad fulen di dademe to, du salu kenen
di satu banwe. 34 Na di bang ktaga dad
bungen, nun dekan dad saligan salu di dad
to magot dun, du fwean kenen alel.
35 “Kabay i dad to fagotan dun, balingla
kanfè i dad saligan, na bnunalla i satu,
fnatila i satu, na tnudàla batu i satu. 36 Na
dekan lêman ditù dademe dad saligan, dee
fa di dad muna dekan. Kabay salngad
nimòla di dale. 37 Di gusenan, dekan i
tingaan, du manan, ‘Là fakay ku làla nafè
i tingàgu.’
38 “Kabay kantola teen i tingaan, stulen
ale, manla, ‘Ani sa tingà i mfun i fule.
Kenen i mfun kadang, taman snitongito
kenen na fnatiito, du fye di kfati maan gito
gamfun i fule.’ 39 Na taman kanfèla, na ditù
gumbatla kenen di lwà i gumule i maan na
flesla fnati.”
40 Na smalek Dyisas, manan, “Ku takel
i mfun fule ditù, tan i nimoan di dad to
gufagotan i fulen?”
41 Manla, “Fnatin sa i dad to sasè én, na
fagotan di dademe dad to mayè mlé i alelan
ku tabang kgafat i bungen.”
42 Na man Dyisas di dale, “Làyu kè bnasa
i man Dwata di Tnaluan? Manan,
‘I batu too knang i dad to fdak gumnè,
du di dale fandam landè gukmamu
dun,
én baling i batu too mabtas di kdee.
Hae, ani mgimò i Amuito Dwata,
na di kitemi, too gamtikeng i nimoan.’
43 “Taman tulengu gamu, i kagot Dwata
nawì mdà di gamu na blé di dad to mimò
knayean. 44 (Na ku simto gdauf di batu
ani, tfò dad tulanan, bay ku simto tankan
i batu, tatì mluna.”)
45 Na kaklinge dad ulu i dad bà di Dwata
na dad Farisi i dad fléd Dyisas ani, glabatla
ale gugtadè i manan. 46 Taman too ale
mngabal kfagu kamfè kenen di bang én,
bay likò ale di dee dad to faglut na Dyisas
i satu tugad Dwata.

22

I fléd gablà di klak di kasdeme
(Luk 14:15-24)

1 Na tamdò Dyisas di dad to lêman fagu
di fléd, manan, 2 “Satu guflingengu i kagot
Dwata di satu harì mimò i bong fista di
kasdeme i tingaan lagi. 3 Na dekan dad
saligan di dad to tanlakan du fye nngéla
ale, bay là ale mayè.
4 “Na taman dekan lêman dademe dad
saligan, na manan, ‘Tooyu man di dad to
tanlak, tagatlagad i kakaan. Tatnatê i dad
malbang bakagu na dad ngà baka tafabù,
tagatlagad i kdee. Na tooyu ale fsalu dini
di fista i kasdeme tingàgu.’
5 “Kabay là fduf i dad to tanlakan i
manan, na baling ale fadlug di dad nimòla,
satu salu di nligon, na satu salu di tindan.
6 Na i dademe, kanfèla dad saligan, na fat-
dukla ale, na fnatila. 7 Na too flabè i harì,
na dekan dad sundalun, du fye fnatila i dad
to mati i dad saligan, na snakufan i syudad
gumnèla.

8 “Kafnge én, tlon i dademe dad saligan,
na manan, ‘Tagatlagad fista i kasdeme, bay
i dad to tamunagu nlak là ale gablà salu
di fista ani. 9 Taman mdà gamu salu di
dad dalan di gusabù i dad to, na nlakyu i
kdee dad to teenyu du salu di fistagu.’ 10 Na
mdà i dad saligan salu di dad dalan, na
santifunla i kdee dad to teenla, balù fye
dad to ku demen sasè. Na tafnò dad to i
bong gukmaan di fista i kasdeme.

11 “Kabay di kfusuk i harì du neyen i dad
to salu déén, nun teenan satu to là lamsak
klaweh i kasdeme. 12 Na snalek kenen i
harì, ‘E flanek, tan i kagfusukam dini du
là ge lamsak klaweh i kasdeme?’ Kabay là
gamtimel i to én.

13 “Na man i harì di dad saligan, manan,
‘Bnakusyu dad blian na dad sigalan, na
batyu di lwà di gukmifun, déén di gumlanu
dad to na gukminggat i kifanla.’

14 “Hae, du dee dad to nlak Dwata, bay là
dee i dad mgalékan.”

I salek gablà di bayad buhis (Mark 12:13-17; Luk 20:20-26)

15 Na kafnge én, lamwà dad Farisi, du
santulenla kfagula kamfè ku Dyisas fagu di
salek. 16 Na én nimòla, dekla di ku Dyisas
dademe to gal mlalò dale na dademe dad
Dyu msen di ku Harì Hérod. Kakella ditù,
manla, “To Tamdò, gadèmi ge satu to là
tmulen kéng. Tamdò ge i kaglut gablà di
knayè Dwata, du laam fkah di nawam i
man dad to gablà di ge, na là mabtas di
ge ku tan i glalla. 17 Taman tulenam gami
ku tan i fandamam. Fakay dé di flalò
blé Dwata fagu di ku Mosis ku mlé gami
i bayad buhis di ku Sisar, i gumdatah di
banwe Roma ku demen là?”

18 Kabay gadè Dyisas i duenla smalek
ani, taman manan, “Gamu dad to flingu
mimò fye, kan ku tilewyu agu fnawel?
19 Fiteyu deg satu filak galyu bayad buhis.”
Na nebela satu filak di kenen. 20 Na
snalekan ale, manan, “Simto kè baweh na
dagit i gkah di filak ani?”

21 Na manla, “Ku Sisar.”

Taman man Dyisas di dale, “Na ku tan i
nfun Sisar bléyu ku Sisar, na ku tan i nfun
Dwata bléyu di Dwata.”

22 Di kaklingela i manan, too ale tikeng,
taman mdà ale tmagak kenen.

I salek gablà di ktékmdà di fati (Mark 12:18-27; Luk 20:27-40)

23 Na di duh én nun dad Sadusi salu di
ku Dyisas, dunan dad Dyu i gal mangman
kun, là mték i dad to mdà di fati. 24 Na ani
snalekla di kenen, manla, “To Tamdò, nun
sulat Mosis di gito di muna fa, gman, ku
mati satu lagi, bay landè tingàla yaanan,
là fakay ku là nwè i flanekan i libun balu
én, du fye nun bel i tamati fagu di kenen.
25 Na di muna kun, nun fitu lagi saflanek
mnè dini. Na mwè yaan i twege, bay
mati na landè tingàla, taman nwè i galwen.
26 Kabay salngad ani mkel di galwen na
gatlun na di kdee dad fitu saflanek kel di
sangal twali. 27 Kafnge én, mati i libun.
28 Na ani snalekmi, kadang di kték i dad
mati, di dad fitu saflanek simto yaan i libun
ani, du i kdeela slame mwè kenen?”

29 Na tnimel Dyisas, manan, “Gsalà i fan-
damyu du làyu gadè i Tnalù Dwata na làyu
gadè i kbong tulusan. 30 Du di kték i dad
to mati di fulé duh, talandè swè yaan lagi
ku demen libun, du én kagkahla salngad
i dad kasaligan Dwata di langit. 31 Na
gablà di fnaglutyu i là mték dad to mati,
làyu kè lmen masa i man Dwata di gamu?
32 Manan, ‘Agu i Dwata fnangamfù Abra-
ham, Isaak, na Dyékob.’ I gman Dwata ani
i satu gugmadeito balù tamati ale Abra-
ham mto ale lêman, du Dwata i Dwata
fnangamfù i dad to mto, ise dad to mati.”

33 Na di kaklinge i dad to i man Dyisas
ani, too ale tikeng di katdoan.

I too mdatah flalò Dwata (Mark 12:28-34; Luk 10:25-28)

34 Di kaklinge i dad Farisi gablà di kfisan
Dyisas i dad Sadusi, sdulê ale stifun di ke-
nen. 35 Na nun satu di dale gal mubad dad
flalò blé Dwata fagu di ku Mosis tmilew
mawel kenen fagu di salek. 36 Manan, “E To
Tamdò, tan i too mdatah flalò di kdee flalò
Dwata?”

37 Na tmimel Dyisas, manan, “ ‘Tooyu
kando i Amuyu Dwata mdà di nawayu, na
di kdee knayèyu, na di kdee fandamyu.’
38 Ani i too mdatah flalò na mabtas di kdee.
39 Na i gamtadol, fan salngad di muna,

dunan ani, ‘Kandoyu i demeyu to salngad kakdoyu i ktoyu.’ 40 I lwe flalò ani, gumdà i kdee flalò blé Dwata di ku Mosis na i kdee tdò dad tugad Dwata.”

I salek gablà di To Mgalék Dwata
(Mark 12:35-37; Luk 20:41-44)

41 Di kagastifun fa i dad Farisi, smalek Dyisas dale, 42 manan, “Tan fandamyu gablà ku Krayst, i Mgalék Dwata? Simto kè gutambulan?”

Na tmimel ale, manla, “Kenen i bel Harì Dabid.”

43 Na man Dyisas, “Ku én, kan ku katlo Dabid kenen Amu fagu di kalak i Tulus Dwata? Hae, du ani gman Dabid,

44 ‘Man Amuito Dwata di Amugu, manan,
“Fagotgu ge i kdee,
taman sudeng ge dini gsen di kwanangu,
kel di kagfisangu dad dmuen ge,
na kafkahgu dale di dungan falel bliam.” ’

45 Na du katlo Dabid, i To Mgalék Dwata dunan Amu, na kan ku én katloyu kenen bel Dabid?”

46 Na landè to gamtimel kenen, na mdà di duh én talandè mayè smalek kenen.

23

I kafngewe gablà di nimò i dad gal tamdò i flalò Dwata na dad Farisi
(Mark 12:38-39; Luk 11:43, 46; 20:45-46)

1 Na kafnge én, talù Dyisas di kdee dad to na di dad gal mlalò kenen, manan, 2 “I dad to tamdò i dad flalò na dad Farisi, ale i nun glal mubad dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis, 3 taman là fakay ku làyu nimen i kdee tulenla gamu, bay nangyu ganbet i dad nimòla du làla nimen i galla tdò. 4 Dee flalòla i dad to too malima nimen, gambet fkakifla di dad to i dad too blat nebe, bay balù satu tnalò, làla agot du tmabeng mebe dun.

5 “I kdee fye nimòla, nimòla du fye fite di dademe to. Falbangla i dad gumkahla dad gusmulat Tnalù Dwata batangla di ulula na sigalla. Na ftahàla i fayolla di kilil klawehla du fye dag i dad to i kimenla Dwata. 6 Na én kayèla di dad fista i dad gusudeng i dad to too mgafè, na déén di dad gusatdò kayèla i fye gusudeng di muna. 7 Ku salu ale di fadyan kayèla ku too ale nafè i dad to déén, na ku ‘To Tamdò’ i kdagit dale.

8 “Kabay nangyu faloh ku én kdagit gamu ‘To Tamdò,’ du i kdeeyu salngad du saflanek, na alò satu tamdò gamu. 9 Na nang gamu dmagit i to dini di tah tanà, ‘Mà,’ du alò satu i Màyu, dunan Dwata ditù di langit. 10 Na nangyu faloh ku nun dmagit gamu, ‘Amu,’ du alò satu Amuyu, dunan agu i Mgalék Dwata. 11 Na én too mdatah di kdeeyu dunan i to flifan i kton di dademen. 12 Du balù simto to fdatah i kton, fdanà sa kadang, na balù simto to fdanà i kton, fdatah sa kadang.”

I kngak Dyisas i dad to flingu ale fye to
(Mark 12:40; Luk 11:39-42, 44, 47-52; 20:47)

13 “Magakdo gamu dad tamdò i flalò blé Dwata na gamu dad Farisi! Fanlayam gamu kadang du tatì gamu flingu gamu fye to, bay nsangyu i dalan dad to fusuk di kagot Dwata. Là gamu mayè fusuk na balù i dad to mayè, làyu faloh dun. (14 Magakdo gamu dad tamdò i flalò blé Dwata na gamu dad Farisi! Tatì gamu flingu gamu fye to, bay mlangong gamu i dad to balu du fye gwèyu dad knunla, na fantahàyu dasalyu du fye là dilè i dad to i ksasèyu. Taman baling matnù i flayamyu di fulé duh!)

15 “Magakdo gamu dad tamdò dad flalò blé Dwata na gamu dad Farisi! Fanlayam gamu kadang du tatì gamu flingu gamu fye to! Hae, mifal gamu i mahin na magu gamu di gumawagan di klamang banwe du fye gebeyu dad to di tdòyu balù alò satu to. Kabay ku tagebeyu kenen, matnù fa i ksasean di gamu, na mdatah fa i kagablaan salu di lanaw lifoh.

16 “Magakdo gamu du tamdò gamu i dalan di demeyu to, bay salngad gamu to butè gal malak dademe to, du ani tdòyu, ‘Ku nun to smafà fagu di Bong Gumnè Dwata, fakay ku laan dnohò dun, bay ku smafà kenen fagu di blawen di lam i gumangamfù di Dwata là fakay ku laan dnohò.’ 17 Tay too gamu kulang na butè! Tan i too mabtas, i blawen ku demen i Bong Gumnè Dwata. Alò mabtas i blawen di Dwata du déén di Bong Gumnean. 18 Na tdòyu kun, ‘Ku

nun to smafà fagu di gudamsù di Dwata fakay ku laan dnohò i fakangan, bay ku smafà kenen fagu di dsù di tah i gudamsù là fakay ku laan dnohò i fakangan.' 19 Tay kbutèyu! Tan i too mabtas, i dsù bléyu ku demen i gudamsù di Dwata? Silang gablà dsù di Dwata, ku tamatfing di gudamsù di kenen. 20 Taman ku nun to smafà fagu di gudamsù di Dwata gakuf i kdee fkah di tahan. 21 Na ku nun to smafà fagu di Bong Gumnè Dwata gakuf Dwata i mnè di lam. 22 Na ku nun to smafà fagu di langit, gakuf di safaan i gusudeng Dwata di langit na Dwata i sudeng di tahan.

23 "Magakdo gamu dad tamdò i dad flalò blé Dwata na dad Farisi! Fanlayam gamu kadang du tatì gamu flingu gamu fye to. Galyu blé di Dwata i gasfalò alel balù di dad malnak bol utenyu. Kabay fbayàyu i dad mdatah nimò, dunan i tlu kibòyu i demeyu to, na i kakdo na kagsalig. Ani moon tooyu nimò, na fadlug fa i kimenyu i dademe flalò galyu nimen. 24 Gamu salngad i dad butè gal malak dademe to! Snalàyu i dad malnak ngà langad mdà di ninumyu du fye landè magagsik ginumyu, bay gambet fanloyu baling i dad malbang lmanaf kamél magagsik, du nimenyu dad là alì mabtas di Dwata, bay fbayàyu dad mabtas.

25 "Magakdo gamu dad tamdò i dad flalò blé Dwata na gamu dad Farisi. Fanlayam gamu kadang du tatì gamu flingu gamu fye to fagu di klalòyu dee flalò, bay di lam nawayu too fnò klangong na klom. Salngad ku nalobyu di lwà i tabù na fligo, bay ditù di lam sana kagsikan. 26 Butè gamu dad Farisi! Én fye nimòyu, funayu nalob di lam i tabù na fligo, na fagu déén, lê mlaneb di lwaan.

27 "Magakdo gamu dad to tamdò i dad flalò blé Dwata na gamu dad Farisi. Fanlayam gamu kadang du tatì gamu flingu gamu fye to. Gambet gamu i dad lbang galla fnintura bukay. Di lwà, too fye neye, bay knean ditù di lam too fnò tulan i dad to mati na i dad magagsik. 28 Na salngad én i gamu kagkah du di kite i dad to, matlu gamu, bay di lam nawayu tatì fnò i kaflingu na dee bung sasè.

29 "Magakdo gamu dad tamdò dad flalò blé Dwata na gamu dad Farisi. Fanlayam gamu kadang du tatì gamu flingu gamu fye to! Nimòyu i too fye baweh gulambang i dad tugad Dwata fnati, na fanseyu fnalas dad lbang i dad muna to matlu. 30 Na én manyu, kun, 'Ku mto gami di bang i dad gutambulito là gami magin mati i dad tugad Dwata. 31 Na fagu di manyu én, nfunyu kadì na gamu bel i dad manò dad tugad Dwata! 32 Na taman snikofyu sa i tatanbù i dad gutambulyu.'

33 "Salngad gamu dad ulad na i gutambulyu ulad! Tan i kibòyu falwà i ktoyu fye là gamu fanlayam di lanaw lifoh? 34 Dekgu di gamu kadang i dad tugad Dwata, na dad to nun kfulung, na dad nun bong gnadè mdà di Dwata. Na én nimòyu kadang fnati dademe, nlansang di krus dademe, na sankél dademe di lam i galyu gusatdò, na dluyu ale, balù nè banwe gumilala. 35 Na ani duenan én flayam blé Dwata di dad to manò i kdee dad to landè salà slame sulé di tahyu, mdà di kbanò ku Abél kel di kbanò Sakaraya i tingà Barakaya, i bnanòla di bleng i gumangamfù di Dwata na i gudamsù di kenen. 36 Tulengu gamu i kaglutan, gamu dad to di bang ani mebe i kdee kaflayam di kbanò i kdee ani."

I kalbong nawa Dyisas di dad to di syudad Dyérusalém (Luk 13:34-35)

37 Na man Dyisas, "E gamu dad to di Dyérusalém, gamu dad to mati i dad tugad Dwata, na tmudà batu kel di kfati i dad saligan dekan di gamu! Tadee dulêgu mayè samtifun gamu di ifatgu gambet i anuk mliton santifunan i dad unsuyan di dungan fafakan, bay là gamu mayè. 38 Na taman tnagak gamu Dwata na falmo kadang i banweyu. 39 Du tulengu gamu, silangyu agu lêman teen ku takel i bang i kmanyu, 'Nun kafye di to salu dini mebe i glal mdà di Amuito Dwata.' "

24

I kalmo i Bong Gumnè Dwata (Mark 13:1-2; Luk 21:5-6)

1 Na lamwà Dyisas di Bong Gumnè Dwata, na di kdaan fdadong di kenen dad

gal mlalò kenen, na tdòla di kenen i kdee gumnè glam di Bong Gumnè Dwata. 2 Na manan, “Hae, neyeyu i kdee ani, du tulengu gamu i kaglutan, malbà sa kadang na landè batu gtagak di tagnè gugkahan du sdulê malbà kdeela.”

I dad samuk na dad kaflayam (Mark 13:3-13; Luk 21:7-19)

3 Na fles Dyisas di bulul dnagit Olib, na sudeng déén, na fdadong di kenen dad gal mlalò kenen di alò ale déén, na manla, “Tulenam gami ku kilen kagdohò i manam gine, na i tan ilè gugmadèmi i bang kasfuléam na i gusen i banwe.”

4 Na tmimel Dyisas, manan, “Too gamu fgeye du fye là gamu mgebe i dad to tamdò kakakéng, 5 du dee kadang dad to kel flingu mebe i dagitgu, manla, ‘Agu sa Krayst, i Mgalék Dwata.’ Na too dee dad to kadang mafgaw mdà di manla. 6 Na lingeyu kadang nun dad kasfati mdadong di gamu na dad santulen gablà di kasfati di dademe banwe, bay nang gamu likò, du glut muna kel kdee ani, bay ise ku én gusen i banwe. 7 Hae, du sfati kadang dad sahal to na i dad sahal banwe. Na mkel i kbitil na dad linol di dademe dad banwe. 8 Kabay i kdee ani alò katbù i dad kaflayam, salngad di kagkah i libun maltien ku lyon lbanad i tienan, bay là fa kel i too katdukan.

9 “Na di bang én, kanfè gamu i dad to na nebela gamu di dad ganlalla du fanlayamla, na fnatila gamu. Knang gamu nawa i kdee to du gamu dad togu. 10 Na di bang én, nun dee to kmagol i kafaglutla di deg, na baling ale sangkal na snang nawa. 11 Na dee kel dad to flingu tmugad i Tnalù Dwata, na fangawla dee dad to. 12 Na du matnù i kdee sasè, taman tatno kasakdo i dee dad to. 13 Kabay ku simto gamtayud kel di gusenan, galwà kenen. 14 Na silang kel gusen i banwe ku tagatdò i Fye Tulen gablà di kagot Dwata di klamang banwe du fye mlinge kdee bung to di tah tanà i kaglutan.”

I dad ilè tamdadong gusen i banwe (Mark 13:14-23; Luk 21:20-24)

15 “Na teenyu kadang i too gamlikò gal falmo, tadag di Gumnè Dwata, dunan i gman Dwata fagu di tugadan Danyél. (Gamu masa ani, tooyu fandam du fye glabatyu.) 16 Na ku teenyu i too gamlikò én, ku déén gamu di Dyudiya mila gamu di dad bulul. 17 Na ku nun to déén di lwà nang kenen fusuk di gumnean du mwè balù i tan. 18 Na salngad i to mimò di nligon, nang nan mulê funa du mwè i klawehan. 19 Di bang én kadang, too magakdo i dad libun maltien na dad to nun malnak ngà tmutù. 20 Taman too gamu dmasal du fye là kel i kilayu di bang ksasè tanà ku demen di Duh Kaftud. 21 Hae, du balù tan ksasè i dad kaflayam mkel mdà di katbù i banwe kel di duh ani, landè gasngad di ksasè ani. 22 Kabay fanfukal Dwata i klo i bong kaflayam ani, du ku là, landè to gtagak mto. I duenan fafukal i bang ani du too bong nawan i dad to tamgalékan.

23 “Di bang én ku nun to mangman di gamu, ‘Neyeyu, dini Krayst, i Mgalék Dwata!’ ku demen, manan, ‘Ditù kenen!’ nang gamu faglut, 24 du di bang én, dee to msut flingu na ale kun, Krayst, i Mgalék Dwata. Na man dademe, ale kun, tugad Dwata, bay ise. Na mimò ale dad bong tnikeng na dad ilè ktulusla, du ku nun kibòla kayèla ku mafgaw i kdee to balù i dad to mgalék Dwata. 25 Tagmangu kdee ani di gamu di laan fa kel, taman fgeye gamu.

26 “Na ku nun mangman di gamu, ‘Neyeyu, taditù Krayst di banwe landè to mnè déén,’ nang gamu salu ditù. Na ku manla, ‘Neyeyu, dini di lam gusalbunin,’ nangyu fnaglut. 27 Hae, du i kasfulêgu kadang, agu i dnagit Tingà To, too teen gambet i silà magtuyal i klamang langit mdà di gusut i duh kel di gusdafan.

28 “Too gdohò kdee i gmangu ani, du too glut i gal gman, ku nè gugilè i mati, déén sa i gustifun i dad wak du knaanla.”

I kagkah i langit di kasfulê Dyisas (Mark 13:24-27; Luk 21:25-28)

29 Na man Dyisas, “Kafnge i dad kaflayam én,
mbaling kifu i duh,
na là nan mneng i bulen,
na tatek i dad blatik mdà di langit,
na gasyat i kdee mnè di langit di tagnè dalanla.

30 “Kafnge én, msut di langit ilè kasfulê
Tingà To, na sdulê mlanu dad to mdà di
kdee banwe di tah tanà di kitela deg, i
dnagit Tingà To, tufa di lam i labun di
ksalugu dini magin i bong eneg na kneng
mdà di kdatahgu. 31 Kafnge én, nun bong
uni i twang na dekgu i dad kasaligan Dwata
ditù di kdee suluk i banwe du santifunla
i kdee dad to mgalék Dwata mdà di kdee
banwe dini di tah tanà.”

I fléd gablà di dad ilè i kasfulê Dyisas (Mark 13:28-31; Luk 21:29-33)

32 Na man Dyisas, “Satu gugmadèyu
kagkah i tanà di kayu fig. Ku tmubad
na tambù dmoon gadèyu too mdadong
nan i bang kafye tanà. 33 Na salngad
én, ku tateenyu takel i dad ilè mangu
gamu gine, gadèyu tamdadong nan i kas-
fulêgu, salngad ku tatadag agu di bà takab.
34 Tulengu gamu i kaglutan, kel kadang
kdee ani di là fa mati i kdee dad to di bang
ani. 35 Matlas i langit na tanà, bay là matlas
i tnalùgu kel di landè sen.”

Landè to gmadè i duh kasfulê Dyisas (Mark 13:32-37; Luk 17:26-30, 34-36)

36 “Kabay landè to gmadè i duh ku de-
men i too bang kasfulêgu, balù i dad kasali-
gan Dwata di langit ku demen deg, i Tingà
Dwata, du alò Mà gmadè dun. 37 I kagkah i
dad to di kasfulê i dnagit Tingà To, salngad
i kagkah dad to di bang Nowa, 38 du di là
fa kel i bong dunuk di dale landè fandam i
dad to i fan kel, taman én nimòla kmaan, na
minum, na mwè yaan, na fwèla yaan dad
ngàla kel di kfusuk Nowa di bong awengan.
39 Silang ale gmadè, di kakel i bong dunuk
i mlimas dale. Na gambet ani kagkah di
kasfulêgu, agu i dnagit Tingà To. 40 Di
kakelgu nun lwe to mimò di tanàla, na nwè
satu, bay i satu mtagak. 41 Nun lwe libun
gmiling, na nwè satu, bay i satu mtagak.

42 “Taman too gamu fgeye du làyu gadè
ku kilen i duh kasfulêgu, agu i Amuyu.
43 Ani fandamyu, ku tagadè i mfun gumnè
i bang kakel i to tmaku, laan kudang bay
fgeye du fye là gfusuk i to tmaku di gum-
nean. 44 Taman salngad gamu, too gamu
fatlagad, du agu, i dnagit Tingà To, kel di
bang i man nawayu ise fa bang kakelgu.”

I lwe bung salig fatan i kasfulê amula (Luk 12:41-48)

45 Na man Dyisas, “Simto i salig too gsalig
na too fulung? Dunan i salig gufagot i
amun i dademe dad saligan, du fye nalelan
dale i knaanla ku tabang kablé dun. 46 Too
nun kafye i salig di kakel i amun ku teenan
kenen mimò i fimò kenen. 47 Tulengu
gamu i kaglutan, ku ani teenan, fagotan i
saligan ani i kdee dad knunan. 48 Kabay, ku
sasè baling i saligan ani, na manan di kton,
‘A, mlo fa kulê i amugu,’ 49 na tanbuan
fatduk i dademen dad salig, na too kenen
kmaan na minum di safèd i dad to flangal.
50 Na ku én nimoan, ani sa mkel di kenen.
Samfulê i amun di bang i laan gadè dun na
laan fandam ku kel. 51 Na i kibò i amun
kenen, toon fanlayam, na fakufan kenen di
gaslok i dademe to flingu ale fye to, déén di
gumlanula na gukminggat i kifanla.”

25

I fléd gablà di sfalò sawang libun

1 Na fadlug Dyisas talù, manan, “Én gu-
flingengu i kagot Dwata di bang kasfulêgu,
di sfalò sawang libun. Nwèla dad salòla,
du snitongla i lagi sandeme. 2 Lime ale i
là fulung faldam, na lime fulung faldam.
3 I lime là fulung faldam, nebela i salòla,
bay landè nebela tnù fngalola. 4 Kabay i
dad libun fulung faldam nebela dad salòla
na nun nebela tnù fngalo. 5 Na du léét
kel i lagi sandeme snitongla, taman kdeela
malkudang na fles ale kudang.

6 “Na di tngà butang, nun lingela tamlo,
manan, ‘Takel i lagi sandeme. Lamwà
gamu na snitongyu!’ 7 Na mukat i dad
sawang libun na fatlagadla i dad salòla.
8 Na talù i lime libun là fulung faldam di
dademela fulung faldam, manla, ‘Banléyu
gami tukay fngaloyu du tafan mati dad
salòmi.’

9 “Kabay tmimel dad fulung faldam,
manla, ‘Landè kibòmi du ken là gablà i
fngalomi ku banlémi gamu. Mdà gamu
salu di dad to fabli du mayad fngalo, fye
nun salòyu.’

10 “Taman tamdà ale mayad fngalo, na
di slengla ditù takel i lagi sandeme. Na i
lime sawang libun tagatlagad, magin salu

di kasdeme. Na di kagfusukla tnakab sa i takab.
11 “Na là mlo takel i dademe sawang libun, na manla, ‘E Amu! Amu, begam nukà gami i takab!’
12 “Kabay tmimel kenen, manan, ‘Tulengu gamu i kaglutan, làgu gamu dilè!’ ”
13 Na man Dyisas, “Taman too gamu fgeye du salngad gamu ani, làyu gadè i duh na i too bang kasfulêgu.”

I fléd gablà di tlu salig (Luk 19:11-27)

14 Na man Dyisas, “Nun fa guflingengu i kagot Dwata di satu to fan mdà magu, na tlon i dad saligan na fagotan dale dad knunan. 15 Di satu blén lime libu filak, na di satu lwe libu, na di satu mlibu. Én blén kat to i kalbong gaganan nagot. Na kafnge én, mdà kenen. 16 I salig fagotan i lime libu gasil mdà na fagun filak di nimò, na i uléan lime libu. 17 Na salngad én kibò i to fagotan lwe libu filak, na i uléan lwe libu filak. 18 Kabay i to fagotan mlibu filak tabalingan buni. Makol kenen di tanà na lbangan i filak tafagot amun kenen.
19 “Na too mlo klo i amula mulê. Kakelan, neyen i filak tafagotan dad saligan. 20 Na i salig fagotan lime libu filak salu déén na blén i lime libu filak ulê i blé kenen. Na manan, ‘Amu, tafagotam deg lime libu filak, neyem ani i lime libu gatnùgu di filak blém deg.’
21 “Na man i amun di kenen, ‘Too fye i nimoam! Too ge fye na gsalig. Too ge gsalig di tukay fagotgu ge, taman ani, fagotgu ge i bong. Fusuk ge dini, na fakuf ge di klehewgu.’
22 “Na lêman salu ditù i to fagotan lwe libu, na manan, ‘Amu, tafagotam deg lwe libu filak, neyem ani lwe libu gatnùgu di filak blém deg.’
23 “Na man i amun di kenen, ‘Too fye i nimoam! Too ge fye na gsalig. Too ge gsalig di tukay fagotgu ge, taman ani, fagotgu ge bong. Fusuk ge dini na fakuf ge di klehewgu.’
24 “Kafnge én, salu ditù di amun i to tafagotan i mlibu filak. Na manan, kun, ‘Amu, gadègu too ge labè. Hae, du kamtu ge ise ge fla, na galam nwè i ise ge fule. 25 Taman likò agu ge, na bunigu i filak fagotam deg di lam i tanà. Neyem, ani filakam!’
26 “Na én man i amun di kenen, ‘Too ge sasè na mataka! Man nawam kadì kantugu i ise deg fla na nwègu i ise deg fule. 27 Na kan ku laam kah i filakgu di bangku du fye gasfulê di deg na nun tingaan?
28 “ ‘Nwèyu di kenen i mlibu, na bléyu di salig i nun sfalò libu. 29 Du ku simto to gsalig di fagotgu kenen, tananùgu i fagotgu du fye too bong. Kabay ku simto là gsalig, nawì di kenen balù i tukay tafagot di kenen.* 30 Na i salig landè gukmamu batyu ditù di lwà di gukmifun, déén di gumlanun na gukminggat i kifanan.’ ”

I kukum Dyisas i dad to di kasfuléan

31 Na fadlug Dyisas talù, manan, “Di kasfulêgu kadang, agu i dnagit Tingà To gagin i bong kdatahgu, magin deg i dad kasaligan Dwata. Na di bang én, sudeng agu di gusudeng i mdatah harì. 32 Na i kdee dad to di tah tanà santifun di kanfegu. Na sansahalgu ale gambet i to mifat i bilibili ku sansahalan i dad bilibili di dad kambing. 33 Én dad to matlu flingengu di bilibili fkahgu gsen di kwanangu, na i dad là matlu flingengu di dad kambing fkahgu gsen di ibenggu.
34 “Kafnge én, agu, i Harì, talù agu di dad to gsen di kwanangu, mangu, ‘Gamu, dad gamdawat i kafye màgu, salu gamu dini di deg, na dnawatyu i kagot tagaan gamu mdà di kgimò i banwe. 35 Gdawatyu ani du di kbitilgu tafankaanyu agu, di kalinumgu tafninumyu agu, di là kdilèyu deg tafyakyu agu di gumnèyu, 36 di klandè klawehgu, tabanlèyu agu, di knun tdukgu, tanifatyu agu, di bnilanggù agu tanlauyyu agu.’
37 “Na smalek i dad to matlu, manla, ‘Amu, kilen kitemi ge bitil na fankaanmi ge, ku demen malinum, na fninummi ge? 38 Kilen là kdilèmi ge na fyakmi ge di gumnèmi? Kilen klandè klaweham na banlémi ge? 39 Na kilen kitemi ge nun tduk ku demen bnilanggù na nlauymi ge?’

* **25:29** Satu kubad ani dunan: Du i to nun, tananù i nfunan, bay i to landè alì, nawì balù i tukay di kenen.

40 “Na agu, i Harì, tmimel agu, mangu,
‘Tulengu gamu i kaglutan, ku tan i nimòyu
di satu flanekgu balù ku too mdanà to,
salngad ku di deg i gumimòyu dun.’
41 “Kafnge én, ani mangu di dad to gsen
di ibenggu, ‘Fawag gamu di deg, gamu dad
to sasè tanukum Dwata. Ditù gamu di
lanaw lifoh landè gumatin tatagà Dwata
du gumlayam ku Satanas na dad kasali-
ganan, 42 du di kbitilgu làyu agu fankaan,
na di kalinumgu làyu agu fninum. 43 Di
là kdilè deg làyu agu fyak di gumnèyu. Di
klandè klawehgu làyu agu banlé. Di knun
tdukgu na bnilanggù agu, làyu agu nlauy.’
44 “Na i dad to én kadang, smalek ale,
manla, ‘Amu, kilen kitemi ge bitil, demen
malinum, demen di banwe landè dmilè ge,
demen landè klaweh, demen nun tduk, ku
demen bnilanggù, na làmi ge tnabeng?’
45 “Na tnimelgu ale kadang, mangu, ‘Tu-
lengu gamu i kaglutan, ku tan i làyu nimò
di dad flanekgu balù too mdanà to, salngad
ku làyu nimò di deg.’ Én mangu di dale.
46 “Na i dad to én, ditù gusalula di gu-
maflayamla landè sen, bay i dad to matlu
banlé ale nawa landè sen.”

26

I fan nimò di ku Dyisas (Mark 14:1-2; Luk 22:1-2; Dyan 11:45-53)

1 Di kafnge Dyisas tamdò i kdee ani,
manan di dad gal mlalò kenen, 2 “Gadèyu
lwe duh ani i fista Duh Kaglius, na agu, i
dnagit Tingà To, blé di agot i dad to du fye
nlansangla di krus.”
3 Na di bang kman Dyisas ani stifun i dad
ulu i dad bà di Dwata na dad tua gal mebe
dad Dyu déén di bong gumnè Kayafas, i
gumdatah i dad bà di Dwata. 4 Stulen ale
ku tan i fye kibòla kamfè ku Dyisas du
fye fnatila kenen di landè to gmadè dun.
5 Kabay manla, “Nangito nimò ani di bang
i fista du ken flabè i dee dad to na too ale
smamuk.”

I kakok satu libun i fangbun di ulu Dyisas (Mark 14:3-9; Dyan 12:1-8)

6 Na déén Dyisas di tukay banwe Bétani
di gumnè Simon, i to tanfig. 7 Na di slengla
kmaan, nun satu libun kel déén mebe
sabuy batu fnò fangbun too mabtas, na
kokan ani di ulu Dyisas. 8 Kite i dad gal
mlalò ku Dyisas i nimoan, flabè ale. Na
manla, “Kan ku falmon i fangbun? 9 Fye fa
ku fablin, du bong gwean fakay blé di dad
to landè.”
10 Kabay gadè Dyisas i manla, taman
manan di dale, “Kan ku snamukyu libun
ani? Du too fye nimoan di deg. 11 Gal nun
dad to landè di safédyu fakayyu tnabeng,
bay deg, là agu mlo mnè di safédyu. 12 Di
kakokan i fangbun gine di deg, falan fatla-
gad lawehgu du lbang. 13 Na tulengu gamu
i kaglutan, balù nè gutamdò i Fye Tulen
gablà di deg di tah tanà ani, lê tulen nimò
libun ani du fye gafaldam kenen.”

I kafakfè Dyudas ku Dyisas (Mark 14:10-11; Luk 22:3-6)

14 Kafnge én, nun satu di dad sfalò lwe
to gal mlalò ku Dyisas dnagit ku Dyudas
Iskariyot salu di dad ulu i dad bà di Dwata,
15 na manan, “Tan bléyu deg ku blégu di
gamu Dyisas?” Na bléla kenen tlu falò
batù filakla salafì. 16 Na mdà di bang én,
mngabal Dyudas i kfagu mlé ku Dyisas di
agotla.*

I sangal kakaan ale Dyisas di Duh Kaglius (Mark 14:12-21; Luk 22:7-14, 21-23; Dyan 13:21-30)

17 Di tnanin duh i Fista i Kakaan i Fan
Landè Falnok Dun, fdadong dad gal mlalò
ku Dyisas di kenen, na smalek ale, manla,
“Nè kayeam gufatlagadmi knaan di Duh
Kaglius?”
18 Na man Dyisas di dale, “Salu gamu di
satu to mnè di syudad, na manyu di kenen,
‘Man i To Tamdò takel i bangan gdohò i
kdee tagmanan, na én gukmaanan knaan
i Duh Kaglius di gumneam magin dad gal
mlalò kenen.’ ” 19 Na nimenla i kdee
gman Dyisas di dale. Na ditù gufatlagadla
knaanla i Duh Kaglius.
20 Na di butang én, sudeng Dyisas na dad
sfalò lwe gal mlalò kenen du kmaan. 21 Na

* **26:16** Satu kubad ani dunan: mngabal Dyudas i kfagu mangkal kenen.

di slengla kmaan, talù Dyisas, manan, “Tulengu gamu i kaglutan, nun kadang satu di gamu mangkal deg di fati.”
22 Na too mlidù nawala, na kat satu dale smalek kenen, manla, “Amu, agu kè i manam?”
23 Na tmimel Dyisas, manan, “I to msong deg, én mangkal deg. 24 Too glut, agu i dnagit Tingà To, gsalu di fati salngad i tagsulat gablà di deg. Kabay too magakdo kadang i to mangkal deg. Fye fa baling di to én ku laan sut.”
25 Na talù Dyudas, i mangkal ku Dyisas, manan, “Amu, agu dé i mangkal ge?” Na man Dyisas, “Tamanam sa.”

I kfafaldam Dyisas i kfatin fagu di fan na ninum
(Mark 14:22-26; Luk 22:15-20; 1 Korintu 11:23-25)

26 Na di slengla kmaan, nwè Dyisas i fan, na funa dmasal mlé fye di Dwata, na snatngaan na blén di dad gal mlalò kenen, manan, “Nwèyu ani, na knaanyu du ani lawehgu.”
27 Kafnge én, nwean i ninum, na mlé fye di Dwata, na blén di dale, manan, “Sansinumyu ani, kdeeyu, 28 du ani litègu falohgu du fye nlifet Dwata dad salà i dee dad to, du litègu i kaglut di falami dalan i fakang Dwata falwà i dad to. 29 Na tulengu gamu, là agu lêman minum i nimum† ani kel di duh ksasatuito lêman di kagot i Màgu na minum ito i falami binu.”
30 Kafnge én mlingag ale i satu lingag dmayen Dwata na kafngela mlingag mdà ale salu di bulul Olib.

I kafgadè Dyisas gablà di ktagak dad mlalò kenen
(Mark 14:27-31; Luk 22:31-34; Dyan 13:36-38)

31 Na talù Dyisas di dad gal mlalò kenen, manan, “Kadang butang ani, kdeeyu baling mila na tmagak deg, du man Dwata di Tnaluan, manan,
‘Fnatigu i to gal mifat dad bilibili,
na sbalét dad bilibilin.’
32 Kabay ku tamték agu mdà di fati, muna agu di gamu salu di Galili.”
33 Na man Fiter di ku Dyisas, “Balù mila i kdee dademe, bay làta ge tagak.”
34 Na man Dyisas di ku Fiter, “Tulengu ge i kaglutan, kadang butang ani, di là fa kamleet i anuk, tmulen ge tlu dulê i laam agu dilè.”
35 Kabay man Fiter, “Balù ku mati agu magin ge, là agu tmulen kéng i là agu dmilè ge.” Na salngad i man kdee dad gal mlalò ku Dyisas.

I kdasal Dyisas di Gétsémani
(Mark 14:32-42; Luk 22:39-46)

36 Na fadlug ale Dyisas salu di satu tanà dnagit Gétsémani, na manan di dad gal mlalò kenen, “Sudeng gamu dini di lamgu dmasal ditù.” 37 Na faginan Fiter na i lwe dad ngà Sébidi salu di gudmasalan. Na tambù én too mlidù na too msamuk nawan. 38 Na manan di tlu magin kenen, “I klidù nawagu ani too blat gambet tafan agu mati. Mnè gamu dini, na too gamu fgeye dmeme deg.”
39 Na salu kenen di là too mawag, na tatì kenen lamfan di tanà na dmasal, manan, “E Mà, gaganam i kdee, taman begam nwè i kaflayam fangu nagu ani. Kabay balù én i deg knayè, toom dnohò i ge knayè.”
40 Kafngen dmasal, samfulê kenen di dad gal mlalò kenen faginan gine, na teenan ale kudang. Na snalekan Fiter, manan, “Là ge kè gamtayud fgeye dmeme deg balù là mlo alò? 41 Too gamu fgeye na dmasal fye là gamu fisan di tilew, du balù mayè i nawayu mimò fye, bay nun klungay i lawehyu mimò dun.”
42 Na lêman samfulê Dyisas di gudmasalan, na manan, “E Mà, ku landè kibò mwè i kaflayam fan kel ani silang ku nagugu, fye ku gdohò i ge knayè.”
43 Na lêman kenen samfulê na lêmanan ale teen gkudang du too ale malkudang. 44 Na lêman ale tnagak Dyisas, na dmasal di gatlun dulê na salngad i manan.
45 Na lêman samfulê Dyisas di safédla, na manan di dale, “Tan, kudang gamu fa na ftud? Neyeyu, takel i bang kablé deg, i dnagit Tingà To, di agot i dad to gamsalà. 46 Mték gamu du mdà ito. Neyeyu, tadini i to mangkal deg.”

† **26:29** I ninum ani, dunan satu binu nimò mdà di yéél i bunge grép.

I kakfè ku Dyisas

(Mark 14:43-50; Luk 22:47-53; Dyan 18:3-12)

47 Di slengan fa talù takel Dyudas, satu di sfalò lwe gal mlalò kenen. Na too dee dad to magin kenen mebe dad sundang na dad bunal. Tamdek dale i dad ulu dad bà di Dwata na dad tua gal mebe dad Dyu. 48 Na nun ilè tatulen i to mangkal di dad to faginan kamfè ku Dyisas, manan, “I to nalakgu kadang, én i to fanngabalyu. Kanfèyu kenen!”

49 Taman kakel ale Dyudas déén, gasil kenen fdadong di ku Dyisas, manan, “E Amu!” Na nalakan Dyisas.

50 Na man Dyisas di kenen, “Lew, fnaflalam i kayeam nimò.”

Kafnge én, fdadong i dad to magin ku Dyudas, na kanfèla Dyisas na toola nafas. 51 Kabay satu to magin ku Dyisas nsoan i sundangan, na tniben i lifan i gumdatah dad bà di Dwata, na masfek i bali klingen.

52 Na man Dyisas di to én, “Fuléam di lumaan i sundangam du ku simto to magot tek, mati fagu di tek. 53 Laam kè gadè ku mni agu tabeng di Màgu Dwata, feben sa dini dee libu dad kasaliganan du tmabeng deg? 54 Kabay ku én i nimògu, là gdohò i kdee gman Dwata di Tnaluan gablà di gnagugu.”

55 Na talù Dyisas di dee dad to kamfè kenen, manan, “Kan, to tmaku agu kè du mebe gamu sundang na bunal di kakfèyu deg? Klit duh sudeng agu tamdò di Bong Gumnè Dwata na làyu agu kanfè. 56 Kabay én duen mgimò kdee ani du fye gdohò i tagsulat dad tugad Dwata.”

Na di kman Dyisas ani i kdee dad gal mlalò kenen tnagakla kenen na mila.

I kebe ku Dyisas di muna i mdatah mukum dad Dyu

(Mark 14:53-65; Luk 22:54-55, 63-71; Dyan 18:13-14, 19-24)

57 Na i dad to kamfè ku Dyisas nebela kenen di bong gumnè Kayafas, i gumdatah di dad bà di Dwata. Na tastifun déén i dad to gal mukum, dunan dad tamdò i dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis na i dad tua gal mebe dad Dyu. 58 Na mlalò Fiter kel di nasel i bong gumnè i gumdatah i dad bà di Dwata, bay fawag di fulé. Kakelan déén fusuk kenen na fasbool sudeng di safèd i dad to munung du fye gadean i mkel di ku Dyisas.

59 Na i dad ulu di dad bà di Dwata na i dademe ganlal gal mukum tastifun déén, mngabal ale kfagu fsalà ku Dyisas, balù là glut, gumdàla mati kenen. 60 Kabay balù too dee tmulen kakakéng gablà di ku Dyisas knean landè teenla salaan. Kabay di gusenan nun lwe to salu di muna, 61 na manla, “Én gman i to ani, ‘Gagangu lambà i Bong Gumnè Dwata na lêman ftadag dun di lam tlu duh.’ ”

62 Kafnge én, tadag i gumdatah i dad bà di Dwata na snalekan Dyisas, manan, “Landè kè timelam di kdee tulenla salaam ani?” 63 Kabay là tmimel Dyisas balù landè salaan.

Taman lêman talù i gumdatah dad bà di Dwata di kenen, manan, “Fagu di dagit Dwata too mto, smafà ge, na tulenam gami ku ge i Mgalék Dwata, dunan i Tingaan?”

64 Na man Dyisas di kenen, “Tagmanam sa! Kabay tulengu gamu, di fulé duh teenyu agu, i dnagit Tingà To, sudeng di kwanan i mdatah ganlal, dunan Dwata Too Mtulus, di ksalugu dini di lam i labun mdà di langit!”

65 Na di kaklinge gumdatah i dad bà di Dwata i gman Dyisas ani, knaséan klawehan du ilè knangan i man Dyisas, na manan, “E tay, tafsalngadan kton di Dwata! Landè kamuito dademe to mlé kenen salà, du talingeyu kafalmon Dwata. 66 I tan sa kukumyu kenen?”

Na tmimel i dademen, manla, “Gablà kenen fnati.”

67 Kafnge én, dnulàla i baweh Dyisas, na snuntukla, na dademe snafangla matan na snamfakla, 68 na manla, “Na ge, Mgalék Dwata, manam sa kun ku simto smamfak ge!”

I kbalew Fiter

(Mark 14:66-72; Luk 22:56-62; Dyan 18:15-18, 25-27)

69 Na ditù fa gusudeng Fiter di nasel i gumnè. Na fdadong di kenen satu libun gal dek i gumdatah i dad bà di Dwata, na manan, “Ge i satu gal magin ku Dyisas mdà di Galili.”

70 Kabay baling malew Fiter di muna i
kdee dad to déén, manan, “Làgu gadè i
manam.”
71 Na salu Fiter di bà gufusuk i nasel.
Na lêman nun libun gal dek mite kenen,
na manan di dad to déén, “To ani satu gal
magin ku Dyisas mdà di Nasarét.”
72 Kabay lêman malew Fiter na smafà, na
manan, “Làgu dilè i to én!”
73 Na di là mlo nun dademe dad to tadag
déén fdadong di ku Fiter, na manla, “Too
glut sa, ge i satu di dale du dilèmi du mahal
uni taluam.”
74 Na lêman kenen tambù smafà, manan,
“Fanlayam agu i Dwata ku tmulen agu
kéng. Làgu dilè i to én!”
Na di kmanan én, kamleet i anuk, 75 na
gafaldam Fiter i gman Dyisas di kenen, “Di
là fa kamleet i anuk tatmulen ge tlu dulê
laam agu dilè.” Na lamwà kenen na too
mngel.

27

I kebela ku Dyisas di muna Filat (Mark 15:1; Luk 23:1-2; Dyan 18:28-32)

1 Na di too flafus stifun i kdee dad ulu
i dad bà di Dwata na dad tua gal mebe
dad Dyu du stulen ku i tan kfagula fafati
ku Dyisas. 2 Na én nimòla, fbakusla kenen
na nebela di ku Filat, i gubirnador, du
fukumla kenen.

I kfati Dyudas (Dad Nimò 1:18-19)

3 Na Dyudas, i mangkal ku Dyisas, di
kgadean too glut tanukum Dyisas di fati
too kenen msal, na fuléan i tlu falò batù
filak salafì di dad ulu i dad bà di Dwata
na dad tua gal mebe dad Dyu, 4 manan,
“Gamsalà agu di kablégu i to landè salà di
fati.”
Na tmimel ale, manla, “Landè labetmi
gami. Ge salà én!”
5 Taman bat Dyudas i filak tabléla kenen
di lam i Bong Gumnè Dwata na mdà. Na
fles kenen mikat lial.
6 Na di kuku i dad ulu di dad bà di Dwata i
filak tabat Dyudas, manla, “Mlafà ito i flalò
Mosis ku fkahito filak ani di gal gumusek
filak di Bong Gumnè Dwata, du ani bayad
i kfati satu to.” 7 Taman stulen ale i fye
kfagula dun. Na bnayadla satu tanà i gal
gumimò kulang tanà du fye gulambangla i
dad to magu mdà di mahal banwe, ku mati
ale déén. 8 Taman én dagit i tanà én kel di
duh ani, dunan i Tanà Litè. 9 Taman gdohò
sa i gman Dyérimaya i tugad Dwata, manan,
“Nwèla i tlu falò batù filak salafì,
i btas knayè dad bel Israél di kbayadla
kenen.
10 Na én i bayadla i tanà gumimò kulang
tanà,
du én i flau Amugu deg.”

I ksalek Filat ku Dyisas (Mark 15:2-5; Luk 23:3-5; Dyan 18:33-38)

11 Na tadag Dyisas di muna Gubirnador
Filat, na smalek Filat, manan, “Ge kè Harì i
dad Dyu?”
Na man Dyisas, “Tagmanam sa.”
12 Kabay laan tnimel i kdalam dad ulu i dad
bà di Dwata na dad tua gal mebe dad Dyu.
13 Taman man Filat di kenen, manan,
“Man, laam kè linge i kdee dalamla ge?”
14 Kabay là tmimel Dyisas balù tan i
dalamla kenen, na taman too tikeng i gu-
birnador.

I kafalwà ku Barabas na kfati ku Dyisas (Mark 15:6-15; Luk 23:13-25; Dyan 18:39-19:16)

15 Na klit fali di bang i fista Duh Kaglius,
i tagnè nimò Filat falwaan satu to bni-
langgù, ku simto knayè i dad Dyu, én i
falwaan. 16 Na di bang én, nun satu to
bnilanggù dnagit ku Barabas too mdengeg
mdà di dad mgimoan. 17 Taman di kagasti-
fun i kdee dad to, snalek ale Filat, manan,
“Simto kayèyu falwàgu gamu, Barabas ku
demen Dyisas, i dnagit Krayst?” 18 Én due-
nan smalek, du gadè Filat i duen dad ulu
i dad Dyu mebe ku Dyisas di kenen du
mingà nawala ku Dyisas.
19 Na di sleng Filat sudeng di gal gu-
mukum nun febe i yaanan kenen fngewe,
manan, “Nangam fanlayam i to én, du
landè salaan. Hae, du malbutang kamna
agu na too msamuk i nawagu gablà di ke-
nen.”
20 Kabay i dad ulu i dad bà di Dwata na
dad tua gal mebe i dad Dyu banlétla i dad to
fye fnila di ku Filat falwà Barabas na fnati
Dyisas.

21 Na lêman ale snalek Filat, manan,
“Simto di lwe to ani kayèyu falwàgu di
gamu?”
Na manla, “Barabas!”
22 Na smalek Filat, manan, “Na tan i
kibògu ku Dyisas, i dnagit Krayst?”
Na tmimel kdeela, manla, “Flansangam
di krus!”
23 Na smalek Filat, manan, “Kan? Tan i
salaan?”
Kabay baling matnù i kakitla, manla,
“Flansangam kenen di krus!”
24 Taman gadè Filat landè kiboan, du
baling tambù nan mimò samuk i dad to.
Na taman mwè kenen yéél na naloban i
kmalan di muna i kdee dad to, na manan,
“Ise deg tmimel di kfati i to ani. Déén i
litean di gamu kmal.”
25 Na tmimel i kdee dad to, manla, “Hae,
gami na dad belmi i tmimel gablà di kfati i
to ani.”
26 Na taman nagin Filat i knayè dad Dyu,
na falwaan Barabas di dale. Kabay Dyisas,
funan too faskél, na kafnge én, blén di dad
sundalun du flansang di krus.

I kadoy i dad sundalu ku Dyisas (Mark 15:16-20; Dyan 19:2-3)

27 Na i dad sundalu, nebela Dyisas di
lam i bong gumnè Filat. Na santifunla i
kdee dademe sundalu di glibutan. 28 Na
nlusla dad klawehan na falsakla kenen i
klaweh fulè, du fagbetla kenen harì. 29 Na
nlikinla dad walad nun sual, na sukubla
di ulun du nimòla kyangenan. Na fagotla
kwananan satu tugad gambet i gal nagot i
dad harì. Kafnge én, lkuad ale di munan,
du snilola, manla, “Too ge mlawil Harì i
dad Dyu.” 30 Na sandulàla kenen na nwèla
lêman i tugad gine du skélla di ulun. 31 Di
kafngela smilo kenen lêmanla nlus i klaweh
tafalsakla kenen, na falsakla lêman i tagnè
klawehan. Na kafnge én, nebela kenen di
gumlansangla di krus.

I klansang ku Dyisas di krus (Mark 15:21-32; Luk 23:26-43; Dyan 19:17-27)

32 Di kalwàla di Dyérusalém, gsitongla i
satu lagi dnagit ku Simon mdà di banwe
Sirini, na gnagala mebe i krus Dyisas.
33 Na salu ale di tukay bulul dnagit Gol-
gota. Na i gumtatek Golgota, dunan banwe
i tulan ulu. 34 Kakella ditù banléla kenen
binu sanbool bulung féét, bay di kagne-
man dun, laan fles ninum.
35 Na kafngela mlansang kenen di krus,
sansalella i klawehan fagu di kasbunut
du neyela ku simto i dad gamfun dun.
36 Kafnge én, sudeng ale déén na nunungla
kenen. 37 Na nun sulat tmulen i salà
dalamla kenen fkahla di tah i ulun, manan,
“Ani Dyisas, Harì i dad Dyu.”
38 Na nun lwe to tmaku nlansangla di
saféd Dyisas satu gsen di kwananan na
satu gsen di ibengan. 39 Na i dad to magu
mlius déén toola snilo Dyisas na kmiling
ale du fanngulêla kenen, 40 manla, “Ge kun,
i to gmagan lambà i Bong Gumnè Dwata
na lêman ftadag dun di lam tlu duh, taman
falwaam i ktom ku gaganam. Ku ge i Tingà
Dwata, tufa ge mdà di krus!”
41 Na salngad nimò i dad ulu di dad bà di
Dwata, na dad tamdò dad flalò blé Dwata
fagu di ku Mosis, na dad tua gal mebe dad
Dyu, snilola kenen, 42 manla, “Galan falwà
i dademe dad to, bay i kton laan gagan
falwà. Kenen kun, i Harì di Israél! Ku gtufa
kenen di krus, faglut ito di kenen. 43 Smalig
kenen di Dwata du manan kenen Tingà
Dwata. Na neyeito ku mayè Dwata falwà
kenen!”
44 Na balù i dad tmaku nlansang di
safédan smilo kenen.

I kfati Dyisas (Mark 15:33-41; Luk 23:44-49; Dyan 19:28-30)

45 Na mdà di ltu i duh mbaling kifu di
klamang banwe kel di tngà masol i duh.
46 Na mdadong di tngà masol i duh falbong
Dyisas taluan, manan, “Iloy, Iloy, lama
sabaktani?” I gumtatek ani dunan, “E
Dwatagu, Dwatagu, tan i duenam tmagak
deg?”
47 Na nun dad to tadag déén mlinge i talù
Dyisas, na balingla man, “E tatlon Ilaydya.”
48 Na nun satu to déén faflal lamnab i
galla fsaf yéél di masam binu, na fkahan
di tukè i kayu, na ulukan di ku Dyisas fye
ninuman. 49 Kabay man i dademe, “Tayò
fa, neyeito funa ku salu dini Ilaydya du
falwà kenen.”
50 Na lêman falbong Dyisas i taluan na
fles mati.

51 Na salngan én, i bong kurtina déén
di lam i Bong Gumnè Dwata matngà kasê
mdà di tah kel di dungan. Na mlinol i tanà,
na bgang dad malbang batu. 52 Mgukà i
dad gulambang, na mték mdà di fati dee
dad muna to faglut di Dwata. 53 Lamwà
ale fdu di lam dad lbang na kafnge i ték
Dyisas salu ale di Dyérusalém, na dee dad to
mite dale.
54 Na i kafitan dad sundalu na dad sun-
dalu magin kenen di kunungan ku Dyisas,
lyola i bong linol, na teenla i kdee mkel,
taman too ale likò, na manla, “Too glut,
kenen i Tingà Dwata.”
55 Na nun fa dee libun ditù di gumawa-
gan du beg ale meye ku Dyisas. Tagnè
ale magin ku Dyisas mdà di Galili du galla
kenen tnabeng. 56 Na gakuf di dad libun
ani, Méri Magdalin, na Méri i yê Dyém na
Dyosif, na yê i dad ngà Sébidi.

I kalbang ku Dyisas
(Mark 15:42-47; Luk 23:50-56; Dyan 19:38-42)

57 Di tafan kasdaf i duh kel déén satu
lagi i nun bong knun mdà di banwe Ari-
matiya dnagit ku Dyosif, na kenen satu gal
mlalò ku Dyisas. 58 Na salu kenen di ku
Gubirnador Filat du fnin i laweh Dyisas du
lbang. Na mdek Filat, fye blé lawehan di
ku Dyosif. 59 Taman nwè Dyosif i lawe-
han mdà di krus, na nlabédan falami safut
bukay, 60 na fkahan di kenen gulambang
i falamin nsol di lfidas di gugdak i bulul.
Kafnge én, flulidan déén satu bong batu
du nsangan i bà gufusuk i lbang, na mdà
kenen. 61 Na Méri Magdalin na i satu Méri
sudeng mdadong déén meye i nimòla di
gulambang ku Dyisas.

I kfunungla i lbang Dyisas

62 Di tmadol duh, dunan i Duh Kaftud,
salu i dad ulu i dad bà di Dwata na dad
Farisi di ku Filat. 63 Na manla, “Gafal-
dammi nun man i to gal mgaw atù di là
fa mati, manan, ‘Nték agu di gatlun duh.’
64 Taman fye ku toom funung i lbangan kel
di gatlun duh, du ken tnaku i dad mlalò
kenen i lawehan, na kafnge én, tatìla man
di dad to, tamték kenen mdà di fati. Na
baling matnù fa kafgawla i dad to mdà di
kéngla ani di muna kafgawla.”
65 Taman man Filat di dale, “Na, faginyu
ditù dad to munung, na tooyu fanse kaf-
gagidyu i lbang.” 66 Na taman salu ale di
lbang Dyisas du fangagidla. Fankahla i
gafgat di batu sang i lbang gudmilèla ku
nun mutik dun. Na tnagakla déén dad to
munung.

28

I kték Dyisas mdà di fati
(Mark 16:1-10; Luk 24:1-12; Dyan 20:1-10)

1 Kafnge i Duh Kaftud di too flafus
Linggu, mdà ale Méri Magdalin na i satu
Méri salu di lbang du neyela.
2 Na nun bong linol du nun kasaligan
Dwata fdanà mdà di langit, na flulidan i
bong batu sang i lbang, na sudeng kenen
di tahan. 3 Gambet silà i kbawehan na too
bukay i klawehan. 4 Na i dad to munung i
lbang tatì ale kankal mdà di klikòla kenen,
na gambet ale i dad to mati.
5 Kabay man i kasaligan di lwe libun,
“Nang gamu likò. Gadègu én fanngabalyu
Dyisas, i tanlansangla di krus. 6 Talaan dini
du tamték mdà di fati, gambet i tagmanan
di gamu. Salu gamu dini na neyeyu i gu-
filèla kenen, 7 na gasil gamu salu di dad gal
mlalò kenen, na tnulenyu ale tamték kenen
mdà di fati, na tamuna kenen di gamu salu
di Galili. Ditù gusmiteyu kenen. Én sa i
tulengu gamu.”
8 Taman gasil mdà i dad libun mdà di
lbang na likò ale, bay too ale lehew. Na
sadlu ale du fye tnulenla i dad gal mlalò
ku Dyisas. 9 Na tatì ale snitong Dyisas, na
manan, “I ktanak nawa samnagin gamu!”
Na fdadong ale di kenen na nagotla i dad
blian, na mangamfù ale di kenen. 10 Na
man Dyisas di dale, “Nang gamu likò, ditù
gamu di dad flanekgu, na dekyu ale salu di
Galili na ditù gusmitela deg.”

I tulen dad sundalu munung i lbang

11 Na di sleng i dad libun magu, nun
di dad to munung i lbang salu di syudad,
na tnulenla dad ulu i dad bà di Dwata i
kdee tamkel. 12 Taman dad ulu i dad bà di
Dwata, snitela dad tua i dad Dyu du stulen
ale ku tan i kibòla. Na banléla dad to mu-
nung bong filak, 13 na manla, “Tnulenyu i

dad to, i laweh Dyisas tnaku i dad mlalò
kenen di butang di lammi kudang. 14 Na ku
linge i gubirnador ani, gami fafye stulen di
kenen du fye laan flabè gamu." 15 Taman
nwè i dad munung i filak na nimenla i
gman di dale. Na i tulen i dad ulu dad Dyu
tatoo mbel di dad Dyu kel di duh ani.

I kfite Dyisas i kton di dad gal mlalò kenen

(Mark 16:14-18; Luk 24:36-49; Dyan 20:19-23; Dad Nimò 1:6-8)

16 Na salu i dad sfalò satu gal mlalò ku
Dyisas ditù di Galili di bulul i tagman guf-
salu Dyisas dale. 17 Na di kitela kenen,
mangamfù ale di kenen, bay nun di dale
lwe nawala. 18 Na fdadong Dyisas di dale,
na manan, "Tagablé di deg i kdee glal di tah
langit na di tah tanà. 19 Taman salu gamu
di dad to di kdee dad banwe di tah tanà,
na flalòyu ale deg. Na bnunyagyu ale di
dagit Dwata Mà, na i Tingà, na i Mtiu Tulus.
20 Na tdòyu ale mimen kdee flalògu gamu.
Na nangyu glifet samnagin agu gamu kel di
gusen i banwe."

Mark
I Fye Tulen gablà ku Dyisas Krayst i Sulat Mark

Kafaglabat i sulat Mark

Mark smulat libru ani, na ditù di Roma i gusmulatan, na sulatan i dad to di banwe Roma. Kenen i tnanin smulat gablà di dad mgimò Dyisas Krayst klon dini di tah tanà. Tingà fa i nawa Mark di kdini Dyisas. Dyérusalém i syudad gumdaan na gulamnokan. Na slaan makuf Mark di gal gustifun i dad gal mlalò ku Dyisas di bangla gal dmasal di Dwata, na déén gumdà Mark dmilè ku Fiter na i dademe gal mlalò ku Dyisas. Na man i dademe, faglut Mark di ku Dyisas mdà di ku Fiter.

Kafnge i dee fali, mbaling too bong i ksalig Mark di ku Dyisas. Na di slà ditù Fiter di banwe Roma, Mark i satu dmeme kenen. Na too matnù i gnadean mdà di ku Fiter. Magin kenen ku Fol na Barnabas tmulen i Fye Tulen gablà ku Dyisas.

Sulat Mark ani du fye gadè i dad to faglut ku tan i duen Dyisas fafati. Landè alì gmanan gablà di dad tdò Dyisas, bay tulenan i dad tnikeng mgimoan, du fye gadèla kenen too mtulus. Na faglabat Mark nun glal Dyisas mlifet dad salà i dad to.

Gablà ku Dyan Gal Munyag
(Matyu 3:1-12; Luk 3:1-18; Dyan 1:19-28)

1 Ani kagatbù i Fye Tulen gablà ku Dyisas Krayst Tingà Dwata.

2 Nun man Dwata di Tingaan fsulatan tugadan Isaya i gman,
“Dekgu saliggu muna di ge,
du fatlagad i dalanam.
3 Tamlo kenen mdà di banwe landè to mnè déén,
manan, ‘Fatlagadyu i dalan i Amu,
na tanluyu i gumagun.’ ”*
4 Taman dek Dwata Dyan, i to gal munyag. Na mnè kenen di banwe landè to mnè déén. Na tdoan dad to stifun déén, fye msal ale na tmagak dad sasè nimòla na fbunyag, du fye nlifet Dwata dad salàla.

5 Na too dee dad to gal salu déén di kenen, mdà di klamang banwe Dyudiya, na mdà di syudad Dyérusalém. Na tulenla kenen i dad salàla, na bnunyag ale Dyan di bong yéél Dyordan.

6 Na i klaweh lsak Dyan dunan i bul kamél nanem, na i galingan kindal lmanaf. Tlangas na tnab i knaanan.

7 Na ani galan santulen di dad to, manan, “Nun fan kel satu to tmadol deg. Too kenen mdatah fa di deg, taman là agu gablà balù lkuad na mbel ikat talumfaan.† 8 I kbunyaggu gamu ani fagu alò di yéél, bay i kbunyag i to tmadol deg fagu di Mtiu Tulus blén gamu.”

I kbunyag ku Dyisas, na ktilew kenen
(Matyu 3:13–4:11; Luk 3:21-22; 4:1-13)

9 Là mlo ani, salu Dyisas di ku Dyan fdu di Nasarét déén di banwe Galili. Na fbunyag kenen ku Dyan di yéél Dyordan. 10 Na di kalwaan di lam yéél, teenan nun gumgukà i langit, na fdanà Tulus Dwata mdaf di kenen gambet abun. 11 Na nun talù mdà di langit, manan, “Ge tingàgu toogu kando, na too fye nawagu ge.”

12 Kafnge én, gasil fsalu Tulus Dwata Dyisas di banwe landè to mnè déén. 13 Fat falò butangan mnè ditù, na di klon déén tnilew kenen Satanas. Na nun fa déén dad labè lmanaf di bnas, bay dad kasaligan Dwata mifat kenen.

I kalék Dyisas fat dad to mlalò kenen
(Matyu 4:12-22; Luk 4:14-15; 5:1-11)

14 Kafnge én, di kaglam Dyan di bilanggù samfulê Dyisas di banwe Galili du samtulen i Fye Tulen mdà di Dwata. 15 Na manan, “Ani bang kagdohò i gman di Tnalù Dwata, du tamdadong nan kagot Dwata. Taman msal gamu na tnagakyu dad sasè nimòyu, na faglut gamu di Fye Tulen mdà di Dwata.”

16 Na di kagun ani, magu Dyisas di kilil i bong lanaw Galili, na teenan lwe lagi saflanek, Simon na Andru. Mukut ale di lanaw du ale dad to gal mwè nalaf. 17 Na

* **1:3** Isaya 40:3. I fléd ani gablà di kafatlagad dad to i ktola du fan kel i Amu, dunan Dyisas Krayst. † **1:7** Di bang Dyan mnè di tah tanà satu nimò fimò dad to i dad mdanà lifan dunan malob blì i dad to kel di gumnè. Bay di fandam Dyan too mdatah fa Dyisas di kenen, taman là kenen gablà balù mgimò lifan mbel i talumfaan.

man Dyisas di dale, “Magin gamu deg, du balù ani galyu nimò meye nalaf, tdòta gamu meye dad to du fye mlalò ale deg.” 18 Na di kmanan ani, tagakla fukutla, na magin ale kenen.

19 Di kagula là mlo teen Dyisas lwe saflanek, Dyém na Dyan, dad ngà Sébidi, di lam awengla. Tambél ale dad fukutla. 20 Na di kite Dyisas dale tlon ale du faginan, na tnagakla màla Sébidi na dad to tnadenla di lam awengla, du magin ale ku Dyisas.

I kafalwà Dyisas dad busaw (Luk 4:31-37)

21 Na di kagula, salu ale di tukay banwe Kafernaum. Na kakel i Duh Kaftud dad Dyu, fusuk Dyisas di gal gusatdò dad Dyu, na tamdò. 22 Di kaklinge dad to i tdò Dyisas too ale tikeng, du too nun glal i katdoan, là salngad di dad to gal tamdò flalò blé Dwata fagu di ku Mosis.

23 Di là fa fnge i katdò Dyisas nun satu lagi déén nun busaw. Na mkit kenen, 24 manan, “E Dyisas mdà di Nasarét, tan labetam gami? Fanam gami kè falmo? Gadègu ku simto ge! Ge sa To Landè Salà dek Dwata.”

25 Kabay nngak Dyisas i busaw, manan, “Fanak ge! Lamwà ge di to én.” 26 Na too fakakal i busaw lagi ani na mkit na lamwà.

27 Too tikeng i kdee dad to déén, taman sasalek ale, manla, “Tan kè ani? Satu falami tdò ani dé? Hae, du nun glalan mdek dad busaw lamwà, na mimen ale!” 28 Na too mlal mbel santulen gablà ku Dyisas di klamang banwe Galili.

I kafgulê Dyisas tewe Fiter na dademe to (Matyu 8:14-17; Luk 4:38-41)

29 Na di kdà Dyisas di gusatdò dad Dyu, salu kenen di gumnè Simon na Andru. Na magin Dyém na Dyan. 30 Kakella déén tatì milè tewe Simon libun, du too minit lawehan. Na gasilla santulen ku Dyisas kagkahan. 31 Di kaklinge Dyisas dun, fdadong kenen, na nagotan sigalan du ntékan. Di kték Dyisas kenen, magwè initan, na fles kenen mlé dale knaan.

32 Na mdà di kasdaf i duh di flabi én, nebe dad to di ku Dyisas kdee dademela nun tduk na dad to nun busaw, 33 na dee dad to mdà di lunsud stifun mdadong di gufusuk i gumnean. 34 Na dee dad to fangulé an mdà di dee bung tduk na falwaan dee busaw di dad to salu déén. Kabay là faloh Dyisas i dad busaw ku talù, du dilèla ku simto kenen.

I katdò Dyisas di Galili (Luk 4:42-44)

35 Na di too flafus di tmadol duh kifu fa, mték Dyisas na mdà salu di satu banwe gulandè to aloan satu du dmasal. 36 Kabay lê mdà ale Simon du mngabal kenen. 37 Na di kitela kenen, manla, “Too dee dad to mngabal ge.”

38 Kabay man Dyisas, “Fles ito di dademe banwe mdadong dini du fye lêgu tdò i Fye Tulen di dad to ditù, du én sa duengu salu dini di tah tanà.” 39 Taman lamngab ale Dyisas di dee banwe di klamang Galili, du tamdò di dad gal gusatdò dad Dyu, na falwaan dad busaw mdà di dad to.

I kafgulê Dyisas i to tanfig (Matyu 8:1-4; Luk 5:12-16)

40 Na satu duh nun to tanfig salu di ku Dyisas. Lkuad kenen di munan, na fakdo manan, “Ku beg ge mayè, gaganam fgulê deg di tduk fagsik deg ani.”

41 Too bong kakdo Dyisas kenen, taman nagotan, na manan, “Mayè agu sa. Mgulê ge nan.” 42 Na too glut, tamgulê sa to tanfig, talandè tfigan.

43 Na gasil fdà Dyisas na toon dek, manan, 44 “Nangam tulen ani di balù simto to, bay én nimoam, mdà ge na fitem laweham di bà di Dwata, na nebem di kenen dsuam di Dwata i fgadè ku Mosis, du én gugmadè dad to too glut tamgulê ge.”

45 Kabay di kdà i to tafangulê Dyisas, balingan tulen di kdee dad to i mgimò Dyisas di kenen, na nbelan santulen ani di klamang banwe. Taman talà gfite Dyisas di dademe dad banwe di lam Galili du alì dee dad to gal stifun di safédan. Baling kenen lamngab di dad banwe gulandè dee to. Kabay knean salu déén di kenen dad to mdà di kdee banwe déén.

2

I kafgulê Dyisas i to là galyak lawehan (Matyu 9:1-8; Luk 5:17-26)

1 Di kafnge file duh, samfulê Dyisas
di banwe Kafernaum, na linge i dad to
tamulê kenen. 2 Na du dee dad to stifun,
fnò i gumnean kel di naselan, taman landè
kibò dademe to fdadong di kenen. Na én
nimò Dyisas tamdò i dad to Tnalù Dwata.
3 Klon tamdò, nun fat lagi kel samtiang i
to là galyak lawehan. 4 Na landè dalanla
fles salu di ku Dyisas du too dee dad to,
taman nebela to là galyak lawehan di tah
ataf na lanketla dademe ataf * gsen di tah i
gutamdò Dyisas, du fayolla kenen di muna
Dyisas gagin gumilean. 5 Di kite Dyisas i
bong kafaglutla di kenen, manan di to là
galyak, "E Tò, tamaglifet dad salaam."
6 Na nun dad to gal tamdò i flalò Dwata
sudeng déén. Na di kaklingela i man Dyisas
snalekla di ktola, 7 "Kan ku manan nlifetan
salà i to gine? Falmon dengeg Dwata du
manan én, du Dwata alò gmagan mlifet
dad salà."
8 Kabay gadè Dyisas i kdee mnè di
nawala, na manan di dale, "Kan ku én
fandamyu làgu gagan mimò dun? 9 Nè too
malima man di to là galyak ani, 'Maglifet
salaam,' ku demen, 'Tadag ge, nweam i gu-
mileam, na magu ge?' Salngad sa, du slame
alò Dwata gmagan mimò dun. 10 Taman
fangulêgu kenen, du fye gadèyu agu, i to
dnagit Tingà To, nun glal di tah tanà ani
mlifet dad salà i dad to." Na manan di to là
galyak lawehan, 11 "Mangu di ge, tadag ge,
nweam gumileam, na mulê ge." 12 Na glut,
gtadag i to là galyak gine. Na gasilan nwè
gumilean, na mdà kenen. Mite kdee dad to
déén, na too ale tikeng na dnayenla Dwata,
manla, "Landè lmenito teen gambet ani."

I klak Dyisas ku Libay (Matyu 9:9-13; Luk 5:27-32)

13 Na lêman mdà Dyisas salu di kilil i bong
lanaw Galili. Na too dee dad to stifun déén
di safédan, na tdoan ale. 14 Na di slengan
magu, teenan satu to dnagit ku Libay, tingà
Alfyus, sudeng di lam gumimò dad to gal
mwè bayad buhis. Na man Dyisas di ke-
nen, "Mlalò ge deg." Na tadag Libay na fles
mlalò kenen.
15 Na kmaan ale Dyisas di gumnè Libay.
Di slengla kmaan nun dee dad to mwè
bayad buhis na dademela gal mlafà dad
flalò fnaglut dad Dyu sudeng di safèd Dy-
isas na dad mlalò kenen du dee ale gal
samlalò kenen. 16 Na di klo Dyisas kmaan
di safèd i dad to di gumnè Libay, nun dad
tamdò dad flalò Dwata mdà di dad Farisi
mite kenen. Na snalekla dad gal mlalò
ku Dyisas, manla, "Kan ku kmaan Dyisas
di safèd i dad to gal mwè bayad buhis na
dademe to gamsalà."
17 Na di kaklinge Dyisas manla di dad
gal mlalò kenen, tnimelan ale fagu di flèd,
manan, "I dad to nun tduk, nun gukma-
mula to mulung, bay i dad to landè tduk,
landè gukmamula i to mulung. Taman ise
ku én duengu salu dini du fanngabalgu dad
to tlu du fsalgu di dad salàla, bay dad to
gamsalà fanngabalgu."

I kaflingen Dyisas i kton di lagi sandeme (Matyu 9:14-15; Luk 5:33-35)

18 Di satu duh, fwasa i dad to gal mlalò
ku Dyan Gal Munyag na dad Farisi. Na
nun dad to salu di ku Dyisas, na smalek ale,
manla, "I dad to gal mlalò ku Dyan na dad
mlalò dad Farisi gal fwasa. Kan ku là fwasa
dad mlalò ge?"
19 Na tmimel Dyisas dale fagu di flèd,
manan, "Ku fkahta di kasdeme, fwasa kè
dad malò i kasdeme ku déén fa i lagi
sandeme di safèdla? Ku déén kenen fa, là
ale fwasa! 20 Kabay nun duh kadang, nwè
di dale i lagi sandeme, na én bangla fwasa."

I kaflingen Dyisas i tdoan di falami safut na falami binu (Matyu 9:16-17; Luk 5:36-39)

21 Na man Dyisas, "Tagadeito sasè ku
klafang i falami safut di labi klaweh tabal-
tok, du falami klafang kamsang na magwè
i falami mdà di labi na matnù baling kbong
kasê i klaweh. 22 Na salngad én, là fakay
sanbool i labi na falami ku fkahta di binu,
du ku fkahito falami binu kmadok fa di
lam i labi gufkah kindal, btù sa, na mkok
i binu na malmo i gufkah kindal. Én fye
gufkah falami binu di falami kindal."

I fye nimò di Duh Kaftud (Matyu 12:1-8; Luk 6:1-5)

* **2:4** I ataf di dad gumnè di banwe dad Dyu gal datal, landè bulélla, na nun yaut gumyak dad to salu ditù.

23 Na di satu Duh Kaftud dad Dyu, magu
ale Dyisas di dalan di satu nligo. Na
di slengla magu kambang dad mlalò ku
Dyisas là dee kigan trigu fule déén, du
knilewla. 24 Na di kite i dad Farisi dun,
manla di ku Dyisas, “Neyem dad gal mlalò
ge. Kan ku kamtu ale di Duh Kaftud? Là
fakay sa, du fnang Dwata di flalò blén fagu
di ku Mosis.”
25 Kabay tmimel Dyisas dale, manan,
“Kan kè. Làyu lmen masa gablà di nimò
Harì Dabid du mdà di kliduan na kbitilan
na kbitil i dademen? 26 Là kenen fansalà
Dwata balù fusuk kenen di lam Gumnè
Dwata na nwean i fan blé di Dwata, na blén
di dad ton, na kdeela kmaan. Na blaam én
alò fakay kmaan dun dad baito di Dwata.
Mgimò ani di bang Abiatar gumdatah dad
bà di Dwata.”
27 Na man Dyisas, “Én duen Dwata mimò
i Duh Kaftud du tnabengan i dad to, du én
funan nimò i dad to, na kafnge én, blén flalò
gablà di Duh Kaftud. 28 Na agu, i dnagit
Tingà To, i nun glal mangman fakay nimò
di Duh Kaftud.”

3

I kafgulê Dyisas i to kengkeng kmalan di Duh Kaftud
(Matyu 12:9-14; Luk 6:6-11)

1 Na di satu duh lêman fusuk Dyisas di
gal gusatdò dad Dyu. Na nun lagi déén
kengkeng bali kmalan. 2 Na nun dad to
déén dmuen ku Dyisas, na toola neye ku
fanguléan i to kengkeng di Duh Kaftud,
du fye nun gutadagla dmalam kenen di
salà ditù di dad ganlal. 3 Na man Dyisas
di to kengkeng kmalan, “Tadag ge dini di
muna.”
4 Kafnge én snalekan dad to dmuen ke-
nen, “Tan man dad flalò Dwata i fakay
nimò di Duh Kaftud, mimò fye di demeyu
to, ku mlayam? Tan fye, tmabeng demeyu
to ku mati to?” Kabay landè timella.
5 Na keye Dyisas di dale too kenen flabè
na mlidù fa du too mgal ulula.
Na kafnge én, man Dyisas di to kengkeng
kmalan, “Bankem kmalam.” Na banken
sa, na di kabken dun, tamgulê. 6 Na gasil
lamwà dad Farisi du stifun magin dad to
gsen di ku Harì Hérod, du fye stulen ku tan
kfagula mati ku Dyisas.

I kafgulê Dyisas dad to di kilil lanaw Galili

7 Kafnge én tnagak Dyisas na dad gal
mlalò kenen i banwe én, na salu ditù di
kilil i bong lanaw. Na too dee dad to mlalò
kenen stifun déén mdà di klamang dad
banwe Galili na Dyudiya, 8 kel di syudad
Dyérusalém, na mdà di klamang banwe
Idumya. Na nun dee dademe mdà di
dad banwe di faltù i bong yéél Dyordan,
na mdà di banwe mdadong di dad syu-
dad Tiro na Sidon. Salu ale di ku Dy-
isas du talingela gablà di kdee nimoan.
9 Na too dee dad to samlibut ku Dyisas,
taman dekan dad gal mlalò kenen fatlagad
i aweng gumyakan du fye là kenen msikut
i dad to.
10 Tadee dad to fanguléan mdà di tdukla,
taman saglad dademe nun tduk fdadong,
fye begla gagot kenen du fye mgulê ale.
11 Na di kite dad busaw ku Dyisas, lkuad ale
lamfan di munan, na mkit, manla, “Ge sa
Tingà Dwata.”
12 Kabay too ale fnang Dyisas tmulen ku
simto kenen.

I kalék Dyisas dad sfalò lwe fatdoan
(Matyu 10:1-4; Luk 6:12-16)

13 Kafnge én, salu Dyisas ditù di satu bu-
lul, na fatlon déén dad to kayean fasnagin
kenen. Na salu ale di kenen. 14 Na nalékan
sfalò lwe dad to fye samnagin kenen na
dekan ale tamdò di dad to i Fye Tulen mdà
di Dwata, 15 na banlén ale glal falwà dad
busaw mnè di dad to.
16 Na ani dad dagit i sfalò lwe lagi nalék
Dyisas, Simon i dnagitan ku Fiter, 17 Dyém
na flanekan Dyan, dad ngà Sébidi. Na
lwe ani dnagit Dyisas Boanigis, na i gum-
tatekan dunan labè gambet kilet,* 18 na
Andru, Filif, Bartolomyu, Matyu, Tomas,
Dyém tingà Alfyus, Tadyus, Simon msen
di banwen, 19 na Dyudas Iskariyot to
mangkal kenen.

I gumdà tulus Dyisas
(Matyu 12:22-32; Luk 11:14-23; 12:10)

* **3:17** Satu kubad i talù Boanigis dunan dad ngà kilet.

20 Kafnge én, mulê Dyisas, na lêman too
dee dad to stifun déén di kenen, taman
talà gasleng Dyisas na i dad gal mlalò ke-
nen kmaan. 21 Di kaklinge i gaked Dyisas
ani, salu ale ditù du nngéla kenen du man
dademe to tabook.
22 Na nun dad tamdò flalò blé Dwata
fagu di ku Mosis mdà di syudad Dyérusalém
mite kafalwà Dyisas dad busaw. Na manla,
"Bélsébul†, gumdatah dad busaw mnè di
kenen, na én sa mlé kenen tulus falwà dad
busaw di dad to."
23 Na taman tlo ale Dyisas di kenen du
talù di dale fagu di fléd, manan, "Tan kibò
Satanas falwà i kton? Landè sa, 24 du ku
fkahta di kagot satu harì ku sunay ale dad
ton, malmo baling kagotan dale. 25 Na
salngad ku fkahta di satu malay ku sfati
slame ale, malmo baling i ksasatula. 26 Na
ku glut i manyu sanfati Satanas dad busaw
samnagin kenen, na snang ale nawa, na là
mlo, malmo baling kagotan dale.
27 "Én kaglutan tafnisangu Satanas, na
én duengu gmagan falwà dad busaw galan
dek, du landè to fakay fusuk di gumnè
i mgal to du mwè knunan ku laan funa
kenen bnakus, bay ku tabnakus fakayan
nwè balù tan kayean di gumnè i mgal to.
28 "Tulengu gamu kaglutan, nlifet Dwata
i kdee dad salà i dad to balù dad sasè manla
gablà di kenen. 29 Kabay i to falmo dengeg
Mtiu Tulus di ktaluan là nlifet Dwata, na là
maglifet salaan kel di landè sen."
30 Man Dyisas ani, du dad to gine falmola
dengeg Tulus Dwata, du manla kun, "Nun
sasè tulus mnè di ku Dyisas."

I yê Dyisas na dad flanekan
(Matyu 12:46-50; Luk 8:19-21)

31 Na takel yê Dyisas na dad flanekan
lagi di gutamdoan. Tadag ale di lwà, na
fafngéla kenen. 32 Na dee dad to sudeng
di glibutan na nun tmulen kenen, manla,
"Taditù yéam na dad flanekam di lwà, na
snalekla ge."
33 Na tnimelan ale, manan, "Hae, bay
simto kè yêgu na dad flanekgu?"
34 Na meye Dyisas di dad to di glibutan,
na manan, "Ani sa yêgu na dad flanekgu,
35 du ku simto mimò knayè Dwata, kenen
mgimò flanekgu lagi, flanekgu libun, na
yêgu."

4

I fléd gablà di to smabul bnê
(Matyu 13:1-9; Luk 8:4-8)

1 Satu duh lêman tamdò Dyisas ditù di
kilil bong lanaw. Na too dee dad to stifun
déén di safédan, taman myak kenen di tah
satu aweng faltew di kilil lanaw na sudeng
kenen déén du tamdò. Na tadag dad to
flinge déén di kilil lanaw. 2 Na too dee
tdoan dale fagu di fléd, na manan di dale,
3 "Too gamu flinge. Nun to salu di nligon
du smabul bnê. 4 Na di ksabulan dun nun
dademe gsabul di bà dalan, na fti tnukè
dad anuk di bnas. 5 Na nun dademe gsabul
di gumngifi tanà di tah batu. Na too mlal
ktabòla du babu i tanà. 6 Kabay di ksut
i duh, sakuf tabòla na du là alì dmalil
mlanas ale. 7 Na nun dademe bnê gsabul
di gutmabò walad nun sual. Na tmabò,
bay mlal kalnok dad walad, na mlimas dad
tabò i bnê, taman là ale munge. 8 Kabay
dademe bnê sabul di gufye tanà, na midul
ktaboan na midul kafye lnokan, taman
too munge. Nun dademe tlu falò uléan,
dademe nam falò, na dademe mlatu."
9 "Taman flinge gamu, ku nun klingeyu!"

Gablà di katdò Dyisas fagu di fléd
(Matyu 13:10-17; Luk 8:9-10)

10 Na di kdà i dee dad to gine fdadong
di ku Dyisas dad sfalò lwe gal mlalò ke-
nen na dademen déén, na snalekla kenen
gablà di dad fléd. 11 Na tnimelan ale,
manan, "Faglabatgu gamu dad mlalò deg
dad gbuni gablà di kagot Dwata. Kabay di
dademe dad to fléd alò kibògu tamdò dale.
12 Du fye,

'balù meye ale là ale mite,
na balù flinge ale knean là ale gamla-
bat,
du ku glabatla ken tagakla dad sasè nimòla,
na nlifet Dwata dad salàla.' "

13 Na man Dyisas di dale, "Ku làyu glabat
gumtatek i fléd gine, tan kibòyu gamlabat i
dademe dad fléd."

† **3:22** Bélsébul dunan satu dagit Satanas, én gumdatah i dad busaw.

I gumtatek i fléd gablà di bnê gsabul (Matyu 13:18-23; Luk 8:11-15)

14 Na nubadan di dale i fléd snalekla,
manan, “Én to smabul bnê, dunan i to fbel
Tnalù Dwata. 15 Na i dalan gugsabul i dad
bnê, dunan i dad to tamlinge Tnalù Dwata,
bay gasil Satanas salu di dale du nwean di
nawala i talingela.
16 “Na salngad i bnê gsabul di mngifi tanà
di tah batu i gugsabul i dademe bnê, dunan
dad to too lehew dmawat Tnalù Dwata di
kaklingela dun, 17 bay landè gudmalilan di
nawala, taman là mlo ktayudla, du di kakel
i kalima na kaflayam mdà di kdawatla
Tnalù Dwata, mlal ale tmagak kafaglutla.
18 “Na i tanà gugsabul bnê i gutmabò
walad nun sual, dunan dad to mlinge
Tnalù Dwata, 19 bay dee gusbalét i nawala
gablà di knèla di tah tanà, na kiballa knun,
na dademe knayè ktola. Taman landè ulê
Tnaluan di dale.
20 “Kabay i fye tanà gusmabul i dademe
bnê, dunan dad to mlinge Tnalù Dwata
na dmawat dun, na too nun kbungen di
nawala. Nun tlu falò uléan, dademe nam
falò, na dademe mlatu.”

I fléd gablà di salò gbuni (Luk 8:16-18)

21 Na manan di dale, “Ku nun to fusuk
mebe salò, laan snukub been ku demen
buni di dungan katri. Én gufkahan dun di
gumefen. 22 Salngad én, i kdee gbuni di
mduh ani, teen sa kadang, na i là gadè ani,
gadè sa kadang. 23 Taman flinge gamu, ku
nun klingeyu!”
24 Na man fa Dyisas, “Hae, tooyu fanse
flinge i tdògu du salngad kdawatyu dun
én kalbong kaglabat blé Dwata gamu. Ku
fkahta di kasad, i kibòyu masad, salngad én
kasad Dwata di kablén gamu, bay tanan-
uan fa. 25 Na dad to nun kaglabat i tdògu,
tananù Dwata. Na dad to là fkah dun
di nawala, nawì Dwata balù tukay man
nawala glabatla.”

I fléd gablà di bnê tmabò

26 Na tulen Dyisas satu fléd, manan,
“I kalnok kagot Dwata salngad satu to
smabul bnê di nligon. 27 Laan gadè ku
tan kibò bnê én tmabò, du kafngen smabul
dun di nligon, tatian tagak. Na di laman
fadlug mimò i nimoan klit duh na kudang
klit butang tmabò i bnê na lamnok. 28 Du
i tanà gumdàla tmabò na munge. I muna
tmabò muhad foonan, na tmadol dad mal-
nak fusuan, na kafnge én, dad bungen.
29 Na di ktagan, kamtu kenen, du tabang sa
nan.”

I fléd gablà i satu too tukay bnê (Matyu 13:31-32, 34; Luk 13:18-19)

30 Na lêman tamdò Dyisas satu fléd,
manan, “I tan gufasngadgu i kagot Dwata?
Tan fye guflingengu dun? 31 Flingengu di
satu too tukay bnê fule satu to di tanaan.
32 Na i bnê én tukay fa di kdee dademe bnê
di tah tanà, bay ku fulem, tmabò na baling
too bong di kdee dademe fule, na i malbang
fangan gusmalal dad anuk di bnas fsilung
déén.”
33 Na fagu di dee dad fléd faglabat Dyisas
di dad to Tnalù Dwata, ku tan gaganla
glabat, én tdoan dale. 34 Kdee fgadè Dyisas
di dad to slame fagu di fléd, bay ku alò ale
déén nubadan kdee di dad gal mlalò kenen.

I kngak Dyisas i nus na lwek (Matyu 8:23-27; Luk 8:22-25)

35 Na di duh én di kakimalan tanlak Dy-
isas dad gal mlalò kenen, manan, “Mdà
ito mifal lanaw.” 36 Taman tnagakla kdee
dad to déén, na faginla Dyisas smakay di
aweng tagnè gusudengan tamdò. Na nun
fa dademe aweng salngan dale. 37 Klola
déén di talà nkel ale bong mgal nus. Mgal
lwek samfaw di awengla, na maglam yéél.
38 Kabay Dyisas déén kenen di ulin tam-
danan du kudang. Na nukatla kenen, na
manla, “E To Tamdò, tafan ito galnab!
Mayè ge kè ku mlimas ito?”
39 Na mukat kenen na nngakan i nus na
lwek, manan, “Fanak nan.” Na di kmanan
én, manak i nus na too lanél i lanaw.
40 Na man Dyisas di dademen, “Tan
duenyu likò? Landè fa kè ksaligyu di deg?”
41 Na too bong ktikengla, na stulen ale,
manla, “Simto to ani? Balù nus na lwek
mimen ale kenen.”

5

I kafalwà Dyisas dad busaw (Matyu 8:28-34; Luk 8:26-39)

1 Na fles ale mifal lanaw kel di kagduungla di banwe dad to Gérasin. 2 Na di ktufala mdà di aweng, nun satu lagi bnusaw lamwà mdà di dad ilib gal gulambang dad to na smitong ku Dyisas. 3 I gumnè to ani di dad ilib galla gulambang dad to. Na to ani too nun galan, landè to gmagan makus kenen, balù ku sangkalì bakusla kenen. 4 Too dee dulê bnakusla blian na sigalan, bay gaganan bangang dad tek afas i blian na smafto dad sangkalì. Na landè to gmagan mafas kenen du mdà di galan. 5 Mduh na butang tatian lamngab di dad gulambang na di dad bulul na mkit na sneey batu lawehan.

6 Na di kiten ku Dyisas mdà di gumawagan tatian mila smitong kenen na lkuad di munan, 7 na mkit, manan, “E Dyisas, Tingà i Too Mdatah Dwata, tan kiboam deg? Fnigu ku makang ge di Dwata, laam agu fanlayam.” 8 Manan ani, du tagman Dyisas di kenen, “E ge busaw, lamwà ge di to ani!” 9 Na snalek Dyisas kenen, manan, “Simto dagitam?”

Tmimel busaw, manan, “Dee Libu dagitgu, du too gami dee.” 10 Na too fakdo dad busaw fye laan ale dek di dademe dad banwe.

11 Na nun dee dad sdè nifat mdadong déén samwel di bilil. 12 Na fakdo dad busaw di ku Dyisas, manla, “Dekam gami di dad sdè ditù na faloham gami fusuk di dale.” 13 Na falohan ale. Taman lamwà dad busaw di to én, na fles fusuk di dad sdè. Na kdee dad sdè mdadong lwe libu. Na kdeela mila masol di bilil na gtufa di lanaw, na sdulê mlimas.

14 Di kite dad to mifat dad sdè i mkel ani, mila ale na tnulenla dad to di lunsud na di klamang banwe. Na i dad to mlinge, salu ale ditù du neyela i tamkel. 15 Kakella di ku Dyisas teenla i to gulamwà dee libu dad busaw sudeng di saféd Dyisas. Takamlaweh kenen, na tafye fandaman. Na too ale likò. 16 Na dad to mite nimò Dyisas, tulenla i mkel di to nun dee busaw gine na di dad sdè. 17 Taman toola man di ku Dyisas fye ku tnagakan banwela.

18 Na di kyak Dyisas lêman di aweng, too fakdo di kenen i to nun busaw tafangulé an, du kayean magin, 19 bay fnang Dyisas, na manan, “Mulê ge, na tnulenam dademem ku tan kalbong mgimò Dwata di ge na bong kakdon ge.” 20 Na too glut, mdà to én mulê na tambù tmulen di dad to déén di dad banwe Dikafolis i kalbong nimò Dyisas di kenen. Na too tikeng dad to di kaklingela i manan.

I kafgulê Dyisas libun maloh tienan na kton i tingà mati
(Matyu 9:18-26; Luk 8:40-56)

21 Na lêman mifal ale Dyisas smakay di aweng. Na kagduungla di faltù, too dee to stifun glibut di kenen di kilil lanaw. 22 Na salu déén Dyairus, satu ganlal di gal gusatdò dad Dyu. Di kiten ku Dyisas lkuad kenen di saféd blian, 23 du fakdo kenen, manan, “Tafan mati tukay tingàgu libun, bay beg ge magin deg ditù, na nagotam kenen du fye mgulê na mto fa.” 24 Taman magin Dyisas kenen.

Na too dee dad to magin ku Dyisas, tatì sgat dad to magu. 25 Na di kagula nun satu libun déén too maflayam mdà di tdukan, tatì maloh tienan. Tasfalò lwe fali klon lamyalo dun. 26 Na bong kaflayaman mdà di dee to gufbulungan. Tamti dad kandeenan di kafbulungan, bay landè gumgulé an, na baling matnù i tdukan. 27 Talingen gablà di kafgulê Dyisas dad to nun tduk, taman tamguna kenen kdee dad to di kagol Dyisas, na nagotan klawehan, 28 du manan di kton, “Ku gagotgu alò i klaweh Dyisas mgulê agu.”

29 Na di kagotan dun, tlag kaloh tienan, na lyalon tamgulê i tdukan. 30 Na lyalo Dyisas nun eneg gafgulê lamwà di kenen, taman falê kenen di kdee dad to di glibutan, na manan, “Simto magot deg?”

31 Na man dad gal mlalò kenen, “Teenam dee dad to gihok di ge, na kan ku snalekam ku simto magot ge?”

32 Kabay lêmanan meye di glibutan du neyen ku simto magot kenen. 33 Kabay i libun, gadean ku tan mgimò di kenen di kagotan klaweh Dyisas, taman fdadong di ku Dyisas na lkuad di saféd blian. Kankal kenen di klikoan na tulenan kdee mgimò di kenen. 34 Na man Dyisas di kenen, “Tingàgu, mdà di kafaglutam tamgulê ge.

Mulê ge na i ktanak nawa mnè di ge, du talandè nan tdukam."
35 Na sleng Dyisas talù fa, nun to kel fdu di gumnè Dyairus, dunan ganlal i gusatdò dad Dyu. Na manla di kenen, "Nangam nan fafles To Tamdò ani di gumneam du talaam gnumah tingaam. Tamati nan."
36 Kabay fbayà Dyisas i manla, na manan di ganlal di gusatdò dad Dyu, manan, "Nang ge likò. Alò ge fadlug faglut."
37 Na landè to falohan magin dale, senan alò Fiter, Dyém, na Dyan flanek Dyém.
38 Na kakella di gumnè i ganlal, linge Dyisas ugak dee dad to déén na teenan dad to mlanu na kamwak. 39 Na di kfusuk Dyisas di gumnè, manan di dad to, "Kan ku mugak gamu na kamwak? Là mati tingà, bay alò kudang."
40 Kaklingela i man Dyisas, toola kenen nulé, taman falwaan kdee dad to déén. Na faginan alò dad tua i tingà na tlu dademen fusuk di lam sibay gumilè i tingà, 41 na nagotan kmalan, manan, "Talita kumi," i gumtatekan dunan, "Tuy, mangu di ge, mték ge."
42 Na di kmanan én, mték i tingà na fles magu. Sfalò lwe falin. Na kitela én tatìla là gadè nawala mdà di ktikengla. 43 Na fnang ale Dyisas fgadè di dad to, na dekan dad tuan mlé knaan di tingà.

6

Knangla Dyisas di banwe Nasarét
(Matyu 13:53-58; Luk 4:16-30)

1 Na kafnge én, tnagak Dyisas banwe én, du mulê di kenen banwe, na magin dad gal mlalò kenen. 2 Na di kakel Duh Kaftud tamdò Dyisas di gal gusatdò dad Dyu. Na dee di dad to déén tikeng flinge katdoan, na snilola kenen, manla, "Nè gugamwean i gnadean ani? Na nè gumdà kfulungan? Tan kiboan mimò dad tnikeng? 3 Ise ani i karfintiro tingà Méri? I twege Dyém, Dyosis, Dyudas na Simon? Na i dad flanekan libun mnè dini kè di banweito." Na én knangla kenen déén.
4 Na man Dyisas di dale, "I tugad Dwata too mgafè balù tanè gugsalun, bay alò là nafè kenen di kenen too banwe, na di gutngà i dad flanekan na di kenen too gumnè."
5 Taman du landè kafaglutla di kenen landè alì tnikeng gimò Dyisas di banwe én, aloan nagot là file dad to nun tduk du fangulé an ale. 6 Na tikeng Dyisas du dad to déén di kenen banwe là faglut di kenen. Taman mdà Dyisas magu di dademe dad malnak banwe di glibutla du tamdò.

I kafngewe Dyisas dad sfalò lwe dekan tamdò
(Matyu 10:5-15; Luk 9:1-6)

7 Na santifun Dyisas i dad sfalò lwe to gal mlalò kenen du dekan ale lamngab tamdò man lwe to dale. Na banlén ale glal falwà dad busaw. 8 Na én flaun dale, "Nebeyu alò tugad di kaguyu, na nang mebe bnatu, kuyut, na balù filak. 9 Nlafinyu blìyu, bay nang mebe i dademe klaweh galwà di tagnè lsakyu." 10 Na manan fa di dale, "Na ku takel gamu di banwe gutamdòyu, nè gumnè gufyakla gamu, déén gumnèyu kel di kdàyu di banwela. 11 Na ku nun banwe gutamdòyu na dad to déén là dmawat gamu na là flinge i tdòyu, mdà gamu di banwela, na kakesyu kfung di blìyu, du én ilè ale tmimel di Dwata i nimòla."
12 Taman kafnge én, mdà ale, na én tdòla, dunan fye msal i dad to na tmagak dad sasè nimòla. 13 Na falwàla dee busaw di dad to, na nihokla fngalo i dad to nun tduk du fangulêla ale.

I kfati Dyan Gal Munyag
(Matyu 14:1-12; Luk 9:7-9)

14 Na linge Harì Hérod gablà di kdee nimò Dyisas, du tatoo mdengeg i dagit Dyisas. Man i dademe to kun, "Dyisas, dunan Dyan Gal Munyag tamték mdà di fati, na én duen too kenen mtulus."
15 Kabay man dademe gablà ku Dyisas, "Kenen Ilaydya, tugad Dwata tasamfulê."
Na man dademe, "Dyisas ani, satu tugad Dwata salngad tugad Dwata di muna fa."
16 Na di kaklinge Harì Hérod i man dad to, man nawan mték Dyan, na manan, "Dunan Dyan Gal Munyag. Tafaklanggu ulun, bay tamték mdà di fati."
17 Ani manan, du tafakfean Dyan, na fbakusan, na fbilangguan, du mdà di ku Hérodiyas, yaan flanekan Filif, du balù yaan flanekan nwean. 18 Na tagal man Dyan di kenen, "Là fakay nlad yaan flanekam."

19 I manan ani duen Hérodiyas too mnang
nawa kenen, na mayè mati kenen, bay
landè fa dalanan, 20 du too nun klikò Harì
Hérod ku Dyan, du toon dilè i katlu Dyan,
na gadean landè sasè mgimoan. Taman
là faloh Hérod ku fnati kenen. Na too
mayè Hérod flinge i tdò Dyan, bay msamuk
nawan di gal kaklingen dun.
21 Kabay teen Hérodiyas i kiboan fafati ku
Dyan di duh kafaldam i ksut Harì Hérod,
du mimò harì i bong fista. Na nlakan
dademen dad ganlal di gubirnu, na dad ulu
i dad sundalu na dademe mdatah dad to
di banwe Galili. 22 Na nun tingà Hérodiyas
libun fsayew Hérod di fistan. Na di kite
kdee dad nlak di fista i tingà sayew, too ale
mayè, na labi nan Hérod.
Taman man Harì Hérod di tingà sayew,
“Balù tan fnim di deg blégu ge.” 23 Na
makang Hérod di kenen, manan, “Balù tan
fnim kel di kagatngà i nagotgu, blégu ge.”
24 Na lamwà i tingà libun, na snalekan
yéan ku tan fye fnin di ku Hérod.
Na man yéan, “Fnim ulu Dyan Gal Mun-
yag.”
25 Na gasil samfulê tingà libun di ku
Hérod, na manan, “Én kayègu ku kaham ulu
Dyan Gal Munyag di fligo na blém di deg.”
26 Too mlidù nawa Harì Hérod di fni tingà
én, bay landè kibò du makang kenen di
muna kdee dad to nlak di fista na myà
kenen ku laan dnohò dun. 27 Taman dek
Hérod satu sundalun mwè ulu Dyan. Na
salu sundalu di bilanggù na kanlangan ulu
Dyan, 28 na fkahan ulun di satu fligo, na
neben di libun, na flesan nebe di yéan.
29 Na kaklinge dad to gal mlalò ku Dyan
ani kibòla kenen, beg ale salu di bilanggù,
na nwèla lawehan du lbangla di ilib galla
gulambang dad to mati.

I kasfulê dad sfalò lwe gal mlalò ku Dyisas mdà di kdekan dale (Matyu 14:13-14; Luk 9:10-11)

30 Na samfulê di ku Dyisas dad sfalò lwe
dekan tamdò, na santulenla di kenen kdee
nimòla di kagula na kdee tdòla. 31 Kafnge
én, man Dyisas di dale, “Salu ito di gulandè
to du fye beg gamu gaftud.” Ani manan, du
too dee dad to gal salu di dale balù kmaan
talà ale gasleng.
32 Na mdà ale maweng du salu di satu
banwe gulandè to du ftud. 33 Kabay dee
dad to mite kdàla, na dilèla ale. Taman gasil
ale tmanà mdà di kdee dad lunsud, na dad
to én guna kel di gusalu ale Dyisas. 34 Na
di ktufa Dyisas mdà di aweng, teenan dee
dad to déén. Na toon ale kando du salngad
ale i bilibili landè to mifat dun. Taman dee
tdoan dale.

I kafkaan Dyisas mlukas lime libu dad to (Matyu 14:15-31; Luk 9:12-17; Dyan 6:5-14)

35 Na di kaflabin salu dad gal mlalò ku
Dyisas di safédan, na manla, “Taflabi nan,
na landè gumnè mdadong dini. 36 Fye
ku fdaam dad to du fye mngabal ale gu-
mayadla knaan di dad gumnè na dad mal-
nak banwe mdadong dini.”
37 Kabay tnimelan ale, manan, “Gamu sa
mlé dale knaan.”
Na manla di kenen, “Kayeam ku gami
mayad knaan kdee dad to ani? Mti taden
di walu bulen* i bayad dun.”
38 Na man Dyisas, “File batù i fan
nebeyu? Neyeyu sa kun.”
Na di keyela dun manla, “Alò lime batù
fan na lwe nalaf.”
39 Na dek Dyisas i dad to sudeng di bnas
di dad sahal lumbuk. 40 Na slumbuk ale
sudeng, nun mlatu to na nun lime falò dad
to di kat lumbuk. 41 Na nwè Dyisas i lime
batù fan na lwe nalaf, na lngalà kenen
di langit du dmasal mlé fye di Dwata, na
snatngaan i fan, na blén di dad gal mlalò
kenen du nalella di dad to. Na nalelan lwe
nalaf di kdeela. 42 Na gamkaan i kdeela, na
bsol ale. 43 Na santifun dad gal mlalò kenen
i lukasan, na fnò sfalò lwe been i gdèla fan
na nalaf. 44 Na kdee dad lagi kmaan lime
libu.

I kagu Dyisas di tah lanaw (Matyu 14:22-23; Dyan 6:15-21)

45 Kafngela kmaan dek Dyisas muna
dad gal mlalò kenen maweng di banwe

* **6:37** Satu kubad ani dunan: Lwe latu denari i bayad knaan i kdee dad to ani.I denari ani dunan i filak di banwe én. Na man dademe, i satu denari dunan i taden di sduh di bangla mangman ani. Manla lwe latu denari gablà taden satu to di walu bulen kel di sfali.

Bétsayda di faltù bong lanaw. Na kafnge én, fdaan dad to. 46 Kafngen fdà dad to, mnagad kenen di satu bulul du dmasal di Dwata.
47 Di kbutangan, ditù fa i aweng dad gal mlalò kenen di talà lanaw, na Dyisas aloan satu gtagak di kilil. 48 Na teen Dyisas too maflayam dad gal mlalò kenen kamwa awengla du gsitongla i too mgal nus. Taman tamayè mwal salu Dyisas di dale tatì magu di tah lanaw, na tafanan ale nlius. 49 Kabay di kitela kenen tatì magu di tah lanaw, làla dilè, na man nawala lmagol kenen. Na mkit ale, 50 du kdeela mite kenen na too ale likò.
Kabay gasil talù Dyisas di dale, manan, "Fangalyu nawayu du agu sa ani. Nang gamu likò." 51 Na di kyak Dyisas di awengla, manak i nus. Na too tikeng dad gal mlalò kenen, na too msamuk fandamla tan duen tatì manak i nus. 52 Hae, du balù tateenla tnikeng nimò Dyisas di fan, knean là ale gamlabat du mgal ulula.

I kafgulê Dyisas i dad to di Génésarét (Matyu 14:34-36)

53 Na fles ale mifal di lanaw na ditù gudmuungla di banwe Génésarét, na ikatla awengla. 54 Na di ktufa ale Dyisas di aweng, dad to mnè déén dmilè kenen. 55 Na taman faflal ale fgadè kdee dad to nun tduk di klamang banwela, na balù nè lingela gusalun déén, nebela dad to nun tduk gagin gumilèla salu di kenen. 56 Na di kdee gusalu Dyisas, balù tukay banwe ku bong, galla sansebe dad nun tduk di kenen. Nebela di fadyanla na fakdo ale ku Dyisas ku beg alò magot di kilil klawehan i dad to nun tduk, na mgulê sa kdee gamgagot dun.

7

I kalob i dad to Dyu (Matyu 15:1-9)

1 Na nun dad Farisi na dademe tamdò dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis mdà di Dyérusalém stifun di saféd Dyisas. 2 Na teenla dademe dad gal mlalò ku Dyisas mlafà i tdò flalò dad Dyu, du là ale funa malob kagula kmaan. Na di fnaglutla magagsik i to là malob. 3 Hae, du dad Farisi na kdee dademe dad Dyu, silang ale kmaan ku funala nalob i kmalla, du én tdò lalò dad gutambulla. 4 Na ku kel ale fdu di fadyan silang ale kmaan ku funala snabul yéél lawehla. Na nun fa dademe tdò toola nimen mdà di gutambulla gablà di kalob, salngad i kalobla dad tabù, dad kulang na dad fligo tabaga.
5 Na taman smalek dad Farisi na dad tamdò i flalò Dwata di ku Dyisas, manla, "Kan kè duen dad gal mlalò ge mlafà i tdò flalò dad gutambulito? Hae, du là ale funa malob di fan ale kmaan."
6 Na tnimel ale Dyisas, manan, "Tay gamu dad to flingu mimen Dwata! Too glut man Dwata gablà di gamu fagu di tugadan Isaya, manan,

'I dad to ani mafè deg alò di bàla,
bay too mawag nawala di deg.
7 Taman landè gukmamu i kfangamfùla di deg,
du i tdò manla mdà di Dwata, mdà alò di to.'

8 "Hae, knagolyu dad flalò Dwata na balingyu too nimen dad flalò i dad to."
9 Na lêman man Dyisas, "Tay, kfulungyu kmagol i flalò blé Dwata du fye gimenyu gamu flalò. 10 Du man Dwata fagu di ku Mosis, 'Nafèyu màyu na yêyu,' na manan, 'Ku simto to talù sasè gablà di maan ku demen yéan fnatiyu.' 11 Hae, knagolyu du én balingyu tdò, ku nun tabeng fan blé satu to di dad tuan, na fakay kun, ku manan, 'Korban,' (Na i gumtatek ani dunan, i fangu tabeng gamu tagablégu di Dwata.) 12 Na mdà di manan én, làyu faloh kenen mafè dad tuan fagu di ktabengan dale. 13 I katdòyu i kimen dad flalò dad gutambulyu kfaguyu kmagol i Tnalù Dwata. Na ise alò ani nimòyu, bay dee dademe nimòyu salngad ani."

I gumdà salà i dad to (Matyu 15:10-20)

14 Kafnge én, tlo Dyisas dad to di safédan lêman, na manan di dale, "Kdeeyu too flinge na fnaglabatyu i mangu. 15 Landè di dad fkah i to di lam baan i gafagsik kenen, bay i sasè lamwà di bà i to i gafagsik kenen. 16 Taman flinge gamu, ku nun klingeyu!"
17 Na tnagak ale Dyisas i dad to déén na fusuk di lam i gumnè, na smalek dad

gal mlalò kenen gablà di fléd gine. 18 Na man Dyisas di dale, “Balù gamu là gamu fa gamlabat? Làyu kè glabat, i fusuk di bà i to là gafsalà kenen, 19 du là sa fusuk di lam nawan bay di tienan na fles lamwà di lawehan.” (Di kman Dyisas ani, falohan balù tan bung knaan, talandè fnang du gafagsik.)

20 Na manan fa, “Kabay i kdee sasè lamwà di bà i to én gafsalà kenen, 21 du i lamwà di baan mdà sa di nawan. Na én gumdà i kdee bung salà gambet i sasè fandam, ksaféd i to ise yaanan, ktaku, kbanò, klafà yaan, 22 klom nawa di knun, ayè mimò sasè di dademe to, kafgaw, klandè kyà, kingà nawa, ktalù sasè gablà di dademe to, kafdatah kto, na klandè ldam. 23 I kdee sasè ani slame lamwà mdà di nawa i to, na ani sa gafsalà kenen.”

I kafaglut i libun ise Dyu (Matyu 15:21-28)

24 Kafnge én, tnagak Dyisas i banwe én, na fles kenen di banwe mdadong di lwe syudad Tiro na Sidon. Na fusuk kenen di satu gumnè, na kayean ku landè to gmadè déén kenen di lam, bay laan gagan muni i kton, 25 du di là mlo nun satu libun mlinge tadéén kenen. Na di kgadean dun gasil kenen salu di ku Dyisas na began lkuad di munan du nun tingaan libun nun busawan. 26 Na libun ani ise Dyu, bay satu to mdà di banwe Fonisya glam di Sirya. Na toon fakdo ku Dyisas, fye falwaan i busaw mnè di tingaan. 27 Na tmimel Dyisas fagu di fléd, manan, “Funagu fankaan dad ngà, du là fakay nwè knaan i dad ngà na blé di dad ayem.”

28 Na glabat i libun, ayem i guflingen Dyisas dad to ise Dyu, taman manan, “Hae Amu, gadègu én, bay balù dad ayem gamkaan samel mtatek di dungan i gukmaan dad ngà.”

29 Na man Dyisas di kenen, “Too fye timelam, taman fakay ge mulê du talamwà i busaw di tingaam.”

30 Na mdà mulê i libun. Na di kakelan di gumnean teenan tingaan milè di gumilean, du talamwà i busaw.

I kafgulê i to bakong na umu

31 Na tnagak Dyisas i banwe Tiro. Na én dalanan di syudad Sidon na di banwe dnagit Dikafolis na fles kenen salu di bong lanaw Galili.

32 Na i dad to déén nebela satu to bakong na malima ktaluan di ku Dyisas. Na fnila ku nagot Dyisas kenen fye mgulê. 33 Na fagin Dyisas i to bakong mawag di dademe dad to. Na kafnge én, dogan tnaloan di sbalà klingen, na naféan ibal i tnaloan na ihokan di dilaan. 34 Na meye Dyisas di langit, na falbongan kalnawan. Kafnge én, manan, “Ifata.” I gumtatekan, “Mgukà nan.” 35 Di kmanan én, mgukà i klinge i to én, na salngad ku tamagteh dilaan du mbangal i ktaluan.

36 Na fnang Dyisas i dad to mite, tmulen i mgimoan, bay balù lêan fnang, baling midul fa i ktulenla dun. 37 Na kdee dad to gmadè dun too ale tikeng, na manla, “Tay, kafye nimò to ani, du balù dad bakong faflingen, na to umu ftaluan.”

8

I kafkaan Dyisas i fat libu dad to (Matyu 15:32-39)

1 Di satu duh tastifun lêman dee dad to di ku Dyisas. Na di klandè knaanla, tlo Dyisas dad gal mlalò kenen di safédan, na manan di dale, 2 “Toogu kando dad to stifun dini. Tatlu duhla fanak dini di saédgu, na talandè knaanla. 3 Na ku fdàgu ale landè knaan, baling ale kadang mtafì di dalan, du mawag gumulê dademe.”

4 Na smalek dad gal mlalò kenen, “Nè gumwèmi knaan di banwe ani gablà fkaan kdee dad to ani? Fye ku nun dad to mnè dini!”

5 Na snalek Dyisas ale, manan, “File batù fanyu?”

Na manla, “Alò fitu.”

6 Na dekan i dad to sudeng di tanà. Na nwean fitu batù fan na funa kenen dmasal mlé fye di Dwata. Kafnge én, snatngaan, na blén di dad gal mlalò kenen, du falelan dale di dad to. Na nalella di kdee dad to. 7 Na nun tukay nalafla bay là dee, na lêman dmasal Dyisas di Dwata, na lêmanan dek dad gal mlalò kenen malel dun di dad to. 8 Na kmaan dad to, na bsol ale. Na i gdè knaan santifunla fitu been fnò. 9 Na

kdee dad to kmaan mdadong di fat libu. Kafngela kmaan fdà Dyisas dad to, 10 na gasil myak di aweng magin dad gal mlalò kenen na salu ale di banwe Dalmanuta.

I kafni dad Farisi tnikeng (Matyu 16:1-4)

11 Na nun dad Farisi salu di ku Dyisas du samdal ale kenen. Fnila di kenen i tnikeng mdà di langit, du kfagula tmilew kenen ku glut kenen i dek Dwata. 12 Na falbongan i nawa, na manan, “Kan ku mni dad to di duh ani tnikeng? Tulengu gamu kaglutan, landè tnikeng fitegu di gamu.”

I kafngewe Dyisas gablà di tdò dad Farisi na tdò Harì Hérod (Matyu 16:5-12)

13 Kafnge én, tnagak Dyisas dad to déén, na lêman myak ale Dyisas di aweng, na mdà mifal di bong lanaw.

14 Na di kifalla taglifetla mebe fan bnatula di aweng, alò salbatù gebela. 15 Na fanngewen ale fagu di fléd, manan, “Tooyu fangeye én gambet bulung falnok fan dad Farisi na Harì Hérod.”

16 Na là ale gamlabat, taman stulen ale, manla, “Én kè manan, du landè fan nebeito.” 17 Kabay gadè Dyisas gsalà kaglabatla, taman manan di dale, “Kan ku stulen gamu gablà di làyu kgebe fan? Là gamu fa gamlabat kel ani? Mgal kè uluyu? 18 Nun matayu, bay là gamu mite? Nun klingeyu, bay là gamu kè mlinge? Làyu kè gafaldam i nimògu? 19 Taglifetyu kè kasatngàgu i lime batù fan fkaangu lime libu dad to. File been gukuyu gdèla?”

Na manla, “Sfalò lwe.”

20 Na man Dyisas, “Na i fitu batù fan fkaan fat libu dad to. File been gukuyu gdèla?”

Na manla di kenen, “Fitu.”

21 Na manan, “Kan kè duenyu là gamlabat na ise ku btal fan i mangu?”

I kafgulê Dyisas i lagi butè di Bétsayda

22 Na di kakella di tukay banwe Bétsayda nun satu lagi butè nebe dad to di ku Dyisas. Na fakdo ale fye nagotan du fye mgulê. 23 Na nagot Dyisas sigal i to butè na nalakan kenen lamwà di tukay banwe én, na dnulaan dad matan. Na di kafkahan kmalan di to én, snalekan, manan, “Nun teenam?”

24 Na tukeng to én, na manan, “Hae, teengu dad to, bay gambet dad kayu magu kitegu dale.”

25 Na lêman nagot Dyisas i matan. Na kafnge én, too meye to én, na too fye kiten du tamgulê. 26 Na dek Dyisas kenen mulê, na manan di kenen nang samfulê di tukay banwe én.

I gman Fiter gablà ku Dyisas (Matyu 16:13-20; Luk 9:18-21)

27 Na salu Dyisas na dad gal mlalò kenen di dad malnak banwe glam di banwe Sisariya Filifos. Na di lamla magu nun snalekan dale, manan, “Tan gal man dad to gablà di deg? Simto agu kun?”

28 Na tulenla kenen, “Man i dademe, ge kun Dyan Gal Munyag. Man dademe, Ilaydya, ku demen satu di dademe tugad Dwata.”

29 Na smalek Dyisas, manan, “Kabay gamu, tan manyu? Simto agu kè?”

Na tmimel Fiter, manan, “Ge sa Krayst.”

30 Na too ale nfang Dyisas nang tmulen di balù simto to gablà di kenen.

I kafgadè Dyisas i kfatin (Matyu 16:21-28; Luk 9:22-27)

31 Mdà di bang ani tambù Dyisas fgadè di dad gal mlalò kenen i fan kel di Tingà To. Na manan là fakay ku là kenen magu di dee bung kaflayam. Na dad tua gal mebe dad Dyu na dad ulu dad bà di Dwata na dad tamdò i flalò blé Dwata fagu di ku Mosis, knagolla kenen kadang na fnatila, bay nték kenen mdà di fati di gatlun duh. 32 Na too mbangal i man Dyisas di dale ani, taman nebe kenen Fiter di kilil, na nngakan du tagmanan, “Fnatila agu.”

33 Kabay falê Dyisas meye di dademe gal mlalò kenen, na nngakan Fiter, manan, “Fawag ge di deg Satanas! Ise di Dwata gumdà i fandamam bay di to!”

34 Na lêman tlo Dyisas di safédan dad gal mlalò kenen na i dee dad to déén, na manan di dale, “Ku nun to mayè too mlalò deg, là fakay ku laan knagol knayè i kton, na mebe krusan, na too mlalò deg. 35 Du ku simto kmabas i nawan, knean mati. Kabay ku simto mati du mdà di klaloan deg ku demen mdà di kbelan i Fye Tulen gablà di deg, nun nawan landè sen. 36 Balù

gfun satu to i kdee fye dini tah tanà, tan gufyen ku lana di kenen nawa landè sen. Landè. 37 Du landè fakayan blé du fye gbawian nawan landè sen. 38 Na sadni too dee dad to too gamsalà na knangla Dwata. Na i to gbol di dale i myà mfun deg ku demen tdògu, kyàgu kenen kadang, agu dnagit Tingà To, di kasfulêgu magin bong kdatah Màgu na magin dad kasaligan too mtiu."

9

1 Na manan di dale, "Tulengu gamu i kaglutan, nun tadag dini là mati kel di kiteyu kdatah i kagot Dwata."

I kgili baweh Dyisas (Matyu 17:1-13; Luk 9:28-36)

2 Kafnge i nam butang, fagin Dyisas Fiter, Dyém, na Dyan di satu mdatah bulul, na landè to ditù alò ale. Na di klola meye di kenen mgili bawehan. 3 I klawehan too mneng bukay landè to di klamang banwe gmagan fbukay salngad kbukayan. 4 Na msut déén Ilaydya na Mosis stulen di ku Dyisas.

5 Na man Fiter di ku Dyisas, "Amu, too fye du dini gami. Fye ku fdak gami tlu slung, satu i ge, satu ku Mosis, na satu ku Ilaydya." 6 Ani gman Fiter du laan gadè i fye man du too ale likò.

7 Na di slengan talù maglimun ale labun, na nun talù mdà di bong labun, manan, "Ani tingàgu toogu kanbong nawa. Flinge gamu kenen!"

8 Na gasil ale meye di glibutla, bay landè dademe to teenla di safédla, alò Dyisas.

9 Na di kasolla mdà di bulul too ale nfang Dyisas, manan, "Nangyu tulen di balù simto to i teenyu ditù gine. Silangyu tulen ku mték agu, i dnagit Tingà To, mdà di fati."

10 Na nimenla man Dyisas di dale, bay santulenla ku alò ale, i gumtatek i manan mték mdà di fati. 11 Na nun fa làla glabat, taman snalekla, manla, "Kan ku gal man i dad to tamdò flalò Dwata, na silang kel i To Mgalék Dwata ku takel lêman Ilaydya?"

12 Na man Dyisas, "Too glut, i muna kel i to gambet ku Ilaydya du fatlagadan kdee, bay nun fa gman di Tnalù Dwata gablà deg, i dnagit Tingà To. I gman déén dee kaflayam nagugu na knangla agu nawa."* 13 Na man Dyisas fa, "Na gablà ku Ilaydya, tulengu gamu, takel sa Ilaydya, na balingla kenen fanlayam gusen i knayèla gambet i fsulat Dwata di Tnaluan gablà di kenen."

I kafgulê Dyisas i tingà nun busaw (Matyu 17:14-21; Luk 9:37-43)

14 Na di kasfulê ale Dyisas di dademe dad gal mlalò kenen, teenla dee dad to stifun ditù. Na nun dad tamdò i flalò blé Dwata fagu di ku Mosis samdal dale. 15 Na kite dad to ku Dyisas too ale tikeng, na gasilla snitong kenen, na dnawatla kenen. 16 Na snalekan ale, manan, "Tan sandalyu?"

17 Na nun to mdà di dad to stifun déén tmimel, manan, "To Tamdò, tanebegu di ge i tingàgu lagi du nun busaw fumu kenen. 18 Na ku gal fusuk i busaw, galan sek di tanà tingàgu. Na gal mulak i baan, na kminggat kifanan, na mbaling kmeseg lawehan. Tabeg agu fakdo di dad gal mlalò ge du fye falwàla, bay làla gagan falwà dun."

19 Na man Dyisas, "E tay, gamu dad to di bang ani, too landè kafaglutyu. Bong klogu mnè di safédyu! Tan fa dé kaftahàgu nawagu di gamu du fye faglut gamu? Nebeyu dini i tingà."

20 Taman nebela tingà di ku Dyisas. Na di kite busaw ku Dyisas toon fakakal i tingà na fafugenan di tanà. Na tatì glulid i tingà, na mulak baan. 21 Na snalek Dyisas mà i tingà, manan, "Tamlo kè tdukan?"

Na man i maan, "Tagnè mdà di ktukayan. 22 Too dee dulê batan di lam lifoh na yéél du kayean mati kenen, bay ku gaganam, toom gami kando, na tnabengam gami."

23 Na man Dyisas, "Kan ku manam, 'Ku gaganam?' Gagan Dwata mimò balù tan di to faglut di kenen."

24 Na falbong mà i tingà taluan, manan, "Faglut agu sa, bay begam snikof i kafaglutgu."

* **9:12** Faglabat Dyisas dad mlalò kenen gablà di kaflayam nagu i Tingà To du i man nawala ku glut Dyisas i To Mgalék Dwata mebe i banwe là fakay ku maflayam.

25 Na teen Dyisas tadee dad to gasil salu
di dale, taman nngakan i busaw, manan,
“Ge busaw gal fbakong na fumu, mangu ge,
lamwà di kenen, na nang ge lêman fusuk
kel di landè sen.”
26 Na mkit i busaw na salngan én toon
kfakakal i tingà, kafnge én, lamwà. Na i
baweh tingà salngad i tidol, taman man
dee dad to, “Tamati kenen.” 27 Kabay nagot
Dyisas kmal i tingà na ntékan, na fles kenen
tadag.
28 Di kfusuk Dyisas na dad gal mlalò ke-
nen di gumnè, nun snalekla kenen di alò
ale déén, manla, “Tan duenmi là gmagan
falwà i busaw gine?”
29 Na man Dyisas di dale, “Alò fagu di
dasal gaganyu falwà i busaw salngad ani.”

I kafgadè Dyisas lêman gablà di kfatin (Matyu 17:22-23; Luk 9:43-45)

30 Tnagakla banwe én, na déén dalanla di
Galili. Na là mayè Dyisas ku nun gmadè
ku nè gumagula, 31 du én tdoan i dad
gal mlalò kenen gablà di fan kel, manan,
“Tamdadong kablé deg, i dnagit Tingà To,
di agot i dad to, na fnatila agu, bay balù
fnatila agu, lêman agu sa mték di gatlun
duh.” 32 Kabay làla glabat gumtatek i
manan, na likò ale smalek dun.

I too mdatah to di kagot Dwata (Matyu 18:1-5; Luk 9:46-48)

33 Na di kakella di tukay banwe Kafer-
naum fusuk ale di gumnè na snalek Dyisas
dad gal mlalò kenen, manan, “Tan santu-
lenyu gine di dalan?”
34 Kabay là ale gamtimel, du i santulenla
ku simto too mdatah di dale.
35 Taman sudeng Dyisas, na tlon di kenen
dad sfalò lwe, na manan, “Ku nun to mayè
too mdatah di kdee, fye ku fdanaan i kton,
na tnabengan i kdee.”
36 Na nwè Dyisas satu tingà du ftadagan
di blengla na began lkaf, na manan di dale,
37 “Ku simto dmawat satu tingà gambet ani
du mdà di ksasatun di deg, dnawatan agu,
na i dmawat deg, dnawatan Màgu Dwata, i
mdek deg.”

I to là mnang nawa ku Dyisas, msen kenen (Luk 9:49-50)

38 Na man Dyan di ku Dyisas, “To Tamdò,
nun teenmi satu lagi gal falwà dad busaw
fagu di dagitam. Na fnangmi, du ise kenen
satu dadememi gal mlalò ge.”

39 Kabay man Dyisas, “Nangyu kenen
fnang du landè to mlal gamtalù sasè gablà
di deg ku galan nimò tnikeng fagu di dag-
itgu, 40 du i to là mnang nawa gito msen
gito. 41 Na tulengu gamu i kaglutan, nun
untung sa di fulé duh én to mlé balù alò
tukay yéél ninum di gamu du mdà di
ksasatuyu di deg, dunan Krayst, i Mgalék
Dwata.”

I kgebe di salà (Matyu 18:6-9; Luk 17:1-2)

42 Na man Dyisas fa, “Na ku simto gumdà
i satu to gamsalà, too kenen fanlayam. Fye
fa ku mgikat di lialan bong giling batu, na
bat kenen di gumngalam mahin, di laan
fa gebe di salà satu di dad to faglut di deg
gambet tingà ani. 43 Kaflingenta dun, ku
bali kmalam mebe ge di kimò sasè, fye fa
baling ku kanlangam du fye là ge fles mimò
sasè, du fye fa ku fatok ge na nun nawam
landè sen di sikof kmalam bay baling ge
bat di lanaw lifoh landè gusenan, 44 du ditù
landè gumati dad safat, na landè gumati i
lifoh. 45 Na ku bali bliam i mebe ge di kimò
sasè, fye fa baling ku kanlangam, du fye là
ge fles mimò sasè, du fye fa ku kimay ge
na nun nawam landè sen di sikof bliam,
bay baling ge bat di lanaw lifoh, 46 du ditù
landè gumati dad safat, na landè gumati
i lifoh. 47 Na ku bali matam mebe ge di
kimò sasè fye fa ku balingam tanwil du fye
là ge fles mimò sasè, du fye fa ku alò satu
matam, na fakay ge gakuf di kagot Dwata,
di sikof matam, bay baling ge bat di lanaw
lifoh, 48 du ditù landè gumati dad safat, na
landè gumati i lifoh. 49 Na kdee dad to
tnilew fagu di lifoh dunan i kaflayam.

50 “I dad to mlalò deg gambet kahì mlé
nem di knaan du ale gumdà i kafye di
demela to, bay ku magwè i nem i kahì,
talandè kibò fye lêman mahì. Taman fye
ku gambet kahì mangnem i nimòyu, taman
sansatuyu nawayu di dademeyu.”

10

I tdò Dyisas gablà di kaskah i kasatlamin (Matyu 19:1-12; Luk 16:18)

1 Na tnagak Dyisas Kafernaum na salu di
banwe Dyudiya. Kakelan ditù fles kenen di
faltù i yéél Dyordan. Na lêman dee dad to
stifun di kenen, na lêman kenen tamdò dale
du én tagnè galan nimò.
2 Na nun dad Farisi salu di kenen
du neyela dalan dmalam kenen, taman
smalek ale, manla, "Fakay dé di flalò blé
Dwata ku kahito yaanito?"
3 Na smalek Dyisas, manan, "Tan i flalò
Mosis?"
4 Manla, "Falohan ku kah i dad lagi
yaanla ku tafunala sulat i fafil gufgadè i
kaskah."
5 Man Dyisas, "Hae, du too mgal i uluyu.
Ani sa duen Mosis smulat i flalò én. 6 Kabay
ise gambet ani di katbuan di kimò Dwata
i banwe, du man i Tnaluan, 'Nimò Dwata
satu lagi na satu libun.' 7 'Ani duen i lagi
lamwà di ifat i maan na yéan na mnè di
saféd i yaanan, 8 du lwe to ani mgimò satu.'
Taman taise ku lwe to i satlamin bay mbal-
ing satu. 9 Taman là fakay sankah dad to
tasansatu Dwata."
10 Na di kfusukla di lam gumnè, lêman
smalek dad gal mlalò kenen gablà di
kaskah yaan. 11 Na man Dyisas di dale,
"Balù simto to mkah yaanan, na lêman
mwè satu libun, tagamsalà du nlafaan i
muna yaanan. 12 Salngad i libun mkah
yaanan, na mwè satu lagi, tagamsalà du
nlafaan i muna yaanan."

I kdawat Dyisas i malnak dad ngà (Matyu 19:13-15; Luk 18:15-17)

13 Na nun dad to mebe i dad ngà di ku
Dyisas du fye nagotan ale na dnasalan.
Kabay dad gal mlalò ku Dyisas balingla
nngak dad to én. 14 Kabay di kite Dyisas
nimòla, kalbutan dad gal mlalò kenen, na
manan di dale, "Falohyu dad ngà salu di
deg na nangyu ale fnang, du ku simto nun
ksalig salngad dad ngà ani, gakuf ale di
kagot Dwata. 15 Tulengu gamu kaglutan,
ku i ksalig satu to là salngad di dad ngà
ani, là kenen gakuf di kagot Dwata." 16 Na
lkaf Dyisas i dad ngà, na fkahan kmalan di
ulula du banlén ale kafye.

I lagi nun bong knun (Matyu 19:16-30; Luk 18:18-30)

17 Na di kdà Dyisas magu nun to gasil
salu di kenen na lkuad di munan, manan,
"E To Tamdò, too ge tlu to, taman ani
snalekgu di ge, tan nimògu fye gfungu
nawa landè sen?"
18 Na man Dyisas di kenen, "Kan ku
manam agu tlu to? Alò satu to tlu, dunan
Dwata. 19 Tagadeam dad flalò blé Dwata
fagu di ku Mosis i gman, 'Nang ge manò,
nang ge mlafà yaanam, nang ge tmaku,
nang tmulen kéng di gususay, nang ge
mlangong i demem to, na mafè ge maam
na yéam.' "
20 Na man i to, "Hae To Tamdò, tani-
mengu i kdee flalò Dwata mdà fa di
gutukaygu."
21 Na meye Dyisas di to én na too bong
kakdon kenen. Na manan di kenen,
"Kabay nun fa satu gukulangam. Mdà
ge, na fablim kdee dad knunam, na blém
bayadan di dad to landè. Na fagu déén nun
bong knun gfunam di langit. Kafnge én,
samfulê ge, na mlalò ge deg."
22 Kabay di kaklinge i lagi i man Dyisas,
mbaling too blat bawehan, na mdà kenen
na too mlidù nawan du too bong knunan.
23 Na falê Dyisas meye di dad gal mlalò
kenen, na manan, "Too malima kagfusuk i
to nun bong knun di kagot Dwata."
24 Na tikeng i dad gal mlalò kenen di kak-
lingela i manan. Kabay lêman man Dyisas
di dale, "Mangu di gamu dad gal mlalò deg,
too malima di balù simto to fusuk di kagot
Dwata. 25 E dad ngà, malima fusuk i bong
lmanaf kamél di sol i dalum, bay malima
fa i satu to nun bong knun fusuk di kagot
Dwata."
26 Kaklingela én, matnù ktikengla, na
manla, "Ku glut én, simto kè galwà?"
27 Na meye Dyisas di dale, na manan,
"Landè to gmagan mimò ani, bay Dwata
gmagan sa, du gagan Dwata kdee."
28 Na man Fiter di kenen, "Neyem gami,
tatnagakmi kdee du mlalò gami ge."
29 Na man Dyisas, "Tulengu gamu
kaglutan, ku nun to tmagak i gumnean,
ku demen dad flanekan, ku demen dad
tuan, ku demen dad ngaan, ku demen
tanaan du mdà di ksasatun di deg na

mdà di kdawatan i Fye Tulen, 30 too bong
gdawatan mdà di Dwata di klon mnè di
tah tanà, dunan dad gumnè, dad flanek
lagi na libun, dad yê, dad ngà, na dad tanà,
kel di mlatu dulê kbongan di gtagakan,
na gagin dee dad kaflayam, na di fulé
duh gamdawat kenen nawa landè sen.
31 Nun dee dad to mdatah di duh ani baling
mdanà kadang di fulé duh. Na dee dad to
mdanà di bang ani mdatah kadang di fulé
duh."

I gatlu dulê Dyisas fgadè gablà di kfatin (Matyu 20:17-19; Luk 18:31-34)

32 Di dalan ale Dyisas mnagad salu di
syudad Dyérusalém, magu Dyisas muna di
dademe to magin kenen. Na tikeng i dad
gal mlalò kenen du salu ale di syudad
gumnè dad to dmuen kenen. Na likò dad
to tmadol déén. Na lêman fafdadong Dyisas
dad sfalò lwe galan dek, du fgadè dale
gablà di fan kel di kenen. 33 Na man Dyisas
di dale, "Flinge gamu, du salu ito nan di
Dyérusalém, na ditù bléla agu, i dnagit Tingà
To, di agot dad ulu dad bà di Dwata na dad
tamdò dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis
na nukumla agu di fati. Na kafnge én,
bléla agu di agot dad to ise Dyu du fafatila,
34 na dad to én, toola agu kadang snilo, na
dnulàla, na bnadasla, na flesla agu fnati,
bay di gatlun duh mték agu mdà di fati."

I fni ale Dyém na Dyan (Matyu 20:20-28)

35 Na fdadong Dyém na Dyan, i lwe dad
ngà Sébidi, na manla di ku Dyisas, "To
Tamdò, nun kayèmi fni di ge."

36 Na smalek Dyisas, manan, "Tan kayèyu
mdà di deg?"

37 Na tmimel i lwe, "Ku tagdawatam
kdataham kadang, kayèmi ku fsudengam
gami di safédam satu gsen di kwananam na
satu gsen di ibengam."

38 Kabay man Dyisas, "Làyu gadè i fniyu.
Gaganyu kè mebe i kaflayam salngad bong
kaflayam gnagugu kadang? Gamtayud
gamu i bong kalima salngad deg kalima?"*

39 Manla, "Hae, gaganmi."

Na man Dyisas di dale, "Too glut, i
kaflayam gnaguyu, salngad di kaflayam
gnagugu. 40 Kabay landè kaglutgu malék
ku simto fsudeng gsen di kwanangu na di
ibenggu, du én alò gsudeng déén i dad to
tagutmagà i Màgu dun."

41 Na di kaklinge i dademe sfalò gal mlalò
ku Dyisas i fni dademela ani, flabè ale ku
Dyém na Dyan. 42 Kabay tlo Dyisas kdeela
di safédan, na manan di dale, "Tagadèyu i
gal nimò i dad ganlal dad to di tah tanà
ani. Toola bankut dad to gdanà di dale.
I dad to nun glal, toola gal dek i dad to.
43 Kabay gamu, ise én kfaguyu, du ku nun
di gamu mayè mbaling mdatah là fakay ku
laan gal tnabeng i dademen. 44 Na ku nun
di gamu mayè mdatah di kdee, là fakay ku
laan flifan i kton di kdee dademen, 45 du
balù agu, i dnagit Tingà To, làgu salu di tanà
ani du én kayègu ku tnabeng agu i dad to,
bay i duengu salu dini du tnabenggu dad
to na blé ktogu di fati, du bnayadgu i dad
salàla du fye dee dad to galwà."

I kafgulê Dyisas i to butè dnagit Bartimyus (Matyu 20:29-34; Luk 18:35-43)

46 Na takel Dyisas na dad gal mlalò kenen
di banwe Dyériko, na di kdàla lêman, nun
dee dad to magin dale. Na nun to butè
dnagit ku Bartimyus, tingà Timyus lagi, su-
deng di kilil dalan du mni. 47 Di kaklingen
i to mlius di kenen dunan Dyisas mdà di
Nasarét, tambù kenen tamlo, manan, "E
Dyisas, Bel Harì Dabid, begam agu kando!"

48 Na dee to mngak na manla kenen
fanak. Bay baling matnù kakitan, manan,
"Bel Harì Dabid, begam agu kando!"

49 Na tlag Dyisas magu, manan, "Tloyu
kenen dini."

Na katlola i to butè, manla, "Fangalam
nawam, na tadag ge du tatlon ge."

50 Na batan lafin klaweh began kalom-
boy, na gasil kenen tadag, na salu di ku
Dyisas.

51 Na snalek Dyisas kenen, "Tan kayeam
nimògu di ge?"

Na tmimel i to butè, manan, "Amu,
kayègu ku beg agu mite."

* **10:38** Satu kubad ani dunan: Gaganyu kè tmufì minum di basu guminumgu, ku demen gmagu i kafbunyag gnagugu kadang?

52 Na man Dyisas di kenen, “Fakay ge
mulê du mdà di kafaglutam tamgulê ge.”
Na mite sa kenen, na fles magin ku Dyisas
di kagun.

11

I sangal kagu Dyisas di bong syudad Dyérusalém
(Matyu 21:1-11; Luk 19:28-40; Dyan 12:12-19)

1 Na mdadong ale Dyisas di Dyérusalém
du tafan ale kel di dad tukay banwe dnagit
Bétfagi na Bétani déén di dungan bulul Olib.
Na nun lwe gal mlalò kenen dekan muna.
2 Na manan di dale, “Fles gamu di banwe
sen munaito. Kfusukyu ditù, nun teenyu
satu nati dongki ikat landè to lmen smakay
dun. Nbelyu ikatan na nebeyu dini. 3 Na ku
nun to man di gamu, ‘Kan ku nimòyu én?’
manyu di kenen, ‘Nun gukmamu i Amu
dun, na lêmanan gasil fulê di gamu.’ ”
4 Na tamdà ale, na kakella ditù nun
teenla nati ikat déén di dalan di safèd takab
gumnè. Na klola mbel ikat i nati, 5 nun
dad to tadag déén smalek, manla, “Kan ku
nbelyu ikat nati én?”
6 Na tmimel ale salngad i man Dyisas di
dale, na falohla ale mwè dun. 7 Na nebela
nati di ku Dyisas, na nafidla i dademe
klawehla, na smakay Dyisas. 8 Na dee
dad to mbel dademe klawehla di dalan
gumagun, na kamlang dademe dad fanga
nun doon mdà di dad kayu di kilil dalan
du filèla di gumagu Dyisas, du fitela afèla
kenen. 9 Na tamlo dad to di muna na
tmimel dad to di fulé, manla,
“Dnayenito Dwata!
Too nun kafye i to salu dini mebe i glal
Amuito Dwata!
10 Banlé Dwata kafye i kagot fan kel
tafakang di tbulito Harì Dabid!
Dnayenyu Dwata kdeeyu mnè di tah
langit!”
11 Na di kakel Dyisas di Dyérusalém, fusuk
kenen di Bong Gumnè Dwata. Na teenan
kdee nimòla di lam, na du taflabi nan,
samfulê kenen na i dad sfalò lwe gal mlalò
kenen di banwe Bétani.

I talù Dyisas di kayu fig
(Matyu 21:18-19)

12 Na di tmadol duh, mdà ale di Bétani,
na di lamla magu tabitil Dyisas. 13 Na
mdà di gumawagan nun teenan satu kayu
fig mlumbù doonan, taman salu kenen
ditù du neyen ku nun bungen, bay kake-
lan déén alò doon teenan, du ise bangan
munge. 14 Na talù Dyisas di kayu, manan,
“Fandà ani landè nan gamkaan i bungem.”
Na mlinge dad gal mlalò kenen.

I nimò Dyisas di Bong Gumnè Dwata
(Matyu 21:12-17; Luk 19:45-48; Dyan 2:13-22)

15 Na di kakel ale Dyisas di syudad
Dyérusalém fusuk kenen di Bong Gumnè
Dwata, gal gumangamfù dad Dyu, na
ndalan dad to sbayad déén. Fnugenan dad
lamisa dad to samfalit filak, na dad gusu-
deng dad to fabli salafati galla dsù. 16 Na
laan faloh dad to mebe dad kalyak balù alò
magu di lam i Bong Gumnè Dwata.
17 Na tdò ale Dyisas, manan, “Tagsulat
di Tnalù Dwata, manan, ‘Én gukmamu
gumnègu gal gudmasal di deg i dad to mdà
di kdee dad banwe.’ Én man Dwata, bay
tabalingyu nimò gumnè dad to tmaku.”
18 Na linge dad ulu dad bà di Dwata na
dad tamdò i flalò blé Dwata fagu di ku
Mosis, taman mngabal ale kfagu mati ku
Dyisas, du likò ale kenen, du too tikeng i
dad to di katdoan.
19 Na di kasdaf i duh, lamwà ale Dyisas di
syudad.

I tdò gwè mdà di kayu fig
(Matyu 21:20-22)

20 Na di flafus i tmadol duh, di kagula
lêman, teenla i kayu fig tamlanas na mati
kel di dalilan. 21 Na gafaldam Fiter i gman
Dyisas di kayu, na manan, “Amu, neyem
kayu tanngakam, tamlanas.” 22 Na tmimel
Dyisas, “Hae, faglut gamu di Dwata, 23 du
tulengu gamu kaglutan, balù simto to ku
too kenen faglut na là lwe nawan di kdohò
Dwata i fnin, toon dnohò di kenen. Na
fakayan man di bulul ani, ‘Magket ge na
gbat di lam mahin,’ na gdohò sa i manan.
24 Taman tulengu gamu, balù tan fniyu di
dasal, ku faglut gamu blé di gamu i fniyu,
gdawatyu sa. 25 Kabay di kdasalyu ku nun
ksasè nawayu di balù simto to, funayu

nlifet salàla kloyu dmasal di Dwata du fye i Màyu di langit lê mlifet i salàyu, (26 du ku làyu nlifet salà demeyu to, na là nlifet Màyu di langit gamu salà.)"

I gumdà glal Dyisas (Matyu 21:23-27; Luk 20:1-8)

27 Na di kakella di Dyérusalém lêman salu Dyisas di Bong Gumnè Dwata. Na di laman magu di lam, fdadong di kenen dad ulu dad bà di Dwata na dad tamdò i flalò blé Dwata fagu di ku Mosis, na dad tua gal mebe i dad Dyu. 28 Na smalek ale, manla, "Tan kè kaglutam mimò i kdee nimoam? Na simto kè mlé ge glal mimò dun?"

29 Na man Dyisas di dale, "Nun snalekgu gamu funa, na ku gtimelyu tulengu gamu gumdà glalgu mimò ani. 30 Tulenyu deg sa kun, nè gumdà glal Dyan munyag? Mdà di Dwata, ku demen mdà di to?"

31 Na stulen ale ku tan timella, manla, "I tan timelito? Ku manito, 'I glalan mdà di Dwata,' snalekan ito, 'Kan ku làyu fnaglut i manan?' 32 Kabay là fakay ku manito, 'Mdà di dad to.' " (Hae, du likò ale i dad to du kdeela too faglut Dyan satu too glut tugad Dwata.)

33 Taman tmimel ale ku Dyisas, manla, "Làmi gadè."

Taman man Dyisas di dale, "Na, làgu tulen gamu ku nè gumdà glalgu mimò i nimògu."

12

I guflingen Dyisas i dad ganlal di kafaglut di dad to magot i fule (Matyu 21:33-46; Luk 20:9-19)

1 Na tambù Dyisas tamdò dad to lêman fagu di fléd, manan, "Nun satu to mule dad walad dnagit grép di tanaan, na nlabatan. Na makol kenen sol di bong batu du gumisà bunge grép. Na fdakan satu too mdatah gumnè du gumunung dad fulen. Na kafnge én, fagotan dad fulen di dademe to, du salu kenen di satu banwe. 2 Na di bang ktaga dad bungen, nun dekan satu saligan salu di dad to magot dun, du fwean kenen alel. 3 Kabay i dad to fagotan dun, balingla kanfè saligan na bnunalla, na dekla kenen mulê, bay landè febela kenen.

4 "Na lêmanan dek satu saligan salu ditù, na sneeyla i ulun na toola fa fyà. 5 Na lêmanan dek satu, bay fnatila sa. Na dee fa dad to dek i mfun tanà, bay bnunalla dademe na fnatila dademe.

6 "Én alò i laan fa fsalu ditù i tingaan lagi toon kando, bay di sangalan, dekan di dale i tingaan, du manan, 'Là fakay ku làla nafè tingàgu.'

7 "Kabay kitela kenen, baling ale stulen, manla, 'Ani sa tingà i mfun i fule. Kenen i mfun kadang, taman snitongito kenen na fnatiito, du fye di kfati maan gito gamfun i fule.' 8 Na taman kanfèla, na fnatila, na batla di lwà gumule i maan."

9 Na smalek Dyisas manan, "Tan dé kibò i mfun fule i dad to gufagotan dun? Én nimoan, salu ditù na fnatin kdeela, na fagotan di dademe dad to. 10 Làyu kè gbasa i gman Dwata di Tnaluan? Manan,

'I batu knang i dad to fdak i gumnè batu,
du di dale fandam landè kamu dun,
én baling i batu too mabtas di kdee.
11 Hae, ani mgimò Amuito Dwata,
na di kitemi, too gamtikeng i nimoan.'
"

12 Di kaklinge i dad gal mebe dad Dyu i fléd Dyisas, glabatla ale gugtadè i manan, taman mngabal ale kfagu kamfè kenen, bay làla mgimò dun du likò ale i dad to. Taman tnagakla Dyisas déén, na mdà.

I salek gablà di bayad buhis (Matyu 22:15-22; Luk 20:20-26)

13 Na dekla dademe dad Farisi na dademe dad Dyu msen di ku Harì Hérod di ku Dyisas, du kayèla mawel kenen fagu di dad ksalek. 14 Na salu ale di ku Dyisas, na manla di kenen, "To Tamdò, gadèmi ge satu to là tmulen kéng. Tamdò ge i kaglut gablà di knayè Dwata, du laam fkah di nawam i man dad to gablà di ge, na là mabtas di ge ku tan glalla. Taman nun snalekmi ge. Fakay dé di flalò blé Dwata fagu di ku Mosis ku mlé gami bayad buhis di ku Sisar, gumdatah di banwe Roma? 15 Nun kaglutmi mayad dun ku demen landè?"

Kabay gadè Dyisas alò flingu mimò fye i dad to ani, na kayèla kamfè kenen, taman snalekan ale, "Kan ku tilewyu agu fnawel?

Nebeyu deg satu filak galyu bayad buhis du neyegu."

16 Na nebela di kenen satu filak. Na snalekan ale, manan, "Simto kè baweh na dagit i gkah di filak ani?"

Na manla, "Ku Sisar."

17 Na man Dyisas di dale, "Na ku tan nfun Sisar bléyu ku Sisar, na ku tan nfun Dwata bléyu di Dwata."

Na too ale tikeng di timelan.

I salek gablà di kték mdà di fati (Matyu 22:23-33; Luk 20:27-40)

18 Na nun dad Sadusi salu di ku Dyisas, dunan dad Dyu i gal mangman kun, là mték dad to mdà di fati. Na ani snalekla di kenen, 19 manla, "To Tamdò, nun sulat Mosis di gito di muna gman, ku mati satu lagi, bay landè tingàla yaanan, là fakay ku là nwè i flanekan lagi i libun balu én, du fye nun bel i tamati fagu di kenen. 20 Na di muna kun, nun fitu lagi saflanek. Na mwè yaan i twege, bay mati na landè tingàla. 21 Di kfatin, nwè i twalin tmadol kenen i yaanan, bay lêman mati flanekan, na landè tingàla. Na salngad kagkah di gatlun, 22 kel di sangal twali, i fitu saflanek, kdeela mati landè tingàla di libun ani. Na i sangalan mati libun. 23 Na ani snalekmi, kadang di kték i dad mati, simto di fitu saflanek i yaanan du kdeela mwè kenen."

24 Na tmimel Dyisas, manan, "Gsalà fandamyu, na i duenan du làyu gadè i Tnalù Dwata, na làyu gadè kgal tulus Dwata. 25 Du di kték i dad to mati, talandè swè yaan lagi ku demen libun, du én kagkahla salngad dad kasaligan Dwata di langit. 26 Na gablà di fnaglutyu i là mték dad to mati, làyu kè lmen masa i gsulat Mosis gablà di kayu dminè du ditù gugsulat i gman Dwata di ku Mosis, manan, 'Agu i Dwata fnangamfù Abraham, Isaak, na Dyékob.' 27 I gman Dwata ani satu gugmadeito balù tamati ale Abraham mto ale lêman, du Dwata i Dwata fnangamfù i dad to mto, ise dad to mati. Taman too bong kagsalàyu ku man nawayu landè dad to mték mdà di fati."

I too mdatah flalò Dwata (Matyu 22:34-40; Luk 10:25-28)

28 Na nun satu to tamdò flalò blé Dwata fagu di ku Mosis salu déén na lingen i kastulenla, na gadean too fye timel Dyisas dale, taman snalekan kenen, manan, "Tan too mdatah flalò di kdee flalò Dwata?"

29 Na tmimel Dyisas, manan, "I too mdatah flalò Dwata, dunan ani, 'Flinge gamu kdeeyu dad bel Israél. I Amuito Dwata alò, i too glut Dwata, landè dademe. 30 Taman tooyu kando Amuyu Dwata mdà di nawayu, na di kdee knayèyu, na di kdee fandamyu, na di kdee galyu.' 31 Na i gamtadol too mdatah flalò dunan ani, 'Tooyu kando i demeyu to salngad kakdoyu i ktoyu.' Na landè dademe flalò mdatah fa di lwe ani."

32 Kaklinge i to tamdò flalò Dwata i man Dyisas ani, manan, "Too glut manam, To Tamdò, én Dwataito alò i too glut Dwata na landè dademe Dwata galwà di kenen. 33 Na ku tooito kando kenen mdà di nawaito, na mdà di kdee kaglabatito, na mdà di gusen galito, na ku kandoito demeito to salngad kalbong kakdoito ktoito, mdatah kimenito lwe flalò ani, di kdee dad lmanaf snakufito du dsù di Dwata na kdee dademe gabléito di kenen."

34 Di kaklinge Dyisas timelan, gadean too nun kaglabatan, taman manan di kenen, "Là ge mawag di kagot Dwata."

Na mdà di timelan, landè to gamlas smalek kenen du gadèla landè kibòla matu.

I salek gablà di To Mgalék Dwata (Matyu 22:41-46; Luk 20:41-44)

35 Na kafnge én, di sleng Dyisas tamdò di Bong Gumnè Dwata smalek kenen, manan, "I dad tamdò flalò blé Dwata, tan duenla man Krayst, i Mgalék Dwata, dunan alò bel Harì Dabid? 36 Balù Harì Dabid fagu di kalak Mtiu Tulus, tlon i To Mgalék Dwata, Amu, manan,

'Man i Amuito Dwata di Amugu,
fagotgu ge i kdee,
taman sudeng ge dini gsen di kwanangu,
kel di kagfisangu dad mnang nawa ge,
na kafkahgu dale di dungan falel bliam.'

37 Ku i katlo Dabid ku Krayst, 'Amu', kan ku én katloyu kenen bel Dabid?"

Na too lehew i dee dad to stifun di kenen flinge tdoan.

I kafngewe gablà di nimò dad to gal tamdò i flalò blé Dwata
(Matyu 23:1-36; Luk 20:45-47)

38 Na di katdò Dyisas, manan, “Tooyu fgeye fye làyu lalò i nimò dad to gal tamdò flalò blé Dwata fagu di ku Mosis. Lamsak ale i too fye tahà klaweh ku magu ale, du kayèla ku too ale nafè dad to di fadyan. 39 Na kayèla too fye gusudeng di dad gal gusatdoito, na dad gusudeng dad mdatah to di fista. 40 Blaam, ale dad to mlangong i dad to balu du fye gwèla dad knunla, na fantahàla dasalla du fye là dilè dad to i ksasèla. Taman falbong Dwata i flayamla di fulé duh.”

I kablé gafye nawa Dwata
(Luk 21:1-4)

41 Na satu duh sudeng Dyisas déén di Bong Gumnè Dwata mdadong di gumkah i filak blé di Dwata, du neyen dee dad to ftatek bléla di Dwata di lam gumkah én. Nun dee dad to nun bong knun ftatek bong filak. 42 Kabay nun kel satu libun balu landè knun ftatek alò lwe malnak filak.

43 Na tlo Dyisas dad gal mlalò kenen di safédan, na manan, “Tulengu gamu kaglutan, landè gumwè balu ani, bay kenen kablé bong fa di kablé i kdee dad to gine mlé bong filak, 44 du di kablé i dademe gine, alòla blé lukas i bong knunla, bay libun balu ani, balù landè gumwean kliduan, knean blén i kdee knunan.”

13

I kalmo Bong Gumnè Dwata
(Matyu 24:1-2; Luk 21:5-6)

1 Di kalwà Dyisas mdà di Bong Gumnè Dwata nun satu gal mlalò kenen talù, manan, “To Tamdò, neyem Bong Gumnè Dwata. Tay, kalbong dad batu didingan! Too fye kdee gumnean!”

2 Na tmimel Dyisas, manan, “Hae, neyem kalbong dad gumnean, bay nun duh kadang malbà, na landè batu gtagak di tagnè gugkahan du sdulê malbà kdeela.”

I dad samuk na dad kaflayam
(Matyu 24:3-14; Luk 21:7-19)

3 Na fles Dyisas di bulul dnagit Olib, na sudeng kenen di sdifal Bong Gumnè Dwata. Na fdadong Fiter, Dyém, Dyan, na Andru di alò ale déén, na smalek, 4 manla, “Tulenam gami ku kilen kagdohò i manam gine, na tan ilè gugmadèmi i bang kakel ani.”

5 Mdà ani tambù Dyisas tamdò dale gablà di fan kel, manan, “Too gamu fgeye du fye là gamu mgebe dad to tamdò kakakéng, 6 du dee dad to kel kadang mebe dagitgu, na manla, ‘Agu sa Krayst, i Mgalék Dwata.’ Na too dee dad to kadang mafgaw mdà di manla.

7 “Na lingeyu kadang nun dad kasfati mdadong di gamu na dad santulen gablà di dad kasfati di dademe dad banwe, bay nang gamu likò, du glut muna kel kdee ani, bay ise ku én gusen i banwe. 8 Hae, du sfati kadang dad sahal to na dad sahal banwe. Na mkel dad malbang linol di dademe dad banwe na kbitil. Kabay kdee ani alò katbù dad kaflayam, salngad di kagkah libun maltien ku lyon lbanad tienan, bay là fa kel i too katdukan.

9 “Kabay too gamu fafye, du kanfè gamu dad to, du nebela gamu di muna dad ganlal gal mukum, na bnunalla gamu di lam galla gusatdò. Na ftadagla gamu di muna dad harìla na dademe dad ganlal du mdà di klalòyu deg. Kabay én dalanyu samtulen di dale kdee gadèyu gablà di deg, 10 du silang kel i gusen i banwe ku tagatdò i Fye Tulen di kdee bung to di tah tanà. 11 Na di kakfèla na kebela gamu di usay du nukumla gamu, nangyu fsamuk nawayu ku tan fye timelyu dale, bay manyu i fgadè Dwata di gamu di ktadagyu déén, du ise ku mdà di gamu fandam i dad manyu, bay mdà di Mtiu Tulus.

12 “Na di bang én kadang, én nimò i dademe to bléla di fati balù dad flanekla, na dad mà bléla i dad ngàla. Na dademe dad ngà dnuenla dad tuala na fafatila. 13 Na knang gamu nawa kdee dad to du gamu dad togu. Kabay ku simto gamtayud kel di gusenan, galwà kenen.”

I too gamlikò di Bong Gumnè Dwata
(Matyu 24:15-28; Luk 21:20-24)

14 “Na teenyu kadang i too gamlikò gal falmo tadag déén di Gumnè Dwata, i là fakay gumnean. (Gamu masa ani tooyu fandam du fye glabatyu.) Na ku teenyu i too gamlikò én, ku déén gamu di Dyudiya

mila gamu di dad bulul. 15 Na ku nun to déén di lwà nang kenen fusuk di gumnean du mwè balù tan. 16 Na salngad i to mimò di nligon, nang nan mulê funa du mwè klawehan. 17 Di bang én kadang too magakdo dad libun maltien na dad to nun malnak ngà tmutù. 18 Taman too gamu dmasal du fye là kel ani di bang ksasè tanà. 19 Hae, du balù tan ksasè i dad kaflayam mkel mdà di kimò Dwata i banwe kel di duh ani, na balù kel di landè gusenan, landè gasngad i ksasè ani.

20 "Kabay fanfukal Dwata klo i bong kaflayam ani, du ku là, landè to gtagak mto. I duenan fanfukal i bang ani du too bong nawan dad to tamgalékan."

21 "Di bang én ku nun to mangman di gamu, 'Neyem, dini Krayst, i Mgalék Dwata!' ku demen manan, 'Neyeyu ditù kenen!' nang gamu faglut, 22 du di bang én, dee to msut flingu na ale kun, Krayst, i Mgalék Dwata. Na man dademe, ale kun, tugad Dwata, bay ise. Na mimò ale dad bong tnikeng na dad ilè ktulusla, du ku nun kibòla kayèla ku mafgaw kdee to, balù dad to mgalék Dwata. 23 Taman too gamu fafye, du tafalagu nan tulen di gamu kdee ani di lamla là fa kel."

I kagkah i langit di kasfulê Dyisas (Matyu 24:29-31; Luk 21:25-28)

24 Na man fa Dyisas, "Na di dad duh kafnge i dad kaflayam atù,

'mbaling kifu i duh,
na là nan mneng i bulen.
25 Na tatek dad blatik mdà di langit,
na gasyat kdee mnè di langit di tagnè dalanla.'

26 "Kafnge én, teenla agu, i dnagit Tingà To, di lam labun di ksalugu dini magin i bong eneg na kneng mdà di kdatahgu. 27 Kafnge én, dekgu dad kasaligan Dwata di kdee suluk i banwe du santifunla kdee dad to mgalék Dwata mdà di kdee banwe dini di tah tanà."

I fléd gablà di dad ilè kasfulê Dyisas (Matyu 24:32-44; Luk 21:29-33)

28 Na nun fléd Dyisas, manan, "Satu gugmadèyu kagkah i tanà di kayu fig. Ku tmubad na tambù dmoon gadèyu too mdadong nan bang kafye tanà. 29 Na salngad én, ku tateenyu takel dad ilè mangu gamu gine, gadèyu tamdadong nan kasfulêgu, salngad ku tatadag agu di bà takab. 30 Tulengu gamu kaglutan, kel kadang kdee ani di là fa mati kdee dad to di bang ani. 31 Matlas i langit na tanà, bay là matlas i tnalùgu kel di landè sen.

32 "Kabay landè to gmadè i duh ku demen i too bang kasfulêgu, balù dad kasaligan Dwata di langit ku demen deg, i Tingà Dwata, du alò Mà gmadè dun. 33 Taman too gamu fgeye, na fatlagadyu ktoyu, du làyu gadè ku kilen kakel i duh ani. 34 I guflingengu dun di satu to magu di mawag banwe. Di laan fa mdà funan fagot dad saligan i gumnean, na nun fimoan kat to. Na manan di to gal munung di bà takab, 'Too ge fgeye.' 35 Taman too gamu fgeye salngad dad salig gine, du làyu gadè ku kilen kasfulêgu, i mfun i gumnè, ku flabi, demen tngà butang, demen takamleet i anuk, ku demen di ksut i duh. Taman too gamu fgeye, 36 ken kantogu kel là gamu tamwan, na baling gamu gkudang na là gatlagad. 37 I mangu gamu ani, mangu di kdee dad to, 'Too gamu fgeye.' "

14

I fan nimò dad ulu i dad Dyu di ku Dyisas (Matyu 26:1-5; Luk 22:1-2; Dyan 11:45-53)

1 Na taalò lwe butang i gdè klo Duh Kaglius na Fista Kakaan i Fan Landè Falnok Dun. Na dad ulu dad bà di Dwata na dad tamdò i flalò blé Dwata fagu di ku Mosis, mngabal ale kfagu kamfè ku Dyisas di landè to gmadè dun, du fye fnatila, 2 du manla, "Nangito nimò ani di bang i fista du ken flabè i dee dad to na too ale smamuk."

I kakok satu libun i fangbun di ulu Dyisas (Matyu 26:6-13; Dyan 12:1-8)

3 Na déén Dyisas di banwe Bétani di gumnè Simon, i to tanfig di munan. Na di slengla kmaan nun satu libun kel déén mebe sabuy batu fnò fangbun. Na too mabtas i laman, du mdà di nardo alò, landè bolan. Na tningkuan lial i sabuy du kokan fangbun di ulu Dyisas.

4 Na kite dademe to i nimoan, flabè ale na
stulen, manla, “Kan ku falmon i fangbun?
5 Fye fa ku fablin, du bong gwean, mlukas
tlu latu denari,* na fakay blé di dad to
landè.”
6 Kabay man Dyisas di dale, “Bayàyu ke-
nen. Fye ku gnamitan di duh kalbang deg.
7 Gal nun dad to landè di safédyu fakayyu
tnabeng balù tan bang kayèyu, bay deg, là
agu mlo mnè di safédyu. 8 I nimò libun
ani, i sen gaganan nimò. Di kakokan i
fangbun gine di deg, falan fatlagad lawe-
hgu du lbang. 9 Tulengu gamu i kaglutan,
balù nè gutamdò i Fye Tulen gablà di deg
di tah tanà, lê tulen nimò libun ani du fye
gafaldam kenen.”

I kafakfè Dyudas ku Dyisas (Matyu 26:14-16; Luk 22:3-6)

10 Kafnge én, Dyudas Iskariyot, satu di
sfalò lwe gal mlalò ku Dyisas, salu di dad
ulu dad bà di Dwata, du stulen ku tan
kiboan mangkal ku Dyisas fye kanfèla ke-
nen. 11 Di kaklingela dun, too ale lehew, na
makang ale mlé filak di ku Dyudas. Taman
mngabal kenen kfagu mlé ku Dyisas di
agotla.

I sangal kakaan Dyisas deme i dad gal mlalò kenen (Matyu 26:17-25; Luk 22:7-14, 21-23; Dyan 13:21-30)

12 Na di tnanin duh Fista Kakaan i Fan
Landè Falnok Dun, i duh ktatêla i tingà bili-
bili galla uten kifu di Duh Kaglius, smalek
dad gal mlalò ku Dyisas di kenen, manla,
“Nè kayeam gusalumi gufatlagad knaan i
Duh Kaglius?”
13 Taman dek Dyisas lwe di dad to gal
mlalò kenen, manan, “Salu gamu di syu-
dad, na nun lagi gsitongyu déén mebe
namu yéél. Lalòyu kenen. 14 Na di gumnè
gumyakan, manyu di mfun i gumnè, ‘Nun
snalek i To Tamdò ku tanè sibay fakay guk-
maanan di flabi Duh Kaglius deme dad gal
mlalò kenen?’ 15 Na tdoan gamu kadang
satu bong sibay di tah, na kdee klidù slame
déén. Na déén gufatlagadyu kakaanito.”
16 Na mdà lwe dekan salu di syudad, na
kdee manan gdohò. Na fnatlagadla knaan
i Duh Kaglius.
17 Na di butang én, takel Dyisas na dad
sfalò lwe gal mlalò kenen. 18 Na di slengla
kmaan, man Dyisas, “Tulengu gamu i
kaglut, nun kadang satu di gamu, demeito
kmaan ani, mangkal deg di fati.”
19 Di kaklingela dun, too ale mlidù, na kat
satu dale smalek kenen, manla, “Agu kè i
manam?”
20 Na man Dyisas, “I to mimò dun kadang
satu di gamu dad sfalò lwe gal mlalò deg.
I demegu lamnab fan di tukung ani, én
mangkal deg. 21 Too glut, agu i dnagit Tingà
To, gsalu di fati salngad tagsulat gablà
di deg. Kabay too magakdo kadang i to
mangkal deg. Fye fa baling di to én ku laan
sut.”

I kfafaldam Dyisas kfatin fagu di fan na ninum (Matyu 26:26-30; Luk 22:15-20; 1 Korintu 11:23-25)

22 Di slengla kmaan, nwè Dyisas fan na
funa dmasal mlé fye di Dwata, na snat-
ngaan, na blén di dad gal mlalò kenen,
manan, “Nwèyu ani, du ani lawehgu.”
23 Kafnge én, nwean i ninum, na mlé
fye di Dwata, na blén di dale. Na kdeela
minum.
24 Na man Dyisas di dale, “Ani litègu
falohgu du fye galwà dee dad to di salàla,
du litègu i kaglut di falami dalan† fakang
Dwata. 25 Na tulengu gamu i kaglutan, là
agu lêman minum i ninum‡ ani kel di duh
kinumgu i falami binu di kagot Dwata.”
26 Kafnge én, mlingag ale dmayen Dwata,
na kafngela mlingag mdà ale salu di bulul
Olib.

I kafgadè Dyisas gablà di ktagak dad gal mlalò kenen (Matyu 26:31-35; Luk 22:31-34; Dyan 13:36-38)

27 Na talù Dyisas di dad gal mlalò ke-
nen, manan, “Kadang ani, kdeeyu baling
tmagak deg, du man Dwata di Tnaluan,
manan,

* **14:5** I denari, dunan satu bung filak di banwe Israél di bang i santulen ani. I taden di sduh dunan satu denari, taman i fangbun kok libun ani too mabtas du i btasan mdadong di taden satu to di sfali. † **14:24** Satu kubad i talù ani dunan: i falami kasfakang ‡ **14:25** I ninum ani satu binu nimò mdà di yéél i bunge grép.

‘Fnatigu i to mifat dad bilibili,
na sbalét dad bilibilin.’
28 Kabay ku tamték agu mdà di fati, muna
agu di gamu salu di Galili.”
29 Na man Fiter di ku Dyisas, “Balù i kdee
dademe tmagak ge, bay làta ge tagak.”
30 Na man Dyisas di kenen, “Tulengu
ge i kaglutan, kadang butang ani, di là fa
kamleet i anuk lwe dulê, tmulen ge tlu dulê
i laam agu dilè.”
31 Kabay too makto talù Fiter, manan,
“Balù mati agu magin ge, làgu tmulen kéng i
là agu dmilè ge.” Na salngad man kdee dad
gal mlalò ku Dyisas.

I kdasal Dyisas déén di Gétsémani (Matyu 26:36-46; Luk 22:39-46)

32 Na fadlug ale Dyisas salu di satu tanà
dnagit Gétsémani. Na manan di dad gal
mlalò kenen, “Sudeng gamu dini di lamgu
dmasal.”
33 Na faginan Fiter, Dyém, na Dyan.
Na tambù én, too mlidù na too msamuk
nawan. 34 Na manan di tlu magin kenen,
“I klidù nawagu ani too blat gambet tafan
agu mati. Mnè gamu dini, na too gamu
fgeye dmeme deg.”
35 Na salu kenen di là too mawag, na tatì
kenen lamfan di tanà du dmasal, du fnin
ku fakay galwà kenen di kaflayam fan kel.
36 Na manan, “E Mà, gadègu landè laam
gagan nimò. Taman begam nwè i kaflayam
fangu gnagu ani. Kabay balù én deg knayè,
toom dnohò i ge knayè.”
37 Kafngen dmasal, samfulê kenen di tlu
gal mlalò kenen faginan gine, na teenan
ale kudang. Na snalekan Fiter, manan, “Si-
mon, takudang ge kadì? Là ge kè gamtayud
fgeye balù là mlo alò? 38 Too gamu fgeye na
dmasal fye là gamu fisan di tilew, du balù
mayè i nawayu mimò fye, bay nun klungay
i lawehyu mimò dun.”
39 Na lêman samfulê Dyisas di gud-
masalan, na salngad i dasalan gine. 40 Na
lêman kenen samfulê na lêmanan ale teen
gkudang du too ale malkudang, na làla
gadè ku tan i fye timella kenen.
41 Na samfulê Dyisas di safédla di gatlun
dulê, na manan di dale, “Tan, kudang
gamu fa na ftud? Tongyu nan. Takel i bang
kablé deg, i dnagit Tingà To, di agot dad
to gamsalà. 42 Mték gamu nan du mdà ito.
Neyeyu, dini nan i to mangkal deg.”

I kakfè ku Dyisas (Matyu 26:47-56; Luk 22:47-53; Dyan 18:3-12)

43 Di laman fa talù takel Dyudas, satu di
sfalò lwe gal mlalò kenen. Na too dee dad
to magin kenen mebe dad sundang na dad
bunal. Dek ale i dad ulu dad bà di Dwata
na dad tamdò i flalò blé Dwata fagu di ku
Mosis, na dad tua gal mebe dad Dyu.
44 Na nun ilè tatulen i to mangkal di
dad to faginan kamfè ku Dyisas, manan,
“I to nalakgu kadang, én to fanngabalyu.
Kanfèyu kenen, bay tooyu fangeye kebeyu
kenen ditù.” 45 Taman kakel ale Dyudas
déén, gasil kenen fdadong di ku Dyisas, na
manan, “E Amu!” Na nalakan Dyisas. 46 Na
kafnge én, gasilla kanfè Dyisas, na toola
nafas. 47 Kabay satu to tadag mdadong
déén nsoan i sundangan, na tniben lifan
i gumdatah dad bà di Dwata, na masfek i
bali klingen.
48 Na man Dyisas di dad to kamfè kenen,
“Kan, to tmaku agu kè du mebe gamu sun-
dang na bunal di kakfèyu deg? 49 Klit duh
déén agu di safédyu di Bong Gumnè Dwata
du tamdò, na làyu agu kanfè. Kabay là
fakay ku là gdohò i gman di Tnalù Dwata.”
50 Na di kman Dyisas ani, kdee dad gal
mlalò kenen, tnagakla kenen na mila.
51 Kabay nun satu lamnok lagi mlalò ku
Dyisas, én alò lsakan i safut kalomboyan.
Na fanla kenen kanfè, 52 bay gagotla i sa-
fut kalomboyan, taman tagakan na mila
flaweh.

I kebela ku Dyisas di muna i mdatah mukum dad Dyu (Matyu 26:57-68; Luk 22:54-55, 63-67; Dyan 18:13-14, 19-24)

53 Na nebela Dyisas salu di gumnè i gum-
datah di dad bà di Dwata. Na stifun déén
dad to mukum dad Dyu, dunan dad bà
di Dwata na dad tua gal mebe i dad Dyu
na dad tamdò i flalò blé Dwata fagu di ku
Mosis.
54 Na mlalò Fiter kel di nasel i bong
gumnè gumdatah i dad bà di Dwata, bay

fawag di fulé. Kakelan déén fasbool kenen sudeng di safed dad to munung du mnalang di lifoh.

55 Na dad ulu di dad bà di Dwata na i dademe ganlal gal mukum tastifun déén, mngabal ale kfagu fsalà ku Dyisas, balù là glut, gumdàla mati kenen. Kabay landè teenla salà di kenen. 56 Na too dee dad to tmulen kakakéng gablà kenen, bay là maslalò i manla.

57 Na nun dademe tadag déén na mlé kenen salà bay kakakéng, 58 du manla, "Ani lingemi, manan, 'Lanbàgu i Bong Gumnè Dwata nimò i dad to, bay di tlu duh lêmangu ftadag satu ise to mimò dun.' " 59 Kabay balù dad to ani, là maslalò dad manla.

60 Kafnge én, tadag i gumdatah i dad bà di Dwata di muna i dad to, na snalekan Dyisas, manan, "Landè kè timelam di kdee tulenla salaam ani?" 61 Kabay là tmimel Dyisas, tatì fanak.

Taman lêman smalek i gumdatah dad bà di Dwata di kenen, manan, "Ge kè Mgalék Dwata, i Tingà Too Magdayen?"

62 Na man Dyisas, "Agu sa dunan. Na teenyu agu kadang, i dnagit Tingà To, sudeng di kwanan i mdatah ganlal, dunan Dwata Too Mtulus, di ksalugu dini di lam labun mdà di langit."

63 Na di kaklinge i gumdatah dad bà di Dwata i gman Dyisas ani, knaséan i klawehan du ilè knangan i man Dyisas, na manan, "Landè kamuito dademe to mlé kenen salà, 64 du talingeyu i kafalmon Dwata. I tan sa kukumyu kenen?"

Na man i kdeela, gablà kenen fnati. 65 Na tambù dademe déén dmulà kenen. Na snafangla bawehan klola smamfak kenen, na manla, "Manam sa kun ku simto smamfak ge?" Na tmufì dad munung smamfak kenen.

I kbalew Fiter
(Matyu 26:69-75; Luk 22:56-62; Dyan 18:15-18, 25-27)

66 Na Fiter ditù fa di dungan di nasel i gumnè, na mlius satu libun gal dek i gumdatah i dad bà di Dwata. 67 Na di kiten ku Fiter mnalang di lifoh toon kenen fanunu, na manan, "Ge lê satu gal magin ku Dyisas mdà di Nasarét."

68 Kabay baling malew Fiter, manan, "Làgu gadè i manam. Làgu glabat dun." Mdà én mili Fiter di bà gufusuk i nasel. Na nun anuk kamleet.

69 Na lêman teen i libun Fiter. Na lêmanan man di dad to tadag déén, "To ani satu gal magin ku Dyisas." 70 Kabay lêman malew Fiter.

Na là mlo nun dademe dad to tadag déén mangman, "Too glut sa, ge satu di dale du dilèmi mdà ge sa di Galili."

71 Kabay tambù kenen baling smafà, manan, "Fanlayam agu Dwata ku tmulen agu kéng. Làgu dilè i to manyu én."

72 Na di kmanan én, lêman kamleet i anuk, na gafaldam Fiter i gman Dyisas di kenen, "Di là fa kamleet i anuk lwe dulê tatmulen ge tlu dulê na laam agu dilè." Na malbà i nawan na too kenen mngel.

15

I kebela ku Dyisas di muna Filat
(Matyu 27:1-2, 11-14; Luk 23:1-5; Dyan 18:28-38)

1 Na di kakwalan nan, lêman stifun na stulen kdee dad ganlal dad Dyu, dunan dad ulu dad bà di Dwata, na dad tamdò flalò blé Dwata fagu di ku Mosis, na dad tua gal mebe i dad Dyu. Na én nimòla, fbakusla Dyisas, na nebela di ku Filat, i gubirnador, du fukumla kenen.

2 Na snalek Filat kenen manan, "Ge kè Harì i dad Dyu?"

Na tmimel Dyisas, manan, "Tagmanam sa."

3 Na dad ulu dad bà di Dwata tatoo dee salà dalamla kenen. 4 Taman lêman snalek Filat kenen, "Landè kè timelam dale? Tay, neyem dee salà i dalamla ge."

5 Kabay talà tmimel Dyisas, taman too tikeng Filat.

I kafalwà ku Barabas na kfati ku Dyisas
(Matyu 27:15-26; Luk 23:13-25; Dyan 18:39–19:16)

6 Na klit fali di bang fista Duh Kaglius, i tagnè nimò Filat falwaan satu to bnilanggù, ku simto fni dad Dyu, én falwaan. 7 Na di bang én, nun satu to dnagit Barabas gakuf di dad to bnilanggù du sanfatila dad to magot i banwela. Na di kasfatila, nun to bnanòla.

8 Na di duh fista ani, dee dad Dyu salu di
ku Filat na tambù mni ku falwaan satu to di
bilanggù gambet i tagnean nimò. 9 Taman
snalek ale Filat, manan, “Mayè gamu kè ku
falwàgu di gamu i Harì dad Dyu?” 10 Én
duenan smalek, du gadè Filat i duen dad
ulu dad bà di Dwata mebe ku Dyisas di
kenen du mingà nawala ku Dyisas.
11 Kabay én nimò dad ulu dad bà di
Dwata, banlétla dad to stifun déén fafalwà
baling Barabas. 12 Taman lêman ale snalek
Filat, manan, “Na tan kibògu i to dnagityu
Harì dad Dyu?”
13 Na mkit ale, manla, “Flansangam di
krus!”
14 Kabay man Filat, “Kan? Tan salaan?”
Kabay baling matnù kakitla, manla,
“Flansangam kenen di krus!”
15 Taman nagin Filat knayè i dad to, na
falwaan Barabas. Kabay Dyisas, funan too
faskél, na kafnge én, blén di dad sundalun
du flansang di krus.

I kadoy dad sundalu ku Dyisas (Matyu 27:27-31; Dyan 19:2-3)

16 Na dad sundalu, nebela Dyisas di lam
nasel i bong gumnè Gubirnador Filat, na
santifunla dademela dad sundalu. 17 Na
falsakla kenen klaweh fulè du fagbetla ke-
nen i harì. Na nlikinla dad walad nun sual,
na sukubla di ulun du nimòla kyangenan.
18 Na kafnge én, flingu ale mafè kenen,
manla, “Too ge mlawil Harì i dad Dyu!”
19 Na bnunalla ulun i tugad, na sandulàla,
na lkuad ale du flingu mangamfù di kenen.
20 Di kafngela smilo kenen, lêmanla nlus
i klaweh fulè, na falsakla lêman i tagnè
klawehan. Na kafnge én, nebela kenen di
lwà di gumlansangla kenen di krus.

I klansang ku Dyisas di krus (Matyu 27:32-44; Luk 23:26-43; Dyan 19:17-27)

21 Na di kebela ku Dyisas ditù, gsitongla
satu lagi mdà di banwe Sirini dnagit ku
Simon mà Alihandro na Rufus. Fdu kenen
di lagad. Na nlegesla kenen mebe i krus
Dyisas.
22 Na nebela kenen di tukay bulul dnagit
Golgota. Na gumtatek Golgota, dunan
banwe tulan ulu. 23 Kakella ditù banlélа ke-
nen binu sanbool bulung dnagit mira, bay
laan fles ninum. 24 Na nlansangla kenen
di krus, na sansalella i klawehan fagu di
kasbunut du neyela ku tan gwè kat satu
dale.
25 Na tatngà mnagad i duh klansangla ku
Dyisas di krus. 26 Na nun gsulatla tmulen
i salà dalamla kenen fkahla di krusan,
manan, “I Harì dad Dyu.”
27 Na nun lwe to tmaku nlansangla di
safèd Dyisas, satu gsen di kwananan na
satu gsen di ibengan. 28 Na i kibòla ke-
nen ani, tagdohò i gman di Tnalù Dwata,
manan, “Fakufla kenen di dad to gamsalà.”
29 Na i dad to magu mlius déén toola snilo
Dyisas na kmiling ale du fanngulêla kenen.
Na manla, “Ge kun, i to gmagan lambà
Bong Gumnè Dwata, na lêman ftadag dun
di tlu duh, 30 taman falwaam i ktom ku
gaganam, na tufa ge mdà di krus.”
31 Na salngad nimò dad ulu di dad bà
di Dwata na dad tamdò flalò blé Dwata
fagu di ku Mosis, snilola kenen, manla,
“Gaganan falwà dademe dad to, bay i kton
laan gagan falwà. 32 Kenen kun, i Harì di
Israél! Ku gtufa kenen di krus, faglut ito di
kenen.” Na balù dad nlansang di safédan
smilo kenen.

I kfati ku Dyisas (Matyu 27:45-56; Luk 23:44-49; Dyan 19:28-30)

33 Na mdà di ltu i duh mbaling kifu di kla-
mang banwe kel di tngà masol i duh. 34 Na
di tngà masol i duh falbong Dyisas taluan,
manan, “Iloy, Iloy, lama sabaktani?” I
gumtatek ani, “E Dwatagu, Dwatagu, tan
duenam tmagak deg?”
35 Na nun dad to tadag déén mlinge i talù
Dyisas, na balingla man, “E tatlon Ilaydya.”
36 Na nun satu to déén faflal lamnab i
galla fsaf yéél di masam binu, na fkahan
di tukè i kayu, na ulukan di ku Dyisas
fye ninuman, na manan, “Tayò fa, neyeito
funa ku salu dini Ilaydya du mwè kenen
mdà di krus.”
37 Na falbong Dyisas i taluan na fles mati.
38 Na salngan én, i bong kurtina déén di
lam Bong Gumnè Dwata matngà kasê mdà
di tah kel di dungan. 39 Na i kafitan i dad
sundalu tadag di muna Dyisas mite kiboan
mkit na mati, na manan, “Too glut, to ani
Tingà Dwata.”

40 Na nun fa dad libun mnè di gumawagan, du beg ale meye ku Dyisas. Na gakuf di dad libun ani, Méri Magdalin, na Méri i yê Dyosis na Dyém i dnagitla Twali, na Salomi. 41 Ani dad libun gal mlalò ku Dyisas di katdoan di Galili na gal tmabeng kenen. Na nun dee dademela libun déén magin kenen di ksalun di Dyérusalém.

I kalbang ku Dyisas
(Matyu 27:57-61; Luk 23:50-56; Dyan 19:38-42)

42-43 Na i duh kfati Dyisas, én duh kafatlagad dad Dyu i Duh Kaftud. Na di kasdaf i duh én, nun satu to dnagit ku Dyosif mdà di banwe Arimatiya kayean ku gasilan nwè laweh Dyisas du lbang di là fa Duh Kaftud. Na to ani satu di dad ganlal gal mukum dad Dyu, na too kenen mgafè. Na kenen satu Dyu too fatan i kagot Dwata. Na di flabi én, fangalan nawan salu di ku Gubirnador Filat du fni laweh Dyisas. 44 Na tikeng Filat kaklingen tamati Dyisas, taman fatlon i kafitan i dad sundalu du snalekan ku glut tamati. 45 Kgadean tamati, na falohan Dyosif mwè i lawehan.

46 Taman bnayad Dyosif i safut bukay du nwean laweh Dyisas mdà di krus, na labédan kenen falami safut én, na fkahan di satu gulambang tansol di lfidas di gugdak i bulul. Kafnge én, flulidan déén satu bong batu du nsangan bà gufusuk i lbang. 47 Na Méri Magdalin na satu Méri, i yê Dyosis, teenla gulambangla ku Dyisas.

16

I kték Dyisas
(Matyu 28:1-8; Luk 24:1-12; Dyan 20:1-10)

1 Na di kasdaf i duh di Duh Kaftud, mayad Méri Magdalin na Salomi, na Méri i yê Dyém i fangbun, du fye salu ale ditù du ihokla di laweh Dyisas. 2 Na di too flafus Linggu di ksut i duh, salu ale di gulambang kenen. 3 Na slengla magu stulen ale, manla, “Simto kè tmabeng gito flulid i batu sang di bà i lbang.” 4 Manla ani du too bong i batu. Kabay kagdadongla ditù teenla tamlulid nan i batu.

5 Na kagfusukla di lbang teenla satu lagi lamnok sudeng di lam gsen di kwananla. Na i klawehan too bukay. Kitela kenen too ale tikeng, 6 bay manan di dale, “Nang gamu tikeng. Én fanngabalyu Dyisas mdà di Nasarét, i tanlansangla di krus. Talaan dini du tamték mdà di fati. Neyeyu i gufilèla kenen, talaan déén.

7 “Na salu gamu di dad gal mlalò ku Dyisas na Fiter, na tnulenyu ale tamuna kenen di gamu salu di Galili. Ditù gusmiteyu kenen, salngad i tagmanan di gamu di laan fa mati.”

8 Na gasil lamwà i dad libun. Na mila ale mdà di lbang. Kankal ale di klikòla na ktikengla. Na landè manla di balù simto, du mdà di klikòla.

I kfite Dyisas i kton di ku Méri Magdalin
(Matyu 28:9-10; Dyan 20:11-18)

9 Na kafnge Dyisas mték di too flafus Linggu, i tnanin gufiten i kton di ku Méri Magdalin, i libun gufalwaan fitu busaw. 10 Na Méri, mdà kenen du fye tnulenan i dad gal mlalò ku Dyisas tamték kenen. Di kakelan di dale too ale mlidù fa na mngel. 11 Kabay kaklingela na tamto sa kenen làla fnaglut dun.

I kfite Dyisas i kton di lwe gal mlalò kenen
(Luk 24:13-35)

12 Kafnge én, fiten i kton lêman di lwe to gal mlalò kenen di klola magu di dalan mdà di syudad Dyérusalém. Kabay tamgili bawehan. 13 Na di kgadèla dunan Dyisas, samfulê ale di dademela mlalò ku Dyisas, na tulenla tateenla kenen, bay làla ale fnaglut.

I kfite Dyisas i kton di sfalò satu gal mlalò kenen
(Matyu 28:16-20; Luk 24:36-49; Dyan 20:19-23; Dad Nimò 1:6-8)

14 Kafnge én, fite Dyisas i kton di dad sfalò satu gal mlalò kenen slengla kmaan. Na tnaluan ale du kulang i kafaglutla na mgal i ulula, du talà ale faglut i man dad mite kenen kafngen mték. 15 Na manan di dale, “Salu gamu di klamang banwe, na tdòyu i Fye Tulen di kdee dad to. 16 Na kdee dad to faglut di deg, na fbunyag, galwà ale di dad salàla. Kabay dad to là faglut, fanlayam ale Dwata di fulé duh. 17 Na nun dad ilè di dad to faglut, du falwàla

dad busaw di dad to fagu di dagitgu, na gamtalù ale dademe talù làla gadè. 18 Na ku gagotla ulad ku demen ginumla makakilu, là ale mati. Na magot ale i dad to nun tduk, na mgulê ale.”

I kagket Dyisas di langit
(Luk 24:50-53; Dad Nimò 1:9-11)

19 Na i Amuito Dyisas, kafnge i manan dale ani, magket kenen di langit, na sudeng kenen gsen di kwanan Dwata.

20 Na dad mlalò kenen, mdà ale tamdò i Fye Tulen gablà di ku Dyisas di kdee dad to di klamang banwe. Na Amuito Dyisas tmabeng na mlé dale tulus mimò i dad tnikeng, du én ilè glut i Tnaluan.

Luk
I Fye Tulen gablà ku Dyisas Krayst i Sulat Luk

Kafaglabat i libru sulat Luk

Libru ani sulat Luk na feben di satu to Grik dnagit Tyufilus. Kenen satu ganlal di gubirnu.

Luk satu to gal mulung, na deme Fol sgalak samnagin kenen di kagun mbel i Fye Tulen gablà ku Dyisas di dad to. Luk satu to Grik ise Dyu. Di kdee dad to smulat dad libru di Tnalù Dwata, alò Luk ise Dyu. Là kenen lmen mite ku Dyisas, bay faglut di kenen mdà di katdò Fol. Na mdà di galwe dulê Fol samfulê di dad banwe gutamdoan kel di kbanòla kenen di Roma, là mkah Luk magin kenen.

Na kayè Luk fgadè di kdee dad to na Dyisas too glut Tingà Dwata, na kenen gafalwà dale di dad salàla. Na faglabatan, ise ku alò dad Dyu i tnabeng Dyisas, bay kdee bung dad to di klamang banwe tnabengan. Tnulenan gablà di ktabeng Dyisas i dad to nun tduk, na i dad to mnè di kalima, na lumban i dad to gamsalà. Santulen Luk gablà di gnagu Dyisas mdà di ksutan kel di kfatin na di ktékan.

I sulat Luk di ku Tyufilus

1 Mabtas Tyufilus,

Tadee nan dad to tmilew smulat i kdee gdohò di blengmi. 2 Tagsulatla i tagtulen di gami mdà di dad to too mite i dad mgimò ani mdà di katbuan, i dad to tagnè tmulen i Fye Tulen gablà ku Krayst. 3 Na too mgafè Tyufilus, du tatoogu fandam i kdee tatulenla mdà di katbuan, taman fandamgu fye ku sulatgu lêman i kdee ani di ge mdà di katbuan di too fye kasdadol dun, 4 du fye toom gadè i kaglut i kdee tagatdò di ge.

I kafgadè i ksut Dyan Gal Munyag

5 Di muna fa, di bang Harì Hérod magot i banwe Dyudiya, nun satu bà di Dwata dnagit ku Sakaraya. Na to ani satu di lumbuk i dad bà di Dwata mdà di dad bel Abadya. Na i dagit yaanan, Ilisabét. Kenen bel i bà di Dwata Aron. 6 Na i satlamin ani, too matlu di kanfe Dwata, du di kimenla dad flalò na dad fimò Dwata landè gumngak dale du toola glalò. 7 Kabay landè tingàla du tagnè là mngà Ilisabét, na tatua ale nan.

8 Na di satu duh, takel i bang mimò ale Sakaraya alel i dad bà di Bong Gumnè Dwata i gumangamfùla di kenen. 9 Na nun tagnè nimò i dad bà di Dwata, gal ale malék fagu di kasbunut ku simto mtam i fangbun di lam i Bong Gumnè Dwata. Na di duh én, dagit Sakaraya i mgalékla, taman fusuk kenen di lam. 10 Na di bangan mtam i fangbun, dmasal i kdee dad to stifun di lwà. 11 Na nun kasaligan Dwata msut déén di kenen na tadag gsen di kwanan i gal gumtam i fangbun. 12 Di kite Sakaraya i kasaligan, taknal kenen na too likò. 13 Kabay man i kasaligan di kenen, “Sakaraya, nang ge likò, du talinge Dwata i dasalam, na Ilisabét, yaanam, mngà kenen kadang i tingà lagi, na én dagitam kenen Dyan.

14 Na too nun klehewyu kadang di ksutan,
na nun dee dademe dad to magin gamu flehew,
15 du i tingàyu kadang satu too mdatah to di kite Dwata.
Na laan minum binu ku demen i dademe gaflangal.
Na fnò kenen i Mtiu Tulus mdà di ksutan.
16 Na dee kadang bel Israél neben samfulê di kafaglutla di Amu, dunan i Dwata fnangamfù dad tbulla.
17 Na kenen i dek muna di Amu fan kel, na too nun gnagan blé i Tulus Dwata kenen,
salngad i gablé di ku Ilaydya, i tugad Dwata di muna fa.
Na én nimoan, snafyen i dad smà na sngà.
Na i dad to là mimen Dwata neben di fye fandam salngad i dad to matlu,
du fatlagadan i dad to di kakel i Amula.”

18 Na smalek Sakaraya, manan, “Tan i gugmadègu na glut i manam, du tatua agu nan, na tatua yaangu?” 19 Na tmimel i kasaligan, manan, “Agu Gabriél, i salig Dwata gal tadag di kanfen, na dekan agu dini du fgadè ge i fye tulen ani. 20 Kabay du là ge faglut i mangu, mdà ani mbaling

ge umu. Silang ge gtalù ku takel i bang kagdohò i gmangu gine."
21 Na i dad to di lwà fatan ku Sakaraya,
tikeng ale du too kenen mlo déén di lam i
Bong Gumnè Dwata. 22 Di kalwaan talaan
gtalù di dale, taman gadèla nun fite Dwata
kenen di lam i Bong Gumnè Dwata. Na
sminyas kenen bay laan gtalù.
23 Kafnge Sakaraya mimò di Bong
Gumnè Dwata mulê kenen. 24 Na là mlo,
tamlalu i yaanan, na lime bulen klon fanak
di lam gumnèla, na manan, 25 "Ani nan i
kfagu Dwata tmabeng deg, du tanwean i
gamlé deg kyà di dad to."

I kafgadè i kasaligan gablà di fan ksut Dyisas

26 Na di gnam bulen i tien Ilisabét,
lêman dek Dwata i kasaliganan Gabriél salu
di Nasarét, satu lunsud glam di banwe
Galili. 27 Dekan kenen di satu sawang libun
dnagit ku Méri, i bliwal satu bel Harì Dabid
dnagit ku Dyosif. 28 Na salu i kasaligan di
ku Méri, na manan, "Flehew ge! Too ge
kando i Amuito Dwata na kenen i magin
ge!" 29 Kabay kaklinge Méri i man i kasali-
gan, too msamuk nawan, na toon fandam
ku tan gumtatek i manan. 30 Na man i
kasaligan di kenen, "Nang ge likò Méri, du
too ge banlé Dwata kafye, 31 du mbaling ge
maltien kadang, na lagi i tingaam, na én
dagitam kenen Dyisas.
32 Too kenen mdatah to, na tlo kenen Tingà
i Too Mdatah Dwata,
na i Amuito Dwata mlé kenen i kagot
gutambulan Harì Dabid.
33 Na kenen mebe i dad bel Dyékob kel di
landè sen,
landè gusen i kagotan."
34 Kabay man Méri di kasaligan, "Tan
i kibògu mngà du sawang libun agu fa?"
35 Na tmimel i kasaligan, manan, "Salu i
Mtiu Tulus di ge kadang, na fnean di ge
tulus mdà di Too Mdatah Dwata. Na du ani
gumdaam mngà taman too mtiu i tingaam,
i to landè salà, na én katlo kenen Tingà
Dwata. 36 Fandamam i bong yéam Ilisabét.
Gal gman laan gngà, bay ani tanam bulen
i tienan, balù tatoo kenen tua, 37 du landè
sa là gagan Dwata." 38 Na man Méri, "Agu
salig Dwata. Fye ku kel di deg i kdee
manam." Na tnagak kenen i kasaligan.

I klauy Méri ku Ilisabét

39 Kafnge én, di là mlo, fatlagad Méri, na
gasil mdà salu di satu lunsud di dad bulul
déén di Dyudiya. 40 Kakelan déén myak
kenen di gumnè Sakaraya, na tlon Ilisabét
na lkafan. 41 Kaklinge Ilisabét i talù Méri,
lamyak i tingà di lam i tienan, na baling fnò
Ilisabét i Mtiu Tulus. 42 Taman falbongan
i taluan manan di ku Méri, "Di kdee dad
libun, ge i too gumlé Dwata kafye! Na
too banlé Dwata kafye i tingà kaltienam!
43 Tan i duen banlé agu kafye du nlauy
agu i yê Amugu? 44 Du di kaklingegu i
taluam lamyak i tingà di tiengu mdà di
klehewan. 45 Too nun kafyem du faglut ge
dnohò Dwata i fafgadean di ge."

I kdayen Méri di Dwata

46 Na man Méri,
"Toogu dnayen i Amugu Dwata mdà di
nawagu,
47 na too lehew nawagu Dwata, i To Falwà
deg,
48 du gafaldaman agu, balù agu alò satu
saligan too mdanà,
taman mdà ani, man i kdee dad to agu
gumlé Dwata too bong kafye,
49 du mdà di dad malbang mgimò Dwata
Too Mtulus di deg.
Dnayengu dagitan du too kenen
matlu.
50 Fiten i kakdon di kdee dad to nun klikò
di kenen,
fandà di muna dad to, kel di kdee tu-
gad i bella.
51 Tafiten i ktulusan fagu di kdee mgimoan,
na fnisanan i dad to fdatah i ktola.
52 Tafdanaan i dad mdatah harì,
na tafdatahan i dad mdanà to.
53 Tafabsolan i dad to bitil fagu di dad fye
blén di dale,
bay fuléan i dad to bong knun na landè
blén dale.
54 Tadnohoan i dad fakangan di gutambu-
lito,
du tatnabengan dad saligan, i dad bel
Israél,
du fye fiten i kakdon.
55 Na là tlag i kakdon ku Abraham
na i belan kel di landè gusenan!"

56 Na mnè Méri di safèd Ilisabét mdadong
di tlu bulen, na kafnge én, mulê kenen.

I ksut Dyan Gal Munyag

57 Na kel i bang ksut tingà Ilisabét, lagi
tingaan. 58 Kaklinge i dademen saldan
na dad gakedan gablà di bong kakdo fite
Dwata di ku Ilisabét, magin ale di klehe-
wan.
59 Di gwalun duh mdà di ksut i tingà,
stifun i dad to déén du ftulìla. Na tafanla
dnagit i tingà én Sakaraya, du fasngadénla
di maan, 60 bay man i yéan, "Ise én, Dyan i
dagit kenen!"
61 Na manla di kenen, "Kabay landè
gakedyu dnagit salngad én!"
62 Na sminyas ale di maan ku tan i
kayean dagit i tingaan. 63 Taman mni
Sakaraya gusmulat, na sulatan, "Dyan i
dagitan." Na too tikeng kdeela. 64 Na talê
gtalù Sakaraya, na flesan dnayen Dwata.
65 Di kaklinge i kdee dad demela saldan ani
too ale likò. Na mbel i santulen ani kel di
kdee dad bulul di banwe Dyudiya. 66 Na
kdee dad to mlinge gablà di mgimò ani,
toola fandam, na smalek ale, manla, "Tan
i kagkah i tingà ani kadang?" Én manla du
toola nilè i tulus Dwata mnè di kenen.

I kdayen Sakaraya di Dwata

67 Na i mà Dyan, dunan Sakaraya, fnò ke-
nen i Mtiu Tulus, taman talù i ftalù Dwata
kenen, manan,
68 "Dnayenito Amuito Dwata fnangamfù i
dad bel Israél,
du tasalu kenen di gito dad ton,
na banlén ito kagalwà.
69 Dekan dini di gito i to too mtulus falwà
gito,
dunan i bel saligan Dabid,
70 du én sa fakangan di gito fagu di dad
tugadan di muna,
71 manan falwaan ito mdà di dad to dmuen
gito,
na mdà di kagot kdee dad to mnang
nawa gito.
72 Fite Dwata i kakdon di dad gutambulito,
fagu di kdohoan i fakangan di dale.
73-74 Makang kenen di gutambulito Abra-
ham,
na manan toon dnohò i fakangan du
falwaan ito mdà di dad to dmuen
gito,
du fye gmagan ito mimò i knayean di
landè klikoito,
75 du én i kayean ku mnè ito di klandè salà
na di katlu déén di kanfen,
kloito mnè di tah tanà ani.
76 Na ge, tingàgu, matlo ge kadang Tugad i
Too Mdatah Dwata,
du muna ge di Mdatah Amu, fye fatla-
gadam i dalan gumagun,
77 du fgadeam i dad ton nun kagalwà, fagu
di klifet Dwata i salàla,
78-79 du Dwataito too kamdo gito.
I kakel i To Falwà kadang gambet i ksut i
duh
di gito dad to mnè di gukmifun na di
klikò i fati.
Na fiten gito i dalan di ktanak nawa."
80 Na lamnok i tingà Sakaraya na Ilisabét,
na mbaling matnù i ksaligan di Dwata. Na
mnè kenen di banwe landè to mnè déén kel
di katbuan tamdò i dademen bel Israél.

2

I ksut Dyisas Krayst
(Matyu 1:18-25)

1 Na di bang ani nun urdin Sisar Agustus,
i gumdatah di banwe Roma. Dekan i kdee
dad to di kagotan salu di banwe gusutla
du fsulatan i dagitla du nsen ale. 2 Ani sa
i tnanin kafsulat dagit i kdee dad to. Na
di slà én, Kirinyus i gubirnador di banwe
Sirya. 3 Na kdee i dad to, salu ale di banwe
gusutla, du fsulat i dagitla.
4 Na Dyosif, én gutambulan di ku
Harì Dabid, taman mdà kenen di lunsud
Nasarét déén di banwe Galili salu di lunsud
Bétléhém i banwe gusut Harì Dabid déén
di Dyudiya. 5 Na di ksalun ditù, faginan
bliwalan Méri, du sulatla i dagitla. Na di
ksalula ditù tamaltien Méri. 6 Na di slàla
ditù di Bétléhém takel i bang ksut i tingaan.
7 Na sut i tnanin tingaan, na lagi. Nlabédan
safut laweh i tingaan, na began filè di gal
gufkaan i dad lmanaf, du là ale sfayu di
gumnè gal gumilè i dad to magu.

I gman dad kasaligan Dwata di dad to gal mifat bilibili

8 Di butang én, mdadong di Bétléhém,
nun dad to mifat bilibili munung dad bili-
bilila di galla gufteb dale. 9 Na msut déén
di dale i satu kasaligan Dwata, na mneng

di glibutla i bong kneng Dwata, na too ale likò. 10 Kabay man i kasaligan di dale,
“Nang gamu likò. Nebegu di gamu i Fye
Tulen too gaflehew i kdee dad to. 11 Du di
duh ani tasut di Bétléhém, i banwe Dabid,
i To Falwà, dunan Krayst* i Amuito galyu
fatan. 12 Na teenyu kenen nlabéd i safut
na filè di gal gufkaan i lmanaf. Na ani
ilè gugmadèyu dunan kenen.” 13 Na di
kmanan ani tì msut dee dademe kasaligan
mdà di langit di safédan, na mlingag ale
dmayen Dwata, manla,
14 “Magdayen Dwata ditù di too mdatah
langit, na dini di tah tanà ani, nun
nan ktanak nawa i dad to kanlehew
Dwata!”
15 Di kasfulê i dad kasaligan di langit,
stulen i dad to gal mifat dad bilibili, manla,
“Mdà ito salu di Bétléhém du fye neyeito
i manla én, i fgadè Amuito Dwata di gito
ani.”
16 Taman gasil ale mdà salu ditù. Na
di kakella, teenla Méri na Dyosif, na i
tingà milè di gufkaan i dad lmanaf. 17 Na
di kitela i tingà, santulenla i gman i dad
kasaligan i Dwata gablà di kenen. 18 Na
i kdee dad to mlinge ani, too ale tikeng
di santulen i dad gal mifat bilibili di dale.
19 Kabay Méri, toon fkah di nawan kdee
tulenla ani, na toon gal fandam. 20 Na
samfulê i dad gal mifat bilibili, na too ale
dmayen Dwata mdà di kdee lingela na
tateenla, du gdohò i kdee gman dad kasaligan di dale.

I dagit i tingà, dunan Dyisas

21 Di gwalun duh mdà di ksut i tingà, én
bang kaftulìla kenen. Na dnagitla kenen
Dyisas, du én dagit tatulen i kasaligan di ku
Méri di laan fa kaglaman i tingà.

I kablé ku Dyisas di Dwata

22 Di kakel i bang kablé Méri na
Dyosif dad dsù di Bong Gumnè Dwata di
Dyérusalém, du nimenla i flalò blé Dwata
fagu di ku Mosis gablà di klaneb i libun
ku falami sut tingaan, nebela Dyisas ditù
du bléla kenen di Dwata. 23 Bléla kenen
du nimenla i flalò Dwata, manan, “I kdee
dad twege tingà, ku lagi, blé di Amuyu
Dwata.” 24 Na i dsù bléla du gman di dad
flalò Dwata, dunan ani, “Lwe abun ku
demen lwe salafati malnak fa.”

I dayen Simyon di Dwata

25 Na nun satu lagi di Dyérusalém dnagit
ku Simyon. Kenen satu tlu to too mimen
Dwata, na tagnean fatan i kafalwà Dwata
i dad to bel Israél. Na i Mtiu Tulus mebe
kenen. 26 Na tafgadè i Mtiu Tulus di kenen
na silang kenen mati ku tateenan Krayst†
i to fakang Amuito Dwata. 27 Na taman di
duh kebe Méri na Dyosif ku Dyisas di Bong
Gumnè Dwata du nimenla i flalò Dwata,
salu ditù Simyon du nebe i Tulus Dwata.
28 Na snifit Simyon i tingà na mlé fye di
Dwata, na manan,
29 “E Amu, tagdohoam nan i fakangam di
deg,
taman faloham i saligam ani, fles mati
na ftud,
30-31 du tateen nan i matagu
i kagalwà tagaan di kite i kdee dad to.
32 Kenen gambet salò lamwa i kaglabat dad
ise Dyu,
na gumdà i kdatah i dad tom,
gami dad bel Israél.”
33 Na too tikeng dad tua Dyisas di kaklin-
gela i gman Simyon gablà di kenen. 34 Na
dnasal ale Simyon du fye banlé ale Dwata
kafye, na manan di ku Méri, yê Dyisas,
manan,
“I tingaam ani mgalék Dwata du mgimò
gumeyeito dad bel Israél knayean,
na dee di gito galwà fagu di
kdawatito kenen,
bay dee dademe fanlayam,
du balù kenen ilè mdà di Dwata knean
knang kenen i dademe,
35 na fagu déén fgadèla i dad fandam
gbunila sasè.
Na balù ge yéan, too bong kadang i
klidù nawam, gambet nlahul ge
sundang.”

I man Ana gablà ku Dyisas

36 Na nun satu tugad Dwata déén dnagit
ku Ana. Én dagit mà libun ani, dunan
Fanwél, na i gutambulla dunan Aser. Tatoo

* **2:11** Satu gumtatek i dagit Krayst dunan To Mgalék Dwata mebe i kdee, i to fakang Dwata gal fatan i dad to Dyu.
† **2:26** Én Krayst dunan i To Mgalék Dwata mebe i kagotan. Satu kubad dun dunan Mésaya.

tua kenen, na alò fitu fali klon nun yaan.
37 Mdà di kfati yaanan balu kenen kel
di walu falò fat falin. Na laan tnagak
i Bong Gumnè Dwata. Mduh na butang
mangamfù kenen di Dwata na gal kenen
fwasa na dmasal di Dwata. 38 Na ditù ale
Méri fa, fdadong di dale i tua libun ani na
mlé fye di Dwata. Na tmulen kenen gablà
di tingà én di balù simto to fatan i kafalwà
Dwata i dad to di Dyérusalém.

I kulê di Nasarét

39 Takafngela mimò i kdee flalò Dwata
fagu di ku Mosis, tamulê ale di lunsud
Nasarét i banwela di Galili. 40 Na lamnok i
tingà, na midul kgal i lawehan. Too kenen
fulung, na i kafye mdà di Dwata mnè di
kenen.

I ksalu Dyisas di Bong Gumnè Dwata

41 Klit fali gal salu dad tua Dyisas di
syudad Dyérusalém, du magin ale di Fista
i Duh Kaglius. 42 Na di sfalò lwe fali Dy-
isas, lêman ale salu di fista, du én i tagnèla
nimò. 43 Di kafnge i bong fista, tamdà ale
mulê, bay làla gadè ftagak Dyisas déén di
Dyérusalém. 44 Man nawala ku gagin kenen
di dademela magu, na silangla fanngabal
di dad gakedla na di dad demela sgalak,
tasduh i klola magu, 45 bay làla teen, taman
samfulê ale di Dyérusalém du fanngaballa
kenen ditù. 46 Na silangla kenen teen di
gatlun duh. Ditù gumitela kenen di Bong
Gumnè Dwata, sudeng di safèd i dad Dyu
gal tamdò déén. Na én nimò Dyisas flinge
na smalek dale. 47 Na i kdee dad to mlinge
kenen too ale tikeng du too gamlabat, na
too fye i dad timelan. 48 Na too tikeng i
dad tuan di kitela kenen, na man i yéan,
“E Tò, kan ku ani nimoam di gami? Too
gami mlidù mngabal ge.” 49 Kabay tmimel
Dyisas, manan, “Tan i duenyu mngabal
deg? Làyu kè gadè, na too mabtas ku dini
agu di gumnè Màgu?” 50 Kabay làla glabat
ku tan gumtatek i manan. 51 Na kafnge
én, mdà kenen magin dale mulê di Nasarét,
na nimenan ale di kdee nimoan. Na too
fkah yéan kdee ani di nawan. 52 Na matnù
kfulung Dyisas, na lamnok kenen, na toon
flehew Dwata na i dad to.

3

I katdò Dyan Gal Munyag

(Matyu 3:1-12; Mark 1:1-18; Dyan 1:19-28)

1 Di gasfalò lime fali di kagot Tibiryus
Sisar di banwe Roma, én gubirnador di
banwe Dyudiya dunan Fontyus Filat, na i
ganlal mebe di Galili dunan Harì Hérod. Na
i twalin Filif i ganlal mebe di dad banwe
Ituriya na Trakonitis. Na i ganlal mebe di
banwe Abilin dunan Lisanyas. 2 Na i dad
ulu i dad Dyu dunan Anas na Kayafas, i
dad gumdatah i dad bà di Dwata. Na di
bang i kagot dad to ani, talù Dwata di ku
Dyan, i tingà Sakaraya, di banwe landè to
mnè déén. 3 Én duen Dyan lamngab di
klamang banwe mdadong di yéél Dyordan
du tamdò, manan fye ku msal ale na tma-
gak i dad sasè nimòla na fbunyag du fye
nlifet Dwata i dad salàla. 4 Na i nimò Dyan
ani i kagdohò sulat Isaya, i tugad Dwata,
manan,

“Nun to tamlo mdà di banwe landè to mnè
déén, manan,
‘Fatlagadyu i dalan i Amu,
na tanluyu i gumagun.
5 Nlimunyu i kdee dad sbang,
na sandatalyu i kdee dad bulul.
Tanluyu i dad dalan bigkò,
na nlimunyu i dad dalan magbang.
6 Na teen i kdee dad to i dalan kagalwà blé
Dwata di dad to.’ ”

7 Na nun dee dad to salu di ku Dyan
du fbunyag ale, na man Dyan di dale, “E
gamu, gambet gamu ulad mila mdà di li-
foh. Simto kè tmulen gamu galwà gamu
di kalbut Dwata fan kel ku alò gamu fbun-
yag? 8 Ku too glut taknagolyu dad sasè
nimòyu, fiteyu tamsal gamu fagu di fye
nimòyu. Na nangyu man, ‘Gami bel Abra-
ham, na balù là gami msal, là gami gakuf di
kalbut Dwata.’ Tulengu gamu i kaglutan,
balù dad batu ani gagan Dwata fbaling bel
Abraham, du tlas gamu. 9 Balù ani nan, too
mdadong i kukum Dwata. Ku fkahta di to
mbek kayu, tadéén i balyungan di foon i
kayu du kat satu kayu là munge nbekan na
snakufan di lifoh.”

10 Na smalek i dad to di ku Dyan, manla,
“Na ku én, tan i kibòmi fite taknagolmi i
salàmi?” 11 Na tmimel Dyan, manan, “Ani

kibòyu, i to ku lwe i saulan blén i satu di to landè. Na ku nun knaanan, fye ku blén i dademe di dad to landè."
12 Na nun dad to gal mwè bayad buhis salu di kenen du fbunyag, na smalek ale, manla, "To Tamdò, tan i fye nimòmi gami?"
13 Na man Dyan, "Nangyu flukas i bayad nwèyu di dad to, bay alòyu nwè i man i urdin di gubirnu."
14 Na nun dad sundalu smalek kenen, manla, "Na gami, tan i nimòmi?"
Na tmimel Dyan, "Nang gamu mwè filak fagu di leges, ku demen fagu di kdalamyu dademe to di là glut, bay fafnòyu nawayu i tadenyu."
15 Na i dad to di bang én, toola fatan i kakel i To Mgalék Dwata, taman di kaklingela i katdò Dyan, én mnè di fandamla ken kenen i dunan. 16 Kabay man Dyan di dale, "Én kbunyaggu gamu ani fagu di yéél, bay nun fan kel satu to too mdatah di deg. Là agu gablà mbel i ikat talumfaan, du too agu mdanà di kenen. Kenen kbunyag gamu fagu di Mtiu Tulus na di lifoh. 17 Na santanin i dad to tlu na i dad to sasè gambet i to tmaaf fali. Fakay ito man, tanagotan i taafan du fanan tnaaf i fali. I fali tamagtaaf busekan di fol, bay i afa snakufan di lifoh landè gumatin."
18 Na dee dad kfagu Dyan flau i dad to di katdoan i Fye Tulen mdà di Dwata.
19 Na balù Hérod, i gumdatah di banwe Galili, nngakan du tanlaminan fayan Hérodiyas, i yaan twalin, na ise alò ani i gumngakan ku Hérod, bay too dee dademe sasè nimoan. 20 Na tananuan i sasè nimoan du fbilangguan Dyan.

I kbunyag ku Dyisas
(Matyu 3:13-17; Mark 1:9-11)

21 Di là fa bnilanggù Dyan, dee dad to bnunyagan, na Dyisas lê bnunyag. Kafngen fbunyag, dmasal kenen, na tatì mgukà i langit. 22 Na fdanà i Mtiu Tulus gambet i abun na mdaf di kenen. Na nun talù mdà di langit, manan, "Ge i tingàgu, i toogu kando, na too fye nawagu ge."

I dad gutambul Dyisas Krayst, i To Mgalék Dwata mebe i kagotan
(Matyu 1:1-17)

23 Mdadong tlu falò fali i ktua Dyisas di katbuan i katdoan. Na i fandam i dad to, kenen tingà Dyosif. Na Dyosif i tingà Hili, 24 i tingà Matat, i tingà Libay, i tingà Mélkay, i tingà Dyani, i tingà Dyosif, 25 i tingà Matatyas, i tingà Amos, i tingà Nahum, i tingà Isli, i tingà Nagay, 26 i tingà Maat, i tingà Matatyas, i tingà Simin, i tingà Dyosik, i tingà Dyoda, 27 i tingà Dyoanan, i tingà Risa, i tingà Sorubabél, i tingà Saltiyél, i tingà Néri, 28 i tingà Mélkay, i tingà Adi, i tingà Kosam, i tingà Ilmadam, i tingà Ir, 29 i tingà Dyaswa, i tingà Élisar, i tingà Dyorim, i tingà Matat, i tingà Libay, 30 i tingà Simyon, i tingà Dyuda, i tingà Dyosif, i tingà Dyonam, i tingà Ilaykim, 31 i tingà Milya, i tingà Mina, i tingà Matata, i tingà Natan, i tingà Harì Dabid, 32 i tingà Dyési, i tingà Obéd, i tingà Boas, i tingà Salmon, i tingà Nason, 33 i tingà Aminadab, i tingà Admin, i tingà Arni, i tingà Hésron, i tingà Féris, i tingà Dyuda, 34 i tingà Dyékob, i tingà Isaak, i tingà Abraham, i tingà Téra, i tingà Nahor, 35 i tingà Sirug, i tingà Ru, i tingà Filig, i tingà Ibir, i tingà Sila, 36 i tingà Kainan, i tingà Arfaksad, i tingà Ném, i tingà Nowa, i tingà Lamik, 37 i tingà Métusila, i tingà Inok, i tingà Dyaréd, i tingà Mahalalil, i tingà Kainan, 38 i tingà Inos, i tingà Sét, i tingà Adam, i tingà Dwata.

4

I ktilew Satanas mebe ku Dyisas di kagsalà
(Matyu 4:1-11; Mark 1:12-13)

1 Na di kasfulê Dyisas fdu di gufbunyagan di yéél Dyordan, too nebe kenen i Mtiu Tulus, na neben kenen salu di banwe landè to mnè déén, 2 na déén gutmilew Satanas kenen klo fat falò butang du neyen ku nun kiboan mebe ku Dyisas di kagsalà. Na klo Dyisas déén landè knaanan, taman di gusenan too kenen bitil.
3 Taman man Satanas di kenen, "Ku ge Tingà Dwata dekam batu ani mbaling fan."
4 Na tmimel Dyisas, manan, "Man Tnalù Dwata, 'Ise ku alò knaan gamto i to.' "
5 Na kafnge én, nebe Satanas kenen di too mdatah bulul, na di alò sulê kudaf i mata, fiten kenen i kdee dad banwe nagot

i dad to di tah tanà. 6 Na manan di ku
Dyisas, “Blégu ge i glal magot i kdee dad
banwe ani, na i bong knunla, du kdee ani
fagot deg, na fakaygu blé di balù simto to
kayègu. 7 Gfunam kdee ani, ku mangamfù
ge di deg.”
8 Kabay là mayè Dyisas, na manan, “Tag-
sulat di Tnalù Dwata, ‘Alò Amum Dwata i
fnangamfuam, na kenen alò i nimenam.’ ”
9 Kafnge én, nebe Satanas Dyisas di syu-
dad Dyérusalém, na ftadagan kenen di san-
gal tah i Bong Gumnè Dwata. Na manan di
kenen, “Ku ge Tingà Dwata, kamyaf ge mdà
dini, 10 du tagsulat di Tnalù Dwata,
‘Dek Dwata i dad kasaliganan mifat ge.
11 Snilungla ge i dad kmalla,
du fye là gtudà bliam di batu.’ ”*
12 Na tmimel Dyisas, manan, “Kabay nun
fa gman di Tnalù Dwata, ‘Nangam tnilew i
Amum Dwata.’ ”
13 Na taktilew Satanas kdee kfagun mebe
ku Dyisas di kagsalà gadean landè sa ki-
boan, taman flon tnagak Dyisas.

I katbù katdò Dyisas di banwe Galili (Matyu 4:12-17; Mark 1:14-15)

14 Kafnge én, mulê Dyisas di Galili, na
mnè di kenen gnagan i Mtiu Tulus. Na
mbel i dad santulen gablà di kenen di kla-
mang banwe. 15 Na lamngab kenen tamdò
di lam dad gusatdò dad Dyu, na dnayen
kenen i kdee dad to.

Knangla Dyisas di banwe Nasarét (Matyu 13:53-58; Mark 6:1-6)

16 Na fles Dyisas di lunsud Nasarét,
dunan i banwe gulamnokan. Kakel i Duh
Kaftud salu kenen di gal gusatdò dad Dyu
du én i tagnè nimoan. Na tadag kenen du
masa i Tnalù Dwata. 17 Na blélа kenen sulat
i tugad Dwata Isaya. Na nbelan na teenan
i gsulat ani, na bnasan, manan,
18 “I Tulus Dwata mnè di deg,
du tanalékan agu tmulen i Fye Tulen
mdà di Dwata di dad to landè.
Tadekan agu dini, du fye tmulen gablà di
kagalwà i dad to gakfè,
na fgulê i dad to butè,
na falwà i dad to fanlayam† i dademe,
19 na du fye tulengu di dad to takel nan i
bang kafalwà Dwata i dad ton.”
20 Kafnge Dyisas masa dun, lêmanan nlu-
lun, na fuléan di to magot dun, na sudeng
kenen du fan tamdò. Na i kdee dad to di
lam i gusatdò tatì geye di kenen. 21 Na
tambù kenen talù di dale, manan, “I gman
di Tnalù Dwata ani, tagdohò di duh ani
kloyu flinge dun.”
22 Na i kdee dad to déén too dmayen ke-
nen, na too ale tikeng di kafye i dad manan.
Na sasalek ale, manla, “Ise ani kè i tingà
Dyosif?”
23 Na man Dyisas di dale, “Di nawagu,
én i manyu deg i fléd gman, ‘Ku fulung ge
mulung, bnulungam i ktom. Hae, ku glut
ge tugad Dwata nimoam dini di ge banwe i
nimoam kun di Kafernaum.’
24 “Kabay too glut i gal gman, ‘I tugad
Dwata too là dnawat di kenen banwe.’
25 Too glut i mangu di gamu, salngad gamu
i dad to di bang Ilaydya. Too dee dad
libun balu di banwe Israél di bang én, na
landè ulen di tlu fali tngà, taman nun bong
kbitil di klamang banwe. 26 Kabay ise ku di
balù satu di dad balu déén i gumdek Dwata
ku Ilaydya du fye tnabengan, bay dekan
kenen di satu libun balu ise Dyu di banwe
Sarifta di Sidon. 27 Na dee dad to tanfig di
Israél di bang i tugad Dwata Ilaysya, bay
landè di dale mgulê, alò Néman, i to ise Dyu
mdà di banwe Sirya fangulé an.”
28 Di kaklingela i man Dyisas ani, too
flabè i kdee dad to di gusatdò dad Dyu én.
29 Taman tadag ale na falwàla Dyisas di
lunsudla, na nebela kenen di tfad i bulul
gugdak i lunsudla, du fye fnuléla kenen di
bong kbe. 30 Kabay tatì kenen magu di
bleng i dad to déén na fles mdà.

I kafalwà Dyisas dad busaw (Mark 1:21-28)

31 Kafnge én, salu Dyisas di Kafernaum,
satu lunsud di banwe Galili, na kakel i Duh
Kaftud tamdò kenen i dad to. 32 Na too ale
tikeng di katdoan, du nun glal i taluan.
33 Na di lam i gusatdò dad Dyu én,
nun satu to nun busaw, na kanton mkit,
manan, 34 “E Dyisas mdà di Nasarét, i tan
labetam gami? Fanam gami kè falmo?

* **4:11** Salmo 91:11-12 † **4:18** Satu kubad ani dunan: na falwà i dad to bankut.

Gadègu ku simto ge! Ge sa i To Landè Salà dek Dwata!"
35 Kabay nngak Dyisas i busaw, manan, "Fanak ge! Lamwà ge di to én!" Na bat i busaw i to én di bleng i dad to, na lamwà kenen na laan kenen fatduk.
36 Too tikeng i kdee dad to, na sanmanla, "Tan kè i tdò to ani. Hae, du fagu di bong glal na ktulusan, dekan i dad busaw lamwà, na mimen ale!" 37 Na mbel i santulen gablà ku Dyisas di kdee dad malnak banwe di klamang banwe.

I kafgulê Dyisas i tewe Fiter na i dademe dad to (Matyu 8:14-17; Mark 1:29-34)

38 Na mdà Dyisas di gal gusatdò dad Dyu du salu di gumnè Simon. Na fandas i tewe Simon libun du too minit i lawehan, na én duenla mni tabeng di ku Dyisas. 39 Taman fdadong Dyisas di gumilean, na dekan lamwà i init lawehan, na magwè i initan. Na gasil kenen mték, na fles mlé dale knaan.
40 Di kasdaf i duh, nebe i dad to déén di ku Dyisas i dademela fandas. Na fkahan i kmalan di kat satu dale, na mgulê kdeela mdà di kdee bung tdukla. 41 Na balù dad busaw lamwà mdà di dee dad to, na mkit dad busaw, manla, "Ge sa Tingà Dwata!" Kabay nngakan ale, na fnangan ale talù du gadèla na kenen i To Mgalék Dwata.

I katdò Dyisas di dad gusatdò dad Dyu (Mark 1:35-39)

42 Di ksut i duh mdà Dyisas du salu di banwe landè to mnè déén. Kabay fanngabal kenen i dee dad to, na di kitela, kayèla ku fanak kenen di banwela. 43 Kabay manan di dale, "Là fakay ku là agu tmulen i Fye Tulen gablà di kagot Dwata di dademe dad banwe, du én dek Dwata deg." 44 Na taman fles kenen tamdò di dad gusatdò i dad Dyu di klamang banwe Dyudiya.

5

I kfagin Dyisas i dad to mwè nalaf (Matyu 4:18-22; Mark 1:16-20)

1 Di satu duh tadag Dyisas di kilil i lanaw Génésarét. Na sgil i dee dad to fdadong di kenen, du fye fanlingela i katdoan Tnalù Dwata, 2 taman di kiten i lwe aweng tnagak i dad to gal kamfè nalaf, du nalobla i dad fukutla, 3 myak kenen di satu, dunan i aweng Simon, na fulukan ku Simon i aweng là mawag di kilil, na sudeng kenen na tdoan i dad to mdà di aweng.
4 Di kafngen tamdò, manan di ku Simon, "Ftalà gamu, na ftatekyu i fukutyu fye nun gwèyu nalaf."
5 Na tmimel Simon, manan, "Kabay Amu, too gami maflayam mukut tayud i butang na landè gwèmi! Kabay du manam, lêmanmi ftatek i fukutmi." 6 Na di kaftatekla dun, too bong gwèla nalaf, na tafan kasê fukutla. 7 Taman knabilla i dademela di satu aweng du ftabengla. Taman fdadong i dademela na fananòla nalaf i lwe awengla, na tafan ale galnab.
8 Kite Simon Fiter i bong tnikeng ani, lkuad kenen di muna Dyisas, na manan, "E Amu, beg ge fawag di deg du agu satu to too gamsalà!"
9 Én man Simon du too kenen tikeng na i kdee dademen mukut, du too dee gwèla nalaf, 10 na balù i dademe Simon dnagit Dyém na Dyan, i dad ngà Sébidi. Na man Dyisas di ku Simon, "Nang ge likò. Mdà ani ise nalaf fafngabalgu gamu, bay to, du fye magin ale deg."
11 Na dyolla dad awengla di kilil na tnagakla kdee na magin ale ku Dyisas.

I kafgulê Dyisas i to tanfig (Matyu 8:1-4; Mark 1:40-45)

12 Di satu duh, ditù Dyisas di satu lunsud, na nun lagi too sasè katfigan salu di kenen. Di kiten ku Dyisas, lkuad kenen na lamfan na fakdo, manan, "E Amu, ku beg ge mayè, gaganam fgulê deg di tduk fagsik deg ani."
13 Na nagot Dyisas kenen, manan, "Mayè agu sa. Mgulê ge nan." Na too glut tamgulê i tfigan. 14 Na dek Dyisas kenen, manan, "Nangam tulen ani di balù simto to, bay mdà ge na fitem laweham di bà di Dwata, na nebem di kenen i dsù dek Dwata fagu di ku Mosis, du én i gugmadè i dad to too glut tamgulê ge."
15 Kabay balù tafnang Dyisas kenen tmulen, too mbel i santulen gablà ku Dyisas, na too dee dad to gal stifun déén du flinge i tdoan, na fye mgulê i dad tdukla.

16 Kabay gal salu Dyisas di banwe gulandè
to du dmasal.

I kafgulê Dyisas i satu to là galyak i lawehan
(Matyu 9:1-8; Mark 2:1-12)

17 Di satu duh sleng Dyisas tamdò, nun
sudeng déén dad Farisi na dad tamdò i
dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis. Én
gumdàla di kdee dad malnak banwe di
Galili na Dyudiya. Na nun dademe mdà di
syudad Dyérusalém. Na mnè di ku Dyisas
i ktulus Dwata du fye gafguléan i dad to
nun tduk. 18 Na nun dad to kel mebe i to
là galyak lawehan. Santiangla kenen di
gumilean. Na too ale mngabal i kfagula
fye gfusuk di lam i gutamdò Dyisas, du
fye fkahla i to én di munan. 19 Kabay
landè teenla dalan fusuk du too sgat i dee
dad to. Taman nebela kenen di tah ataf,
na lanketla dademe ataf na fayolla kenen
gagin i gumilean di gutngà i dad to di muna
Dyisas.

20 Na di kite Dyisas i bong kafaglutla di
kenen, manan di to én, "Lew, tanlifet nan
dad salaam."

21 Di kaklinge i dad Farisi na dad tamdò
i dad flalò Dwata i man Dyisas, sasalek
ale, manla, "Simto to ani? Falmon dengeg
Dwata di kmanan én, du alò Dwata fakay
mlifet dad salà."

22 Kabay gadè Dyisas i mnè di fandamla,
na manan di dale, "Kan ku én i fandamyu
làgu gagan mimò dun? 23 Nè i too malima
man, 'Maglifet i salaam,' ku demen 'Tadag
ge na magu?' Salngad sa, du slame alò
Dwata gmagan mimò dun. 24 Taman fan-
gulêgu kenen, du fye gadèyu agu, i dnagit
Tingà To, nun glal di tah tanà ani mlifet
dad salà i dad to." Na manan di to là
galyak, "Mangu di ge, tadag ge, nweam i
gumileam, na mulê ge."

25 Na gasil tadag i to én di bleng i kdee
dad to déén, na nwean i gumilean, na mdà
mulê, na toon dnayen Dwata. 26 Na too
tikeng i kdee dad to di kitela dun ani magin
i klikòla, na dmayen ale Dwata, manla,
"Too gamtikeng i teenito di duh ani!"

I klak Dyisas ku Libay
(Matyu 9:9-13; Mark 2:13-17)

27 Kafnge én, mdà Dyisas magu, na
teenan satu to gal mwè bayad buhis dnagit
ku Libay* sudeng di gal gumimò i dad to
mwè bayad buhis. Na man Dyisas di ke-
nen, "Mlalò ge deg." 28 Na tadag Libay, na
tnagakan i kdee du mlalò ku Dyisas.

29 Na mimò Libay bong knaan di gum-
nean du fkaanan dale Dyisas, na én kmaan
di safédla dee dad to gal mwè bayad buhis
na dademe dad to. 30 Na nun dad Farisi
na dademe di dale gal tamdò i dad flalò
blé Dwata fagu di ku Mosis salu di dad
mlalò ku Dyisas du mugak, manla, "Kan
ku kmaan gamu na minum di safé i dad
gal mwè bayad buhis na i dademe to gam-
salà?"

31 Kabay Dyisas tmimel dale fagu di fléd,
manan, "Hae, du i dad to nun tduk nun
gukmamu i to mulung. Kabay i dad to
landè tduk, landè gukmamu i to mulung.
32 Na én duengu salu dini, ise ku i dad to tlu
fanngabalgu, bay i dad to gamsalà du fye
msal ale."

Flingen Dyisas i kton di lagi sandeme
(Matyu 9:14-15; Mark 2:18-20)

33 Na nun dad to talù di ku Dyisas, manla,
"I dad to mlalò ku Dyan gal ale fwasa na
dmasal, na salngad nimò dad to mlalò i dad
Farisi, bay i dad mlalò ge, fadlug ale kmaan
na minum na là fwasa."

34 Na man Dyisas di dale, "Tan kayèyu,
ku fwasa i dad to malò i kasdeme ku
déén fa di safédla i lagi sandeme? Là sa
fakay. 35 Salngad én i dad gal mlalò deg.
Kabay nun duh kadang nwè di dale i lagi
sandeme, na én i bangla fwasa."

I guflingen Dyisas i tdoan di falami safut na falami binu
(Matyu 9:16-17; Mark 2:21-22)

36 Na nun fléd Dyisas gablà di klalò i labi
tdò na i falami tdoan, manan, "Landè to
kmasê i falami klaweh du fye klafangan
di labi klaweh baltok, du ku én i nimoan
balingan falmo i falami klaweh na là gten i
falami klafang déén di labi klaweh.

37 "Na salngad én, là fakay sanbool i labi
na falami ku fkahta di binu, du ku fkahito
falami binu kmadok fa di lam i labi gufkah
kindal, btù sa, na mkok i binu na malmo

* **5:27** Satu dagit Libay ani dunan Matyu

i gufkah kindal. 38 Én fye gufkah i falami
binu di falami kindal. 39 Na landè to mayè
minum falami binu ku tagamginum i labi,
du manan, ‘Too fye nem i labi.’ ”

6

I fye nimò di Duh Kaftud
(Matyu 12:1-8; Mark 2:23-28)

1 Na di satu Duh Kaftud i dad Dyu, magu
ale Dyisas di dalan di satu nligo. Na di
slengla magu kambang dad gal mlalò ku
Dyisas là dee dad kigan trigu fule déén, na
fnilula du knilewla i msen. 2 Kabay nun
dad Farisi déén smalek ku Dyisas, manla,
“Kan ku kamtu gamu di Duh Kaftud? Là
fakay sa, du fnang Dwata di flalò blén fagu
di ku Mosis.”
3 Na tmimel Dyisas, manan, “Kan kè?
Làyu lmen masa gablà di nimò Harì Dabid
du mdà di kbitilan na kbitil i dademen?
4 Là kenen fansalà Dwata balù fusuk kenen
di lam i Gumnè Dwata na nwean i fan blé
di Dwata, na blén di dad ton, na kdeela
kmaan. Na blaam én alò fakay kmaan dun
i dad baito di Dwata.” 5 Na manan, “Agu, i
Tingà To, i nun glal mangman i fakay nimò
di Duh Kaftud.”

I kafgulê Dyisas i to kengkeng i kmalan di Duh Kaftud
(Matyu 12:9-14; Mark 3:1-6)

6 Na lêman di satu Duh Kaftud i dad
Dyu, fusuk Dyisas di gal gusatdò i dad Dyu
na tamdò. Na nun lagi déén kengkeng i
kmalan gsen di kwanan. 7 Na i dad to
tamdò i dad flalò blé Dwata fagu di ku
Mosis na i dad Farisi toola neye ku fan-
gulê Dyisas i to di Duh Kaftud, du fye nun
gutadagla dmalam kenen di salà ditù di
dad ganlal. 8 Kabay gadè Dyisas i mnè di
fandamla, taman manan di to kengkeng i
kmalan, “Tadag ge di muna i kdee dad to
ani.” Na tadag kenen di munala.
9 Na man Dyisas dale, “Nun snalekta
gamu. Tan man i flalò Dwata i fakay nimò
di Duh Kaftud, mimò fye di demeyu to, ku
mlayam? Tan i fye, tmabeng i demeyu to,
ku mati to?”
10 Na meye Dyisas di kdee dad to déén, na
manan di to kengkeng i kmalan, “Bankem i
kmalam.” Na banken sa, na di kabken dun,
tamgulê sa. 11 Kabay too flabè i dad Farisi
na dad tamdò i flalò Dwata. Na stulen ale
ku tan kibòla ku Dyisas.

I kalék Dyisas i dad sfalò lwe galan dek
(Matyu 10:1-4; Mark 3:13-19)

12 Na di bang én, mnagad Dyisas di bu-
lul du dmasal, na tayud i butang dmasal
kenen di Dwata. 13 Kakwalan nan, tlon i
dad gal mlalò kenen du nalékan sfalò lwe di
dale. Na dnagitan i sfalò lwe ani dad galan
dek. 14 Na ani i dad lagi nalékan, Simon i
dnagitan ku Fiter, Andru i flanek Simon,
Dyém, Dyan, Filif, Bartolomyu, 15 Matyu,
Tomas, Dyém i tingà Alfyus, Simon i msen
i banwen, 16 Dyudas i tingà Dyém, na Dyu-
das Iskariyot i mangkal ku Dyisas.

I katdò Dyisas na i kafguléan i dad to
(Matyu 4:23-25)

17 Na masol ale Dyisas mdà di bulul, na
tadag kenen di gudmatalan. Na nun dee
gal mlalò kenen na dademe dad to stifun
déén mdà di klamang banwe Dyudiya, i
syudad Dyérusalém, na dad malnak banwe
di kilil i mahin mdadong di dad syudad
Tiro na Sidon. 18 Salu ale déén du fanlin-
gela kenen, na fafgulêla kenen i dad tdukla.
Na fanguléan i dad to nun busaw. 19 Na
i kdee dad to déén mngabal i kfagula fye
magot kenen du nun tulus déén di kenen
fgulê i kdeela.

I too glut kafye
(Matyu 5:1-12)

20 Na meye Dyisas di dad to gal mlalò
kenen, na manan,
“Nun kafyeyu, gamu dad togu landè,
du gakuf gamu di kagot Dwata.
21 Nun kafyeyu, gamu dad to bitil ani,
du bsol gamu kadang.
Nun kafyeyu, gamu dad to mngel ani,
du mulé gamu kadang.
22 Nun kafyeyu, gamu dad togu ku knang
gamu nawa i dad to,
na ku fbayàla gamu na sansilola,
na ku manla sasè gamu du mdà di
ksasatuyu di deg, i dnagit Tingà To.
23 “Salngad ani kibò i dad gutambulla di
dad tugad Dwata di muna, taman too gamu
flehew ku kel dad kaflayam ani di gamu,
du too bong untungyu kadang di langit.

24 Kabay magakdo gamu dad to bong knun ani,
du tagdawatyu i fye knèyu dini.
25 Magakdo gamu dad to bsol ani,
du bitil gamu kadang.
Magakdo gamu dad to mulé ani,
du mlidù gamu na mngel kadang.
26 Magakdo gamu dad to gal dnayen i dad to ani,
du én sa nimò i dad gutambulla di dad ise glut tugad Dwata.

I tdò Dyisas gablà di kbalas di fye (Matyu 5:38-48; 7:12)

27 "Kabay ani mangu di gamu dad flinge deg, kandoyu dad to dmuen gamu, na mimò gamu fye di dad to mnang nawa gamu. 28 Mni gamu di Dwata du fye banlén kafye i dad to mlagi gamu, na dnasalyu dad to fsasè gamu. 29 Na ku nun to smamfak gamu di bali bawehyu, nàyu i balin. Ku nun to mwè i tahà sigalyu faginyu blé i saulyu. 30 Banléyu i kdee dad to mni di gamu na ku nun to mwè knunyu, nangyu tangaad nawì. 31 Na ku tan kayèyu nimò i demeyu to di gamu, én i nimòyu di dale.

32 "Hae, ku én alòyu kando i dad to kamdo gamu, landè lubayyu di nimòyu én, du balù i dad to gamsalà, kandola i dad to kamdo dale. 33 Na ku én alò gumimòyu fye di dad to mimò fye di gamu, landè lubayyu di nimòyu én, du balù dad to gamsalà, nun kakdola di dad to mimò fye di dale. 34 Na ku én alò gufutengyu di dad to gambayad i uteng, landè lubayyu di nimòyu én, du balù i dad to gamsalà, futeng di dademela gamsalà ku gadèla i to gufutengla gambayad i kalbong utengan. 35 Kabay ani nimòyu, kandoyu i dad to dmuen gamu, na mimò gamu fye di dale, na futeng gamu, balù landè imen nawayu ku fulê di gamu. Ku én nimòyu, too bong untungyu, na én i gugmadè gakuf gamu di dad ngà i Too Mdatah Dwata, du balù i dad to là fulung mlé fye di kenen na i dad to sasè, kando ale Dwata. 36 Tooyu kando dad demeyu to salngad kakdo i Màyu di langit i kdee dad to."

I tdò Dyisas gablà di kukum i dademe to (Matyu 7:1-5)

37 Na man Dyisas fa, "Nang gamu mukum i demeyu to, na là gamu nukum Dwata. Nangyu fansalà i demeyu to, na là gamu fansalà Dwata. Nlifetyu i salà i demeyu to, na nlifet Dwata i salàyu. 38 Mlé gamu di demeyu to, na banlé gamu Dwata. Fakay man nasakan, ningokan, na fasbélan i kafye blén di gamu. Na ku tan i kalbong bléyu di demeyu to, salngad én i kalbong blé Dwata di gamu."

39 Na talù Dyisas lêman fagu di fléd, manan, "I to butè landè kiboan malak satu to butè, du ku én i nimoan, lwe ale baling tatek di sol. 40 I to tdò là mdatah di to tamdò kenen, bay ku sikof kagbetan tasalngad ale i to tamdò kenen.

41 "Kan ku neyem i tukay salà gambet fuling di mata i flanekam, bay tatiam bayà i bong salà gambet bateng di ge mata? 42 Na kan ku manam, 'E flanek, nwègu kun i fulingam.' na blaam laam teen i bong bateng di ge mata. Tay, tatì ge flingu ge fye to. Funam nwè i bateng di ge mata, du fye kitem mwè i fuling di mata i flanekam."

I kdilè i glut tugad Dwata fagu di nimoan (Matyu 7:16-20; 12:33-35)

43 Na fadlug Dyisas talù, manan, "I fye kayu laan munge sasè, na i sasè kayu laan munge fye. 44 Kat satu kayu dilè di bungen. Landè bunge fig gwè dad to di samfinit, na landè bunge grép gwè di banal. 45 Na salngad én i dad to. I fye to, fye lamwà di baan du mdà di fye busekan di nawan, bay i sasè to, sasè lamwà di baan du mdà di sasè busekan di nawan. Na ku tan mnè di nawa i satu to, én i lamwà di baan."

I fléd gablà di lwe to fdak gumnè (Matyu 7:24-27)

46 Na talù Dyisas lêman, manan, "Tan duenyu tamlo deg Amu, bay làyu nimen i mangu di gamu? 47 Kat to salu di deg, na mlinge i tdògu, na mimen dun, nun guflingengu kenen. 48 Salngad kenen i to fulung fdak gumnè. Makol kenen i mngalam sol kel di gunun lfidas du gufdakan i dad lahan. Di kafnge i gumnean, nun kel bong dunuk, mlaf dun, bay laan sa fugen du mgal i gugafdakan. 49 Kabay i to mlinge i tdògu na laan nimen, salngad i to fdak gumnè di gulumak tanà landè batu. Na kel

i bong dunuk mlaf dun, mlal fugen, na mti malbà."

7

I kafgulê Dyisas i lifan i satu kafitan sundalu mdà di banwe Roma
(Matyu 8:5-13)

1 Kafnge Dyisas tamdò kdee ani gine di dad to, salu kenen di Kafernaum. 2 Na nun déén satu kafitan dad sundalu mdà di banwe Roma i nun lifan toon kando. Fandas i lifanan ani, na fan mati. 3 Kaklinge i kafitan gablà ku Dyisas, dekan dademe dad tua gal mebe dad Dyu du fye fakdo ale ku Dyisas fsalu di gumnean, fye fangulé an i lifanan. 4 Na salu ale di ku Dyisas, na too ale fakdo di kenen, manla, "I to ani too gablà tnabeng, 5 du bong nawan gito dad Dyu, na tafafdakan fa i gal gusatdoito."

6 Taman magin Dyisas dale. Kabay di kagdadong ale Dyisas di gumnean, lêman mdek i kafitan i dad demen sgalak fsitong ku Dyisas, du man di kenen, "Amu, nang ge faflayam fles dini, du là agu gablà ku fusuk ge di gumnègu. 7 Én duengu myà smite ge, du too agu mdanà di ge. Kabay ku alò ge talù, fagu di taluam mgulê i lifangu. 8 Du balù agu mdanà di dad mdatah ganlal, nun sa dad sundalu mdanà fa di deg, na ku nun dekgu mdà, na mdà sa, na ku dekgu salu dini, na gasil salu dini. Na ku dekgu i lifangu mimò balù i tan déén, nimoan. Mdatah fa ku ge, ku nun manam, mgimò sa."

9 Kaklinge Dyisas ani, too kenen tikeng. Na meye kenen di kdee dad to magin kenen, na manan, "Tulengu gamu, landè fa to teengu di bel Israél, salngad ani i bong kafaglutan."

10 Na samfulê i dad to dek i kafitan di gumnean. Kakella déén, teenla tamgulê i lifanan.

Nto Dyisas satu lagi, tingà i libun balu

11 Kafnge én, di là mlo, salu Dyisas di satu lunsud dnagit Nain, na magin i dad to gal mlalò kenen na dee dademe dad to. 12 Kagdadongla di bà gufusuk di labat i lunsud, nun gsitongla dademe dad to mebe i to mati lamwà. I to mati, dunan lagi, na i sen tingà i satu libun balu. Na nun magin i balu dee dad to mdà di lunsud. 13 Di kite Dyisas i libun balu ani, toon kando, na manan di kenen, "Nang ge nan mngel."

14 Na fdadong Dyisas, na nagotan i lungun, na fanak i dad to mebe dun. Na man Dyisas, "Tò, mték ge." 15 Na tatì sudeng i lagi mati gine, na tambù talù. Na fasfulê Dyisas kenen di yéan.

16 Di kite kdee dad to dun ani, too ale likò, na dnayenla Dwata, manla, "Tanun kel di blengito satu tugad Dwata too mdatah. Tatmabeng nan Dwata i dad ton." 17 Na mbel i santulen gablà di nimò Dyisas di klamang banwe Dyudiya na di kdee banwe di glibutan.

I kafsalek Dyan Gal Munyag gablà ku Dyisas
(Matyu 11:2-19)

18 Na i dad gal mlalò ku Dyan, tulenla kenen i kdee tamgimò Dyisas. 19 Kaklinge Dyan dun, tlon lwe di dale, na dekan ale di Amuito Dyisas du fsalekan kenen, manan, "Ge kè i to dek Dwata dini i sanfatanmi, ku nun fa dademe fatanmi?"

20 Kakel i dad lagi di ku Dyisas, manla, "Dek gami Dyan Gal Munyag dini, du nun snalekan di ge, ku ge i to dek Dwata dini i sanfatanmi, ku nun fa dademe?"

21 Na di bang ksalula déén, too dee dad to fangulê Dyisas di dee bung tduk, na falwaan i dad busaw di dademe dad to, na fangulé an dee dad to butè, fye mite ale. 22 Taman ani timelan i dad to dek Dyan, manan, "Samfulê gamu di ku Dyan, na tulenyu kenen i kdee tateenyu na talingeyu dini. Hae, mite i dad butè, gagu i dad kimay, na landè ksik i dad to tanfig du mgulê, mlinge i dad bakong, mto lêman i dad to mati, na tatulen di dad to landè i Fye Tulen mdà di Dwata. 23 Na manyu fa ku Dyan, too nun kafye di dad to ku là lwe nawala di kafaglutla di deg."

24 Na di kdà i dad to dek Dyan, tambù Dyisas talù di dad to déén gablà di ku Dyan, manan, "Di ksaluyu di ku Dyan déén di banwe landè to mnè déén, tan i kayèyu teen? Ise sa ku én neyeyu kalon wal i nus. 25 Na du ise én, ken én taneyeyu ditù satu to too fye klaweh. Kabay ise, du dad to kamlaweh i too fye baweh klaweh mnè di kafye di bong gumnè i harì. 26 Na du ise én,

tan sa neyeyu? Én kè neyeyu satu tugad Dwata? Na glut, satu tugad Dwata kenen, bay tulengu gamu, mdatah fa nimò Dyan di dademe tugad Dwata, 27 du Dyan i gman Dwata di Tnaluan, manan,
‘Dekgu i saliggu muna di ge,
du fatlagad i dalanam na fgadè i kakelam.’
28 Na tulengu gamu, landè fa to lmen sut gasngad di kdatah Dyan, bay balù mdatah Dyan di kdee dad to kel ani, ku simto to gakuf di kagot Dwata balù kel di too mdanà to, mdatah fa di ku Dyan.”
29 Na i dad to flinge ku Dyan, balù i dad sasè to gal mwè bayad buhis, ale i mimen i knayè Dwata na bnunyag ale Dyan du nilèla glut i man Dwata fagu di ku Dyan gablà di dale. 30 Kabay i dad Farisi na i dad mubad i dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis, knagolla i knayè Dwata di dale, na là ale fbunyag di ku Dyan.
31 Na man Dyisas, “Tan i fye guflingengu i dad to di bang ani? Tan i gusalngadla? 32 Flingengu ale di dad ngà sudeng di fadyan. Là ale mayè magin i dademela magaf, du tamlo dademe, manla,
‘Malandag gami i lingag i kasdeme,
bay là gamu sayew.
Nlingagmi i lingag kalbang,
bay là gamu mngel.’
33 Salngad én i ksalu Dyan Gal Munyag dini, gal kenen fwasa na là minum binu, bay là gamu mayè, na balingyu man kun, ‘Tabnusaw kenen.’ 34 Na agu, i dnagit Tingà To, salu agu dini na kmaan na minum, na én manyu kun, ‘Neyeyu i to ani, tyan kenen na gal flangal. Na i dademen sgalak dunan i dad to sasè gal mwè bayad buhis na dad to gal mlafà i dad flalò Dwata!’ 35 Én i manyu, bay i gumiteyu na i nimò satu to mdà di kfulung Dwata, di gukelan.”

I klauy Dyisas satu Farisi dnagit ku Simon

36 Nun satu Farisi mlak ku Dyisas kmaan di safédan. Taman fusuk Dyisas di gumnean, na magin dad to kmaan di lamisan. 37 Na di lunsud ani nun satu libun too gamsalà. Di kaklingen kmaan Dyisas di gumnè Farisi ani, salu kenen ditù mebe i sabuy batu fnò i mabtas fangbun. 38 Di kyakan di gumnè, fdadong kenen di ku Dyisas, na tadag di safèd blian, na too kenen mngel. Na tambù kenen mafê blì Dyisas i lwakan, na én ifun dun i wakan, na nalakan i blian, na nkokan fangbun.
39 Kanto teen i Farisi mlak ku Dyisas i nimò libun ani, man i nawan, “Ku i to ani too glut tugad Dwata, dilean i ldam i libun magot kenen, dilean kenen to too gamsalà.” 40 Kabay man Dyisas di Farisi, manan, “Simon, nun mangu di ge.”
Na man i Farisi, “Hae, To Tamdò, manam sa.”
41 Na man Dyisas, “Nun lwe to muteng di satu to gal futeng. I satu, lime latu utengan, na i satu, lime falò utengan. 42 Kabay i lwe to ani là gambayad, taman gnibun i utengla. Na di fandamam, simto di lwe gine i too mbong nawa kenen?”
43 Na tmimel Simon manan, “Fanyogu i to too mbong nawa kenen i to bong uteng tagnibun.”
Na man Dyisas, “Glut i manam.”
44 Na meye Dyisas di libun gine, na manan ku Simon, “Teenam kè i libun ani? Tafusuk agu di gumneam, bay laam agu banlé yéél du alob i blìgu. Kabay libun ani, tanaloban blìgu i lwakan, na ifun dun i wakan. 45 Laam agu nalak di kdawatam deg, bay libun ani, laan tlag malak i dad blìgu fandà di kakelgu dini. 46 Na ge, laam nkah fngalo i ulugu du fite i afeam deg, bay i libun ani nkokan fangbun i blìgu. 47 Taman tulengu ge i kaglutan, i kalbong nawan deg i gfiten ani, gugmadè tamaglifet i dad salaan balù too dee. Kabay i to là dee i salaan tamaglifet, tukay nawan deg.”
48 Na kafnge én, man Dyisas di libun, “Tamaglifet nan i dad salaam.”
49 Na i dademe to kmaan déén, manla di ktola, “Simto i to ani du mlifet dad salà i dad to?”
50 Kabay lêman talù Dyisas di libun, manan, “Galwà ge di dad salaam mdà di kafaglutam di deg. Mulê ge nan, na i ktanak nawa mnè di ge.”

8

I dad libun tmabeng ku Dyisas

1 Na kafnge én, mdà Dyisas magu salu di
dademe dad syudad na dee malnak banwe
du samtulen i Fye Tulen gablà di kagot
Dwata. Na magin i sfalò lwe gal mlalò
kenen. 2 Na nun fa dademe dad libun
tafangulé an di dad tdukla magin kenen,
na dademe nun busaw tafalwaan di dale.
Satu ani dunan, Méri Magdalin, i to gu-
falwà Dyisas fitu busaw. 3 Na satu, dunan
Dyoana, i yaan i mdatah salig di bong
gumnè Harì Hérod dnagit Kusa, na satu,
Susana, na dee fa dademe. Ani i dad libun
tmabeng dale Dyisas fagu di dad knunla.

I fléd gablà di to smabul bnê (Matyu 13:1-9; Mark 4:1-9)

4 Too dee dad to salu di ku Dyisas mdà di
dee dad banwe. Na di takastifunla, tamdò
Dyisas fagu di fléd, manan, 5 “Nun to salu
di nligon du smabul bnê. Di ksabulan dun,
nun dademe gsabul di bà dalan, na gdà i
dad to na fti tnukè i dad anuk di bnas. 6 Na
nun dademe gsabul di gunun dee batu, na
tmabò sa, bay là mlo mlanas du kafag i
tanà. 7 Na nun dademe bnê gsabul di lam
walad nun sual, na tmabò, bay mlal kalnok
i dad walad na mlimas i dad tabò i bnê.
8 Kabay i dademe bnê sabul di gufye tanà
tmabò, na di kbungela mlatu i bong ulé an.”

Kafnge Dyisas tmulen i fléd ani, falbon-
gan i taluan, manan, “Flinge gamu ku nun
klingeyu!”

I gumtatek i fléd gablà di bnê gsabul (Matyu 13:10-23; Mark 4:10-20)

9 Na smalek i dad to gal mlalò ku Dyisas
ku tan i gumtatek i fléd gine. 10 Na man Dy-
isas, “Faglabatgu gamu i dad gbuni gablà
di kagot Dwata. Kabay di dademe dad to,
fagu di fléd i dad tdò gu dale, du fye
‘balù ku meye ale, là ale mite,
na balù ku mlinge ale, là ale gamlabat.’
11 “Na ani gumtatek i fléd. I bnê, dunan i
Tnalù Dwata. 12 I dalan gugsabul i dad bnê,
dunan i dad to tamlinge i Tnalù Dwata, bay
salu Satanas di dale du nwean di nawala
i talingela, du fye là ale faglut, na là ale
galwà di salà. 13 Na i tanà gunun dee
batu gusmabul dademe bnê, dunan i dad
to too lehew dmawat Tnalù Dwata di kak-
lingela dun, bay du là dmalil i Tnaluan
di nawala, taman là mlo ale faglut, du di
kakel i tilew, tnagakla i kafaglutla. 14 Na
i tanà gal gutmabò dad walad nun sual
gusmabul dademe bnê, dunan i dad to
tamlinge Tnalù Dwata, bay là lamnok di
lam nawala mdà di dad klidù di knè la di
tah tanà na kiballa i knun, na knayè la
i klehew banwe. Taman landè ktaga i
bungen di fandamla. 15 Kabay i fye tanà
gusmabul i bnê, dunan i dad to tamlinge i
Tnalù Dwata, i too dmawat na fkah dun di
nawala, na fadlug di kimenla kel di too nun
bungen.”

I salò gbuni (Mark 4:21-25)

16 Na tulen Dyisas satu fléd, manan,
“Landè teenam to mtam i salò, na
snukuban i been, ku demen bunin di
dungan katri. Kabay ku ntaman, fkahan
di gumefen, du fye i kdee to myak di
gumnean mite i knengan. 17 I kdee gbuni
di mduh ani, teen sa kadang, na i là gadè
ani, gadè sa kadang. 18 Tooyu fanse flinge
i tdò gu, du i dad to nun kaglabat i tdò gu
tananù Dwata. Na i dad to là fkah dun
di nawala, nawì Dwata balù i tukay man
nawala glabatla.”

I yê Dyisas na i dad flanekan (Matyu 12:46-50; Mark 3:31-35)

19 Di lam Dyisas tamdò kel i yé an na dad
flanekan lagi, du kayè la smite kenen, bay là
ale gafdadong du too dee dad to. 20 Na nun
to tmulen ku Dyisas, manan, “Taditù yéam
na dad flanekam tadag di lwà, na kayè la
smite ge.”

21 Kabay man Dyisas di dale, “Hae, bay
i dad to mlinge i Tnalù Dwata na mimen
dun, ale mgimò yê gu na dad flanekgu.”

I kngak Dyisas i nus na lwek (Matyu 8:23-27; Mark 4:35-41)

22 Di satu duh, myak Dyisas na i dad gal
mlalò kenen di tah i aweng, na manan di
dale, “Mdà ito mifal i lanaw.” Na mdà ale.
23 Di slengla maweng, gkudang Dyisas. Na
nkel ale i mgal nus di talà. Maglam yéél
i awengla, na tafan ale galnab. 24 Taman
fdadong di ku Dyisas i dad gal mlalò kenen,
na nukatla, manla, “E Amu! Amu, tafan ito
galnab, mlimas ito kadang!”

Na mté k kenen, na nngakan i nus na
i dad malbang lwek, na manak i nus na

mbaling lanél i lanaw. 25 Na manan di dad gal mlalò kenen, “Kan ku là gamu smalig?”

Kabay likò ale na tikeng, na sanmanla, “Simto i to ani? Balù nus na lwek nngakan, na mimen ale!”

I kafalwà Dyisas dad busaw (Matyu 8:28-34; Mark 5:1-20)

26 Na fles ale mifal i lanaw salu di banwe i dad to Gérasin déén di faltù banwe Galili. 27 Na di ktufala di tanà, na nun satu lagi bnusaw mdà di lunsud smitong kenen. Tatoo mlo laan kamlaweh, na là mnè di gumnè to, bay én baling gumnean di ilib gal gulambang i dad to.

28 Na di kiten ku Dyisas, mkit kenen na lamfan di munan, na falbongan i taluan, manan, “E Dyisas, Tingà i Too Mdatah Dwata, tan i kiboam deg. Fnigu di ge, nangam agu fanlayam.” 29 Manan ani, du tadek Dyisas i busaw lamwà di lagi én. (Tadee dulé an fusuk di kenen, na nunung kenen i dad to, na fnantungla, na balù ku bnakusla kmalan na blian i sangkalì, gaganan mto dun. Na gal ndal kenen i busaw ditù di banwe landè to mnè déén.)

30 Na smalek Dyisas, manan, “Simto i dagitam?”

Na tmimel i busaw, manan, “Dee Libu.” Hae, du tatoo dee dad busaw tafusuk di kenen. 31 Na fakdo i dad busaw fye laan ale dek tufa di sol landè gusen i kngalaman gumlayam Dwata dale.

32 Na nun dee dad sdè nifat mdadong déén samwel di bilil. Na fakdo i dad busaw di ku Dyisas du fye falohan ale fusuk di dad sdè, na falohan ale. 33 Taman lamwà i dad busaw di to én, na fles fusuk di dad sdè. Na i kdee dad sdè mila masol di bilil na gtufa di lanaw, na mlimas.

34 Di kite i dad to mifat dad sdè i mkel ani, mila ale, na tnulenla i dad to di lunsud na di klamang banwe. 35 Na i dad to mlinge, salu ale ditù du neyela i tamkel. Kakella di ku Dyisas, teenla i to gulamwà i dad busaw sudeng di saféd blì Dyisas. Takamlaweh kenen, na tafye i fandaman. Na too ale likò. 36 Na i dad to mite i mgimò Dyisas, tulenla gablà di kafalwaan i dad busaw. 37 Na fni i kdee dad to mnè di banwe dad Gérasin di ku Dyisas, fye ku tnagakan i banwela, du too ale likò. Taman myak Dyisas di aweng du samfulê di faltù.

38 Na i to gulamwà i dad busaw fakdo di ku Dyisas du kayean magin, bay là kenen fagin Dyisas, du manan, 39 “Mulê ge, na tnulenam dademem i kalbong mgimò Dwata di ge.” Na too glut, mdà i to én mulê di banwen, na tnulenan i dad to di klamang lunsud i nimò Dyisas di kenen.

I kafgulê Dyisas i libun maloh tienan na kton i tingà mati (Matyu 9:18-26; Mark 5:21-43)

40 Di kasfulê ale Dyisas di faltù i lanaw, i dad to déén too lehew dmawat kenen, du toola kenen fatan. 41 Na nun to kel dnagit ku Dyairus, satu ganlal di gal gusatdò i dad Dyu. Di kiten ku Dyisas lkuad kenen di saféd blian, du fakdo fye magin Dyisas di gumnean, 42 du i sen tingaan libun mdadong sfalò lwe falin, tafan mati.

Na di sleng Dyisas salu ditù, too sgat i dee dad to di glibutan. 43 Na nun satu libun déén tamaflayam sfalò lwe fali mdà di tdukan, tatì maloh tienan. Na landè to gafgulê kenen. 44 Taman fdadong kenen di kagol Dyisas, na nagotan i kilil klawehan, na tlag nan kaloh tienan.

45 Na man Dyisas, “Simto magot deg?”

Na kdeela talù i làla kenen nagot. Na man Fiter, “Amu, too dee dad to gihok di ge mdà di kasgatla.”

46 Kabay man Dyisas, “Nun magot deg, du lyalogu nun eneg i gafgulê talamwà di deg.”

47 Kanto teen i libun, là gbuni nimoan, kankal kenen di klikoan, na lkuad di muna Dyisas, na tulenan di muna i kdee dad to i duenan magot kenen na gablà di kgulé an. 48 Na man Dyisas di kenen, “Tingà gu, mdà di kafaglutam tamgulê ge. Mulê ge, na i ktanak nawa mnè di ge.”

49 Na sleng Dyisas talù fa, nun to kel fdu di gumnè Dyairus, dunan i ganlal di gusatdò dad Dyu. Na manan di ku Dyairus, “Nangam fafles i To Tamdò di gumneam, du laam nan gnumah i tingaam. Tamati nan.”

50 Kabay linge Dyisas, na manan di ku Dyairus, “Nang ge likò. Alò ge fadlug faglut, na mgulê i tingaam.”

51 Kakella di gumnè Dyairus, landè to
faloh Dyisas fusuk, senan alò Fiter, Dyan,
Dyém, na i dad tua i tingà. 52 Na i kdee dad
to déén, too ale mngel, na nlanula i tingà.
Kabay man Dyisas, “Nang gamu mngel.
Laan mati, bay alò kudang.”
53 Na toola kenen nulé, du gadèla tamati
sa. 54 Kabay nagot Dyisas kmal i tingà, na
tlon kenen, manan, “Tuy, mték ge.” 55 Na
mulê di kenen i nawan, na gasil mték. Na
dek ale Dyisas mlé knaan di tingà. 56 Na
too tikeng i dad tuan, bay fnang Dyisas ale
tmulen di balù simto i mgimò di tingàla.

9

I kafngewe Dyisas dad sfalò lwe dekan tamdò
(Matyu 10:5-15; Mark 6:7-13)

1 Satu duh santifun Dyisas i dad sfalò lwe
to gal mlalò kenen di safédan, na banlén
ale glal na gnagan falwà i kdee dad busaw
na fgulê i dad to nun tduk. 2 Na dekan ale
lamngab tmulen gablà di kagot Dwata na
fgulê i dad to fandas. 3 Na manan di dale,
“Di kaguyu ani nang gamu mebe balù i tan,
landè tugad, kuyut, bnatu, filak, ku demen
dademe klaweh galwà di tagnè lsakyu.
4 Na ku kel gamu di banwe gutamdòyu, nè
i gumnè gufyakla gamu, déén i gumnèyu
kel di kdàyu di banwela. 5 Na ku nun dad
to déén là dmawat gamu, kakesyu kfung i
blìyu di kdàyu, du én ilè na ale i tmimel di
Dwata i nimòla.”
6 Na kafnge én, mdà ale magu lamngab di
dad banwe du tamdò i Fye Tulen na fgulê i
dad to nun tduk.

I kfati Dyan Gal Munyag
(Matyu 14:1-12; Mark 6:14-29)

7 Na nun linge Harì Hérod, i mdatah gan-
lal di banwe Galili, gablà di kdee mgimò
Dyisas, na too msamuk i fandaman du
man i dademe, Dyisas ani, dunan Dyan
Gal Munyag mték mdà di fati. 8 Na man
i dademe, tasamfulê Ilaydya, i satu tugad
Dwata di muna fa. Na man i dademe, ken
satu di dademe dad tugad Dwata mték mdà
di fati. 9 Kabay man Harì Hérod, “Ise Dyan
ani, du tafaklanggu i ulun. Taman simto i
to ani, du too dee lingegu gablà di kenen?”
Na fanngabalan i kfagu fye siten Dyisas.

I kafkaan Dyisas mlukas lime libu dad to
(Matyu 14:13-21; Mark 6:30-44; Dyan 6:1-14)

10 Di kasfulê i dad to dek Dyisas tamdò,
santulenla di kenen i kdee mgimòla di kag-
ula. Na kafnge én, faginan ale salu di satu
lunsud dnagit Bétsayda, alò ale. 11 Kabay
di kgadè i dad to i gusalu Dyisas, mlalò
ale kenen. Na toon ale dnawat, na tmulen
kenen gablà di kagot Dwata, na fangulé an
dademe di dale i nun tduk.
12 Na di tafan kasdaf i duh, salu i dad
sfalò lwe gal mlalò ku Dyisas di kenen, na
manla, “Taflabi sa nan. Fye ku fdaam i dad
to, du fye mngabal ale gumilèla na knaanla
di dad malnak banwe mdadong dini, du
landè gumwèla dini du landè to mnè dini.”
13 Kabay man Dyisas di dale, “Gamu sa i
mlé dale knaan.”
Kabay manla, “Alò lime batù i fanmi, na
lwe nalaf. Mayè ge kè ku mdà gami mayad
knaan i kdee dad to ani?”
14 Én manla, du alò i dad lagi, mdadong
lime libu.
Kabay man Dyisas di dale, “Fsudengyu i
dad to ani, man lime falò di kat lumbuk.”
15 Na mimen i dad mlalò kenen, na fsu-
dengla i kdee dad to.
16 Na nwè Dyisas i lime batù fan na i
lwe batù nalaf, na lngalà kenen di langit
du dmasal mlé fye di Dwata, na snatngaan
i fan, na blén di dad gal mlalò kenen du
nalella di dad to. 17 Na gamkaan i kdeela,
na bsol ale. Na i gdè knaan nukula sfalò
lwe been fnò.

I gman Fiter gablà ku Dyisas
(Matyu 16:13-19; Mark 8:27-29)

18 Di satu duh, dmasal Dyisas aloan
satu. Na i dad mlalò kenen mdadong
ale déén. Kafngen dmasal snalekan ale,
manan, “Tan man i dad to? Simto agu
kun?”
19 Tmimel ale, manla, “Man dademe,
ge kun Dyan Gal Munyag. Man dademe,
Ilaydya, ku demen satu di dademe tugad
Dwata mték mdà di fati.”
20 Na man Dyisas di dale, “Kabay gamu,
tan i manyu? Simto agu kè?”
Na tmimel Fiter, manan, “Ge sa Krayst, i
Mgalék Dwata mebe i kagotan.”

21 Kabay toon ale nfang nang tmulen di
balù simto to dun.

I kafgadè Dyisas i kfatin
(Matyu 16:20-28; Mark 8:30-9:1)

22 Na man Dyisas, “Na là fakay ku là dee
kaflayam i mkel di deg, i dnagit Tingà To.
Na i dad tua gal mebe gito dad Dyu, na dad
ulu i dad bà di Dwata, na i dad tamdò i flalò
blé Dwata fagu di ku Mosis, knagolla agu
kadang na fnatila, bay nték agu mdà di fati
di gatlun duh.”
23 Na man Dyisas di kdeela, manan, “Ku
nun to mayè mlalò deg, là fakay ku laan
knagol knayè i kton, na mebe i krusan klit
i duh, na too mlalò deg. 24 Du ku simto
kmabas i nawan, knean lana di kenen.
Kabay ku simto mati du mdà di klaloan deg
nun nawan landè sen. 25 Balù gfun satu
to i kdee fye dini di tah tanà, tan i gufyen
ku baling lana di kenen i nawa landè sen?
26 Du i to myà mfun deg ku demen i tdògu,
kyàgu kadang, agu i dnagit Tingà To, di
kasfulêgu magin i bong kdatah i Màgu, na
i dad kasaligan too mtiu. 27 Kabay tulengu
gamu i kaglutan, nun di gamu tadag dini là
mati kel di kiteyu i kagot Dwata.”

I kgili baweh Dyisas
(Matyu 17:1-8; Mark 9:2-8)

28 Nun kè walu butang i kafnge Dyisas
mangman i kdee ani, faginan Fiter, Dyan,
na Dyém mnagad di satu bulul du dmasal.
29 Na slengan dmasal, mgili i bawehan, na
samfilà i klawehan di kbukay. 30 Na nun
msut déén lwe to stulen di kenen, dunan
Mosis na Ilaydya. 31 Na too ale samfilà. Na
én santulenla i kfati Dyisas fanan dnohò
di syudad Dyérusalém. 32 Kabay di slà ani
kudang ale Fiter. Na di kukatla teenla i
bong kneng Dyisas na i lwe to tadag di
safédan. 33 Na di fan kdà ale Mosis na
Ilaydya tmagak ku Dyisas, man Fiter di
kenen, “Amu, too fye du dini gami. Fye
ku fdak gami tlu slung, satu i ge, satu ku
Mosis, na satu ku Ilaydya.” Ani gman Fiter
du laan gadè ku tan i fye man.
34 Na di slengan talù maglimun ale i
labun, na di kaglimunla too ale likò. 35 Na
nun talù mdà di labun, manan, “Ani i
tingàgu, i Mgalékgu. Flinge gamu kenen!”
36 Di katlag i talù, teenla alò Dyisas mtagak
di safédla. Na fkahla di fandamla, bay làla
tulen i teenla di balù simto to di bang én.

I kafgulê Dyisas i tingà nun busaw
(Matyu 17:14-18; Mark 9:14-27)

37 Di tmadol duh, masol ale mdà di bulul,
na too dee dad to smitong ku Dyisas. 38 Na
nun satu lagi di dale tamlo di ku Dyisas,
manan, “To Tamdò, fakdota ge, neyem i
tingàgu ani, begam kando du sen tingàgu.
39 Neyem, gal kenen fnusuk i busaw, na ku
nkel i busaw tatì gkit, na fles fakakal kel
di mulak i baan. Toon fatduk, na fan là
kenen tnagak i busaw. 40 Tabeg agu fakdo
di dad to gal mlalò ge du fye falwàla, bay
làla gagan falwà dun.”
41 Na tmimel Dyisas, manan, “E tay,
gamu dad to di bang ani, too landè kafaglu-
tyu, na too gsalà i fandamyu. Bong klogu
mnè di safédyu! Tan fa dé kaftahàgu i
nawagu di gamu fye faglut gamu? Nebem
dini tingaam.”
42 Di kagdadong i tingà di ku Dyisas,
lêman nkel i busaw. Fagbunalan kenen di
tanà, na fakakalan. Kabay nngak Dyisas
i busaw, na fanguléan i tingà, na fuléan di
ifat maan. 43 Na too tikeng i kdee dad to di
ktulus Dwata.

I kafgadè Dyisas lêman gablà di kfatin
(Matyu 17:22-23; Mark 9:30-32)

Kabay di lam fa tikeng i dad to di mgimò
Dyisas gine, manan di dad gal mlalò ke-
nen, 44 “Nangyu glifet i mangu ani. Tam-
dadong nan i kablé deg, i dnagit Tingà To,
di agot i dad to.” 45 Kabay là ale gamlabat
i gumtatek i manan du gbuni di dale, fye
làla glabat dun, na likò ale smalek kenen i
gumtatekan.

I too mdatah to di kagot Dwata
(Matyu 18:1-5; Mark 9:33-37)

46 Na i dad gal mlalò ku Dyisas tambù ale
sdal ku simto di dale i too mdatah. 47 Kabay
gadè Dyisas i fandamla, taman nwean i
satu tingà na ftadagan di safédan. 48 Na
manan di dale, “Ku simto dmawat i satu to
gambet i tingà ani du mdà di ksasatun di
deg, dnawatan agu, na dnawatan i Màgu
Dwata, i mdek deg. Du ku simto di gamu
too fdanà i kton, kenen sa i too mdatah.”

I to là mnang nawa gamu, msen gamu (Mark 9:38-40)

49 Na man Dyan di ku Dyisas, “Amu, nun
teenmi satu lagi gal falwà dad busaw fagu
di dagitam. Na fnangmi, du ise kenen satu
dadememi gal mlalò ge.”
50 Kabay man Dyisas, “Nangyu kenen
fnang du ku simto là mnang nawa gamu,
msen gamu.”
51 Na tafan kel nan i duh kagket Dyisas
salu di langit, na toon fkah di fandaman i
ksalun di syudad Dyérusalém. 52 Na taman
nun dekan muna salu di satu banwe di
Samériya du fatlagad i gumnean. 53 Kabay
i dad ise Dyu mnè déén, là dmawat ku
Dyisas, du gadèla én gusalun di Dyérusalém,
i gumangamfù dad Dyu. 54 Na di kgadè
Dyém na Dyan, lwe di dad mlalò kenen, na
là ale dnawat déén, snalekla Dyisas, “Amu,
mayè ge kè ku mni gami lifoh mdà di langit
fye snakuf ale?”
55 Kabay meye Dyisas di dale, na
nngakan ale. 56 Na fles ale magu di satu
tukay banwe.

I kalima di klalò ku Dyisas (Matyu 8:19-22)

57 Di slengla magu di dalan, nun lagi talù
di ku Dyisas, manan, “Magin agu ge balù nè
gusalum.”
58 Na man Dyisas di kenen, “I dad tuyun,
nun ilib gumulêla, na dad anuk di bnas,
nun fulalla, bay agu, i dnagit Tingà To, balù
gumilègu, landè.”
59 Na nun satu lagi nlak Dyisas, manan,
“Magin ge deg.”
Kabay man i to ani, “Amu, faloham agu
mulê funa du lbanggu mà.”
60 Kabay man Dyisas, “Bayaam i tamati.
Én lambang dun i dad mati, dunan i dad là
gamfun nawa landè sen. Kabay i nimoam
ge, mdà ge tmulen i dad to gablà di kagot
Dwata.”
61 Na nun satu to mangman, “Magin agu
ge, Amu, bay funam agu faloh mulê du
mbal di dademegu.”
62 Na man Dyisas di kenen, “Ku fkahta di
to dmaru, là fakay falê. Salngad én i dad to
mlalò deg, i to falê là gablà mimò di kagot
Dwata.”

10

I fitu falò lwe to dek Dyisas tamdò

1 Kafnge én, nun fitu falò lwe dademe
dad to nalék Dyisas, na dekan ale, man
lwe, muna di kenen lamngab di kdee dad
lunsud na dademe banwe i fanan gusalu.
2 Na manan di dale, “Tadee dad to gatlagad
dmawat i Fye Tulen. Salngad ale i dnaru
fali too mabal gablà kantu, bay kulang i
dad to kamtu. Taman dmasal gamu di
Amuito Dwata, i mfun i fali, na fniyu ku
dekan kamtu i dademe dad to. 3 Mdà gamu
nan. Dekta gamu di dad to mayè fsasè
gamu. Salngad gamu i dad ngà bilibili
gbol di dad labè ayem di bnas. 4 Nang
gamu mebe kuyut demen gumkah filak, ku
demen talumfà galwà di lsakyu. Na gasil
gamu, na nang gamu tlag magu du stulen
di balù simto to siteyu di dalan.
5 “Na balù nè i gumnè gufyakla gamu,
di kfusukyu, ani manyu, ‘I ktanak nawa
mnè di gamu.’ 6 Na ku i to mnè déén
mayè dmawat dun, mnè sa di kenen i
ktanak nawa nebeyu, bay ku là, na samfulê
di gamu. 7 Mnè gamu di gumnè gufyak
gamu, na balù tan afèla gamu, knaanyu na
ninumyu, du i to mimò, gablà tnaden. Na
nang gamu mili di dademe gumnè.
8 “Na di kakelyu di satu banwe, ku
dnawatla gamu, balù tan i fkaanla gamu,
knaanyu. 9 Di lamyu déén, fangulêyu i dad
to nun tduk, na manyu dale, ‘Tamdadong
di gamu i kagot Dwata.’ 10 Kabay ku nun
banwe gusaluyu, na làla gamu dnawat,
magu gamu di dad dalanla, na manyu
di dad to déén, 11 ‘Balù i kfung banweyu
damkat di blìmi, kakesmi du ilè na gamu
i tmimel di Dwata i nimòyu ani. Kabay
nangyu glifet tafan kel i kagot Dwata di
gamu, bay taknagolyu.’ 12 Na tulengu
gamu i kaglutan, balù blat i kaflayam i
dad to mdà di banwe Sodom, mlaan fa
di kaflayam i dad to mdà di dad banwe
gambet én di duh kukum Dwata.”

I dad banwe i dad to là msal di salàla (Matyu 11:20-24)

13 Na man Dyisas fa, manan, “Magakdo
gamu dad to di banwe Korasin! Na gamu di
banwe Bétsayda! Ku tateen i dad to ise Dyu

di banwe Tiro na Sidon i dad tnikeng tanimògu déén di gamu, tamlo ale nan msal, na lamsak i saku, na mubul i abu di ululà mdà di klidùla, bay gamu là sa msal! 14 Na balù blat i kaflayam i dad to mdà di Tiro na Sidon, mlaan fa di gamu kaflayam di duh kukum Dwata. 15 Na gamu dad to di banwe Kafernaum, mayè gamu fdatah i ktoyu kel di langit. Kabay bat gamu baling di lanaw lifoh."

16 Kafnge én, man Dyisas di dad to dekan tamdò, manan, "Ku simto to flinge gamu, salngad ku fanlingen agu, na ku simto to là dmawat gamu, laan agu dnawat. Na i to là dmawat deg, laan dnawat Dwata, i mdek deg."

I kasfulê i dad fitu falò lwe

17 Na mimen i fitu falò lwe to i dad flau Dyisas, na di kasfulêla too ale lehew, na manla di ku Dyisas, "Amu, balù i dad busaw, dekmi ale lamwà fagu di dagitam na mimen ale."

18 Na man Dyisas di dale, "Hae, tateengu i kfisan ku Satanas. Mtatek kenen salngad i silà mdà di langit. 19 Tabanlégu gamu glal du fye balù gamdà gamu ulad ku demen fagi, na balù tan salig Satanas dmuen gamu, landè gamsasè gamu. 20 Kabay knean, nang gamu alò flehew du nimen gamu i dad busaw, bay én tooyu guflehew du tagsulat i dagityu di langit."

21 Na di bang én, too lehew Dyisas fagu di Mtiu Tulus, na dmasal kenen, manan, "E Mà, Amu magot i langit na tanà, mlé agu fye di ge, du i bunim di dad to too fulung na i dad to mdatah gnadè, tafgadeam di dad to mdanà salngad i dad malnak ngà. Hae, mgimò ani, du ani knayeam.

22 "Tablé Mà di deg i glal magot i kdee. Na landè gmadè i Tingà Dwata galwà di Maan, na landè gmadè i Maan galwà di Tingaan na i dad to kayègu gufgadè kenen."

23 Na meye Dyisas di dad gal mlalò kenen, na manan di alò ale, "Too nun kafye i kdee dad to mite i dad tateenyu. 24 Hae, tulengu gamu, mdà di muna fa, dee dad tugad Dwata na dad harì too mayè mite i dad teenyu, bay landè kibòla mite dun, na mlinge i dad lingeyu, bay landè kibòla mlinge dun."

I fléd gablà di fye to mdà di Saméria

25 Di satu duh tadag i satu to gal mubad dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis, du tnilewan Dyisas, manan, "E To Tamdò, tan i fye nimògu du fye gfungu i nawa landè sen?"

26 Na tmimel Dyisas, manan, "Tan i gman di flalò Dwata? Tan i kaglabatam dun?"

27 Na tmimel i to én, manan, "Én fye nimò dunan ani, 'Tooyu kando i Amuyu Dwata mdà di nawayu, na di kdee knayèyu, na di kdee galyu, na di kdee fandamyu. Na kandoyu i demeyu to, salngad kakdoyu i ktoyu.' "

28 Na man Dyisas, "Too glut sa i timelam. Nimoam én, na gfunam i nawa landè sen."

29 Kabay i to ani, kayean fite nun kaglut i salekan gine, taman snalekan Dyisas, manan, "Na simto kè i dademegu to gablàgu kando?"

30 Na tmimel Dyisas fagu di fléd, manan, "Nun lagi fdu di Dyérusalém masol salu di lunsud Dyériko. Na nlifut kenen i dad to tmaku. Nlusla i klawehan na sanbunalla kenen, na silangla tagak, tafan mati. 31 Na nun satu bà di Dwata gagu di dalan gugilean. Na di kiten i demen Dyu gilè déén, balingan niwas di bali dalan. 32 Na salngad ani nimò i satu to bel Libay.* Kagdadongan di gugilè to én, teenan kenen, bay niwasan di bali dalan. 33 Kabay nun satu to ise Dyu mdà di banwe Saméria† magu déén di dalan gugilean. Na di kiten i to ani toon kenen kakdo. 34 Taman fdadong kenen di to én, na bnulungan fngalo na binu i dad seeyan, na bnatangan. Kafnge én, fsakayan di dongkin, na tundan di satu gumnè gumilè i dad to magu, na nifatan kenen déén. 35 Di tmadol duh, banlén filak i to mfun gumnè gumilèla, na manan, 'Toom kenen nifat, na ku tan i gatnuam di kifatam kenen, bnayadgu di ge di kasfulêgu.' "

36 Na smalek Dyisas di to gal mubad i dad flalò Dwata gine, manan, "Simto di tlu

* **10:32** Libay, dunan satu di sfalò lwe dad ngà Israél. Na i dad belan, dunan i dad ganlal di kafaglut dad Dyu gal tmabeng di Bong Gumnè Dwata. † **10:33** I dad to Dyu na i dad to mdà di banwe Saméria tagnè dad to sduen.

to ani too fite di to nlifut, na kenen i too kamdo i demen to?"
37 Na tmimel i to én, manan, "Dunan i to kamdo kenen."
Na man Dyisas, "Too glut i timelam! Mdà ge, na ganbetam kenen."

I klauy Dyisas di gumnè Marta na Méri

38 Na di kagu Dyisas na i dad gal mlalò kenen, kel ale di satu banwe, na nun libun mnè déén dnagit ku Marta fyak dale di gumnean. 39 Na nun flanekan libun dnagit ku Méri sudeng di saféd blì Dyisas du fye flinge i tdoan. 40 Na Marta, dee gusalu i nawan mdà di dee nimoan, taman fdadong kenen di ku Dyisas, na manan, "Amu, laam kè fandam tatì agu fbayà i flanekgu di kdee nimò di gumnè alògu satu? Fye ku dekam kenen tmabeng deg."
41 Na tmimel Dyisas kenen, manan, "Tay ge Marta! Dee gamsamuk i nawam gablà di dee nimoam. 42 Alò satu moon nimoam, i too mabtas nimò. Tanalék Méri i too fye nimò, na landè gamwè dun di kenen."

11

I tdò Dyisas gablà di kdasal (Matyu 6:9-13; 7:7-11)

1 Satu duh dmasal Dyisas di satu banwe. Na kafngen dmasal, man i satu di dad gal mlalò kenen, "Amu, tdoam gami dmasal gambet i gal nimò Dyan Gal Munyag di dad gal mlalò kenen."
2 Taman man Dyisas, "Ku dmasal gamu, gambet ani manyu,
'Mà,
kayèmi ku mangamfù i kdee dad to di ge.
Kayèmi ku ge magot i kdee dad to.
3 Blém di gami i gablà knaanmi di kat duh.
4 Na nlifetam i dad salàmi, du nlifetmi dad salà i kdee dad to gamsalà di gami.
Na nangam faloh di gami i dad tilew gamgebe gami di salà.' "
5 Kafnge én, man Dyisas di dale, "Na tan kiboam ku nun satu di gamu salu di gumnè i demen sgalak di gutngà i butang, na manan, 'E lew, begam agu fandem tukay knaan, 6 du nun demegu sgalak kel di gumnègu fdu di gumawagan, na landè fkaangu kenen.'
7 "Na ku tmimel i demen sgalak ditù di lam, na balingan man, 'Nangam agu snamuk! Tamagtakab i gumnèmi, na tamilè gami dad ngàgu. Talà agu nan mték mlé ge balù i tan.' 8 Tulengu gamu ani, balù laan mayè mték mlé kenen knaan, du demen sgalak, bay du fadlug kenen mni, magleges kenen mték na mlé i kdee kliduan.
9 "Taman mangu di gamu, mni gamu di Dwata, na banlén gamu, mngabal gamu na fiten di gamu i fanngabalyu, na mbal gamu fusuk na lanwan di gamu i takab. 10 Du balù simto mni di Dwata, gamdawat sa, na balù simto mngabal, fite Dwata di kenen i fanngabalan, na balù simto mbal fusuk, lanwa Dwata di kenen i takab.
11 "Gamu dad mà di tah tanà ani, ku mni tingàyu nalaf, bléyu kè ulad? 12 Ku mni kenen tingà anuk, bléyu kè fagi? Là sa! 13 Balù ku tagnè gamu dad gamsalà, knean fulung gamu mlé fye di dad ngàyu. Mdatah fa déén i kfulung i Màyu di langit mlé fye, du blén i Mtiu Tulus di dad to mni di kenen."

I gumdà tulus Dyisas (Matyu 12:22-30; Mark 3:20-27)

14 Na nun busaw umu falwà Dyisas di satu to, na di kalwà i busaw gtalù i to én, na too tikeng i dad to. 15 Kabay man i dademe, "Falwaan i dad busaw, du Bélsébul i gumdatah dad busaw, mlé di kenen gnagan."*
16 Na nun dademe déén mayè tmilew ku Dyisas, taman mni ale di kenen tnikeng nimò, du gudmilèla kun, ku mdà di Dwata i nimoan. 17 Na gadè Dyisas i fandamla, na manan di dale, "Ku fkahta di kagot i satu harì, ku sunay ale i dad ton, malmo baling i kagotan dale. Salngad ku fkahta di satu malay ku sfati slame ale, malmo baling i ksasatula. 18 Na ku sanfati Satanas i dademen, là kè malmo kagotan? Taman kan ku manyu kun, falwàgu dad busaw fagu di ku Bélsébul? 19 Ku glut, Bélsébul i gumdà tulusgu falwà i dad busaw, simto gumdà tulus i dad mlalò gamu gal falwà dad busaw? Gadèyu i tulusla mdà di Dwata

* **11:15** Bélsébul, dunan satu dagit Satanas, i gumdatah dad busaw na dademe tulus dmuen Dwata.

na én sa gugmadèyu gsalà i manyu gablà di deg. 20 Taman du én kafalwàgu dad busaw mdà di gnagan Dwata, én sa i gugmadèyu takel i kagot Dwata di dad to.

21 "Ku fkahta di mgal to mebe tek mantay i gumnean, landè sa to gamwè knunan. 22 Kabay ku nun to mgal fa matud samfati na misan kenen, gaganan mwè i tek gusmaligan na i knunan, na sansalelan di dad ton.

23 "Na mangu di gamu, balù simto to là msen deg, dmuen deg, na balù simto to là tmabeng samtifun i dad to di deg, balingan ale sanbalét."

I kasfulê i busaw talamwà (Matyu 12:43-45)

24 Na man fa Dyisas, "Di kalwà i busaw di satu to, gal kenen magu di dad kafag banwe landè alì dad to du mngabal i gumanakan. Kabay ku landè teenan, manan di kton, 'Samfulê agu di tagnè gumnègu.' 25 Na kakelan di to tagnè gumnean, teenan tamlaneb na maftifas. 26 Taman mdà i busaw mngé i dademen, na faginan fitu dad busaw mdatah fa i ksasèla di kenen. Na sdulê ale fusuk, na fles mnè di kenen. Taman matnù fa i ksasè kagkah i to én di katbuan di là fa lamwà i busaw."

27 Na di lam Dyisas talù, nun libun mdà di dad to stifun déén tamlo, manan, "Too nun kafye di libun fsut na ftutù ge!"

28 Kabay tmimel Dyisas, manan, "Kabay too nun kafye i dad to flinge Tnalù Dwata na mimen dun."

I tnikeng fni dad ulu i dad Dyu (Matyu 12:38-42)

29 Baling matnù dad to stifun di saféd Dyisas, na talù kenen, manan, "Too sasè i dad to di bang ani. Mni ale tnikeng du ilè agu i dek Dwata. Kabay landè tnikeng fite di gamu galwà di tnikeng teenyu kadang gambet i gnagu Dyona. 30 I gnagu Dyona i gugmadè i dad to di banwe Ninibi na kenen sa i dek Dwata. Salngad deg, i dnagit Tingà To, i gnagugu kadang i gugmadè i dad to di bang ani. 31 Na di Duh Kukum Dwata kadang, tadag i réyna magot i banwe Siba di muna Dwata du dmalam gamu dad to di bang ani, du i nimò libun ani di muna fa i gugmadè gablà gamu fanlayam, du balù too mawag gumdaan, salu kenen di ku Harì Solomon du fye flinge i gnadean. Kabay nun mdatah gnadè di ku Harì Solomon dini di gamu ani, bay là gamu flinge. 32 Na di Duh Kukum, lê tadag i dad to mdà di banwe Ninibi du dmalam gamu du i nimòla di muna fa i satu gugmadè na gamu gablà fanlayam, du di kaklingela tdò Dyona di dale, msal ale di sasè nimòla, bay i tamdò gamu ani, mdatah fa di ku Dyona, bay là gamu msal."

I salò na i mata (Matyu 5:15; 6:22-23)

33 Na fadlug Dyisas talù, manan, "Ku nun to mtam i salò, laan sa buni ku demen snukub i been. Kabay én nimoan, fkahan di gumefen, du fye balù simto fusuk di gumnean mite i uyalan. 34 I matayu gambet i salò di lawehyu. Ku fye i keyeyu, fakayyu man matlu i fandamyu, na gambet langub lwa i klamang lawehyu. Kabay ku sasè i keyeyu, sasè fandamyu, na gambet langub kmifu i klamang lawehyu. 35 Taman tooyu fnafye, du ken man nawayu malwa i fandamyu bay kadì kifu. 36 Ku too malwa i fandamyu, na landè gukmifun, gambet salò tmuyal di gamu."

I kalob i dad to Dyu (Matyu 23:1-36; Mark 12:38-40)

37 Kafnge Dyisas talù, nun satu Farisi mlak kenen kmaan di safédan. Taman fusuk kenen di gumnè i to én, na sudeng du fan kmaan. 38 Na tikeng i Farisi du là malob Dyisas di là fa kmaan du én i tagnè nimò lalò i dad Dyu. 39 Na man Amuito Dyisas di kenen, "Gamu dad Farisi, salngad gamu i to malob di lwà i tabù na fligo, bay ditù di lam, sana kagsikan. Hae, nalobyu kmalyu, bay fnò nawayu klom na dee bung sasè. 40 Tay, too kulang i fandamyu! Là kè glut Dwata i mimò lawehyu, mimò fa nawayu? 41 Kabay ani fye nimòyu, mlé gamu di dad to landè balù tan i gaganyu, du fye gadè i dad to mlaneb gamu, là alò di lwà, bay ditù fa di lam.

42 "Magakdo gamu dad Farisi! Fanlayam gamu kadang du balù bléyu gasfalò alel di Dwata kdee kantuyu, kel di dad malnak bol uten na gulay, knean fbayàyu i dad mabtas

nimò, dunan i tlu kibòyu i demeyu to na i kakdoyu Dwata. Ani moon tooyu nimò, na fadlug fa di kimenyu i dademe flalò galyu nimen.

43 “Magakdo gamu dad Farisi! Fanlayam gamu kadang du too gamu mibal afè i dad to. Ku fusuk gamu di gal gusatdò, kayèyu i dad fye gusudeng di muna. Na ku salu gamu di fadyan, kayèyu ku too gamu nafè i dad to déén. 44 Magakdo gamu! Fanlayam gamu kadang du i sasè mnè di nawayu fagsik i dad to mafè gamu, salngad i dad lbang fagsik i dad to gamdà dun,† ku landè ilè nun lbang déén.”

45 Na nun satu to gal mubad dad flalò Dwata tmimel ku Dyisas, manan, “To Tamdò, di manam én, gakuf gami di dad to fyaam!”

46 Na man Dyisas, “Hae, magakdo gamu dad gal mubad dad flalò Dwata. Fanlayam gamu kadang du i dad flauyu i dad to too malima nimen. Lulenyu di dad to i too blat, bay balù satu tnalò làyu agot du tmabeng mket dun.

47 “Magakdo gamu! Fanlayam gamu kadang du fdakyu i too fye gulambang i dad tugad Dwata, na blaam, én mati dale i dad gutambulyu. 48 I nimòyu ani i gufiteyu na agin gamu di nimò i dad gutambulyu, du ale i mati dad tugad Dwata, na gamu i mimò dad ilè i gulambang dale. 49 Na én duen man Dwata fagu di bong kfulungan, manan,

‘Dekgu di dale kadang i dad tugadgu na i
dademe dad dekgu,
bay balingla fnati dademe, na fanlayam
dademe.’

50 Taman fanlayam Dwata gamu dad to di bang ani, du gagin gamu di kbanò i kdee dad tugad Dwata mdà fa di kimò Dwata i banwe kel di mduh ani, 51 mdà di kbanò ku Abél kel di ku Sakaraya, i bnanòla di bleng i gudamsù na gumangamfù di Dwata. Hae, tulengu gamu i kaglutan, fanlayam i dad to di bang ani mdà di kbanò i kdee ani.

52 “Magakdo gamu dad gal mubad dad flalò Dwata. Fanlayam gamu kadang, du buniyu di dad to i kaglut mdà di Dwata. Là gamu mayè dmawat i kaglut, na fnangyu i dad to mayè dmawat dun.”

53 Na di ktagak Dyisas i gumnè én, too flabè i dad tamdò i dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis na i dad Farisi. Na mdà di duh én, too dee snalekla ku Dyisas, 54 du too ale mayè ku nun gukamfèla kenen fagu di timelan.

12

I kaflingu dad Farisi (Matyu 10:26-27)

1 Na di bang én, file libu dad to stifun du flinge i tdò Dyisas, na tatì ale masasdà blì du mdà di kasgatla. Na funa talù Dyisas di dad gal mlalò kenen, manan, “Fangeyeyu i dad Farisi, i too flingu mlalò i knayè Dwata, ken gakuf gamu di kaflingula, du i kaflingula salngad i bulung falnok i fan du mlal lamnok. Man nawala gbuni i ksasèla, 2 bay i kdee gbuni, teen sa kadang, na i là gadè di bang ani, gadè sa kadang. 3 Kdee manyu di gukmifun, linge kadang di gumalwan. Na kdee ungagyu di sibay magtakab, kit kadang di kdee dad to di lwà.

4 “Ani mangu di gamu i dademegu sgalak, nang gamu likò i dad to, du alò lawehyu i gfatila, na én sa i gusen gaganla nimò di gamu. 5 Kabay tulengu gamu ku simto i gablàyu kanlikò. Én kanlikòyu Dwata du gaganan fnati i lawehyu, na gmagan fa mbat gamu di lanaw lifoh. Hae, mangu di gamu, kenen sa i gablàyu kanlikò! 6 Na fandamyu sa kun, i kalsidaw galla fabli lime bnayad alò file kadakù, bay balù satu, landè glifet Dwata. 7 Na gamu, balù i kdee balu i wakyu tansen. Taman nang gamu likò du di Dwata too gamu mabtas fa di dad kalsidaw.”

I to nfun Dyisas di Maan (Matyu 10:19-20, 32-33; 12:32)

8 Man Dyisas, “Tulengu gamu, balù simto mfun deg di muna i dad to, nfun i dnagit Tingà To di muna i dad kasaligan Dwata. 9 Kabay ku simto là mfun deg di muna i dad to, làgu kenen nfun di muna i dad kasaligan Dwata. 10 Na balù simto talù sasè gablà di

† **11:44** Di muna, di knè i dad to Dyu di klalò i dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis, ku gdà i satu to i gulambang, ku demen nagotan i to mati, mbaling kenen magagsik di kite Dwata. Silang mlaneb ku damsù.

Tingà To, fakay nlifet salaan, bay ku simto falmo dengeg i Mtiu Tulus fagu di taluan, là nlifet i salaan.
11 “Na ku nun to mebe gamu di muna i dad gumdatahla gal mukum di gal gusatdò, ku demen i dademe ganlal, du fukumla gamu mdà di ksasatuyu di deg, nangyu fsamuk nawayu gablà di ktimelyu dale, na i fye kmanyu dun, 12 du i Mtiu Tulus fgadè di gamu i fye manyu di bang én.”

I fléd gablà di to nun bong knun là fulung faldam

13 Na nun satu to mdà di dad to stifun déén, manan di ku Dyisas, “To Tamdò, manam di flanekgu, fye ku blén di deg i deg alel di knun tagak mà gami.”
14 Kabay man Dyisas, “Lew, landè labetgu musay ku demen samsalel i knun màyu.” 15 Na man Dyisas di kdee dad to déén, manan, “Too gamu fgeye du fye landè klom nawayu. I klawil na kafye nawa satu to, ise mdà di kalbong knunan.”
16 Na tulen Dyisas dale satu fléd, manan, “Nun satu to bong knunan, nun tanaan too bong uléan. 17 Na manan di kton, ‘Tan i fye kibògu? Talandè gusamtifungu i bong ulê i fulegu?’ 18 Na manan, ‘Ani nimògu, lanbàgu i dad labi folgu na tanlasgu bong. Déén gumusekgu kdee ulê fulegu na i dademe kandeengu. 19 Na kafnge én, fakaygu man di ktogu, “Tay, kafye kagkahgu nan. Là mti i bong knungu kel di file fali. Tatì agu nan ftud, kmaan, minum, na too flehew!” ’ ”
20 “Kabay man Dwata di to én, ‘Too kulang i fandamam! Kadang butang ani mati ge, na simto kè mfun i kdee knun tasantifunam? Taise ge.’ ”
21 Na man Dyisas, “Ani kagkah i kdee dad to samtifun knun dini di tah tanà, bay di kite Dwata landè knunla.”

I kifat Dwata i dad to smalig di kenen (Matyu 6:25-34)

22 Na manan di dad to gal mlalò kenen, “Taman ani mangu di gamu, nangyu fsamuk i nawayu gablà di dad klidùyu, i galyu knaan, na gablà di lawehyu ku tan klaweh galyu lsak. 23 Tablé Dwata di gito i too mabtas, dunan i nawaito na lawehito, taman landè duenito fsamuk i nawaito gablà i knaan na klaweh. 24 Fandamyu dad wak, là ale mla ku demen kamtu, landè lawig ku demen fol gusamtifunla knaanla, bay fankaan ale Dwata. Na gamu mabtas fa di dad anuk di bnas. 25 Nun kè di gamu tmugad i klawilan balù tukay fagu di kafsamuk i nawan? Landè sa! 26 Na ku làyu gagan mimò tukay ani, kan ku fsamukyu nawayu gablà di dademe dad klidùyu.
27 “Fandamyu dad bulek di bnas ku tan kibò ktabòla. Là ale faflayam meye klidùla na là ale mimò klawehla. Kabay ani mangu di gamu, balù Harì Solomon di too nun knunan, landè klawehan gasngad di kafye baweh i satu bulek. 28 Na fandamyu, landè kabtas dad bulek di bnas mto duh ani bay fayah mlanas na bat di lifoh. Ku kanlaweh Dwata i dad bulek di kafye én, lumban i kablén gamu klaweh. Tay, too tukay i kafaglutyu! 29 Nangyu alì fandam na fsamuk i nawayu gablà di gumwèyu i knaanyu na ninumyu. 30 Hae, du én i too fanngabal i dad to là gmadè Dwata, bay i Màyu di langit gmadè i kdee klidùyu. 31 Kabay ani i fye nimòyu, fdatahyu di nawayu i kagot Dwata, na blén di gamu i kdee dad klidùyu.”

I knun di langit (Matyu 6:19-21)

32 Man Dyisas, “Gamu dad mlalò deg, nang gamu likò balù ku là gamu dee, du i Màyu di langit, too kenen lehew fagin gamu di kagotan. 33 Fabliyu i dad knunyu, na banléyu i dad to landè. Na én kibòyu samtifun knunyu landè kalmo, dunan i knun landè ktin di langit. Na landè to gfusuk ditù du tmaku, na landè kanok gafalmo dun. 34 Hae, du ku nè gumnè i knabasyu, én sa gumnè i nawayu.”

I kafatlagad dad salig Dyisas di kasfuléan

35-36 Fadlug Dyisas tamdò, manan, “Fatlagad gamu di kasfulêgu, salngad i dad salig fatan i kasfulê i amula fdu di kasdeme. Di laan fa kel, lsakla i fye klaweh na mtam i salò, du fye di kbalan fusuk gatlagad ale gasil mukà i takab. 37 Too nun kafye gdawat i dad salig ku di kakel i amula, mukat ale. Na tulengu gamu i kaglutan, kiten dun tanlasan i klawehan, na fsudengan dad saligan, du kenen

i fkaan dale. 38 Na balù ku tngà butang ku demen too flafus kakelan, too nun kafye i dad salig i gatlagad di kakelan. 39 Kabay tooyu fandam ani, ku tagadè i mfun gumnè i bang kakel i to tmaku, fatlagad kenen du fye là gfusuk i to tmaku di gumnean. 40 Na salngad gamu, too gamu fatlagad, du agu, i dnagit Tingà To, kel di bang man nawayu ise fa bang kakelgu."

I dad salig gsalig na i dad là gsalig (Matyu 24:45-51)

41 Na smalek Fiter, manan, "Amu, alò di gami kè gutmulenam i fléd ani, ku demen di kdee dad to?"

42 Na man i Amuito Dyisas, "Simto i salig too gsalig na too fulung? Dunan i salig gufagot i amun i dademe dad saligan, du fye nalelan dale i knaanla ku tabang kablé dun. 43 Too nun kafye i salig di kakel i amun ku teenan kenen mimò i fimò kenen. 44 Tulengu gamu i kaglutan, ku ani teenan, fagotan i salig ani i kdee dad knunan. 45 Kabay, ku man i saligan ani di kton, 'A, mlo fa kulê i amugu,' na tanbuan fatduk i dademen dad salig, lagi na libun, na too kenen kmaan, minum, na flangal. Na ku én nimoan, 46 ani sa mkel di kenen. Samfulê i amun di bang i laan gadè dun, na laan fandam ku kel, na i kibò i amun kenen, toon fanlayam, du fakufan kenen di gaslok i dad to là faglut.

47 "Na nè i salig gmadè knayè i amun, bay laan fatlagad, na laan nimò knayè i amun, toon fatduk. 48 Kabay i salig là gmadè knayè i amun, na gamsalà, fanlayam, bay là too blat i flayaman. Nè i to banlé dee, dee fni di kenen, na nè i to dee fagot di kenen, too dee i fni di kenen."

I kasnang nawa nebe Dyisas di tah tanà (Matyu 10:34-36)

49 Na man Dyisas, "Salu agu dini du nun nebegu salngad i lifoh dminè di tah tanà ani. Na kayègu moon ku dminè nan. 50 Kabay nun bunyag dnawatgu, dunan i kaflayam fangu nagu. Na là manak i nawagu kel di kagdohò dun. 51 Ken man nawayu, én duengu salu dini di tah tanà du mebe agu ksasatu nawa, bay ise. Tulengu gamu, én duengu salu dini du mebe agu i kasbalétyu. 52 Hae, mdà di ksalugu dini, ku nun lime to di satu malay sbalét ale. Tlu mnang nawa i lwe, na lwe mnang nawa i tlu. 53 Snang nawa i dad lagi na màla, na i dad libun na yêla, na dad libun gnè na i tewela libun."

54 Na nun fa man Dyisas di dad to stifun déén, manan, "Ku nun teenyu labun fdu di gusdaf i duh, galyu man, 'Tafan mulen,' na glut, là mlo mulen sa. 55 Na ku lyaloyu nus sabnal, manyu, 'Too minit kadang,' na glut sa. 56 Tay, gamu dad to flingu! Fulung gamu meye i dad ilè di tanà na langit, kan ku là gamu fulung meye i dad ilè di bang ani gablà di deg?"

I kasafye i dad to sduen (Matyu 5:25-26)

57 Fadlug Dyisas tamdò, manan, "Na kan ku làyu fandam ku tan i fye nimò? 58 Kaflingenta dun, ku nun to dmuen ge, na neben ge di usay, funa gamu stulen du fye sulê di gusafyeyu di là gamu fa kel di ganlal, du fye laan ge fles blé di to mukum, du ken léan ge blé di fulis, na bnilanggùla ge. 59 Tulenta ge ani, silang ge galwà ku tatoo sikof bayadam i salaam."

13

I dad to là msal, mati

1 Na di bang én, nun dad to tmulen ku Dyisas gablà di dad to di banwe Galili tafafati Filat di lamla damsù di Dwata. Na i litèla masbool di litè i dad lmanaf dsùla. 2 Na man Dyisas di dale, "Man nawayu kè too blat fa i salà dad to én di salà i dademe dad to mdà di Galili, du bnanò ale di lamla damsù? 3 Là sa! Kabay tulengu gamu, ku là gamu msal na tmagak i sasè nimòyu, mati gamu salngad dale. 4 Na i dad sfalò walu dad to mati matkan i too mdatah gumnè di Silom, man nawayu kè too blat fa i salàla di salà i dademe dad to mnè di Dyérusalém? 5 Là sa! Kabay tulengu gamu, ku là gamu msal na tmagak dad sasè nimòyu, mati gamu salngad dale."

I fléd gablà di kayu fig landè bunge

6 Na kafnge én, tulenan dale i fléd ani, manan, "Kaflingenta dun, nun satu to, nun kayu fig tafulen di tanà i galan gumule grép. Satu duh mngabal kenen bunge di kayu ani, bay landè teenan. 7 Taman

manan di to mifat i fulen, ‘Tatlu fali i klogu mngabal bunge i kayu ani, na landè teengu. Nbekam du aloan falmo i tanà.’ 8 Kabay man i to mifat i fule, ‘Bayaam fa, balù alò fali ani, du funagu lanbud na fankahgu abunu. 9 Ku munge kadang di fali ani, too fye, bay ku là, na fanlesam fbek.’ ”

I kafgulê Dyisas satu libun di Duh Kaftud

10 Di satu Duh Kaftud i dad Dyu, tamdò Dyisas di satu gusatdòla. 11 Na nun libun déén tasfalò walu fali nun tdukan mdà di busaw. Bakug kenen, na talaan beg gafatlu tadag. 12 Na di kite Dyisas i libun ani, tlon kenen, na manan, “Tamgulê ge nan di tdukam.” 13 Na nagotan kenen, na tatì gafatlu tadag, na dnayenan Dwata.

14 Kabay i ganlal mebe di gal gusatdò, too kenen flabè du tafangulê Dyisas i libun ani di Duh Kaftud, na manan di dad to déén, “Nun nam duh di satu simana fakay ito mimò. Salu gamu dini di dad duh én ku mayè gamu mgulê, bay ise ku di Duh Kaftud.”

15 Kabay tmimel Dyisas kenen, manan, “Gamu i dad to alò flingu mimen Dwata! Làyu kè nteh i ikat i dad bakayu na dongkiyu, du fninumyu ale di Duh Kaftud. 16 Na i libun ani, kenen satu bel Abraham, na tasfalò walu fali taklo Satanas mikat kenen. Là kè fakay ku ntehgu ikatan di Duh Kaftud?”

17 Di kman Dyisas ani, too myà i dad to dmuen kenen, bay dademe dad to flinge, too ale lehew gablà di dad too fye galan nimò.

I fléd gablà i satu too tukay bnê (Matyu 13:31-32; Mark 4:30-32)

18 Na man Dyisas, “I tan gufasngadgu i kagot Dwata? Tan i fye guflingengu dun? 19 Flingengu di too tukay bnê fule satu to di tanaan. Tmabò i bnê ani, na mbaling bong kayu. Na smalal dad anuk di bnas di dad fangan.”

I fléd gablà di falnok fan (Matyu 13:33)

20 Na lêman smalek Dyisas, manan, “I tan fa guflingengu i kagot Dwata? 21 Flingengu di bulung falnok fan nwè i satu libun du bolan di tlu gantang arina, na too masbool na too lamnok.”

I lwe dalan nalék i dad to (Matyu 7:13-14, 21-23)

22 Na fles Dyisas magu salu di Dyérusalém, na slob kenen tamdò di dad malbang na dad malnak banwe di dalanan. 23 Na nun to smalek kenen, manan, “Amu, là kè dee to galwà di salàla?”

Na man Dyisas di dale, 24 “Too gamu fgal du fye gfusuk gamu di tukay bà takab salu di nawa landè sen du landè dademe dalan salu ditù. Na tulengu gamu, too dee to kadang tilew fusuk, bay là ale gfusuk. 25 Ku fkahta di gumnè, ku tatnakab kadang i to mfun dun, gtagak gamu tadag di lwà, na fakdo gamu, manyu, ‘E Amu, begam nukà gami i takab!’

“Kabay én timelan gamu kadang, manan, ‘Làgu gamu dilè, na làgu gadè ku nè i gumdàyu!’

26 “Na manyu kenen, ‘Kabay tagnè gami sgalak di ge, du kmaan gami na minum di safédam, na gal ge tamdò di banwemi.’

27 “Kabay man mfun i gumnè, ‘Tulengu gamu, làgu gamu dilè, na làgu gadè ku nè i gumdàyu! Fawag gamu di deg kdeeyu dad to mimò sasè.’

28 “Na di bang én too gamu mngel na kminggat i kifanyu mdà di klidùyu di kiteyu dad gutambulyu Abraham, Isaak, na Dyékob, na i kdee dad tugad Dwata tagfusuk di kagot Dwata, bay gamu gtagak di lwà. 29 Na nun fa dad to mdà di klamang banwe sudeng kmaan di bong fista di kagot Dwata, mdà di dad banwe di gusut i duh, na mdà di gusdafan, na mdà di gufdu i sabnal, na mdà di gufdu i timul. 30 Too glut, nun dad to gfulé di mduh ani, tambaling guna kadang, na nun dademe guna di mduh ani, mbaling gfulé kadang.”

I kalbong nawa Dyisas i dad to di Dyérusalém (Matyu 23:37-39)

31 Na di bang én, nun dad Farisi salu di ku Dyisas, na manla, “Gasil ge mdà salu di dademe banwe du mayè Harì Hérod mati ge.”

32 Kabay man Dyisas, “Mdà gamu salu
di ku Harì Hérod, én to gal mgaw, na tu-
lenyu kenen, funagu falwà dad busaw na
fgulê i dad to di mduh ani, na lêman fayah,
bay lwe ani, kafnge i nimògu. 33 Di mduh
ani na fayah fadlug agu di kagugu, na kel
di lwe ani, i kakelgu di Dyérusalém, du là
fakay fnati i tugad Dwata ku ise déén di
Dyérusalém.”
34 Na too mlidù nawa Dyisas gablà di dad
to di Dyérusalém, na manan, “E gamu dad
to di Dyérusalém, gamu dad to mati i dad
tugad Dwata, na tmudà batu kel di kfati i
dad saligan dekan di gamu! Tadee dulêgu
mayè samtifun gamu di ifatgu gambet i
anuk mliton santifunan i dad unsuyan di
dungan fafakan, bay là gamu mayè. 35 Na
taman tnagak nan Dwata i banweyu, na
silangyu agu lêman teen ku takel i bang
kmanyu, ‘Nun kafye di to salu dini mebe i
glal mdà di Amuito Dwata.’ ”

14

I kafgulê Dyisas satu lagi di Duh Kaftud

1 Di satu Duh Kaftud, salu Dyisas di
gumnè satu Farisi nun glal, du nlak kenen
kmaan ditù. Na too kenen tnanul i dad to.
2 Na nun satu lagi déén, balak i lawehan.
3 Na snalek Dyisas i dad Farisi na i dad gal
mubad dad flalò blé Dwata fagu di ku Mo-
sis, manan, “Fakay kè di dad flalò Dwata ku
fgulê i to nun tduk di Duh Kaftud, ku là?”
4 Kabay tatì ale fanak. Na nagot Dyisas
i to én, na fangulé an na fdaan mulê. 5 Na
snalek ale Dyisas, manan, “Ku nun tingàyu
ku demen bakayu i mtatek di mngalam sol
di Duh Kaftud gasilyu falwà ku là?”
6 Kabay là ale gamtimel.

I kafdanà i kto

7 Na nun teen Dyisas i dademe dad to
nlak déén malék i dad gusudeng i gal tagà
di dad to mdatah, taman nun tulenan satu
fléd, manan, 8 “Ku nun mlak ge di kasdeme,
nangam nalék i fye gusudeng i gal tagà i
dad mdatah to, du ken nun to kel, mdatah
fa di ge. 9 Du ku kel, ken salu di ge i to
mlak, na manan, ‘Blém i gusudengam di to
ani.’ Na baling ge myà du tabaling én tlas
gusudengam i gusudeng i dad to mdanà.
10 Kabay ku nun mlak ge, ani fye nimoam,
nalékam i gusudeng i dad to mdanà du fye
salu di ge i to mlak, na manan, ‘E Lew, mili
ge kun di fye gusudeng.’ Na fiten di kdee
dademem nlak, ge too mgafè. 11 Du balù
simto to fdatah i kton, fdanà sa kadang,
na balù simto to fdanà i kton, fdatah sa
kadang.”

I fye klak

12 Na man Dyisas di to mlak kenen,
“Ku mimò ge kakaan ku nun to nlakam
kmaan di safédam, nangam nlak i dade-
mem sgalak, i dad flanekam, i dademe
gakedam, ku demen i dademem saldan i
nun knun, ken mlak ale ge na gbalas ge di
klakam dale. 13 Kabay ku mimò ge fista, i
fye nlakam, dunan i dad to landè knun, i
dad to là gmagan magu, i dad kimay, na i
dad butè. 14 Na nun kafye gdawatam, du
balù làla ge gbalas, Dwata malas i kafye
nimoam di kték i dad to tlu.”

I fléd gablà di klak di bong fista (Matyu 22:1-10)

15 Na nun satu to di gukmaanla mlinge
i man Dyisas gine, na manan, “Too nun
kafye i to kmaan di fista nimò Dwata
kadang di kagotan di langit.”
16 Na tulen Dyisas fléd ani di to én,
manan, “Nun satu to mimò i bong fista,
na dee dad to nlakan. 17 Di kakel i duh i
fista, dekan i saligan du fye tnulen i dad to
tanlakan, ‘Salu gamu dini, du tagatlagad i
kdee.’
18 “Kabay i kdeela malibad i là ale gsalu
ditù. Man i tnanin, ‘Nun tanà bnayadgu, na
là fakay ku làgu nlauy. Begam nlifet i làgu
kagsalu di fista.’
19 “Na man i satu, ‘Nun gbayadgu sfalò
baka, na fan agu mdà du tilewgu ale fdaru.
Begam nlifet i làgu kagsalu di fista.’
20 “Na man i satu, ‘Falami agu mwè yaan,
taman là agu gsalu di fista.’
21 “Taman mulê i saligan, na tulenan i
kdee ani di amun. Na too flabè i amun,
na manan di saligan, ‘Faflal ge mdà salu
di dad karsada na dademe dad dalan di
syudad, na nebem dini i dad to landè knun,
dad là gagu, dad butè, na dad kimay.’
22 “Na di là mlo, takel i saligan, na
manan, ‘E Amu, tanimògu i kdee dekam,
bay nun fa gdè gusudeng.’

23 “Na man i amu di saligan, ‘Lêman ge
mdà salu di dad dalan di bulul, na toom
fsalu dini i dad to, fye fnò i gumnègu.
24 Kabay tulengu ge, landè balù satu di dad
to munagu nlak gamkaan i bong knaan
tafatlagadgu ani.’ ”

I to fakay mgimò satu to mlalò ku Dyisas (Matyu 10:37-38; 5:13; Mark 9:50)

25 Nun dee dad to magin ku Dyisas
magu, na meye kenen di dale, na manan,
26 “Ku nun to mayè magin deg, na là too
bong nawan deg, mdatah fa di kalbong
nawan maan, yéan, yaanan, dad ngaan,
dad flanekan, na balù kel di kton, là kenen
fakay mgimò satu gal mlalò deg. 27 Na balù
simto to là mebe i krusan na mlalò deg, là
kenen fakay mgimò satu gal mlalò deg.
28 “Kaflingenta dun, ku nun di gamu
mayè fdak i bong gumnè, én nimoan, fu-
nan fanak na fandam ku file filak i btasan
du fye gadean ku gablà filakan gafnge dun.
29 Hae, du ku laan funa fandam, di kafngen
fdak i lahanan, laan gafnge i gumnean, na
baling snilo kenen i kdee mite dun. 30 Na
manla, ‘I to ani, tambù kenen fdak i gumnè,
bay laan gafnge dun.’
31 “Salngad én, ku fkahta di harì fan sam-
fati satu harì nun lwe falò libu sundalun,
du funan fanak na fandam fye gadean
ku gmagan kenen misan dun, balù ku alò
sfalò libu i kenen sundalu. 32 Na ku man
nawan laan gmagan, dekan muna dad sali-
gan smitong i satu harì di sawag ale fa,
du fye stulen di gufyen fye là ale fles sfati.
33 Salngad én, là gamu fakay mgimò to
mlalò deg, ku làyu funa fandam na tnagak
i kdee dademe mabtas di gamu.
34 “I dad mlalò deg, ku làla agu fabtas
di kdee dademe knabasla, salngad ale di
kahì landè nem, du balù ku fye kahì, bay
ku talandè neman, landè kibò fahì dun
lêman. 35 Talandè gukmamu dun, balù bol
di abunu i tanà, là fakay, tatì bat nan i dad
to. Taman flinge gamu ku nun klingeyu!”

15

I fléd gablà di bilibili lana (Matyu 18:12-14)

1 Na di satu duh, i dad to gal mwè bayad
buhis na i dademe dad to gal mlafà i flalò
Dwata, stifun ale du flinge i tdò Dyisas.
2 Kabay i dad Farisi na i dad to gal tamdò
i dad flalò Dwata, too ale mugak, manla,
“I to ani, dnawatan i dad to gamsalà na
kmaan kenen di safédla!”
3 Na én duen tulen Dyisas satu fléd,
manan, 4 “Ku nun satu to di gamu mfun
mlatu bilibili, na baling lana i satu, tan
i nimoan? Tnagakan i syem falò syem
di gumtebla, du fanngabalan i lana kel di
kiten dun. 5 Na di kiten dun, too kenen
lehew, na tniangan mulê. 6 Di kakelan
di gumnean, tlon i dademen sgalak na i
dademen saldan, na manan dale, ‘Flehew
gamu magin di deg, du tateengu i bilibiligu
lana.’ 7 Na tulengu gamu, salngad én di
langit du bong klehew ditù mdà di satu to
gamsalà msal na tmagak i salaan, di syem
falò syem to matlu i landè kamula msal.”

I fléd gablà di mabtas filak lana

8 “Na ku nun libun mfun sfalò batù filak
too mabtas, na baling lana i satu, tan i ni-
moan? Laan kè gasil mtam i salò na fnune
i gumnean na toon fanngabal kel di kiten
dun? 9 Na di kiten, tlon i dademen sgalak
na i dademen saldan, na manan dale, ‘Fle-
hew gamu magin di deg, du tateengu i
filakgu lana.’ 10 Na tulengu gamu, salngad
én i klehew dad kasaligan Dwata di ksal
satu to gamsalà di salaan.”

I fléd gablà di tingà lana

11 Na fadlug Dyisas talù, manan, “Nun
satu to nun lwe tingaan lagi. 12 Na man i
twali di maan, ‘E Mà, blém deg nan deg alel
di knunam.’ Taman nalelan i knunan di
lwe dad ngaan.
13 “Di là file duh, fabli i twali kenen alel,
na neben i kdee gwean di mawag banwe,
na falmon di dee sasè nimò i landè guk-
mamu. 14 Na di kti kdee, nun kel bong
kbitil di klamang banwe gusalun, na too
kenen malima ditù. 15 Taman fusuk kenen
di nimò di satu to mnè di banwe én. Na
dekan kenen di nligon du fkaan dad sdean.
16 Na mdà di too sè kbitilan, kayean moon
kmaan i dad bunge kayu i galan fkaan di
dad sdè, bay landè mlé kenen balù i tan.
17 “Kabay fandaman i kagkahan, na
manan di kton, ‘I kdee dad tnaden Mà,
mlukas fa knaanla, bay deg, tafan agu mati

kbitilgu. 18 Fye fa ku mdà agu mulê di ku
Mà, na mangu di kenen, “Mà, tagamsalà
agu di Dwata na lêman di ge. 19 Talà agu
gablà tlo tingaam. Nimoam agu alò satu to
tnadenam.” ’
20 “Taman mdà kenen mulê di maan.
Kabay di mawag fa kenen, teen i maan, na
toon kenen kando. Na faflal kenen sadlu
smitong i tingaan, na lkafan na nalakan.
21 “Na man i tingaan, ‘Mà, tagamsalà agu
di Dwata na lêman di ge. Talà agu gablà tlo
tingaam.’
22 “Kabay tlo i maan dad saligan, na
manan, ‘Faflal gamu! Nebeyu dini i too fye
klaweh, na falsakyu kenen. Fnalsakyu ke-
nen tising na tnalumfàyu. 23 Nwèyu i tingà
baka tafabù, na tnatêyu. Mimò ito fista, na
too ito flehew, 24 du i tingàgu ani gambet
mati, bay ani, talêman mto! Gambet talana,
bay ani, talêmangu teen!’ Taman tambù ale
too flehew.
25 “Na di slà ani, ditù fa i tingaan twege
di nligola. Na di kuléan, di kagdadongan di
gumnè, lingen i lingag, na teenan i dad to
sayew. 26 Taman tlon satu di dad saligla,
du snalekan di kenen ku tan i nimòla. 27 Na
man i salig, ‘Tamulê i twalim, na taftatê
maam i tingà baka tafabù, du tasamfulê i
twalim na fye kagkahan.’
28 “Kabay baling kenen flabè, na laan
mayè fusuk di gumnè. Taman lamwà
i maan na fakdo di kenen fye fusuk.
29 Kabay én timelan maan, ‘Fadé fan-
damam, tafile fali klogu mimò dini na di
kdee dekam deg slamegu nimen, bay laam
lmen mlé deg balù satu tingà kambing du
tnatêgu fye nun klehewgu dmeme i dad de-
megu sgalak. 30 Kabay kakel i satu tingaam
tafalmo i knunam dmeme i dad sasè libun,
balingam tnatê kenen i tingà baka tafabù.’
31 “Na man i maan, ‘E Tò, tagnè ge mnè
dini di safédgu, na i kdee dad knungu slame
ge mfun dun. 32 Kabay too mabtas ku
mimò ite fista na flehew ite du gambet
tamati i twalim, bay talêman mto. Gambet
talana, bay ani talêmanta teen.’ ”

16

I fléd gablà di salig fulung meye i knean di fulé duh

1 Na lêman nun tulen Dyisas satu fléd
di dad to mlalò kenen, manan, “Nun
satu to too bong knunan, na nun saligan
gufagotan dun. Na di satu duh, nun lingen
na tabaling falmo saligan i knunan. 2 Di
kgadean dun, fatlon i saligan, na snalekan
kenen, manan, ‘Tan i lingegu ani gablà di
ge? Blém di deg i gugsulat gablà di kagotam
i knungu, du làgu nan fagot ge.’
3 “Na man i salig di kton, ‘Tan i kibògu
nan du falwà agu i amugu? Làgu gagan
mimò i blat du mlungay agu na myà agu
mni. 4 A, tagadègu ku tan i fye nimògu
du fye balù ku falwà agu, knean nun dad
demegu sgalak fyak deg di gumnèla.’
5 “Én nimoan, katedan i kdee dad to
gamguteng di amun man satu dale. Kakel
i satu, snalekan kenen, manan, ‘File
utengam di amugu?’
6 “Na man i to én, ‘Mlatu lata i fngalo.’
“Na man i salig, ‘Ani gugsulat i utengam.
Gasil ge sudeng dini, na sulatam déén alò
lime falò lata.’
7 “Na lêmanan snalek i satu, manan, ‘Na
ge, file utengam?’
“Na man i to én, ‘Mlibu been mse.’
“Na man i salig, ‘Ani i gugsulat i
utengam. Sulatam alò walu latu.’
8 “Di kaklinge i amun gablà di nimoan,
dnayenan i salig mlangong di kfulungan
meye kfagu i nimoan. Hae, du mdatah
kfulung i dad to là faglut di Dwata di kibòla
i dademela to mnè di tah tanà ani, di kfu-
lung i dad to Dwata. 9 Taman tulengu gamu
ani, fandamyu i knèyu di fulé duh. Gnami-
tyu i knunyu di ktabeng i dad to, fye nun
kamdo gamu, na balù ku tamti i knunyu,
dnawat gamu di gumnè landè gusenan.
10 “Balù simto to gsalig di tukay, lêman
gsalig di bong. Na balù simto to là gsalig
di tukay, là lêman gsalig di bong. 11 Taman
ku là gamu gsalig di kagotyu i knun di tah
tanà, simto kè smalig di gamu i glut knun
ditù di langit? 12 Na ku là gamu gsalig
magot i knun dademe to, simto mlé gamu
knun di langit?
13 “Landè kibò flifan di lwe amu, du ku
lwe amu satu to, knangan nawa i satu, na
kandon i satu, ku demen nimenan i satu,
na dnuenan i satu. Ku too bong nawayu

knun, làyu gimen Dwata du landè kibò flifan di lwe."
14 Na mlinge i dad Farisi i kdee man
Dyisas ani, taman snilola kenen, du too
bong nawala filak. 15 Kabay manan di dale,
"Gamu i dad to mayè mimò fye di kite i
dad to, bay gadè Dwata i mnè di nawayu.
Na i nimò too mabtas di dad to, baling too
knang Dwata.
16 "Kel di bang Dyan Gal Munyag, én alò
gal tdò, dunan i dad flalò blé Dwata fagu di
ku Mosis na i sulat dad tugadan di muna
fa. Kabay tambù Dyan tamdò i Fye Tulen
gablà di kagot Dwata, na mdà di kaklinge
dad to dun, too ale fgal du fye gfusuk ale.
17 Kabay mlal fa magwè i langit na tanà,
di kagwè balù tukay gsulat di dad flalò blé
Dwata.
18 "Ku fkahta di lagi mkah i yaanan
na lêman mwè satu libun, tagamsalà du
nlafaan i muna yaanan. Na salngad i lagi
mwè libun takah i yaanan, gamsalà kenen
du nlafaan muna yaan i libun nwean."

I to nun bong knun na Lasarus

19 Na talù fa Dyisas, manan, "Nun satu
to nun bong knun gal kamlaweh i too fye
baweh na too mabtas, na too fye knaanan
kat i duh. 20 Na nun satu lagi landè knun
dnagit ku Lasarus, gal filè mdadong di gu-
fusuk i labat di gumnè i to nun bong knun
ani. Nun dad seey klamang lawehan. Na
milè kenen déén, 21 du ken gamkaan kenen
balù alò dad samel tatek mdà di lamisa
gukmaan i to nun bong knun. Too sasè
kagkahan du balù i dad ayem gal salu di
kenen na dmilà i dad seeyan.
22 "Là mlo mati i to landè knun, na nebe
kenen dad kasaligan Dwata ditù di lan-
git safèd Abraham. Kafnge én, mati i to
bong knun na lbang, 23 bay én gukelan
di banwe dad mati dnagit Hadis, na too
maflayam kenen déén. Taman lngalà ke-
nen na teenan Abraham di gumawagan,
na ditù Lasarus di safèdan. 24 Na tlon Abra-
ham, manan, 'E Màgu Abraham, begam
agu kando, na dekam Lasarus lamnab i
tukè tnaloan di yéél, du fye fnatdakan i
dilàgu, du fatno dun, du too sè kaflayamgu
di lifoh ani.'
25 "Kabay man Abraham, 'A Tò, fan-
damam kneam di tah tanà. Too malami
nawam di kdee fye, bay Lasarus, too kenen
maflayam di dee gnagun. Kabay ani, too
maglala Lasarus, bay ge, too maflayam.
26 Na ise alò én, bay nun bong kbe gableng
gito, du fye landè gifal mdà dini salu déén
di ge, na landè gifal mdà déén salu dini di
gami.'
27 "Na man i to én, 'Mà, ku én i kagka-
han, begam dek Lasarus samfulê di gumnè
màgu, 28 du nun lime dad flanekgu lagi ditù.
Fye ku began ale fanngewe du fye là ale
gsalu di banwe gumaflayam ani.'
29 "Kabay man Abraham, 'Tanun di dale
i dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis na i
sulat dad tugad Dwata, fye ku fanlingela i
manla.'
30 "Na man i to én, 'Là sa, Màgu Abraham,
là gablà én! Kabay ku nun to mték mdà di
fati tmulen dale, msal ale!'
31 "Kabay man Abraham, 'Ku là ale mi-
men i man Mosis na i dad tugad Dwata, là
ale mgebe balù nun mték mdà di fati.' "

17

I kgebe di salà
(Matyu 18:6-7, 21-22; Mark 9:42)

1 Kafnge én, talù Dyisas di dad mlalò
kenen, manan, "Too glut nun dee kel
gamgebe i dad to di salà, bay magakdo i to
gumdà i dademela dad to gamsalà, du too
kenen fanlayam kadang. 2 Fye fa ku mgikat
i lialan i bong giling batu, na bat kenen di
mahin, di laan fa mgebe di salà balù satu di
dad to mdanà. 3 Taman too gamu fgeye!
"Ku gamsalà i dademem, nngakam, na
ku msal kenen, nlifetam i salaan. 4 Balù ku
fitu dulê kenen gamsalà di ge di sduh, na
ku fitu dulê salu di ge, na manan, 'Msal agu
di salàgu di ge, begam nlifet,' na nlifetam
sa."

I bong gnagan i tukay kafaglut

5 Na talù i dad galan dek di ku Dyisas,
manla, "Amu, tananuam i kafaglutmi."
6 Na man i Amu, "Balù ku tukay i kafaglu-
tyu salngad kalbong i satu too tukay bnê
mustasa, gaganyu man di bong kayu ani,
'Magdot ge, na tmabò ge ditù di mahin!' na
nimenan gamu sa."

I nimò i dad lifan

7 Fadlug Dyisas talù, manan, “Ku nun
satu di gamu nun lifanan dmaru ku demen
mifat i bilibili, na ku kel kenen fdu di gu-
mimoan, tan i manyu di kenen? Nlakam
kenen kè gasil sudeng na kmaan? Là. 8 Én
galyu man di kenen, ‘Mimò ge knaangu
flabi, na mili ge du munung deg klogu
kmaan na minum, na kafnge én, ge nan
kmaan na minum.’ 9 Mlé gamu fye dé
di lifanyu, du nimenan i dad dekyu? Là
sa, du én i kenen nimò. 10 Salngad én
gamu, ku tagimòyu i kdee dek Dwata gamu,
manyu, ‘Gami dad lifan too mdanà, na alò
én nimòmi i gami alel nimò.’ ”

I sfalò to tanfig fangulê Dyisas

11 Na di kagu Dyisas salu di Dyérusalém
magu kenen di bleng i dad banwe Saméria
na Galili. 12 Na di kakelan di satu banwe,
nun sfalò lagi tanfig smitong kenen, bay
tadag ale di gumawagan, 13 na tamlo
ale, manla, “E Dyisas, Amu, begam gami
kando!”
14 Na di kite Dyisas dale, manan, “Mdà
gamu. Fiteyu i lawehyu di dad bà di
Dwata.”
Na di dalanla salu ditù, tamgulê ale.
15 Na di kite i satu tamgulê kenen, sam-
fulê kenen di ku Dyisas, na toon falbong i
taluan dmayen Dwata. 16 Na lkuad kenen
di muna Dyisas du too mlé fye di kenen.
Na lagi ani ise kenen Dyu, bay to mdà di
Saméria.
17 Na man Dyisas, “Sfalò lagi tamgulê.
Tanè i syem? 18 Landè dademe dé samfulê
dmayen Dwata, alò i to ani mdà di mahal
banwe?” 19 Na talù Dyisas di to én, manan,
“Tadag ge na fles ge. Mdà di kafaglutam
tamgulê ge.”

I kakel i kagot Dwata (Matyu 24:23-28, 37-41)

20 Na nun dad Farisi smalek ku Dyisas
kilen i kakel i kagot Dwata. Tmimel Dy-
isas, manan, “I kakel kagot Dwata, laito
teen dun, 21 na landè to fakay mangman,
‘Neyeyu tadini kagot Dwata,’ ku demen ‘E
tadéén sa.’ du i kagot Dwata déén di lam
nawa i dad to.”
22 Na kafnge én, talù Dyisas di dad
mlalò kenen, manan, “Nun duh kadang,
tooyu kayè ku teenyu i kasfulêgu, agu i
dnagit Tingà To, bay là, du ise fa bangan.
23 Na nun dad to kadang, manla di gamu,
‘Neyeyu ditù kenen,’ ku demen, ‘Dini ke-
nen,’ bay nangyu ale lalò, 24 du i kasfulêgu,
agu i dnagit Tingà To, gambet i silà mag-
tuyal i klamang langit mdà di gusut i duh
kel di gusdafan. 25 Kabay di là fa kel i
duh atù, funagu tnayud i dee kaflayam na
knagol agu i dad to di bang ani.
26 “I kagkah i dad to di kasfulê i dnagit
Tingà To, salngad i kagkah dad to di bang
Nowa. 27 Kmaan ale na minum, na mwè
yaan, na fwèla yaan dad ngàla kel di duh
kfusuk Nowa di bong awengan. Na kel i
dunuk mlimas i kdee dad to di bang én.
28 “Salngad kagkah i dad to di bang Lat.
Fadlug ale kmaan, minum, sbayad, mla, na
fdak dad gumnè, 29 bay di duh ktagak Lat
i banwe Sodom, i kdee dad to gtagak déén
mti mati mdà di kfulen Dwata i lifoh na
sandawà mdà di langit.
30 “Gambet ani kagkah i dad to kadang
di kasfulêgu, agu i dnagit Tingà To. 31 Di
duh én, ku nun to déén di lwà, nang
fusuk di gumnean du mwè i knunan. Na
i to mimò di nligon, fye ku nang kenen
mulê. 32 Fandamyu i mkel di yaan Lat, du
mbaling kenen kahì di kfaléan di banwe
tnagakla. 33 I dad to fabtas i nawala,
knean mati. Kabay i dad to fabtas i
klalòla deg balù mati, nun nawala landè
sen. 34 Tulengu gamu, di butang kakelgu
kadang, nun lwe to sadfél milè, na satu
nwè, bay satu mtagak. 35 Nun lwe libun
gmiling, na satu nwè, bay satu mtagak. (
36 Nun lwe to di nligo, na satu nwè, bay satu
mtagak.)”
37 Na smalek i dad gal mlalò kenen,
manla, “Amu, tanè gumgimò ani?”
Na tmimel Dyisas fagu di fléd, manan,
“Ku nè gugilè i mati, déén sa gustifun i dad
wak du knaanla.”

18

I fléd gablà di libun balu na i to mukum

1 Na nun fléd tulen Dyisas dale du fye
tdoan ale i kabtas ku fadlug ale gal dmasal
na nang flungay nawa. 2 Manan, “Di satu
banwe nun to mukum landè klikoan di
Dwata, na landè afean i dad to. 3 Na nun

satu libun balu déén gal salu di kenen du fakdo, manan, ‘Nsenam agu di kasfalami i to dmuen deg.’
4 “Di tnanin là mayè tmabeng i to mukum, bay di mlo nan, manan di kton, ‘Balù landè klikògu Dwata na landè afègu dad to, 5 nsengu libun ani du toon agu snamuk, du ku làgu kenen tnabeng, laan tlag samfulê smamuk deg kel di kaglukasgu!’ ”
6 Na fadlug talù i Amuito Dyisas, manan, “Balù ku là matlu i to mukum ani, tooyu fandam i manan. 7 Ku i sasè to ani tmabeng, là kè nsen Dwata i dad ton fakdo di kenen mduh na butang? Laan sa fganggà i tabengan dale. 8 Tulengu gamu, toon faflal msen dale. Kabay knean, kadang di kasfulêgu di tah tanà ani, file nan alò i dad to smalig di deg, agu i dnagit Tingà To?”

I fléd gablà di Farisi na i to mwè bayad buhis

9 Na tulen Dyisas i fléd ani di dad to smalig di fye nimòla, du man nawala matlu ale, bay balingla fdanà i dademela to. 10 Manan, “Nun lwe to salu di Bong Gumnè Dwata du dmasal, satu Farisi na satu to gal mwè bayad buhis. 11 Na tadag i Farisi di muna na dmasal, manan, ‘E Dwata, mlé agu fye di ge, du là agu salngad i dademe dad to gal tyan, na mlangong, na mlafà i yaanla, na là agu gambet i to gal mwè bayad buhis atù. 12 Gal agu fwasa lwe dulê di satu simana, na blégu di ge i gasfalò alel di kdee gwègu.’
13 “Kabay i to gal mwè bayad buhis, tadag kenen di gumawagan, na balù lngalà di langit, là, bay ntungan kfen mdà di bong kliduan, na dmasal di Dwata, manan, ‘E Dwata, begam agu kando, du agu satu to too gamsalà!’
14 “Na tulengu gamu i kaglutan, di kulê i to msal ani, matlu kenen di kite Dwata, bay i satu, là, du balù simto to fdatah i kton, fdanà sa kadang, na balù simto to fdanà i kton, fdatah sa kadang.”

I kdawat Dyisas i malnak dad ngà (Matyu 19:13-15; Mark 10:13-16)

15 Nun dad to mebe balù i too malnak dad ngàla di ku Dyisas du fye nagotan ale na dnasalan. Kabay di kite i dad mlalò kenen i nimòla, nngakla i dad to mebe i dad ngà. 16 Kabay tlo Dyisas i dad ngà di kenen, manan, “Falohyu dad ngà salu di deg, na nangyu ale fnang, du ku simto to nun ksalig salngad i dad ngà ani, gakuf ale di kagot Dwata. 17 Tulengu gamu i kaglutan, ku i ksalig i satu to là salngad di dad ngà ani, là kenen gakuf di kagot Dwata.”

I ganlal nun bong knun (Matyu 19:16-30; Mark 10:17-31)

18 Nun satu ganlal i dad Dyu smalek ku Dyisas, manan, “E To Tamdò, too ge tlu to, taman ani snalekgu di ge, tan i nimògu fye gfungu i nawa landè sen.”
19 Na man Dyisas di kenen, “Kan ku manam agu tlu to? Alò satu to tlu, dunan Dwata. 20 Tagadeam i dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis i gman, ‘Nang ge mlafà yaanam, nang ge manò, nang ge tmaku, nang ge tmulen kéng di gususay, na mafè ge i maam na yéam.’ ”
21 Na man i ganlal, “Tanimengu i kdee dad flalò én mdà fa di gutukaygu.”
22 Kaklinge Dyisas ani, manan, “Kabay nun satu gukulangam. Mdà ge, na fablim i kdee dad knunam, na blém i bayadan di dad to landè. Na fagu déén nun bong knun gfunam di langit. Kafnge én, samfulê ge na mlalò ge deg.”
23 Kabay di kaklinge i ganlal i man Dyisas, mbaling kenen too mlidù du too bong knunan.
24 Di kite Dyisas i kliduan, manan di kenen, “Too malima kagfusuk i to nun bong knun di kagot Dwata. 25 Glut ani, malima fusuk i bong lmanaf kamél di sol i dalum, bay malima fa i satu to nun bong knun fusuk di kagot Dwata.”
26 Na smalek i dad to mlinge dun, manla, “Ku glut én, simto fakay galwà?”
27 Kabay man Dyisas, “Nè i là gagan i dad to, gagan Dwata.”
28 Na man Fiter, “Neyem gami, tatnagakmi i kdee du mlalò gami ge.”
29 Na man Dyisas di dale, “Tulengu gamu i kaglutan, ku nun to tmagak i gumnean, ku demen i yaanan, ku demen dad flanekan, ku demen dad tuan, ku demen dad ngaan du mdà di klaloan kagot Dwata,

30 too matnù fa i kdee gdawatan di bang ani
di gtagakan, na gdawatan fa nawa landè
sen di fulé duh."

I gatlu dulê Dyisas fgadè gablà di kfatin
(Matyu 20:17-19; Mark 10:32-34)

31 Na santifun Dyisas i sfalò lwe to gal
mlalò kenen, du manan di dale, "Flinge
gamu, du ani salu ito di Dyérusalém, na
ditù gugdohò i kdee tagsulat i dad tugad
Dwata gablà di deg, agu i dnagit Tingà To.
32 Bléla agu di agot i dad to ise Dyu, na
toola agu snilo, na fyà, na dnulàla agu, 33 na
bnadasla, na flesla agu fnati. Kabay di
gatlun duh, mték agu mdà di fati."
34 Kabay là gamlabat i dad gal mlalò ke-
nen i manan. Gbuni di dale i gumtatekan,
na làla gadè dun.

I kafgulê Dyisas i to butè
(Matyu 20:29-34; Mark 10:46-52)

35 Na di kagdadong ale Dyisas di tukay
lunsud Dyériko, nun lagi butè sudeng di
kilil i dalan du mni. 36 Na di kaklingen
i lduk i kdee dad to magu mlius déén,
snalekan ku tan i mkel. 37 Na manla, "Dy-
isas mdà di Nasarét i magu dini."
38 Na tamlo kenen, manan, "E Dyisas, Bel
Harì Dabid, begam agu kando!"
39 Na i dad to di muna, nngakla kenen,
na manla kenen fanak, bay baling matnù
kakitan, manan, "Bel Harì Dabid, begam
agu kando!"
40 Na tlag Dyisas magu, na dekan ale
mebe i to butè di kenen. Di kagdadongan,
smalek Dyisas, manan, 41 "I tan kayeam
nimògu di ge?"
Na man i to butè, "Amu, kayègu ku beg
agu mite."
42 Na man Dyisas di kenen, "Mite ge sa.
Mdà di kafaglutam mgulê ge." 43 Na mite
sa kenen, na fles magin ku Dyisas, na toon
dnayen Dwata. Di kite i dad to i nimò
Dyisas ani, too ale dmayen Dwata.

19

Dyisas na Sakiyus

1 Na takel Dyisas di lunsud Dyériko, na
fles magu déén. 2 Na nun satu lagi déén
dnagit ku Sakiyus. Kenen i satu ulu i dad to
gal mwè bayad buhis blé di banwe Roma,
na too bong knunan. 3 Kayean teen ku
simto Dyisas, bay landè kiboan du fukal
kenen, na too sgat i dad to. 4 Taman faflal
kenen sadlu muna di dad to, na mkef di
satu bong kayu dnagit sikomoro, du fye
teenan Dyisas, du én i dalan Dyisas magu.
5 Na di kagdadong Dyisas di kayu gumkef
Sakiyus, lngalà kenen, na manan di kenen,
"Sakiyus, gasil ge mnaul, du mnè agu di
gumneam duh ani." 6 Taman faflal kenen
mnaul, na too kenen lehew fyak ku Dyisas
di gumnean.
7 Kabay i dad to mite i nimò Dyisas, too
ale sungag, manla, "Tay, tlang kenen di
gumnè i to too gamsalà!"
8 Na Sakiyus, tadag kenen, na manan di
Amuito Dyisas, "Amu, ani blégu kagatngà i
kdee knungu di dad to landè. Na ku nun
to glangonggu, fulêgu fat dulê i kalbong
gwègu di kenen."
9 Na man Dyisas di kenen, "Di duh ani,
takel i kagalwà di dad to di gumnè ani
du ge nan i too glut bel Abraham mdà di
kafaglutam di deg! 10 Na agu, i dnagit
Tingà To, i duengu salu dini di tah tanà, du
fanngabalgu i dad to lana di Dwata du fye
falwàgu di dad salàla."

I fléd gablà di salig i harì
(Matyu 25:14-30)

11 Na fadlug flinge i dad to ku Dy-
isas, taman tnulenan ale satu fléd, du too
mdadong kenen di Dyérusalém, na man
nawa i dad to, i kakella déén i katbù kagot
Dwata. 12 Man Dyisas, "Nun mdatah to salu
di satu mawag banwe du fye mgimò kenen
harì ditù, na kafngen mgimò harì, samfulê.
13 Di laan fa mdà, tlon sfalò di dad saligan,
na banlén ale filak, man mlatu di kat satu
dale. Na manan di dale, 'Fngàyu i filak ani
kel di kasfulêgu.'
14 "Kabay i dademe to mnè di banwe
gumdaan, too mnang nawa kenen, na
dekla dad to mlalò kenen, du manla, 'Là
gami mayè ku i to ani mgimò harì magot
gami.'
15 "Kabay knean mgimò kenen harì
magot dale, na samfulê. Kakelan déén,
fatlon i dad salig gumlén filakan du fye
gadean ku file tingà i filakan.

16 “Kakel i tnanin, manan, ‘Amu, i mlatu
fagotam deg, tamngà mlibu.’
17 “Na man i harì di kenen, ‘Too fye ni-
moam! Too ge fye salig. Na du too ge gsalig
di tukay fagotgu ge, taman fagotgu ge sfalò
syudad.’
18 “Na kel i galwe salig, na manan, ‘Amu,
i mlatu fagotam deg, tamngà lime latu.’
19 “Na man i harì di kenen, ‘Fagotta ge
lime syudad.’
20 “Na kel i satu salig, manan, ‘Amu, ani
i mlatu filak fagotam deg. Tafnungasgu
lasulu na busekgu. 21 Hae, du likò agu ge,
du too ge labè. Galam nwè i ise ge nfun, na
kantum i ise ge fule.’
22 “Na man i harì di kenen, ‘I gmanam én i
gugmadè gablà ge fanlayam, du too ge sasè
salig. Gadeam too agu labè, na galgu nwè
i ise deg nfun, na kantugu i ise deg fule.
23 Na kan ku laam fkah filakgu di bangku
gal gufngà filak, du fye di kulêgu, di kwègu
dun, nun tingaan?’
24 “Na man i harì di dad to tadag déén,
‘Nwèyu i filak di kenen, na bléyu di salig i
nun mlibu filak.’
25 “Na manla di kenen, ‘Kabay Amu, tam-
libu sa i filakan!’ ”
26 “Na manan, ‘Tulengu gamu i kaglutan,
ku simto gsalig di fagotgu kenen, tananùgu
i fagotgu. Kabay ku simto là gsalig, balù i
tukay tafagot kenen, nawì sa. 27 Na gablà di
dad to dmuen deg, i là mayè ku agu i harìla,
nebeyu dini, na fnatiyu ale di munagu!’ ”

I sangal kagu Dyisas di Dyérusalém (Matyu 21:1-11; Mark 11:1-11; Dyan 12:12-19)

28 Na kafnge Dyisas tmulen i fléd ani,
fadlug ale salu di Dyérusalém, na Dyisas
i muna. 29 Kagdadongan di dad banwe
Bétfagi na Bétani, di dungan i bulul dnagit
Olibét, dekan muna lwe dad gal mlalò ke-
nen, na manan, 30 “Fles gamu di banwe
sen munaito. Kakelyu ditù, nun teenyu
satu nati dongki ikat landè to lmen smakay
dun. Nbelyu ikatan, na nebeyu dini. 31 Ku
nun to smalek gamu, na manan, ‘Kan ku
nbelyu i ikat nati én?’ ani manyu kenen,
‘Nun gukmamu i Amu dun.’ ”
32 Na tamdà i dad to dekan, na kakella
déén, teenla i kdee gman di dale gine. 33 Na
di kbella ikat i nati, man i mfun, “Kan ku
nbelyu ikat nati én?”
34 Na tmimel ale, manla, “Nun gukmamu
i Amu dun.” 35 Na nebela i nati di ku Dyisas,
na nafidla i dademe klawehla, na fsakayla
kenen. 36 Di slengan magu, mbel i dad to
dademe klawehla di dalan gumagun, du
fitela afèla kenen.
37 Kagdadongan di Dyérusalém di guma-
sol i dalan mdà di bulul Olib, too lehew i
dee dad to gal mlalò kenen, na tambù ale
falbong i talùla dmayen Dwata mdà di kdee
tnikeng tamgimò Dyisas i tateenla, manla,
38 “Too nun kafye i harì salu dini mebe i glal
i Amuito Dwata.
Nun ktanak nawa fdu di langit blé
Dwata di dad to.
Dnayenito Dwata i too mdatah!”
39 Na nun dad Farisi gbol di dee dad to
déén. Talù ale di ku Dyisas, manla, “To
Tamdò, nngakam i dad gal mlalò ge, du
nlafàla Dwata di kdayenla ge!”
40 Kabay tnimelan ale, manan, “Tulengu
gamu, ku fnanggu ale, baling mkit i dad
batu dmayen deg.”
41 Di kagdadong Dyisas di Dyérusalém,
na di kiten dun, too kenen mngel mdà di
bong kakdon i dad to déén. 42 Na manan,
“Mulà moon gadèyu, balù duh ani, i gamlé
ktanak nawa, bay làyu gadè du tagbuni di
gamu. 43 Du nun duh kel kadang, na i dad
dmuen gamu, nlibutla labat i syudadyu,
na i dad sundalula, sanlibutla gamu fye
landè gugalwàyu. 44 Fnatila gamu di lam
i syudadyu, balù kel di dad ngàyu. Na
di kdee dad gumnè, landè balù satu batu
gtagak di gugkahan, du mti malbà, du làyu
dilè ku ani i duh kakel Dwata di gamu du
falwà gamu!”

I nimò Dyisas di Bong Gumnè Dwata (Matyu 21:12-17; Mark 11:15-19; Dyan 2:13-22)

45 Na fusuk Dyisas di Bong Gumnè
Dwata, i gal gumangamfù dad Dyu, na
ndalan lamwà i dad to fabli déén. 46 Na
manan di dale, “Tagsulat di Tnalù Dwata,
manan, ‘Én gukmamu i Gumnègu gal
gudmasal,’ bay tabalingyu nimò gumnè i
dad to tmaku!”
47 Na klit i duh tamdò Dyisas di Bong
Gumnè Dwata. Kabay i dad ulu i dad bà di

Dwata, na dad tamdò i dad flalò blé Dwata
fagu di ku Mosis, na dademe tua gal mebe
i dad Dyu mayè mati kenen, 48 bay balù
fanngaballa i kfagu, landè mgimòla, du i
dad to too mayè flinge i kdee tdoan.

20

I salek gablà di gumdà i glal Dyisas (Matyu 21:23-27; Mark 11:27-33)

1 Di satu duh, sleng Dyisas tamdò na
tmulen i Fye Tulen gablà di kagot Dwata
di Bong Gumnè Dwata, fdadong di kenen
i dad ulu i dad bà di Dwata, na i dad tamdò
i dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis, na
i dademe tua gal mebe i dad Dyu, 2 na
manla, "Tulenam gami i kaglutam mimò i
kdee nimoam, na simto mlé ge glal."
3 Na tmimel kenen, manan, "Nun
snalekgu gamu funa. Tulenyu deg sa kun,
4 nè i gumdà glal Dyan munyag? Mdà di
Dwata, ku demen mdà di to?"
5 Na stulen ale ku tan timella, manla,
"Tan i timelito? Ku manito, 'I glalan mdà di
Dwata,' snalekan ito, 'Kan ku làyu fnaglut
i manan?' 6 Kabay ku manito, 'Mdà di dad
to,' kdee dad to tmudà gito batu, du toola
fnaglut Dyan satu tugad Dwata."
7 Taman ani timella, manla, "Làmi gadè
ku nè gumdà i glal Dyan."
8 Na man Dyisas di dale, "Na, làgu
tulen gamu ku nè gumdà i glalgu mimò i
nimògu."

I guflingen Dyisas i dad ganlal di kafaglut di dad to magot i fule (Matyu 21:33-46; Mark 12:1-12)

9 Na fadlug Dyisas talù, na tulenan i dad
to fléd ani, manan, "Nun satu to mule i dad
walad dnagit grép di tanaan. Na kafnge én,
fagotan i dad fulen di dademe to, du salu
kenen di satu banwe, na mlo kenen déén.
10 Na di bang ktaga dad bungen, nun dekan
satu saligan salu di dad to magot dun, du
fwean kenen alel. Kabay i dad to fagotan
dun, balingla bnunal i saligan, na dekla
kenen mulê, bay landè febela kenen. 11 Na
lêmanan dek satu saligan salu ditù, na lêla
kenen bnunal, na toola fa fyà. Na kafnge
én, fasfulêla, na landè geben. 12 Na lêmanan
dek i gatlun. Kakelan ditù sneeyla kenen,
na batla ditù di lwà i gumule i amun.
13 "Kafnge én, man i mfun fule, 'Tan i
kibògu ani? A, fye ku dekgu tingàgu, i toogu
kando. Kenen kè i nafèla!'
14 "Kabay kantola teen i tingaan, stulen
ale, manla, 'Ani sa tingà mfun fule. Ke-
nen mfun kadang, taman fnatiito du fye di
kfati maan, gito gamfun i fule.' 15 Taman
kanfèla, na ditù gumbatla kenen di lwà i
gumule i maan, na flesla fnati."
Na smalek Dyisas, manan, "Tan dé kibò
mfun fule i dad to gufagotan dun? 16 Én
nimoan, salu ditù na fnatin kdeela, na
fagotan di dademe dad to."
Na di kaklinge i dad to ani, glabatla i
gumtatekan, na manla, "Tay, fye ku là
gdohò ani."
17 Kabay meye Dyisas di dale, na manan,
"Ku là gdohò ani kadang, tan kè man
Dwata di Tnaluan i gman,

'I batu too knang i dad to fdak i gumnè,
du di dale fandam landè gukmamu
dun,
én baling i batu too mabtas di kdee.'*

18 Na ku simto gdauf di batu ani, tfò dad
tulanan, bay ku simto tankan i batu, tatì
mluna."

I salek gablà di bayad buhis (Matyu 22:15-22; Mark 12:13-17)

19 I dad to gal tamdò i dad flalò blé Dwata
fagu di ku Mosis, na i dad ulu i dad bà di
Dwata, glabatla ale gugtadè i fléd Dyisas
gine, taman mngabal ale kfagu kamfè ke-
nen di bang én, bay làla mgimò dun du likò
ale i dad to.
20 Taman toola tnanul Dyisas, na nun
dad to tnadenla fye tmanul kenen. Flingu
ale fye, bay i toola kayè kamfè kenen
ku nun manan fakay gudmalam kenen,
fye bléla di agot dad ganlal i gubirnador.
21 Taman man i dad to flingu di kenen,
"To Tamdò, gadèmi ge satu to là tmulen
kéng, na landè to nungulam, du too glut i
tdoam gablà di knayè Dwata di kdee dad
to. 22 Taman nun snalekmi ge. Fakay dé
di flalò blé Dwata fagu di ku Mosis ku mlé
gami bayad buhis di ku Sisar, i gumdatah
di banwe Roma?"

* **20:17** Salmo 118:22

23 Kabay gadè Dyisas i salekla alò dalanla
mawel kenen, taman manan, 24 "Fiteyu
deg satu filak i galyu bayad buhis di banwe
Roma. Simto kè baweh na dagit i gkah di
filak ani?"
Na manla, "Ku Sisar."
25 Na man Dyisas di dale, "Na ku tan i
nfun Sisar bléyu ku Sisar, na ku tan i nfun
Dwata bléyu di Dwata."
26 Làla gakfè Dyisas fagu di manan di
muna i dad to. Na too ale tikeng di kfulun-
gan tmimel dale, taman tatì ale fanak.

I salek gablà di kték mdà di fati (Matyu 22:23-33; Mark 12:18-27)

27 Na nun dad Sadusi salu di ku Dyisas,
dunan i dad Dyu mangman kun, là mték
i dad to mdà di fati. Na ani snalekla ke-
nen, manla, 28 "To Tamdò, nun sulat Mosis
di gito di muna gman, ku mati i flanek
lagi satu to, bay landè tingàla yaanan, là
fakay ku laan nwè i libun balu én, du fye
nun bel i tamati fagu di kenen. 29 Na di
muna kun, nun fitu lagi saflanek. Na mwè
yaan i twege, bay mati na landè tingàla.
30 Di kfatin, nwè i twalin tmadol kenen i
yaanan. 31 Kafnge én, mati i galwen, na
lêman nwè i gatlun i balu. Na salngad i fitu
lagi saflanek, du i kdeela mwè i libun én, na
mati landè tingàla di kenen. 32 Na kafnge
én, mati i libun. 33 Na ani snalekmi, kadang
di kték i dad to mati, simto di fitu saflanek
i yaanan du kdeela mwè kenen."

34 Na tmimel Dyisas, manan, "Dini di tah
tanà ani, mwè yaan i dad to, na nwè ale
yaan. 35 Kabay i dad to gablà nték mdà
di fati na mnè di saféd Dwata, là ale swè
yaan. 36 Na talà ale lêman mati, du salngad
ale i dad kasaligan Dwata. Na dad ngà ale
Dwata du tantékan ale mdà di fati. 37 Na
gablà di kték i dad mati, balù Mosis, fiten
i kaglut i ktékla di sulatan gablà di kayu
dminè, du tlon Amuito Dwata, i Dwata
fnangamfù Abraham, Isaak, na Dyékob.†
38 Na én gumtatek i manan, dunan, balù
tamlo ale Abraham mati, mto ale fa du ise
Dwata i fnangamfù i dad to mati, bay dad
to mto. Di Dwata kdeela mto."

39 Na nun di dad tamdò i dad flalò blé
Dwata fagu di ku Mosis, manla, "Too fye
timelam, To Tamdò." 40 Hae, du likò ale
fadlug smalek kenen.

I salek gablà di To Mgalék Dwata (Matyu 22:41-46; Mark 12:35-37)

41 Kabay nun snalek Dyisas di dale,
manan, "I dad to gal tamdò i flalò Dwata,
tan duenla man Krayst, i To Mgalék
Dwata, dunan alò bel Harì Dabid? 42 Du
balù Dabid smulat kenen di libru Salmo,
manan,
'Man Amuito Dwata di Amugu,
Fagotgu ge i kdee,
taman sudeng ge dini gsen di
kwanangu,
43 kel di kagfisangu dad mnang nawa ge,
na kafkahgu dale di dungan falel
bliam.'‡
44 Ku i katlo Dabid ku Krayst, 'Amu', kan ku
én katloyu kenen bel Dabid?"

I kafngewe gablà di nimò i dad to gal tamdò i dad flalò Dwata (Matyu 23:1-36; Mark 12:38-40)

45 Di sleng i kdee dad to flinge, man Dy-
isas di dad gal mlalò kenen, 46 "Tooyu fgeye
fye làyu lalò i nimò i dad to gal tamdò i dad
flalò blé Dwata fagu di ku Mosis. Lamsak
ale i too fye tahà klaweh ku magu ale, du
kayèla ku too ale nafè i dad to di fadyan.
Na kayèla i too fye gusudeng di dad gal
gusatdoito na i dad gusudeng i dad mdatah
to di fista. 47 Blaam, ale i dad to mlangong
i dad to balu du fye gwèla dad knunla, na
fantahàla i dasalla du fye là dilè i dad to i
ksasèla. Taman falbong Dwata i flayamla
di fulé duh."

21

I kablé gafye nawa Dwata (Mark 12:41-44)

1 Na klo Dyisas déén fa di Bong Gumnè
Dwata, teenan i dad to nun bong knun
ftatek bong filak di gal gumkah i filak blé
di Dwata. 2 Na nun fa teenan satu libun
balu landè knun ftatek alò lwe malnak
filak. 3 Na man Dyisas, "Tulengu gamu i
kaglutan, landè gumwè libun balu ani, bay
kenen kablé bong fa di kablé i kdee dad to
gine, 4 du i kablé i dademe gine, alò lukas
i bong knunla, bay i libun balu ani, balù

† **20:37** Éksodus 3:6 ‡ **20:43** Salmo 110:1

landè gumwean kliduan, knean blén i sen knunan."

I kalmo i Bong Gumnè Dwata fan kel (Matyu 24:1-2; Mark 13:1-2)

5 Na nun dad gal mlalò ku Dyisas déén stulen gablà di kafye i Bong Gumnè Dwata, du too fye baweh i dad batu gnamit di kafdak dun, na nun fa déén dademe blé dad to di Dwata too mfalas. Kabay man Dyisas, 6 "Teenyu i kdee ani, bay nun duh kadang, landè batu gtagak di tagnè gugkahan, du sdulê malbà i kdeela."

I dad samuk na dad kaflayam (Matyu 24:3-14; Mark 13:3-13)

7 Na snalekla kenen, manla, "To Tamdò, kilen kagdohò i manam ani? Tan i ilè gugmadèmi tafan kel?"

8 Na tmimel Dyisas, manan, "Too gamu fgeye du fye là gamu mafgaw du dee dad to kel kadang mebe i dagitgu, manla, 'Agu sa Krayst, i Mgalék Dwata,' na manla, 'Tafan kel gusen i banwe,' bay ise, taman nangyu lalò i tdòla. 9 Na ku lingeyu kadang nun dad kasfati na samuk, nang gamu too likò, du glut muna kel kdee ani, bay ise ku én gusen i banwe."

10 Na fadlug kenen talù, manan, "Sfati kadang i dad sahal to na dad sahal banwe. 11 Na mkel dad malbang linol di dademe dad banwe, na kbitil, na dad sasè tduk di dee dad banwe, na dad gamlikò na dad malbang tnikeng mdà di langit.

12 "Kabay di là fa gdohò i kdee ani, kanfè gamu i dad to na fanlayamla gamu, na nebela gamu di dad ganlal gal mukum di dad gal gusatdòla, na bnilanggùla gamu. Na ftadagla gamu di muna i dad harì, na i dademe dad ganlal du mdà di klalòyu deg. 13 Én sa kadang i dalanyu tmulen dale gablà di deg. 14 Kabay di là gamu fa nkel ani, tooyu fkah di nawayu, nang gamu mlidù gablà i dad fye timelyu dale di gumukum, 15 du blégu di gamu i fye manyu na kfulung tmimel dale, du fye landè di dad to mnang nawa gamu gamtimel, na landè gmagan fkéng gamu. 16 Na balù i dad tuayu, dad flanekyu, dademe dad gakedyu, na dademeyu sgalak, nun di dale mlé gamu di ganlal. Na nun di gamu fnatila. 17 Hae, knang gamu nawa i kdee to du gamu dad togu. 18 Kabay balù fnatila gamu, sadi là lana balù sbalu wakyu, 19 du ku tmayud gamu na fadlug smalig di deg nun nawayu landè sen."

I kalmo i syudad Dyérusalém (Matyu 24:15-21; Mark 13:14-19)

20 Na man fa Dyisas, "Kabay ku teenyu i syudad Dyérusalém tasanlibut i dad sundalu, gadèyu là mlo i kalmon. 21 Na di bang én, ku déén gamu di Dyudiya mila gamu di dad bulul, na fye ku lamwà i kdee dad to mnè di syudad, na nang salu di syudad i dad to mnè galwà di syudad. 22 Du én i bang dnohò Dwata i tagsulat di Tnaluan gablà di kaflayam i dad to di Dyérusalém i takmagol kenen. 23 Na di bang én, too magakdo i dad libun maltien na i dad to nun malnak ngà tmutù du too sasè i kaflayam i dad to di banwe ani du kel i kalbut Dwata di dad to Dyu. 24 Nun dademe di dale fnati i dad sundalu, na dademe kanfèla na nebela di kdee dad sahal banwe di klamang tanà. Na i dad to ise Dyu, bankutla i dad Dyu na nagotla Dyérusalém kel di gusen i bang kfaloh Dwata dale."*

I kagkah i langit di kasfulê Dyisas (Matyu 24:29-31; Mark 13:24-27)

25 "Na nun kadang ilè i kasfulêgu teen di duh, na di bulen, na di blatik. Na dini di tah tanà too likò i dad to di dad sahal banwe, na msamuk i nawala mdà di bong luk i mahin na dad malbang lwek. 26 Na mtafì i dad to di klikòla klola fatan i gukel i banwe, du balù i dad mnè di langit, gasyat ale di tagnè dalanla. 27 Kafnge én, teenla agu, i dnagit Tingà To, di lam i labun di ksalugu dini magin i bong eneg na kneng mdà di kdatahgu. 28 Na ku tatambù i kagdohò i kdee ilè ani, fangalyu i nawayu na flehew gamu, du talà mlo nan i kagalwàyu."

I fléd gablà di ilè i kasfulê Dyisas (Matyu 24:32-35; Mark 13:28-31)

* **21:24** Gdohò ani di fali 70 A.D. Di kalmo Dyérusalém ani, too dee dad to tastifun di syudad, du i kakel i dad sundalu dmuen dale, dunan di bang i Fista Duh Kaglius. Na én gman di dad libru i dad Dyu gablà ani, dunan tamlukas mlibu dad Dyu fnati di bang én, na mdadong sfalò libu i dad to kanfè na nebe di kaglifanla di dademe dad banwe.

29 Na nun fléd tulen Dyisas, manan, “Fandamyu i kayu fig, na i kdee dademe dad
kayu, 30 ku tambù tmubad, én i gugmadèyu
tafan kel i bang kafye tanà. 31 Na salngad én, ku tateenyu takel i dad ilè mangu
gamu gine, gadèyu tamdadong nan i kagot
Dwata.
32 “Tulengu gamu i kaglutan, kel kadang
kdee ani di là fa mati kdee dad to di bang
ani. 33 Matlas i langit na tanà, bay là matlas
i tnalùgu kel di landè sen.”

Too mabtas i kafgeye

34 “Kabay too gamu fgeye du fye làyu fsen
nawayu kmaan na minum i dad gamlangal, ken én mnè di nawayu i knèyu di tah
tanà, na baling gamu taknal di kakel i duh
kasfulêgu, 35 du makto kel i duh én, di kdee
dad to di klamang banwe, salngad ktaban
fawel. 36 Taman nang gamu tlag fgeye,
na fadlug dmasal fye banlé gamu Dwata
gnaganyu di kgaguyu dad kaflayam, du fye
là gamu myà di ktadagyu di munagu, agu i
dnagit Tingà To.”
37 Na klit duh fadlug Dyisas tamdò di
lam i Bong Gumnè Dwata, bay klit butang
lamwà kenen du déén gumilean di bulul
dnagit Olibét. 38 Na klit too flafus, salu i dad
to di Bong Gumnè Dwata du flinge kenen.

22

I dad to mngabal kfagu mati ku Dyisas
(Matyu 26:1-5; Mark 14:1-2; Dyan 11:45-53)

1 Di bang én, mdadong nan i fista dnagit
Duh Kaglius, dunan gal kakaan dad Dyu i
fan landè falnok. 2 Na i dad ulu i dad bà
di Dwata na i dad tamdò i flalò blé Dwata
fagu di ku Mosis, mngabal ale kfagu mati
ku Dyisas di landè to gmadè dun du likò ale
i dad to.

I nimò Dyudas
(Matyu 26:14-16; Mark 14:10-11)

3 Di bang ani, fusuk Satanas di nawa satu
di dad sfalò lwe gal mlalò ku Dyisas dnagit
ku Dyudas Iskariyot. 4 Na salu kenen di
dad ulu i dad bà di Dwata na i dad ganlal
gal mantay i Bong Gumnè Dwata du stulen
ku tan i kiboan mangkal ku Dyisas. 5 Na too
ale lehew, na makang ale mlé filak di ku
Dyudas. 6 Na mayè kenen tmabeng dale,
na tambù kenen mngabal kfagu mlé ku
Dyisas di agotla di là dee to mite dun.

I sangal kakaan ale Dyisas di Duh Kaglius
(Matyu 26:17-25; Mark 14:12-21; Dyan 13:21-30)

7 Na takel nan i duh i Fista i Kakaan Fan
Landè Falnok Dun, i duh ktatêla i tingà bilibili galla uten kifu di Duh Kaglius. 8 Taman
dek Dyisas ale Fiter na Dyan, manan, “Mdà
gamu. Fatlagadyu i kakaanito di Duh
Kaglius.”
9 Na snalekla kenen, manla, “Nè kayeam
gufatlagadmi dun?”
10 Na manan, “Salu gamu di syudad,
na di kfusukyu nun gsitongyu lagi déén
mebe i namu nun yéél. Lalòyu kenen
di gumnè gumyakan. 11 Na manyu di to
mfun i gumnè, ‘Nun snalek i To Tamdò
ku tanè i sibay fakay gukmaanan di flabi
Duh Kaglius deme i dad gal mlalò kenen.’
12 Na tdoan gamu kadang satu bong sibay
di tah, na kdee klidùyu déén. Na déén
gufatlagadyu knaanito.”
13 Na salu i lwe dek Dyisas ditù, na kdee i
manan gdohò. Na fnatlagadla i knaan Duh
Kaglius.

I kfafaldam Dyisas i kfatin fagu di fan na ninum
(Matyu 26:26-30; Mark 14:22-26; 1 Korintu 11:23-25)

14 Kakel i bangan, sudeng Dyisas na i
dad galan dek du kmaan. 15 Na man Dyisas di dale, “Too mdà di nawagu kmaan
di safédyu i knaan di Duh Kaglius ani, di
làgu fa magu di kaflayam, 16 du tulengu
gamu i kaglutan, talà agu lêman makuf di
kakaan i Duh Kaglius, silang ku tagdohò i
gumtatekan di kagot Dwata.”
17 Kafnge én, nwean i ninum, na dmasal
mlé fye di Dwata, na manan di dademen,
“Nwèyu ani na sansinumyu. 18 Tulengu
gamu, silang agu lêman minum i ninum*
ani, ku takel i kagot Dwata.”
19 Na nwean i fan, na mlé fye di Dwata,
na snatngaan, na blén di dad to gal mlalò

* **22:18** I ninum ani dunan satu bung binu nimò mdà di yéél i bunge grép.

kenen, manan, “Ani i lawehgu blégu di fati duenan gamu. Galyu knaan gambet ani du fye gufaldamyu deg.”
20 Na salngad i ninum kafngela kmaan, manan, “Ninum ani, ilè i falami dalan† tanimò Dwata salu di kenen fagu di litègu fafalohgu duenan gamu.
21 “Kabay neyeyu i to mangkal deg, sudeng dini di gukmaanito ani. 22 Too glut, agu i dnagit Tingà To, salu di fati fagu di knayè Dwata, bay magakdo kadang i to mangkal deg.”
23 Na tambù ale sasalek ku simto di dale i fan mangkal kenen.

I kasdal gablà ku simto i too mdatah

24 Na baling sbulaw i dad gal mlalò ku Dyisas ku simto di dale i mdatah. 25 Na man Dyisas di dale, “I dad harì dini di tah tanà, toola bankut i dad to mdanà di dale, bay knean kayè i dad ganlal ani ku én gal katlo i dad to dale, dunan i dad gal tmabeng.‡ 26 Kabay ise én i fye nimòyu gamu, bay én fye nimòyu, ku simto i mdatah di gamu, fye ku too kenen fdanà, na ku simto nun glal, fye ku fkahan di nawan ktabengan i dademen. 27 Simto i too mdatah, i to sudeng du kmaan, ku demen i to malel i knaanan? I tagnè mdatah, i to sudeng, bay agu i amuyu, fdanàgu i ktogu tmabeng gamu.
28 “Gamu sa i tagnè magin deg di dad tilew gnagugu, 29 na i Màgu, banlén agu glal magot, na salngad én, banléta gamu glal magot, 30 du fye kmaan gamu na minum gamu di safédgu kadang di kagotgu, na sudeng gamu di gusudeng i dad ganlal du nukumyu dad bel i sfalò lwe dad ngà Israél.”

I kafgadè Dyisas i kbalew Fiter (Matyu 26:31-35; Mark 14:27-31; Dyan 13:36-38)

31 Na man Dyisas di ku Simon Fiter, “E Simon, tambal Satanas du kayean too gamu tnilew du neye ku simto di gamu landè kafaglut di deg.§ 32 Kabay tadmasal agu ge, Simon, fye là fisan i kafaglutam. Na ku tasamfulê ge di deg, tangalam nawa i dad flanekam.”
33 Na man Fiter, “Amu, tagatlagad agu magin ge balù bnilanggù agu demen fnati.”
34 Na man Dyisas, “Tulenta ge, Fiter, di là fa kamleet i anuk butang ani, tmulen ge tlu dulê i laam agu dilè.”
35 Kafnge én, snalek Dyisas i kdeela, manan, “Di muna di kdekgu gamu i landè nebeyu filak ku demen kuyut, na landè tlas talumfà, nun kè gukulangyu?”
Na manla, “Landè sa!”
36 Na manan, “Kabay ani tamahal, du ku nun filakyu, nebeyu, na nebeyu kuyut. Na ku landè sundang satu di gamu, fye ku fablin saulan tahà sigal fye nun bayadan dun, du ani bang i kalimayu.* 37 Du tulengu gamu, gdohò gsulat di Tnalù Dwata gablà di deg, manan, ‘Fakufla kenen di dad to gamsalà,’ du là fakay ku là gdohò i tagsulat gablà di deg ani.”
38 Na man i dad gal mlalò kenen, “Amu, neyem, talwe sundangmi.” Na man Dyisas di dale, “Tong nan.”

I kdasal Dyisas di Gétsémani (Matyu 26:36-46; Mark 14:32-42)

39 Na mdà Dyisas salu di bulul dnagit Olib, salngad i tagnè galan nimò. Na magin kenen i dad gal mlalò kenen. 40 Kakella déén, manan dale, “Dmasal gamu, du fye là gamu gfisan di tilew.”
41 Na fawag Dyisas di dale i kawag gnumah tnudà batu, na lkuad kenen du dmasal, 42 manan, “E Mà, ku fakay di ge nweam di deg i kaflayam fangu nagu ani. Kabay nimoam i ge knayè, ise deg.” 43 Na nun kasaligan mdà di langit msut di kenen du tamgal i nawan. 44 Na too sè kliduan, taman too kenen fgal dmasal. Na i tun mbaling gambet malbang tdak i litè tamdak di tanà.
45 Di ktadagan kafngen dmasal, samfulê kenen di dad gal mlalò kenen faginan gine, na teenan ale kudang, du too ale mlungay mdà di bong klidùla. 46 Na snalek ale Dyisas, manan, “Tan duenyu kudang? Mték

† **22:20** Satu kubad i talù ani, dunan: i falami kasfakang.
‡ **22:25** Satu kubad ani mdà di talù Grik, dunan: bay knean én gal katlo dale dunan i dad to gal guftabeng.
§ **22:31** Satu kubad ani dunan: tambal Satanas du kayean gamu tnaaf salngad i fali.
* **22:36** Neye 22:49-50

gamu na dmasal, du fye là gamu gfisan i tilew."

I kakfè ku Dyisas
(Matyu 26:47-56; Mark 14:43-50; Dyan 18:3-11)

47 Di laman fa talù, nun kel dee dad to. Na i mebe dale, dunan Dyudas, satu di dad sfalò lwe gal mlalò ku Dyisas. Fdadong kenen du nalakan i baweh Dyisas. 48 Kabay man Dyisas di kenen, "Dyudas, nangkalam kè i Tingà To fagu di alak?"

49 Na i dad to magin ku Dyisas, kantola teen i fan kel, manla, "Amu, nun sa sundangmi. Mayè ge ku tnibemi ale?"

50 Na satu di dale, tniben i lifan i gumdatah dad bà di Dwata, na masfek i bali klingen gsen di kwanan. 51 Kabay man Dyisas, "Tong nan!" Na nagotan klinge i lifan, na fangulé*an*.

52 Kafnge é*n*, talù Dyisas di dad to fan kamfè kenen, dunan dad ulu i dad bà di Dwata, dad ganlal gal mantay i Bong Gumnè Dwata, na dad tua gal mebe i dad Dyu, na manan, "Kan, to tmaku agu kè, du mebe gamu sundang na bunal di kakfè*yu* deg? 53 Klit duh dé*é*n agu di safé*dyu* di Bong Gumnè Dwata, na là*yu* agu kanfè. Kabay ani sa i bang faloh di gamu dmohò i knayè Satanas, i ulu magot i gukmifun."

I kbalew Fiter
(Matyu 26:57-58, 69-75; Mark 14:53-54, 66-72; Dyan 18:12-18, 25-27)

54 Kmanan ani, kanfè*la* Dyisas, na nebela kenen salu di gumnè i gumdatah i dad bà di Dwata. Na mlalò Fiter dale, bay fawag di fulé. 55 Kakella ditù mto i dad mantay i lifoh di gutngà nasel i gumnè. Na Fiter fasbool di dad to sudeng samlibut i lifoh. 56 Na nun satu libun gal dek i gumdatah i dad bà di Dwata, teenan Fiter sudeng dé*é*n du magtuyal kenen i dinè lifoh. Na toon kenen neye, na manan, "I to ani satu gal magin ku Dyisas!"

57 Kabay malew Fiter, manan, "Libun, là*gu* kenen dilè."

58 Na di là mlo, lê*man* nun to dmilè kenen, na manan, "Ge i satu dademen!"

Kabay man Fiter, "Ise deg sa."

59 Kafnge é*n*, nun kè satu uras i klon nun lê*man* satu to talù, manan, "Too sa, i to ani gal magin ku Dyisas du mdà kenen di Galili."

60 Kabay tmimel Fiter, manan, "Là*gu* gadè i manam."

Na di slengan talù, kamleet i anuk. 61 Na falê Dyisas meye di ku Fiter, na gafaldam Fiter i gman Dyisas, "Di là fa kamleet i anuk kadang butang ani, tatmulen ge tlu dulê laam agu dilè." 62 Na taman lamwà kenen na too mngel.

63 Na i dad to mantay ku Dyisas, toola kenen snilo na fatduk. 64 Na snafangla i matan, na manla, "Manam sa kun, ku simto smamfak ge." 65 Na dee fa dademe sasè manla di kafyà*la* kenen.

I kebe ku Dyisas di muna i dad ganlal i dad Dyu
(Matyu 26:59-66; Mark 14:55-64; Dyan 18:19-24)

66 Na di kwalan, stifun i dad tua gal mebe i dad Dyu, mdà di dad ulu i dad bà di Dwata, na i dad tamdò i dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis, na nebela Dyisas di munala. 67 Na manla, "Ku ge Krayst, i Mgalék Dwata, tulenam gami."

Kabay manan di dale, "Balù ku tulengu gamu, knean là gamu faglut. 68 Na ku snalekgu gamu, là*yu* agu tnimel. 69 Kabay mdà ani, agu i dnagit Tingà To, dé*é*n gusudenggu di kwanan i mdatah ganlal, Dwata Too Mtulus." 70 Na smalek kdeela, manla, "Tay, Tingà ge Dwata kè?"

Na tmimel kenen, manan, "Tagmanyu sa."

71 Na manla, "Landè kamuito smalek i dademe to gablà di salaan, du talingeito i manan!"

23

I kebe ku Dyisas di muna Filat
(Matyu 27:1-2, 11-14; Mark 15:1-5; Dyan 18:28-38)

1 Na kafnge é*n*, i kdee dad ganlal dad Dyu dé*é*n, sdulê ale tadag, na nebela Dyisas ditù di muna Gubirnador Filat. 2 Kakella ditù, tanbù*la* dnalam Dyisas di salà, manla, "Tagnumahmi to ani di salà du fasyatan i dadememi Dyu, du manan là fakay ku mlé gami bayad buhis di ku Sisar, i gumdatah*yu* di banwe Roma, na manan, kenen Krayst, i Mgalék Dwata mgimò harì*mi*."

3 Na kaklinge Filat i manla, smalek kenen, manan, “Ge kè harì i dad Dyu?”

Na tmimel kenen, manan, “Tagmanam sa.”

4 Na talù Filat di dad ulu i dad bà di Dwata, na di kdee dad to déén, manan, “Landè teengu salà di to ani.”

5 Kabay baling matnù i kdalamla ku Dyisas, manla, “Mlét kenen nawa i dad to di klamang Dyudiya fagu di katdoan. Tambù kenen di Galili na tagafat nan di Dyérusalém ani.”

6 Kaklinge Filat ani, smalek kenen manan, “Mdà di Galili kè i to ani?” 7 Di kgadean, na i gumdaan kadì di Galili, i banwe nagot Harì Hérod, feben kenen di ku Hérod du déén kenen di Dyérusalém di slà ani.

8 Kite Hérod kenen, too kenen lehew, du tadee lingen gablà ku Dyisas, na tamlo nan kayean smite kenen, du kayean ku teenan satu tnikeng nimò Dyisas. 9 Taman too dee snalekan ku Dyisas, bay là tmimel Dyisas kenen, balù sulê. 10 Na tadag déén dad ulu i dad bà di Dwata na dad tamdò i dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis. Too minit nawala tmulen ku Hérod i dad dalamla ku Dyisas. 11 Na i nimò Hérod na dad sundalun toola kenen fyà na snilo. Falsakla kenen i too fye baweh klaweh i harì na fulêla di ku Filat. 12 Na di duh én, dunan i katbù ale Hérod na Filat sakdo, du tagnè ale sduen.

I kukumla ku Dyisas di fati
(Matyu 27:15-26; Mark 15:6-15; Dyan 18:39-19:16)

13 Na santifun Filat i dad ulu i dad bà di Dwata na i dademe dad tua mebe i dad Dyu, na i dad btal to, 14 na manan di dale, “Tanebeyu i to ani di deg na manyu fasyatan i dad to, bay balù tatoogu kenen snalek dini di munayu, landè teengu kaglut i dad dalamyu kenen. 15 Na balù Harì Hérod, landè teenan salaan, du tafasfuléan sa di gito. Tatoo mbangal, landè salaan gumdàgu fafati kenen. 16 Taman alògu kenen fbadas, na kafnge én, falwàgu kenen.” 17 Man Filat ani, du klit fali di Fista Duh Kaglius, galan falwà satu to knayè i dad to falwà mdà di bilanggù.

18 Kabay di kaklinge i dad to ku Filat sdulê ale mkit, manla, “Fafatim Dyisas, na falwaam gami Barabas!” 19 Na Barabas ani satu to bnilanggù du banlétan nawa i dad to, fye samfati ale i dad to magot i banwela, na nun to bnanoan.

20 Na lêman talù Filat di dad Dyu, du kayean falwà Dyisas. 21 Kabay too ale mkit, manla, “Flansangam kenen di krus! Flansangam kenen di krus!”

22 Na talù Filat di gatlun dulê, manan, “Kan? Tan i salaan? Landè teengu salaan gumdàgu fafati kenen. Alògu kenen fbadas, na kafngen, falwàgu kenen.”

23 Kabay matnù i kakitla, na toola man là fakay ku laan flansang Dyisas di krus, na fagu di kakitla gfisanla Filat.

24 Taman nagin Filat i knayèla, na nukuman Dyisas di fati. 25 Na falwaan Barabas i bnilanggù mdà di kablétan nawa i dad to samfati i dad to magot i banwe, na mdà di kbanoan, du én sa i fnila, bay Dyisas, tablén di dale du fye nimòla i knayèla.

I klansang ku Dyisas di krus
(Matyu 27:32-44; Mark 15:21-32; Dyan 19:17-27)

26 Na di kebela ku Dyisas di gumlansangla kenen, nun gsitongla satu lagi salu di syudad mdà di banwe Sirini dnagit ku Simon. Fdu kenen di lagad. Na nlegesla kenen mebe i krus Dyisas na ftadolla ku Dyisas.

27 Na nun dee dad to tmadol ku Dyisas, gakuf i dad libun too mngel na mlanu mdà di kalbà nawala kenen. 28 Kabay falê Dyisas di dale, manan, “E gamu dad libun mdà di Dyérusalém, nangyu agu nngel. Nngelyu moon i ktoyu na dad ngàyu, 29 du nun duh kadang kel i too bong kaflayamyu, na man i dad to, ‘Nun kafye i dad libun là lmen maltien, na là lmen mngà na ftutù i tingà.’

30 “Di bang én, manla di dad malbang bulul, ‘Tankanyu gami,’ na di dad malnak bulul, manla, ‘Nlimunyu gami fye mati!’ 31 Du ku ani i sasè kibòla deg, i to landè salà, matnù i ksasè kibòla gamu dad to gamsalà.”*

* **23:31** Nun satu kubad ani, dunan: Ku nbekla i kayu matà, matnù fa i kbekla i kayu dafuk.

32 Na nun lwe sasè to nebela ditù du
fnatila salngad ku Dyisas. 33 Na di kakella
di tukay bulul dnagit Tulan Ulu nlansangla
Dyisas di krus gagin i lwe sasè to, satu
gsen di kwanan na satu gsen di ibeng.
34 Na dnasal Dyisas i dad to mati kenen,
manan, "Mà, nlifetam i salàla, du làla glabat
i nimòla." Na sansalel i dad sundalu i
klawehan fagu di kasbunut.
35 Na nun dee dad to tadag déén du
tmanul, bay i dad ganlal gal mebe i dad
Dyu, snilola kenen, manla, "Galan falwà i
dademe dad to, fye ku falwaan i kton, ku
glut kenen i Krayst, i Mgalék Dwata."
36 Na balù i dad sundalu, snilola kenen.
Fdadong ale du fsafla kenen binu masam.
37 Na manla, "Ku glut ge Harì i dad Dyu,
falwaam i ktom!"
38 Na nun gsulat kah di tah ulun, manan,
"Ani Harì i dad Dyu."
39 Na satu di dad sasè to nlansang di saféd
Dyisas, nadoyan kenen, manan, "Ise ge kè i
Mgalék Dwata? Ku glut, falwaam i ktom na
gami fa."
40 Kabay nngak kenen i satu, manan,
"Kan, landè klikoam Dwata? Tlu ito slame
nukum di fati. 41 Na gite, gablà nukum di
fati mdà di sasè nimòta, bay i to ani, landè
salaan."
42 Kafnge én, manan di ku Dyisas,
"Dyisas, begam agu fandam di kagotam
kadang."
43 Na tmimel Dyisas, manan, "Tulenta ge
i kaglutan, duh ani ditù ge di saféd gu di
gumnègu di langit."

I kfati Dyisas
(Matyu 27:45-56; Mark 15:33-41; Dyan 19:28-30)

44 Na di fan nan ltu i duh, mbaling kifu
di klamang banwe kel di tngà masol i duh,
45 du talà mneng i duh, na matngà kasê i
bong kurtina safang i sibay i too mdatah
gumangamfù di Dwata ditù di Bong Gum-
nean. 46 Na too falbong Dyisas i taluan,
manan, "E Mà, fagotta ge i layefgu." Na
kmanan ani, fto i nawan.
47 Na di kite i ulu i dad sundalu dun,
dnayenan Dwata, na manan, "Too glut, i to
ani, landè salaan." 48 Na i dee dad to stifun
déén du tmanul, di kitela i mgimò gine,
ntungla i kfela du mdà di sè klidù na kyàla,
na mdà ale mulê. 49 Na i kdee dad to gmadè
kenen, kel di dad libun magin kenen mdà
di Galili, tadag ale di gumawagan, na mite
i kdee mgimò gine.

I kalbang ku Dyisas
(Matyu 27:57-61; Mark 15:42-47; Dyan 19:38-42)

50-51 Na nun to dnagit ku Dyosif mdà di
satu lunsud i dad Dyu di Dyudiya dnagit
Arimatiya. Kenen satu too fye to too gal
mimen i dad flalò Dwata na fatan i kagot
Dwata. Na balù kenen satu di dad ganlal
gal mukum i dad Dyu, laan agin di fan-
damla na i tanimòla di ku Dyisas. 52 Na
salu kenen di ku Gubirnador Filat, du fnin
i laweh Dyisas du lbang. 53 Kafnge én,
nwean i laweh Dyisas mdà di krus, na
nlabédan safut bukay, na fkahan di satu gu-
lambang tansol di lfidas di gugdak i bulul,
i landè fa to lmen lbang déén. 54 Na i duh
kfati Dyisas, dunan i duh kafatlagad i dad
Dyu di Duh Kaftudla. Na tafan tambù i Duh
Kaftud nan, du tafan sdaf i duh.
55 Na i dad libun magin ku Dyisas mdà di
Galili, malò ku Dyosif, na teenla i gulam-
bangla ku Dyisas, na i kafkahla i lawehan
déén. 56 Kafnge én, mulê ale na fatlagadla i
dad fangbun, doon, na fngalo kayèla fkah
di laweh Dyisas. Kabay ftud ale funa du
nimenla i flalò blé Dwata fagu di ku Mosis
gablà di Duh Kaftud.

24

I kték Dyisas mdà di fati
(Matyu 28:1-10; Mark 16:1-8; Dyan 20:1-10)

1 Kabay too flafus di duh Linggu, nwè i
dad libun i dad fangbun tafatlagadla, na
salu ale di gulambang ku Dyisas. 2 Di
kakella ditù, teenla tamgukà i lbang, du
i batu sangla dun, tamlulid. 3 Kabay di
kfusukla déén, làla teen i laweh Dyisas. 4 Na
msamuk i nawala, bay di lamla faldam ani,
nun lwe to msut tadag di saféda kamlaweh
bukay too samfilà. 5 Kitela i lwe to ani,
too ale likò na lkuad ale kudung di tanà.
Na man i lwe to di dale, "Kan ku mnga-
bal gamu i to mto di gulambang i dad to
mati? 6 Talaan dini, du tamték. Fandamyu
i manan gamu di klon ditù fa di Galili, 7 du

manan, ‘Agu, i dnagit Tingà To, là fakay ku là blé di agot i dad to gamsalà du nlansang di krus, bay di gatlun duh mték agu mdà di fati.’ ”
8 Kaklinge i dad libun ani, gafaldamla i gman Dyisas di laan fa mati. 9 Na mulê ale na tulenla i kdee teenla di dad sfalò satu gal mlalò ku Dyisas na di kdee dademe dad to déén. 10 Na i dad libun tmulen ani di dad sfalò satu gal dek Dyisas, dunan Méri Magdalin, Dyoana, na Méri i yê Dyém, na i dademe magin dale. 11 Kabay i dad sfalò satu, man nawala i santulen i dad libun ani tatì talù là man, taman là ale faglut i manla. 12 Kabay di kaklinge Fiter i manla, tadag kenen na sadlu salu di lbang. Di kakelan, fkagò kenen du smalil di lam, na teenan alò i safut fungas i laweh Dyisas, na mulê kenen, na too tikeng gablà di mkel ani.

I kfite Dyisas i kton di lwe to salu di Imaus
(Mark 16:12-13)

13 Na di duh én, nun lwe di dad mlalò ku Dyisas salu di banwe Imaus, nun kè sfalò satu kilumitru mdà di Dyérusalém. 14 Na di slengla magu, stulen ale gablà di kdee tamkel. 15 Di lamla stulen gablà ani, fdadong Dyisas na fles magin dale. 16 Kabay balù teenla, làla kenen dilè du nun smafang i fandamla.
17 Na snalekan ale, manan, “Tan i santulenyu gine kloyu magu?”
Na fanak ale, na too mlidù bawehla. 18 Na talù satu di dale dnagit ku Klifas, manan, “Alò ge kè di kdee dad to mnè di Dyérusalém i là gmadè ku tan i mkel déén falami ani.”
19 Na manan di dale, “Tan i mkel kè?”
Na tmimel ale, manla, “I mkel di ku Dyisas mdà di Nasarét. Kenen satu tugad Dwata, too mtulus di kdee nimoan na manan, balù di fandam Dwata na lêman i dad to. 20 Kabay i dad ulu i dad bà di Dwata na i tua gal mebe gito, blélа kenen di dad ganlal fye nukum di fati, na nlansangla kenen di krus. 21 Én imen nawami ku kenen i msò gito dad bel Israél, bay tatlu butang klo i mkel kdee ani. 22 Na nun fa teen i dademe libun gal magin gami i too gamtikeng. Gine too flafus, mdà ale salu di gulambang, 23 bay làla teen i lawehan. Na di kasfulêla, manla nun kanteenla dad kasaligan Dwata fite di dale na tmulen dale tamték Dyisas. 24 Taman nun dadememi déén salu di lbang, na teenla too glut gman i dad libun, bay làla teen Dyisas.”
25 Na man Dyisas di dale, “Tay, là gamu fulung faldam, na too gamu léét faglut i kdee gman dad tugad Dwata! 26 Làla kè man, na là fakay ku là maflayam i Mgalék Dwata di kdee ani, di là fa kenen banlé i kdatahan?” 27 Na tambù kenen di sulat Mosis na i dademe dad tugad Dwata, na nubadan di dale i kdee man di Tnalù Dwata gablà di kenen.
28 Na di kagdadongla di tukay banwe gusalula, fan fadlug Dyisas magu. 29 Kabay klenla kenen, manla, “Mnè ge di safédmi, du taflabi sa nan, tafan sdaf i duh.” Taman fusuk kenen di gumnèla na mnè di safédla.
30 Na sudeng ale du kmaan. Na nwè Dyisas i fan, na dmasal kenen mlé fye di Dwata, na snatngaan i fan na blén di dale. 31 Na dilèla kenen du malwa nan i fandamla. Kafnge én, tatì lana kenen di matala. 32 Na stulen ale, manla, “Én kadì duen too minit nawata di laman stulen di gite di dalan, na di kubadan di gite i Tnalù Dwata.”
33 Na gasil ale tadag du samfulê di Dyérusalém, na teenla ditù i dad sfalò satu gal mlalò ku Dyisas na i dademe stifun di safédla. 34 Na man i dad to stifun déén, “Too sa. Tamték i Amuito, na tafiten i kton di ku Simon Fiter!” 35 Na santulen i lwe to gine i kdee teenla di dalan, na i kagkah kdilèla ku Dyisas fagu di kasatngaan i fan.

I kfite Dyisas i kton di dad mlalò kenen
(Matyu 28:16-20; Mark 16:14-18; Dyan 20:19-23; Dad Nimò 1:6-8)

36 Na di klola fa samtulen ani, msut Dyisas na tadag déén di blengla, na manan, “I ktanak nawa mnè di gamu.”
37 Kabay taknal ale na too likò, du fandamla lmagol i teenla. 38 Taman man Dyisas di dale, “Kan ku msamuk i fandamyu? Na kan ku lwe nawayu? 39 Neyeyu i dad kmalgu na blìgu! Agu sa ani. Nagotyu agu na neyeyu, fye gadèyu ise agu lmagol. Landè ungad na tulan i lmagol kenen, gambet i teenyu di deg.”

40 Di kmanan dun ani, fiten dale i dad
kmalan na blian. 41 Kabay knean, gambet
là ale faglut du too ale lehew na tikeng,
taman snalekan ale, “Nun knaanyu dini
kè?” 42 Na banléla kenen nalaf tnatê, 43 na
nwean na knaanan di munala.
44 Kafnge én, manan di dale, “Ani sa dad
gmangu di gamu di lamgu fa di safédyu, du
tafgadègu di gamu, na là fakay ku là gdohò
i kdee sulat gablà di deg di Tnalù Dwata,
dunan di dad flalò sulat Mosis na sulat i
dademe dad tugad Dwata, na sulat fa di
Salmo.”
45 Na lanwan nan i fandamla du fye
glabatla i Tnalù Dwata. 46 Na manan di
dale, “Nun tagsulat di Tnalù Dwata i gman,
too maflayam i Mgalék Dwata, na fles mati,
na lêman mték di gatlun duh, 47 na gsulat
fa, mdà di glal i dagitgu, tdò kadang di
dad to di kdee dad banwe di tah tanà, na
ku msal ale mdà di dad sasè nimòla, nlifet
Dwata i dad salàla. Na dini di Dyérusalém
i munayu gutamdò dun. 48 Na gamu sa
i tmulen ani du gamu i mite dun. 49 Na
dekgu dini i Mtiu Tulus tafakang Mà di
gamu, bay fanak gamu dini di Dyérusalém,
na fatan kenen du fye dnawatyu i gnagan
blén gamu.”

I kagket Dyisas di langit (Mark 16:19-20; Dad Nimò 1:9-11)

50 Na faginan ale lamwà di Dyérusalém.
Na di kagdadongla di Bétani, kayangan i
dad sigalan na banlén ale kafye. 51 Di
slengan mlé dale kafye, mdà kenen, na
magket kenen di langit. 52 Na lkuad ale
dmayen kenen, na kafnge én, samfulê ale
di Dyérusalém, na too ale lehew. 53 Na gal
ale salu di Bong Gumnè Dwata, du mlé ale
fye di kenen.

Dyan
I Fye Tulen Gablà ku Dyisas Krayst i Sulat Dyan

Kafaglabat gablà di libru sulat Dyan

Dyan smulat i libru ani, na kenen satu di dad to gal dek Dyisas i toon kanbong nawa. Na maan Sébidi satu to gal kamfè nalaf, na yéan Salomi satu to gal mlalò ku Dyisas, na satu di dad libun gal mlé i klidù Dyisas na dad to galan dek.

Na muhad fa nawa Dyan di kalék Dyisas kenen. Na di sleng Dyan munà i fukut di kilil i lanaw, demen flanekan Dyém na màla, mlius Dyisas na faginan ale. Na tatìla tnagak i màla di aweng du magin ale kenen. Too mdà di nawa Dyan mlalò ku Dyisas, na kel di ktuan là mguman i fandaman, du too bong nawan ku Dyisas na too matnù i ksaligan di kenen.

Tulen Dyan ku tan duenan smulat i libru ani. Gmanan snulatan du fye gtulen i Fye Tulen di dad to, fye fnaglutla Dyisas i too glut Tingà Dwata, na fagu di kafaglutla gfunla nawa landè sen. Nun dad tnikeng mgimò Dyisas, na nun dad tdoan tulen Dyan dini. Na fagu di dad tnikeng na dad tdò Dyisas gadè i dad to Dwata febe kenen dini di tah tanà.

I kakel Dyisas Krayst, i dnagit Tnalù

1 Di muna, di landè fa mgimò balù i tan, tagnè nun Tnalù. Mnè kenen di saféd Dwata, na kenen sa Dwata. 2 Di katbù i kdee, tagnè kenen déén di Dwata.

3 I kdee mgimò Dwata nimoan fagu di Tnalù, na landè mgimò ku là fagu di kenen. 4 Na i Tnalù ani, kenen i gumdà nawa balù i tan, na i gumdà nawa ani, kenen i salò lamwa fandam i dad to. 5 Na i salò ani tmuyal di gukmifun na i kakifu là gamfisan i knengan.

6 Na nun satu to dek Dwata, dnagit ku Dyan. 7 Én duen Dwata mdek ku Dyan du fye tmulen di dad to gablà di salò ani, du fye i kdee dad to faglut di kenen. 8 Na Dyan, ise kenen i salò, bay kenen i tmulen gablà di salò. 9 Hae, du én i bang kakel i too glut salò tmuyal di kdee dad to dini di tah tanà.

10 Mnê kenen dini di tah tanà mgimò fagu di kenen, bay knean, là dilè i dad to ku simto kenen. 11 Na salu kenen di kenen banwe, bay i dad ton là dmawat kenen. 12 Kabay i dad to dmawat na faglut di kenen, banlén kaglut du fye mbaling ale dad ngà Dwata. 13 Là ale mbaling dad ngà Dwata fagu di kngà i to di tah tanà, ku demen fagu di knayè i to, ku demen fagu di nimòla, bay Dwata i mimò dale i dad ngaan.

14 I dnagit Tnalù tambaling to, na mnè kenen di safédito na tatoon fite i kafyen di gito, na too glut i kdee manan. Tateenito i bong kdatahan, i kdatah i sen Tingà Maan Dwata.

15 Tulen Dyan gablà di kenen, na falbongan i taluan, manan, “Nun to tmadol deg too mdatah fa di deg, du di là agu fa sut tagnè nun kenen.” 16 Na mdà di bong kafyen, kdeeito banlé kafye, na galan tananù i kafye blén. 17 Hae, du fagu di ku Mosis blé Dwata di gito i dad flaloan, bay blén i kafye na kaglut di gito fagu di ku Dyisas Krayst. 18 Landè to lmen mite Dwata, bay i sen Tingaan, du lê kenen Dwata na i too kanbong nawa i Maan, na fgadean di gito i kagkah i maan.

I man Dyan Gal Munyag gablà di kton (Matyu 3:1-12; Mark 1:1-8; Luk 3:1-18)

19 Na ani tulen Dyan di bang nun dad ganlal dad Dyu déén di Dyérusalém mdek dademe dad bà di Dwata na dad bel Libay salu di ku Dyan, du smalek ku simto kenen. 20 Là buni Dyan i kaglutan, bay toon tulen, manan, “Ise agu i Mgalék Dwata.”

21 Na snalekla kenen, manla, “Kabay, simto ge? Ge kè Ilaydya?”

Manan, “Ise.”

Na snalekla, manla, “Ge kè i Tugad Dwata fatanmi?”

Tmimel kenen, manan, “Ise.”

22 Taman manla, “Na, tulenam gami ku simto ge, du fye nun timelmi di dad to mdek gami. Tan i manam gablà di ktom?”

23 Na tmimel Dyan fagu di dad talù i tugad Dwata Isaya, manan, “Deg sa i to tamlo di banwe landè to mnè déén, manan, ‘Tanluyu i dalan gumagu i Amu.’ ” 24 Na i

dad to smalek ku Dyan ani dunan dad to dek dad Farisi. 25 Na snalekla kenen, “Ku ise ge i Mgalék Dwata ku demen Ilaydya, ku demen i Tugad Dwata fatanmi, na kan ku gal ge munyag?”

26 Na man Dyan, “Hae, du munyag agu alò fagu di yéél, bay tanun mdatah fa di deg di blengyu làyu fa dilè. 27 Dunan i mangu tmadol deg na du too mdatah kenen là agu gablà balù mbel i ikat talumfaan.”

28 Na kdee ani tamgimò di banwe Bétani di faltù i yéél Dyordan déén di gal gumunyag Dyan.

Dyisas i bilibili Dwata

29 Di tmadol duh, teen Dyan Dyisas fdadong di kenen, na manan di dad to, “Neyeyu tadini i tingà bilibili Dwata, i dsù mwè i dad salà i dad to di klamang banwe. 30 Ani i tatulengu gamu di kmangu, ‘Nun to tmadol deg, too mdatah fa di deg, du di là agu fa sut tagnè nun kenen.’ 31 Na balù deg di muna làgu fa dilè i to tmadol deg, bay munyag agu di yéél du fye fdilègu kenen di dad bel Israél di kakelan.”

32 Na ani man Dyan gablà di kenen, manan, “Teengu i Tulus Dwata fdanà mdà di langit gambet i abun, na mnè di kenen. 33 Di muna làgu kenen dilè, bay Dwata, i mdek deg munyag fagu di yéél, manan di deg, ‘Ku nè to teenam gumdaf na gumnè Tulus Dwata, dunan i to munyag fagu di Mtiu Tulus.’ 34 Taman du tateengu i gman Dwata di deg tulengu gamu, to ani Tingà Dwata.”

I tnanin dad to mlalò ku Dyisas

35 Di tmadol duh, lêman tadag déén Dyan na lwe gal mlalò kenen, 36 na teenan Dyisas mlius di dale, na manan, “Neyeyu tadéén i Tingà Bilibili Dwata!”

37 Di kaklinge i lwe gal mlalò ku Dyan i manan, mlalò ale ku Dyisas. 38 Na falê Dyisas na teenan ale mlalò kenen, taman manan, “Tan i fanngabalyu?”

Na manla, “Tanè gumneam, Rabay.” (I gumtatek talù Rabay ani, dunan To Tamdò.)

39 Na man Dyisas di dale, “Magin gamu deg du fye teenyu.”

Na magin ale kenen, na teenla i gumnean. Tatngà masol i duh. Na mnè ale flo di safédan di duh én.

40 Na satu di lwe mlinge i man Dyan, na mlalò ku Dyisas gine, dunan Andru, i flanek Simon Fiter. 41 Na i tnanin nimò Andru, gasilan fanngabal flanekan Simon, na manan di kenen, “Tateenmi i Mésaya.” (I gumtatek talù Mésaya, dunan Krayst, i Mgalék Dwata).

42 Na faginan Simon salu di ku Dyisas. Na meye Dyisas di ku Simon, na manan, “Ge sa Simon tingà Dyan, bay mdà ani Sifas i dagitam.” (Salngad gumtatek i dad dagit Sifas na Fiter, dunan batu.)

43 Di tmadol duh, fandam Dyisas salu kenen di banwe Galili, taman di kiten ku Filif, manan, “Magin ge deg!”

44 I gumdà Filif ani di banwe Bétsayda, i lunsud gumnè Andru na Fiter. 45 Na fanngabal Filif satu to dnagit ku Natanyél, na manan, “Tateenmi i to man Mosis di libru gusmulatan i dad flalò Dwata, na gman i dademe tugad Dwata, dunan Dyisas mdà di banwe Nasarét, i tingà Dyosif.”

46 Na smalek Natanyél, “Nun kè fye to mdà di banwe Nasarét?”

Na tmimel Filif, manan, “Ditù ite, fye teenam.”

47 Na di kafdadongla, teen Dyisas Natanyél, na manan, “I to ani too glut bel Israél du too matlu, landè kaflingu.”

48 Na smalek Natanyél, manan, “Nè gumdaam gmadè deg?” Na man Dyisas, “Di là ge fa tlo Filif, tateenta ge di dungan i kayu fig.”

49 Na man Natanyél di kenen, “Rabay, ge sa i Tingà Dwata. Ge i Harì dad bel Israél.”

50 Na man Dyisas, “Faglut ge kè du mangu di ge tateenta ge di dungan i kayu fig. Nun teenam kadang mdatah fa di mgimògu ani.” 51 Na manan fa di kenen, “Tulengu gamu i kaglutan, teenyu kadang kgukà i langit na i dad kasaligan Dwata myak na mnaul di deg, i dnagit Tingà To.”

2

I kasdeme di banwe Kana

* **2:1** Di talù Grik én man ani: di gatlun duh. Na i kubad dun dunan kafnge lwe butang, du di kse dad Dyu galla fakuf i duh kmanla dun di ksela duh.

1 Kafnge lwe butang* nun kasdeme di
banwe Kana déén di Galili. Na ditù i yê
Dyisas. 2 Na Dyisas na dad mlalò kenen lê
nlak di kasdeme. 3 Di takti binu, man yê
Dyisas di kenen, “Talandè binula.”
4 Na man Dyisas di yéan, “Libun,
fbayaam deg ku tan i nimògu. Ise fa banggu
fite i gnagangu di dad to.”
5 Na man i yéan di dad salig déén,
“Nimòyu ku tan i manan di gamu.”
6 Na nun nam namu batu gkah déén
gumkah yéél du di fnaglut i dad Dyu too
mabtas i kalobla. Na kat satu namu ani
mdadong lime lata i laman.
7 Na man Dyisas di dad salig déén,
“Fananòyu yéél dad namu ani.” Na nlamla
i dad namu kel di fnò.
8 Kafnge én, manan di dale, “Samyul
gamu, na nebeyu di to magot i fista.” Na
nebela di kenen. 9 Na di kagneman i yéél
tambaling binu, tikeng kenen du laan gadè
gufdu i fye binu. Kabay gmadè i dad salig
samyul dun. Kabay du laan gadè, taman
tlon i lagi sandeme, 10 na manan di kenen,
“I gal nimò ku nun fista, funala falwà i too
fye nem binu, na ku tatoo gamginum i dad
to, falwàla i binu là fye. Kabay ge, silangam
falwà i too fye nem binu, ani nan.”
11 I nimò Dyisas ani di banwe Kana déén
di Galili i tnanin tnikeng mgimoan. Na ani
kfagun fite i bong kdatahan, na i dad mlalò
kenen faglut ale di kenen.
12 Kafnge ani, mdà ale Dyisas, yéan, dad
flanekan lagi, na dad gal mlalò kenen ma-
sol salu di Kafernaum, na mnè ale déén di
là file duh.

I kngak Dyisas dad fabli di lam i Bong Gumnè Dwata

(Matyu 21:12-13; Mark 11:15-17; Luk 19:45-46)

13 Na tamdadong i fista kafaldam i dad
Dyu i Duh Kaglius, taman salu Dyisas di
Dyérusalém. 14 Na teenan déén dad to fabli
i dad baka, dad bilibili, na dad abun di
lam i Bong Gumnè Dwata. Na nun dad to
déén sudeng di lamisala samfalit filak. 15 Di
kiten én, mimò kenen skél tali, na ndalan
kdeela lamwà, balù i dad baka na bilibili.
Na sanbalétan i filak i dad to samfalit filak
na lugadan dad lamisala. 16 Na nngakan
dad to fabli dad abun, manan, “Nebeyu
lamwà i dad fabliyu ani. Nangyu nimò
fadyan i gumnè Màgu.”
17 Di kaklinge i dad mlalò ku Dyisas i
manan, gafaldamla i sulat di Tnalù Dwata,
manan, “I kalbong nawagu i gumneam
Dwata i too finit nawagu.”
18 Na di kite i dad ganlal i dad Dyu i nimò
Dyisas, snalekla kenen, manla, “Nun kè
tnikeng gaganam nimò du gudmilèmi nun
kaglutam mimò én gine?”
19 Na tmimel Dyisas, manan, “Lanbàyu i
gumnè Dwata ani, na ftadaggu lêman di tlu
duh.”
20 Na man i dad Dyu, “Fat falò nam fali
klo mimò i Bong Gumnè Dwata ani, na
gaganam kè mimò dun di alò tlu duh?”
21 Kabay i gumnè man Dyisas ani dunan i
lawehan. 22 Na taman di kték Dyisas mdà
di fati gafaldam i dad gal mlalò kenen i
gmanan ani, na fnaglutla i gsulat di Tnalù
Dwata gablà di ktékan, na i gman Dyisas
ani.
23 Di klo Dyisas di Dyérusalém di Fista
Duh Kaglius, nun dee dad to faglut di
kenen di kitela i dad tnikeng mgimoan.
24 Kabay là salig Dyisas i kton di dad to ani
du gadean i mnè di nawa i kdee dad to.
25 Du balù landè to tmulen kenen i mnè di
nawa i dad to, tasanan gadè nawa i kdee
dad to.

3

I kastulen Dyisas na Nikodimus

1 Nun satu lagi dnagit ku Nikodimus mdà
di fnaglut dad Dyu dnagit Farisi. Na kenen
satu ganlal i dad Dyu. 2 Di satu butang, salu
Nikodimus di ku Dyisas, na manan di ke-
nen, “Rabay,* gadèmi ge i satu to tamdò dek
Dwata, du landè to gmagan mimò i tnikeng
nimoam ku là déén di kenen Dwata.”
3 Na tmimel Dyisas, manan, “Tulengu ge
i kaglutan, silang gakuf i to di kagot Dwata
ku sut kenen lêman.”
4 Na man Nikodimus, “Kabay tan kibò i
satu to lêman sut ku tatua? Fakay kenen kè
samfulê di tien yéan na lêman sut?”
5 Na tmimel Dyisas, manan, “Tulengu ge
i kaglutan, landè to gfusuk di kagot Dwata
ku laan funa sut fagu di yéél na lêman fagu

* **3:2** I gumtatek i dagit Rabay, dunan To Tamdò.

di Tulus Dwata. 6 Ku alò to gusutan, alò to
sa kenen, ku Tulus Dwata i gusutan, tingà
Dwata kenen. 7 Taman nang ge tikeng du
tagmangu di ge, ‘Là fakay ku là ge lêman
sut.’ 8 Ku fkahta di nus tatian salu tanè
kayean gusalu. Lingem i lukan, bay laam
gadè i gufdun na i gusalun. Salngad én
i kaglabatito i ksut dad to fagu di Tulus
Dwata.”
9 Na smalek Nikodimus, manan, “Tan i
kibò kgimò ani?”
10 Na tmimel Dyisas, manan, “Ge i satu
tamdò i dademem bel Israél, na kan ku
laam glabat ani? 11 Tulengu ge i kaglu-
tan, én manmi i toomi gadè na i tulenmi i
tatoomi sa teen, bay knean làyu sa fnaglut
dun. 12 Ku là gamu faglut i mangu gablà di
mgimò dini di tah tanà, tan sa kibòyu faglut
ku tulengu gamu gablà di dad mgimò di
langit. 13 Landè to lmen salu di langit
galwà di deg, i dnagit Tingà To, du én
gumdàgu.
14 “Di muna fa, nimò Mosis i ulad tabaga
na tlawéngan di kayu, na nketan fdatah
déén di banwe landè to mnè déén fye
mgulê i dad to meye dun. Na là fakay ku là
salngad én mgimò kadang di deg, i dnagit
Tingà To, du fatlawéngla agu di kayu, na
nketla fdatah, 15 du fye kdee dad to faglut
di deg nun nawala landè sen.
16 “Du Dwata toon kanbong nawa kdee
dad to di tah tanà, taman blén i sen Tingaan
du fye balù simto faglut di kenen là malmo
di salà, bay nun nawan landè sen. 17 Du ise
én duen Dwata mdek i Tingaan dini di tah
tanà du mlayam i dad to, bay dekan dini du
fye falwaan dad to di dad salàla.
18 “Na balù simto to faglut di Tingà
Dwata là fanlayam, bay ku simto là faglut
tagnè nukum di kaflayam, du laan faglut di
sen Tingà Dwata. 19 I duen Dwata mlayam
i dad to ani, du tasalu agu, i salò, dini di tah
tanà, bay én balingla too knayè i kifu, na
knangla i kalwa, du sasè i nimòla. 20 Du i
kdee dad to mimò sasè knangla i kalwa, na
là ale mayè fdadong di salò ken gadè i dad
sasè nimòla. 21 Kabay balù simto to matlu
i nimoan fdadong kenen di salò du fye too
teen i kdee nimoan mdà di Dwata.”

I man Dyan Gal Munyag gablà ku Dyisas

22 Kafnge kdee ani salu Dyisas na
dad mlalò kenen di dad banwe glam di
Dyudiya. Mnè ale ditù na munyag ale i
dad to. 23 Na Dyan gal munyag di satu
banwe dnagit Anon mdadong di Salim
du nun bong yéél ditù. Na salu dad to di
kenen du fbunyag ale, 24 du di bang én, là
fa bnilanggù Dyan.
25 Na nun dad mlalò ku Dyan, sdal ale
satu Dyu gablà di kafbunyag. 26 Taman
salu ale di ku Dyan, na manla di kenen,
“Rabay, gafaldamam i demem sgalak di
faltù i yéél Dyordan, i to tulenam di gami.
Gal kenen munyag, na tadee dad to salu
baling di kenen.”
27 Na tmimel Dyan, manan, “Landè gna-
gan i to ku là gablé Dwata dun di kenen.
28 Gamu sa i mlinge i gmangu ise agu
Krayst, i Mgalék Dwata. Kabay alò agu i
to dek Dwata muna du fatlagad i kakelan.
29 Ku fkahta di kasdeme, gablà ku i lagi
sandeme i gufikit i libun nfunan, na i to
fatlagad i kasdeme fatanan i kakel i lagi
sandeme na di kaklingen i taluan too ke-
nen lehew. Salngad én deg, na too sikof
nan i klehewgu du takel nan. 30 Na là
fakay ku là kenen mbaling mdatah na agu
mbaling mdanà.
31 “I to mdà di langit mdatah kenen di
balù simto, bay i to mdà di tanà alò kenen
to di tanà, na i manan alò mdà di tah tanà.
I to mdà di langit, kenen i too mdatah di
kdee. 32 I tulenan, dunan i teenan na talin-
gen di langit, bay knean landè alì to faglut
di manan. 33 Kabay ku simto dmawat i
manan, fiten fagu di kdawatan kdee man
Dwata too glut. 34 Du Dyisas i to dek Dwata,
na i gumdà dad taluan di Dwata du sdulê
blé Dwata i Tulusan di kenen. 35 Too bong
nawa Maan i Tingaan, taman fagotan di
kenen i kdee. 36 Na balù simto faglut di
Tingà Dwata gamdawat nawan landè sen,
bay ku simto là mimen i Tingà Dwata là
gamdawat nawan landè sen, bay mnè ke-
nen di kalbut Dwata kel di landè gusenan.”

4

Dyisas na i libun mdà di banwe Samériya

1 Na linge dad Farisi, too dee fa i dad to
mlalò ku Dyisas na dee fa dad to bnunya-
gan di ku Dyan. 2 Kabay i kaglutan, ise ku
Dyisas i munyag, bay én sa munyag i dad
mlalò kenen. 3 Na di kgadè Dyisas i gman
dad to di dad Farisi, tnagakan i banwe
Dyudiya, na samfulê kenen di Galili.
4 Na nun duenan magu di banwe
Samériya. 5 Na kel kenen di satu tukay
banwe glam di Samériya dnagit Sikar
mdadong di tanà blé Dyékob di tingaan
Dyosif. 6 Na nun sol yéél déén tanakol
Dyékob di muna. Na di kaltu i duh du
mlungay Dyisas magu, sudeng kenen
mdadong di sol yéél én.
7-8 Là déén dad mlalò kenen du fles ale
salu di tukay banwe du mayad knaanla.
Na nun kel déén satu libun mdà di Samériya
du smulu. Na man Dyisas di kenen,
“Begam agu banlé yéél du minum agu.”
9 Na man i libun, “Ge satu to Dyu, na agu
satu to mdà di banwe Samériya. Kan kè ku
mni ge di deg yéél?” Ani manan, du i dad to
Dyu là ale sgalak i dad to mdà di Samériya.*
10 Na tmimel Dyisas, manan, “Ku aloam
gadè ku i tan kayè Dwata blé di ge, na ku
simto mni di ge yéél ani, tamni ge moon di
deg yéél, na tablégu di ge yéél i mlé falami
nawa.”
11 Na man i libun, “Kabay landè syu-
lam, na i sol yéél ani too mngalam. Nè
gumweam i yéél mlé falami nawa? 12 Én
gutambulmi Dyékob i makol i sol yéél ani.
Na kenen, na dad ngaan, na dad lmanafan,
kdeela minum yéél ani. Kayeam man kè
mdatah ge fa di ku Dyékob?”
13 Na man Dyisas di kenen, “I kdee dad
to minum i yéél di sol yéél ani, lêman ale
malinum. 14 Kabay i dad to minum i yéél
blégu dale là ale lêman malinum, du i yéél
blégu di dale mgimò sfuten di lam nawala,
na mlé nawa landè sen.”
15 Na man i libun di kenen, “Banlém agu
i yéél manam én, du fye là agu lêman mal-
inum, na fye là agu lêman samfulê dini du
smulu.”
16 Na man Dyisas di kenen, “Mdà ge.
Nngém yaanam, na samfulê gamu dini.”
17 Na tmimel i libun, manan, “Landè
yaangu.”
Na man Dyisas, “Glut i manam, landè
yaanam ani, 18 du talime sa nan i kdee
yaanam, bay i demem mnè ani ise yaanam.
Too glut sa i manam.”
19 Na man i libun, “Nilègu nan ge satu
tugad Dwata, taman tan i manam gablà
ani? 20 Én gumangamfù dad gutambulmi
di Dwata di bulul ani, bay gamu dad Dyu,
manyu i syudad Dyérusalém gumangamfù
dad to di Dwata.”
21 Na man Dyisas di kenen, “Libun, fye
ku faglut ge i mangu ani, tamdadong i bang
ise alò bulul ani ku demen Dyérusalém
gumangamfùyu di Maito Dwata. 22 Na
gamu dad to di Samériya là gamu gmadè
i fnangamfùyu, bay gami dad Dyu gadèmi
du i gumdà i kagalwà dad to, dunan di dad
Dyu. 23 Kabay fan kel i duh, na takel nan
ani, i too glut mangamfù di Mà dunan i
dad to mangamfù di kenen mdà di nawala
na mdà di kaglabatla i kaglut.† Én i dad
mangamfù knayè Dwata. 24 Na Dwata,
tulus kenen, taman i untù kfangamfù di
kenen mdà di nawa na mdà di kaglabat i
kaglut.”‡
25 Na man i libun di kenen, “Gadègu kel
kadang di fulé duh i to Mgalék Dwata, i
dnagitla Krayst. Na di kakelan tulenan gito
kdee.”
26 Na man Dyisas di kenen, “Agu sa i
dunan, i stulen di ge ani.”
27 Na di sleng Dyisas talù takel dad mlalò
kenen, na too ale tikeng, du libun i demen
stulen, bay landè balù satu di dale smalek
ku tan kayean di libun én, na ku tan i
duenan stulen di kenen.
28 Na tnagak i libun i namun na sam-
fulê kenen di lunsud, du tnulenan i dad
to, manan, 29 “Sagwê gamu! Neyeyu i to
tmulen di deg i kdee nimògu. Ken kenen
Krayst, i Mgalék Dwata.” 30 Taman tamdà
ale lamwà di lunsud du salu di ku Dyisas.
31 Klo i là fa kel i dad to én di ku Dy-
isas, fakdo i dad mlalò kenen, manla, “To
Tamdò, beg ge kmaan.” 32 Kabay man
Dyisas di dale, “Nun deg knaan i làyu gadè.”

* **4:9** Satu kubad ani dunan: là gnamit dad Dyu i dad fligo na guminum dad to di Samériya. † **4:23** Satu kubad ani dunan: mangamfù fagu di Tulus na di kaglut. ‡ **4:24** Satu kubad ani dunan: mangamfù fagu di Tulus na di kaglut.

33 Na sasalek ale, manla, “Nun to dé
tmunda kenen knaan?”
34 Na man Dyisas di dale, “Én deg knaan
dunan i kimengu i knayè Mà, i mdek deg,
na i kafngegu i fimoan deg.
35 “Ise én galyu man, ‘Fat bulen gdè klo
kel i bang kamtu?’ Kabay mangu di gamu,
takel i bang kamtu. Neyeyu i dee dad to
salu dini, gambet ale i fule tagablà kantu.
36 Na i dad to kamtu dale, nun taden blé
Dwata dale, du mdà di kaktula nun nawa
i dad to landè sen. Taman i dad to mla na i
dad kamtu sdulê ale flehew di ulê i nimòla.
37 Too glut i gal man, ‘Satu i mla na satu
i kamtu.’ 38 Tadekta gamu kamtu di tanà
gumla i dademe to, na mdà di dad nimòla,
gamu gamwè i uléan.”
39 Na too dee dad to mdà di lunsud én
di Samériya faglut di ku Dyisas, du mdà di
man i libun gine di kagmanan, “Tatulenan
deg i kdee dad nimògu.” 40 Taman di kakel i
dad to mdà di Samériya di ku Dyisas beg ale
fakdo kenen du fye mnè di safédla, taman
mnè kenen déén lwe butang. 41 Na nun fa
dee dademe to faglut di ku Dyisas du mdà
di katdoan dale.
42 Na manla di libun én gine, “I
kafaglutmi taise alò mdà di kagmanam
gami, bay mdà di kaklingemi katdoan, na
gadèmi too glut kenen i To Falwà i dad to di
tah tanà.”

I kafgulê Dyisas tingà i satu ganlal

43 Na kafnge i lwe butang, mdà ale Dyisas
salu di banwe Galili. 44 Tanun man Dyisas,
“I tugad Dwata là nafè i dad to di kenen
too banwe.” 45 Kabay di kakelan di Galili,
too kenen dnawat i dad to déén, du dee
di dale tasalu di Fista Duh Kaglius ditù
di Dyérusalém na tateenla i kdee mgimoan
ditù.
46 Na samfulê Dyisas di tukay banwe
Kana déén di Galili, i banwe gufbalingan
binu i yéél. Na nun satu ganlal déén mdà
di Kafernaum i nun tingaan lagi nun tduk.
47 Di kaklinge i ganlal takel Dyisas di Galili
mdà di Dyudiya, salu kenen di ku Dyisas,
na fakdo du fye salu Dyisas di Kafernaum
du fye began fangulê i tingaan du tafan
mati.
48 Kabay man Dyisas di kenen, “Landè di
gamu faglut di deg, silang ku mite gamu i
dad tnikeng nimògu na i ilè kdatahgu.”
49 Kabay man i ganlal di ku Dyisas, “E
Amu, beg ge magin deg ditù, di là fa mati
tingàgu.”
50 Na tmimel Dyisas, manan, “Mulê ge du
tamgulê i tingaam.”
Faglut i ganlal i man Dyisas di kenen,
na mdà mulê. 51 Di dalanan mulê, snitong
kenen dademe lifanan, na manla di kenen,
“Tamgulê i tingaam.” 52 Taman snalekan
ale ku kilen i kgulê tingaan. Na manla,
“Kwas i initan taklé i duh malfabi.”
53 Na gafaldam i ganlal, i kman Dyisas
di kenen, “Tamgulê i tingaam,” dunan di
taklé i duh, taman faglut kenen di ku Dy-
isas, na balù i kdee mnè di gumnean.
54 Na ani i galwe tnikeng mgimò Dyisas
kafngen tmagak i banwe Dyudiya salu di
Galili.

5

I kafgulê Dyisas i to di safédi kligu di Duh Kaftud

1 Kafnge én, nun fista i dad Dyu, taman
salu Dyisas lêman di Dyérusalém. 2 Na déén
di Dyérusalém nun kligu dnagit Bétsata di
talù Hibru, mdadong di satu gal gufusuk i
galla dnagit Gufusuk i Dad Bilibili. Na déén
di kilil i kligu, nun gafdak lime gufsilung
dad to. 3 Na nun dee dad to milè déén sahal
dad tdukla, dad butè, dad kimay, na dad
là galyak i lawehla. Fatanla i ksambug i
yéél, 4 du gmanla nun gal bang ktufa satu
kasaligan i Amuito Dwata salu di kligu, na
snambugan i yéél, na ku simto i guna tufa
di kligu balù tan i bung tdukan mgulê. 5 Na
nun lagi déén nun tduk tlu falò walu fali
klon. 6 Di kite Dyisas i to én, tagadean tatoo
mlo kenen milè déén, taman snalekan ke-
nen, manan, “Mayè ge kè ku mgulê?”
7 Na tmimel i to nun tduk, manan, “Hae,
bay landè demegu mebe deg di yéél di
bangan msambug, na di fan agu salu ditù
tagal nun to guna di deg.”
8 Na man Dyisas di kenen, “Tadag ge,
nweam i gumileam, na magu ge.” 9 Na di
kman Dyisas ani mgulê kenen, na nwean i
gumilean, na magu.

Mgimò ani di Duh Kaftud i dad Dyu.
10 Na di kite i dad ganlal dad Dyu i nimò
i to mgulê ani, manla, “Duh Kaftud ani!
Nlafaam i flalò gablà di Duh Kaftud di
kebem gumileam.”
11 Kabay tmimel kenen, manan, “I to
fgulê deg i mdek deg mwè i gumilègu na
magu.”
12 Na snalekla kenen, manla, “Simto kè i
mdek ge mwè i gumileam na magu?”
13 Kabay là sa gadè i to mgulê ku simto
fgulê kenen, du too dee dad to stifun déén,
na fasbool Dyisas di dale, na mdà.
14 Kafnge én, teen Dyisas i to én déén di
Bong Gumnè Dwata, na manan di kenen,
“Neyem, tamgulê ge! Na nang ge lêman
mimò sasè ken matnù i ksasè mkel di ge.”
15 Na mdà i to mgulê gine, na tnulenan i
dad ganlal dad Dyu na Dyisas kadì gafgulê
kenen.
16 Du gambet ani i nimò Dyisas di Duh
Kaftud, én i gumdà i dad ganlal dad Dyu
mlayam kenen. 17 Na tmimel Dyisas dale,
manan, “Là ftud i Màgu Dwata mimò kel
ani, na salngad deg, mimò agu.”
18 Na di kman Dyisas ani matnù baling
kayè i dad ganlal dad Dyu mati kenen, là
alò du nlafaan i Duh Kaftud, bay du manan
Dwata i Maan, na di kmanan én, fasngadan
i kton di Dwata.

I kdatah i Tingà Dwata

19 Na tmimel Dyisas, manan, “Tulengu
gamu i kaglutan, landè gimò i Tingà ku
ise knayè i Mà. Én alògu nimò, i teengu
di ku Mà, du i nimò Màgu, én i nimògu.
20 Du i Mà too kamdo deg i Tingaan, na
fiten deg i kdee nimoan. Na fanan fite
deg i too mdatah fa gamtikeng nimò, du
fye too gamu tikeng. 21 Hae, du nték Mà i
dad mati, na banlén ale nawa, na salngad
én i Tingaan, du banlégu nawa i dad to
knayègu. 22 Na ise ku Mà mukum i dad to,
du agu i gumlén glal mukum dale, 23 du fye
i kdee dad to mafè deg salngad i kafèla i
Màgu. Na ku simto là mafè deg, na laan
nafè Màgu i mdek deg.
24 “Tulengu gamu i kaglutan, ku simto to
mimen i tnalùgu, na faglut di mdek deg,
nun nawan landè sen, na talà kenen fan-
layam di fulé duh, du balù kenen to mati
di muna, bay di takafaglutan tanun falami
nawan.
25 “Tulengu gamu i kaglutan, tamdadong
nan i duh, na tadini sa nan, linge i dad to
mati di salàla i tnalùgu, agu i Tingà Dwata,
na i dad to mlinge na mimen i tnalùgu
banlé falami nawa. 26 Du i Màgu gumdà i
nawa, na salngad agu i Tingaan lê gumdà i
nawa. 27 Na tagablén di deg glal mukum i
dad to, du deg sa i dnagit Tingà To.
28 “Na nang gamu tikeng di mangu ani,
du mdadong nan i duh i kdee dad to mati
mlinge i tnalùgu déén di lbangla, 29 na
lamwà ale. Na di kték i dad to gamgimò
fye nun nawala landè sen, bay di kték i dad
to gamgimò sasè, nukum ale di kaflayam
landè sen.”

I dad tmulen gablà ku Dyisas

30 Fadlug Dyisas talù, manan, “Landè
gagangu nimò fagu alò di deg knayè. I
kukum lalògu dunan i man Dwata di deg.
Na too tlu kukumgu du ise deg knayè ni-
mengu bay i knayè Dwata i mdek deg.
31 “Na ku alò agu i tmulen gablà di ktogu
là fakay snalig. 32 Kabay nun fa satu
tmulen gablà di deg, na i man Màgu too
glut.
33 “Na nun dekyu di ku Dyan Gal Mun-
yag, na i tulen Dyan gablà di deg too glut.
34 Ise ku én gusmaliggu i man dad to, bay
faglabatgu gamu gablà di tulen Dyan du
fye galwà gamu. 35 Na Dyan gambet kenen
i salò too mneng du kenen sa faglabat i
kaglut di dad to, na nun ayèyu flinge i
manan, bay là mlo.
36 “Kabay nun fa fgadè gablà di deg
mdatah fa di ktulen Dyan, dunan i dad
nimò tafimò Mà deg. Hae, i kdee dad
mgimògu én i tmulen na i Mà i mdek deg.
37 Na Mà, i mdek deg dini, kenen i satu
tmulen gablà di deg, bay làyu lmen linge i
taluan, na làyu lmen teen i bawehan, 38 na
là mnè tnaluan di nawayu, du là gamu
faglut di to dekan. 39 Tooyu gal ganbet i
Tnalù Dwata du man nawayu mdà déén
nun nawayu landè sen. Na blaam i Tnalù
Dwata i tmulen gablà di deg. 40 Kabay
knean là gamu mayè faglut di deg du fye
moon gfunyu nawa landè sen.

41 “Ise én fanngabalgu kdayen i dad to,
42 bay gadègu kagkah i nawayu, landè kak-
doyu Dwata. 43 I kaglutgu salu dini di
gamu du dek i Màgu Dwata, bay làyu agu
dnawat. Kabay ku nun dademe to salu dini
di gamu du mdà alò di dale knayè, baling
én dnawatyu. 44 Tan i kibòyu faglut du én
tooyu knayè i kdayen mdà di demeyu to,
ise i kdayen mdà di too glut Dwata.
45 “Nangyu fandam ku agu i mlé gamu
salà di Màgu. I mlé gamu salà dunan Mosis
i tooyu snalig, 46 du ku faglut gamu i man
Mosis lê gamu faglut di deg du agu sa i
gman Mosis di dad sulatan. 47 Kabay ku
là gamu faglut i dad sulat Mosis, na tan i
kibòyu faglut i tnalùgu.”

6

I kafkaan Dyisas mlukas lime libu dad to (Matyu 14:13-21; Mark 6:30-44; Luk 9:10-17)

1 Kafnge én, mdà Dyisas salu ditù di faltù
i lanaw Galili, i lanaw dnagitla Tibiryas.
2 Na too dee dad to mlalò kenen du tateenla
dad tnikeng mgimoan di kafguléan dad to
nun tduk. 3 Kabay mnagad ale Dyisas di
satu bulul, na sudeng ditù magin i dad gal
mlalò kenen. 4 Na mdadong nan bang i
fista dad Dyu dnagit Duh Kaglius.
5 Di keye Dyisas di glibutan teenan i dee
dad to salu di kenen, taman manan di ku
Filif, “Nè gumayadito gablà knaan fkaan i
kdee dad to ani?” 6 Manan ani du tnilewan
Filif ku nun ksaligan di kenen, bay tasanan
gadè ku tan i fanan nimò.
7 Na tmimel Filif, manan, “I dee dad to
ani, kulang i taden di walu bulen bayadito
i fan fkaan dale, balù alò tukay blé di kat
to.”
8 Na talù i satu mlalò ku Dyisas dnagit ku
Andru, dunan i flanek Simon Fiter, manan,
9 “Nun tingà lagi dini nun bnatun lime batù
fan barli na lwe nalaf, bay tan gukmamu
ani di kdee dad to ani.”
10 Na man Dyisas, “Fsudengyu i dad to.”
Na nun too fye bnas tmabò déén, taman
sudeng i dad to, na mdadong lime libu
kdee dad lagi. 11 Na kafnge én, nwè Dyisas
dad fan, na dmasal mlé fye di Dwata, na
falelan di dad to sudeng déén. Na salngad i
kiboan dad nalaf. Na kmaan kdeela kel di
kabsolla.
12 Na di kabsolla, man Dyisas di dad
mlalò kenen, manan, “Santifunyu i
lukasan, fye landè malmo.” 13 Na santi-
funla, na nun sfalò lwe been fnò lukas i
dad lime batù fan barli fkaan Dyisas i dad
to.
14 Di kite i dad to i tnikeng nimò Dyisas
ani, manla, “Ani sa tugad Dwata sanfatan-
ito dekan di tah tanà.” 15 Na gadè Dyisas fan
ale salu di kenen du fye nwèla du gnagala
nimò harìla, taman mdà kenen salu di bu-
lul aloan satu.

I kagu Dyisas di tah lanaw (Matyu 14:22-23; Mark 6:45-52)

16 Na di kasdaf i duh, salu i dad mlalò ku
Dyisas ditù di lanaw, 17 na myak ale di tah
awengla du mifal ale i lanaw salu di Kafer-
naum. Takifu nan, bay là fa kel Dyisas déén
di dale. 18 Na di bang én, too malbang i
lwek du mgal i nus. 19 Na i kawagla kamwa
nun kè lime ku demen nam kilumitru, na
teenla Dyisas magu di tah lanaw salu di
dale, na too ale likò. 20 Kabay manan di
dale, “Agu sa ani. Nang gamu likò!” 21 Na
lehew ale fsakay ku Dyisas di awengla, na
di kyakan, tadéén ale di banwe gusalula.
22 Di kakwalan, ditù fa i dad to di faltù
i lanaw, na gadèla malfabi nun alò satu
aweng déén, dunan i snakay dad mlalò ku
Dyisas. Na gadèla alò dad gal mlalò ku Dy-
isas mdà na là kenen magin. 23 Kabay nun
dademe aweng mdà di banwe Tibiryas
dmuung mdadong di gukmaanla fan, di
tafnge i Amu mlé fye di Dwata. 24 Taman
di kite i dad to talà déén Dyisas na dad
mlalò kenen, gasil ale mdà maweng salu di
Kafernaum du fanngaballa Dyisas.

Dyisas i knaan mlé nawa

25 Di kite i dad to ku Dyisas di faltù
i lanaw, manla di kenen, “To Tamdò,
kilen kakelam dini?” 26 Na tmimel Dy-
isas, manan, “Tulengu gamu i kaglutan,
i duenyu mngabal deg ise ku gamlabat
gamu i dad tnikeng tateenyu, bay du bsol
gamu mdà di fan i gkaanyu. 27 Nang
gamu faflayam mngabal i knaan di tah
tanà lumak malmo, bay én gufaflayamyu
mngabal i knaan gumdà nawa landè sen.

Na agu, i dnagit Tingà To, i mlé dun di gamu, du tanun ilè di deg na agu i mgalék Dwata Mà mimò dun."
28 Na snalekla kenen, manla, "Tan i nimòmi du fye mgimòmi i knayè Dwata?"
29 Na tmimel Dyisas, manan, "Ani i knayè Dwata, dunan faglut gamu di to dekan dini."
30 Na smalek ale, manla, "Tan i tnikeng fitem du fye faglut gami di ge? Tan i gaganam nimò? 31 Du di kalngab dad gutambulito di banwe landè to mnè déén, kmaan ale mana mdà di langit salngad di gman di Tnalù Dwata, manan, 'Mlé kenen knaan mdà di langit du fye gamkaan ale.' "
32 Na man Dyisas di dale, "Tulengu gamu i kaglutan, ise sa ku Mosis mlé i knaan mdà di langit, bay Màgu mlé gamu i glut knaan mdà di langit. 33 I knaan blé Dwata dunan i tufa mdà di langit mlé falami nawa di dad to di tah tanà."
34 Na manla di kenen, "Amu, galam gami banlé i knaan én, kel di landè sen."
35 Na man Dyisas di dale, "Agu sa i knaan mlé nawa, na ku simto salu di deg laan lêman bitil, na ku simto faglut di deg laan lêman malinum.
36 "Gambet i tagmangu di gamu, balù tateenyu i dad nimògu, bay knean là gamu fa faglut. 37 I kdee dad to blé Màgu di deg salu ale di deg. Na balù simto i salu di deg làgu kenen fnang. 38 Du ise én duengu tufa mdà di langit du nimògu i deg knayè, bay salu agu dini du nimògu i knayè i mdek deg dini di tah tanà. 39 Na i knayè i mdek deg ku landè lana balù satu di kdee dad to blén deg, na ku sdulêgu ale nték mdà di fati kadang di fulé duh. 40 Du ani too knayè Màgu, ku balù simto to mite deg i Tingaan, na faglut di deg, gfunan nawa landè sen, na ntékgu kenen mdà di fati kadang di fulé duh."
41 Kaklinge i dad Dyu i gman Dyisas, "Agu i glut knaan mdà di langit," too ale mugak.
42 Manla, "Ise ani kè Dyisas tingà Dyosif? Gadeito sa i tuan! Kan ku manan tufa kenen mdà di langit?"
43 Na tmimel Dyisas dale, manan, "Nang gamu mugak déén. 44 Landè to fakay fdadong di deg ku là nebe Mà, i mdek deg, na ntékgu kenen mdà di fati kadang di fulé duh. 45 Balù i dad tugad Dwata di muna fa, smulat ale, manla, 'I kdee dad to tdò Dwata.' Na i kdee dad to flinge na gamwè i tdò Màgu, salu ale di deg. 46 Ise ku én kayègu man ku nun to lmen mite i Màgu Dwata du alò agu, i mdà di Dwata, mite kenen. 47 Tulengu gamu i kaglutan, i kdee dad to faglut di deg gfunla nawa landè sen.
48 Agu i knaan mlé nawa. 49 Too glut kmaan i dad gutambulito mana, i knaan mdà di langit, di kalngabla di banwe landè to, bay knean mati ale. 50 Kabay i knaan mangu ani mdà di langit, ku nun to kmaan dun là mati. 51 Na agu sa i knaan mdà di langit mlé nawa, na balù simto to kmaan i knaan ani nun falami nawan landè sen. Na i knaan mangu ani dunan i lawehgu blégu kadang du fye nun falami nawa i dad to di klamang banwe."
52 Kaklinge i dad ganlal dad Dyu i manan, tambù ale sdal, manla, "Tan kibò to ani mlé lawehan du fye knaanito?"
53 Na man Dyisas, "Tulengu gamu i kaglutan, ku làyu knaan i laweh i dnagit Tingà To, na làyu ninum i litean, landè falami nawayu. 54 Kabay balù simto kmaan i lawehgu na minum i litègu nun nawala landè sen, na ntékgu ale mdà di fati kadang di fulé duh, 55 du i lawehgu too glut knaan na i litègu too glut ninum.
56 Na ku simto kmaan i lawehgu na minum i litègu, mnè kenen di deg, na mnè agu di kenen. 57 I Màgu i mdek deg, dunan i gumdà nawa, na i deg nawa mdà di kenen, salngad én, i dad to kmaan i lawehgu, nun falami nawala mdà di deg. 58 Ani i knaan mdà di langit, na là salngad di knaan mana knaan i dad gutambulito, du knean mati ale, bay balù simto i kmaan i knaan mangu ani nun nawala landè sen."
59 Ani man Dyisas di katdoan di gusatdò i dad Dyu di banwe Kafernaum.

I dad tnalù mlé nawa landè sen

60 Di kaklinge i dad mlalò ku Dyisas i tdoan ani, man dee di dale, "Too malima i tdoan ani. Simto kè gamdawat dun?"
61 Balù landè tmulen, gadè Dyisas too nugak i dad mlalò kenen i tdoan gine, taman manan di dale, "Ani kè gumdàyu tmagak i klalòyu deg? 62 Ku én fandamyu, tan i

fandamyu ku teenyu agu, i dnagit Tingà To, magket samfulê di gumdàgu di langit?
63 Alò i Tulus Dwata gmagan mlé nawa, là sa gwè dun fagu di kgagan i to. I tdògu gamu ani mdà di Tulus Dwata, na gamlé falami nawa. 64 Kabay nun dademe di gamu là faglut di deg." Man Dyisas ani du mdà di kagatbuan tagnean gadè ku simto dad là faglut di kenen, na ku simto i fan mangkal kenen di fati. 65 Na manan, "Én i duengu man di gamu gine, silang gmagan satu to salu di deg ku tnabeng i Màgu."

66 Na mdà di man Dyisas ani, dee dad mlalò kenen tmagak kenen, na là ale nan magin kenen.

67 Taman snalek Dyisas i sfalò lwe gal mlalò kenen, manan, "Man, lê gamu mayè tmagak deg?"

68 Na tmimel Simon Fiter, manan, "Amu, landè dademe to gusalumi, du alò ge i gumdà dad tnalù mlé nawa landè sen. 69 Tafaglut gami di ge, du gadèmi ge sa i To Landè Salà dek Dwata sanfatanmi."

70 Tmimel Dyisas, manan, "Agu malék gamu dad sfalò lwe, bay knean nun satu di gamu salig Satanas." 71 Dyudas, tingà Simon Iskariyot, i gmanan du Dyudas kadang i mangkal kenen di fati balù kenen satu di sfalò lwe gal mlalò ku Dyisas.

7

Dyisas na i dad flanekan lagi

1 Kafnge én, lamngab Dyisas di banwe Galili. Laan mayè lamngab di banwe Dyudiya du i dad ganlal dad Dyu déén mayè mati kenen. 2 Na tamdadong nan i fista dad Dyu dnagit Dad Flo Gumnè. 3 Taman man dad flanekan lagi di kenen, "Fye ku mdà ge malò i fista ditù di Dyudiya, du fye mite i dad mlalò ge i dad tnikeng galam nimò, 4 du ku nun to mayè too mdengeg, laan buni i dad nimoan. Du ku gmagan ge mimò tnikeng, fitem di kdee dad to." 5 Én manla du balù ale i dad flanekan, là ale faglut di kenen.

6 Na man Dyisas di dale, "Là fa kel i bang kfite i kdatahgu, bay gamu balù kilen, fakayyu nimò i knayèyu. 7 Là gamu knang nawa i dad to mlalò knayè i banwe, bay knangla agu nawa du fgadègu i ksasè i dad nimòla. 8 Muna gamu di fista, làgu fa salu ditù, du là fa too kel i banggu." 9 Kafngen man ani, fanak kenen di banwe Galili là mlo.

10 Kabay di kakubu dad flanekan salu di fista, malò Dyisas, bay landè gmadè ku salu kenen ditù. 11 Kabay fanngabal kenen i dad ganlal i dad Dyu déén di fista, na sasalek ale, manla, "Tanè Dyisas?"

12 Na nun dee dad to stifun déén sunggag gablà di kenen. Man i dademe, "Fye to kenen," bay man i dademe, "Là sa, du fangawan i dad to." 13 Kabay landè dad to stulen gablà di kenen di gudee i dad to du likò ale i dad ganlal i dad Dyu.

14 Na mdadong i kagatngà i fista, salu Dyisas di Bong Gumnè Dwata, na tamdò. 15 Na i dad ganlal i dad Dyu too ale tikeng di kaklingela i tdoan, na manla, "Nè gumdà i gnadè i to ani, du laan kè skwila?"

16 Taman tmimel Dyisas dale, manan, "Ise ku di deg gumdà i tdògu, bay mdà di Dwata i mdek deg. 17 Nè i to mayè mlalò i knayè Dwata gmadè sa ku i tdògu mdà di Dwata ku demen mdà alò di deg fandam, 18 du nè i to tamdò mdà di kenen fandam, kayean alò fdatah i kenen kto, bay ku tamdò satu to du fye fdatahan i to mdek kenen, én i gugmadèyu matlu to kenen na laan tmulen kéng. 19 Blé gutambulito Mosis di gamu i dad flalò Dwata, bay landè satu di gamu gamlalò dun du ku lalòyu kan ku mayè gamu mati deg?"

20 Na tmimel i dad to, manla, "Tabnusaw ge! Simto mayè mati ge?"

21 Na tmimel Dyisas, manan, "Alògu nimò satu tnikeng di Duh Kaftud, na tikeng gamu. 22 Dek gamu Mosis tmulì i dad lagi, bay ise alò mdà di ku Mosis i laloito én, du dad gutambulito di muna mimò dun. Na balù di Duh Kaftud tnulìyu dad ngàyu. 23 Na ku falohyu i ktulì dad lagi di Duh Kaftud du fye nimenyu i flalò Mosis, na kan ku kalbutyu agu du fangulêgu i satu to di Duh Kaftud? 24 Nang gamu mukum i dademeyu to di làyu fa too gadè i kdee, bay funayu too neye i kaglutan du fye tlu i kukumyu."

I ksalek i dad to ku Dyisas i Mgalék Dwata

25 Na nun dad to déén di Dyérusalém
di kaklingela i gman Dyisas smalek ale,
manla, “Ise ani dé i to fanngaballa du
kayèla fnati? 26 Kabay neyeyu, gal kenen
tamdò di kite i kdee, na landè to fnang
kenen. Ken gadè i dad ganlalito na kenen
Krayst i Mgalék Dwata. 27 Kabay ise kè
kenen, du ku salu dini i to Mgalék Dwata,
landè to kun, gmadè gumdaan, bay gadeito
i gumdà to ani.”
28 Taman di katdò Dyisas di Bong
Gumnè Dwata falbongan i taluan, manan,
“Man nawayu dilèyu agu, na gadèyu kè i
gumdàgu? Kabay i ksalugu dini ise mdà
di deg knayè, bay nun sa mdek deg, na
too glut kenen. Kabay làyu kenen gadè.
29 Kabay agu, gadègu kenen du kenen sa
i gumdàgu, na kenen i mdek deg salu dini.”
30 Na fanla kenen kanfè, bay knean landè
di dale magot kenen, du ise sa fa bangan.
31 Kabay dee dademe to faglut Dyisas i
Mgalék Dwata, du manla, “Too glut Mgalék
Dwata to ani du landè kè dademe to gma-
gan mimò i dad tnikeng mgimoan.”

I fan kafakfè dad ganlal dad Dyu ku Dyisas

32 Linge dad Farisi i santulen i dad to
gablà ku Dyisas, taman ale na dad ulu i dad
bà di Dwata, dekla i dad to gal munung i
gumangamfù, du fakfèla ku Dyisas.
33 Na du gadè Dyisas, manan, “Talà mlo
nan i knègu di safédyu, du tafan agu sam-
fulê di to mdek deg. 34 Di kdàgu fannga-
balyu agu, bay làyu agu teen, du là gamu
gmagan salu di banwe gusalugu.”
35 Na sasalek i dad ganlal i dad Dyu,
manla, “Nè dé i gusalun i laito fakay teen?
Salu kenen dé di banwe i dad to Grik
gumnè i demeito dad Dyu, du tdoan dad
to ise Dyu. 36 Na tan dé i kayean man,
du manan, ‘Fanngabalyu agu, bay làyu agu
teen,’ na, ‘Là gamu gmagan salu di banwe
gusalugu.’ ”

I yéél mlé falami nawa

37 Too mabtas di dad Dyu i sangal duh i
fistala. Na di kakel i duh én, tadag Dyisas,
na falbongan taluan, na manan fagu di
fléd, manan, “Kdee dad to malinum salu
gamu di deg, na minum gamu, 38 du nun
gsulat di Tnalù Dwata, manan, ‘Mdà di
nawa i to faglut di deg, maloh i yéél mlé
nawa landè sen.’ ” 39 Na i yéél man Dyisas
ani dunan i Tulus Dwata i fan gdawat i dad
to faglut di kenen. Kabay di duh atù là fa
gablé i Tulusan du là fa gdawat Dyisas i
kdatahan di langit.

Masgalel i fandam i dad to gablà ku Dyisas

40 Kaklinge dad to i man Dyisas ani là sal-
ngad i fandamla, man i dademe, “Too glut,
i to ani dunan i Tugad Dwata fatanito.”
41 Man i dademe, “Ani sa Krayst i Mgalék
Dwata.”
Kabay man i dademe, “Là sa fakay ku i
Mgalék Dwata mdà di banwe Galili, 42 du
là kè gsulat di Tnalù Dwata, na i Mgalék
Dwata dunan satu bel Harì Dabid na sut ke-
nen di banwe Bétléhém di gumnè Dabid?”
43 Taman masgalel fandam i dad to gablà
ku Dyisas. 44 Nun dademe mayè kamfè ku
Dyisas, bay landè di dale magot kenen.
45 Na samfulê dad gal munung i gu-
mangamfù fan kamfè ku Dyisas. Na
smalek i dad ulu i dad bà di Dwata na dad
Farisi i mdek dale, manla, “Kan ku làyu
nebe kenen dini?”
46 Na tmimel i dad munung, manla, “I
duenan du landè fa lmen tamdò salngad i
to ani!”
47 Na man i dad Farisi di dale, “Balù
fa gamu kè gaganan fangaw? 48 Nun kè
gadèyu to mdà di dad ganlal i dad Dyu ku
demen dad Farisi faglut di kenen? 49 Landè
sa! Alò dad to là gmadè i flalò blé Dwata
fagu di ku Mosis i faglut di kenen, na fan-
layam ale Dwata kadang.”
50 Kabay Nikodimus, i to salu di ku Dyisas
di gutngà butang, lê kenen satu di dad gan-
lal ani, na manan di dademen, 51 “Kabay
man i flalò blé di gito, silang fakay nukum i
satu to ku talingeito i manan du fye gadeito
i mgimoan.”
52 Na tmimel i dademen ganlal, manla,
“Kan ku nsenam kenen? Lê ge kè mdà
di Galili? Ku toom ganbet i Tnalù Dwata,
gadeam landè tugad Dwata mdà di Galili!”
53 Kafnge én, mulê kdee dad to én.

8

I libun mlafà i yaanan

1 Kabay Dyisas salu kenen di bulul Olib.
2 Na di kwal én too flafus, samfulê Dyisas
di Bong Gumnè Dwata. Na nun dee dad to
stifun di glibutan, taman sudeng Dyisas, na
tdoan ale. 3 Di slengan tamdò takel i dad
tamdò i dad flalò blé Dwata fagu di ku Mo-
sis na lêman dad Farisi na nebela di kenen
satu libun tagnumahla di klafaan i yaanan,
na ftadagla di muna i dad to. 4 Na manla di
ku Dyisas, "To Tamdò, tagnumahmi i libun
ani mlafà i yaanan. 5 Na man i flalò blé
Mosis di gito, i to mlafà i yaanan tnudà
batu kel di kfatin. Na tan i manam gablà
kenen?" 6 I duenla man ani du tnilewla
Dyisas du kayèla banlé kenen salà.

Kabay kudung Dyisas, na sulatan i
tnaloan di tanà. 7 Na du là ale fanak smalek
kenen, taman tadag kenen, na manan,
"Nè i to di gamu landè salà, kenen i muna
tmudà i libun ani batu." 8 Na lêman kudung
Dyisas, na smulat di tanà.

9 Na di kaklinge i dad ganlal dad Dyu i
gman Dyisas ani lamwà ale man satu satu
dale. I muna mdà i tua, klo i dademe. Na
én alò gtagak, Dyisas na i libun tadag di
munan. 10 Na tukeng Dyisas, na manan di
kenen, "Libun, tanè i dad to mlé ge salà?
Landè nan gtagak mlayam ge?"

11 Na tmimel i libun, manan, "Landè nan,
Amu."

Na man Dyisas, "Balù agu, làta ge fan-
layam. Mulê ge, na nang ge lêman mimò
sasè."

I salò lamwa i fandam dad to

12 Na lêman talù Dyisas, manan, "Agu i
salò lamwa i fandam dad to di tah tanà.
Balù simto dad to mlalò deg là nan magu
di gukmifu du nun mneng di dale gumdà
falami nawa."

13 Na man i dad Farisi di kenen, "Aloam
satu tmulen gablà di ktom, taman là fakay
fnaglut i manam."

14 Na tmimel Dyisas, manan, "Balù alò
agu i tmulen gablà di ktogu, slame glut i
mangu, du gadègu i gumdàgu na i gusalugu.
Kabay gamu, làyu gadè gumdàgu ku demen
i gusalugu. 15 Na gamu kukum mdà alò
di fandamyu, bay deg, landè to nukumgu
dini. 16 Kabay ku mukum agu too tlu i
kukumgu, du ise ku alò deg i mukum, bay
balù i Màgu i mdek deg dini. 17 Nun gsulat
di dad flalò blé Dwata di gamu manan, ku
salngad man i lwe to, fakay fnaglut i manla.
18 Tmulen agu gablà di ktogu, na Màgu i
mdek deg, lê tmulen gablà di deg."

19 Taman smalek ale, manla, "Tanè i
maam?"

Na tmimel Dyisas, manan, "Làyu agu
gadè, na làyu gadè i Màgu, du ku gadèyu
agu, lêyu gadè i Màgu."

20 Man Dyisas ani di klon tamdò di lam
i Bong Gumnè Dwata mdadong di gufkah
filak gal blé di Dwata. Kabay landè to
gmagan kamfè kenen du ise sa fa bangan.

Langit i gumdà Dyisas

21 Na lêman talù Dyisas di dad Dyu,
manan, "Tafan agu tmagak gamu, na balù
fanngabalyu agu, knean mati gamu di là
maglifet i salàyu. Na là gamu fakay salu di
gusalugu."

22 Na sasalek i dad ganlal i dad Dyu,
manla, "Kan ku manan nun gusalun i laito
fakay gusalu? Fanan dé fnati i kton?"

23 Na man Dyisas di dale, "Én gumdàyu di
tah tanà ani, bay deg mdà di langit. Gamu
to di tanà, deg ise. 24 I duengu man di gamu,
mati gamu di là fa maglifet i salàyu, du ku
là gamu faglut di gmangu gablà di ktogu,
mati gamu di là fa maglifet i salàyu."

25 Na snalekla kenen, manla, "Simto ge
kè?"

Man Dyisas di dale, "Agu i tagtulengu
di gamu tamdà fa di kagatbuan. 26 Nun
dee fa kayègu man gablà di gamu, na dee
gumukumgu gamu. Kabay én alògu man di
dad to i lingegu mdà di to mdek deg na i
kdee gmanan too glut."

27 Kabay làla glabat na i manan mdek
kenen dunan i Maan Dwata. 28 Taman man
Dyisas, "Kadang di kagketyu deg, i dnagit
Tingà To, di krus, gadèyu glut i gmangu
gablà di ktogu, na gadèyu landè mgimògu
mdà di deg knayè, bay alògu man i tdò
Màgu deg. 29 Na i mdek deg, gal fikit di deg,
na laan agu sa tnagak, du i kdee nimògu
gaflehew kenen."

30 Na mdà di gman Dyisas ani nun dee
dad to faglut di kenen.

I kaglut mlé kagalwà

31 Taman man Dyisas di dad Dyu faglut
di kenen gine, "Ku fnèyu di nawayu i tdògu

gamu, mbaling gamu dad too glut mlalò deg, 32 na gmadè gamu i kaglut, na fagu di kaglut, galwà gamu mdà di kaglifanyu."

33 Na manla di kenen, "Gami dad bel Abraham, na là gami lmen lifan di balù simto. Kan ku manam galwà gami di kaglifanmi?"

34 Na tmimel Dyisas, manan, "Tulengu gamu i kaglutan, ku nun to gamsalà, kenen sa i lifan di salà. 35 Na kagkah i lifan, landè kaglutan mnè di gumnè mfunan kel di landè sen, bay i tingà, fakay mnè di malay maan kel di landè sen. 36 Taman ku én falwà gamu di kaglifanyu i Tingà Dwata, too glut galwà gamu. 37 Gadègu gamu dad bel Abraham, bay knean kayèyu agu fnati, du làyu dnawat i tnalùgu. 38 Én mangu di gamu i fite Màgu deg, bay gamu, én nimòyu i man màyu di gamu."

39 Na tnimella kenen, manla, "Abraham i màmi."

Kabay man Dyisas di dale, "Ku glut gamu dad ngà Abraham, taganbetyu moon i nimoan. 40 Na én alò gmangu di gamu i kaglut lingegu mdà di Dwata, bay knean kayèyu agu fnati. Kabay ise ku salngad én nimò Abraham. 41 I nimòyu ani salngad sa i nimò màyu."

Na manla, "Ise gami dad ngà magu dungan, du satu alò màmi, dunan Dwata."

42 Na man Dyisas di dale, "Ku glut Dwata i màyu takanbongyu agu nawa, du salu agu dini mdà di kenen. Ise ku mdà di deg knayè, bay Dwata i mdek deg dini. 43 Kan ku làyu glabat i mangu? I duenan du fbakong gamu du làyu gagan flinge dun. 44 I màyu dunan Satanas, na i knayèyu nimò dunan i knayè i màyu. Tagnè kenen manò mdà fa di kagatbuan, na laan nsen i kaglut du landè sa kaglut mnè di kenen. Di ktulenan kéng, én duenan du takenen kagkah. Tagnè kenen gal tmulen kéng, na kenen gumdà i kdee kakakéng. 45 Kabay du tmulen agu i kaglut, na én i duenyu là faglut deg. 46 Landè di gamu gamtulen balù satu sasè nimògu. Na ku glut i mangu, kan ku làyu agu fnaglut? 47 I dad ngà Dwata, too ale flinge na mimen i manan, na i duenyu là flinge du ise gamu dad ngaan."

Gablà di dale Dyisas na Abraham

48 Na tmimel i dad Dyu, manla, "Too glut i manmi, én gumdaam di Samériya,* na nun busawam!"

49 Na tmimel Dyisas, manan, "Landè sa busawgu. Én nimògu fdatah i Màgu, bay fdanàyu agu. 50 Làgu mngabal kdayen i dad to, bay kayè Dwata ku dnayenla agu, na kenen i mukum ku glut i mangu. 51 Tulengu gamu i kaglutan, ku nun to mimen i tdògu là kenen mati."

52 Na man i dad Dyu, "Toomi nan gadè nun busawam! Du balù Abraham na i dad tugad Dwata di muna fa, i kdeela tamati, bay balingam man, 'Ku nun to mimen i tdògu là kenen mati.' 53 Kayeam man ge kè mdatah fa di gutambulmi Abraham. Tamati kenen na lêman i dad tugad Dwata. Na simto ge kè?"

54 Tmimel Dyisas, "Ku deg dmayen i ktogu landè btas i kdayen én. Kabay i dmayen deg i Màgu, dunan i manyu Dwatayu. 55 Kabay làyu kenen dilè, bay deg, dilègu kenen. Na kaflingenta dun ku mangu làgu kenen gadè mbaling agu tmulen kéng salngad gamu. Kabay làgu tmulen kéng du gadègu sa kenen, na nimengu i manan. 56 I gutambulyu Abraham too lehew du teenan i duh ksalugu dini. Na di kiten dun too kenen lehew."

57 Na man i dad Dyu di kenen, "Là gafat ge lime falò fali, na manam tateenam Abraham!"

58 Na man Dyisas, "Tulengu gamu i kaglutan, di là fa sut Abraham tagnè nun agu." 59 Kagman Dyisas ani, mulut dad Dyu batu du fanla kenen tnudà. Kabay flidung Dyisas, na fles lamwà di Bong Gumnè Dwata.

9

I kafgulê Dyisas i to butè mdà di ksutan

1 Di sleng Dyisas magu nun teenan satu to butè mdà di ksutan. 2 Na smalek i dad gal mlalò kenen, manla, "To Tamdò, kan ku butè to ani mdà di ksutan? Simto gamsalà, kenen ku demen dad tuan?"

* **8:48** I dad Dyu gal dmuen na smilo i dad to mdà di Samériya.

3 Na man Dyisas, “Ise ku i duenan butè
ku mdà di kenen salà ku demen i salà dad
tuan, bay i duenan du fye fite i bong ktulus
Dwata fagu di kenen. 4 Di klo fa mduh, too
ito mimò knayè i mdek deg dini du là mlo
nan kakel i kifu na talandè nan gmagan
mimò. 5 Na di klogu fa dini, agu sa i salò
lamwa i fandam i dad to di tah tanà.”
6 Na di kagman Dyisas ani dmulà kenen
di tanà, na nimoan fitak mdà di ibalan,
na ihokan di mata i to butè. 7 Na dekan
i to butè, manan, “Mdà ge na lngauf di
kligu Silom.” (I gumtatek talù Silom dunan
mdek.) Na salu i to én ditù du lngauf na di
kuléan mite kenen.
8 Di kite i dademen saldan na dad to gal
mite kenen gal mni di laan fa mite, manla,
“Ise ani i to gal sudeng na mni?” 9 Na man i
dademe, “Hae, dunan sa.”
Kabay man i dademe, “Ise kenen, bay
salngad i bawehan.”
Kabay man i to én di dale, “Deg sa i
dunan.”
10 Taman snalekla kenen, manla, “Na tan
i gumdaam mite?”
11 Na tmimel kenen, manan, “Satu to
dnagit Dyisas mimò i fitak, na ihokan
di matagu, na dekan agu lngauf di kligu
Silom. Taman salu agu ditù na lngauf, na
mdà déén tamite agu.”
12 Na smalek ale, manla, “Tanè i to
manam?”
Kabay manan, “Làgu gadè.”

I ksalek dad Farisi gablà di kgulê i to butè

13 Kafnge én, nebela i to butè salu di dad
Farisi. 14 Na i duh kimò Dyisas i fitak di
kafguléan i to butè, dunan Duh Kaftud i dad
Dyu. 15 Na lêman smalek dad Farisi di to én
ku tan i gumdaan mite. Na manan di dale,
“Ihokan i fitak di matagu, na kafngegu
lngauf tamite agu.”
16 Na man i dademe dad Farisi, “Ise ke-
nen to mdà di Dwata du laan nimen i flalò
gablà di Duh Kaftud.”
Kabay man i dademe, “Ku to gamsalà
kenen, laan gagan mimò tnikeng gambet
ani.” Na là salngad i fandam i dad Farisi
gablà ku Dyisas.
17 Taman lêmanla snalek i to butè manla,
“Tan manam gablà di to én, du manam
tafanguléan i matam?”
Na tmimel i to butè, manan, “Kenen sa
satu tugad Dwata.”
18 Kabay là faglut dad ganlal i dad Dyu
ku tagnè butè to ani, na ku tamgulê kenen
mdà di kbutean. Taman tlola i tuan, 19 na
snalekla, manla, “Too glut kè tingàyu ani,
i manyu tagnè butè mdà di ksutan? Tan i
gumdaan mite?”
20 Na man i dad tuan, “Hae, gadèmi ani
tingàmi, na tagnè kenen butè mdà di ksu-
tan, 21 bay làmi gadè i gumdaan mite, na
làmi gadè ku simto i fgulê kenen. Snalekyu
kenen du tagablà ktuan, na gamtimel nan
kenen gablà di kton.” 22 Én man i dad tuan,
du likò ale i dad ganlal i dad Dyu, du satu
nawala di kmanla na ku simto mangman
na Dyisas i Mgalék Dwata, làla kenen faloh
fusuk di gal gusatdò. 23 Taman én duen i
dad tuan mangman, “Snalekyu kenen du
tagablà ktuan tmimel.”
24 Na taman tlola lêman i to butè, na
manla di kenen, “Tmulen ge i kaglutan di
muna Dwata. Hae, du gadèmi Dyisas ani
alò satu to gamsalà.”
25 Na tmimel i to én, manan, “Làgu gadè
ku gamsalà kenen ku demen là. Én alògu
gadè butè agu di muna, bay ani tamite
agu.”
26 Na lêmanla man di kenen, “Tan i ni-
moan di ge? Tan i kiboan fgulê i matam?”
27 Na tmimel kenen, manan, “Tatulengu
gamu, bay là gamu flinge! Kan ku mayè
flinge lêman? Mayè gamu kè mbaling dad
mlalò kenen?”
28 Na mdà di kalbutla talù ale sasè di
kenen, manla, “Ge sa i satu mlalò kenen,
bay gami là. Mosis i lalòmi. 29 Gadèmi talù
Dwata di ku Mosis, bay i to manam ani,
balù i gumdaan làmi gadè!”
30 Na tmimel i to én, manan, “Too
gamtikeng i manyu, du gaganan fgulê i
matagu, na kan ku làyu gadè gumdaan?
31 Gadeito là tnabeng Dwata i dad to
gamsalà, bay tnabengan i dad to mafè
kenen na mimen i knayean. 32 Mdà di
kgimò i banwe kel i ani landè fa lingemi ku
nun gafgulê i to butè mdà di ksutan. 33 Ku
ise kenen mdà di Dwata, laan gamgimò
tnikeng salngad ani.”

34 Na manla di kenen, “Tdoam gami kè? Blaam tagnè ge to too gamsalà mdà di ksutam!” Taman falwàla kenen di gusatdòla.

I kbutè i to là faglut di ku Dyisas

35 Linge Dyisas na tafalwàla i to fanguléan mdà di gusatdòla. Na di kiten dun snalekan kenen, manan, “Faglut ge di Tingà To?”
36 Na tmimel i to, manan, “Amu, tulenam deg ku simto kenen, du fye faglut agu di kenen.”
37 Na man Dyisas, “Tateenam sa kenen, na kenen i demem stulen ani.”
38 Na man i to, “Amu, faglut agu.” Na lkuad kenen di muna Dyisas na mangamfù.
39 Na man Dyisas, “I duengu salu di tanà ani du fye mukum. Nè i to là mite tnabenggu kenen fye mite i kaglutan. Kabay nè i to man nawan tagnè kenen mite fitegu kenen kadì butè.”
40 Na nun dad Farisi magin kenen déén mlinge i manan, na manla, “Kayeam man gami butè?”
41 Na man Dyisas di dale, “Kaflingenta dun ku glut gamu dad to butè, là gamu gablà banlé i salà. Kabay du galyu man mite gamu, bay làyu dnawat i kaglutan, taman mnè gamu fa di salà.”

10

I fléd gablà di to gablà mifat dad bilibili

1 Na tmulen Dyisas satu fléd, manan, “Tulengu gamu i kaglutan, i to là fusuk di bà takab i bkuku dad bilibili, bay baling mkef di labat, dunan to tmaku ku demen to mwè knun fagu di leges. 2 Kabay i to fusuk di bà takab, dunan i to mifat dad bilibili. 3 Na i to munung i bà takab, falohan kenen fusuk di bkuku. Na flinge dad bilibili i taluan, na tlon kat satu dad bilibilin fagu di dagitla, na neben ale lamwà. 4 Na di kagalwà kdee bilibilin, magu kenen gsen di munala na mlalò i dad bilibilin du dilèla i taluan. 5 Kabay là ale mlalò i to làla dilè, bay balingla kenen knila du làla nilè i taluan.”
6 Ani i fléd tulen Dyisas di dale, bay làla glabat i gumtatekan.

Dyisas i too fye Mifat bilibili

7 Taman lêman talù Dyisas di dale, manan, “Tulengu gamu i kaglutan, agu i dalan gufusuk i dad bilibili di bkukula. 8 I kdee dad muna di deg, i dad tamdò dad ise glut tdò, salngad ale i dad to tmaku na mwè knun fagu di leges. Kabay dad bilibiligu là ale flinge dale. 9 Agu i gufusuk dad bilibiligu. Na nè i fusuk fagu di deg, nun kagalwaan. Na landè gukulangan du salngad kenen i bilibili fusuk na lamwà, du fye mite gumteban. 10 I to tmaku alò fusuk déén du tmaku, manò, ku demen falmo, bay agu, salu agu dini, du fye nun falami nawa i dad to, na i falami nawa blégu di dale landè gukulangan.
11 “Agu i too fye mifat bilibili, du i fye mifat bilibili blén i kton di fati du fye galwà dad bilibilin. 12 Kabay i to alò tnaden mifat dad bilibili na ise mfun dale, di kiten satu ayem di bnas salu di dad bilibili, balingan ale tnagak na mila. Taman nakét ale i ayem di bnas, na sanbalétan i dademe. 13 Mila i to tnaden, du ise kenen mfun i dad bilibili, na là ale mabtas di kenen.
14-15 “Agu i too fye mifat i dad bilibili. Sgadè gami mà, na salngad én i kasgadèmi i dad bilibiligu. Na gatlagad agu mlé i ktogu di fati du fye galwà ale. 16 Na nun dademe dad bilibiligu, là fa gakuf di lumbuk nifatgu ani. Na lêgu ale nebe kadang, na flinge ale i talùgu. Na masasatu kdeela di satu lumbuk kadang, na alò satu mifat dale.
17 “Too bong nawa i Màgu deg du gatlagad agu mlé i ktogu di fati tlas dale, du fye balù ku mati agu, lêman agu mték. 18 Landè to fakay gamfati deg, bay mati agu kadang du mdà sa di deg knayè. Nun kaglutgu mlé i ktogu di fati, na nun kaglutgu mawì dun du ani i dek Mà deg.”
19 Di kaklinge i dad Dyu i man Dyisas ani, talêman sahal i fandamla. 20 Dee di dale talù, na manla, “Book kenen du nun busawan! Kan ku fanlingeyu kenen?”
21 Na man i dademe, “Ise én talù i to nun busaw! Gmagan kè busaw fgulê i to butè?”

I là kafaglut i dad to Dyu ku Dyisas

22 Na kel i bang i fista dad Dyu i kafaldamla i klaneb na kuman i Bong Gumnè Dwata déén di syudad Dyérusalém, gaslà di

dangan katno. 23 Na salu Dyisas di Bong
Gumnè Dwata, na magu kenen di balkun
dnagit Balkun Solomon. 24 Na stifun i dad
Dyu di safédan, na snalekla kenen, manla,
“Kilen kè ktulenam gami i kaglut du fye
là lwe nawami? Ku ge i Mgalék Dwata,
fbangalam di gami.”
25 Na tmimel Dyisas, manan, “Tagtu-
lengu di gamu, bay knean là gamu faglut.
I dad tnikeng nimògu fagu di dagit Mà, én
tmulen gablà di deg, 26 bay làyu fnaglut,
du ise gamu i dad bilibiligu. 27 Du i dad
bilibiligu, flinge ale i tnalùgu, na dilègu ale,
na mlalò ale deg. 28 Banlégu ale nawa landè
sen, na là ale malmo di salàla, na landè
gamlad dale mdà di deg, 29 du Màgu Dwata i
mlé dale di deg, too kenen mdatah di kdee,
taman landè gamlad dale mdà di ifat Màgu.
30 Mà na deg, satu gami.”
31 Kaklinge dad Dyu ani, mulut ale batu
du fanla kenen tnudà, 32 bay man Dyisas di
dale, “Tafitegu di gamu dee dad fye nimò
fimò Màgu deg. Nè kè di dad nimògu i
gumdàyu tmudà deg batu?”
33 Na tmimel i dad Dyu, manla, “Ise ku
dad fye nimò duenmi tmudà ge batu, bay
du fdanaam i kdatah Dwata, du fasngadam
i ktom di kenen, na blaam ge sa alò to!”
34 Na tmimel Dyisas, manan, “Tafsu-
lat Dwata di flalòyu, manan, ‘Tagmangu,
gamu sa dad dwata.’ 35 Na too glut i
Tnalù Dwata, na là fakay mgili. Na ku
dad dwata i katlo Dwata i dad to gumlén
i Tnaluan, 36 na kan ku manyu fdanàgu i
kdatah Dwata di kmangu agu i Tingaan,
du agu sa i Mgalék Mà dekan dini di tah
tanà? 37 Na ku ise én nimògu dad nimò
Màgu, na nangyu agu fnaglut. 38 Kabay
ku én nimògu dad nimò Màgu, fnaglutyu i
fye nimògu balù làyu agu fnaglut. Du ku
fnaglutyu én, gadèyu mnè Mà di deg, na
mnè agu di kenen.”
39 Na tafanla kenen kanfè lêman, bay
galwà kenen déén.
40 Na mdà Dyisas mifal i yéél Dyor-
dan salu di banwe gal gumunyag Dyan di
muna, na flo mnè ditù. 41 Na dee dad to salu
di kenen, du én manla, “Balù landè dad
tnikeng i mgimò Dyan, bay i kdee gmanan
gablà ku Dyisas slame glut.” 42 Na dee dad
to déén faglut di ku Dyisas.

11

I kfati Lasarus

1 Na nun to fandas dnagit ku Lasarus
mnè di Bétani, i lunsud gumnè Méri na
flanekan libun Marta. 2 Méri ani, dunan
i mkok i fangbun di blì Dyisas, na nifun i
wakan. I fandas ani dunan flanekan lagi
Lasarus. 3 Na nun to dek i lwe libun ani
salu di ku Dyisas du man di kenen, “Amu,
fandas Lasarus i toom kando.”
4 Di kaklinge Dyisas ani, manan, “I gukel
i fdasan ani ise ku fati, bay mkel ani du fye
magdayen Dwata na lê magdayen i Tingà
Dwata fagu ani.”
5 Na bong nawa Dyisas dad saflanek
Marta, Méri, na Lasarus. 6 Na di kaklingen
fandas Lasarus funan mnè di gumnean
lwe butang fa, 7 na kafnge én, man Dyisas
di dad gal mlalò kenen, “Samfulê ito di
banwe Dyudiya.”
8 Kabay man i dad gal mlalò kenen, “To
Tamdò, falami ani tafan ge tnudà i batu du
dad Dyu mayè mati ge, na kan ku samfulê
ge ditù?”
9 Na tmimel Dyisas, manan, “Fakay sa fa
ku salu ito ditù du sfalò lwe uras i sduh,
na ku magu i to di mduh, là sa tlaab, du
malwa fa. 10 Kabay ku di butang i kagun
tlaab kenen du kifu.”
11 Én timel Dyisas dale, na kafnge
én, manan, “Gkudang i demeito sgalak
Lasarus, bay salu agu ditù ani du nukatgu.”
12 Na man i dad mlalò kenen, “Amu,
ku gkudang kenen, too fye, du takagun
mgulê.” 13 Kabay én kayean fgadè tamati
Lasarus, bay i fandam dad mlalò kenen ku
btal kenen kudang.
14 Taman too fbangal Dyisas di dale,
manan, “Tamati Lasarus, 15 na too fye du là
gnumahgu kenen mto du fye teenyu i mkel
kadang na faglut gamu. Mdà ito nan salu
di kenen.”
16 Na talù Tomas, i dnagit Fingin, di dade-
men mlalò ku Dyisas, manan, “Ditù ito, fye
ku gagin ito i kfati Amuito.”

I klala Dyisas ku Marta na Méri

17 Di kakel ale Dyisas di Bétani lingen
tafat butang nan i klo Lasarus di lam lbang.
18 Na mdadong i tukay banwe Bétani di
syudad Dyérusalém, nun kè tlu kilumitru
i kawagan, 19 taman dee dad Dyu salu di
ku Marta na Méri du mlala dale mdà di
kfati lagila. 20 Di kaklinge Marta mdadong
Dyisas, lamwà kenen du snitongan, bay
fanak Méri di gumnèla.
21 Na man Marta di ku Dyisas, “Amu,
ku alò ge dini di kafdas lagimi là sa moon
mati. 22 Kabay gadègu balù ani, ku tan i
fnim di Dwata blén ge.”
23 Na man Dyisas di kenen, “Mték lêman
lagim.”
24 Na man Marta, “Hae, gadègu mték ke-
nen lêman du magin kenen di ték dad to
mati kadang di fulé duh.”
25 Na man Dyisas di kenen, “Agu sa mték i
dad mati, na agu sa mlé nawa, taman balù
simto to faglut di deg balù ku mati kenen,
mto kenen lêman. 26 Na balù dad to mto fa
ku faglut ale di deg nun nawala landè sen.
Man, fnaglutam kè i mangu ani?”
27 Tmimel Marta, manan, “Hae Amu,
fnaglutgu ge i Tingà Dwata, dunan Krayst
i Mgalék Dwata fakangan fsalu dini di tah
tanà.”

Mngel Dyisas

28 Di kafnge Marta man ani mulê kenen,
na tlon flanekan Méri du stulen alò ale,
manan, “Tadini i To Tamdò, na snalekan
ge.” 29 Di kaklinge Méri dun, gasil kenen
tadag na smitong ku Dyisas, 30 du là fa
kel Dyisas di gumnè ale Méri, bay déén fa
kenen di gusmitong Marta kenen. 31 Nun
dad Dyu dademe Méri di gumnean mlala
kenen, na di kitela kenen gasil tadag na
lamwà, mlalò ale kenen du man nawala ku
salu kenen di lbang du mngel ditù.
32 Di kakel Méri di gufanak Dyisas teenan
kenen, na lkuad kenen di munan, manan,
“E Amu, ku alò ge dini, là moon mati i
flanekgu.”
33 Di kite Dyisas mngel Méri na i dad
Dyu mlalò kenen, too matdel i nawan na
mlidù, 34 na manan, “Tanè i gulambangyu
kenen?”
Na tmimel ale, “Ditù ito, Amu, fye
teenam.”
35 Na mngel Dyisas. 36 Taman man i
dad Dyu, “Neyeyu, too bong nawan ku
Lasarus.”
37 Kabay man i dademe, “Kenen sa i fgulê
i to butè, kan ku laan gafgulê ku Lasarus du
fye laan mati?”

I kték Dyisas ku Lasarus mdà di fati

38 Na lêman too matdel nawa Dyisas, na
salu kenen di gulambangla ku Lasarus,
dunan satu ilib, na nun batu sang di baan.
39 Na man Dyisas, “Nwèyu i batu én.”
Kabay Marta, libun i to mati, manan,
“Amu tafat butang i klon lbang, na tasasè
nan i bunan.”
40 Na man Dyisas di kenen, “Làgu kè
gman di ge teenam kadang i kdatah Dwata,
ku faglut ge?”
41 Taman nwèla i batu sang i lbang. Na
lngalà Dyisas di langit, na manan, “Mà,
bong fye di ge du fanlingem agu. 42 Gadègu
galam agu fanlinge, bay mangu ani mdà
di dad to tadag dini, fye faglut ale na ge i
mdek deg.”
43 Na kafngen man ani, toon falbong i
taluan tamlo, manan, “E Lasarus, lamwà
ge!” 44 Na lamwà i tamati, na maglabéd i
blian na sigalan safut gal fungas i to mati,
na nun safut labéb di bawehan.
Na man Dyisas di dale, “Nbelyu safut
fungas kenen du fye gagu.”
45 Na dee di dad Dyu mlalò ku Méri na
mite i nimò Dyisas ani faglut di kenen.
46 Kabay dademe di dale, salu ale di dad
Farisi, na tulenla dale i mgimò Dyisas ani.
47 Taman stifun i dad ulu i dad bà di Dwata
na dad Farisi magin i dademela dad gal
mukum, na stulen ale, manla, “Tan i ki-
boito ku Dyisas, du dee tnikeng mgimoan?
48 Du ku bayaito, faglut i kdee dad to
kadang di kenen, na salu dini i dad ganlal
di banwe Roma du falmola i gumangam-
fuito na banweito ani.”
49 Na talù satu di dale déén dnagit ku
Kayafas, dunan i gumdatah i dad bà di
Dwata di fali én, na manan, “Landè sa
gnadèyu! 50 Làyu kè gadè i gafye gamu. Fye
fa ku alò satu to mati du tlas i kdee dad to
du fye là malmo i kdeeito dad Dyu.”
51 I gman Kayafas ani ise mdà alò di ke-
nen fandam, bay du kenen gumdatah i dad
bà di Dwata di fali én, ftalù Dwata kenen

du fye falan fgadè, na tafan mati Dyisas du tlas i kdee dad to Dyu, 52 na ise ku alò dad Dyu duenan mati, bay du fye masasatu i kdee dad ngà Dwata masbalét di klamang banwe. 53 Na taman mdà di duh én, stulen dad ulu i dad Dyu du mngabal kfagu mati ku Dyisas.

54 Taman talà nan lamngab Dyisas di gumite i dee dad Dyu kenen, bay salu kenen di tukay banwe dnagit Ifraim mdadong di banwe landè to mnè déén. Na ditù gumnean magin i dad to mlalò kenen.

55 Na mdadong nan bang i fista dad Dyu dnagit Duh Kaglius, taman mnagad dee dad to mdà di dademe banwe salu di Dyérusalém du fye mimen ale i flalò dad Dyu gablà di klaneb i ktola di là fa mangamfù di Dwata. 56 Na di slengla déén di Bong Gumnè Dwata, fanngaballa Dyisas, na sasalek ale, manla, "Tan i fandamyu? Salu Dyisas di fista ani ku demen là?" 57 Na nun tafgadè dad ulu i dad bà di Dwata na dad Farisi di dad to, ku nun to gmadè i gusablà Dyisas, tnulen ale du fye kanfèla kenen.

12

I kafkah Méri i fangbun di blì Dyisas (Matyu 26:6-13; Mark 14:3-9)

1 Nam butang di là fa kel i fista Duh Kaglius salu Dyisas di tukay banwe Bétani di gumnè Lasarus, dunan i to ntékan mdà di fati. 2 Na déén gukmaan Dyisas di flabi én du nimòla kakaan afèla kenen. Marta i malel, na Lasarus satu di dad kmaan di saféd Dyisas. 3 Na nwè Méri i tngà kilu fangbun dnagit nardo too mabtas du landè bolan, na kokan di dad blì Dyisas, na én ifun dun i wakan. Na langub i fye bun klamang gumnèla.

4 Kabay talù Dyudas Iskariyot, satu di dad mlalò ku Dyisas, (dunan i fan mangkal kenen di fati,) manan, 5 "Tay, too bong btas i fangbun ani! Nun kè tlu latu denari.* Fye fa ku fablin na blén i bayadan di dad to landè." 6 I duenan man ani, ise ku mdà di kakdon i dad to landè, bay du to tmaku kenen, du kenen i magot i gufkah filak ale Dyisas na galan nwè i dademe filak déén.

7 Kabay man Dyisas, "Bayàyu kenen. Falohyu du fye fatlagadan i fangbun ani di kalbang deg. 8 Gal nun dad to landè mdadong di gamu fakayyu tnabeng, bay deg, là agu mlo mnè di safédyu."

I fan kfatila ku Lasarus

9 Di kaklinge i dee dad Dyu ditù Dyisas di banwe Bétani, salu ale ditù du neyela kenen. Na ise ku alò kenen kayèla teen, bay kayèla teen Lasarus, i to ntékan mdà di fati. 10 Na ani duen dad ulu i dad bà di Dwata mayè mati ku Lasarus, 11 du i kték Lasarus i gumdà dee dad Dyu tmagak i tdò dad ulula na baling faglut di ku Dyisas.

I kfusuk Dyisas di syudad Dyérusalém (Matyu 21:1-11; Mark 11:1-11; Luk 19:28-40)

12 Di tmadol duh linge i dee dad to di Dyérusalém malò i fista Duh Kaglius tafan salu Dyisas déén. 13 Na nwèla dad taglang falmira, na lamwà ale smitong kenen, na tamlo ale, manla,

"Dnayenito Dwata!
Too nun kafye i to salu dini mebe i glal Amuito Dwata.
Kenen i Harì dad bel Israél."

14 Na nun teen Dyisas satu tingà dongki, na én i snakayan, taman gdohò i tafsulat Dwata di Tnaluan, manan,

15 "Gamu dad to di Sion,† nang gamu likò.
Neyeyu, du fan kel i harìyu.
Smakay kenen di tingà dongki."

16 Na di duh atù là glabat i dad mlalò ku Dyisas, na i ksalun di Dyérusalém i kagdohò i sulat dad tugad Dwata, bay kafnge i ktékan na kasfuléan di langit gafaldamla i sulat dad tugad Dwata, na glabatla kdee sulatla gablà ku Dyisas tagdohò.

17 Na i dee dad to magin di ku Dyisas di katlon ku Lasarus mdà di lbang di ktékan kenen mdà di fati, tatmulen ale i tateenla. 18 Taman dee dad to smitong kenen, du talingela gablà di tnikeng tanimoan. 19 Taman stulen i dad Farisi, na manla, "Neyeyu talandè kiboito du i kdee dad to mlalò kenen nan."

I dad to ise Dyu mayè smite ku Dyisas

* **12:5** Satu denari dunan i taden di sduh di banwe Israél.
† **12:15** Satu dagit Sion, dunan Dyérusalém.

20 Na nun dad to Grik malò i fista di Dyérusalém du mangamfù ale di Dwata
balù ise Dyu ale. 21 Na salu ale di ku
Filif, satu mlalò ku Dyisas mdà di banwe
Bétsayda déén di Galili, na manla, “Kayèmi
smite ku Dyisas.”
22 Taman salu Filif di ku Andru, na tnulenan, na lwe ale salu di ku Dyisas du tmulen
kenen. 23 Na tmimel Dyisas, manan, “Takel
nan i bang kafdatah Dwata deg, i dnagit
Tingà To. 24 Tulengu gamu i kaglutan, i
lawehgu salngad i bnê du ku là lbang di
tanà laan gambunge. Kabay ku talbang di
tanà dee bungen. 25 Nè i to too kmabas i
kton na knean di tah tanà ani, knean mati,
bay nè i to là kmabas i kton na knè di tah
tanà, nun nawan landè sen. 26 Ku nun
to mayè mbaling saliggu, too kenen mlalò
deg, du fye balù nè gumnègu déén i saliggu
di safédgu. Na ku nun to mimen i knayègu
fdatah kenen i Màgu.”

I kafgadè Dyisas gablà di kfatin

27 Na man Dyisas, “Too msamuk i
nawagu! Tan i fye mangu? Ku fnigu di
ku Mà, fye falwaan agu di kaflayam fan
kel, là sa fye, du i kaflayam ani i duengu
salu dini.” 28 Na man Dyisas di Maan, “Mà,
fitem i kdataham fagu di kaflayamgu ani.”
Na nun talù mdà di langit tmimel,
manan, “Tafitegu i kdatahgu, na lêmangu
fite.” 29 Dee dad to déén, na di kaklingela
i talù ani, manla, “Takmilet!” Na man i
dademe, “Nun kè kasaligan Dwata talù di
kenen.”
30 Kabay man Dyisas di dale, “Ise ku deg
duen i nun talù gine, bay gamu du fye
faglut gamu. 31 Takel nan i duh kukum
Dwata i dad to dmuen kenen, na kfisan ku
Satanas, to magot i tanà ani. 32 Na agu,
ku tanketla agu kadang mdà di tanà ani,
fsalugu di deg kdee dad to.” 33 I duenan
man ani du faglabatan dale i kfagu kfatin
di krus.
34 Na tmimel i dad to, manla, “Tanun
gatdò di gami mdà di Tnalù Dwata na
Krayst i Mgalék Dwata mto kel di landè sen.
Na kan ku manam, nket i dnagit Tingà To di
krus! Simto kè i Tingà To manam ani?”
35 Na tmimel Dyisas fagu di fléd, manan,
“I salò lamwa i fandamyu là mlo fa di
safédyu. Taman di slengan fa dini, tooyu
lalò i knengan ken gnumah gamu i kifu,
du i to magu di gukmifun là sa gmadè i
gusalun. 36 Na di klon fa mnè di safédyu
nun kalwa, taman faglut gamu di salò du
fye mbaling gamu dad ngà i kalwa.”

I dad Dyu là faglut di ku Dyisas

Di kafnge Dyisas mangman i kdee ani
gine, tnagakan i dad to déén na salbuni.
37 Kabay balù tadee dad tnikeng nimò Dyisas di munala knean là ale faglut di kenen,
38 taman gdohò i man i tugad Dwata Isaya,
manan,
“Amu, landè alì to faglut i tulenmi.
Landè alì to gamlabat i bong kaltulusam tafitem di dale?”
39 Na tulen Isaya i duenla là faglut,
manan,
40 “Gambet tabnutè Dwata i matala,
na snafangan i fandamla,
du fye là ale mite,
na là ale gamlabat,
du ku mite ale na gamlabat ale,
tmagak ale dad sasè nimòla
na fangulêgu ale di dad salàla.”
41 I duen Isaya gman ani du tateenan i
kdatah Dyisas, na tulenan gablà di kenen.
42 Kabay balù fa ani, dee dad ganlal i
dad Dyu faglut di ku Dyisas, bay knean
làla tulen gablà di kafaglutla du likò ale i
dad Farisi, du ken falwàla ale mdà di dad
gal gusatdòla, na là ale nan fakay fakuf di
dale. 43 Hae, landè manla, du i toola kayè i
kdayen dad to mdatah fa di kdayen Dwata
dale.

I tnalù Dyisas i mukum dad là dmawat dun

44 Na fangal Dyisas i taluan, manan, “Nè
i to faglut di deg, ise ku alò deg i fnaglutan,
bay léan faglut di Dwata, i mdek deg. 45 Na
nè i to mite deg léan teen i mdek deg. 46 Agu
i salò salu di tah tanà du lamwa fandam i
dad to, du fye i kdee dad to faglut di deg là
nan fadlug mnè di kifu.
47 “Na ku nun to mlinge i tnalùgu, na
laan nimen dun, làgu kenen nukum, du ise
én duengu salu di tanà du mukum dad to,
bay du fye falwàgu i dad to di kaflayam.
48 Kabay nè i to là dmawat deg, na là
mimen i dad tnalùgu nukum kadang di

sangal duh. Na i mukum kenen dunan dad tnalùgu i laan nimen, 49 du i mangu ise mdà di deg knayè, bay mdà di knayè Màgu i mdek deg na fgadè deg i mangu na tdògu. 50 Na gadègu i dek Màgu gumdà nawa landè sen, taman kdee fgadè Màgu, én alògu man."

13

I kalob Dyisas i blì dad gal mlalò kenen

1 Alò sbutang gdè klo kel i fista Duh Kaglius. Na gadè Dyisas takel i bangan tmagak i banwe du samfulê ditù di Maan. Mdà di katbuan too bong nawan i dad ton dini di tah tanà, na di gusenan ani toon fite i kalbong nawan dale.

2 Na di kakaan ale Dyisas i knaan flabi, tafala fkah Satanas di fandam Dyudas Iskariyot, tingà Simon, fye mangkal ku Dyisas. 3 Na gadè Dyisas tasalig Maan di kenen kagot i kdee. Na gadean Dwata i gumdaan na gusamfuléan. 4 Kabay balù ani i bong kdatahan knean tadag kenen di slengla kmaan, na nlusan lafin saulan, na labédan di awekan twalya. 5 Kafnge én, nkokan yéél i flanggana na tambù malob i blì dad mlalò kenen, na én ifun dun i twalya labédan di awekan. 6 Na di kakelan di ku Simon Fiter, man Fiter di kenen, "Amu, ge kè malob i dad blìgu?"

7 Na tmimel Dyisas, manan, "Ani, laam fa glabat i nimògu, bay glabatam kadang."

8 Kabay man Fiter, "Là sa fakay ku ge malob i blìgu!"

Na tmimel Dyisas, "Ku làgu nalob i dad bliam taise ge to nfungu."

9 Na man Simon Fiter, "Amu, ku én i kagkahan, nang ku alò blìgu i nalobam, bay i kmalgu fa na ulugu."

10 Na tmimel Dyisas fagu di fléd, manan, "I to tafnge dyo tamlaneb nan, taman balù alò blian i nalob. Na gamu, tamlaneb gamu, bay alò satu di gamu là mlaneb." 11 I duen Dyisas man, "Alò satu di gamu i là mlaneb," du tafalan gadè ku simto i mangkal kenen di fati.

12 Na di kafngen malob i blì dad mlalò kenen, lêmanan lsak i saulan gine, na samfulê di gusudengan, na manan, "Glabatyu dé i nimògu di gamu gine? 13 I katloyu deg 'To Tamdò' na 'Amu', na glut sa, du agu sa i dunan. 14 Na taman du agu i Amuyu na To Tamdò gamu, tafdanàgu ktogu du malob i dad blìyu, fye ku salob gamu blì. 15 I nimògu gine, gufitegu di gamu kafdanà i ktogu, du fye ganbetyu. 16 Tulengu gamu i kaglutan, i salig là mdatah di Amun, na i to dek, là mdatah di to mdek kenen. 17 Na du glabatyu i tdògu di gamu ani, nun kafyeyu ku nimenyu.

18 "Kabay nun satu di gamu làgu fakuf di mangu ani, du gadègu i mnè di nawayu dad mgalékgu. Kabay là fakay ku là gdohò i gman di Tnalù Dwata gablà di to mangkal deg, manan, 'I to msong deg kmaan, mbaling to dmuen deg.' 19 Tatulengu gamu ani di laan fa kel du fye di kakelan kadang faglut gamu i gmangu gablà ku simto agu. 20 Tulengu gamu i kaglutan, i to dmawat balù simto to dekgu, salngad ku dnawatan agu, na i dmawat deg dnawatan Màgu Dwata, i mdek deg."

I kafgadè Dyisas gablà di to mangkal kenen

(Matyu 26:20-25; Mark 14:17-21; Luk 22:21-23)

21 Di kafnge Dyisas mangman ani, too msamuk i nawan, na nun fgadean di dale, manan, "Tulengu gamu i kaglutan, nun satu di gamu fan mangkal deg di fati."

22 Na alò seye i dad gal mlalò kenen du làla gadè ku simto di dale i manan. 23 Na nun satu di dad gal mlalò kenen i toon kando fagléd di kfe Dyisas. 24 Taman kmatuk Simon Fiter di to én, na manan, "Snalekam kenen, ku simto i manan."

25 Taman du too mdadong i to én di ku Dyisas, manan, "Amu, simto i mangkal ge?"

26 Na tmimel Dyisas, manan, "Lnabgu i fan ani di tukung, na ku nè i to gumlégu dun, én sa i dunan." Kafnge én, lnaban i fan na blén di ku Dyudas, tingà Simon Iskariyot. 27 Di kagwè Dyudas i fan, fusuk Satanas di kenen. Taman man Dyisas di kenen, "Gasilam nimò i kayeam!" 28 Kabay landè di dale gmadè i gumtatek i gman Dyisas di ku Dyudas. 29 Na du Dyudas i gal magot i gumkah filakla, én fandam i dademe ku dekan kenen mayad i klidùla di

fista, na ku ise én, ken dekan mlé filak di dad to landè, bay ise sa.
30 Na taman di kagdawat Dyudas i fan blé Dyisas, lamwà kenen. Na di kalwaan, tabutang nan.

I falami flalò blé Dyisas

31 Na di kalwà Dyudas, man Dyisas, “Ani i bang kfite i kdatahgu, agu i dnagit Tingà To. Na lê fite Dwata i kdatahan fagu di deg. 32 Ku gfite kdatah Dwata fagu di deg, léan fite i kdatahgu, na talà mlo ani kfiten dun.
33 “Dad ngàgu, talà agu mlo mnè di safédyu, na ku talà agu dini fanngabalyu agu, na mangu di gamu ani, salngad i tag-mangu di dad uluito dad Dyu, ‘Là gamu gsalu ditù di gusalugu.’
34 “Na nun falami flalò blégu di gamu, dunan sakdo gamu. Kandoyu i dademeyu faglut salngad i kakdogu gamu, 35 du ku sakdo gamu, gadè i kdee dad to, gamu dad mlalò deg.”

I kafgadè Dyisas i kbalew Fiter
(Matyu 26:31-35; Mark 14:27-31; Luk 22:31-34)

36 Na smalek Simon Fiter di ku Dyisas, manan, “Amu, nè fanam gusalu?”
Na tmimel Dyisas, manan, “I fangu gusalu là gamu fa gagin deg, bay di satu duh mlalò gamu deg.”
37 Na man Fiter, “Kan ku là agu gagin ge ani? Tagatlagad agu magin ge balù ku mati agu mdà di ge.”
38 Na smalek Dyisas, manan, “Too glut dé i manam, na balù mati ge mdà di deg? Tulengu ge i kaglutan, kadang butang ani, di là fa kamleet i anuk tmulen ge tlu dulê na laam agu dilè.”

14

Dyisas i dalan salu di Mà

1 Na talù Dyisas lêman di dad gal mlalò kenen, manan, “Nangyu fsamuk i nawayu, bay faglut gamu di Dwata na lê gamu faglut di deg. 2 Nun dee gumnè di gumnè i Màgu, na salu agu ditù du fnatlagadgu i gumnèyu. Na ku là glut ani làgu tulen dun di gamu. 3 Na di kafngegu fatlagad i gumnèyu ditù lêmanta gamu sanfulê du nebeta gamu ditù di gumnègu, du fye balù nè gumnègu lê gamu ditù. 4 Na tagadèyu i dalan salu di banwe gusalugu.”
5 Kabay man Tomas di kenen, “Amu, làmi gadè ku nè gusalum, taman tan i kgadèmi i dalan salu ditù?”
6 Na man Dyisas di kenen, “Agu i dalan salu ditù, na agu i gumdà i kaglut na falami nawa. Landè to fakay salu di Mà ku laan funa magu di deg. 7 Na ani, du tagadèyu agu, taman gadèyu Mà. Na mdà ani, gadèyu kenen, na lêyu teen.”
8 Na man Filif, “Amu, silang fye nawami ku tafitem gami Mà.” 9 Na man Dyisas, “E Filif, tamlo agu mnè di safédyu, na laam agu fa gadè? Nè i to mite deg teenan Mà. Taman kan ku manam, ‘Fitem gami Mà?’ 10 Kan, là ge kè faglut na agu mnè di Mà, na Mà mnè di deg? Ise mdà di deg i dad gmangu di gamu. I kdee mgimògu, Dwata sa i mimò dun du mnè kenen di deg. 11 Fnaglutyu moon i mangu agu mnè di Mà na kenen mnè di deg. Kabay, ku là gamu faglut fagu di mangu ani, faglut gamu fagu di dad tnikeng mgimògu. 12 Tulengu gamu i kaglutan, nè i to faglut di deg salngad i gaganan nimò di dad nimògu na mdatah fa nimoan di deg du salu agu di Mà. 13 Na balù tan i fniyu di Mà fagu di dagitgu, nimògu, du fye gfite i bong kdatah Mà fagu di Tingaan. 14 Hae, balù tan i fniyu fagu di dagitgu nimògu.

I fakang gablà di Tulus Dwata

15 “Ku bong nawayu deg, nimenyu sa i dad flalògu. 16 Na mni agu di Mà fye blén di gamu satu To Tmabeng, du fye mnè kenen di gamu kel di landè sen 17 dunan Tulus Dwata, i Tamdò i Kaglut. I dad to di tah tanà ani dmuen Dwata, làla kenen gdawat du làla kenen dilè, na làla gadè ku simto kenen. Kabay gamu, gadèyu kenen, du déén kenen di gamu, na mnè kenen di lam nawayu.
18 “Tnagakta gamu ani, bay làta gamu tatì bayà gambet i ilu, du samfulê agu lêman di gamu. 19 Tamdadong nan i bang là kite deg i dad to dmuen deg di tah tanà ani, bay gamu kadang teenyu agu. Na du nun nawagu landè sen, nun nawayu landè sen.
20 Di kakel i duh én, gadèyu mnè agu di Mà, na mnè gamu di deg na mnè agu di gamu.

21 “Simto to gmadè na mimen i dad flalògu, kanbongan agu nawa, na i to
mbong nawa deg, bong nawami Mà kenen,
na fgadègu di kenen gablà di ktogu.”
22 Na man Dyudas di kenen, ise ku
Dyudas Iskariyot, manan, “Amu, kan ku
fgadeam i ktom di gami alò na là di dademe
to di tah tanà?”
23 Na tmimel Dyisas, manan, “Nè i to
kambong nawa deg, nimenan i dad tdògu,
na bong nawa Màgu kenen, na lwe gami
Mà mnè di kenen. 24 Kabay i dad to là
mbong nawa deg là sa mimen dad tdògu.
Na i tdògu gamu là sa mdà di deg fandam,
bay mdà di fandam Mà, i mdek deg.
25 “Tatulengu di gamu kdee ani di klogu
fa mnè di safédyu. 26 Kabay i To Tmabeng,
dunan Mtiu Tulus dek Màgu di gamu du
tlas deg faglabat kdee di gamu na fafaldam
gamu kdee tatulengu di gamu.
27 “Tagakgu gamu ktanak nawa dunan
ktanak nawa mnè di deg. Na ktanak nawa
blégu gamu ani, là salngad i blé dad to di
tah tanà. Taman nangyu fsamuk i nawayu
na nang gamu likò.
28 “Talingeyu i gmangu, ‘Tagakgu gamu,
bay lêmangu samfulê di gamu.’ Ku too bong
nawayu deg too gamu flehew, du tafan agu
samfulê di Mà du mdatah kenen di deg.
29 Na tatulengu di gamu di laan fa kel du
fye di kagdohoan kadang too gamu faglut
di deg. 30 Talà agu mlo stulen di gamu, du
Satanas, i mebe i dee sasè di tah tanà ani,
tafan kel. Landè kiboan mebe deg, 31 bay
én nimògu i fimò Mà deg, du fye gadè i kdee
dad to ku tan kalbong nawagu ku Mà. Na
taman tadag gamu.
“Mdà ito nan.”

15

I kaflingen Dyisas i kton di laweh grép

1 Na tulen Dyisas fléd ani, manan, “Agu i
too glut laweh i fule grép, na Màgu i mifat
i fule. 2 Kdee dad fangagu là munge kan-
langan, bay i kdee dad fanga munge toon
fnaya du fye matnù i kbungela. 3 Na gamu
i dad fanga tamfaya du tafnaglutyu i dad
tnalùgu tatdògu di gamu. 4 Too gamu mnè
di deg, na mnè agu di gamu. Du gambet
i fanga ku mkah di laweh i fule là gam-
bunge, salngad én gamu, du ku là gamu
mnè di deg, landè bunge i kafaglutyu.
5 “Agu laweh, na gamu dad fanga. Na
gambet i fanga ku fadlug gamu mnè di
deg na mnè agu di gamu, too gamu gam-
bunge, bay landè fye mgimòyu ku mkah
gamu di deg. 6 Na dad to là mnè di deg,
bat kadang gambet dad fanga maklang na
mlanas. Na nuku dad fanga én na bat di
lifoh na snakuf. 7 Ku fadlug gamu mnè
di deg, na mnè i Tnalùgu di nawayu, na
balù tan fniyu di deg blégu gamu. 8 Ku too
gamu munge i dad fye nimò, dnayen dad to
i bong kdatah Màgu, na gadèla gamu dad to
gal mlalò deg.
9 “Salngad kakdo Mà deg i kakdogu
gamu, taman too gamu mnè di kakdogu.
10 Ku nimenyu dad flalògu, mnè gamu
di kakdogu, salngad deg, du nimengu
dad flalò Màgu, na mnè agu di kakdon.
11 Tagmangu kdee ani di gamu du fye mnè
i klehewgu di gamu, na du fye too sikof i
klehewyu. 12 Ani flalògu di gamu, sakdo
gamu salngad kakdogu gamu. 13 I too
mdatah kakdo fite satu to di demen sakdo,
dunan ani, ku blén i kton di fati du falwaan
kenen. 14 Na gamu dad too glut demegu
sakdo ku nimenyu dad flalògu. 15 Na làgu
gamu nan tlo lifan, du i amu, laan sa fgadè
i fanan nimò di dad lifan. Kabay katlogu
gamu, dunan dademegu sakdo du kdee
fgadè Màgu di deg tafgadègu di gamu. 16 Ise
ku gamu malék deg, bay agu malék gamu.
Nalékta gamu du fye munge gamu i fye
nimò balù nè gusaluyu, na du fye nun
gukel i nimòyu. Na taman ku tan fniyu di
Mà fagu di dagitgu blén di gamu. 17 Taman
ani flalògu di gamu, sakdo gamu.”

I knang nawa i dad to dmuen ku Dyisas

18 “Ku i dad to mlalò i knayè banwe,
mnang nawala gamu, nang gamu tikeng
du deg i munala knang nawa. 19 Kabay
kaflingenta dun, ku masasatu gamu di
dad to di tah tanà i mlalò knayè banwe,
tatoola gamu kando. Kabay du talà gamu
nan masasatu di dale du gamu i mgalékgu,
taman én duenla mnang gamu nawa.
20 Tooyu fandam i gmangu di gamu, ‘I
salig là mdatah di amun.’ Taman du

tafanlayamla agu, lêla gamu fanlayam. Kabay ku tanimenla i dad tdògu, lêla nimen dad tdòyu. 21 Kabay i dad to mlayam gamu, fanlayamla gamu du faglut gamu di deg, du làla gadè Mà i mdek deg. 22 Là ale banlé salà di làla kafaglut di deg ku talà agu salu dini na tamdò dale. Kabay du talingela i gmangu, taman làla fakay man ku landè salàla. 23 Na i dad to mnang nawa deg, mnang nawala Màgu. 24 Na ku talàgu nimò i dad tnikeng i landè dademe gmagan mimò dun, na ku làla lmen teen, fakay man landè salàla di làla kafaglut di deg. Kabay tateenla i dad mgimògu na knean knangla agu nawa na lêla knang nawa Màgu. 25 I nimòla ani gumdà gdohò i gsulat di Tnalù Dwata blén dale,* manan, 'Knangla agu nawa balù landè gumdaan.'

26 "Ku tadekgu salu di gamu mdà di Mà i To Tmabeng, dunan Tulus Tamdò i Kaglut mdà di Mà, kenen tmulen gablà di deg. 27 Na gamu, lê tmulen gablà di deg, du tamagin gamu deg mdà fa di katbùgu tamdò."

16

1 "I duengu man kdee ani di gamu du fye là mlungay ksaligyu ku kel kadang kdee ani, 2 du fnang gamu kadang i dad Dyu fusuk di dad gusatdòla. Na kel i duh kadang ku nun to mati gamu, én i fandaman ku nimoan i knayè Dwata. 3 Na i duenla mimò ani du làla gadè gami Mà. 4 Kabay tatulengu ani di gamu du fye di kagdohoan, gafaldamyu i dad mangu di gamu. Làgu man ani di katbùgu tamdò gamu du dini agu fa di safédyu.

5 "Kabay ani, tafan agu mdà salu ditù di mdek deg, na landè di gamu smalek i gusalugu. 6 Kabay du tatulengu dad fan kel di gamu baling too mlidù nawayu. 7 Kabay tulengu gamu i kaglutan, too nun gufyeyu ku mdà agu, du ku là agu mdà, là salu di gamu i To Tmabeng, bay ku mdà agu, dekgu kenen salu di gamu. 8 Na ku salu kenen dini, faglabatan di dad to di tah tanà gablà di dad salàla, na i matlu dalan, na i kukum Dwata. 9 Faglabatan dale gablà di dad salàla du là ale faglut di deg. 10 Na faglabatan dale i matlu dalan du salu agu ditù di Màgu, na talàyu agu nan teen. 11 Na faglabatan dale gablà di kukum Dwata dad to gamsalà, du Satanas, i mebe dale, tanukum sa nan di kaflayam.

12 "Dee fa i kayègu man di gamu, bay là fa fakay ani du too malima di gamu. 13 Kabay di kakel Tulus Dwata, i Tamdò i Kaglut, nalakan gamu di kaglabat i kdee kaglut. Kdee manan ise mdà di kenen, bay aloan man i lingen mdà di Mà. Na fgadean gamu i dad là fa mkel. 14 Fiten i kdatahgu du fgadean di gamu i tnalùgu. 15 I kdee nfun i Màgu slame nfungu, na taman mangu, kdee tulen Tulus Dwata di gamu mdà sa di deg."

I klidù ani mbaling kadang klehew

16 Na man Dyisas, "Là mlo talàyu agu teen, bay di là mlo lêman, lêmanyu agu teen."

17 Na sasalek i dademe dad mlalò kenen, manla, "Tan i gumtatek i manan, 'Là mlo ani talàyu agu teen, bay di là mlo lêman, lêmanyu agu teen,' na manan, 'du salu agu ditù di Màgu?' " 18 Na manla, "Tan i gumtatek i manan, 'là mlo?' Laito glabat i manan."

19 Na tagadè Dyisas mayè ale smalek di kenen, taman manan di dale, "Snalekyu kè gablà di gmangu, 'Là mlo ani, talàyu agu teen, bay là mlo lêman, lêmanyu agu teen?' 20 Tulengu gamu i kaglutan, mlidù gamu kadang na mngel, bay i dad to là faglut di deg too ale lehew. Kabay balù mlidù gamu dini, i klidùyu mbaling klehew kadang. 21 Ku fkahta di libun maltien di tafan ksut tingaan, too kenen mlidù di tafan sut tingaan, du too sasè katdukan. Kabay ku tasut, glifetan i kliduan, du lehew kenen mdà di ksut tingaan di tah tanà. 22 Na salngad én i kagkahyu du mlidù gamu ani, bay di ksiteito lêman, too nun klehewyu, na landè to gmagan mwè dun di gamu.

23 "Na di bang én, là gamu mni di deg balù tan. Hae, du tulengu gamu i kaglutan, én gumniyu di Mà, na balù tan fniyu di kenen fagu di dagitgu blén di gamu. 24 Kel ani, landè fa fniyu di kenen fagu di dagitgu. Mni gamu na gamdawat gamu, du fye sikof klehewyu."

* **15:25** Satu kubad ani dunan: gsulat di flalòla.

Tagfisan Dyisas i kdee sasè

25 “Tatulengu gamu ani fagu di fléd, bay
nun duh kadang tulengu gamu gablà di
Màgu na làgu fagu dun di fléd, bay toogu
fbangal tmulen gablà di kenen. 26 Na di
klogu di saféd Màgu mni gamu di kenen
fagu di dagitgu. Na ise nan ku agu mni
di kenen gablà di gamu, 27 du bong nawa
Mà gamu, du tabong nawayu deg, na du
fnaglutyu kenen gumdàgu. 28 Én gumdàgu
di Mà, na tasalu agu dini di tah tanà, bay di
là mlo lêmangu tagak tanà ani du samfulê
agu di Mà.”
29 Kafnge én, man i dad mlalò kenen,
“Too mbangal nan i manam di gami du ise
fagu di fléd. 30 Na tagadèmi nan, gadeam i
kdee balù i mnè di fandam i dad to. Taman
balù là gami smalek du tafalam gadè i
fandammi. Én gumdàmi faglut, mdà ge di
Dwata.”
31 Na smalek Dyisas, “Faglut gamu nan?
32 Kabay neyeyu du nun bang, na ani
dunan, sbalét kdeeyu, na kat satu di gamu
samfulê di kenen gumnè. Kabay balù
kdeeyu tmagak deg, ise ku alògu satu, du
dini Mà di deg.
33 “Tatulengu gamu i kdee ani du fye nun
ktanak nawayu mdà di ksasatuyu di deg.
Nun kaflayamyu mdà di dad to di tah tanà
ani, bay nang gamu likò du tagfisangu kdee
dmuen deg di tah tanà.”

17

I kdasal Dyisas dad gal mlalò kenen

1 Na di kafnge i kman Dyisas ani, lngalà
kenen di langit, na dmasal, manan, “Mà
takel nan i banggu. Fdataham agu, Tin-
gaam, du fye fdatahgu ge, 2 du tagablém di
deg i glal magot kdee dad to, du fye banlégu
nawa landè sen kdee dad to tablém di deg.
3 Na i dad to dmawat nawa landè sen,
dunan i dad gmadè ge, i too glut Dwata,
na deg, Dyisas Krayst, i dekam salu dini di
tah tanà. 4 Na tagfitegu i bong kdataham
dini di tah tanà du tafanngegu i kdee nimò
tafimoam deg. 5 Na ani, Mà, fuléam di deg i
bong kdatah tagnègu gfun di safédam di là
fa mgimò i banwe.
6 “Na tafgadègu ge di dad to di tah
tanà tasaligam di deg. Ge i mfun dale,
bay tasaligam ale di deg, na tamgimenla
Tnaluam. 7 Na gadèla nan kdee tablém
deg slame mdà di ge, 8 na kdee manam
deg tatulengu di dale, na tadnawatla. Na
taman gadèla i kaglutan na ge gumdàgu. Na
faglut ale ge mdek deg dini.
9 “Na ani dnasalgu ale. Ise ku dad to là
faglut di deg i dnasalgu, bay i dad to gablém
di deg du ge mfun dale. 10 Ge mfun dad
nfungu, na agu mfun kdee dad nfunam,
na gfite i kdatahgu fagu di dale. 11 Na ani,
tafan agu samfulê di ge, na talà agu mlo
mnè di tah tanà. Kabay i dad to nfunta, dini
ale flo di tah tanà. Taman Màgu Too Mtiu,
nifatam ale fagu di bong tulus i dagitam, i
gablém di deg. Nifatam ale du fye sasatu
ale salngad i gite ksasatu. 12 Di knègu dini
di safédla, nifatgu ale fagu di bong tulus
dagitam i gablém di deg. Takanlunggu ale
na landè di dale lana di deg, bay alò satu,
i tagnè gadèta lana, du gdohò i gman di
Tnaluam gablà di kenen.
13 “Na ani, samfulê agu di ge, na taman
mangu kdee ani di lamgu dini fa di tah
tanà, du fye too magin ale deg di klehewgu.
14 Tagablégu Tnaluam di dale, na knang
ale nawa i dad dmuen ge di tah tanà, du
là ale agin di knayè di tah tanà, salngad
deg. 15 Na ise ku én fnigu ku nweam ale
mdà di tah tanà, bay fnigu ku kanlungam
ale mdà di ku Satanas.* 16 Là ale agin di
knayè di tah tanà, salngad deg là agu agin
di knayè di tah tanà. 17 Fagu di kaglut,
dunan Tnaluam, nimoam dad to nfunta
gablà mgimò dad saligam,† 18 du tadekgu
ale tmulen Tnaluam di dad to di tah tanà,
salngad kdekam deg dini. 19 Na i ktogu ani
ftigu blé di fimoam deg, du fye lêla fti blé
ktola di fimoam dale.
20 “Na ise ku alò dad tota ani i dnasalgu
di ge, bay balù i kdee dad to faglut di deg
kadang mdà di tdòla dale, 21 Dmasal agu
fye sasatu kdeela, salngad i gite ksasatu
Mà. Du mnè ge di deg na mnè agu di ge.
Na dmasal agu fye mbaling ale sasatu di
gite du fye faglut kdee dad to na ge mdek

* **17:15** Satu kubad ani dunan: i To Sasè. † **17:17** Satu kubad ani dunan: Fagu di kaglut, tnanim ale mdà di dademe du fye mbaling ale too matlu salig gablà nfun Dwata. Tnaluam i kaglut.

deg. 22 I kdatah tagablém deg, blégu di dale
du fye nun ksasatu nawala salngad i gite
ksasatu. 23 Hae, du mnè agu di dale na mnè
ge di deg, du fye sikof ksasatula. Na mdà én
gfite di dad to di tah tanà, ge mdek deg, na
bong nawam dale salngad kbong nawam
deg.
24 "Mà, i dad to gablém deg, kayègu ku
mnè ale di safédgu di gumnègu kadang, du
fye teenla kdatah tagablém di deg di là fa
mgimò i banwe, du mdà di kbong nawam
deg.
25 "E Mà Too Tlu, là gmadè ge i dad to di
tah tanà là faglut di deg, bay gmadè agu ge,
na dad to nfunta ani gmadè ale ge mdek
deg dini. 26 Na tafgadègu dale gablà di
ge, na galgu ale fangadè, du fye i kakdom
salngad i kakdom deg mnè di nawala, na
du fye mnè agu di dale."

18

I kakfè ku Dyisas

1 Di kafnge Dyisas dmasal mdà kenen
magu magin dad gal mlalò kenen. Mifal ale
bong sbang Kidron. Na déén di faltù, fusuk
ale di satu tanà gugfule dad kayu déén.
2 Na Dyudas, i fan mangkal ku Dyisas
di fati, tateenan tanà én, du én tagnè
gustifun Dyisas na dad gal mlalò kenen.
3 Taman salu Dyudas ditù, na faginan
dademe sundalu na dademe dad munung i
Bong Gumnè Dwata dek dad ulu dad bà di
Dwata na dad Farisi. Mebe ale dad salò na
dad tekla.
4 Na gadè Dyisas kdee fan mkel di kenen,
taman snitongan ale, na manan, "Simto
fanngabalyu?" 5 Na tmimel ale, manla,
"Dyisas mdà di Nasarét!"
Na man Dyisas, "Agu sa dunan." Na déén
Dyudas, i to mangkal kenen, tadag déén di
safédla. 6 Na di kagman Dyisas di dale, "Agu
sa dunan," gfudul ale, na fugen di tanà.
7 Na lêman smalek Dyisas, manan, "Simto
fanngabalyu?"
Na lêman ale tmimel, manla, "Dyisas
mdà di Nasarét."
8 Na man Dyisas, "Tagmangu di gamu
gine, agu dunan. Ku agu sa fanngaba-
lyu, falohyu dademegu mdà." 9 I duenan
man ani, du fye gdohò i gmanan di Maan,
manan, "Landè lana di deg di kdee dad to
gablém di deg."
10 Na Simon Fiter, du nun sundangan
nsoan, na tniben lifan i gumdatah dad bà
di Dwata, na masfek bali klingen gsen di
kwanan. I dagit lifan ani Malkus.
11 Na nngak Dyisas Fiter, manan,
"Fuléam di lumaan i sundangam. Man
nawam kè ku làgu dnawat kaflayam blé
Mà deg?"*

I kebela ku Dyisas di ku Anas

12 Na i dad sundalu, na kafitanla, na
dademe gal munung, kanfèla Dyisas na
bnakusla kenen. 13 Na funala nebe kenen
di ku Anas, tewe Kayafas. Na Kayafas ani,
gumdatah i dad bà di Dwata di fali én. 14 Na
Kayafas ani i mngewe dad ulu dad Dyu na
fye fa ku alò satu to mati du tlas kdee dad
to du fye là malmo kdeela.

I kbalew Fiter
(Matyu 26:69-70; Mark 14:66-68; Luk 22:55-57)

15 Na Simon Fiter na satu demen gal
mlalò ku Dyisas, mlalò ale kenen. Kakella
di gumnè i gumdatah dad bà di Dwata
falohla deme Fiter magin ku Dyisas fusuk
di nasel i gumnè, du nilè kenen ganlal én.
16 Kabay Fiter, tadag di lwà di safèd i takab.
Na taman lamwà i dilè i gumdatah dad
bà di Dwata na stulen di libun munung i
takab, na neben Fiter di lam.
17 Na smalek i libun munung i takab,
manan di ku Fiter, "Ise ge kè satu di dad gal
mlalò to én?"
Man Fiter, "Ay, ise deg!"
18 Na du tno déén, mto lifoh using dad
lifan na dad to gal munung na tadag ale di
glibutan du mnalang.

I ksalek i gumdatah dad bà di Dwata ku Dyisas

19 Na smalek i gumdatah dad bà di Dwata
di ku Dyisas gablà di dad gal mlalò kenen
na i tdoan di dad to.
20 Na tmimel Dyisas, manan, "Kdee dad
to gmadè i tdògu du galgu tamdò déén di gal
gusatdò, na di Bong Gumnè Dwata, i dad
gustifun i kdee dad Dyu, na landè tdògu

* **18:11** Satu kubad ani dunan: Man nawam kè ku làgu minum di tabù blé Mà deg.

gbuni. 21 Na kan ku snalekyu agu gablà
di tdògu? Snalekyu dad to mlinge dun du
gadèla kdee mangu."
22 Kafnge Dyisas mangman ani, nun satu
di dad gal munung déén smamfak kenen,
manan, "Én kè kiboam tmimel i gumdatah
dad bà di Dwata?"
23 Na tmimel Dyisas, manan, "Ku nun
mangu sasè, tulenam di dad to i ksasean.
Kabay ku glut i mangu, tan duenam smam-
fak deg?"
24 Kafnge én, di slengan fa mbakus, febe
Anas kenen salu di ku Kayafas gumdatah
dad bà di Dwata.

I galwe kbalew Fiter
(Matyu 26:71-75; Mark 14:69-72; Luk 22:58-62)

25 Na déén fa Fiter di gumnalangan, na
nun dademe to déén manla di kenen, "Ise
ge kè satu gal mlalò to én?"
Na malew Fiter, manan, "Ise deg sa."
26 Na déén satu lifan i gumdatah dad
bà di Dwata, flanek i to tnibe Fiter i bali
klingen, na manan, "Ise ge kè i to teengu
gine di kakfè ku Dyisas di gumule kayu?"
27 Na lêman malew Fiter, manan, "Ise deg."
Na én nan kakleet i anuk.

I kebela ku Dyisas salu di kanfe Filat
(Matyu 27:1-2, 11-14; Mark 15:1-5; Luk 23:1-5)

28 Di too flafus, mdà ale di gumnè
Kayafas na nebela Dyisas di bong gumnè
Gubirnador Filat. Kabay là fusuk i dad Dyu
du ken baling ale magagsik di kite Dwata
na taman là gagin di kakaan i fista Duh
Kaglius.† 29 Taman lamwà Filat smitong
dale, na manan, "Tan salà to ani duenyu
mebe kenen dini?"
30 Na tmimel i dad Dyu, manla, "Ku landè
salà i to ani làmi nebe dini di ge."
31 Na man Filat di dale, "Ku nun salaan,
gamu sa mukum kenen fagu di urdinyu."
Kabay man i dad Dyu, "Là fakay di ur-
dinyu ku gami dad Dyu mukum satu to di
fati." 32 Na mkel i kdee ani du fye gdohò i
gman Dyisas gablà di kibòla mati kenen.
33 Na lêman fusuk Filat di lam i bong
gumnean, na fngén Dyisas, na snalekan
kenen, manan, "Ge kè harì dad Dyu?"
34 Na tmimel Dyisas, manan, "Nè gumdà
i manam, mdà di ge fandam ku mdà di
lingem di dademe dad to?"
35 Na tmimel Filat, "Man nawam kè ku
Dyu agu? I dademem to Dyu, dad ulu
dad bà di Dwata i mebe ge dini. Tan salà
tanimoam?"
36 Na tmimel Dyisas, manan, "I kagotgu
ise dini di tah tanà, du ku dini kagotgu di
tah tanà sfati dad saliggu dad Dyu dmuen
deg du fye là agu gakfè. Kabay i kagotgu ise
mdà di tanà."
37 Na man Filat, "Ku én, ge kadì harì!"
Na tmimel Dyisas, manan, "Tagmanam
agu i harì. Na én alò duengu sut di tah tanà
na salu dini du tulen i kaglut di dad to. Na
dad to msen i kaglut flinge ale deg."
38 Na man Filat, "Tan i kaglut manam
én?"

I kukumla ku Dyisas
(Matyu 27:15-31; Mark 15:6-20; Luk 23:13-25)

Na di kagman Filat ani, lêman kenen
lamwà salu di dad Dyu gine, na manan,
"Landè teengu salà di to ani. 39 Kabay nun
knalamyu dad Dyu, klit Duh Kaglius, galgu
falwà di gamu i satu to bnilanggù i kayèyu.
Mayè gamu kè ku falwàgu di gamu i Harì
dad Dyu?"
40 Kabay lêman mkit kdeela, manla, "Ise
kenen! Barabas kayèmi!" Na Barabas,
kenen satu to tmaku.

19

I kukum ku Dyisas di fati

1 Na kafnge én, faskél Filat Dyisas. 2 Na
dad sundalu, mwè ale walad nun sual, na
nlikinla du nimòla kyangen, na sukubla di
ulun. Na falsakla kenen i klaweh fulè du
fagbetla kenen harì. 3 Na fdadong ale di
kenen du nadoyla, manla, "Mlawil ge, Harì
dad Dyu," na snamfakla kenen.
4 Kafnge én, lêman lamwà Filat, na
manan di dad Dyu stifun déén, "Nebegu
kenen dini di gamu du fye gadèyu landè
teengu salaan." 5 Na lêman lamwà Dyisas,

† **18:28** Di fnaglut lalò i dad Dyu too mabtas i dad fistala, bay ku fusuk ale di gumnè i to ise Dyu baling ale magagsik di kite Dwata, na là ale fakay fakuf di dad fistala.

na magsukub fa i ulun dad sual, na kamlaweh fa i fulè klaweh. Na man Filat di dad Dyu, “Neyeyu to ani.”

6 Kabay di kite dad ulu dad bà di Dwata na dad saligla munung ku Dyisas, mkit ale lêman, manla, “Flansangam kenen di krus! Flansangam kenen di krus!”

Kabay man Filat di dale, “Gamu mlansang kenen di krus. Landè sa teengu salaan.”

7 Na tmimel dad Dyu, manla, “Mdà di flalò nimenmi, là fakay ku là kenen fnati, du manan kenen Tingà Dwata.”

8 Na di kaklinge Filat ani, matnù klikoan. 9 Na lêman fusuk kenen di lam gumnean, na snalekan Dyisas, manan, “Nè gumdaam?”

Kabay là tmimel Dyisas. 10 Taman man Filat di kenen, “Tan duenam là tmimel deg? Laam kè gadè nun glalgu falwà ge ku demen flansang ge di krus?”

11 Na tmimel Dyisas, manan, “Landè glalam mimò balù tan di deg ku là gablé Dwata di ge. Taman mdatah fa salà i to mebe deg dini, di ge salà.”

12 Di kaklinge Filat man Dyisas ani, mngabal kenen kfagu falwà kenen. Kabay baling too mkit dad Dyu, manla, “Ku falwaam kenen, taise ge nan msen di ku Sisar, du balù simto to ku manan harì kenen, dnuenan Sisar, i mdatah ganlal.”

13 Di kaklinge Filat i manla ani, neben Dyisas lamwà, na sudeng kenen di gusudeng di gal gumukum dnagit Saal Batu, na di talù Hibru, dunan Gabata. 14 Na tafan ltu i duh di duh kafatlagad dad Dyu kakaan di fista Duh Kaglius, na manan di dad Dyu, “Neyeyu harìyu!”

15 Kabay mkit i dad Dyu, manla, “Fnatim kenen! Flansangam di krus!”

Na smalek Filat, manan, “Flansanggu kè harìyu di krus?” Na tmimel dad ulu dad bà di Dwata, manla, “Landè dademe harìmi, senan alò Sisar!”

16 Taman blén kenen di dale du nlansang di krus.

I klansang ku Dyisas di krus

Taman nwèla Dyisas, 17 na lamwà kenen tmiang i krusan salu di satu tukay bulul dnagit Banwe Tulan Ulu. Na dagit ani di talù Hibru, dunan Golgota. 18 Na déén gumlansangla kenen. Na nun lwe to nlansangla di krus di safédan, satu gsen di kwananan, na satu gsen di ibengan, na Dyisas di gutngàla.

19 Na nun sulat Filat na fadkatla di krus Dyisas. Na ani manan, “Ani Dyisas mdà di Nasarét, Harì dad Dyu.” 20 Dee dad to Dyu masa sulat ani du mdadong gumlansangla ku Dyisas di syudad Dyérusalém, na du gsulat ani di dad talù Hibru, Latin, na Grik. 21 Na di kite dad ulu dad bà di Dwata dun ani, manla di ku Filat, “Nangam sulat, ‘Harì dad Dyu,’ bay sulatam baling, ‘Én man to ani, agu Harì dad Dyu.’ ”

22 Na tmimel Filat manan, “I tagsulatgu, là fakay tanlas.”

23 Kafnge dad sundalu mlansang ku Dyisas di krus, nwèla i dad klawehan, na nalella di fat du fye kat satu dale nun gwèla. Na nun satu di klawehan tahà landè tbélan, tatì mganem i kabalan, 24 na taman stulen dad sundalu, manla, “Nangito knasê ani, bay neyeito ku simto gamwè dun fagu di kasbunut.”

Na mgimò kdee ani du fye gdohò gman Dwata di Tnaluan, manan,

“Sansalella dad klawehgu,
na neyela ku simto gamwè dun fagu di kasbunut.”

Na én nimò dad sundalu.

25 Na tadag déén mdadong di krus Dyisas yéan, na flanek yéan libun, na Méri yaan Klofas, na lêman Méri Magdalin. 26 Na di kite Dyisas yéan, na satu to mlalò kenen toon kanbong nawa tadag déén, manan di yéan, “Libun, én lagi di safédam tingaam nan.”

27 Kafnge én, manan di gal mlalò kenen, manan, “Kenen nan yéam.” Na mdà di duh én fnean yê Dyisas di safédan.

I kfati Dyisas
(Matyu 27:45-56; Mark 15:33-41; Luk 23:44-49)

28 Kafnge én gadè Dyisas tasikof kdee fimò Dwata kenen, na dnohoan gman Dwata di Tnaluan, du manan, “Malau agu.”

29 Na nun tukung fnò masam binu, na lnabla i gal fsaf yéél di binu én, na fkahla di tukè fanga hisof, na ulukla di bà Dyisas du fsafla kenen. 30 Di kagsaf Dyisas masam binu, manan, “Tafnge nan.”

Na kudung kenen, na fto nawan.

I kdak i sundalu lohok Dyisas

31 Na ani nan i duh kafatlagad dad Dyu i
Duh Kaftud, na là ale mayè ku gtagak dad
nlansang di krus di duh én, labi nan du
Duh Kaftud fan kel too mdatah, du fista
Duh Kaglius sa, taman salu dad ulu dad
Dyu di ku Filat du fnila fye ku tanfò dad
blì dad nlansang di krus, fye mlal ale mati,
na fakayla nwè i lawehla mdà di krus.
32 Taman dek Filat ditù dad sundalun, na
tanfòla dad blì i lwe dad to nlansang magin
ku Dyisas. 33 Kabay kakella di ku Dyisas
teenla tamati kenen, taman làla tanfò ke-
nen blì. 34 Kabay nun satu di dad sun-
dalu ndakan agas lohok Dyisas, na mdà
déén maloh litè na yéél. 35 I to mite kdee
ani, dunan i tmulen dun, taman too gsalig
i mangu. Gadègu, glut tulengu. Na én
duengu tmulen du fye faglut gamu salngad
deg. 36 Mkel ani du fye gdohò gman di
Tnalù Dwata, manan,

“Landè satu di dad tulanan tanfò.”

37 Na lêman gdohò gman Tnalù Dwata,
manan,

“Meye ale di to ndakla agas.”

I kalbang ku Dyisas
(Matyu 27:57-61; Mark 15:42-47; Luk 23:50-56)

38 Na nun to mdà di banwe Arimatiya
dnagit ku Dyosif. Kenen satu mlalò ku
Dyisas, bay laan fgadè dun mdà di klikoan
dad Dyu. Salu kenen di ku Filat du fnin
laweh Dyisas. Na faloh Filat, taman salu
kenen ditù na nwean laweh Dyisas mdà di
krus. 39 Na magin Nikodimus, dunan i to
salu di ku Dyisas di butang, na mebe kenen
dad fangbun dnagit mira na alo. Nun dad
lime falò kilu kablatan. 40 Na nwèla laweh
Dyisas, na fnungasla falami safut gagin i
fangbun du ani knalam nimò dad Dyu di
kalbang i mati. 41 Na nun dad kayu fule
mdadong di gumlansangla ku Dyisas, na
nun satu falami gulambang déén landè fa
to lmen lbang déén. 42 Na du msasaw
ale du taduh kafatlagad dad Dyu fista i
Duh Kaglius, na du mdadong i gulambang,
taman lbangla Dyisas ditù.

20

I kték Dyisas mdà di fati
(Matyu 28:1-8; Mark 16:1-8; Luk 24:1-12)

1 Na di flafus Linggu, di kifu fa, salu Méri
Magdalin di lbang, na teenan tamagwè
batu sang di bà lbang. 2 Na mila kenen
salu di ku Simon Fiter na di satu gal mlalò
too kando Dyisas, na man Méri di dale,
“Tanwèla laweh Amuito mdà di lbang, na
làmi gadè ku nè gumkahla kenen.”

3 Na mdà Fiter na demen mlalò ku Dyisas
salu di lbang. 4 Sadlu ale salu ditù, bay
mlal i satu na muna kel di lbang. 5 Na
fkagò kenen du smalil di lbang, na teenan
fungas Dyisas gtagak déén, bay laan fusuk
di lam. 6 Kafnge én, talê kel Fiter, na fles
kenen fusuk, na teenan safut fungas laweh
Dyisas, 7 na lêman safut fungas i ulun, bay
maglulun na mahal gugkahan. 8 Kafnge
én, fusuk i mlalò ku Dyisas muna kel gine,
na teenan kdee ani, na faglut kenen Dyisas
tamto lêman. 9 Kabay làla fa glabat i gsulat
di Tnalù Dwata, mték Dyisas mdà di fati.

10 Kafnge én, mdà i lwe to én mulê.

I kfite Dyisas i kton di ku Méri Magdalin
(Matyu 28:9-10; Mark 16:9-11)

11 Kabay Méri déén kenen di lwà i gu-
lambang mngel, na di kngelan fkagò kenen
du smalil di lam i lbang, 12 na nun teenan
lwe kasaligan Dwata kamlaweh bukay. Su-
deng ale déén di gufkahla laweh Dyisas,
satu gsen di ulu, na satu gsen di blì. 13 Na
snalekla Méri, manla, “Libun, tan nnge-
lam?”

Na manan di dale, “Nun dad to mwè
laweh Amugu, na làgu gadè gufkahla dun.”
14 Na di kafngen man ani, falê kenen, na
teenan Dyisas tadag déén, bay laan kenen
dilè.

15 Na man Dyisas di kenen, “Libun, tan
nngelam? Simto fanngabalam?”

Na man nawa Méri ku kenen to gal mi-
fat dad fule déén, taman manan, “Fà, ku
ge mwè lawehan, tulenam deg gufkaham
dun, du nwègu.”

16 Kabay man Dyisas, “Méri.”

Na smalu Méri di kenen, na manan di
talù Hibru, “Raboni.” I gumtatek talù
Raboni, dunan To Tamdò.

17 Na man Dyisas di kenen, “Nangam agu
nagot, du là agu fa salu di Màgu. Kabay salu
ge di dad flanekgu, na tulenam dale na fan
agu salu di Màgu Dwata di langit, dunan
Màyu na Dwatayu.” 18 Taman mdà Méri
Magdalin salu di dad mlalò ku Dyisas, na
tulenan dale tateenan i Amu. Na tulenan
kdee gman Dyisas di kenen.

I kfite Dyisas i kton di dad gal mlalò kenen
(Matyu 28:16-20; Mark 16:14-18; Luk 24:36-49)

19 Na di kbutang di duh Linggu, stifun
dad gal mlalò ku Dyisas di satu gumnè, na
tnakabla gufusuk du likò ale dad ulu dad
Dyu. Na tatì msut déén Dyisas tadag di
blengla, na manan di dale, “I ktanak nawa
mnè di gamu.” 20 Kafngen man ani, fiten
dale dad falelan na lohokan. Na too ale
lehew du tateenla Amula.
21 Na lêman man Dyisas di dale, “I ktanak
nawa mnè di gamu. Dekta gamu salngad
i kdek Màgu deg.” 22 Na di kafnge Dy-
isas mangman ani, nyufan ale, na manan,
“Dnawatyu Mtiu Tulus. 23 Na mdà ani ku
nlifetyu salà satu to nlifet Dwata salaan,
bay ku làyu nlifet salaan là sa nlifet Dwata
dun.”

I kfite Dyisas i kton di ku Tomas

24 Na Tomas, satu di dad sfalò lwe gal
mlalò ku Dyisas, galla tlo Fingin, là déén
di kfite Dyisas kton di dale. 25 Taman man
dademen di kenen, “Tateenmi Amuito.”
Kabay man Tomas di dale, “Silang agu
faglut tamték kenen ku teengu dad seeyan
di falelan na doggu tnalògu di dad dalan
gumatak i lansang, na fkahgu kmalgu di
lam i gumdak di lohokan.”
26 Na kafnge walu butang, talêman stifun
dad gal mlalò ku Dyisas di lam satu gumnè,
na déén Tomas. Magtakab gumnè, bay
msut Dyisas, na tadag déén di blengla, na
manan di dale, “I ktanak nawa mnè di
gamu.” 27 Kafnge én, manan di ku Tomas,
“Fkaham tnaloam dini, na neyem dalan
gumatak lansang di kmalgu, na fkaham
kmalam di gumdak di lohokgu. Na nang ge
falwe nawa, bay faglut ge.”
28 Na tmimel Tomas, “Ge Amugu na
Dwatagu.”
29 Na man Dyisas di kenen, “I duenam
faglut du tateenam agu. Nun kafye dad to
faglut di deg balù làla agu teen.”

I duen Dyan smulat libru ani

30 Na dee fa dademe tnikeng nimò Dyisas
teen dad mlalò kenen là gsulat di libru ani.
31 Kabay tasulatgu kdee ani, du fye faglut
gamu na Dyisas i Krayst, én Mgalék Dwata,
na Tingà Dwata. Na fagu di kafaglutyu di
kenen gamfun gamu nawa landè sen.

21

I kfite Dyisas i kton di fitu gal mlalò kenen

1 Kafnge én, lêman fite Dyisas i kton
di dad gal mlalò kenen di bong lanaw
Tibiryas. Na ani kfagun fite i kton. 2 Déén
Simon Fiter, Tomas, i galla tlo Fingin,
Natanyél mdà di banwe Kana di Galili, lwe
dad ngà Sébidi na lwe dademe gal mlalò ku
Dyisas. 3 Na man Simon Fiter di dale, “Mdà
agu mukut nalaf.” Na man i dademen,
“Magin gami ge.” Na mdà ale maweng, na
mukut ale tayud butang, bay landè gwèla.
4 Na di ksut i duh tadag Dyisas di kilil
lanaw, bay i dad mlalò kenen, làla gadè ku
kenen Dyisas.
5 Na tamlo Dyisas di dale, snalekan, “Dad
flanek, tanun gwèyu?”
Na manla, “Landè.”
6 Na manan di dale, “Ftatekyu fukutyu
gsen di kwanan i aweng, na nun gwèyu.”
Na taman ftatekla fukutla lêman, na di
kadyolla dun làla gagan mket dun du too
dee nalaf gwèla.
7 Na man i gal mlalò ku Dyisas i toon
kando di ku Fiter, manan, “Én sa Amuito!”
Na di kgadè Fiter, Dyisas i tadag déén,
lsakan i saul tanlusan du mukut, na
kamyaf di yéél du kmahung salu di ku
Dyisas. 8 Kabay dademe, fles ale maweng
damyol fukutla fnò nalaf, du là ale mawag
di kilil, nun kè syem falò mitru kawagan.
9 Kagduungla nun teenla déén dad bala
lifoh na tnatê nalaf na nun fan.
10 Na man Dyisas di dale, “Nebeyu dini
dademe nalaf tagwèyu.”
11 Taman myak Simon Fiter di aweng,
na dyolan fukutla fnò dad malbang nalaf
kel di kilil. Na kdee nalaf, mlatu lime falò
tlu, blaam là kasê fukutla balù too ale dee.

12 Na man Dyisas di dad mlalò kenen, “Dini
gamu, na kmaan.” Na landè di dale smalek
ku simto kenen, du gadèla kenen Amula.
13 Na fdadong Dyisas, na nwean fan, na
banlén ale, na banlén ale nalaf. 14 Ani
gatlun dulê fite i kton di dad gal mlalò
kenen mdà di kténkan di fati.

I ksalek Dyisas i kakdo Fiter kenen

15 Di kafngela kmaan man Dyisas di ku
Simon Fiter, “Simon, tingà Dyan, too bong
nawam deg mdatah fa di kalbong nawa
dademem deg?”

Na manan, “Hae Amu, gadeam bong
nawagu ge.”

Na man Dyisas, “Ku bong nawam deg
nifatam dad ngà bilibiligu.”*

16 Na smalek Dyisas lêman, “Simon, tingà
Dyan, too bong dé nawam deg?”

Na tmimel Fiter, manan, “Hae Amu,
gadeam bong nawagu ge.”

Na man Dyisas, “Toom nifat dad bili-
biligu.”

17 Na lêman smalek Dyisas di gatlun dulê,
“Simon, tingà Dyan, glut bong nawam
deg?”

Na too mlidù Fiter, du tatlu dulê smalek
Dyisas ku too bong nawan kenen. Taman
man Fiter di ku Dyisas, “E Amu, gadeam sa
kdee, na gadeam sa bong nawagu ge.”

Na man Dyisas di kenen, “Toom nifat
dad bilibiligu. 18 Tulengu ge kaglutan, di
lamam fa lamnok, ge sa gmaling i ktom, na
fakay ge magu balù nè kayeam gusalum,
bay ku tatua ge tatiam alò bantal i sigalam,
na mahal dad to gmaling ge, na nebela
ge di laam kayè gusalu.”† 19 Én man
Dyisas di ku Fiter, du fgadean di kenen
gablà i kagkah kfatin, du fye magdayen
Dwata. Na kafnge én, man Dyisas di kenen,
“Laloam agu.”

I ktulen Dyisas gablà ku Dyan

20 Di kfalê Fiter teenan i gal mlalò ku Dy-
isas toon kando, dunan i faglé̀d di kfe Dy-
isas na smalek di slengla kmaan, manan,
“Amu, simto dé fan mangkal ge?” 21 Na di
kite Fiter i to én, snalekan Dyisas, manan,
“Amu, tan sa mkel di to én kadang?”

22 Na tmimel Dyisas, manan, “Ku én
kayègu na mto fa kenen kel di kasfulêgu,
landè sa labetam déén. Kabay ge, mlalò ge
deg!”

23 Na i man Dyisas ani gumdà dad mlalò
ku Dyisas mbel i santulen, i là mati to én.
Kabay ise én man Dyisas du manan, “Ku
kayègu, na mto fa kenen kel di kasfulêgu,
landè sa labetam déén.”

I gusen man Dyan

24 Agu sa i to mlalò ku Dyisas i gmanan
én, na agu i tmulen kdee ani na smulat
dun, na gadèmi kdee tatulengu too glut.
25 Kabay nun fa dee nimò Dyisas là gsulat
di libru ani. Ku kdee nimoan slame gsulat,
là kè gablà dad gufkah di klamang banwe
i kdee libru gusmulat dun. Ani gusen i
mangu.

* **21:15** I dad bilibili man Dyisas di fléd ani dunan dad to faglut di kenen. † **21:18** Nun tagnè nimò dad to di bang kman Dyisas ani, dunan ku nun to kanfè na nukum di fati galla nikat tali i awekan du dyol kenen salu di gumatila kenen, na lêla nikat dad sigalan di krus di keben dun ditù. Na ani kibòla ku Fiter du én man dad to di muna, mati kenen di krus.

Dad Nimò
I Dad Nimò Dad To Gal Dek Dyisas

Kafaglabat i libru sulat Luk gablà di dad nimò dad to gal dek Dyisas

Na Luk satu to gal mulung, smulat libru ani, na satu gal magin ku Fol di kagun di dad banwe du tamdò gablà ku Dyisas. Na ani satu sulatan ku Tyufilus. Tyufilus ani satu to Grik nun mdatah glalan.

Na sulat Luk ani, du fgadean i too glut santulen ku tan kibò katbù na kalnok i kafaglut dad to muna faglut di ku Dyisas. Santulenan gablà di dad to gal dek Dyisas na i kibòla mbel i Fye Tulen gablà di kenen di dad banwe na i gutambuan tmulen gablà di katdò Fiter di dad to Dyu di Dyérusalém kel di katdò Fol di dad to ise Dyu di dademe dad banwe.

Na santulenan fa gablà di nimò Mtiu Tulus fnè Dwata di nawa i dad to faglut di ku Dyisas Krayst, du alò mdà di kenen gmagan ale mimò i nimò fimò Dyisas dale.

1 Mabtas Tyufilus, di muna sulatgu di
ge, smulat agu gablà di kdee nimò na tdò
Dyisas mdà di katbuan mimò, 2 kel di duh
kagketan samfulê ditù di langit. Na silang
magket di takafngen mngewe fagu di Mtiu
Tulus i dad galan dek, dunan i dad tam-
galékan. 3 Kafnge i kfatin na ktékan, dee ki-
boan fgadè dale na too glut kenen mto. Di
lam fat falò butang galan fite i kton di dale
na tulenan dale gablà di kagot Dwata. 4 Na
di satu duh di klo Dyisas kmaan di safédla
toon man di dale, “Nang gamu tayò mdà
di Dyérusalém, bay funayu fatan i kdohò
i fakang Màgu Dwata tagmangu di gamu,
5 du i kbunyag Dyan alò fagu di yéél, bay
di là mlo ani bnunyag gamu fagu di Tulus
Dwata.”

Magket Dyisas ditù di langit

6 Na di satu kastifun i dad to dek Dy-
isas, snalekla kenen manla, “Amu, ani kè
i bang kfuléam kagotmi i banwemi, gami
dad to di Israél?” 7 Na tmimel Dyisas,
manan, “Landè labetyu gmadè ku kilen i
dad bang i tafala bang i Màgu Dwata fagu
di glalan. 8 Kabay di kagfusuk i Tulus
Dwata di nawayu, gamdawat gamu i eneg
mdà di kenen na gamtulen gamu gablà
di deg di dad to dini di Dyérusalém, na di
kabal Dyudiya na Samériya, na kel di kla-
mang banwe.” 9 Na kafngen mangman ani,
magket kenen, na slengla meye lana kenen
di matala du maglidung kenen i labun.
10 Na klola too meye di langit di kagket
Dyisas, katwanla nun lwe to kamlaweh
bukay msut di safédla. 11 Na man i dad
to én di dale, manla, “Gamu dad to mdà
di banwe Galili, tan kè duenyu tadag dini
na lngalà di langit? Dyisas ani tamagket
di langit mdà di gamu, na én sa knè i kas-
fuléan dini kadang di fulé duh.” Én man
dad kasaligan.

I kalék i tlas Dyudas

12 Na kafnge én, samfulê i dad gal dek
Dyisas di syudad Dyérusalém fdu di bulul
dnagit Olibét. I bulul ani mdadong di
Dyérusalém nun kè satu kilumitru i kawa-
gan. 13 Na di kakella ditù, myak ale di
sibay di tah i gumnèla. I kdeela déén dunan
Fiter, Dyan, Dyém, Andru, Filif, Tomas,
Bartolomyu, Matyu, satu Dyém tingà Al-
fyus, Simon dnagit ku Silot, na satu Dyudas
tingà Dyém. 14 Na gal ale stifun du sasatu
nawala dmasal di Dwata. Na makuf di dale
Méri yê Dyisas na dademe dad libun, na i
dad flanek Dyisas lagi.

15 Na di satu duh, nun mdadong mlatu
lwe falò dad faglut di ku Dyisas stifun
déén, na tadag Fiter di munala, na manan,
16 “Dad flanekgu, là fakay ku là gdohò i
Tnalù Dwata tagman i Tulus Dwata fagu
di ku Dabid di muna fa gablà ku Dyudas,
i to mebe i dad to di gukamfèla ku Dyisas.
17 Dyudas ani satu dememi sgalak di muna,
na kenen satu mgalék Dyisas fakuf di gami
nimò. 18 Na gadèyu i filak gwean di sasè
nimoan bayadan tanà. Na kafnge én, bal-
ing kenen tatek na btù i tienan na lamwà
i dad tnain. 19 Na linge i kdee dad to mnè
di Dyérusalém gablà di mkel ku Dyudas,
taman i kdagitla tanà én di dale talù, dunan
Akildama, na i gumtatekan dunan Tanà
Litè. 20 Du tagsulat di libru Salmo, manan,
‘Fye moon ku i gumnean mbaling gumnè
tnagak na landè mnè déén.’

Na lêman nun gsulat, manan,
‘Fye moon ku nun dademe to tlas di ni-
moan.’ ”
21-22 Na fadlug Fiter talù, manan, “Taman
du én man i Tnalù Dwata, là fakay ku landè
tlas Dyudas nalékmi, satu to fakay tmulen
gablà di kték Dyisas mdà di fati, i tagnè
gal samnagin gami klo Dyisas dmeme fa
gami, mdà di gal kbunyag Dyan, kel di duh
kagket Dyisas ditù di langit.”
23 Na mdà déén, malék ale lwe lagi,
dunan Dyosif i tlola Barsabas na satu dagi-
tan dunan Dyustus, na satu lagi dnagit ku
Matyas. 24 Kafnge én, dmasal ale, manla,
“Amumi Dyisas, ge sa gmadè nawa i kdee
dad to. Taman tdoam gami ku simto di lwe
ani tamgalékam 25 du mgimò tlas Dyudas, i
galam dek, dunan i to tmagak i nimoan du
salu di gumnè blà di sasè nimoan.” 26 Na
kafngela dmasal, neyela fagu di kbunut*
ku simto tlas Dyudas, na Matyas i mgalék.
Taman kenen i gatnù di dad sfalò satu gal
dek Dyisas.

2

I kakel i Mtiu Tulus Dwata

1 Na di kakel i duh dnagit Féntikus, tasti-
fun i kdee dad faglut di ku Dyisas di satu
gumnè. 2 Na tatì maktola linge bong uni
mdà di langit, gambet uni i bong mgal nus,
na fnò uni i gustifunla. 3 Kafnge én, teenla
gambet i dad dinè lifoh sbalét na mdon
di kat satu dale. 4 Na kdeela tafnò i Mtiu
Tulus, na tambù ale talù i dad sahal talù,
du mdà di gnagan blé Tulus Dwata dale.
5 Na nun dad Dyu mnè di Dyérusalém di
bang én too mafè Dwata. Mdà ale di kdee
dad sahal banwe di tah tanà. 6 Kaklingela
i bong uni ani, too dee di dale stifun déén.
Na too ale tikeng, du kat satu dale lin-
gela i dale talù mdà di dad faglut di ku
Dyisas. 7 Na én duenla too tikeng, na
manla, “Ise kè i dad to talù ani slame mdà
di banwe Galili? 8 Na tan ku fulung ale
talù i gito talù? 9 Du sahal dad banwe
gumdaito. Nun mdà di banwe Farsya,
Midya, Ilam, Mésofotamya, Dyudiya, Kafa-
dosya, Fontus, Asya, 10 Fridya, Famfilya,
Idyif, na dad banwe di Libya mdadong
di Sirini. Na nun dademe dad tlang dini
mdà di Roma, 11 i dad Dyu na dad to ise
Dyu, mgebe di fnaglut i dad to Dyu. Na
dademe di gito mdà di Krit na Arabya. Sa-
hal banwe gumdaito, bay knean, lingeito
di gito talù gablà di dad mdatah mgimò
Dwata.” 12 Tikeng ale na msamuk i fan-
damla, taman sasalek ale, manla, “Tan dé
gumtatek ani?” 13 Kabay én dademe baling
ale smilo i dad faglut, manla, “E talangal
ale.”

I ktalù Fiter di dad to

14 Na kafnge én, tadag Fiter magin i
dademe dad sfalò satu dek Dyisas, na fal-
bongan i taluan, manan, “E dad demegu
Dyu, na kdeeyu dini di Dyérusalém, fye ku
glabatyu moon, taman tooyu beg fanlinge i
mangu di gamu ani. 15 Man nawayu langal
i dad to ani bay là ale langal, du neyeyu,
alò tngà mnagad i duh. 16 Kabay ani sa
kagdohò i tafakang Dwata fagu di satu tu-
gadan di muna fa dunan Dyol, manan,
17 ‘Ani sa i nimògu kadang di fulé duh,
toogu blé i Tulusgu di kdee dad to.
I dad ngàyu lagi na libun tmugad ale i
fgadègu di dale,
na i dad ngàyu sawang lagi nun kan-
teenla,
na i dad tua lagi di gamu kamna ale.
18 Na balù i dad fasakgu lagi na libun,
banlégu ale i Tulusgu,
na tnugadla i fgadègu di dale.
19 Na di bang én, fitegu di dad to i dad
tnikeng mdà di langit,
na dad ilè dini di tah tanà,
dunan litè, na lifoh, na buk too
mangfel.
20 Mbaling kmifu i duh
na mbaling fulè i bulen gambet litè.
Ani sa mkel di là fa gdohò i mdatah
duh, i duh kukum i Amu.
21 Na di duh én kadang,
balù simto mni tabeng di Dwata i Amu,
galwà ale.’ ” Én man Dwata fagu di
ku Dyol.

I kték Dwata ku Dyisas

* **1:26** Satu kibò dad Dyu malék to, dunan fagu di kbunut. Sulatla dagit i dad to gumalékla di dad malnak batu na kanligongla, na i muna lamwà én i mgalék.

22 Na fadlug talù Fiter, manan, “E gamu
dad bel Israél,* tooyu fanlinge i mangu ani.
Tagadèyu gablà ku Dyisas mdà di banwe
Nasarét. Tafite Dwata na kenen mdek ku
Dyisas, du mdà di gnaganan na dad bong
tnikeng na dad ilè fimoan kenen di mu-
nayu gufiten i kdatahan. 23 Dyisas ani blé
Dwata di gamu di bang i knayean, du én
tafandaman di muna. Hae, tablén Dyisas
di gamu, na lêyu blé di kagot i dad to gam-
salà du fafatiyu kenen di krus. 24 Kabay
nték sa kenen Dwata na falwaan mdà di
fati, du là gmagan i fati magot kenen. 25 Du
ani kagdohò i gman Dabid gablà ku Dyisas,
manan,
‘Gadègu Amugu tagnè samnagin deg,
du dini kenen di kwanangu, én
duengu là likò.
26 Na én duen i nawagu too lehew, na
dnayengu Dwata,
na balù mati i lawehgu ani, knean nun
fatangu,
27 du laam agu tagak déén di gumnè i dad
mati,
na laam faloh ku balok laweh i To
Landè Salà i kanbongam nawa.
28 Tafgadeam di deg kibògu mfun nawa
landè sen,
na mdà di kasnaginam deg, fananoam
agu klehew.’
29 “Dad flanekgu, toogu man ani di gamu
ani gablà di tbulito Dabid. Tamati ke-
nen na talbang, na nun fa lbangan kel
di duh ani. 30 Kabay kenen satu tugad
Dwata na gadean tatoo makang Dwata nun
satu to mdà di bel Dabid fanbalingan harì.
31 Du tagadè Dabid i fan mkel, taman nun
manan gablà di kték Krayst, i To Mgalék
Dwata, di kmanan là kenen tagak Dwata
di gumnè i dad mati, na là balok lawe-
han. 32 Dyisas Krayst i mangu ani tanték
Dwata mdà di fati, na kdeemi dini mite
dun. 33 Na ani tafdatah Dwata kenen ditù
di kwananan. Na tagdawatan i fakang
Maan, dunan i Mtiu Tulusan tafeben dini,
na kdee teenyu na lingeyu dini slame mdà
di kenen. 34 Na là magket Dabid salu di
langit, bay knean, manan,
‘Man Amuito Dwata di Amugu,
“Sudeng ge dini gsen di kwanangu,
35 kel di kagfisangu dad dmuen ge,
na i kafkahgu dale di dungan falel
bliam.” ’†
36 “Taman toogu fbangal i talùgu di
kdeeyu dad bel Israél, du fye tooyu gadè,
Dyisas i tanlansangyu di krus, fdatah
Dwata na fanbalingan kenen Amu di kdee,
na Krayst dunan i To Mgalékan galyu fa-
tan.”

I kdawat dad bel Israél i gman Fiter

37 Na kaklingela i gman Fiter, malbà i
nawala, na smalek ale ku Fiter na i dademe
gal dek Dyisas, manla, “Dad flanek, tan i
fye nimòmi?” 38 Na tmimel Fiter, manan,
“Kat satu gamu msal na tagakyu dad
salàyu, na fbunyag gamu fagu di dagit Dy-
isas Krayst, du fye nlifet Dwata i salàyu,
na blén gamu i Mtiu Tulusan. 39 Du én
sa fakang Amuito Dwata di gamu, na dad
ngàyu, na balù fa dad to di gumawagan, kel
di kdee tamgalékan.”
40 Kafnge én, dee fa man Fiter du faglabat
dale i kaglut gablà ku Dyisas, na toon ale
fakdo, manan, “Nang gamu makuf di dad
sasè nimò i dad to di bang ani, du fye là
gamu gakuf di kaflayam blé Dwata dale.”
41 Na i kdee dmawat i man Fiter fbunyag
ale. Na di duh én mdadong tlu libu dad to
gatnù di dad faglut di ku Dyisas.

I ksasatu nawa i dad to faglut

42 Na too ale flinge i tdò dad to gal
dek Dyisas, na sasatu i nawala di klalòla
ku Dyisas. Na gal ale stifun du dmasal
di Dwata na snatngàla i fan na minum i
ninum du fandamla i kfati Dyisas. 43 Na
kdeela tikeng gagin i afèla di Dwata, du too
dee dad tnikeng na i dad ilè mgimò i dad
gal dek Dyisas. 44 I kdee dad faglut sasatu
nawala, na too ale sablé. 45 Na fablila i dad
knunla na sankatla banlé di dad demela
nun klidù. 46 Na fadlug ale stifun klit i duh
di Bong Gumnè Dwata na sasatu ale kmaan
di dad gumnèla du fye gafaldamla i kfati
Dyisas. Na di kastifunla, too ale lehew mdà
di kafye Dwata dale. 47 Too ale dmayen

* **2:22** Israél ani dunan satu dagit Dyékob, tingà Isaak, tingà Abraham, i dad to gumakang Dwata nimoan ale na dad bella kenen dad to, i dad to nifatan, nalakan, na gumlén kafye. † **2:35** Salmo 110:1 Tulen Dabid gablà di kafdatah Dwata ku Krayst di kdee dad to mnang nawa kenen.

Dwata na too ale nafè i dademe dad to. Na klit i duh nun dademe tnù di dad to faglut di ku Dyisas na galwà di dad salàla.

3

I kafgulê i to kimay

1 Na kafnge én, di satu duh tngà masol i duh salu Fiter na Dyan di Bong Gumnè Dwata, du tabang dmasal. 2 Na di gufusuk di bong labat dnagitla Fye Baweh, nun satu to sudeng déén, na laan gagu du kimay mdà fa di ksutan. Na klit i duh nun tmunda kenen di gufusuk, du én nimoan beg gal mni di dad to fusuk. 3 Na di kiten dale Fiter na Dyan fan fusuk di Bong Gumnè Dwata, mni di dale. 4 Na Fiter na Dyan too ale meye di kenen, na man Fiter di kenen, manan, “Meye ge di gami.” 5 Na meye sa i to kimay ani di dale, du man nawan ku nun blélа kenen.

6 Kabay man Fiter, “Landè filakgu ku demen blawen, bay i gunungu, én sa i blégu ge. Di dagit Dyisas Krayst mdà di Nasarét, magu ge.” 7 Na nagot Fiter i kmalan gsen di kwanan, na ftadagan kenen. Na gasil mgal i blì na i bukal blì lagi kimay. 8 Na fakto tadag na fles magu. Kafnge én, samngan dale Fiter fusuk di lam i Bong Gumnè Dwata, na magu na fkak na dmayen Dwata. 9-10 Na di kite i kdee dad to tabaling magu kenen na dmayen Dwata, too ale tikeng mdà di mkel di kenen, du dilèla kenen i to tagnè sudeng di gufusuk dnagitla Fye Baweh na mni di dad to.

I katdò Fiter

11 Na di kakel ale Fiter na Dyan di balkun dnagit Balkun Solomon, i lagi mgulê gine magot fa dale. Na i kdee dad to too ale tikeng i mkel gine, taman sadlu ale salu déén. 12 Na di kite Fiter i dad to salu déén, manan di dale, “E gamu dad bel Israél, tan kè i duenyu tikeng na too gamu meye di gami? Man nawayu kè ku mdà di gnaganmi ku demen mdà di katlumi kgulê to ani? Ise sa. 13 Kabay i Dwata gumangamfù Abraham, Isaak, na Dyékob, i Dwata dad gutambulito, tafdatahan i Saligan i To Mgalékan, dunan Dyisas. Kabay Dyisas ani balingyu sa blé di falel i dad ganlal, na fiteyu i knangyu kenen di muna Filat, balù fanan ftaku kenen. 14 Knangyu i To Landè Salà na Too Matlu, na balingyu fni di ku Filat ku falwaan i to manò. 15 Fafatiyu Dyisas i gumdà nawa, bay tanték kenen Dwata mdà di fati. Na gami sa mite dun na too glut tamto kenen. 16 Na fagu di kafaglut di dagit Dyisas, i lagi ani tagnèyu dilè na galyu teen dini tabaling mgal na gagu. Na i kafaglut mdà di ku Dyisas i gafgulê kenen. Teenyu sa i ksikof kguléan.

17 “Na ani, dad flanekgu, gadègu i duenyu fafati ku Dyisas du làyu glabat i nimòyu, salngad i dad ganlalyu. 18 Kabay i nimòyu én, i kibò Dwata dmohò i tafgadean di muna, du tagmanan fagu di kdee dad tugadan, Krayst i To Mgalékan too maflayam. 19 Taman msal gamu, na samfulê gamu di Dwata, du fye nlifetan i dad salàyu, 20 du fye nun ktanak nawayu mdà di Amuito, na du fye dekan Dyisas i To Mgalékan galyu fatan samfulê di gamu. 21 Kabay Dyisas, là fakay ku laan fa mnè di langit kel di kfalami Dwata i kdee, i tafakangan fagu di dad matlu tugadan. 22 Du balù Mosis, manan, ‘Kadang di satu duh dek i Amuyu Dwata salu di gamu satu tugadan gambet deg. Kenen satu fdu di gamu, na là fakay ku làyu fanlinge i kdee manan di gamu. 23 Na ku simto i là flinge i manan sankah di dad to nfun Dwata na too kenen malmo.’

24 “Too glut, na balù i kdee dad tugad Dwata, fandà di ku Samwél kel di kdee dademe dad tugadan tafgadè gablà di bang ani. 25 Gamu sa gakuf di dad fakang Dwata na i tafgadè i dad tugadan di dad gutambulyu. Du ani i fakang Dwata di ku Abraham, manan, ‘Fagu di dad belam, banlégu kafye i kdee dad to di tah tanà.’ 26 Taman di kték Dwata i Saligan Dyisas, funan dek di gamu du fye banlén gamu kafye di kafkagolan gamu di dad sasè nimòyu.” Én man Fiter.

4

I kukum i dad to mukum dale Fiter na Dyan

1 Klo Fiter na Dyan talù fa di dad to, i dad bà di Dwata, na ulu i dad gal mantay i Bong Gumnè Dwata, na dad to Dyu dnagit Sadusi, fdadong ale di dale. 2 Too ale flabè,

du Fiter na Dyan tamdò di dad to gablà di kték Dyisas mdà di fati, na du mték Dyisas fakay mték i dad to. 3 Taman kanfèla ale Fiter na du too flabi fbilanggùla ale kel di tmadol duh. 4 Kabay too dee dad to mlinge i tdòla na faglut di ku Dyisas na i kdeela faglut mdadong lime libu i alò dad lagi.

5 Na di tmadol duh i dad ganlal, dad tua gal mebe i dad Dyu, na dad gal tamdò i dad flalò Dwata, stifun di syudad Dyérusalém. 6 Na gakuf déén i gumdatah i dad bà di Dwata, Anas na Kayafas, satu Dyan, Alihandro, na dademe dad gaked i gumdatah i dad bà di Dwata. 7 Na fafngéla Fiter na Dyan mdà di bilanggù na ftadagla di munala na tambù ale smalek dale, manla, "Nè gumdà i kgaganyu mimò tnikeng na simto dagit i galyu tlo?"

8 Na fnò Fiter i Mtiu Tulus, na tmimel, manan, "Gamu dad ganlal i dad to Dyu, na gamu dad tua gal mebe gami, 9 ku én duenyu fafngé gami dini di duh ani du snalekyu gablà di ktabengmi i to kimay na i gumdaan mgulê, 10 fye sa ku tooyu gadè na balù kel di kdee dad to di Israél, i dagit Dyisas Krayst mdà di Nasarét tanlansangyu di krus, bay ték Dwata mdà di fatin, i kfagu to ani mgulê na tadag di munayu. 11 Dyisas sa i batu man di Tnalù Dwata, knang i dad to di kafdakla gumnè, na én sa baling i batu too mabtas na too nun gukmamu.* 12 Du i kagalwà di kukum Dwata fagu sa alò di ku Dyisas. Du landè dademe dagit di tah tanà gablé di dad to i gafalwà gito."

13 Na too tikeng i dad ulu i dad Dyu di klabè Fiter na Dyan talù, du alò ale btal to na landè alì gnadèla. Kabay toola dilè magin ale ku Dyisas. 14 Kabay du toola sa teen i to mgulê tadag di saféd ale Fiter na Dyan, taman landè timella. 15 Taman dekla ale Fiter lamwà di gumukumla na stulen ale, 16 manla, "Tan sa i fye kiboito i dad lagi ani? I kdee dad to mnè di Dyérusalém slame gmadè gablà di tnikeng mgimòla, na landè kiboito fkéng dun. 17 Kabay, fnangito i dad lagi ani tamdò fagu di dagit Dyisas, du fye là too mbel fa di dad to i santulen gablà di kenen."

18 Taman fatlola lêman Fiter na Dyan, na toola fnang dale samtulen ku demen tamdò gablà ku Dyisas. 19 Kabay tmimel Fiter na Dyan, manla, "Na di gamu sa fandam ku tan i matlu nimò di kite Dwata, ku gamu i nimenmi, ku demen nimenmi Dwata. 20 Du làmi gagan damnan i ktomi samtulen gablà di dad tateenmi na talingemi."

21 Na ani duen i dad ulu lêman fnang dale Fiter. Na kafnge én, falwàla ale du làla gadè ku tan i kfagula mlayam dale, du i kdee dad to too dmayen Dwata mdà di tnikeng mgimòla. 22 I ktua i to mgulê i gumgimò tnikeng, tamlukas fat falò falin.

I kdasal i dad to faglut

23 Na di kafalwà dale, tamulê Fiter na Dyan di dademela na tulenla kdee gman i dad ulu i dad bà di Dwata na dad tua i dad Dyu. 24 Di kaklingela i kdee, sasatu ale dmasal di Dwata, manla, "E Amu Magot i Kdee, ge mimò i langit, tanà, mahin, na i kdee mnè di lamla. 25 Di muna, mdà di Mtiu Tulus, talù ge fagu di saligam Dabid, i gutambulmi, manam,

'Kan ku fdatah i dad to mdà di dad sahal banwe?
Mngabal ale kfagu misan Dwata, bay landè gaganla.
26 Sasatu nawa i dad harìla i dad ulu, stifun ale
du stulen i kibòla misan Dwata i Amu na misan i To Mgalékan.'†

Én sa man Dabid.

27 "Na glut Amumi Dwata, gdohò i man Dabid ani, du dini di syudad ani gustifun ale Harì Hérod, Gubirnador Fontus Filat, magin di dademe dad to ise Dyu, na i dad Dyu di Israél, du sasatu nawala misan ku Dyisas, i Saligam Landè Salà, i To Mgalékam. 28 Na fagu di nimòla ani, tabalingla gimò i kdee tagneam fandam fagu di kaltulusam na di knayeam. 29 Na ani, Amumi Dwata, talingem i sasè manla i kduenla gami. Na fandamam gami i dad fasakam, na banlém gami i klabè samtulen i tnaluam. 30 Fanguléam i dad to fagu di

* **4:11** I man Fiter ani dunan i gman di Salmo 118:22 (na lêmanyu teen di Matyu 21:42, Mark 12:10, Luk 20:17, Dad Nimò 4:11, 1 Fiter 2:7). † **4:26** I gman Harì Dabid ani, teen di Salmo 2:1-2.

tulusam, na nimoam moon i dad tnikeng
na dad ilè fagu di dagit Dyisas i Saligam
Landè Salà."
31 Kafngela dmasal, tamgingok i gumnè
gustifunla. Na kdeela stifun déén tafnò
Mtiu Tulus na midul i klabèla samtulen
Tnalù Dwata.

I kasablé i dad faglut

32 Na kdee dad faglut sasatu nawala na
fandamla. Na landè di dale mangman
ku alò kenen mfun i knunan, bay gal ale
sablé mdà di kdee dad knunla. 33 Na nun
bong gnagan i dad to gal dek Dyisas fadlug
samtulen, gablà di kték Amula Dyisas mdà
di fati, na Dwata too mlé kafye di kdeela.
34 Na landè di dale knulang, du i dad to
mfun tanà na dad gumnè, fablila na nebela
i bayad, 35 na blélа di dad to gal dek Dyisas,
na sansalella di dad to nun klidù.
36 Neyem Dyosif, satu to mdà di dad bel
Libay na mdà di banwe Sifrus, i katlo i dad
to gal dek Dyisas Barnabas. Na i gumtatek i
dagit Barnabas dunan tamgal nawa. 37 Na
fablin i tanaan, na i bayad tanà ani blén di
dad to gal dek Dyisas.

5

Ananayas na Safira

1 Kabay nun satu to dnagit ku Ananayas
nun yaan dnagit ku Safira. Na fablila
satu alel tanàla. 2 Kabay busek Ananayas
dademe gwean di tanàla, na dademe blén
di dad to gal dek Dyisas. Na kdee nimoan
ani slame gadè i yaanan. 3 Na smalek Fiter
di kenen, manan, "Ananayas, kan ku fago-
tam Satanas i nawam, na tmulen ge kéng
di Mtiu Tulus Dwata fagu di kbusekam i
dademe gweam mdà di tanàyu? 4 Du di
laam fa fabli i tanàyu, gamu sa fa mfun
dun. Na di takfablim, i filak gweam ge sa
fa mfun dun, na balù tan i kayeam kibò
dun fakay sa. Na du glut ani, tan sa i
gumdaam mimò ani? Ise ku i dademem
dad to i tnulenam kéng, bay Dwata." 5 Na
di kaklinge Ananayas i man Fiter ani, tatì
fugen na fles mati. Na i kdee dad to mlinge
i mkel di kenen too ale likò. 6 Na fnungas
i dad lamnok lagi i lawehan na santiangla
lamwà na lbangla.
7 Na mdadong tlu uras i kubu fusuk déén
yaan Ananayas, bay laan gadè i tamkel
di yaanan. 8 Na smalek Fiter di kenen,
manan, "Tulenam deg, alò ani kè bayad i
gwèyu di tanà fabliyu?" Na tmimel Safira,
manan, "Hae sa, alò én i gwèmi."
9 Taman man Fiter di kenen, manan,
"Kan ku sansatuyu i nawayu du fye
tnilewyu i Tulus Dwata? Neyem, i dad lagi
lambang i yaanam gine tadéén di takab
ani, du lêla ge santiang." 10 Na di kman
Fiter ani, makto fugen Safira di blì Fiter
na fles mati. Na di kfusuk i dad lamnok
lagi teenla tamati kenen, taman santiangla
lamwà na lbangla di safèd i yaanan. 11 Na
di kaklinge i kdee dad faglut na kdee
dademe dad to gablà di dad mgimò ani too
ale likò.

Dad tnikeng

12 Na too dee tnikeng na dad ilè mgimò di
bleng i dad to fagu di dad to gal dek Dyisas.
Na kdee dad faglut gal ale stifun di Balkun
Solomon di Bong Gumnè Dwata. 13 Kabay
nun dademe dad to là faglut, likò ale makuf
di dale balù ku toola ale nafè. 14 Kabay too
matnù i kdee dad to faglut di ku Dyisas i
Amu, dad lagi na dad libun. 15 Na mdà ani,
nun dad to mebe i dademela nun tduk di
dad dalan gumagu Fiter, na filèla di dad
igem na dademe gumilè, du fye di kaglius
Fiter déén, balù alò alungan i gamlidung
dale, mgulê ale. 16 Na too dee dademe dad
to mdà di dad banwe glibut di Dyérusalém
stifun déén, du mebe i dademela nun tduk
na i dad to fnusuk i dad busaw, na kdeela
mgulê.

I kaflayam i dad to gal dek Dyisas

17 Na di bang atù i gumdatah dad
bà di Dwata, na dad dademen gagin
di fnaglut dnagit Sadusi, too ale mingà
nawa. 18 Taman kanfèla i dad gal dek
Dyisas, du bnilanggùla. 19 Kabay di kakifu,
satu kasaligan Dwata lamwa dad takab i
bilanggù na faginan ale lamwà, na manan
di dale, manan, 20 "Salu gamu di Bong
Gumnè Dwata na too gamu tmulen gablà
di falami nawa."
21 Na mimen ale i man i kasaligan na di
ksut i duh fusuk ale di lam i Bong Gumnè
Dwata, na tambù ale tamdò di dad to.

Di kakel i gumdatah i dad bà di Dwata
na i dad dademen, fastifunla kdee dad tua
mebe i dad Dyu, i dad ganlal gal mukum
i dad bel Israél, na fngéla i dad gal dek
Dyisas mdà di bilanggù. 22 Kabay, di kakel i
dad to gal mantay di bilanggù, talà ale sa
déén, taman samfulê ale di dad to mdek
dale na tulenla dale, manla, 23 “Kakelmi di
bilanggù teenmi too fye sa kagtakaban na
i dad to gal mantay, déén ale di gufusuk
di dad takab, bay di kalwami dun landè to
déén di lam.” 24 Kaklinge i ulu i dad to gal
mantay i Bong Gumnè Dwata na i dad ulu
di dad bà di Dwata i man i dad dekla, too
ale tikeng, na toola fandam ku tanè ale.

25 Na nun satu to kel déén, na manan di
dale, “E gamu, i dad to bnilanggùyu taditù
ale di lam Bong Gumnè Dwata na lêman ale
tamdò di dad to.” 26 Na di kaklingela ani,
mdà i ulu di dad gal mantay na i dad demen
salu ditù, du nngéla i dad gal dek Dyisas.
Kabay làla ale fanlayam, du likò ale di dad
to ken tnudà ale i dad batu.

27 Na di kebela i dad gal dek Dyisas di
gustifunla, ftadagla di muna i dad ulu i
dad Dyu, na smalek i gumdatah i dad bà
di Dwata dale, 28 manan, “Tatoomi gamu
fnang tamdò gablà ku Dyisas. Kabay
knean tabaling én nimòyu, na tatoo mbel i
katdòyu di klamang syudad Dyérusalém, na
kayèyu man mati Dyisas du mdà di gami.”

29 Na tmimel ale Fiter, manla, “Too mab-
tas ku nimenmi Dwata, ise to. 30 I Dwata
fnangamfù dad gutambulito i mték ku Dy-
isas mdà di fatin kafngeyu mati kenen
fagu di kaflansangyu kenen di krus. 31 Na
fdatah Dwata kenen fagu di kafsudengan
kenen gsen di kwananan, na nimoan ke-
nen Gumdatah na To Falwà. Ani nimò
Dwata du fye nun dalan i dad bel Israél
msal, du fye nlifet Dwata i dad salàla.
32 Gami sa fakay tmulen gablà i kdee ani,
du tateenmi Dyisas kafngen mték, na nun
satu fa mite dun, dunan i Mtiu Tulus blé
Dwata di dad to mimen kenen.”

33 Na di kaklinge i dad ulu i man Fiter, too
ale flabè na kayèla ale fnati. 34 Kabay nun
satu Farisi di dale dnagit ku Gamalyél gal
tamdò i flalò blé Dwata fagu di ku Mosis,
too nafè i kdee dad to. Tadag kenen na
dekan i dademe funa falwà là mlo i dad to
gal dek Dyisas. 35 Na di kalwàla, manan di
dad demen ulu déén, manan, “E gamu dad
bel Israél, tooyu fandam i knayèyu nimò
di dad to ani. 36 Du là dee fali takubu,
nun satu to dnagit ku Tudas too fdatah i
kton, na mdadong fat latu dad to magin di
kenen. Kabay là mlo nun mati kenen, na i
dad to magin kenen sbalét na landè gukel i
dad nimoan. 37 Kafnge én, nun lêman satu
to mdà di banwe Galili dnagit ku Dyudas
msut di bang fsulat kdee dad to i dagitla
di banwela, na dee dad to mlalò kenen.
Kabay nun lêman mati kenen na i kdee
dad to mlalò kenen sbalét. 38 Taman ani
fngewegu gamu gablà di dad to ani, tatìyu
ale fbayà. Falwàyu ale, du ku i nimòla na
tdòla mdà di to, landè sa gukelan. 39 Kabay
ku di Dwata i gumdaan làyu gagan fnang
dale, du én balingyu sanfati Dwata.” 40 Na
naginla i fngewe Gamalyél. Taman lêmanla
fatlo i dad to gal dek Dyisas, na fbadasla
ale. Na kafnge én, lêmanla ale fnang tamdò
fagu di dagit Dyisas na falwà dale.

41 Na tamdà i dad to gal dek Dyisas mdà
di gustifun i dad ulu i dad Dyu, magin i
bong klehewla, du di kite Dwata gablà ale
maflayam mdà di ksasatula di ku Dyisas.
42 Na klit i duh déén ale di Bong Gumnè
Dwata na di dad gumnè i dad to, du too
ale tamdò na tmulen gablà di Fye Tulen,
dunan Dyisas i To Mgalék Dwata galla fa-
tan.

6

I kalék i dad fitu to tmabeng

1 Na di bang én, di katnù i kdee di dad
gal mlalò ku Dyisas, sugak i dad to Dyu
talù Grik na i dademe dad Dyu talù Hibru,
du manla i dad balu i dad Dyu talù Grik
là banlé i alel klidùla salngad i dademe di
klit i duh. 2 Taman i dad sfalò lwe dek
Dyisas, fatlola i dademe dad faglut di ku
Dyisas, na manla di dale, “Là sa fye ku gami
i malel di dad to nun klidù, ken gtagakmi
baling i katdòmi Tnalù Dwata. 3 Taman dad
flanekmi, fye ku malék gamu fitu lagi dini
di gamu i too mgafè na fnò i Tulus Dwata,
na nun kfulung, na dale fimòmi i kablé di
dad faglut nun klidù, 4 du fye én alòmi nimò
dmasal na tamdò Tnalù Dwata.”

5 Na too mayè i kdee dad faglut stifun déén. Taman nalékla Stifan, i satu to too faglut di ku Dyisas, na fnò i Mtiu Tulus, na nalékla Filif, Frokorus, Nikanor, Timon, Farminas, na Nikolas, satu to mdà di banwe Antiyok. Ise Dyu kenen, bay magin di kafaglut i dad Dyu. 6 Na di kgalék i dad fitu lagi, nebela di dad to gal dek Dyisas na fkahla i dad falella di dad to mgalék, du dnasalla.

7 Taman di bang én, too mbel Tnalù Dwata. Na too matnù kdee dad to faglut di ku Dyisas di Dyérusalém, na too dee dad bà di Dwata faglut.

I kakfèla ku Stifan

8 Na Stifan, too banlé Dwata i kafye na gnagan mimò i dad tnikeng na i dad ilè di muna i dad to. 9 Kabay di bang én, nun samdal ku Stifan, dunan i dad to mdà di satu gusatdò i dad Dyu dnagit Gusatdò Dad To Galwà di Kaglifanla. Én gumdàla di banwe Sirini, na Alihandriya, na i gumdà dademe mdà di banwe Silisya na Asya. Na dad to ani samdal ku Stifan. 10 Kabay là ale gamtimel di kfulung Stifan talù, du i kfulungan talù mdà sa di Tulus Dwata.

11 Taman tnadenla dademe to ftulen kéng, na manla, “Talingemi sa i man Stifan, na i gmanan dmuen ku Mosis, na dmuen Dwata.”

12 Na mdà én, banlétla nawa i dad to, na i dad tua mebe i dad Dyu, na i dad tamdò i dad flalò Dwata. Taman kanfèla Stifan na nebela kenen di muna i dad ulu i dad Dyu. 13 Kafnge én, nebela déén dad to ftulenla kéng gablà ku Stifan, na manla, “To ani, nun galan man dmuen i Bong Gumnè Dwata, na dmuen i dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis. 14 Na talingemi i manan gablà ku Dyisas i to mdà di Nasadét. Lanbaan kun i Bong Gumnè Dwata, na tanlasan i kdee ukum blé Mosis gito.” Én man i dad to tmulen kéng. 15 Na kdee dad ulu i dad Dyu déén, toola neye Stifan. Na teenla i bawehan too mneng salngad i kasaligan Dwata.

7

I ktalù Stifan

1 Na i gumdatah i dad bà di Dwata, snalekan Stifan, manan, “Glut kè i kdee man i dad to ani?” 2 Na man Stifan, “E dad flanekgu na gamu dad tuagu, fanlingeyu i mangu ani. Di muna fa, Dwata i mdatah di kdee, msut di gutambulito Abraham di knean di banwe Mésofotamya, di laan fa mnè di banwe Haran, 3 na man Dwata di kenen, ‘Tagakam tanaam ani, na i dad flanekam na salu ge di banwe tdòta ge.’

4 “Taman mdà Abraham, tagakan i banwe Kaldiya na mili kenen di banwe Haran. Na di kfati maan, dek Dwata kenen fadlug di banwe gumneito ani. 5 Na di duh én, landè fa knun blé Dwata di ku Abraham, balù tukay tanà landè. Kabay fakang Dwata fafunan kenen i tanà ani kel di dad belan, balù di bang én landè fa tingaan. 6 Na ani man Dwata di kenen, ‘Di satu duh kadang, mnè i dad belam di mahal banwe, ise dale banwe, na mbaling ale fasak di dad to mnè déén, na too ale fanlayam di fat latu fali i klon. 7 Kabay fanlayamgu i dad to gumagfasakla. Na kafnge én, tabaling ale galwà di banwe én, na mangamfù ale di deg di banwe ani.’

8 “Na kafnge én, banlé Dwata Abraham ilè, dunan i ktulì i kdee belan lagi, du ani gugmadè na too dnohò Dwata i fakangan di kenen. Taman tnulì Abraham i tingaan Isaak di gwalun duh kafngen sut. Na kafnge én, tnulì Isaak i tingaan lagi Dyékob. Na lê sut i dad ngà Dyékob na tnulian i dad sfalò lwe dad ngaan lagi, i dad gutambulito.”

Gablà ku Dyosif

9 Na fadlug Stifan talù, manan, “Na du mingà nawa i dad flanek Dyosif kenen, taman fablila, du fye mgimò fasak di dad to di banwe Idyif. Kabay samnagin Dwata ku Dyosif, 10 na falwaan kenen di kdee dad kaflayaman. Hae, du di ktadagan di muna Faraon, i harì di banwe Idyif, too kenen tnabeng Dwata, du banlén Dyosif i kfulung na toon gaflehew Faraon. Taman fagot Faraon ku Dyosif i banwen, na balù i gumnean.

11 “Na kafnge én, kel i bong kbitil di klamang banwe Idyif na banwe Kanaan, na too maflayam i dad to déén, na i dad gutambulito talandè gumwèla knaan. 12 Taman di kaklinge Dyékob nun knaan di Idyif

dekan i dademe dad ngaan lagi ditù, dunan i dad gutambulito, na ani tnanin ksalula di banwe Idyif. 13 Na di galwe dulêla salu ditù, tulen Dyosif dale kenen i twalila. Na kafnge én linge Faraon gablà di dad flanek Dyosif. 14 Taman fafngé Dyosif i maan Dyékob, na balù i kdee dad flanekan, na fitu falò lime i kdeela. 15 Na kafnge én, salu Dyékob di Idyif, na déén gumatin kel di dademe dad gutambulito. 16 Na i dad lawehla nili samfulê di banwe Sikim, na lbangla ale di ilib tagnè bnayad Abraham mdà di dad bel i to dnagit Hamor.

17 "Na di kdadong i bang kdohò Dwata i fakangan di ku Abraham, tabaling too matnù i kdee dad gutambulito di banwe Idyif, 18 kel di katlas harì Faraon i gumdatah di banwe Idyif, na i tlasan là dmilè ku Dyosif. 19 Na i harì ani, toon fangaw i dad gutambulito na fanlayaman ale, du nlegesan ale tmagak i dad malnak ngàla di lwà, du fye mati ale."

Gablà ku Mosis

20 Na fadlug Stifan talù, manan, "Na di bang én, sut Mosis, na too fye baweh tingà lagi ani di kite Dwata. Na tlu bulen klo i tuan muni kenen. 21 Na di làla gagan muni kenen tagakla, na teen kenen i tingà Faraon libun na nwean na nngaan. 22 Na tdòla ku Mosis i kdee gnadè i dad to di Idyif. Na mbaling too nun kfulungan talù na mimò.

23 "Na di tafat falò fali Mosis, i man nawan nlauyan dademen dad bel Israél. 24 Na ditù teenan satu bel Israél fanlayam i satu to mdà di Idyif, na du nsenan i dademen, fnatin i to mdà di Idyif. 25 Na fandam Mosis gamlabat moon i dademen na kenen gufagu Dwata i ktabengan dale, du fye galwà ale di falel i dad to di Idyif, bay làla glabat dun. 26 Na di tmadol duh, teenan lwe dad bel Israél saglà. Na mayè smafye dale, manan, 'E dad flanekgu, saflanek gamu, na kan ku saglà gamu?'

27 "Kabay i to mlayam i demen, lugadan Mosis, manan, 'Simto kè mlé ge glal mdek na mukum gami? 28 Kayeam kè ku fnatim agu gambet kfatim i to mdà di Idyif malfabi?' 29 Na di kaklinge Mosis i manan, mila kenen salu di banwe Midyan na mnè déén. Na klon déén nun lwe tingaan slame lagi."

I katlo Dwata ku Mosis

30 Na fadlug Stifan talù, manan, "Na di kaglius fat falò fali, nun kasaligan Dwata msut di ku Mosis di dinè lifoh di lam i tukay kayu déén di banwe gulandè to mdadong di bulul Sinay. 31 Na di kiten dun too tikeng. Na taman fdadong kenen déén, du mayè meye. Kabay di kagdadongan talingen talù Dwata i Amu. Na ani manan, 32 'Agu sa i Dwata fnangamfù i dad gutambulam, dunan Abraham, Isaak, na Dyékob.' Na baling kankal Mosis di klikoan, taman laan neye dun.

33 "Na man Dwata di kenen, 'Nlusam i dad talumfaam, du fitem i kafeam deg, du dini agu di gutadagam. 34 Tateengu i kaflayam gnagu i dad togu di banwe Idyif. Talingegu i dalongla, na fdanà agu salu dini du falwàgu ale di falel i dad to di Idyif. Taman faflal ge, du dekta ge samfulê di Idyif.' "

Gablà di là kdawat dad bel Israél ku Mosis

35 Na fadlug talù Stifan, manan, "Na Mosis ani, dunan i to là dnawat i dad gutambulito di kmanla, 'Simto kè mlé ge glal mdek na mukum gami?' Kabay Dwata mdek kenen fagu di kasaliganan msut di kenen di dinè lifoh di tukay kayu, du fye falwà Mosis i dad ton na mebe dale. 36 Na Mosis i mebe dale lamwà di banwe Idyif. Na dee dad tnikeng na ilè nimoan di Idyif, di Fulè Mahin, na lêman di banwe gulandè to klo fat falò fali.

37 "Na Mosis ani, kenen i talù di dad bel Israél, manan, 'Di satu duh kadang nun tugad Dwata dekan di gamu, salngad i kdekan deg, na i gumdaan dunan di dad dademeyu.' 38 Na déén sa Mosis di kastifun i dad to di banwe gulandè to di saféd i dad gutambulito na balù i kasaligan Dwata i talù di kenen di Bulul Sinay. Na gamdawat kenen i talù mdà di Dwata mlé nawa na tugadan di gito.

39 "Kabay i dad gutambulito là mayè mimen kenen. Balingla kenen knagol, na kayè nawala ku samfulê ale di banwe Idyif.

40 “Taman manla di ku Aron, ‘Mimò ge
gami dad dwata, du fye nun mebe gito
samfulê di banwe Idyif, du laito gadè ku
tan i mkel di ku Mosis, i to mebe gito lamwà
di banwe Idyif.’ 41 Taman di bang én, mimò
ale dwatala kafbaweh i tingà baka, na
nebela i dsùla di baka mgimòla, na mimò
ale fista du dnayenla i mgimòla én.
42 “Kabay knagol ale Dwata na fbayaan
ale mangamfù di dad blatik di langit. Na i
nimòla ani i kagdohò i fsulat Dwata i dad
tugadan di muna fa, manan,
‘Gamu dad bel Israél, kloyu mnè di banwe
gulandè to fat falò fali,
mati gamu lmanaf du dsùyu, bay ise ku
di deg gudamsùyu na gumléyu dun.
43 Kabay balingyu nebe i gumnè i dwatayu
dnagit Molok,
na i dwatayu dnagit ku Rifan kaf-
baweh blatik.
Na én sa i dad dwata i mgimòyu du
fnangamfùyu.
Taman du ani nimòyu, fanlayamta gamu
du febegu gamu di satu banwe sentù
Babilon!’
44 “I dad gutambulito, sansebela i gumnè
Dwata gumangamfùla di kenen di kagula
di banwe gulandè to. I gumnè ani tan-
imòla fagu di tafgadè Dwata di ku Mosis,
du laloan i tafite Dwata di kenen. 45 Na
sablé i dad muna gutambulito i gumnè
Dwata sansebela di dad tmadol gutambu-
lito. Na di kaglius dee fali nebela lêman
di kfusuk ale Dyaswa di banwe blé Dwata
dale du tandal Dwata i dademe dad to
mdà di banwela én. Na i gumnè Dwata,
sana knean déén kel di kagot Harì Dabid.
46 Na Dabid, too banlé Dwata kafye, na
fnin di Dwata ku falohan kenen fdak i satu
gumnè Dwata, i Dwata fnangamfù Dyékob.
47 Kabay Solomon tingà Dabid baling i fdak
dun di Dwata.
48 “Kabay i kaglutan, i Too Mdatah Dwata
là sa mnè di dad gumnè nimò i dad to, du
man Dwata fagu di satu tugadan, manan,
49 ‘I langit i gusudenggu,
na tanà i gumkah blìgu.
Taman balù tan i gumnè nimòyu deg,
là sa gablà gumnè én,
50 du deg sa mimò i langit na tanà na i kdee.’
”
51 Na fadlug talù Stifan, manan, “Tay, too
mgal sa uluyu, du làyu fkah di nawayu i
man Dwata di gamu, na là gamu flinge ke-
nen. Salngad gamu i dad gutambulyu, du
galyu knang i Mtiu Tulus Dwata. 52 Di kdee
dad tugad Dwata di muna, landè di dale
là fanlayam i dad gutambulyu. Dademe
dad tugad Dwata fnatila du fgadèla gablà di
kakel i To Landè Salà dini di tah tanà. Na
di kakelan nangkalyu na balingyu kenen
fnati. 53 Gamu sa gamdawat i dad flalò
mdà di Dwata, fagu di dad kasaliganan,
bay knean làyu sa nimen dun.” Én man
Stifan di dad ulu i dad Dyu.

I kfatila ku Stifan

54 Na di kaklingela i man Stifan, kming-
gat ale kifanla du too ale flabè kenen.
55 Kabay Stifan fnò i Mtiu Tulus, lngalà
di langit na teenan i bong kneng Dwata,
na teenan Dyisas tadag gsen di kwanan
Dwata. 56 Na manan, “Neyeyu, teengu
tamalwa i langit na i dnagit Tingà To tadag
di kwanan Dwata.”
57 Kabay balingla too kanto mkit, na
snafangla i dad klingela, du là ale mayè
flinge i man Stifan, na sdulê ale mugdang
kenen. 58 Na snadyolla kenen lamwà di
syudad, na tanbùla tnudà batu. Na i dad to
dmalam kenen gine, ale sa tmudà i tnanin
batu, na nlusla i dad saulla na fbantayla
i satu lagi dnagit ku Sol. 59 Na slengla
tmudà i dad batu di ku Stifan, dmasal ke-
nen, manan, “Amugu Dyisas, dnawatam
i nawagu ani.” 60 Na kafnge én, galkuad
kenen na tlon Dyisas, manan, “Amugu,
begam nlifet i salàla ani.” Na di kmanan
ani mati kenen.

8

1 Na nagin Sol i ayè i dad to mati ku
Stifan.

I kaflayam Sol i dad faglut di ku Dyisas

Na di duh kfatila ku Stifan, dunan i katbù
kaflayam i dad to faglut déén di syudad
Dyérusalém. Na dee dad faglut, mila ale
na sbalét di klamang dad banwe Dyudiya
na Samériya, na alò i dad to gal dek Dy-
isas mtagak di Dyérusalém. 2 Kabay nun

dademe dad to mangamfù di Dwata lambang ku Stifan, na toola kenen nlanu di bong klidùla.
3 Kabay i too kayè Sol falmo i dad faglut
di ku Dyisas, taman snafngabalan ale di
lam dad gumnèla na kanfean balù lagi na
libun, na fbilangguan ale.

I katdò Filif di banwe Saméria

4 Na i dad to faglut tamasbalét di sahal
banwe, balù nè gusalula samtulen ale i Fye
Tulen gablà ku Dyisas. 5 Na nun satu lagi
faglut dnagit ku Filif, salu kenen di satu
syudad di banwe Saméria na tamdò di dad
to déén gablà di kakel Krayst i To Mgalék
Dwata. 6 Na di kaklinge i dee dad to stifun
déén i tdò Filif na di kitela i dad tnikeng
mgimoan, too ale flinge kenen. 7 Falwaan
dee dad busaw, na too ale mkit di kalwàla
di dad to. Na fangulé an dee dad to là galyak
lawehla na i dad kimay. 8 Na taman too
lehew i dad to mnè di syudad gutamdò
Filif.

Simon i to mloos

9 Na di syudad én, nun satu lagi dnagit
ku Simon. Tamlo nan kenen mloos na too
tikeng i kdee dad to di klamang Saméria,
du mdà di dad nimoan. Na toon dag
i kton, du galan man too kenen mtulus.
10 Na kdee dad to, mdà di mdanà to kel
di mdatah to, too ale flinge ku Simon, du
manla, “To ani gumlé Dwata gnagan dnagit
Tulus Too Mdatah.” 11 Na tamlo gaftikeng
Simon i dad to, taman too ale flinge kenen.
12 Kabay di katdò Filif i Fye Tulen gablà di
kagot Dwata, na gablà di ku Dyisas Krayst,
faglut ale na fbunyag ale balù dad lagi na
dad libun. 13 Na balù Simon tabaling faglut
na fbunyag. Na samnagin kenen di ku Filif,
na too kenen tikeng mdà di dad ilè na dad
tnikeng mgimò Filif.
14 Na di kaklinge i dad to gal dek Dyisas
ditù di Dyérusalém, tadnawat i dad to di
Saméria i Tnalù Dwata, dekla Fiter na
Dyan ditù di dale. 15 Na di kakella déén,
dnasalla di Dwata i dad to falami faglut fye
gdawatla i Mtiu Tulus. 16 Du i Tulus Dwata
là fa fusuk di balù satu di dale, du alò ale
fbunyag fagu di dagit Amula Dyisas. 17 Na
fkah Fiter na Dyan falella di dad to én, na
gamdawat ale i Mtiu Tulus Dwata.
18 Na teen Simon tagdawatla Tulus
Dwata fagu di kafkah ale Fiter i dad falella
di dale. Taman fanan banlé filak Fiter
na Dyan, na manan, 19 “Begyu blé deg i
kgagan én, du fye kdee dad to gufkahgu i
dad falelgu gamdawat i Mtiu Tulus.”
20 Kabay tmimel Fiter kenen, manan,
“Fye moon ku malmo ge gagin di filakam
du man nawam gaganam bnayad i blé
Dwata. 21 Landè alelam di nimòmi, du là
ge matlu di kite Dwata. 22 Nsalam i sasè
nimoam, na dmasal ge du fye nlifet Dwata i
sasè di fandamam. 23 Du i teengu di ge, too
mingà nawam na too ge mgikat di salà.”
24 Na talù Simon, manan, “Begyu agu
dnasal du fye là mkel di deg i gmanam ani.”
25 Na di kafnge ale Fiter tamdò gablà
di Amula Dyisas Krayst, samfulê ale di
Dyérusalém. Na di kagula dee guslobla di
dad malnak banwe di Saméria du tdòla i
Fye Tulen gablà ku Dyisas.

Filif na i ganlal di banwe Itiyofya

26 Kabay nun kasaligan Dwata talù di ku
Filif, manan, “Mdà ge magu di dalan fdu
di Dyérusalém salu di Gasa.” Na dalan ani
gagu di banwe gulandè to. 27 Na di kaklinge Filif i gman i kasaligan, mdà kenen.
Na di slengan magu nun teenan satu to taknafun mdà di banwe Itiyofya magu mulê.
Na i lagi ani satu ganlal too mdatah du
gal magot filak i libun gumdatah di banwe
Itiyofya dnagit ku Kandis. Tasalu kenen di
Dyérusalém du mangamfù di Dwata, 28 na
di kulé an smakay kenen kalisa. Slengan
magu masa kenen i sulat tugad Dwata
Isaya. 29 Na man Tulus Dwata di ku Filif,
manan, “Fdadong ge di kalisa atù na nagginam.” 30 Taman faflal Filif fdadong di
kalisa na lingen kbasa i lagi én mdà di sulat
tugad Dwata Isaya. Taman smalek Filif,
manan, “Glabatam kè i bnasam?”
31 Na tmimel i ganlal, manan, “Tan i
kaglabatgu ku landè to tamdò dun di deg?”
Na nlakan Filif smakay na fyakan kenen
fye sudeng di safédan. 32 Na ani bnasa i
ganlal, manan,

“Salngad kenen i bilibili nebe du fan knatê,
na salngad i ngà bilibili là mugak di
kwè i bulan,
du landè manan.

33 Na toola kenen fyà, na là tlu i kukumla
kenen.
Na landè dad belan,
du i klawilan di tah tanà tafto."
34 Na man i ganlal di ku Filif, manan,
"Begam tulen deg kun ku simto gugtadè
i man tugad Dwata ani, kenen kto ku de-
men dademe to?" 35 Na taman tambù Filif
tmulen di to én i Fye Tulen gablà ku Dyisas
mdà di bnasan gine. 36 Na slengla magu kel
ale di satu yéél, na man i ganlal, "Neyem,
nun sa yéél dini. Fakay dé ku bnunyagam
agu?"
37 Na man Filif di kenen, manan,
"Fakayta ge sa bnunyag ku faglut ge mdà
di nawam." Na tmimel i ganlal, manan,
"Hae, faglut agu Dyisas Krayst i too glut
Tingà Dwata."
38 Taman fafanakan i kalisa na lwe ale,
Filif na i ganlal, tufa di yéél, du bnunyag
Filif kenen. 39 Na di kalwàla di yéél, nwè
Tulus Dwata Filif na talà nan teen i ganlal
dun. Kabay fles kenen di kagun na too ke-
nen lehew. 40 Na Filif, tabaling kenen gkel
di banwe Asutu, na mdà déén, magu kenen
na nkatan i kdee banwe kel di banwe Sis-
ariya, du tamdò kenen i Fye Tulen.

9

I kguman nawa Sol

1 Kabay di bang én, too fanlikò Sol i dad to
faglut di ku Dyisas du manan fnatin ale. Na
salu kenen di gumdatah i dad bà di Dwata,
2 na mni dad sulat fdilè kenen di dad to di
gusatdò i dad Dyu di syudad Damaskus, du
fye ku nun teenan i dad to mlalò i Dalan
Dyisas, balù lagi ku demen libun fakayan
ale kanfè du fbilanggù ditù di Dyérusalém.
3 Na kafnge én, mdà kenen salu di
Damaskus, na di kagdadongan ditù, makto
i bong neng mdà di langit tmuyal glibut
di kenen. 4 Na fugen kenen di tanà na
nun lingen talù, manan, "E Sol, Sol, kan
ku fanlayamam agu?" 5 Na smalek Sol,
manan, "E Amu, simto ge kè?" Na tmimel
i talù én, manan, "Agu sa Dyisas, i galam
fanlayam. 6 Tadag ge na fles ge ditù di
syudad, na di kakelam ditù nun tmulen ge
ku tan i nimoam."
7 Na i dademe dad to magin ku Sol fanak
ale na là gtalù, du lingela i talù gine, bay
landè to teenla. 8 Na tadag Sol, bay di kukat
i dad matan talà nan mite. Taman nalak
kenen i dademen fles di Damaskus. 9 Na tlu
butang klon butè, na là kenen kmaan na là
minum.
10 Na nun satu to déén di Damaskus too
faglut di ku Dyisas, dnagit ku Ananayas.
Na kanteen Ananayas tlo kenen Dyisas,
manan, "E Ananayas." Na tmimel kenen,
manan, "Dini agu, Amugu."
11 Na man i Amu di kenen, "Salu ge di
gumnè i to dnagit Dyudas di dalan dnagit
Matlu Dalan, na snalekam i satu to mdà
di banwe Tarsus dnagit ku Sol. Dmasal
kenen, 12 na nun kanteenan satu to dnagit
ku Ananayas salu déén di kenen, du fkahan
i falelan di kenen, du fye lêman mite."
13 Kabay tmimel Ananayas, manan,
"Amugu, tadee lingegu gablà di lagi én,
na i kdee dad sasè mgimoan di dad tom
ditù di Dyérusalém. 14 Na dini kenen kun di
Damaskus du nun glalan mdà di dad ulu i
dad bà di Dwata, du fye kanfean i kdee dad
to tamlo di dagitam."
15 Kabay man Dyisas di kenen, "Mdà ge
salu di kenen, du i lagi ani tanalékgu du fye
tamdò kenen gablà di dagitgu di dad to ise
Dyu, na dad ganlalla, na di dad bel Israél.
16 Na agu i fite di kenen kadang i kdee
dad kaflayam gnagun du mdà di ktulenan
gablà di deg."
17 Taman salu Ananayas di gumnè Sol,
na fusuk kenen déén na fkahan i falelan di
ku Sol, na manan, "E flanekgu Sol, i Amuta
Dyisas dunan i msut di ge ditù di dalan
gumagum salu dini, kenen sa mdek deg
dini, du fye mite ge lêman na fye fnò ge i
Mtiu Tulusan." 18 Na di kman Ananayas
ani, nun tatek mdà di mata Sol salngad nél
nalaf na mite kenen lêman. Na mték kenen
na fbnunyag. 19 Na kafnge én, kmaan ke-
nen na talêman mgal.

I katdò Sol gablà ku Dyisas di Damaskus

Na mnè Sol di Damaskus là file butang
di safèd i dad gal mlalò ku Dyisas. 20 Na
tambù kenen tamdò di gusatdò i dad Dyu,
na i tdoan Dyisas Krayst i too glut Tingà
Dwata.
21 Na kdee mlinge i manan too ale tikeng,
na sasalek ale, manla, "Ise kenen kè i to di
Dyérusalém gal mlayam i dad to tamlo di

dagit Dyisas? Na én duenan salu dini kun du kanfean dad to én, na neben ale samfulê di Dyérusalém ditù di dad ulu di dad bà di Dwata."
22 Kabay Sol, too matnù i kfulungan tamdò blé Dwata di kenen, na là gamtimel i dad Dyu di Damaskus, du fiten di dale na too glut Dyisas i To Mgalék Dwata galla fatan.
23 Kafnge én, kakubu i dee butang, fandam i dad Dyu ku tan i kibòla mati ku Sol.
24 Kabay linge Sol gablà di kayèla nimò. Taman mduh na butang galla fanlaab i dalan gulamwà di syudad, du fye fnatila kenen. 25 Kabay landè kibòla, du di satu butang i dad to mgebe Sol di kafaglut di ku Dyisas, fsudengla kenen di bong balyas na fayolla di sol i mdatah labat i glibut di Damaskus, du fye galwà kenen.

I ksalu Sol di syudad Dyérusalém

26 Salu Sol ditù di Dyérusalém. Na di kakelan déén kayean fakuf di dademe dad gal mlalò ku Dyisas. Kabay likò ale ku Sol, du man nawala ku là fa kenen faglut.
27 Kabay nun satu to dnagit ku Barnabas tmabeng kenen, na faginan kenen di dad to gal dek Dyisas. Na tulenan dale gablà di kite Sol ku Dyisas i Amu di dalan salu di Damaskus. Na tulenan dale tatalù Dyisas di kenen, na léan tulen gablà di klabè Sol tamdò ditù di Damaskus fagu di dagit Dyisas. 28 Taman mnè Sol di safédla na lamngab di klamang syudad Dyérusalém, na too nun klabean tamdò fagu di dagit Dyisas i Amu. 29 Na stulen kenen di dad Dyu talù Grik na gal ale sdal, bay mngabal ale kfagu mati kenen. 30 Kabay di kgadè i dad flanekan di kafaglut i mnè di nawa i dad Dyu én, faginla Sol salu di Sisariya na mdà déén fulêla di banwe Tarsus.
31 Na di bang én, i dad faglut di ku Dyisas di klamang banwe Dyudiya, Galili, na Saméria, fye nawala du talandè samukla. Na too lamnok i kafaglutla, na matnù i kdeela faglut fagu di ktabeng i Mtiu Tulus, na fadlug ale mnè di nun klikòla di Amuito Dwata.

I ksalu Fiter di dad banwe Lida na Dyofa

32 Na Fiter, salu kenen di dee dad banwe du nlauyan dad faglut di ku Dyisas. Na satu duh, salu kenen di dad to faglut mnè di banwe Lida. 33 Na teenan déén satu lagi là galyak lawehan dnagit ku Aniyas. Laan gték di gumilean tawalu fali i klon.
34 Na man Fiter di kenen, manan, "Aniyas, tafangulê ge Dyisas Krayst. Taman mték ge na fantifasam i gumileam." Na gasil mték Aniyas. 35 Na i kdee dad to mnè di dad banwe Lida na Saron teenla i to mgulê, na baling ale mgebe di kafaglut ku Dyisas i Amu.
36 Na di syudad Dyofa nun satu libun faglut ku Dyisas dnagit ku Tabita ku demen Dorkas di talù Grik.* Na too kenen gal mimò fye na tnabengan i dad to landè.
37 Na di bang én, sasè nawan na fles mati. Danyola i lawehan na filèla di sibay di tah.
38 Na i banwe Dyofa là mawag di banwe Lida. Taman di kaklinge i dad to faglut tadéén Fiter di banwe Lida, nun dekla lwe lagi salu di kenen, du fakdo, manla, "Beg ge faflal magin gami."
39 Na di kaklinge Fiter i manla, tagasil kenen mdà magin di dale. Na di kakelan ditù fyakla kenen di sibay di tah. Na mngel i kdee dad libun balu tadag di safédan, na fitela kenen i dad klawehla tanbél Dorkas di laan fa mati. 40 Na falwà Fiter i kdee dad to di sibay, na lkuad du dmasal di Dwata. Na meye kenen di libun mati, na manan, "Tabita, mték ge." Na nukatan i matan, na di kiten ku Fiter, mték kenen na sudeng.
41 Na nagot Fiter i kmalan na tnabengan kenen tadag. Kafnge én, tlon i dad faglut na balù dad libun balu gine, du fiten dale tamto Dorkas. 42 Na i dad to di klamang syudad Dyofa mlinge gablà ku Dorkas, na dee dad to mbaling faglut di ku Amuito Dyisas. 43 Na dee butang fanak Fiter di Dyofa di saféd i satu lagi dnagit ku Simon i gal mlanit kindal lmanaf.

10

I kafngé Kornilyus ku Fiter

1 Nun satu lagi ise Dyu, mnè di banwe Sisariya dnagit ku Kornilyus. Kenen i kafitan di satu bong lumbuk i dad sundalu

* **9:36** I gumtatek i dagit Tabita di talù dad Dyu na Dorkas di talù dad Grik, dunan uhe.

glam di lumbuk dnagit Italyana.* 2 Na Kornilyus ani, na balù i dad to satnù di gumnean, too faglut na too mafè Dwata. Na bong ktabengan i dad to landè, na too kenen gal dmasal di Dwata. 3 Na di satu flabi mdadong tngà masol i duh, nun kanteenan satu kasaligan Dwata salu di kenen, na manan, "E Kornilyus."

4 Na fteneng Kornilyus di kasaligan magin i klikoan, na manan, "Amu, tan kè?" Na tmimel i kasaligan, manan, "I dad dasalam na i dad blém di dad to landè, dnawat Dwata na fandaman ge. 5 Na ani, dekam i dad lagi ditù di syudad Dyofa, du fye nngéla i satu lagi dnagit ku Simon i tlola Fiter. 6 Na i gumnean mdadong di mahin di gumnè i satu Simon, i gal mlanit kindal lmanaf." 7 Na di kdà i kasaligan, tlo Kornilyus i lwe dad fasakan na satu sundalu toon snalig na too faglut di Dwata. 8 Na tulenan dale i kdee mkel gine, na dekan ale salu di Dyofa.

I kanteen Fiter

9 Na di tmadol duh di fan ltu i duh, di kagdadong i dad to Kornilyus di syudad Dyofa, myak Fiter di gudatal di tah ataf i gumnean du dmasal. 10 Kafngen dmasal too kenen bitil na mayè kmaan, bay di sleng nun mimò knaanan, nun kanteenan. 11 Na i kanteenan tamgukà i langit, na nun fayol kel di tanà gambet i bong kayab nikat di sbalà fat kililan. 12 Na i laman dunan i kdee bung lmanaf, na dad kmamang di tanà, na dad anuk di bnas. 13 Na nun talù di kenen, manan, "Fiter, mték ge, tmatê ge, na knaanam."

14 Kabay tmimel Fiter, manan, "Amu, là fakay du là agu lmen kmaan i dad magsik salngad én, du tafnangam di gami Dyu."

15 Na lêman nun talù di kenen, manan, "Nangam man ku magagsik i tagman Dwata tamlaneb." 16 Masasulit ani kel di tlu dulê, na kafnge én, magket i kayab samfulê ditù di langit.

17 Na sleng Fiter faldam ku tan i gumtatek i kanteenan, takel i dad to dek Kornilyus na snalekla i gusablà gumnè Simon, na fles ale di bà labat i gumnean. 18 Na tamlo ale na snalekla ku déén Simon Fiter.

19 Na klo fa Fiter faldam i gumtatek i kanteenan man Tulus Dwata di kenen, "E Simon, nun tlu lagi mngabal ge. 20 Taman mték ge na tufa. Na nang lwe nawam magin dale, du tadekgu ale salu dini." 21 Taman tufa Fiter, na manan di dad to én, "Agu sa i fanngabalyu. Na tan duenyu salu dini?"

22 Na tmimel ale, manla, "I gufdumi di ku Kornilyus i kafitan i dad sundalu. Kenen to too matlu, na toon nafè Dwata, na too kenen nafè i kdee dad Dyu. Dek kenen i satu kasaligan mdà di Dwata fngé ge, du fye salu ge di gumnean, du fye lingen i kayeam man di kenen." 23 Na kaklinge Fiter i manla fyakan ale, na fnean ale déén di butang én.

I ksalu Fiter di gumnè Kornilyus

Na di tmadol duh tamdà Fiter magin dale, na nun dademe dad faglut mdà di Dyofa magin dale. 24 Na di galwen duh, takel ale di banwe Sisariya. Na fatan ale Kornilyus, na tasantifunan i dad flanekan na i dademen sgalak. 25 Na di kfusuk Fiter di gumnean, smitong Kornilyus kenen, na lkuad di dad blian, du fiten i afean ku Fiter. 26 Kabay tnabeng Fiter kenen tadag, du manan di kenen, "Tadag ge, nang ge beg fdanà di deg, du alò agu to salngad ge." 27 Na stulen ale slengla fusuk di gumnè Kornilyus, na di kfusukla teen Fiter dee dad to stifun déén. 28 Na manan di dale, "Tagadèyu sa di fnaglut i dad Dyu, là fakay ku sgalak ku demen tlang di dad to ise Dyu. Kabay tafite Dwata deg là fakay ku fandamgu magsik i balù simto to. 29 Taman di kafngéyu deg là sa lwe nawagu salu dini. Na snalekgu gamu ku tan duenyu fngé deg?"

30 Na tmimel Kornilyus, manan, "Tatlu butang di tngà masol i duh salngad ani, dmasal agu di lam i gumnègu. Na di katwangu nun satu to tadag di munagu na too samfilà klawehan. 31 Na manan di deg, manan, 'E Kornilyus, talinge Dwata i dasalam na tafandaman i dad blém di dad

* **10:1** I Lumbuk Italyana ani, dunan satu lumbuk dad sundalu mdà di syudad Roma. Nun 6,000 dad sundalu glam di lumbuk ani, na nun sfalò dad kafitan mebe man 600 dad sundalu.

to landè. 32 Fafngém i to dnagit ku Simon,
i katlola Fiter, ditù di syudad Dyofa. Na
i gumnean mdadong di mahin di gumnè
satu Simon, i gal mlanit kindal lmanaf.'
33 Taman gasilta ge fafngé na too fye du
salu ge dini. Na dini gami di muna Dwata,
du fanlingemi i kdee ftalù Dwata ge." Én
man Kornilyus.

I tdò Fiter

34 Na tambù Fiter talù, manan, "Ani
tagadègu nan, too glut landè fnalabi
Dwata, 35 bay dnawatan i dad to di kdee
dad banwe balù simto, ku nafèla kenen
na matlu i nimòla. 36 Ani sa i fgadè di dad
bel Israél, dunan i katdò i Fye Tulen gablà
di kasafyeito di Dwata fagu di ku Dyisas
Krayst, i Gumdatah di kdee. 37 Na tagadèyu
i mbel di klamang banwe Dyudiya, mdà
di Galili di kafnge Dyan tamdò gablà di
kbunyag. 38 Na gadèyu gablà ku Dyisas
Krayst mdà di Nasarét, i gumlé Dwata i
Mtiu Tulus, na i bong gnagan. Na gadèyu
gal kenen magu du mimò fye, na fangulé an
i kdee dad to snamuk i dad busaw, du
Dwata samnagin di kenen.

39 "Gami mite kdee dad nimoan di
banwemi dad Dyu, na balù di syudad
Dyérusalém. Na fnatila kenen fagu di
klansangla kenen di krus. 40 Kabay nték
kenen Dwata mdà di fati di gatlun duh,
na nun dad to gufite Dwata tamto kenen.
41 Kabay ise ku i kdee dad to mite kenen,
bay alò gami tamgalék Dwata gufiten
kenen. Gami kmaan na minum di safédan
kafngen mték mdà di fati. 42 Na dekan gami
tamdò na tmulen di dad to, Dyisas i mgalék
Dwata mukum i kdee dad to, i dad to mto
fa na i dad tamati. 43 Na i kdee dad tugad
Dwata smulat gablà di ku Dyisas, manla
simto faglut di kenen, nlifet Dwata i dad
salaan fagu di dagitan."

I kagdawat dad to ise Dyu i Tulus Dwata

44 Na sleng fa talù Fiter, fdanà i Mtiu Tu-
lus Dwata na mnè di kdee mlinge i manan.
45 Na i dad Dyu magin ku Fiter mdà di
Dyofa, too ale tikeng du tablé Dwata i Mtiu
Tulusan balù di dad to ise Dyu. 46 Du
lingela i dad to ise Dyu tabaling dmayen
Dwata fagu di dee sahal talù.

Na man Fiter di dademen Dyu, manan,
47 "I dad to ani tagamdawat i Mtiu Tulus,
salngad gito, taman landè fakay fnang dale
fbunyag." 48 Taman mdek Fiter na fbunyag
i dad to ise Dyu fagu di dagit Dyisas Krayst.
Na kafnge én, fakdo ale di ku Fiter fye beg
fanak di safédla di file butang fa.

11

I ktulen Fiter gablà di dad to ise Dyu

1 Di bang én, talinge i dad gal dek Dy-
isas na i dademe dad faglut di kenen di
klamang Dyudiya, tanun dad to ise Dyu
tadmawat Tnalù Dwata. 2 Taman di kas-
fulê Fiter ditù di Dyérusalém too mugak i
dademen dad to Dyu faglut, manla, 3 "Tan
kè i duenam myak di gumnè i dad to ise
Dyu, na kmaan fa di safédla?"

4 Na too fanse Fiter samtulen di dale i
kdee mkel di kenen mdà fa di katbuan,
manan, 5 "Na kdéén agu di syudad Dy-
ofa, slenggu dmasal di Dwata nun kan-
teengu. Na i kanteengu gambet i bong
kayab mgikat di sbalà fat kililan fayol
mdà di langit, na fanak di safédgu. 6 Na
toogu neye di lam, na teengu kdee bung
lmanaf, dad kmamang di tanà, na dad
anuk di bnas. 7 Na kafnge én, nun lingegu
talù, manan, 'Fiter, mték ge, tmatê ge, na
knaanam.'

8 "Kabay tmimel agu, mangu, 'Amu, là
fakay du là agu lmen kmaan dad magsik
salngad én, du tafnangam di gami dad
Dyu.'

9 "Kabay lêman nun talù mdà di langit,
manan, 'Nangam man ku magagsik i tag-
man Dwata tamlaneb.' 10 Masasulit ani kel
di tlu dulê, na kafnge én, magket i kayab
samfulê ditù di langit.

11 "Na di bang én, takel tlu lagi di
gumnègu fdu di banwe Sisariya, du nun
mdek dale kun salu déén du mngé deg.
12 Na man Tulus Dwata di deg, 'Nang lwe
nawam magin dale.' Taman mdà gami na
magin deg i nam dad to faglut ani, na salu
gami di gumnè i lagi fngé deg. 13 Na tule-
nan gami gablà di kasaligan kanteenan di
gumnean. Na ani kun man i kasaligan di
kenen, manan, 'Fafngém i to dnagit ku Si-
mon Fiter ditù di Dyofa, 14 du nun tulenan

di gamu i gafalwà ge na balù kel i kdeeyu di gumneam.'

15 "Na di katbùgu tamdò, fdanà i Mtiu Tulus na mnè di dale, salngad i knean di gito di muna. 16 Na gafaldamgu i gman Amuito Dyisas, manan, 'Dyan munyag fagu di yéél, bay di satu duh bnunyag gamu fagu di Mtiu Tulus.' 17 Na du Dwata mlé i Tulusan di dad to ise Dyu, salngad i kablén di gito fagu di kafaglutito di Amuito Dyisas Krayst, là fakay ku dnuengu i nimò Dwata." Én man Fiter.

18 Na di kaklinge i dademen faglut i gmanan, talà ale nan mugak, bay baling ale dmayen Dwata, manla, "Hae, tatmabeng Dwata kadì i dad to ise Dyu, du fye msal ale di dad salàla na faglut di kenen, du fye nun nawala landè sen."

I dad faglut di ku Dyisas di banwe Antiyok

19 Na i dad faglut tamasbalét du mdà di kaflayamla kafnge i kfati Stifan, nun di dale salu kel di banwe Fonisya, Sifrus, na Antiyok. Samtulen ale i Fye Tulen gablà ku Dyisas, bay alò di dad to Dyu. 20 Kabay dademe dad faglut mdà di banwe Sifrus na Sirini, salu ale di Antiyok du samtulen ale gablà ku Dyisas di dad to ise Dyu. 21 Na i gnagan i Amu mnè di dale na dee dad to mbaling faglut di ku Dyisas, du matlas i fandamla.

22 Na i dad faglut di Dyérusalém, lingela gablà di dad to di Antiyok, taman dekla Barnabas salu ditù. 23 Na di kakelan déén, tateenan i kafye blé Dwata di dale, na too kenen lehew. Na ani fngewen dale, dunan toola fnadlug i kafaglutla di Amu mdà di nawala. 24 Na Barnabas ani satu to too fye na fnò i Mtiu Tulus na too kenen faglut di ku Dyisas. Taman too dee dad to mgeben di kafaglut.

25 Kafnge én, salu Barnabas di banwe Tarsus du fanngabalan Sol. 26 Na di kiten ku Sol, faginan samfulê di Antiyok. Na sfali i klola mnè déén. Na gal ale magin di kastifun i dad to faglut, na dee dad to tdòla. Na di banwe Antiyok ani, i tnanin banwe gudmagitla i dad to mlalò ku Dyisas Krayst dunan dad Kristiyano.

27 Na di bang én, nun dad tugad Dwata mdà di Dyérusalém salu di Antiyok. 28 Satu di dale, dnagit ku Agabus, tadag kenen na fagu di Tulus Dwata fgadean nun bong kbitil fan kel di kdee dad banwe nagot i dad ganlal di Roma. Na gdohò i kbitil ani di slà i kagot satu ganlal dnagit ku Klawdyus. 29 Taman sasatu nawa i dad mlalò ku Dyisas mlé tabeng di dad flanekla faglut mnè di banwe Dyudiya, na kat man satu dale mlé i sen gaganan tabeng. 30 Na taman ani nimòla, febela i dad blélа di dad to mebe i dad faglut di Dyudiya fagu di dale Barnabas na Sol.

12

I kbilanggù ku Fiter

1 Na mdadong di bang én, tambù Harì Hérod mlayam dademe dad to faglut. 2 Na faklangan i ulu Dyém i flanek Dyan. 3 Na di kgadean too gaflehew i dad Dyu i kfatin ku Dyém, fakfean Fiter. Na fakfean di bang i Fista i Fan Landè Falnok Dun. 4 Na di kagakfèla ku Fiter, bnilanggùla kenen, na blélа di agot fat lumbuk nun fat dad sundalu, du mantay kenen. Hae, du fandam Hérod, di kafnge i Fista Duh Kaglius, neben Fiter di muna i kdee dad to du nukuman kenen di fati. 5 Taman bnilanggùla Fiter, bay i dad to faglut toola kenen dnasal di Dwata.

I kagalwà Fiter mdà di bilanggù

6 Na di butang di fan nebe Hérod kenen di gumukuman di tmadol flafus, kudang Fiter di bleng i lwe to mantay kenen, na nun lwe sangkalì ikatla kenen. Na nun fa dademe dad to gal mantay di bà gufusuk i bilanggù. 7 Na tatì msut déén satu kasaligan Dwata, na tatì mneng nan di lam i bilanggù. Na ningok i kasaligan Fiter du nukatan, manan, "Faflal ge mték." Na magwè i dad sangkalì di dad sigal Fiter.

8 Na man i kasaligan di kenen, "Ngatam galingam na lsakam talumfaam." Na mimen Fiter, na man i kasaligan, "Lsakam i saulam tahà na mlalò ge deg."

9 Na lalò Fiter i kasaligan lamwà di bilanggù, bay laan gadè ku glut i nimò i kasaligan di kenen, du fandaman alò nun

kanteenan. 10 Na mlius ale di tnanin sundalu mantay, na i galwen, na fles ale di takab tek i gulamwà salu di syudad. Na i takab tek ani, tatì mukà landè to mukà dun, na lamwà ale. Kakella di syat i dalan tatì kenen tnagak i kasaligan.

11 Na tamwan Fiter na gadean too glut kadì i mgimò di kenen, na manan, “Ani tagadègu too glut dek Dwata i kasaliganan, na falwaan agu mdà di agot Hérod na mdà di kdee kayè nimò i dad Dyu di deg.”

12 Di katwanan dun, salu kenen di gumnè Méri, i yê Dyan Mark, du déén i gustifun i dee dad to faglut du dmasal. 13 Di kgafat Fiter di gumnè Méri, tmutuk kenen di takab di lwà du mbal fusuk. Na nun satu libun gal dek déén, dnagit ku Roda, salu ditù du neyen ku simto kel. 14 Na di kdilean i talù Fiter, too kenen lehew na du slaf i nawan laan nukà i takab, bay baling faflal samfulê di dad to stifun di lam, na manan, “Tadéén Fiter di lwà.” 15 Kabay manla di kenen, “Book ge.” Kabay toon man di dale too kenen glut. Taman manla, “Dunan kè i kasaliganan.”

16 Kabay fadlug Fiter mbal di takab, taman nukàla. Na di kitela ku Fiter too ale tikeng. 17 Na ftadag Fiter i kmalan, du fafanakan ale, na tulenan dale gablà di kafalwà Dwata kenen mdà di bilanggù. Na manan di dale, “Tulenyu kdee ani di ku Dyém na i dademe dad flanekito faglut.” Na kafnge én, mdà kenen salu di dademe banwe.

18 Na di tmadol flafus, i dad sundalu mantay di bilanggù, too slaf i nawala na sasalek ale, manla, “Tan i mkel di ku Fiter?” 19 Na too fafngabal Hérod, bay làla sa teen. Taman toon snalek i dad to gal mantay, na kafnge én, fafatin ale.

Na kakubu ani, tamdà Harì Hérod salu di banwe Sisariya mdà di Dyudiya na mnè déén.

I kfati Harì Hérod

20 Na di bang én, too flabè Hérod di dad to mdà di dad banwe Tiro na Sidon. Taman du déén di banwe Hérod gumwè i dad to knaanla, kayèla moon stulen di kenen. Kabay funa ale stulen di satu lagi dnagit ku Blastus, du kenen satu salig i harì di lam i gumnean, du fye kenen mnè di blengla na smafye dale.

21 Na di kakel i duh bangla, lsak Hérod i klaweh i harì, na sudeng kenen di gusudeng i ganlal. Na kafnge én, talù kenen di dad to stifun déén. 22 Na di kaklinge i dad to i manan, too ale mkit, manla, “Ise alò btal to i talù ani, bay kenen satu dwata.” 23 Na di kmanla én, nun kasaligan Dwata mlayam ku Hérod, du dnawatan i dayen mdà di dad to na laan dnayen Dwata, taman snafat kenen na fles mati.

24 Kabay baling too mbel i Tnalù Dwata na too matnù fa i dad to faglut di ku Dyisas.

25 Na di kafnge i nimò Barnabas na Sol, samfulê ale di banwe Antiyok mdà di Dyérusalém, na faginla Dyan Mark.

13

I kdek dale Barnabas na Sol

1 Na déén di simbahan di banwe Antiyok, nun dad tugad Dwata na dad to tamdò Tnalù Dwata, dunan Barnabas, Simyon katlola Fitam, Lusyus mdà di banwe Sirini, Manaén i deme Harì Hérod salnok di malnak ale fa, na Sol. 2 Na di satu duh slàla mangamfù na fwasa, man i Mtiu Tulus di dale, “Nalékyu Barnabas na Sol na bléyu di deg, du nun fimògu dale.”

3 Taman kafngela fwasa na dmasal, fkahla i dad falella di dale Barnabas na Sol. Na kafnge én, dekla ale magu.

I katdò ale Barnabas na Sol di banwe Sifrus

4 Na du dek i Mtiu Tulus Barnabas na Sol, salu ale di Silusya na mdà déén maweng ale fles di fungul Sifrus. 5 Na di kakella di banwe Salamis, tamdò ale Tnalù Dwata di dad gusatdò i dad Dyu. Na Dyan Mark magin du tnabengan ale di nimòla.

6 Na lamngab ale di klamang i fungul, na kel ale di banwe Fafos. Na déén nun gsitongla satu to Dyu dnagit ku Bardyisas. Mloos kenen na gal flingu satu tugad Dwata. 7 Na i to gumaginan, dunan satu to dnagit Sirgiyus Fawlus, i gubirnador di fungul ani. Na gubirnador ani, satu to too fulung, na fafngén ale Barnabas na Sol, du kayean flinge i Tnalù Dwata. 8 Kabay i to mloos, dunan i dnagitla Ilimas di talù Grik, fnangan ale, du kayean ku là faglut i

gubirnador di ku Dyisas Krayst. 9 Na Sol,
i satu dagitan Fol, too kenen fnò i Mtiu
Tulus, na too meye di ku Ilimas na manan
di kenen, 10 "Ge sa tingà Satanas, du dmuen
ge i kdee matlu. Too ge fulung mgaw na
mlimbung i dad to. Na gal ge fkéng i kaglut
mdà di Dwata. 11 Na ani, too ge fanlayam
Dwata, na mbaling butè na là ge mite flo i
kneng i duh."

Na di kman Fol ani, tatì nun gamsafang i
dad mata Ilimas, na fles migef du mngabal
i satu to malak kenen. 12 Na di kite i gubir-
nador i mkel di ku Ilimas, faglut kenen di
ku Dyisas, du too kenen tikeng di katdòla
gablà di Amuito Dyisas.

I kakel ale Fol di satu Antiyok di banwe Fisidya

13 Na mdà di banwe Fafos gine, maweng
ale Fol na i dademen salu di banwe
Firga glam di banwe Famfilya. Kabay
Dyan Mark tnagakan ale, du samfulê di
Dyérusalém. 14 Na mdà di Firga fles ale
di satu banwe Antiyok glam di banwe
Fisidya. Na di Duh Kaftud, fusuk ale
di gusatdò i dad Dyu na sudeng déén.
15 Kafnge i dad ulu di gusatdò i dad Dyu
masa mdà di dad flalò blé Dwata fagu di ku
Mosis na di dad sulat i dademe dad tugad i
Dwata, ftalùla ale Barnabas na Fol, manla,
"Dad flanekmi, ku nun kayèyu tdò i gatgal
nawa i dad to ani, fye ku beg gamu talù."

16 Taman tadag Fol na ftadagan i
kmalan du fafanakan ale, na manan,
"Dad flanekgu dad Dyu mdà di Israél,
na i kdeeyu dad ise Dyu i mafè Dwata,
tooyu agu fanlinge. 17 I Dwata fnangamfù
i dad bel Israél, kenen sa malék i dad
gutambulito. Na banlén ale kafye klola
mnè di banwe Idyif. Na fagu di bong
kaltulusan neben ale lamwà mdà di Idyif.
18 Na fat falò fali klon ftahà i nawan di dale
déén di banwe gulandè to. 19 Fnisan Dwata
fitu lumbuk i dad to di banwe Kanaan, du
blén i tanàla di dad ton, du fye gfunla. 20 Ani
ktabeng Dwata dale di lam fat latu lime
falò fali.

"Na kafnge én, nun dad to nalék Dwata
mebe dale, kel di bang i satu tugadan
dnagit ku Samwél. 21 Na kafnge én, nun
fni i dad to di Dwata i harì mebe dale, na
blén dale Sol, i tingà satu to dnagit Kis. Mdà
kenen di dad bel Bénhamin, na fat falò fali i
klon mebe dale. 22 Na di kafalwà Dwata ku
Sol di kagotan, Dabid i nimoan harì mebe
dale. Na ani i man Dwata gablà di kenen, 'I
kitegu ku Dabid, tingà Dyési, toon gaflehew
i nawagu, du kenen sa to mimen i kdee
knayègu.'

23 "Na mdà di bel Dabid dek Dwata di
dad bel Israél i To Falwà dale, du én sa i
tafakangan di dale. 24 Na di là fa matbù
i nimò Dyisas, tatamdò Dyan di dad to di
Israél, fye msal ale na tnagakla i dad salàla
na fbunyag ale. 25 Na di fan kafnge i dad
nimò Dyan, manan di dad to, manan, 'Tan
i fandamyu, simto agu kun? Ise sa agu i to
sanfatan. Hae, du nun tmadol deg, na là
agu gablà balù ku mlus i talumfaan, du too
kenen mdatah fa di deg.' "

26 Na fadlug talù Fol, manan, "Dad
flanekgu, gamu dad bel Abraham, na gamu
dad ise Dyu too mafè Dwata, gito sa i guf-
gadè Dwata gablà di kagalwà. 27 Du i dad
to mnè di Dyérusalém na i dad ganlalla, làla
gadè ku Dyisas i To Falwà, na làla glabat i
dad sulat tugad Dwata galla bnasa di klit
Duh Kaftud. Kabay di kukumla ku Dyisas
di fati tagdohòla i sulat i dad tugad Dwata.
28 Na balù landè teenla salà fakayla kenen
nukum di fati, fnila di ku Filat du fye toon
fafati. 29 Na di kagdohò i kdee tagsulat
di Tnalù Dwata gablà di ku Dyisas, nwè i
dad to i lawehan di gumlansangla kenen di
krus, na fkahla di satu ilib i gulambangla
kenen. 30 Kabay nték kenen Dwata mdà di
fatin. 31 Na kafnge i ktékan klo dee duh fiten
i kton dee dulê di dad to tagnè samnagin
kenen mdà di banwe Galili kel di banwe
Dyérusalém. Na ani, ale sa i tmulen di
dademeito Dyu gablà ku tan i teenla.

32-33 "Na ani i duenmi dini, du nebemi di
gamu i Fye Tulen dunan i fakang Dwata di
dad gutambulito, na dnohoan ani di gito
dad bella, fagu di ktékan ku Dyisas mdà di
fati. Ani sa i gsulat di galwe Salmo gablà ku
Dyisas, manan,

'Ge i Tingàgu,
na di duh ani fdatahta ge,
du fgadègu agu i maam.'

34 Na ani man Dwata gablà di ktékan ku
Dyisas, du fye là balok i lawehan, manan,

‘Di ge blégu i glut kafye,
i fakanggu ku Dabid.’
35 Na nun dademe gman di Salmo, manan,
‘Laam faloh ku balok i laweh i Saligam
Landè Salà.’
36 “Na i man Dabid ise gablà di kton, du
di kafnge i kdee fimò Dwata kenen mati
kenen, na lbangla di safèd i dad gutambu-
lan, na balok sa i lawehan. 37 Kabay Dyisas
i ntèk Dwata mdà di fati, landè kbalok i
lawehan.
38 “Taman dad flanekgu, nun santulengu
gamu na kayègu ku tooyu gadè, dunan fagu
di ku Dyisas nlifet Dwata i dad salàyu. 39 Na
balù simto faglut di ku Dyisas Krayst galwà
di kdee dad salàla, na mbaling matlu di
kite Dwata. Kabay ku fagu di dad flalò
blé Dwata di ku Mosis landè kibòla matlu.
40 Taman too gamu fgeye du fye là mkel di
gamu i tagsulat dad tugad Dwata, manan,
41 ‘Tooyu neye gamu i madoy i kaglut,
kadang too gamu tikeng na mati gamu,
du nun fangu nimò
i làyu fnaglut,
balù fa nun mubad dun di gamu.’ ”
42 Na kafnge én, lamwà Fol na Barnabas
di gal gusatdò i dad Dyu, na di kalwàla
nlak ale i dad to samfulê di tmadol Duh
Kaftud, du fye tnugadla i katdòla. 43 Kafnge
i kastifun én, nun dee dad Dyu na i dad
to tamgebe di fnaglut i dad Dyu magin ku
Fol na Barnabas. Na stulen ale Fol di dale,
na toola fanngewe fye fadlug ale di kafye
tagablé Dwata di dale fagu di ku Dyisas.
44 Na di kakel i tmadol Duh Kaftud, fan
kdee dad to mdà di syudad én stifun du
fanlingela i Tnalù Dwata. 45 Kabay di kite
i dad Dyu i kdee dad to stifun déén, too
mingà nawala, taman talù ale dmuen i dad
tdò Fol. 46 Kabay matnù baling i klabè
Fol na Barnabas talù di dad to, manla,
“Là fakay ku là gami funa tamdò Tnalù
Dwata di gamu dad Dyu. Kabay ani, du
knangyu Tnalù Dwata, fgadèyu là gamu
gablà dmawat nawa landè sen. Taman
baling gami salu di dad to ise Dyu, du dale
i tnulenmi. 47 Du ani sa dek Dwata di gami
di kmanan,
‘Gamu i tanimògu salò di dad to ise Dyu,
du fye fagu di gamu gmadè i kdee
dad to di klamang banwe i dalan
kagalwà.’ ”
48 Na di kaklinge i dad to ise Dyu ani too
ale lehew, na dnayenla i Tnalù Dwata. Na
i kdee tamgalék du mfun nawa landè sen,
tafaglut ale di ku Dyisas.
49 Na too mbel i Tnalù Dwata di klamang
banwe déén.
50 Kabay i dad Dyu là faglut banlétla
nawa i dademe mdatah dad libun ise Dyu
gal mangamfù di Dwata, na dad lagi mebe
i syudad. Na fanlayamla Fol na Barnabas
na falwàla di banwela. 51 Na taman di kdà
Fol na Barnabas, kakesla i kfung di blìla, du
fdilèla i dad to déén i tmimel di Dwata mdà
di sasè nimòla. Na kafnge én, salu ale di
banwe Ikonyum. 52 Na i dad to mgebela di
kafaglut di ku Dyisas, too ale lehew, na too
ale fnò i Mtiu Tulus Dwata.

14

I katdò ale Fol di banwe Ikonyum

1 Na di kakel ale Fol na Barnabas di
Ikonyum, fles ale di gusatdò i dad Dyu.
Na mdà di too fye katdòla déén, dee dad
to faglut di ku Dyisas, i dad Dyu na i dad
ise Dyu. 2 Kabay i dad to Dyu là mayè
faglut, banlétla nawa i dad to ise Dyu, du
fye mnang nawala i dad to faglut. 3 Na mlo
ale Fol mnè déén na landè klikòla tamdò
gablà di Amuito Dyisas. Na fite Dwata i
kaglut tdòla gablà di kafyen, du banlén ale
Fol i tulus mimò i dad ilè na dad tnikeng.
4 Kabay i dad to di syudad Ikonyum, là
salngad i fandamla, du dademe msen di
dad Dyu là faglut, na dademe msen di dad
to gal dek Dyisas.
5 Na nun dad to ise Dyu na i dad to Dyu
i là faglut, na balù i dad ganlalla, stulen
du fandamla i kibòla mlayam dale Fol na
Barnabas na tmudà dale batu. 6 Kabay di
kgadè Fol na Barnabas gablà ani, mila ale
ditù di Listra na Dirbi, lwe dad syudad di
banwe Likonya, na di dademe dad banwe
mdadong déén. 7 Na fadlug ale tamdò i Fye
Tulen ditù.

I kdéén ale Fol di banwe Listra na Dirbi

8 Na nun satu to mnè di banwe Listra
na kimay blian, na laan lmen gagu, du i
kakimayan mdà fa di ksutan. 9 Na sudeng

to ani flinge i tdò Fol. Na too meye Fol di kenen na dilean too nun kafaglutan i gafgulê kakimayan, 10 taman falbong Fol i taluan, manan, “Tadag ge.” Na di kman Fol ani, gasil tadag i to kimay na magu.

11 Na di kite i kdee dad to stifun i nimò Fol, mkit ale di talù di banwe Likonya, na manla, “Tatufa i dad dwata di gito, di kafbaweh to tanà.” 12 Na i katlola ku Barnabas dunan Sus, na du Fol sa i gal tamdò dale, taman i katlola kenen Hérmis, du ani sa dagit i lwe dwatala. 13 Na nun gumnè gumangamfù i dad to di dwatala Sus déén di lwà i syudad, na i to bàla di ku Sus, neben i dad baka lagi samla i dad bulek di gufusuk di syudad, du kenen na i dee dad to magin kenen, kayèla damsù dun di ku Barnabas na Fol.

14 Na di kgadè Barnabas na Fol i fanla nimò, knasêla i dad klawehla du mdà di klidù i nawala, na sadlu ale di bleng i dad to na falbongla i talùla, manla, 15 “E gamu dad to di Listra, kan ku ani nimòyu? Gami sa alò to salngad gamu. I duenmi salu dini du tamdò gami i Fye Tulen gablà ku Dyisas Krayst, du fye knagolyu i dad dwata i landè gukmamu, na smalig gamu di Dwata i too mto, dunan i mimò i langit, i tanà, i mahin, na kdee mnè di lamla. 16 Na di muna falohan i kdee dad sahal bung to mimò i dale knayè. 17 Kabay knean, fnadlugan fgadè i kafyen fagu di kablén di gamu i ulen mdà di langit, na i ulê i fuleyu di danganan gafat. Na banlén gamu fa knaan na klehew nawayu.” Én gusen man ale Fol. 18 Kabay balù én i kafaglabatla, fan làla gagan fnang i dad to damsù di dale.

19 Na kafnge én, nun dad to Dyu i là faglut kel déén mdà di Antiyok di Fisidya na mdà di Ikonyum. Na mgebe ale i dad to déén di kduenla ale Fol. Na mdà déén, tnudàla Fol batu na dyolla kenen lamwà di syudad du man nawala ku tamati kenen. 20 Kabay stifun i dad faglut di glibutan na mték sa kenen na samfulê di syudad. Na di tmadol duh mdà ale Fol na Barnabas salu di banwe Dirbi.

I kasfulê Fol na Barnabas di Antiyok di Sirya

21 Na di kakel Fol na Barnabas di syudad Dirbi tdòla i Fye Tulen gablà ku Dyisas déén, na nun dee dad to mgebela di kafaglut di ku Dyisas. Kafnge én, samfulê ale di syudad Listra di Ikonyum, na di Antiyok di Fisidya, 22 du tangalla nawa i dad to faglut na fanngewela, du fye fadlug ale di kafaglutla di ku Dyisas. Na ani tdòla, manla, “Là fakay ku laito gnagu dee kaflayam di là ito fa gafat di kagot Dwata.” 23 Na di kafnge malék Fol na Barnabas i dademe dad ulu di kat simbahan, fwasa ale na dmasal du bléla ale di Amuito Dyisas i gusmaligla.

24 Na kafngela magu di banwe Fisidya kel ale di Famfilya. 25 Na kafngela tamdò i Tnalù Dwata di banwe Firga fles ale di banwe Atalya. 26 Na mdà di Atalya maweng ale mulê di Antiyok di Sirya, i banwe gumdàla, du tafnge i nimòla. Dunan i banwe gudmasal i dad to dale di kablélа dale di ifat Dwata di fanla mdà magu.

27 Di kakella di Antiyok, santifunla i dad to faglut, na tulenla i kdee mgimò Dwata fagu di dale, na i kiboan lamwa i dalan dad to ise Dyu faglut di ku Dyisas. 28 Na too mlo ale mnè déén di saféd i dad to faglut.

15

I kastifun di Dyérusalém

1 Na di bang én, nun dad to mdà di Dyudiya salu di banwe Antiyok, na tamdò ale i dad to faglut, na manla, “Ku là gamu ftulì gambet i gman di dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis, là gamu galwà.” 2 Na too sandal Fol na Barnabas i dad to ani gablà di tdòla. Na du là salngad fandamla, taman i dad to faglut déén nalékla Fol na Barnabas du dekla ditù di Dyérusalém gagin i dademe dad faglut, du fye stulen ale di dademe dad to gal dek Dyisas na dad to mebe i dad faglut gablà di katdò i dad to gablà di kaftulì.

3 Na dekla ale Fol magu, na i dalanla magu dunan di banwe Fonisya na Saméria, na di kagula tulenla gablà di kafaglut i dad to ise Dyu. Na di kaklinge i dademe dad to faglut too ale lehew. 4 Na di kakella di Dyérusalém, too ale dnawat i dad to faglut déén, i dad to gal dek Dyisas, na i

dademe dad mebe i dad faglut. Na tulenla
di dad to déén i kdee mgimò Dwata fagu di
dale.
5 Kabay nun dademe di dad faglut mdà di
fnaglut i dad Dyu dnagit Farisi, tadag ale,
na manla, “I dad to ise Dyu là fakay ku là
ale ftulì na mimen i dad flalò blé Dwata
fagu di ku Mosis.”
6 Na i dad to gal dek Dyisas na i dademe
dad to mebe i dad faglut stifun du stulen
ale ku tan i fandamla gablà di kaftulì. 7 Mlo
i kastulenla. Na kafnge én, tadag Fiter,
na manan, “Dad flanekgu, gadèyu mdà di
muna fa agu mgalék Dwata mdà di gito dad
to Dyu, du fye tmulen agu i Fye Tulen gablà
ku Dyisas di dad to ise Dyu, du fye mlinge
ale na faglut. 8 Na Dwata i gmadè i mnè di
nawa i kdee dad to, fiten i kdawatan i dad
to ise Dyu fagu di kablén dale i Mtiu Tulu-
san salngad i kablén di gito dad Dyu. 9 Na di
fandam Dwata landè gusahal i dad to Dyu
na i dad to ise Dyu, du mdà di kafaglutla
di ku Dyisas nlaneban i dale nawa salngad
gito. 10 Taman kan ku dnuenyu i knayè
Dwata na faflabèyu kenen fagu di kaflalòyu
i dad to ise Dyu i kdee dad flalò? Kayèyu
kè ku nlegesyu dad to ise Dyu mebe i là
gagan nebe i dad gutambulito, na balù gito
ani laito sa gmagan mebe dun. 11 Ise ku
én kayeito, du fnaglutito galwà ale salngad
gito, fagu alò di kafye i Amuito Dyisas.” Én
gusen i man Fiter.
12 Na i kdee dad to mastifun déén tatì
ale fanak, na fanlingela i man Barnabas na
Fol gablà di kdee dad ilè na dad tnikeng i
mgimò Dwata fagu di dale di bleng i dad to
ise Dyu. 13 Na di kafngela samtulen dun,
Dyém tufì talù, na manan, “Dad flanekgu,
fanlingeyu agu. 14 Tagtulen Simon Fiter
gablà di kfite Dwata i kakdon i dad to ise
Dyu du nun nalékan du fbalingan dad ton.
15 Na too salngad i tagsulat i dad tugad
Dwata di Tnaluan, du ani manan,
16 ‘Di satu duh samfulê agu,
na balù salngad i dad bel Dabid di satu
gumnè tafugen,
lêmangu ale ftadag,
na tangalgu ale.
17 Nimògu ani, du fye i kdee dademe dad to
ise Dyu i tanalékgu du nfungu
mayè ale mngabal deg.
18 Én man Dwata ani, i tafgadean
mdà di katbuan.’ ”
19 Na fadlug Dyém talù, manan, “Taman i
fandamgu deg, nang ito fanlayam i dad to
ise Dyu tadmawat Dwata fagu di kaflaloito
dale i dad flalò. 20 Kabay balingito smu-
lat dale, na fanngeweito fye ku nang ale
kmaan i knaan tadsù di dad ise glut dwata,
nang ale mimò i sasè knayè i lawehla, nang
ale kmaan dad lmanaf maflang, na nang
kmaan litè. 21 Ani alò i fngeweito dale, du
mdà di katbuan tagalito bnasa na tamdò i
dad flalò fagu di ku Mosis di gustifun i dad
Dyu di kdee dad banwe di kat Duh Kaftud.”
Én gusen i man Dyém.

I sulat febe di dad to ise Dyu

22 Kafnge én, i dad to gal dek Dyisas na
i dademe dad to mebe i dad to faglut na
i kdee dademe dad to faglut, malék ale
dademela dad to faglut, du faginla ku Fol
na Barnabas salu di banwe Antiyok. Na
nalékla lwe to mgafè na dad ulu di dad
faglut, dunan Dyudas i katlola Barsabas,
na Silas. 23 Na febela dale sulat ditù di
Antiyok di dad to ise Dyu, na ani man
i sulat, manan, “Gami dad to dek Dy-
isas, na gami mebe i dad faglut dini di
Dyérusalém, fandammi kdeeyu flanekmi di
kafaglut di ku Dyisas, gamu dad ise Dyu i
mnè di banwe Antiyok, Sirya, na Silisya.
24 Na i duenmi smulat di gamu, du nun
lingemi nun dad to mdà di gami salu di
gamu na snamukla nawayu na sanbalétla
i fandamyu mdà di mahal manla gablà di
kafaglutyu. Kabay, làmi ale dek mimò ani.
25 Taman gami stifun dini, sasatu nawami
malék i dad to dekmi di gamu, magin i
dad mabtas flanekmi, dunan Barnabas na
Fol. 26 Barnabas na Fol ani, tabléla i ktola
du mimò ale nimò Amuito Dyisas Krayst.
27 Taman dekmi ale Dyudas na Silas magin
dale, du fgadèla di gamu i dad gmanmi
di sulat ani. 28 Na i Mtiu Tulus na gami
too masalngad nawami, na là gami mlé
di gamu i too malima di gamu galwà di
dad tdòmi ani, 29 dunan nang gamu kmaan
i dad knaan gablé di dad ise glut dwata,
nang gamu kmaan litè, nang gamu kmaan
i dad lmanaf maflang, na nang gamu mimò

kdee sasè knayè i lawehyu. Na fye ku lalòyu i gmanmi gamu. Na ani gusen i manmi di gamu."

30 Na i dad dekla ani, salu ditù di banwe Antiyok, na santifunla i dad to faglut na bléla di dale i sulat. 31 Di kbasala i sulat, too ale lehew du too gatgal i nawala i dad gman di sulat. 32 Dyudas na Silas, dunan lwe dad tugad Dwata, taman too dee santulenla di dad to faglut gatgal i kafaglutla. 33 Na beg ale mnè flo, kel di kasfulêla di dad to mdek dale. Na di là ale fa mdà man i dad to faglut, "Dwata mlé gamu ktanak nawa na fye kaguyu mulê." 34 Kabay fandam Silas fye ku ftagak kenen déén.

35 Fol na Barnabas, gtagak di Antiyok, ale na dee dademe dad faglut tamdò na tmulen i Tnalù Dwata gablà Amuito Dyisas.

I kaskah ale Fol na Barnabas

36 Na kubu file duh, na man Fol ku Barnabas, "Mdà ite, nlauyta dad flanekta di kafaglut di kdee banwe gutamdòta i tnalù Amuta Dyisas. Neyeta ku tan i kagkahla sadni." 37 Na kayè Barnabas ku faginla Dyan Mark. 38 Kabay là mayè Fol, du là sa gamtayud Dyan Mark magin dale kel di kafnge i nimòla, du baling sa mulê, na tnagakan ale di banwe Famfilya. 39 Na ani i gumdàla sdal, na du minit i kasdalla, skah ale. Na fagin Barnabas Mark na mdà ale maweng ditù di Sifrus. 40 Na Silas i fagin Fol. Na di là ale fa mdà dnasal ale i dad faglut du bléla di ifat Dwata, fye Dwata tmabeng dale di kagula. 41 Na magu ale di banwe Sirya na Silisya, du tangalla nawa i dad to faglut ditù.

16

I kagin Timoti ku Fol na Silas

1 Na fadlug ale Fol salu di banwe Dirbi na Listra. Na nun satu to faglut mnè déén dnagit ku Timoti, na yéan faglut na to Dyu, bay maan to Grik. 2 Too kenen dag i kdee dad faglut déén di banwe Listra na Ikonyum. 3 Na kayè Fol ku faginan Timoti, taman ftulian du laloan ukum i dad Dyu. Na nimoan ani di ku Timoti, du fye là kenen dnuen i dad Dyu di dad banwe gusalula, du gadèla maan ise sa Dyu. 4 Na di kagula di dad banwe, tulenla ku tan i kastulen i dad gal dek Dyisas na i dad gal mebe i dad faglut déén di Dyérusalém gablà di dad flalòla dale. 5 Taman too matnù i kafaglut i dad to faglut, na klit i duh too matnù i kdeela.

I kanteen Fol

6 Na kafnge én, Fol na i dad demen magin kenen, magu ale di klamang i banwe Fridya na Galasya, du di bang én, là ale faloh i Mtiu Tulus tamdò i Tnalù Dwata di banwe Asya. 7 Na kakella di gusableng di banwe Misya na Bitinya, kayèla magu di Bitinya, bay là ale lêman faloh i Tulus Dyisas salu ditù. 8 Taman magu ale di banwe Misya na masol salu di banwe Troas. 9 Na di butang én, nun kanteen Fol, fite Dwata di kenen satu to mdà di banwe Masidunya tadag na too fakdo di kenen, manan, "Salu ge dini di Masidunya, du begam gami tnabeng." 10 Na di kite Fol ani, gasil gami fatlagad salu di Masidunya, du toomi gadè tlo gami Dwata tmulen i Fye Tulen gablà ku Dyisas di dad to di banwe atù.

I kafaglut Lidya, satu libun di banwe Filifos

11 Na fandà di banwe Troas, smakay gami di bong aweng, salu di banwe Samutrés, na di tmadol duh salu gami di banwe Niafolis. 12 Mdà déén salu gami di Filifos, i bong syudad di banwe Masidunya, na gakuf di kagot i dad to di banwe Roma. Na mnè gami funa là file duh di syudad ani. 13 Na di Duh Kaftud i kalwàmi di syudad na salu gami di kilil i yéél, du fandammi nun kastifun i dad Dyu du dmasal. Na sudeng gami na stulen di dad libun stifun déén. 14 Nun satu libun di dad to flinge gami dnagit ku Lidya. Mdà kenen di banwe Tiatira, na i nimoan fabli dad mabtas klaweh kibò fulè nun klunun. Kenen satu libun too mangamfù di Dwata. Na lanwa Dwata i fandaman fye glabatan na dnawatan i man Fol. 15 Na kenen na kdeela di gumnean fbunyag ale. Na kafnge én, nlakan gami manan, "Ku fnaglutyu too untù i kafaglutgu di ku Dyisas, magin gamu di gumnègu na mnè gamu déén." Na du too fakdo di gami, salu gami di gumnean.

I kbilanggù ku Fol na Silas

16 Satu duh, slengmi magu salu di gud-
masal, snitong gami i satu libun fasak nun
loos, na fagu di kloosan, gamtulen kenen
ku tan i fan kel. Na i dad to mfun kenen,
too nun filak gwèla mdà di ktulenan di dad
to ku tan i fan kel di dale. 17 Na i libun ani
tatì mlalò gami, na laan tlag mkit, manan,
“I dad to ani dad lifan i Too Mdatah Dwata,
na i tulenla gamu i kibòyu galwà.” 18 Na
nimoan ani kel di file duh. Kafnge én,
taglukas Fol, na falê di kenen na manan
di busaw, manan, “Mdà di dagit Dyisas
Krayst, dekta ge lamwà di libun ani.” Na
gasil lamwà i busaw. 19 Na di kgadè i dad
mfun i libun ani, talà ale gamwè filak mdà
di kenen, kanfèla Fol na Silas na snadyolla
di dad ganlal déén di fadyan. 20 Na nebela
ale di dad to mukum mdà di banwe Roma,
na manla, “Dad to ani Dyu ale, na too sma-
muk di syudadito. 21 I flalòla dmuen gito
urdin, taman du gito dad to di Roma laito
fakay dnawat na lalò dun.” 22 Na dee dad to
magin ale di kalbutla ku Fol na Silas. Na i
dad ganlal fkasêla klaweh ale Fol, du flusla
du fbadasla ale. 23 Na kafngela too madas
dale, lugadla ale di lam bilanggù, na toola
flau di to gal mantay toon fanse mantay
dale. 24 Na di kaklinge i to gal mantay i flau
kenen ani, lugadan ale Fol di sibay di lam,
na fnantungan i blìla.

25 Na tafan tngà butang dmasal na mlin-
gag ale Fol dmayen Dwata, na flinge i
dademe dad to bnilanggù déén. 26 Na
makto kel i bong linol, na too mgingok i
dad lahan i bilanggù. Na tì malwa i kdee
dad takab, na magbel i dad sangkalì gikat
di kdee dad to di lam i bilanggù. 27 Na
mgukat i to gal mantay i bilanggù, na di
kiten tamalwa sa i kdee takab, too sasè i
klikoan, du man nawan tagalwà kdee dad
to bnilanggù. Taman nwean sundangan,
du fanan fnati i kton. 28 Kabay kite Fol i
fanan nimò, mkit kenen manan, “Nangam
fnati i ktom, du dini sa i kdeemi.”

29 Na i to gal mantay ani mni salò di dade-
men, na gasil fusuk di lam, na too kankal
di klikoan, na lamfan kenen di muna ale
Fol na Silas. 30 Na kafnge én, faginan
ale lamwà na manan di dale, “Gamu gal
tamdò, tan dé kibògu du fye galwà agu di
dad salàgu?”

31 Na tmimel ale Fol, manla, “Faglut ge
di ku Dyisas Krayst, na galwà ge di dad
salaam, na balù i kdee dad mnè di gum-
neam.” 32 Na tdòla kenen na i dad to mnè
di gumnean i Tnalù Dwata gablà ku Dyisas
Krayst. 33 Di bang én, nalob i to gal mantay
i dad seey Fol na Silas, na gasil kenen fbun-
yag gakuf i kdee dad to mnè di gumnean.
34 Neben Fol na Silas di lam gumnean, na
fankaanan ale. Kenen na i kdee dad to mnè
di gumnean, too lehew du faglut ale nan di
Dwata.

35 Na kakwalan, i dad gal mukum mdà
di Roma, dekla dad ganlal déén di bilanggù
du falwà ku Fol na Silas.

36 Taman fgadè i to gal mantay di bi-
langgù di dale Fol, manan fakay ale lamwà
nan, du man kun i dad to mukum. Na
manan fa, “Mulê gamu na i ktanak nawa
mnè di gamu.”

37 Kabay man Fol di dad ganlal, manan,
“Bnadas gami di mata i kdee dad to, balù
landè salàmi, na gami sa dad to glam di
kagot Roma. Na bnilanggùla gami fa. Na
ani kayèla ku falwàla gami fagu di buni du
fye landè to gmadè. Là sa fakay di gami.
Silang gami lamwà ku dad mukum mdà di
Roma salu dini na falwà gami.”

38 Na tulen i dad ganlal di dad gal mukum
mdà di Roma i man ale Fol, na di kgadèla
Fol na Silas dad to di Roma too ale likò.
39 Taman salu ale di dale Fol, du fakdo ale
du fye begla nlifet i salàla. Ale i falwà dale
Fol na Silas mdà di bilanggù, na fakdo di
dale fye beg ale lamwà di syudadla. 40 Na
lamwà Fol na Silas di bilanggù, na salu ale
di gumnè Lidya. Na déén gusitela i dad
flanekla faglut na tangalla i kafaglutla. Na
kafnge én, mdà ale.

17

I ksalu ale Fol di banwe Tésalonika

1 Magu ale Fol na Silas di banwe dnagit
Amfifolis na Afalonya na ditù gukella
di banwe Tésalonika, na déén nun satu
gusatdò i dad Dyu. 2 Na i tagnè gal nimò
Fol, fusuk kenen déén di gusatdòla. Na tlu
Duh Kaftud stulen kenen di dad tastifun
déén gablà di Tnalù Dwata. 3 Na faglabatan

na fiten i kaglutan mdà di Tnalù Dwata, na là fakay ku là magu Krayst i To Mgalék Dwata di kaflayam, na mati na mték kenen mdà di fati. Na manan di dale, “Dyisas i tdògu di gamu ani, kenen sa i To Mgalék Dwata galyu fatan.” 4 Na nun dademe dad Dyu déén mgebe di kafaglut di ku Dyisas na magin ale di fandam Fol na Silas, na lê magin dee dad to Grik mangamfù di Dwata, na dee dad libun mgafè.

5 Kabay dademe dad Dyu i là faglut, too mingà nawala ku Fol na Silas. Taman santifunla i dademe dad to sasè di fadyan, na banlétla i nawala, taman tanbùla mimò samuk di syudad. Na faflal ale salu di gumnè Dyason, du fanngaballa Fol na Silas, du fye nebela di muna i dad to stifun déén. 6 Kabay du là ale sa teen, dyolla Dyason na i dademe dad faglut di muna i dad ganlal di syudad, na falbongla i talùla, manla, “I dad to smamuk di klamang banwe, tadini nan di syudadito, 7 na Dyason ani, tafyakan ale Fol di gumnean. Na i kdeela tanlafàla sa i urdin i gumdatahito Sisar, du manla nun fa dademe harì dnagit ku Dyisas.” 8 Na di kaklinge i kdee dad to stifun déén na dad ganlal i man i dad to sasè, too msamuk i nawala. 9 Taman nlegesla ale Dyason mlé filak du bayad i kagalwàla, na kafnge én, falwàla.

I ksalu ale Fol di syudad Biriya

10 Na di kakifun, i dad to faglut déén, dekla Fol na Silas salu di syudad Biriya. Na di kakella salu ale di gal gusatdò i dad Dyu. 11 Na i dad Dyu di banwe Biriya fye fa ldamla di ldam i dad to di banwe Tésalonika, du too ale mayè flinge na dmawat i tdò Fol. Na klit i duh toola neye i Tnalù Dwata du fye gadèla ku glut i tdoan. 12 Taman dee dad Dyu déén faglut di ku Dyisas, na nun dee dad to Grik faglut, dad lagi na dad libun i too mgafè. 13 Kabay di kaklinge i dad Dyu là faglut di Tésalonika, tamdò Fol Tnalù Dwata di banwe Biriya, malò ale na lêman ale smamuk déén na banlétla nawa i dee dad to. 14 Na taman i dad to faglut gasilla dek Fol salu di kilil i mahin, bay Silas na Timoti fanak ale di Biriya. 15 Na nun dad lagi tmunda ku Fol kel di banwe Atén. Na di kdàla samfulê di Biriya, kmated Fol di dale fye ku mlal malò Silas na Timoti.

I ksamuk nawa Fol di syudad Atén

16 Na di klo Fol fatan ku Silas na Timoti déén di Atén, too msamuk i nawan di kiten too dee alung i fnangamfùla di klamang syudadla. 17 Taman too kenen stulen di dad Dyu na dad ise Dyu gal mangamfù di Dwata déén di gusatdò dad Dyu, na lêman di dad to teenan di fadyan klit i duh. 18 Na nun dademe dad to gal tamdò i lwe fnaglut dnagitla Ifikuriyan na Stowik, samdal ku Fol. Nun dademe di dale smilo, na manla, “Tan dé i man i to ani, landè gnadean bay laan tlag talù.” Na man i dademe, “Man nawam ku manan gablà i dad dwata di mahal banwe.” Ani manla, du tamdò Fol gablà ku Dyisas na i ktékan mdà di fati.

19 Kafnge én, faginla Fol di muna i dad gal mukum di gustifunla dnagit Ariafagus, na manla di kenen, “Kayèmi ku gadèmi i falami tdoam ani. 20 Nun dademe tdoam lingemi i too gaftikeng gami, na kayèmi gadè i gumtatekan.” 21 Na én duen i kdee dad to di banwe Atén na i dademe dad to mnè déén, smalek ku Fol, du ani sa i tagnèla nimò stulen na smalek gablà di dad falami tdò i dad to.

22 Na tadag Fol di muna i dad to stifun di Ariafagus, na manan, “Gamu dad to di Atén, teengu di gamu too nun fnaglutyu. 23 Du balù di kalngabgu di klamang i syudadyu, teengu i dad gal gumangamfùyu, na di satu teengu nun gsulat déén, manan, ‘Gumangamfù di dwata làmi gadè.’ Na i dwata fnangamfùyu i làyu fa gadè, kenen sa i fgadègu di gamu.

24 “Kenen sa Dwata mimò i klamang banwe, na kdee mnè dini di tah tanà, kenen mimò dun. Na du kenen Amu i kdee di tah langit na di tah tanà, là kenen mnè di dad gumnè gumangamfù nimò i dad to. 25 Na landè kibò i dad to tmabeng kenen du landè sa kanliduan. Kenen sa baling i mlé nawa di kdee dad to, na kdee kafye, kenen sa mlé dun di dale. 26 Mdà di satu lagi i tanimoan, nimò Dwata i kdee bung dad to, du fye mnè ale di klamang banwe. Na tagnean nalék i banwe gufnean kdeela na i klola mnè ditù. 27 Ani i nimoan, du fye fanngabal kenen i dad to, du nun imen

nawan di kafngaballa teenla kenen, du i kaglutan là kenen mawag di kat man satu gito, 28 ‘Du mdà di kenen nun nawaito, magu ito, na mnè ito dini di tanà.’ Na glut i gman i dademeyu gal flalok, manla,
‘Gito sa dad ngà Dwata.’
29 “Na du glut gito dad ngà Dwata, nangito fandam ku i kafbawehan salngad i gal nimò i dad to mdà di blawen, salafì, na ku demen batu, du i kafbaweh nimòla én alò mdà di gnadè na kfulung i dad to. 30 Di muna, du là fa gmadè i dad to i kaglut gablà ani, fbayà Dwata i nimòla, bay ani, én sa kayean ku msal i kdee dad to di klamang banwe na kmagol i dad sasè nimòla. 31 Du tamgalékan i duh nukuman i kdee dad to di klamang banwe mdà di matlu kukuman fagu di satu to tamgalékan. Na fiten i kaglut ani di kdee dad to fagu di ktékan i to ani mdà di fati.” Én man Fol di dale.
32 Na di kaklingela i man Fol gablà di kték mdà di fati, nun dademe di dale smilo kenen, bay man i dademe, “Mayè gami flinge i dademe tdoam gablà ani.” 33 Na kafnge én, tnagakan i dad to stifun déén. 34 Na nun dad to magin kenen na faglut ale, na satu faglut dunan Dyunisyus, na satu to di lumbuk i dad mukum dnagit Ariyafagus, na nun satu libun dnagit ku Damaris, na nun fa dademe faglut.

18

I ksalu ale Fol di syudad Korintu

1 Kafnge én, mdà Fol di banwe Atén na salu kenen di Korintu. 2 Na déén gusmitongan i satu Dyu dnagit ku Akwila. Na i gusut lagi ani di banwe Fontus, bay falami kel kenen na yaanan, Frisila, fdu di Roma i bong syudad di banwe Itali. I duenla salu di Korintu du Klawdyus, i gumdatah di Roma, tafalwaan i kdee dad Dyu mdà déén. Na mlauy Fol dale, 3 na du salngad i nimòla mnè kenen di safédla, na sasatu ale tambél du mimò slung, du én gumwèla i klidùla. 4 Na klit i Duh Kaftud déén di gal gusatdò i dad Dyu stulen kenen di dad Dyu na i dad to Grik, du fye matlas i fandamla na faglut ale di ku Dyisas.
5 Na di kakel ale Silas na Timoti mdà di banwe Masidunya, landè nan dademe nimò Fol alò tamdò i dad Dyu na tulenan dale na Dyisas i To Mgalék Dwata galla fatan. 6 Kabay di kduen i dad Dyu ku Fol na talù ale sasè di kenen, kakesan i kfung di klawehan, du gugmadèla na dale i tmimel di Dwata i ksasè nimòla, na manan di dale, “Gamu salà ku là gamu galwà di kaflayam di fulé duh, landè labetgu deg. Fandà ani én tdògu i dad to ise Dyu.”
7 Na kafnge én, mdà kenen di gusatdò i dad Dyu, na salu kenen di gumnè Titus Dyustus, satu to ise Dyu too mangamfù di Dwata. Déén gumnean di safèd i gusatdò i dad Dyu. 8 Na nun satu to dnagit ku Krisfus, i ulu gal mebe di gusatdò i dad Dyu, baling faglut di ku Dyisas na balù i kdee dad to di gumnean. Na dee fa dad to déén di Korintu i mlinge i man Fol, faglut ale na fbunyag.
9 Na di satu kifu talù Dwata di ku Fol fagu di kanteenan, manan, “Nang ge likò Fol na fles ge samtulen gablà di deg, nang ge fanak, 10 du dini agu di safédam, na landè fakay mlayam ge, du nun dee dad to nfungu dini di syudad ani.” 11 Taman mnè Fol déén sfali tngà, du tamdò i dad to i Tnalù Dwata.
12 Na di bang nun gubirnador di banwe Akaya dnagit Galyu, stifun i dad Dyu là faglut du kamfè ku Fol na nebela kenen di gumukum. 13 Na dnalamla kenen manla, “I to ani too mebe i dad to di kfangamfù di Dwata, bay i tdoan là maslalò di dad flalò blé Dwata di gami fagu di ku Mosis.”
14 Na tafan tmimel Fol, bay Galyu guna talù, manan di dad Dyu, “I kaflingengu dun ku taglafaan i urdin i gubirnu, ku demen too nun salaan, fakayta gamu fanlinge. 15 Kabay du sanbulawyu gablà di gusahal i katdòyu, na gablà di dad flalòyu gamu dad Dyu, gamu sa mukum dun. Là agu mayè mukum ani.” 16 Na falwaan ale di gumukum. 17 Na du mdà di kaflabèla magot ale ku Sostinis i ulu gal mebe di gusatdò i dad Dyu, na fatdukla kenen di muna i gumukum. Kabay sadi landè di ku Galyu na fbayaan ale.

I kasfulê Fol di syudad Antiyok

18 Na mlo Fol mnè di safèd i dad faglut di Korintu. Na kafnge én, tnagakan ale

na maweng kenen salu di banwe Sirya, na magin Frisila na Akwila. Na di là fa mdà kenen fdisan i ulun di banwe Sinkriya, du én ilè i nun fakangan di Dwata. 19 Na di kakella di banwe Ifisus, tnagak Fol Frisila na Akwila, na fusuk kenen di gal gusatdò i dad Dyu, na stulen di dale. 20 Na fakdo ale di kenen fye mlo kenen mnè déén, bay là fakay di kenen. 21 Kabay di kdaan fakangan di dale, manan, “Ku mayè Dwata, samfulê agu dini.” Na kafnge én, tamdà kenen di Ifisus smakay aweng.

22 Na di kagduungan di Sisariya, fles kenen di Dyérusalém, du nlauyan i dad faglut déén. Na kafnge én, fadlug kenen di banwe Antiyok. 23 Na kakubu i dee butang klon di Antiyok mdà kenen. Na nkatan i dad banwe glam di Galasya na Fridya, du tangalan nawa i kdee dad to faglut.

I ksalu Afolos di Ifisus

24 Na di bang én, nun satu Dyu dnagit ku Afolos kel di Ifisus, na i gusutan di banwe Alihandriya. Too kenen fulung talù na too nun gadean gablà di Tnalù Dwata. 25 Na tanun tamdò kenen gablà di dalan mlalò i Amuito Dyisas, na ani too minit i nawan tamdò gablà di kenen. Na glut i tdoan, bay aloan gadè gablà di kbunyag i tdò Dyan. 26 Na tambù kenen talù i landè klikoan déén di gal gusatdò i dad Dyu. Na di kaklinge ale Frisila na Akwila i katdoan, faginla Afolos salu di gumnèla na tananùla i gnadean gablà di dalan i Dwata.

27 Na di kayè Afolos salu di banwe Akaya, i dad faglut déén di Ifisus tangalla i nawan fagu di ksulatla di dad to faglut di Akaya, du fye toola kenen dnawat. Na di kakelan déén, bong kagtabengan i dad to tafaglut di ku Dyisas fagu di kafye Dwata. 28 Du di kastulen ale Afolos na i dad Dyu di muna i dad to, gfisanan ale du fiten i kaglut fagu di Tnalù Dwata, dunan Dyisas i To Mgalék Dwata galla fatan.

19

I ksalu Fol di Ifisus

1 Na di klo Afolos déén di banwe Korintu, magu Fol di dad bulul, i satu dalan salu di Ifisus. Na di kakellan déén teenan i dademe dad to mlalò ku Dyisas. 2 Na snalekan ale, manan, “Di kafaglutyu ku Dyisas, tagdawatyu kè i Mtiu Tulus?” Na tmimel ale, manla, “Là, landè lingemi ku nun Mtiu Tulus.” 3 Na lêman ale snalek Fol, manan, “Na tan dé i fnaglutyu di kafbunyagyu?” Na tmimel ale, manla, “Fnaglutmi i tdò Dyan Gal Munyag.”

4 Na man Fol, manan, “Bnunyag Dyan i dad to tamsal na tmagak i dad salàla. Kabay i tdoan i dad to fye ku faglut ale di to tmadol kenen, dunan Dyisas.”

5 Taman di kaklingela i man Fol, fbunyag ale lêman fagu di dagit Amuito Dyisas. 6 Na di kafkah Fol i falelan di dale, kel i Mtiu Tulus di dale, na baling ale talù i dee bung talù, na tulenla i Tnalù Dwata. 7 Na i kdeela nun kè sfalò lwe dad lagi.

I katdò Fol di dad to faglut di Ifisus lwe fali

8 Na klo tlu bulen salu Fol di gal gusatdò i dad Dyu na tamdò i dad to di landè klikoan, na too kenen stulen di dale gablà di kagot Dwata, du fye faglut ale. 9 Kabay nun dademe di dale too mgal i ululla na là ale mayè faglut, na baling ale talù sasè di muna i dad to gablà di dalan mlalò ku Dyisas. Taman tnagak ale Fol na faginan i dad to mlalò ku Dyisas, na klit i duh stulen ale déén di skwila gutamdò satu to dnagit ku Tiranus. 10 Na lwe fali i klola mimò ani, na taman kdee dad to mnè di banwe Asya, i dad Dyu na i dad ise Dyu, sdulê ale mlinge Tnalù Dwata gablà ku Dyisas.

I dad ngà Skiba

11 Na mimò Dwata i dad too gamtikeng fagu di ku Fol. 12 Du balù i dad lasulun na i safut labédan di awekan, nebe di dad to nun tduk, na tatì mgulê i tdukla, na lamwà di dale i dad busaw. 13 Na nun dademe dad Dyu gal magu du falwàla dad busaw. Na tilewla falwà dad busaw fagu di dagit Amuito Dyisas. Na ani manla di dad busaw, “Di dagit Dyisas i gal tdò Fol, dekta gamu lamwà.” 14 Na i mimò ani dunan i fitu dad ngà Skiba lagi. Na Skiba ani gumdatah i dad bà di Dwata.

15 Kabay i busaw gine baling tmimel dale, manan, “Dyisas dilègu, na gadègu Fol, bay simto gamu kè?”

16 Na kafnge én, i to nun busaw, toon
ale bnunù, na fnisanan kdeela. Na du too
sasè i kbunuan dale, nilala i gumnean na
mlitè ale na mti kasê i klawehla. 17 Na
di kaklinge i kdee dad Dyu na i dad ise
Dyu mnè di Ifisus i mkel ani, too sè klikò
i kdeela, na lumban nan baling kafèla i
dagit Amuito Dyisas. 18 Na dee di dad
to tafaglut di ku Dyisas tmulen di muna
i dademela i dad sasè tamgimòla. 19 Na
dee dad mloos di kafaglutla di ku Dyisas,
santifunla i dad librula i gumwèla i kfulung
Satanas, na snakufla di muna i kdee dad
to. Na sandagubla i btas i kdee dad libru
ani, na mdadong lime falò libu btasan.
20 Taman fagu ani, i Tnalù Dwata too mbel
na too gfisan i dad sasè.

I samuk di banwe Ifisus

21 Na kafnge én, i fandam Fol salu ke-
nen di banwe Dyérusalém magu di banwe
Masidunya na Akaya. Na manan, “Na
mdà di Dyérusalém, too agu salu di banwe
Roma.” 22 Taman Timoti na Irastus, lwe
di dad gal tmabeng kenen, dekan ditù di
Masidunya, bay kenen mnè fa di Asya.

23 Na di bang ani, mbaling nun bong
samuk déén di Ifisus du mdà di katdò Fol
gablà di dalan mlalò ku Dyisas. 24 Na nun
satu lagi dnagit ku Dimitriyus too fulung
tmunal salafi. Na nimoan dad malnak
gumnè kafbaweh i gumnè gumangamfùla
di satu dwatala dnagit ku Artimas.* Na i
dad to tmabeng kenen di nimoan, too bong
gwèla mdà di nimòla. 25 Taman santifu-
nan i dademen na balù i dademe dad to
mimò salngad i kenen nimò, na manan di
dale, “E gamu, gadèyu mdà di nimoito ani
gamweito bong knun. 26 Na tateenyu na
talingeyu gablà di nimò Fol. I manan i
dad dwata nimò i dad to ise ku glut dwata,
na tadee dad to i mgeben di kafaglutan,
là alò dini di Ifisus bay di klamang banwe
Asya. 27 Taman ani kanlikoito, ken nun
talù sasè gablà di nimoito. Na là alò én,
bay balù i gumangamfù i mdatah dwataito
Artimas ken baling landè gukmamu dun,
na malmo i dengeg Artimas, na landè sa
kadang mangamfù di kenen, i fnangamfù
i kdee dad to di Asya, na balù di klamang
banwe.”

28 Na kaklinge i dad to i man Dim-
itriyus, too ale flabè di katdò Fol, na mkit
ale, manla, “Too mdatah Artimas, i dwata
fnangamfù i dad to di banwe Ifisus.” 29 Na
di là mlo tambel i samuk di klamang i
syudad. Na dee dad to kamfè ku Gayus
na Aristarkus, lwe to mdà di Masidunya
gal magin ku Fol magu, na gasilla ale nebe
di gal gustifun i dad to di syudad Ifisus.
30 Na mayè Fol talù di muna i dad to, bay
klen kenen i dademen dad mlalò ku Dyisas.
31 Na balù i dademe dad ganlal di Asya,
i dademe Fol sgalak, fakdola ku Fol nang
fusuk di gustifun.

32 Na i dad to stifun déén là gmadè i
nawala, du sahal man i kdee dad to mkit
déén, du nun dee là gmadè i duenla sti-
fun. 33 Na nun dademe, man nawala Al-
ihandro i fanlabèla, na lugad kenen i dad
Dyu di muna i dad to. Tayalan i kmalan
du fye fafanakan ale, du kayean fgadè di
dad to i kaglut. 34 Kabay di kdilèla na
Dyu kenen, baling ale salngan mkit kel di
lwe uras, manla, “Mdatah Artimas i dwata
fnangamfù i dad to di Ifisus.”

35 Na i to mebe i syudad, fafanak i dad
to, manan, “Gamu dad to di Ifisus, tagadè i
kdee dad to di klamang banwe, gito dini di
Ifisus i mifat gumnè i gumangamfù di ku
Artimas i mdatah dwataito, na i kafbawe-
han batu mtatek mdà di langit. 36 Taman
du landè fakay gafkéng dun, fye ku fanak
gamu na nang gamu smamuk. 37 Tanebeyu
dini dad to ani, balù landè tnakula di gal
gumangamfuito demen landè manla sasè
gablà di dwataito. 38 Na kaflingenta dun,
ku mayè Dimitriyus na dad to mimò di
kenen mlé salà di balù simto, fakayla sa
nebe di usay, na nun dad to gal mukum
déén, na déén sa gumléla salàla. 39 Kabay ku
nun fa dademe kayèyu santulen, fakayyu
nebe di kastifunito di duh galito ksusay.
40 Na i mgimoito di duh ani fakay ku i dad
ganlalito mlé salà di gito. Na ku én nimòla
landè sa timelito di dale du landè sa kaglut
duenito mimò samuk.” 41 Na kafnge én,
dekan i dad to mulê.

* **19:24** Lwe dagit i dwata libun ani. Di talù dad to di Roma, dunan Latin, én dagitan dunan Dayana. Di talù Grik i dagitan, dunan Artimas.

20

I kagu Fol di Masidunya na Akaya

1 Na di kafnge i samuk, fafngé Fol i dad
to faglut di Ifisus na tangalan i nawala.
Na kafnge én, mbal kenen mdà, du magu
kenen salu di banwe Masidunya. 2 Slob
kenen di dad banwe déén, na tangalan
i nawa i dad to faglut fagu di dee dad
tdoan. Kafnge én, kel kenen di Akaya,*
3 na tlu bulen i klon mnè déén. Kabay di
kafatlagadan maweng salu di Sirya lingen
nun dad Dyu mngabal dalan mati kenen.
Taman fandaman laan fles di Sirya, bay
samfulê magu di Masidunya. 4 Na nun ma-
gin kenen dunan Sofatar tingà Firus mdà
di banwe Biriya, Aristarkus na Sikundus
i dad to mdà di banwe Tésalonika, Gayus
mdà di Dirbi, Timoti, na i dad to mdà di
Asya dunan Tikikus na Trofimus. 5 Muna
ale na fatanla gami Fol di banwe Troas.
6 Na kakubu i Fista i Fan Landè Falnok Dun,
maweng gami mdà di banwe Filifos, na
kafnge lime butang gumahmi ale di Troas,
na fitu butang i klomi déén.

I sangal klauy Fol di Troas

7 Na di kifu Sabadu stifun gami du sasatu
gami kmaan du fye gafaldammi i kfati Dy-
isas. Na tamdò Fol di dad to kel i tngà
butang, du fandaman mdà kenen flafus.
8 Na nun dee salò di sibay gustifunmi di
tah. 9 Na nun satu lamnok lagi dnagit ku
Yutikus sudeng di bintanà. Na sleng Fol
tamdò malkudang i lagi ani, na baling gku-
dang, na mtatek mdà di gatlu kansad saal
kel di tanà. Na tnabeng i dad to, bay tamati
kenen. 10 Kabay mnaul Fol na lanfanan
na lkafan Yutikus, na manan, “Nang gamu
mlidù, du mto sa kenen.” 11 Na myak Fol
lêman na snatngaan i fan du kmaan gami.
Na stulen kenen di dale kel di flafus, na
kafnge én mdà. 12 Na i lamnok lagi tatek ani
gine nebela mulê tamto na too ale lehew.

I kagu Fol salu di banwe Militus

13 Na tamuna gami salu di bong aweng
na maweng salu di banwe Asos du slobmi
Fol, du ani sa i flaloan gami, du tmanà
kenen salu ditù. 14 Na di ksitongan gami
déén di Asos, fyakmi kenen di awengmi na
fles gami di banwe Mitilini. 15 Na mdà déén
maweng gami, na di tmadol duh kel gami
di sablà i fungul dnagit Kyos. Na di tmadol
duh fa slob gami di fungul dnagit Samos,
na di tmadol duh én kel gami di banwe
dnagit Militus. 16 Na fandam Fol nliusan i
banwe Ifisus, du fye laan ganggà di Asya,
du msasaw, du fye gafles di Dyérusalém du
kayean kel ditù di duh dnagitla Féntikus.

I sangal ktalù Fol di dad ulu di dad faglut di Ifisus

17 Taman di kakel Fol di banwe Militus,
fafngén i dad ulu di dad faglut di ku
Dyisas di Ifisus smitong kenen di Militus.
18 Na di kakella, man Fol di dale, manan,
“Tagadèyu i tagnè ldamgu di knègu dini
di safédyu tambù fa di kakelgu dini di
Asya. 19 Na toogu nimen i Amugu Dyisas
di nimògu di kenen, na toogu fdanà i
ktogu, na dee dulê maloh i lwakgu, du
mdà di dad kaflayam gnagugu mdà di
kduen i dademegu dad Dyu deg. 20 Kabay
balù ani nimòla, gadèyu landè làgu nimò
i gamtabeng gamu di ktulengu na di
katdògu gamu di gustifunyu na di dad
gumnèyu. 21 Tulengu di dad to Dyu na i
dad to ise Dyu là fakay ku là ale msal di dad
salàla na fdadong di Dwata, na too faglut di
Amuito Dyisas.

22 “Na ani, fan agu salu di Dyérusalém
du dek agu i Tulus Dwata na làgu gadè
ku tan i kel di deg ditù. 23 I alògu gadè
tafgadè i Mtiu Tulus di deg na di kdee
syudad gusalugu, én fatan deg i bilanggù
na kaflayam. 24 Kabay knean di fandamgu
i nawagu ani landè btasan di deg, silang ku
alògu fannge i nimò gablé Amugu Dyisas di
deg, dunan i ktulengu i Fye Tulen gablà di
kafye blé Dwata.

25 “Tanlauygu na tatdògu i kdeeyu gablà
di kagot Dwata, bay gadègu mdà ani talàyu
agu lêman site. 26 Taman toogu gamu
tnulen di duh ani, simto di gamu i là galwà
kadang di fulé duh, là fakay ku banléla
agu salà. 27 Du tasdulêgu tulen di gamu
i kdee knayè Dwata, landè làgu tulen di
gamu. 28 Na tooyu neye i ktoyu, na i kdee

* **20:2** Nun satu dagit i banwe Akaya, dunan Gris ku demen Grisya.

dad faglut i tasalig i Mtiu Tulus di gamu du salngad ale dad bilibili. Na tooyu nifat i dad to fbaling Dwata dad ton fagu di kfati i Tingaan Dyisas. 29 Na di ktagakgu gamu ani, gadègu nun dad to kel salngad ale i dad too labè lmanaf gal kmaan to, du mngabal ale kfagu falmo i dad to faglut di ku Dyisas. 30 Na balù dademe di gamu kadang tamdò kakakéng, du fye mgebeyu i dad to faglut di klalò gamu. 31 Taman too gamu fgeye, na nangyu glifet i tlu fali klogu tamdò gamu di mduh na kifu, gagin i lwakgu maloh.

32 "Na ani, blégu gamu di ifat Dwata, na di kafyen tatdògu gamu i gafgal gamu na gamlé gamu i kdee fye tatagaan du blén di kdee dad to nfunan. 33 Làgu lmen mibal i filakyu, i blawenyu, na ku demen i klawehyu. 34 Gadèyu i kmalgu ani mimò du fye gwègu bayad i kdee kanlidùgu na i kanlidù i dademegu gal magin deg. 35 Na mdà di kdee dad tanimògu tagfitegu di gamu fye ku too ito fgal mimò, du fye nun kiboito tmabeng i dad to mnè di kalima. Du fye fandamito i gman i Amuito Dyisas, manan, 'Balù fye i to dmawat, bay too fye fa i to mlé.' " Én man Fol di dad to faglut.

36 Na di kafnge Fol mangman kdee ani, i kdeela lkuad du dmasal ale di Dwata. 37 Na lkafla na nalakla kenen na i kdeela mngel. 38 Too ale mlidù du tamanan dale talà ale lêman site. Na tundala kenen salu di aweng gusmakayan.

21

I ksalu Fol di Dyérusalém

1 Na di kafngemi mbal di dale tamdà gami fles maweng salu di banwe dnagit Kos. Na di tmadol duh gafat gami di banwe dnagit Rodas, na mdà déén fadlug gami di banwe Fatara. 2 Na déén nun teenmi aweng fan salu di Fonisya, taman én gusmakaymi. 3 Na di kagumi, teenmi i fungul dnagit Sifrus, na maweng gami gsen di ibeng du nliusmi, du fles gami salu di banwe Sirya. Na tufa gami di banwe Tiro, du déén gudmuung i aweng du nawas dademe dad lulenla. 4 Na nun teenmi dad to faglut déén, na taman mnè gami di dale fitu butang. Na mdà di alak Tulus Dwata fakdo ale ku Fol du fye laan fadlug di Dyérusalém. 5 Kabay di kakubu i fitu butang, fles gami di kagumi. Na i kdeela faglut di ku Dyisas, na balù dad yaanla na dad ngàla magin gami kel di lwà i syudad. Na di kakelmi di kilil i mahin lkuad gami du dmasal. 6 Na kafnge én, mbal gami di dale du myak di aweng, na mulê ale.

7 Na fles gami di kagumi mdà di Tiro na dmuung gami di Tolimiyas. Na nlauymi i dad flanekmi di kafaglut di ku Dyisas déén na mnè gami di dale sbutang. 8 Na di tmadol duh, mdà gami lêman salu di banwe Sisariya, na mnè gami di gumnè Filif, satu to gal tamdò i Fye Tulen gablà ku Dyisas. Na kenen i satu di dad fitu to tamgalék i dad to faglut di Dyérusalém du tmabeng i dad to gal dek Dyisas. 9 Na nun fat dad ngaan slame sawang libun gal tmulen i Tnalù Dwata. 10 Na là file duh i klomi mnè déén, nun kel mdà di banwe Dyudiya satu tugad Dwata dnagit ku Agabus. 11 Salu kenen di gami, na nwean i galing Fol na bnakusan kenen kmal na blì, na manan, "Ani man i Mtiu Tulus, 'I to mfun i galing ani, ani sa kibò i dad to Dyu di Dyérusalém makus kenen, na bléla kenen kadang di falel i dad to ise Dyu.' "

12 Na di kaklingemi dun ani, kdeemi gagin i dad to déén, fakdo di ku Fol, fye nang salu di Dyérusalém. 13 Kabay tnimelan gami, manan, "Tan ku mngel gamu na flidù i nawagu? Tagatlagad agu sa, ise ku alò bnakus, bay balù fa fnatila agu mdà di katdògu gablà di Amuito Dyisas."

14 Na di kgadèmi làmi gagan tamlas i fandaman, falohmi kenen, na manmi, "Fye ku Dwata dmohò i knayean."

15 Kafnge én, ftifas gami du salu di Dyérusalém. 16 Na nun dademe dad faglut di ku Dyisas di Sisariya magin gami, na tundala gami di gumnè satu to dnagit ku Mnason du déén gufanakmi. Na Mnason ani, satu lagi mdà di banwe Sifrus, na satu di dad to muna faglut di ku Dyisas.

I klauy Fol ku Dyém

17 Na di kakelmi di Dyérusalém too gami dnawat i dad faglut déén. 18 Di tmadol duh magin Fol gami du nlauymi Dyém, na déén i kdee dad ulu mebe i dad faglut di ku Dyisas di Dyérusalém. 19 Kafnge i kastulen Fol

di kakelmi, tulenan di dale i kdee mgimò Dwata di dad to ise Dyu fagu di katdoan.
20 Na di kaklingela i kdee ani, too ale dmayen Dwata. Kafnge én, manla di ku Fol, “Flanekmi, gadeam file libu dad Dyu mbaling faglut di ku Dyisas, bay too ale mayè mlalò i dad flalò blé Dwata di ku Mosis. 21 Na lingela i galam tdò di kdee dad Dyu mnè di banwe i dad ise Dyu, fye ku knagolla i dad flalò ani, na nang tnulì i dad ngàla ku demen nang nimen i dad flalò i dad Dyu. 22 Na là mlo ani lingela kè takel ge dini. Na tan fye nimoito? 23 I manmi di ge ani toom nimò. Nun fat lagi dini nun fakangla di Dwata. 24 Na magin ge dale na fakuf ge dale di klanebla i ktola di muna Dwata, na ge mayad i klidùla, du fye gafdisla i ulula. Na fagu di nimoam ani, gadè i dad to là glut i lingela gablà di ge, du teenla sa kadang i kimenam i dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis. 25 Na gablà di dad to ise Dyu tafaglut di ku Dyisas, tasnulatmi ale gablà di fandammi. Manmi fye ku nang ale kmaan i knaan tadsù di dad ise glut dwata, nang kmaan litè, nang ale kmaan i dad lmanaf maflang, na nang ale mimò i sasè knayè lawehla.”
26 Taman di tmadol duh fagin Fol i fat lagi ani, na flanebla i ktola. Na kafnge én, salu ale di lam i Bong Gumnè Dwata, du fgadean ku kilen i duh kafngela flaneb i ktola, du én i bang kabléla dsù.

I kakfè i dad Dyu ku Fol

27 Na di tafan kubu i fitu duh i kasbangla, nun dad Dyu mdà di banwe Asya mite Fol déén di Bong Gumnè Dwata. Na banlétla nawa i bong dee dad to déén du fye kanfèla Fol. 28 Na falbongla i kitla, manla, “E dad to di Israél, tnabengyu gami. To ani gal tamdò i kdee dad to dmuen gito dad Dyu, na dmuen i dad flaloito, na balù i Bong Gumnè Dwata. Na ani nun dad to ise Dyu fafusukan dini, na fagsikan i Mtiu Gumnè Dwata ani.” 29 Ani manla, du fandamla fagin Fol Trofimus i satu to mdà di Ifisus di Bong Gumnè Dwata, du teenla kenen samnagin ku Fol di syudad.
30 Na kaklinge i dad to di syudad i man dad to én, too sasè kaflabèla na làla gadè i nawala, taman sadlu ale salu di ku Fol, na bnunùla na snadyolla di lwà, na gasilla tnakab i Bong Gumnè Dwata. 31 Na fanla kenen fnati, bay linge i ulu dad sundalu mdà di banwe Roma gablà di samuk di kabal syudad Dyérusalém. 32 Taman faflal kenen fagin i dad sundalu na dad ulula faflal salu di bleng i bong dee dad to tastifun déén. Na di kite i dad to i ulu dad sundalu na i dad sundalu, fanak ale maug ku Fol. 33 Kafdadong i ulu i dad sundalu, kanfean Fol, na fbakusan kenen lwe sangkalì. Na snalekan i dad to, manan, “Simto kè i to ani, na tan kè i mgimoan?” 34 Na i dad to stifun déén mkit ale na là salngad i timella. Na du too midul i ugak i dad to, là too gadè i ulu dad sundalu i kaglut, taman dekan dad sundalun mebe ku Fol di barakla. 35 Na di kakel ale Fol di yaut gumnè i dad sundalu, balingla kenen nket, du fye là snaktus i dad to. 36 Na i kdee dad to mlalò déén too mkit, manla, “Fnatiyu kenen.”

I ktalù Fol di dad to

37 Na di fanla nebe Fol di lam i gumnè i dad sundalu manan di ulu i dad sundalu, manan, “Fakay ku nun mangu di ge?” Na tmimel i ulu, manan, “Fulung ge kadì talù Grik? 38 Ise ge kadì i to mdà di banwe Idyif i mebe samuk na mebe i fat libu dad to manò salu di banwe landè to?”
39 Na tmimel Fol, manan, “Agu sa satu Dyu mdà di Tarsus, satu bong syudad glam di banwe Silisya. Na ku mfakay, begam agu faloh talù di dad to.”
40 Na faloh i ulu, na tadag Fol di yaut na ftadagan i kmalan du fafanakan i dad to. Na di kfanakla, talù Fol di dale di talù Hibru.

22

1 Na ani man Fol, “Gamu dad flanekgu, na dad tuagu, tabyà begyu fanlinge i ktimelgu i gmanyu gablà di deg.” 2 Na di kaklingela i talù Fol Hibru, lumban i kfanakla. Na fadlug Fol talù, manan,
3 “Agu satu Dyu, na sut agu di syudad Tarsus glam di Silisya, bay dini sa di Dyérusalém i gulamnokgu. Na Gamalyél i too tamdò deg gablà di dad flalò i dad gutambulito, na too minit i nawagu mimen Dwata, salngad i kdeeyu di mduh ani. 4 Na i nimògu di muna, too agu mlayam i dad to

mlalò di Dalan Dyisas, kel di kfatigu dale. Na kanfègu dad lagi na balù dad libun du fbilanggùgu ale. 5 I gumdatah di dad bà di Dwata na kdee dad tua gal mebe gito dad Dyu gmadè too glut i dad mangu ani. Du di muna, tagwègu mdà di dale dad sulatla di dad flanekla Dyu di banwe Damaskus, du fye nun glalgu kamfè i dad to faglut di ku Dyisas, na salu agu ditù du fye nebegu ale bnakus i sangkalì di Dyérusalém, du fye fanlayam ale.

I ktulen Fol i gumdaan faglut di ku Dyisas Krayst

6 “Kabay fan ltu i duh di kagdadonggu di Damaskus, na tatì makto i bong kneng mdà di langit tmuyal glibut deg. 7 Na tatek agu di tanà na lingegu i talù, manan, ‘E Sol, Sol, kan ku fanlayamam agu?’

8 “Smalek agu, mangu, ‘Amu, simto ge kè?’ Na manan di deg, ‘Agu sa Dyisas mdà di Nasarét i fanlayamam.’ 9 Na i dad demegu magu teenla i bong kneng, bay làla glabat i talù i to stulen di deg.

10 “Na mangu, ‘Amu, tan i fye nimògu?’ Na manan di deg, ‘Mték ge na fles ge di Damaskus, na ku kel ge ditù nun tmulen ge i kdee fimò Dwata ge.’ 11 Na du tabutè agu mdà di bong neng gine, taman nalak agu i dad demegu fles di Damaskus.

12 “Na nun satu lagi dnagit ku Ananayas nlauyan agu. Na toon faglut di Dwata na nimenan i dad flaloito na nafè kenen i kdee dad Dyu mnè déén. 13 Na ani i to salu di deg, na tadag di safédgu, na manan, ‘Flanekgu Sol, lêman ge nan mite.’ Na di kmanan én, lêman agu mite, na teengu kenen.

14 “Na talù kenen di deg, manan, ‘I Dwata fnangamfù i dad gutambulito malék ge du fye gadeam i kenen knayè, fye teenam i Saligan Too Matlu, na fye lingem kenen too talù. 15 Du ge mbaling to gal tmulen di kdee dad to i tateenam na lingem mdà di kenen. 16 Na landè dademe fatanam. Mték ge nan, fbunyag ge, na falobam Amuito Dyisas i dad salaam fagu di kdasal di kenen.’ Én i manan deg.”

I kdek Dyisas ku Fol di dad to ise Dyu

17 Na fadlug talù Fol, manan, “Na kafnge én, samfulê agu di Dyérusalém, na dmasal agu di Bong Gumnè Dwata. Na di lamgu dmasal nun kanteengu. 18 Kanteengu Amugu Dyisas, na manan di deg, ‘Faflal ge lamwà di Dyérusalém, du i dad to dini là ale mayè dmawat i ktulenam gablà di deg.’

19 “Na tmimel agu, mangu, ‘Kabay Amugu, tagadè i dad to dini i tagnègu nimò, dunan nkatgu i dad gusatdò i dad Dyu du fye bnilanggùgu na fbadasgu i dad to faglut di ge. 20 Na balù di kfatila ku Stifan di kastulenan gablà di ge, déén agu sa, na nagingu i dad to mati ku Stifan na agu fa mantay i saulla.’ 21 Kabay ani i timelan deg, manan, ‘Mdà ge du dekgu ge salu di mawag banwe di dad to ise Dyu.’ ” Én man Fol.

I kastulen Fol na i ulu di dad sundalu

22 Na too fye kaflinge i dad to di kdee man Fol kel di kmanan gablà di ksalun di dad to ise Dyu, bay di kaklingela ani mkit ale, manla, “Fnatiyu kenen! Landè gukmamu to ani, là fakay ku mnè fa kenen di tah tanà.”

23 Na di kakitla, nlusla dad tahà sigalla du tayalla na balù dad kfung sabulla salu tah. 24 Na i ulu di dad sundalu di banwe Roma mdek i dad sundalun mebe ku Fol di lam i gumnèla. Na fbadasan fye tulenan ku tan duen i dad to too mkit. 25 Kabay di kagbakusla kenen du fye bnadasla, man Fol di satu kafitan tadag déén, manan, “Fakayyu kè bnadas i to mdà di Roma ku là fa gadèyu i salaan?”

26 Di kaklinge i kafitan i man Fol, salu kenen di ulu i dad sundalu na tulenan i man Fol, manan, “Tan i fanam nimò, du to ani i to mdà di Roma?”

27 Na salu i ulu i dad sundalu di ku Fol na snalekan manan, “Tulenam deg, ge kè to di Roma?” Na tmimel Fol, manan, “Hae, agu sa to di Roma.”

28 Na man i ulu, manan, “Too bong bayadgu deg du fye matlo agu to di Roma.”

Na tmimel Fol, manan, “Kabay agu, sut agu di Roma, taman mdà fa di ksutgu tagnè agu to di Roma.”

29 Na i dad to fan smalek ku Fol fawag ale di kenen. Na di kgadè i ulu ani Fol to di Roma, too likò kenen du tafbakusan kenen sangkalì.

I kebela ku Fol di muna i dad to mukum

30 Na di tmadol duh, nwè i ulu dad sundalu dad sankalì Fol, na du kayean gadè ku tan i dalam i dad Dyu ku Fol, fastifunan i dad ulu di dad bà di Dwata na kdee dad to gal mukum i dad Dyu. Na neben Fol déén na ftadagan kenen di muna i kdeela.

23

1 Na too meye Fol di dad to mukum i dad Dyu, na manan, “Dad flanekgu Dyu, kel di duh ani toogu dnohò i kdee nimò fimò Dwata deg, taman là agu myà di munan.” 2 Na di kaklingela i man Fol, i gumdatah i dad to bà di Dwata dnagit ku Ananayas, manan di dad to tadag di saféd Fol, “Snamfakyu kenen.” 3 Na kafnge én, man Fol di kenen, “Fadê, ku ge baling snamfak Dwata kadang mdà di kaflingum. I duenam sudeng déén du nukumam agu fagu di dad flalò Mosis, bay nlafaam sa i dad flalò én di dekam ale smamfak deg.”

4 Na i dad lagi mdadong di ku Fol, manla di kenen, “Tay, sasè manam di gumdatah i dad bà di Dwata tamgalékan!”

5 Na tmimel Fol, manan, “Dad demegu Dyu, làgu gadè ku kenen i gumdatah i dad bà di Dwata, du man di Tnalù Dwata fsulatan,

‘Nang gamu talù sasè gablà di gumdatahyu.’ ”

6 Na di kgadè Fol dademe dad to stifun déén Sadusi na dademe Farisi, toon falbong i taluan, na manan, “Dad flanekgu, agu sa to Farisi, na tingà i satu to Farisi. Én duenyu agu nukum ani, du faglut agu mték kadang i dad to mati.”

7 Na di kmanan ani, baling sbulaw i dad Farisi na i dad Sadusi, na masbalét i fandam kdee dad to stifun déén. 8 Sbulaw ale du man i dad Sadusi là kun mték i dad to mati, na landè dad kasaligan na landè dad layef i dad to. Kabay i dad Farisi, faglut ale kdee ani slame nun.

9 Na too matnù i kalbong talùla déén. Na nun dademe dad Farisi gal tamdò i dad flalò blé Dwata di ku Mosis, tadag ale na too ale msen ku Fol, manla, “Landè teenmi sasè mgimò i to ani. Nun kè tulus demen kasaligan i stulen di kenen.” 10 I kasbulawla mbaling matnù i kinitan. Taman i kafitan dad sundalu talikò nan, du man nawan mdà di kasnadyolla ku Fol ken mati kenen. Taman gasilan fnaul i dad sundalun, du fafwean ku Fol mdà di dad to, na feben di lam i gumnèla.

11 Na di kbutang én, msut Dyisas di saféd Fol, na manan, “Toom fangal i nawam. Tatulenam gablà di deg dini di Dyérusalém na toom tulen lêman kadang ditù di banwe Roma.”

I tafandam i dad Dyu kibòla mati ku Fol

12 Na di flafus, nun dademe di dad Dyu stifun du fandamla ku tan i kibòla mati ku Fol. Na smafà ale manla silang ale lêman kmaan ku demen minum ku tamati Fol. 13 Na i kdeela magin di kastulenla ani mlukas fat falò ale. 14 Na kafnge én, salu ale di dad ulu di dad to bà di Dwata na i dad tua gal mebe i dad Dyu, na manla, “Tasmafà gami na i safàmi silang gami lêman kmaan ku tagfatimi Fol. 15 Taman ani fye kibòyu, gamu na i dad to gal mukum, fafngéyu Fol fagu di kafitan i dad sundalu, na manyu nun fa kayèyu gadè gablà di kenen. Kabay gami, fanlaabmi di dalan du fnatimi kenen di laan fa kel dini.”

16 Kabay i tingà lagi i flanek Fol libun mlinge i fanla kibò ku Fol. Taman salu kenen di gumnè i dad sundalu, na tulenan ku Fol.

17 Na di kaklinge Fol i manan, fatlon i satu ulu i dad sundalu na manan di kenen, “Begam nagin tingà lagi ani salu di kafitanyu, du nun kayean man di kenen.” 18 Taman faginan i tingà lagi di kafitanla, na manan, “I to bnilangguito dnagit ku Fol, fatlo deg na fakdo di deg ku beggu nebe i tingà ani dini di ge, du nun kun kayean man di ge.”

19 Na i kafitan i dad sundalu nagotan i kmal i tingà lagi, na neben fawag di dad to du fye landè mlinge, na snalekan, manan, “Tan i kayeam man di deg?”

20 Na man i tingà lagi, “Tasasatu nawa i dad ulu i dad Dyu mni di ge fayah ku febem Fol salu di muna i dad gal mukum i dad Dyu, du nun fa kun kayèla gadè gablà di kenen. 21 Kabay nang ge mimen i kayèla, du nun mlukas fat falò dad lagi salbuni du mlaab kenen, du smafà ale manla silang ale kmaan demen minum ku tagfatila Fol.

Tagatlagad ale mimò dun ani, na alòla fatan i kimenam i knayèla.”

22 Na dek i kafitan i dad sundalu i tingà lagi, manan, “Nangam tulen di balù simto to i ktulenam di deg.” Na di kagmanan ani fdaan i tingà lagi.

I ktundala ku Fol salu di banwe Sisariya

23 Kafnge én, fatlo i kafitan i dad sundalu lwe dad demen ulu, na manan di dale, manan, “Fatlagadyu lwe latu dad sundalu, na fitu falò dad to smakay kudà, na lwe latu to mebe agas, du fye gatlagad gamu mdà kadang di alas nuwébi butang, du salu gamu di Sisariya. 24 Na lêmanyu fatlagad i dad kudà gusmakay Fol, du tundayu kenen di ku Gubirnador Filik, na tooyu bnantay du fye landè gaslokan di dalan.”

25 Na smulat kenen di ku Gubirnador Filik, na ani manan, 26 “Agu Klawdyus Lisyas i smulat ani.
Di ge too mgafè Gubirnador Filik.

“Too fye flafus di ge.

27 “I to ani kanfè i dad Dyu dini na fanla kenen fnati. Kabay di kgadègu kenen satu to di Roma, fagingu i dad sundalugu na falwàmi kenen di falella. 28 Na du kayègu gadè ku tan i gugsalaan, nebegu kenen di gustifun i dad to gal mukum i dad Dyu. 29 Na déén gugmadègu landè salà mgimoan i fakayla kenen fnati ku demen fbilanggù. Én duenla mlé kenen salà du gablà alò i dad flalòla. 30 Na di ktulen i satu to deg nun dademe dad Dyu tafatlagad mati kenen, fandamgu fye ku gasilgu kenen febe di ge. Na mangu di dad to dmalan kenen, fye ku tulenla ge ku tan i salaan.” Én i sulatan.

31 Taman nimen i dad sundalu i dek i kafitanla, taman di butang én nngéla Fol, na nebela kenen kel di banwe Antifatris. 32 Di tmadol duh, samfulê i dad sundalu alò tmanà di gumnèla di Dyérusalém, na i dad sundalu nun kudà, ale i fadlug mebe ku Fol 33 kel di banwe Sisariya. Na di kakella ditù, tundala i sulat di gubirnador na flesla blé Fol di kenen. 34 Na bnasa i gubirnador i sulat, na snalekan Fol i banwe gumdaan, na di kgadean mdà Fol di Silisya, 35 manan, “Fanlingegu i kayeam man ku takel kadang i dad to dmalam ge.” Kafnge én, fbantayan dad sundalu Fol di tagnè gumnè Harì Hérod.

24

I kdalamla ku Fol di muna Gubirnador Filik

1 Na kakubu lime butang, Ananayas i gumdatah i dad bà di Dwata salu di Sisariya mdà di Dyérusalém na magin i dademe dad tua mebe i dad Dyu, na satu abugadu dnagit ku Tirtulus. Na salu i kdeela di muna Gubirnador Filik du tmulen i dad salà Fol. 2 Na fngén Fol, na kakelan déén, tambù Tirtulus dmalam kenen di muna Filik, manan, “Too mgafè Gubirnador, mdà i kfulungam mebe i banwe, tamlo manak i knèmi, na dee mgimoam i kguman i banwe ani gafye knè i dad to mnè dini. 3 Na kdee fye mgimoam ani tagadè i kdee dad to di klamang banwe, du tatulenmi di dad to gablà di fye kagotam. Taman mlé gami bong fye di ge. 4 Na ani làgu ftahà ken glukas ge flinge deg. Kabay ku mfakay begam fanlinge i tukay manmi di ge.

5 “I to ani toomi teen i ksasean, du kenen mebe i ksamuk di dad Dyu di klamang banwe, na kenen mebe i satu fnaglut, i dad to faglut di satu to mdà di banwe Nasarét. 6 Na fanan fagsik i Bong Gumnè Dwata, taman kanfèmi kenen. Kayèmi mukum kenen fagu di dad flalò blé Dwata di gami dad Dyu fagu di ku Mosis, 7 bay Lisyas, i kafitan i dad sundalu i mlabal i knayèmi, du salu déén di gami na nwean Fol mdà di gami fagu di leges. 8 Kafnge én, dekan gami dini di ge, du fye tulenmi di ge ku tan i salà Fol. Na ku toom kenen snalek, gadeam too glut i kdee dad dalammi kenen.”

9 Na i dademe dad Dyu déén, naginla i kdee dalam Tirtulus, na manla too glut i manan.

I ktalù Fol di muna Gubirnador Filik

10 Na kafnge én, ftalù Gubirnador Filik Fol. Na man Fol, “Gadègu tatoo mlo ge mebe i banwe i dad to Dyu, taman too agu lehew du gtimelgu i kdalamla deg di munam. 11 Ku smalek ge di dad to, fakayam gadè na alò sfalò lwe butang tamlius di ksalugu ditù di Dyérusalém du mangamfù

agu di Dwata. 12 Na i dad to dmalam deg là teenla agu samdal balù simto to di lam i Bong Gumnè Dwata, na làgu banlét i dad to déén di gusatdòla, demen di dademe dad gusalugu di klamang syudad. 13 Na landè gfitela di ge kaglut i gugmadeam dun na glut i kafsalàla deg. 14 I kaglutan too agu mangamfù di Dwata, i Dwata dad gutambulmi, fagu di Dalan Dyisas i manla satu fnaglut là glut. Kabay faglut agu fa di kdee sulat di dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis, na kdee sulat i dad tugad Dwata. 15 Na nun fatangu salngad i dad to ani, du fnaglutgu fagu di Dwata nun duh kadang mték i kdee dad to mati, balù fye ku demen sasè dad to. 16 Taman too agu fgal mimò fye, du fye landè gamsamuk i nawagu di muna Dwata na di muna i dad to."

17 Na fadlug Fol talù di muna Filik, manan, "Kafnge file fali i là agu salu di Dyérusalém samfulê agu ditù, du tundagu filak du tabeng di dad demegu Dyu mnè di kalima, na nun blégu di Dwata. 18 Na di kitela deg déén di Bong Gumnè Dwata, tafngegu flaneb i ktogu fagu di flalò dad Dyu fagu di ku Mosis. Landè sa dad to stifun di safédgu na landè samuk. 19 Kabay di bang én, nun dademe dad Dyu déén mdà di Asya, fye ku dini ale moon di munam du tmulen i salàgu ku nun, 20 ku demen fye ku i dad to dini dmalam deg tmulen i salà teenla di deg di ktadaggu di muna i dad to gal mukum i dad Dyu. 21 Én alògu gadè fakayla tulen gugsalàgu di ktadaggu di munala, dunan di kmangu, 'Duenyu agu nukum dini ani, du fnaglutgu mték kadang i dad to mati.' "

22 Na du too gmadè Filik gablà di Dalan i kafaglut di ku Dyisas, taman fafanakan i usay, bay manan, "Nukumgu ani kadang ku takel Lisyas, i kafitan di dad sundalu." 23 Na kafnge én, dekan i ulu di dad gal mantay ku Fol, too kenen bnantay, bay falohla kenen mimò dademe knayean na falohla i dademen sgalak mlé di kenen i dad kliduan.

I ktadag Fol di muna Filik na yaanan Drusila

24 Na takakubu là file duh tasalu déén Filik na magin i yaanan Drusila. Na Drusila ani Dyu kenen. Na fngé Filik Fol, na flinge ale i ktulenan gablà di kafaglut di ku Krayst Dyisas. 25 Na di ktulen Fol gablà di katlu na i kadnan nawa, na gablà di kukum Dwata fan kel, likò Filik, na manan, "Tagablà nan flo, fakay ge mdà. Na ku nun gugaslenggu lêta ge fngé." 26 Na di bang én, nun fa dademe kayean, man nawan ken banlé kenen Fol filak du fye falwaan kenen. Taman galan fafngé Fol du fye stulen ale.

27 Na di kakubu i lwe fali, nun tlas Filik i Gubirnador, dunan satu to dnagit ku Forkyus Fistus. Kabay là falwà Filik Fol di bilanggù, du kayean ku dnayen i dad Dyu i nimoan.

25

Fistus i tlas Filik mukum ku Fol

1 Na tlu butang Fistus kel di banwe Sisariya mdà kenen salu di Dyérusalém. 2 Na di kakelan di Dyérusalém i dad ulu i dad bà di Dwata na i dad to gal mebe i dad Dyu, salu di kenen du tulenla i salà Fol. Na too ale fakdo di kenen 3 ku fasfuléan Fol di Dyérusalém, du fandamla fanlaabla kenen di dalan na fnatila. 4 Kabay tmimel Fistus, manan, "Tabnilanggù Fol di Sisariya, na fan agu samfulê ditù. 5 Taman fye ku nun dademe di dad uluyu magin deg salu ditù, na dale tmulen i salaan ku nun."

6 Na mnè Fistus déén di Dyérusalém walu ku demen sfalò butang. Na kafnge én, samfulê kenen di Sisariya. Na di tmadol duh sudeng kenen di gumukuman na fafngén Fol. 7 Na di kakel Fol sanlibut i dad Dyu tasalu déén mdà di Dyérusalém, na too dee salà i dalamla kenen, bay landè kaglut i fakayla fite gugmadè glut i dad dalamla. 8 Kabay nsen Fol i kton, manan, "Landè sa nlafàgu dad flalò i dad Dyu, na landè salàgu di Bong Gumnè Dwata, ku demen di ku Sisar, i gumdatah di Roma."

9 Kabay du kayè Fistus ku fanlehewan i dad Dyu, taman snalekan Fol, manan, "Mayè ge kè samfulê di Dyérusalém, du fye déén gumukumgu ge gablà di dad dalamla ani?"

10 Kabay ani timel Fol, manan, "Là, tadini agu di muna i to i mgalék i gumdatah di Roma, na du ani gumebela deg, ani sa i glut gumukumam deg. Landè sa salàgu di dad

Dyu, na tagnè ge gmadè glut i mangu. 11 Na
kaflingenta dun, ku nun salàgu i gablà agu
fnati, landè fnigu ku nlifetyu salàgu. Kabay
ku landè kaglut i dad dalamla deg, landè
balù simto fakay mlé deg di dale. Na én
fnigu ani ku Sisar mukum deg."
12 Na kafnge én, di kastulen Fistus di
dad to gal mngewe kenen, ani timelan ku
Fol, manan, "Tafnim ku Sisar i mukum ge,
taman déén gusalum di ku Sisar."

I ktalù Fol di muna Harì Agrifa

13 Na di là file butang, i harì i dad Dyu
dnagit ku Harì Agrifa na i libunan Birnis,
kel di Sisariya du nlauyla Fistus. 14 Du
dee butangla mnè déén, stulen Fistus di ku
Harì Agrifa gablà di ku Fol, manan, "Nun
to bnilanggù Gubirnador Filik na tagakan
dini. 15 Na di ksalugu di Dyérusalém, i dad
ulu i dad bà di Dwata na i dad tua gal mebe
dad Dyu dmalam kenen na toola fni di deg
ku toogu kenen faflayam. 16 Kabay i mangu
dale, là fakay di dad urdin di Roma ku fan-
layamla i satu to ku laan funa gamtimel di
dad to i dalamla kenen. 17 Taman di kakella
dini là agu fganggà, bay di tmadol duh gasil
agu salu di gal gumukum na fafngégu ke-
nen. 18 Na di ktadag i dad to dmalam kenen
fandamgu ku nun tulenla gablà di too sasè
nimoan, bay landè sa tulenla fakayla fsalà
kenen. 19 Baling én alò tulenla gablà di
kasbulawla di fnaglutla, na gablà di satu
lagi dnagit ku Dyisas tamati, bay man Fol
tamték. 20 Na du là agu gmadè ku tan i fye
kukumgu ani, taman snalekgu Fol ku mayè
kenen samfulê di Dyérusalém du fye déén
gumukumgu dun. 21 Kabay laan mayè. Na
di kafnin i gumdatah di Roma mukum ke-
nen, fbantaygu dad sundalu kel di kfebegu
kenen di ku Sisar."
22 Na man Agrifa di ku Fistus, manan,
"Kayègu flinge i man to én."
Na tmimel Fistus, manan, "Fayah fakay
ge flinge kenen."
23 Na di tmadol duh kel Agrifa na Birnis
na toola fite i kdatahla di kfusukla déén di
gumukum. Na magin di dale i dad gum-
datah i dad sundalu na i dad mdatah to di
syudad én. Na di kakella di lam, fatlo Fistus
Fol taman nngéla. 24 Na man Fistus, "Harì
Agrifa na i kdeeyu dini, tadini i to dnalam
kdee dad Dyu di Dyérusalém na balù dini
di Sisariya. Na too ale mkit du kayèla ku
fafatigu kenen. 25 Kabay landè teengu salà
mgimoan i fakay gumukum kenen di fati.
Na du kenen sa i mni ku i gumdatah di
Roma mukum kenen, nagingu i kayean
na fangu febe di Roma. 26 Kabay tan i
sulatgu kadang di gumdatahito Sisar gablà
di kenen, du landè too kaglut salaan. Ani
duengu fafngé ku Fol salu dini di munayu,
lumban di munam Harì Agrifa, du fye fagu
di ksalekito, nun fakaygu sulat gablà di
kenen di ku Sisar. 27 Du di fandamgu, là
fakay ku febegu satu to bnilanggù di ku
Sisar ku landè fgadègu di kenen ku tan i too
salaan."

26

I ktalù Fol di muna Harì Agrifa

1 Na man Agrifa di ku Fol, manan, "Fakay
ge tmimel i gman i dad Dyu gablà di ge." Na
ftadag Fol i kmalan du fan talù du nsenan i
kton, na manan, 2 "Harì Agrifa, fandamgu
too fye kagkahgu di duh ani, du fakay agu
tadag di munam na tmimel i kdee dalam
i dad Dyu deg. 3 Satu gufye i nawagu du
toom gadè sa i kdee dad ukum i dad Dyu
na i dad tdò galmi sanbulaw. Taman toogu
beg fakdo di ge ku fantahaam i nawam
flinge deg.
4 "Na kdee dad Dyu gmadè i ldamgu
fandà fa di ktukaygu, balù mdà di katbuan
gadèla i nimògu klogu déén di deg banwe
na di knègu di banwe Dyérusalém. 5 Tamlo
gadèla gablà di deg, ku alò ale mayè tmulen
moon, du mdà di katbuan gagin agu di
fnaglut i dad Farisi, i lumbuk i dad Dyu too
mimen i dad flalò Dwata. 6 Na di duh ani
tadag agu dini di munam na fukumla deg
du fnaglutgu too dnohò Dwata i fakangan
di dad gutambulmi. 7 Na i sfalò lwe lumbuk
i gutambulmi dad Dyu, fatanmi i kagdohò
Dwata i fakangan klola mangamfù di ke-
nen di mduh na kifu. Na Harì Agrifa, du
mdà di kfatangu i fakang ani, tadnalamla
agu. 8 Kan kè ku nun di gamu dad Dyu là
faglut gmagan Dwata mték i dad to mati?
9 "Na balù deg di muna, én mnè di
nawagu too fgal mlayam i dad faglut di ku
Dyisas mdà di Nasarét, 10 na én nimògu di

Dyérusalém. I dad ulu i dad bà di Dwata
mlé deg glal, na bnilanggùgu dee dad to
Dwata, na di kukum dale di fati, magin
agu sa. 11 Na dee dulêgu ale faflayam déén
di kdee gusatdò i dad Dyu, du kayègu ku
knagolla i kafaglutla di ku Dyisas. Na du
too sasè i kaflabègu dale, balù i gumnèla di
dademe mawag banwe, toogu ale natud du
fanlayamgu."

I ktulen Fol i gumdaan faglut

12 "Na di satu kagugu, salu agu di banwe
Damaskus. Na nun nebegu sulat mdà di
dad ulu i dad bà di Dwata mlé deg glal
kamfè i dad to faglut di ku Dyisas. 13 Na
Harì Agrifa, di ltu i duh slenggu magu,
teengu bong neng mdà di langit, too bong
fa di kneng i duh, glibut di deg na di dad to
magin deg. 14 Na i kdeemi tatek di tanà, na
lingegu i talù manan di deg di talù Hibru,
manan, 'E Sol, Sol, kan kè ku fanlayamam
agu? Balingam fanlayam i ktom fagu di
galam nimò, salngad i baka smifà i talam
tuad mfunan.' 15 Na smalek agu, mangu,
'E Amu, simto ge kè?' Na tmimel i Amu,
manan, 'Agu sa Dyisas i galam fanlayam.
16 Kabay mték ge na tadag, du én duengu
msut di ge, du nalékgu ge mgimò saliggu,
du fye tulenam di dad to i teenam duh ani
na i dademe fa i fitegu ge kadang. 17 Na
falwàta ge kadang mdà di falel i dad de-
mem Dyu na balù mdà di dad to ise Dyu,
i dad to gumdekgu ge. 18 Ge sa lamwa i
fandamla, na falwaam ale mdà di gukmi-
fun na nebem ale di gumalwan, na mdà di
agot Satanas salu di Dwata, du fye fagu di
kafaglutla di deg nlifetgu i dad salàla, na
gamdawat ale i alel gagin di dademe dad
to mbaling dad ngàgu.' "

I ktulen Fol i nimoan

19 "Taman Harì Agrifa, nimengu i manan
di deg mdà di langit. 20 Funagu tamdò i dad
to déén di Damaskus, di Dyérusalém, kafnge
én di klamang banwe Dyudiya, na i dad to
ise Dyu. Tdògu ale fye ku msal ale, tmagak
i dad sasè nimòla, fdadong di Dwata, na
fite i ksalla fagu di dad fye nimòla. 21 Na
én sa duen i dad Dyu kamfè deg déén di
Bong Gumnè Dwata, na fanla agu fnati.
22 Kabay kel di duh ani tnabeng agu Dwata,
na taman dini agu di munayu na tulengu
i kaglutan di kdeeyu, di dad to mdanà ku
demen di dad to mdatah. I mangu ani sal-
ngad i tagman dad tugad Dwata na Mosis
i gdohò kadang di fulé duh, 23 dunan i To
Mgalék Dwata too gagu funa di too sasè
kaflayam kel di kfatin, na kenen muna di
kdee mték mdà di fati, na kenen sa tmulen
di dademen Dyu na di dad ise Dyu gablà di
kagalwà di dad salà."

24 Na sleng Fol msen i kton, too mkit
Fistus, manan, "Fol, tabook ge. I bong
gnadeam i gafbook ge."

25 Kabay tmimel Fol, manan, "Gubir-
nador Fistus, là agu sa book, du i mangu
ani too glut na fakay fnaglut. 26 Na Harì
Agrifa, landè klikògu falwà i kdee kayègu
man di ge, du gadeam sa gablà di kdee ani
du là sa mgimò di gugbunin. 27 Harì Agrifa,
faglut ge dé i gman dad tugad Dwata?
Gadègu faglut ge."

28 Na man Agrifa ku Fol, "Man nawam kè
di là mlo ani mgebem agu di kafaglut di ku
Dyisas?" 29 Na tmimel Fol, manan, "Balù
là mlo ku demen mlo knean i dasalgu di
Dwata fye ku ge moon na i kdee dini mlinge
i mangu mbaling salngad deg, bay ise ku
nikat gamu sangkalì."

30 Kafnge én, i Harì, i Gubirnador, Birnis,
na i kdee dademela déén tadag ale na mdà.
31 Na di kdàla stulen ale, manla, "Là fakay
fnati to ani ku demen bnilanggù du landè
sasè nimoan."

32 Na man Agrifa di ku Fistus, manan,
"I to ani fakay falwà di bilanggù ku laan
baling fukum di ku Sisar."

27

I kaweng Fol salu di banwe Roma

1 Na di ksasatu fandamla fsalu gami
maweng ditù di banwe Roma di Itali, fban-
tayla Fol na i dademe to bnilanggù di
ku Dyulyus, i satu kafitan i dad sundalu
dnagitla Dad Sundalu i Gumdatah. 2 Na
smakay gami di satu aweng mdà di banwe
Adramityum tafan mdà salu di dad banwe
mdadong di kilil mahin glam di banwe
Asya. Na mdà gami, na Aristarkus i satu
to mdà di banwe Masidunya fdu di syu-
dad Tésalonika magin gami. 3 Na di tmadol

duh, dmuung gami di banwe Sidon. Na du Dyulyus kamdo ku Fol, taman began faloh Fol tufa du mlauy i dad demen sgalak fye banlél kenen i dad kliduan. 4 Kafnge én, lêman gami mdà maweng, na du too mgal i nus gsungsungmi, taman maweng gami salu di guglidung i nus di fungul Sifrus. 5 Na di kifalmi i mahin mdadong di banwe Silisya na Famfilya dmuung gami di Mira i banwe glam di Lisya. 6 Na déén teen i kafitan i dad sundalu satu kafal mdà di Alihandriya fan mdà salu di Itali, taman déén gufsakayan gami.

7 Na too léét i kagumi klo di file duh, na too malima kel di kgafatmi mdadong di banwe Nidus. Na du gsungsung i nus na là gami gafles, taman maweng gami di guglidung i nus di fungul dnagit Krit, na nliusmi banwe Salmoni. 8 Na tatì gami maweng fkilil, bay too malima kagumi kel di kakelmi di banwe dnagitla Fye Gudmuung, là mawag di banwe Lasya.

9 Na du too gami ganggà di kagumi, taglius i duh gal kafwasa i dad Dyu, taman gnumahmi i bang sasè mahin. Taman fanngewe ale Fol manan, 10 “Dad demegu, gadègu ku fles ito di kaguito baling nun gaslokito, malmo i dad lulen na balù i kafalito, na kel di gito, kdeeito kè mati.” 11 Kabay là fanlinge i kafitan i dad sundalu i man Fol, bay én fanlingen i kafngewe i to mebe i kafal na i to mfun dun. 12 Na i gudmuungmi ani sasè gufsilung di bang katno, taman i gudee dad dememi mayè ku fadlug maweng fye gafat di Finik na déén gufanakmi du i banwe Finik satu suluk di fungul Krit, na smalu di gusdaf i duh, na là gfanan di bong nus di bang tno.

I bong bagyù

13 Di là ale fa mdà fganag mbal i nus, na taman fandamla ku gafles ale, taman nlakunla blangaw na maweng fkilil di banwe Krit. 14 Kabay là mlo kel i too mgal nus dnagitla Nus Sabnal, na too mbal mdà di fungul. 15 Na tnadè nus i kafalmi, na du là fakay snungsung i nus du too mbal, taman balingmi fnagin ku nè gumebe i nus gami. 16 Na kagasablàmi di tukay fungul dnagit Kawda déén begmi guflidung. Na déén nlakunmi tukay boti gal lulen i kafalmi du fye là galnab, bay too malima gami mlakun dun. 17 Na di klakunla boti di tah i kafal, bnatangla i mgal tali i laweh bong kafalmi, du fye mgagid. Na du likò ale ken gasdang di falak sablà di kilil i mahin di banwe Libya, taman nwèla layal i kafal na fanul ale. 18 Na di tmadol duh, du fadlug i kgal i nus, batla dademe lulenla di mahin. 19 Na di gatlun duh, balingla bat di mahin i dad kandeen i kafal. 20 Na file duh làmi teen i duh demen dad blatik, na fadlug too mbal i nus. Na du én kagkahmi, talandè imen nawami ku galwà.

21 Na mlo là kmaan i dad to, taman tadag Fol di munala, na manan, “E dademegu, ku alò gamu flinge deg na là ito fles di Krit, là malmo i lulenito na laito gaslok i kaflayam ani. 22 Kabay ani fnigu di gamu, fangalyu nawayu, du landè mati di gito balù satu, bay malmo i kafalito. 23 Du malbutang Dwata i mfun deg na i fnangamfùgu, feben di deg satu kasaliganan, 24 na manan di deg, manan, ‘Fol, nang ge likò, là fakay ku là ge tadag di muna Sisar i gumdatah di Roma. Taman mdà di kafye Dwata, landè mati di kdeeyu smakay i kafal ani.’ 25 Taman dad demegu, fangalyu nawayu, du fnaglutgu too dnohò Dwata i kdee manan di deg. 26 Kabay falis ito ditù di satu fungul na malmo i kafalito.”

I kalmo i kafal

27 Na di gasfaloan fat butang falis gami i bong bagyù mifal di Mahin Méditéranyu. Na di tngà butang i dad to gal mebe i kafal, man nawala mdadong gami di kilil. 28 Taman tnandakla kngalam i mahin, na lwe falò dife i kngalaman. Na là mlo lêmanla tnandak i mahin na i kngalaman sfalò lime dife. 29 Na du likò ale ken gtadè i kafal di dad batu, taman ftatekla i fat blangaw di ulin na dmasal ale fye gasil mwal. 30 Na i dad to gal mebe i kafal kayèla mila mdà di kafal. Taman fayolla i tukay boti di mahin, du flingu ale ftatek i blangaw di dulung i kafal. 31 Kabay man Fol di kafitan i dad sundalu na i dad sundalun, manan, “Ku mila i dad to gal mebe i kafal ani, là gamu galwà di bagyù ani.” 32 Taman kanlang i dad sundalu i tali ikat i boti di kafal na ftatekla di mahin du fanulla.

33 Na di là fa mwal, too fakdo Fol di
dale fye ku beg ale kmaan, manan di dale,
“Tasfalò fat duh là gamu gamkaan mdà
di sè klikòyu. 34 Taman fakdogu di gamu
fye beg gamu kmaan, du fye nun galyu,
du balù sbalu wakyu landè lana.” 35 Na
di kagman Fol ani, nwean tukay fan na
di muna i kdeela mlé kenen bong fye di
Dwata na tanngaan i fan na knaanan. 36 Na
di kaklingela i man Fol matgal i nawala na
kdeela kmaan. 37 Na i kdeemi smakay di
kafal ani lwe latu fitu falò nam. 38 Na di
kabsol i kdeela, batla di mahin i dademe
msela, du fye magwà kablat i lulenla.

39 Na di ksut i duh, làla dilè i tanà di
kilil mahin, bay teenla suluk nun falak
di kililan, na kayèla moon déén gudkalla.
40 Taman fantola i dad ikat i dad blangaw
na tagakla déén di mahin. Na nbella fa i tali
mgikat di ulin, na nbella i layal di dulung
du fye mgebe ale i nus salu di kilil. 41 Kabay
baling tadè i kafal di bong gumuntud i
falak, na galbang i dulungan, na talà gagan
mwè dun. Na malbà i ulinan di kalbang
lwek.

42 Na i mnè di nawa i dad sundalu,
fnatila i kdee dad to bnilanggù du fye landè
gkahung di kilil na gila. 43 Kabay i kafitan i
dad sundalu, fnangan ale du laan mayè ku
fnatila Fol. Balingan funa fakyaf di mahin
i dad to fulung kmahung na kmahung ale
kel di kilil. 44 Na i dad là fulung kmahung
mlalò ale, bay beg ale magot di dad kayu
lamtew demen dademe kayu tamalbà di
kafal. Na ani kibò i kdeemi beg gafat di
kilil.

28

I kakel Fol di Malta

1 Na di kagalwàmi mdà di sasè gaslokmi
én, na takel gami di kilil, nun tmulen gami
i dagit fungul ani dunan Malta. 2 Na i
dad to di banwe én toola gami dnawat,
na du tambù mulen na too tno, dmutung
ale lifoh. 3 Na muku Fol dutung, na di
kdutungan dun di lifoh, nun satu ulad i
gamfati to lamwà du too minit, na mlabéd
di kmalan. 4 Na di kite i dad to di banwe
én i ulad fatlawéng di kmal Fol, stulen
ale, manla, “To ani too manò to, du balù
tagalwà kenen di ksasè i mahin, bay laan
galwà mdà di ksasè falelan.” 5 Kabay filik
Fol i ulad di lam i lifoh, na landè sasè mkel
di kenen. 6 Na fatanla ku balak i kmal Fol
ku demen makto fugen na mati. Kabay too
mlo ale fatan na landè sasè teenla lyo Fol,
taman matlas i fandamla, na balingla man,
“Kenen sa i satu dwata.”

7 Na mdadong déén nun tanà nfun i to
mebe i fungul ani, dnagit ku Fubliyus. Na
toon gami fanduf, na fnean gami di safédan
tlu duh. 8 Na di bang ani, milè mà Fubliyus
du minit i lawehan na milong litè. Na fusuk
Fol di sibayan na dnasalan, na fkahan i
falelan di kenen na fangulé an. 9 Na di
kgimoan ani, kdee dad nun tduk di fungul
Malta salu di kenen na mgulê ale. 10 Na too
dee kfagula fite i afèla di gami, na di fan
gami mdà banlélа gami i dad kanlidùmi di
kagumi.

I ksalu ale Fol di Roma

11 Na di kakubu i tlu bulen, lêman gami
mdà maweng na smakay di satu kafal mdà
di banwe Alihandriya tagnè mnè déén di
Malta di bang tno. Na kafal ani dnagitla
Dwata Fingin. 12 Na dmuung gami di syu-
dad dnagit Sirakus na tlu butangmi déén.
13 Na mdà déén fles gami maweng na kel
gami di syudad Rigyum. Na di tmadol duh
mbal i nus timul, taman di galwen duh kel
gami di banwe Futyoli. 14 Na déén nun
teenmi dad flanekmi di kafaglut, na fakdo
ale di gami beg fanak funa di safédla fitu
butang. Kafnge én, mdà gami na fles gami
salu ditù di banwe Roma. 15 Na di kaklinge
i dad flanekmi faglut di banwe Roma fan
gami gafat di dale, snitongla gami déén di
fadyan dnagit Afya, na dademe smitong
gami di gumnè gal gumilè i dad to magu
dnagit Tlu Gumnè. Na di kite Fol dad de-
men faglut, mlé kenen bong fye di Dwata,
na matgal i nawan.

I katdò Fol di Roma

16 Na di kakelmi di Roma, falohla Fol
mnè aloan satu, bay nun satu sundalu
mantay kenen.

17 Na kafnge tlu duh, fatlo Fol i dad ulu di
dad Dyu déén. Na di kastifunla, manan di
dale, “Dad flanekgu Dyu, balù landè salàgu
di dademeito Dyu ku demen di dad flalò
gdawatito mdà di dad gutambulito, knean

bnilanggùla agu ditù di Dyérusalém na bléla agu di dad to di Roma. 18 Toola agu snalek na kayèla ku falwàla agu, du landè teenla salàgu i fakayla agu nukum di fati. 19 Kabay du là mayè i dad Dyu, landè dademe kibògu ku là agu mni di gumdatah di Roma ku kenen mukum deg, balù landè dalamgu i dad demegu Dyu. 20 Ani duengu fatlo gamu salu dini, du fye site ito na fakay ito stulen. Du mdà di kafaglutgu di To Mgalék Dwata galito fatan gito dad bel Israél, nikat agu sangkalì ani."

21 Na manla di ku Fol, "Landè sulat gdawatmi mdà di Dyudiya gablà di ge. Na balù i dad demeito Dyu mdà ditù, landè santulenla sasè gablà di ge. 22 Kabay kayèmi fanlinge ku tan i mnè di nawam, du gadèmi nun dad to di kdee banwe dmuen i fnaglut gumaginam."

23 Taman nun kasbangla stifun du fanlingela Fol, na di duh i kasbangla, dee fa dad to salu di gumnè Fol. Na fandà flafus kel butang faglabatan na tdoan gablà di kagot Dwata. Too kenen fgal tamdò gablà ku Dyisas mdà di dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis na i sulat i dad tugad Dwata, du fye faglut ale. 24 Na nun dademe di dale faglut mdà di gman Fol, bay dademe là mayè faglut. 25 Na baling ale sdal di kdàla. Kabay di là ale fa mdà, man Fol, "Too glut i gman i Mtiu Tulus di dad gutambulyu fagu di tugad Dwata Isaya, manan,

26 'Salu ge ditù di dad to, na ani manyu di
dale,
Balù nun lingeyu bay knean landè
kaglabatyu,
na balù mite gamu, bay i teenyu làyu
dilè.
27 Du i dad to ani mbaling mgal i ulula.
snafangla i klingela,
na fnidangla matala,
du fye là ale mite,
na là ale mlinge,
du ken ale gamlabat i kaglutan,
na fakay ale msal,
na falwàgu ale di dad salàla.'

28 "Taman fye tooyu gadè i kagalwà mdà di Dwata takel di dad to ise Dyu, du ale i mayè flinge." 29 Na di kafnge Fol man ani, mdà i dad Dyu, na sdal ale gablà di gmanan.

30 Lwe fali klo Fol mnè di gumnè ndeman, na dnawatan i kdee dad to mlauy kenen. 31 Na too nun klabè i nawan na landè gablabal di katdoan gablà di kagot Dwata na i kaglut gablà di Amuito Dyisas Krayst.

Roma
I Sulat Fol di Dad To Faglut di Banwe Roma

Kafaglabat gablà di sulat Fol di dad to faglut di Roma

Roma ani dagit i satu too bong syudad glam di banwe Itali. I syudad Roma gumnè i gumdatah di banwela. Na kenen mebe i dademe banwe di glibut mahin dnagit Méditéranyu. Na déén di syudad Roma mnè dee bung dad to. Na nun dad to faglut di ku Dyisas mnè déén.

Na Fol smulat sulat ani, na too mlo mayè kenen salu di Roma du mlauy dad to faglut déén, bay laan gafles du nun gal msang i dalanan. Kabay di ksulatan ani, tulenan i fanan klauy dale.

I sulatan ani gablà di katlu Dwata, na tulenan alò fagu di kafaglut ku Dyisas mbaling i satu to matlu di kite Dwata. Na too faglabat Fol kibò kasafye Dwata na i dad to, dunan fagu alò di kafaglutla di ku Dyisas, na ise ku fagu di dad fye nimòla.

1 Agu sa Fol smulat ani di gamu dad faglut déén di banwe Roma. Agu satu salig Krayst Dyisas, na mgalékan agu mgimò satu to dekan samtulen i Fye Tulen mdà di Dwata. 2 I Fye Tulen ani tafakang Dwata di muna fa, na fsulatan i dad tugadan di Tnaluan. 3 Na Fye Tulen ani i gablà di Tingaan Dyisas Krayst, i fbalingan to. Én gutambulan di ksutan dini di tah tanà, dunan Harì Dabid. 4 Gablà ku Dyisas Krayst i Amuito, kenen Dwata, du tafgadè di gito kenen sa Tingà Dwata fagu di kgal i tulus Dwata di ktékan kenen mdà di fati. 5 Fagu di ku Dyisas Krayst, banlé agu Dwata kafye na mgimoan agu satu to dekan, du tamdò agu dad to ise Dyu, du fye fagu di kafaglutla di kenen mimen ale, na magdayen kenen di kdee dad banwe. 6 Na gamu dad faglut déén di banwe Roma gakuf di dad to ani, du tamgalék gamu Dwata, du fye nfun gamu Dyisas Krayst. 7 Taman smulat agu di kdeeyu i kanbong nawa Dwata déén di banwe Roma, gamu tamgalék Dwata mbaling dad ton.

Kayègu banlé gamu Maito Dwata na Amuito Dyisas Krayst kafye na ktanak nawa.

I kablé Fol bong fye di Dwata

8 Ani funagu tulen gamu ku tan i kdayengu Dwata fagu di ku Dyisas Krayst gablà di kdeeyu, du dee dad to tamlinge gablà di kafaglutyu ku Krayst. 9 Toogu blé i nawagu di nimò Dwata, fagu di katdògu i Fye Tulen gablà di Tingaan. Na gadè Dwata fadlug agu dmasal di kenen gablà di gamu. 10 Fnigu di kenen, ku mdà di knayean nun dalangu mlauy gamu, du fye gsalu agu ditù.

11 Too agu mayè smite gamu, du fye tdògu gamu i tdò Tulus Dwata deg, du fye too matnù i kgalyu mlalò ku Dyisas Krayst. 12 Ani kayègu man, fye ku satgalito di kafaglutito di ku Dyisas. 13 Dad flanekgu, fye gadèyu tadee dulê tilewgu mlauy gamu, bay là agu gdohò, du nun gablabal di dalangu. Mayè agu mlauy gamu, du fye mdà di katdògu nun di gamu mgebegu di kafaglut di ku Dyisas, salngad i dademe dad to ise Dyu di dademe banwe.

14 Du toogu nimen Dwata, i mdek deg, tamdò agu kdee bung dad to, balù i dad to mnè di syudad, i dad to mnè di dad bulul, i dad to bong gnadè, na i dad to tukay gnadè. 15 Taman too agu mayè tamdò i Fye Tulen gablà ku Dyisas di gamu déén di banwe Roma.

I katlu i dad to fagu di kafaglutla

16 Na too bong ksaliggu di Fye Tulen, du ku balù simto faglut dun, fandà fa di dad to Dyu, kel di dad to ise Dyu, galwà ale di kaflayam landè gusenan, fagu di bong kgal i tulus Dwata. 17 Du mdà di Fye Tulen ani, fgadè Dwata di gito i dalan gumatluito di kiten, dunan mdà alò di kafaglutito di kenen. Du gman Tnalù Dwata, tafsulatan, manan, “Én to mbaling matlu di kite Dwata fagu di kafaglutan, kenen sa i mablé nawa landè sen.”

I ksasè nimò i dad to

18 Na Dwata i mnè di langit, tafiten i too kaflabean, du mdà di too sasè nimò i dad to, na di klandè afèla kenen. Du fagu di ksasèla, én gamlabal i kgadèla i kaglut gablà

di kenen. 19 Kalbutan ale du là malima i
kaglabat i kaglut gablà di Dwata, du toon
fbangal di dale. 20 Du tambù fa di kgimò
Dwata i banwe kel ani, nun dalan i dad to
gmadè kenen, balù làla kenen teen, du too
teen i bong kgal i tulusan landè gusenan
na i bong kdatahan fagu di kdee dad mgi-
moan. Taman landè to fakay mangman
laan gadè i kaglut. 21 Du balù tagadèla nun
Dwata, na gadèla Dwata too gablà dnayen,
bay là ale dmayen kenen, na là ale mlé fye
di kenen di kablén dale kafye, bay i fan-
damla mbaling kmifu na landè gukmamu,
du là ale gamlabat i kaglut mdà di Dwata.
22 Balù mangman ale too ale fulung fal-
dam, bay balingla fite i làla kfulung, 23 du
là ale mangamfù di too glut Dwata, i too
mto, bay balingla fnangamfù i dad ise glut
dwata i kafbaweh dad to, too mlal mati, i
kafbaweh dad anuk di bnas, i kafbaweh
dad lmanaf, na i kafbaweh dad fulu di
tanà.
24 Taman du ani nimòla, fbayà ale Dwata,
du fye fadlug ale mimò i too sasè knayè i
nawala. Na too magagyà dad nimòla di dad
lawehla. 25 Là ale mayè faglut di kaglut
gablà di Dwata, bay én baling fnaglutla
kakakéng. Fnangamfùla na nafèla baling i
dad tamgimò Dwata, ise Dwata, i mimò i
kdee. Dwata alò fakay fnangamfù landè
gusenan. Amén.
26 Na du fbayà dad to Dwata, léan ale
fbayà, du fye dnohòla i dad too sasè knayè i
lawehla. Taman tanimò dad libun yaanla
i dademela libun. 27 Na salngad én i dad
lagi, du talà ale tamlamin i dad libun, bay
tanimòla yaanla i dademela lagi, na too
magagyà nimòla. Na fagu di sasè nimòla
ani, falmola i dad lawehla, na ani baling
mgimò kaflayamla i landè gugalwàla.
28 Na du landè kamula i kaglut gablà di
Dwata, knagolan ale. Taman i fandamla
mbaling too sasè na én i gamgebe dale di
dad sasè nimò. 29 Én alò gafnò i fandamla i
kdee bung sasè, mibal ale i knun i demela
to, magagyà nimòla, mingà nawala, manò
ale, samdal ale, tmulen ale kakakéng, sasè
kibòla i demela to, na malsalék ale. 30 Too
ale dmalam i demela to, na knang nawala
Dwata, landè afèla, fdatahla i ktola, na too
ale fdag. Too ale fulung faldam i falami
bung sasè fakayla nimò, na làla nimen i
dad tuala. 31 Là ale dmilè i kaglut, là ale
gsalig, na landè kakdola i dad malayla na i
demela to. 32 Balù tagadèla ku nimòla i dad
sasè ani gine, nun flayam Dwata dale landè
gusenan, knean fadlug ale di nimòla. Na là
alò én, bay too ale lehew ku teenla i demela
to mimò salngad i dale nimò.

2

Kdee dad to slame gamsalà

1-2 Gadeito too tlu i kukum Dwata i dad
to mimò sasè salngad ani gine. Kabay balù
simto di gamu i mangman, too sasè nimòla,
là galwà gamu di kukum Dwata. Du ku
tan i salà bléyu di demeyu to, salngad ku
nukumyu i ktoyu, du nimòyu sasè salngad
dale. 3 Tan i fandamyu, ku fanlayam Dwata
kadang i dad to nukumyu, laan gamu kè
fakuf, du lê gamu mimò salngad nimò i dad
to nukumyu? 4 Ken man nawayu, du too
fantahà Dwata i nawan, na too mimò fye
di gamu, balù làyu nimen i tnaluan. Làyu
gadè too fye nimoan di gamu, du fye nsalyu
na tnagakyu i dad sasè nimòyu.
5 Kabay du too mgal i uluyu, na là gamu
mayè msal na tmagak i dad sasè nimòyu,
tabalingyu tananù i flayam gdawatyu di
duh kfite Dwata i kaflabean na i katlu
kukuman. 6 Du blé Dwata di kat to i gas-
ngad di mgimoan. 7 Na nun dad to fadlug
mimò fye, du neyela i kdayen, kafè, na
klawil landè sen blé Dwata dale. Na i dad to
én, i gumlé Dwata nawa landè sen. 8 Kabay
nun dademe dad to, alòla fandam i dale
knayè, na knangla i kaglut, du fye baling
ale mlalò i ise glut. Na là alò tukay kaflabè
fite Dwata di dale, bay baling too blat i
flayaman dale. 9 Blé Dwata kaflayam na
ksamuk nawa di kdee dad to mimò sasè,
lumban di dad to Dyu na kel di dad to
ise Dyu. 10 Kabay kdatah, kafè, na ktanak
nawa blén di dad to mimò fye, lumban di
dad to Dyu, kel di dad to ise Dyu, 11 du landè
fnalabi Dwata.

I flayam Dwata i kdee dad gamsalà

12 Na i kdee dad to gamsalà fanlayam
landè gusenan, bay dad to ise Dyu i là
gmadè i dad flalò fagu di ku Mosis, là ale

nukum fagu i flalò. Kabay i dad Dyu mahal du gadèla dad flalò, taman ku gamsalà nukum ale Dwata fagu di klafàla i flalò. 13 Du ise ku alò fagu di kaflinge i flalò gumdà i satu to matlu di kite Dwata, bay i to mimen i flalò, én i matlu di kite Dwata. 14 I dad to ise Dyu là gmadè i dad flalò. Kabay balù làla gadè dun, nun lalòla, du dilèla di nawala ku tan fye lalòla, na mdà di fye dnilèla di nawala, én i mgimò flalò mdek dale. 15 Na fagu di dad fye nimòla, gadèla i tdò i nawala salngad i dek i flalò. Na gadèla di nawala ku fye i nimòla ku demen sasè. Du slaan man i nawala mimò ale fye, na slaan man i nawala mimò ale sasè. 16 Taman i Fye Tulen tdògu ani, too dnohò di Duh kukum Dwata i dad fandam buni i dad to, fagu di ku Dyisas Krayst.

I dad Dyu na i dad flalò fagu di ku Mosis

17 Na gamu dad demegu Dyu, fandamyu fakay gamu smalig di kimenyu i flalò, na fdag gamu, du fandamyu alò gamu gmadè Dwata, bay gsalà i fandamyu. 18 Tagadèyu ku tan knayè Dwata, na gmadè gamu ku tan i fye nimò, du i flalò tagatdò di gamu. 19 Na man nawayu fakay gamu malak i dad to mnè di gukmifun, du gamu i salò tmuyal i dalanla salu di Dwata, bay gsalà i fandamyu. 20 Na man nawayu ku gaganyu tamlu i fandam i dad to là fulung faldam, na tamdò dad to là fa too gmadè gablà di Dwata. Én fandamyu alò di flalò ani gumdà i gnadèyu na i glut tdò, bay gsalà i fandamyu. 21 Ku gaganyu tamdò i dademe dad to, na kan ku làyu tdò i gamu kto? Du én i tdòyu sasè ku tmaku, bay gamu tmaku. 22 Na i tdòyu sasè ku mlafà i yaan, bay gamu sa baling mlafà i yaanyu. Knangyu i dad ise glut dwata fnangamfù i dad to ise Dyu, bay fusuk gamu di gumangamfùla du tmaku. 23 Fdag gamu du gamu gumlé Dwata i flalò, bay balingyu falmo i dengegan fagu di klafàyu dun. 24 Na nun tafsulat Dwata gablà ani di Tnaluan, manan, “I dad to ise Dyu talù sasè gablà di Dwata, du mdà di nimòyu gamu dad Dyu.”

25 Na gamu dad to Dyu, man nawayu too nun kabtas i kaftulìyu.* Glut, mabtas ku sikof klalòyu i dad flalò. Kabay ku là, baling salngad gamu i dad to ise Dyu là lmen ftulì. 26 Na salngad én, ku nun to ise Dyu na too sikof i klaloan i flalò, dnawat kenen Dwata salngad ku tamagtulì. 27 Taman gamu dad Dyu, én mukum gamu i dad ise Dyu, du nlafàyu i flalò balù gamu i gumlé Dwata dun na taftulì gamu, bay dale, nimenla i flalò balù là ale lmen ftulì.

I to too nfun Dwata

28 Du i too glut to Dyu, ise alò i to nun ilè di lawehan fagu di ktulì, du i too glut ktulì ise ku i kimò ilè di laweh. 29 Kabay i too glut Dyu, dunan i to nun ilè Dwata di nawan fagu di Tulusan, ise fagu di kimenan i flalò. Na i to gambet ani, Dwata i dmayen kenen, ise ku to.

3

I kagsalig Dwata

1 Na ku glut i gmangu én, ken fandamyu landè gufye i dad to Dyu, na landè kabtas i kaftulì. 2 Nun sa. Muna di kdee di gito dad Dyu i gusmalig Dwata i Tnaluan.

3 Na ku nun dad Dyu là mimen i tnalù Dwata, fakay kè ku là gsalig Dwata dmohò i fakangan? 4 Là sa! Du balù ku kdee dad to slame tmulen kakakéng, bay i kdee man Dwata slame glut. Salngad i man Dabid di sulatan gablà di katlu Dwata, manan,

“Dwata, too glut i gutadagam dmalam,
na too matlu i kukumam.”*

5 Na ken nun to man, “Ku nimoito sasè, én sa gufye Dwata, du di kite i dad to i kimoito sasè, én i gugmadèla too fye nimò Dwata, na dnayenla kenen. Taman là matlu Dwata ku fanlayaman ito, mdà di sasè nimoito, du én sa baling i gufyen.” Ani gman dad to là fulung faldam. 6 Kabay ani mangu, là fakay ku manito là matlu Dwata, du ku laan matlu, tan i kiboan mukum i kdee dad to di fulé duh?

7 Na ken nun to man, “Ku fagu di ktulengu kéng, baling mbangal kite dad to i katlu Dwata, na én i gumdàla dmayen i kdatah Dwata, kan ku nukuman agu salngad i to gamsalà?” Ani i gman dad to là fulung faldam. 8 Na nun dad to mangman, agu kun tamdò gambet ani gine, bay là sa,

* **2:25** I kaftulì dad to Dyu, dunan i ilè na ale i dad to Dwata.
* **3:4** Salmo 51:4

du én i tdòla fakay ito mimò sasè ku nun fye gukelan. I dad to tamdò ani, fanlayam Dwata na too tlu kukuman dale.

Landè to matlu

9 Na gito dad Dyu, man nawayu i kagkahito fye fa di dad to ise Dyu, bay là sa. Tagatdògu di gamu kdee dad to balù Dyu ku demen ise Dyu slame mgikat di salà.
10 Du nun man di Tnalù Dwata tafsulatan, manan,
"Landè to matlu di kite Dwata, balù satu.
11 Landè to gamlabat i kaglut,
na landè to too mngabal Dwata.
12 I kdee to tatlas ale di glut dalan,
kdeela kulang i nimòla,
landè di dale mimò fye,
balù satu landè."†
13 "I bàla gambet sol i lbang là maglimun,
fagu di kafdagla ftatekla i demela to."‡
"Na i dad manla, too tamduk gambet alas i ulad."
14 "Fnò i dad bàla dad féét flagi."
15 "Na too ale mlal manò.
16 Na gal ale smamuk i demela to, na falmola i dengegla.
17 Na landè gadèla gablà di ktanak nawa."
18 "Na là ale fulung likò di Dwata."

19 Na gadeito i gman di flalò Dwata, gmanan di dad to mlalò i flalò. Na fagu di gman Dwata, gadeito landè to fakay mangman, kenen i là fakay fanlayam Dwata, du kdee dad to slame tagamsalà di kenen.
20 Du landè to mbaling matlu di kite Dwata fagu di kimenan i flalò blé Dwata fagu di ku Mosis, du galan nlafà. Én gukmamu i flalò, dunan fdilean di dad to i kagsalàla du galla nlafà.

I katlu i dad to mdà alò di kafaglut di ku Dyisas Krayst

21 Kabay ani, tafite Dwata i dalan i dad to salu di kenen, du fye matlu di kiten, bay ise ku fagu di kimenla i flalò, bay di dalan tafgadè Dwata di sulat Mosis na dad tugadan di Tnaluan. 22 I dalan gufagu Dwata fye matlu i dad to di kiten, dunan i kafaglutla ku Dyisas Krayst. Landè gusahal i dad to 23 du kdeela slame gamsalà di kenen, na gawag di kdatahan na knayean di dale. 24 Kabay alò mdà di kafye Dwata di gito, matlu ito di kiten, du tansò ito Krayst Dyisas mdà di dad salaito. 25 Dek Dwata Dyisas di fati, du fye kenen mbaling dsù tlas gito, na du falohan i litean, nlifet Dwata dad salaito ku faglut ito di kenen. Nimò Dwata ani, du fye glabatito matlu i kukuman, balù di muna fa fantahaan flo i nawan, na laan fanlayam i dad to mdà di dad salàla. 26 Kabay ani, du là fakay ku landè bayad i salà i dad to, taman Dyisas bayad Dwata i dad salàla. Én gugmadeito i kukum Dwata matlu. Na mdà di nimoan ani, kdee dad to faglut di ku Dyisas matlu di kite Dwata.
27 Taman là fakay fdag i balù simto to gablà di katlun. Du laito fakay mangman i duenito matlu di kite Dwata du mimen ito i flalò, du én duen ito matlu di kiten, du mdà alò di kafaglutito di ku Dyisas Krayst. 28 Na mangu aloito fakay matlu di kite Dwata fagu di kafaglutito di ku Dyisas, ise fagu di kimenito i flalò. 29 Fanyogu nun mangman, Dwata alò Dwata i dad Dyu, bay là glut ani, du kenen Dwata i kdee dad to, dad Dyu na dad ise Dyu. 30 Du alò satu Dwata, na matlu i dad Dyu di kiten fagu di kafaglutla di ku Dyisas. Na salngad i dad to ise Dyu matlu ale di kiten fagu di kafaglutla di kenen.
31 Glut alò ito matlu di kite Dwata fagu di kafaglutito, bay nangyu fandam ku landè gukmamuito i flalò Dwata di gito. Du mdà di kafaglutito di ku Dyisas gaganito mimen i dad flalò Dwata gito.

4

I katlu Abraham fagu di kafaglutan

1 Tan i manito gablà ku Abraham i gutambulito dad Dyu? 2 Ku matlu Abraham di kite Dwata fagu di fye nimoan, fakay kenen fdag, bay gadeito ise én gumdà i katlun, taman landè gutadagan fdag di muna Dwata. 3 Na i gugmadeito ani di Tnalù Dwata tafsulatan, manan, "Faglut Abraham di Dwata, na mdà di kafaglutan, man Dwata matlu kenen di kiten."
4 Kaflingengu dun, i to tnaden, i taden gwean ise ku tatì blé kenen, bay ulê i nimoan. 5 Kabay i to là smalig di dad nimoan du fye matlu kenen, bay smalig di

† **3:12** Salmo 14:3 ‡ **3:13** Salmo 5:9

Dwata, fakay man matlu i to gamsalà mdà
di kafaglutan, du én gumdà Dwata man
matlu kenen. 6 Salngad i gman Dabid di
muna fa, di kmanan too fye i to tanlifet
Dwata i salaan na matlu di kiten, du mdà di
kafaglutan ise ku mdà di fye nimoan. 7 Ani
manan,
"Too nun kafye di satu to,
ku tamaglifet i dad salaan,
too nun klehewan di ksafang Dwata i
dad salaan én.
8 Too nun kafye i to
là nukum Dwata mdà di salaan."*
9-10 Nun snalekgu gamu, i kafye i gman
Dabid ani gine, alò i dad to ftulì kè i gakuf,
na i dad to là ftulì là kè gakuf? Là sa! I
gugmadeito gakuf i dad to là ftulì di klifet
Dwata i dad salàla, du fagu di klifetan
salà Abraham, di laan fa ftulì, du faglut
Abraham di Dwata, na mdà di kafaglutan,
matlu kenen di kiten. 11 Silang ftulì Abra-
ham di tafaglut kenen di Dwata. I kaftulian
alò ilè tanlifet Dwata salaan, na tagmanan
matlu kenen di kiten.

Taman Abraham tambaling mà i kdee
dad to faglut di Dwata, du balù là ale
ftulì matlu ale di kite Dwata, du mdà di
kafaglutla di kenen. 12 Na Abraham lêman
mà i dad to ftulì, i dad to là alò lalò Abra-
ham di kaftulian, bay lalòla i kafaglutan di
laan fa ftulì.

I kdohò Dwata i dad fakangan

13 Na di muna fa, di kfakang Dwata di
ku Abraham na di dad belan ale mfun kla-
mang banwe, fakangan ise mdà di kimen
Abraham i flalò, bay du faglut kenen di
Dwata na mdà di kafaglutan, man Dwata
matlu kenen di kiten. 14 Du ku gamdawat
i dad to dad fakang Dwata, fagu di ki-
menla i flalò, landè gukmamu i kafaglutito,
na landè gukmamu i fakang Dwata di ku
Abraham. 15 Na là sa fakay ku fye ito fagu
di flalò, du mdà di flalò flabè Dwata gito, du
là sikof kimenito dun. Alò ku landè flalò,
landè mlafà i flalò.

16 Taman gamdawat ito fakang Dwata,
fagu alò di kafaglutito di kenen, du fye
i kdawatito dun mdà di kafyen gito, ise
mdà di fye nimoito. Na mdà déén, too
glut kdeeito dad bel Abraham i gamdawat
kadang dad fakang Dwata. Na là alò dad
Dyu i gal mlalò i flalò i gamdawat i fakan-
gan, bay balù simto faglut salngad ku Abra-
ham, du kenen tambaling gutambul i kdee
dad to faglut. 17 Salngad i gman di Tnalù
Dwata, manan, "Nimòta ge mà i dee bung
dad to." Taman di kite Dwata, Abraham
mà i kdee dad to faglut. I Dwata gufaglu-
tito, i gmagan mto i dad mati, na mimò balù
tan i là lmen mgimò fagu di kgal i tulusan.

18 Na balù too malima faglut, knean
faglut Abraham na fangalan nawan fatan
i knun tingaan fakang Dwata kenen, na
mdà én mgimò kenen mà dee bung to,
salngad i gman Dwata di kenen, manan,
"Nun dee dad belam salngad i kdee dad
blatik." 19 Di bang én, mdadong mlatu
fali Abraham, na gadean talà nan gmagan
mngà, na i yaanan Sara là fakay mngà,
bay knean, mgal fa i kafaglutan di Dwata.
20 Là lwe nawan gablà di fakang Dwata di
kenen, bay baling matnù i kafaglutan, na
too kenen dmayen Dwata, 21 du too kenen
smalig gmagan Dwata dmohò i fakangan
di kenen. 22 Én duen man Dwata matlu
Abraham di kiten du mdà di kafaglutan.
23 Na Tnalù Dwata tafsulat Dwata gablà
di katlu Abraham di kiten fsulatan ise alò
gablà ku Abraham, 24 bay gablà di gito, du
lê ito gakuf, matlu di kite Dwata ku faglut
ito di kenen i mték ku Dyisas i Amuito mdà
di fatin. 25 Blé Dwata Dyisas di fati, duenan
du dad salaito. Kabay léan nto kenen mdà
di fati, du fye nimoan ito matlu di kiten.

5

I ktanak nawa na i klehew

1 Taman du tamatlu ito di kite Dwata
fagu di kafaglutito di kenen, safyeito di
kenen, fagu di nimò Amuito Dyisas Krayst.
2 Na mdà di kafaglutito di kenen gdawatito
i kafye blé Dwata, na mnè ito di kafyen.
Lehew ito du tanun fatanito, dunan i gito
alel di kdatah Dwata di fulé duh. 3 Na là alò
ani, du balù nun dad kaflayam gnaguito,
knean nun klehewito, du gadeito fagu di
dad kaflayam ani, én tamdò gito kiboito
tmayud. 4 Na ku gamtayud ito, too gafle-
hew Dwata, na di kgadeito lehew Dwata

* **4:8** Salmo 32:1-2

mdà di nimoito, too glut nun kafye fatanito. 5 Taman too glut gdawatito i fatanito i fakang Dwata di gito, du tooito lyalo di nawaito i kakdo Dwata, du mdà di Tulusan tablén gito.

6 Du di muna fa di bang fandam Dwata di landè kiboito falwà i ktoito, mati Krayst du tlas gito dad gamsalà.

7 Sawag gumitem i to ku fafatin i kton du tlas i satu to matlu. Kabay nun to kè i nun gablà klabean fafati i kton, du tlas satu fye to. 8 Kabay Dwata mahal, du fiten i kalbong nawan gito, du di bang ito fa mimò sasè blén Krayst di fati tlas gito.

9 Du ku fagu di kfaloh Krayst i litean, matlu ito di kite Dwata, too glut fagu fa di ku Krayst, galwà ito mdà di kaflayam landè gusenan i blé Dwata di fulé duh.

10 Du ku di muna fa di knangito fa Dwata, mbaling ito safye di kenen fagu di fati i Tingaan, too glut fagu fa di ktékan mdà di fati, galwà ito mdà di kaflayam landè gusenan. 11 Là alò ani, bay nun klehewito, du mdà di kakdo Dwata gito i fiten fagu di Amuito Dyisas Krayst i tamebe gito di kasafyeito di Dwata.

Adam na Dyisas Krayst

12 Mdà di salà Adam, én i katbù kagsalà i dad to, na mdà di salaan mati Adam. Taman i kdee dad to mati, du landè to i là gamsalà. 13 Tanun salà dini di tah tanà di là fa mlé Dwata i flalò di ku Mosis, bay du landè fa flalò, là fbayad Dwata salà i dad to. 14 Kabay balù én, fandà fa di bang Adam kel di bang kagablé i flalò di ku Mosis kdee dad to mati mdà di salàla, balù i salàla là salngad di gugsalà Adam, du nlafaan i flalò Dwata di kenen. Kabay dale làla nlafà i flaloan, du landè fa blé di dale.

Adam ani mbaling guflingen i satu to i là fa kel di tah tanà ani, dunan Krayst.

15 Kabay i gukel i lwe én là salngad, du i kafye blé Dwata di gito i landè bayad, là salngad i gukel i salà Adam. Adam aloan satu, bay mdà di kagsalaan kdee dad to mati. Kabay too mabtas fa i kafye blé Dwata di gito, du mdà di kafye i satu to, dunan Dyisas Krayst, nun dalan fakay i kdee dad to dmawat i blé Dwata. 16 Lêman là salngad i gukel i kafye blé Dwata, na i gukel i salà mdà di satu to gamsalà. Du én gukel i satu salà Adam, dunan kdee dad to nukum Dwata di fati, bay i gukel i kafye blé Dwata, dunan kdee dad to fakay mbaling matlu di kiten, balù dee salà mgimòla. 17 Na too glut, mdà di salà i satu to, dunan Adam, kdee dad to mati. Kabay too mabtas fa i gukel i mgimò i satu to, dunan Dyisas Krayst, du balù simto dmawat i kafye blé Dwata dale, mbaling ale matlu di kiten, na gablé di dale nawa landè sen, na gagin ale di kagot Dyisas Krayst.

18 Du mdà di satu salà mgimò Adam, i kdee dad to nukum di kaflayam landè sen. Kabay mdà di satu matlu nimò, i mgimò Dyisas Krayst di kfafatin i kton, balù simto faglut di kenen, fakay matlu ale di kite Dwata na nun nawala landè sen. 19 Du là mimen Adam Dwata, i kdee dad to mbaling gamsalà. Kabay du Dyisas Krayst mimen Dwata, dee dad to mbaling matlu di kite Dwata.

20 Dwata mlé i flalò fagu di ku Mosis, du fye gadè i dad to kalbong salàla di kenen. Balù matnù salà i dad to, bay baling matnù fa kafye Dwata i dad to. 21 Di muna fa, là fakay ku là ito gamsalà, du i salà mebe gito, na mdà di kagsalaito mati ito. Kabay ani, i kafye Dwata mebe gito na mdà di kafyen matlu ito di kiten, du fye mablé ito nawa landè sen, fagu di ku Dyisas Krayst Amuito.

6

Falami nawa

1 Ku gambet én i kafye Dwata, tan i fandamyu? Fye kè ku fadlug ito mimò salà, du fye i kafye Dwata di gito matnù fagu di klifetan salaito? 2 Là sa! Du salngad ku tamati ito di salà, taman là ito nan mnè di kgikat i salà. 3 Tagadèyu di kafbunyagito di kasasatuito di ku Krayst Dyisas, masasatu ito di kenen di kfatin. 4 Du mdà di kafbunyagito, mati ito na galbang gagin di kenen, du fye gablé di gito falami nawa salngad ku Krayst di ktékan fagu di kgal tulus Maito Dwata.

5 Du ku gagin ito kenen di fatin, too glut gagin ito kenen di ktékan, du fye nun falami nawaito salngad kenen. 6 Du gadeito i sasè knayè i nawaito, maglansang di krus gagin ku Dyisas, du fye fisan i kgal i sasè

knayeito, du fye là ito magfasak di salà, 7 du ku mati i satu to, tagalwà kenen di agot i salà.
8 Du tamati ito gagin ku Krayst, fnaglutito nun falami nawaito salngad kenen di fulé duh. 9 Du gadeito tamték Dyisas Krayst mdà di fati, na talaan lêman mati, du fisan kgal i fati di kenen. 10 Mati Krayst, du fye fnisanan i kgal salà i kdee dad to, bay alò sulê du landè kamun lêman mati. Na mték na mto kenen du fye magdayen Dwata. 11 Na salngad én gamu, nangyu nlifet du gagin gamu ku Krayst di fatin, taman tamagwè i salà gal smamuk i nawayu. Na mdà di ksasatuyu ku Dyisas Krayst tagablé di gamu falami nawa, fye magdayen Dwata mdà di falami nawa tablén gamu.
12 Taman nangyu faloh dad salà mebe i lawehyu, i laweh lumak mati, du fye là gamu mimen i sasè knayè i lawehyu. 13 Nangyu faloh balù tan di lawehyu du imò sasè, bay fagotyu di Dwata, du ani gablà nimò i dad to tagalwà di fati na tamablé i falami nawa. Na bléyu i ktoyu di Dwata, du fye fagun di matlu nimò. 14 Nangyu faloh i salà mebe gamu, du ise kimen i flalò gusmaligyu, bay én gusmaligyu i kafye Dwata.

I kfasak di katlu

15 Ku gambet én, tan i fandamyu? Fadlug ito kè mimò salà du tagalwaito di kimen i flalò, na tablé Dwata di gito i kafye? Là sa! 16 Tooito gadè ku nè i gumléito i ktoito én amuito. Ku én nimenito i salà, fasak ito di salà i mebe gito di fati landè gusenan. Ku nimenito Dwata én mebe gito di katluito di kiten. 17 Di muna fa, fafasak gamu di sasè knayèyu, bay ani, bong fye di Dwata du too mdà di nawayu mimen i kaglut i tagatdò di gamu. 18 Na tagafalwà gamu di dad salàyu, na tambaling gamu fasak di matlu nimò.
19 Én guflingengu dun di fasak, du fye là malima glabat i tdògu gamu. Di muna, fafasak i lawehyu di sasè knayèyu na di magagyà nimò gal matnù ksasean. Kabay ani tooyu fafasak i lawehyu di Dwata, du mimò i matlu nimò. 20 Di kagfasakyu fa di salà, landè fandamyu gablà di katlu knayè Dwata. 21 Nun kè fye untung gdawatyu mdà di nimòyu di muna, i nimò i takyàyu ani? Landè! Du i dad nimò én mebe gamu di fati landè sen. 22 Kabay ani, tagafalwà gamu di dad salà, na mbaling gamu dad fasak Dwata, na nun fye untungyu, du fbalingan gamu dad to mayè mimen kenen, na blén gamu nawa landè sen. 23 I untung i kimò salà dunan fati landè gusenan, bay i blé Dwata landè bayad dunan nawa landè gusenan fagu di ku Krayst Dyisas Amuito.

7

I flalò gablà di kasatlamin

1 Na dad flanekgu faglut, tooyu gadè gablà di flalò, taman glabatyu alò gimen satu to i flalò kel di kfatin. 2 Kaflingengu dun man i flalò i libun nun yaan là fakay lêman mwè yaan ku mto fa yaanan, silang fakay ku tamati i yaanan. 3 Kabay ku là fa mati i yaanan, na nlafaan yaanan, lêan nlafà i flalò gablà di satlamin. Kabay ku tamati i yaanan, galwà kenen di flalò na laan nlafà yaanan balù ku lêman mwè yaan.
4 Salngad kagkahyu, dad flanekgu, du glam gamu di kfati Krayst du tlas gamu, taman galwà gamu di kimen i flalò fdu di ku Mosis, na fakay nan ku bléyu ktoyu di ku Krayst, i mték mdà di fati, du fye gamgimoito i knayè Dwata di gito.
5 Du di muna, di kimenito fa i knayeito, nun nimoito fnang i flalò, na én fnang i flalò, én baling knayeito nimò. Na du én i nimoito, aloito fatan i fati landè gusenan. 6 Kabay ani, tagalwaito di kimen i flalò, du di kfati Krayst sadi gito lê mati, na tagafalwaan ito mdà di kgikat di salà. Na ani, nun falami dalanito mimò i knayè Dwata di gito fagu di tabeng Tulus Dwata, na talà fagu di muna dalan, dunan i kimen i flalò tagsulat.
7 Ku gambet én, tan i fandamyu? I flalò ani gumdà kè dad sasè nimò. Là sa! Kabay tdò i flalò i gugsalàgu, du ku là fnang i flalò i kibalgu i knun i demegu to, làgu gadè sasè i kibalgu. 8 Fagu di flalò én gine, matnù baling i sasè kibalgu mdà di salà mnè di deg. Du ku landè flalò, làgu gadè ku tan i salà.
9 Di làgu fa gadè i flalò blé Dwata, man nawagu landè salàgu. Kabay di kgadègu i

flalò Dwata, én i gumdàgu gmadè deg satu to gamsalà na nukum agu di fati landè sen. 10 Dwata mlé i flalò, du fye nfun i dad to nawa landè sen, ku làla nlafà dun, bay i flalò baling mukum deg di fati landè sen, du nlafàgu. 11 Mafgaw agu i salà, du fagu di sasè nimò fnang i flalò, glabatgu én baling mukum deg di fati landè sen. 12 Kabay i flalò, én gumdaan di Dwata, taman i kdee dekan slame mtiu, matlu, na fye.

13 Na tan i gumtatek ani? Ku fye i flalò, mukum deg kè di fati landè sen? Là sa! I salà i mgimògu, én mukum deg di fati landè sen, na fagu di fye flalò gadègu i ksasè klafàgu i flalò.

I dad sfati di nawa i dad to

14 Na gadeito landè sasè di flalò, du slame mdà di Tulus Dwata. Kabay agu, du mimen agu i knayè i lawehgu mbaling agu fasak di dad sasè knayègu. 15 Làgu gadè ku tan i duengu mimò gambet ani, du i fye i kayègu nimò, làgu gagan nimò. Na i dad sasè toogu knang, én baling i gimògu. 16 Na ku nlafàgu i flalò làgu kayè nlafà, i làgu kayè mlafà dun ilè fye i flalò di fandamgu. 17 Na ku glut ani, ise deg i mimò sasè, bay én tagnè sasè knayègu i mimò dun. 18 Gadègu landè fye fdu di lawehgu ani, du balù mayè agu mimò fye, làgu gagan mimò dun. 19 Làgu gagan mimò i fye kayègu nimò, bay én baling i nimògu i knanggu. 20 Ku nimògu i làgu kayè nimò, ise deg sa mimò dun, bay baling i sasè knayè i gumdà i sasè nimò.

21 Ani gal kel di deg, ku én kayègu mimò fye, nun sasè gal gableng deg. 22 Na too nun ayè i nawagu mimen i dad flalò Dwata. 23 Kabay dini di lawehgu nun mahal mebe deg, du samfati i sasè knayègu na i fye fandamgu nimò. Na balingan agu fnasak di sasè knayè, taman én nimen i lawehgu. 24 Too sè klidù nawagu gablà di nimògu ani. Simto kè gmagan falwà deg mdà di kagfasak i lawehgu ani, i mebe deg di fati landè sen? 25 Too agu mlé bong fye di Dwata, du fagu di ku Dyisas Krayst Amuito tafalwaan agu.

Taman ani kagkahgu, dini di fandamgu nimengu Dwata, bay i lawehgu, mimen i dad sasè knayè.

8

Dyisas Krayst alò gafalwà gito

1 Taman gito i tambaling masasatu di ku Krayst Dyisas, talà fanlayam Dwata di fati landè gusenan. 2 Du mdà di ksasatuito di ku Krayst Dyisas, tagablé Mtiu Tulus di gito i falami nawa. Na tafalwaan agu di kgikat di salà, i mebe dad to di fati landè gusenan. 3 Là ito magtabeng fagu di kimenito i flalò, du laito gagan mlalò dun, bay Dwata baling tmabeng gito. Du dekan i Tingaan Dyisas dini di tah tanà ani, na fbalingan to, na nun laweh Dyisas salngad i lawehito, gito dad gamsalà, du fye gnagun di lawehan i kaflayam Dwata duenan du dad salaito. Na fagu ani fnisanan eneg i sasè knayeito. 4 Ani nimò Dwata, du fye glaloito i flaloan. Na én duenito gmagan mlalò dun, du talà ito mgebe i sasè knayeito, bay gmagan ito mimen i fye, du én mebe gito Tulus Dwata.

I to mgebe i sasè knayè na i to mgebe Tulus Dwata

5-6 I dad to mgebe i sasè knayè, én alòla fandam i klalòla i dad sasè knayèla. Na ku mgebe ale i dad sasè knayèla, fanlayam ale kadang di fati landè gusenan. Kabay i dad to mgebe Tulus Dwata, én alòla fandam i klalòla i knayean di dale. Na ku mgebe Tulus Dwata i fandamla, nun nawala landè sen na nun ktanak nawala. 7 Na i to ku mgebe i sasè knayè i lawehan, mbaling kenen to dmuen Dwata, du laan nimen i flalò Dwata, na là alò ani, bay laan gagan mlalò dun. 8 Na i to mgebe i sasè knayean, landè nimoan gaflehew Dwata.

9 Kabay gito baling mahal, du talà ito mgebe i sasè knayeito, du Tulus Dwata mnè di gito, kenen i mebe gito. Kabay ku nun to là mnè Tulus Krayst di kenen là nfun Krayst. 10 Na ku mnè Krayst di gamu, balù mati kadang i lawehyu du mdà di salà, knean nun falami nawayu, du matlu gamu di kite Dwata. 11 Na ku Tulus Dwata i mték ku Dyisas Krayst di fati, tamnè nan di gito, nték ito Dwata kadang satu duh mdà di fati, fagu di knè i Tulusan di gito.

12 Taman dad flanekgu faglut, nun là fakay ku laito nimen, dunan i knayè Dwata, bay nang ito mimen i sasè knayeito. 13 Du ku nimenito i knayeito, maflayam ito

di fati landè sen. Kabay ku tnagakito i sasè knayeito fagu di ktabeng Tulus Dwata, nun gablé di gito nawa landè sen.

I to mgebe Tulus Dwata matlo tingà Dwata

14 Du i dad to mgebe Tulus Dwata, én i too glut dad ngà Dwata. 15 Du i Tulus blé Dwata di gito, laan ito nimò fasak fye too ito likò Dwata, bay fbalingan ito dad ngà Dwata. Na mdà di eneg Tulus Dwata, tafakayito tlo Maito Dwata. 16 I Tulus Dwata di nawaito i faglabat di fandamito, gito dad ngà Dwata. 17 Na du tambaling ito dad ngà Dwata, gamdawat ito i kdee kafye tagaan di dad ton. Na là alò ani, bay nun alelito di kafye tagaan di ku Krayst, du ku gagin ito di kaflayam Krayst, lê ito gagin di kdatahan.

I kfatan i kdee mgimò Dwata

18 Di fandamgu, i kdee kaflayam gnaguito dini di tah tanà, mbaling landè ku fandamito i bong kafye fite di gito kadang di fulé duh. 19 Na i kdee mgimò Dwata, too fatan gagin i ayèla i duh kfite Dwata gito i mbaling dad ngaan. 20 Di muna fa, i kdee mgimò Dwata di tah tanà, mbaling gakuf di kalmo, ise mdà di knayèla, bay mdà di knayè Dwata. Kabay balù én kagkahla nun imen nawaito nun duh kadang, 21 galwà i kdee mgimoan mdà di kagfasakla di kalmo, du fasfulê Dwata di muna kagkahla di kimoan kdee, salngad i kagalwà dad ngaan. 22 Na gadeito i kdee mgimò Dwata salngad kaflayamla i libun dmalong di katduk tienan du fan sut i tingaan. Fandà di muna kel ani, malima kagkah i kdee mgimò Dwata. 23 Na là alò dmalong i kdee dademe mgimò Dwata, bay dmalong ito di kfatanito i duh én, gito dad tagamdawat Tulus Dwata, i ilè nun fa blé Dwata gito di fulé duh. Too ito fatan, du too ito mayè ku gdohò i duh kfite Dwata gito i mbaling dad ngaan, di ksikof kafalwà Dwata gito di kfalamin lawehito. 24 Tagalwà ito mdà di kaflayam landè sen, bay fatan ito fa i kdohò Dwata dun. Na ku manito nun fatanito, i kayeito man i tooito fatan là fa gdohò, du ku tagdohò talà ito fadlug fatan. 25 Kabay ku là fa gdohò i sanfatanito, tmayud ito fatan dun.

I ktabeng Tulus Dwata

26 Nun fa dademe nimò i Tulus Dwata, tnabengan ito dad to landè kfulung. Du balù i kdasalito, là ito gmadè ku tan fniito di Dwata, bay i Tulus Dwata tmugad di kenen i too mngalam knayè nawaito, i laito gagan man. 27 Na gmadè Dwata i mnè di fandamito, na i mnè di fandam i Tulusan, du fni i Tulus Dwata di kenen ku tnabengan ito dad ngaan fagu di knayean.

I katlas Dwata i lawehito

28 Gadeito i kdee kel di gito slame fagu Dwata di gufyeito, di gito dad bong nawa kenen, i tamgalékan du mimò i knayean. 29 Du di katbuan, tagnè gmadè Dwata ku simto dad faglut di kenen, na nalékan ale du fbalingan ale dad ngaan gambet i Tingaan Dyisas, du fye Dyisas mbaling sangal twege di kdeeito dad flanekan. 30 Na tlo Dwata i kdee dad to tanalékan, fye fbalingan gambet i Tingaan. Na kdee dad tlon, nimoan ale matlu di kiten, salngad i là ale lmen gamsalà. Na i dad to fbalingan matlu di kiten, fdatahan kadang di fulé duh.

Landè gmagan samkah gito di Dwata

31 Ku fandamito gablà di kdee ani gine, gadeito ku Dwata msen gito, landè gmagan misan gito. 32 Du balù i Tingaan Dyisas laan klen, bay balingan blé di fati tlas kdeeito. Ku ani kalbong nawan gito, là fakay ku laan blé di gito i kdee fa fakangan di gito. 33 Taman landè to fakay dmalam di salà i dad to tamgalék Dwata, du man Dwata landè salàla. 34 Na lêman landè to fakay mukum gito di kaflayam landè sen, du Dyisas Krayst mati tlas gito, na là alò én, bay mték kenen mdà di fati. Na ani, ditù kenen di kwanan Dwata, na mgimò baito di muna Dwata. 35 Du too glut i kdee ani gine, i tan gmagan samkah gito di kakdo Krayst. Landè! Balù nun kalima, ksamuk nawa, kaflayam mdà di klaloito ku Dyisas Krayst, kbitil, klandè, kafsasè, na nun mantak gito di fati, knean landè gmagan samkah gito di kakdo Krayst gito. 36 Salngad én i man di Tnalù Dwata, manan,

“Tilewla gami fnati tayud i duh, du mdà di
klalòmi ge,
i kibòla gami salngad dad bilibili fanla
tnatê.”

37 Balù glam ito di kdee kaflayam én,
laito fisan, bay gamtayud ito fagu di kgal
i tulus Krayst Dyisas, i kamdo gito. 38 Du
toogu gadè landè gmagan samkah gito di
kakdon. Balù mati ito demen mto, balù i
dad kasaligan Dwata demen i dad busaw
nun glal, landè kel di gito ani, ku demen di
fulé duh kadang, 39 balù i kdee dad tulus di
tah langit ku demen i dad tulus di klamang
banwe, na balù i kdee fa dademe tamgimò
di klamang banwe, knean landè sa gma-
gan samkah gito di kakdo Dwata tanfunito
fagu di ku Krayst Dyisas Amuito.

9

I dad to tamgalék Dwata

1 Na nun faglabatgu di gamu ani na too
glut, du là agu tmulen kéng, du nfun agu
Krayst. Gadègu ise ku kéng ani du én
malak i fandamgu i Tulus Dwata. 2 Ani
faglabatgu, là magwè i klidù nawagu na
too malbà nawagu, 3 di kagafaldamgu i dad
demegu Dyu i là fa faglut di ku Krayst. Ku
fakay, mayè agu tlas dale di kaflayam blé
Dwata, na i ksasatugu di ku Krayst magwè,
ku én gumdàla galwà di kaflayam landè
sen. 4 Ale i dad bel Israél na mabtas ale, du
ale i dad to mgalék Dwata, na mgimoan ale
dad ngaan. Na tafiten di dale i kdatahan,
fakangan di dale kafye, blén di dale i dad
flaloan, tdoan dale i glut dalan mangamfù
di kenen, na tagdawatla dad fakangan.
5 Na too mdengeg i gutambulla di muna fa,
na tambul Krayst di dale di kafbalingan to,
na kenen Dwata mdatah di kdee. Too ito
dmayen kenen landè gusenan. Amén.

6 Balù ku nun dee dad Dyu là mayè faglut
di ku Dyisas, làgu man là dnohò Dwata i
fakangan di dale, bay balinggu man nun
di dad bel Israél ise dad to Dwata. 7 Ise
ku kdee dad bel Abraham too glut dad ngà
Dwata, taman ise ku kdeela kadang gam-
dawat dad fakangan. Du di muna, man
Dwata ku Abraham, manan, “Alò i bel tin-
gaam Isaak dnilègu i too glut dad belam.”
8 Ani gugmadeito ise ku fagu di katbulito
di ku Abraham mbaling ito too glut dad
ngà Dwata, bay fagu di kafaglutito di dad
fakang Dwata, mbaling ito too glut dad bel
Abraham. 9 Du man Dwata di ku Abraham,
manan, “Salngad ani bangan, kadang di
fulé fali, too agu samfulê na mngà yaanam
Sara tingà lagi.”*

10 Na là alò én, du i gutambulito Isaak
nun dad ngaan fingin slame lagi dnagit
ku Isaw na Dyékob fagu di yaanan Rébéka.
11-12 Na Rébéka ani, di là fa sut i dad ngaan,
na di là ale fa gamgimò fye ku demen sasè,
man Dwata di kenen, “I tingaam twege
glifan kadang di twalin.” Na gmanan ani,
du fgadè Dwata i kalékan i dad to ise mdà
di fye nimòla, bay mdà di kenen knayè.†
13 Nun di Tnalù Dwata, manan, “Mabtas fa
di nawagu Dyékob di ku Isaw.”

14 Ku gambet én, tan i fandamyu? Là kè
matlu i nimò Dwata ani, du nalékan satu na
là i satu? Matlu sa! 15 Du gman Dwata di ku
Mosis, manan,

“Kandogu na mlé agu kafye
di balù simto i nalékgu.”‡

16 Taman mdà di manan ani, glabatito i
kafye Dwata di dad to, ise fagu di knayè i
dad to ku demen mdà di fye nimòla, bay
alò mdà di bong kakdo Dwata. 17 Kabay di
Tnalù Dwata nun manan di harì di banwe
Idyif, “Én duengu mimò ge harì, du fye
mdà di kfisangu ge fitegu i kgal tulusgu, du
fye mbel i dengeggu di klamang banwe.”§
18 Na ani gugmadeito Dwata alò malék ku
simto i kandon, na simto i fgalan ulu, fagu
di knayean.

I kaflabè na kakdo Dwata

19 Fanyogu nun to mangman, “Ku ani
nimò Dwata tan i duenan dmalam i dad
to di salà, du landè sa fakay fnang i knayè
Dwata?” 20 Ani timelgu dun. Simto ge i alò
to mgimò Dwata smumal kenen? Fakay kè
smumal i kulang tanà di to mimò kenen,
manan, “Kan kè nimoam agu gambet ani?”
Là sa! 21 Neyeyu i to mimò i kulang, du di
kimoan lwe kulang tanà, kenen sa malék
ku tan di lwe ani toon fanse fnalas, na tan i
laan too fnalas.

22 Salngad én nimò Dwata. Kayean fite
i kaflabean na kgal tulusan di dad to.
Kabay mdà di knayean, tmayud kenen di
kaflabean di dad to, balù nun kaglutan

* **9:9** Dyénésis 18:10 † **9:11-12** Dyénésis 25:23 ‡ **9:15** Éksodus 33:19 § **9:17** Éksodus 9:16

mlayam dale landè gusenan. 23 Na léan
kayè fite i bong kafyen na i kakdon di
gito dad to kandon, di gito tafatlagadan
dmawat i kafye di fulé duh. 24 Du gito sa i
dad to mgalékan, ise ku mdà alò di dad to
Dyu, bay mdà fa di dad to ise Dyu. 25 Du
man Dwata di libru Hosaya, manan,
"I dad to ise dad togu di muna, én kadang
nimògu dad togu,
na i dad to làgu kando di muna, toogu
ale kando kadang."
26 "Na nun gman di dad to ise Dyu mnè di
satu banwe,
ise ale dad to Dwata,
bay di banwe én kadang gumatlola ale dad
to Dwata too mto."
27 Na nun gman Isaya gablà di dad bel
Israél, manan,
"Balù too dee dad to tambul di ku Israél
gambet i falak di kilil i mahin,
bay là ale dee galwà mdà di flayam
Dwata.
28 Du too glut nun duh kadang,
fanlal Dwata dmohò i flayaman i dad
to."
29 Na salngad i gman Isaya di muna,
manan,
"Ku là ito kando Dwata i Amu Too Mtulus,
landè dad belito gdè,
salngad ito baling di dad to di banwe
Sodom
na i dad to di Gomora i falmon."

I ksalig i dad bel Israél di kimenla di flalò fagu di ku Mosis

30 Taman ani manito, balù i dad to ise
Dyu là mngabal i katlula di kite Dwata,
knean nun di dale mbaling matlu di kiten
fagu di kafaglutla. 31 Kabay i dad to bel
Israél, i mngabal i katlula fagu di ksaligla di
kimenla i flalò, làla teen dun. 32 Kan ku làla
teen dun? Hae, du làla snalig i kafaglutla di
ku Dyisas Krayst, bay baling i dad fye nimò.
Taman salngad ale i dad to gsindul na tlaab
di batu di bà dalan, 33 du nun gman Dwata
di Tnaluan, manan,
"Fkahgu i satu to di banwe Sion,*
na kenen salngad i batu gsindul i dad
to,
i batu gutlaabla,
bay balù simto smalig di kenen landè gug-
danà nawan."

10

Alò satu dalan dad to matlu di kite Dwata

1 Dad demegu faglut, too agu mayè ku
i dad demegu Dyu galwà di kaflayam
landè gusenan, taman toogu ale dnasal di
Dwata! 2 Na gadègu too ale mgal mimen
i man nawala gaflehew Dwata, bay làla
gadè i glut dalan gaflehew kenen. 3 Là
ale dmawat i dalan mgimò Dwata, du fye
matlu i dad to di kiten. Kabay baling ale
mimò i dale dalan, fagu di kimenla i flalò,
taman là ale mlalò i dalan Dwata. 4 Kabay
mdà di mgimò Krayst talandè gukmamu i
kimen i flalò fagu di ku Mosis, du fye i kdee
dad to faglut di ku Krayst, matlu ale di kite
Dwata.

I kagalwà fakay gfun i kdee dad to

5 Smulat Mosis gablà di dad to matlu
fagu di klalò i flalò, manan, "Ku too sikof i
klalòyu dad flalò Dwata, gamdawat gamu
nawa landè sen." 6 Kabay gablà di dad
to matlu fagu di kafaglutla, nun gsulat,
manan, "Nang ku én man nawayu alò ito
matlu di kite Dwata, ku nun salu di lan-
git du nngén Krayst. 7 Lêman nang man
nawayu là fakay ku landè salu di gumnè
i dad mati, du fye ntékan Krayst." 8 Du
manan là malima faglut di Tnalù Dwata
du mdadong di gito, na fakay ito nan sam-
tulen di demeito to. Na Tnalù Dwata ani
gablà di kafaglut ku Krayst, ani i galmi
tdò. 9 Na ku tmulen gamu i dad demeyu
to, Dyisas i too glut Amu, na ku too gamu
faglut nték kenen Dwata mdà di fati, galwà
gamu di kaflayam landè gusenan. 10 Du ku
mdà di nawayu too faglut, na ku tmulen
gamu i dad demeyu to gablà di kafaglutyu,
matlu gamu di kite Dwata, na galwà gamu
di kaflayam landè gusenan. 11 Nun gman
di Tnalù Dwata gablà ku Krayst, manan,
"Balù simto faglut di kenen landè gugdanà
i nawan." 12 Gakuf i kdee dad to, du landè
gusahal i dad Dyu na i dad ise Dyu, du
Dyisas i Amu i kdee, na kandon na blén i
kafye di balù simto mni tabeng di kenen.

* **9:33** I banwe Sion ani, dunan Dyérusalém, i banwe too mabtas di dad to Dyu du déén i Bong Gumnè Dwata.

13 Du nun gman di Tnalù Dwata, manan,
“Simto mni tabeng di ku Krayst i Amu,
galwà kenen di flayam Dwata i dad to.”
14 Kabay tan i kibò i dad to mni tabeng di
kenen, ku là ale fa faglut? Na tan i kibòla
faglut ku là ale fa mlinge i Fye Tulen gablà
di kenen? Na tan i kibòla mlinge, ku landè
tamdò dun di dale? 15 Na tan i kibò i dad
to tamdò gablà ku Krayst ku landè mdek
dale? Landè kibòla! Kabay tanun to dek
Dwata, du gman di Tnaluan, manan, “Too
nun klehew di kakel i dad to mbel i Fye
Tulen.”
16 Kabay di katdò i Fye Tulen, là kdee
dad to faglut dun, du nun tagman Isaya,
manan,
“Amugu Dwata, simto faglut i tdòmi.”
17 Taman là faglut i dad to ku làla funa linge
i glut tdò dunan i Fye Tulen gablà ku Dyisas
Krayst.
18 Kabay ani snalekgu, glut kè là faglut i
dad Dyu du làla linge i tdò ani? Là glut! Du
nun gman Tnalù Dwata, manan,
“Fgadèla di klamang banwe,
gafat i manla di dad to di kdee
banwe.”*
19 Lêmangu snalek, là kè gamlabat dad Dyu
i gatdò di dale? Gamlabat ale sa di muna
fa, du nun man Dwata di Tnaluan fagu di
ku Mosis, manan,
“Gamu dad to Israél, fingàgu nawayu,
fagu di ktabenggu i dad to ise
mgalékgu.
Faflabègu gamu
fagu di kakdogu i dad to là gmadè ku
simto agu.”
20 Na mbangal fa Tnalù Dwata fagu di ku
Isaya du manan,
“I dad to là mngabal deg, mite deg,
na balù là ale smalek gablà di deg,
fitegu di dale ku simto agu.”
21 Na nun fa man Dwata fagu di ku Isaya
gablà di dad bel Israél, manan,
“Balù là agu tlag mlak dale,
du fye fdadong ale di deg,
knean là ale mimen,
du mgal i ulula.”

11

I kakdo Dwata i dad bel Israél

1 Na nun snalekgu, knagol Dwata kè i dad
to mgalékan du là ale dee faglut? Là sa! Agu
satu bel Israél, na Abraham i gutambulgu,
na tambul agu di belan Bénhamin. 2 Là sa
knagol Dwata i dad to mgalékan di muna
fa. Gadèyu i gman Tnalù Dwata tafsulatan
gablà ku Ilaydya, na di ktaluan di Dwata
gablà di dad sasè nimò i dademen bel Is-
raél, manan, 3 “E Dwata i Amu, tafnati i
dad tugadam, na falmola i gudamsù gu-
mangamfù di ge, na alò deg i gdè, na kayèla
fa mati deg.” 4 Kabay di bang én, là alò
Ilaydya mlalò Dwata, taman tmimel Dwata
kenen, manan, “Nun fa fitu libu dad togu i
là mangamfù di ku Baal i ise glut dwata.”
5 Na salngad én di bang ani, du nun dad
bel Israél i mlalò Dwata, balù là dee ito,
du mgalékan ito mdà di kakdon gito. 6 Ku
nalék Dwata i dad to fagu di fye nimòla, ise
sa mdà di kakdon i kalékan dale. Kabay
laan ito nalék fagu di nimoito fye ku demen
sasè, bay nalékan mdà di kakdon gito.
7 Na du glut én, gadeito là teen i dad to
Israél i dalan fanngaballa du fye matlu ale
di kite Dwata. Alò i dad mgalék Dwata, i
dad faglut di ku Dyisas i mite dun. Kabay
i dademe én, mbaling mgal ulula, du làla
fanlinge i Dwata. 8 Du man di Tnalù Dwata
tafsulatan, manan,
“Fgal Dwata ulula du fye là ale gamlabat i
kaglut,
na kel ani là ale gmadè i fye
du balù meye ale là ale mite,
na balù flinge ale là ale mlinge, na là
ale gamlabat.”
9 Na mdà di là kimen i dad Dyu, nun man
Dabid,
“Fye ku én fawel dale i dad knayè i nawala,
na là ale galwà,
du balas di dad sasè nimòla.
10 Fye ku butè i fandamla du fye là ale
gamlabat i kaglut,
na fye too ale maflayam kel di landè
sen.”

I kaftabò Dwata i mahal fanga

11 Na lêmangu snalek, di kagsalà i dad
demegu Dyu, knagol ale Dwata kè kel di
landè sen? Là sa! Kabay du gamsalà ale,
fakay i dad to ise Dyu galwà di kaflayam

* **10:18** Salmo 19:4

landè sen, du fye mingà nawala na nun ayèla faglut di ku Krayst. 12 Taman mdà di
kagsalà i dad Dyu, nun kafye blé Dwata di
kdee dad to, na fagu fa di kagwè i kafye
Dwata di dad Dyu, too fite Dwata di dad
to ise Dyu i bong kakdon. Na du glut ani,
lumban fa i kafye gdawat i dad ise Dyu di
kgakuf i dad Dyu di dale.

13 Na gamu ise Dyu, nun mangu di gamu.
Du agu tamgalék Dwata, na dekan agu
samtulen Tnaluan di gamu, i fimoan too
mabtas di deg. 14 Fdatahgu i nimògu, du
ken mingà nawa i dad demegu Dyu fagu di
ktabenggu gamu, du fye nun di dale galwà
di flayam Dwata i dad to. 15 Du di kakagol
Dwata flo i dad Dyu, i dad ise Dyu mbaling
masasafye di kenen. Taman gadeito di kag-
dawat Dwata dale lêman, lumban i kafye,
du salngad mték satu to mati mdà di fati na
mto lêman.

16 Flingengu i kagkah dad Dyu di fan. Ku
gablé i arina di Dwata, nfunan i fan. Na
ku fkahito di kayu ku gablé laweh i kayu di
Dwata, nfunan i fangan. Salngad én i dad
Dyu du i gutambulla nfun Dwata nfunan i
dad bella.

17 Na i dad bel Israél, salngad ale i dad
fanga di satu kayu nifat Dwata dnagit olib.
Kabay nun fangan takanlangan, na nun
dademe fanga mdà di dademe kayu là fule
ftaboan di kayu nifatan. Na gamu dad
ise Dyu, salngad gamu di kayu là fule, du
gakuf gamu di kafye blé Dwata di dad ton
dad Dyu. 18 Kabay nang gamu faldam
mdatah gamu fa di muna dad fanga tamak-
lang, du gamu alò i dad fanga. Taman
nangyu glifet, mati i dad fanga i kayu ku
landè dalilan, du i falnok i dad fanga i
kayu, dunan i dalilan.

19 Na nun kadang mangman, manla,
“Mdatah gami dad ise Dyu di dad Dyu, du
dale i dad muna fanga tamaklang, du fye
ftabò Dwata gami déén, tlas dale.” 20 Too
glut gamu sa tlas dale. Kabay maklang ale
du là ale faglut, na gamu i tlas dale, du
gamu sa faglut. Kabay nang gamu fdag,
bay fye ku likò gamu Dwata, 21 du ku kan-
lang Dwata i dad glut fanga, dunan dad
Dyu, lumban i kaklangan gamu ise Dyu, i
dad fanga i alò ftaboan di kayu.

22 Na ani i gugmadeito i kakdo Dwata na
i duenan mlayam i dad to. Fanlayaman i
dad to là faglut di kenen, bay gamu dad
faglut kandon ku fadlug gamu faglut na
mnè di kakdon. Du ku là gamu fadlug
faglut, gamu fa kanlangan di kayu. 23 Na
ku faglut i dad Dyu di Dwata, fuléan ale di
muna gugkahla di laweh i kayu, du kenen
gmagan fulê dale. 24 Na gamu ise Dyu,
ise gamu dad glut fanga di kayu, du aloan
gamu ftabò di laweh i kayu nifatan. Na ku
ani nimoan di gamu, gamu alò i dad fanga
ftaboan, lumban fa kgagan Dwata fasfulê i
dad glut fanga di muna gugkahla.

I fandam Dwata gablà di dad Dyu

25 Na dad flanekgu faglut, kayègu ku
gadèyu i là fgadè Dwata di dad to di muna,
du fye làyu fdatah i ktoyu di dad Dyu. Di
bang ani dee dad Dyu mgal fa ulula. Na
là ale faglut kel di bang kdee dad to ise
Dyu i mgalék Dwata sdulê faglut di kenen.
26 Na di bang én kadang, kdee dad to faglut
ku Krayst, mdà di dad bel Israél, galwà ale
di flayam Dwata i dad to. Du nun gman
Dwata di Tnaluan, manan,

“Satu duh kel i To Falwà mdà di dad to mnè
di Sion,
na nwean i kagsalà di dad bel Dyékob.
27 Na dnohògu i fakanggu di dale,
di kwègu i dad salàla.”

28 Na du dee dad Dyu là mayè faglut di
Fye Tulen gablà ku Krayst, mbaling ale dad
to dmuen Dwata. Kabay fagu ani, gamu ise
Dyu galwà di flayam Dwata i dad to, balù
ise gamu Dyu. Kabay balù ani i kagkah
i dad Dyu, mabtas gami fa di Dwata, du
mgalékan gami, na nun fakangan di dad
gutambulmi, 29 du là mgili i fandam Dwata
gablà di dad to mgalékan na i gumlén i
kafye. 30 Di muna fa, gamu ise Dyu là mi-
men Dwata. Kabay ani, gdawatyu i kakdo
Dwata, du i dad Dyu là mimen kenen, blé
moon di dale. 31 Na salngad én dale, du là
ale mimen Dwata ani, bay mdà di kakdo
Dwata gamu, nun duh kadang gdawatla i
kakdon. 32 Taman mayè Dwata ku glabat
i kdee dad to, slame ale gamsalà na là
mimen kenen, dad Dyu ku demen dad ise
Dyu, du fye dnilèla i kakdon i kdee dad to.

Kdayen Fol Dwata

33 Tay, too bong kafye Dwata, du landè
gusen i kfulungan, i kgadean, na i
kaglabatan,
landè to gmadè i kfagu Dwata i kenen
knayè,
landè to gmadè i kiboan fsalu dad to di
kenen.
34 "Landè gmadè ku tan i fandam Dwata.
Landè mngewe kenen."
35 "Landè lmen mlé di kenen du landè
gukulangan,
na landè to futeng kenen."
36 Du tamgimoan sa i kdee, na kenen magot
i kdee, na fagu di kdee tamgimoan
magdayen kenen.
Taman too ito dmayen kenen kel di
landè sen. Amén.

12

I kablé i ktoito di Dwata

1 Na dad flanekgu faglut, du tagadeito i bong kakdo Dwata gito, toogu fni di gamu, tooyu blé i ktoyu di kenen kloyu mto, salngad i dsù ungulyu alò di kenen, du fye dnawatan na kanlehewan. Ani i kfaguyu di kfangamfùyu di kenen. 2 Nang gamu mlalò i nimò i dad to dmuen Dwata, bay fatlasyu Dwata i ktoyu fagu di kfalamin i nawayu, du fye gamlabat gamu i knayè Dwata, dunan i matlu nimò gaflehew kenen.

I kafdanà nawa na i kakdo

3 Na du blé Dwata di deg glal tamdò i Tnaluan, mangu di kdeeyu, nangyu fdatah i ktoyu. Kabay fye ku glut i fandamyu gablà di dad gnagan blé Dwata gamu du mdà di kafaglutyu di kenen. 4 Du i dad gnagan i gablé di dad faglut sahal, salngad i laweh i to, du dee gumgalel i laweh, bay kat satu dale nun sahal nimòla. 5 Salngad én gito dad to faglut di ku Krayst Dyisas. Du balù too ito dee, salngad ito satu laweh di ksasatuito di ku Krayst, na masgagot kdeeito. 6 Taman du sahal gnaganito, too ito mimò i nimò gablé Dwata di gito, fagu di gnagan gablén di kat satu gito. Ku blé Dwata di satu i gnagan tmulen i fgadean di kenen, too kenen tmulen i kaglut fgadè di kenen, gablà di tdò fnaglutito. 7 Ku blén di satu gnagan tmabeng i demen to, too kenen tmayud tmabeng, ku di satu nun gnagan tamdò Tnalù Dwata, toon fanse tamdò dun, 8 ku di satu nun gnagan tamgal i kafaglut i demen to, toon nimò dun, ku di satu nun gnagan mlé di dademe nun klidù, too kenen mlé, ku di satu nun gnagan mebe i dad to faglut, toon fanse mebe dale, ku di satu nun gnagan tmabeng i dad to di nun ksamuk, too kenen mimò ani, fagu di ayè nawan mimò dun.

9 Nang ku alò di salék i kakdoyu demeyu to, bay knangyu i kdee dad sasè, na fkahyu di nawayu i klalòyu i matlu. 10 Sakdo gamu dad faglut di ku Krayst, du saflanek gamu, na too gamu safè. 11 Too gamu mimò gusen i galyu, na nang gamu malwe mimò. Na ku tan fimò i Amuito Dyisas Krayst gamu, tooyu fkah di nawayu mimò dun. 12 Na too gamu flehew, du nun kafye fatanyu di fulé duh. Na too gamu tmayud di kaflayamyu. Na nang gamu tlag dmasal di Dwata. 13 Mlé gamu di dad flanekyu faglut nun klidù. Na galyu fyak di gumnèyu i dad to magu.

14 Ku nun fsasè gamu, nang gamu mni di Dwata ku fanlayaman ale, bay dnasalyu di Dwata fye banlén ale kafye. 15 Na ku nun flehew, flehew gamu magin di dale klehew. Na ku nun to nun klidù nawan, magin gamu di klidù nawan. 16 Na i kdeeyu faglut di ku Krayst, sansatuyu i nawayu. Na nangyu fdatah i ktoyu, bay fye ku nang gamu mya mimò i nimò i dad to mdanà. Na nangyu fandam i kfulungyu mdatah fa di kfulung i demeyu to. 17 Na ku nun to fsasè gamu, nang gamu malas sasè. Nang gamu tlag mimò i nimò matlu di kite i kdee dad to. 18 Ku fakay, nang gamu sdal, bay sansatuyu i nawayu, du fye manak i knèyu. 19 Dad kanbonggu nawa, nang gamu malas sasè di to fsasè gamu, bay bléyu di Dwata, du kenen i malas. Du nun gsulat di Tnalù Dwata, man Amuito, "Agu sa malas, na agu sa i mlayam." 20 Kabay balingyu lalò i man Tnalù Dwata,

"Ku bitil i to dmuen gamu fankaanyu,
ku malinum banléyu kenen ninum.

* **12:20** Dad Fngewe 25:21, 22

Du ku ani nimòyu, mbaling kenen too myà
mdà di kafsasean gamu.”*
21 Taman nang gamu fafisan di kafsasè
satu to gamu, bay fnisanyu i sasè fagu di
fye kbalasyu dun.

13

Kafè i dad to nun glal di gubirnu

1 Na kdeeito mimen i dad ganlal i gu-
birnu. Du landè to mebe i banwe ku là
faloh Dwata, na landè là kagdà di kenen
i mlé kenen glal. 2 Taman simto dmuen i
ganlal i gubirnu, dmuen i flalò Dwata, na
simto mimò ani fanlayam kenen. 3 Landè
klikò i satu to i dad ganlal ku fye nimoan.
Likò kenen ku sasè nimoan. Na ku ani
kayean i landè klikoan, too kenen mimò
fye, na dnayen kenen i dad ganlal. 4 Na i
to ganlal, kenen satu salig Dwata, du fye
too fye i knèyu. Kabay ku sasè nimòyu,
fye ku likò gamu kenen, du fagu di glalan
fanlayaman gamu. Du kenen i salig Dwata,
dnohoan i knayè Dwata di flayaman i dad
to mimò sasè. 5 Taman mimen gamu i dad
ganlal i gubirnu, ise ku alò mdà di klikòyu
i flayamla gamu, bay nimenyu du di lam i
nawayu gadèyu fye ku én tooyu nimò.
6 Na ani duenyu mayad i dad buhis, du i
dad ganlal i dad salig Dwata, du dekan ale
mimò i nimòla. 7 Taman too ito mayad i fni
i gubirnu di gito, na too ito mafè dale.

Kasakdo

8 Nangyu flo i kbayad utengyu, bay nun
utengyu landè gumti i kbayad dun, dunan
i kakdoyu i demeyu to, du i to too kamdo
demen to gdohoan i kdee flalò Dwata. 9 Du
nun gman di flalò, manan, “Nang gamu
mlafà i yaanyu, nang gamu manò, nang
gamu tmaku, na nang gamu mibal i knun
i demeyu to.”* Na dad flalò én, na kdee
dademe gakuf di satu flalò, manan, “Kan-
doyu i demeyu to salngad i kakdoyu i
ktoyu.” 10 Du ku too ito kamdo i demeito
to laito fansasè, na ku nimenito ani, tamgi-
menito i kdee di dad flalò.
11 Taman too gamu kamdo i demeyu
to, lumban du gadèyu i kagkah i banwe.
Tafukal i duh na gambet gkudang gamu,
taman mukat na fgal mimò, du tamdadong
i kagalwaito, mdadong fa di duh di kat-
buito faglut. 12 Na gambet too kmifu i
klamang banwe mdà di salà, bay tafan
mlius i kifu, du tafan mwal nan, dunan
tafan samfulê Dyisas Krayst. Taman tooito
tnagak i sasè nimò, i gablà nimò i dad to
di gukmifun, na tooito lsak i dad klung,
dunan too ito mimò fye, i gablà nimò i dad
to di gumalwan. 13 Mimò ito i tlu nimò,
du ani gablà nimò i dad to mnè di gumal-
wan. Na nang ito mimò sasè di kastifunito,
nang ito flangal, nang ito mlafà i yaan-
ito, nang ito sbulaw, na nang ito mingà
nawa. 14 Kabay balingyu lsak Amuito Dy-
isas Krayst, dunan too gamu mimò i ke-
nen knayè. Na nang gamu mimen i sasè
knayèyu.

14

I kafngewe gablà di dad to mlungay di kafaglutla

1 Na ku nun satu demeyu faglut di ku
Krayst, na là too dmalil fa i kafaglutan
dnawatyu kenen, na nang gamu samdal
kenen ku là salngad i fandamyu gablà ku
tan i glut nimò. 2 Du kaflingengu dun i
to tadmalil i kafaglutan, fandaman fakay
kmaan balù i tan bung knaan, bay i to là
dmalil fa i kafaglutan, fandaman là fakay
kmaan i kdee bung ungad i lmanaf, taman
alò muten i gulay. 3 Na i to kmaan i kdee
bung ungad i lmanaf, nangan fandam ke-
nen mdatah di to alò muten i gulay. Na
salngad én, i to alò muten gulay, nangan
fandam kenen mdatah di to kmaan i kdee,
du i lwe ani, slame dnawat Dwata. 4 Taman
nang ito mukum i demeito to, du landè
glalito mukum i salig i dademe. Du alò
Dwata i Amun sa i nun glal mukum kenen
ku fye nimoan demen là. Fye i nimoan du
Dwata tmabeng kenen.
5 Salngad én i to mangman nun dad duh
mabtas di dademe duh, na nun dademe to
mangman i kdee duh salngad. Fye ku kat
satu to toon fandam na nimoan ku tan i
man nawan fye. 6 Du i to fabtas i satu duh,
nimoan ani du nafean i Amuito. Salngad
én i to kmaan i dee bung uten, du nafean
i Amuito di kakaan dun, du mlé fye di

* **13:9** Éksodus 20:13-15, 17

kenen. Na salngad i to alò muten i gulay,
lê kenen mlé fye di Dwata, na mafè kenen,
du laan kmaan i ungad i lmanaf. 7 Kdeeito
dad faglut, ise ku gito mfun i nawaito na
balù i fatiito. 8 Du di ktoito, funaito i knayè
Amuito Dyisas di gito, na di kfatiito lê ke-
nen mfun gito. Taman mto ku demen mati,
knean Krayst mfun gito. 9 Du mati Krayst
na mték mdà di lbang na mto ani, du fye
mgimò kenen Amu di dad to mto na di dad
to mati. 10 Taman nang ito mukum i de-
meito faglut di knaanla, du man nawaito
mdatah ito fa di dale, du Dwata i mukum
kdeeito di fulé duh di ktadag ito di munan.
11 Du man Amugu Dwata di Tnaluan,

“Deg sa i Dwata mto landè gusenan,
taman too glut i kdee dad to kadang
lkuad di deg,
na kdee kadang mangamfù di deg.”

12 Taman di bang én, kdeeito tmimel di
Dwata i tanimoito kloito mnè di tah tanà
ani.

I kakaan

13 Taman nang ito lêman mukum i de-
meito faglut. Kabay balingito too neye i
gito nimò, du fye landè nimoito i gumdà i
flanekito gamsalà. 14 Du masasatu agu di
Amuito Dyisas, gadègu landè knaan fnang
Dwata. Kabay ku nun demeito na fan-
daman nun satu knaan fnang Dwata, fye
ku laan knaan dun, du ku knaanan gam-
salà kenen. 15 Na ku gamu kmaan i knaan
fandam i demeyu faglut fnang Dwata, ani
kadang too gamsamuk i nawan, na too
mbangal landè kakdoyu kenen. Nang
gamu kmaan ku mdà di kakaanyu dun,
gafalmoyu i kafaglut i flanekyu, du mati
Krayst duenan kenen. 16 Nang ito mimò i
gman i dademe sasè, balù di gito là sasè, du
fye landè to fakay dmalam gito. 17 Du i too
mabtas di gito dad to gakuf di kagot Dwata
ise i kakaan na kinum, bay i katlu, ktanak
nawa, na klehew blé Mtiu Tulusan di gito.
18 Na ku én fabtasito di klaloito ku Krayst,
too ito gaflehew Dwata, na mgafè i dad to.

19 Taman balù tan i nimoito, funaito too
fandam, du fye là malmo i ksasatuito di
dad demeito faglut, na stabengito du fye
matnù i kafaglutito. 20 Nangyu falmo i fye
nimò Dwata di nawa i dad faglut di kenen,
fagu di kakaanyu i knaan man i dademe
fnang Dwata. Fakay ito kmaan balù tan
bung knaan, bay sasè ku mdà di kakaanito
dun én gumdà demeito to gamsalà. 21 Fye
fa ku nang ito kmaan i ungad i lmanaf,
nang ito minum binu, na balù i tan dademe
nimò i gumdà demeito to gamsalà.

22 Taman balù tan i fnaglutyu gablà di
kdee ani gine, nangyu fangadè i dademe
dad to, du fye alò Dwata i gmadè. Nun
kafye di to gmadè là kenen gamsalà fagu
di mgimoan. 23 Kabay i to lwe nawan gablà
di knaanan, na fles kmaan, gamsalà kenen
di Dwata, du laan nimen i fandaman gablà
di knaanan. Du ku én nimoito i fandamito
sasè, gamsalà ito.

15

I kafdatahito i demeito to

1 Na gito i mgal di kafaglut di Dwata,
tooito fantahà i nawaito di demeito faglut i
là dmalil fa di kafaglutla, na nang ku aloito
fandam i gito knayè. 2 Fandamito demeito
faglut na mimò ito i gufyela, du fye lamnok
i kafaglutla. 3 Du balù Krayst laan fan-
dam i kenen knayè, du nun gman di Tnalù
Dwata gman Krayst di Dwata, manan, “I
dad sasè talù i dad to madoy ge, lê tadè di
deg.” 4 Balù tan tagsulat di Tnalù Dwata,
fsulatan du fye tamdò gito, du fye fagu di
kagtayudito maglala sito, na là magwè di
nawaito i galito fatan di fulé duh.

5 Kayègu ku Dwata i mlala gito, na mlé
di gito kgagan tmayud di kaflayam, na mlé
di gamu ksasatu nawa di klalòyu ku Krayst
Dyisas, 6 du fye kdeeyu mbaling masasatu
di kdayenyu Dwata i Mà Amuito Dyisas
Krayst.

I kdawat Dwata i dad to ise Dyu

7 Taman tooyu dnawat dad demeyu
faglut, du too gamu dnawat Krayst, du fye
magdayen Dwata. 8 Na i mangu di gamu,
salu Krayst dini du tmabeng i dad to Dyu,
du fye gfiten di dale too glut dnohò Dwata
dad tafakangan di dad gutambulla, 9 du
fye balù gamu dad ise Dyu fakay dmayen
Dwata gablà di kakdon gamu, du di Tnalù
Dwata nun gman Krayst, manan,

“Dmayen agu ge Dwata, gagin i dad to ise
Dyu,

na mlingag agu dmayen ge.”
10 Lêmanan man,
“Gamu dad to ise Dyu, too gamu flehew,
gagin di dad Dyu, i muna dad to
mgalék Dwata.”
11 Léan man,
“I kdeeyu dad ise Dyu, dnayenyu Dwata i
Amu,
i kdeeyu dad to, mlingag gamu du
dmayen kenen.”
12 Gman fa Isaya, manan,
“Nun duh kadang nun satu bel Dyési
magot i dad to ise Dyu,
na kenen mgimò gumdà i kdee kafye
fatanla.”
13 Kayègu ku Dwata i gumdà i kdee kafye
fatanito, mlé gamu klehew, na ktanak
nawa du faglut gamu di kenen, du fye fagu
di eneg i Tulusan, too matnù kgal i nawayu
fatan i kdee gdawatyu kadang di fulé duh.

I ktabeng Fol i dad to ise Dyu

14 Dad flanekgu faglut, gadègu i dad
nimòyu too fye, na gamlabat gamu Tnalù
Dwata na fakay gamu satdò. 15 Kabay
balù ani, dini di sulatgu ani, là agu gdè
smulat én gatdògu di gamu di muna, fye
làyu glifet dun. Là agu gdè, du nun glalgu
mdà di Dwata, 16 du deg satu to tmulen
gablà ku Dyisas Krayst di gamu dad ise
Dyu. Salngad agu satu bà di Dwata, du mdà
di deg nun faglut di kenen, na ale mgimò
dsùgu i gdawat Dwata du mlaneb ale fagu
di Tulusan. 17 Na du mdà di ktabeng Dy-
isas Krayst deg, là agu myà tmulen i kdee
gagangu nimò, i fimò Dwata deg. 18 Kabay
én alògu tulen i nimò Krayst fagu di deg,
dunan nun dad to ise Dyu mgebegu di
kafaglut di Dwata, fagu di tagmangu na i
tamgimògu di dale, 19 na fagu di eneg i dad
tnikeng, i mdà di kgal Tulus Dwata. Taman
di kagugu mdà di banwe Dyérusalém kel
di banwe Ilirikum too agu tmulen di dad
to i Fye Tulen gablà ku Krayst. 20 Tamlo
kayègu tamdò i Fye Tulen di dad banwe i
dad to là fa mlinge gablà ku Krayst, du là
agu mayè lêman tamdò gablà di kenen di
dad to tamatdò i dademe dad to. 21 Kayègu
dmohò i gman di Tnalù Dwata, manan,
“I dad to là fa mlinge gablà di kenen,
lingela kadang,
na i dad to là fa magtulen,
glabatla kadang gablà di kenen.”

I fandam Fol gablà di klauyan i dad to di Roma

22 Na du kayègu tamdò i Fye Tulen di
dee banwe, én guganggàgu mlauy gamu.
23 Na ani, tafnge i nimògu di dad banwe ani,
na du tadee fali nan kayègu mlauy gamu,
24 man nawagu, di ksalugu di banwe Sfén,
funagu slob di gamu. Nun klehewgu ku
fakay agu mnè di safédyu là mlo, na kafnge
én, gtabengyu agu di kagadluggu salu di
Sfén.
25 Kabay ani, fan agu mdà salu di banwe
Dyérusalém, du nun tabeng tundagu di de-
meito faglut ditù. 26 Na i tabeng tundagu
ani, mdà di dad to faglut di dad banwe
Masidunya na Akaya. Na i kabléla ani too
mdà di nawala tmabeng dad Dyu faglut
mnè di klidù déén di Dyérusalém. 27 Too ale
mayè tmabeng, na too gablà ku tmabeng
ale, du fagu di dad Dyu Tnalù Dwata takel
di dad ise Dyu. Taman fye ku i dad ise
Dyu tmabeng i dad Dyu di klidùla. 28 Na di
kafngegu tmunda i tabeng ani di dale, mdà
agu lêman salu di banwe Sfén, bay funagu
slob di gamu. 29 Na gadègu di kakelgu di
gamu, nun bong kafye blé Krayst di gito.
30 Dad flanekgu faglut, du fagu di
kafaglutito di Amuito Dyisas Krayst, na
i kakdo blé Tulus Dwata di gito, fnigu di
gamu, tooyu agu tnabeng fagu di dasal,
31 du fye kanlungan agu di dad to là faglut
di banwe Dyudiya na fye lehew i dad
to Dwata di Dyérusalém gablà di tabeng
tundagu di dale. 32 Kafnge én, fagu di
knayè Dwata, mlauy agu gamu gagin i
bong klehewgu, na fagu di klauygu gamu
masatgal i nawaito. 33 Kayègu ku Dwata
gumdà i ktanak nawa samnagin gamu.
Amén.

16

I kafaldam Fol i demen faglut

1 Kayègu man di gamu too fye to Fibi,
i satu libun flanekito faglut, i tmabeng i
dad to faglut di banwe Sinkriya. 2 Tooyu
dnawat kenen, du nfun kenen Amuito
Krayst Dyisas, du ani too gablà nimò i dad
to faglut di Dwata. Tnabengyu kenen ku

nun kliduan, du dee dad faglut tnabengan, na agu fa gtabengan.

3 Tnulenyu ale Akwila na Frisila toogu ale fandam, du ale demegu di nimò i fimò Krayst Dyisas gami. 4 Tagatlagad ale mati du fye tmabeng ale deg. Taman too agu mlé bong fye di dale, na là alò deg, bay i kdee dad faglut ise Dyu dini mlé ale fye di dale.

5 Tnulenyu i kdee dad faglut gal stifun di gumnèla, du mangamfù di Dwata, fandamgu ale. Tnulenyu Ifinitus, i demegu sgalak toogu kando, fandamgu kenen. Kenen too tnanin to faglut di ku Krayst Dyisas ditù di banwe Asya.

6 Tnulenyu Méri, i too fgal tmabeng gamu, fandamgu kenen. 7 Tnulenyu Andronikus na Dyunyas fandamgu ale. Di muna, ale i dad demegu Dyu di lam i bilanggù. Na nafè ale i dad to gal dek Dyisas na faglut ale di ku Krayst Dyisas muna fa di deg.

8 Tnulenyu Amfliatus i toogu kando du mdà di kafaglutmi di Amuito Dyisas Krayst, fandamgu kenen.

9 Tnulenyu Urbanus i dememi di nimò fimò Krayst gami, toogu kenen fandam, na Stakis fa i satu demegu sgalak toogu kando.

10 Tnulenyu Afilis fandamgu kenen. Too gsalig kenen di nimò Krayst. Tnulenyu i kdee di gumnè Aristobulus fandamgu ale.

11 Tnulenyu Hérodiyon, i demegu Dyu, na i kdee dad faglut di gumnè Narsisus, fandamgu ale.

12 Tnulenyu Trifina na Trifosa, i dad libun too fgal mimò i nimò Amuito Dyisas Krayst, fandamgu ale. Tnulenyu Firsis, i satu demegu sgalak toogu kando, fandamgu kenen. Kenen i satu libun too fgal mimò i nimò Amuito Dyisas Krayst.

13 Tnulenyu Rufus, i too mlalò ku Krayst, fandamgu kenen na i yéan i kalnawan deg gambet too glut tingaan. 14 Tnulenyu Asinkritus, Fligon, Hérmis, Fatrubas, Hérmas, na kdee dademe flanekito di kafaglut, i galla deme, fandamgu i kdeela.

15 Tnulenyu Filologus, i yaanan Dyulya, Néryus, i flanekan libun, Olimfas, na i dademela faglut déén, fandamgu ale.

16 Di kastifunyu tooyu fite i kasakdoyu kat man satu gamu. I kdee dad faglut dini fandamla gamu.

Sangal kafngewe Fol

17 Dad flanekgu faglut, toogu fni di gamu, tooyu neye du nun dad to mayè falmo i ksasatuyu na i kafaglutyu di ku Krayst, du dnuenla i tdò gablà di kenen i gatdò di gamu. Fawag gamu di dad to én. 18 Du i dad to mimò ani gine, ise én gumimòla di Amuito Krayst, bay én gumimòla i dale knayè. Na fagu di kfulungla talù, na fagu di kafdagla, fangawla i dad to là gmadè. 19 Talinge kdee dad to gablà di kimenyu i Fye Tulen, na ani too gaflehew deg. Na i kayègu ku too matnù i kfulungyu mimò fye, na landè kfulungyu mimò sasè.

20 Là mlo ani, Dwata i gumdà i ktanak nawa, too kenen misan ku Satanas, na fkahan kenen di falel i blìyu. Na kayègu ku banlé gamu Amuito Dyisas Krayst kafye.

21 Timoti i demegu mbel Tnalù Dwata, fandaman gamu kun, na lêman Lusiyas, Dyason, na Sosifatar, i dad demegu Dyu.

22 Agu Tértyus, i fsulat Fol sulat ani, fandamgu gamu, du slame ito dad faglut di Amuito Krayst.

23 Gayus i dmawat deg klogu dini, fandaman gamu kun. Di gumnean i gustifun i dad faglut dini. Irastus magot i filak di banwe ani, na i flanekito di kafaglut Kwartus, fandamla gamu kun.

24 Kayègu ku banlé gamu Amuito Dyisas Krayst kafye. Amén.

I kdasal Fol dmayen Dwata

25 Too ito dmayen Dwata. Du kenen alò gatgal i nawaito di kafaglutito di ku Dyisas Krayst, fagu di Fye Tulen gablà di kenen i galgu tdò, na fagu di kaglut tafiten i gbuni di muna fa. 26 Kabay ani, i glut tdò i gbuni di muna fa, tagfite Dwata fagu di dad sulat i dad tugadan, na fagu di dek Dwata, i mto landè gusenan, du fye nun dalan kdee dad to di klamang banwe faglut na mimen kenen.

27 Taman dmayen ito Dwata landè gusenan fagu di ku Dyisas Krayst, du kenen alò too fulung na gmadè i kdee. Amén

1 Korintu
I Tnanin Sulat Fol di Dad Faglut di Banwe Korintu

Kafaglabat gablà di tnanin sulat Fol di dad to faglut di Korintu

I lunsud Korintu too bong na too mdengeg di dee banwe glam di banwe Akaya, mdadong di mahin na dee kafal gal dmuung ditù mdà di dee dad banwe. Taman banwe ani gufabli dad to i dad nebela déén. I dad to mnè déén dunan dad to Grik, dad to Roma, na dad to Dyu.

Na di galwe kagu Fol du tamdò i Fye Tulen, salu kenen di Korintu, na mlo mnè déén, fan lwe fali, du tamdò. Kat Sabadu salu kenen ditù di gal gusatdò dad Dyu na tamdò gablà ku Dyisas. Na balù di dad to Grik galan tdò. Taman tanun dad faglut di ku Dyisas fagu di katdoan.

Na fadlug matnù i kdee dad to faglut, bay là mlo nun là gusaglabatla. Taman nun dekla dad to mebe sulat di ku Fol ditù di Ifisus di banwe i gumnean, du snalekla gablà di kdee làla gusaglabat. Na di sulat ani tmimel Fol i kdee dad salekla di kenen, na tamdò dale kibòla mlalò Dwata.

1 Agu sa Fol, na mdà di knayè Dwata, nalék agu Dyisas Krayst, du dekan agu samtulen gablà di kenen. Na Sostinis, satu flanekito di kafaglut, i demegu smulat i sulat ani.
2 Na snulatmi gamu dad faglut di Dwata déén di banwe Korintu, gamu tambaling dad ton, mdà di ksasatuyu ku Dyisas Krayst. Tanalékan gamu makuf di dademe dad faglut di kdee banwe, i mangamfù di Amuito Dyisas Krayst, du Dyisas Krayst i Amula.
3 Kayègu ku banlé gamu Dwata Maito na Amuito Dyisas Krayst kafye na ktanak nawa. 4 Làgu tlag mlé bong fye di Dwata gablà di gamu, du tablén di gamu dee kafye mdà di ksasatuyu di ku Krayst Dyisas. 5 Hae, du masasatu gamu di ku Krayst Dyisas, taman tagdawatyu bong kafye mdà di Dwata, du tanun kfulungyu samtulen gablà di kenen, na tanun kaglabatyu i kaglut gablà di kenen.
6 Na i tatdòmi gamu gablà di kdee nimò Dyisas Krayst tatoo dmalil di nawayu. 7 Taman landè gukulang i kablén gamu gnagan lamyu fatan i kasfulê Amuito Dyisas Krayst. 8 Na fnadlugan tangal i kafaglutyu, du fye gamtayud gamu kel di gusenan, du fye kakel i duh kukum Amuito Dyisas Krayst, landè gudmalamyu fagu di sasè. 9 Nimò Dwata ani, du too kenen gsalig, du kdee gmanan dnohoan. Na kenen i tamgalék gamu, du fye masasatu gamu di Tingaan Dyisas Krayst i Amuito.

I klandè ksasatu nawa i dad to faglut

10 Dad flanekgu faglut, toogu fakdo di gamu, mdà di glal Amuito Dyisas Krayst, tooyu sansatu i nawayu, du fye nun ksasatuyu. Sansatuyu i nawayu di satu fandam na di satu knayè. 11 Dad flanekgu, mangu ani gine, du nun dad to mnè di gumnè Klowi tmulen di deg nun di gamu kun gal sdal. 12 Du nun di gamu kun, mangman, “Agu sa mlalò ku Fol,” na man i dademe, “Afolos i deg lalò,” na man i dademe, “Fiter i deg lalò,” na man i dademe, “Krayst i deg lalò.” 13 Tan man nawayu? Fakayyu kè snatngà Krayst Dyisas? Là! Man nawayu agu mati di krus, duenan gamu? Là! Na di kafbunyag i ktoyu, fbunyag gamu kè du gamu dad to mlalò deg? Ise!
14 Bong fye di Dwata, du alò lwe to i bnunyaggu, dunan Krisfus na Gayus. 15 Hae, du fye landè di gamu fakay mangman, fbunyag gamu duenan du agu lalòyu. 16 Glut lêgu bnunyag ale Stifanas, bay galwà déén, landè nan dademe gafaldamgu.
17 Du ise sa ku dek agu Krayst du fye munyag agu, bay dekan agu tmulen i Fye Tulen gablà di kenen. Na di ktulengu dun, làgu gnamit i ktalù i dad to too nun gnadè di tah tanà ani, du ken dnayen i ktalùgu, na baling landè eneg i Fye Tulen gablà di kfati Dyisas.

I glut kfulung

18 Na ku tulenito gablà di kfati Krayst ditù di krus, di dad to là fa faglut, man nawala i ktulen di dale landè gukmamula dun. Kabay di gito tagalwà di dad salà, gadeito mdà di ktulen gablà di kfati Krayst,

fite Dwata kgal i tulusan. 19 Too glut ani
gine, du man Dwata di Tnaluan fsulatan,
manan,
“Satu duh falmogu kfulung i dad to mang-
man ale too fulung,
na fitegu landè gukmamu dad gnadè i
dad to.”
20 Na du glut ani, i tan dé gukel i kfulung i
dad to? Na tan dé gukel i dad to too gmadè
i dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis? Na
i dad to gal matu di kastulen, tan dé gukel
i gnadèla? Landè, du tafite Dwata kulang
fa i kfulung i dad to di tah tanà. 21 Kabay
too fulung Dwata, du ise ku mdà di kfu-
lung i dad to di tah tanà, i duenito gmadè
kenen. Kabay én kayè Dwata ku gadeito
kenen fagu di kafaglutito di kenen, dunan
i tdòmi gamu. Kabay baling man i dademe
landè gukmamu i tdòmi. 22 Neyeyu i dad
Dyu, là ale faglut ku làla funa teen dad
tnikeng. Na i dad to ise Dyu, én dale kayè,
mngabal kfulung di tah tanà ani. 23 Kabay
gito mahal, du i tdoito gablà sa di fati
Krayst Dyisas déén di krus. Kabay i tdoito
too knang i dad Dyu, na man i dad to ise
Dyu, landè gukmamu. 24 Kabay gito dad to
tamgalék Dwata mbaling dad ngaan, balù
Dyu, ku demen ise Dyu, fnaglutito di kfati
Krayst déén di krus fite Dwata i bong kgal
i tulusan na i bong kfulungan. 25 Hae, du
balù man nawa i dad to landè gukmamu i
fandam Dwata gablà di kafalwaan gito, ani
i gugmadeito Dwata too fulung mdatah fa
di kfulung i dad to. Na man nawa i dad to
là too mtulus Dwata di kfati Dyisas déén di
krus, bay ani i gugmadeito too mgal i tulus
Dwata mdatah fa di kgal i dad to.
26 Dad flanekgu faglut, nangyu glifet i
kagkahyu di muna fa, di là gamu fa tlo
Dwata. Landè alì di gamu too nun gnadè,
ku demen too nun glal, ku demen too
mgafè di kite i dad to di tah tanà. 27 Kabay
balù ani kagkahyu di muna fa, knean
gamu sa tamgalék Dwata fye galwà gamu,
du fye myà i dad to man nawala too ale
mdatah, na too ale fulung. 28 Nalékan i dad
to là mgafè i dademe, na i dad to snilo i
dademe, na i dad to man i dademe landè
gukmamu. Ani dad nalék Dwata, du fiten
i kdatahla di dad to man nawala too ale
mdatah. 29 Ani i mgimò Dwata, du fye
landè to balù simto fakay fdag di munan
gablà di kdatahan na di kfulungan. 30 Du
gito dad faglut tamasasatu ito di ku Dyisas
mdà di knayè Dwata. Na fagu di ku Krayst
Dyisas, blé Dwata di gito i kfulungan fal-
dam, katluito di kiten, kafbalingan ito dad
ton landè gbol di nawaito, na nsoan ito
mdà di kgikatito di salà. 31 Na taman én
duenan gsulat di Tnalù Dwata, manan, “Ku
nun to mayè fdag, fye ku én toon fdag i kdee
mgimò Amuito Dwata di kenen.”

2

I katdò Fol gablà di kfati Krayst

1 Na dad flanekgu faglut, balù di tnanin
ksalugu déén di gamu, di katdògu gamu
gablà di mgimò Dwata fagu di ku Krayst,
là agu fdatah i talùgu fagu di bong kfulung
i dad to, bay toogu fbangal. 2 Du tafan-
damgu i klogu déén di gamu, én alògu tdò
gamu gablà ku Dyisas Krayst na i kfatin
déén di krus.
3 Na làgu gsalig i ktogu, du gadègu landè
gnagangu samtulen i Fye Tulen ani. Na
taman di kakelgu déén di gamu, too likò i
nawagu. 4 Na di ktulengu dun là sa salngad
ktalù i dad to too fulung di tanà ani. Kabay
i dad to flinge i tdògu toola teen i kaglutan
du mdà di eneg Tulus Dwata. 5 Na én
kibògu dun, du fye i kafaglutyu ise ku mdà
di gnadè i dad to fulung, bay fye ku én
gumdaan di bong eneg Dwata.

I kfulung mdà di Tulus Dwata

6 Na i dad to mgal i kafaglutla di Dwata,
dunan i dad to gutamdòmi i mngalam tdò.
Kabay i tdògu di dad to ani, ise ku tì mdà
di fandam i dad to, ku demen mdà di dad
mebe i banwe ani, du kadang satu duh lana
sa i kfulungla. 7 Kabay én kfulung mangu
ani mdà sa di Dwata, du nun tagnean fan-
dam di là fa mgimò i banwe, du fye nun
alelito di kdatahan. Na i tafandaman laan
fite dun di dad to, bay ani tafiten nan, na
ani galmi tulen.
8 Na i dad to mebe i dad banwe di tah
tanà mdà di muna fa, làla glabat i tagnè
fandam Dwata. Du ku glabatla, talàla
nlansang di krus i Amuito too mdatah.
9 Kabay balù ani nimò i dad to én, gdohò sa
i gsulat di Tnalù Dwata, manan,

“Landè to lmen mite,
landè lmen mlinge,
na landè to lmen gamlabat
i kafye tafatlagad Dwata, du blén di
dad to mbong nawa kenen.”
10 Kabay i là fgadè Dwata di muna,
tafgadean di gito fagu di Tulusan. I Tu-
lusan ani, landè laan gadè, balù i fandam
Dwata too mngalam. 11 Too glut, landè to
gmadè i fandam i demen to, bay alò i satu
to gmadè i kenen fandam. Na salngad én
Tulus Dwata, du kenen sa alò i gmadè i
fandam Dwata. 12 Na gito dad faglut di ku
Dyisas, ise di kfulung i dad to di tah tanà
i gumdà i kfulungito, bay mdà sa di Tulus
Dwata i tafnè Dwata di nawaito, na kenen
i fgadè di gito i kdee gablé Dwata di gito.
13 Na taman i galmi tulen gablà di kdee
gablé Dwata, ise ku tatì ktulen mdà di kfu-
lung dad to di tah tanà ani, bay i tulenmi
ku tan i tafgadè Tulus Dwata di gami. Na i
gutamdòmi dun di dad to nun Tulus Dwata.
14 Du i to là faglut, là sa mnè Tulus Dwata di
nawan, na laan gdawat i tdò mdà di Tulus
Dwata, du landè sa gukmamun dun. Na
laan glabat, du alò Tulus Dwata i gmagan
mubad dun di kenen. 15 Kabay i to ku mnè
Tulus Dwata di nawan mahal, du gamlabat
kenen i btas i kdee fgadè Tulus Dwata di
kenen, bay i kaglabatan dun, là glabat i dad
to là faglut, du là mnè Tulus Dwata di dale.
16 Too glut ani, du man di Tnalù Dwata,
“Simto gamlabat i fandam Dwata?
Na simto fakay tamdò kenen?”
Kabay gito dad ngà Dwata, tafgadè i Tulus
Dwata di gito i fandam Krayst.

3

I dad salig Dwata

1 Dad flanekgu di muna i katdògu gamu,
là agu fakay tamdò di gamu i mngalam tdò
i galgu tdò di dad to nebe i Tulus Dwata,
du gamu muhad fa nawayu di kafaglutyu
di ku Krayst, na làyu glabat i mngalam tdò,
du én i mebe gamu i sasè knayè i nawayu.
2 I tdògu gamu là mngalam, salngad ku
blégu gamu gatas ise knaan, du muhad fa
nawayu di kafaglutyu di ku Krayst, na làyu
glabat i mngalam tdò, na balù kel ani, là
gamu fa gamlabat, 3 du én fa mebe gamu
i sasè knayè nawayu. Mingà nawayu di
demeyu to, na nun di gamu sbulaw, na du
ani kagkahyu, là gamu kè salngad i dad to
là faglut di ku Dyisas? 4 Du ku man i satu
agu laloan, na man i dademe Afolos lalòla,
too mbangal salngad gamu fa i dad to là fa
faglut.
5 Na ani nun snalekgu di gamu. Na deg
Fol, simto agu kè? Na simto kè Afolos?
Tulengu gamu i kaglutan, gami Afolos alò
dad salig Dwata. Na mdà di gami faglut
gamu di Dwata, na alòmi nimò i dek Dwata
gami.
6 Na deg sa gambet i to mule i bnê, na
Afolos i gambet i to gal tmubél i bnê, bay
Dwata sa ftabò na falnok bnê én. 7 Na
taman ise ku i to mule dun, ku demen
i to tmubél i dnayenyu. Kabay Dwata i
dnayenyu, du kenen i ftabò na falnok i bnê.
8 Na salngad i btas i to mule i bnê, na
i to tmubél dun, na Dwata mlé taden di
lwe to ani, fagu di nimò i mgimòla. 9 Na
lwe gami Afolos dad salig dek Dwata, na
gamu guflingengu i satu nligo Dwata i gu-
mimòmi. Na lêman gamu salngad i gumnè
Dwata fnadlugan nimò.
10 Na flingengu i katdògu di kimò i
gumnè. Du faglut gamu i tdògu gambet
gamu i gumnè nimògu. Fagu di kfulung blé
Dwata gmagan agu fdak i too fye gumnè,
bay nun dademe fadlug mimò, bay balù
simto fadlug mimò, là fakay ku laan too
fanse mimò dun. 11 Du landè dademe
gufdak i lahan, dunan i kafaglutito, senan
alò di ku Dyisas Krayst, i tagatdògu di
gamu. 12 Di kimò i dad to gumnè dee
imòla dun, i dad mabtas na mgagid gambet
blawen, salafì, na mabtas batu, ku demen
i dad lumak malmo gambet kayu, kalon,
na kwat fali. 13 Na salngad én, nun mgagid
na nun lumak malmo di kimoito i fimò
Dwata gito dad faglut, na teen kadang, di
duh kasfulê Krayst, i kgagid i mgimò kat to
du tnilew Dwata i kdee. I là mgal baling
lana, du i duh kukum Krayst gambet i lifoh
smakuf i kdee là too mgagid. 14 Na ku
nun nimò i satu to i là malmo, nun un-
tung gdawatan mdà di Dwata. 15 Kabay ku
nun nimò i satu to i malmo, galwà kenen
di kaflayam landè gusenan, bay landè sa
untungan mdà di Dwata. To ani, gambet i

satu to galwà di gumnean sakuf bay landè geben.
16 Dad flanekgu faglut, too agu tikeng gamu. Làyu kè gadè gamu dad faglut i gumnè Dwata, du i Tulus Dwata mnè sa di nawayu? 17 Taman balù simto falmo i gumnè Dwata fanlayam Dwata, du i dad to gumnean toon nfun, na gamu sa i gumnean ani.
18 Nangyu fafgaw i ktoyu. Ku nun di gamu, man nawan too kenen fulung du én gman dad to là faglut, fye fa baling ku tagakan i kfulungan ani, du fye mbaling too fulung. 19 Du tulengu gamu i kaglutan, i kfulung di tah tanà ani landè gukmamu Dwata dun, du i kfulungan too mdatah fa, du nun man Dwata di Tnaluan, “Balù tan i kalbong i kfulung i dad to, làla fakay fangaw Dwata, du gmagan kenen misan i dad to fagu di kfulungla ani.” 20 Na manan fa, “Gadè Dwata landè gukmamu i fandam i dad to fulung.” 21 Taman nangyu dag na gamu lalò balù simto to. Du i kdee fye tagablé di gamu du tmabeng gamu, 22 balù ku agu Fol, Afolos, Fiter, ku demen i dad fye dini di tah tanà ani, i nawayu, i kfatiyu, na balù i tan kel ani, ku demen kadang di fulé duh, kdee ani gablé Dwata gamu du slame gufyeyu. 23 Du gamu nfun Dyisas Krayst, na Dyisas Krayst nfun Dwata.

4

I dad to gal dek Krayst Dyisas

1 Na gami gal tamdò, fye ku fandamyu gami i dad salig Krayst Dyisas. Gami gusmalig Dwata tamdò i kaglut laan fgadè di muna bay ani tafgadean. 2 Na i salig gusmalig i ulun, là fakay ku là kenen too gsalig. 3 Là mabtas di deg ku tan i fandamyu na i fandam i dademe to gablà di deg, ku too agu gsalig di nimò fimò Dwata deg ku demen là, du balù agu, làgu gadè ku tan i gmangu gablà di ktogu, 4 du balù man nawagu landè sa i làgu gugsalig, bay Dwata gmadè ku nun gugsalàgu, na kenen alò fakay mukum deg. 5 Taman nang ito mukum i nimò i demeito to, bay fye fa ku fatanito i bang i kasfulê Amuito Dyisas Krayst, du kenen sa mukum kdee. Na fgadean i dad nimò gbuni i dad to, na i dad knayè i nawala. Na kafnge én, dnayen Dwata kat satu to gasngad di nimoan.
6 Na dad flanekgu faglut, i kdee gmangu ani gine, guflingengu i ktogu na Afolos, du fye tooyu gadè kibòyu mimen i tagsulat di Tnalù Dwata i tdoan gamu, dunan nang gamu fdatah i tdò satu di gami. Ku gami tamdò, là gami mdatah di dademe to tamdò. 7 Man nawayu kè mdatah gamu di dademeyu faglut di ku Dyisas Krayst? Na i kdee glabatyu, man nawayu kè ku mdà alò di gamu kto? Kabay tulengu gamu i kaglutan, kdee gununyu slame blé Dwata gamu. Na du i kdee mdà di Dwata, là fakayyu fdag i ktoyu. 8 Na man nawayu kè tagdawatyu i kdee tabeng Dwata, na landè gukulangyu? Man nawayu kè taglabatyu kdee gablà di Dwata, du sadi gamu mbaling ulu di kagot Dwata, na balù là gami dmeme gamu? Kabay ise gami fa mgimò ulu du magot i dad to. Na too agu mayè ku glut tamgimò gamu ulu, du fye gakuf gami di kagotyu i dad to.

I kagkah Fol

9 Na gmangu ani gine, du slaan di fandamgu gami dad tamdò Tnalù Dwata, tamgimò gami Dwata dad to mdanà di kdee dad to. Sadi gami gambet dad to bnilanggù fan fnati di muna i kdee dad to di klamang banwe, na di muna i kdee dad kasaligan Dwata. 10 Du tamdò gami gablà ku Krayst, gal man i dad to là gami fulung faldam, bay gamu kun, dad to too fulung faldam. Na manla gami là labè tmulen i kaglut, bay gamu kun, too labè. Na là gami nafè i dad to, bay gamu kun, toola nafè. 11 Na gami fandà di muna fa kel di duh ani, kulang i kakaanmi na malau gami. Na i klawehmi tatoo labi, na toola gami snuntuk. Na tatì gami lamngab, du landè too glut gumnèmi. 12 Na too gami fgal mimò, du fye gambayad gami i dad klidùmi, du fye gamkaan gami. Na ku nun too sasè man i dad to gablà di gami, knean fnimi di Dwata banlé ale kafye. Na balù toola gami fanlayam, knean tnayudmi. 13 Na ku dnalamla gami làmi tnimel ale di sasè. Na fandà di muna fa kel di duh ani, gami sa gambet i sasè gal bat i dad to, du di dale,

landè gukmamula gami, gami i dad to too mdanà di kdee dad to di tah tanà.
14 Na dad flanekgu faglut, ise ku én
duengu smulat ani ku fyàta gamu, bay fye
ku tdòta gamu, du gamu gambet i dad
ngàgu toogu kando. 15 Du balù too dee
dad tamdò gamu gablà ku Krayst Dyisas,
bay alò agu i màyu di kafaglutyu di kenen,
du agu sa tnanin tamdò gamu i Fye Tulen
gablà di kenen. 16 Na du deg i màyu, taman
fnigu di gamu lalòyu i deg nimò.
17 Taman dekgu Timoti ditù di gamu ani.
Timoti i tingàgu di kafaglut toogu kando
na too gsalig di klaloan ku Dyisas Krayst.
Salu kenen di gamu du fafaldaman gamu
i kibògu mlalò ku Dyisas Krayst. Na ani i
tdògu di kdee dad to faglut di gustifunla di
balù tan gugsalugu.
18 Na fanyogu nun di gamu fdatah, na
man nawayu là agu nan samfulê na mlauy
gamu du neyegu i kibòyu mlalò ku Krayst.
19 Kabay ku mayè Dwata, mlal agu mlauy
gamu. Na neyegu i dad to fdatah, ku glut
nun eneg Dwata di dale ku demen ken alò
ale fdag. 20 Du i kagot Dwata gito, là teen di
taluito, bay di eneg i nimoito. 21 Na ku làyu
tagak i sasè nimòyu, di kakelgu di gamu
toogu gamu nngak. Kabay ku tanluyu i
nimòyu, too fye i klauygu gamu, du fitegu
gamu i bong kakdogu, na i kafafyegu mebe
gamu. Taman malék gamu ku tan kayèyu
di lwe ani.

5

I ksasè nimò i satu to faglut

1 Na talingegu nun kun satu di gamu nu-
gatan i tlas yéan. I sasè nimoan én too ma-
gagyà, du balù i dad to là faglut di Dwata
là ale mimò dun. 2 Na balù too sasè nimò i
satu to ani, knean baling gamu fdatah, bay
fye baling ku too gamu mlidù mdà di nimò
i to ani na falwàyu kenen, du fye laan gakuf
di kastifunyu. 3 Na di deg, balù mawag
agu fa di gamu, knean sadi déén agu di
safédyu, du fadlug agu sa faldam gamu. Na
tafandamgu i fye kibòyu i to ani, sadi déén
agu di gamu. 4 Na ku stifun gamu di dagit
Amuito Dyisas Krayst, fandamyu sadi déén
agu di safédyu. Na dekgu gamu mdà di
eneg na glal Amuito Dyisas, 5 falwàyu to
ani di kastifunyu, na bléyu kenen di ku
Satanas, du fye falmon i lawehan, ken mdà
déén samfulê kenen di Dwata na galwà
di kaflayam landè gusenan di duh kukum
Amuito Dyisas.
6 Na lêmangu nulit i mangu gine. Sasè ku
fdatah gamu gablà di katluyu, du nun too
sasè bol di gamu. Làyu kè gadè i gumtatek i
gal gman, “Balù tukay alò i falnok fan bol di
bong arina gafalnokan.” 7 Taman mangu
di gamu là fakay ku làyu kah i sasè nimòyu
di muna, du fye landè gbol sasè di gamu,
salngad i fan falami tnaga i landè falnok
dun du knaan di Duh Kaglius. Gadègu
tagambet gamu ani fagu di kafaglutyu di
ku Krayst, du Krayst gambet i tingà bilibili
dsù di Duh Kaglius du falwà gito. 8 Taman
gito dad to faglut, gambet ito i to mbat i
kdee falnok, du fatlagadan i kton di fista i
Duh Kaglius. I gumtatek ani, nang ito faloh
salà mnè di nawaito, na nang ito nimen i
sasè knayè i lawehito, bay balingito nimò
i too matlu nimò na laloito i kaglut mdà di
nawaito.
9 Na di ksulatgu di gamu di muna,
gmangu di gamu là fakay ku dmeme gamu
i dad to mimò sasè knayè i lawehla, 10 bay
ise ku én kayègu man nang gamu fdadong
di dad to là faglut, i dad to mimò i sasè
knayè i lawehla, i mibal knun i dademela
to, i tmaku, na i mangamfù di ise glut
dwata. Silangito ale giwas ku là ito dini di
tah tanà. 11 Kabay ani kayègu man di gamu,
nangyu dneme i to mangman kenen faglut
bay sasè nimoan. Kaflingengu dun, ku ni-
moan i sasè knayè i lawehan, ku gal mibal
i knun i demen to, ku fnangamfuan i ise
glut dwata, ku dmalam i dad to, ku flangal,
na ku demen tmaku. Na balù kmaan, nang
kmaan di safèd i to gambet ani. 12-13 Du
tulengu gamu, ise ani i deg nimò mukum i
nimò i dad to là faglut di Dwata, du Dwata
sa alò i fakay mukum dale. Kabay i dad
to makuf di kastifunyu, du faglut ale di
Dwata, nun gamu labet mukum dale. Du
man di Tnalù Dwata, “Falwàyu i to mimò
sasè, du fye là kenen dmeme gamu di galyu
kastifun.”

6

I ksusay i dad to faglut

1 Na nun snalekgu di gamu dad flanekgu
faglut. Ku nun làyu gusaglabat i demeyu
faglut, tan i duenyu baling fusay di dad
to là faglut, na là di dad flanekyu faglut?
2 Tagadèyu kè gito dad faglut, mukum i
dad to di tanà ani kadang di fulé duh.
Too glut gito mukum satu duh, taman
tan kè, làyu gagan mukum i tukay làyu
gusaglabat? 3 Na balù i dad kasaligan, gito
mukum dale kadang di fulé duh. Na du
glut nun glalito mukum kadang, lumban
fa i kgaganito mukum i demeito faglut di
tah tanà. 4 Na ku nun kasfala di gamu dad
faglut, tan duenyu fusay di dad to là faglut?
5 Kan, là gamu kè myà? Landè kè satu di
gamu faglut gmagan smafye gamu di làyu
kasaglabat? Nun sa. 6 Kabay én balingyu
nimò, nebeyu i flanekyu faglut di dad to là
faglut gal mukum, du ale i fusayyu.
7 I kebeyu i demeyu faglut di usay, én
sa i gudmilèyu too kulang i ksaligyu di
Dwata. Fye fa ku nun fsasè gamu na
nangyu bnalas sasè, na ku nwè di gamu i
knunyu, nang ku fansalàyu demeyu faglut.
8 Kabay balingyu fansasè i demeyu faglut,
na nwèyu i knunan. 9 Dad flanekgu faglut,
làyu kè gadè i dad to mimò sasè là gfusuk
di banwe Dwata? Too gamu fgeye, du fye
là gamu mafgaw, du i dad to mimò i sasè
knayè i lawehla, i dad to mangamfù di ise
glut dwata, i dad to mlafà yaanla, i lagi
mimò sasè knayè i lawehan di demen lagi, i
libun mimò sasè di demen libun, 10 i dad to
tmaku, i dad to mibal i knun i demela to, i
dad to flangal, i dad to madoy i dad demela
to, na dad to mlangong. I kdee dad to ani
là gfusuk di banwe Dwata. 11 Na nun di
gamu mimò ani di muna fa, bay tanlaneb
Dwata i dad salàyu, na tamgimò gamu dad
ngaan, na di kiten talandè nan salàyu, fagu
di Amuito Dyisas Krayst na di kalak i Tulus
Dwataito.

I laweh gudmayen Dwata

12 Na ken nun di gamu mangman, "Fakay
agu mimò balù tan i fye kayègu nimò."
Glut i manan, bay ise ku i kdee fye nimò
gamtabeng gito. Kaflingengu dun, balù
ku mangu, "Fakay agu mimò ku tan i fye
kayègu nimò," bay nun làgu nimò, ken
mgikat agu di nimò én. 13 Na ken man i
dademe, "Tanimò Dwata i knaan du fkah
di tien, na tanimoan i tien du gufkah i
knaan." Na glut ani, bay kadang di fulé duh
falmo Dwata i knaan na tien, du kadang
landè gukmamuito dun. Salngad én i lawe-
hito, nun gukmamun, bay ise én duen
Dwata mimò dun du fye faguito di kimen
i sasè knayè, bay nimoan du fye faguito
di kimen knayè Amuito Dyisas Krayst du
fye magdayen kenen. Na kenen magot na
mifat i lawehito. 14 Na Dwata mték Amuito
Dyisas Krayst mdà di fatin, fagu di bong
kgal i tulusan, na lê kenen mték i lawehito
kadang satu duh.
15 Tagadèyu i lawehito ani, i mgimò
laweh Krayst Dyisas, du tamasasatu ito di
kenen. Taman du i lawehgu gakuf di laweh
Krayst, fakaygu kè sansatu i lawehgu ani di
satu libun mkat lagi? Làgu fakay nimò ani.
16 Tagadèyu kè ku i to samsatu i lawehan di
libun mkat lagi, lwe lawehla ani mbaling
satu. Too glut sa ani, du nun gsulat di
Tnalù Dwata, manan, "I laweh i lagi na i
laweh i libun mbaling nan alò satu laweh."
17 Kabay i to masasatu di ku Amuito Dyisas
Krayst i nawan na nawa Dyisas tambaling
alò satu.
18 Taman dad flanekgu, nang gamu sam-
satu i lawehyu di laweh i to ise yaanyu.
I kdee salà nimò i dad to slame sasè, bay
landè dademe salà gafsasè i laweh salngad
ani. I to mimò ani, gamsalà kenen na
gafalmon i lawehan. 19-20 Taglifetyu kè i
lawehito ani i gumnè Tulus Dwata i gablé
Dwata di gito? Taman ise gito mfun i
lawehito, du Dwata sa i mfun dun, du too
mabtas kbayad Dyisas Krayst gito di kfatin,
mdà di kaglifanito di salà. Taman én due-
nan là fakay ku là mimò i lawehito i too
gumagdayen Dwata.

7

I kwè yaan

1 Na smulat agu ani, du tnimelgu i
snalekyu di ksulatyu deg gablà di kwè
yaan, na mangu fye fa ku là mwè i lagi
yaan. 2 Kabay du dee dad to gal mayè
samsatu lawehla di laweh i to ise yaanla,
fye fa baling, ku kat to, lagi na libun, nun

yaan. 3 Na gamu dad satlamin, i lagi ku demen libun, tooyu nagin ku tan knayè i yaanyu, 4 du i yaanyu sa mfun i lawehyu. I libun nun yaan, ise kenen mfun i lawehan, bay i yaanan. Salngad i lagi nun yaan, ise kenen mfun i lawehan, bay i yaanan mfun dun. 5 Nangyu klen lawehyu di yaanyu, bay slaan, du fye landè gablabal i kdasalyu, fakay beg là sasatu milè ku sasatu nawayu. Kabay nang ku too mlo, du ken làyu gadnan i nawayu, na tnilew gamu Satanas, na baling gamu gamgimò sasè.

6 Na gablà di kdee gmangu ani gine, ise sa ku kdekgu gamu mwè yaan. Kabay alò ani fngeweta gamu. 7 Du ku di deg kayè, fye ku là mwè yaan i dad to salngad deg. Kabay gadègu là salngad i dad to, du sahal sa gnagan blé Dwata di kat satu to.

8 Na ani i kayègu man di gamu dad lagi na dad libun landè fa yaan, na di gamu dad balu, fye fa ku là gamu mwè yaan, salngad deg. 9 Kabay ku làyu gadnan i knayèyu, fye fa baling ku mwè gamu yaan, du fye là gamu maflayam di too knayè i lawehyu.

10-11 Na nun kayègu man di gamu dad satlamin, bay ise deg i gumdaan, bay mdà di Amuito Dyisas Krayst. Na ani dunan, i libun laan fakay kah i yaanan, na salngad i lagi nun yaan laan fakay kah i yaanan. Kabay ku nun libun takahan yaanan, là fakay lêman mwè yaan. Tatian mnè landè yaan, ku demen samfulê di yaanan.

12 Na di dademe dad to nun kayègu man di gamu. Ise ku Amuito Dyisas i mngewe ani, bay agu i mngewe gamu ani. Kaflingengu dun, ku nun lagi tambaling faglut, na yaanan là faglut, bay laan mayè ku skah ale, là fakay ku kah i lagi i yaanan. 13 Na salngad én i libun tambaling faglut, bay là faglut i yaanan, laan fakay kah i yaanan ku là mayè i yaanan. 14 Du i lagi là faglut, gamdawat kafye mdà di Dwata fagu di ksasatun di yaanan faglut, na i libun là faglut gamdawat kafye mdà di Dwata fagu di ksasatun di yaanan faglut. Na i dad ngàla fa, gamdawat ale kafye, du ku là glut ani, salngad ale i dad ngà i dad là faglut di Dwata. 15 Kabay ku mayè i to là faglut mkah i yaanan faglut na falohyu kenen. Du faloh Dwata ku i to là faglut mkah i yaanan faglut, du i kayè Dwata ku i satlamin nun ktanak i knèla. 16 Hae, tooyu faloh i yaanyu i là faglut mkah gamu, du làyu gadè ku gebeyu kenen di kafaglut ku demen là.

I kimen i knayè Dwata

17 Na balù tan i gnagan blé Dwata gamu na tan i tagnè kagkahyu di katbù i kafaglutyu di Amuito Dyisas Krayst, fye ku kat satu gamu fadlug di knayè Dwata di gamu. Én i tdògu di dad to faglut di kdee dad simbahan gutamdògu. 18 Ku nun satu to Dyu na faglut kenen, na taftulì du fiten kenen i satu Dyu, na fngewegu kenen, nang sa mwè i ilè di kaftulian. Na salngad ku nun satu to ise Dyu, na faglut kenen, balù laan ftulì. 19 Du balù ku ftulì ite ku là, ise sa ku ani mabtas di Dwata. Kabay én i too mabtas i kimenito i knayean. 20 Na lêmangu man i gmangu gine, too gamu fadlug di tagnè kagkahyu di kafaglutyu di Dwata. 21 Ku lifan gamu, na mbaling gamu faglut bayàyu, bay ku nun kibòyu galwà di kaglifanyu, na lamwà gamu. 22 Balù ku lifan gamu di kafaglutyu Dwata, di kiten, ise gamu lifan. Na balù ku ise ito lifan, bay ku faglut ito di Amuito Dyisas, flifan ito di kenen. 23 Du too mabtas bayad Dwata gito mdà di kaglifanito di salà, taman nang ito mlalò i dademeito to, ken balingito glifan di dale. 24 Taman dad flanekgu faglut, too gamu fadlug di tagnè kagkahyu di kafaglutyu di Dwata, na Dwata tmabeng na mifat gamu.

I dad to landè yaan

25 Na gablà di dad to landè yaan, nun fngewegu gamu ani ise ku mdà di Amuito Dyisas, bay fagu di kakdon deg, gsalig agu mngewe gamu.

26 Du too maflayam ito dad faglut di bang ani, taman fye fa ku là ito mwè yaan. 27 Kabay ku nun yaanyu, nangyu kah i yaanyu. Na ku landè yaanyu, na nang gamu sa mngabal yaan. 28 Kabay gamu dad lagi ku mwè gamu yaan là gamu gamsalà. Na salngad gamu dad libun, ku mwè gamu yaan ise sa salà. Kabay too fye ku là gamu mwè yaan, du ku mwè gamu yaan too malima i gnaguyu, na kayègu moon ku là gamu magu di kalima.

29 Taman ani kayègu man di gamu dad
lagi nun yaan. Du tafukal nan i duhito di
tah tanà ani, mdà di duh ani fdatahyu i
nimò Dwata mdatah fa di yaanyu. 30-31 Fye
ku laito fnè di nawaito i klidù nawaito, i
klehew nawaito, na i kweito knunito di tah
tanà, du là mabtas, du là mlo i kneito di tah
tanà. Taman fye ku là gamsamuk i kdee ani
di nimoito di Dwata, du tamdadong gusen
i banweito ani.

32 Ani toogu kayè ku landè gamsamuk
i nawayu. Fye fa i to landè yaan, du
landè gablabal di kimoan i knayè Dwata,
du én alò fandaman ku tan i kiboan flehew
Dwata. 33 Kabay i lagi nun yaan, én fan-
daman gablà di klidù i knè di tah tanà, du
én kayean ku flehewan i yaanan. 34 Na i
nawan lwe i gugsalun, du kayean flehew
Dwata, na kayean flehew i yaanan. Kabay i
libun landè yaan, alò satu gugsalu i nawan,
du fandaman i nimò Dwata, na i kiboan
fagu i kton du fye gaflehewan i Amun, na
fnean di nawan i too matlu di kite Dwata.
Kabay di libun nun yaan mahal, du én i
fandaman gablà di dad klidù di tah tanà
ani, na tan i kiboan flehew i yaanan.

35 Ani duengu mangman i kdee ani gine
di gamu, du kayègu tmabeng gamu. Na ise
sa ku fnanggu gamu mwè yaan, ku mayè
gamu, bay kayègu ku tlu i klalòyu Amuito
Dyisas Krayst, na landè gablabal di nimòyu
di kenen.

36 Na ku nun sawang libun na sawang
lagi na sayè ale, bay én fandamla là ale
safles, ani fngewegu dale, ku là gadnan i
lagi ayean di libun, fye baling ku sdeme
ale. Ise salà ani. 37 Kabay ku gmagan i
lagi là mwè yaan, na ku gaganan damnan i
lawehan, na landè mleges kenen, bay mdà
di kenen knayè ku là fles sdeme too fye sa.
38 Taman balù fye ku fanles i lagi ani mwè
i bliwalan, bay too lumban fa i kafyen ku
balingan là fanles.

39 Na i libun nun yaan là fakay mkah
i yaanan ku là fa mati. Kabay ku mati
yaanan, fakay kenen mwè balù simto
kayean, ku alò faglut di ku Dyisas Krayst.
40 Kabay ku di deg fandam, fye fa di li-
bun balu ku laan lêman mwè yaan. Na
fnaglutgu, ani fgadè i Tulus Dwata di deg.

8

I knaan dsù di ise glut dwata

1 Na tasnalekyu ku fakay di gito dad
faglut, kmaan i knaan dsù di dad ise glut
dwata. Na ani timelgu dun. Too glut
kdeeito kun gmadè i kaglut gablà di knaan
dsù di dad ise glut dwata. Kabay ku man
nawaito gmadè ito i kdee kaglut, fdagito
ktoito. Na ku én, là ito gamtabeng i de-
meito to di kafaglutla, du alò kakdoito i
gamtabeng dale. 2 I to ku man nawan nun
gnadean, én gudmilè kulang fa i gnadean.
3 Kabay i to kamdo Dwata, dnilè Dwata,
kenen i nfunan.

4 Taman gablà di knaan dsù di dad ise
glut dwata, gadeito i dad ise glut dwata,
too glut ise Dwata, du nun alò satu glut
Dwata, dunan Dwata ditù di langit. 5 Na
nun dad to mangman, dee gumangamfù i
dad to ditù di langit na dini di tah tanà,
na katlola i fnangamfùla ani, dunan dad
dwatala na dad amula. 6 Kabay gito dad
faglut di ku Dyisas mahal, du gadeito alò
satu glut Dwata, dunan Maito Dwata, i
tamgimò i kdee di tah tanà, na i kdee di tah
langit, du fye kenen gumangamfuito. Na
gadeito nun alò satu Amuito, dunan Dyisas
Krayst. I kdee mgimò Dwata nimoan fagu
di ku Dyisas, na mdà di kenen nun falami
nawaito.

I kiboito kamdo i demeito to.

7 Kabay nun dad demeito faglut, là gam-
labat landè gnagan i dad ise glut dwata
di gito, na malima di dale ku tnagakla
i fnaglutla ani, du knalamla di muna
fa kmaan i dsù di dale. Kabay ani,
ku knaanla, msamuk i nawala, du man
nawala gamsalà ale du magin ale kun di
kfangamfù di dale. 8 Na gadeito i knaan ise
én gafdadong gito di Dwata, balù kmaan ito
ku demen là.

9 Na too glut ani, bay tooyu fnafye gablà i
dad là fnang gamu, du ken nun dademeyu
mlungay fa di kafaglutla baling tatek di
salà ku lalòla i kakaanyu dun. 10 Du ku
nun satu demeyu faglut i là fa gamlabat
i kaglut teenan gamu kmaan di gumnè i
gumangamfù di ise glut dwata, laan gamu
kè nagin kmaan, du gadean ge satu to
gamlabat? Magin sa kè. 11 Tagadèyu

fafati Dyisas Krayst di krus, du fye galwà
i to lwe nawa ani gine. Kabay ku mdà
di kaglabatyu, man nawayu fakay gamu
kmaan, gamu gafsalà kenen i flanekyu ani,
du kmaan gagin gamu. 12 Na du manyu
fakay ale kmaan, falmoyu i fandam i dad
flanekyu faglut, du di dale sasè ku kmaan
ale. Na gamsalà gamu di ku Dyisas Krayst,
du fagsalàyu i demeyu faglut i mlungay fa i
kafaglutan. 13 Taman ku fkahgu di deg kto,
ku én gumdà i flanekgu faglut gamsalà, du
mdà di kakaangu, talà agu kmaan i ungad
i lmanaf dsù di dad ise glut dwata.

9

I dad to dek Krayst

1 Na di klalògu ku Dyisas Krayst, fakay
agu mimò i kdee nimò ku alò là fnang
Dwata, du dek agu Krayst samtulen gablà
di kenen, na toogu teen Amuito Dyisas.
Na là alò ani, bay tafaglut gamu di kenen
mdà di katdògu gamu. 2 Na balù ku man i
dademe to, ise agu satu to gal dek Dyisas,
bay gamu sa gmadè agu satu dek Dwata,
du agu sa i tamdò gamu gablà di ku Dyisas
Krayst, na ani gumdàyu faglut di kenen.
3 Ani sa i timelgu i dad to i là faglut ku agu
satu to gal dek Dyisas Krayst.

4 Landè kè kaglutmi dmawat knaan na
ninum blé i dad to tdòmi? Nun sa. 5 Ku
nun yaangu, là fakay kè ku fagingu i
yaangu di kalngabgu di dademe banwe,
salngad i dademegu gal dek Dyisas, i dad
flanek Dyisas na Fiter? Fakay sa. 6 Tan i
man nawayu, alò gami Barnabas, là fakay
dmawat i klidùmi mdà di dad to tdòmi?
7 Kaflingengu dun i satu sundalu, fakay
kè ku landè blé di kenen? Là fakay sa.
Na salngad én i to nun fulen, là fakay ku
fnang kenen kmaan i bunge i dad fulen. Na
dad gal meye dad bilibili, là fakay fnang
dale, du nun alella di dad bilibili. 8-9 Na i
mangu ani, ise ku mdà di deg fandam alò,
bay salngad man Tnalù Dwata, du nun fa
guflingenan dun di dad flalò Dwata blén
fagu di ku Mosis, manan, “Nangyu fnungus
i bà i baka ku flékyu fali.” Na fandamyu
i gumtatek i gman Dwata. Alò dad baka
kè i toon kando? Là alò ale, 10 du gakuf
gami dad gal dek Dyisas di gman Dwata
di flaloan ani, du fye gadèmi fakay ku nun
gwèmi mdà di nimòmi i nimò di Dwata.
Salngad én i to gal dmaru na i to gal kamtu,
slengla mimò, too nun fandenla alella di
dad nimòla én.

11 Na salngad gami nun flami ditù di
gamu, dunan i dad tdòmi gamu mdà di
Dwata, na nun gufyeyu déén kel di landè
sen. Na là kè fakay di gamu, ku nun
fandenmi bléyu gami klidùmi di tah tanà?
12 Ku nun kaglut i dademe gamdawat
tabeng mdà di gamu lumban fa gami du
gami sa muna di kdee tamdò di gamu.

Kabay balù nun kaglutmi mwè di gamu,
knean là gami sa mni di gamu, bay baling
gami tmayud i kdee bung kalima, du fye
landè gablabal di kbelmi i Fye Tulen gablà
di ku Krayst Dyisas.

13 Gadèyu kè i dad to mimò di Bong
Gumnè Dwata, déén sa gumwèla knaanla
di Bong Gumnean én. Na salngad i dad to
damsù di Dwata, nun alella di lmanaf dsù
déén. 14 Na gambet ani i dad to gal samsebe
i Fye Tulen, du too man Amuito Dyisas, i
dad to mimò i nimoan déén sa i gumwèla
dad klidùla.

15 Kabay deg, balù nun kaglutgu mni, là
agu mni di gamu, balù di sulatgu ani. Fye
fa ku mati agu, nang ku mni agu di gamu,
du fye fakay agu fdag. 16 Kabay là fakay
ku fdag agu gablà di katdògu i Fye Tulen,
du Dyisas Krayst mdek deg, na là fakay
ku làgu dnohò i fimoan deg. Na ku là agu
tamdò i Fye Tulen fanlayaman agu. 17 Ku
tatì mdà di deg fandam mimò i nimò ani,
gablà ku gdawatgu i bléyu. Kabay du salig
agu Dwata, là fakay ku làgu nimò i dekan
deg, balù ku landè bléyu deg. 18 Na ku landè
gdawatgu, tan i deg untung kè di katdògu,
dunan i klehewgu mdà di kgebegu i Fye
Tulen di dad to, na landè fnigu di dale balù
fakay agu mni.

19 Na too fye ani, du landè to balù satu
mfun deg, du nun blén deg. Kabay kayègu
flifan di kdee dad to, du fye gamgebe agu
dee dad to di kafaglut ku Dyisas. 20 Ku glam
agu di dad to Dyu, lalògu dale nimò, du
fye gebegu ale di kafaglut. Du balù là agu
mgikat di kimen i dad flalò blé Dwata fagu
di ku Mosis, ku glam agu di dad to mimen i

dad flalò, nimengu sa du fye gamgebe agu dale di kafaglut ku Dyisas Krayst. 21 Na salngad i nimògu di dad to ise Dyu, du ku glam agu di dale, talà agu mlalò i dad flalò blé Mosis, bay ganbetgu i dale nimò, du fye gamgebe agu dale di kafaglut ku Dyisas Krayst. Ise ku mangu là agu mimen i flalò Dwata, du toogu nimen i flalò Dyisas Krayst deg.

22 Na ku glam agu di dademe dad to faglut, bay là ale fa too gamlabat, na tatìgu fanganag tamdò dale, du fye i kafaglutla mbaling mgal. Na kat satu to gutmulengu gablà ku Dyisas, mngabal agu i dalangu fakay tmulen dale, du fye nun beggu mgebe di kafaglut di ku Dyisas, na galwà ale di kaflayam landè sen. 23 Na nimògu ani, du fye mbel i Fye Tulen gablà ku Krayst, na fye nun alelgu di kafye gdawat dad to galwà, kadang satu duh ditù di langit.

24 Gadèyu kè gablà di dad to makuf di skuya mila? Dee sa makuf, bay alò satu sa i guna di dale, na én gamwè i untung. Taman too gamu fgal, salngad i to makuf di skuya mila, du fye nun untung blé Dwata gamu. 25 Na i to makuf di kaskuya mila, funan too fgal faknalam i lawehan, du kayean nun untung. Na untungan ani lumak malmo. Kabay gito dad faglut, fgal ito di klaloito i Amuito Dyisas, du kayeito nun untungito landè gusenan. 26 Taman salngad i to skuya mila, too agu fatlu kel di gusenan, du fye là agu gasyat. Na toogu ganbet i kibògu tamdò, du fye too mastadè i tdògu di kdee bung dad to, fye là agu salngad i to gal smuntuk bay là mastadè i ksuntukan. 27 Na toogu dnan i kdee knayè lawehgu, du likò agu ku di kafngegu tamdò di dademe dad to i fye dalan, na làgu lalò, salngad agu i to faskuya i dademe to di kaskuya, bay kafnge én, làgu gdawat i untung, du làgu nimen i kdee flalò di kaskuya.

10

I kfangamfù di dad ise glut dwata

1 Na dad flanekgu faglut, kayègu ku faldam gamu gablà i dad gutambulito di klalòla ku Mosis. Kdeela mgalung i labun di kinit i duh, na gifal ale di bong mahin dnagit Fulè Mahin. 2 Na fagu di labun, na kifalla i mahin, sadi én i gumunyag dad gutambulito, du ani ilè mlalò ale ku Mosis.

3 Na kdeela kmaan i knaan blé Dwata di dale. 4 Na minum ale yéél fatbul Dwata mdà di bong batu. Du i batu ani i satu ilè samnagin Krayst dale. 5 Kabay balù too dee fye mgimò Dwata di dale, knean nun dee di dale là gaflehew Dwata, taman mati ale na gtagak i dad lawehla di banwe gulandè to.

6 Na i kdee kel di dad gutambulito ditù di banwe gulandè to, slame tdò di gito, du fye landè ayeito mimò sasè salngad i nimòla dale. 7 Nang ito mangamfù di dad ise glut dwata, salngad i nimò i dademe dad gutambulito. Na gsulat di Tnalù Dwata i nimòla di kfangamfùla dale, manan, “Sudeng i dad to, du kmaan na minum, kafnge én sayew ale.” 8 Na nang ito mimen i sasè knayè lawehito, du ani nimò i dad gutambulito di muna fa, na di sduh, lwe falò tlu libu di dale mati du fanlayam ale Dwata. 9 Nangito tnilew Dwata, du én nimò i dad gutambulito, fadlug ale mimò sasè, na neyela ku fanlayam ale Dwata. Na fanlayaman ale du fakétan ale i ulad na mati ale.

10 Na nang gamu fa mugak gablà di to blé Dwata du mebe gamu, salngad i nimò dademe dad gutambulito, du di bang én, dek Dwata kasaligan du mati dale.

11 I kdee mkel di dale ani mgimò guflingen, du fye fgeye ito fye laito ganbet i sasè nimòla. Na gsulat i dad kaflayam gnagula, du fye matdò ito du tamdadong gusen i banwe.

12 Taman nè i to man nawan mgal i kafaglutan, fye ku too fgeye ken baling tatek di salà salngad i dad gutambulito. 13 I kdee kibò Satanas tmilew gito, salngad i gal gnagu i dademe to di tah tanà. Kabay Dwata too gsalig tmabeng gito, du laan faloh di gito i tilew laito gagan tnayud. Kabay di bang nun tilew banlén ito gnagan, du fye là ito gamsalà.

I kafaldamito i kfati Krayst Dyisas

14 Taman dad flanekgu toogu kando, nang gamu makuf di kfangamfù di dad ise glut dwata. 15 Na du fulung gamu faldam, taman gamu sa i gmadè ku glut i mangu di

gamu ani ku demen là. 16 Na ani i mangu di
kastifunito dad faglut, du fandamito i kfati
Krayst Dyisas, nweito i ninum na mlé ito
fye di Dwata gablà di ninum ani. Ani ilè i
ksasatuito di ku Krayst, fagu di kfalohan i
litean di krus. Na balù i fan i sansalelito, na
knaanito ani, i satu ilè masasatu ito di ku
Krayst fagu di lawehan i gagu di kaflayam.
17 Too glut, masasatu ito di ku Krayst, du
balù dee ito, knean alò satu fan sansalelito
du knaanito. 18 Salngad ani i kagkah i dad
Dyu, na ani i fandamyu, du i dad to kmaan
i dsù di Dwata, too glut masasatu ale di
kfangamfùla di Dwata. 19 Ani kayègu man,
i dad ise glut dwata i gumangamfù i dad to,
alò nimò i dad to. Na ku nun knaan dsù
di dale, i knaan ani alò i knaan, du landè
gukmamu i kfangamfùla di dad ise glut
dwata ani. 20 Kabay tulengu gamu i kaglu-
tan, balù ani i gmangu gine, di kadsùla di
dad ise glut dwata du fnangamfùla, baling
én gumangamfùla dad busaw ise di Dwata.
Na là agu mayè ku masasatu gamu di dad
busaw. 21 Na gito dad faglut, ku too ito
mlalò ku Dyisas na gakuf ito di kinum na di
kakaan di duh kafaldamito i kfati Dyisas,
là fakay ku gakuf ito di dad to là faglut,
di kinumla na di kakaanla i dsù di dad
busaw, du ku gakuf ito salngad ku gagin ito
di kfangamfù di dale. 22 Na ku ani nimoito,
flabè Dwata Amuito na fanlayaman ito.

I kiboito tamgal i demeito faglut

23 Fakay ito sa kun mimò balù tan i là
fnang Dwata. Glut ani, bay dee nimò là
gamtabeng i kafaglutito di ku Krayst na là
gatgal i kafaglut i demeito to. 24 Na too fye
ku kat satu di gito faldam ku tan i gufye
i demeito to, na nang ku aloito fandam i
gito gufye. 25 Fakayito mayad na kmaan
balù tan ungad lmanaf fablila di fadyan.
Kabay nang ito smalek ku ungad én tadsù
di dad ise glut dwata ku demen là, du fye là
lwe nawaito kmaan dun, 26 du i kdee bung
knaan mgimò Dwata fakayito knaan, du
gsulat di Tnalù Dwata, manan, “I tanà ani
na i kdee dini, slame nfun Dwata.”

27 Ku nun to là faglut na nlakan gamu
kmaan di gumnean, na ku mayè gamu
magin kenen, salu gamu ditù di gumnean,
na balù tan i blén di gamu knaanyu, nang
gamu smalek ku tadsù di ise glut dwata
ku demen là, du fye là lwe nawayu kmaan
dun. 28-29 Kabay ku man i demeyu faglut
di gamu, manan, “E Leg, i uten ani tadsù
di dad ise glut dwata,” nang gamu fadlug
kmaan, du ken lwe nawan kmaan dun, na
msamuk i nawan ku knaanyu. Fanyogu
nun to kè smalek, manan, “Ku fakay di gito
dad faglut mimò balù tan fye nimò, tan kè
duenan là fakay ku kmaan agu, balù ku
man nawa i dad to i là too gamlabat, sasè i
nimògu?” 30 Lêmanan man, “Ku funagu mlé
fye di Dwata gablà di knaangu, tan i labet i
dademegu faglut tmatà deg?”

31 Na ani timelgu di manan én, balù tan
i nimòyu, kmaan ku demen minum, fye
magdayen Dwata fagu di nimòyu. 32 Nang
gamu mimò i gamsamuk nawa i dad Dyu,
ku demen i dad to ise Dyu, ku demen
gugasyat i dad demeyu faglut di Dwata.
33 Tooyu nimò salngad deg, du di kdee
nimògu, toogu mngabal kfagu gufye nawa i
kdee dad to, na ise én fandamgu i gafye deg,
bay gufye i dademe to, du fye galwà ale di
kaflayam landè sen.

11

1 Taman tooyu lalò i deg nimò, du i deg
lalò Krayst Dyisas.

I kibò mangamfù di Dwata

2 Na dnayengu gamu ani du fnadlugyu
fandam na nimen i kdee dad tdògu gamu.
3 Kabay i kayègu ku glabatyu i ulu di kdee
dad lagi, dunan Krayst Dyisas, na i lagi i ulu
di yaanan, na Dwata i ulu Krayst Dyisas.
4 Taman ku nun lagi dmasal ku demen
tamdò ku tan i fgadè Dwata di kenen, bay
snafangan ulun déén di gumangamfù di
Dwata laan nafè i glut ulun dunan Krayst.
5 Na i libun mahal, du funan snafang i
ulun, klon fa dmasal na tamdò ku tan i
fgadè Dwata di kenen, du ku là, laan nafè
i yaanan, na salngad kenen i libun ndis
i ulun du magagyà nimoan. 6 Na ku là
smafang i libun i ulun, fye fa ku balingan
fatbulud. Kabay du magagyà sa ku fdis
i libun ulun ku demen fatbulud, taman
snafangan moon i ulun. 7 Na i lagi balù là
kenen smafang i ulun, du i lagi alung i glal
na i kdatah Dwata. Kabay i libun alung i

glal i lagi. 8 Du gadeito di kagatbuan, ise
sa ku mimò Dwata lagi mdà di libun, bay
i libun mdà sa di laweh i lagi. 9 Na ise ku
én duen nimò Dwata i lagi du gufye i libun,
bay mgimò i libun du gufye i lagi. 10 Taman
too fye ku én nimò i libun, snafangan i ulun
déén di gumangamfù di Dwata, du fye balù
i dad kasaligan Dwata gmadè i libun ani
mafè i yaanan.
11 Na balù én mangu gine, di gito dad
faglut di ku Dyisas Krayst, i libun too nun
gukmamun i lagi, na i lagi too nun gukma-
mun i libun. 12 Di muna fa, i tnanin libun
mdà kenen di laweh i lagi, bay ani, i gusut
i lagi di libun. Na i kdee, balù lagi demen
libun, slame mdà di Dwata.
13 Na fandamyu ku tan i fye. Gadèyu sa
là fye ku nun libun déén di gumangamfù di
Dwata na dmasal di Dwata na laan snafang
i ulun. 14 Du gadèyu tambù di muna fa, myà
i lagi ku tahà i wakan. 15 Kabay mahal ku
tahà wak i libun, du én sa baling gatnù i
kafye bawehan. Du i wak, én sa i blé Dwata
di libun, du nimò safang i ulun. 16 Kabay
kaflingengu dun, ku nun mayè samdal
gablà ani, ani timelgu dun, landè dademe
ukum tdòmi, gami dad salig Dwata. Na i
dademe dad faglut ditù di dademe banwe,
ani sa nimòla ku fnangamfùla Dwata.

I kafaldam i kfati Krayst
(Matyu 26:26-30; Mark 14:22-26; Luk 22:15-20)

17 Dad flanekgu faglut, nun fngewegu
gamu, bay i kibògu mngewe gamu là
fagu di kdayengu gamu, du nun di dad
nimòyu di kastifunyu mangamfù di Dwata,
là gatgal i kafaglutyu, bay baling gafalmo.
18 Funa nun lingegu kun, ku gal gamu
stifun landè ksasatu nawayu, na fangu
fnaglut. 19 Fanyogu glut landè ksasatu
nawayu, na balù sasè én, nun gufyen du
fagu déén dilè ku simto di gamu too glut
salig Dwata.
20 Na di kastifunyu du kmaan du faldam
i kfati Krayst, i nimòyu déén là too fye, du
ise én kafaldamyu Amuito Dyisas. 21 Du ku
kmaan gamu kun, là sasatu gamu kmaan,
én balingyu knaan i gamu knaan, na làyu
banlé knaan i dademe déén, na nun fa bitil.
Na là alò ani, bay nun dademe to déén
mbaling langal. 22 I nimòyu ani too sasè.
Tan kè duenyu là kmaan di gumnèyu? Mdà
di nimòyu ani fyàyu i dad landè knun, na
falmoyu i dengeg i dad to faglut. Na tan
i mangu gablà di nimòyu ani? Dnayengu
gamu kè? Tulengu gamu i kaglutan làgu
gamu dnayen mdà di nimòyu ani.
23 Du i tdò Amuito Dyisas Krayst di deg,
tatdògu di gamu, na ani i dunan: I bu-
tang i kangkal Dyudas kenen mwè Dyisas
i fan, 24 na mlé kenen fye di Dwata, na
snatngaan i fan, manan, “Ani lawehgu
blégu di fati duenan du gamu. Na mdà
ani, galyu knaan gambet ani, du fye gafal-
damyu agu.” 25 Kafngela kmaan, salngad
i nimò Dyisas di ninum, nwean i tabù fnò
ninum, na manan, “I ninum ani ilè too
dnohò Dwata i kablén i falami dalan salu di
kenen fagu di litègu fafalohgu duenan du
gamu. Hae, du i kfatigu gamdohò i kafalwà
i fakang Dwata di dad to. Na mdà ani, galyu
ninum gambet ani, du ani kibòyu faldam
kdee nimògu duenan du gamu.”
26 Na klityu nimò ani, kmaan i fan na
minum i ninum, ani gufiteyu i kafaglutyu
di kfatin duenan gamu. Na sansulityu
nimò ani, kel di kasfulê Amuito Dyisas di
tah tanà. 27 Taman ku nun to kmaan i fan,
na minum i ninum Amuito, na laan fkah
di nawan i gumtatek i nimoan ani, baling
kenen gamsalà, du laan nafè i laweh na i
litè Amuito Dyisas. 28 Taman i to gagin di
kakaan ani na di kinum, toon funa neye
di lam i nawan, du fye landè gablabal di
kafaglutan di ku Dyisas, na ku landè, fakay
kmaan na minum. 29 Du i to kmaan i fan na
minum i ninum ani, bay laan funa fandam
i gumtatek i laweh na litè i Amuito Dyisas,
fanlayam kenen Dwata. 30 Na én sa duenan
dee di gamu mlungay, du sasè i nawayu,
na too dee di gamu tamati. 31 Kabay ku
glut funaito too neye i kagkah i kafaglutito,
là ito fanlayam Dwata. 32 Kabay i flayam
Dwata gito dad faglut, ani kiboan tamdò
gito, du fye là ito gakuf di dad to là faglut
fanlayaman kadang di fulé duh.
33 Taman dad flanekgu faglut, ku stifun
gamu du kmaan di kafaldamyu i nimò Dy-
isas duenan gamu, kdeeyu salngan kmaan.
34 Na ku nun bitil, fye ku funa kenen

kmaan di gumnean, du fye là kenen fanlayam Dwata.

Na gablà di dademe snalekyu, tnimelgu ku takel agu déén di gamu.

12

I dad sahal gnagan blé Tulus Dwata

1 Na dad flanekgu faglut, nun dademe fa kayègu man di gamu. Kayègu ku glabatyu gablà di kablé i Tulus Dwata i gnagan di dad to faglut di ku Dyisas. 2 Gadèyu di là gamu fa faglut di ku Dyisas Krayst, mgebe gamu di kfangamfù di dad ise glut dwata landè eneg, na gasyat gamu di kaglut. 3 Na taman ani, toogu faglabat di gamu, landè to i mgebe Tulus Dwata fakay mangman sasè gablà ku Dyisas. Na salngad én, landè to fakay mangman Dyisas Krayst i Amun ku ise Tulus Dwata mebe kenen.

4 Na nun dee sahal gnagan i gablé di gito, bay alò satu i mlé dun, dunan i Tulus Dwata. 5 Na too dee bung nimò i fimò Dwata gito, bay satu alò i gumimoito, dunan Dyisas Krayst i Amuito. 6 Na dee sahal bung nimoito di kimoito di Dwata, bay alò satu Dwata i mlé di dad to gnagan mimò di kenen. 7 Na i gnagan tagablé di kat satu dad faglut, ani ilè mnè i Tulus Dwata di kenen, du fye tnabengan dad demen faglut di ku Dyisas. 8 Nun dad to too fulung tamdò i Fye Tulen di demen to, na i dademe to fulung faglabat Tnalù Dwata di dad to, na i gnagan i dad to ani, slame blé i Tulus Dwata. 9 Nun dad to bong i ksaligla di Dwata, na dademe to gmagan fgulê i dad to nun tduk, na i gnaganla ani, blé i Tulus Dwata. 10 Na dademe to banlé ale gnagan mimò dad tnikeng, na dademe banlé kfulung tmulen i tafgadè Dwata. Na dademe to dmilè ku nè gumdà i gnagan i satu to, ku mdà di Tulus Dwata ku mdà di dad busaw. Dademe to nun gnagan talù dademe bung talù i làla lmen ganbet, na dademe gmagan mubad i gman dad to. 11 Kdee gnagan ani, alò satu gumdaan, dunan i Tulus Dwata. Na mlé Tulus Dwata i sahal gnagan di kat satu to mdà di knayean.

Dee gumgalel i laweh

12 Na i laweh i to, too dee sa gumgalelan, bay balù dee, alò satu laweh. Salngad i laweh Krayst, dee i gumgalelan, dunan gito dad faglut, 13 du i kdeeito dad faglut, balù to Dyu ku demen ise to Dyu, balù lifan, ku demen ise lifan, kdeeito tabnunyag di satu Tulus, du fye mgimò ito satu laweh, na fnè kenen di lam i nawaito.

14 I lawehito là alò satu gumgalelan, bay too dee. 15 Kaflingengu dun, ku fakay talù i satu blì, manan, “Ise agu sa i kmal, taman ise agu satu gumgalel di laweh.” Kabay balù ani i manan, knean i blì satu gumgalel di laweh du gakuf déén. 16 Ku fakay talù i klinge, manan, “E, ise agu i mata, taman ise agu satu gumgalel i laweh.” Kabay balù ani i manan, knean i klinge satu gumgalel di laweh du gakuf déén. 17 Du ku i laweh satu to slame mata, tan i kiboan mlinge? Na ku i laweh i to slame klinge, tan i kiboan mbun? 18 Kabay fye du di kimò Dwata i laweh, là gambet ani i kiboan dun, bay fansen nimò dee bung di laweh, na fkahan i kat satu dale di kayean gumkah dun. 19 Hae, du ise sa laweh slame mata, ku demen slame klinge. 20 Taman too dee gumgalel i lawehito, bay knean alò satu laweh.

21 Taman là fakay ku talù i mata na manan di kmal, manan, “Landè gukmamuta ge.” Na salngad én, là fakay ku talù i ulu na manan di blì, manan, “Landè gukmamuta gamu.” 22 Kabay i kaglutan, balù i dademe gumgalel i laweh i manito landè gukmamuito dun du mlungay, én sa baling i too nun gukmamu. 23 Na i dad bung di laweh i man nawaito là mabtas balingito fanse nifat, na i dademe là fakay fite, fanseito kanlaweh. 24 Na i bung di laweh fye neye, balù laito kanlaweh. Kabay nimò Dwata i kdee di lawehito gambet ani, du fye tooito nifat, balù i dad bung man nawaito landè gukmamu. 25 Na taman i kdee gumgalel i laweh mbaling masasatu, du fye too ale mastabeng. 26 Na ku tamduk i satu, i kdee lamyalo i katdukan. Ku nun dmayen i satu, na kdee flehew.

27 Kdeeito dad faglut masasatu di laweh Krayst, na kdee gumgalel i lawehan, dunan gito dad faglut. 28 Na Dwata sankatan banlé i kdeeito sahal bung nimò. Na funa, nalék Dwata i dad to galan dek tmulen Tnaluan, na i galwen, dad to gumlén gna-

gan tmulen i fgadean di dale, na di gatlun, dad to gumlén i gnagan tamdò i Tnaluan, kafnge én, nalék i dad to nun gnagan mimò dad tnikeng, dad to nun gnagan fgulê i dad tduk, dad to nun gnagan tmabeng i demela to, dad to nun gnagan mebe i dad to, na dad to nun gnagan talù dademe bung talù. Ani slame gnagan blé Dwata. 29-30 Kdeela ani nun sahal nimò, là ku kdeela dad to gal dek Dyisas, na là ku kdeela dad fulung tmulen i fgadè Dwata di dale, na là ku kdeela fulung tamdò Tnalù Dwata, na salngad i dad fulung mimò tnikeng, là sa ku kdee dad faglut gmagan mimò ani, ku demen gmagan fgulê dad tduk, na là gmagan i kdee dad to talù i dademe bung talù ku demen mubad dun. 31 Fye ku tooyu kayè i too mdatah di kdee gnagan.

Ani tulengu gamu i too mdatah di kdee gnagan.

13

I kalbong nawa

1 Balù fa fulung agu talù i kdee bung talù i dad to di tah tanà ani, na fulung agu talù i talù i dad kasaligan di langit, bay ku là agu mbong nawa i demegu to, landè gukmamu i gnagan gablé di deg, du i talùgu gambet uni slagi là maslituk, ku demen satu uni too sè ktélan, du landè gukmamu dun.

2 Ku gmagan agu tmulen i fgadè Dwata deg, na gadègu kdee gablà di Dwata, na balù i kdee là tulen Dwata di muna, slamegu gadè, na balù too mgal kafaglutgu, na fakaygu man di satu bulul, “Magket ge,” na magket na midul, bay ku là agu mbong nawa i demegu to, too landè gukmamu deg.

3 Balù fa ku i kdee knungu slamegu blé di dad to landè, na falohgu ku snakuf i lawehgu mdà di kafaglutgu di ku Krayst, bay ku là agu mbong nawa i demegu to, landè sa gukmamu i nimògu ani.

4 Ani dalan i to too mbong nawan i demen to. Ftahaan nawan, na nimoan fye di demen to, laan mingà nawa, laan fdatah na fdag i kton. 5 Laan fyà i demen to, laan funa i kenen knayè, laan lumak flabè, laan faldam i sasè nimò i demen to di kenen. 6 I to too mlalò i dalan i kalbong nawa, landè klehewan di sasè nimò, bay én gulehewan i tlu nimò. 7 To ani, du bong nawan i demen to, gamtayud kenen balù tan kel di kenen, laan nukum i dad demen faglut, bay snaligan i nimòla, laan mlal fnaglut i nimòla ku sasè, bay nun imen nawan i nimòla fye, na laan bnalas i dad to mimò sasè di kenen.

8 Tulengu gamu i kaglutan, i kalbong nawa fnadlug du landè gusenan. I kfulung tmulen i fgadè Dwata, là sa gadlug, i kfulung talù dee bung talù, fanak kadang, i kfulung gmadè kdee gablà di Dwata, lana sa kadang, du kdee ani nun gusenan, 9 du i gnadeito, na i gnaganito tmulen i fgadè Dwata, kulang fa. 10 Kabay di kasfulê Dyisas Krayst, i sikof, landè gukmamu nan i là sikof.

11 Di muna, di tingà agu fa là agu too fulung talù, na là agu too fulung faldam, du muhad fa i nawagu. Kabay ani, du tatua agu tagakgu i kdee nimògu di tingà agu fa. 12 Salngad gito dad faglut, du là fa sikof i kgadeito gablà di Dwata. Salngad ku meye ito di sfihu, là too gamal i keyeito. Kabay nun duh kadang, ku teenito Dyisas, too mbangal kiteito kenen, na too sikof i kaglabatito gablà di kenen salngad i kaglabat Dwata gito ani.

13 Taman kloito mnè di tah tanà, nun tlu landè gusenan, i too nun gukmamuito, dunan i kafaglutito di Dwata, i tooito fatan ditù di langit, na kalbong nawaito i demeito to. Kabay i too mdatah di tlu ani, dunan kalbong nawa.

14

I dademe tdò gablà di gnagan blé i Tulus Dwata

1 Taman dad flanekgu faglut, lalòyu i dalan i kalbong nawa di demeyu to. Na tooyu fkah di nawayu i dad gnagan blé Tulus Dwata, lumban nan i gnagan tmulen i fgadè Dwata di gamu. 2 I to nun gnagan talù i dademe bung talù blé Tulus Dwata di kenen, di Dwata alò i gutaluan ise di dad to, du là ale gmadè ku tan i manan, du gbuni fa i gumtatekan. 3 Kabay i to tmulen i fgadè Dwata di kenen, di dad to gutaluan, du gamlabat ale i gmanan, na mdà di kaglabatla dun, mgal i kafaglutla,

matgal i nawala, na maglala i fandamla.
4 Kabay i to fulung talù dademe bung talù
là glabat i dad to, i kton alò i tnabengan.
Kabay i to tmulen i fgadè Dwata di kenen,
kdee dad to faglut gtabengan. 5 Kayègu
ku kdeeyu fulung talù i dee bung talù làyu
lmen ganbet, bay fye fa baling, ku gablé
di gamu kfulung tmulen i fgadè Dwata di
gamu, du too nun gukmamu dun, mdatah
fa di kfulung talù i dee bung talù i là glabat i
dademe. Silang nun gukmamu dun ku nun
mubad i manan, du fye magtabeng i kdee
dad faglut stifun déén.
6 Dad flanekgu faglut, ku salu agu déén
di gamu, tan gukmamuyu ku i talùgu di
gamu i talù làyu glabat? Landè sa. Fye
fa ku mubad agu di gamu i fgadè Dwata
di deg, ku demen nubadgu i gadègu gablà
di Dwata, ku demen tdògu gamu Tnalù
Dwata, du ani sa too glut gamtabeng gamu.
7 I guflingengu i to talù dademe bung talù
di satu to magaf slali, ku demen fuglung,
bay ku laan too fulung, là gadè i dademen
to ku tan i kfagu uni i dad agafan. 8 Salngad
i sundalu myuf i twang du tlon i dad de-
men, na ku laan fgamal i unin, landè to
fatlagad salu di kasfati. 9 Salngad gamu
dad flanekgu, du ku talù gamu i dademe
bung talù i là glabat i dad to, landè gukma-
mula dun. 10 Too dee bung talù dini di tah
tanà ani, na kat satu talù nun gumtatekan
di dad to gamlabat dun. 11 Kabay ku nun
to talù di deg, na làgu glabat i manan,
landè kibòmi sgadè, du là gami sa saglabat.
12 Gamu dad flanekgu, du too gamu mayè
dmawat i dad gnagan blé Tulus Dwata,
tooyu fkah di nawayu i gnagan gamtabeng
i kafaglut i kdeeyu faglut.
13 Taman i to fulung talù i mahal talù i
là glabat i dad to, fye ku fnin di Dwata i
gnagan mubad i gumtatek i manan. 14 Ku
dmasal agu di Dwata fagu di mahal talù blé
i Tulus Dwata, mdà sa di nawagu i dasalgu,
bay là glabat i fandamgu. 15 Taman tan i
nimògu? Ani nimògu, dmasal agu di Dwata
fagu di talù blé Tulus Dwata di deg, na lêgu
dmasal fagu di talù glabat i dad to. Na
mlingag agu fagu di talù blé i Tulus Dwata,
na fagu fa di talù glabat i dad to. 16 Ku
dnayenyu Dwata fagu di mahal bung talù,
tan i kibò i dademe to déén i là gamlabat
i manyu gagin di gamu dmayen Dwata?
17 Balù fye i kdayenyu Dwata, knean là
magtabeng i dad to flinge, du landè sa
gamlabat dun.
18 Mlé agu bong fye di Dwata, du tagablé
di deg gnagan talù i dee dademe bung talù i
làgu lmen ganbet, na i gnagangu én bong fa
di gamu gnagan. 19 Kabay knean, ku déén
agu di kastifun i dad faglut, fye fa ku balù
alò lime talùgu na glabat i dad to i mangu,
du fye gamtabeng dale di kafaglutla, di
balù file libu i talùgu na làla glabat dun.
20 Dad flanekgu faglut, gablà di tdògu
gine, nangyu ganbet i fandam i dad ngà i là
fulung faldam. Glut kayègu ku én gugam-
betyu dale di là ale fulung faldam i sasè,
bay kayègu i fandamyu gablà di mangu
gine i fandam i dad tua. 21 Du ani fsulat
Dwata di Tnaluan, manan,
“Febegu kadang di dad togu,
i dad to mahal talùla di dale talù,
na ftalùgu ale dademe bung talù,
bay balù ani, i dad togu là fa flinge
deg.”
Ani man Dwata.
22 Taman i kgagan talù i dademe bung
talù i là lmen ganbet, blé Dwata du fye
dnilè i dad to là faglut, i gnagan ani mdà di
kenen. Kabay blén i kgagan tmulen i fgadè
Dwata, du fye matgal i kafaglut i dad to
faglut. 23 Taman ku stifun gamu dad faglut,
na ku kdeeyu talù i mahal talù là glabat
i dad to, na ku linge gamu i dademe dad
to fusuk déén, ku demen dad to là faglut,
fanyogu manla book gamu. 24 Kabay ku
kdeeyu déén tamdò i fgadè Dwata, na i
dademe dad to fusuk déén ku demen dad
to là faglut, na lingela i tdòyu, gadèla ale
gamsalà, na Dwata mukum dale. 25 Du i
tdòyu tadè di nawala na tafite di dale i sasè
fandamla gbunila. Na taman msal ale na
lkuad ale, du mangamfù ale di Dwata, na
manla, “Too glut dini Dwata di safédyu.”

I kibò mangamfù di Dwata

26 Taman dad flanekgu faglut, ku stifun
gamu du mangamfù gamu di Dwata, ani
fye galyu nimò. Satu di gamu faldam satu
lingag dmayen Dwata, na i satu tamdò,
na satu fa tmulen ku tan fgadè Dwata di

kenen. Na i satu talù i mahal bung talù i laan lmen ganbet, na satu i mubad i gmanan. Kabay balù tan i nimòyu déén, fye ku i kdee gamtabeng i kafaglut i dad to stifun. 27 Ku nun satu to talù i mahal bung talù, lwe ku là tlu alò i fakay talù i dademe bung talù. Stufì ale, na là fakay ku talù ale ku landè mubad i gmanla. 28 Ku landè to di gamu gmagan mubad i dad manla ani, nang ale nan baling talù i mahal bung talù di demela to. Kabay fakay ale talù i mahal bung talù, ku alò di dale kto, na di Dwata gutalùla. 29 Salngad i dad to tmulen i fgadè Dwata di dale, du fakay alò lwe ku tlu i talù, na ani too nimò i dademe, flinge ale ku glut i tdò ani mdà di Tulus Dwata ku là. 30 Na ku nun satu to tmulen i fgadè Dwata di kenen, bay klon tmulen dun, nun satu fa to nun fgadè Dwata kenen, fye ku gasil fnge i muna, du fye i satu ani fakay talù. 31 Kdeeyu fakay tmulen i fgadè Dwata di gamu, bay stufì, du fye sagbet gamu, du fye masatgal i nawayu. 32 I to tmulen i fgadè Dwata di kenen, gadnanan i kton fatan di kafnge i demen to, klon fa kenen talù. 33 Du là mayè Dwata ku msamukito ku stifunito du mangamfù di kenen, bay kayean ku nun ktanak nawaito.

Na nun galmi flalò di kdee dad simbahan, dunan ani, 34 fye ku fanak i dad libun. Nang faloh i dad libun talù, du én i gman i dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis, na nang ku i dad libun mebe i dad lagi. 35 Ku nun snalekla, fye ku snalekla i dad yaanla di gumnèla, du magagyà ku talù i libun di kastifun i dad to faglut di Dwata.

36 Man nawayu kè di gamu gumdà tnalù Dwata, na di gamu alò gumbelan? Ku én, gsalà i fandamyu. 37 Du ku nun satu to, man nawan kenen gumlé Dwata gnagan tmulen i fgadè Dwata di kenen, ku demen nun dademe gnagan blé Dwata kenen, fye ku toon gadè i tdògu di sulatgu ani mdà sa di Amuito Krayst Dyisas. 38 Kabay ku laan flinge i tdò di sulatgu ani, na nang gamu flinge di manan.

39 Taman dad flanekgu faglut, funayu di nawayu i gnagan tmulen i fgadè Dwata di gamu. Na nangyu fnang i to talù i dademe bung talù i laan lmen ganbet. 40 Kabay ku stifun gamu, du mangamfù gamu di Dwata, tooyu fnafye i kdee nimòyu fagu di fye kastadol dun.

15

I ktékDyisas Krayst mdà di fati

1 Na dad flanekgu faglut, fafaldamgu gamu lêman gablà di Fye Tulen i tafgadègu gamu i tadnawatyu na gutadag i kafaglutyu. 2 Na mdà di Fye Tulen gablà di ku Dyisas tatdògu gamu, galwà gamu di kaflayam landè gusenan, ku làyu kah i Fye Tulen ani. Du ku kahyu i Fye Tulen, landè gukmamu i kafaglutyu.

3 I tdò too mdatah di kdee tagatdògu di gamu i gatdò di deg, dunan Dyisas Krayst fafati du fye galwà ito di dad salaito. Na tdò ani, tafsulat Dwata di Tnaluan. 4 Di kafnge Dyisas mati, lbangla kenen, na di gatlun duh nto Dwata mdà di fatin, ani sa tafsulat Dwata. 5 Kafnge én, fiten i kton di ku Fiter, na di sfalò lwe to galan dek. 6 Kafnge én, fiten i kton di kastifun i mlukas lime latu i dad to faglut di kenen na i gudee di dale là fa mati di bang ani, bay i dademe tamati nan. 7 Kafnge én, fiten i kton di ku Dyém, na lêman di kdee galan dek.

8 Di deg too sangal fulé gufiten i kton, taman agu mbaling to mlalò kenen, balù di bang én, landè imen nawa i dad to ku faglut agu di ku Dyisas. 9 Du agu i too gdanà di kdee dad gal dek Dyisas, du di là agu fa faglut, toogu fanlayam i dad to faglut di kenen. Taman là agu gablà dnagit satu to gal dek Dyisas, du mdà di sasè nimògu ani. 10 Kabay ani, ku nun teenyu fye di deg, ise mdà di deg kto, bay mdà di bong kafye blé Dwata deg. Na mdà di kafyen deg, tanun nan gagangu nimò. Na di kdee dademe gal dek Dyisas, landè di dale too fgal mimò salngad i deg kimò di kenen, bay ise ku mdà di deg gnagan, bay mdà di bong kafye blé Dwata deg. 11 Na taman baling deg ku demen dademe dad gal dek Dyisas i tamdò, i tdòmi salngad, na ani sa i fnaglutyu.

I ktékidad to faglut (1 Tésalonika 4:13-5:11)

12 Du too glut i tdòmi gamu gablà di kték Krayst mdà di fati na tafaglut gamu nan, tan i duenyu mangman là mték i dad to

mati kadang di fulé duh? 13 Ku glut là
mték lêman i dad to mati kadang, là sa
mték Krayst mdà di fati. 14 Na ku glut là
mték di fati Krayst Dyisas, na i tdòmi na i
kafaglutyu landè gukmamu. 15 Na ise alò
ani, du ku glut, kakakéng i gmanmi, du
tdòmi nték Dwata Krayst mdà di fati. Kabay
ku glut là mték i dad mati, là nték Dwata
Krayst. 16 Ku là sa fakay mték i dad to mati,
là sa mték Krayst mdà di fatin. 17 Ku glut
là mték Krayst, na tafnaglutyu i kakakéng,
na landè gukmamu i kafaglutyu di kenen,
na là gamu fa galwà di dad salàyu. 18 Ku
glut i manyu, i dad faglut di ku Krayst i
tamati di muna fa, là ale galwà di kaflayam
landè gusenan. 19 Du ku alò di tah tanà
ani nun gukmamuito i kafaglutito na landè
imen nawaito ku nun fatanito, magakdo
ito, mdatah fa di kdee dad to dini di tah
tanà, du faglut ito i kakakéng.

20 Kabay ise ani, du tulengu gamu i
kaglutan, too glut tamték Krayst mdà di
fati, na fagu ani, too ito gmadè too glut i dad
mati mték di fulé duh, du Krayst Dyisas i
muna mték.

21 Du mdà sa alò di nimò i satu lagi,
dunan Adam, i kdee dad to mati, na sal-
ngad én, du mdà sa alò di nimò i satu lagi,
dunan Krayst, i kdee dad to mték. 22 I
kdee dad to mati, du mdà di ksasatuito di
gutambulito Adam, na salngad én i kdeeito
masasatu di ku Krayst, banlé sa nawa
landè sen.* 23 Na én muna mték Dyisas
Krayst, na i gamtadol i dad to nfunan di
kasfuléan kadang di fulé duh. 24 Na kafnge
én kel i gusen i banwe, na di bang én too
fnisan Dyisas Krayst i kdee dad ulu nun
glal na eneg, na i kdee dmuen kenen. Na
kafnge én, blé Krayst i kdee kagotan dini di
tah tanà di Maan Dwata. 25 Kabay di là fa
ani, Dyisas Krayst mebe i dad to nfunan,
kel di kfisanan i kdee dad dmuen kenen.
26 Na i sangal fulé fnisanan i fati, du fye
talà nan mati i dad to. 27 Du nun gsulat
di Tnalù Dwata, manan, “Fagot Dwata ku
Krayst i kdee.” Kabay Dwata là gakuf di
kdee nagot Dyisas, du kenen sa i fagot i
kdee di ku Dyisas Krayst. 28 Funa fagot
Dwata ku Krayst i kdee, na di kagot Krayst
i kdee, fagotan i kton di Dwata. Na Dwata
too magot i kdee.

29 Na gablà di kték i dad to mdà di
kfati, ku là ale mték, landè gukmamu i
kafbunyag dad fbunyag i ktola du tlas i dad
demela to tamati. 30 Na gami, ku là mték i
dad mati di fulé duh, landè sa gukmamumi
tmayud i dee kanlikò kel di gami klit i
duh mdà di ktulenmi Tnalù Dwata. 31 Dad
flanekgu faglut, too glut, klit i duh man
nawagu fnati agu i dad to là faglut, bay
toogu lehew, du masasatuito di Amuito
Dyisas Krayst, mdà di kafaglutito di kenen.
32 Dini di banwe Ifisus too sè kalimagu, du
i dad to mnang nawa deg, salngad ale i dad
labè lmanaf. Ku là mték i dad to mati, landè
gukmamu i kagtayudgu di kalima ani. Én
fye baling nimengu i man dad to, manla,
“Minum ito na kmaan ito, du là gadè ku
mati ito fayah.”

33 Nang gamu faglut i gal man i dad to ani
gine, du là glut ani. Kabay too tì glut i gman
i satu kafngewe, manan, “Ku sgalak ge di
to gal mimò sasè, balingam lalò kadang i
ksasean.” 34 Toogu man di gamu, samfulê
gamu di fye fandam, na tagakyu i dad sasè
nimòyu. Gadègu nun di gamu là fa too
gmadè gablà di Dwata, na fye ku nun kyàyu
di kagkahyu ani.

I kagkah i laweh i dad to di ktékla

35 Na ken nun to smalek ku tan kibò
Dwata mték i dad to mati ku demen tan
i kagkah i lawehla. 36 Là fulung faldam i
to smalek ani. Fandamyu i kagkah i dad
bnê, silang tmabò i bnê ku tafuna lbang di
tanà na mbaling matlas i bawehan. 37 Na i
fuleito alò bnê, fkahta bnê trigu, ku demen
dademe bung bnê, bay i bnê fuleito ise sa
lawehan fuleito. 38 Na mdà di knayè Dwata
tagnean fandam ku tan i baweh i laweh i
kat satu bnê di ktaboan, na sahal bawehla.
39 Na i kdee dad nimò Dwata i nun nawa,
sahal i ungadla. I dad to, nun dale ungad, i
dad lmanaf, nun dale ungad, i dad anuk di
bnas, nun dale ungad, na i dad nalaf, nun
dale ungad, na slame ale sahal.

40 Na dee tamgimò Dwata dini di tah
tanà na lêman déén di langit, slame too fye
baweh, bay i kafye bawehla là salngad. 41 I

* **15:22** Nun fa tdò Fol gablà di ku Adam na Krayst di Roma 5:12-21

kneng i duh satu kafye baweh, bay mahal sa i kafye baweh i kneng i bulen, na i kafye baweh i dad blatik lê mahal, du balù i dad blatik kat satu dale, sahal i kafye bawehla.

42 Salngad én di kték i dad mati, du ku tamati lawehito ani, lbang na fles malmo, bay ku mték ito nun falami lawehito i là nan lêman malmo, bay nun nawan landè sen. 43 Na i tagnè lawehito mlungay, na ku lbang là fye bawehan, na talandè gukmamu dun. Kabay ku tamték lawehito, matlas bawehan, du i bawehan too fye na too mgal. 44 Na satu duh lbangla lawehito i mdà di tanà ani, bay ku tanték ito, i lawehito mahal du tafakay mnè di langit, du tamatlas lawehito ani, du talà lêman mati.

Na du nun lawehito di tah tanà ani, lêman nun lawehito kadang di langit. 45 Too glut ani, du gsulat di Tnalù Dwata, manan, “Adam, i tnanin to banlé nawa, du fye fakay mnè kenen di tanà ani.” Kabay Krayst, i dnagit i galwe Adam, mlé i nawa landè gusenan, du fye fakay ito mnè di langit. 46 Na ise ku én muna laweh i laweh landè gusenan mdà di langit, bay én muna i laweh di tah tanà ani, klo fa nun laweh ditù di langit. 47 Na i tnanin to Adam, tamgimò Dwata mdà di tanà. Kabay i dnagit galwe Adam, dunan Dyisas Krayst mahal, du mdà kenen di langit. 48 Na du kdeeito dad bel Adam, taman kdeeito mlalò i kagkah i kenen laweh. Salngad i gito i dad gamdawat i falami nawa mdà di ku Dyisas i to mdà di langit, du gito laweh kadang, salngad di kenen laweh. 49 I kagkah lawehito ani salngad kagkah i laweh i to mdà di tanà, bay nun duh kadang i lawehito salngad kagkah i laweh Dyisas Krayst i to mdà di langit.

50 Na dad flanekgu faglut, ani kayègu man di gamu, lawehito ani lumak mati, na là fakay gakuf kadang di kagot Dwata, du là sa gamtayud lawehito ani kel di landè sen, du lumak malmo.

51 Flinge gamu di mangu di gamu, du tulengu gamu i là fa fgadè Dwata kel ani. Nun dademe di gito dad faglut là mati, bay sdulê matlas i lawehito, 52 di klal i alò kudaf i mata na tamatlas nan, du di bang gusen i banwe lingeito i uni twang mdà di langit, na nték Dwata i dad to faglut tamati, na talà lêman mati, du tanlasan i laweh kdeeito dad faglut i laweh là fakay mati.

53 Du i lawehito lumak malmo mdà di tanà ani, là fakay ku là matlas i laweh là malmo. Na i laweh fakay mati, matlas i là mati kel di landè sen. 54 Taman ku tamatlas i lawehito lumak malmo dini di tah tanà, di gnè di langit, i là fakay mati, gdohò i fsulat di Tnalù Dwata, manan,

“Gfisan Dwata i fati na talandè mati kel di landè sen.”

55 Na manan fa,

“I fati gfisan Dwata.
I fati talandè enegan falmo.”

56 Én duen i dad to likò i fati, du gadèla di kfatila nun kaflayamla, du gamsalà ale, du nlafàla i dad flalò Dwata. 57 Kabay too ito mlé fye di Dwata, du mdà di kfisanan i fati, talà ito likò i fati, du galwà ito fagu di Amuito Dyisas Krayst.

58 Taman dad flanekgu faglut toogu kando, du too glut ani, nang ku lwe nawayu, bay balingyu too tangal i kafaglutyu di ku Dyisas. Too gamu fgal mimò i nimòyu di ku Dyisas Krayst, du gadèyu i kdee nimòyu di kenen nun kadang bong btasan.

16

I tabeng blé di dad to faglut

1 Na ani smulat agu gablà di tabeng i santifunyu, du bléyu di dad faglut i mnè di klandè di banwe Dyérusalém. Tooyu nimò salngad i fimògu di dad demeito faglut di banwe Galasya. 2 Na ani kibòyu dun, klit Linggu kat satu gamu tmani i bléyu di Dwata. Bléyu di Dwata kenen alel di balù tan kalbong begyu teen. Na busekyu i santifunyu, du fye ku salu agu di gamu, balù talà samtifun i filak, du tanun gastifunyu. 3 Na di kakelgu déén di gamu, dekgu i dad to tanalékyu tmunda i tabengyu ani, ditù di Dyérusalém. Na febegu dale sulat, du fye gmadè i dad faglut ditù, i gumléyu dun, ku tan i duenla salu déén. 4 Na ku fandamyu fye ku agu salu ditù, fakay ale magin deg.

I fandam Fol

5 Na mlauy agu gamu di Korintu kafngegu mlauy i dad faglut di banwe

Masidunya. 6 Na mlo agu kè mnè di safédyu, fanyogu kel di kafnge i bang tno
i banwe. Na ku fadlug agu di dademe
banwe, fye ku fakayyu agu tnabeng di
kagugu di balù nè i gusalugu. 7 Là agu
mayè ku là mlo alò i klauygu gamu ani, du
ku faloh Dwata, mlo agu mnè di safédyu.
8 Kabay mnè agu fa dini di banwe Ifisus
kel di fista dnagit Féntikus. 9 Du nun fa dee
dad to dini i too mayè flinge Tnalù Dwata,
taman mabtas i knègu dini. Kabay nun
dee dademe to dmuen i nimògu. 10 Na di
kakel Timoti di gamu, tooyu fite kenen i
kafdufyu, du kenen i satu salig Krayst sal-
ngad deg. 11 Tooyu kenen nafè na ku fadlug
kenen di kagun tnabengyu, na fiteyu i kak-
doyu, du fye gasfulê dini di deg. Fatan agu
kenen na i dademe flanekito faglut magin
kenen.
12 Na gablà ku Afolos, satu flanekito di
kafaglut, galgu man di kenen fye ku nag-
inan dademe flanekito di klauyla gamu.
Kabay ani laan fa mayè salu ditù, bay nun
duh kadang ku nun gaslengan, nlauyan
gamu.
13 Dad flanekgu faglut, too gamu fgeye
i dad dmuen gamu, na tooyu tangal i
kafaglutyu di ku Dyisas Krayst. Nang gamu
myà gablà di kafaglutyu, bay balingyu fite
i kgalan. 14 Na di kdee nimòyu, tooyu fite i
kakdoyu i demeyu to.

Gusen i man Fol

15 Dad flanekgu, gadèyu i muna faglut di
ku Dyisas di banwe Akaya, dunan ale Sti-
fanas. Too ale fgal tmabeng i dad demela
faglut di Dwata. Taman fakdogu di gamu,
16 too gamu flinge i kafngewe i dad to gam-
bet ku Stifanas, na i dad demeito faglut
i too fgal mimò di nimò Dwata salngad
kenen.
17 Toogu lehew di kakel Stifanas, Fortu-
natus, na Akaikus dini. Di kakella, lana
i klidù nawagu gablà di gamu, 18 du tan-
galla i nawagu salngad i katgalla i nawayu.
Fiteyu i kafèyu di dad to gambet ani.
19 I dad to faglut dini di banwe Asya,
manla, fandamla gamu. Salngad ale Ak-
wila na Frisila, na i dademe dad faglut
stifun di gumnèla, kdeela mangman fan-
damla gamu. 20 Na i kdee dad to faglut
dini, manla fandamla gamu. Na gamu, du
faglut di ku Dyisas Krayst, fiteyu i kakdoyu
di demeyu to.
21 Na agu Fol smulat ani. Na fadlug agu
faldam i kdeeyu déén. 22 Ku nun to i là
kambong nawa i Amuito Dyisas, fanlayam
Dwata.
Amumi Dyisas faflal ge samfulê.
23 Fye ku banlé gamu Dyisas Krayst i
Amuito kafye.
24 Toota gamu kanbong nawa du
tasasatu ito di ku Krayst Dyisas.

2 Korintu
I Galwe Sulat Fol di Dad Faglut di Banwe Korintu

Kafaglabat gablà di galwe sulat Fol di dad to di banwe Korintu

Kakubu i sfali lê febe Fol i galwe sulatan ani di dad to faglut di banwe Korintu. Na di banwe Masidunya i gusmulatan sulat ani.

Di kagdawat dad faglut di Korintu i muna sulatan flabè i dademe, bay dademe gadèla sasè nimòla. Na gman Fol di sulat ani, lehew kenen di kgadean i kdawat dad faglut i kngakan dale du msal ale. Kngakan i dad to tamdò kakakéng déén di kastifun i dad faglut.

Na tulenan kdee gnagun na faglabatan di dale, kenen dek Dyisas Krayst mimò i nimoan. Santulenan kiboan tmayud dad kaflayam na kalima, du fye fadlug mimò balù tan fimò Dwata kenen.

Na Titus na dad demen i tmunda sulat ani ditù di dad to di Korintu.

1 Dad flanekgu, i sulat ani mdà di deg Fol, na di kene Timoti i flanekito di kafaglutito di ku Dyisas Krayst. Na mdà di knayè Dwata tanalékan agu mgimò satu to dek Dyisas Krayst. Na febegu i sulatmi ani di kdeeyu dad faglut di Dwata di banwe Korintu, na di kdee dad banwe glam di Akaya. 2 Kayègu ku banlé gamu Dwata Maito na Amuito Dyisas Krayst kafye na ktanak nawa.

I kablé Fol bong fye di Dwata

3 Dnayenito Dwata i Mà Amuito Dyisas Krayst i too kamdo i dad to, i Mà too tmabeng na tamgal nawa i dad faglut di kenen. 4 Na balù tan i gumaflayammi toon gami gal tnabeng, du fye balù tan i kaflayam kel di dememi to, gamtabeng gami dale fagu di tabeng gablé Dwata gami. 5 Too glut, du balù too gami maflayam, du mdà di ksasatumi di kene Krayst, too bong sa gdawatmi tabeng mdà di Dwata. 6 Nun dad kaflayammi ani, du fye gablé di gamu nawa landè sen, na gtabengmi gamu di kaflayamyu. Du mdà di ktabeng Dwata gami di dad kaflayammi, gadèyu i kibò Dwata tmabeng gamu di kaflayamyu, du fye gamtayud gamu salngad i ktayudmi i kaflayammi. 7 Taman too bong kagsaligmi gamu di kagtayudyu i kdee kaflayam kel di gamu, du gadèmi ku tan i kaflayammi, lê gamu kaflayam, na gadèmi too glut tnabeng gamu Dwata, gambet i ktabengan gami di kaflayammi.

I dad kaflayam Fol di banwe Asya

8 Dad flanekgu faglut, fye gadèyu gablà di kaflayammi ditù di banwe Asya. Too landè guflingengu i kaflayam i gnagumi, du man nawami talà gami gamtayud na mati gami. 9 Man nawami takel i bang kfatimi. Kabay én duen nun kaflayammi, du faglabat Dwata gami di lam i too sasè kaflayam én, là fakay ku snaligmi i kgalmi. Alòmi fakay snalig i kgal Dwata, du kenen gmagan mték i dad mati. 10 Kenen sa i tagafalwà gami, na là gami mati. Taman ani duenan too gami smalig di kenen, du gadèmi ku nun gnagumi lêman i bong kaflayam lêmanan gami falwà. 11 Fye ku tooyu gami tnabeng fagu di kdasalyu di Dwata, du fye dee dad to dmayen kenen di kitela i bong ktabengan gami mdà di dasal i dee dad to.

I katlas Fol i fandaman

12 Too gami lehew, du di nawami gadèmi too matlu i nimòmi na landè bunimi di dademe dad to, na lumban di gamu, du i nimòmi slame mdà di Dwata. Na gadèmi i duenmi gmagan mimò ani, ise ku fagu di kfulung i dad to di tah tanà, bay fagu di kafye Dwata. 13 I kdee dad sulatmi di gamu toomi fbangal, na landè sulatmi i làyu gbasa na làyu glabat. Na i knayègu 14 ku matnù i kgadèyu gablà di nimòmi, balù di bang ani làyu too gadè, du fye di kasfulê Amuito Dyisas, flehewyu gami salngad i kaflehewmi gamu.

15-16 Na du too nun imen nawagu glabatyu ani, fandamgu di kagugu salu di Masidunya slob agu déén di gamu. Na di kasfulêgu fdu ditù lêman agu slob di gamu, du fye lêman gamu lehew na fye ku tnabengyu agu di ksalugu ditù di banwe Dyudiya. 17 Kabay du là gdohò i klauygu gamu, tan i fandamyu gablà di deg? Agu

kè gambet i satu to makang bay là too mdà di nawan i fakangan? Fanyogu manyu deg satu to galan man, “Hae, ani nimògu.” Kabay balù ani manan, di nawan manan, “Ise ani nimògu.” 18 Kabay deg mahal. Du too glut dnohò Dwata ku tan i fakangan, na salngad agu kenen, du dnohògu ku tan i fakanggu. 19 Agu, Silas, na Timoti, kdeemi tamdò gamu gablà ku Dyisas Krayst i Tingà Dwata, i too gsalig, na landè fakangan i laan dnohò. 20 Too glut ani, du kenen i dmohò i kdee fakang Dwata, du kdee fakang Dwata di gito dad to, fagun di ku Dyisas Krayst. Na taman, du smalig i nawaito di ku Dyisas, galito man, “Amén,” du dnayenito Dwata. 21 Du Dwata i tamgal gito di kafaglutito di ku Dyisas Krayst, na tamgalékan ito, 22 na fnean di nawaito i Tulusan na i knean di gito mgimò ilè gito nfunan, na gdawatito kadang kdee fakangan di gito.

I ktulen Fol ku tan i duenan là gdohò

23 Fye ku fanlayam agu Dwata, ku là glut i mangu ani, én duengu là gafles mlauy gamu di banwe Korintu du kayègu ku landè klidù nawayu fagu di kngakgu i sasè nimòyu. 24 Balù ani gmangu, ise ku fdatahmi i ktomi di galmi kdek gamu. Là, du gadèmi tamgal i kafaglutyu. Kabay én alòmi kayè ku tnabengmi gamu, du fye i klehewyu too matnù.

2

1 Na là agu gdohò salu lêman déén di gamu, du di fandamgu là agu mayè salu ditù di gamu ku lêman agu mlé gamu klidù nawa. 2 Du ku agu i gumdà klidù nawayu, landè to flehew deg, du mlidù gamu. 3 Taman én duengu febe di gamu i muna sulatgu mngak gamu, du fye di ksalugu déén, i dad to flehew deg moon, là baling flidù deg. Du gadègu ku teenyu agu lehew du mdà di fye nimòyu, na lê gamu sa lehew. 4 Di ksulatgu di gamu too msamuk i nawagu na tamdak i lwakgu, du too agu mlidù gamu di sasè nimòyu. Snulatta gamu ise ku banléta gamu klidù nawa, bay du fgadègu gamu toota gamu kanbong nawa.

I klifet i salà

5 Na gablà di satu to déén di gamu, i mimò sasè di muna. Là sa alò deg banlén klidù nawa, bay kdeeyu banlén klidù. Ise ku knayègu ku i to ani too baling gdanà nawa du mdà di tnalùgu. 6 I kaflayamyu kenen tagablà nan. 7 Na ani, fye ku balingyu nlifet i nimoan sasè, na tangalyu nawan, du fye laan kadang gadlug di too sasè kagafaldaman gablà di nimoan, na baling malmo i nawan. 8 Na fakdogu di gamu, tooyu fite di kenen nun fa kalbong nawayu kenen. 9 Na di muna fa di ksulatgu gamu gablà di kenen, tnilewgu gamu du neyegu ku too gamu fulung mimen ku Dyisas Krayst balù tan i dekan gamu. 10 Na ku nlifetyu i salà i balù simto to lêgu nlifet salaan. Na di klifetgu i gugsalà, nimògu di kite Krayst, du gadègu ani gufye i kdeeyu. 11 Én satu duenito mlifet i sasè nimò i to ani, du fye là ito gfisan Satanas mdà di laito klifet dun. Du tooito gadè i kayè Satanas ku fnisanan i to ani kel di kdeeito.

I ksamuk i nawa Fol di banwe Troas

12 Na tulengu gamu gablà di kagugu ditù di banwe Troas du tmulen agu i Fye Tulen gablà di ku Dyisas Krayst. Too fye nawagu du lanwan i dalangu tmulen gablà di kenen. 13 Kabay balù too dee kfagugu tamdò dad to déén, landè ktanak nawagu, duenan du làgu teen i flanekito Titus déén. Taman mbal agu di dad to, na fles agu ditù di banwe Masidunya.

I katu fagu di ku Dyisas Krayst

14 Kabay too agu mlé bong fye di Dwata, du mdà di ksasatumi ku Krayst fnisanan gami, du fye balù nè gusalumi nun nan gukmamun gami fbel i Fye Tulen gablà ku Krayst, na di kbelmi dun gambet bun i too fye fangbun mbel balù nè gusalumi. 15 Du gito i fbel i Fye Tulen gablà ku Krayst, sadi ito gambet i fye bun, i too gaflehew Dwata, i gal gbun i dad to mayè faglut, kel di dad to fadlug magu di dalan salu di kaflayam landè gusenan. 16 Kabay là salngad i kdawat i dad to i Fye Tulen, gambet i kangbun i dad to i fangbun. Du di dad to salu di kaflayam landè gusenan, too sasè i kangbunla dun, du gadèla nun kaflayamla landè gusenan, bay di dad to mayè faglut,

too fye kangbunla i Fye Tulen, du gadèla ani fakay mlé nawa landè sen di dad to too faglut dun. Na simto kè gmagan mebe i Fye Tulen gablà ku Dyisas mdà alò di kenen kto? Landè to sa gmagan silang ku tnabeng Dwata. 17 Na là gami gambet i dademe dad to alò tamdò Tnalù Dwata, du fye nun gwèla knun. Kabay gami mahal, du mdà di ksasatumi ku Krayst, i tulenmi too nun kagdaan di Dwata. Landè manmi kakakéng, slame matlu i manmi, du dek gami Dwata mimò i nimoan, na gadean i kdee nimòmi.

3

I dad to snalig tamdò i falami dalan

1 Ken fandamyu i gmangu gamu gine, alò talù fdag. Kabay gsalà i fandamyu, du là gami salngad di dademe to tamdò, du là gamu dmawat dale ku landè sulat nebela i gugmadèyu ale tamdò i kaglut. Na là ale dnawat dademe dad to, ku landè sulat nebela mdà di gamu. 2 Kabay gami, landè gukmamumi i sulat gambet ani, du kaflingengu dun, gamu sa i mgimò sulatmi, du kdee dad to gmadè fye i nimòmi mdà di fye nimòyu. 3 Gamu sa i sulat mdà di ku Krayst, du dekan gami di gamu, du fye faglut gamu di kenen. Na sulat ani, fye fa du là gsulat di dad batu, gambet i dad flalò Mosis, bay fagu di Tulus Dwata i too mto, sulatan dun di nawayu.

4 Gmanmi ani, du fagu di ksasatumi ku Krayst, too gami smalig di Dwata. 5 Na i nimòmi là sa ku manmi tatì mdà di gami i mimò ani, du landè gnaganmi. Kabay i kgaganmi mimò dun, mdà sa di Dwata. 6 Kenen sa mlé gami gnagan tamdò i falami dalan salu di kenen, na ise ku falami dalan ani, fagu di flalò gsulat di muna fa, bay fagu di Tulus Dwata. Du i flalò gsulat ani, i alò fite di dad to too ale mlafà i flalò, na du là ale gmagan mlalò dun, én gukella fati landè gusenan. Kabay i Tulus Dwata mnè di gito, kenen sa gmagan mlé di gito nawa landè sen.

I kdatah Amuito Dyisas Krayst di dad flalò fagu di ku Mosis

7 Na di ksulat Dwata i dad flalò di dad batu blén di ku Mosis, gagin déén i knengan. Taman du too mneng i baweh Mosis i dad bel Israél là fakay too meye i bawehan, balù fadlug magwè i knengan. Na ku tafite Dwata i kdatahan di knengan di kablén dad flalò i mebe dad to di fati landè gusenan, 8 là kè mdatah fa i kdatahan fiten fagu di Tulusan i gmagan mlé nawa landè sen? 9 Ku tafite Dwata i kdatahan di knengan di kablén i dad flalò i là gmagan mlé nawa landè sen di dad to, baling alò gafalmo dale, mdatah fa i kdatahan fiten fagu di falami dalan salu di kenen i gumdà i dad to matlu di kiten. 10 Kabay i kaglutan, balù nun bong kdatah i muna dalan fagu di dad flalò, sadi talandè kdatahan, du nun falami dalan di Dwata too mdatah fa di muna dalan. 11 Du ku nun kdatah i dalan tamatlas i nun gusenan, too lumban i kdatah i falami dalan di Dwata i landè gusenan.

12 Du nun imen nawami landè gusen i falami dalan di Dwata ani, taman landè klikòmi fbangal tmulen i kdee di katdòmi Tnalù Dwata. 13 Kabay mahal ku Mosis, du snafangan i bawehan, fye là teen i dad bel Israél i kagwè kneng di bawehan. 14 Na là alò ku di baweh Mosis i nun safang, bay nun safang i fandam dad bel Israél, du balù ani, ku bnasala i dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis làla glabat dun. Silang magwè i gamsafang i fandamla ku tasasatu ale di ku Krayst.

15 Too glut ani, du balù sadni, ku bnasala i flalò Mosis, nun fa gamsafang i fandamla du làla glabat fa i gumtatekan. 16 Kabay ku tafaglut i satu to di ku Dyisas Krayst Amuito, i gamsafang i fandaman tamagwè nan, na glabatan Tnalù Dwata. 17 Na Dyisas Krayst Amuito, sasatu di Tulus Dwata. Ku mnè Tulus Dwata di satu to, tamalwa i fandaman, na talaan nan mgikat di flalò. 18 Na taman gito dad faglut talandè safang i kneng i kdatah Amuito teen di gito, du baling matnù mdà di Tulus Amuito i fadlug tamlas gito du nimoan ito salngad kenen.

4

I kafgadè ale Fol i falami dalan di Dwata

1 Na du mdà di kakdo Dwata saligan di gami i nimò ani, dunan fgadèmi di dad to i

falami dalan di Dwata. Taman là mlungay
nawami fgadè dun, du mdà di kakdon. 2 Na
too knang i nawami i dad magagyà nimò,
i nimò i dad to di gugbunin. Du là gami
mayè mgaw i dad to, na di katdòmi Tnalù
Dwata làmi tnù i kakakéng, bay matlu i
kbelmi dun. Na kdee dad to gmadè i tdòmi
slame glut, taman landè dalanla fkéng dun.
Na Dwata i gmadè i kdee, gadean slame
glut i tdòmi.
3 Tanun dad to là gamlabat i tdòmi i Fye
Tulen gablà ku Dyisas Krayst, du dad to ani
là ale galwà di fati landè gusenan. 4 Là
ale faglut, du Satanas i mebe i dad to là
faglut di tah tanà ani, smafang i fandamla
du fye làla dilè i kdatah Krayst Dyisas fagu
di Fye Tulen ani. Fagu di ku Krayst gadeito
Dwata, du salngad kenen di Dwata. 5 Na
ise gablà di kdatah ktomi i tdòmi, bay tdòmi
gablà di kdatah Dyisas Krayst, du én tdòmi
dunan kenen i Amuito, na gami dad sali-
gan i tmabeng gamu du lalòmi kenen.
6 Na di kimò Dwata i banwe, di kagat-
buan too kifu i kdee. Kabay alò mdà di
kmanan malwa, malwa nan. Na salngad
én i nimoan di gami, du lanwan i fan-
dammi, du fye glabatmi i bong kdatah na
kneng teenito di ku Dyisas Krayst. 7 Na
balù alò gami gambet i dad kulang tanà
landè alì btas, tasaligan di gami i too mab-
tas nimò, du fye glabat i dad to i eneg mimò
i fimoan gami ise ku mdà di gami bay mdà
di kenen. 8 Na too dee gaslokmi kaflayam
di katdòmi gablà ku Dyisas Krayst, bay là
gami tlag tmulen. Na slaan làmi gadè ku
tan i kibòmi mimò i nimò blé Dwata gami,
bay gal nun dalan teenmi. 9 Na fanlayam
gami i dad to, bay là gami tnagak Dwata.
Na slaan galla gami fan fnati, bay falwà
gami sa Dwata. 10 Galmi gnagu i dad
kaflayam salngad ku Dyisas, mdà di dad
to mayè mati gami, bay fagu di ktabengan
gami gadè dad to, mto sa kenen.
11 Du di knèmi dini di tah tanà, fanla gami
gal fnati du mdà di ksasatumi di ku Dyisas,
bay fagu di ktabengan gami gmadè i dad to
too glut lêman mto Dyisas. 12 Taman toomi
fatan i fatimi, du mdà di kebemi Tnalù
Dwata. Kabay balù ani, fagu di nimòmi ani
gamdawat gamu nawa landè sen.
13 Nun to tafsulat Dwata di Tnaluan,
manan, “Toogu fnaglut i man Dwata,
taman tulengu i fnaglutgu.” Na salngad
én gami kafaglut. Tulenmi di dad to i Tnalù
Dwata, du toomi fnaglut. 14 Gadèmi kadang
di satu duh, Dwata i tamték i Amuito Dyisas
Krayst mdà di fati, lê kenen mték gito,
du masasatuito di ku Dyisas. Na neben
gami salngan gamu ditù di muna Dwata.
15 Tnayudmi i kdee kaflayam kel di gami,
du fye nun gufyeyu. Du ku nun dee dad to
faglut di ku Dyisas fagu di kdilèla i kafye
Dwata, matnù i dad to mlé bong fye di
kenen, du fye Dwata too magdayen.

I kafye blé Dwata dad to gamtayud

16 Taman du gadèmi satu duh ték gami
Dwata mdà di fati, là mlungay i nawami. I
lawehmi ani salu di gumlungayan, bay klit
i duh i nawami salu di too gumgalan. 17 Na
i too sasè kaflayam tnayudmi ani là sa mlo.
Na fagu di ktayudmi ani, bong dee kafye
blé Dwata gami kadang ditù di langit. Na
i dad kaflayam tnayudmi, sadi too tukay
ku fasngadmi di bong kafye landè gusenan
blé Dwata gami. 18 Taman làmi fsamuk
i nawami gablà di dad kaflayam gal kel
di gami, du nun gusenan. Kabay toomi
fandam i làmi fa teen, dunan i kdee di tah
langit, du én sa kel di landè gusenan.

5

I kablé Dwata falami laweh

1 Na balù ku too bong kaflayammi, là
gami tlag di fimò Dwata du gadèmi i
lawehmi dini di tah tanà salngad i lawig
lumak malmo, bay nun falami laweh nimò
Dwata blén di gami kadang di langit i là
malmo kel di landè sen. 2 Na du too malima
i gnagumi lammi fa dini di tah tanà, too
gami mayè ku mlal kel i duh gablé Dwata
di gami i falami laweh, i laweh mdà di
langit. 3 Du di ktékito mdà di fati kadang
satu duh, là alò nun layefito, bay lê nun
lawehito. 4 Na kloito mnè dini di tanà ani,
too malima i gnaguito. Balù ani, là ito mayè
ku gasil ito mati, du fye gtagak i lawehito
dini, bay i knayeito ku mlal ito banlé i
falami laweh mdà di langit, du fye matlas
i laweh lumak mati di laweh là mati landè
gusenan. 5 Dwata i fatlagad gito du fye

gdawatito i falami laweh ani, na tafnean di gito i Tulusan, na én i gugmadeito nun duh kadang blén di gito i falami laweh tafakangan gito.

6 Taman too matgal i nawami, du gadèmi klomi mnè dini di tanà ani, là gami fa mnè di saféd Amuito Dyisas. 7 Taman tmayud gami fatan fagu di ksaligmi di Dwata, balù làmi fa teen i gumneito ditù di langit. 8 Hae, too mgal nawami di kafaglutmi di Dwata, na kayèmi moon ku mlal gami tmagak i lawehmi ani, du fye gasil gami mnè ditù di saféd Amuito Dyisas.

9 Kabay i too mdatah fa di gami i kaflehewmi ku Dyisas, balù mnè gami fa dini di tah tanà ani, demen ku mati gami, na ditù gami di safédan. 10 Du nun duh kadang, kdeeito tadag di muna Dyisas Krayst di gumukuman, du dnawatito i ulê i nimoito di kneito di tah tanà, ku fye demen sasè.

I kasafyeito di Dwata

11 Na du gadèmi too gamlikò i kukum Amuito Dyisas gito kadang, taman fagbanmi i katdòmi di dad to, du fye faglut ale. Dwata gmadè ku tan i mnè di nawami, na kayègu ku gamu fa gmadè. 12 Ise duenmi talù gambet ani gine, du fye dnayenyu gami, bay baling kayèmi ku gadèyu matlu i nimòmi, du fye nun timelyu i dad to alò meye i baweh i satu to, bay là ale too meye i dad nimoan.

13 Én kè mnè di nawayu tabook gami? Kaman sa, syan ku én gubookmi i kimenmi di Dwata. Kabay ku én kiteyu gami tafye fandammi, én dalanmi tmabeng gamu. 14 Du ku fandammi i bong kakdo Dyisas Krayst gito, too là fakay ku là gami mimò i knayean. Du too mbangal di gami, di kfati Dyisas, mati kenen tlas i kdee dad to, na sadi kdeeito tamati gagin di kenen. 15 Na mati kenen tlas i kdee dad to, du fye i dad to mto fa, talà mlalò i gito knayè, bay balingla lalò i knayè Krayst Dyisas, du kenen mati na mték duenan gito.

16 Taman nang ito faldam gablà di balù simto to, gambet i fandam i dad to là faglut. Na balù gami di là gami fa faglut, én kibòmi faldam, du man nawami Krayst tatì to salngad gito. Kabay sadni, bong mahal fandammi, du tagadèmi Dyisas Krayst i Tingà Dwata. 17 Taman i to masasatu di ku Dyisas Krayst, mbaling falami kdee fandaman na nimoan, takubu i labi, na tatamlas i falami. 18 Nimò Dwata kdee ani, du fagu di ksasatuito di ku Krayst tasafye ito di kenen. Na nimoan ito dad to smafye i dademe to di kenen. 19 Taman ani i tdòmi, dunan fagu di ku Krayst Dyisas, smafye Dwata i dad to di kenen, na nlifetan i dad salàla. Na snaligan gami mebe i Fye Tulen ani di dad to.

20 Taman gami sa i salig dek Krayst Dyisas, du fagu di gami too fakdo Dwata di gamu. Taman fakdo gami di gamu sadi dini Krayst, na beg gamu safye di Dwata. 21 Too kayè Dwata nun gufyeito, taman balù landè salà Dyisas, kahan di kenen i kdee dad salaito, du fye fagu di ksasatuito di ku Krayst, tamatlu ito di kite Dwata salngad i kenen katlu.

6

1 Na du taftabeng Dwata gami di nimoan, taman fnimi di gamu, nangyu falmo i kafyen tagdawatyu, bay fiteyu i kdawatyu fagu di dad fye nimòyu. 2 Flinge gamu i tagman Dwata di Tnaluan, manan,

“Di bang i kayègu, tnimelgu i dasalyu,
di kakel i duh i kafalwàgu gamu,
tnabenggu gamu.”

Na ani mangu di gamu, takel i bang mayè Dwata tmabeng gamu, na ani i duh falwaan gamu mdà di kaflayam landè gusenan.

I dad kaflayam Fol

3 Là gami mayè ku nun gablabal i kafaglutyu, taman kayèmi ku landè nimòmi gumdàyu gdanà nawa di gami klomi tamdò gamu. 4 Kabay di kdee dad nimòmi, fagumi di too matlu, du fye teen i dad to na gami dad salig Dwata, du mdà di kagtayudmi i kdee blat nebemi, i dad kalimami, na i dad samuk i man nawami landè gugalwàmi. 5 Fagtayud gami balù bnunal gami, bnilanggù gami, na fatduk gami. Too gami fgal di nimòmi balù mlungay gami, là gkudang, na gal bitil. 6 Toomi fite, gami i glut salig Dwata fagu di kiwasmi i sasè nimò, i kaglabatmi i kaglut gablà di Dwata, i ktayudmi, i kafyemi dad to, i knè Tulus Dwata di nawami, na fagu

di too glut kakdomi. 7 Na lêmanmi fite gami
dad salig Dwata fagu di katdòmi i kaglut,
na fagu di ktabeng i eneg Dwata di kdee
nimòmi. Na du tamatlu gami di kite Dwata,
ani klungmi na atumi misan i dad sasè.
8 Na slaan nafè gami i dememi to, na slaan
là, bay knean fnadlugmi i gami nimò di
Dwata. Slaan dayen gami i dememi dad
to, bay slaan tnifula gami. Nun mangman
kun gami tmulen kakakéng, bay ise, du
balingmi ale too tnulen i kaglut. 9 Nun
mangman kun, too gami mdanà di kdee
dad to, bay baling gami too mdengeg. Na
too dee dulê fan gami mati, bay Dwata
gal falwà gami. Na slaan fanlayam gami
Dwata, du fye matdò bay laan gami sa
fnati. 10 Na slaan too mlidù nawami, bay
i klehew i nawami di kafye Dwata too
gadlug. Na gami dad to landè, bay fagu
di gami, dee dad to mbaling ale dad to nun
knun landè gusenan. Landè nfunmi, bay
balingmi gfun i kdee blé Dwata gami.

11 Na gamu dad flanekmi déén di Ko-
rintu, tatulenmi di gamu i kdee mnè di
lam i nawami, du too bong nawami gamu.
12 Landè gukulang kakdomi gamu, bay
gamu, kulang sa kakdoyu gami. 13 Na i
ktalùgu di gamu, gambet gamu i too dad
ngàgu. Fye moon ku i nawayu gami, sal-
ngad kalbong nawami gamu.

I kasatnù i dad to faglut na dad to là faglut

14 Na nun fa mangu di gamu. Nangyu
sansatu i ktoyu di dad to là faglut di Amuito
Dyisas, du là fakay ku i matlu na i bigkò
mbaling satu. Na là fakay satnù i lwa na
i kifu. 15 Na là sa fakay ku sasatu nawa
Dyisas Krayst na Satanas. Na là salngad i
fandam i dad to faglut, na fandam i dad to
là faglut. 16 Là fakay mangamfù di dad ise
glut dwata déén di Bong Gumnè i too mto
Dwata. Na gito dad faglut i gumnean én, du
manan,

“I dad to faglut di deg, ale i gumnègu,
na mnè agu di dale.
Na agu i Dwatala,
na ale i dad togu.
17 Taman nang gamu sasatu di dad to là
faglut di deg,
bay fawag gamu di dale,
nang gamu magin di dad magagsik nimòla,
na dnawatgu gamu.
18 Na mbaling agu Màyu,
na mbaling gamu dad ngàgu.
Ani man Dwata i Amu Too Mtulus.”

7

I kafeito na klikoito Dwata

1 Na dad flanekgu kanbonggu nawa, i
kdee ani, slame fakang Dwata di gito.
Taman tanlu ito i nimoito, du fye landè
sasè nimò i lawehito, na landè sasè fan-
damito. Too ito fgal tamlu i nimoito kel
di talandè sasè bolan, du nun kafeito na
klikoito Dwata.

I klehew Fol

2 Fabtasyu gami di nawayu, du landè sa
mgimòmi sasè di gamu, na làmi sa falmo i
kafaglut balù satu to, na landè sa to nlim-
bungmi. 3 Làgu gman ani ku nukumgu
gamu, du tagmangu di gamu too mab-
tas gamu di nawami. Hae, landè fakay
samkah gamu di nawami, balù tan kel di
gito, du sasatuito balù mto ito ku demen
mati ito.

4 Too bong i ksaliggu gamu, na toogu
gamu dag di dademe to. Na balù nun
dee gamsamuk i nawami, knean là mlidù
i nawagu, na too agu lehew duenan gamu.

5 Na di muna, di kakelmi di banwe
Masidunya, too landè ktanak nawami du
dee samukmi, du balù nè gusalumi nun
dmuen gami, na lê msamuk i nawami
gablà di gamu. 6 Kabay Dwata, i mlala i
nawa i to nun gugdanà i nawan, nlalan i
nawami fagu di kakel Titus di gami fdu di
gamu. 7 Na ise alò i kakelan gaflehew gami,
bay di ktulenan gami gablà di klalayu i
nawan. Na léan tulen gami i ayèyu mite
deg, na gablà di klidù i nawayu deg, na i
ayè nawayu mimò i knayègu na i ksenyu
deg di dad dmuen deg, taman matnù i
klehewgu.

I kguman fandam i dad to

8 Na balù mlidù nawayu gablà di muna
sulatgu febegu di gamu, làgu nsal i sulatgu.
Kabay di kfebegu dun lwe i nawagu, du
gadègu i sulatgu gaflidù i nawayu, balù là
sa mlo i klidùyu. 9 Na ani, nun klehewgu
ise ku mdà di flidùta gamu, bay du fagu

di klidù nawayu msal gamu na tnagakyu i dad sasè nimòyu. I klidù nawayu én, too nun kamu Dwata dun, taman i muna sulatgu landè gusasean di gamu. 10 Na i gukel i klidù nawa i too nun kamu Dwata, dunan i ksal i dad salà na kguman i nawa. Na i gukel i ksalyu ani, dunan nun kagalwàyu di kaflayam landè gusenan, na landè gumsal nawayu déén. Kabay i gukel i klidù nawa i mdà alò di to, dunan di fati landè gusenan. 11 Fandamyu i tamgimò Dwata fagu di klidù nawayu, du tamguman i fandamyu, na tatoo minit nawayu mimò fye. Du kayèyu ku gadè i dad to là gamu magin di nimò i to gamsalà déén, na knang nawayu i nimò i satu to i gamsalà, na too gamu likò ku gakuf gamu di flayam Dwata kenen. Na mlidù nawayu deg, na tooyu kayè nimò i dek Dwata gamu, na fadlàyu i to gamsalà. Du ani nimòyu, tafiteyu là gamu gakuf di dad salaan.

12 Na ise ku alò gufye i to gamgimò salà, ku demen ise alò i to gumimoan salà i gusmulatgu. Kabay Dwata gmadè i duengu smulat, dunan smulat agu du fye gadèyu ku tan kalbong nawayu gami. 13 Taman too maglala i nawami, du nun fye gukel i sulatgu di gamu.

Na ise alò ani, bay too gami lehew gablà ku Titus di klalayu i klidù nawan gablà di gamu. 14 Tatoogu dag gamu di kenen, na làyu agu fyà. Du i kdee gmanmi di gamu slame glut, na salngad én i kdagmi gamu di ku Titus slame glut. 15 Taman i bong kakdon gamu too matnù di kagafaldaman i kimenyu i fngewe febegu di kenen, na i kdawatyu kenen balù likò gamu di kakelan ken nun làyu nimen. 16 Too agu lehew gablà di gamu, du mdà di fye nimòyu, tagadègu toogu gamu gsalig.

8

I kablé

1 Dad flanekmi di kafaglut, knayèmi fgadè di gamu gablà di bong kafye blé Dwata di dad to faglut di ku Dyisas Krayst ditù di banwe Masidunya. 2 Na balù mlo mnè ale di kablat kaflayam, knean flehew ale. Na balù mnè ale di klandèla, knean bong i bléla di dad demela faglut.

3 Na tulengu gamu i teengu di dale, ise ku alò bléla i gaganla, bay balingla nlukas i gaganla, na too mdà di dale i fandam mlé. 4 Du fakdo ale di gami ku dnawatmi i bléla, du fye nun alella di ktabeng i dad demeito faglut di banwe Dyudiya.

5 Landè imen nawami ku én kalbong i gaganla blé, bay nun fa too mdatah mgimòla, dunan bléla i ktola di Dwata. Kafnge én, fdanàla ktola mlalò i kmanmi, du én knayè Dwata. 6 Du tamatbù Titus samtifun i bléyu tabeng di dad faglut di Masidunya, taman toomi man, fye ku fnadlugan i nimoan di gamu, du fye tnabengan gamu dmohò i kafye nimòyu.

7 Na di kdee nimòyu too fye kimòyu dun, du i kafaglutyu di ku Krayst Dyisas too bong, na gmagan gamu sa tamdò, du gadèyu nan i kaglut, na fgal gamu di klalòyu ku Krayst, na bong nawayu gami. Taman kayèmi ku tooyu dnohò i kafye nimòyu di dad demeito faglut di klandèla.

8 Là sa ku nlegesgu gamu mlé tabeng, bay du fagu di fgadèmi gamu ku tan i kalbong ayè dademe dad to tmabeng i dad to landè, neyemi i kakdoyu ku too glut ku là.

9 Na tagadeito gablà di bong kafye Amuito Dyisas Krayst. Du balù i kdee nfunan ditù di tah langit, knean mbaling kenen to landè, duenan gito du fye fagu di mgimoan ani, mbaling ito dad to nun.

10 Na di fandamgu fye fa ku dnohòyu i tamatbùyu di fali takubu, du gamu sa i muna mlé na gamu sa i muna di dademe nun ayè mlé. 11 Taman, fnadlugyu gagin i ayè nawayu i tamatbùyu. Na nè i gaganyu beg blé, én sa i bléyu. 12 Du ku nun ayèyu mlé i gaganyu blé, ani dnawat Dwata, du laan fni di gito i laito gagan blé, bay balingan fni i gaganito blé di kenen.

13-14 Ise sa kayègu, ku mdà di kabléyu na baling gamu mnè di kalima, du fye gtabengyu i dademe dad to mnè di kalima, bay baling én kayègu, du nun knunyu ani, ku tnabengyu i dad mnè di kalima ani. Kafnge én di satu duh, ku mnè gamu di kalima, na ku nun di dale, ale gamtabeng gamu. Fagu dini, salngad i kdeeyu na landè dad to faglut mnè di kalima. 15 Salngad i

gsulat déén di Tnalù Dwata gablà di dad
Dyu di kuku i knaan blé Dwata mdà di
langit, ani gmanan,
“I dad to muku i bong,
landè lukasla,
na i dad to muku tukay,
là ale knulang.”

I ksalu Titus di banwe Korintu

16 Bong fye di Dwata, du tatoo nun ayè
Titus tmabeng gamu salngad i ayèmi. 17 Là
alò nun ayè Titus di kaklingen i fanmi kdek
kenen salu di gamu, bay du too kenen
mayè tmabeng, tafandaman salu kenen
di gamu, balù landè fa manmi di kenen.
18 Na nun faginmi ku Titus dunan i satu
dememi faglut i too mgafè di kdee gustifun
i dad demeito faglut, du mdà di katdoan
i Fye Tulen gablà ku Krayst Dyisas. 19 Na
là alò ani, du kenen tamgalék i dad de-
meito faglut dini, du magin gami di ktun-
dami i tabeng ani di demeito faglut ditù
di Dyérusalém. Nimòmi ani, du fye too
magdayen Dwata, na du fye fitemi i ayèmi
tmabeng i dademe faglut.
20 Na too gami fgeye di kagotmi i bong
tabeng bléyu, du fye landè fakay dmalam
gami gablà di kalelmi dun. 21 Du ani
kayèmi ku i nimòmi slame matlu, là alò di
kite Amuito Dwata, bay balù di kite i dad
to.
22 Taman nun fa satu flanekito faglut i
faginmi ku Titus. Na tadee dulê neyemi
i to ani, na teenmi too kenen mayè mimò
i nimò Dwata, lumban nan bong ayean
salu ditù di gamu, du gadean gsalig gamu.
23 Na gablà ku Titus, kenen sa i demegu
tmabeng gamu. Na i dad demen magin
kenen, dunan i dad to dek i dad faglut mdà
di dademe dad gustifun i dad faglut, na
fagu di dale Dyisas Krayst too magdayen.
24 Fiteyu i kakdoyu di dale, du fye gmadè i
dad faglut di kdee dad gustifun, too glut i
kdagmi gablà di kafaglutyu na kakdoyu.

9

I ktabeng di dad to faglut

1 Gadègu balù làgu sansulit fa di gamu
gablà i kabléyu tabeng di dad to faglut
i mnè di kalima, 2 du gadègu nun ayèyu
tmabeng. Toogu gamu dag di dad to faglut
déén di Masidunya, du mangu, gamu i
mnè di banwe Akaya, tafandamyu di fali
takubu gablà di ktabengyu, na dee ditù
minit nawala du lingela gablà di ayèyu
tmabeng. 3 Kabay dekgu i dad flanekito
muna di deg ditù di gamu ani, du fye gat-
lagad i bléyu di kakelgu, du fye i kdagmi
gablà di gamu too glut. 4 Du ku nun dad
to mdà di Masidunya magin deg, na ku
teenla là gatlagad gamu tmabeng, too gami
myà, lumban i gamu kyà ku là gamu gat-
lagad, du tagman di dale tagastifunyu i
bléyu. 5 Taman man nawagu fye ku toogu
dek muna i dad flanekito ditù di gamu,
du fye tnabengla gamu fatlagad i bléyu
i tafakangyu. Na ku én, gatlagad gamu
kadang di kakelgu, na gadè i kdee kadang
ise fagu di leges i duenyu mlé, bay too mdà
di nawayu.

I bong fla

6 Na nangyu nlifet i fléd ani. Ku mla ito
alò tukay, na tukay sa i kantuito. Na ku mla
ito bong, na bong sa i kantuito.
7 Taman di kablé kat satu to, fye funan
faldam ku file i kayean blé, du là fye i kablé
ku là mdà di nawan, na ku nun mleges
kenen, du én gaflehew Dwata ku mlé ito
mdà di klaan nawaito. 8 Na Dwata gmagan
mlé di gito too bong fa di kliduito, du fye
landè gukulangito, du fye nun fa gabléito
di dad demeito to. 9 Nun gman di Tnalù
Dwata, manan,
“I to gal mlé di dad to landè,
là sa glifet i kafye nimoan ani kel di
landè sen.”
10 Dwata i gmagan mlé i bnê di to mla,
na knaan du fye gamkaan kenen, gablén
fa di gamu na tananuan i kalbong bnêyu
na falnokan, du fye nun bong uléan, mdà
di fye nimòyu di demeyu to. 11 Gal gamu
banlé Dwata kafye, du fye gal gamu mlé di
demeyu to, na du mdà di tabengyu i tun-
dami kadang, dee dad to mlé bong fye di
Dwata. 12 Du i kabléyu tabeng ani kadang,
là alò mabtas du tmabeng i dad to faglut
di Dwata, bay baling too matnù i kdayen
na kablé i dad to kafye di Dwata. 13 Du ku
gadè i dad to kayèyu mlé mdà di nawayu,
dmayen ale Dwata, du ani gufite i kafaglu-
tyu di Fye Tulen gablà ku Dyisas Krayst too

glut, du nimenyu i knayè Dwata di gamu. Dmayen ale fa Dwata, du tatnabengyu ale na i dademe dad to faglut. 14 Na du mbaling gamu mabtas di dale, toola gamu dnasal di Dwata, du mdà di kafye blé Dwata fagu di gamu. 15 Taman mlé ito bong fye di Dwata mdà di too fye blén gito landè gmagan tmulen i kalbong kabtasan, dunan i kablén gito Tingaan Dyisas Krayst.

10

I ksen Fol i fimò Dwata kenen

1 Agu Fol, i fakdo di gamu ani. Na nun kun mangman, too gamban i talùgu ku smulat agu di gamu, bay ku déén agu kun di safédyu gdè agu tmalù gamu. Kabay ani, là gamban i talùgu, du fagu di kdanà na ktanang nawa Krayst Dyisas nun fnigu di gamu. 2 Na ani fnigu, fatluyu i nimòyu, du fye landè duengu fagban i talùgu di gamu di klauygu gamu, du too agu tmalù i dad to faldam i nimòmi fagumi di sasè knayè di tah tanà. 3 Glut alò gami to, bay i kibòmi samfati i kdee sasè, là salngad i dad to mnè di tah tanà, 4 du i dad tekmi di kasfati, ise ku mdà di dad to, bay baling too gmagan, du i dad tekmi ani mdà di Dwata, na gamfisan i dad dmuen kenen. 5 Fnisanmi i fandam i dad to fdag i gnadèla na lanbàmi i kdee msang i dalan gmadè i kaglut Dwata, na di kaglabatla i kaglut mgebe ale di kimenla ku Krayst.

6 Na di kafngeyu fite i ksikof kimenyu ku Dyisas Krayst, gatlagad gami mlayam dademe to dmuen Dwata.

7 Neyeyu i kagkahyu déén. Ken nun to di gamu i faldam na kenen alò mlalò ku Dyisas Krayst, fye ku funan fandam ise sa alò kenen i mlalò, bay balù fa gami too mlalò ku Krayst. 8 Na balù fdaggu gablà di glal blé Amuito Dyisas gami, landè gumyàgu, du ise duenan mlé gami i glal du fye falmomi i kafaglutyu, bay du fye tangalmi i kafaglutyu.

9 Là agu mayè ku fanlikògu gamu fagu di sulatgu ani. 10 Du nun kun mangman, agu Fol too labè na gamban i talùgu di gamu fagu di sulat, bay ku déén agu di safédyu là labè, na landè gukmamu i mangu. 11 I to talù gambet ani, fye ku gadean balù tan i manmi di sulat dnohòmi di kakelmi di gamu.

I kafdag i dad to

12 Là gami salngad di dad to fdatah i ktola. Là fulung faldam i dad to gambet ani, alò safdatah, na i kukumla i ktola alò fagu di dale fandam.

13 Kabay gablà di gami, nun gusen i kafdagmi, du i gufdagmi alò i nimò fimò Dwata gami, na gakuf dini i nimòmi di gamu. 14 Na du gakuf gamu di nimò fimoan gami, là glukas i kafdagmi du muna gami di dademe dad to di ksalumi di gamu di kebemi i Fye Tulen gablà ku Krayst Dyisas. 15 Làmi sa fdag i dad nimò i dademe dad to di dad banwe ise gumdek Dwata gami. Kabay du gakuf gamu di nimò fimò Dwata gami, kayèmi ku fadlug lamnok i kafaglutyu, du fye too mbel i nimò i fimò Dwata gami. 16 Du fye tamdò gami fa dademe dad to i Fye Tulen ditù di gumawag banwe. Du là gami mayè fdag gablà di nimò i dademe dad to, di dad banwe ise gumdek Dwata gami. 17 Du gman Tnalù Dwata, manan, “Ku nun to mayè mdag, fye ku aloan dag i nimò Dwata.” 18 Du landè btasan ku dag i satu to i kton. Silang mabtas ku mdag kenen Dwata.

11

I gusahal ale Fol na dad to flingu ale i dad to dek Krayst Dyisas

1 Kayègu ku tooyu fantahà nawayu flinge deg, balù man nawayu là agu fulung faldam. Kabay balù làgu fni ani di gamu du tafantahàyu i nawayu di deg. 2 Too bong kaklengu gamu, salngad i kaklen Dwata gamu. Du salngad gamu i satu sawang libun fasdemegu di satu lagi, dunan Dyisas Krayst, na landè dademe fakay tamlamin gamu. 3 Likò agu ku ken nun mgaw gamu salngad ku Iba fangaw i ulad, na gasyat i fandamyu di kimenyu na i kakdoyu ku Krayst Dyisas.

4 Gmangu ani, du ku nun to salu di gamu, na tamdò i mahal tdò mayè gamu flinge dun na dnawatyu i mahal tdò gablà ku Dyisas, ise tdòmi, na dnawatyu i mahal tulus, ise Tulus Dwata, na dnawatyu i mahal dalan gugalwà, ise i Fye Tulen.

5 Na dad to tamdò i mahal tdò ani, én
fandamla ale too mdatah dad gal dek Dy-
isas Krayst, bay gadègu ise ku mdatah ale
di deg. 6 Balù ku là agu too fulung talù,
toogu gadè i glut tdò gablà di kafaglut di ku
Dyisas, na ani tafgadèmi di gamu di kdee
katdòmi.
7 Landè fnigu di gamu di katdògu gamu
i Fye Tulen mdà di Dwata. Na du ani
nimògu, ken fandamyu i katdògu gamu
landè btasan. Kabay i kaglutan, fdanàgu
i ktogu, du fye tnabenggu gamu. Là fye
kè i nimògu ani? 8 Na di klogu tamdò
gamu, i dademe faglut di dademe banwe
i mlé deg tabeng. Gablà moon ku nun
gdawatgu mdà di gamu, nang ku dmawat
agu i tabeng mdà di dademe, du gamu sa
i tnabenggu. 9 Na ku déén agu di safédyu,
na nun klidùgu là agu sa mni tabeng di
gamu, du fye là agu smamuk gamu, bay i
dad flanekito mdà di Masidunya mlé deg i
kdee klidùgu. Na kel ani, làgu lmen mni di
gamu, na balù kel di atuan, là agu smamuk
gamu di klidùgu.
10 Fagu di kaglut gablà ku Dyisas Krayst
i mnè di nawagu, i kafdaggu ani là mgili,
làgu fni tabeng di balù simto di kdee banwe
di Akaya.
11 Ken fandamyu là agu mbong nawa
gamu, bay ise du Dwata too gmadè ku
tan i kalbong nawagu gamu. 12 Na fadlug
agu mimò i nimògu ani, dunan là agu mni
tabeng di gamu, du fye i dad to flingu ale i
dad to gal dek Dyisas, là fakay ku fasngadla
i nimòla di gami nimò. 13 I dad to én ise ku
ale i glut dad to gal dek Dyisas, du fangawla
gamu gablà di nimòla, na flingu ale, ale
too glut dad gal dek Krayst. 14 Kabay là
ito tikeng di kaflingula, du balù Satanas
flingu kenen i satu kasaligan Dwata mdà di
langit. 15 Taman là ito tikeng ku i dad sali-
gan flingu ale i dad salig Dwata na i nimòla
kun too matlu. Kabay di fulé duh kadang,
maflayam ale gasngad di sasè mgimòla.

I dad kaflayam Fol

16 Na nulitgu man i gmangu di gamu
gine, nangyu fandam ku là agu fulung fal-
dam, du mdà di galgu man di gamu. Kabay
balù ku ani fandamyu, fantahàyu nawayu
di deg na fanlingeyu agu, du fye fakay agu
fdag là alì. 17 Na i mangu ani, ise sa ku
mdà di Amugu Dyisas, du ani nimògu gam-
bet i to là fulung faldam, na i to gal fdag.
18 Kabay du too dee gal fdag gablà di nimòla
di tah tanà ani, deg sa fa fdag salngad dale.
19 Na galyu man gamu too fulung faldam,
bay too gamu mayè flinge i dad to là fulung
faldam. 20 Na balingyu fantahà nawayu
balù di dad to masak gamu, i dad to gal
mwè i kdee knunyu, i dad to mawel gamu,
i dad to fdanà gamu, na i dad to smamfak
gamu. 21 Fye kè i nimò i dad to gambet ani?
Gami mahal, du likò gami mimò salngad i
dale nimò di gamu. Kabay du too ale fdag i
dale kto, fdag agu fa, salngad i dad to ani i
là fulung faldam.

22 Na simto dad to ani? Du ku fdagla i
ktola du ale dad to Hibru, deg sa to Hibru.
Na ale kun dad bel Israél. Deg sa i bel
Israél. Na ale kun i dad bel Abraham. Na
deg sa i bel Abraham. 23 Deg sa salngad
i to là fulung faldam du mangu ani, bay
ku fdag ale, ale dad salig Krayst Dyisas,
agu sa i salig mdatah di dale. Du landè di
dale i matu deg di kgal mimò di ku Dyisas
Krayst, na dee fa dulêgu bnilanggù, na talà
gse ku file dulê agu bnadas, na file dulê fan
agu mati. 24 Talime dulêgu gnagu di kaskél
tali i dad Dyu, na di kat kaskélla deg man
tlu falò syém dulê. 25 Na tatlu dulê dad to
Roma munal deg, na sulê tafan agu mati
di ktudà deg batu, na tatlu dulê galnab
aweng snakaygu, na sbutang na sduhgu
lamtew di mahin. 26 Na di dee kagugu nun
kaflayamgu mdà di bong dunuk, mdà di
dad to mlaab deg du tmaku, mdà di dade-
megu Dyu, na mdà di dad to ise Dyu. Na
nun kaflayam i gnagugu ditù di dad syu-
dad, ditù di dad bulul, na ditù di tah mahin.
Na nun fa kaflayamgu mdà di dad to flingu
ale i flanekgu di kafaglut ku Dyisas. 27 Na
too agu mimò kel di klungaygu, na dee
dulê là agu gal gkudang. Na slaan bitil
na malinum agu, du slaan landè knaangu,
na slaan tno agu du kulang sa klawehgu.
28 Na là alò ani, bay klit i duh msamuk
i nawagu gablà di dad demegu faglut ku
Dyisas Krayst ditù di dee banwe, 29 du ku
nun satu di dale mlungay, lyogu i klungay,
na ku nun mebe i demen to di salà, too

mlidù i nawagu.
30 Na là agu mayè fdag, bay ku landè
dademe kibògu, fdag agu gablà di kdee
gnagugu, du déén gumite i klungaygu.
31 Na Dwata i Mà i Amuito Dyisas Krayst i
dnayengu kel di landè sen, i gmadè là agu
tmulen kéng.
32 Di muna fa di kdéénguu di banwe
Damaskus, i gubirnador i nalék Harì
Aritas, dekan dad sundalun munung i
gufusuk di syudad, du fakfean ale deg.
33 Kabay di satu butang, i dad demegu
faglut tmabeng deg, na sudeng agu di lam
i bong balyas na nluganla agu mdà di sol i
too mdatah labat batu glibut di syudad, na
galwà agu di falelan.

12

I kfite Krayst Dyisas di ku Fol

1 Na balù landè gukel i kafdaggu, fad-
lug agu fdag. Na ani, tulengu ku tan i
kanteengu di kfite Amuito Krayst Dyisas di
deg. 2-3 Na tasfalò fat fali i takubu, nun
mebe deg ditù di langit di gumnè Dwata.
Làgu gadè ku alò kamna agu, ku demen ku
glut lawehgu salu ditù, alò Dwata gmadè.
4 Én alògu gadè, tadag agu di too fye baweh
banwe Dwata. Na nun lingegu ditù i là
gagan tmulen i dad to, na fnang tulen di
dademe dad to.
5 Deg sa i to tamgebe ditù di langit, taman
fdag agu gablà ani. Kabay gablà di ktogu
alògu fdag i gumlungaygu. 6 Kaflingengu
dun, balù ku mayè agu fdag, ise ku deg i to
là fulung faldam, du kdee kafdaggu slame
too glut. Kabay là agu mayè fdag, du là agu
mayè ku fandam i dad to agu i mdatah to.
Fye fa ku fandamla gablà di deg, alò mdà
ku tan i tateenla di deg, na ku tan i tdògu i
talingela.
7 Na du fye là agu fdag gablà di kdee
kafye i fite Dwata di deg, taman falohan
Satanas mlé di deg satu tduk i mlayam
deg. 8 Na tlu dulê too agu fakdo di Amugu
Dyisas Krayst, du fye nwean moon i gal
gamsamuk deg. 9 Kabay ani timelan deg,
manan, “Too sikof i tabengta ge, du ku mnè
ge di klungay, én gumite i dad to i kgalgu.”
Taman too agu lehew fdag i gumlungaygu,
du di klungaygu lyalogu i kgal Krayst Dy-
isas tmabeng deg.
10 Én duen too lehew i nawagu di klun-
gaygu, di kafsasè i dad to deg, di dad kalima
kel di deg, di kaflayam i dad to degss, na
di dad samuk kel di deg mdà di klalògu ku
Dyisas Krayst, du gadègu di klungaygu, i
gal Dwata fgal deg.

I klidù nawa Fol gablà di dad to faglut

11 Na fdag agu gambet i satu to là fu-
lung faldam. Kabay di muna, ku nsenyu
agu moon di ksasè kangman i dad to
mnang nawa deg, talandè duengu mang-
man gablà di ktogu. Fye fa ku gamu moon
dmayen deg. I dad to flingu, ale i glut
dek Krayst Dyisas na mdatah ale, tmulen
ale kéng. Na balù agu mdanà to là ale sa
mdatah di deg. 12 I dee dad tnikeng na
dad ilè gal nimò i satu to gal dek Dyisas,
tanimògu di knègu di safédyu, gagin i ktahà
nawagu.
13 Na i dad nimògu di gamu, salngad i
nimògu ditù di dademe dad to faglut di
dademe banwe. Satu alò i làgu sanngad,
làgu mni tabeng mdà di gamu. Na ku man
nawayu gamsalà agu fagu di nimògu ani,
na tabyà nlifetyu.
14 Na tagatlagad agu mlauy gamu di
gatlu dulê. Na balù di klauygu ani, là agu
sa kadang mni di gamu tabeng, du ise filak
i neyegu di gamu, bay neyegu di gamu i
kakdoyu deg, du gamu salngad dad ngàgu,
na ise ku dad ngà i mlé di dad tuala, bay
dad tua i mlé di dad ngàla. 15 Too agu lehew
ku fakaygu blé di gamu i kdee gunungu, na
balù i galgu, du fye gtabenggu gamu. Na du
matnù i kakdogu gamu, i kakdoyu deg dé
salu di gumlungayan?
16 Na glut landè fnigu di gamu, bay
nun mangman, balù landè kun fnigu nun
gwègu du fangawgu gamu. 17 Ku glut i
gmanla, tan i kibògu kè mgaw gamu? Maf-
gaw gamu kè fagu di dad to i dekgu di
gamu? 18 Na toogu fakdo di ku Titus, du
fye salu kenen di gamu, na nun dekgu
satu flanekito faglut magin kenen. Na di
kakel ale Titus di gamu, fangawla gamu
kè? Gadègu ise ani nimò Titus, du gami
Titus, salngad fandammi na nimòmi.

19 Làgu gadè, bay ken fandamyu, fagu
di kdee gmangu ani, alòmi nsen i ktomi.
Kabay dad flanekgu faglut i toogu kando,
kdee i tagmanmi tagadè Dwata, na slame
fdu di ku Krayst Dyisas, na nimòmi kdee
ani du fye matnù i kafaglutyu di kenen.
20 Na likò agu ken di kakelgu di gamu,
teengu di gamu i làgu knayè, na nun mangu
di gamu i làyu knayè. Likò agu ken nun di
gamu sbulaw, mingà nawa, flabè nawa, na
fabtasla di nawala i alò knayèla, na falmo
i dengeg i demela to, malsalék, fdatah, na
gal mlét i nawa i dad demela to. 21 Na likò
agu ken di kakelgu du mlauy gamu, bong
i kyàgu di muna Dwata gablà di gamu. Na
ken too mlidù nawagu kadang gablà di dee
dad to gamsalà di muna fa, na kel ani là
fa msal na tmagak i dee bung sasè knayè i
lawehla, i too magagyà nimò i nimòla balù
di muna i dad to.

13

I dad kafngewe Fol

1 Na di kasfulêgu ani kadang di gamu,
tagatlu dulêgu mlauy gamu. Na ani gman
Tnalù Dwata, manan, “Ku nun dmalam i
satu to, landè kiboan, silang ku nun lwe
ku demen tlu to mite dun.” 2 Na tanun
gmangu di dad to gamsalà di muna fa na
di kdee fa i dademe, bay lêmangu nulit
di làgu fa kel i tagmangu di galwe dulêgu
mlauy gamu, dunan di kasfulêgu di gamu
kadang landè galwà di kaflayamgu i dad
to ku simto i là tmagak i dad sasè nimòla,
3 na ani gumiteyu i kaglut i dad gmangu
mdà di ku Dyisas Krayst. Na là mlungay
Krayst Dyisas di kimoan di gamu, balingan
fite di gamu i kgal i tulusan. 4 Du balù
sadi landè kgal i tulusan di kfatila kenen di
krus, bay mdà di kgal i tulus Dwata lêman
kenen mto. Na salngad én gami i masasatu
di ku Krayst, sadi landè kgalmi du gal gami
maflayam, bay fagu di kgal i tulus Dwata i
tmabeng gami, na fakay gami fa tmabeng
gamu.

5 Tooyu neye i nawayu ku glut too gamu
faglut di ku Dyisas Krayst ku là. Snalekyu
i ktoyu ku déén Dyisas di nawayu, du ku
là déén Dyisas di nawayu ise gamu dad to
faglut di kenen. 6 Na kayègu ku gadèyu déén
Dyisas di nawami na gami i too glut dad gal
dek Dyisas Krayst.

7 Na dmasal gami di Dwata, du kayèmi
ku landè sasè nimòyu. Ise ku én dasalmi
du fye nun gmadè i kaglut gablà di gami,
bay dmasal gami du fye too matlu i nimòyu,
balù ku landè gmadè, gami i dad gal dek
Krayst Dyisas. 8 Du là gami tatì tmalù dad
to ku landè duenan, tnalùmi ale alò ku
nun sasè nimòla, du fye tanlula i nimòla.
9 Too agu lehew ku fye i nimòyu, du ku én
kagkahyu landè dalangu fite i glalgu tmalù
gamu. Kabay ise alò ani, du toomi gamu
dnasal di Dwata, fye ku matnù i kafaglutyu
kel di ksikofan. 10 Na én duengu smulat
ani di gawag agu fa di gamu, du fye di
kakelgu, landè to tnalùgu na fanlayamgu
fagu di glal blé Amuito Dyisas Krayst di
deg. Blén di deg glal ani, ise du fye falmogu
i kafaglutyu, bay du fye tnabenggu gamu,
du fye matnù i kafaglutyu.

Gusen i man Fol

11 Na ani nan, dad flanekgu faglut, i
gusen i mangu. Tooyu tanlu i dad nimòyu,
fanlingeyu i kafakdogu di gamu, na sansat-
uyu i nawayu, du fye manak i knèyu, na
Dwata i gumdà i kakdo na ktanak nawa
samnagin gamu.

12 Na tooyu fite i kasakdoyu. 13 Kdee
demeito faglut dini manla fandamla gamu.

14 Kayègu ku banlé gamu Amuito Dyisas
Krayst kafye, na i kalbong nawa Dwata
na i ksasatu nawayu di Tulusan samnagin
gamu.

Galasya
I Sulat Fol di Dad To Faglut di Banwe Galasya

Kafaglabat gablà di sulat Fol di dad to di banwe Galasya

Na di galwe dulê Fol magu salu di dee banwe du tdoan i dad to i Fye Tulen gablà ku Dyisas, salu kenen di banwe Galasya, satu banwe glam di Asya, na tdoan i dad to gablà di kfaloh Dyisas i litean di kfatin, du fye galwà ale di dad salàla. Na mdà di katdoan, dee faglut di ku Dyisas.

Na di kakubu Fol di banwe Galasya, nun dad to Dyu kel na én balingla tdò là sikof kun i kagalwà mdà alò di kafaglut di ku Dyisas, na ku mayè dad to ise Dyu masafye di Dwata, là fakay ku làla lalò i dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis. Na taman ani gumdà i ksamuk nawa i dad to faglut.

Na di kaklinge Fol ani, gasilan ale snulat. Toon fanbangal i kafaglabat dale di sulat ani, i gumdàla galwà dunan i kafaglutla di ku Dyisas ise mdà di kimenla i dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis.

1 Agu sa Fol i smulat ani. Deg sa i to gal dek Dyisas, bay ise ku mdà di knayè i dad to. Na ise dad to mdek deg du tmulen Tnalù Dwata, bay i mdek deg, dunan Dyisas Krayst na Maito Dwata, i mték ku Dyisas mdà di fatin. 2 Agu na kdee demegu faglut dini gal faldam gamu.

Na smulat agu ditù di kdeeyu dad faglut di ku Dyisas di kdee banwe glam di banwe Galasya.

3 Kayègu ku banlé gamu Maito Dwata na Amuito Dyisas Krayst kafye na ktanak nawa.

4 Blé Krayst i kton di fati fagu di kimenan i knayè Maito Dwata, fye galwà ito di dad salaito, na di dad sasè nimò i dad to di bang ani, i dmuen Dwata. 5 Too ito dmayen Dwata kel di landè sen. Amén

Alò satu Fye Tulen

6 Tikeng agu gamu, du là sa mlo na knagolyu Dwata, i tamalék gamu fagu di kafye nimò Krayst. Na ani baling gamu faglut i mahal tdò manla kun satu Fye Tulen. 7 Kabay i kaglutan, landè dademe Fye Tulen! Na mangu ani, du nun dad to déén di gamu, smamuk i fandamyu fagu di tdòla, du kayèla tanlas i kaglut di Fye Tulen gablà ku Krayst. 8 Kabay balù gami, ku demen i kasaligan mdà di langit salu dini, na tamdò i dalan kagalwà, bay ku là salngad di tagatdòmi gamu, fye fanlayam kenen kel di landè sen. 9 Tagmangu gine, bay nulitgu di gamu ani, ku simto tamdò i dalan kagalwà, bay ku là salngad i tagatdòmi di gamu, fye fanlayam kenen kel di landè sen.

10 Man nawayu kè én kayègu ku dayen agu i dad to? Ise! Én kayègu Dwata i dmayen deg. Man nawayu kè kayègu ku lehew i dad to i nimògu. Ise! Ku én kayègu ise agu i salig Krayst.

I katlo Dwata ku Fol

11 Na dad flanekgu faglut, kayègu ku gadèyu i dalan kagalwà i tagatdògu di gamu, ise ku mdà di fandam i dad to. 12 Ise ku mdà di dad to i kdawatgu i Fye Tulen ani, na landè to tamdò dun di deg, bay gdawatgu fagu di kfite Dyisas Krayst dun di deg.

13 Talingeyu gablà di knègu di muna fa, di kimengu i tdò i dad to Dyu, na i kibògu too mlayam i dad faglut di Dwata du kayègu falmo dale. 14 Na i dademegu Dyu salngad i ktuagu, landè matu deg di klalò i dad tdò gami dad Dyu, na di klalò i dad tdò dad gutambulmi.

15 Kabay balù ani nimògu, mdà di kafye Dwata di deg, tamgalékan agu di là agu fa sut, mbaling agu satu saligan. Na di kakel i bang kayean, 16 fgadean di deg gablà di Tingaan Dyisas, du fye tdògu i Fye Tulen gablà di kenen di dad to ise Dyu, na landè to gusmalekgu gablà di kfiten deg. 17 Na là agu salu di banwe Dyérusalém du mlauy agu i dad sfalò lwe dek Dyisas di muna fa di là agu fa dek Dyisas. Kabay ditù baling i gusalugu di banwe Arabya, na kafnge én samfulê agu di banwe Damaskus. 18 Silang agu salu di Dyérusalém takubu i tlu fali, du kayègu nlauy Fiter, na déén agu di safédan sfalò lime butang. 19 Na klogu déén, landè teengu dademe di dad sfalò lwe gal dek Dyisas senan alò Dyém i twali Amuito.

20 Na di muna Dwata, mangu di gamu i
sulatgu ani, ise kakakéng bay slame glut.
21 Kafnge én, fadlug agu ditù di dad
banwe glam di dad banwe Sirya na Silisya.
22 Na di bang én, i dad to faglut di ku Dy-
isas Krayst di banwe Dyudiya, là milè deg.
23 Alòla linge tulen i dademe dad to, dunan
di muna fa gal agu mlayam dale, bay ani,
tamdò agu gablà di kafaglut i kayègu falmo
di muna. 24 Taman dmayen ale Dwata du
fnalamin i nawagu.

2

I klauy Fol i dademe dad gal dek Dyisas

1 Na di kakubu i sfalò fat fali, samfulê
agu ditù di syudad Dyérusalém. Na magin
deg Barnabas, na lêgu fagin Titus. 2 Na i
duengu salu ditù, du fgadè Dwata di deg
fye ku salu agu ditù. Na di kakelmi, stifun
dad ulu di dad faglut, alò ale. Na tulengu
dale gablà di Fye Tulen galgu tdò di dad
to ise Dyu, du fye gadèla tlu i tdògu, du là
agu mayè ku i tamgimògu mdà di katbuan
kel ani landè btasan. 3 I demegu Titus,
balù ise Dyu, làla kenen nleges mlalò i flalò
gablà di kaftulì, 4 bay nun di dale mayè ku
ftulìla kenen. I dad to ani alò flingu faglut,
na fusuk ale di kastifunmi, du neyela i
kagalwà i tagdawatmi mdà di ksasatumi di
ku Krayst Dyisas. Kayèla ku mbaling gami
lêman magfasak di tagnè fnaglut i dad Dyu.
5 Kabay làmi dnawat i kayèla, du kayèmi
fadlug mnè di gamu i kaglut i Fye Tulen.
6 Na gablà di dad to dnagit ulu, di kaklin-
gela i tdògu landè tanlasla na landè tnùla.
Balù simto dad to én là mabtas di deg,
du ise én gumdà Dwata mukum gito di
kdatahito. 7 Na gadèla tablé Dwata di deg
glal tamdò di dad to ise Dyu i Fye Tulen,
salngad i kablén ku Fiter i glal tamdò i
Fye Tulen di dad to Dyu. 8 Du mdà di
tulus Dwata dekan agu tamdò i Fye Tulen
di dad ise Dyu, salngad i kdekan ku Fiter
tamdò i Fye Tulen di dad to Dyu. 9 Na
Dyém, Fiter, na Dyan, i manla dad ulu i
dademe déén, dnilèla dek agu Dwata mimò
i nimò ani, taman dnawatla gami Barn-
abas i dademela di nimò Dwata. Sasatu
i nawami gablà di nimòmi, dunan gami
tamdò di lam i dad to ise Dyu, na ale tamdò
di lam i dad to Dyu. 10 Na alòla fni di gami
ku tnabengmi i dad to landè déén di dale.
Na én satu nimò toogu fkah di nawagu.

I kngak Fol ku Fiter

11 Na di ksalu Fiter di gami di An-
tiyok, nngakgu kenen di gudee to, du nun
gugsalaan. 12 Du kakelan di banwe An-
tiyok, kmaan kenen di saféd i dad faglut
ise Dyu. Kabay di kakel i dademe dad Dyu
faglut dek Dyém déén, talaan fasbool di
saféd i dad ise Dyu, du likò kenen i dad
dadememi Dyu i too mlalò i flalò gablà di
ktulì. 13 Taman dademe dad Dyu faglut,
mlalò ale i kaflingu Fiter, na talà ale kmaan
di saféd i dad to ise Dyu. Na balù Barnabas
mgebe du mdà di klikoan. 14 Na di kitegu
talà ale mlalò i kaglut di Fye Tulen, mangu
di ku Fiter di muna i kdee dad faglut,
mangu, “Fiter, ge satu Dyu, bay i nimoam
salngad nimò i dad to ise Dyu. Taman kan
ku nlegesam i dad to ise Dyu lalò i tagnè gal
nimò i dad Dyu?
15 “Na mdà di ksutmi Dyu gami, na là
gami gambet i dad to ise Dyu mlafà i flalò
Dwata. 16 Kabay balù én, tagadèmi là gami
mbaling matlu di kite Dwata, mdà di ki-
menmi i flalò blé Dwata fagu di ku Mo-
sis, bay alò mdà di kafaglutmi ku Dyisas
Krayst. Taman tafaglut gami di kenen, du
fye mdà di kafaglutmi mbaling matlu gami
di kite Dwata fagu di ku Krayst, ise ku mdà
di kimenmi i flalò, du landè to matlu di kite
Dwata mdà di kimenan i flalò.
17 “Na én kayèmi gami dad Dyu ku matlu
gami di kite Dwata, fagu di kafaglutmi
di ku Dyisas Krayst, taman di kafaglutmi,
glabatmi gamsalà gami salngad i dad to ise
Dyu. Na ku glut, fakay kè man gamsalà
gami du mdà di ayè Krayst? Là, là sa fakay.
18 Ku lêman agu samfulê na mimen i flalò
taknagolgu, én sa gugmadè gamsalà agu du
tanlafàgu i flalò. 19 Du di deg, glabatgu là
agu matlu di kite Dwata fagu di kimengu
i flalò, taman taise nan ku i flalò mebe
deg. Kdee ani mkel di deg du fye mlalò
agu Dwata, fye magdayen kenen. Fagu di
kafaglutgu ku Krayst, gambet mati agu du
gagin kenen di kfatin di krus. 20 Na taise
deg i mto, bay Krayst i mnè di deg. Na di
knègu dini, mdà alò di kafaglutgu di kenen,

i Tingà Dwata, i mlé i kton di fati tlas deg, tandà i kalbong nawan deg. 21 Na là agu kmagol i kafye Dwata i tagdawatgu. Du ku mdà di kimen i flalò, mbaling matlu i satu to di kite Dwata, landè gukmamu i kfati Krayst."

3

I kafaglut ku demen kimen i flalò

1 Tay, gamu dad faglut di banwe Galasya, salngad gamu dad to là fulung faldam. Simto fbutè gamu na fasyat gamu di kaglut? Taglabatyu gablà di kfati Dyisas Krayst di krus, du toogu fbangal i katdògu gamu gablà di kenen. 2 Tnimelyu deg ani, gdawatyu kè Tulus Dwata fagu di kimenyu i flalò ku demen fagu di kafaglutyu di Fye Tulen gablà ku Dyisas Krayst talingeyu? 3 Là gamu kè fulung faldam? Di katbùyu faglut di ku Dyisas Krayst, smalig gamu di Tulus Dwata fye matlu gamu di kite Dwata, bay ani, én baling gusmaligyu di gamu gnagan mimen i flalò. Làyu sa gagan! 4 I dad gnaguyu mdà di kafaglutyu ku Dyisas, landè nan kè gukmamuyu dun? Là fakay! 5 Mlé Dwata Tulusan di gamu kè na nimoan i dad tnikeng di munayu, du mimen gamu i flalò, ku demen mdà di kafaglutyu i Fye Tulen talingeyu?

6 Neyeyu Abraham. Salngad man Tnalù Dwata gablà ku Abraham, manan, "Faglut kenen di Dwata, na mdà di kafaglutan, matlu kenen di kite Dwata."* 7 Na fye ku glabatyu, i kdee dad to faglut di ku Dyisas Krayst dale i too glut bel Abraham. 8 Di kafsulat Dwata di Tnaluan, falan gadè fbalingan i dad to ise Dyu matlu di kiten fagu di kafaglutla. Na falan tulen ku Abraham gablà di Fye Tulen én, manan, "Fagu di ge, mlé agu kafye di kdee dad sahal to di klamang tanà."† 9 Nun kafye blé Dwata di ku Abraham du faglut kenen, taman balù simto faglut di Dwata gamdawat kafye salngad ku Abraham.

10 I kdee dad to smalig di kimenla i flalò mnè di kalbut Dwata dad to mlafà dun, du gman di Tnaluan, "Fanlayam i kdee dad to là sdulê mimen i kdee dad flalò tafsulat Dwata." 11 Na ani sa gugmadeito landè to mbaling matlu di kite Dwata mdà di kimenan i flalò, du gman di Tnalù Dwata, "I to matlu di kite Dwata fagu di kafaglutan, kenen sa mfun nawa landè sen." 12 Kabay ku nun satu to mimen kdee flalò, landè kamun i kafaglutan, du gman Dwata di Tnaluan, "Ku nun to sandulé*an* nimen i kdee flalò, kenen sa i mfun nawa landè sen."

13 Kabay landè to gamgimen i kdee én, taman mnè kdee di kalbut Dwata di dad mlafà dun, bay tansò ito Krayst di too sasè kaflayam blé Dwata, du kenen maflayam tlas gito di kaglansangan di krus. Du nun di Tnalù Dwata, manan, "I to flansang di krus, fanlayam kenen." 14 Na nsò ito Krayst, du fye i kafye fakang Dwata ku Abraham lê gablé di dad to ise Dyu, fagu di ku Krayst Dyisas, du fye mdà di kafaglutito di kenen gamdawatito i Mtiu Tulus fakangan.

I flalò na i fakang Dwata

15 Na dad flanekgu faglut, nun guflingengu dun. Ku nun lwe to na nun kasfakangla na tafngela snulat i dagitla, landè to fakay tamlas demen tamnù i kasfakangla.

16 Na salngad én fakang Dwata ku Abraham na i satu belan. Ise man Tnalù Dwata ku én fnakangan i dee bel Abraham, bay én balingan man, "Nun fakanggu di satu belam." I kayean man alò satu bel gumakangan, dunan Krayst. 17 I kayègu man, i fakang Dwata ku Abraham di muna fa, toon dnohò. Silang blé Dwata i flalò kafnge fat latu tlu falò fali. Kabay balù nun flalò, knean là fakay tanlas demen man landè gukmamu i fakang Dwata ku Abraham, du landè fakang Dwata i laan dnohò. 18 Du ku gdawatito i kafye mdà di Dwata du mimen ito i dad flalò, glut talandè gukmamu i fakang Dwata. Kabay ise, du gdawat Abraham i kafye mdà di Dwata, du dnohò Dwata i fakangan di kenen.

19 Taman tan kè gukmamu i flalò? Mlé Dwata i flalò fagu di ku Mosis, du fye dilè dad to i dad salàla. I klalò i flalò kel alò di kakel i bel Abraham i gumakang Dwata, dunan Krayst Dyisas. Di muna, blé Dwata

* **3:6** Dyénésis 15:6 † **3:8** Dyénésis 12:3, 18:18, 22:18

i flalò di ku Mosis fagu di dad kasaliganan, na Mosis tmugad dun di dad to. 20 Kabay di kfakang Dwata ku Abraham, landè gukmamu i to tmugad dun, du alò satu makang dunan Dwata.

I gukmamu i flalò

21 Na man nawayu kè là maslalò i flalò na i dad fakang Dwata? Ise, du ku nun flalò gamlé i dad to nawa landè sen, én sa dalan i kdee dad to mbaling matlu fagu di kimenla i flalò én. 22 Kabay landè flalò gamlé nawa, na nun gsulat di Tnalù Dwata manan kdee dad to di tah tanà ani mgikat di dad salà, taman i kafye fakang Dwata fagu di kafaglut di ku Dyisas Krayst i gablé di dad to faglut di kenen.

23 Di là fa kel i bang i kafaglut di ku Dyisas, sadi ito mgikat di flalò, na landè gugalwaito, kel di duh fite Dwata di gito i dalan kafaglut di kenen. 24 I flalò mebe gito, kel di kakel Krayst, du fye di kakelan fbalingan ito matlu di kite Dwata fagu di kafaglutito di kenen. 25 Na taman du tafite di gito i dalan i kafaglutito di ku Krayst Dyisas, i flalò talà mebe gito.

I dad ngà Dwata

26 Na fagu di kafaglutyu, kdeeyu mbaling dad ngà Dwata di ksasatuyu di ku Krayst Dyisas. 27 Na kdeeyu tafbunyag di ku Krayst mbaling masasatu di kenen, na talalòyu kenen. 28 Taman gamu dad faglut, talandè gusahalyu, balù ku Dyu demen ise Dyu, balù ku fasak demen ise fasak, balù lagi demen libun, masasatu i kdeeyu fagu di ksasatuyu di ku Krayst Dyisas. 29 Na ku Krayst i mfun gamu, salngad gamu i dad bel Abraham, na gamdawat gamu i kdee fakang Dwata di kenen.

4

1 Kayègu man, ku nun tingà na mati i maan, mfun kenen i knun i maan. Kabay du tingà fa laan tayò gfun i knunan, taman landè gusahalan di satu fasak, balù mfun kenen i kdee. 2 Salngad kenen satu fasak i maan, du di tingà fa, toon nimen dad to tanalék i maan mifat kenen na dad knunan kel di duh i tagman maan fakay blé di kenen. 3 Na di là fa kel Krayst dini, salngad kagkahito, du fasak ito di dad tdò di tanà ani gumlaloito. 4 Kabay di kakel i bang fala nalék Dwata, dekan Tingaan Dyisas di tah tanà ani, na sut kenen di satu libun, na glam kenen di dad Dyu na i flalò mebe kenen, 5 du fye nsoan i dad to mdà di kgikat di kimen i flalò, du fye mbaling ito dad ngà Dwata.

6 Du gamu dad ngà Dwata, mdek Dwata Tulus Dyisas du mnè di nawayu, na fagu di kenen fakayyu tlo Dwata, “Mà.” 7 Taman taise gamu fasak, bay tingaan. Na du gamu dad ngà Dwata, gdawatyu kdee blé Dwata di dad ngaan.

I ksamuk nawa Fol gablà di dad to di Galasya

8 Di muna fa, landè gadèyu gablà di Dwata, taman fasak gamu di dad ise glut dwata. 9 Kabay ani, du tagadèyu Dwata, bay fye fa kè ku mangu tagadè gamu Dwata, kan kè ku mayè gamu samfulê di dad tdò i lalòyu di muna i landè gukmamu na i là gmagan falwà gamu? Mayè gamu kè magfasak lêman di tdòla? 10 Kan ku fnaglutyu i dad lii dad Dyu fagu di kafèyu i dad mabtas duh, i ksut i bulen, na i kaktu di kat fali. 11 Én klikògu ken kdee nimògu di gamu baling landè gukelan.

I kafakdo Fol di dad faglut

12 Dad flanekgu faglut, ani toogu fakdo di gamu. Fbaling gamu gambet deg, du mbaling agu gambet gamu dad ise Dyu. Landè sasè nimòyu di deg di muna di knègu di gamu. 13 Di tnanin ksalugu ditù di gamu, nun tdukgu, bay mdà di knun tdukgu, gatdògu gamu i Fye Tulen gablà ku Dyisas Krayst. 14 Na balù maflayam gamu mifat deg di knun tdukgu, là gamu mnang deg na làyu agu knagol, bay dnawatyu agu gambet agu i kasaligan Dwata, ku demen Krayst Dyisas. 15 Too gamu lehew di bang én. Kan ku magwè di gamu i klehewyu? Du gadègu ku fakayyu gwè i dad matayu du blé deg, tooyu nimò. 16 Na fandamyu deg kè i to dnuenyu du tatnulengu gamu i kaglut?

17 Na i dad to tamdò kakakéng, toola gamu fanduf, bay sasè kafdufla. Du én alò kayèla ku sankahla ito, na fandufyu na nsenyu ale. 18 Na fye ku nun dad to too fduf gamu, ku fye i gumdaan. Na too fye

ku tooyu agu fanduf, là alò ku déén agu di safédyu. 19 Dad ngàgu kanbonggu nawa, i kalnawagu gamu gambet too dad ngàgu. Taman lyalogu i katduk i libun ku sut i tingaan, kel di ksikof i kagot Krayst gamu. 20 Too fye moon, ku déén agu di safédyu ani, du fye fanganaggu i ktalùgu di gamu. Too msamuk i nawagu gablà di gamu.

Hagar na Sara

21 Nun snalekgu di gamu dad magfasak di kimen i flalò. Glabatyu kè i gman di flalò sulat Mosis? 22 Manan, nun lwe tingà lagi Abraham, satu sut di libun fasak, na satu di libun ise fasak. 23 I tingaan sut di libun fasak btal kngaan, bay i tingaan sut di ise libun fasak, i kngaan mdà di fakang Dwata di ku Abraham.

24 Na lwe libun ani guflingen di lwe dalan i dad to salu di Dwata. Flingengu Hagar, i fasak, di dalan blé Dwata ku Mosis ditù di bulul Sinay di kablén i flalò. Na kdee dad bel Hagar sut di kagfasakla. 25 Na Hagar i guflingengu i bulul Sinay di banwe Arabya, na gumtatekan dunan i syudad Dyérusalém, na kdee dad to déén magfasak di kimenla i flalò. 26 Kabay i satu libun dnagit ku Sara, ise kenen fasak, na i banwen, satu Dyérusalém ditù di langit, na kdee mnè ditù là magfasak di kimenla i flalò, na gito i dad belan. 27 Na nun man Tnalù Dwata,

“Too ge flehew libun là lmen mngà,
mkit ge mdà di bong klehewam,
balù laam fa lmen nagu katduk i ksut tingà,
du nun kadang dee belam balù
landè fa dad ngaam na tnagak ge i
yaanam,
dee fa belam di libun nun yaan.”

28 Na gamu dad flanekgu faglut, gamu i dad ngà Dwata, du dnohò Dwata i fakangan, salngad i kdohoan i fakangan di ku Abraham di ksut tingaan Isaak. 29 Na di bang én, i tingà i btal ksut dunan Ismaél, fanlayaman twalin Isaak, i tingà sut fagu di Tulus Dwata. Na salngad én dad bella di bang ani. 30 Kabay nun fngewe Dwata ku Abraham di Tnalù Dwata, manan, “Falwaam i fasakam libun na i tingaan, du i tingà sut di fasak là gamfun i nfun i maan, alò i tingaan sut di ise fasak mfun dun.” 31 Taman dad flanekgu faglut, ise ito dad ngà di libun fasak, bay gito i dad ngà di libun ise fasak.

5

I kafalwà Krayst gito

1 Na tagalwaito di kimen i flalò blé Dwata fagu di ku Mosis. Tagafalwà ito Krayst na talà ito magfasak di flalò. Taman nang gamu samfulê di kagkahyu di muna di kagfasakyu di flalò.

2 Fanlingeyu agu, agu Fol mangu ani di gamu, ku én duenyu mayè ftulì du mdà di kimenyu i flalò, landè gukmamuyu i nimò Krayst. 3 Lêmangu sansulit i gmangu. Ku simto to ftulì du ilè kimenan i flalò, là fakay ku laan sandulê nimen i kdee di flalò. 4 Na ku én fandamyu matlu gamu di kite Dwata fagu di kimenyu i flalò, tasankahyu i ktoyu di ku Krayst, na taknagolyu i kafye Dwata. 5 Kabay gami, mdà di kafaglutmi, nun imen nawami fbaling gami Dwata matlu di kiten, na ani sanfatanmi fagu di kgal i Tulusan. 6 Du di to masasatu di ku Krayst Dyisas, là mabtas di kenen ku tnulì ku là tnulì. Kabay én mabtas dunan i kafaglutan di ku Krayst, teen di kdee nimoan mdà di kalbong nawan.

7 Na too fye katbù i kafaglutyu. Simto kè fasyat gamu di dalan kimen i kaglut? 8 Ise sa Dwata fasyat gamu di dalan én, du kenen sa tamlo gamu du fye salu gamu di kenen. 9 Fafye gamu du fye là kamfit i tdòla di kdeeyu, salngad i bulung falnok fan, du manla balù tukay bol di bong arina kanfitan i kdee.

10 Kabay nun ksalig i nawagu gablà di gamu. Du mdà di ksasatuito di Amuito, man nawagu samfulê gamu di glut tdò. Na i to mlét i nawayu, balù simto kenen, fanlayam kenen Dwata.

11 Kabay dad flanekgu, gablà di deg, man i dademe kun, tamdò agu i dalan matlu di kite Dwata, dunan di ktulì. Ku glut i manla, kan ku fanlayam agu fa i dademegu Dyu? Du ku glut i manla i tdògu gablà di kfati Krayst di krus là gamsamuk dale. 12 Na gablà di dad to smamuk gamu, fye moon ku là alò ftulìla, bay fye fles faklang.

I kakdo

13 Na gamu dad flanekgu, tanalék gamu
Dwata, du fye falwaan gamu di kimenyu
i flalò. Kabay laan gamu tatì falwà, du
fye i sasè knayè mebe gamu, bay du fye
stabeng gamu mdà di kasakdoyu. 14 I kdee
flalò blé Dwata fagu di ku Mosis, fakay
too nimen fagu alò di satu flalò, dunan,
“Kandoyu i demeyu to salngad i kakdoyu i
gamu kto.” 15 Kabay ku sdal gamu, gambet
i dad lmanaf sngal na sakét, tooyu neye ken
baling sdulê malmo i ksasatuyu.

I knayè Tulus Dwata na knayè laweh

16 Na toogu man di gamu, too gamu mi-
men i kalak Tulus Dwata, du fye là gamu
mimen i sasè knayè i lawehyu. 17 Du i sasè
knayè i lawehito na i knayè Tulus Dwata
sahal. I knayè Mtiu Tulus, knangan i knayè
laweh, na i knayè laweh, knangan i knayè
Mtiu Tulus. Saglà ale di fandamito, na
én gablabal di kimoito fye. 18 Kabay ku
én mebe gamu i Tulus Dwata, là gamu sa
mgikat di flalò.
19 Too mbangal kdilè i nimò dad to mi-
men i sasè knayèla, du nimòla dee bung
sasè knayè lawehla di kwèla to ise yaanla
na nimòla dademe magagsik na magagyà
nimò, 20 mangamfù ale di dad ise glut
dwata, na mloos ale, snang ale nawa,
sbulaw ale, mingà nawala, gal ale flabè,
alòla fandam i knayèla, na sduen dad lum-
buk, na slumbuk ale mdà di kasduenla,
21 niballa i knun i dademe, flangal ale, ma-
gin ale i dademela di sasè nimò, na nun fa
dee sasè nimòla. Na lêmangu nulit i gmangu
di gamu di muna, i dad to mimò gambet én,
là ale gdawat di kagot Dwata.
22 Kabay ku nimenla knayè Tulus
Dwata, kanbongla nawa i dademela, nun
klehewla, ktanak nawala, ktahà nawala,
kafye nimòla di demela to, knangla sasè,
too ale gsalig, 23 fdanàla i ktola di demela
to, na gadnanla i ktola. Na balù tan flalò là
dmuen i kdee ani gine.
24 Na kdee dad to nfun Krayst Dyisas,
taflangsangla di krus i kimenla i sasè
knayè lawehla.
25 Du én gumdà i falami nawaito i Tulus
Dwata, taman mimen ito i kalakan gito.
26 Na nang ito safdatah, sbulaw, ku demen
singà nawa.

6

I kastabeng

1 Na dad flanekgu faglut, ku nun satu
di gamu mtatek di salà, gamu dad nebe i
Tulus Dwata, tnabengyu kenen samfulê di
Dwata, fagu di kafganagyu i kafaglabatyu
di kenen. Kabay too gamu fgeye, du fye
là gamu tatek di salà salngad kenen. 2 Too
gamu gal stabeng di blat klidù nebe i dad
demeyu, du ku ani nimòyu, dnohòyu flalò
Krayst. 3 Ku nun to man nawan mdatah
kenen, bay di kaglutan ise kenen mdatah,
fangawan i kton. 4 Fye baling ku kat satu
to nukuman kenen nimò. Na ku fye, fakay
kenen flehew. Kabay nangan man kenen
i fye to, alò mdà di kiten nimò i demen to.
5 Du kat satu to tmimel kadang di Dwata
gablà di kenen nimò.
6 I dad to tamatdò Tnalù Dwata, fye
moon ku mlé ale mdà di kdee fye knunla
di to tamdò kenen.

I kafla

7 Nangyu fangaw i ktoyu, du landè to
gmagan mgaw Dwata, du gadean i kdee.
Du balù tan fla i satu to, én sa i kantun.
8 Na ku simto mla i sasè knayean, mdà
di sasè knayean kantun i kalmo. Kabay
ku simto mla i knayè i Tulus Dwata, mdà
di Tulus Dwata kantun nawa landè sen.
9 Taman fye ku là ito flungay mimò fye,
du ku gamtayud ito di kimoito fye, nun
duh kadang gamdawat ito i fye untung blé
Dwata gito. 10 Taman di kloito mnè fa di
tanà ani, tooito fnadlug mimò fye nimò di
kdee dad to, lumban di dad demeito faglut.

I gusen i man Fol

11 Neyeyu i kalbong dalangu smulat di
sulatgu ani.
12 I dad to mayè mleges gamu ftulì, én
alòla kayè ku flehewla i demela Dyu, na fye
là ale maflayam mdà di katdòla gablà di
kagalwà fagu di kfati Krayst di krus. 13 Na
balù dad to tatnulì ani, làla sa gimen i kdee
flalò. Kabay mayè ale fa ku ftulì gamu, du
fye dag i dad to ale mdà di kimenyu dale.
14 Kabay deg, landè dademe daggu, alò i
krus gumati Amuito Dyisas Krayst, du fagu
di kfatin di krus gambet mati agu gagin
kenen, taman talà agu mgikat di kdee sasè

knayè i banwe, na i sasè knayè i banwe talà
mebe deg. 15 Là mabtas ku tnulì i satu to
ku là, bay i too mabtas ku tafnalami Dwata
nawan.
16 Kayègu ku banlé Dwata ktanak nawa
na kakdo di kdee dad to mlalò i tdògu ani,
kel di kdee dad to Dwata.
17 Na di gusenan, ani mangu di gamu.
Fye landè to fkéng na agu dek Krayst Dy-
isas. Du fagu di dad laas di lawehgu mdà
di dad to dmuen ku Dyisas, dilèyu agu
satu fasakan. 18 Na dad flanekgu faglut,
kayègu ku blé Amuito Dyisas Krayst kafye
di kdeeyu. Amén.

Ifisus
I Sulat Fol di Dad To Faglut di Banwe Ifisus

Kafaglabat gablà di sulat Fol di dad to di banwe Ifisus

Na smulat Fol i sulat ani klon di bilanggù di banwe Roma. Na di galwe kagun tamdò Tnalù Dwata di dad to ise Dyu, slob kenen di Ifisus. Na mdà di katdoan, nun mgeben di kafaglut di ku Dyisas.

Na i banwe Ifisus glam di banwe Asya, na mnè di kilil i mahin. Di muna fa, i banwe Ifisus too bong na dee dad to mnè déén. Na i banwe ani too mdengeg, du too nun knun i dad to mnè déén, too dee bung nimòla gaflehew i dad to, na mdà di dwatala dnagit Artimis i fnangamfùla.

Di gatlu kagu Fol tamdò, samfulê kenen di Ifisus, na mnè déén lwe fali i klon, na nimoan dad tnikeng ditù, na dee dad to mbaling faglut di ku Dyisas. Teen ani di Dad Nimò 19.

Na sulat ani, ise alò ku feben di simbahan di dad to faglut di banwe ani, bay feben di kdee dad faglut mdadong déén.

Na gmanan di sulatan ani gablà di ksasatu i kdee dad faglut di ku Dyisas. Na tdoan ku tan kibòla misan i ulu di dad busaw, dunan Satanas.

1 Agu Fol i smulat ani. Na mdà di knayè Dwata agu sa i satu gal dek Krayst Dyisas.

Na febegu sulat ani di gamu dad faglut di banwe Ifisus, gamu i dad gsalig di kafaglut di ku Krayst Dyisas. 2 Kayègu ku banlé gamu Maito Dwata na Amuito Dyisas Krayst kafye na ktanak nawa.

I dad kafye fagu di ku Krayst

3 Na dnayenito Dwata i Mà Amuito Dyisas Krayst, du mdà di ksasatuito di ku Krayst bong kafyen gito, du gdawatito i kdee blé Tulusan mdà di langit. 4 Tambù di là fa mgimò Dwata i tanà ani, tamgalékan ito, du nimoan ito dad ngaan fagu di ksasatuito di ku Dyisas Krayst, du fye landè sasè gbol di nawaito na matlu ito di kiten. Mdà di kalbong nawa Dwata gito, 5 tagnè fandaman mdà di knayean, malék gito du nimoan ito dad ngaan fagu di ksasatuito di ku Dyisas Krayst.

6 Na dnayenito Dwata, du too bong kafyen blén di gito fagu di ku Dyisas i Tingaan toon kanbong nawa. 7 Na mdà di litè Dyisas Krayst falohan di kfatin, nsoan ito mdà di kgikatito di salà, na nlifetan i dad salaito. Tay, i bong kafye Dwata, 8 i kafye i toon blé di gito fagu di kfulungan na di kaglabatan du gadean ku tan i gufyeito.

9 Na mdà di knayè Dwata, tafgadean di gito i tagnè fandaman gablà di duenan mdek ku Krayst dini, én laan fgadè di muna fa. 10 Na i tafandaman, dunan santifunan i kdee tamgimoan ditù di langit, na dini di tah tanà, na nimoan Dyisas Krayst ulu di kdee. Na nimoan ani di kakel i bang i kayean mimò dun kadang.

11 Na kdee tagnè fandam Dwata dnohoan fagu di knayean. Na tamgalékan ito mbaling dad ton fagu di ksasatuito di ku Krayst, du ani i tagnè fandaman fandà fa di katbuan. 12 Taman fye ku dnayenmi i kafye Dwata, gami dad Dyu i muna fatan ku Krayst.

13 Na salngad gamu i dad ise Dyu, mbaling gamu dad to Dwata di kaklingeyu i too glut tdò, i Fye Tulen gablà i kagalwà di kaflayam landè gusenan fagu di ku Dyisas Krayst. Na du tafaglut gamu di kenen, banlé gamu Dwata i Mtiu Tulusan tafakangan di kdee faglut di kenen, na ani ilè gamu nfun Dwata. 14 Na du mnè Tulus Dwata di gito, én ilè kadang satu duh tooito gdawat i kdee fakangan di gito dad ton. Na gito nfun Dwata, fatanito i ksikof kagalwaito di satu duh kadang, du fye magdayen i kdatahan.

I kdasal Fol

15 Na mdà di kafye Dwata gito, di kaklingegu gablà di kgal i kafaglutyu di Amuyu Dyisas Krayst, na i kakdoyu i kdee dad to Dwata, 16 là agu tlag mlé bong fye di Dwata gablà di gamu, na làgu gamu glifet di kdasalgu. 17 Na di kdasalgu di Dwata, i Dwata Amuito Dyisas Krayst, i Maito too magdayen, toogu fni ku fagu di Tulusan banlén gamu kfulung faldam na fgadean gamu gablà di kenen du fye tooyu kenen gadè. 18 Na fnigu fa di Dwata ku lanwan i fandamyu, du fye tooyu gadè

i kdee kafye fatanyu di fulé duh, na too dee kafye fakangan di gito dad ton. 19 Na fnigu ku toon faglabat gamu ku tan i kalbong kgaganan tmabeng gito dad faglut di kenen. Na tagfiten i bong kgaganan di ktékan ku Dyisas Krayst mdà di fati, 20 na di kablén glal di kenen di kafsudengan kenen di kwananan ditù di langit. 21 Na Krayst Dyisas i gumdatah ditù na mdatah kenen di kdee ulu, i kdee amu, na i kdee nun glal. Na i dagit gablé ku Krayst too mdatah fa di dagit gablé di dademe ganlal sadni, ku demen kadang di atuan landè sen. 22 Na fagot Dwata kenen i kdee, na nalékan kenen du mgimò gumdatah i kdee dad to faglut di kenen, 23 du salngad ito i kenen laweh, na kenen i too uluito, na balù tanè di klamang i tanà ani, na di klamang i langit déén kenen, na kenen magot i kdee.

2

I kbalingito mto fagu di ku Krayst

1 Na di là gamu fa faglut di Dwata, salngad ku mati gamu, du mdà di là kimenyu Dwata na mdà di dad salàyu. 2 Na di bang én, lalòyu i ldam i dad to dmuen Dwata. Na nimenyu Satanas, i mebe dad mtulus mnè di bleng i langit na tanà, na i dad to là mayè mimen Dwata. 3 Na salngad i kneito di muna, du nimenito i sasè knayè i lawehito na fandamito. Na du én sa i kagkahito, gakuf ito di kaflabè Dwata.

4 Kabay too bong kakdo Dwata, na toon ito kanbong nawa, 5 du balù salngad ito dad to mati mdà di laito kimen kenen, fakufan ito di kagtékan ku Krayst mdà di fati, du fye nun nawaito landè sen. Alò mdà di kablén i kafye di gamu galwà gamu di kaflayam landè gusenan. 6 Na di kagték Dwata ku Krayst ntékan ito, du fye mdà di ksasatuito di ku Krayst, gagin ito kenen di kagotan di langit. 7 Ani nimò Dwata, du fiten di gito kel di landè sen i bong kafyen di kdee kafye blén di gito, fagu di ksasatuito di ku Dyisas Krayst. 8-9 Du mdà di kablén i kafye di gamu, falwaan gamu mdà di kaflayam landè sen, fagu di kafaglutyu di ku Dyisas Krayst. Ise mdà di gamu gnagan, demen mdà di fye nimòyu, bay alò mdà di blé Dwata landè bayad, du fye landè fakay mdag i kton, 10 du Dwata sa mimò gito. Fnalamin ito fagu di ksasatuito di ku Krayst Dyisas fye gimoito i kdee fye nimò i tafatlagadan du nimoito.

I ksasatu i dad to faglut

11 Na taman gamu dad ise Dyu, fandamyu i gamu kagkah di muna fa. Én man i dad Dyu ise gamu dad to Dwata, du là gamu tnulì, dunan landè ilè di lawehyu, na ale kun dad to Dwata du tnulì ale. 12 Na di bang én, là gamu masasatu di ku Krayst, na là gamu fa gakuf di dad to Dyu mgalék Dwata. Na landè fa alelyu di kafye fakang Dwata di dale. Na landè fa imen nawayu ku nun nawayu landè sen, du làyu fa gadè Dwata. 13 Kabay balù di muna gawag gamu di Dwata, sadni du mbaling gamu masasatu di ku Krayst Dyisas, fdadongan gamu di Dwata, fagu di litean falohan di krus.

14 Na Krayst i smafye gami dad Dyu na gamu dad ise Dyu, na ani masasatu ito di kenen. Mdà di kfafatin di krus, talandè nan gableng gito du tafalmon i kasduenito. 15 Na di kfatin falwaan dad Dyu di kimen i dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis, du fye dad Dyu na gamu dad ise Dyu mbaling falami, na masasatu fagu di ksasatuito di ku Krayst, na fagu dini landè kasduenito. 16 Na mdà di kfafatin di krus, tafalmon i kasnang nawala, na sansatun i dad Dyu na dad ise Dyu na snafyen ale di Dwata. 17 Na di ksalu Krayst Dyisas dini tamdò kenen i Fye Tulen, i gmagan smafye gito di Dwata, di gamu dad to ise Dyu i gawag fa di Dwata, na di gami dad to Dyu mdadong di Dwata. 18 Na sadni kdeeito, balù to Dyu ku demen ise to Dyu, mdà di ksasatuito di ku Krayst fakayito fdadong di Maito Dwata fagu di ktabeng i Mtiu Tulusan. 19 Na di muna fa gamu dad ise Dyu là gakuf di dad to mgalék Dwata, bay ani, sasatu gamu di kdee dademe dad to Dwata, na fbalingan gamu dad ngaan.

20 Na kdeeito dad faglut di ku Krayst Dyisas, én guflingengu dun i gumnè fdak Dwata di batu. Na Krayst i batu gufdak dad lahan tamgal i gumnè. Na i dad to gal dek Dyisas, na i dad to tugad Dwata di muna fa, ale guflingengu i dad lahanan. 21 Na

én tamgal i gumnè dunan Dyisas Krayst. Na gumnè ani, mbaling gumnè Dwata gumangamfù di kenen. 22 Taman gamu dad ise Dyu, fagu di ksasatuyu ku Krayst Dyisas, gakuf gamu di gumnè Dwata, fagu di Mtiu Tulusan.

3

I katdò Fol dad to ise Dyu

1 Na agu Fol, bnilanggù agu dini mdà di klalògu ku Krayst Dyisas, du tdògu gamu dad ise Dyu gablà di kenen.

2 Na talingeyu kè tablé Dwata di deg kafgadè i kafye gablén di gamu dad ise Dyu. 3 Na ani tafgadè Dwata deg i tagnè fandaman bunin, na tasulatgu tukay gablà ani di gamu, 4 na ku tooyu bnasa i sulatgu ani, gadèyu i kaglabatgu i buni Dwata gablà ku Krayst.

5 Na di muna fa là fgadè Dwata dun di dad to, bay ani fagu di Tulusan tafgadè Dwata fagu di dad to nalékan, dunan i dad gal dek Dyisas na i dad tugad Dwata. 6 Na ani fgadean, dunan ise ku alò dad Dyu mfun i kafye mdà di Dwata, bay balù dad to ise Dyu mfun i kafye salngad dale, du mdà di kafaglutla i Fye Tulen gablà di ku Krayst Dyisas. Na lê ale gakuf di laweh Krayst na gamdawat ale i dad fakang Dwata, du mdà di ksasatula di ku Krayst.

7 Fagu di kafye blé Dwata deg, mgimò agu satu saligan, du fye fbelgu i Fye Tulen gablà ku Krayst fagu di kgal i tulusan. 8 Na balù agu i too mdanà di kdee dad to faglut di Dwata, knean agu i nalékan gumlén i kafye, du dekan agu tmulen di gamu dad to ise Dyu i Fye Tulen gablà di bong kafye Dyisas, i landè gufasngadgu dun. 9 Dek agu Dwata, du fangadègu di kdee dad to i kiboan dmohò i tafandaman di muna fa. Na Dwata i mimò i kdee, fandà di kimoan i banwe, bunin na laan lmen fgadè, 10 du kayean fagu alò di kdee dad to faglut di ku Krayst, fiten di dad mdatah ganlal na dad mtulus ditù di langit ku tan kalbong kfulungan. 11 Na ani tafgadè Dwata i tafandaman di là fa mgimò i banwe, na dnohoan fagu di Amuito Dyisas Krayst.

12 Na du tamasasatu ito di ku Dyisas mdà di kafaglutito di kenen, landè klikoito salu di muna Dwata na landè kyaito stulen di kenen.

13 Na taman dad flanekgu, toogu fni di gamu, nangyu falmo i fandamyu di kaklingeyu gablà di kaflayamgu dini di bilanggù mdà di katdògu gamu. Kabay fangalyu nawayu, du ani i too gufyeyu.

I kdasal Fol i dad to di Ifisus

14 Tay, di kagafaldamgu i bong kfulung Maito Dwata di fandaman di muna fa na i bong kafyen gito, lkuad agu du dmasal agu di kenen, 15 i gumdà i kdee dad faglut i mnè di langit na i kdee mnè fa di tah tanà, gamdawat i dagitla du slame ale dad ngaan. 16 Dmasal agu di Dwata, na fnigu ku tangalan i nawayu fagu di kgal i tulusan, na di bong kafyen, du fye too matnù i kafaglutyu di kenen fagu di kalak i Mtiu Tulusan, 17 du fye mdà di kafaglutyu, too mnè Krayst Dyisas di nawayu. Na fnigu ku too dmalil di nawayu kalbong nawayu kenen na i demeyu dad to, 18 du fye gmagan gamu, gagin i kdee dad to Dwata, too gamlabat ku tan i kabal, ktahà, kdatah, na kngalam i kalbong nawa Krayst gamu. 19 Hae, fye ku glabatyu i kalbong nawan gamu, balù landè to too gmagan gamlabat i kalbongan, du fye too mnè Dwata di nawayu kel di too sikof i knean déén.

20 Tooito dnayen Dwata, du fagu di gnaganan i mnè di gito, gmagan kenen mimò i mdatah fa di fniito na di fandamito. 21 Tooito dnayen Dwata i kdeeito dad faglut di kenen fagu di ksasatuito di ku Krayst Dyisas, duh ani na kel di landè sen. Amén.

4

I ksasatu nawa

1 Na du bnilanggù agu mdà di klalògu Amugu Dyisas Krayst, toogu fni di gamu, du tamgalék gamu Dwata, too gamu mimò i nimò gablà nimò i dad to faglut di kenen. 2 Tooyu fdanà i ktoyu, na fnafyeyu i nimòyu, na fantahàyu i nawayu di dad demeyu to mdà di kakdoyu. 3 Na tooyu fnadlug gusen i nawayu i ksasatu nawa blé Mtiu Tulus gamu fagu di ktanak nawayu i samsatu gamu. 4 I kdeeito dad faglut, mbaling alò satu laweh, na alò satu Tulus Dwata mnè di gito. Na alò satu fatan

kdeeito du mdà di kalék Dwata gito. 5 Na
nun alò satu Amuito, na alò satu gufaglu-
tito, dunan Krayst Dyisas, na nun alò satu
kafbunyagito. 6 Na nun alò satu Dwata i Mà
kdeeito dad faglut di kenen mebe i kdee,
samnagin i kdee, na mnè di nawa i kdee.
7 Na kat satu gito tagamdawat i kafye
mdà di ku Krayst, na là salngad i blén, bay
blén mdà di knayean. 8 Salngad i gman di
Tnalù Dwata fsulatan, manan,
"Di kagket Krayst Dyisas samfulê di langit,
toon fnisan i dad mnang nawa kenen,*
na blén i dad kafye di dad faglut di
kenen."
9 Na tan kè i gumtatek i gmanan gine gablà
di kagket Krayst? I gumtatekan, dunan
funa kenen tufa di too gumdanaan di tanà
ani. 10 Taman i to tufa mdà di langit salu
dini di tah tanà, dunan i to magket samfulê
di tah langit, na balù tanè di klamang tanà
na di klamang langit déén sa kenen, du
kenen magot i kdee.

I dad gnagan blé Krayst

11 Na nun dad gnagan blé Krayst di dad
faglut di kenen, dademe tanimoan ale dad
to galan dek, dademe blén i gnagan tmulen
i fgadè Dwata di dale, dademe blén i gna-
gan mbel i Fye Tulen gablà di kenen di
dad to là lmen mlinge, na dademe blén
i gnagan mebe na tamdò i dad to faglut.
12 Na nimò Krayst ani, du fye fatlagadan i
kdee dad to Dwata du fye gmagan ito mimò
i fimoan gito, du fye lamnok i kafaglut
kdeeito dad to i laweh Krayst, 13 kel di duh
mbaling masasatu ito di kafaglutito, na di
kgadeito gablà ku Krayst Tingà Dwata, na
mbaling too sikof i kafaglutito, na landè
gukulangan salngad ku Krayst, du landè
kenen gukulang.
14 Ku gambet ani, talaito salngad i dad
ngà i too lumak mgebe, gambet i lwek di
mahin gal sansebe i nus. Là ito mlal mgebe
di dad ise glut tdò i dad to too fulung mgaw
demela to. 15 Kabay baling tmulen ito i
kaglut gagin i kasakdoito. Na fagu ani, di
kdee nimoito baling matnù i klaloito na
ksasatuito di ku Krayst i uluito. 16 Gito dad
faglut satu laweh, na i gusmaligito dunan i
uluito Krayst. Na masgagot kdee gumgalel
i laweh. Na ku too gamgimò i fimò i kat
satu gumgalel di laweh ani, i kdee lamnok
mdà di kastabengla. Salngad én gito dad
faglut, fagu di kasakdoito na kastabengito
baling lamnok na mgal i klaloito kenen.

I klalò i falami dalan

17 Du agu satu di dad to dek Amuito
Dyisas, taman mangu di gamu, nang gamu
fadlug mimò dad nimò i dademe dad to i
là faglut di ku Dyisas, du i dad fandamla
landè gukmamu, 18 na kmifu i fandamla.
Na landè falami nawala blé Dwata, du
landè gnadèla gablà di Dwata du mdà di
kgal i ulula. 19 Taman landè kyàla di kimòla
sasè, na là ale damnan i dad sasè nimò i
lawehla, taman mimò ale kdee bung dad
magagsik nimò i là gabsol dale. 20 Kabay
ise én ganbetyu di ku Krayst. 21 Talingeyu
i tdò gablà di kenen na di klalòyu ke-
nen tagatdò di gamu i kaglut teen di ke-
nen. 22 Taman tooyu tnagak fandam i labi
nawayu, i mebe gamu di dad sasè nimòyu
di là gamu fa faglut, du balingan fangaw
gamu fagu di kfibalan i dad gafalmo gamu.
23 Na tooyu blé i nawayu na fandamyu
di Dwata na fatlasyu kenen. 24 Na tooyu
dnawat i falami nawa fsalngad Dwata di
kenen nawa, na fiteyu nun falami nawayu
fagu di fye na matlu nimòyu.
25 Taman nang ito tmulen kéng, bay
tooito tmulen i kaglut di dad flanekito di
kafaglut, du kdeeito sa gakuf di laweh
Krayst Dyisas. 26 Ku nun guflabèyu, too
gamu fgeye du fye là gamu gamsalà, na
tooyu gasil nlifet i kaflabèyu di là fa sdaf i
duh, 27 du fye landè dalan Satanas fagsalà
gamu.
28 Na i to gal tmaku di là kenen fa faglut,
nang tmaku, bay falgad mimò du meye i
kliduan, du fye gtabengan i dad to landè.
29 Nang gamu talù sasè, bay én alò manyu i
too gamtabeng i kafaglut i demeyu to nun
klidù, du fye nun gukmamula dun na nun
gufyela. 30 Nang gamu mimò i nimò flidù
nawa Tulus Dwata, du i knean di nawayu i

* **4:8** Di kagket Dyisas di langit fnisanan i kdee dad sasè fagu di kfatin di krus na di ktékan mdà di fati. Tafnisanan dad dmuen kenen na salngad i magbakus ale du takanfean. Na fiten i kagfisanla di kdee.

satu ilè gamu i dad to nfun Dwata, na nun duh kadang, too snikof Dwata i kagalwàyu mdà di dad salà. 31 Na tagakyu i kdee katduk nawa gafalmo i fandamyu, na i fandam i demeyu to, na i klumakyu flabè, i kasnang nawa magu lam, i kasbulaw di mata i dad to, i kaftatekyu demeyu to, na i kdee fa dademe sasè nimòyu di demeyu to.
32 Kabay baling gamu mimò fye di kat man satu gamu. Sakdo gamu na slifet gamu salà, gambet klifet Dwata i salàyu fagu di ku Krayst.

5

I kfite i kakdoyu

1 Taman du gamu i dad ngà Dwata i toon kanbong nawa, tooyu lalò i kenen nimò.
2 Na tooyu fite i kasakdoyu salngad kfite Krayst i kakdon di gito fagu di kfatin di krus, du fye falwaan ito. Mbaling kenen too fye dsù i fye bun i too kanlehew Dwata.

I salò di gukmifun

3 Na du gamu dad to Dwata, nang gamu mimen balù tan i sasè knayè i lawehyu, na nang gamu talù ku demen faldam gablà di dad sasè knayè ani, ku demen ftatekyu i demeyu to di salà, du ani là gablà nimò i dad to Dwata. 4 Na nang ku talù dad magagyà talù, na dad talù landè gukel, na i klalat di sasè, du ani là gablà nimò i dad to Dwata. Kabay én gablà nimoito, mlé fye di kenen. 5 Du i kaglutan, là sa gakuf di kagot Dyisas Krayst na Dwata i dad to mimò sasè knayè i lawehla, i dad to too faldam i sasè knayèla, na dad to lom i knun, du i knayèla ani, én mbaling gumangamfùla.
6 Too gamu fgeye, du fye là gamu fangaw i dad to tamdò kakakéng, du fye là gamu mgebe di dad salà mangu gine, du ani gumdà i kalbut Dwata i dad to mimò sasè, i dad là mimen kenen. 7 Nang gamu magin i dad to gambet ani. 8 Du di muna fa mnè gamu di gukmifun, du là gamu gmadè Dwata, bay ani mnè gamu di gumalwan, du tagadèyu Amuito Krayst Dyisas, na tambaling gamu dad ton. Taman tooyu nimò i gablà nimò i dad to mnè di gumalwan, 9 du i ulê i knè i dad to di gumalwan, dunan too ale mimò kdee fye nimò, na matlu ale na gsalig. 10 Na ganbetyu i nimò i knayè Amuito Krayst Dyisas. 11 Na nang gamu fakuf di nimò i dad to mnè di gukmifun i landè gukmamu, bay nimòyu i fye nimò, du fye di kitela dun dilèla sasè i dale nimò.
12 Too ito myà balù tmulen gablà di magagyà nimò i nimòla di gubuni. 13 Na fagu di kalwa, ani gudmilèla i nimòla too sasè di kite Dwata, na di kdilèla ani fakay ku mbaling malwa i fandamla, 14 du mdà di kalwa déén gudmilè i kdee. Du ani i duen nun gal gman, manan,

“Gamu dad kudang, mukat nan,
na gamu dad mati, mték nan,
du tnuyal gamu Dyisas Krayst.”

Dad to fulung faldam

15 Taman tooyu neye i kibòyu fagu i ktoyu, nangyu lalò i dad to là fulung faldam, bay lalòyu i dad to fulung faldam.
16 Tooyu neye i kibòyu mimò fye, du di bang ani too sasè nimò i dad to.
17 Taman nang gamu mimò i nimò dad to là fulung faldam, bay tooyu neye, du fye glabatyu ku tan i knayè Dwata di gamu.
18 Na nang gamu flangal, du én sa gafalmo gamu, bay balingyu too fafnò Tulus Dwata i nawayu, du fye kenen alò mebe gamu.
19 Na ku stifun gamu, satgal gamu nawa fagu di dad salmo na i dad lingag dmayen Dwata, na i dad lingag gumalak i Tulus Dwata gamu. Mlingag gamu mdà di nawayu di kfangamfùyu di Amuito Krayst.
20 Na balù tan kel di gamu mdà di Maito Dwata, mlé gamu fye di kenen fagu di Amuito Dyisas Krayst. 21 Safè gamu kat satu gamu, du nafèyu Krayst Dyisas.

I dad libun nun yaan

22 Gamu dad libun nun yaan mimen gamu i yaanyu, salngad kimenyu ku Dyisas Krayst. 23 Du i lagi, kenen ulu i yaanan, salngad ku Krayst i ulu i dad to faglut di kenen, dunan lawehan, na kenen i To Falwà dale. 24 Taman gamu dad libun nun yaan, too gamu mimen i yaanyu di kdee nimòyu, salngad i kimenyu ku Krayst.

I dad lagi nun yaan

25 Na gamu dad lagi nun yaan, kanbongyu nawa yaanyu salngad kalbong

nawa Dyisas Krayst gito i dad to faglut di kfafatin di krus tlas gito, 26 du fye kenen smafye gito di Dwata fagu di klaneban gito di yéél na di kafaglutito Tnaluan, 27 du fye gito dad faglut fatlagadan, du fye kadang di fulé duh gdawatan ito i dad to too fye, du talandè salaito na talandè gukulangito. 28 Na salngad én gamu dad lagi nun yaan, tooyu kando i yaanyu, salngad i kakdoyu i ktoyu. Du i to kamdo i yaanan, kandon i kton. 29 Du landè sa to i là kamdo na là mifat i kton, bay fankaanan na nifatan, salngad kifat Krayst i lawehan, 30 du kdeeito dad faglut i laweh Krayst. 31 Du nun gsulat di Tnalù Dwata, manan, “Na ani duen i lagi tmagak i maan na yéan na mbaling satu di yaanan, du i lwe ale mgimò satu.”* 32 Na too mngalam i kaglut fgadè Dwata di gito di manan ani, na i kaglabatgu dun, i satlamin, dunan Krayst na kdee ito dad faglut di kenen. 33 Kabay là alò ani, du tanun manan di gamu dad satlamin. Gamu dad lagi, tooyu kando i yaanyu salngad i kakdoyu i gamu kto, na gamu dad libun tooyu nafè i yaanyu.

6

I dad ngà na dad tuala

1 Na gamu dad ngà, mimen gamu i dad tuayu, du ani satu flalò Dwata. 2 I tnanin di dad flalò Dwata, manan, “Nafèyu màyu na yêyu.” Na nun fakang Dwata di dad to i mimen dun, 3 manan, “Too nun kafye knèyu, na too gamu mlawil di tah tanà ani.” 4 Na gamu dad tuala, nangyu faflabè dad ngàyu, bay balingyu tdò dale i gablà nimò i dad to faglut di Amuito Krayst. Na fanngeweyu ale i fngewe mdà di kenen.

I dad fasak na dad amula

5 Na gamu dad fasak, mimen gamu i dad amuyu di tah tanà ani. Nafèyu ale, na tooyu nimen i dekla gamu mdà di ayè i nawayu salngad ku Dyisas Krayst i mdek gamu. 6 Nimenyu ale là alò ku déén gamu di matala du kayèyu ku fye nawala gamu, bay mdà di ayè nawayu nimòyu i knayè Dwata, du gamu sa i dad fasak Krayst Dyisas. 7 Na fiteyu i kalgadyu mimò gagin i klehewyu, du Dwata i gumimòyu ise ku alò to. 8 Du nangyu glifet nun untung blé Dwata di kdee dad to, balù fa fasak ku demen ise fasak, mdà di fye nimò i mgimòla.

9 Taman gamu dad to nun fasak, salngad én kibòyu dad fasakyu. Nangyu ale fanlikò, du gadèyu alò satu Amuyu di langit, balù fasak gamu ku ise, na landè fnalabin.

I dad atu ku Satanas

10 Na di gusenan, ani fa mangu di gamu, du masasatu gamu di Amuito Krayst Dyisas, tangalyu i kafaglutyu di kenen fagu di bong kgal i tulusan. 11 Na lsakyu i kdee klung blé Dwata gamu, du fye là gamu fisan i dad sasè kafgaw Satanas.* 12 Du ise ku dad to demeito sfati, bay dad mdatah mebe i dad sasè tulus i mnè di bleng i langit na tanà, na dad nun glal i magot kdee dad to sasè mnè di kifu di tah tanà. 13 Taman dad flanekgu, lsakyu i kdee dad klung blé Dwata di gamu dad sundalun, du fye kakel i duh i too sasè kasfatiyu dad sasè tulus, là gamu fisan, bay too gamu fa gtadag kel di gusen i kasfati.

14 Taman too gamu fatlagad di kasfati. Fangatyu i galingyu, dunan tooyu fandam na manyu alò i kaglut. Lsakyu i klung di kfeyu, dunan nimòyu i matlu nimò, du ani kamlung gamu di sasè. 15 Lsakyu dad talumfà kamlung i blìyu, dunan fatlagadyu tmulen i Fye Tulen mlé ktanak nawa. 16 Na nagotyu i satu klung, dunan too gamu faglut na smalig di Dwata, du ani i klung kamlung gamu di dad gamban sait Satanas. 17 Na dnawatyu i slaung tek kamlung i uluyu, dunan i kagalwà gablé di gamu mdà di Dwata. Na tooyu nagot i sundangyu, dunan Tnalù Dwata i tafkahyu di nawayu, du ani i tek blé Tulus Dwata di kasfati ku Satanas. 18 Faguyu i kdee ani di dasal, na di kdasalyu fniyu tabeng mdà di Dwata. Fadlug gamu dmasal fagu di kalak Mtiu Tulus. Na too gamu fgeye na nang tlag dmasal i kdee dad to Dwata. 19 Na dnasalyu agu, du di kakel i bang fgadègu i Fye Tulen gbuni di muna fa, fye banlé agu Dwata i

* **5:31** Dyénésis 2:24 * **6:11** Satanas ani dunan ulu i dad busaw na kdee dad sasè tulus dmuen Dwata, na gal mgaw na mlayam i dad to di tah tanà.

kfulung samtulen Tnaluan di landè klikò.
20 Na dek agu Krayst Dyisas samtulen i Fye
Tulen ani, balù dini agu di bilanggù. Tooyu
agu dnasal, du fye nun klabègu tamdò i Fye
Tulen di dad to dini, du ani nimò blé Krayst
deg.

I gusen i man Fol

21-22 Tikikus i satu flanekgu toogu kando
na i salig Dyisas Krayst, dekgu ditù di
gamu. Na kakelan déén di gamu kadang,
tulenan i kdee gablà di kagkahgu na i
nimògu dini di bilanggù. Na én duengu
mdek kenen di gamu, du fye di kgadèyu i
kdee gablà di gami maglala i nawayu.
23 Kayègu ku blé Maito Dwata na Amuito
Dyisas Krayst di kdee dad flanekito faglut,
ktanak nawa na kasakdo gagin di kafaglu-
tyu. 24 Kayègu ku blé Dwata kafye di
kdeeyu i kamdo Amuito Dyisas Krayst
landè gusenan.

Filifos
I Sulat Fol di Dad To Faglut di Banwe Filifos

Kafaglabat gablà di sulat Fol di dad to di Filifos

I banwe Filifos glam di banwe Masidunya. Filifos satu bong banwe na dee dad to Roma mnè ditù.

Tamdò Fol di Filifos di kakelan di Masidunya. Na mdà di katdoan dee dad to tadmawat ku Dyisas. Na too mgal i kafaglutla, ksaligla, na kimenla di Dwata. Bong nawa Fol dale, na toon ale gal nlauy na nifat.

Sulat Fol ani klon bnilanggù di banwe Roma. Na di kaklinge i dad to faglut di Filifos bnilanggù Fol, dekla Ifafroditus du fnèla di saféd Fol du tmabeng kenen, na fnebela filak du bayad kliduan.

Balù mnè Fol di lam bilanggù, là mgili nawan di ku Dyisas Krayst. Mnè kenen di ktanak nawa, na i sulatan ani too fnò klehew. Fanngewen ale fye là tmagak i kafaglutla balù tan kaflayam mkel di dale. Na mlé kenen fye di dad to faglut di bong kakdola na ktabengla kenen.

1 Agu Fol na Timoti dad salig Krayst Dyisas, smulat i sulat ani ditù di gamu dad faglut di ku Krayst Dyisas di banwe Filifos, di dad to mebe gamu di kafaglutyu, na di dad to i gal tmabeng gamu. 2 Kayègu ku banlé gamu Maito Dwata na Amuito Dyisas Krayst kafye na ktanak nawa.

Mabtas di ku Fol dad to faglut

3 Di kat kagafaldamgu gamu, gal agu mlé fye di Dwata gablà di gamu. 4 Klit i kdasalgu gamu too nun klehewgu, 5 du bong kagtabengyu deg di kbelgu i Fye Tulen gablà ku Dyisas Krayst fandà fa di kafaglutyu dun, kel di ani. 6 Taman gadègu là tanlag Dwata i kafye tamatbuan di nawayu. Na fnadlugan i nimò tamgimoan di gamu, kel di kafngen kadang di fulé duh di kasfulê Dyisas Krayst.

7 Gablà ku ani i fandamgu gablà di gamu, du too mabtas gamu di deg, du balù di lam i bilanggù ani, na balù di muna fa di kagugu tamdò i Fye Tulen, demen di ktimelgu i dad dmuen dun, nun alel i kdeeyu di kafye Dwata deg. 8 Gadè Dwata ku tan i bong ayègu smite gamu, du toota gamu kanbong nawa, salngad i kalbong nawa Krayst Dyisas gamu.

9 Na ani dasalgu gamu, fye fadlug lamnok i kasakdoyu, na i kgadèyu, na i kaglabatyu gablà di Dwata, 10 du fye gal gamu dmilè na dmawat i kafye. Du ku ani nimòyu, landè fakay mlé gamu salà, du landè sasè gbol di nawayu di kasfulê Krayst Dyisas, 11 kel di katlu nawayu i mdà alò di kgal blé Dyisas Krayst gamu, du fye magdayen Dwata.

I kafye gukel i kbilanggù ku Fol

12 Dad flanekgu faglut, kayègu ku gadèyu i kalima i mkel di deg i gamtabeng deg gafbel i Fye Tulen. 13 Hae, mangu gamtabeng deg, du i kdee dad sundalu i gal mantay dini, na i dademe dad to mnè di Roma slame gmadè bnilanggù agu dini du mdà di katdògu gablà ku Krayst. 14 Na là alò ani, du mdà di kbilanggù deg, tamatnù i kafaglut dee demegu faglut. Taman too matnù i klabèla tmulen Tnalù Dwata na talà ale likò.

15 Kabay i kaglutan, nun dademe dad to, én duenla tmulen gablà ku Krayst, du mingà nawala deg, na kayèla fdatah di deg. Kabay nun dademe tmulen gablà ku Krayst, du too ale mayè tamdò dun. 16 Mayè ale tamdò, du too agu mabtas di nawala, du gadèla dini agu, du agu i mgalék Dwata tmimel i dad to dmuen i Fye Tulen gablà ku Krayst. 17 Kabay i dademe là mdà di nawala tmulen gablà di kenen, bay alòla kayè ku fdatah ale na mlét i nawa i dad to, du fye matnù i ksamukgu dini di bilanggù.

18 Kabay lehew agu, du balù ku fye demen sasè i duenla tmulen, fye du tmulen ale gablà ku Krayst. Na fadlug agu lehew, 19 du gadègu satu duh galwà agu di bilanggù ani, fagu di dad kdasalyu, na di ktabeng blé Tulus Dyisas Krayst deg. 20 Na too knayè i nawagu, na nun imen nawagu, gmagan agu mimò i fimoan deg landè klikò, du fye landè gumyàgu lumban i kagkahgu ani, du fye magdayen Krayst fagu di deg, balù ku mto agu fa, demen

mati. 21 Du di deg, i knègu dini di tah tanà,
alò Krayst i toogu knabas. Taman balù
ku mati agu fye sa, du mlal agu sa smite
kenen. 22 Kabay nun sa dademe kafyen, du
ku mto agu fa gadlug sa i nimògu. Taman
làgu gadè ku tan i fye, ku mto agu fa, ku
demen mati. 23 Too glut msamuk i nawagu,
du làgu gadè ku tan i fye nalékgu di lwe
ani, fati ku demen mto fa. Kabay én toogu
kayè ku mati agu ani, du fye fa ku ditù
agu di safèd Krayst, 24 bay fye fa di gamu
ku mto agu, du fye gadlug agu tmabeng
gamu. 25 Na du gadègu ani, man nawagu
là agu fa mati, na mnè agu fa di safédyu,
du fye lamnok i kafaglutyu, na matnù i
klehewyu di kafaglutyu, 26 du fye ku lêman
agu gamlauy gamu lehew gamu, na matnù
i gudmayenyu ku Krayst Dyisas, du mdà di
ktabengan deg.

27 Kabay balù tan i mkel di deg, én galyu
nimò i nimò blà i dad to mlalò i tdò di
Fye Tulen gablà ku Krayst, du fye baling
samfulê agu, ku demen là, lingegu là mgili
i ksasatuyu na i knayèyu too tmulen i Fye
Tulen, du fye nun dee dad to faglut. 28 Nang
gamu likò i dad to dmuen gamu. Du ku
là gamu likò, én gugmadèla ale fanlayam
Dwata, bay gamu falwaan. 29 Du én kayè
Dwata di gamu, ise ku alò faglut gamu di
ku Krayst, bay gamtayud gamu i kaflayam
i mkel di gamu du mdà di kafaglutyu di
kenen. 30 Sasatuito di kasfati ani, du nun
dad dmuen i Fye Tulen, na tateenyu i
kaflayam gnagugu di muna fa na talingeyu
nun kaflayamgu kel ani.

2

I kafdanà na i kdatah Dyisas Krayst

1 Mdà di ksasatuyu ku Krayst, mbal-
ing mgal i kafaglutyu, na i dad klidù
nawayu tamagwè mdà di kakdon gamu.
Nun ksasatu nawayu di Tulus Dwata,
nun kastabengyu, na nun kasakdoyu.
2 Taman toogu fni di gamu, tooyu sansatu
i fandamyu na nawayu, i kasakdoyu na i
knayèyu, du fye too sikof i klehewgu gamu.

3 Na nangyu ku én i funayu fandam i
gamu knayè, na nangyu fdatah i ktoyu, bay
balingyu fdanà, na fandamyu i dademe
to mdatah fa di gamu kto. 4 Na nangyu
alò fabtas i gamu knayè, bay i knayè dad
demeyu.

5 Fye ku i fandamyu salngad i fandam
Krayst Dyisas, na ani sa dunan:

6 Balù ku én kagkahan salngad Dwata,
laan fasngad i kton di Dwata,
7 bay balingan tnagak i kdatahan,
na fasakan i kton,
na fbaling kenen to di tah tanà.
8 Na di kafbalingan to,
toon fdanà fa i kton,
na nimenan i kdee knayè Dwata kel di
kfatin di krus.
9 Taman too fdatah kenen Dwata,
na blén di kenen i dagit
mdatah di kdee dagit,
10 du fye i kdee mnè di langit na tanà,
na balù di gumnè i dad mati,
lkuad i kdeela du mangamfù ale,
di kaklingela i dagit Dyisas.
11 Na i kdeela tmulen na Dyisas Krayst i too
glut Amu,
du fye too magdayen Maito Dwata.

I kneng salngad i blatik

12 Taman dad flanekgu kanbonggu
nawa, di muna fa, di kdéén agu di safédyu,
landè i làyu nimen di fngewegu gamu.
Na lumban nan ani di ksawagito, tooyu
fnadlug mimen i knayè Dwata gagin i
klikòyu kenen, kel di ksikof i kagalwàyu
mdà di kaflayam landè gusenan. 13 Du
Dwata sa i tmabeng gamu, na kenen i mlé
gamu ayè na gnagan mimò i knayean di
gamu.

14 Na balù tan i knayean di gamu, tooyu
nimò na nang gamu sugak demen sdal,
15 du fye landè fakay mlé gamu salà, na
landè sasè gbol di gamu dad ngà Dwata,
balù mnè gamu di bleng i dad to sasè i
gamsalà di tah tanà. Salngad gamu i dad
blatik mneng di langit, i tmuyal i dad to
mnè di gukmifun, 16 du tdòyu di dale i tdò
i gmagan mlé nawa landè sen. Na ku én
nimòyu, too agu sa lehew kadang di Duh
Kasfulê Krayst, du di duh én, gadègu too
nun ulê i nimògu di gamu.

17 I kafaglutyu di Dwata salngad ku nun
blèyu di kenen. Na ku knayè Dwata blégu
fa i ktogu di fati du tnù di tablèyu, too agu

lehew. Na lehew agu fa du mdà di kafaglutyu gagin di klehewyu. 18 Na salngad én, fye flehew gamu gagin di deg.

Timoti na Ifafroditus

19 Na ku knayè Amuito Dyisas, nun imen nawagu dekgu Timoti ditù di gamu là mlo ani, du fye di kasfuléan dini gadègu ku tan i kagkahyu, du fye matgal i nawagu. 20 Kenen alò demegu dini i too mbong nawa gamu, 21 du i dademe, alòla fandam dale knayè, na làla fandam i knayè Dyisas Krayst. 22 Kabay Timoti, gadèyu too kenen gsalig. Na salngad kenen i glut tingàgu di ktabengan deg mbel i Fye Tulen. 23 Taman di kgadègu ku tan i mkel di deg dini di bilanggù, kayègu gasil dek Timoti ditù di gamu. 24 Na too nun imen nawagu mimò Amuito Krayst kfagu, du fye glauy agu gamu di là mlo ani.

25 Kabay di là fa ani, toogu fandam fye ku dekgu samfulê di gamu flanekito Ifafroditus i dekyu dini ftabeng deg. Kenen i fgal tmabeng di kafgadègu i Fye Tulen na kenen i satu demegu sundalu Dyisas Krayst. 26 Én duengu fasfulê kenen, du too mayè smite gamu na too mlidù i nawan, du lingeyu i knun tdukan dini. 27 Too glut nun tdukan di muna, tafan mati, bay Dwata too kamdo kenen na mgulê i tdukan. Na Dwata lê kamdo deg, du ku mati, matnù klidù i nawagu. 28 Satu duengu too mayè ku mulê kenen déén di gamu, fye nun klehewyu ku lêmanyu kenen teen, na i ksamuk i nawagu gablà di gamu magwà. 29 Taman ku kel déén di gamu dnawatyu, na flehew gamu, du kenen flanekito di kafaglut di Dwata. Nafèyu i kdee dad to salngad kenen, 30 du fan mati di kimoan i knayè Krayst. Là mabtas di kenen i kton, du fye gtabengan agu, du di bang én làyu agu sa gtabeng.

3

1 Na dad flanekgu faglut, ani fa kayègu man di gamu. Too gamu flehew di ksasatuyu di Amuito Dyisas Krayst. Là agu gdè samsulit di gamu i sulatgu di gamu di muna, du én kamlung gamu di dad ise glut tdò.

2 Too gamu fgeye di dad to dmuen Dwata, du salngad ldamla di dad lmanaf too mimò sasè, du nlegesla gamu ftulì. 3 Kabay gito nun too glut ilè gito dad ngà Dwata, du mangamfù ito di Dwata fagu di Tulusan, na flehew ito mdà di ksasatuito di ku Krayst Dyisas. Na ise ito dad to i smalig di kaftulì i gafalwà gito. 4 Ku nun to na man nawan galwà kenen di kaflayam landè sen fagu di klaloan i dad flalò, mdatah fa i deg du tatoogu nimen. 5 Du di gwalu butang i klogu sut, tnulì agu salngad i dek i dad gutambulgu. Deg sa bel Israél mdà di lumbuk Bénhamin. Agu sa to Dyu, na too agu mimen i flalò blé Dwata fagu di ku Mosis, du agu sa dnagit Farisi. 6 Na du toogu fkah di nawagu i kimengu i fnaglutmi dad Dyu, na landè sa mdatah di deg di kimengu i dad flalò, na mlayam agu i dad to mlalò ku Dyisas Krayst.

7 Kabay ani, du tagadègu Dyisas Krayst, glabatgu i kdee nimògu di muna slame landè gukmamu du là sa gafalwà deg. 8 Ise alò én, bay landè gukmamugu i kdee knabasgu di muna, du too mabtas fa di deg i ksasatugu di ku Krayst Dyisas i Amugu. I kdee di muna gambet alò sabat balok, taman tnagakgu i kdee, du fye toogu kenen gadè, 9 du fye matlu agu di kite Dwata, fagu di ksasatugu di ku Krayst. Du ise gamgatlu deg i kimengu i dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis, bay mbaling agu matlu fagu di kafaglutgu ku Krayst. I katlu ani, blé Dwata di gito di kafaglutito di ku Krayst. 10 Ani alògu kayè ku toogu gadè Krayst, na ku mnè di deg i enegan fiten di ktékan di fati. Kayègu gakuf di kaflayam tnayudan, na dmawat balù i kfati salngad kenen, 11 du fye gagin agu i dad to nték Dwata mdà di fati kadang di fulé duh.

Too fadlug mimen i kaglut

12 Na làgu man ku kdee ani gine tagdohò di deg, ku demen landè gugsalàgu. Kabay tatìgu fadlug, du fye gdohò i kdee én, du én knayè Dyisas Krayst di deg mdà di kagatbuan, di kafbalingan deg tingaan.

13 Dad flanekgu faglut, too glut i kdee ani là fa gdohò di deg. Kabay ani i nimògu, nlifetgu i kdee nimògu takubu na ani too agu fgal, du fye gwègu i fwè Dwata deg kadang di fulé duh. 14 Too agu fadlug,

du fye gwègu i untung blé Dwata, du én duenan malék gito, du fye gfusuk ito di langit di gumnean, fagu di ksasatuito di ku Dyisas Krayst.

15 Na kdeeito dad tatua di kafaglutito di ku Krayst, fye ku sansatuito nawaito gablà di gmangu di gamu. Kabay ku mahal fandamyu gablà ani, Dwata sa faglabat di gamu i kaglut. 16 Kabay i mabtas di gito, fadlug ito mlalò i kaglut tamatdò di gito.

17 Na dad flanekgu faglut, too gamu fadlug mlalò i deg nimò, na balù simto i teenyu i mimò salngad deg. 18 Tadee dulêgu man di gamu, bay lêmangu nulit gagin i lwakgu, du nun dee dad to dmuen i tdò gablà di kfati Krayst di krus, na dileito dad to ani fagu di nimòla. 19 I dad to salngad ani gine, én gusalula di lanaw lifoh di kaflayam landè gusenan, du i dwatala dunan i sasè knayè i lawehla, na balingla dag i dad nimò gumyàla, na alò mnè di fandamla i knèla di tah tanà. 20 Kabay gito too gumnè dunan di langit, na too minit nawaito fatan i kasfulê i To Falwà gito mdà di langit, dunan Amuito Dyisas Krayst. 21 Na di duh i kasfuléan tanlasan lawehito mlungay ani, na fbalingan salngad i kenen laweh too mgal. Ani nimoan, fagu di kgal tulusan i gmagan magot i kdee.

4

I gusen i fngewe Fol

1 Taman dad flanekgu faglut kanbonggu nawa, du tagadeito i kdee én, tooyu snikof i klalòyu i knayè Amuito Krayst Dyisas. Too agu mayè smite gamu, du gamu i mlé deg klehew, na gamu i untunggu di nimògu.

2 Na fakdogu di lwe libun déén, dunan Yudya na Sintiki, sansatuyu i nawayu, du saflanek gamu mdà di ksasatuyu di Amuito. 3 Na ge i demegu salig, nun fnigu di ge, tnabengam i lwe libun ani samsatu i nawala, du di muna, too ale fgal tmabeng deg mbel i Fye Tulen gagin ku Klémén na i dademe gal tmabeng deg. Na tagsulat dagitla di libru gusmulat Dwata i dad to tamablén nawa landè sen.

4 Too gamu fadlug flehew, mdà di ksasatuyu di Amuito Krayst Dyisas. Na lêgu nulit man, too gamu flehew.

5 Na tooyu fite i ktahà nawayu di kdee dad to, du tamdadong i kasfulê Amuito Dyisas. 6 Balù tan kel di gamu nangyu fsamuk i nawayu, bay too gamu mni di Dwata i kdee klidùyu. Na di kafniyu, gal gamu mlé fye di kenen. 7 Na ku én nimòyu, kanlungan i nawayu na fandamyu, du mdà di ksasatuyu di ku Krayst, na banlén gamu i ktanak nawa i too là glabat i dad to.

8 Na dad flanekgu faglut, di gusenan nun kayègu man di gamu, tooyu fnè di fandamyu i kafye na i gablà kdayen, i kaglut, i fye nimò, i katlu, i mtiu, na i kdee gablà nafè.

9 Na fadlug gamu mlalò i taganbetyu mdà di deg, i tdògu di gamu, na i teenyu di deg. Na ku én nimòyu, Dwata én gumdà ktanak nawa, samnagin gamu.

I klehew Fol

10 Too bong klehewgu, na mlé agu bong fye di ku Dyisas Krayst, du balù tamlo nan landè tabengyu deg, bay lêmanyu agu tnabeng. Na gadègu làyu agu glifet, bay én duenan, du landè dalanyu fite deg i ktabengyu. 11 Na ise én duengu mangman ani, du faglabatgu gamu i klidùgu, du tafaknalamgu i ktogu fye fnò i nawagu balù tan i gnagugu. 12 Tagnagugu i kalima na klukas i kagkah. Na matdò agu kibò dmawat i kdee mkel di deg, balù bsol agu ku demen bitil, balù lugel agu ku demen nun gukulanggu. 13 Du balù tan i mkel di deg di kdee dad gnagugu, gmagan agu dmawat dun, du Krayst Dyisas i tamgal deg.

14 Kabay balù én, too fye di gamu, du tnabengyu agu di kdee dad kalimagu. 15 Gamu dad to di banwe Filifos, tagadèyu di muna di katdògu gamu i Fye Tulen, na kafnge én di kdàgu di banwe Masidunya, landè dademe dad faglut mlé di deg tabeng, alò gamu tmabeng deg. 16 Balù déén agu di banwe Tésalonika, ise alò sulê febe gamu deg tabeng di dad klidùgu. 17 Ise alò i bléyu i kayègu, bay i too mabtas di deg ku tananù Dwata i untung blén di gamu kadang satu duh, mdà di kafyeyu deg.

18 Na ani, du dee sa febeyu ku Ifafroditus, landè nan gukulanggu du mlukas i febeyu deg. I bléyu salngad i dsù too fye bun i too gaflehew Dwata. 19 Na Dwata

i fnangamfùgu, kenen sa mlé di gamu i kdee kanlidùyu mdà di bong knunan fagu di ksasatuyu di ku Krayst Dyisas. 20 Fye ku too magdayen Maito Dwata kel di landè sen. Amén.
21 Tnulenyu kdee dad to faglut di ku Krayst Dyisas déén, fandamgu ale. Na i demeito faglut dini di safédgu faldam gamu. 22 Na i kdee demegu faglut dini di banwe ani, lumban i dad flanekito mnè di gumnè Harì Sisar, manla fandamla gamu.
23 Kayègu ku banlé gamu Amuito Dyisas Krayst kafye.

Kolosas
I Sulat Fol di Dad To Faglut di Banwe Kolosas

Kafaglabat gablà di sulat Fol di dad to di banwe Kolosas

Là too bong i banwe Kolosas. Na Kolosas glam di banwe Asya. Fol na dad faglut ku Dyisas di banwe ani là sdilè. I alò gadean Ifafras i to mdà déén i mgeben di kafaglut di ku Dyisas. Na mdà di katdò Ifafras i Fye Tulen gablà ku Dyisas, dee dad to di banwe Kolosas mbaling faglut di kenen.

Na ani gatlu sulat Fol mdà di bilanggù di Roma. Na sleng Fol mnè di bilanggù, salu Ifafras di Roma du tnulenan Fol nun dad to tamdò kakakéng du manla kulang fa i kafaglut i dad to di ku Dyisas, na én tdòla falmola dengeg Dyisas. Du tdòla kun fye ku fnangamfù i dad to dad kasaligan na lalò i dad muna galla nimò. Na i tdòla ani gumdà gumasbalét fandam i dad to faglut di banwe Kolosas.

Taman smulat Fol di dale, na ftundan ku Ifafras. Na manan di sulatan, kakakéng i tdò dad to ditù. Na fafaldaman dale, Dyisas mdatah di kdee, na landè dademe gmagan smafye i dad to di Dwata, alò kenen. Na kenen gumlé Dwata kaglut mgimò ulu di kdee dad to faglut di kenen.

1 Agu Fol na Timoti flanekito faglut, smulat i sulat ani. Na mdà di knayè Dwata agu sa i satu gal dek Krayst Dyisas. 2 Na smulat agu di gamu dad to Dwata déén di banwe Kolosas, i dad flanekmi too gsalig di ksasatuyu di ku Krayst.

Kayègu ku banlé gamu Maito Dwata kafye na ktanak nawa.

I kablé Fol kafye di Dwata

3 Na di kdasalmi gamu, gal gami mlé fye di Dwata i Mà Amuito Dyisas Krayst gablà di gamu, 4 du talingemi gablà di kafaglutyu di ku Krayst Dyisas, na i kakdoyu i kdee dademe dad to Dwata. 5 Di kgafat i glut tdò di gamu, dunan i Fye Tulen, talingeyu gablà di knun fatanyu. Taman én gumdà i kafaglutyu na i kakdoyu, di kfatanyu i busek Dwata gamu ditù di langit. 6 Na i Fye Tulen takel di gamu, tatoo mbel di dad to di klamang banwe, na mbaling matlas nimò i dad to i mlinge dun, salngad gamu, fandà fa di tnanin duh i kaklingeyu na kaglabatyu i kafye Dwata. 7 Na i gugambetyu gablà di kafye Dwata, dunan Ifafras i dememi salig Dyisas Krayst toomi kando. Too kenen gsalig di nimò dek Krayst kenen di ktabengan gami. 8 Na kenen i tmulen gami gablà di kasakdoyu tablé i Tulus Dwata di gamu.

9 Taman mdà di duh kaklingemi gablà di kafaglutyu, là gami tlag dmasal gamu, na fnimi di Dwata fye toon fgadè di gamu i kdee knayean fimò gamu fagu di kfulung na i kaglabat blé Tulusan. 10 Na én dasalmi du fye gmagan gamu mimò i knayè Amuito Krayst Dyisas, na mimò i dad too gaflehew kenen, na di kimòyu too nun fye bungen, na lamnok i kgadèyu gablà di Dwata. 11 Na fye ku toon tangal i kafaglutyu fagu di bong kgal i tulusan, du fye too gamu gamtayud, na tooyu gaftahà i nawayu di kdee kel di gamu gagin i bong klehewyu, 12 di kabléyu bong fye di Maito Dwata, du fbalingan gamu dad to gablà dmawat i kdee kafye blén kadang di dad to nfunan ditù di gumnean di langit i too gumalwan.

13 Du tafalwaan ito mdà di gukmifun, dunan di kagot Satanas, na fnean ito di kagot i Tingaan Dyisas i toon kanbong nawa, 14 du fagu di ksasatuito di Tingaan, tansoan ito mdà di kagot Satanas, na tanlifetan i kdee dad salaito.

I kdatah Krayst Dyisas

15 Na Krayst Dyisas fbaling to, na di kenen
i gumiteito kdee gablà di Dwata, i là fakay teen,
tagnè kenen Tingà Dwata na mdatah di kdee mgimò.
16 Fagu di kenen mgimò Dwata
kdee di langit na di tah tanà,
i kdee fakay teen, na i kdee là fakay teen,
i dad mdatah kasaligan, i dad kagot di langit, na i kdee dad tulus nun glal.
I kdee ani mgimò Dwata fagu di ku Dyisas Krayst, du fye kenen too magdayen.
17 Na Krayst mdatah di kdee, du di là fa mgimò i kdee tagnè nun kenen,

na kenen magot i kdee.
18 Na Krayst i ulu di lawehan, dunan i dad
faglut di kenen,
na kenen i mlé nawa di dale.
Mdatah i glalan di kdee dad mto mdà di
fati,
du fye kenen alò mdatah di kdee.
19 Du mdà di knayè Dwata i kbong kdata-
han
déén sa di ku Krayst.
20 Na fagu di kenen, kayè Dwata
i kdee di tah tanà na langit, masasulê
di kenen,
mdà di litean maloh di krus,
du fye kenen smafye i kdee di Dwata.
21 Di muna fa, mawag gamu di Dwata, na
mnang nawayu kenen, du i fandamyu na
i nimòyu slame sasè. 22 Kabay ani, tamgi-
moan gamu dad ton fagu di kfati Krayst, du
fye matlu gamu déén di kiten na landè sasè
gbol di nawayu, na fye landè gudmalam
gamu kadang di keben gamu di munan.
23 Kabay too gamu fadlug faglut di kenen,
na nangyu falwe i nawayu, bay tangalyu
i kafaglutyu, na tooyu fatan i kdee fakang
Dwata i talingeyu i tagatdò di gamu i Fye
Tulen tambel di dad to di klamang banwe.
Na agu Fol, mbaling agu satu salig tamdò
gablà i Fye Tulen ani.

I knè Krayst di dad faglut

24 Na ani, lehew agu gablà di kaflayamgu
mdà di katdògu gamu gablà ku Krayst, du
gadègu fagu di kaflayamgu nun gufyeyu,
na i kaflayamgu alelgu di kaflayam Krayst
du gufye i lawehan, dunan i dad to faglut
di kenen.
25 Na mgimò agu salig tmabeng i dad to
faglut di ku Dyisas, mdà di kalék Dwata
deg du fye toogu fgadè Tnaluan di kdeeyu.
26 Du di muna fa, nun buni Dwata di kdee
dad to, bay ani tafgadean di gito dad faglut
di kenen. 27 I fala fandam Dwata, dunan
fgadean di gito dad ton na kel di kdee dad
to i bunin di muna fa, i landè gufsalngadgu
i bong kafyen. Na ani i bunin, dunan
mnè Krayst di gamu dad ise Dyu, taman
nun alelyu kadang di fulé duh di kafye na
kdatah Dwata.
28 Taman too gami tmulen gablà ku
Krayst, fanngewemi na tdòmi i kdee dad
to, mdà di kfulung blé Dwata gami, du fye
kadang di ktadagla di muna Dwata, landè
gukulang i kafaglutla du mdà di ksasatula
di ku Krayst. 29 Én duengu too fgal mimò
i nimò Dwata gusen i bong gnagan blé
Krayst i mnè di deg.

2

I kgal i katdò Fol

1 Kayègu ku gadèyu too agu fgal du én gu-
fyeyu, na i dad faglut di banwe Lawdisya,
na i dademe dad faglut i là lmen mite
deg. 2 Én duengu too fgal, du fye matgal i
nawala di klalòla ku Krayst, na nun ksasatu
i nawala mdà di kasakdola, na du fye sikof
i kaglabatla i kafye gablà di ku Krayst buni
Dwata di muna, dunan mnè Krayst Dyisas
di dale, 3 du Dyisas Krayst i gumdà i too
glut kfulung na too glut kaglabat gablà di
Dwata.
4 Tulengu gamu ani, du fye landè to
fakay mgaw gamu fagu di kfulungan
tmulen kakakéng. 5 Du balù là agu déén di
safédyu ani, salngad ku déén agu di gamu,
na lehew agu di kitegu i ksasatu i nawayu
na i kgal i kafaglutyu di ku Krayst Dyisas.

I kagalwà di dad flalò i dad to fagu di ksasatu di ku Krayst

6 Na du tadnawatyu sa Krayst i To Mgalék
Dwata i Amuyu Dyisas, fadlug gamu mimò
i nimò blà di ksasatuyu di kenen. 7 Too
gamu fdalil di kenen, na tooyu ganbet i ke-
nen nimò, na tooyu tananù i kgal i kafaglu-
tyu di kenen fagu di glut tdò tagatdò di
gamu. Na mdà di kafnò i nawayu i bong
kafyen, too gamu fadlug mlé bong fye di
Dwata.
8 Na tooyu neye, fye landè di gamu
mgikat lêman fagu di tdò landè gukmamu
na kakakéng alò mdà di tagnè nimò i dad
muna to, na mdà di dad sasè tulus, ise mdà
di ku Krayst.
9 Du i kaglutan, balù mbaling to Krayst,
i kdee di Dwata mnè di kenen. 10 Na mfun
gamu i kdee di ku Krayst fagu di ksasatuyu
di kenen, na kenen i mdatah di kdee ulu na
i kdee dad nun glal.
11 Tanun ilè tambaling gamu dad ngà
Dwata, ise ilè nimò i dad to di kaftulì i

laweh,* bay fagu di ksasatuyu ku Krayst
falwaan gamu di dad sasè knayèyu, i
gamgikat gamu. 12 Na di kafbunyagyu,
salngad ku gagin gamu ku Krayst di fatin
na di lbangan. Na di kgaunyu mdà di yéél,
salngad ku gagin gamu ku Krayst di ktékan,
fagu di kafaglutyu di bong gnagan Dwata i
mték ku Krayst mdà di fati.
13 Na di muna fa, di kite Dwata mati
gamu, du mnè gamu fa di kdee dad salàyu,
na ise gamu Dyu i nun dad flalò Dwata.
Kabay ani, banlé gamu Dwata nawa landè
sen mdà di ksasatuyu ku Krayst, na tan-
lifetan i kdee dad salaito. 14 Tanifun dad
utengito di gusmulatan dun, na nwean dad
flalò gumgikatito, na faginan ku Krayst di
klansangan di krus. 15 Na fagu di kfati
Krayst di krus, falmo Dwata glal i dad bu-
saw na kdee dad sasè tulus, na fiten di kdee
kagfisanan dale.
16 Taman dad flanekgu faglut, nang
gamu flinge i dad to tmatà gamu, ku là
gamu mlalò i flalò gablà di kakaan, kinum,
na dad mabtas duh di kat fali, na di falami
bulen, na i Duh Kaftud. 17 Du i dad flalò
lalòla, alò alung i là fa kel, bay ani takel
i too glut lalò, dunan Krayst. 18 Nang
gamu flinge i ktatà i dad to ku én fan-
damla mdatah i dale kafaglut di Dwata,
du mdà di kanteenla, na toola kafdanà, na
i kfangamfùla di dad kasaligan. I dad to
salngad én, là gablà fdatah, du i fandamla
mdà alò di fandam i dad to di tah tanà.
19 Na talà ale gagot i uluito Krayst i gumdà i
kgal i lawehan, du fagu di kenen i ksasatu i
kdeeito dad faglut mbaling mgal salngad i
kgal i laweh mdà di kasgagot i dad kalngat
di dad bukulan, na too fye kalnok kdeeito
di lawehan du falnok Dwata.

I kgagin ku Krayst Dyisas di fatin

20 Tamati gamu magin ku Krayst, na
tagalwà gamu di kgikat di dad flalò i dad
to di tanà ani. Kan ku lêman gamu mimò i
nimò i dad to là faglut? Kan ku nimenyu i
flalòla? 21 Manla, “Nangyu nagot én, nang
kmaan én, na nangyu nutik i dademe én.”
22 Kabay i dad flalòla ani, alò i tdò mdà di
dale fandam ise mdà di ku Krayst, na landè
gukmamu i kafnangla, du nun gusen i guk-
mamu dun. 23 Man nawaito i gumdà i tdòla
di bong kfulungla, du én i tdòla i kfangamfù
di dad kasaligan Dwata, i kafdanà i ktoito,
na i too kaflayam i laweh. Kabay balù
fandamito glut i manla, ise sa glut, du i
kdee én là gadnan i dad sasè knayè i laweh.

3

I kafkah di nawa i kdee knabas Krayst

1 Na du tanték gamu Dwata mdà di fati
magin ku Krayst, na tablén gamu nawa
landè sen, taman tooyu fkah di nawayu
i kdee knabas Krayst ditù di tah langit,
du ditù kenen sudeng gsen di kwanan
Dwata. 2 Tooyu fnè di fandamyu i kdee
busekan gamu di langit, na nangyu fab-
tas di nawayu i dad teenyu dini di tah
tanà. 3 Du salngad ku tamati gamu, bay ani
tanun falami nawayu busek Dwata gamu
mdà di ksasatuyu di ku Krayst. 4 Taman
di kasfulê Krayst i gumdà i falami nawayu
gagin gamu kenen, na nun alelyu di bong
kafye kneng i kdatahan.

I kfalami nawa

5 Taman dad flanekgu faglut, tooyu tna-
gak i sasè knayèyu di muna, dunan i kdee
sasè knayè i lawehyu, i dad nimò maga-
gsik, i dad sasè nibalyu, i kdee sasè ayèyu,
na lom i knun, du i to lom i knun, én
mgimoan dwata fnangamfuan. 6 Na mdà
di kdee sasè nimò én, too fanlayam Dwata
i dad to là mimen kenen. 7 Na salngad
én i dad nimòyu di muna, di kimenyu i
dad sasè knayèyu. 8 Kabay ani, tnagakyu
i kdee sasè ani, i kalbut, i klumak flabè,
i kimòyu sasè di demeyu to, i kdalamyu
falmo i dagit i demeyu to, na i magagsik
kastulen. 9 Na nang gamu tmulen kéng di
demeyu to, du tanlusyu i labi ktoyu, dunan
tatnagakyu i sasè knayèyu knalamyu nimò
di muna, 10 na talsakyu i falami kto, dunan
tadnawatyu i falami nawa mdà di Dwata.
Na fnadlug Dwata i kfalamin gamu, du fye
mbaling gamu salngad kenen na sikof i

* **2:11** Di muna, di là fa mati Krayst Dyisas nun fimò Dwata di kdee dad to Dyu du ilè ale i dad ton, dunan i kaftulìla kdee dad ngàla lagi. Nimòla ilè ani, du fye gadè kdee dad to, ise ale dad to mgikat di sasè knayè di tah tanà ani, bay ale dad to i glut Dwata Too Mdatah. Kabay mdà di kfati Krayst, én dalanito mbaling dad to Dwata, fagu alò di ksasatuito di ku Krayst ise mdà di kaftulì.

kaglabatyu kenen. 11 Du mdà déén, landè sa gusahal i to Dyu na to ise Dyu, i to tnulì na i to là tnulì, i to nun gnadè na i landè gnadè, i to fasak na ise fasak. Alò Krayst i mabtas, i mnè di kdee dad to faglut di kenen.

12 Na gamu sa i nalék Dwata mbaling dad ton, na kanbongan gamu nawa. Taman too gamu sakdo, nimòyu fye di demeyu to, safdanà, safè, na fantahàyu nawayu di kat satu gamu. 13 Fantahàyu nawayu di demeyu to, na balù tan i salàla di gamu nlifetyu salngad i klifet Amuyu i dad salàyu. 14 Mabtas di kdee tananùyu kasakdoyu, du i kasakdoyu i sambakas gamu, du fye nun ksasatu nawayu na gamgimò gamu i kdee dademe fye nimò.

15 Na fye ku i ktanak nawa blé Krayst mebe gamu di kdee nimòyu, du én duen Krayst samsatu gito di satu laweh. Na mlé gamu fye di Dwata di kafyen gamu.

16 Tooyu fkah di nawayu i kdee tdò Krayst, na satdò na safngewe gamu fagu di kfulung blé Dwata gamu. Mlingag gamu lingag i dmayen Dwata, i dad salmo, na i dad lingag fgadè Tulus Dwata di gamu, na mlé bong fye di kenen mdà di klehew i nawayu. 17 Na balù tan i nimòyu ku demen i manyu, tooyu nimò i kdee ani di dagit Amuito Dyisas, na mlé fye di Maito Dwata fagu di kenen.

I kafngewe di dad to satnù mnè

18 Gamu dad libun nun yaan, nimenyu i yaanyu, du ani gablà nimò i dad libun tafaglut di Amuito Krayst.

19 Gamu dad lagi nun yaan, tooyu kanbong nawa i yaanyu, na fantahàyu nawayu di dale.

20 Gamu dad ngà, nimenyu i dad tuayu di kdee nimòyu, du ani gaflehew Dwata.

21 Gamu dad tua, nang gamu mimò guflabè i dad ngàyu, ken baling gdanà i nawala.

22 Gamu dad fasak, too gamu mimen i dad amuyu di tah tanà di kdee nimòyu, ise alò ku déén di matala, du fye dagla gamu, bay nimenyu ale mdà di klaan nawayu, du nafèyu Dwata. 23 Balù i tan fimò gamu, tooyu nimò gusen i nawayu, salngad ku Amuito Krayst i gumimòyu, ise alò di dad to, 24 du gadèyu di fulé duh gdawatyu i untung blé Amuito i tagaan di dad ton, du Krayst i too glut amu i gumimòyu. 25 Na ku simto mimò sasè, bnalas kenen Dwata di sasè nimoan, du di kukuman landè fnalabin.

4

1 Na gamu nun fasak, tooyu ale banlé i gablà blé dale, du gadèyu lê nun gamu Amu ditù di langit.

I kdasal na i kafbel i Fye Tulen

2 Fadlug gamu dmasal di Dwata mdà di nawayu na mdà di fye fandamyu. Na mlé gamu fye di Dwata mdà di kafyen gamu. 3 Na lêyu dnasal gami, du fye nukà Dwata dalanmi tmulen i bunin di muna gablà ku Krayst. Na én sa i duengu bnilanggù ani, du mdà di kbelgu i Fye Tulen ani. 4 Na dnasalyu agu, du fye too mbangal i katdògu fagu di knayè Dwata.

5 Na tooyu neye i kibòyu fagu i ktoyu di mata i dad to là faglut di ku Krayst. Tooyu tulen gablà di kenen di kat kablén gamu dalan tmulen. 6 Na di kdee manyu di dad to là faglut, tooyu fanse i kastulenyu, du fye i ktalùyu gamlé ayè di dad to mlinge dun, du fye gtimelyu balù simto to smalek gablà di kafaglutyu.

Tikikus na Onisimus

7 Tulen Tikikus di gamu kadang i kdee gablà di deg. Kenen i satu flanekito di kafaglut ku Krayst toogu kando, na satu salig Amuito salngad deg, na too gsalig di fimò Dwata kenen. 8 Én duengu mdek kenen salu ditù di gamu, du fye tangalan nawayu fagu di ktulenan gamu i kagkahmi dini. 9 Di ksalun di gamu faginan Onisimus, i flanekito too gsalig na i toogu kando. Na i gumdaan di banweyu. I kakella ditù santulenla gablà di kdee gnagumi dini.

I gusen i man Fol

10 Aristarkus, i demegu di bilanggù ani, fandaman gamu kun, na balù Mark i flanek Barnabas fandaman gamu. Tatulengu gamu gablà ku Mark, na ku salu kenen di gamu tooyu kenen dnawat. 11 Na Dyaswa, i dnagitla Dyustus, fandaman

gamu kun. Di kdee dad Dyu faglut, alò tlu
ani i tmabeng deg di katdògu gablà di kagot
Dwata, na tatoola agu gtabeng.
12 Ifafras i mdà di gamu banwe na satu
salig Krayst Dyisas, fandaman gamu kun.
Na toon gamu dnasal, du fye mgal na
lamnok i kafaglutyu, du fye tooyu gadè i
knayè Dwata. 13 Toogu teen i kalbong nimò
Ifafras du gufyeyu, na i gufye i dad faglut di
dad banwe Lawdisya na Hirafolis. 14 Luk
i gal mulung tooito kando na lê Dimas,
fandamla gamu kun. 15 Tnulenyu i dad to
faglut di banwe Lawdisya, na Nimfa, na
i kdee dad faglut gal stifun di gumnean,
fandamgu ale.
16 Di kafngeyu masa sulatgu ani, tooyu
fbasa i dad faglut di Lawdisya, na lêyu
bnasa i sulatgu gtagak di dale.
17 Na tooyu tnulen Arkifus, began fannge
i nimò blé Amuito Krayst kenen.
18 Agu Fol i smulat dagitgu dini, i faldam
gamu. Nangyu glifet dini agu di lam bi-
langgù.
Kayègu ku banlé gamu Dwata kafye.

1 Tésalonika
I Tnanin Sulat Fol di Dad To Faglut di Banwe Tésalonika

Kafaglabat gablà di tnanin sulat Fol di dad to faglut di banwe Tésalonika

Nun satu banwe glam di bong banwe Masidunya dnagit Tésalonika. I lunsud ani là too mawag di lunsud Filifos.

Na tanbù Fol i simbahan di Tésalonika di galwe dulé an magu. Tlu simana alò i klon tamdò déén. Kafnge én, magleges kenen mdà di banwe én, du mdà di dad Dyu i dmuen i katdoan. Kabay balù là mlo katdò ale Fol déén, nun too dee dad to faglut di ku Dyisas.

Sulat Fol sulat ani mdà di Korintu, du kayean tamgal i kafaglutla na tamdò dale gablà di klalòla ku Dyisas Krayst.

Dnayenan ale di klabèla na di kafadlugla di kafaglutla, balù too dee kaflayam gnagula. Tdoan dale kibòla fagu i ktola fye gaflehewla Dwata. Tdoan dale fa gablà di kasfulê Dyisas, na fgadean di dale i kakelan kadang salngad kakel i to tmaku, du làla gadè bang i kakelan, taman manan dale, too ale fgal di klalòla kenen kel di duh kakelan.

1 Agu Fol, Silas, na Timoti febe i sulat ani di gamu dad faglut di banwe Tésalonika, di gamu nfun Maito Dwata na Amuito Dyisas Krayst.

Kayèmi ku banlé gamu Dwata kafye na ktanak nawa.

I kdayen ale Fol di Dwata gablà di dad to faglut di Tésalonika

2 Di kdasalmi là gami tlag mlé fye di Dwata gablà di kdeeyu. 3 Du di galmi kdasal gamu di Maito Dwata, làmi glifet i dad fye mgimòyu mdà di kgal i kafaglutyu, i kalgadyu mdà di kakdoyu, na i ktayudyu di kfatanyu i kasfulê Amuito Dyisas Krayst.

4 Dad flanekgu kanbong nawa Dwata, gadèmi mgalék gamu Dwata, du fye nfunan gamu. 5 Di ktulenmi i Fye Tulen gablà ku Dyisas, ise alò mdà di kmanmi, bay mdà di eneg Mtiu Tulus i fnè dun di nawayu, na mdà di bong ksaligmi di kaglutan. Gadèyu i klomi déén di safédyu matlu i nimòmi du slame gufyeyu.

6 Tambaling gamu mlalò gami na Amuito Dyisas, na balù too dee kaflayamyu mdà di kafaglutyu di kenen, knean dnawatyu i Fye Tulen, gagin i klehew blé Mtiu Tulus gamu.

7 Taman gamu mbaling fye gugambet i kdee dad faglut di ku Dyisas di dad banwe Masidunya na Akaya, 8 du mbel Tnalù Dwata mdà di gamu, ise alò gumbelan di dad banwe di Masidunya na Akaya, bay linge i dad to di kdee banwe gablà di kafaglutyu di kenen. Taman balù làmi tulen dun di dale, 9 du ale baling samtulen gablà di kafaglutyu, na kibòyu dmawat gami di klomi ditù di gamu. Hae, du manla knagolyu i kfangamfùyu di ise glut dwata, na salu gamu di too glut Dwata, du kayèyu mimen na mangamfù kenen i mto, 10 na fatan i kasfulê Tingaan mdà di langit, dunan sa Tingaan Dyisas i nték Dwata mdà di fatin, i falwà gito di kalbut Dwata fan kel.

2

I katdò Fol di banwe Tésalonika

1 Dad flanekgu di ksalumi ditù di gamu, gadèyu too nun gufyeyu. 2 Gafaldamyu fa kè i gnagumi ditù di banwe Filifos di là gami fa salu di gamu. Fanlayam na nadoy gami i dad to ditù, bay balù nun dad to too dmuen gami, knean tangal Dwata nawami tmulen di gamu i Fye Tulen mdà di kenen. 3 I tdòmi ise mdà di kakakéng, du fye fangawmi ku demen nlimbungmi gamu. 4 Kabay én baling santulenmi gamu i too glut knayè Dwata, du dnawatan gami, na snaligan gami tmulen i Fye Tulen. Na di ktulenmi, ise sa ku flehewmi i dad to, bay én kayèmi ku gaflehewmi Dwata i gmadè nawami. 5 Du gadèyu di ktulenmi di gamu i Fye Tulen, là gami talù di gamu fagu di kdayen, du fye agin gamu di gmanmi, demen fagu di kafgaw gamu du fye nun gwèmi. Gadè Dwata kdee mnè di nawami. 6 Ise én fanngabalmi kdayen mdà di gamu ku demen di dademe dad to.

7 Du gami i dad to dek Krayst, fakay gami mni di gamu, bay ise én nimòmi di knèmi di gamu, bay toomi gamu fanse, du nifatmi

gamu salngad kifat satu yê i dad ngaan.
8 Na du kanbongmi gamu nawa, taman
ise alò i Fye Tulen mdà di Dwata blémi di
gamu, bay balù én ktomi blémi di gamu du
mbaling gamu too mabtas di gami. 9 Dad
flanekgu, gafaldamyu sa i kalgadmi mimò,
mduh na butang, du fye gwèmi dad klidùmi
klomi tamdò gamu i Fye Tulen mdà di
Dwata, du fye là gami smamuk gamu gablà
di klidùmi.
10 Gamu na Dwata gmadè i nimòmi di
klomi ditù di gamu dad faglut, landè sasè
bol di nawami, matlu i nimòmi, na landè
gudmalam gami. 11 Gadèyu i kebemi gamu,
salngad i mà mebe i dad ngaan, 12 du
tangalmi nawayu na fadlug gami tamdò
gamu, fye nimòyu i gablà nimò i dad to gal
mlalò Dwata i malék gamu, du fye gakuf
gamu di kagotan di langit di fulé duh, na i
bong kneng kdatahan.

I kaflayam i dad faglut di Tésalonika

13 Là gami tlag mlé fye di Dwata, du di
katdòmi gamu gablà di Tnaluan too gamu
flinge na tooyu dnawat, du dilèyu ise mdà
di dad to, bay fnaglutyu too glut mdà di
Dwata. Na fagu di Tnaluan fnalamin i
nawayu, gamu dad faglut di kenen. 14 Dad
flanekgu, i mkel di gamu ani, lê mkel di
dad faglut di Dwata di banwe Dyudiya, di
dad to nfun Krayst Dyisas, du maflayam
gamu mdà di demeyu to ise Dyu, salngad
i kaflayamla mdà di demela Dyu. 15 Du i
dad Dyu én, dunan i mati Amuito Dyisas na
dad tugad Dwata i demela Dyu, na mlayam
ale fa gami. Taman là ale gaflehew Dwata,
na toola dnuen kdee dad to, 16 du mngabal
ale kfagula mlabal i katdòmi di dad to ise
Dyu Tnalù Dwata i gafalwà dale. Taman
matnù dad salàla, na ani kibòla smikof i
kdee salàla. Taman takel di dale i kalbut na
kukum Dwata.

I ayè Fol lêman mlauy i dad faglut

17 Dad flanekgu, di ksawagito alò i lawe-
hito sawag, bay i fandammi gal déén di
gamu. Balù là ito too mlo masasawag,
knean too mlidù nawami gamu, na too dee
dulêmi mngabal i dalan fye mlauy gamu
du fye lêmanito site, 18 du too gami mayè
samfulê di gamu. File dulêgu tilew fye
gasfulê agu di gamu, bay nsang Satanas
i dalanmi. 19 I ktayudyu di kafaglutyu i
gatgal nawami, na gumdà klehewmi, na
gamu gumdàmi mdag i kgaganmi di muna
Amuito Dyisas di kasfuléan. 20 Too glut,
gamu i dagmi, na gamu i gulehewmi.

3

I klauy Timoti i dad faglut

1 Taman di làmi gadnan i klidù nawami
gamu, én fandammi, balù gami Silas alò
i gtagak di banwe Atén, 2 du fye fakay
dekmi ditù i flanekito Timoti i dememi
salig Dwata samtulen di dad to i Fye Tulen
gablà ku Krayst Dyisas. Én i duenmi
mdek kenen ditù di gamu, du fye tnaben-
gan gamu tamgal i kafaglutyu, 3 du fye
là gamu mlungay di kafaglutyu mdà di
dad to mlayam gamu. Du gadèyu gito dad
faglut, gal nun dad kaflayam kel di gito.
4 Hae, du klomi ditù fa di gamu, gmanmi
nun kaflayam kel kadang, na gadèyu takel
nan. 5 Di kgadèmi too gamu maflayam,
làgu gagan damnan i klidù nawagu gamu,
taman dekgu Timoti ditù di gamu, du fye
gadègu ku tan kagkah i kafaglutyu. Du én
klikògu ken fisan gamu ku Satanas fagu
di ktabugan gamu, na baling landè guk-
mamu i nimòmi di gamu.

I kakel Timoti fdu di dad faglut di Tésalonika

6 Kabay falami fa kel Timoti fdu di gamu,
na too fye tulenan gami gablà di kgal i
kafaglutyu di ku Dyisas, na di kakdoyu i
demeyu to. Na tulenan fa, gal gamu fal-
dam gami, na too gamu mayè smite gami,
salngad i kayèmi smite gamu. 7 Taman
dad flanekgu, balù nun dad klidùmi na
kaflayammi ani, too maglala i nawami
di kaklingemi gablà di kgal i kafaglutyu.
8 Du tanun klehew i nawami, du tagadèmi
mgal i kafaglutyu. 9 Là gami gmagan mtas
i kalbong kablémi fye di Dwata gablà di
gamu, du mdà di klehewmi duenan gamu.
10 Taman toomi fni di Dwata mduh na bu-
tang ku fakay ito lêman site, du fye snikofmi
gukulang i kafaglutyu.

I kdasal ale Fol

11 Kayèmi moon ku Maito Dwata na
Amuito Dyisas Krayst lamwa i dalan fye

nlauymi gamu. 12 Én lêmi kayè ku tananù
Dwata i kasakdoyu gamu dad faglut, na
kakdoyu i kdee dad to, salngad i kakdomi
gamu, 13 na fagu én, tangalan nawayu, du
fye landè gudmalam gamu, du landè sasè
gbol di nawayu di kite Maito Dwata di kas-
fulê Amuito Dyisas gagin i kdee dad ton.

4

I knayè Dwata di dad to faglut

1 Nun fa kayèmi man dad flanekgu.
Tatdòmi gamu kibòyu kfagu i ktoyu, du fye
gaflehewyu Dwata, na ani lalòyu. Kabay
ani, toomi fni na fakdo di gamu mdà di
dagit Amuito Dyisas, fnadlugyu fa tamnù i
fye nimòyu. 2 Hae, du tagadèyu ku tan dad
tdòmi di gamu fagu di glal Amuito Dyisas.
3 I knayè Dwata, ku mbaling gamu dad to
landè gbol sasè di nawayu, na fawag gamu
di sasè knayè lawehyu, 4 du fye kat satu
gamu dad lagi gmadè kibòyu mwè yaan
fagu di fye di kite Dwata na di kite dad to,
5 ise fagu di sasè knayè lawehyu, du ani
nimò dad to là gmadè Dwata. 6 Na gablà én,
tooyu neye du fye landè di gamu gamsalà
di demeyu faglut. Nangyu nlimbung ke-
nen fagu di kwèyu i làyu nfun, du ani toomi
tdò di gamu di muna fa, dunan fanlayam
Dwata simto gamsalà gambet én. 7 Hae, du
ise ku én duen Dwata malék gito mbaling
dad ton, ku mimò ito sasè knayè lawehito,
bay mgalékan ito, du fye mbaling ito dad
to landè sasè gbol di nawaito. 8 Taman ku
simto là mayè flinge i tdò ani, ise ku alò
gami i laan fanlinge, bay Dwata i mlé di
gamu Mtiu Tulus too mtiu.
9 Na gablà di kasakdoyu dad flanekyu
faglut, balù là gami smulat di gamu,
du Dwata sa tatamdò gamu kibòyu
sakdo, 10 du gadègu kamdo gamu kdee
dad flanekyu faglut di klamang banwe
Masidunya. Kabay dad flanekgu, toomi fni
di gamu, tananùyu fa i kasakdoyu.
11 Too gamu mngabal dalan di ktanak
i knèyu. Nang gamu mlabet di ise gamu
nimò, bay fgal gamu mimò kat satu gamu,
du fye gwèyu kdee klidùyu, du salngad di
gmanmi di gamu di munan. 12 Du ku ani
nimòyu, nafè gamu dad to là faglut, na
landè kamuyu mni klidùyu di balù simto
to.

I kasfulê Dyisas

13 Dad flanekgu, kayèmi fgadè di gamu
i kaglut gablà di dademeito dad faglut
tamati, du fye là gamu mlidù salngad klidù
i dad to là faglut landè imen nawala ku
lêman ale mto mdà di fati. 14 Du fnaglutito
Dyisas mati na mték, taman fnaglutito dad
demeito faglut di ku Dyisas tamati ték
Dwata, na faginan ale ku Dyisas kadang di
kasfuléan.*
15 Ani manmi gamu fagu di gman Amuito
Dyisas di gami, dunan balù simto di gito
mto fa di bang kasfulê Amuito Dyisas
Krayst là sa guna di dad demeito faglut
tamati, 16 du di bang én kadang, Amuito
Dyisas Krayst fdanà mdà di langit magin i
katlon, na tamlo i mdatah kasaliganan, na
muni i twang Dwata. Na dad to faglut di ku
Krayst tamati di muna fa, funa ték Dwata.
17 Kafnge én, gito dad mto fa di bang én,
nketan ito ditù di dad labun di langit sal-
ngan i dademe to tamati, du smitong ito
Amuito Dyisas déén di langit, na mnè ito di
safédan kel di landè sen. 18 Taman snatga-
lyu nawayu fagu di takafgadègu gamu ani.

5

1 Dad flanekgu faglut, gablà di bang
kakel kdee ani balù là gami smulat gamu,
2 du tooyu gadè kakel i Duh Kasfulê Amuito
Dyisas, salngad kakel i to tmaku di mn-
galam butang, du laito twan kakelan. 3 Di
lam i dad to mangman, “Too nun ktanak
kneito, landè ksamuk di banweito,” làla
twan i kalmola salngad i libun nkel katduk
i tienan du fan sut tingaan, na là ale galwà
di kaflayamla.
4 Kabay gamu dad flanekgu faglut, là
gamu salngad i dad to là faglut i mnè fa
di kifu, taman kakel i Duh én, talà gamu
makto tikeng, salngad ktikeng i dademe
di kakel i to tmaku, 5 du kdeeyu dad to
tamnè di gumalwan, du talà ito nan mnè
di gukmifun, 6 taman nang ito gambet i
dad to là faglut sadi kudang, bay baling ito
fatlagad, na dnan i ktoito. 7 Ku butang, én
bang kakudang i dad to, na bangla flangal.

* **4:14** 1 Korintu 15:12-34

8 Kabay du gito dad to mnè di gumalwan,
too ito smalig di Dwata, na lsak i klung
i kfeito, dunan kafaglutito na kasakdoito,
na klung i uluito, dunan kfatanito i kagal-
waito. 9 Là ito nalék Dwata, du fanlayaman
ito, bay du fye gfunito i kagalwà fagu di
Amuito Dyisas Krayst, 10 i mati duenan
gito, du fye balù tamati ku demen mto
fa di bang i kasfuléan, mnè ito di safédan
di landè gusenan. 11 Taman snatgalyu
nawayu, na stabeng gamu, du fye matnù i
kafaglutyu, salngad i tanimòyu ani.

I sangal fulé fngewe Fol

12 Na dad flanekgu faglut, toomi fni di
gamu, tooyu nafè i dad to too fgal mimò di
gamu, i dad ulu tamgalék Dwata mifat na
tamdò gamu. 13 Tooyu ale nafè na kando,
du mdà di nimòla di gamu. Na sansatuyu i
nawayu.

14 Dad flanekgu faglut, ani fa toomi fni
di gamu, tooyu tnalù i dad to là mayè
mimò, tangalyu i dad to msamuk nawala,
tnabengyu dad to mlungay di kafaglutla,
na tooyu fantahà nawayu di kdee dad to.
15 Too gamu fgeye, ku nun sasè mgimò
di gamu, nang gamu malas sasè, bay too
gamu mngabal i dalan mimò fye di kat
man satu gamu na balù di kdee dad to.

16 Fadlug gamu flehew, 17 nang gamu tlag
dmasal di Dwata, 18 na balù tan i mkel di
gamu mlé gamu fye di Dwata, du ani knayè
Dwata di dad to nfun Krayst Dyisas.

19 Falohyu kalak Mtiu Tulus gamu, 20 na
nangyu knang i tdò fgadean. 21 Tooyu
neye kdee ku glut mdà di Dwata ku là, na
dnawatyu i kaglut, 22 bay fawag gamu di
kdee bung sasè.

I kdasal Fol

23 Kayèmi ku Dwata i gumdà i ktanak
nawaito, fbalingan gamu dad to landè sasè
gbol di nawayu, na magot i nawayu, i
fandamyu, na i lawehyu, du fye landè
gudmalam gamu di kasfulê Amuito Dyisas
Krayst. 24 Na Dwata i malék gamu mbaling
dad ngaan, toon dnohò kdee i tamatbuan
di gamu, du kenen tooito gsalig.

25 Dad flanekgu faglut, tooyu gami
dnasal.

26 Tnulenyu kdee demeito faglut, galmi
ale fandam.

27 Na mdà di glal Amuito Dyisas, toogu
man di gamu, tooyu fbasa sulat ani di kdee
dad flanekito faglut.

28 Kayègu ku banlé gamu Amuito Dyisas
Krayst kafye.

2 Tésalonika
I Galwe Sulat Fol di Dad To Faglut di Banwe Tésalonika

Kafaglabat gablà di galwe sulat Fol di dad to di banwe Tésalonika

Na di là mlo kubu i muna sulat Fol di dad to di Tésalonika léan febe i galwen sulat ani mdà di Korintu, du nun dademe dad to là gamlabat i manan gablà di kasfulê Dyisas Krayst. Fandamla mlal kenen samfulê, taman talà ale mimò i nimòla du tatìla kenen fatan.

Taman lê tulen Fol dale gablà di kagkah kasfulê Dyisas, na fafaldaman dale là fakay ku là ale too fgal mimò kel di kasfuléan.

1 Agu Fol, Silas, na Timoti febe i sulat ani
di gamu dad faglut di banwe Tésalonika, di
gamu masasatu di Maito Dwata na Amuito
Dyisas Krayst.
2 Kayèmi ku banlé gamu Maito Dwata
na Amuito Dyisas Krayst kafye na ktanak
nawa.

I kdayen Fol Dwata gablà di dad to faglut

3 Dad flanekgu, fye ku là gami tlag mlé
fye di Dwata gablà di gamu, ani gablà
nimòmi du lamnok i kafaglutyu na matnù
i kasakdoyu. 4 Taman dagmi gamu di gus-
tifun i dad to faglut di Dwata, du mdà di
ktayudyu na ksaligyu kenen di lam i kdee
dad kaflayam na i dad kalima gnaguyu.

I katlu kukum Dwata

5 Ani gugmadeito matlu i kukum Dwata,
du fagu di dad kaflayamyu ani fbalin-
gan gamu dad to gablà fusuk di kagotan.
6 Matlu i nimò Dwata, du i dad to mlayam
gamu ani, fanlayam Dwata kadang, 7 na
faftudan gamu na gami mdà di kdee kali-
maito kadang di kasfulê Amuito Dyisas
mdà di langit gagin i dad kasaliganan too
mtulus, 8 na i lifoh too dminè, du fanlaya-
man i dad to là mayè gmadè Dwata, na là
mimen i Fye Tulen gablà di Amuito Dyisas.
9 Maflayam ale kel di landè sen, na maskah
ale landè gusenan di Amuito Dyisas, na di
bong kneng i ktulusan, 10 di kasfuléan di
Duh én, du dmawat kdayen mdà di dad
to falwaan, na afè mdà di kdee dad faglut
di kenen. Na gakuf gamu di kdeela, du
fnaglutyu i Fye Tulen i tagatdòmi gamu.
11 Du gadèmi kdee én, là gami tlag dmasal
gamu. Fnimi ku fbaling gamu Dwataito
dad to blà i katlon gamu mlalò di kenen,
na fagu di kgal tulusan dnohoan kdee fye
kayèyu nimò fagu di kafaglutyu di kenen.
12 Du mdà déén, magdayen i dagit Amuito
Dyisas fagu di gamu na léan gamu dnayen,
fagu di kafye Dwataito na Amuito Dyisas
Krayst.

2

I kakel i to too sasè

1 Na dad flanekgu faglut, gablà di kas-
fulê Amuito Dyisas Krayst na di kasti-
funito di kenen, ani toomi fni di gamu,
2 nangyu fsamuk i nawayu na fasbalét i
fandamyu ku lingeyu takel i Duh Kasfulê
Dyisas Krayst. Nang gamu mlal faglut,
balù ku manla én gumlingela dun kun di
to tugad Dwata, demen di tdò i dad to, na
ku demen fagu di sulat manla mdà di gami.
3 Too gamu fgeye, fye là gamu fangaw i
balù simto to dun, du là gdohò i Duh én,
ku là funa kel i bang matnù i kdee dad
to dmuen Dwata, na msut én to mimò too
kdee sasè knang Dwata. Na i gukel i to ani
dunan di lanaw lifoh. 4 Knangan Dwata,
na kdee i dad dnagit dwata fnangamfù i
dad to. Na fdatahan i kton di kdee, na
fusuk kenen balù di Bong Gumnè Dwata
di Dyérusalém, na sudeng déén na manan
kenen kun Dwata.
5 Làyu kè gafaldam i tagmangu di gamu
gablà di kdee ani di kdéén agu di gamu?
6 Gadèyu nun fa kamlen i to too sasè ani, du
fye msut di bang i kafsut kenen. 7 Kabay
balù ani di laan fa kel, nun dee dad sasè
nimò knang Dwata, bay là kdee dad to mite
dun fa, du kibò gbuni. Là msut i to too
sasè ani ku nun fa kamlen dun, bay ku
talandè kamlen i kdee sasè, 8 msut i sasè to
ani, bay di kasfulê Amuito Dyisas, fnatin i
to ani fagu di kyufan i nawan, na falmon
fagu di too bong knengan. 9 Di kakel i to
too sasè gagin i tulus Satanas, na fagu di
tulusan mimò kenen kdee bung tnikeng na
dad ilè, du fye mgaw i dad to, 10 du nun dee

dalan gufagun i kdee sasè nimoan, du fye gafgawan i dad to salu di gumalmola, du là ale dmawat na là mbong nawala i kaglut gafalwà dale. 11 Na du là ale dmawat dun, fbayà ale Dwata fye fadlug ale di kagafgaw i nawala fagu di kafaglutla i kakakéng, 12 du fye fanlayam Dwata i kdee là faglut i kaglut, bay flehew di kimòla salà.

I kalék Dwata i dad to mbaling dad ngaan

13 Na dad flanekgu faglut, gamu too kando Amuito Dyisas, fye ku là gami tlag mlé bong fye di Dwata gablà di gamu, du mdà di kagatbuan tanalékan gamu, du fye galwà gamu fagu di kgal Tulusan i tamlu gamu di kite Dwata mdà di kafaglutyu i kaglut. 14 Fagu di katdòmi gamu i Fye Tulen nalékan gamu, du fye gakuf gamu di kdatah Amuito Dyisas Krayst kadang di fulé duh. 15 Taman dad flanekgu, tangalyu i kafaglutyu, na tooyu fkah di nawayu i tdòmi gamu di kdéénmi di gamu, na fagu di sulatmi.

16 Kayègu ku Amuito Dyisas Krayst na Maito Dwata i mbong nawa gito, na tamgal gito fagu di kafyen kel di landè sen, na mlé gito klehew di kfatanito, 17 fadlug tamgal i nawayu na mlé gamu kgal di kdee nimòyu na talùyu fye.

3

Fdasal ale Fol

1 Na di gusenan, dad flanekgu, dnasalyu gami, fye ku mlal mbel Tnalù Dwata, na fye dnawat na nafè i dad to mlinge dun, salngad i kdawatyu. 2 Lêyu gami dnasal, du fye falwà gami Dwata mdà di falel i dad to sasè gal dmuen gami, du là kdee dad to faglut di Tnaluan.

3 Kabay Amuito Dyisas i too gsalig, na kenen sa tamgal i nawayu, na kamlung gamu di kdee sasè mdà di ku Satanas. 4 Gami dad masasatu di Amuito Dyisas Krayst, gadèmi fadlug gamu mimen i galmi tdò di gamu.

5 Kayèmi ku Amuito Dyisas Krayst i faglabat di nawayu ku tan kalbong nawa Dwata gamu, na ku tan i kagtayud Krayst di kaflayaman.

I kalgad mimò

6 Dad flanekgu faglut, mdà di glal i dagit Amuito Dyisas Krayst, ani toomi man di gamu, nang gamu samnagin i flanekyu di kafaglut i là mayè mimò, na là mayè mlalò i tdò i dnawatyu mdà di gami, 7 du tagadèyu fye ku tooyu lalò i gami nimò, du ku déén gami di safédyu, là gami malwe mimò. 8 Là gami mni i knaanmi, du gami sa mayad kdee i gulandèmi. Mduh na balù butang too gami fgal mimò, du fye là gamu maflayam di kifatyu gami, 9 balù nun kaglutmi mni di gamu i gulandèmi, knean là gami mni, du fye i nimòmi i guflingen di gamu, fye lalòyu. 10 Du balù di muna ku déén gami di safédyu én i manmi, “Nangyu fankaan i to malwe mimò.”

11 Gmanmi ani gine, du lingemi nun dad to di blengyu malwe mimò, na én balingla nimò flabet di nimò i dademe. 12 Na mdà di glal Amuito Dyisas Krayst, toomi fngewe na fni di dad to salngad én, too ale mimò i dale nimò, du fye gamwè ale i klidùla.

13 Na gamu dad flanekgu, nang gamu glukas mimò fye. 14 Ku nun là mayè mimen i dad tdòmi gamu dini di sulatmi ani, neyeyu i to én, na nang gamu samnagin kenen, du fye myà kenen. 15 Kabay nangyu fandam kenen i to knangyu, bay balingyu fanngewe, gambet i flanekyu.

Gusen i man Fol

16 Kayèmi ku Amuito Dyisas Krayst, i gumdà i ktanak nawa, mlé gamu ktanak nawa di klit i duh na di kdee gnaguyu. Kayèmi ku kenen samnagin kdeeyu.

17 Agu Fol i smulat i dagitgu dini, na ani tagnègu nimò fye gadèyu i sulat ani mdà di deg. Na ani dalangu smulat.

18 Kayègu ku blé Amuito Dyisas Krayst kafye di kdeeyu.

1 Timoti
I Tnanin Sulat Fol di ku Timoti

Kafaglabat i tnanin sulat Fol di ku Timoti

Timoti i gusmulat Fol i sulatan ani, na kenen satu lamnok deme Fol sgalak na mbaling kenen faglut di tnanin kagu Fol lamngab tmulen na tamdò Tnalù Dwata. Mdà Timoti di banwe Listra, i tukay lunsud di Asya, na Yunis yéan na Dyu kenen, na maan satu to Grik.

Na di galwe dulê Fol salu di kdee banwe gutamdoan samfulê kenen di Listra na mdà ditù faginan Timoti. Na mdà di bang én, tnabengan Fol di nimoan.

Na di bang ksulat Fol sulat ani, én nimò Timoti tamdò du kenen mebe i simbahan di Ifisus. Muhad fa nawa Timoti di kagablé kenen i mabtas nimò di kalak i simbahan. Snulat kenen Fol du mlé kenen tabeng na mngewe gablà di nimoan. Tdoan Timoti kibò i dad faglut malék i dad to mebe na tmabeng di simbahan.

1 Agu Fol gumdà i sulat ani, na agu i satu to gal dek Krayst Dyisas mdà di knayè Dwata i Falwà gite, na Krayst Dyisas i gumdà i kdee fatanta. 2 Smulat agu di ge Timoti, ge i glut tingàgu di kafaglutta di ku Dyisas Krayst.

Kayègu ku banlé ge Màta Dwata na Amuta Dyisas Krayst kafye, kakdo, na ktanak nawa.

I dad to tamdò kakakéng

3 Kayègu ku mnè ge fa di Ifisus salngad i gmangu di ge di ksalugu di Masidunya, du fye toom nngak i dad to tamdò kakakéng déén, fye là ale fadlug di katdòla. 4 Manam di dale, nang ku saligla dad santulen gablà di dad muna to, na dad gusmulatla dagit i dee kastugad dad gutambulla, du ani gumdà i kasdal, na lwe nawa i dad to, du ise ani i gugmadè i knayè Dwata, du gadè i knayean fagu alò di kafaglutta di kenen. 5 Én duengu mngewe gambet ani, du fye i dad to faglut, too ale sakdo mdà di katlu i nawala, di fye fandamla, na di too glut kafaglutla. 6 Du nun dad to gasyat di glut dalan ani, du én lalòla i kastulen landè gukmamu. 7 Kayèla ku mbaling ale gal tamdò i flalò blé Dwata fagu di ku Mosis, bay làla glabat dad tdòla, na gumtatek i flalò i fandamla toola gadè.

8 Gadèta too fye i flalò ku glut i klalò dun. 9 Lêta gadè là mgimò i dad flalò du mdà di dad to fye, bay di dad to mlafà i flalò Dwata na i urdin i dad to, dad là mayè mimen Dwata, dad là fulung likò di Dwata, dad mimò kdee sasè knayèla, dad là mayè faglut di Dwata, dad smilo i fnaglut di Dwata, dad manò i dad tuala na i demela to, 10 dad mimò sasè knayè i lawehla, dad lagi mibal i dademela lagi, dad libun mibal i dademela libun, dad kamfè i demela to du nimò fasak, dad tmulen kéng, dad ftatek i demela to landè salà, na dad to mimò dademe nimò fnang i glut tdò. 11 I glut tdò ani, glam di Fye Tulen i gumiteta kdatah na kafye Dwata, i tasnaligan di deg.

I kafye blé Dyisas Krayst di ku Fol

12 Too agu mlé fye di Amuta Dyisas Krayst, du banlén agu gal mimò i fimoan deg. Na mlé agu fye di kenen du gsalig agu di kiten du mgalékan agu mimò i nimoan, 13 balù di muna fa, sasè i gmangu gablà di kenen, na toogu fanlayam i dad to mlalò kenen, na tnifugu kenen. Kabay knean kando agu Dwata, du là agu fa faglut, na làgu gadè i nimògu. 14 I kafye Amuta Krayst Dyisas di deg too bong, du fagu di kenen nun kafaglutgu na i kakdogu i gfunta di ksasatuta di kenen.

15 Ani i glut tdò, i too gablà fnaglut i kdee dad to, dunan salu Krayst Dyisas dini di tah tanà, du falwaan i dad to gamsalà di kaflayam landè gusenan, na agu sa i too sasè di kdee to gamsalà. 16 Kabay balù ani, kando agu Dwata, du fye gfite Krayst Dyisas i ktahà nawan di deg balù agu too sasè di kdee dad to gamsalà, du fye gumite i dademe dad to i kakdon, i dad to faglut di kenen satu duh, na dmawat nawa landè sen.

17 Taman di Dwata gumlé i kdeeito dad to i afè na dayen kel di landè sen, du kenen sa i Harì magot i kdee kel di landè sen, i là fakay mati, i là fakay teen, na kenen alò Dwata. Amén.

18 Timoti tingàgu, saliggu di ge i
fngewegu ge ani, na ani salngad i gman
i dad tugad Dwata di muna gablà di ge.
Laloam i gmanla, du fye gfisanam i dad
to tamdò kakakéng. 19 Too ge fadlug di
kafaglutam, na di klaloam i fye tagadeam
di nawam. Du nun dademe dad to là
mimen i fye gadèla di nawala, na gadlug ale
mimò sasè, na fagu di nimòla ani, falmola
i kafaglutla. 20 Gakuf di dad to mangu ani,
dunan Himinyus na Alihandro i fagotgu
di ku Satanas, du fye madlà ale talù sasè i
dmuen Dwata.

2

I kfangamfù

1 Na ani funagu too man di ge, mni gamu
tabeng di Dwata, dmasal, na mlé bong fye
di kenen gablà di kdee dad to, 2 dunan
dnasalyu i dad to magot i dad banwe, na
kdee dad ganlal, du fye manak i kneito i
landè samuk, di kdohoito i knayè Dwata
na i katlu nimò. 3 Na dasal ani too fye,
na gaflehew Dwata i Falwà gito dad faglut,
4 du én knayè Dwata ku kdee dad to galwà
di kaflayam landè sen, na gmadè i kaglut.
5 Du alò satu glut Dwata, na alò satu smafye
Dwata na i dad to, i To ani dunan Krayst
Dyisas, 6 i mlé i kton di fati, fye nsoan i
kdee dad to. Na ani fgadè Dwata di kdee
dad to di bang tanalékan. 7 Ani sa i duen
mgalék agu satu galan dek, du tmulen
Tnalù Dwata di dad to ise Dyu. Na too
glut i mangu ani, ise kakakéng, du tdògu
i kafaglut di ku Krayst Dyisas na i kaglut
gablà di kenen.

8 Taman kayègu di balù nè gustifun i dad
faglut, ku dmasal i dad lagi, dad lagi too
mlalò Dwata na nun tlu fandam, i fakay
ftadag i sigalla du dmasal di landè kalbutla
na kasbulawla i demela to.

I kafngewe di dad libun

9 Na lêgu kayè di dad libun ku nun kfu-
lungla gablà di klawehla. Na nang ku
fdatah, bay fye ku fulung ale myà, na nang
alì fkah di nawala i ayèla lamsak i bong
mabtas klaweh na dad gamfalas wakla
gambet i blawen na férlas, 10 bay fye baling,
ku lsakla i fye nimò, du ani gablà nimò
i dad libun mangman ale i too faglut di
Dwata. 11 Kayègu ku fanak na too flinge
i dad libun, na fdanàla i ktola di bang i
kasatdò.

12 Na làgu ale fatdò ku demen mebe i dad
lagi, bay fye fa ku tatì ale fanak. 13 Na
Adam i tnanin to nimò Dwata, kafnge én
Iba. 14 Na ise Adam i fangaw Satanas,
bay i libun i mafgaw, na kenen sa mlafà i
flalò Dwata. 15 Ani duen too maflayam dad
libun di ksut dad ngàla, bay galwà ale ku
fadlug ale di kafaglutla di ku Dyisas Krayst,
na ku nun kakdola na tlu nimòla gagin i
kagadnan i nawala.

3

Dad to mebe i dad to faglut di gustifunla

1 Too gsalig i man ani, “Ku nun to na
too mayè mebe i dad to faglut, fye sa i
kayean nimò.” 2 Kabay i to mebe i dad
to faglut, là fakay ku nun gumlé kenen
salà, fye alò satu yaanan, gadnanan i kton,
matlu i fandaman, galan nifat i dad faglut
myak di gumnean, na fulung tamdò. 3 Na là
fakay flangal kenen, sfati, demen sbulaw,
bay fye tahà nawan, na là lom i knun. 4 Na
fye ku fulung kenen mebe i dad to mnè di
gumnean, na fye ku mimen i dad ngaan
gagin i afè. 5 Du i to là fulung mebe i dad to
mnè di gumnean, tan i kiboan mebe i dad
faglut di Dwata? 6 Na là fakay ku falami
kenen faglut di Dwata, du ken fdatahan i
kton, na fanlayam kenen Dwata salngad i
kaflayaman ku Satanas. 7 Na fye ku too
kenen mgafè i dad to là faglut, du fye là
malmo i dengegan, na là gfawel Satanas.

I dad to tmabeng di gustifun i dad to faglut

8 Na salngad én kagkah i dad to tmabeng i
to mebe dad faglut, fye ku mgafè ale, gsalig
i manla, là flangal, na là lom i knun. 9 Na
fye ku faglut ale gusen i nawala i glut tdò
tafgadè di dale. 10 Funayu neye i nimòla,
na ku landè gudmalam dale, fakayyu ale
nalék tmabeng gamu di gustifunyu.

11 Salngad én i dad yaanla, fye ku too
ale mgafè, na là dmalam i demela to du
falmola i dengegan, bay gadnanla i ktola
na gsalig ale di kalbong kdee.

12 Na i to tmabeng, fye ku alò satu
yaanan, na fulung mebe i dad ngaan na i
dademe dad to mnè di gumnean. 13 Na ku
fye nimòla, mdengeg ale, na landè klikòla
tmulen gablà di kafaglutla di ku Krayst
Dyisas.

I kdatah i kaglut tafgadè Dwata

14 Nun imen nawagu faflal agu samfulê
di ge Timoti, bay fandamgu fye kè baling
ku sulatgu ge, 15 du ken agu ganggà, na
fagu di sulatgu ani gadeam tan kibò i dad to
faglut fagu i ktola, du gadeam gito gumnè i
too mto Dwata. Na gito gumgal i kaglut, du
di gito sa gusmaligan i kaglut. 16 Too glut,
landè fakay fkéng ku tan kdatah i kaglut
tafgadè Dwata di gito dunan:
Dyisas fbaling kenen to,
tafite i Tulus Dwata glut kenen too tlu,
teen kenen i dad kasaligan Dwata,
nun tamdò gablà di kenen di dad to di
dad banwe,
nun faglut di kenen di tah tanà ani,
na nket kenen ditù di banwe Dwata di
langit.

4

I dad to tamdò kakakéng

1 Too mbangal i kman Tulus Dwata,
dunan kadang di fulé duh nun dad to tma-
gak i kafaglutla, du nimenla i dad busaw
i gal mgaw, na lalòla i kakakéng tdòla. 2 I
tdòla fagula di dad to flingu na tmulen
kéng. Na du tamalmo i fandam i dad to ani,
là ale dmilè i kaglut ku demen i kakakéng.
3 Na i dad to ani, fnangla i kwè yaan, na i
kakaan dademe dad knaan. Kabay Dwata
mimò i kdee knaan, du fye di kafnge mlé
fye di kenen fakay kmaan i kdee dad faglut
gmadè i kaglut. 4 Kdee i mgimò Dwata
slame fye, taman landè fnangan, na fakay-
ito kmaan i kdee, bay funaito mlé fye di
kenen. 5 Du mdà di tnalù Dwata, na mdà
di kabléito fye di kenen mlaneb i kdee na
fakayito knaan.

I fye salig Krayst Dyisas

6 Ku tdoam di dad flanekito faglut i
fngewegu ge ani Timoti, mgimò ge fye salig
Dyisas Krayst, du too ge gambet i kdee glut
tdò gablà di kafaglut ku Dyisas i laloam kel
ani. 7 Kabay fawag ge di dad santulen ise
mdà di Dwata, i landè gukmamu tdò dad
muna to. Kabay én balingam nimò, tdoam i
ktom i kiboam mafè na mlalò Dwata. 8 Nun
gukmamu kafgal i laweh, bay too nun fa
gukmamu kafgal i kafaglutam di Dwata,
du bong ktabengan di kneam dini di tah
tanà na ditù kadang di langit.
9 Na too glut i gmangu ani, na gablà
fnaglut i kdee. 10 Ani sa duenta too fgal
mimò, na gal samfati kdee sasè, du fadlug
ite fatan na smalig di Dwata too mto i
Falwà kdee, lumban i kdee dad to faglut di
ku Krayst Dyisas.
11 I kdee tasulatgu ani, toom fngewe na
tdò di dad to. 12 Timoti, nangam nimò i
gumdà dad to smilo ge du falami to ge fa.
Kabay fye ku ge i gumlalò i dad to faglut
di fye kastulenam, fye nimoam, kakdom,
kafaglutam, na i katlum. 13 Ani nimoam
di là agu fa kel, bnasam Tnalù Dwata di
gustifun i dad to, santulenam, na tdoam.
14 Nangam tatì fbayà i gnagan blé i Tulus
Dwata di ge i gdawatam fagu di ktalù i dad
tugad Dwata, di kafkah i dad ulu di simba-
han i falella di tah ulum. 15 Na too ge mimò
i nimò tagablé di ge gusen i nawam, du
fye teen i kdee dad to too midul i kimoam
fye. 16 Toom neye ku tan i galam nimò
na i katdoam du fye là gsalà. Fadlug ge
mimò kdee ani, du fagu di galam nimò na i
katdoam, galwà ge, na galwà i dad to flinge
di ge.

5

Dad fye nimò di dademe dad to faglut

1 Nangam nngak i lagi tua di ge, bay
fanngewem fagu di fye kastulenam, gam-
bet kiboam i maam. Na di kafngewem i
dad lagi twali di ge sanngadam i twalim
lagi. 2 Na di kafngewem dad libun tua di
ge, sanngadam ale yéam, na fanngewem
dad libun twali di ge, salngad i dad twalim
libun fagu di tlu fandam na nimò, fye landè
gudmalam ge.

Dad balu

3 Na nafèyu na tnabengyu i dad libun
balu i landè mifat dale. 4 Kabay ku nun dad
ngaan demen dad fuan, ale sa funa gambet
i kibòla mafè na tmabeng i dad malayla.

Fye ku gambalas ale i dad tuala na i dad fùla, du ani kanlehew Dwata. 5 Na i too
glut libun balu i landè mifat kenen, snali-
gan alò Dwata, na mduh na butang fadlug
dmasal di Dwata, du mni tabeng mdà di
kenen. 6 Kabay ku aloan fandam i kafye
knean landè gukmamu kenen, du salngad
tamati, balù mto fa i lawehan. 7 Toom fafal-
dam kdee ani di dale, du fye landè to fakay
mlé salà di dale. 8 Kabay ku nun to faglut
là mifat i dad gakedan lumban i dad mnè di
safédan, i to ani takmagol i kafaglutan di ku
Dyisas Krayst, na too mdatah fa i ksasean
di dad to i là faglut.

9 Nangyu fakuf dagit satu libun balu di
dad libun balu mimò di gustifun dad faglut
ku là fa nam falò fali. Silangyu fakuf di
dad tnabengyu ani ku alò sulê mwè yaan,
10 na ku tooyu dilè i fye nimoan di fye
keben i dad ngaan, kdawatan i dad to tlang,
kaloban i dad blì i dad to faglut, ktabengan
i dad to mnè di kalima, na di kalgadan
mimò dee dad fye nimò.

11 Kabay nangyu fakuf dad libun balu là
too tua, du ken lêman ale mayè mwè yaan,
na mdà déén tagakla i nimòla di ku Krayst
Dyisas. 12 Na gukelan baling ale dnalam,
du làla dnohò i muna fakangla di kenen.
13 Na là alò ani, bay ken faknalamla ktola
tatì mkat gumnè, na mbaling là ale mayè
mimò. Kabay ani fa i too mdatah ksasè,
dunan mbaling ale dad libun samtugad
salék, na flabet ale di nimò landè dale labet,
na samtulen i làla fakay santulen. 14 Taman
fye fa ku i dad falami libun balu lêman
mwè yaan na mngà, na mifat i malayla,
du fye landè sasè gman i dad to dmuen
gito. 15 Ani mangu, du tanun dademe libun
balu takmagol i kafaglutla, du mlalò ale
ku Satanas. 16 Kabay ku nun libun faglut
na nun dad flanekan balu, kenen sa mifat
dale, na nang smalig di dademe dad to
faglut mifat dale, du fye gifatla i dademe
dad balu i landè mifat dale.

Dad to mebe i dad to faglut

17 Na i dad to mebe i dad faglut di simba-
han; ku too fye kebela i dad faglut, gablà
moon ku nafèyu na tooyu tananù i taden
bléyu di dale, lumban i dad too fgal sam-
tulen na tamdò Tnalù Dwata. 18 Du ani
man Tnalù Dwata, manan,
“Nang fnungus bà i baka slengan mlék i
fali.”
Na lêman manan,
“I to mimò gablà tnaden.”
19 Nang ge flinge ku nun dmalam i to mebe
i dad faglut, silang ku tanun lwe ku de-
men tlu to i samtulen too glut i kdalaman.
20 Kabay ku gamsalà i satu ulu di simba-
han, nngakam kenen di klinge i dad to
faglut, du fye likò i dademe mlalò i nimoan
sasè.
21 Timoti, di mata Dwata na Krayst Dy-
isas na dad kasaligan tamgalék, toogu man
di ge, too ge mlalò i fngeweta ge ani, na
nang ge msen di satu to balù simto to,
bay di kdee nimoam, sanngadam kiboam
i kdee dad to. 22 Na nangam snasaw fkah
i falelam di tah ulu i balù simto, du mimò
ulu di dad to faglut, du fye ku gamsalà
kenen, là ge magin di kagsalaan. Fawag
ge di dad salà i dademe na fadlug di matlu
nimò.
23 Fngewegu ge ani, nang ge alò minum
i yéél, bay beg ge minum tukay binu, du én
bulung gamtabeng i tduk tukè lufayam na
i dademe tdukam.
24 Too mbangal i dad salà mgimò i
dademe dad to, na gadèta nun mukum
dale, bay i dad salà i dademe là fa mbangal
ani, bay knean teen sa kadang satu duh.
25 Na salngad én i dad fye nimò. Nun fye
nimò too mbangal ani di mata i dad to,
na nun dademe fye nimò i là fa teen, bay
knean teen sa kadang satu duh.

6

Dad fasak

1 Fye ku i kdee dad fasak faglut, mafè i
dad amula, du fye landè gafalmo dengeg
dagit Dwata na i tdòta gablà ku Krayst. 2 Ku
faglut i dad amu i dad to fasak, nangla
fandam fakay balù làla nafè i amula du
saflanek ale di kafaglut. Kabay fye fa bal-
ing ku too matnù kafye i kimòla di dale, du
ani i gufye i dad to faglut i toola kanbong
nawa. Toom tdò na santulen kdee ani di
dale.

Too glut knun

3 Nè i to tamdò i mahal tdò na là
masalngad di too glut tnalù Amuta Dyisas
Krayst, na là maslalò i tdò fnaglutito mdà
di Dwata, 4 to ani alò fdatah, bay landè
glabatan. Én i kanbookan i kasdal na kas-
bulaw gablà di gumtatek i dad tnalù, na i
gukel én dunan i ksingà nawa, i kasbulaw,
i kasatfayes, na landè ksasalig, 5 na là tlag
i kasdal i dad to tamalmo fandamla, na
talà dmilè i kaglut. Én man nawala di
kafaglut di Dwata satu dalan gugamwèla
bong knun.

6 Na too glut sa, i kafaglut di Dwata gamlé
i to bong knun, silang ku alò fnò i nawan
balù tan i gununan. 7 Hae, du tan gebeito di
ksutito dini di tah tanà ani? Landè. Na sal-
ngad én di kfatiito landè gebeito. 8 Taman
ku nun knaanito, na nun klawehito, fye
ku gablà nan di nawaito. 9 Kabay i dad
to mayè bong knun, too ale lumak tatek
di tilew, na mfawel di dee sasè knayè i
landè gukmamu na gafalmo, i gamgebe i
dad to di gumalmola landè sen. 10 Du i
kbong nawa i filak, én i gumdà i kdee bung
sasè. Nun dademe dad to, mdà di kalbong
nawala filak, gasyat ale di kafaglutla di
Dwata, na malbà i nawala di ksalla.

Dademe fngewe Fol ku Timoti

11 Kabay ge Timoti, du nfun ge Dwata,
fawag ge di kdee én. Too ge fadlug mimò
i matlu nimò, too ge mlalò Dwata, too ge
smalig di kenen, too ge kamdo i demem to,
too ge tmayud di kdee kel di ge, na toom
fantahà i nawam di kdee dad to. 12 Salngad
di to skuya mila i gamwè i untung, too ge
fgal di kafaglutam, du fye fnisanam i kdee
sasè gal samfati i kafaglut, na gamdawat
ge i untung dunan nawa landè sen. Du én
duen Dwata tamlo ge, du fye gfunam nawa
landè sen. Na di kafaglutam di ku Dyisas
Krayst tatoom santulen di muna i dee dad
to. 13 Di kanfe Dwata, i mlé nawa di kdee,
na di kanfe Dyisas Krayst, i too tmulen i
kaglut di muna Fontus Filat, toogu man di
ge, 14 toom nimen i tagatdò di ge, du fye too
ge matlu na landè gudmalam ge kel di duh
kasfulê Amuta Dyisas Krayst.

15 Na samfulê Dyisas Krayst di bang i knayè
Dwata,
du Dwata i gumdà kafye, na kenen alò
i Gumdatah,
na Harì di kdee harì, na Amu di kdee
amu.
16 Kenen alò i là mati,
mnè kenen di too gumalwan i landè to
gafdadong dun,
landè to lmen mite kenen, na landè to
gmagan mite kenen.
Kenen sa i too mgafè, too magdayen,
na i kagotan landè gusenan. Amén.

17 Toom man di dad to too nun knun,
nang ale fdag na smalig di knunla, du nun
gusen i dad knun. Kabay Dwata alò gus-
maligla, du kenen sa i mlé kdee di gito i
gaflehew gito. 18 Toom man di dale, too
ale mimò fye i demela to, du én sa i too
glut knun, na mlé na tmabeng dale mdà
di nun ayèla. 19 Ani kibòla samtifun i too
glut knun là malmo na landè gusenan ditù
di langit, du fye gdawatla i too glut nawa,
dunan nawa landè sen.

20 Ge Timoti, toom nimen i kdee tasalig
Dwata di ifatam. Na fawag ge di sasè kas-
tulen i landè kamu là knayè Dwata, i man
nawa i dademe dad to nun gnadèla, bay ise
glut gnadè. 21 Du tanun dad to mangman,
too nun gnadèla, na ani gumdàla tmagak i
kafaglutla di ku Dyisas.

Kayègu ku Dwata mlé kafye di kdeeyu.

2 Timoti
I Galwe Sulat Fol di ku Timoti

Kafaglabat gablà di galwe sulat Fol di ku Timoti

Na di galwe dulê Fol smulat di ku Timoti, bnilanggù kenen di banwe Roma. Gadean landè nan imen nawan ku galwà, du man nawan là mlo fnati kenen.

Taman kayean ku tangalan nawa Timoti, du saligan di kenen i nimoan di kdee banwe di gunun dad to faglut di ku Dyisas. Too dee i fngewen ku Timoti, ku tan kibò malak i simbahan, kiboan fawag di dad to tamdò kakakéng, na kiboan too mlalò i too glut tdò.

I kablé Fol bong fye di Dwata

1 Agu Fol smulat ani, na mgimò agu satu to gal dek Dyisas Krayst mdà di knayè Dwata. Na dekan agu samtulen gablà di fakangan, dunan falami nawa landè gusenan gfunito fagu di ksasatuito di ku Krayst Dyisas.

2 Smulat agu di ge Timoti, ge i toogu kando na tingàgu di kafaglut di ku Krayst Dyisas.

Kayègu ku banlé ge Màta Dwata na Amuta Krayst Dyisas kafye, kakdo, na ktanak nawa.

3 Mlé agu fye di Dwata i gumimògu mdà di fye fandam salngad kimò i dad tbulgu di muna fa. Mlé agu fye di kenen mduh na butang di toogu faldam ge di kdasalgu di kenen. 4 Gafaldamgu kaloh i lwakam di kasatlisata, na too agu mayè smite ge, du fye sikof i klehewgu. 5 Du làgu glifet i too glut kafaglutam, salngad i kafaglut i fuam libun Lois na yéam Yunis. Too glut i kafaglutla, na too nun imen nawagu salngad i ge kafaglut. 6 Na ani duengu fafaldam ge, du fye toom finit i nimoam, dunan i kfulung gablé Dwata di ge fagu di kdasalgu ge di kafkahgu falelgu di tah ulum. 7 Du là blé Dwata di gite Tulusan, du fye likò ite i dad to, bay én baling blé Tulusan di gite kgal nawa tmulen i kaglut, kakdo i deme to, na kagadnan i ktota.

8 Taman nang ge myà tmulen gablà di Amuta Dyisas, na nang ge myà gablà di kbilanggù deg mdà di klalògu ku Dyisas. Kabay fye fa baling ku magin ge deg di kaflayamgu tmulen i Fye Tulen fagu di kgal blé Dwata di ge. 9 Na Dwata tafalwà gite di dad salàta na tamgalékan ite mbaling dad ton, na ise ku mdà di fye mgimòta tanimoan ani, bay du mdà di fala fandaman di là fa mgimò i banwe, i kayean fite di gite, i kafyen gite fagu di ku Krayst Dyisas. 10 Kabay sadni, tagfiten i kafyen gite fagu di ksalu i To Falwà gite dini, dunan Krayst Dyisas, du fagu di kfatin na ktékan tagfisanan i kgal i fati, na fagu di Fye Tulen gablà di kenen fgadean gite gablà di nawa landè sen.

11 Agu satu to tanalék Dwata du dekan agu tmulen na tamdò i Fye Tulen. 12 Taman én duengu maflayam dini di bilanggù. Kabay balù ani i gaslokgu landè kyàgu, du toogu gadè i gusmaliggu, na too nun imen nawagu gmagan kenen mifat i tasaligan di deg kel kadang di Duh Kukuman.

13 Na ani Timoti, toom fkah di nawam i kaglut tatdògu ge, na én toom lalò, na fadlug ge di kafaglut di Dwata, na i kakdo Dwata tagfunta di ksasatuta di ku Krayst Dyisas. 14 Toom fkah di nawam i glut tdò gablà ku Dyisas Krayst i tasnalig di ge fagu di tabeng i Tulus Dwata i mnè di nawata.

15 Tagadeam i kdee dad faglut mdà di Asya balù Figilus na Hérmohinis knagolla agu. 16 Kabay Onisiforus là gambet én, taman kayègu ku nun kakdo Dwata kenen na i malayan, du dee duléan mlauy deg dini di bilanggù na tangalan i nawagu. Là kenen myà mlauy deg i to bnilanggù. 17 Balingan agu too fanngabal di kakelan di banwe Roma kel i teenan i gumnègu. 18 Tagadeam i kalbong ktabengan deg di muna di banwe Ifisus. Na kayègu moon ku Amuta Dwata too kamdo kenen di Duh Kukuman.

2

Sundalu Dyisas Krayst too gsalig

1 Na ge Timoti tingàgu, fangalam nawam, fagu di ktabeng Krayst Dyisas ge. 2 Talingem i tdògu di muna i dee dad to, na

én sa i tdoam di dad to fakayam gsalig, i dad to gmagan tamdò i dademe.

3 Too ge fagtayud di kdee kaflayam kel di ge, du mlalò ge ku Dyisas Krayst, salngad i sundalu too gsalig. 4 Na i sundalu, laan flabet di nimò i dad to ise sundalu, du én alò fandaman i nimò gaflehew i to mdek kenen. 5 Na flingengu di to skuya mila, là kenen mablé i untung ku laan nimen flalò i kaskuya. 6 Na salngad én i to too fgal mimò di nligon, gablà ku kenen i muna gamwè i ulê di fulen. 7 Toom fandam i tagmangu ani, na Amuta Dyisas Krayst i tmabeng faglabat i kdee di ge.

8 Na Timoti, nangam nlifet i galgu tdò mdà di Fye Tulen, dunan Dyisas Krayst tamték mdà di fati, na kenen bel Dabid. 9 Na du tamdò agu i Fye Tulen, i dad dmuen Dwata fanlayamla agu, na bnilanggù agu gambet i satu to manò. Kabay balù bnilanggùla agu, knean làla fakay gbakus Tnalù Dwata. 10 Taman tnayudgu kdee kel di deg én duenan du dad to mgalék Dwata, du fye gfunla i kagalwà mdà di ku Dyisas Krayst, na gakuf ale di kafye knè ditù di safédan landè gusenan.

11 Too gsalig i gman ani, manan,
“Ku gagin ito di kfatin,
mnè ito di safédan kadang,
12 ku gamtayud ito,
gagin ito di kagotan.
Ku laito nfun kenen di muna i dad to,
laan ito nfun,
13 ku là ito gsalig,
knean kenen too gsalig,
du là fakay ku laan dnohò i kdee manan.”

I salig gaflehew Dwata

14 Na kdee tafafaldamgu ani Timoti, toom fafaldam i dad to faglut. Na too ge fgal tmalù i dad to faglut, du Dwata mite dale, nang ale samdal gablà di gumtatek i dad tnalù, du landè gukmamu, du én sa baling gafalmo i kafaglut i dad to flinge dun. 15 Toom blé i ktom di nimoam, du fye gaflehewam Dwata. Na di katdoam Tnalù Dwata, toom fanse, du fye too glut i katdoam, du fye landè gumyaam di nimoam. 16 Fawag ge di dad kastulen ise mdà di Dwata i landè kamu, du baling matnù kgawag di Dwata i dad to makuf di kastulen ani. 17 I tdòla kamfit di dademe dad to gambet sigay kmamang di laweh. Na salngad i tdò i lwe to, dunan Himinyus na Filitus. 18 Hae, du gasyat ale di kaglut, du i tdòla kun i bang kték i dad to tamati takubu nan, na tafalmola kafaglut i dademe.

19 Kabay balù ani, i glut tdò Dwata là mgili, kaflingengu dun i bong batu na nun gsulat déén, manan, “Gadè Dwata ku simto dad to nfunan.” Na nun fa, manan, “Simto mangman nfun kenen Dwata, là fakay ku laan tagak i sasè nimoan.”

20 Di satu bong gumnè, nun dee bung kandeen déén, nun nimò mdà di blawen na di salafì, na dademe mdà di kayu na tanà. Na i dad mabtas falwà alò ku nun fye gukmamu dun, bay i dad là mabtas falwà klit i duh. 21 Kdeeito dad faglut salngad i dad kandeen ani. Du ku fawag kenen di sasè mangu gine, gambet kenen kandeen mabtas. Nalék kenen Amun, ku nun too gukmamun kenen, du gatlagad kenen mimò i kdee fye nimò.

22 Na Timoti, fawag ge di dad sasè knayeam di kfalami i nawam. Na too ge fgal mimò i tlu nimò, smalig ge di Dwata, kamdo demem to, na fadlug di ksasatu nawam di demem to, du ani nimò i kdee dad to dmasal di Amuito i dad to alò satu nawala mlalò kenen. 23 Taman lêmangu man, nang ge flabet di dad kastulen là glut i landè gukmamu, du én sa alò gukelan i kasbulaw. 24 I salig Amuta Krayst Dyisas là fakay ku sbulaw i demen to, bay too kenen fafye samtulen i demen to, na toon fantahà i nawan di dale, na too fulung tamdò, 25 na fganag mngewe i dad to dmuen i kaglut. Hae, du ken Dwata tamdel nawala fye mguman i fandamla na dmilè i kaglut. 26 Na samfulê ale di fye fandamla, na galwà ale di falel Satanas i kamfè dale, du fye nimòla i knayean.

3

Di kdadong gusen i banwe

1 Na Timoti fye toom gadè ani. Di kdadong gusen i banwe kel too sasè kaflayam. 2 Du kadang i dad to alò mbong nawa i ktola, na lom i knun, fdag ale,

fdatahla i ktola, madoy ale i demela to, là ale mimen i dad tuala, ku nun tmabeng dale làla kah di nawala tatì landè di dale, là ale mafè Dwata, 3 landè kakdola, là ale mlifet i dad salà i demela to, ftatekla i demela to, là ale fulung damnan i ktola, too ale labè, mnang nawala kdee fye, 4 mangkal ale demela to, gadlug ale di sasè nimò, làla funa fandam ku fye i nimòla, dmayen i ktola, na là ale mbong nawa Dwata, bay én kanbong nawala i dale knayè. 5 Na flingu ale faglut di Dwata, bay fankéngla kgal i tulus Dwata. Taman Timoti, too ge fawag di dad to én.

6 Na nun dad lagi salngad én, fusuk di dad gumnè i dad libun, i mlal mgebe, du mebe dale. I dad libun én too msamuk i nawala mdà di dad salàla, na magfasak ale di sasè knayèla, 7 na balù tan i tdò di dale mayè ale gambet dun, bay là ale glabat i kaglut. 8 Na i dad lagi én, knangla i kaglut salngad ku Dyanis na Dyambris, i dad lagi mnang ku Mosis, du tamalmo i fandamla mdà di sasè nimòla, na takmagol ale i kafaglut di ku Dyisas Krayst. 9 Kabay i dad to én, là gafles i kafgawla, du là mlo teen i kdee dad to là ale fulung faldam, salngad ku Dyanis na Dyambris.

I Tnalù Dwata

10 Kabay ge Timoti, gmadè i tdògu, i kebegu ktogu, i knayègu klogu dini di tah tanà ani, i kafaglutgu, i ktahà nawagu, i kakdogu i demegu to, na i ktayudgu. 11 Na léam gadè i kdee kaflayam gnagugu di dad banwe Antiyok, Ikonyum, na Listra. Kabay Amuta Dyisas falwà deg mdà di kdee dad kaflayamgu. 12 I kdee dad to too mayè ku matlu i ktola di ksasatula di ku Krayst Dyisas nun kaflayamla mdà di klalòla kenen. 13 Kabay i dad to sasè na flingu matnù i ksasè nimòla, du fangawla i demela to na lê ale mafgaw.

14 Kabay ge Timoti, fadlug ge mnè di kaglut i tagatdò di ge tafnaglutam, du gadeam i dad to tamdò di ge. 15 Du fandamam, mdà di gutukayam tagatdò di ge Tnalù Dwata Too Mtiu i mlé ge kfulung faldam na mebe ge di kagalwà fagu di kafaglut di ku Krayst Dyisas. 16 I kdee Tnalù Dwata fsulatan, di kenen too gumdaan. Na tagablé di gito du én gukmamu dun di katdò i kaglut, di kngak i sasè nimò, di kafngewe, na di katdò i matlu nimò, 17 du fye i dad to nfun Dwata landè gukulangla, bay too ale gablà mimò i kdee dad fye nimò.

4

I ktulen i Fye Tulen

1 Na Timoti, toogu man di ge di muna Dwata na Krayst Dyisas i mukum i kdee dad to mto na mati, na magot i kdee kadang di kasfuléan, ani dekta ge: 2 Too ge fgal tamdò Tnalù Dwata balù tan duh dun, na balù ku nun mayè flinge demen landè. Na toom faglabat di dad to, tdoam i gugsalàla, tangalam nawala mimò fye, na fantahaam nawam tamdò dale.

3 Mangu ani, du kel kadang satu duh i bang là flinge i dad to i glut tdò, bay lalòla i sasè knayèla. Na baling ale mngabal dee dad to tamdò i tdò kayèla fanlinge. 4 Là ale flinge di kaglut, du én sa balingla too fanlinge i dad santulen là glut i tnugad dad gutambulla. 5 Kabay ge Timoti, toom neye i ktom na nalékam i fye dalan di kdee nimoam. Tmayud ge di dad kaflayam, na fadlug ge tamdò na mbel i Fye Tulen, na toom dnohò i nimò fimò Dwata ge.

6 Na én mangu, du salngad agu di dsù du tamdadong i bang kfati deg. Too mdadong i ktagakgu i banwe ani. 7 Taftigu i galgu di kaskuya i gufafusuk Dwata deg, na ani takel agu di gusenan. Na tafadlug agu di kafaglutgu di ku Dyisas Krayst. 8 Taman, nun untung i tafala fatlagad Dwata deg, dunan i untung i dad to matlu di kiten. Amugu, i too matlu mukum mlé di deg untung én di Duh Kukuman. Na ise sa alò deg gumlén i untung, bay léan blé di kdee dad to fatan gagin i ayèla di kasfuléan.

Dad kated Fol

9 Na Timoti, beg ge too faflal salu dini di deg, 10 du Dimas tatnagakan agu, du too bong nawan i knayean di tah tanà, na salu kenen di banwe Tésalonika. Na tasalu Krisin di banwe Galasya, na Titus tasalu di banwe Dalmasya. 11 Na Luk alò i demegu dini. Nngém Mark na faginam

di ksalum dini, du fye tnabengan agu di nimògu. 12 Na tadekgu Tikikus ditù di
banwe Ifisus. 13 Na di ksalum dini, begam
nebe i saulgu mangfel i tatagakgu di ku
Karfus di banwe Troas. Na léam nebe i
dad librugu na lumban i dad gusmulatgu
too mabtas. 14 Alihandro i gal msel, too
sasè nimoan di deg. Kabay Amugu Dwata
i malas di sasè nimoan. 15 Balù ge Timoti,
too ge fgeye di to én, du too kenen mnang i
tdòta.
16 I tnanin kebela deg di gususay landè
to msen deg, du tnagak agu i kdee dad
demegu. Kayègu ku nlifet Dwata i salàla én.
17 Balù tnagakla agu Amugu Dyisas Krayst
mnè di safédgu na tangalan i nawagu, du
fye too agu gamtulen i Fye Tulen gablà di
kenen, du fye mlinge i kdee dad to ise Dyu.
Na kenen i falwà deg di dad sasè to fan mati
deg. 18 Na gadègu i Amuta Dyisas lêman
falwà deg mdà di kdee sasè, kel di keben
deg di banwe nagotan di langit. Kenen too
magdayen kel di landè sen. Amén.

Gusen i kafaldam Fol

19 Tulenam ku Friska na Akwila na i kdee
mnè di gumnè Onisiforus fandamgu ale.
20 Mnè fa Irastus di banwe Korintu, na
tagakgu Trofimus di banwe Militus du sasè
nawan. 21 Na beg ge too gdohò salu dini di
là fa bang katno i banwe.
Na Yubyulus, Fudin, Linus, Klawdya na i
kdee dademe dad flanekta faglut, toola ge
fandam.
22 Kayègu ku i Amuta samnagin ge na
Dwata mlé kafye di kdeeyu.

Titus
Sulat Fol di ku Titus

Kafaglabat i sulat Fol di ku Titus

Titus ani satu to Grik, na i satu deme Fol sgalak na gal tmabeng kenen, du gal kenen magin ku Fol di dademe kagun. Faglut na smalig kenen di ku Dyisas mdà di katdò Fol. Lwe dulê Fol mdek ku Titus tamdò i dad faglut di Korintu. Kenen i tmunda i galwe sulat di dale. Na magin Titus ku Fol di klauyan i satu fungul dnagit Krit, na i kdà Fol déén tnagakan Titus ditù, du fye kenen mebe i dad faglut.

Na smulat Fol di ku Titus du tdoan kenen i kiboan mebe i dad faglut di gufye, i kiboan malék i dad to mebe i dad demela faglut, na i kibò i dad faglut mebe i ktola.

1 Agu Fol smulat ani, na agu satu salig Dwata, na satu to gal dek Dyisas Krayst.

Tanalékan na dekan agu di dad to mgalék Dwata, du fye tangalgu i kafaglutla na mebe dale di kaglut i fnaglutta. 2 Du én gumdà i kafden i nawa landè sen, i fala fakang Dwata gito di là fa mimò i kdee, du Dwata là tmulen kakakéng. 3 Taman di kakel i bang kayean, fgadean Tnaluan. Na agu i gusmalig tmulen dun di dad to, du i mdek deg, dunan Dwata i Falwà gite.

4 Na smulat agu di ge Titus, du ge i too glut tingàgu di kafaglutta di ku Dyisas.

Kayègu ku banlé ge Màta Dwata, na Krayst Dyisas i Falwà gite, kafye na ktanak nawa.

I nimò Titus di fungul Krit

5 Tatnagakta ge di Krit, du fye fanngem i dad nimò là fa fnge, na nalékam i dad mebe i dad faglut di kat banwe. Na di kimoam ani, nangam glifet i gmangu ge. 6 I to mebe i dad faglut, fye ku landè fakay mlé salà di kenen, na alò satu yaanan, faglut i dad ngaan, là fakay ku nun mangman galan nimò i sasè knayean ku demen laan nimen i dad tuan. 7 Du i to mebe i dad faglut, mebe nimò Dwata, taman fye ku landè fakay mlé salà di kenen. Là fakay ku fdag, na mlal flabè, flangal, sfati, na lom i knun. 8 Kabay én fakay nalékam, dunan i to dmawat i dad to myak di gumnean, na bong nawan i fye, matlu fandaman, matlu nimoan, na gadnanan i kton. 9 Na lê fye ku mgal i kafaglutan di tdò too gsalig salngad i tagatdò di kenen, du fye gafgalan i kafaglut i dad to fagu di katdoan i glut tdò, na gafgadean gugsalà i dad to dmuen i kaglut.

10 Du nun dee dad to, balù dad to mgebe mdà di fnaglut i dad Dyu, là mayè mimen i glut tdò, na i tdòla landè kamu, bay knean gafgawla i dademe. 11 Na tooyu nngak i dad to tamdò salngad én, du falmola i kafaglut kdee di dad malay fagu di katdòla i là fakay tdò, du ani dalanla mlangong i dad to, du fye gamwè ale filak. 12 Nun satu to mdà di Krit, satu tugadla na ani gmanan, “I dad to di Krit, tmulen ale kéng, na salngad ale dad labè lmanaf, là ale mayè mimò, bay too ale tyan kmaan.” 13 Na too glut gman i to ani. Taman toom ale nngak, du fye tanlula i kafaglutla, 14 du fye là ale flinge i ise glut santulen i dad Dyu, na dad flalò alò sansimò i dad to dmuen i glut tdò mdà di Dwata.

15 I to tamatlu, too fye keyen i kdee, bay i to là matlu, na là faglut, landè matlu di kenen, du i fandaman na i nawan tamalmo, na laan dnilè i kaglut. 16 Én manla gmadè ale kun Dwata, bay fagu di nimòla gadeito kéng i manla. Too ale sasè di kite Dwata, na là ale mimen Tnaluan, na là ale gablà mimò balù tan i fye nimò.

2

Too glut tdò

1 Kabay ge Titus, toom fasngad i tdoam di glut tdò. 2 Tdoam i dad tua lagi, fye ku damnan ale i ktola, na mimò ale fye, du fye mgafè ale, tangalla i kafaglutla, tananùla i kakdola, na tmayud ale i kdee kel di dale. 3 Na salngad én tdoam di dad tua libun. Fye ku én nimòla blà i to mgafè. Na nang ale dmalam i demela to du falmola i dengegan, na nang ale fafasak di dad gamlangal. Kabay tamdò ale i fye nimò, 4 du fye nun gugambet dad dademe libun i kibòla kamdo yaanla na dad ngàla, 5 damnan i ktola, tamlu i nawala, mifat i malayla, fduf i demela to, na mimen i yaanla, du fye

landè fakay mangman sasè gablà di Tnalù Dwata.
6 Na salngad én i kafngewem i dad lagi
là too tua, fye ku damnan ale i ktola. 7 Na
Titus, fitem fagu di kdee nimoam, ge i
guflingen i kdee kafye. Na fitem fagu di
katdoam i katlum na kafeam. 8 Na di kdee
kastulenam, fagum di glut, du fye i dad to
dmuen ge myà ale, du landè sasè fakayla
man gablà di gito dad faglut.
9 Na tdoam dad fasak, fye ku fdanàla i
ktola di dad amula, na flehew ale di kdee
nimòla, na nang ale smumal, 10 demen
nang ale tmaku. Kabay fye baling ku fitela
gsalig ale di kdee, fagu di fye nimòla, du fye
magdayen i tdò gablà di Dwata i Falwà gito.
11 Na tafite Dwata i kafyen, i gafalwà
kdee sahal dad to di kaflayam landè gusenan. 12 Na fagu di kafyen ani, tdoan ito
fye ku tnagak kdee nimò i knang Dwata,
na sasè nibal i dad to di tah tanà ani, na
tooito dnan i ktoito, na fatlu i nimoito, na
laloito i kdee knayè Dwata kneito di tah
tanà, 13 di lamito fatan i too mabtas Duh
gaflehew gito, dunan Duh kasfulê Dwata
i nun bong eneg, na Dyisas Krayst i Falwà
gito. 14 Blé Dyisas i kton di fati tlas gito, du
fye falwaan ito mdà di kdee salà, nlaneban
ito, nimoan ito dad to nfunan, na banlén ito
ayè mimò fye.
15 Na kdee én, tdoam di dad to. Toom
ale fanngewe na ku nun là mayè dmawat
i tdoam, toom ale nngak, fagu di glal blé
Dwata ge, na nangam faloh ku nun smilo
ge.

3

I nimò i dad to faglut

1 Na fafaldamam i dad to faglut, fye ku
too ale mafè na mimen dad ulu mebe i
banwela, na i dademe ganlal, na fatlagad
ale tmabeng dale di kdee fye nimò. 2 Na
nang ale talù sasè gablà di balù simto, na
nang fakuf di kasbulaw, bay toola fanduf
na fanse i kdee dad to, na fitela kafèla di
dale.
3 Du balù gito di muna, là ito fa glabat
i dalan Dwata, na là ito mimen kenen, na
gasyat ito di kaglut. Magfasak ito di kdee
bung sasè nibalito na knayeito. Na mnè
ito di sasè fandam, na di kingà nawa. Na
mnang nawa dad to gito, na gito mnang
nawa dale.
4 Kabay di kfite Dwata i Falwà gito, i
kafyen na kalbong nawan di gito, 5 falwaan
ito mdà di kaflayam landè gusenan, ise
gumdaan di fye mgimoito, bay alò mdà di
kakdon gito. Falwaan ito fagu di klaneb
Mtiu Tulus na di kablén di gito i falami
nawa. 6 Na too fnè Dwata Mtiu Tulus di
gito fagu di ku Dyisas Krayst i Falwà gito,
7 du fye mdà di kafye Dwata, matlu ito
di kiten, du fye gfunito nawa landè sen i
tooito sanfatan. 8 Too glut i gmangu di ge
ani.
Taman kayègu ku toom tdò i kdee
gmangu, du fye i dad to tafaglut di Dwata,
toola fkah di nawala mimò fye. Du i tdògu
ge too fye na too nun gukmamu i dad to
dun.
9 Kabay fawag ge di dad kastalù landè
kamu, gablà di kdee dad gutambul i dad
to, na kasdal na kasbulaw i dad to gablà
di dad flalò blé Dwata fagu di ku Mosis,
du kdee nimò én landè gukmamu na landè
fye gukelan. 10 Na ku nun to mlét nawa i
dad to faglut, fye ku nngakam kenen sulê
kel di lwe dulê. Na ku laan ge nimen,
tnagakyu kenen, 11 du gadeam i to gambet
én, tagasyat di glut dalan. Na i salaan ani
fgadè dun sasè nimoan.

Gusen i man Fol

12 Ku dekgu Artimas ku demen Tikikus
ditù di ge, too ge smitong deg di banwe
Nikofolis, du mdà di nawagu mnè agu ditù
di bang katno i banwe. 13 Toom tnabeng
Sinas i abugadu na Afolos di kagula tamdò,
na snikofam kdee kanlidùla. 14 Là alò ge,
bay fye ku i dad to faglut toola fkah di
nawala i kimòla fye, du fye gtabengla i dad
demela to di nun too kanlidù, du fye nun
fye bunge di nimòla.
15 Na Titus, kdeemi dini galmi ge fandam. Na manam di dad flanekito faglut
ditù galmi ale fandam.
Kayègu Dwata mlé kafye di kdeeyu.

Filimon
I Sulat Fol di ku Filimon

Kafaglabat i sulat Fol di ku Filimon

Filimon satu ulu di dad faglut di simbahan di banwe Kolosas, na deme Fol sgalak. Na faglut Filimon du mdà di kaklingen i tdò Fol gablà ku Dyisas Krayst.

Na nun lifan Filimon dnagit ku Onisimus. Satu duh tmaku kenen filak Filimon na mila ditù di banwe Roma. Na di klon ditù, siten ale Fol na tdoan kenen gablà ku Dyisas, na én gumdaan faglut. Na tnabengan Fol klon di bilanggù.

Na du tafaglut sa Onisimus, tagadean sasè ku laan samfulê di to mfun kenen, du di bang atù ku nun lifan knilan i amun, là fakay ku là too fanlayam kenen. Taman snulat Fol Filimon, na feben ku Onisimus, du flesan fasfulê ditù di kenen. Fakdo Fol di ku Filimon fagu di sulatan, fye ku nlifetan salà Onisimus di kenen, na dnawatan ise alò ku lifanan, bay salngad ku too glut flanekan.

1 Agu Fol na Timoti i flanekta di kafaglut
i smulat ani di ge Filimon, ge i toomi kando
na dememi di nimòmi ku Dyisas Krayst.
Bnilanggù agu mdà di katdògu i Fye Tulen
gablà ku Krayst Dyisas. 2 Na smulat gami
ku Afya, flanekmi libun di kafaglut, na di
ku Arkifus, satu dememi sundalu di ku
Krayst Dyisas, na di kdee dad faglut gal
stifun déén di gumneam, du mangamfù di
Dwata.
3 Kayèmi ku banlé gamu Maito Dwata
na Amuito Dyisas Krayst kafye na ktanak
nawa.

I kafaglut Filimon

4 Na Filimon, too agu mlé fye di Dwata
gablà di ge di klitgu gal dmasal. 5 Hae,
du lingegu gablà di kgal i kafaglutam di
Amuta Dyisas, na gablà di kakdom i de-
mem faglut. 6 Na dmasal agu, fye ku fagu di
ksasatuito di kafaglut matnù i kaglabatito
gablà di kdee fye gablé di gito mdà di ksasa-
tuito ku Krayst Dyisas. 7 Filimon, i flanekgu
toogu kando, too agu lehew na too maglala
i nawagu, du taflaanam nawa i dad demem
faglut fagu di kakdom dale.

Onisimus

8 Na du én toom nimò, nun kayègu fni di
ge. Gadègu du nun glal blé Krayst Dyisas di
deg, fakayta ge dek mimò i gablaam nimò.
9 Kabay, du bong nawagu ge, taman tatì
agu fakdo di ge. Hae, fakdota ge balù deg
tatoo tua nan, na balù bnilanggù agu ani,
duenan du tamdò agu i Fye Tulen gablà
ku Krayst Dyisas. 10 I toogu fni di ge gablà
ku Onisimus, i too tingàgu di kafaglut di
ku Krayst, na deg mbaling maan, du mdà
di katdògu dini di bilanggù, én gumdaan
faglut. 11 Di muna landè gukmamum ke-
nen, bay ani too nun gukmamum kenen,
na deg sa nun gukmamugu kenen.

12 Na ani, dekgu Onisimus mulê déén di
ge, balù too bong nawagu kenen. 13 Kayègu
moon fnègu kenen fa dini di safédgu, du
fye gtabengam agu fagu di kenen di klogu
fa dini di bilanggù ani, du mdà di katdògu
i Fye Tulen. 14 Kabay làgu nimò én ku
làgu funa bal dun di ge, du là agu mayè
tamguna i ge nawa. Hae, du là agu mayè
gmaga ge tmabeng deg, fye fa ku mdà di ge
nawa.
15 Én kè i kfagu Dwata ku Onisimus fu-
nan kenen fawag di ge là mlo, du fye di
kasfuléan déén di ge, too kenen mnè nan
di safédam kel di atuan. 16 Du mdà ani, ise
alò fasakam, bay mabtas fa kenen di fasak,
du kenen satu flanekam di kafaglut di ku
Krayst Dyisas. Na too mabtas kenen di deg,
bay lumban fa di ge, du ise ku alò fasakam,
bay tambaling flanekam, du faglut kenen
di Amuta Dyisas.

17 Na ani Filimon, ku too glut i kalnawam
deg satu demem di kafaglut di ku Krayst
Dyisas, toom dnawat Onisimus salngad ku
agu dnawatam. 18 Ku nun salaan di ge ku
demen nun utengan di ge agu mayad dun
di ge. 19 Hae, du sulatgu dagitgu dini, du fye
gadeam agu Fol mayad i utengan. Kabay
gadeam utengam di deg, hae, du mdà di
deg nun falami nawam landè gusenan.
20 Taman flanekgu, toom agu kando, du
sasatu ite di kafaglut di ku Amuta Dyisas.
Dnohoam i knayègu én, du fye mlaan i
nawagu, du saflanek ite fagu di ku Krayst.

21 Filimon, too nun imen nawagu, too
ge flinge deg gablà di gmangu di ge. Na

gadègu ise alò én nimoam i fnigu di ge, bay bong fa dini i nimoam.

22 Nun fa satu fnigu di ge, na ani dunan, falam fatlagad i gumilègu déén di ge, du too nun imen nawagu fagu di kdasalyu deg di Dwata, mlal ani galwà agu mdà di bilanggù, du fye glauy agu gamu.

Gusen i man Fol

23 Na Ifafras, i demegu dini di bilanggù du mdà di kafaglutan di ku Krayst Dyisas, fandaman gamu kun. 24 Na ale Mark, Aristarkus, Dimas, na Luk, i dad tmabeng deg dini, fandamla gamu.

25 Kayègu Amuito Dyisas Krayst mlé kafye di kdeeyu.

Hibru
I Sulat di Dad To Hibru

Kafaglabat gablà di sulat di dad to Hibru

Landè gmadè ku simto smulat i sulat ani. Kabay gadè i dad to i gusmulat dun, dunan i dad to Dyu tafaglut di ku Dyisas Krayst.

Na di bang ksulat i sulat ani, too sasè kaflayam i dad to faglut, na dademe fnati mdà di kafaglutla di ku Dyisas. Na dademe dad to Dyu tafaglut, fan ale tmagak i kafaglutla na samfulê di muna fnaglutla, du là ale gmagan tmayud i kaflayam mdà di dad demela Dyu là faglut.

Taman i sulat libru Hibru ani gfebe di dad to Dyu faglut ku Dyisas, du fye tangal i nawala, na tamdò di dale i too glut fnaglut, dunan Dyisas, ise i dale fnaglut dunan i kimenla dad flalò. Dini gumitela kibò Dyisas smikof i fnaglut i dad Dyu, fagu di sangal dsù i gamwè dad salà, dunan dsuan i kton di kfatin di krus, na di kfatin landè nan gukmamu i dademe dsù i dad to. Na i smulat i libru ani tmulen dale i kdee lalòla di muna alò alung i nimò Krayst di dale fagu di kfatin, ktékan, na kasfuléan di langit. Na Dyisas Krayst, Tingà Dwata, kenen mdatah fa di kdee.

I kafgadè Dwata i tnaluan fagu di ku Dyisas

1 Di muna fa, dee dulê na dee kibò Dwata
fgadè i tnaluan di dad gutambulito Dyu
fagu di dad tugadan. 2 Kabay di fulé ani
fgadè Dwata i tnaluan di gito fagu di Tin-
gaan Dyisas Krayst. Na fagu di kenen,
mgimò Dwata i kdee na kenen gumlén dun.
3 Na teenito di kenen i bong kneng i kafye
Dwata, du salngad kenen di Dwata. Na
fagu di bong eneg i taluan nagotan i kdee
tamgimoan. Na di kafalwaan gito di dad
salaito fagu di kfaloh i litean, samfulê ke-
nen di langit, na sudeng gsen di kwanan
Dwata i Harì Too Mdatah.

I Tingà Dwata mdatah fa di dad kasaligan

4 Taman mbaling kenen mdatah fa di
dad kasaligan Dwata. Na du dnagit Dwata
Dyisas Tingaan, fgadean na Dyisas mdatah
fa di dad kasaligan. 5 Du là lmen gman
Dwata di satu kasaliganan,

“Ge tingàgu,
na di duh ani fgadègu agu i maam.”*

Na là lmen gman Dwata di kasaliganan,

“Ge i tingàgu,
na di duh ani tafdatahta ge du
tafgadègu agu i maam.”

6 Na lêman, di tafan kdek Dwata i tingaan, i
too mdatah di kdee dini di tah tanà, manan
gablà di kenen, manan,

“Fye ku too mangamfù i kdee dad kasali-
gangu di kenen.”

7 Kabay i gman Dwata gablà di kasali-
ganan, manan,

“Dekam i nus fgadè i knayeam salngad i
kasaliganam;
na i lifoh na silà nimoam dad
saligam.”†

8 Kabay ani gman Dwata gablà di Tingaan,
manan,

“Ge Dwata, na i kagotam kel di landè sen,
na i kagotam too matlu.

9 I knayeam i matlu nimò, na i knangam i
sasè nimò,
taman agu Dwata, dunan Dwatam,
fdatahta ge mdatah fa di dad de-
mem,
na blégu ge bong klehew.”‡

10 Na manan fa di Tingaan, manan,

“Amu, di katbuan, ge sa mimò i tanà ani,
na mdà di kmalam nimoam i langit na
kdee mnè ditù.

11 Na balù di fulé duh i tanà na langit
mbaling ale landè, bay ge fadlug fa kel di
landè sen,
na i tanà na langit salngad i klaweh
malmo ku talabi.

12 Gambet i saul maglulun, nlulunam
kadang i langit na tanà,
na tanlasam ale.

Kabay ge là mgili,
bay mto ge kel di landè sen.”

13 Là lmen man Dwata di satu kasaliganan,
“Fagotgu ge i kdee, taman sudeng ge
dini gsen di kwanangu,

na teenam kadang i kagfisangu dad dmuen
ge,

* **1:5** Salmo 2:7 † **1:7** Salmo 104:4 ‡ **1:9** Salmo 45:6, 7 § **1:13** Salmo 110:1

na i kafkahgu dale di dungan i falel
bliam.”§
14 Taman, gablà di dad kasaligan, alò ale
lifan Dwata. Na laito ale fakay teen, bay
dekan ale, du fye tmabeng gito dad faglut
i gumlé Dwata i kagalwà mdà di kaflayam
landè gusenan.

2

I kafye kagalwà

1 Na taman, du Tingà Dwata mdatah di
kdee, tooito fkah di nawaito i gatdò di
gito gablà di kenen, du fye laito gasyat
di kaglut. 2 I flalò blé Dwata di muna
fa fagu di dad kasaliganan, gadeito too
glut tdò Dwata, du kdee dad to mlafà dun,
fanlayam Dwata du balas di sasè nimòla.
3 Salngad én sa gito, gadeito ku là ito
flinge na mimen i gatdò di gito gablà di
kafye kagalwaito di kaflayam landè sen,
nun kaflayamito gambet i dad to muna.
I Amuito Dyisas, kenen i tnanin tmulen
gablà di kagalwà, na i dad to mlinge dun,
fgadèla di gito too glut i kaklingela mdà di
ku Dyisas. 4 Na Dwata gal fite di gito too
glut i fgadèla ani fagu di nimoan dee bung
tnikeng fagu di kgal i tulusan. Na kenen i
mlé dee bung gnagan di dad faglut fdu di
Mtiu Tulusan mdà di kenen knayè.

I kagalwà mdà di ku Krayst Dyisas

5 Na gablà di falami banwe fatlagad
Dwata di fulé duh, là sa malék Dwata i dad
kasaliganan du fagotan dun, 6 bay nun to
mangman di Tnalù Dwata, manan,
“Gamsalek agu i ktogu ku tan i duenam gal
faldam i dad to,
na tan i duenam mifat dale, du alò to?
7 Kabay tafdataham i dad to fan salngad di
kdatah i dad kasaliganam di langit,
na tagablém di dale i bong kdatah na
afè salngad i harì,
8 na tafagotam dale kdee mgimoam.”*
Na du gman Dwata tafagotan dad to i kdee,
gadeito nun duh kadang landè là fagot
Dwata dale. Kabay ani, gadeito là fa fagot
Dwata i dad to i kdee. 9 Kabay knean
fbaling Dyisas to, na mdanà kenen flo di
dad kasaligan, du fye mdà di bong kakdo
Dwata gito, mati kenen tlas i kdee dad
to. Na mdà di kaflayam gnagun di kfatin,
tabanlé Dwata kenen bong kdatah na afè.
10 Tamgimò Dwata i kdee di langit na
kdee di tah tanà, na kenen magot i kdee,
du fye slame gudmayen kenen. Taman,
gablà ku fagun Dyisas di kaflayam, du fye
nun dee dad to mbaling dad ngaan, na
glalòla Dyisas ditù di langit. Du fagu di
kaflayaman landè gukulangan na mbaling
kenen To Malak i dad to di gugalwàla di
kaflayam landè gusenan. 11 Gito dad gam-
salà tatanlu Dyisas. Kenen na gito nun
alò satu Maito. Taman balù mdatah kenen
là myà dmagit gito dad flanekan. 12 Du
tagmanan di Dwata,
“Na tulengu di dad togu i kafye mgimoam,
na dnayenta ge déén di kastifun i kdee
dad tom.”†
13 Na lêman, manan,
“Too agu smalig di ge Dwata.”
Na manan fa,
“Dini agu, na dmeme agu i dad ngaam
fifatam deg.”
Ani man Dyisas.
14 Du gito dad ngà Dwata alò ito to,
taman Dyisas fbaling to, du fye mati kenen
duenan gito, du fagu di kfatin fnisanan
Satanas i gumdà i fati. 15 Na falwaan
ito di klikoito i fati i gumgikatito kloito
mto. 16 Taman gadeito ise dad kasaligan
i tnabeng Dyisas, bay i tnabengan dunan
gito dad bel Abraham. 17 Taman landè
dademe kibò Dyisas ku laan mbaling gam-
bet gito dad flanekan, du fye gnagun ku tan
i gito gnagu, du fye mbaling kenen mdatah
baito di muna Dwata i too kamdo gito, i too
gsalig di nimò Dwata, du fye nlifet Dwata
dad salà i dad to di kenen. 18 Na du tagnagu
Dyisas i bong kaflayam du mdà di bong
tilew, gadean i kiboan tmabeng gito di dad
tilew kel di gito.

3

I kdatah Dyisas di ku Mosis

1 Na taman dad flanekgu di kafaglut, du
gamu tanalék Dwata i mnè di safédan di
langit di fulé duh, tooyu fandam Dyisas,
du kenen sa dek Dwata salu di tah tanà

* **2:8** Salmo 8:4-6 † **2:12** Salmo 22:22

ani, du fye mbaling kenen mdatah baito di kafaglutito. 2 Too mimen Dyisas Dwata di kdee fimoan kenen gambet i kimen Mosis di kifatan i dad to Dwata. 3 Kabay di fandam Dwata mdatah fa Dyisas di ku Mosis salngad i kdatah to mimò i gumnè di gumnè i nimoan. 4 Hae, gadeito ku nun gumnè, nun to mimò dun, na i mimò i kdee dunan Dwata.

5 Na Mosis, too kenen mimen Dwata di kifatan i dad ton, du salig Dwata. Én nimoan tulenan di dad to i kaglut i man Dwata di kenen. 6 Kabay Dyisas Krayst ise alò salig Dwata, bay Tingaan. Na too kenen mimen Dwata di kifatan i dad to Dwata, na gito i dad ton ku fadlug ito di kafaglutito di ku Dyisas, na ku là ito myà tmulen gablà di fatanito di kasfuléan.

I kafaftud Dwata i dad ton

7 Na taman too ito mimen i fngewe i Mtiu Tulus fsulatan, manan,

“E gamu, toogu fanlinge i man Dwata di
gamu di duh ani,
8 na nangyu fgal i uluyu,
salngad di mgimò i dad gutambulyu di
knangla Dwata*
klola tmilew kenen di knèla di banwe
gulandè to.”

9 Du gman Dwata manan,

“Klo fat falò fali balù tateen dad gutambulyu dee too fye mgimògu di dale,
knean tnilewla agu, du neyela ku tan
kaftahàgu i nawagu di landè ksaligla
deg.
10 Taman, too agu flabè dale,
na mangu, ‘Ale i dad to fasyat i nawala,
là ale mayè mimen i dad knayègu.’
11 Taman du too agu flabè nun fakanggu, mangu,
‘I dad to ani, là ale sa gfusuk di banwe
gufaftudgu dale.’ ”†

12 Taman dad flanekgu, too gamu fafye, du fye landè di gamu nun sasè fandam i là mayè mimen Dwata i gamgebe gamu di ktagakyu Dwata i too mto. 13 Kabay ani, du fye landè di gamu mafgaw i salà na mbaling mgal ulu, i balingyu nimò, satgal gamu nawa klit i duh di nun gdè bangyu mlinge i talù Dwata. 14 Du ku tooito smalig di Dwata gambet i tnanin ksaligito di kenen, kel di gusen i kneito di tah tanà, nun alelito di kdee nfun Krayst Dyisas. 15 Lêmangu nulit i man i Mtiu Tulus, manan,

“E gamu, tooyu fanlinge i man Dwata di
gamu di duh ani,
na nangyu fgal i uluyu
salngad di mgimò i dad to gutambulyu
di knangla Dwata.”‡

16 Simto kè i dad to balù tamlinge ale i talù Dwata, bay knean, too mnang nawala dun? Gadeito i dad to ani dad bel Israél di kebe Mosis dale lamwà di banwe Idyif. 17 Na simto kè i fanlabè Dwata klo fat falò fali? Dunan lêman i dad bel Israél. Na du too ale gamsalà fanlayam ale Dwata, na di kfatila gilè i lawehla di tanà ditù di banwe gulandè to. 18 Na simto kè i dad to i gman Dwata di fakangan i là ale gfusuk di banwe gufaftudan dale? Dad to bel Israél sa lêman i là mimen Dwata. 19 Taman i gugamlabatito là ale gfusuk di banwe gufaftud Dwata dale, du là ale mayè faglut na smalig di kenen.

4

Nun gufaftud Dwata i dad to faglut di kenen

1 Kabay balù én, là sa mgili i fakang Dwata, du nun dad to fakay fusuk di banwe gufaftudan dale. Taman tooito fafye, du fye landè balù satu di gito là gafat di guftud blé Dwata di gito. 2 Du gito, talingeito sa i Fye Tulen gablà ku Dyisas salngad kaklinge i dad gutambulito. Kabay landè gukmamu i kaklingela dun, du làla sa fnaglut. 3 Gito dad faglut di Dwata gfusuk di guftud tagaan i dad ton. Kabay du i faflabè i dad gutambulito Dwata, du là ale faglut di kenen, ani duenan toon fakang, manan,

“I dad to ani, talà ale gfusuk di banwe
gufaftudgu moon dale.”*

Kabay ise ku én duenla là gfusuk, du là fatlagad Dwata i guftud ani, du i guftud ani tafala fatlagad Dwata di dad ton di katbù i kimoan i banwe. 4 Du fanngen i kdee nimoan kel di nam duh, na gablà di gfitun duh, nun gsulat di Tnalù Dwata, manan,

* **3:8** Salmo 95:7-8 † **3:11** Salmo 95:11 ‡ **3:15** Salmo 95:7-8 * **4:3** Salmo 95:11 † **4:4** Dyénisis 2:2

“Na di kakel i gfitun duh ftud Dwata, du
tafnge sa i kdee mgimoan.”†
5 Na lêman gman Dwata gablà di guftud ani,
manan, “Là ale gfusuk di gufaftudgu dale.”
6 Taman gadeito i dad to di muna fa, i
tnanin mlinge i Fye Tulen gablà di guftud
ani, là ale fafusuk Dwata ditù, du là ale
faglut di kenen. Kabay gadeito nun dad to
faloh Dwata fusuk.
7 Gadeito glut ani du nun fa duh blé
Dwata i fakay fusuk i dad to di gufaftudan.
Du dee fali takubu kafnge dad muna to
là dmawat dun, fsulat Dwata ku Dabid,
manan,
“E gamu, tooyu fanlinge i man Dwata di
gamu di duh ani,
na nangyu fgal i uluyu.”‡
8 Na di kfati Mosis, Dyaswa mebe i dad to
di banwe fakang Dwata di dale. Kabay ise
ku én guftud i gman Dwata ani, du mlo nan
kakubu ani, na lêman man Dwata nun duh
kadang nun dad to gumlén guftud i tagaan
dale. 9 Kabay là sa fa kel i duh ani, bay nun
duh kadang gfusuk ito dad to Dwata di gu-
faftudan gito. 10 Du ku simto faftud Dwata,
tatlag i nimoan salngad Dwata kafnge i
nimoan ftud kenen. 11 Na taman tooito
fangal i kafaglutito di kenen, du fye gfusuk
ito di guftud blé Dwata di gito. Nangito
gambet i dad muna to là faglut, ken là ito
gfusuk di guftud én. 12 Na tooito fafye,
du too nun eneg i Tnalù Dwata, du gfiten
ku tan mnè di fandamito na ku tan knayè
nawaito. Na i Tnalù Dwata flingengu di
sundang, du too gamban, mdatah fa di kag-
ban i sundang sbalà gban, du balù gagan
dugsang i sundang di laweh na fiten ku
tan i mnè di lam, bay mdatah fa i Tnalù
Dwata, du gmagan fgadè ku tan too mnè
di fandamito, na tan knayè nawaito, na
dad nimoito. 13 Landè balù satu di kdee
mgimò Dwata di tah tanà gbuni di kenen,
teenan i kdee, na di kenen gutmimelito i
kdee mgimoito.

Dyisas Gumdatah di dad bà di Dwata

14 Taman du nun too mdatah baito tasalu
di langit di Dwata, dunan Dyisas i Tingaan,
too ito fgal di kafaglutito di kenen. 15 Du
i mdatah baito di Dwata, toon glabat ku
tan i gumlungayito, du tanagun i kdee dad
tilew i gnaguito. Kabay kenen alò i là lmen
gamsalà. 16 Taman du tanun mdatah baito
di Dwata, nang ito gdè salu di kenen fagu
di kdasalito du dnawatan ito. Hae, toon ito
kando na tnabengan ito ku nun tilew gito.

5

I kakdo Dyisas i too mdatah baito

1 I kdee mdatah bà di Dwata déén di gu-
mangamfù dad Dyu tamgalék mdà di dale,
du ale sa mlé di Dwata i dad dsù i dad to
di Dwata, du fye magwè dad salàla. 2 Na
i mdatah bà di Dwata alò to, na gamsalà
kenen, taman nun ktahà i nawan di dad
demen to gamsalà i là gmadè i salàla. 3 Na
ise sa alò ku i salà i dad to i gumdaan mlé
dsù di Dwata, bay i kenen salà, du lê kenen
sa i to gamsalà. 4 Landè to tatì nalékan
i kton mgimò mdatah bà di Dwata, bay
Dwata alò malék gambet kalékan ku Aron.
5 Gambet én ku Dyisas Krayst. Laan sa
fdatah na nalék i kton du mgimò mdatah
bà di Dwata, bay Dwata malék kenen di
kangmanan di kenen, manan,
“Ge i tingàgu,
na di duh ani tafdatahta ge, du
tafgadègu agu i maam.”*
6 Na nun lêman man Dwata di Tnaluan,
manan,
“Tanalékta ge du mbaling bà i dad togu di
deg, kel di landè sen,
salngad ku Harì Mélkisidék i bà di deg
di muna fa.”†
7 Di knè fa Dyisas dini di tah tanà, too
dmasal di Dwata, na too mlanu, na tamdak
i lwakan di laman dmasal, du alò Dwata
gmagan falwà kenen mdà di fatin. Na du
toon fdanà i kton di knayè Dwata, linge
Dwata i dasalan. 8 Na balù kenen Tingà
Dwata, knean fagu di dad kaflayam gna-
gun, ganbetan ku tan ulê i kimen i knayè
Dwata. 9 Na di kafngen mimò i kdee fimò
Dwata kenen, mbaling kenen i gumdà i
kagalwà i kdee dad to mimen kenen, du fye
nun nawala landè sen. 10 Na tanalék Dwata
kenen du mgimò mdatah bà di kenen, sal-
ngad ku Mélkisidék i bà di kenen di muna
fa.

‡ **4:7** Salmo 95:7-8 * **5:5** Salmo 2:7 † **5:6** Salmo 110:1

I dad ngà fa di kafaglut

11 Too dee fa moon kayègu tdò di gamu
gablà di ku Mélkisidék na Dyisas i dad bà
di Dwata, bay too malima mubad di gamu,
du malima gamu gamlabat. 12 Tamlo
fnaglutyu Dyisas. Taman gablà gamu
moon mgimò dad to tamdò. Kabay tan i
kibòyu tamdò, du nun fa kamuyu to tamdò
gamu lêman i dad là mngalam tdò di Tnalù
Dwata. Gambet gamu i dad ngà fadlug
tmutù i là fa fulung kmaan i knaan. 13 Di
tingà ito fa alò ito tmutù. Salngad én i to alò
gamlabat i tdò là mngalam, du laan glabat
gusahal i fye na i sasè. 14 Kabay di ktua ito
fakay ito kmaan i knaan, dunan glabatito i
mngalam tdò na gadeito i gusahal i fye na i
sasè.

6

Fadlug ito di mngalam tdò i gudmalil i kafaglutito

1 Taman dad flanekgu, tamlo i kagbetito
i dad muna tdò là mngalam gatdò di gito
gablà ku Krayst. Na ani, too ito fadlug
di kagbetito i dad mngalam tdò gablà di
kenen i too gudmalil i kafaglutito. Nangito
fsen i nawaito gambet i dad tdò taganbetito
di muna gablà di ktagakito i dad nimò
landè gukmamu na gablà di kafaglut di
Dwata. 2 Na nangito fadlug sansulit ganbet
gablà di kafbunyag, na i kafkah dad kmal-
ito di ulu i satu to du mni fye mdà di Dwata,
na di kték i dad mati kadang satu duh, na
gablà di kukum Dwata i kdee dad to di fulé
duh.
3 Kabay ku faloh Dwata, too ito fadlug di
kagbetito i dad mngalam tdò.
4 Kaflingengu dun, ku nun dad to
faglabat Dwata di nawala na gamlabat ale
i kafye gablé di gito mdà di langit, na tanun
alella di Mtiu Tulus, 5 na gadèla i dad fye i
tdò Dwata, na gadèla gablà di dad tnikeng
tamgimò na nimò kadang di fulé duh fagu
di kgal tulus Dwata, 6 bay ku knagolla kdee
ani, talandè kibòla msal na samfulê lêman
di Dwata, du fagu di knangla Tingà Dwata,
sadi nlangsangla kenen lêman di krus, na
tnamfulàla kenen di muna i dad to.
7 I dad to i guflingengu dun di satu nligo
nun ulen. Na fye tmabò na lamnok i fule
déén, na là mlo too nun gukmamu i mfu-
nan, du nun kafye gdawat i nligo ani mdà
di Dwata. 8 Kabay ku én alò tmabò na lam-
nok di nligo, mgange, banal, na dademe
sabat, landè gukmamu nligo ani, na là mlo
snakuf i mfunan.
9 Dad flanekgu kanbonggu nawa, balù
ani mangu, gadègu là gamu gambet i dad
to én. Du gadègu nun fye bungeyu i bunge
nimò i dad to tafalwà Dwata di dad salàla.
10 Na Dwata too matlu, na taman toogu
fnaglut na laan glifet i kdee fye mgimòyu,
na i kalbong nawayu kenen fagu di tooyu
ktabeng i dad demeyu faglut mdà fa di
muna na kel i ani. 11 Na i kayèmi moon,
ku kat satu gamu, too fadlug di ayèyu fa-
tan i kasfulê Dyisas, du fye gdohò i kdee
fatanyu. 12 Là gami mayè ku là gamu mayè
mimen Dwata, bay kayèmi ku lalòyu moon
i dad to gamdawat i kdee fakang Dwata di
dale, du too ale gamtayud di kafaglutla di
kenen.

I kdohò Dwata i fakangan

13 Di kfakang Dwata di ku Abraham,
smafà i toon dnohò i fakangan. Na du
too glut, landè dademe mdatah di kenen,
taman smafà fagu di kton. 14 Na manan
di ku Abraham, manan, “Fakanggu ge too
nun kafye bléta ge, na toogu fdee dad be-
lam.” 15 Na i fakang Dwata ku Abraham
ani too gdohò, du too gamtayud Abraham
fatan i kagdohoan. 16 Ku smafà i satu to, én
tgal i safaan, dunan i katlon dagit Dwata,
i mdatah fa di kenen. Na ku ani nimoan
di ksusay, i dad to déén faglut i manan.
17 Na nimò Dwata i safà, du én i snafaan
toon dnohò i fakangan, du kayean fite di
dad to dmawat i fakangan là sa mgili i
tagnè fandaman. 18 I fakang Dwata na
safaan là sa mgili, du Dwata là sa gam-
tulen kakakéng. Taman gito dad tasalu
di Dwata, du flidung ito di kenen, tatoo
nun ayè nawaito tmayud fatan i kdee fye
tafakangan di gito.
19-20 Na too nun imen nawaito too dnohò
Dwata fakangan, du kenen sa gusmalig-
ito. Na Dyisas, muna di gito salu di langit,
na mbaling kenen mdatah baito di Dwata
landè gusenan salngad ku Mélkisidék.

7

Mélkisidék i bà di Dwata di muna fa

1 Na Mélkisidék ani kenen i harì di banwe
Salém, na satu bà di Gumdatahito Dwata.
Satu duh sfati ale Abraham na dad harì,
na fisanan ale. Na di kuléan, smitong
Mélkisidék kenen, na mni kenen kafye di
Dwata ku Abraham. 2 Na blé Abraham ku
Mélkisidék i gasfalò i kdee gwean di kas-
fati. Na gumtatek i dagit Mélkisidék, dunan
harì too tlu, na du kenen harì di banwe
Salém, satu gumtatek i dagitan, dunan harì
i gumdà ktanak nawa. 3 Landè gugmadè
ku simto i maan ku demen yéan ku demen
dad gutambulan. Na landè gugmadè gablà
di ksutan ku demen i kfatin, du landè gsu-
lat gablà di kdee ani. Taman gambet kenen
di Tingà Dwata, du kenen bà di Dwata
landè gusenan.

4 Du ku fandamito Mélkisidék, gadeito
mdatah kenen, du balù i gutambulito
Abraham, blén ku Mélkisidék i gasfalò i
kdee gwean di kasfati. 5 Na gablà di dad
bà i dad Dyu, i dad bel Libay, ale bel Abra-
ham. Na i flalò mdà di ku Mosis, mdek
dale dmawat i gasfalò di dad knun i dad
demela Dyu, balù slame ale bel Abraham.
6 Na balù Mélkisidék ani ise bel Libay, bay
gamdawat i gasfalò di knun Abraham. Na
mni kenen kafye di Dwata ku Abraham, i
gumakang Dwata. 7 Na kdeeito gmadè i
to mlé kafye di demen to fagu di kafnin
di Dwata, mdatah fa kenen di to gumlén
kafye. 8 Na gablà di dad bà di Dwata mdà
di bel Libay gal ale mati. Kabay Mélkisidék i
gamdawat i gasfalò di knun Abraham sadi
mto fa, du én i kaglabatito mdà di Tnalù
Dwata. 9 Na too glut, Libay gamdawat i
gasfalò, bay mlé kenen i gasfaloan di ku
Mélkisidék fagu di kablé Abraham i gasfalò
di knunan. 10 Du balù là fa to Libay di
kablé Abraham i gasfalò di ku Mélkisidék
di kagsitongan kenen, bay salngad i mlé
kenen, du bel kenen Abraham.

11 Na di kablé Dwata i dad flalò di dad
bel Israél, nimoan dad bel Libay dad baito
di kenen. Na kaflingenta dun, ku ale i
gmagan fatlu i dad to fagu di kaflalòla i
dad flalò Dwata landè kamu Dwata mdek
satu bà gambet ku Mélkisidék du tlas i dad
bà gambet ku Aron i bel Libay. 12 Na di
katlas i dad bà là fakay ku là tanlas i flalò
lalòla. 13-14 Na gablà di Amuito Dyisas, i
bà di Dwata tlas i muna dad bà gadeito ise
kenen mdà di bel Libay, du mdà kenen di
bel Dyuda. Na di kdee bel Dyuda alò kenen
mgimò bà di Dwata. Hae, du Mosis landè
gmanan ku nun dad bà mdà di bel Dyuda.

Nun fa bà di Dwata salngad ku Mélkisidék

15 Na gadeito di katlas i dad bà mdà di
bel Libay, i flalò matlas, du tanun satu bà
salngad ku Mélkisidék. 16 Na i falami bà ani,
mgimò kenen bà ise ku fagu di dad urdin
di tah tanà ani, bay mgimò kenen bà fagu
di eneg i nawan landè gusenan. 17 Too glut
ani, du tafsulat Dwata gablà ani, manan,

“Tanalékta ge du mbaling bà i dad togu di
deg kel di landè sen,
salngad di ku Harì Mélkisidék i bà di
deg di muna.”*

18 Na taman i muna flalò tatanlas Dwata,
du landè gukmamu, na là gamtabeng i dad
to, 19 du fagu di flalò fdu di ku Mosis landè
to mbaling matlu di kite Dwata. Kabay ani,
tagablé Dwata gito i fye fa dalan i fakayito
too gusmalig. Na fagu di dalan ani fakay ito
fdadong di Dwata.

20 Na là alò ani, du di kalék Dwata ku
Dyisas i bà di kenen nun fakangan di ke-
nen. Kabay di kalékan i dad bel Libay dad
bà, landè sa fakangan di dale. 21 Kabay
nun fakang Dwata di ku Dyisas fsulatan di
Tnaluan, manan,

“Tamakang Dwata i Amu,
na laan nawì i fakangan, manan,
‘Tanalékta ge du mbaling bà i dad togu di
deg kel di landè sen.’ ”†

22 Na du ani sa fakang Dwata di ku Dy-
isas, tagadeito i falami dalan mgimò Dwata
fagu di ku Dyisas, too mdatah fa di muna
dalan salu di kenen.

23 Na là alò ani, du i dad bà di Dwata i bel
Libay dee ale, du ku mati satu nun lêman
tlasan. 24 Kabay Dyisas mahal, du mto sa
kenen kel di landè sen. Na du kenen bà
landè gusenan, là matlas i nimoan.

25 Na du ani kagkah Dyisas, balù kilen
gaganan falwà i dad to salu di Dwata fagu

* **7:17** Salmo 110:4 † **7:21** Salmo 110:4

di kenen, du mto kenen landè gusenan, na kenen baito di Dwata.
26 Taman Dyisas i mdatah baito di Dwata, na too nun gukmamuito kenen, du too kenen gmagan tmabeng gito, du too landè salaan, na laan gsalà. Na laan gambet i dad to, du ale gamsalà. Na kenen fdatah Dwata di kdee di langit.
27 I dademe bà di Dwata là fakay ku là ale damsù di Dwata klit i duh, du fye funa nlifet Dwata dale salà, na kafnge én, dad salà i dad to. Na i nimò Dyisas nun gumahalan. Du landè salaan, i dsuan di Dwata i gufalwaan i dad to di dad salàla, alò sulê. Na talandè gukmamu ku sansulit i nimoan ani, du én sa dsuan i kton. 28 I muna dad mdatah bà di Dwata, mgalék fagu di flalò fdu di ku Mosis tatì ale alò to, na gal nun gukulangla. Kabay di fulé ani dnohò Dwata i fakangan tangalan fagu di safà, na nalékan Tingaan Dyisas i landè gukulang, du mgimò bà di kenen kel di atuan landè sen.

8

Dyisas i mdatah bà di Dwata
(Éksodus 19:5-6; 20:1-17)

1 Na ani gumtatek kdee manmi gine, tanun mdatah baito di Dwata i tasudeng di gsen kwanan Dwata i Harì Too Mdatah di langit dunan Dyisas. 2 I nimò Dyisas nimò i mdatah bà déén di muna Dwata di too glut gumangamfù di langit ise ku to mimò dun, bay Amuito Dwata.
3 I kfagu i mdatah bà di Dwata di tah tanà ale mgalék du mlé di Dwata, na damsù di kenen. Taman salngad én i baito, là fakay ku landè blén di Dwata. 4 Balù ku dini fa Dyisas di tah tanà, ise kenen bà di Dwata, du i dad bà di Dwata di tah tanà, i mlé di Dwata fagu fa di flalò mdà di ku Mosis.
5 Na déén gumimò i dad bà di gumangamfù di Dwata. Na gumangamfù ani tatì alò guflingen i too glut gumangamfù ditù di banwe di langit. Too glut ani, du di fan kafdak Mosis gumangamfùla, dek Dwata, manan,
“Toom neye di kimoam i gumangamfù, én
laloam kdee fiteta ge ditù di bulul.”
Ani man Dwata.

6 Kabay i nimò Dyisas Krayst too mdatah fa di dad bà di Dwata di tah tanà ani. I falami dalan mdà di ku Dyisas i smafye gito di Dwata, mdatah fa di muna dalan, du i falami dalan ani gagin di too fye fakang Dwata di gito. I fulé fakang Dwata di gito mdatah fa di muna fakangan. 7 Du ku là kulang i muna dalan là tanlas dun.
8 Kabay tanlas Dwata falami, du di kiten kulang i nimò i dad to Israél, du là ale mayè mimen i muna dalan. Na én duen man Amuito Dwata, manan,
“Ani i mangu di dad to Israél,
na di dad bel Dyuda,
nun duh kadang
fgadègu gamu i falami dalan salu di deg.
9 Falami dalan ani là gambet
i fgadègu di dad gutambulla
di kebegu dale
lamwà di banwe Idyif,
du là ale fadlug mlalò i dalan fgadègu di dale,
na én duengu fbayà dale, agu i Amu, na ani i mangu di dale.*
10 Na lêman mangu di dale gablà di falami dalan.
Ku kel kadang i duh i gmangu di dale,
fkahgu i dad tdògu di lam i fandamla,
na di nawala.
Na di bang én agu mbaling Dwatala,
na ale mbaling dad togu.
11 Na kakel i duh én, landè gukmamu kasatdò kat satu dale gablà di deg,
na landè gukmamu i to fgadè ku simto agu,
du i kdee kadang gmadè deg,
mdà di mdanà to kel di mdatah to.
12 Na làgu fandam i dad salàla,
du tanlifetgu i dad sasè nimòla.” Ani gman Dwata.
13 Du tanun gman Dwata di gito gablà di falami dalan na ani duen i muna dalan landè gukmamu. Na gadeito balù i tan ku talabi talandè gukmamu dun.

9

I kfangamfù di tah tanà na di banwe di langit

* **8:9** Éksodus 19:5-6, 20:1-17

1 Na di muna dalan di Dwata gatdò di
gito ku i tan kiboito mangamfù di Dwata.
Na nun gumangamfù mgimò di tah tanà
ani, du déén gumangamfù kenen. 2 I gu-
mangamfù mgimòla ani, nun lwe sibayan.
Na di tnanin sibay mdadong di gufusuk,
nun gal gumkah i salò, na nun lamisa
gumkah fan blé di Dwata. Na sibay ani
dnagit Mdatah Sibay Dwata. 3 Na nun
kurtina di bà gufusuk i galwe sibay. I sibay
ditù di lam, dnagit Too Mdatah Sibay gu-
mangamfù di Dwata. 4 Na di galwe sibay,
nun lamisa slame blawen galla gumtam
i fangbun. Na nun bong kaban maglafin
blawen, na kaban ani, ilè Dwata i muna
dalan salu di kenen. Na di lam i ka-
ban blawen ani, nun tukay sabuy blawen
gumkah i knaan mdà di langit blé Dwata
dnagit mana. Na déén i tugad Aron tat-
mune, na lê i lwe bong batu kufil gug-
sulat i dad flalò Dwata blé ku Mosis di
muna fa. 5 Na di tah i kaban blawen
nun lwe gtadag déén kafbaweh i dnagit
sérubim slame blawen too mneng, du ilè
déén Dwata. Na magbel i fafakla lidung i
gumlifet Dwata salà i dad to. Kabay ise ani
fa i bang kafgadè i kdee ani.

6 Na di ksikof kdee nimòla fatlagad i gu-
mangamfùla, klit i duh fusuk dad bà di
Dwata di tnanin sibay, du mimò i dale alel
di kfangamfù di Dwata. 7 Kabay di galwe
sibay ditù di lam, alò i mdatah bà di Dwata
fakay fusuk ditù, bay alò sulê di sfali i
kimoan dun. Na neben litè i lmanaf ditù di
lam, du dsuan di Dwata gablà di gugsalaan
di Dwata, na gablà di gugsalà i demen dad
to i làla gadè, du fye magwè gugsalàla. 8 Ani
kibò dad bà di Dwata déén di gumangamfù
di Dwata. Na fagu di nimòla ani, én tdò i
Mtiu Tulus di gito di klo nun fa gukmamu
dad to i tnanin sibay dnagit Mdatah Sibay,
gito dad to là fa fakay fusuk di sibay ditù
di lam dnagit Too Mdatah Sibay. 9 Na i
kibòla mangamfù déén di gumangamfùla,
nun gatdò di gito di duh ani. I gatdò di gito,
dunan balù damsù i dad to dad lmanaf na
dademe gablé di Dwata là sa gmagan fatlu
i nawa i dad to mayè fdadong di Dwata,
du là gamwè i dad salàla. 10 Du di dale
kfangamfù ani, alò ale mlalò i dad flalò
tagnèla nimò gablà di kakaan, i kinum, i
kadyo, na gablà di kalob. Kdee ani gablà
di muna dalan ku tan kibòla i lawehla di
kfangamfùla di Dwata. Na nun gukmamu
ani alò di là fa fgadè Dwata i falami dalan
mangamfù di kenen.

11 Kabay tasalu Dyisas Krayst dini di tah
tanà ani, na mbaling kenen mdatah bà di
falami dalan salu di Dwata. Na i falami
dalan ani too fye fa di muna dalan. I
gumangamfù fnusuk Dyisas ise nimò i dad
to ku demen fdak dini di tah tanà. Kabay
i gumangamfù i fnusukan too mdatah fa
i kafyen. 12 Na di kfusuk Krayst déén di
Too Mdatah Sibay di langit, alò sulê, du ise
ku litè kambing ku demen baka i neben,
bay kenen litè i dsuan na mdà di kadsuan
i kton, gsoan ito di kaflayam landè guse-
nan. 13 Di muna fa i dad to magagsik
fagu di klafàla i lii kafaglutla, silang ale
fakay lêman makuf di kfangamfù ku funa
ale snabul i dad bà di Dwata litè kamb-
ing na baka ku demen kaful i libun baka
tasnakufla, du fye mlaneb lêman i lawehla.
14 Kabay too mabtas fa i litè Krayst di klifet i
salà, du fagu di tabeng Tulus Dwata i landè
gutambuan na landè gusenan dsù Krayst i
kton di Dwata na landè gukulang i dsuan.
Na fagu di litean, falwaan ito di dad sasè
fandam mdà di dad sasè nimoito. Na du
glut ani, fakay ito mimò i knayè Dwata too
mto.

15 Taman tasalu Dyisas dini di tah tanà,
du kenen mebe i falami dalan, du fye
kdeeito fbaling Dwata dad ngaan gam-
dawat kadang i kafye landè gusen fakang
Dwata di gito. Na fakay ani, du tamati
Krayst du fye nsoan i dad to mdà di kgikat
i salà di klalòla i muna dalan.

16 Kaflingengu dun, ku nun to mlé i
knunan di satu to di kfatin, silang gdawat
i satu to gumlén dun ku nun kaglut tamati
i to mlé. 17 Na i fakang i to mayè mlé i
knunan là sa gdohò ku laan funa mati, du
di klon fa mto landè gukmamu i fakangan
silang gdohò ku tamati i to makang dun.
18 Na salngad i muna dalan, du silang gam-
dawat i dad to i fye mdà di muna dalan ku
nun falohla litè lmanaf dsùla.

19 Glut sa ani, du di kafnge Mosis fgadè
i kdee flalò Dwata di kdee dad to, nwean
litè i guyà baka na kambing i tasanbool

yéél. Na snabulan i gusmulat i dad flalò na i kdee dad to. Én sabul dun i bul bilibili bnatak fulè na batang di malnak fanga mdà di satu kayu hisof. 20 Na di sleng Mosis smabul i litè, manan, “I litè ani, guflingen i dalan flalò Dwata gito, du fye gdawatan ito.” 21 Na snabulan litè fa i gumangamfù, na i kdee kandeen ditù di lam i nun gukmamu di kfangamfùla di Dwata. 22 Hae, tdò i flalò, là fakay ku là snabul litè fan i kdee kandeen di gumangamfù di Dwata. Na salngad i dad to, én alò dalan gumaglifet i dad salàla fagu alò di kadsù i litè.

Dsù Dyisas i kton du fye magwè dad salà i dad to

23 Na i gumangamfù di tah tanà ani, na kandeen di gumangamfù di Dwata, alò guflingen i too glut gumangamfù ditù di langit. Na dini di tah tanà, mbaling ale mlaneb mdà di litè sabul di dale. Kabay i gumangamfù di langit, là fakay ku là fye dsù mdatah fa di dsù dini di tah tanà.
24 Taman fafaloh Dyisas Krayst i kenen litè, du dsù di Dwata. Na i gumangamfù fnusukan, ise mgimò dad to di tah tanà ani, du alò guflingen di too glut gumangamfù. Kabay fusuk kenen ditù di langit i too glut gumangamfù, na déén kenen sadni di saféd Dwata, na kenen i baito di Dwata. 25 Na di kfagu i mdatah bà di Dwata dini di tah tanà samsulit damsù, du klit fali fusuk kenen di sibay ditù di lam dnagit Too Mdatah Sibay, du damsù i litè i lmanaf. Kabay là sansulit i nimò Dyisas Krayst du alò sulê dsuan i kton di Dwata. 26 Du ku kenen masasulit magu di fati du blén i kton di Dwata, lêman kenen masasulit gagu di kaflayam fandà di kgimò i banwe kel i ani. Kabay ise én nimoan, du alò kenen sulê salu dini di kdadong ktafus i banwe, du fye magwè i dad salà i dad to fagu di kadsuan i kton. 27 Na salngad én i dad to, du alò ale sulê magu di fati, na kafnge én nukum ale Dwata. 28 Na salngad ku Krayst, alò sulê dsuan i kton, du fye galwà i dad to di dad salàla. Na lêman kadang salu kenen dini di tah tanà, ise ku én duenan du dad salaito, bay du fye fanngen i kafalwaan i kdee dad to too mayè fatan i kasfuléan.

10

I dsù Krayst too mdatah fa di dad muna dsù

1 I dad flalò blé Mosis, alò alung i dad kafye fan mkel fagu di ku Dyisas, du ise én fa dunan. Hae, du i dad lmanaf gal dsù klit fali kel di atuan, là gmagan fatlu i dad to mayè fdadong di Dwata, du là gamwè i dad salàla. 2 Du ku too magwè i dad salà i dad to mangamfù di Dwata fagu di kadsùla lmanaf, talandè moon ksasè fandamla gablà di dad salàla, na talà moon damsù du gadèla tamagwè dad salàla. 3 Kabay du là gamwè i salàla, taman damsù i bà di Dwata klit fali na fafaldam dale i dad salàla. 4 Du i litè baka na kambing i dsùla là gmagan mwè i dad salà.
5 Na én duenan di fan ksalu Dyisas dini di tanà ani, manan di Dwata,
“Ise ku én i toom knayè i dad lmanaf dsù,
na i dademe dsù blé di ge,
bay tanimoam i lawehgu, du fye dsù di ge.
6 Na là ge mayè i lmanaf snakuf di lifoh du
dsù di ge,
ku demen én dsù du fye bayad i dad
salà,
7 taman mangu,
‘Tadini agu du mimen i dekam deg, i tagsulat di libru gugsulat i flaloam.
E Dwata, too agu lehew mimen i knayeam.’ ”*
8 I muna gmanan, là mayè na là gaflehew Dwata i dad lmanaf i dsù na i dademe dsù blé di kenen, demen dad lmanaf snakuf di lifoh, na dademe dsù bayad i dad salà. Na ani gman Dyisas, balù gadean ani flalò fagu di ku Mosis. 9 Kafnge én, manan di Dwata, “Tadini agu Dwata, du mimò i knayeam.” Taman tanlas Dwata i muna dalan, dunan kadsù i lmanaf, du fye én tlas dun i falami dalan, dunan Krayst i dsù di Dwata. 10 Na du tamgimò Dyisas i kdee knayè Dwata, nlifetan i dad salaito na mlaneb ito fagu di kadsuan i kton alò sulê, na talà sansulit.
11 Kabay i dad Dyu i dad bà di Dwata, tadag ale déén di gudamsù klit i duh, na gal ale damsù di Dwata. Kabay i dad dsùla ani, là gamwè i dad salà i dad to. 12 Kabay

* **10:7** Salmo 40:6-8

Dyisas Krayst mahal, du blén alò satu dsù,
du fye bayad i dad salà na talà sansulit, du
i dsù ani kel di landè sen. Na di kafnge i
nimoan ani, sudeng kenen gsen di kwanan
Dwata di langit. 13 Na ditù gufatanan kakel
i duh fnisan Dwata kdee dad mnang nawa
kenen na fkahan ale di dungan i blian.
14 Na du mdà di satu dsù, i dad salà i dad to
tamaglifet, na fbalingan ale dad to matlu di
kite Dwata kel di atuan landè sen.
15 Na lê ani i tdò Mtiu Tulus di gito fsula-
tan, manan,
16 "Agu Amuyu Dwata mangu, kadang di
satu duh,
ani i falami dalan i nimògu di dad to
faglut,
fkahgu i dad tdògu di lam i nawala,
na di fandamla."
17 Na manan fa,
"Di bang én, talàgu fandam i dad salàla,
du nlifetgu i kdee sasè mgimòla."
18 Na du tamaglifet i dad salà, landè guk-
mamu dademe dsù, du fye magwè i salà.

Fdadongito di Dwata

19 Na dad flanekgu faglut, du tafafati
Krayst na tamaloh nan i litean, talà ito
gdè fusuk di Too Mdatah Sibay. 20 Hae,
du tanimò Dyisas i dalan salu di Dwata
fagu di kadsuan i kton, na ani kfagu i
kagablé di gito nawa landè sen. 21 Na là
alò ani du tanun too mdatah baito di Dwata
mebe gito dad to Dwata. 22 Na du Dyisas
mebe gito, too ito fdadong di Dwata mdà di
nawaito, na too ito smalig toon ito dnawat,
du gadeito tamlaneb i nawaito mdà di dad
salaito fagu di litè Dyisas, na tafbunyag ito
du ilè tamlaneb ito. 23 Nang ito tagak imen
i nawaito, bay fadlug ito smalig di Dwata,
na nang lwe nawa, du gadeito too dnohò
Dwata i kdee fakangan di gito. 24 Na too ito
fandam i fye kiboito finit nawa i demeito
to, du fye too ito sakdo na too ito mimò
i fye nimò. 25 Na nang ito tlag stifun du
mangamfù di Dwata. Hae, nang ito mlalò i
nimò i dademe to talà stifun. Kabay tooito
satgal nawa, lumban nan du gadeito tam-
dadong nan i bang kasfulê Amuito Dyisas.
26 Na ku tagadeito na tadnawatito i
kaglut gablà di klifet Dwata i dad salaito,
na baling ito gal tamgaad mimò sasè, landè
sa dademe dsù dnawat Dwata, du fye
magwè i dad salaito. 27 Du i to mimò
gambet ani, landè imen nawan ku galwà
kenen di kukum Dwata, du én gukelan di
too minit lifoh i flayam Dwata i kdee dad
to mnang nawa kenen. 28 Na di muna
fa ku simto mnang i flalò blé Dwata fagu
di ku Mosis, na ku nun lwe demen tlu to
gmadè ani, landè kakdo bay balingla fnati.
29 Na du glut ani, matnù fa i kaflayam i
to ku knangan Tingà Dwata, na landè btas
di kenen i litè Krayst i gamgalob i dad
salaan, balù i litean i falami dalan salu di
Dwata, na i madoy i Tulus Dwata i mlé
kafye. 30 Gadeito Dwata i mangman, "Agu i
malas na mlayam dad to mimò sasè." Na
manan fa, "Agu Amuyu na agu mukum i
dad togu." 31 Too gamlikò i kagkah satu to
ku fanlayam Dwata too mto.

Nun untung blé Dwata

32 Na ani fandamyu ku i tan kagkahyu
di muna di kafaglabat Dwata di nawayu
i kaglut na faglut gamu. Du di kfalamiyu
faglut too dee kaflayam kel di gamu, bay
tagamtayud gamu, du làyu sa tagak i
kafaglutyu. 33 Balù slaan, tafyà gamu i dad
to, na fanlayamla gamu di muna i dee dad
to. Na slaan gakuf gamu di kaflayam blél a
di dad demeyu faglut. 34 Na tatooyu kando
na tnabeng i dad demeyu faglut déén di
bilanggù. Na balù i kandeenyu mti nwè di
gamu too gamu lehew, du gadèyu nun fa
fye bong untung nfunyu déén di langit, na
là sa fakay gwè di gamu kel di landè sen.
35 Taman tooyu fangal i nawayu, du ku
mgal nawayu smalig di Dwata balù tan
kel di gamu nun too fye untung blé Dwata
gamu. 36 Ku nun kel di gamu dad kaflayam,
too gamu tmayud, du fye mgimòyu i knayè
Dwata, du fye gamdawat gamu i tafakan-
gan di gamu. 37 Tooito fantahà i nawaito
fatan, du déén di Tnalù Dwata fsulatan,
manan,
"Tamdadong nan kakel i to galyu fatan, na
too gdohò i ksalun dini.
38 Na i dad to nfungu, i tambaling matlu
mdà di kafaglutla di deg, banlégu ale
nawa landè sen,
bay ku nun satu di dale kmagol i
kafaglutan,
laan gaflehew deg."

39 Kabay gito, là ito salngad i dad to
kmagol i kafaglutla na là galwà, du too
glut i kafaglutito, taman galwà ito na nun
nawaito landè sen.

11

I katlu dad to di kite Dwata alò mdà di kafaglutla di kenen

1 Ku faglut ito di Dwata, gadeito tooito
gdawat i kdee kafye fatanito mdà di kenen.
Na fagu di kafaglutito gadeito di nawaito,
kadang satu duh gdawatito i kdee laito fa
teen. 2 Na i dad muna toito too ale dnayen
Dwata, du too ale faglut di kenen.
3 Na gito, mdà di kafaglutito di Dwata,
gadeito balù tan i teenito dini, mgimò
Dwata fagu alò di taluan. Taman glabatito
i kdee teenito mgimò mdà di laito teen.

I kafaglut Abél

4 Na Abél, mdà di kafaglutan di Dwata
gablé kenen i too fye dsù di Dwata, mdatah
fa di blé i twegen Kain. Na du faglut Abél
dnayen kenen Dwata, na fiten matlu Abél
déén di kiten, du dnawatan i blé Abél di
kenen. Na balù tamati Abél, knean tdoan
gito i kabtas i kafaglut di Dwata.

I kafaglut Inok

5 Na Inok, mdà di kafaglutan laan gagu
di fati, du nebe kenen Dwata ditù di langit,
na fanngabal i dad to, bay landè to mite
kenen, du ditù kenen di langit. Na di klon
fa dini di tah tanà fgadè Dwata i kafaglutan
gaflehew kenen. 6 Na i to landè kafaglu-
tan laan gaflehew Dwata. Du balù simto
to mayè salu di Dwata, là fakay ku laan
fnaglut nun Dwata na nun kafye blén di
simto too fgal meye i dalan salu di kenen.

I kafaglut Nowa

7 Na Nowa, mdà di kafaglutan flinge ke-
nen ku tan fgadè Dwata di kenen gablà di
fan kel. Na mimen kenen Dwata na mimò
i bong aweng, du én gugalwaan na dad
malayan di bong dunuk. Fagu di kafaglu-
tan fiten di kdee dad to là faglut too ale
gablà dmawat i kalmola blé Dwata dale.
Na mbaling matlu Nowa di kite Dwata du
mdà di kafaglutan.

I kafaglut Abraham

8 Na Abraham, mdà di kafaglutan di
kdek Dwata kenen, tagakan i gumnean, na
salu kenen di satu banwe i fakang Dwata
blé kenen na di dad belan. Mdà kenen na
tnagakan i gumnean balù laan gadè i gus-
ablà i banwe fakang kenen. 9 Di kakelan di
banwe i fakang Dwata kenen, toon fnaglut
blé Dwata kenen di satu duh, taman balù
di bang én landè too mbangal gumnean
mnè kenen déén alò di tukay slung. Na
i dad demen mnè dunan i tingaan Isaak,
na i fuan Dyékob i dademe gumlé Dwata
fakangan. 10 Du i banwe fatan Abraham,
dunan i banwe di langit, i banwe nimò
Dwata i landè gumalmon kel di landè sen.

I kafaglut Sara

11 Na Sara i yaan Abraham, mdà di
kafaglutan mbaling maltien balù ku
taglius i bangan mngà du mdà di ktuan.
Maltien Sara du smalig too dnohò Dwata
i fakangan di dale. 12 Balù Abraham là
gmagan fngà kenen, bay fbel fa Dwata
bong dee dad belan i là gagan mse gambet
i blatik di langit, na falak di kilil mahin.

I dad faglut mngabal i too banwela

13 Na kdee dad to én, fadlug faglut di
Dwata kel di kfatila balù làla gdawat kdee
fakang Dwata di dale. Kabay balù làla
gdawat i kdee fakangan di dale, knean too
ale lehew, du fagu di kafaglutla kanteenla
i kdohò i fakang Dwata dale balù mlo fa.
Na fgadèla di dad to, i tanà ani ise i too
untù gumnèla, du alò ale dad to flo mnè
dini, na i too untù gumnèla ditù di banwe
di langit. 14 Na i dad to mangman ani, toola
fbangal fite na i toola fatan i untù gumnèla
di langit. 15 Na làla man i too gumnèla
i banwe tnagakla, du ku én i fandamla
samfulê ale moon. 16 Kabay i fanngaballa i
banwe mdatah fa di banwe tagakla, dunan
banwe di langit. Na taman Dwata là myà di
kmanla kenen Dwatala, du tatnagaan ale
banwe gufnean dale.

I kablé Abraham i tingaan di Dwata

17-18 Na gadeito i fakang Dwata di ku
Abraham dunan dee kadang belan fagu
di tingaan Isaak. Na di ktilew Dwata ku
Abraham, fnin i tingaan du dsù di kenen.
Kabay du too nun kafaglut Abraham di

fakang Dwata kenen, taman tafanan fnati i tingaan, du dsuan di Dwata. 19 Na fandaman balù fnatin tingaan, gagan Dwata lêman mto kenen mdà di fati. Na sadi mto Isaak mdà di fati, du fan fnati i maan.

I kafaglut Isaak, Dyékob, na Dyosif

20 Na Isaak, mdà di kafaglutan tnulenan dad ngaan lagi Dyékob na Isaw i kafye blé Dwata di dale di satu duh. 21 Na Dyékob, mdà di kafaglutan di fan mati, tulenan di lwe fuan lagi, i dad ngà Dyosif, nun kafye gdawatla kadang mdà di Dwata. Na di ktudan i tugadan kudung na mangamfù di Dwata. 22 Na Dyosif, mdà di kafaglutan di fan kagun mati tulenan gablà di kafalwà Dwata i dad demen bel Israél di falel i dad to di banwe Idyif di satu duh. Na fafakangan ale di kalwàla, nebela moon i dad tulanan du fye lbangla di banwe gusalula.

I kafaglut i dad tua Mosis

23 Na i dad tua Mosis, mdà di kafaglutla balù mdek i harì fafati i kdee tingà lagi di dad bel Israél, knean là ale likò, na di ksut Mosis bunila kenen tlu bulen, du too fye baweh tukay tingàla lagi.

I kafaglut Mosis

24 Na Mosis, mdà di kafaglutan di taktua nawan laan mayè ku matlo kenen tingà i tingà harì Faraon libun i mifat kenen. 25 Du én balingan kayè gagin di kaflayam i dad to Dwata, du fye fa di kgaginan flo di klehew i dad to di tah tanà di sasè nimòla. 26 Taman én fandaman balù maflayam kenen di ksilo i dad to, mdatah fa di kenen i kafaglutan di To Mgalék Dwata di kdee knun di banwe Idyif, du i fatanan i untung gdawatan di fulé duh. 27 Na mdà di kafaglutan, tnagakan i banwe Idyif, du laan likò i kaflabè i harì. Na balù too nun kaflayaman laan samfulê, du kanteenan Dwata i là fakay teen. 28 Na mdà di kafaglutan di Dwata, kenen muna mimò i fista dnagit Duh Kaglius, na dekan i dad to Israél ihok litè bilibili di bà takabla, du fye i dad ngàla lagi sangal twege là fnati i kasaligan Dwata.

29 Na i dad bel Israél, mdà di kafaglutla gifal ale i bong mahin dnagit Fulè Mahin na magu di kafag tanà di gutngà i bong mahin én. Kabay di klalò i dad to Idyif, masasulê i bong mahin na mlimas ale.

I kafaglut Rahab

30 Na mdà di kafaglut i dad to Israél, falbà Dwata i bong labat batu di banwe Dyériko kafngela mlibut dun fitu butang. 31 Na Rahab, mdà di kafaglutan laan gakuf di kfati i dademe dad to déén i là mimen Dwata. Balù kenen i mkat lagi di muna, knean, fiten i kafaglutan di Dwata, du dnawatan di gumnean i lwe bel Israél dek Mosis meye i kgal i banwela.

I dademe too nun kafaglut di Dwata

32 Nun dee fa dad gutambulito faglut di Dwata. Kabay ku fadlug agu samtulen di gamu gablà di kafaglut i dad to di muna, gambet ku Gidyon, Barak, Samson, Dyéftah, Dabid, Samwél, na dad tugad Dwata, là agu gasleng samtulen dun. 33 Nun di dale matu ale di kasfati, du mdà di bong kafaglutla di Dwata. Dademe mebe i banwela di katlu. Na dademe gamdawat i fakang blé Dwata di dale. Na dademe matu di bong labè lmanaf dnagit liyun na là ale gakét. 34 Na dademe fa, mdà di kafaglutla galwà di too minit lifoh, na dademe là gfati i dad mnang nawa dale. Na dademe too mlungay, bay mdà di kafaglutla mbaling ale mgal na mbaling ale dad to labè di kasfati, na fnisanla dad sundalu mdà di dademe banwe dmuen dale.

35 Na nun dademe dad libun di muna, fagu di kafaglutla di Dwata, balù mati dad ngàla, nun di dale nto Dwata lêman.

Na nun dademe dad faglut di Dwata di muna, makfè na bnilanggù. Kabay balù nun too mlayam dale kel di kfatila, là ale tmagak i kafaglutla du fye galwà ale, du faglut ale mto ale lêman di kafye kagkahla, mdatah fa di kagkahla di tah tanà. 36 Na dademe dad faglut sansilo ale na bnadas, na dademe nikat ale sangkalì na bnilanggù. 37 Na dademe tnudà ale i batu kel di kfatila. Na dademe sanfo ale gabas, dademe snaklang i sundang na mati ale. Na nun dademe i alò klawehla i kindal bilibili na kambing, too sasè klandèla na too ale maflayam, du too sasè kibò i dad to là faglut dale. 38 Na i dad to là faglut, là ale

gablà sgalak i dad to matlu. Na nun fa dad to faglut falwà ale di dad gumnèla na tatì ale lamngab déén di banwe gulandè to, na di dad bulul, na mnè ale di dad ilib na di dad malbang sol di tanà.

39 Na i kdee dad to too faglut ani, balù too ale smalig di Dwata na too ale gaflehew kenen, knean là ale fa gamdawat i kdee fakang Dwata di dale. 40 Hae, du tanun fandam Dwata too fye du i kayean ku silang sikof i kagdohoan i kdee dad fakangan di dad muna to faglut ku gito gakuf di dale.

12

Dwata Maito

1 Na du too dee dad muna to glibut di gito na meye gito, tooito tnagak i kdee gablabal di kafaglutito, na i dad salà mikat gito, na too ito fgal mila di kaskuya i gufafusuk Dwata gito kel di gusenan.

2 Na too ito meye di ku Dyisas i gumlaloito, du kenen i gumdà na smikof i kafaglutito. Du too kenen tmayud i kaflayaman déén di krus, na landè kyaan di fatin, du én baling fandaman i bong klehew i gdawatan di kakubu i kaflayaman. Na sadni sudeng kenen gsen di kwanan Dwata, du én gufdatah Dwata kenen.

3 Na tooyu fandam i kablat kaflayam gnagu Dyisas, na i kiboan tmayud i knang kenen i dad to sasè, du fye gamtayud gamu di nun mnang nawa gamu, na là gamu mlungay di kafaglutyu. 4 Hae, du gadèyu di kasfatiyu i sasè, landè di gamu fa fnati mdà di kafaglutyu di ku Dyisas. 5 Glifetyu kè i gman Dwata di kafngewen gito dad ngaan, manan,

“Tingàgu, nangam fbayà i kafadlàta ge di
sasè nimoam, du tdòta ge,
na ku nngakta ge nang ge tlag smalig
deg,
6 du i kdee to too mabtas di deg fadlàgu di
gugsalàla,
na balù simto to dnawatgu mbaling tingàgu, bnadasgu kenen du fye
matdò kenen.”

Ani sa gman Dwata.

7 Na taman, tnayudyu i kafadlaan gamu, du tdoan gamu, du gamu sa dad ngaan. Du landè sa tingà i là fadlà i maan di gugsalaan, du fye gadean mimò fye. 8 Fadlà Dwata i kdee dad ngaan di gugsalàla, du ku laan gamu fadlà di gugsalàyu, ise gamu too glut dad ngaan. 9 Balù i dad maito dini di tah tanà, tooito nimen na nafè di kafadlàla gito di gugsalaito. Taman là kè lumban fye ku nimenito i Maito di langit, du fye nun nawaito landè sen. 10 Du i dad tuaito di tah tanà, là mlo i kafadlàla gito di gugsalaito. Na fadlàla fagu alò di dale fandam ku tan i gufyeito. Kabay i Maito ditù di langit mahal, du toon gadè ku tan gufyeito, du fye mbaling ito matlu salngad kenen. 11 Na ku fadlà ito Dwata di gugsalaito, là ito mayè dun, du tamduk. Kabay ku tnayudito, di kakubu i kafadlaan mbaling ito matlu na nun ktanak nawaito.

I dad kafngewe

12 Taman dad flanekgu, fgalyu i kafaglutyu na nangyu flungay. 13 Na fadlug gamu mlalò ku Dyisas, du fye i dad to lwe nawa na mlungay di kafaglutla, mite ale dalan gumlalòla ku Dyisas na mbaling mgal i kafaglutla. 14 Sansatuyu nawayu, du fye nun ktanak nawa i kat man satu gamu, na fatluyu i ktoyu, du ku là ito matlu là ito kadang mite Dwata. 15 Too gamu fgeye na stabeng, du fye landè balù satu di gamu là gakuf di kafye mdà di Dwata, na du fye landè di gamu mbaling gambet sabat lamnok na munge féét, na smamuk i dad to faglut, na dee mgebe di sasè. 16 Too gamu fa fgeye, du fye landè di gamu mimò i sasè knayè i lawehan ku demen kmagol Dwata, gambet i nimò Isaw. Du falitan i kafye blé di kenen du kenen twege di alò sulê kakaan. 17 Na gafaldamyu, là mlo kayean dnawat i kafye gablé di twege moon bay là kenen banlé, du landè dalanan mawì i tamgimoan balù fa tatì kamwak di ksalan.

I kafalmo Dwata i dad to là faglut di Tingaan Dyisas

18 Na gablà di dalan kafdadongito di Dwata, là salngad di dalan i kafdadong i dad gutambulito dad bel Israél di bulul Sinay, du i gufdadongla di fakayla teen. Na too ale likò du too dminè, too kmifu, too mlabun, na too mgal i nus. 19 Lingela

uni féw na bong talù Dwata. Na kaklingela i talù ani too ale fakdo di Dwata fagu di ku Mosis, du fye tlag i taluan, du too gamlikò. 20 Là ale gamtayud di klikòla, du man Dwata, “Balù simto gamdà di bulul ani, balù ku alò lmanaf, fnati kenen tnudà i batu.” 21 Kitela i kdee ani, too gamlikò, du balù Mosis gman kankal kenen mdà di klikoan.

22 Kabay baling i gufdadongito di Dwata mahal di dad bel Israél, du ani i gufdadongito di bulul Sion di banwe Dwata i too mto, dunan Dyérusalém di langit, i gustifun i dad dee libu kasaligan Dwata too lehew. 23 Tafdadong ito di gustifun i dad muna dad ngà Dwata i dad dagitla tagsulat déén di langit. Na tafdadong ito di Dwata i mukum i kdee dad to, na di layef i kdee dad to matlu tamati i too sikof i kagalwàla. 24 Na tafdadong ito di ku Dyisas i smafye gito di Dwata fagu di falami dalan tamgimoan di kfalohan i litean. Na too mdatah fa i litean di litè Abél du i litean gumdà klifet Dwata salaito, bay litè Abél alò gumdà kbalas i salà.

25 Taman, tooyu fanse flinge ku talù Dwata di gamu, na nangyu knang i tnaluan. Du i dad to di muna, là mimen i tnaluan fagu di ku Mosis dini di tah tanà, fanlayam ale Dwata. Na là kè matnù i kaflayamito ku knangito i talù Dwata di gito mdà di langit? 26 Di muna, di ktalù Dwata di dad bel Israél déén di bulul mlinol i tanà, du mdà di bong taluan. Kabay ani, tanun fakangan, manan, “Lêmangu flinol kadang satu duh i tanà, na là alò tanà, bay langit fa.” 27 Én gumtatek i gman Dwata ani, dunan falmon kadang i kdee tamgimò di tah tanà na di langit, du fye i là gagan falmo gtagak.

28 Na taman, mlé ito fye di Dwata, du gakuf ito di kagot Dwata là gagan falmo. Na dnayenito kenen na fnangamfuito kenen fagu di kenen knayè gagin i kafeito na i klikoito, 29 du Dwataito gambet i lifoh gafalmo.

13

I kiboito flehew Dwata

1 Na dad flanekgu faglut di ku Dyisas Krayst, fadlug gamu di kasakdoyu gambet i kasakdo i dad saflanek. 2 Ku nun dad to msut di gumnèyu i làyu lmen teen, dnawatyu ale gagin i ayè nawayu. Du nun dad to di muna, nun dad to tlang di dale na làla gadè, bay dad to ani, dunan dad kasaligan Dwata. 3 Na nangyu nlifet tmabeng i dad to bnilanggù mdà di kafaglutla. Kandoyu ale salngad gamu i demela bnilanggù. Na tnabengyu dad demeyu faglut maflayam salngad i gakuf gamu di kaflayamla.

4 I kdeeyu tooyu nafè i kasatlamin. Nang gamu mlafà i yaanyu. Du Dwata toon fanlayam kdee dad to mimò i sasè knayè i lawehla na i dad to mlafà i yaanla. 5 Na nang gamu mbong nawa filak, na ku tan i gununyu dnawatyu, du gman Dwata sa di gito, manan,

“Là tlag i ktabengta gamu,
na làta gamu sa tnagak.”

6 Na taman, too nun ksaligito di Dwata na fakayito man,

“Dwata i tmabeng deg, taman là agu likò,
du landè gagan i dad to nimò di deg.”*

7 Nangyu glifet i dad to mebe gamu, i dad to tamdò gamu Tnalù Dwata. Na fandamyu i ulê i nimòla na i kibòla too tmayud di kafaglutla di Dwata kel di fatila, na lalòyu i kafaglutla ku Dyisas. 8 Du Dyisas Krayst knean i knean, laan mgili mdà fa di muna, kel i ani, na kel di atuan landè sen. 9 Taman nang gamu fasyat fagu di kafaglutyu i dad sahal tdò là glut. I gumdà i kgal i kafaglutito, dunan di kafye Dwata gito ise ku mdà di klaloito i dad lii gablà di kakaan. Du landè fa to magtabeng fagu di klaloan i tdò én.

10 Kabay gito dad faglut nun dsuito, dunan Dyisas. Na i dad to bà gal damsù di gumangamfù i dad Dyu làla fakay knaan i dsuito. 11 Gadèyu i mdatah bà di Dwata, ku damsù di Dwata, fusuk kenen di Too Mdatah Sibay, na neben litè i lmanaf, na dsuan du fye magwè i dad salà, bay i laweh i lmanaf snakufla di lwà i banwela.

12 Na salngad ku Dyisas, du ditù di lwà i bong banwe Dyérusalém i gumatila kenen

* **13:6** Salmo 118:6-7

di krus, du fye i litean i mbaling alob gamgalob salà i dad to.
13 Taman salu ito di ku Dyisas ditù di lwà
i banwe, na magin ito kenen di kaflayaman
na i kyaan. 14 Hae, du là ito sa mlo mnè
dini, du banwe ani di tah tanà ise too glut
gumneito. Kabay én fatanito i too glut
gumneito kel di landè sen ditù di langit.
15 Taman fadlug ito dmayen Dwata fagu
di ku Dyisas, du én kdayenito i too glut
dsuito di kenen. Du i kdayenito kenen
di muna i dad to, salngad i nun bléito di
kenen. 16 Na tooito fkah di nawaito mimò
fye na too ito sablé du én i satu dsù too
gaflehew Dwata.
17 Dad flanekgu faglut, nimenyu ku tan
fngewe i dad to mebe gamu di kafaglut
di Dwata, na nafèyu ale, du ale too mifat
gamu. Du satu duh, ale tmimel di Dwata,
gablà di kifatla gamu. Taman fanlingeyu
ale, du fye nun klehewla di kebela gamu,
du ku làyu ale nimen mlidù ale na landè ulê
i tabengla gamu.
18 Dad flanekgu faglut, fadlug gamu
dmasal gami di Dwata. Gadèmi slame fye i
mgimòmi du i toomi knayè nimò i fye. 19 Na
fakdogu di gamu tooyu agu dnasal, du fye
mlal ani fasfulê agu Dwata di gamu.

Satu dasal

20-21 Na kayègu ku Dwata i gumdà i
ktanak nawa na i mték Amuito Dyisas
Krayst mdà di fati, mlé gamu i kdee
kafye, du fye gmagan gamu mimò i kdee
knayean. Na kayègu Amuito Dyisas dmohò
i knayean di gito. Mbaling kenen Mdatah
Mifat gito dad bilibilin, fagu di kfalohan i
litean, na fagu di litean tamgimoan i falami
dalan landè gusenan i gumdaito masafye
di Dwata. Na dnayenito Dyisas Krayst kel
di atuan landè sen. Amén.

I gusen i manan

22 Dad flanekgu, fakdogu di gamu, fan-
tahàyu i nawayu flinge i knayègu man di
gamu, du too fukal i sulatgu ani. 23 Fgadègu
di gamu i flanekito Timoti tagalwà di bi-
langgù. Ku salu kenen dini mlal ani,
fagingu kenen salu ditù di gamu. 24 Na
manyu di kdee dad mebe gamu, na i kdee
dad to Dwata ditù galmi ale fandam. Na
dad flanekito faglut di banwe Itali manla
kun fandamla gamu. 25 Na kayègu Dwata
mlé kafye di kdeeyu. Amén.

Dyém
I Sulat Dyém

Kafaglabat i sulat mdà di ku Dyém

Dyém smulat i libru ani, kenen twali Dyisas Krayst na satu ulu i dad faglut di syudad Dyérusalèm.

Febe Dyém sulat ani di kdee dad to Dyu faglut di ku Dyisas. Na sulatan ani, du tdoan i dad to faglut i kibòla mebe i ktola, du fye dilè dad to na ale i dad faglut ku Dyisas Krayst. Na toon fbangal di katdoan dale, manan ku too nun kafaglutla fitela fagu di fye kalyakla. Na nun fngewen i dad faglut gablà di kaflabè, kasbulaw, kalék to, kafadnan i dilà, kafdag, ktahà nawa, na kdasal.

1 Agu Dyém i salig Dwata na Amugu Dyisas Krayst.

Smulat agu di kdeeyu dad to Dwata sbalét di klamang banwe. Toogu gamu fandam.

I dad kaflayam

2 Dad flanekgu faglut, ku kel di gamu dee bung kaflayam fkahyu di nawayu bong klehew, 3 du gadèyu ku tnayudyu i dad kaflayam tmilew i kafaglutyu, baling matgal i kafaglutyu, na matnù i ktayudyu. 4 Fadlug gamu di kagtayudyu, du i uléan dunan matnù i kafaglutyu kel di ksikofan, na landè gukulangyu.

5 Kabay ku nun di gamu kulang i kfulungan faldam, fye ku mni kenen kfulung mdà di Dwata, du too kenen mlé, du too mayè Dwata mlé kfulung di kdee dad to mni di kenen. 6 Kabay ku mni gamu di Dwata nang lwe i nawayu. Kabay fnaglutyu blé Dwata di gamu i fniyu. Du i to lwe nawan, mgili i nawan gambet i lwek di tah mahin sansebe i nus. 7 I to gambet én, nangan fandam ku nun gdawatan mdà di Amuito Dwata, 8 du lwe i nawan, na là gsalig di kdee dad nimoan.

I klandè na i knun

9 I flanekyu di kafaglut mnè di klandean, fye ku too kenen flehew di kafdatah Dwata kenen, 10 na i flanekyu di kafaglut i nun bong knunan, fye ku flehew kenen di kafdanà Dwata kenen, du i to nun knun mati salngad di bulek di bnas, 11 du di ksut i duh, too sè kinitan, na mlanas i bulek, na tatek, na talana i kafye bawehan. Salngad én to nun bong knun, du klon too mngabal dalanan tamnù i knunan, mati kenen na tagakan i kdee.

I dad ktabug

12 Nun kafye di to tmayud di dad tilew kel di kenen, du ku gamtayud nun untung* gdawatan, dunan nawa landè sen fakang Dwata di dad to mbong nawa kenen. 13 Kabay ku nun tabug mkel di satu to i gumdaan gamsalà, nangan man Dwata i tmabug kenen, du là sa fakay tnabug Dwata mimò sasè, na laan tnabug i dad to du fye gamsalà ale. 14 Kabay i fasyat na ftatek i to di salà, dunan di sasè knayean na én gamfawel kenen. 15 Na di kagwean i sasè knayean tagamsalà kenen, na ku faknalaman i kton di kagsalà, én gukelan di fati landè gusenan.

16 Taman dad flanekgu kanbonggu nawa, nangyu fangaw i ktoyu, du là sa ftatek Dwata i dad to di salà. 17 Du i gumdà i kdee fye gdawatito, dunan di Dwata mimò i kdee mneng di langit, i kneng gal mgili na slaan maglidung. Kabay Dwata landè gumgilin, na landè gukulang i kablén. 18 Na mdà di knayean, tagablén di gito falami nawa fagu di kafaglabatan di gito i kaglut Tnaluan, du fye gito dad ngaan, mdatah ito fa di kdee dademe tamgimoan.

I kaflinge na kimò

19 Dad flanekgu kanbonggu nawa, fandamyu ani. Fye i kdee to mlal flinge Tnalù Dwata, nang flal talù, na nang flumak flabè, 20 du ku flabè i satu to, laan gagan mimò i matlu nimò i knayè Dwata.

21 Taman tnagakyu kdee magagyà nimò i knalamyu na dad sasè nimò. Na fdanàyu ktoyu di Dwata, na dnawatyu Tnaluan i fulen di nawayu, du ani gmagan falwà gamu di dad salàyu.

* **1:12** Satu kubad ani dunan: gdawatan i kyangen, dunan nawa landè sen i fakang Dwata di dad to mbong nawa kenen.

22 Nang gamu alò flinge Tnaluan na là
mimen dun, du ku én nimòyu fangawyu
ktoyu. Tooyu nimen, 23 du i to alò flinge
Tnalù Dwata, bay là mimen gambet i to
meye di gumeye alung, 24 na di kafngen
meye i bawehan, di kdaan balingan glifet
kagkah i bawehan. 25 Kabay nun kafye i
kdee nimò i to too meye di Tnalù Dwata, na
mimen i knayè Dwata déén na fadlug meye
dun na là gamlifet i lingen, bay fkahan
di nawan, du too sikof i knayè Dwata di
Tnaluan na gafalwaan dad to di dad salàla.
26 Nun to kè man nawan too faglut ke-
nen? Ku laan damnan i ktaluan sasè
toon fangaw i kton, na landè gukmamu i
kafaglutan. 27 Di kite Maito Dwata i tlu
kafaglut landè gukulangan, dunan i ki-
fatito i dad ilu na dad balu di kalimala, na
neyeito i ktoito, du fye là kamfit di gito i
ksasè di tah tanà ani.

2

I kafè dad to landè

1 Dad flanekgu, du tafaglut gamu di too
mdatah Amuito Dyisas Krayst nang gamu
malék to nafèyu. 2 Kaflingengu dun, nun
lwe to fusuk di kastifunyu. Satu to salu
déén too nun knun, na landay tmising
blawen, na lamsak i too fye baweh klaweh,
na satu to landè, salu déén na i klaweh
lsakan too labi. 3 Na ku tooyu nafè i to
bong knun, i too fye klawehan, na manyu
di kenen, “Dini i too fye gusudengam,” bay
i manyu di to landè, “Tatì ge tadag déén ku
demen sudeng ge dini di saféd blìgu,” 4 nun
to tooyu nafè na nun i là, na i kalékyu ani
mdà sa di sasè fandamyu.

5 Kabay dad flanekgu kanbonggu nawa,
fanlingeyu agu. Là kè glut na i dad to landè
di tah tanà i dad mgalék Dwata, du fye nun
too glut knunla, dunan i bong kafaglutla di
kenen? Na laan ale kè nalék, du fakufan
ale di kagotan di fulé duh i fakangan di
to mbong nawa kenen? Hae, too glut ani.
6 Kabay gamu, balingyu too fdanà i dad to
landè. Ise kè dad to i bong knun i too mkut
gamu? Glut sa! Na ale fa i dmalam gamu
di muna i dad to mukum. 7 Na ise dale kè
falmo dengeg i mabtas dagit Dyisas i mfun
gamu? Dale sa!

8 Én fye nimòyu ku nimenyu i mabtas
flalò di Tnalù Dwata, manan, “Kandoyu i
demeyu to salngad i kakdoyu i gamu kto.”
9 Kabay ku malék gamu to nafèyu, gamsalà
gamu, du fagu di klafàyu i flalò Dwata ani
gablà gamu fanlayam.

10 Du ku nun to mimen i kdee flalò
Dwata, bay nlafaan balù alò satu salngad
ku tanlafaan i kdee flaloan. 11 Du Dwata i
mangman, “Nang gamu mlafà yaanyu,” na
lê kenen i mangman, “Nang gamu manò.”
Taman balù là gamu mlafà i yaanyu, bay
manò gamu to, taglafàyu i flalò Dwata na
gamsalà gamu.

12 Taman tooyu fangeye i kdee ktalùyu
na i kdee nimòyu, du nukumito Dwata fagu
di flalò Krayst, i gmagan falwà gito mdà di
dad salaito. 13 Du di kukum Dwata, landè
kakdon i to là kamdo i demen to. Kabay i
to too kamdo i demen to landè klikoan di
kukum Dwata.

I kafaglut na fye nimò

14 Dad flanekgu, landè gufye i satu to ku
manan faglut kenen di Dwata, bay landè
fye nimoan. Du ise én i kafaglut gafalwà
kenen. 15 Kaflingengu dun, ku nun de-
meyu faglut na too malima kagkahla, du
landè klawehla na landè knaanla, 16 na
alòyu man di dale, “Nangyu fsamuk i
nawayu. Begyu lsak klaweh, du fye là
gamu tno na falbongyu knaanyu fye là
gamu bitil,” bay làyu ale tnabeng di klidùla,
landè gukmamu i kmanyu. 17 Salngad én
i kafaglut. Ku nun to mangman faglut
kenen di Dwata, bay landè fye nimoan,
landè gukel i kafaglutan ani.

18 Kabay nun mangman, “Faglut ge, bay
deg fye nimògu.”

Kabay ani timelgu, landè kibò i satu
to fite i kafaglutan ku landè fye nimoan.
Taman fitegu i kafaglutgu fagu di fye
nimògu. 19 Na ku faglut gamu nun alò satu
Dwata, too fye sa, bay là sa gablaan, du
balù dad busaw too gmadè ani, na kankal
ale du likò ale kenen.

20 E, là gamu fulung faldam. Kayèyu
kè ku fitegu di gamu, landè gukmamu i
kafaglut i satu to ku là gagin i fye ni-
moan? 21 Fandamyu Abraham i gutambu-
lito. Matlu kenen di kite Dwata, di kime-
nan kenen di fanan kadsù tingaan Isaak.

22 Tambangal kè di gamu? I kafaglutan na
i dad nimoan too maslalò, na fiten ksikof
i kafaglutan di Dwata fagu di fye nimoan.
23 Taman tagdohò i man Tnalù Dwata,
manan, “Faglut Abraham di Dwata, na
mdà di kafaglutan, matlu kenen di kiten.”*
Taman i katlo ku Abraham deme Dwata
sgalak. 24 Taman gadèyu i satu to mbaling
matlu fagu di fye nimoan na là alò mdà di
kafaglutan.
25 Salngad ku Rahab i mkat lagi.† Balù
sasè nimoan di muna, mbaling kenen
matlu di kite Dwata fagu di fye nimoan, du
dnawatan dad to dek Dyaswa‡ na tnaben-
gan ale lamwà fagu di satu dalan, fye là ale
gakfè.
26 Taman i kafaglut di Dwata gambet
laweh i to. Du i laweh ku landè nawan,
landè gukmamu du tamati. Salngad én
kafaglut, du ku là gagin i fye nimò, landè
gukmamu.

3

I kafaknalam i dilà

1 Dad flanekgu, fye ku là gamu dee mayè
mbaling dad gal tamdò Tnalù Dwata, du
gadèyu gito dad tamdò mdatah fa kukum
Dwata gito di demeito là tamdò. 2 Kdeeito
gal gamsalà. I to landè gugsalaan di
ktaluan, kenen to landè gukulangan, na
gmagan kenen damnan i kton.
3 Fandamyu i kudà, knakangito du fye
mimen balù nè i gufsaluito dun, 4 ku de-
men fandamyu i bong kafal di mahin, du
balù too malbang na gal sansebe i mgal
nus, knean fagu di tukay ulinan, gagan
i to mebe dun, balù nè kayean gufsalu.
5 Salngad én dilaito, du balù too tukay,
bay knean, too fulung fdag gablà di bong
gnaganan.
Fandamyu ku tan i kabal gusakuf i dlag
mdà alò di tukay dinè lifoh. 6 Na i dilà sal-
ngad i lifoh, na alel di lawehito fnò i kdee
sasè, du gafalmon fandam na nawaito. I
dilaito too gamsamuk gito mdà di ksutito
kel fa di kfatiito, na i gumdà i kgaganan
falmo, dunan i mfun lanaw lifoh.
7 Fye fa baling i kdee dad dademe
tamgimò di tah tanà, du balù dad kdee
bung lmanaf, dad anuk di bnas, dad fulu di
tanà, na balù dad nalaf, fakay fnalam i dad
to. 8 Kabay i dilà landè to gafnalam dun, du
fnò sasè gambet alas i ulad.
9 Fagu di dilaito dnayenito Amuito na
Maito Dwata, na lê fagu di dilaito fanlagiito
i demeito to tanimò Dwata salngad kenen
kagkah. 10 Alò satu bà gumdà i kdayen-
ito Dwata na kaflagiito i demeito to. Dad
flanekgu, là sa fye ku én nimoito. 11 Landè
sfuten gusamfut i fye yéél na féét yéél.
12 Dad flanekgu, làyu lmen mite kayu fig
baling munge olib, ku i walad grép baling
munge fig, ku demen yéél mahin mbaling
too glut yéél.

I lwe bung kfulung

13 Ku nun di gamu fulung faldam na nun
kaglabatan, fye ku fiten fagu di fye keben i
kton, na di fye nimoan i mdà di kafdanaan
i kton na kfulungan. 14 Kabay ku too
mingà nawayu, na funayu i gamu knayè,
nang gamu fagsalà fagu di kafdagyu i kfu-
lungyu, du tmulen gamu kéng. 15 Du i kfu-
lung manyu én, là sa mdà di tah langit, bay
mdà di tah tanà, ise ku mdà di Tulus Dwata,
bay baling mdà di tulus busaw. 16 Du balù
nè i gunun kingà nawa na kfuna i knayè,
nun samuk na kdee bung sasè nimò.
17 Kabay i kfulung mdà di tah langit ma-
hal, du i to nun kfulung mdà di Dwata,
matlu kenen, landè ayean sbulaw, nafean
i demen to, fdanaan i kton, fulung kenen
kamdo i demen to, tnabengan ale, là kenen
malék to, na laan flingu. 18 Na i dad to
smafye i demen to sduen, too nun fye bun-
gela mdà di nimòla, dunan i matlu nimò.

4

I kablé kto di Dwata

1 Tan kè gumdà i dad kasfatiyu na i dad
kasbulawyu? I gumdaan di sasè kibalyu i
gal sfati i fye di lam i nawayu. 2 Nun dad
knayèyu, bay làyu gwè dun, na én gumdàyu
mayè manò fye gfunyu knun i demeyu to.

* **2:23** Dyénésis 15:6 † **2:25** Hibru 11:31 ‡ **2:25** Dek Dyaswa dad to meye i gumlungay i banwe Kanaan gumnè Rahab. Na du gadè Rahab i dad to ani mdà di dad to mgalék Dwata, dnawatan na bunin fye là ale gakfè i dad to di banwen. Tnabengan ale lamwà fagu di bintanà na fgadean dale i fye dalan gumulêla.

Sanbulawyu na sanfatiyu i demeyu to, bay làyu gwè i knayèyu. Làyu gwè, du làyu fni di Dwata. 3 Na balù fniyu di Dwata, laan blé di gamu, du sasè kafniyu du fsaluyu di sasè kibalyu.

4 Tay, gamu dad gal mlafà Dwata, làyu kè gadè ku mbong nawayu i sasè knayè i banwe, là mbong nawayu Dwata, bay balingyu kenen knang? Balù simto fabtas di nawan i kdee sasè knayè i banwe, kenen mnang Dwata. 5 Nangyu fandam landè btas i gman di Tnalù Dwata, manan, "I Tulus Dwata tafnean di nawaito, kayean ku alò di kenen gumléito i ktoito." 6 Kabay gal tnù Dwata i kafyen di gito, du ani i gman Tnalù Dwata,

"Knang Dwata i dad to fdatahla i ktola,
bay i dad to fdanàla i ktola galan banlé kafye."

7 Taman tooyu fdanà na bléyu ktoyu di Dwata. Na sfati gamu Satanas, na nilan gamu. 8 Fdadong gamu di Dwata, na fdadong kenen di gamu. Gamu dad gamsalà tooyu tnagak dad sasè nimòyu! Gamu dad lwe nawa di kafaglutyu, tooyu tanlu i fandamyu! 9 Fye moon ku flidùyu nawayu, mngel, na dmalong mdà di dad salàyu, na nang mulé na flehew, bay fye baling kudung gamu mdà di kyàyu. 10 Fdanàyu i ktoyu di Amuito Dwata, na fdatahan gamu.

I kukum i demeyu faglut

11 Dad flanekgu, nang gamu sdalam. Nè i to dmalam i flanekan di kafaglut ku demen nukuman kenen fagu di sasè, salngad ku dnalaman na nukuman i flalò Dwata. Na ku nukumyu, làyu gimen dun, bay mbaling gamu dad to mukum dun. 12 Dwata alò mlé i flalò, taman kenen alò fakay mukum. Kenen alò i gafalwà na gafalmo. Kabay gamu, simto gamu kè, du nukumyu i demeyu to?

Kfukal i klawil di tah tanà

13 Fanlingeyu agu gamu i mangman gambet ani, "Duh ani ku demen fayah salu gami di satu syudad, na mnè gami ditù sfali, du sbayad du mngabal bong filak." 14 Kabay làyu gadè ku tan i mkel di gamu fayah, du salngad gamu i buk, du là mlo kite dun, kafnge én, lana di mata. 15 Taman fye fa ku ani i manyu, "Ku knayè Dwata na mto gami fa, ani nimòmi." 16 Kabay ani, tabaling gamu fdatah na fdag. Na i kafdag gambet ani slame sasè.

17 Taman i to gmadè i fye nimoan, bay laan sa nimò dun, i to ani gamsalà.

5

I knun i dad to là faglut di ku Krayst Dyisas

1 Na gamu dad to nun bong knun, fanlingeyu i mangu. Mngel na dmalong gamu, du mdà di kaflayam fan kel di gamu. 2 I dad knunyu mti malmo, na i dad fye klawehyu mti knaan i dad ifas. 3 Balù i blawen na salafì mti tnéé na malmo. Na i kalmon gugmadè i klomyu, du alòyu santifun i knunyu du tagàyu di fulé duh. Kabay i tnéé gafalmo blawenyu na salafìyu salngad i lifoh i gafalmo gamu. 4 Neyeyu! Nlimbungyu i dad to faktuyu di tanàyu, du làyu banlé tadenla. Lingeyu kè i ugakla? Na i katlo i dad to faktuyu, gafat di klinge Too Mtulus Dwata i Amula. 5 Gamu dad to nun bong knun, di knèyu di tanà ani, landè knun i gukulangyu, na fnò i nawayu i kdee bung knayèyu. Tafabùyu i ktoyu salngad i baka fabù, bay laan gadè tabang tnatê. 6 Balù i dad to landè salà nukumyu ale di salà, na nun dademe i là gmagan msen i ktola tafnatiyu.

I kfatan i kasfulê Dyisas

7 Taman dad flanekgu faglut, fantahàyu nawayu kel di kasfulê Amuito Dyisas. Fandamyu i ktahà nawa i to mule, du fatanan kel di nun ulê i dad fulen, du fatanan i ulen i ftabò na i fbunge dun. 8 Na ganbetyu i dad to mule, fantahàyu nawayu fatan i kasfulê Amuito Dyisas Krayst. Fangalyu i ksaligyu di kenen du tamdadong i kasfuléan.

9 Na dad flanekgu, nang gamu sablé salà, du fye là nukum gamu Dwata. Du i Mukum tadéén di bà takab! 10 Dad flanekgu, fandamyu i nimò dad tugad Dwata i dekan tmulen Tnaluan, na ganbetyu i ktahà nawala tmayud di kaflayamla. 11 Gadeito nun kafye i dad to én, du tagamtayud ale di kdee kaflayamla. Talingeyu sa gablà di ku Dyob, too dee kaflayam kel di kenen, bay knean gamtayud. Na tagadèyu ku tan

i kafye blé Dwata kenen di kakubu i dad
tilew, du Amuito Dwata fnò nawan i kakdo.
12 Dad flanekgu, mdatah di kdee, ku
makang gamu, nang gamu smafà. Nang
gamu smafà fagu di langit, di tanà, ku
demen balù tan di kfakangyu. Kabay
dnohòyu i manyu, ku mayè gamu, manyu,
“Hae,” na ku là, manyu, “Là,” du fye là
gamu nukum Dwata.

I kdasal

13 Ku nun di gamu mlidù, fye ku dmasal
kenen di Dwata. Ku nun di gamu lehew,
fye ku mlingag kenen dmayen Dwata.
14 Ku nun di gamu fandas fye ku fatlon i
dad ulu di dad faglut, du fye dnasalla ke-
nen na nihokla kenen fngalo fagu di dagit
Amuito Dyisas Krayst. 15 Du i kdasalla
ani, gagin i kafaglutla, gafgulê i to ani,
du fangulê Dwata, na nlifetan i dad sasè
mgimoan. 16 Taman stulen gamu gablà di
gugsalàyu, na sdasal gamu, du fye mgulê
gamu. Du i dasal i to matlu bong gnaganan.
17 Fandamyu Ilaydya tugad Dwata di
muna fa, alò kenen to salngad gito. Kabay
too kenen dmasal di Dwata, fye là mulen,
na là sa mulen di klo i tlu fali tngà. 18 Na
di kafnge tlu fali tngà lêman dmasal du fye
mulen, na mulen sa, na tmabò i dad fule.
19 Dad flanekgu, ku nun di gamu gasyat
di kaglut Tnalù Dwata, na i demen to mebe
kenen samfulê di kaglut, 20 fye gadèyu, i
to fasfulê i demen to gamsalà di kaglut,
falwaan i to én di fati landè gusenan, na
nlifet Dwata i dee salaan.

1 Fiter
I Tnanin Sulat Fiter

Kafaglabat i tnanin sulat Fiter

Fiter smulat ani, kenen satu di dad sfalò lwe gal dek Dyisas du tamdò Tnaluan. Di ksulatan ani tatoo tua kenen.

Feben sulat ani di dad to faglut sbalét di dad banwe Asya, du dnuen ale mdà di kafaglutla ku Dyisas, na kayean ku tangalan i nawala na kafaglutla.

Tulenan di dad faglut gablà di ktayud Dyisas di kaflayaman, na manan, fye ku én lalòla i kenen nimò. Na manan fa di dale gablà di kalék Dwata dale, na du maflayam Dyisas na mati duenan dale, taman fye ku fagula i nimòla di knayean, na gamtayud di kafaglutla, du kadang di fulé duh, nun bong untung blé Dwata dale.

1 Agu sa Fiter satu to gal dek Dyisas Krayst.

Na smulat agu di kdeeyu dad to tamgalék Dwata, di gamu flo mnè di tah tanà ani, i tamasbalét di dad banwe Fontus, Galasya, Kafadosya, Asya, na Bitinya. 2 Tagnè fandam Maito Dwata nalékan gamu, du kayean ku fbalingan gamu dad to landè sasè gbol di nawayu fagu di Tulusan, du fye mimen gamu ku Dyisas Krayst, na mlaneb fagu di litean i falohan di krus.

Kayègu ku banlé gamu Dwata kafye na ktanak nawa.

I kfatan dad to faglut di ku Dyisas Krayst

3 Too ito dmayen Dwata Mà Amuito Dyisas Krayst, du mdà di bong kakdon gito tablén di gito falami nawa fagu di kték Dyisas Krayst mdà di fati. Taman too nun fatanito i là gwè di gito. 4 Fatanito i bong kafye busek Dwata di dad ton. Busekan gamu di langit, i gulandè kalmon, landè ksasean, na landè kgili i bong kafyen. 5 Fagu di kafaglutyu smalig gamu toon gamu kanlung fagu di kgal tulusan, kloyu fatan i kagalwàyu landè gusenan, i tagatlagad fiten di gamu di fulé duh.

6 Taman too gamu flehew, balù di là mlo ani gnaguyu dee bung kaflayam. 7 Nun kaflayamyu, du neye ku untù i kafaglutyu. Du balù i blawen fakay malmo, tnaga di lifoh, du neye ku untù blawen, na mabtas fa i kafaglutyu di blawen, taman là fakay ku là tnilew, du fye mgal. Na ku untù i kafaglutyu, gamdawat gamu kdayen, kdatah, na afè di duh kasfulê Dyisas Krayst.

8 Na balù làyu lmen mite ku Dyisas Krayst, knean bong nawayu kenen. Na balù làyu fa kenen teen, knean too gamu faglut di kenen, na too nun klehewyu, i klehew mdà di Dwata di langit, i làyu gagan tulen i kafyen. 9 Too nun klehewyu du mdà di kafaglutyu di ku Dyisas, gdawatyu i kagalwàyu.

I tulen dad tugad Dwata gablà di kafye blé Dwata di gito

10 Na gablà di kagalwà ani, i dad tugad Dwata di muna, tagnè tmulen gablà di kafye blé Dwata di gito, na toola fandam na mngabal ale, 11 ku kilen na ku tan kfagu Dwata dmohò i tafgadè Tulusan di dale. Na én bang tagatdò Tulus Krayst dale, dunan funa gagu Krayst di kaflayam, bay kafnge ani, fdatah Dwata kenen. 12 Fite Dwata di dale i tafgadèla ise dale gufye, bay gamu gufye. Na kdee tatulenla tagatdò di gamu fagu di dad to tamdò i Fye Tulen, fagu di gnagan Mtiu Tulus dek Dwata mdà di langit. Balù dad kasaligan Dwata toola kayè moon ku glabatla kdee én.

Nang ito fagsalà

13 Taman tooyu fkah di fandamyu klalòyu Dwata, du fye landè gablabal di klalòyu kenen. Na too gamu fgeye na fnè di nawayu i kfatanyu, dunan i kafye blé Dwata gamu kadang di duh kasfulê Dyisas Krayst. 14 Na du gamu sa dad ngà Dwata, nimenyu kenen, na nangyu nimen i sasè knayèyu, salngad kimenyu di lamyu fa là gmadè kenen. 15 Kabay di kdee nimòyu nang gamu fagsalà, bay fasngadyu i nimòyu di nimò Dwata i malék gamu, du là kenen fagsalà. 16 Du nun fsulat Dwata, manan, “Nang gamu fagsalà, du là agu fagsalà.”

I ksò gito fagu di mabtas litè Krayst

17 Nangyu glifet i Màyu ditù di langit
i gudmasalyu, landè fnalabin di kuku-
man, na nukuman gamu kadang fagu di
mgimòyu ku fye demen sasè, taman fye
ku too nun klikòyu kenen, kloyu mnè di
tah tanà ani. 18 Du tagadèyu ise ku salafì
demen blawen i nun gusenan, i sò Dwata
gamu mdà di dad nimòyu i landè guk-
mamu, i nimò taganbetyu mdà di dad
gutambulyu, 19 bay i sò gamu, dunan i too
mabtas litè Krayst. Salngad kenen tingà
bilibili too landè gukulangan dsù di Dwata.
20 Di là fa mgimò i banwe, tanalék kenen
Dwata du fye falwaan i dad to, bay silan-
gan fite Krayst di tah tanà ani, di bang ani,
du fye tnabengan gamu. 21 Fagu di kenen,
too gamu faglut di Dwata i mték kenen
mdà di fatin na fdatah kenen. Taman ani
gumdàyu faglut na smalig di Dwata.

I kasakdo

22 Na du tagimenyu i kaglut mlaneb
gamu, na nun glut kasakdoyu di dad de-
meyu faglut. Taman tooyu tananù i kasak-
doyu, mdà di nawayu. 23 Du ani, tambal-
ing gamu dad ngà Dwata, na tanun falami
nawayu ise nawa mdà di dad tuayu i nun
gusenan, bay i nawa landè sen mdà di
Dwata. Tagdawatyu nawa ani di kdawatyu
Tnaluan i landè gusenan, 24 du man Tnalù
Dwata,
"I kdee dad to mlal mati,
salngad i bnas.
I kafye kagkahla mlal magwè,
salngad i bulek di bnas mlanas na
mtatek,
25 bay Tnalù Amuito Dwata landè guse-
nan."
Na Tnaluan ani, dunan i Fye Tulen tagatdò
di gamu.

2

I kafye Amuito Dyisas Krayst

1 Du tamgimò gamu dad ngà Dwata, tna-
gakyu i kdee sasè nimòyu, i klimbungyu,
kaflinguyu, kingà nawayu, na ktalùyu sasè
gablà di demeyu to. 2 Kabay salngad i
dad ngà falami sut too mibal tmutù gatas,
tooyu nibal i mtiu gatas, dunan Tnalù
Dwata, du fagu déén lamnok i kafaglutyu
na fye sikof i kagalwàyu. 3 Fye ku én tooyu
nibal, du tagnemyu i bong kafye Amuyu
Dyisas Krayst.

Dyisas Krayst salngad i bong batu

4 Fdadong gamu di ku Dyisas, du kenen
gumdà i nawa landè sen. Kenen salngad i
batu knang i dad to fdak gumnè, du man
nawala landè gukmamula dun, bay knean,
kenen mgalék Dwata, du kenen too mabtas
di Dwata. 5 Na gamu i tagumlén i falami
nawa, fdadong gamu di kenen, du fye
mbaling gamu dad batu imò Dwata i gu-
mangamfù di kenen. Na fbalingan gamu
dad to damsù di kenen, fagu di kalak Tulus
Dwata. I dsùyu dnawat Dwata, dunan i
kabléyu ktoyu di kenen, na kdayenyu ke-
nen fagu di mgimò Dyisas Krayst, 6 du
gman Dwata di Tnaluan, manan,
"Fkahgu satu to di banwe Sion,
salngad kenen i mabtas batu tam-
galékgu du gufdak i gumnègu,
na ku simto smalig di kenen
landè gugdanà i nawala."
7 Na di gamu dad faglut, too mabtas batu
ani. Kabay dad to là faglut knangla kenen,
du ani gman Dwata di Tnaluan, manan,
"I batu knang i dad to fdak gumnè batu,
én baling i too mabtas batu di kdee."*
8 Na lêmanan man,
"I batu ani gugsindul i dad to,
i batu gutlaabla."
Tagnè fandam Dwata gsindul ale na tlaab,
du là ale mimen Tnaluan.
9 Kabay gamu sa i dad to mgalék Dwata
du fbalingan gamu dad ton, i dad to mgimò
Hariito Dwata i damsù di kenen, dad to
matlu gakuf di kagotan, dad to nfunan fye
gamtulen i dad fye mgimoan, du tatlon
gamu mdà di gukmifun, na fsalun di gu-
malwan. 10 Du di muna fa, ise gamu fa dad
to Dwata, bay ani, gamu dad ton. Di muna,
làyu fa gdawat kakdo Dwata gamu, bay ani
tatooyu gdawat.
11 Dad flanekgu toogu kando, ani toogu
man di gamu, du alò gamu flo mnè di tah
tanà ani, na banwe ani ise glut gumnèyu.
Nangyu nimen i sasè knayè i lawehyu, du
ani gal sfati di lam nawayu. 12 Tooyu fite
di dad to là faglut i katlu nimòyu, du fye

* **2:7** Salmo 118:22

balù nun dmalam gamu, teenla baling dad nimòyu too fye, na dnayenla Dwata di duh kukuman dale.

Nafè dad ulu i banwe

13 Tooyu nafè i kdee dad ganlalyu, du én
knayè Amuito Dwata mdà di too mdatah
ganlal magot i banwe, 14 kel di dad gubir-
nador, du dale i mablé glal mlayam i dad
to mimò sasè, na dmayen i dad to mimò
fye. 15 Knayè Dwata ku fagu di kimòyu fye,
landè timel i dad to là fulung faldam i là
mayè gamlabat i kaglut. 16 Balù tafalwà
gamu Krayst Dyisas, nangyu fandam ku
fakayyu snafang sasè nimòyu, bay fiteyu
gamu dad salig Dwata fagu di fye nimòyu.
17 Tooyu nafè kdee dad to, kandoyu dad
demeyu faglut, kanlikòyu Dwata, na nafèyu
i gumdatah magot gamu.

I dad fasak Dyisas Krayst

18 Na gamu dad fasak tooyu nafè i
amuyu, na tooyu nimen i dekla gamu, balù
ku fye ku demen sasè kibòla gamu. 19 Du
Dwata mlé gamu kafye ku gamtayud gamu
di sasè kibòla gamu balù landè salàyu du
mdà di klalòyu knayean.

20 Kabay ku gamtayud gamu di kaflayam
mdà di dad sasè nimòyu là mlé Dwata
gamu kafye. Kabay ku gamtayud gamu i
kaflayam balù ku fye nimòyu, én sa gumlé
Dwata gamu kafye. 21 Gamtayud Dyisas
Krayst di kaflayaman, du fye galwà gamu
di kaflayam landè gusenan, taman kenen
sa i guflingen fye lalòyu, du tanalék gamu
Dwata, du fye lalòyu i nimò Krayst Dyisas.

22 Laan lmen gamsalà, na laan lmen
tmulen kéng. 23 Di ksilola kenen landè
timelan sasè, di kaflayamla kenen laan
man ku malas. Kabay balingan salig i kton
di Dwata, du matlu kukuman. 24 Kenen
mebe kdee salaito di lawehan di klansang
kenen di krus, du fye galwà ito di kgikat
di salà, na gimoito i matlu nimò i knayean.
Fagu di kdee kaflayaman ani tamgulê
gamu. 25 Du di muna, di làyu fa gadè Dyisas
Krayst, salngad gamu i dad bilibili tatlas,
bay ani, taneben gamu samfulê fye lalòyu
Krayst i Mifat na Kamlung gamu.

3

I dad libun na dad lagi nun yaan

1 Na salngad kafngewegu gamu dad li-
bun nun yaan, fdanàyu i ktoyu di yaanyu,
du fye i dad yaanyu là faglut Tnalù Dwata,
gebeyu di kafaglut balù landè manyu di
dale 2 di kitela i kafèyu Dwata na i katlu
nimòyu di dale.

3 Nangyu fandam ku én gumdà i kafye
bawehyu di kafkahyu wakyu, dad kas
blawen lsakyu, na kalsakyu i klaweh too
mabtas. 4 Du én baling gumdà kafye baweh
i libun, dunan i kafye mnè di lam nawan,
fye ldam, na ktanak nawa, du ani too mab-
tas di kite Dwata. Ani too glut kafye baweh
landè gufwaan. 5 Du i dad libun di muna fa,
i smalig di Dwata, én nimòla du fye too fye
bawehla. Mimen ale dad yaanla. 6 Salngad
ku Sara, du nimenan yaanan Abraham, na
katlon kenen amun, na gamu sa dad bel
Sara ku matlu nimòyu na landè kanlikòyu.

7 Salngad gamu dad lagi nun yaan, di
knèyu di yaanyu, nifatyu ale du gadèyu
mlungay fa dad libun di gamu. Nafèyu ale,
du salngad gamu, banlé ale Dwata nawa
landè sen. Ani nimòyu, du fye landè gam-
labal kdasalyu di Dwata.

I kaflayam mdà di kimò fye

8 Na nun fa mangu di kdeeyu, tooyu
sansatu i fandamyu na nawayu, na sa-
gin gamu di klehew na klidù nawa, sakdo
gamu du saflanek gamu di kafaglut, safye
gamu, na safdanà gamu nawa. 9 Ku nun
to mimò sasè di gamu, nang gamu malas
sasè. Na ku nun smilo gamu nangyu kenen
snilo. Kabay én baling balasyu dale i kafye
mdà di Dwata, du mgalék gamu Dwata, du
fye banlén gamu kafye, 10 du gman di Tnalù
Dwata,

“Mayè gamu kè ku nun fye knèyu na ku
mlawil gamu?
Mayè gamu kè ku nun klehewyu?
Ani kibòyu, too fgeye du fye là gamu talù
sasè,
na nang gamu tmulen kéng.
11 Tnagakyu dad sasè nimòyu, na nimòyu i
fye,
na tooyu lalò dalan kasaglabat na
ksasatu nawa.

12 I Amuito Dwata, toon neye i dad to matlu,
na fanlingen i dasalla di kenen.
Kabay dad to mimò sasè toon knang, talaan ale fnalê.”*
13 Ku tooyu kah di nawayu mimò fye, landè sa to fsasè gamu. 14 Kabay balù ku maflayam gamu mdà di nimòyu fye, banlén gamu klehew! Nang gamu likò i demeyu to mayè mlayam gamu, na nangyu fsamuk nawayu. 15 Kabay nafèyu Krayst mdà di nawayu, du kenen sa Amuyu. Na fatlagadyu i fandamyu tmimel dad to smalek gamu gablà di kafaglutyu di kenen.
16 Kabay di ktimelyu dale, fanganagyu i kastulenyu, na fiteyu kafèyu dale, du fye landè gumyàyu di Dwata, du fye myà i dad to mangman sasè gablà di fye nimòyu du lalòyu Krayst. 17 Du fye fa ku mdà di knayè Dwata maflayam gamu mdà di fye nimòyu, ise ku mdà di kimòyu sasè.
18 Fandamyu Krayst du maflayam duenan gamu, du magu di fati di kbayadan dad salà, bay alò sulê. Tagnè kenen matlu, bay mati kenen tlas dad to là matlu, du fye geben gamu di Dwata. Gfatila i lawehan, bay layefan tamto. 19 Di kafto i nawan, i layefan salu di gumilanggù i dad to tamati di muna fa, na tamdò dale. 20 Na ani layef i dad to di muna là mimen Dwata balù fantahaan nawan fatan i ksalla di klo Nowa mimò i aweng. Kabay là dee, alò walu dad to fusuk di aweng na galwà di dunuk mlimun i klamang tanà.
21 Na i yéél gugalwàla ani i guflingen i kbunyag gafalwà gamu. I kbunyag ise dalan kalob i laweh, bay satu ilè takafniyu di Dwata fye nlaneban i sasè di nawayu. Galwà gamu du tamték Dyisas Krayst mdà di fati. 22 Tasalu kenen di langit, na mnè di gsen kwanan Dwata, du kenen magot i kdee dad kasaligan, i kdee nun glal di langit, na kdee dad mtulus.

4

I kfalami nawa

1 Taman du maflayam Dyisas di tah tanà ani, di kakel i kaflayam di gamu, tooyu fangal nawayu tmayud, salngad kenen, du ku maflayam laweh i satu to, talandè ayean mimò salà. 2 Taman mdà ani, tooyu fkah di nawayu mimen knayè Dwata kloyu fa mnè di tah tanà, na nangyu nimen i sasè knayèyu. 3 Du di muna, dee sasè nimòyu i knayè nimò i dad to là faglut, dunan i magagyà nimò, i sasè knayè lawehyu, gal gamu flangal na dee sasè nimòyu di kaflangalyu, na kfangamfùyu di ise glut dwata. 4 Kabay di bang ani, i dademeyu sagbet di kimòyu dad sasè nimò, too ale tikeng, du talà gamu sa samnagin dale di dad sasè nimòla ani. Taman galla gamu nadoy. 5 Kabay kadang di fulé duh, tmimel ale di Dwata gablà di kdee dad mgimòla, du gatlagad kenen mukum i dad to là fa mati na dad to tamati. 6 Taman tamatdò i Fye Tulen mdà di Dwata di dad to tamati, du fye gamdawat ale nawa landè sen salngad nawa Dwata, balù gagu lawehla di fati. Mati lawehla, du ani gnagu i kdee dad to.

I dad gnagan gablé Dwata

7 Tamdadong gusen i kdee di tah tanà ani, taman tooyu fkah i kaglut di fandamyu, na dnanyu ktoyu, du fye landè gamlabal i kdasalyu di Dwata. 8 Mabtas di kdee, too gamu sakdo, du kasakdo i gamlimun i dee dad salà. 9 Too gamu fyak i dad demeyu magu di klaan nawayu, na nang mugak.
10 Kat satu gamu, faguyu i dad sahal gnagan gablé Dwata di gamu, di ktabengyu demeyu dad to, na fiteyu di dale i dad dee bung kafye gablé Dwata. 11 Kaflingengu dun, ku i gnagan blé Dwata di satu to i kfulung tamdò, fye ku too kenen tamdò Tnalù Dwata salngad ku Dwata tamdò. Ku i gnagan blé Dwata di kenen i kfulung tmabeng i demen to, toon nimò gusen i gal blé Dwata kenen, du fye di kdee nimoito, too magdayen Dwata fagu di ksasatuito di ku Dyisas Krayst. Du alò kenen gablà dnayen, na kenen alò nun eneg na glal magot i kdee kel di landè sen. Amén.

I kaflayam i dad to faglut

12 Na dad flanekgu toogu kando, nang gamu tikeng di blat kaflayam tamkel du tmilew gamu. Nangyu fandam ku mahal

* **3:12** Salmo 34:12-16

i gnaguyu di gnagu i demeyu dad faglut.
13 Kabay too gamu flehew, du gakuf gamu
di kaflayam Krayst, fye matnù klehewyu di
duh kasfuléan, di kfite i kdatahan. 14 Nun
kafyeyu ku nadoy gamu i dad to mdà di
klalòyu ku Krayst, du ani ilè tamnè di
nawayu Tulus Dwata too mdatah. 15 Ku
maflayam gamu, fye ku là mdà di kbanòyu
demeyu to, di ktakuyu, di dademe sasè
nimòyu, na balù di klabetyu di nimò i de-
meyu to. 16 Kabay ku maflayam gamu,
du mdà di klalòyu ku Krayst Dyisas, nang
gamu myà, bay balingyu dnayen Dwata du
tanfun gamu Krayst.
17 Takel i bang Dwata tambù mukum, na
funan nukum i dad to faglut di kenen. Na
ku tanbuan i kukuman di gito dad faglut,
tan i gukel i dad to là mayè mimen i Fye
Tulen mdà di kenen, 18 du gmanan di Tnalù
Dwata, manan,
"Ku malima galwà i dad to fye,
lumban fa kalima kagalwà i to sasè na
i to gamsalà."*
19 Taman i dad to maflayam mdà di
knayè Dwata, fadlug ale mimò fye, na
saligla i ktola di Dwata i mimò dale, du
toon dnohò i kdee fakangan.

5

I dad ulu di dad to faglut

1 Na nun fnigu gamu dad ulu i dad
to faglut, du deg satu demeyu ulu, na
tateengu dad kaflayam gnagu Krayst, na
nun alelgu di kdatahan fiten di kasfuléan.
2 Taman tooyu nifat dad to tasalig Dwata di
gamu, du ale gambet dad bilibili na gamu
mifat dale. Na di kifatyu dale nang ku
fagu di kleges i nawayu, bay mdà di ayèyu
mimò dun, du ani kayè Dwata. Nang ku én
duenyu mimò dun, du alòyu kayè i taden,
bay nifatyu ale du kayèyu too tmabeng
dale. 3 Na nangyu fdatah ktoyu di dad
to fifat Dwata gamu di kebeyu dale, bay
fiteyu di dale gamu i dad to fye gumlalòla.
4 Na di kasfulê Too Mdatah Mifat, blén di
gamu alelyu di kdatahan i landè gufwà i
knengan.
5 Na gamu fa dad lamnok lagi, nimenyu
dad tua di gamu. Na kdeeyu fdanàyu ktoyu
di dad demeyu na stabeng gamu, du gman
di Tnalù Dwata,
"I dad to fdatah i ktola, knang Dwata,
bay blén kafye di dad to fdanà i ktola."*
6 Taman fdanàyu ktoyu di Dwata, i too mtu-
lus, du fye toon gamu fdatah kadang kakel i
bang knayean. 7 Tooyu salig di Dwata kdee
gamsamuk i nawayu, du kenen too mifat
gamu.
8 Na tooyu dnan i ktoyu, na tooyu
fangeye kdee nimòyu, du Satanas dmuen
gamu, lamngab salngad i bong labè lmanaf
liyun, du mngabal i to fakayan falmo.
9 Taman tooyu tangal i kafaglutyu di
Dwata, du fye gaganyu misan ku Satanas,
du gadèyu kdee dad flanekyu faglut dini di
tah tanà lê magu i dad kaflayam gnaguyu.
10 Kafngeyu magu di kaflayam là mlo,
Dwata gumdà kdee kafye, i malék gamu
du fye gagin gamu di kdatah Krayst kel
di landè sen, snikofan i gukulangyu, na
tangalan i kafaglutyu, du fye gamtayud
gamu di kdee mkel di gamu. 11 Dwata
magot i kdee, na landè gusen i kagotan.
Amén.

Gusen i man Fiter

12 Na di ksulatgu i fukal sulat ani di
gamu, én tmabeng deg smulat Silbanus,
satu flanekito faglut fandamgu too gsalig.
I duengu smulat du fye tangalgu i kafaglu-
tyu, na di sulatgu ani fgadègu i glut kafye
Dwata. Taman ani tooyu gutadag.
13 I demeyu faglut dini di banwe Babilon
i mgalék Dwata, na Mark i too tingàgu
di kafaglut, manla fandamla gamu kun.
14 Tooyu fite i kasakdoyu du tasaflanek
gamu di kafaglutyu di ku Krayst Dyisas.
Kayègu ku blé Dwata di kdeeyu nfun
Krayst ktanak nawa.

* **4:18** Dad Fngewe 11:31 * **5:5** Dad Fngewe 3:34

2 Fiter
I Galwe Sulat Fiter

Kafaglabat i galwe sulat mdà di ku Fiter

Febe Fiter i sulat ani di dad to muna gusmulatan. I dad faglut ani, mnè ale di kalima du masbalét ale mdà di dad to tamdò kakakéng. Tamdadong i kfati dad to kenen di Roma.

Tdoan ale ku tan i kibòla, fye là ale mgebe di fnaglut i dad to tamdò kakakéng. Na tdoan fa gablà di kakel i gusen i banwe. Na fnangan ale magin di dad to là faglut gablà di kasfulê Dyisas di tah tanà.

1 Agu Simon Fiter satu salig Dyisas Krayst na satu to galan dek.

Smulat agu di gamu i dad to gamdawat i mabtas kafaglut, salngad i tagdawatmi fagu di katlu Dwata na Dyisas Krayst, i To Falwà gito.

2 Kayègu ku too gamu banlé Dwata kafye na ktanak nawa, fagu di kgadèyu kenen na Amuito Dyisas.

I kafye nimò Dwata

3 Na fagu di kgal tulus Dwata, tagablén di gito kdee gukulangito, du fye gfunito falami nawa, na fye gaganito lalò i kdee knayean. Tagablén ani fagu di kgadeito Dwata, i malék gito, du fye nun alelito di kdatahan na kafyen. 4 Fagu dini tablén di gito dad mabtas kafye fakangan, du fye fagu di kablén ani, nun alelyu di katlu Dwata, du fye galwà gamu di kalmo i dad to di tah tanà ani, mdà di dad sasè knayèla.

5 Du ani sa mgimò Dwata di gamu, taman, tooyu tnù di kafaglutyu i fye nimò, tnùyu di fye nimò i kgadè gablà di Dwata, 6 tnùyu di kgadèyu i kagadnan i ktoyu, tnùyu di kagadnan i ktoyu i ktayud, tnùyu di ktayudyu i klalòyu knayè Dwata, 7 tnùyu di klalòyu kenen knayè i kasakdo di demeyu faglut, na tnùyu di kasakdo i kakdo i kdee dad to. 8 Na ku nun di gamu dad fye nimò ani, na ku fadlug matnù, too nun gukmamu i kafaglutyu, na nun too fye bungen fagu di kgadèyu Amuito Dyisas Krayst. 9 Kabay ku nun to laan lalò i kdee gmangu ani, butè kenen du laan fa glabat i kaglut na taglifetan klaneb kenen mdà di dad muna salaan.

10 Taman dad flanekgu, tooyu fkah di nawayu i kalék Dwata gamu na mimò i kdee gmangu di gamu, du fye fiteyu too glut gamu i dad tamgalék Dwata, na ku ani i nimòyu, là gamu tlaab, 11 na gamdawat gamu i kaglut fusuk di banwe nagot Dyisas Krayst, i Amuito na To Falwà gito, na landè sen i kagotan dun.

12 Na balù tagadèyu i dad gmangu di gamu én, na tooyu gadè i kaglut tagdawatyu, knean kayègu gal fafaldam gamu du kdee ani slame mabtas. 13 Klogu fa di tah tanà ani, fandamgu fye ku fafaldamgu gamu gablà di dad mangu én, 14 du gadègu là sa mlo mati agu, du ani fgadè Amuito Dyisas Krayst deg. 15 Én duengu too mimò ani, du fye ku tamati agu làyu glifet i tagatdògu di gamu.

Teen Fiter kdatah Dyisas

16 Na di muna, di katdòmi gamu gablà di ktulus Amuito Dyisas Krayst na i kasfuléan dini, ise én lalòmi i dad santulen gal nimò dad to mdà di fandamla. Kabay toomi gadè i kaglutan, du tateenmi bong kneng i kdatahan. 17 Du tadéén gami di kdawatan i kafè na kdatah mdà di Maito Dwata, na talingemi talù Dwata mdà di bong kneng langit, manan, “Ani Tingàgu toogu kanbong nawa, na too fye nawagu kenen.” 18 Gami sa mlinge i talù Dwata mdà di langit, di kaginmi ku Dyisas di bulul di kafdadong Dwata di kenen.*

19 Taman matnù kgadèmi i kaglut i gman dad tugad Dwata di muna fa, na fye ku tooyu fkah di nawayu i gmanla, du i gmanla gambet salò gamtuyal dini di too gukmifun kel flafus na msut i blatik smitong i lwa, na too magtuyal di lam nawayu.† 20 Na tooyu fkah di nawayu i mangu ani, du fye làyu glifet, dunan én gman i dad tugad Dwata ise di dale fandam

* **1:18** Neye Matyu 17:1-13, Mark 9:2-13, na Luk 9:28-36 † **1:19** I salò tmuyal dunan Tnalù Dwata gsulat dad tugadan, na i blatik msut smitong i lwa dunan Dyisas Krayst. ‡ **1:20** Satu kubad tnaluan ani dunan: Nangyu glifet i mabtas di kdee, dunan landè to gmagan mubad i gsulat dad tugad Dwata di Tnaluan fagu alò di kenen fandam.

gumdaan.‡ 21 Du ise én gumdà dad tdò dad
tugad Dwata di fandam i dad to, bay i dad
to én nebe Mtiu Tulus na tulenla mdà sa di
Dwata.

2

I dad to tamdò kakakéng

1 Di muna fa, nun di dad to flingu ale
kun tugad Dwata. Na lêman ani, nun dad to
kadang mdà di gamu flingu ale dad tamdò
Tnalù Dwata. Na i tdòla kakakéng gafalmo
i kafaglutyu, na knangla Amuito, i magot
kdee na tamayad i dad salàla. Taman too
makto kel di dale i kalmola. 2 Balù én, too
dee dad to kadang mlalò i magagyà nimòla.
Taman fagu di sasè nimòla ani, i dalan i
kaglut salu di Dwata magsilo. 3 Mdà di
klom nawala filak, fangawla gamu fagu di
dad santulen alò mdà di dale fandam, du
fye gamwè ale filak di gamu. Kabay tasana
ale nukum Dwata, na gatlagad i kafalmo
dale.

4 Du balù dad kasaligan ditù di langit i
gamsalà, là fbayà Dwata dad salàla, bay
batan ale di lam sol too kmifu gumilanggù
dale, na déén gufatanla i Duh Kukum.
5 Salngad én i dad to di klamang banwe di
muna fa, di bang Nowa, là fbayà Dwata i
dad salàla, du fanlayaman ale fagu di bong
dunuk, na gakuf i kdee dad to mimò sasè.
Én alò falwaan, Nowa, i tamdò matlu nimò,
na fitu dademe. 6 Nukum Dwata di salà i
dad to di dad banwe Sodom na Gomora du
fagu di lifoh, fti snakuf lwe banwe ani, du
nimoan guflingen i mkel di dad to là mlalò
kenen. 7 Kabay falwaan Lat, satu to matlu.
Too msamuk i nawa Lat, gablà di magagyà
nimò dad sasè to di lwe banwe ani. 8 Du
i matlu to ani, klon mnè di saféd dad to
én, too msamuk i nawan mdà di magagyà
nimòla teenan na lingen klit i duh.

9 Taman too fulung Dwata falwà i dad
to mlalò kenen mdà di dad tilew, na lê
kenen fulung makus na mlayam i dad to
mimò sasè kel di Duh Kukum. 10 Lumban
flayaman i dad to too mlalò i sasè knayè
lawehla, na i dad to madoy kdee nun glal.

I dad to tamdò kakakéng, too ale labè
na too fdag, na landè afèla dad mdatah
kasaligan Dwata, bay balingla ale nadoy.
11 Kabay dad kasaligan balù mtulus ale
na bong fa gnaganla di dad to tamdò
kakakéng, knean là ale dmalam gagin i
kadoy i dad demela di muna Dwata.

12 Kabay i dad to én, i mebe dale i knayèla,
du là ale fulung faldam, salngad ale dad
labè lmanaf di bnas, alò sut du fye kanfè
na fnati. Nadoyla na knangla kdee làla
glabat, bay kadang satu duh, nun falmo
dale, salngad dad lmanaf di bnas.

13 Bnalas ale kadang i kaflayam flayamla
i dademe. Én toola kanlehew mimò i
kdee bung knayè lawehla balù mduh. Na
ale gumdàyu mya ku makuf ale di gamu
kmaan, du falmola dengeg i dad faglut, na
lehew ale di kafgawla gamu. 14 Én alò fan-
ngaballa dad sasè libun. Landè gubsolla
di kimòla salà. Na gamgebe ale dad to
mlungay di kafaglutla. Too lom i nawala,
na fulung ale mwè i toola kayè. Kabay
falmo ale Dwata!

15 Knagolla i matlu dalan, taman tlas ale,
na balingla lalò i dalan Balaam tingà Biyor
i mbong nawa filak gwean di too sasè ni-
moan. 16 Kabay nngak tugad Dwata mdà di
salaan, du ftalù Dwata i dongki snakayan
fye mngak kenen fagu di talù to, du fye là
gafles Balaam di kbook nimò.

17 I dad to tamdò kakakéng, salngad
ale sfuten tamti, na i labun ku falis nus.
Na tanun gumnèla too mgat kifu i tatagà
Dwata dale. 18 Na i manla slame fdatah
i ktola fagu di katdòla i tdò landè guk-
mamu dun. Na dad to falami galwà mdà
di dademe mnè fa di salà, fangawla fagu di
dad sasè knayè lawehla.

19 Fakangla di dad to én, balù tan kayèla
nimò fakayla nimò, bay dale, magfasak ale
di sasè nimò i galla nimò, i gafalmo dale, du
balù tan magot i nawa satu to, én sa gumag-
fasakan. 20 Ku tagalwà i dad to di magagyà
nimò i dad to di tah tanà, fagu di kgadèla
Amuito Dyisas Krayst i Falwà gito, na bal-
ing ale lêman mgikat na gfisan di dad sasè
nimò én, too lumban fa i ksasè kagkahla
di muna. 21 Fye fa ku làla glabat gablà di
dalan gumbalingla matlu, di kaglabatla na
balingla knagol i mtiu tdò i gatdò di dale.
22 I kasfulê dad to én di muna sasè nimòla,
kagdohò i fléd gman, “I ayem, sanfuléan

knaan i utaan." na, "I sdè kafnge danyo lêmanan flulid di fitak."*

3

I duh kasfulê Amuito Dyisas

1 Dad flanekgu kanbonggu nawa, ani i galwe sulatgu di gamu. Di lwe sulatgu, fafaldamgu gamu i dad tagadèyu, du fye matlu i fandamyu dun. 2 Kayègu ku làyu glifet i dad gman dad tugad Dwata di muna fa, na i dek Amuito i Falwà gito fagu di gami i dad to galan dek.

3 Funa, too mabtas ku gadèyu ku mdadong gusen i banwe, kel i dad to madoy. Lalòla i sasè knayèla, na nadoyla gamu, 4 na snalekla, "Tanè sa Dyisas, ise kè makang kenen samfulê? Mdà di kfati i dad gutambulmi kel ani, knean i knean landè gumgili i banweito mdà fa di kimò dun."

5 Kabay balingla nlifet, di muna fa fagu alò di talù Dwata, mgimò i langit na tanà, na yéél imoan i tanà, na fsutan i tanà mdà di yéél. 6 Na lêman fagu di yéél fdunukan i tanà, du di bang én falmon kdee dad to di tah tanà. 7 Na lêman fagu di talù Dwata, falmon kadang i langit na tanà teenito ani fagu di lifoh, bay ani, nifatan fa kel di bangan mukum na falmo i dad to sasè là mlalò kenen.

8 Kabay dad flanekgu kanbonggu nawa, nangyu glifet ani, dunan di fandam Amuito Dwata i sduh salngad klo i mlibu fali, na i mlibu fali salngad klo alò i sduh. 9 Nun dademe dad to, én fandamla too fganggà Amuito Dyisas dmohò i fakangan, du là fa samfulê, bay gsalà fandamla. Hae, du toon fantahà nawan fa di gamu, du laan mayè ku balù satu to magu di kaflayam landè sen. Kabay én kayean ku msal i kdee dad to na tnagakla dad sasè nimòla.

10 Kabay kel sa kadang i duh kasfulê Amuito Dyisas, salngad kakel i to tmaku. Di duh én lana di mata i langit mdadong di tanà gagin bong luk, na dad mneng di langit sakuf di bong kinit i lifoh. Na klamang banwe, na kdee mnè di tah tanà mti sakuf na lana di mata.

11 Na du gadèyu ani kibò Dwata falmo kadang kdee, tan i fye nimòyu? Là fakay ku làyu fagu i ktoyu di tlu nimò, na bléyu ktoyu di Dwata, 12 kloyu fatan i Duh Dwata. Too gamu fgal mimò i fimò Dwata gamu, du fye mlal kel i duh én. Du di kakel i duh én, mti malmo kabal langit fagu di lifoh, na mtunal kdee dad mneng di langit di kinit i lifoh. 13 Kabay gito, én tooito fatan i fakang Dwata, dunan falami langit na falami tanà gumnè i dad to matlu.

14 Taman dad flanekgu kanbonggu nawa, di kloyu fatan i duh én, tooyu fagu i ktoyu di matlu, du fye landè gukulangyu di kite Dwata na nun ktanak nawayu di kenen.

15 Tooyu fandam i duen Amuito too ftahà i nawan, dunan du fye dee dad to galwà, salngad tasulat i mabtas flanekito Fol di gamu fagu di kfulung blé Dwata kenen. 16 Di kdee dad sulatan, gal kenen tamdò gablà di duh kukum Amuito. Na nun di sulatan malima glabat i gumtatekan. Na dad to là gamlabat i glut tdò na là mgal kafaglutla, fagsalàla kubad i dad malima, salngad i kibòla mubad i dademe Tnalù Dwata. Na du ani nimòla, fanlayam ale Dwata.

17 Taman dad flanekgu kanbonggu nawa, du tagadèyu kdee ani, too gamu fgeye, fye là gamu mgebe i dad to tamdò kakakéng na mlafà i flalò Dwata, na baling gamu gawag di glut tdò i lalòyu. 18 Kabay fye too matnù i kgadèyu gablà di Amuito Dyisas Krayst i Falwà gito, na i kafye blén gamu. Kayègu mdà ani too kenen magdayen na kel di landè sen. Amén.

* **2:22** Dad Fngewe 26:11

1 Dyan
I Tnanin Sulat Dyan

Kafaglabat i tnanin sulat mdà di ku Dyan

Dyan ani, kenen satu di dad sfalò lwe gal dek Dyisas. Na lê kenen smulat i libru Dyan, satu libru gumite dad nimò Dyisas di klon dini di tah tanà. Na di ksulat Dyan i sulat ani tatua nan kenen, na déén kenen di Ifisus.

I tnanin sulatan ani gfeben di kdee dad to faglut di dee dad banwe. Na di bang ani, nun dee dad to tamdò kakakéng. I dademe mangman Dyisas ise Tingà Dwata. Na man i dademe i Tingà Dwata là fbaling to. Na nun fa dademe dad tdò i dad to là glut.

Na di sulat Dyan ani tulenan Dyisas too glut Tingà Dwata fbaling to.

Na tdoan i dad to too fgeye di dad to tamdò dale ku i tdòla salngad di tdò Dyisas, na ku là salngad, nang flinge di dad tdò là glut.

Na tdoan dad to faglut gablà di kakdo Dwata, na ku kamdo ale i demela to na nimenla Dwata, ale i dad ngà Dwata.

Dyisas Krayst i dnagit Tnalù

1 Smulat gami gablà ku Dyisas Krayst i dnagit Tnalù i gumdà falami nawa. Tagnè nun kenen mdà di là fa mgimò i banwe, na talingemi i taluan, na tateenmi na tagagotmi kenen. 2 Na di kafbalingan to tateenmi, taman tulenmi gablà di kenen. Tulenmi kenen gumdà i nawa landè sen, na tagnè kenen di safèd Maito Dwata, na fiten i kton di gami. 3 Tulenmi gamu i tateenmi na talingemi mdà di ku Dyisas Krayst, du fye gakuf gamu di gami di ksasatu nawami di Maito Dwata na Tingaan Dyisas Krayst. 4 Sulatmi ani, du fye too sikof i klehewito.

Dwata i too glut lwa

5 Ani santulen talingemi di katdò Tingaan di gami, dunan Dwata i too glut lwa, na landè kifu di kenen balù tukay. 6 Taman ku manito masasatu ito di Dwata, bay mnè ito di kifu, tmulen ito kéng, du laito lalò i kaglutan. 7 Kabay ku mnè ito di lwa salngad i knè Dwata di gumalwan, nun ksasatu nawaito di demeito to faglut, na kdee salaito tatoo mgalob fagu di litè Tingaan Dyisas falohan di krus.

8 Kabay ku manito landè salaito fangawito ktoito na landè kaglut mnè di nawaito. 9 Kabay ku msal ito na tulenito dad salaito di Dwata, nlifetan dad salaito, na naloban i gusaseito, du too gsalig Dwata na too tlu. 10 Ku manito là ito lmen gamsalà salngad ku manito tmulen kéng Dwata, na là mnè Tnaluan di nawaito.

2

Krayst Dyisas i tmabeng

1 Gamu i dad ngàgu di kafaglut, ani sulatgu gamu du kayègu ku là gamu gamsalà. Kabay ku nun gamsalà nun smafye gito di Maito Dwata, dunan Dyisas Krayst i too matlu. 2 Na kenen i dsù, du fye magwè dad salaito, na ise alò ku gito salà i duen Dyisas fafati, bay mdà di salà i kdee dad to.

3 Ani gudmilè too glut gmadè ito Dwata, ku nimenito i kdee flaloan gito. 4 Kabay ku nun mangman, “Gadègu Dwata,” bay laan nimen i dad flaloan, to ani tmulen kéng, du landè kaglut mnè di nawan. 5 Kabay ku simto mimen tnaluan, tasikof i kalbong nawan Dwata. Én gugmadeito ku sasatu ito di Dwata. 6 Du ku manito sasatu ito di kenen, tooito lalò i nimò Dyisas Krayst klon dini di tah tanà.

I falami flalò

7 Gamu dad flanekgu toogu kando, ise ku falami flalò fgadègu di gamu ani, du tagnèyu linge mdà di katbùyu faglut di ku Krayst Dyisas. I flalò mangu ani, i tagatdò di gamu. 8 Kabay balù tamlo i flalò ani, gambet falami fa i kablé Dyisas dun, du tafan mlius i kifu na tabaling kel i glut lwa. Nimen Dyisas i flalò én na balù gito tooito nimen.

9 Ku nun to mangman mnè kenen di gumalwan, bay mnang nawan i demen to, mnè fa kenen di gukmifu. 10 Kabay i to mbong nawan i demen to, mnè sa kenen di gumalwan, na laan tlaab na fugen. 11 Kabay i to mnang nawan i demen to, mnè di gukmifu na magu di kifu. Na

salngad kenen i to là gmadè i gusalun, du
i kifu mutè i fandaman.
12 Na dad ngàgu di kafaglut, smulat agu ani
di gamu,
du i dad salàyu tanlifet Dwata fagu di
kfati Dyisas Krayst.
13 Na gamu dad tua lagi, smulat agu di
gamu,
du tagadèyu Dyisas Krayst tagnè di là
fa mgimò i klamang banwe.
Na gamu dad lamnok lagi, smulat agu di
gamu,
du tagfisanyu Satanas i gumdà i sasè.
Na i kdeeyu dad ngàgu, smulat agu di
gamu,
du tagadèyu Maito Dwata.
14 Na gamu dad tua lagi, smulat agu di
gamu,
du tagadèyu Dyisas Krayst i tagnè di là
fa mgimò i klamang banwe.
Na gamu dad lamnok lagi, smulat agu di
gamu,
du tamgal i kafaglutyu,
na mnè Tnalù Dwata di nawayu,
na du tagfisanyu Satanas, i gumdà i
sasè.

I knayè i banwe

15 Taman nangyu fabtas di nawayu i
knèyu dini di tah tanà, ku demen i sasè
knayè i banwe. Du ku mabtas di nawayu
i knèyu dini di tah tanà là mbong nawayu
Dwata. 16 Du i kagkah kdee dad to dini
di tah tanà, dunan galla lalò i sasè knayè
lawehla, na balù tan teenla toola nibal, na
too ale fdag i ktola na i knunla. I kdee
nimò ani, ise mdà di Dwata, bay slame mdà
dini di tah tanà. 17 I banwe ani na balù i
kdee sasè knayè nimò i dad to tafan mlius.
Kabay i to mimò i knayè Dwata nun nawan
landè sen.

I to dmuen ku Krayst Dyisas

18 Gamu dad ngàgu, tamdadong gusen
i banwe. Tagnèyu linge ku tamdadong
gusen i banwe nun to kel i too dmuen
ku Krayst. Balù ani tanun dee dad to
dmuen kenen, taman ani i gugmadeito
tamdadong i gusenan. 19 Di muna fa, gakuf
dad to dmuen ku Krayst di gito, bay lamwà
ale du là sasatu nawala di gito. Ku sasatu
nawala di gito gablà di kafaglut di ku
Krayst, là ale fa lamwà. Kabay du lamwà
ale, ani gugmadeito là sasatu nawala di
kafaglutito di ku Krayst Dyisas.
20 Kabay gamu mahal, du kdeeyu gmadè
i kaglut gablà ku Krayst, du tagablén di
gamu Tulusan. 21 Ise ku én duengu smulat
gamu ku làyu gadè i kaglut, bay smulat agu
du tagadèyu, na gadèyu landè kakakéng
fakay gbol di kaglut.
22 Taman simto tmulen kéng? I to tmulen
kéng dunan i to mangman Dyisas ise Krayst
i To Mgalék Dwata. I to mangman én
dmuen ku Krayst, du laan faglut di Maito
Dwata na Tingaan Dyisas Krayst. 23 I to
mangman, Dyisas ise Krayst Tingà Dwata,
laan masasatu di Dwata. Kabay i to mang-
man, too glut Dyisas i Krayst i To Mgalék
Dwata, masasatu kenen di Maito Dwata.
24 Tooyu fnè di nawayu na fandamyu i
talingeyu gablà ku Krayst mdà di katbù i
kafaglutyu. Du ku ani nimòyu, too glut
masasatu gamu di Tingà Dwata, dunan
Dyisas Krayst na di Maito Dwata. 25 Na ani
fakang Krayst du blén di gito, dunan nawa
landè sen.
26 Én duengu smulat di gamu, du fye
gadèyu gablà di dad to mayè mgaw gamu
fagu di katdòla kakakéng. 27 Kabay gamu,
du mnè i Tulus Dwata di gamu, balù landè
tamdò gamu, du tagadèyu i kaglut. Na i
tdoan gamu slame glut ise ku kakakéng.
Taman du tdoan gamu i kaglut too gamu
fadlug di ksasatuyu di ku Krayst.
28 Dad ngàgu, too gamu fadlug di ksasat-
uyu di ku Krayst Dyisas, du fye landè
klikòyu na kyàyu di kasfuléan.
29 Du gadeito Dwata too matlu, taman
tooyu gadè i kdee dad to mimò tlu, ale glut
dad ngà Dwata.

3

I dad ngà Dwata

1 Tooito fandam ku tan i kalbong nawa
Maito Dwata gito. Gfiten i kalbong nawan
gito fagu di mgimoan ito dad ngaan. Too
glut dad ngà ito Dwata. Na i dad to là
faglut làla dilè ku gito dad ngà Dwata, du
là ale fa dmilè Dwata. 2 Dad flanekgu
toogu kando, too glut tambaling ito dad
ngà Dwata. Kabay là ito gmadè ku tan i
kagkahito kadang di fulé duh. Kabay ani

tooito gadè, dunan di kasfulê Krayst mbaling ito gambet kenen kagkah, du tooito teen kadang i kenen kagkah. 3 Na i kdee dad to i nun imen nawala fatan kdee én di kasfulê Krayst, là ale mayè mimò sasè, du là sa mimò Krayst sasè.

4 Balù ku simto gamsalà, mlafà kenen flalò Dwata. Du i gumtatek i salà dunan klafà i flalò Dwata. 5 Kabay gadèyu i duen Krayst fbaling to dini di tah tanà, du fye nwean dad salaito, du Krayst landè salaan. 6 Taman ku simto mnè di ku Krayst laan fadlug mimò salà. Du ku simto fadlug di kagsalaan, laan lmen dilè di nawan Krayst Dyisas, demen laan fa gadè kenen.

7 Gamu dad ngàgu di kafaglut, too gamu fgeye, du fye landè to mgaw gamu. Du i to too mimò tlu too kenen matlu gambet i katlu Krayst. 8 Kabay i to gal gamsalà, nfun kenen Satanas, du Satanas too gamsalà fandà fa di katbuan. Én duen Tingà Dwata fbaling to dini di tah tanà, du fye falmon i nimò Satanas.

9 Taman i to tambaling tingà Dwata, laan sa fadlug di kagsalaan, du i nawa Dwata mnè sa di kenen, na du Dwata i Maan, talaan gadlug di kimoan salà. 10 Ani gusahal dad ngà Dwata na dad ngà Satanas, dunan i to là mimò i tlu nimò, ku demen là kamdo demen to, ise kenen too glut tingà Dwata.

I kasakdo

11 Ani talingeyu mdà di katbù i kafaglutyu di ku Dyisas Krayst, dunan là fakay ku là ito sakdo. 12 Nangito ganbet Kain di muna fa, du i mfun kenen Satanas, na bnanoan i twalin. Bnanoan i twalin du tagnè sasè nimoan, na matlu nimò i twalin. 13 Taman dad flanekgu, nang gamu tikeng ku knang gamu nawa i dad to là faglut di tah tanà.

14 I gugmadeito galwà ito di fati landè gusenan, na tanun falami nawaito, ku kandoito i demeito to. Du i to là kamdo i demen to, là fa galwà di fati landè gusenan. 15 Du simto mnang nawa i demen to, salngad kenen i to manò, na gadeito i to manò laan gfun nawa landè sen.

16 I gugmadeito i too glut kakdo, dunan di ku Krayst Dyisas, du fafati kenen tlas gito du kandon ito. Taman kenen gumlaloito, balù fafati ito mdà di kakdoito i dad demeito to. 17 Ku nun satu to nun knunan, na teenan i satu demen to nun gulandean, na laan kamdo i demen to, là mnè kakdo Dwata di nawan. 18 Dad ngàgu, là fakay ku aloito mangman nun kakdoito i demeito to, bay i mabtas, ku fiteito i too glut kakdoito fagu di fye nimoito di dale.

19 Taman ani gugmadeito i too glut Dwata mfun gito, ku nun kakdoito i demeito to. Na di kgadeito ani, too matgal i nawaito, du di ktadagito di muna Dwata nun ktanak nawaito, 20 balù ku msamuk nawaito gablà di dad salaito. Du Dwata mdatah fandaman di gito fandam, na balù gadean sa i kdee, knean bong kakdon gito.

21 Dad flanekgu toogu kando, ku là msamuk i nawaito du tanlifet Dwata i dad salaito, nun ktanak nawaito, na là ito gdè stulen di Dwata. 22 Na ku ani kagkahito, balù tan fniito di kenen, blén di gito, du mimen ito i dad flaloan gito, na nimoito i gaflehew kenen.

23 Na ani i flalò Dwata gito, dunan tooito fnaglut i kdatah Tingaan Dyisas Krayst, na too ito sakdo salngad i flalò Dyisas Krayst gito. 24 Na ku simto mimen dad flalò Dwata, sasatu kenen di Dwata na Dwata sa mnè di nawan. Na ani gugmadeito Dwata mnè di nawaito, du mdà di Tulusan i tablén di gito.

4

I dad to flingu ale tugad Dwata

1 Dad flanekgu toogu kando, nang gamu faglut i tdò kdee dad to gal tamdò, balù manla mnè Tulus Dwata di dale. Kabay funayu too neye ku nè gumdà i tdò i to tamdò, ku mdà di Dwata ku demen ise. Du tanun dee dad to flingu, ale dad tugad Dwata, bay i kaglutan, mnè di dale i tulus busaw. 2 Tulenta gamu ku tan kibòyu gmadè ku i tdòla mdà di Tulus Dwata ku demen ise. Ku ani tdòla, dunan Dyisas i To Mgalék Dwata tafbaling to, ani mdà di Tulus Dwata. 3 Kabay ku i tdòla, Dyisas ise i To Mgalék Dwata fbaling to, tdòla ise mdà di Tulus Dwata. Én baling gumdaan di tulus dmuen ku Krayst Dyisas. Talingeyu di muna fa, fan kel i to dmuen ku Krayst. Na neyeyu, takel kenen di tah tanà.

4 Kabay gamu dad ngàgu, tanfun gamu Dwata, na tagfisanyu i dad to flingu, ale dad tugad Dwata, du Tulus Dwata tamnè di gamu, too mtulus fa di ku Satanas i mnè di dad to là faglut di tah tanà. 5 I fandam i dad to flingu salngad fandam i dademe to là faglut di Dwata. Taman alòla santulen gablà di kagkah dini di tah tanà, na i dad to là faglut too flinge dale. 6 Kabay gito, nfun ito Dwata, na ku simto gmadè Dwata, flinge ale gito. Na ku simto là nfun Dwata là flinge gito. Ani satu gugmadeito ku simto gumnè Tulus Dwata i gumdà i kaglut, na ku simto gumnè tulus busaw i gumdà i kakakéng.

I kakdo Dwata

7 Dad flanekgu toogu kando, too ito sakdo, du Dwata gumdà i glut kakdo. Du i to kamdo i demen to, kenen sa tingà Dwata na gadean Dwata. 8 Kabay i to là kamdo i demen to, laan lmen gmadè Dwata, du kamdò Dwata na kenen gumdà kakdo. 9 Na fite Dwata i kakdon gito fagu di kfeben i Tingaan tunggal dini di tah tanà, du fye fagu di kenen gfunito nawa landè sen. 10 Ani gumiteito too glut kakdo, ise ku gito kamdo Dwata, bay kenen kamdo gito. Fiten i kakdon fagu di kdekan i Tingaan dini di tah tanà, fye fafati kenen du dsù bayad dad salaito.

11 Dad flanekgu toogu kando, du tatoo bong kakdo Dwata gito, taman là fakay ku laito too sakdo. 12 Too glut landè fa to mite Dwata, bay ku sakdo ito, mnè kenen di gito, na i kakdon i mnè di nawaito too matnù.

13 Ani gugmadeito sasatu ito di Dwata, na mnè kenen di gito, du tagablén di gito Tulusan. 14 Na gami, dad to gal dek Dyisas, tateenmi Tingà Dwata, taman toomi tulen i dek Maito Dwata i Tingaan dini, du fye falwaan dad to di tah tanà. 15 Na ku simto tmulen di demen to, Dyisas Tingà Dwata, tamnè Dwata di kenen, na tasasatu kenen di Dwata. 16 Na gito, tafaglut ito, taman gadeito too bong kakdo Dwata gito. Tagnè too kamdo Dwata. Taman i to gal kamdo, sasatu kenen di Dwata, na mnè Dwata di kenen. 17 Na fagu ani i kakdoito kenen too matnù kel di ksikofan, du fye landè klikoito kadang di duh kukuman gito dad to. Na gambet ito ku Dyisas, du masasatu ito di Dwata na sakdo ito. 18 Ku sakdo ito talandè klikoito Dwata, du ku sikof i kakdo, tamagwè i klikò di nawaito. Silang likò i satu to di Dwata ku man nawan fanlayam kenen Dwata. Na i to likò di Dwata kulang fa i kakdon. 19 Ani duenito kamdo, du Dwata sa muna kamdo gito.

20 Ku nun satu to, na manan kandon kun Dwata, bay mnang nawan i demen to, tmulen kenen kéng. Du i to là kamdo demen to teenan, landè kiboan kamdo Dwata i laan lmen teen. 21 Taman ani flalò Dwata di gito, dunan i to kamdo Dwata là fakay ku laan kamdo i demen to.

5

I kafaglutito i atuito kdee dad dmuen Dwata

1 Na ku simto faglut Dyisas i To Mgalék Dwata, kenen i tingà Dwata. Na ku simto kamdo i Mà, kamdo kenen i dad ngaan. 2 Ani gugmadeito kamdo ito i dademe dad ngà Dwata, ku kamdo ito Dwata, na mimen ito i dad flaloan gito. 3 Du ku mimen ito i dad flaloan gito, ani gugmadeito i kakdoito kenen too glut. Na là too blat i dad flaloan. 4 Du gito dad ngà Dwata, gaganito fnisan i kdee sasè dmuen gito dini di tah tanà. Gfisanito i dad sasè fagu di kafaglutito di ku Dyisas Krayst. 5 Simto kè gmagan misan i kdee sasè? Alò i to faglut Dyisas Tingà Dwata, gmagan misan i kdee sasè dmuen kenen.

I kaglut gablà ku Dyisas Krayst

6 Na di ksalu Dyisas Krayst dini di tah tanà mdà di langit, gnagun i yéél di kafbunyagan na i litè di kfatin. Na ise ku salu kenen dini du alò fbunyag di yéél, bay du falohan i litean di kfatin di krus. Ani faglabat Tulus Dwata di gito na too glut, du slame glut i kdee faglabatan. 7 Nun tlu fgadè na Dyisas Krayst too glut Tingà Dwata, 8 dunan Tulus Dwata, na i kafbunyagan di yéél, na i litean falohan di kfatin di krus, tlu ani too masgagin. 9 Man Dwata, Dyisas i too Tingaan. Ku fnaglutito i man dad to gablà di gadèla, lumban fa i kafaglutito i man Dwata, du i manan mdatah fa di man i dad to. 10 Ku simto too faglut Dyisas Tingà Dwata, tatoon gadè di nawan i

kaglut. Kabay simto i là faglut i man Dwata gablà di Tingaan, tafankéngan Dwata, du laan faglut i fgadè Dwata gablà di Tingaan.
11 Ani sa i fgadè Dwata di gito, dunan tabanlén ito nawa landè sen fagu sa di Tingaan Dyisas Krayst. 12 Taman ku simto masasatu di Tingà Dwata nun nawan landè sen. Kabay ku simto là masasatu di kenen landè nawan landè sen.

I nawa landè sen

13 Na smulat agu di gamu dad faglut di Tingà Dwata, du fye tooyu gadè tanun nawayu landè sen. 14 Na landè kyaito mni di Dwata, du gadeito toon ito fanlinge ku fniito di kenen fagu di knayean. 15 Du gadeito toon fanlinge i kdee fniito di kenen, taman tooito gadè balù tan fniito gdawatito.
16 Na ku teenyu i demeyu faglut mtatek di salà, na ku salà ani là gamgebe kenen di fati, fye ku dnasalyu kenen du fye banlé kenen Dwata nawa landè sen. Kabay nun salà gamgebe i satu to di fati, na làgu man ku dnasalyu i to ani. 17 I kdee sasè nimò slame salà, bay nun salà là gamgebe i to di fati.
18 Na gadeito i to tambaling tingà Dwata laan fadlug di kimò salà, du Dyisas Tingà Dwata i kamlung kenen du fye là gagan Satanas fsasè kenen. 19 Na i kdee dad to là faglut nagot Satanas. Kabay tagadeito gito dad faglut, nfun Dwata.
20 Na gadeito Dyisas Tingà Dwata fbaling to dini di tah tanà, du faglabatan gito du fye gadeito i too glut Dwata. Taman ani, sasatu ito di Dwata na di ku Dyisas Krayst Tingaan. Kenen sa i too glut Dwata na gumdà nawa landè sen. 21 Dad ngàgu, du tagadèyu kdee én, tooyu fangeye i ktoyu, na fawag gamu di kfangamfù i dad ise glut dwata.

2 Dyan
I Galwe Sulat Dyan

Kafaglabat i galwe sulat mdà di ku Dyan

I galwe sulat Dyan ani, feben di satu libun faglut na dad ngaan.

Tdoan ale gablà di kasakdo i dad faglut. Manan, ku kamdo ale én gugmadè i dademe dad to nimenla Dwata. Na di sulat ani, fafaldam Dyan di dad faglut gablà di dad to tamdò kakakéng.

1 I smulat ani i tua mebe i dad to faglut di
ku Dyisas Krayst.
Sulatgu ani di gamu toogu kando, di ge i
libun tamgalék Dwata na di dad ngaam.
Na ise alò deg i kamdo gamu, bay balù
i kdee gmadè i kaglut gablà ku Dyisas
Krayst, 2 du mnè i kaglut di nawaito ani, na
kel di landè sen.
3 Fye ku Maito Dwata na Dyisas Krayst i
Tingaan mlé gito kafye, kakdo, na ktanak
nawa, gagin i kaglut i mnè di nawaito na i
kakdoito demeito to.

I kaglut na i kakdo

4 Toogu lehew du gadègu nun dademe
dad ngaam too mlalò i kaglut gablà ku
Dyisas i flalò Maito Dwata. 5 Na i flanekgu
libun toogu kando, nun toogu fni di ge
too ito sakdo. Ise ani falami flalò i su-
latgu ge, du mdà fa di katbù i kafaglu-
tito nun flaloito ani. 6 Na i too glut
kakdo gmangu ani, faglabatgu gamu i
gumtatekan, dunan tooito nimen dad flalò
Dwata gito. Talingeyu mdà fa di kagat-
buan i satu flaloan, dunan too ito mnè di
kasakdo.
7 Na gmangu ani di gamu, du tanun
dee dad to mgaw di klamang banwe, du
gmanla là fbaling to Dyisas Krayst. I dad
to gambet ani, mgaw na dmuen ku Krayst.
8 Taman too gamu fgeye, du fye là baling
lana di gamu i untungyu di nimòyu, bay
gdawatyu i kdee kayè Dwata blè di gamu.
9 Ku simto là fadlug di klalò i tdò Krayst,
bay gasyat di tdoan, to ani là masasatu di
Dwata. Kabay ku simto fadlug mlalò i tdò
Krayst, masasatu kenen di Dwata i Maan
na di Tingaan Dyisas. 10 Taman ku nun kel
di gamu, na tamdò ise tdò Krayst, nangyu
fyak kenen di gumnèyu, na nangyu kenen
dnawat. 11 Na ku simto dmawat kenen,
gakuf kenen di sasè nimoan.

I gusen i man Dyan

12 Dee fa moon i kayègu man di gamu,
bay là agu mayè ku fagu di sulat. Du nun
imen nawagu mlauy gamu du fye fakay ito
stulen, du fye too sikof i klehewito.
13 Na man i dad ngà i flanekam libun
tamgalék Dwata, toola gamu fandam.

3 Dyan
I Gatlu Sulat Dyan

Kafaglabat i gatlu sulat mdà di ku Dyan

I gatlu sulat Dyan feben ku Gayus i toon snalig na gal malak i dad faglut. Na nun satu to dnagit ku Dyutrifis déén di simbahan Gayus, là mayè dmawat i dad to dek Dyan, du kayeam alò kenen mebe i dad faglut.

Na i dayen Dyan Gayus gablà di ktabengan i dad to faglut lamngab di dad banwe du samtulen ale gablà ku Dyisas.

1 Agu Dyan satu to gal mebe i dad faglut
di ku Krayst i smulat ani. Sulatgu ani di
ge Gayus i toogu kando. 2 Flanekgu toogu
kando, toota ge dnasal du fye moon nun
fye kneam, na mgal i laweham salngad
kgal i kafaglutam.
3 Na di kakel i dad flanekito faglut mdà
di ge toogu lehew, du tulenla deg, too ge
gsalig di kaglut na fadlug ge mlalò i kaglut
gablà ku Krayst. 4 Én too mdatah gaflehew deg, dunan ku lingegu i dad ngàgu di
kafaglut too mlalò i kaglut.

I kdayen Dyan ku Gayus

5 Flanekgu toogu kando, too ge gsalig di
ktabengam i demem faglut balù laam ale
lmen teen. 6 Du di kakella dini tnulenla
demela faglut gablà di kakdom dale. Too
fye ku galam ale tnabeng di kagula, du ani
gaflehew Dwata. 7 Du én duenla magu du
samtulen ale i Fye Tulen gablà ku Dyisas
Krayst, na là ale mni tabeng mdà di dad to
là faglut. 8 Taman gito dad faglut, tooito
tmabeng dale, du fye nun alelito di ktulenla i kaglut.

Dyutrifis na Dimitriyus

9 Na di muna fa, smulat agu ditù di
gamu dad faglut, bay Dyutrifis laan mayè
flinge i gmangu, du laan nafè i glalgu mebe
gamu. Én kayean ku alò kenen mebe gamu.
10 Taman di klauygu gamu kadang, tulengu
gamu i kdee nimoan, na gablà di sasè
manan gablà di gami, na i dad kakakéng
tulenan. Là alò ani, bay di ksalu i dademe
dad faglut déén laan ale dnawat. Na ku
nun beg mayè dmawat dale balingan ale
fnang, na kayean falwà ale di kastifunyu.
11 Flanekgu toogu kando, nang ge mlalò i
dad sasè nimò gambet ani, bay aloam lalò
i kafye. Du simto mimò fye, i mfun kenen Dwata, bay simto mimò sasè là gmadè
Dwata.
12 Na Dimitriyus too dag i kdee dad to,
na too glut i kdagla. Na balù gami dagmi
kenen, na gadeam i manmi too glut.

I gusen i man Dyan

13 Too dee fa moon kayègu man di ge, bay
là agu mayè ku fagu di sulat. 14 Nun imen
nawagu là mlo ani site ite, du fye stulen ite.
15 Fye ku nun ktanak nawam.

I kdee demem sgalak dini, fandamla ge.
Na tnulenam i kdee dememi déén fandammi ale.

Dyud
I Sulat Dyud

Kafaglabat i sulat mdà di ku Dyud

Dyud smulat ani na kenen i satu twali Dyisas na flanek Dyém i mebe dad to faglut déén di Dyérusalém.

Na febe Dyud i sulat ani di dad to faglut di kdee banwe gumnèla. Sulatan ani, du tulenan di dad to faglut gablà di dad to tamdò kakakéng, salngad i tagsulat Fiter di galwen sulat. I dad to tamdò kakakéng ani tdòla Dyisas ise Tingà Dwata, na ise alò ani, bay nebela fa i dad to di kagsalà.

Taman tafgadè Dyud di sulat ani, i dad to tamdò kakakéng, too falmo na fanlayam Dwata salngad i kaflayaman i dad gamsalà di muna.

1 Agu Dyud i smulat ani, agu satu salig Dyisas Krayst na i flanek Dyém.

Na sulatgu ani di kdeeyu tamgalék Dwata na mnè di kakdo Maito Dwata na di ifat Dyisas Krayst. 2 Kayègu ku too gamu banlé Dwata kakdo na ktanak nawa.

I kakel i dad to tamdò kakakéng

3 Dad flanekgu faglut toogu kando, nun ayègu moon smulat di gamu gablà di kagalwà di dad salà tanfunito. Kabay ani, matlas i fandamgu, du nun mdatah déén kayègu man di gamu di sulat ani, dunan too gamu fgal na nsenyu i kafaglutyu di ku Dyisas Krayst tablén di kdee dad to nfun Dwata, i kafaglut là gatlas kel di landè sen. 4 Mangu ani du lingegu nun dad to flingu làyu dilè fasbool di kastifunyu. Na làla nafè Dwata, na mayè ale tanlas i glut tdò gablà di kafye blé Dwata gito, du manla kun fakay ito mimò i dad sasè knayè i lawehito, na knangla Dyisas Krayst i sen Amuito i Magot i kdee. Di muna fa tafala fsulat Dwata gablà di kaflayam gdawat dad to én.

5 Du balù tagadèyu gablà di dad to Israél di muna, knean kayègu fafaldam gamu gablà di kafalwà Dwata dale mdà di falel i dad to di banwe Idyif. Kabay balù falwà ale Dwata, knean nun di dale falmon, du là ale faglut di kenen.

6 Fandamyu dad kasaliganan, i mlafà i glal blé Dwata dale, na là mimò i fimò Dwata dale, du tnagakla i tagnè gumnèla. Taman bnilanggù ale Dwata na magbakus ale di too gukifun kel di duh kukuman. 7 Fandamyu nimò i dad to di banwe Sodom na Gomora na i dademe dad to glibut déén falmo Dwata fagu di lifoh, too ale mimò salngad nimò dad kasaligan di muna fa, du nimòla magagyà nimò knayè i lawehla, na tanlamin dad lagi i dademela lagi. I gukel dad to ani guflingen i kaflayam gdawat i dad to ditù di lanaw lifoh landè fati kel di landè sen.

I ksasè i talùla

8 Na salngad én i dad to tamdò kakakéng, nimenla i sasè knayè i lawehla, du ani kun i tdò di dale fagu di knala, na knangla i glal Dwata, na madoy ale dad kasaliganan. 9 Kabay fandamyu Mikaél, balù kenen gumdatah i dad kasaligan Dwata, laan sa nimò gambet én di kasbulawan ku Satanas gablà di laweh Mosis. Laan nadoy Satanas, bay manan, “Dwata mngak ge.” 10 Kabay dad tamdò kakakéng, nadoyla i kdee làla glabat. Na salngad ale i dad lmanaf di bnas, du là ale fulung faldam, du ku tan i tagnè glabatla, én sa i nimòla, na én i gafalmo dale.

11 Magakdo ale! Fanlayam ale Dwata, du lalòla i nimò Kain di kbanoan i twalin, lalòla i nimò Balaam, du balù gadèla sasè i nimòla, knean fadlug ale du fye gamwè ale filak, na lalòla Kora di kduenan Dwata, na malmo ale gambet kenen.

12 Mgimò ale kagsik di kastifun di kakaanyu di kfiteyu i kasakdoyu, du balù sasè nimòla, knean landè kyàla magin di gamu kmaan. Én alòla fandam i ktola. Landè gukmamu dale du salngad ale i labun falis i nus, i là mebe ulen, na salngad i dad kayu là munge balù fa di bangla munge, du mati na magdot. 13 Salngad ale i malbang lwek di mahin, du teen i dad magagyà nimòla salngad kitem i bulak lwek. Na salngad ale fa i dad blatik di langit i gasyat di dalan gugkahla, na tanun fatlagad Dwata gufnean dale, dunan di too mgat gukmifu kel di landè sen.

14 Na Inok, satu tugad Dwata i gfitu tugad mdà di ku Adam, falan tulen gablà di dad to tamdò kakakéng ani, manan, “Neyeyu, salu Amuito Dwata dini magin i dad file libu kasaliganan too mtiu, 15 du nukuman i kdee dad to, na fanlayaman i kdee là fulung mafè Dwata, du mdà di too sasè nimòla, na i too sasè gmanla di kduenla Dwata.” 16 Dad to én, gal ale mugak na banléla salà i dad demela to, lalòla i sasè knayèla, fdagla i ktola, na dnayenla dademe to, fye gwèla i knayèla.

I kafngewe Dyud

17 Kabay dad flanekgu faglut toogu kando, nangyu glifet i tagman dad to gal dek Amuito Dyisas Krayst, 18 manla di gamu, “Di là fa kel gusen i banwe nun dad to kel madoy gamu, na én alòla lalò i sasè knayèla, ise knayè Dwata.” 19 Na mdà di dad to ani, landè sasatu nawa i dad faglut, na là mnè Tulus Dwata di nawa dad to én, baling én mebe dale i sasè knayèla.

Stabeng gamu

20 Kabay gamu dad flanekgu faglut toogu kando, tooyu tangal i kafaglutyu di Dwata, na dmasal fagu di kalak Tulus Dwata. 21 Fadlug gamu mnè di kalbong nawa Dwata di kloyu fatan i kablé Amuito Dyisas Krayst gamu nawa landè sen mdà di kakdon gamu.

22 Kandoyu i dad to lwe nawa di kafaglutla, 23 na tnabengyu, fye galwà ale di kaflayam, salngad ku snabàyu ale di lifoh. Na lêyu tnabeng i dademe dad to mnè di salà, fiteyu i kakdoyu dale, gagin i klikòyu du fye là gamu gamgebe di sasè mgimòla. Knangyu i kdee salàla.

I kdayen Dyud Dwata

24 Dnayenito Dwata du kenen i gmagan kamlung gamu, du fye là gamu mtatek di salà, na gamgebe gamu matlu di muna i kneng i kdatahan, gagin i klehewyu. 25 Dnayenito kenen i alò sen Dwata, i gafalwà gito fagu di ku Dyisas Krayst i Amuito i mfun kdee kafye, kdatah, ktulus, na glal di kdee. Tagnè kenen mdà di là fa mgimò i klamang banwe kel ani, na kel di landè sen. Amén.

Tafite
I Tafite Dyisas Krayst ku Dyan

Kafaglabat i libru sulat Dyan gablà di tafite Dyisas Krayst di kenen

Na libru ani nun gumahalan di dademe libru di Tnalù Dwata, du dini gugmadè dad to gablà di gusen i banwe, na i katbù i falami langit na falami tanà.

Na Dyan satu to gal dek Dyisas smulat ani di kbilangguan ditù di Fungul Fatmos mdà di katdoan gablà ku Dyisas Krayst. Na di taksulat Dyan ani là mlo na mati. Na di klon di Fatmos, nun kanteenan fite Dyisas di kenen gablà ku tan i mkel kadang di fulé duh.

Snulatan dad to faglut du tangalan nawala, du di bang atù nun urdin mdà di gumdatah di Roma ku simto faglut di ku Dyisas Krayst fanlayam kenen. Na too dee tamati mdà di kaflayam kel di dale mdà di kafaglutla di ku Dyisas.

Tulen Dyan i dad fgadè na fite Dyisas kenen gablà di fan mkel di tah tanà di kasfuléan, na gablà di kdadong gusen i banwe. Na too dee dad tnikeng gfite di kenen, na kdee nun mngalam gumtatekan. Na dini gumite fa gablà di banwe Dwata di langit na i kafye bawehan. Na too mbangal dini, i ulu di dad busaw dnagit ku Satanas, tagfisan Dyisas Krayst, na nun duh fanlayam Dyisas kenen na kdee mlalò kenen, du bat ale di lanaw lifoh. Na Dyisas Krayst mbaling Ulu di kdee ulu na Amu di kdee amu landè gusenan.

1 Ani libru gusmulat i tafite Dyisas Krayst di dad to salig Dwata. Funa fite Dwata kdee ani di ku Dyisas, du fye fgadean di dad to saligan ku tan i fan mkel. Na agu Dyan satu saligan fangadè Dyisas Krayst fagu di kdekan satu kasaliganan. 2 Na i kdee tafite di deg toogu tulen. I kdee tulengu ani slame tnalù Dwata na i kaglut tafgadè Dyisas Krayst di deg.

3 Too nun kafye i to masa i libru ani di kaklinge i dad to. Na ku simto flinge na mlalò i tagsulat dini nun kafyen, du tamdadong i kagdohò i tafgadè Dwata ani.

I sulat di fitu lumbuk i dad to faglut

4-5 Na agu Dyan smulat i sulat ani di fitu lumbuk i dad to faglut glam di bong banwe Asya. Na kayègu Dwata, i tagnè mdà di kagatbuan, kel ani na kel di atuan landè gusenan, na i Mtiu Tulus, na Dyisas Krayst mlé gamu kafye na ktanak nawa. Na i Tulus Dwata, déén kenen di muna Dwata, na nun fitu kfagu kfiten i ktulusan. Na too gsalig i kdee man Dyisas Krayst na kenen i muna mték mdà di fati na magot i kdee dad harì dini di tah tanà ani.

Na toon ito kanbong nawa na tafalwaan ito mdà di dad salaito fagu di kfalohan litean di fatin di krus. 6 Na ani tanimoan ito dad to fakay magin kenen di kagotan, na fbalingan ito dad bà di Maito Dwata. Na taman too ito dmayen i kdatahan du landè gusen i kagotan. Amén.

7 Neyeyu! Samfulê kenen kadang satu duh
gagin i dad labun,
na kdee dad to kadang mite kenen,
balù i dad to mati kenen di muna fa mite kenen,
na i kdee sahal lumbuk i dad to mlanu kadang, du kenen kadang mukum na mlayam dale.
Too sa gdohò ani. Amén.

8 Na man Amuito Dwata, “Agu Too Mtulus, agu gutambù i kdee, na agu alò fakay mnge i kdee. Na agu tagnè mdà di kagatbuan kel ani, na kel di atuan landè gusengu.” Ani man Dwata.

Fite Dyisas Krayst i kton di ku Dyan

9 Na agu Dyan, satu flanekyu faglut di ku Dyisas, na fagu di ksasatuito di kenen gakuf agu di gamu di kaflayam, na di kagotan, na di ktayud. Fanlayamla agu du fnèla agu ditù di satu fungul dnagit Fatmos, du tamdò agu Tnalù Dwata na du tulengu i kaglut gablà ku Dyisas. 10 Na di duh Linggu i duh Dwata, tanebe agu Tulus Dwata na nun lingegu bong talù di kagolgu gambet i uni twang, bay i manan too gamal. 11 Na ani manan, “Sulatam i kdee teenam, na febem kadang di fitu lumbuk i dad to faglut di dad banwe Ifisus, Smirna, Firgamun, Tiatira, Sardis, Filadélfya, na di Lawdisya.”

12 Na kafnge én, falê agu du neyegu ku
simto i talù di deg. Na di kfalêgu teengu
fitu gufkah i dad salò slame blawen. 13 Na
di bleng i dad gufkah salò nun tadag déén
na kafbaweh to. Na i klawehan gambet
nsif tahà na nun blawen glabéd di kfen.
14 Na i wakan slame too bukay. Na matan
too gamban gambet dinè i lifoh. 15 Na i
dad blian mneng gambet kneng i tabaga
tnunal di luben. Na i taluan gambet uni
malbang fikong. 16 Na di kmalan gsen di
kwanan nagotan fitu blatik. Na lamwà di
baan sundang sbalà gban. Na bawehan too
mneng gambet kneng i duh ku taltu i duh.
17 Di takitegu kenen fagbunal agu di
blian gambet i to tamati. Kabay agotan deg
i kmalan gsen di kwananan, na manan,
“Nang ge likò. Agu sa gutambù i kdee na
mnge i kdee. 18 Deg sa mto. Balù tafnatila
agu, bay neyem, talêman agu mto na landè
gusen i nawagu. Na agu magot nawa i
dad to, na nun bong glalgu magot i fati na
Hadis i gumnè i dad layef i dad to tamati.
19 Taman sulatam i kdee fitegu di ge, i
tamkel ani, na lêman i kdee mkel kadang.
20 Na ani gumtatek i fitu blatik tateenam di
kmalgu gsen di kwanan, na i fitu gufkah i
salò. Na i fitu blatik dunan dad kasaligan
Dwata gal mifat i fitu lumbuk dad to faglut.
Na i fitu gufkah i salò dunan i fitu lumbuk
dad faglut di dad banwe tadnagitgu gine.”
Ani man Dyisas di deg.

2

I fgadè Dyisas di dad to faglut di banwe Ifisus

1 Na lêman man Dyisas di deg, “Ani su-
latam di kasaligan Dwata mifat i dad faglut
di banwe Ifisus. Manam di dad to faglut,
‘Nun man i to magot i fitu blatik di kmalan
gsen di kwanan na magu di bleng i fitu
gufkah i salò. 2 Na ani sa i manan di
gamu. Gadègu i kdee nimòyu, na i kal-
gadyu mimò di deg na i ktayudyu di dad
kaflayam. Na gadègu là gamu faloh i dad
to sasè makuf di gamu, i dad to flingu dek
ale Dyisas. Tatooyu ale neye na tagadèyu
tmulen ale kéng du ise ale dad to dekan.
3 Na gadègu gamtayud gamu di dee bung
kaflayam mdà di kafaglutyu di deg, na là
mlungay i nawayu mimò fye. 4 Kabay nun
làgu kayè di gamu. Talà gamu mbong nawa
deg na dad demeyu faglut gambet di muna
di katbù i kafaglutyu di deg. 5 Fandamyu
i muna kakdoyu deg, na nsalyu i guku-
langyu, na samfulê gamu di muna nimòyu.
Du ku là gamu msal tatì agu salu ditù di
gamu na nwègu di gamu i gufkah i salòyu.
6 Kabay, ani fa i fye teengu di gamu, dunan i
knangyu dad nimò i dad to Nikolas salngad
i knanggu.

7 “ ‘Ku nun klingeyu, too gamu flinge i
gman Tulus Dwata di gamu dad to faglut.
Na i dad to gamfisan i dad sasè mkel di
dale di klalòla deg, fankaangu ale kadang
i bunge kayu mlé nawa landè sen. Na
déén gumnè i kayu ani di banwe Dwata di
langit.’ ” Ani man Dyisas di dad faglut di
banwe Ifisus.

I fgadè Dyisas di dad to faglut di Smirna

8 Na ani man Dyisas di deg, “Ani sulatam
di kasaligan Dwata mifat i dad faglut di
banwe Smirna. Manam di dad to faglut,
‘Nun man i to gutambù i kdee na mnge
i kdee, i tamati, bay tamték. 9 Na ani
sa i manan di gamu. Gadègu i bong
kaflayamyu na klandèyu. Kabay i kaglutan
too bong knunyu mdà di Dwata. Na gadègu
gablà di ksasè kastulen i dad to Dyu gablà
di gamu. Balù manla too ale glut Dyu,
bay kaglutan, Satanas mfun dale. 10 Nang
gamu likò i dad kaflayam fan kel di gamu.
Fanlingeyu agu. Ani nimò Satanas, fbi-
langguan i dademe di gamu, du tnilewan
i kafaglutyu sfalò butang klon. Ani mangu
di gamu, nangyu tnagak i kafaglutyu balù
fnatila gamu. Du ku làyu tnagak i kafaglu-
tyu di deg, balù kel di fati, banléta gamu
nawa landè sen.

11 “ ‘Ku nun klingeyu, too gamu flinge i
gman Tulus Dwata di gamu dad to faglut.
Na i dad to gamfisan i dad sasè mkel di dale
di klalòla deg, là ale gmaslok i galwe fati,
dunan là ale gagin di kaflayam landè sen.’
” Ani man Dyisas di dad faglut di banwe
Smirna.

I fgadè Dyisas di dad faglut to di banwe Firgamun

12 Na ani man Dyisas di deg, “Ani su-
latam di kasaligan Dwata mifat i dad faglut

di banwe Firgamun. Manam di dad to faglut, ‘Nun man i to nun sundang sbalà gban. 13 Na ani sa i manan gamu. Gadègu gablà di banwe gumnèyu, du nagot Satanas banweyu. Kabay knean, too mabtas di gamu i klalòyu deg na làyu tnagak i kafaglutyu balù di kfatila ku Antifas di blengyu. Too gsalig Antifas tmulen gablà di deg. 14 Kabay nun làgu kayè di gamu, dunan nun di gamu mlalò i tdò Balaam. Balaam ani tamdò ku Balak di muna, na i tdoan kenen i kiboan fagsalà i dad to Israél fagu di kakaanla i dsù blé di dad ise glut dwata, na fagu di kimòla sasè knayè i lawehla. 15 Na nun satu làgu kayè di gamu, dunan nun di gamu mlalò i tdò Nikolas.

16 “ ‘Taman nsalyu i dad salàyu na samfulê gamu di deg. Du ku là gamu msal na là mlo salu agu déén di gamu na sanfatigu i dad to là msal fagu di sundang lamwà di bàgu.

17 “ ‘Ku nun klingeyu, too gamu flinge i gman Tulus Dwata di gamu dad faglut. Na i dad to gamfisan i dad sasè mkel di dale di klalòla deg, banlégu ale i knaan dnagit mana mdà di langit, i tagbuni ditù, na banlégu i kat satu dale i bukay batu. Na déén di batu i gusmulat i falami dagit, bay alò i to gamdawat i batu ani gmadè i dagit gsulat déén.’ ” Ani man Dyisas di dad to faglut di banwe Firgamun.

I fgadè Dyisas di dad to faglut di banwe Tiatira

18 Na ani man Dyisas di deg, “Ani sulatam di kasaligan Dwata mifat i dad to faglut di banwe Tiatira. Manam di dad to faglut, ‘Nun man i Tingà Dwata, dunan i to nun dad matan gamban gambet dinè i lifoh, na i dad blian mneng gambet kneng tabaga tnunal di luben. 19 Na ani sa i manan gamu. Gadègu gablà di kdee dad nimòyu, i kakdoyu i demeyu to, na i kafaglutyu na i kimòyu di deg, na i ktayudyu di dad kaflayam. Na gadègu matnù i kafye nimòyu. 20 Kabay nun làgu kayè di gamu, dunan i kfalohyu i libun dnagit ku Dyésibél tamdò dad saliggu. Manan kenen satu tugad Dwata, bay ise. Fangawan i dad saliggu, du i tdoan fakay kun ku nimòla sasè knayè i lawehla na kmaan i knaan dsù di dad ise glut dwata. 21 Na tabanlégu kenen i bang msal di sasè nimoan, bay laan mayè. 22 Taman toogu fanlayam i libun ani, na gamu i magin kenen mimò i sasè knayè i lawehyu du banlégu gamu i too sasè tduk. Ani sa nimògu ku là gamu msal na kmagol i sasè nimòyu. 23 Na fafatigu i dad mlalò kenen, du fye gadè i kdee dad to faglut di sahal banwe agu i gmadè ku tan i mnè di fandam na nawa i dad to, na agu kadang malas i dad mgimòla balù fye demen sasè.

24 “ ‘Kabay nun dademe di gamu di Tiatira là mlalò i dad sasè tdò ani, dunan làyu dnawat i dagit dademe kun dad mngalam tdò mdà di ku Satanas. Na mangu di gamu, landè dademe fnigu di gamu. 25 Alògu fni, tooyu fkah di nawayu i kaglut tafnaglutyu kel di kasfulêgu.

26 “ ‘Na i dad to gamfisan i dad sasè mkel di dale di klalòla deg na fadlug di kimòla knayègu kel di gusenan, ale i dad to gumlégu glal magot i dad to di dad sahal banwe, 27 salngad glal blé Màgu deg, du manan,

“Falmola kadang i dad dmuen dale fagu di
kgal i kagotla,
gambet kalmo i kulang tanà tudaam di
tanà.”*

28 Na nun too fye blégu dale gambet i blatik gal mneng smitong i mwal.

29 “ ‘Ku nun klingeyu, flinge gamu i gman Tulus Dwata di gamu dad to faglut.’ ” Ani man Dyisas di dad faglut di banwe Tiatira.

3

I fgadè Dyisas di dad to faglut di banwe Sardis

1 Na ani man Dyisas di deg, “Ani sulatam di kasaligan Dwata mifat i dad faglut di banwe Sardis. Manam di dad to faglut, ‘Nun man i to too mtulus na galan fite i ktulusan di fitu kfagu na magot i fitu blatik. Na ani sa i manan di gamu. Gadègu i kdee dad nimòyu. I gal man i dad to nun falami nawayu, bay i kaglutan gambet gamu mati. 2 Mukat gamu nan, na tangalyu i kafaglutyu du fye là fles mati.

* **2:27** Salmo 2:9

Hae, du là sikof i dad nimòyu di kite Màgu Dwata. 3 Taman fandamyu i gatdò di gamu talingeyu na tadnawatyu, na tooyu fkah di nawayu. Knagolyu i dad sasè nimòyu, du ku là gamu flinge i gmangu ani, salu agu di gamu gambet i to tmaku, du làyu gadè i kakelgu, na fanlayamta gamu.

4 “ ‘Kabay gadègu nun dademe di gamu di Sardis là fagsik i klawehla, du là ale magin di sasè nimò i dad to én, taman gablà ale lamsak i bukay klaweh na magin deg. 5 Na i dad to gamfisan i dad sasè mkel di dale di klalòla deg, ale kadang lamsak i klaweh bukay. Na làgu nifu i dagitla di libru gugsulat dagit i dad to gamdawat nawa landè sen, bay nfungu ale kadang di muna i Màgu na i dad kasaliganan. 6 Ku nun klingeyu, flinge gamu i gman Tulus Dwata di dad to faglut.’ ” Ani man Dyisas di dad to faglut di banwe Sardis.

I fgadè Dyisas di dad to faglut di banwe Filadélfya

7 Na lêman man Dyisas di deg, “Ani sulatam di kasaligan Dwata mifat i dad to faglut di banwe Filadélfya. Manam di dad to faglut, ‘Nun man i to landè salà, na too gsalig, na too nun glal di kagotan gambet i kagot Harì Dabid, hae, du ku lanwan i takab, du fye fafusukan i to di kagotan, landè to gmagan tmakab dun. Kabay ku tnakaban landè gmagan lamwa dun.

8 “ ‘Na ani sa i manan di gamu. Gadègu i nimòyu. Gadègu là dee gamu faglut, bay knean tafkahyu i tnalùgu di nawayu na là gamu kmagol deg. Taman lanwagu gamu i takab di kagotgu, na landè to gmagan tmakab dun. 9 Fanlingeyu agu. Ku simto di dad to Dyu nfun Satanas flingu na ale glut Dyu, bay tmulen ale kéng, ani kibògu dale. Fdanàgu ale kadang di gamu, du fye gadèla gamu i kanbonggu nawa. 10 Hae, du nimenyu i tdògu gamu gablà di ktayud di dad kaflayam kel di gamu, kanlunggu gamu du fye làyu gnagu i kaflayam fan kel di klamang banwe, du tnilewgu i kdee dad to di tah tanà. 11 I kasfulêgu tamdadong. Na du tamdadong tooyu fkah di nawayu i kaglut fnaglutyu, du fye landè fakay mwè di gamu i untungyu tatagà Dwata gamu.

12 “ ‘Na i dad to gamfisan i dad sasè mkel di dale di klalòla deg, fbalinggu ale mdatah déén di gumnè Màgu Dwata na mnè ale déén landè gusenan. Na sulatgu di dale i dagit Màgu Dwata, na dagit i banwe Màgu Dwata, dunan falami Dyérusalém i fdanà fdu di langit mdà di Màgu Dwata. Na sulatgu di dale i falami dagitgu.

13 “ ‘Ku nun klingeyu, flinge gamu i gman Tulus Dwata di gamu dad to faglut.’ ” Ani man Dyisas di dad to faglut di banwe Filadélfya.

I fgadè Dyisas di dad to faglut di banwe Lawdisya

14 Na ani man Dyisas di deg, “Ani sulatam di kasaligan Dwata mifat i dad faglut di banwe Lawdisya. Manam di dad to faglut, ‘Nun man i to too gsalig du kdee manan slame glut, na kenen i gumdà i kdee dad tanimò Dwata. 15 Na ani sa manan di gamu. Gadègu i nimòyu. Gadègu là tno na là minit i kafaglutyu di deg. Too fye moon ku minit i nawayu di deg, bay ku là, fye ku tno, du là agu mayè sa ku alò mduf i init i kafaglutyu di deg. 16 Na taman du alò mduf i kafaglutyu di deg, laan tno na laan minit, fangu gamu lwà. 17 Na galyu man, nun bong knunyu, na landè sa gukulangyu, bay làyu gadè i kaglutan, too sasè i kagkahyu, na magakdo gamu, du mbaling gamu dad to landè, na butè i fandamyu, na sadi gamu flaweh.

18 “ ‘Taman ani fanngeweta gamu, di deg gumwèyu too glut blawen i gagu di lifoh, du fye nun bong knunyu. Na di deg gumwèyu bukay klaweh du lsakyu, du fye landè kyàyu di kaflawehyu. Na lêman di deg gumwèyu bulung i matayu, du fye mgulê i kbutèyu na baling gamu too mite. 19 Nngakgu na bnadasgu i kdee dad to kanbonggu nawa, du fye matdò. Taman tooyu finit i kafaglutyu, na knagolyu i sasè nimòyu.

20 “ ‘Tooyu agu fanlinge. Déén agu di bà i gufusuk i gumnèyu na mbal agu myak. Na ku nun mlinge na tmimel i kbalgu, myak agu di gumnean, na song gami kmaan. 21 Na i dad to gamfisan i dad sasè mkel di dale di klalòla deg banlégu ale kadang

glal sudeng di safédgu du magot kdee salngad di kafsudeng i Màgu deg di safédan di kfisangu i kdee dad sasè mkel di deg.

22 " 'Ku nun klingeyu flinge gamu i gman Tulus Dwata di dad to faglut.' " Ani man Dyisas di dad to faglut di banwe Lawdisya.

4

I gusudeng gumdatah di langit

1 Kafnge én, nun lêman fite di deg. Na di keyegu teengu satu takab malwa ditù di langit, na lingegu i muna talù di deg, i taluan gambet uni twang tamlo di deg, manan, "Salu ge dini, du fiteta ge i dad fan kel."

2 Na di kagmanan ani, nebe agu Tulus Dwata, na déén di munagu teengu satu gusudeng i gumdatah na nun sudeng déén. 3 Na i baweh i sudeng déén mneng, gambet kneng i dad mabtas batu dnagit dyasfér na kornalina, na glibut i gusudeng nun lawélawé, salngad batak i satu batu dnagit ésméralda. 4 Na nun lwe falò fat dademe gusudeng glibut di gusudeng i gumdatah, na teengu lwe falò fat ulu di dad to faglut sudeng déén. Na kdeela lamsak dad bukay klaweh, na kat satu dale nun kyangen blawen di ulun. 5 Na mdà di gusudeng i gumdatah nun silà na dad uni kilet. Na nun fitu salò dminè di muna i gusudeng i gumdatah. Na i fitu salò ani dunan fitu kfagu kfite ktulus i Tulus Dwata. 6 Na di muna i gusudeng ani nun kafbaweh mahin too mtiu gambet i sfihu.

Na teengu fat gambet baweh lmanaf tadag di gutngà, glibut di gusudeng i gumdatah, na mto ale na slame mata i lawehla di kfe na di kagol. 7 Na satu di dale gambet kbaweh i labè lmanaf dnagit liyun, i galwen gambet kbaweh i nati baka, i gatlun gambet kbaweh i to, na i gfatan gambet kbaweh i bong kablak mayeng. 8 Na kat satu dale nun nam fafakla na lawehla slame mata di lwà na di lam. Na mlingag ale tayud i butang na mduh. Na man i lingagla ani,

"Landè salaan, landè salaan,
    landè salà Amuito Dwata Too Mtulus,
i tagnè mdà di kagatbuan kel ani,
    na kel di landè sen."

9 Na i fat gambet lmanaf ani dmayen, mafè, na mlé ale bong fye di gumdatah sudeng déén, i mto kel di landè sen. 10 Na di kat kimòla ani, i lwe falò fat dad ulu di dad to faglut, lkuad di muna i gumdatah sudeng di gusudeng. Na nwèla i kyangen blawen di ulula na fkahla di munan, du mangamfù ale di kenen, i mto kel di landè sen. Na kdeela mlingag, manla,

11 "Amumi Dwata, ge too gablà
    dmawat i kdayen, kafè, na glal,
du ge tamimò i kalbong kdee,
    na mdà di knayeam i kdee tamgimò."
Ani lingag i dad lwe falò fat ulu.

5

I sulat maglulun na i Tingà Bilibili

1 Na kafnge én, teengu i sulat maglulun di kmal gsen di kwanan i sudeng di gusudeng i gumdatah. Nun gsulat di laman na di lwaan, na nun fitu fadkatan. 2 Na teengu i satu kasaligan mtulus. Na toon falbong i taluan, manan, "Simto gablà lamket dad fadkat na mbel sulat ani?" 3 Na mngabal ale ku nun teenla ku simto gablà. Kabay landè teenla di kabal i langit ku demen di tah tanà ku demen di dungan i tanà gablà mbel i sulat ani na masa di laman. 4 Mdà ani nun bong klidù i nawagu na too agu mngel du landè sa teenla i gablà lamket i fadkat di sulat ani na masa di laman. 5 Kafnge én, nun satu di dad ulu i dad to faglut talù di deg, manan, "Nang ge mngel. Neyem. I dnagit Liyun mdà di bel Dyuda, tagamfisan i dad dmuen kenen, dunan Dyisas Krayst i bel Harì Dabid. Kenen sa i gablà lamket i fitu fadkat na mbel i sulat ani."

6 Kafnge én, teengu i Tingà Bilibili tadag di gutngà i gusudeng i gumdatah na i fat gambet baweh lmanaf na dad ulu i dad to faglut. Na Tingà Bilibili ani kbawehan tagagu di fati. Na nun fitu sungketan na fitu i matan, dunan Tulus Dwata i dekan ditù di klamang banwe, na nun fitu kfagu fiten i ktulusan. 7 Na fdadong i Tingà Bilibili di gusudeng i gumdatah na nwean i sulat maglulun mdà di kmalan gsen di kwanan. 8 Na di kagwean i sulat ani, i fat gambet lmanaf na lwe falò fat ulu lkuad di muna i Tingà Bilibili, du mangamfù ale

di kenen. Na kat satu di dale magot satu agaf gambet i fuglung dnagit arfa. Na nun nagotla tukung blawen fnò falbuk too fye bun, dunan dad dasal i dad to nfun Dwata.
9 Na mlingag ale i falami lingag, manla,
“Too ge gablà mwè i sulat maglulun,
na lamket i dad fadkatan,
du ge sa i tafnatila,
na liteam i bayadam dad to nfun Dwata,
dad to mdà di kdee sahal bung to,
mdà di kdee sahal talù,
na mdà di kdee sahal banwe.
10 Na tanimoam ale dad to magin ge di kagotam,
na fbalingam ale dad bà di Dwatami,
na ale kadang magot i dad banwe di tah tanà.”
11 Kafnge én, lêman agu meye na lingegu i talù bong dee libu kasaligan, là gse ku file libu i kdeela. Tadag ale glibut di gusudeng i gumdatah na i fat gambet lmanaf, na i lwe falò fat ulu di dad to faglut. 12 Na falbongla i klingagla, manla,
“I Tingà Bilibili tafnati, too kenen gablà dmawat i kdayen,
du kenen i nun glal, knun, kfulung, na ktulus,
taman gablà kenen dmawat afè, kfangamfù, na kdayen.”
13 Na kafnge én, lingegu i talù i kdee mnè di langit, di tah tanà, di dungan i tanà, na di lam i mahin. Na sdulê ale mlingag, manla,
“I sudeng di gusudeng i gumdatah, na i Tingà Bilibili,
tooito dnayen, tooito nafè, na tooito fdatah
kel di landè sen, du too mtulus.”
14 Na i fat gambet lmanaf gagin i kdee én, manla, “Too glut ani. Amén.” Na i lwe falò fat ulu di dad to faglut lkuad, du mangamfù ale.

6

Tingà Bilibili lamket i fitu fadkat

1 Na kafnge én, teengu i Tingà Bilibili na lanketan i tnanin di fitu fadkat di sulat maglulun. Na di kalketan i fadkat lingegu talù i satu di fat gambet lmanaf, na gambet uni kilet, na manan, “Faflal ge, neyem ani.”
2 Na di keyegu teengu i satu kudà bukay. Na i to smakay i kudà ani magot i bohol, na banlé kenen kyangen blawen du ilè kenen gmagan misan. Na mdà kenen du natun i kdee dmuen kenen.
3 Kafnge én, lanket i Tingà Bilibili i galwe fadkat, na lingegu talù i galwe di fat gambet lmanaf, manan, “Faflal ge, neyem ani.”
4 Na nun lamwà fulè kudà. Banlé kenen glal mwè i ktanak nawa di dad to di tah tanà, du fye gadlug i kasfati na sbanò ale. Na banlé kenen i tahà sundang.
5 Kafnge én, lanket i Tingà Bilibili i gatlu fadkat. Na lêmangu linge i talù i gatlu di fat gambet lmanaf, manan, “Faflal ge, neyem ani.” Na di keyegu teengu i fitam kudà na i to smakay dun magot i timbang. 6 Na lingegu i satu talù man nawam mdà di bleng i fat gambet lmanaf, manan, “Alò tlu sufa i mse trigu ku demen sgantang na tlu sufa i barli gwè satu to tadenan di sduh. Kabay nangam nket btas i tabè na binu.”
7 Kafnge én, lanket i Tingà Bilibili i gfat fadkat. Na lêmangu linge talù i gfat gambet lmanaf, manan, “Faflal ge, neyem ani.”
8 Na di keyegu teengu i kudà bukes, na i dagit i to smakay dun Fati, na nun tmadol kenen satu dnagit Hadis. Na i lwe ani banlé ale glal mati i tngà di kagatngà i dad to di tah tanà fagu di sundang, di kbitil, di dad tduk, na di dad labè lmanaf di bnas.
9 Kafnge én, lanket i Tingà Bilibili i glime fadkat. Na teengu di dungan i gudamsù di Dwata i dad layef i dad to tafnati mdà di kafaglutla na i ktulenla i Tnalù Dwata.
10 Na toola falbong i talùla, na manla, “E Amumi, i Too Mtulus, ge too mtiu du landè salaam, na too ge gsalig. Tan i klomi fatan i kablém flayam di dad to di tah tanà du balas di kfatila gami?” 11 Kafnge én, gablé di kat man satu dale i klaweh bukay, na man i Amula di dale, fye ku ftud ale fa kel di ksikof kfati i kdee lifanan fnati gambet dale, i kdee flanekla di kafaglut di ku Dyisas Krayst.
12 Na kafnge én, lanket i Tingà Bilibili i gnam fadkat. Na di kimoan ani nun too bong linol, na i duh mbaling fitam salngad i safut too fitam, na i bulen mbaling fulè gambet litè. 13 Na kdee blatik di langit tatek di tanà salngad i ktatek i bunge kayu

fig muhad ku mbal i nus. 14 Na i langit
lana di mata sadi maglulun. Na i kdee
bulul na dad fungul mgili mdà di tagnè
gugkahla. 15 Kafnge én, i kdee harì na
dademe mdatah to di tah tanà, na i dad
ulu di dad sundalu, na i dad to nun bong
knun, na i dad to nun bong glal, na balù
dad to fasak, na dad to ise fasak, kdeela
slame salbuni déén di dad ilib, na di bleng i
dad malbang batu di dad bulul. 16 Na tlola
i dad bulul na dad batu, manla, "Mtubak
gamu di gami, du fye glidung gami di mata
i sudeng di gusudeng i gumdatah, na mdà
di klabè i Tingà Bilibili. 17 Du takel i bangla
mukum na mlayam gami, na landè fakay
gamtayud i kaflayam bléla én." Ani man i
dad to di tah tanà.

7

I ilè di dad salig Dwata

1 Kafnge én, teengu fat kasaligan Dwata.
Na tadag ale di sbalà kilil di tah tanà ani, du
nsangla nus du fye là mbal di tah tanà, ku
demen di mahin na balù di dad kayu. 2 Na
teengu satu dademe kasaligan Dwata fdu
di gusut i duh. Na nagotan i ilè i too mto
Dwata. Na toon falbong i taluan du tlon i
fat kasaligan Dwata i nun eneg falmo i tanà
na mahin. 3 Na manan di dale, "Nangyu
tayò falmo i tanà na i mahin na i dad
kayu, silangyu falmo ku tafngemi nimò ilè
Dwata di angas i dad saligan." 4 Kafnge én,
nun tmulen di deg ku file i kdeela mafkah
ilè Dwata di angasla, dunan mlatu fat falò
fat libu slame mdà di kdee lumbuk i dad
bel Israél.
5 Mdà di lumbuk Dyuda, sfalò lwe libu i
nun ilè,
mdà di lumbuk Rubén, sfalò lwe libu i nun
ilè,
mdà di lumbuk Gad, sfalò lwe libu i nun ilè,
6 mdà di lumbuk Asher, sfalò lwe libu i nun
ilè,
mdà di lumbuk Naftali, sfalò lwe libu i nun
ilè,
mdà di lumbuk Manasas, sfalò lwe libu i
nun ilè,
7 mdà di lumbuk Simyon, sfalò lwe libu i
nun ilè,
mdà di lumbuk Libay, sfalò lwe libu i nun
ilè,
mdà di lumbuk Isakar, sfalò lwe libu i nun
ilè,
8 mdà di lumbuk Sabulun, sfalò lwe libu i
nun ilè,
mdà di lumbuk Dyosif, sfalò lwe libu i nun
ilè,
na mdà di lumbuk Bénhamin, sfalò lwe libu
i nun ilè.

I mlabung dad to lamsak i klaweh bukay

9 Kafnge én, teengu bong mlabung dad to
i landè fakay gamse dun, na i gumdàla di
kdee sahal banwe, di kdee sahal lumbuk
i dad to, di kdee sahal bung to, na mdà di
kdee sahal bung talù. Na tadag ale di muna
i gusudeng i gumdatah na di muna i Tingà
Bilibili. Na kdeela lamsak bukay klaweh
na kat satu dale magot i taglang falmira.
10 Na toola falbong i talùla, na manla,
"Dnayenmi Dwatami, i sudeng di gusu-
deng i gumdatah,
na i Tingà Bilibili
du di dale gumdà i kagalwàmi."
11 Na di kagdayenla Dwata na Tingà
Bilibili, kdee kasaligan Dwata sdulê tadag
glibut di gusudeng i gumdatah na i dad lwe
falò fat ulu, na i dad fat gambet lmanaf,
lkuad ale di muna i gumdatah dunan
Dwata, na mangamfù ale kenen. 12 Na
manla,
"Amén. Too glut ani.
I Dwataito, too kenen gablà dmawat
kdayen, kfangamfù,
kablé fye, na afè,
du kenen mfun i kfulung na glal, na too
kenen mtulus,
kel di landè sen. Amén."
13 Kafnge én, satu di lwe falò fat ulu
smalek deg, manan, "Simto kè dad to kam-
laweh bukay ani na nè gufdula?"
14 Na tnimelgu kenen, mangu, "Làgu
gadè dun. Ge sa gmadè." Na manan di deg,
"Ale sa i dad to tafdu di too bong kaflayam.
Na tamagfukla i klawehla di litè Tingà Bili-
bili, na tambaling bukay. 15 Taman,
'tadag ale di muna i gusudeng Dwata,
na mimò ale i knayean mduh na bu-
tang di Bong Gumnean,
na i sudeng di gusudeng i gumdatah dunan
Dwata, kenen sa too mifat dale du
mnè ale di kenen.
16 Na talà ale lêman bitil,

na talà ale lêman malinum,
ku demen maflayam di kinit i duh,
ku demen dademe dad kinit.
17 Du i Tingà Bilibili, déén di muna i gusu-
deng i gumdatah, kenen i mifat dale,
na naginan ale di yéél i mlé nawa
landè sen,
na Dwata i mifu kdee lwakla.' "

8

Lanket Tingà Bilibili i gfitu fadkat

1 Na di kalket Tingà Bilibili i gfitu fadkat, mbaling manak déén di langit kel di tngà uras i klon.
2 Kafnge én, teengu i fitu kasaligan Dwata tagnè tadag di muna Dwata. Na sankat ale banlé satu twang.
3 Na nun satu dademe kasaligan Dwata magot i tukung blawen na salu déén mdadong di gudamsù. Na banlé kenen bong fangbun, du tnuan di dad dasal i kdee dad to Dwata, déén di gumtam i fye bun blawen mnè di muna gusudeng i gumdatah.
4 Na di kafngen mtam dun, salu tah i buk i fye bun ani gagin di dad dasal i dad to nfun Dwata mdà di tukung nagot i kasaligan tadag di muna Dwata.
5 Kafnge én, nwè i kasaligan Dwata i tukung blawen na fananoan lifoh mdà di gudamsù na batan ditù di tanà. Na kgbatan dun too kmilet, magin i dademe bong uni, na smilà na mlinol.

Fitu twang

6 Kafnge én, i fitu kasaligan Dwata magot i fitu twang, fatlagad ale myuf dun.
7 Na nyuf i tnanin kasaligan i kenen twang. Na kagyufan dun mulen lbatù tno na lifoh masbool i litè di tah tanà. Na sakuf i satu alel di tlu alel i klamang banwe, na sakuf i satu alel di tlu alel i kdee kayu, na kdee dad sabat mti sakuf.
8 Kafnge én, nyuf i galwe kasaligan i kenen twang. Na kagyufan dun gbat ditù di lam i mahin i gambet bong bulul too dminè. 9 Na mbaling litè i satu di tlu alel di klamang mahin. Na mati satu alel di tlu alel i kdee mnè di mahin, na malmo satu alel di tlu alel i dad snakay di tah mahin.
10 Kafnge én, nyuf i gatlu kasaligan i kenen twang. Na kagyufan dun, mtatek mdà di langit satu bong blatik too dminè, gambet i bong salò. Na mtatek i blatik di satu alel di tlu di kdee dad yéél na sfuten di klamang banwe. 11 Na i dagit i blatik ani Féét, na mbaling féét i kdee yéél gumtatekan na dee dad to mati, du gamginum ale i féét yéél.
12 Na kafnge én, nyuf i gfat kasaligan i kenen twang. Na kagyufan dun nun tadè di duh, bulen, na dad blatik. Taman magwà i knengla. Magwà i gatlu alel kneng i duh na bulen, na magwè i kneng di gatlu alel di kdee blatik. Mdà én nun fat uras di sduh là mneng, na nun fat uras di butang landè mneng. 13 Na klogu meye ani, lingegu bong talù satu bong kablak mayeng ditù di tah. Na tlu dulê manan, "Too magakdo i dad to di tah tanà." Na lêman manan, "Too kanlikò i fan kel di kdee dad to mnè di tanà di kyuf kadang i dad tlu dademe kasaligan i dad twangla."

9

I kyuf i glime twang

1 Kafnge én, nyuf i glime kasaligan i kenen twang. Na di kagyufan dun, teengu i blatik tamtatek mdà di langit kel di tanà. Na gablé di blatik ani kunsì du lwan i gufusuk di too mngalam sol landè gusenan.
2 Na di kagalwan dun, lamwà i too bong buk mdà di sol ani salngad i buk gal lamwà mdà di bong gumnè i lifoh. Na mdà di bong buk ani kmifu i tanà, du maglidung i buk i kneng i duh. 3 Na mdà di buk ani lamwà i bong dee tlangas di tah tanà, na gablé di dale gnagan samlad salngad slad i fagi. 4 Na fnang ale falmo dad sabat, dad kayu, ku demen dad fule. Na alòla fakay fanlayam i dad to landè ilè Dwata di angasla. 5 Faloh ale mlayam i dad to ani klo i lime bulen, bay fnang ale mati dale. Na kfagula mlayam dale i gambet slad i fagi.
6 Na di klo i lime bulen ani, i dad to ani too ale mayè ku mlal ale mati, bay landè kibòla, du baling ale mto fa.
7 Na di kitegu i dad tlangas ani, salngad kbaweh i kudà gatlagad di kasfati. Na man nawam ku nun kyangen blawen di ulula, na dad bawehla salngad baweh to. 8 Na i wakla salngad wak i libun, na i kifanla

salngad kifan i labè lmanaf liyun. 9 Na i klung di kfela kbaweh klung tek, na i luk i dad fafakla salngad uni i dee kaditon masalngan dyol i kudà mila salu di kasfati. 10 Na ikongla salngad ikong fagi na sladla too tamduk salngad katduk slad i fagi. Na mdà di ikongla ani gaganla fanlayam i dad to klo i lime bulen. 11 Na nun harìla mebe dale, dunan i kasaligan Satanas i magot i bong mngalam sol landè gusenan. Na dagitan di talù i dad to Hibru, dunan Abadon. Na dagitan di talù i dad to Grik, dunan Afolyon. Na i gumtatek i dagitan dunan i Falmo.

12 Na én gusen i tnanin kanlikò, bay neyeyu, nun fa lwe fan kel.

13 Na kafnge én, nyuf i gnam kasaligan i kenen twang. Na di kagyufan dun lingegu i talù mdà di fat tomfod slame blawen gumtamla i fye bun di muna Dwata. 14 Na talù kenen di gnam kasaligan nun twang, na manan, “Ftakum i fat kasaligan Satanas i mbakus mdadong di bong yéél dnagit Yufratis.” 15 Taman ftakun dad fat kasaligan Satanas i tagatlagad di fali, bulen, duh, na uras ani, mati satu alel di tlu alel di kdee dad to di klamang banwe. 16 Gtulen di deg nun lwe latu dulê libu i libuhan dad sundalu kmudà. 17 Na teengu i tafite di deg, dunan dad kudà na i dad sundalu smakay dun. Na i dad smakay nun klung di kfela na slame mbatak fulè salngad dinè i lifoh, na too mlunu gambet i batu safira, na mlalél gambet sandawà. Na i ulu dad kudàla salngad ulu i labè lmanaf liyun, na lifoh, buk, na sandawà lamwà mdà di bà i dad kudà ani. 18 Na mati satu alel di tlu alel i kdee to di tah tanà fagu di tlu flayam, dunan lifoh, buk, na sandawà i lamwà di bà i dad kudà. 19 Na gagan i dad kudà mati i dad to fagu di dad bàla na ikongla. Na dad ikongla salngad dad ulad du nun ulula, na ani fatdukla i dad to.

20 Kabay i dad to mtagak, i dad to là mati di dad flayam ani, là ale sa msal di dad sasè nimò mgimòla, na làla knagol i kfangamfùla di dad busaw, na di ise glut dwata galla nimò mdà di blawen, salafî, tabaga, batu, na kayu, i dad fnangamfù là mite, là mlinge, na là gagu. 21 Na dad to ani làla nsal na tnagak i dad kbanòla, na kimòla i dad tnikeng fagu di dad busaw, na kimòla dad sasè knayè i lawehla na demen i ktakula.

10

Kasaligan Dwata na i tukay sulat maglulun

1 Kafnge én, teengu satu dademe kasaligan Dwata mtulus, fdanà mdà di langit. Sadi kenen kamlaweh i labun, na nun lawélawé glibut di ulun. Na i bawehan gambet kneng i duh, na i dad blian gambet lahan dminè. 2 Na magot kenen i tukay sulat maglulun tamgukal. I blian gsen di kwanan daan di mahin na i blian gsen di ibeng daan di tanà. 3 Na falbongan i taluan na i taluan salngad i bong kngal i labè lmanaf liyun. Kafngen talù, tmimel i kilet fitu dulê. 4 Kakubu i kmilet fitu dulê, tafangu sulat i lingegu, bay nun fa lingegu talù mdà di langit, na manan di deg, “Bunim i gman i kilet fitu dulê gine, na nangam sulat.”

5 Kafnge én, i kasaligan Dwata tateengu tadag di mahin na di tanà, tayalan i sigalan kwanan ditù di langit. 6 Na smafà kenen fagu di dagit Dwata i landè gusenan, mimò i langit na kdee mnè déén, na i tanà na kdee mnè déén, na i mahin na kdee mnè déén, na manan, “Talandè guganggà i fan mkel ani. 7 Kabay ku takel i bang kyuf i gfitu kasaligan i kenen twang, too glut dnohò Dwata i tagnè fandaman bunin di muna, bay di muna fgadean di dad to saligan, dunan i dad tugadan.”

8 Kafnge én, lêmangu linge i talù talingegu gine mdà di langit, manan, “Salu ge di kasaligan Dwata tadag di mahin na di tanà, na nweam i tukay sulat mgukal nagotan.”

9 Na taman salu agu ditù di kasaligan na fnigu di kenen i tukay sulat nagotan. Na manan di deg, “Hae, nweam na knaanam, du too mi ku di lam i baam gambet tnab, bay ku kel kadang di lam i tienam mbaling too féét.”

10 Na di kagwègu i tukay sulat knaangu, na too glut, too mi gambet i tnab, bay di kaflogu dun féét di lam i tiengu.

11 Na nun talù di deg, manan, “Là fakay ku laam too tulen lêman i dademe fgadè di ge gablà di fan kel di dad sahal to, dad sahal

banwe, na dad sahal talù, na dad sahal harì.”

11

Lwe to tmulen i Tnalù Dwata

1 Na kafnge én, nun gablé di deg btas
gambet i tugad na dekan agu, manan, “Salu
ge di Bong Gumnè Dwata na bantasam, na
bantasam i gudamsù, na nsem ku file dad
to gal mangamfù déén. 2 Kabay nangam
bantas i nasel gumangamfù dad to di lwà i
Bong Gumnè Dwata, du ani tagablé di dad
to ise Dyu, i gal dmuen Dwata. I dad to
ani falmola kadang i syudad Dyérusalém,
i banwe Dwata klo i fat falò lwe bulen,
dunan mlibu lwe latu nam falò butang.
3 Na dekgu i lwe togu kamlaweh saku,
na banlégu ale eneg samtulen i Tnalùgu
fgadègu di dale, klo mlibu lwe latu nam falò
butang.”

4 Na lwe to Dwata ani, i guflingen dale
dunan lwe kayu dnagit olib na lwe gufkah
i salò tadag di muna Dwata, gumdatah
i kdee di klamang banwe. 5 Na ku nun
mayè mlayam i dad to Dwata ani, nun lifoh
lamwà di bàla na falmo i dad to fan fsasè
dale. Na taman én sa i kibò mati i dad
to mayè mlayam dale. 6 Na i lwe to ani,
gablé di dale tulus msang i langit, du fye
là mulen di klola tmulen Tnalù Dwata i
fgadean di dale. Na nun tulusla fbaling
litè i dad yéél, na mlayam i dad to fagu di
dee bung kaflayam balù tan bang i kayèla
mimò dun.

7 Na di kafngela tmulen Tnalù Dwata
i fgadean dale, nun bong labè lmanaf
lamwà mdà di bong mngalam sol i landè
gusenan, na sanfatin ale, gfisanan ale na
fnatin ale. 8 Na i dad lawehla tatì gtidol di
dalan i bong syudad, dunan banwe gum-
lansang i Amula Dyisas di krus. I guflingen
syudad ani, dunan Sodom na Idyif. 9 Na tlu
duh tngà i klon dee dad to mdà di dad sahal
to, na dad sahal lumbuk i dad to, na dad
to sahal bung talù, na dad to mdà di sahal
banwe, salu déén na neyela i dad laweh
i dad mati ani, na fnangla falbang. 10 Na
di kfatila i dad to tugad Dwata ani, kdee
dademe to di tah tanà too lehew, na baling
ale mimò i fista na nun kasablél̀a. Lehew
ale, du i lwe to tugad Dwata ani, tatoola
fanlayam i dad to mnè di tah tanà.

11 Kabay di kakubu i tlu duh tngà, nun
nawa mdà di Dwata fusuk di lwe to mati
ani, na mto ale lêman, na tadag ale. Na i
kdee dad to mite dale too ale likò.

12 Na di taktola, lingela i bong talù mdà di
langit, na manan di dale, “Salu gamu dini.”
Na di keye i dad to dmuen dale, magket ale
salu di langit magin di labun.

13 Klola magket salu tah, too mlinol, na
malbà i satu alel di sfalò di dad gumnè di
syudad, na fitu libu i dad to mati mdà di
linol ani, na kalbong i dad to mtagak i là
mati, too likò, na dnayenla i kdatah Dwata
ditù di langit.

14 Na én gusen i galwe kanlikò, bay
neyeyu, nun fa satu fan kel.

I kyuf i gfitu twang

15 Kafnge én, nyuf i gfitu kasaligan i ke-
nen twang. Na di kagyufan dun nun dad
mkit mdà di langit, na manla,

“I glal magot i klamang banwe di tah
tanà i gfun Amuito Dwata na i To
Mgalékan,
na kenen magot kel di landè sen.”

16 Na i lwe falò fat ulu sudeng di muna
Dwata lkuad ale na mangamfù ale di ke-
nen. 17 Na manla,

“Amumi Dwata Too Mtulus, ge i tagnè mdà
di kagatbuan kel ani,
mlé gami bong fye di ge,
du tafitem i bong glalam
na tatanbuam magot i kdee di kla-
mang banwe.

18 Na i dad to dmuen ge too ale flabè,
bay tafitem i kalbutam.
Na ani takel i bangam mukum i dad to
tamati,
na bangam mlé i untung di dad
saligam dunan dad tugadam,
na di kdee dad to nfunam, na kdee mafè ge,
balù mdanà ku demen mdatah.
Na takel i bangam too falmo i dad to gal
falmo i dad to di tah tanà.”

19 Kafnge én, malwa i gumangamfù di
langit, na teengu di laman i kaban gugkah i
gusmulat i dad fakang Dwata di dad ton. Di
kitegu ani, smilà, na nun bong uni, na too
kmilet, na mlinol, na too mulen i dad lbatù
tno.

12

I libun na i bong lmanaf naga dnagit dragon

1 Kafnge én, nun teengu di langit satu too
bong gamtikeng nun gumtatekan, dunan
satu libun msut, na lakuan i duh, na i
bulen di dungan i blian, na di tah ulun nun
kyangen, dunan sfalò lwe blatik. 2 Maltien
kenen na fan sut i tingaan, na mkit kenen
du lyon i katdukan.
3 Na nun fa satu too gamtikeng msut di
langit nun gumtatekan, dunan i too bong
naga fulè, dnagit dragon. Na fitu i ulun na
sfalò i sungketan, na di kat ulun nun kyan-
genan. 4 Na fagu di ikongan dyolan satu
alel mdà di tlu di kdee blatik na ftatekan
ditù di tanà. Na tadag kenen di muna i
libun fan sut i tingaan, du fye knaanan i
tingà di ksutan. 5 Na di ksut i tingà i libun
ani, lagi. Na landè kibò i naga kmaan i
tingà lagi falami sut du nun samkot dun,
na neben salu di gusudeng Dwata di lan-
git. Na nun duh kadang magot kenen i
kdee dad banwe di tah tanà, na landè gam-
fisan kenen. 6 Na i libun ani mila kenen
di banwe gulandè to, du nun gumnean
tafatlagad Dwata kenen. Na déén gumifat
Dwata kenen mlibu lwe latu nam falò duh
i klon.
7 Na di bang én, nun bong kasfati di lan-
git. Mikaél, i ulu di dad kasaligan Dwata,
na i dademe kasaligan mdanà di kenen,
sanfatila i bong naga fulè dnagit dragon na
malas i naga na i dad kasaliganan. 8 Kabay
fisan i naga na i dad kasaliganan, na fnang
dale mnè fa di langit.
9 Taman batla i bong naga na i dad kasali-
ganan mdà di langit ditù di tanà. Na i bong
naga ani, dunan i ulad mdà di muna fa
dnagit busaw, na Satanas én gal mgaw i
dad to di klamang banwe.
10 Kafnge én, lêmangu linge i bong talù
mdà di langit, manan,
“Ani i kagdohò i kafalwà Dwata i dad to,
na tafite Dwata i bong glalan magot i
kdee,
na tambù i kagotan,
na tanun glal i To Mgalékan, dunan
Krayst Dyisas.
Du i dmalam dad flanekito di kafaglut
mduh na butang di muna Dwata,
tabat mdà di langit.
11 Na dad flanekito di kafaglut tagfisanla
Satanas
fagu di litè i Tingà Bilibili,
na mdà di ktulenla i Tnalù Dwata.
Na là mabtas di dale i nawala,
bay gatlagad ale mati.
12 Taman flehew gamu dad mnè di langit,
bay too magakdo gamu dad mnè di
tanà na di mahin,
du tadéén gukel Satanas,
na too sè kaflabean,
du gadean fukal nan i duh.”
13 Na kagatwan i bong naga ani, tagbat
kenen ditù di tanà, na dlun i libun i sut tin-
gaan lagi. 14 Kabay i libun, banlé Dwata ke-
nen lwe fafak gambet fafak i bong kablak,
du fye gayeng kenen mdà di bong naga
ditù di gufnè kenen di banwe gulandè to i
gumifat Dwata kenen di lam i tlu fali tngà,
du fye là gnumah kenen i bong naga. 15 Na
i bong naga ani, dfun bong yéél gambet i
bong dunuk mdà di baan, du kayean ku
manul i libun. 16 Kabay i tanà tmabeng i
libun, du nsafan i bong yéél mdà di bà i
bong naga. 17 Na ani baling gatnù i kaflabè
i naga di libun. Taman mdà kenen du
sanfatin i kdee bel i libun ani, dunan i kdee
dad to mimen i flalò Dwata di dale, na
tmulen i kaglut gablà di ku Dyisas. 18 Na
i bong naga dnagit dragon, tadag kenen di
falak di kilil i mahin, du nun fatanan.

13

Lamwà i satu bong lmanaf mdà di mahin

1 Kafnge én, teengu i bong lmanaf i too
kanlikò lamwà mdà di lam i mahin. Na
nun sfalò sungketan na fitu ulun. Na di kat
satu sungketan nun kyangenan, na gsulat
di kat ulun i dagit too sasè, du falmo i
kdatah Dwata. 2 Na i kitegu i bong kan-
likò ani, gambet baweh i too bong yaw
lag dnagit léofardo, bay i dad blian mahal
gambet i bong labè lmanaf dnagit béar, na i
baan gambet bà i bong liyun. Na blé i naga
di bong lmanaf too kanlikò, i kenen tulus
na glal magot salngad i bong glal i harì. 3 Na
i bong lmanaf i too kanlikò ani nun seey di
satu ulun man nawam mati, bay tamgulê
nan. Na i dad to di klamang banwe too ale
tikeng, taman dee ale mlalò i bong kanlikò

én. 4 Na fnangamfù i dad to i bong naga,
hae du tablén sa i glalan di bong kanlikò,
na fnangamfùla i bong kanlikò, na manla,
“Landè fakay gasngad di bong kanlikò ani.
Na landè gamfisan dun.”

5 Na i kdee kafdag na i too sasè gman
i bong kanlikò gablà di Dwata tatì faloh
Dwata. Na faloh Dwata kenen mimò i
knayean klo di fat falò lwe bulen. 6 Ku talù i
kanlikò ani galan falmo i kdatah Dwata, na
too dee dad sasè manan gablà di dagitan,
na i gumnean, na kdee dademe mnè di
langit di safèd Dwata. 7 Na faloh Dwata
i bong kanlikò samfati i dad to Dwata na
fnisanan ale. Na nun blé di kenen glal
magot i kdee sahal lumbuk i dad to, na i
kdee sahal bung to, na i kdee sahal talù, na
i kdee sahal banwe. 8 Na i dad to di tah tanà
mangamfù ale di bong kanlikò, i kdee là
gsulat dagitla di libru gugsulat dagit i dad
to nun nawa landè sen, i tagnè gsulat déén
di là fa mgimò i banwe. Na i Tingà Bilibili
tafnati, kenen mfun libru ani.

9 Taman ku nun klingeyu too gamu
flinge. 10 Ku én knayè Dwata di satu to
bnilanggù kenen, na bnilanggù sa. Na ku
én knayè Dwata di satu to bnanò kenen
sundang, na bnanò sa. Na taman gito dad
to nfun Dwata, too mabtas di gito ku too ito
tmayud di kaflayam kel di gito na too ito
smalig di kenen.

Msut i galwe bong kanlikò na lamwà mdà di lam i tanà

11 Kafnge én, teengu satu fa bong lmanaf
i too kanlikò msut, na lamwà kenen mdà di
lam i tanà. Na nun lwe sungketan, gambet
sungket i tingà bilibili. Kabay i taluan
gambet talù i naga. 12 Na i galwe kanlikò
ani nun glalan gambet i glal i muna bong
kanlikò i mdek kenen. Na nlegesan i kdee
dad mnè di tah tanà, du fye mangamfù ale
di muna bong kanlikò, i tagseey satu ulun,
bay tamgulê. 13 Na i galwe bong kanlikò
too dee nimoan dad gamtikeng, balù kel
di kaftatekan lifoh mdà di langit kel di tah
tanà di mata i dad to. 14 Na gafgawan i dad
to di tah tanà fagu di nimoan dad tnikeng
gfaloh i bong muna kanlikò. Na dekan i
dad to di tah tanà mimò alung i kafbaweh
i muna bong kanlikò gseey i sundang bay
tamgulê. 15 Na lêman faloh Dwata i galwe
kanlikò ani mlé nawa di alung i muna bong
kanlikò, du fye gtalù, na gaganan mati i
kdee dad to i là mangamfù di kenen.

16 Na i galwe kanlikò ani nlegesan kdee
dad to, dad to mdatah, dad to mdanà, dad
to bong knun, dad to landè, dad to fasak,
na dad to ise fasak, du fye fafkahan i ilè
di kmalla gsen di kwanan ku demen di
angasla, 17 du fye landè to gambayad na
gamfabli silang ku nun ilean. Na i ilè
fkah di dad to, dunan i dagit i muna bong
kanlikò, ku demen numiru i dagitan.

18 Silang glabat i satu to i gumtatek i dagit
i bong kanlikò na i numiru i dagitan ku
nun kfulungan mdà di Dwata. Na ku nun
kfulungan, fye ku nubadan i numiru i bong
kanlikò, du tagbuni i dagitan di numirun,
na i numirun dunan nam latu nam falò
nam.

14

I klingag dad to galwà

1 Kafnge én, teengu i bulul Sion, na tadag
ditù i Tingà Bilibili na nun magin di kenen
mlatu fat falò fat libu dad to. Na kat satu
dale nun gsulat di angasla dagit Tingà Bili-
bili na i dagit Maan Dwata. 2 Na lingegu
i talù mdà di langit, i unin gambet i bong
fikong na i uni bong kilet. Na i talù lingegu
gambet i dee dad to kambit i dad arfala.
3 Na i mlatu fat falò fat libu to tadag smalu
di gusudeng i gumdatah, na di fat gambet
lmanaf, na di lwe falò fat ulu, mlingag ale
i falami lingag. Na alò dad mlatu fat falò
fat libu to ani, i gmagan gambet i lingagla,
du ale i tansò Tingà Bilibili mdà di dad
salàla di tah tanà. 4 Na i kdee dad to ani
mlaneb, na landè fakay mlé dale salà di
muna i Amula Dwata. Na samnagin ale i
Tingà Bilibili balù tanè gusalun. Tansoan
ale mdà di dademe dad to, du salngad ale i
muna kantu gablà blé di Dwata na di Tingà
Bilibili. 5 Na dad to ani, là lmenla tmulen
kéng, du landè gukulangla.

I tlu kasaligan Dwata

6 Kafnge én, teengu satu kasaligan Dwata
mayeng, na too mdatah kayengan. Na tule-
nan i Fye Tulen landè gusenan di dad to di
tah tanà, di kdee sahal banwe, na di kdee

sahal lumbuk i dad to, na di kdee sahal talù, na di kdee sahal bung to. 7 Na falbongan i taluan, manan, “Tooyu nafè Dwata na dnayenyu i kdatahan, du takel i bangan mukum i kdee dad to. Tooyu fnangamfù kenen i mimò kdee, langit, tanà, mahin, na i dad yéél.”

8 Na nun galwe kasaligan mayeng gamtadol, na manan, “Tamalmo, tamalmo i bong banwe dnagit Babilon. Di muna fa, mdatah banwe, bay flangalla binula i dad to di kdee dad banwe, dunan i toola kimen i sasè knayè i lawehla, na mdà di dale, i dad to mdà di kdee banwe lalòla i dale nimò.”

9 Na nun gatlu kasaligan gamtadol di lwe ani gine. Toon falbong i taluan, manan, “Ku simto mangamfù di bong kanlikò na i alung kafbawehan, na dmawat i ilean di angasan ku demen di kmalan, 10 gamdawat kenen i flayam du mdà di too kaflabè Dwata. Na i dad to salngad i to én too fanlayam Dwata fagu di lifoh na sandawà dminè, di muna i dad kasaliganan na i Tingà Bilibili. 11 Na landè gusen i buk mdà di lifoh i gumaflayamla, na landè gugaftud i dad to mangamfù di bong kanlikò na i kafbawehan, na i dmawat ilè i dagitan, du maflayam ale mduh na butang kel di landè sen.” 12 Taman gito dad to nfun Dwata, i dad to mimen i flaloan na smalig di ku Dyisas, too mabtas ku tmayud ito di kdee kaflayam kel di gito.

13 Kafnge én, lingegu i talù mdà di langit, manan, “Sulatam ani. Tambù di duh ani, too nun kafye i dad to mati mdà di ksasatula di Amula Dyisas.” Na talù i Tulus Dwata, manan, “Too glut ani. Too nun kafye, du gaftud ale di dad nimòla, na gamdawat ale kadang i untung mdà di dad fye nimòla.”

I kaktu di tah tanà

14 Na di keyegu teengu satu bukay labun na nun sudeng di tah labun na i bawehan i tingà to na nun kyangenan blawen na kitinan i gamban sangget. 15 Na nun fa satu kasaligan Dwata lamwà mdà di gumangamfù di Dwata, na toon falbong taluan tamlo di to sudeng di labun, manan, “Nebem i sanggetam na tambù ge kamtu i fulem du taga nan, du ani i bang kaktu di tah tanà.” 16 Taman i to sudeng di tah labun walan i sanggetan di tah tanà, na tamaktu i kdee taga di tanà.

17 Na nun dademe kasaligan Dwata lamwà mdà di gumangamfù di Dwata di langit, na nagotan i gamban sangget. 18 Na nun fa satu kasaligan lamwà mdà di gudamsù di Dwata di lam i gumangamfù di Dwata, dunan i kasaligan munung i lifoh na toon falbong i taluan tamlo di kasaligan magot i gamban sangget, manan, “Nebem i sanggetam, na kantum dad bunge grép di tah tanà du taga nan.” 19 Taman wal i kasaligan i sanggetan di tah tanà na tamaktu i dad bunge grép, na batan di gumlà Dwata, dunan i kaflabè Dwata na i flayaman i dad to sasè. 20 Na i bunge grép ani fanlàla ditù di lwà i banwe, na lamwà mdà di gumlà dun too bong litè, na kngalam i gudmunukan sdife, na mdadong tlu latu kilumitru kawag i gumalohan.

15

I fitu kasaligan i mebe i fitu flayam

1 Kafnge én, teengu i satu too bong gamtikeng ditù di langit. Nun fitu kasaligan Dwata mebe i fitu bung flayam. Na di kafnge kadang i fitu dad flayam ani, ani gusen i kaflabè Dwata.

2 Na teengu i gambet mahin, bay sfihu i kbawehan, na masbool i lifoh. Na teengu i dad to gamfisan i bong kanlikò na i alung i kafbawehan, du làla dnawat i numiru i dagitan. Na kdeela tadag di kilil i mahin kafbaweh sfihu, na kat satu dale magot i gambet fuglung dnagit arfa tablé Dwata dale. 3 Na kdeela mlingag i lingag Mosis i lifan Dwata, na i lingag Tingà Bilibili. Na ani manla,

“Amumi Dwata Too Mtulus,
too mdatah na too gamtikeng i kdee dad nimoam.
Ge i too glut Harì di kdee dad to di kdee dad banwe,
na too matlu na too glut i kdee dad nimoam.
4 E Amumi, kdee dad to mafè ge,
na dmayen na fdatah ge,
du ge alò i too mtiu du landè salaam.

Kdee dad to di kdee banwe salu ale kadang
di ge,
na mangamfù ale di munam,
du tateenla i kdee dad nimoam too matlu."
5 Kafnge én, lêman nun fite di deg, na
teengu lanwa i gumangamfù di Dwata
déén di langit, na teengu i Too Mdatah
Sibay i gumnè Dwata. 6 Na lamwà di gu-
mangamfù di Dwata fitu kasaligan mebe i
fitu bung flayam, na kamlaweh ale bukay
too mlaneb na too mneng, na nun blawen
glabéd di dad kfela.
7 Na satu di fat gambet lmanaf sankatan
banlé tukung blawen i fitu kasaligan. I dad
tukung én too fnò i kaflabè Dwata, i Dwata
mto landè gusenan. 8 Na i gumangamfù
Dwata too fnò buk, du mdà di bong kdata-
han na ktulusan. Na landè fakay fusuk
di gumangamfù én, silang ku tafnge i fitu
bung flayam nebe i fitu kasaliganan.

16

I kakok dad kasaligan i fitu tukung

1 Kafnge én, lêmangu linge bong talù mdà
di gumangamfù di Dwata, na ani manan di
dad fitu kasaligan, "Mdà gamu na kokyu di
tanà i lam i dad fitu tukung gugkah i bong
kaflabè Dwata."
2 Taman mdà i tnanin kasaligan na
kokan i kenen tukung di tah tanà. Di
kagkokan kenen tukung, kel di dad to i
dmawat ilè i bong kanlikò na mangamfù di
kafbawehan malbang bkukang too sasè na
too tanduk.
3 Kafnge én, mdà i galwe kasaligan na
kokan i kenen tukung di tah mahin. Na di
kagkokan kenen tukung, i mahin mbaling
litè gambet litè i to mati, na kdee lmanaf di
lam i mahin mti mati.
4 Kafnge én, mdà i gatlu kasaligan na
kokan i kenen tukung ditù di dad yéél na
dad sfuten. Na di kagkokan kenen tukung
mbaling litè i dad yéél. 5 Na lingegu i gman
kasaligan Dwata i magot dad yéél, manan,
"E Dwata, too ge mtiu, du landè salaam,
na tagnè ge mdà di kagatbuan kel ani,
na too matlu i kukumam
fagu di kfebem dad flayam ani.
6 Du tafalohla litè i dad to nfunam, na
tafnatila dad tugadam,
taman tafninumam ale i litè,
du ani untungla di dad sasè nimòla."
7 Kafnge én, nun lingegu tmimel mdà di
gudamsù, manan,
"Hae, Amumi Dwata Too Mtulus,
too glut na matlu i dad kukumam."
8 Kafnge én, mdà i gfat kasaligan na
kokan i kenen tukung ditù di duh. Na di
kagkokan kenen tukung i init i duh mbal-
ing init i lifoh, na gaganan smakuf i dad
to di too sasè kinit. 9 Na nun dad to sakuf
mdà di sasè kinitan, taman too sasè manla
du falmola i kdatah Dwata i magot i dad
flayam. Kabay là ale msal na kmagol i dad
salàla, na là ale dmayen i kdatahan.
10 Kafnge én, mdà i glime kasaligan na
kokan i kenen tukung di gusudeng i bong
kanlikò. Na di kagkokan kenen tukung
mbaling kmifu i kagot bong kanlikò, na
nakét i dad to déén i dilàla, du too sè katduk.
11 Na falmola i kdatah Dwata di langit fagu
di sasè gmanla, hae du mdà di too sasè
katduk i lyalola, na i too dee bkukangla.
Kabay knean là ale msal na kmagol i sasè
nimòla.
12 Kafnge én, mdà i gnam kasaligan na
kokan i kenen tukung ditù di bong yéél
dnagit Yufratis. Na di kagkokan kenen
tukung, i yéél én mbaling kafag, du fye nun
dalan i dad harì fan kel mdà di gusut i duh.
13 Kafnge én, teengu tlu busaw i kafbaweh
fak. Na i satu busaw lamwà mdà di bà i
bong naga fulè dnagit dragon, na i galwe
busaw lamwà mdà di bà i bong kanlikò, na
i gatlu busaw lamwà mdà di bà i tugad Sa-
tanas. 14 Na i dad tlu busaw ani mdà ale di
ku Satanas, na too dee gamtikeng nimòla.
Na salu ale di kdee dad harì di klamang
banwe du santifunla i dad sundalula, du
fatlagad di bong kasfati di Dwata i Too
Mtulus di mabtas duh tamgalékan.
15 Na man Krayst Dyisas, "Toom fanlinge
i mangu ge. Kakelgu gambet kakel i to
tmaku, du landè gmadè ku tan i duh dun.
Na nun kafye di to là kudang di klon fa-
tan, bay fadlug lamsak i klawehan, du fye
gatlagad na laan flaweh na laan myà di
kakelgu." Ani gman Dyisas.
16 Na i dad busaw gine santifunla i
dad harì na dad sundalula di satu banwe
dnagit Armagédon di talù i dad to Hibru.

17 Kafnge én, mdà i gfitu kasaligan na
kokan i kenen tukung di bleng i langit
na tanà. Na kagkokan i kenen tukung
nun satu bong talù mdà di gumangamfù
di Dwata fdu di gusudeng i gumdatah,
manan, “Tafnge sa nan.” 18 Na too smilà,
na nun dad bong uni, na too kmilet, na
too mlinol. Landè gasngad i bong linol
ani tambù fa di kagatbù i dad to di tah
tanà. 19 Na i bong banwe Babilon malmo,
na masatngà di tlu. Na dademe malbang
banwe tamalmo. Na là glifet Dwata i bong
sasè nimò i dad to di bong banwe Babilon.
Taman fninuman ale i binun, dunan toon
ale fanlayam du mdà di kaflabean dale.
20 Na i kdee dad fungul na kdee dad bulul
mti lana di mata. 21 Na nun malbang lbatù
tno mtatek mdà di langit, na i kablat i kat
satu lbatù ani mdadong lime falò kilu, na
tatek di tah i dad to. Na too dee sasè gman i
dad to i falmo i kdatah Dwata, hae du mdà
di too sè flayam febe Dwata di dale.

17

I libun mkat lagi smakay i satu lmanaf too kanlikò

1 Kafnge én, salu di deg satu di fitu kasali-
gan Dwata magot i tukung, na manan di
deg, “Magin ge deg na fiteta ge i flayam blé
Dwata kadang di libun too dilè mkat lagi,
dunan i bong banwe mdadong di dee dad
yéél. 2 Na dad harì di tah tanà, magin ale
di magagyà nimò i libun mkat lagi. Na dee
dademe dad to di tah tanà gagin di kenen
di kimoan sasè knayè i lawehan na sadi
mbaling ale langal di ksasè nimò.”

3 Na lêman agu nebe i kasaligan fagu di
Tulus Dwata di banwe gulandè to. Na
teengu i libun sudeng di tah i bong lmanaf
too kanlikò bnatak fulè, i nun fitu ulun
na sfalò sungketan, na gsulat di kenen i
dee sasè dagit i falmo kdatah Dwata. 4 Na
lamsak i libun i too mabtas safut mlunu na
fulè, na dee dad kas blawen, mabtas batu,
na férlas. Na nun kitinan tabù blawen fnò
i kdee bung too sasè nimoan i galan kakat
lagi. 5 Na gsulat di angasan satu dagit na
gbuni i gumtatek i gman déén, manan,
“Ani bong banwe Babilon
i gumdà i kdee dad libun mkat lagi,
na kdee dademe bung i dad too magsik
nimò di tah tanà.”
6 Na teengu talangal i libun ani, langal di
litè i dad to nfun Dwata, i dad mati mdà di
kafaglutla di ku Dyisas.

Na di kitegu kenen toogu tikeng. 7 Na i
kasaligan Dwata talù di deg, manan, “Tan i
duenam too tikeng? Tulenta ge i gumtatek
i libun ani, na i bong kanlikò i snakayan
i nun fitu ulun na sfalò sungketan. 8 Na
i lmanaf too kanlikò teenam mnè di tah
tanà di muna, bay ani tamati, tabat ke-
nen di lam i mngalam sol landè gusenan.
Kabay nun duh kadang lamwà kenen mdà
di bong mngalam sol, du fye fadlug di gu-
maflayaman. Na én dad to là gsulat i dag-
itla di libru gugsulat dagit i dad to gamfun
nawa landè sen di là fa mgimò i klamang
banwe, too ale tikeng di kitela i kanlikò ani.
Tikeng ale, du di muna fa, mnè kenen di
tanà, na sadni tamati, bay lê samfulê.

9 “Silang glabat satu to i gumtatek ani, ku
nun kfulungan mdà di Dwata. Na i dad fitu
ulu i kanlikò ani, dunan fitu bulul gusu-
deng i libun na satu gumtatekan dunan
fitu harì. 10 Lime di dale tagfisan, na i satu
magot fa i banwe, bay nun satu là fa kel,
bay ku takel, là sa mlo i kagotan. 11 Na
gablà di bong kanlikò mnè di muna di tah
tanà, bay sadni tamati, kenen i gwalu harì.
Na kenen satu di dad fitu gine, na fadlug
kenen di gumaflayaman.

12 “Na lêman i sfalò sungket i kanlikò i
teenam dunan sfalò dad harì, bay là fa
tambù i kagotla. Nun duh kadang nun glal
gablé di dale magot i banwe gagin di bong
kanlikò, bay là mlo kagotla. 13 Na i sfalò
harì ani sasatu i nawala. Taman bléla di
bong kanlikò i dale eneg na glal. 14 Na
sanfatila kadang i Tingà Bilibili. Kabay
gfisanan ale, du Dyisas i Amu di kdee dad
amu, na kenen i Harì di kdee dad harì. Na
magin di kenen i dad to tamgalékan, dunan
i dad to too gsalig di klalòla kenen.”

15 Na lêman talù kasaligan Dwata di deg,
manan, “Na i dad yéél teenam én gusudeng
i libun mkat lagi, dunan i dee sahal dad to
mdà di kdee sahal banwe na mdà di kdee
sahal talù.

16 “I bong kanlikò ani na i sfalò sungke-
tan tateenam, dunan i dad sfalò harì, na

balingla knang nawa i libun mkat lagi. Na falmola kenen du nwèla di kenen i dad knunan gagin i klawehan, na knaanla ungadan, na i gtagak snakufla di lifoh. 17 Hae, gamgimò ale én, du Dwata fkah dun di nawala, du fye gdohò i knayean. Taman sasatu nawala mlé i glalla magot di bong kanlikò kel di kagdohò i dad tnalù Dwata. 18 Na i libun mkat lagi tateenam, dunan i bong banwe magot kdee dad harì di tah tanà."

18

Malmo banwe Babilon

1 Kafnge én, teengu satu kasaligan Dwata fdanà mdà di langit. Nun bong glalan na i knengan magtuyal i klamang banwe.
2 Toon falbong i taluan, manan,
"Tamalmo nan. I bong banwe Babilon tamalmo,
na ani tambaling gumnè
i dad sasè tulus,
i dad busaw,
na i kdee bung sasè na magagsik anuk di bnas.
3 Na takel kdee ani di dad to di kdee sahal banwe,
du magin ale di libun, dunan i banwe Babilon, mimò too sasè knayè i lawehla,
na i dad harì di tah tanà magin di kimoan i magagyà nimò,
na dad to gal fabli di tah tanà, mbaling ale dad to nun bong knun, du mdà di kbayadan i kdee kayean."
4 Kafnge én, lingegu satu talù mdà di langit, manan,
"E dad togu, lamwà gamu di banwe én,
du fye là gamu gagin di kagsalà i sasè libun ani,
du fye là gamu gakuf di kaflayaman kadang di fulé duh,
5 du i dad salaan tatoo maslasud na tagafat di langit,
na là sa glifet Dwata i too sasè nimoan.
6 Na bnalas di kenen i kaflayam i galan flayam gamu,
na ku tan i kalbong i flayaman i dademe, lwe dulê i kablat i kaflayam i flayam Dwata kenen.
Na ku tan i kaflabè i libun ani di gamu, lêman lwe dulê fa i kablat i kaflabè Dwata kenen.
7 Salngad di kafdatahan i kton na kimenan i sasè knayean,
én sa kablat i kaflayam na klidù nawa i blé di kenen.
Fdag kenen, manan, 'Agu i satu gumdatah, ise agu satu libun balu,
na landè klidù nawagu kel di landè sen.'
8 Taman du ani manan, baling mlal kel di kenen dad kaflayam,
i sasè tduk, i bong klidù nawa, na kbitil.
Na snakuf kenen kadang di lifoh na mti sakuf,
du Amuito Dwata i mukum na mlayam kenen, too mtulus.
9 "Na i dad harì di tah tanà, i gagin di kenen di kimoan i too sasè knayè i lawehan, too ale mngel na too ale mlanu di kitela i buk ksakuf kenen. 10 Na tadag ale fawag, du too ale likò, du ken gakuf ale di bong kaflayaman. Na kdeela mangman,
'Magakdo. Tay magakdo,
du di muna fa bong banwe Babilon too mdatah,
bay tatoo mlal kakel i kalmom.'
11 "Na dad to gal fabli mngel na mlanu, du mdà di kalmon, du talandè dad to mayad i dad fablila, 12 i blawenla na dad salafìla, na dad mabtas batula, na i dad férlas, na i dad dee bung safut mabtas, mlunu na fulè, na i kdee bung kayu too mangbun, dad kandeen nimòla mdà di malbang kifan dad lmanaf éléfanti, mabtas kayu, tabaga, tek, na dad batu dnagit marmol. 13 Na talandè mayad i dad bol uten, na i too fye bun gal falbuk, bulung dnagit mira, dademe fangbun i litak i kayu, dad binu, tabè, arina, trigu, dad baka, dad bilibili, dad kudà, na dad sbung kariton gal snakay i dad to, na dad to fasak na dademe dad to bnilanggù galla fabli. Kdee ani landè nan mayad dun.
14 "Na man i dad to gal fabli di libun guflingen i banwe Babilon, manla, 'I kdee dad knunam i toom nibal talandè nan gdè, mti malmo, na i dad gafye nawam talana di ge.'

15 “Na i dad gamwè bong knun mdà
di kafablila i dad mabtas déén, tadag ale
kadang too fawag, du too ale likò ku gakuf
ale di too sasè kaflayaman. Too bong klidù
i nawala na mngel na mlanu di gaslok i
banwe ani, 16 na manla,
‘Magakdo. Tay magakdo i bong banwe ani,
du tagnè gal kamlaweh i safut too
mabtas, mlunu na fulè,
na tagnè mkas blawen, na dad batu
too mabtas, na dad férlas.
17 Kabay di là mlo ani, i kdee dad knunan
tatoo mlal malmo.’
“Na i kdee to mebe i dad kafal, na
i dademe mimò di dad kafal, i kdee to
smakay, na i kdee to meye i klidùla di
tah i mahin, slame ale tadag too fawag.
18 Na di kitela i buk mdà di ksakuf i banwe
ani, kdeela mkit na manla, ‘Landè dademe
banwe gasngad i bong banwe Babilon.’
19 Na du too mlidù i nawala, bnubulla
kfung i tanà ulula, na mngel na mlanu ale,
na manla,
‘Magakdo. Tay, magakdo i bong banwe ani,
du mdà di knunan
mbaling nun bong knun
i kdee dad mfun i dad kafal.
Kabay di là mlo, tatoo mlal malmo i kdee
dad knunan.
20 Kabay gamu dad mnè di langit,
too gamu flehew di kalmo i bong
banwe ani,
na gamu dad nfun Dwata, gamu dad
to dek Dyisas Krayst, na gamu dad
tugad Dwata flehew gamu,
du tanukum Dwata i banwe ani na toon
fanlayam, du balasan i dad sasè
mgimò di gamu di muna fa.’ ”
21 Kafnge én, teengu satu mtulus kasali-
gan Dwata na nketan i batu salngad
kalbong i bong batu di gilingan, na i
kagketan flesan bat ditù di lam i mahin,
na manan,
“Gambet ani i kagakto kalmo
i bong banwe Babilon,
na talà lêman teen i syudad ani.
22 Na talà lêman linge di banwe ani i kakbit
dad arfa,
na dad to mlingag, na dad to samlali, na
dad to mféw.
Na balù tan kfulung i dad to,
talandè to mimò déén.
Na talà linge déén
uni i gilingan.
23 Na talà lêman teen di banwe ani kneng i
salò.
Na talà lêman linge klehew
i dad lagi na dad libun falami sdeme.
Di muna fa i dad to gal fabli too ale mgafè
di tah tanà.
Fagu di kafgawam i dad to di banwe
ani, tamafgaw dad to mdà di kdee
banwe.
24 Tatoo falmo Dwata i banwe Babilon,
du déén gumite i kfaloh i litè i dad
tugad Dwata,
na dademe dad to nfun Dwata,
na balù i litè i kdee dademe dad to
bnanò di tah tanà.”

19

Bong klehew di langit

1 Na kafnge én, lêmangu linge i talù gam-
bet talù i bong dee dad to stifun déén di
langit, mkit ale, manla,
“Dnayenito Dwata.
Dnayenito kenen i falwà gito, too mdatah
kenen, na too mtulus di kdee.
2 I kukuman too glut na too matlu.
Tafanlayaman i libun mkat lagi,
du falmon i dad to di tah tanà fagu di too
sasè knayè i lawehan.
Na tagbalas Dwata litè i dad saligan
tafnati i libun ani.”
3 Na mkit ale lêman, manla,
“Dnayenito Dwata.
I buk mdà di ksakuf i banwe én tatì
mbuk kel di landè sen.”
4 Kafnge én, i lwe falò fat ulu di dad to
faglut, na i fat gambet lmanaf i too mto,
lkuad di muna Dwata, i sudeng di gusu-
deng i gumdatah, du mangamfù ale di ke-
nen, na manla,
“Too glut sa. Dnayenito Dwata.”
5 Na mdà di gusudeng i gumdatah nun
talù, manan,
“Dnayenito Dwataito,
i kdeeyu dad lifanan,
gamu dad to mafè kenen,
dad to mdanà na dad to mdatah.”
6 Na kafnge én, lêmangu linge i talù gam-
bet talù i bong dee dad to, i unin gambet
luk i bong fikong, na uni i bong kilet. Na
lingegu i kitla, manla,
“Dnayenito Dwata.

Du Amuito Dwata Too Mtulus i magot
i kdee.
7 Na kdeeito flehew,
dnayenito na fdatahito kenen.
Du takel nan i bang kasdeme i Tingà Bili-
bili,
na tafatlagad i libun nwean.
8 Na gablé di libun i klaweh too bukay,
i too mneng na too mlaneb na lsakan."
Na i gumtatek i mabtas klaweh ani, dunan i kdee dad matlu nimò mgimò i dad to tanfun Dwata.
9 Na man i kasaligan Dwata di deg, "Sulatam ani. 'Too nun kafye di dad to nlak di kasdeme i Tingà Bilibili.' " Na lêman manan di deg, "I mangu ani, too glut tnalù Dwata."
10 Kafnge én, lkuad agu di muna i kasaligan du fan agu mangamfù di kenen. Kabay balingan man di deg, "Nang ge mangamfù di deg, du alò agu salig Dwata gambet ge na dad flanekam tmulen i kaglut gablà di ku Dyisas. Alò Dwata gumangamfuam."
I kaglut tagtulen gablà di ku Dyisas én sa i tafgadè di dad tugad Dwata.

I smakay di bukay kudà

11 Na kafnge én, teengu i langit malwa, na déén di munagu nun bukay kudà na i dagit i to smakay i kudà ani, dunan Gsalig na Glut, na too matlu i kukuman na keben i kasfati. 12 I matan gambet i lifoh dminè, na di tah ulun nun dee kyangenan. Na nun dagit i gsulat di kenen, na kenen alò i gmadè dun. 13 Na i klawehan taalam di litè, na i dagitan Tnalù Dwata. 14 Na too dee sundalu di langit mlalò kenen, na lamsak ale i klaweh bukay na mlaneb, na smakay ale i dad kudà bukay. 15 Na lamwà mdà di baan i too gamban sundang, du ani fisanan i dad to di sahal banwe. Na i kagotan dale landè gamfisan kenen. Nlék ale Dwata Too Mtulus gambet i kaflà bunge grép, du toon ale fanlayam, mdà di kaflabean dale.
16 Na nun dagit gsulat di klawehan na di fuadan, manan,
"Harì di kdee harì na Amu di kdee
amu."
17 Na teengu satu kasaligan Dwata tadag ditù di duh, na falbongan i taluan, du tlon i kdee anuk mayeng ditù di tah, manan, "Salu gamu dini na stifun gamu, du nun bong fkaan Dwata gamu. 18 I fkaanan gamu i ungad i dad harì, na i dad ulu di dad sundalu, na i dad sundalu, na i dad kudà na i dad smakay i kudà, na ungad i kdee dad to, balù dad to fasak ku demen ise fasak, na balù dad to mdanà ku demen mdatah to."
19 Kafnge én, lêgu teen i bong kanlikò na teengu dad harì di tah tanà, na dad sundalula. Stifun ale du sanfatila i to smakay i kudà bukay na i dad sundalun. 20 Kabay baling gakfè i bong kanlikò na i tugad Satanas, dunan i gal mimò dad tnikeng gfaloh i bong kanlikò. Na fagu di dad gamtikeng ani tafangawan i dad to tagamdawat ilè i bong kanlikò na i gal mangamfù di kafbawehan. Na i bong kanlikò na i tugad Satanas sdulê ale bat mto ditù di lanaw lifoh dminè sandawà. 21 Na i dad sundalula mati ale fagu di sundang lamwà di bà i to smakay i kudà bukay. Na i kdee dad anuk di bnas, too ale fabsol kmaan dad ungad i dad to mati.

20

Mbakus Satanas mlibu fali

1 Kafnge én, lêmangu teen satu kasaligan Dwata fdanà mdà di langit. Nagotan i kunsì i too mngalam sol landè gusenan na kitinan i bong sangkalì. 2 Na flesan kanfè i bong naga, dunan i busaw dnagit Satanas, i ulad di muna. Bnakusan kenen sangkalì. Na mlibu fali klon laan galwà. 3 Na batan Satanas ditù di lam i mngalam sol landè gusenan. Na tnakaban na knunsian na fkahan ilè déén, du fye landè fakay lamwa dun, na du fye là nan mgaw Satanas i dad to di dad sahal banwe kel di sikof i mlibu fali. Di kafnge mlibu fali, falwà kenen là mlo.
4 Na lêmangu teen déén di langit i dad gusudeng i dad gumdatah, na i dad sudeng déén, i dad to tamablé glal mukum i dad to. Na teengu dad layef i dad to fnati mdà di kaglut tagtulenla gablà di ku Dyisas na ktulenla Tnalù Dwata. Là ale mangamfù di bong kanlikò ku demen di kafbawehan, na là ale lmen dmawat i ilean di angasla ku demen di kmalla. Na lêman ale nték Dwata mdà di fatila na gagin ale ku Dyisas Krayst di kagotan klo mlibu fali. 5 Ani sa i tnanin kték Dwata i dad to, bay i dademe dad to

tamati, là ale fa mték silang kakubu mlibu fali. 6 Too nun klehew na kafye i dad to gakuf di tnanin kték i dad to. Lehew ale du landè gagan i galwe fati di dale, dunan i kaflayam landè gusenan. Kabay mgimò ale dad bà di Dwata na di ku Krayst Dyisas na gagin ale di kagotan di lam i mlibu fali.

I kfisan Satanas

7 Di kakubu i mlibu fali, ftaku Satanas mdà di sol gumakusla kenen.

8 Kafnge én, mdà kenen na lanngaban i kdee dad sahal banwe di klamang banwe, du fangawan dad to. Na i dad sahal banwe ani, dnagit ku Gog na Magog. Santifunan dad to du fye sanfatila Dwata. Na là gse i kdeela du gambet falak di kilil i mahin. 9 Na magu ale di klamang banwe na sanlibutla i gumnè i dad to Dwata di syudad i mabtas di Dwata, dunan Dyérusalém. Kabay nun lifoh mdà di langit fdanà di dad to sasè, na mti ale sakuf.

10 Na Satanas i busaw gal mgaw i dad to, bat kenen ditù di lanaw lifoh sanbool sandawà dminè, i tagumbat i bong kanlikò na i tugad Satanas. Na déén i gumaflayamla mduh na butang kel di landè sen.

I sangal kukum Dwata

11 Kafnge én, teengu i too bong gusudeng bukay na i gumdatah sudeng déén. Na i tanà na langit lana di muna Dwata na talà nan teen dun. 12 Na teengu i kdee to tamati, dad mdatah na dad mdanà to, na tadag ale di muna i gumdatah, na nukaan i dad libru. Na i satu libru nukaan, dunan i gugsulat dagit i kdee dad to gamdawat nawa landè sen. Na i kdee dad to tadag déén nukuman mdà di kdee dad nimòla gsulat di dad libru. 13 Na balù i dad tamati di mahin, na i kdee layef mdà di gumnè i dad mati dnagit Hadis, i kdeela nukum Dwata mdà di dad mgimòla klola mto di tah tanà.

14 Kafnge én, i fati na Hadis gbat ditù di lanaw lifoh. Na i lanaw lifoh ani dunan i galwe fati.

15 Na ku simto dagit i là gsulat di libru gugsulat i dagit dad to gamdawat nawa landè sen, tatì ale bat ditù di lanaw lifoh.

21

I falami langit na falami tanà

1 Kafnge én, di keyegu teengu i falami langit na i falami tanà, du i muna langit na muna tanà talana di mata, na talandè mahin. 2 Na teengu i syudad nfun Dwata, i falami Dyérusalém, fdanà mdà di Dwata di langit. I kafye baweh i teengu gambet i satu libun sandeme takamlaweh i too fye baweh klaweh du tagatlagad smitong i yaanan. 3 Na nun lingegu i bong talù mdà di gusudeng i gumdatah, manan, “Neyeyu, mdà ani mnè Dwata di safèd i dad ton. Na mnè kenen di dale na mgimoan ale dad ton, na kenen i mgimò Dwatala. 4 Na nifun i kdee lwak di matala, na landè mati, landè mlidù, landè mngel, na landè katduk, du i dad muna takubu, na kdee matlas.”

5 Kafnge én, i sudeng di gusudeng i gumdatah, manan, “Neyeyu ani, fnalamigu i kdee.” Na manan di deg, “Sulatam i kdee ani, du kdee tnalùgu too glut na too gsalig.” 6 Na ani fa manan, “I kdee tagdohò nan. Agu gutambù i kdee na agu alò fakay mnge i kdee, agu tagnè mdà di kagatbuan kel ani, na kel di atuan landè gusengu. Na banlégu yéél dad to malinum, dunan i yéél mlé nawa landè sen na làgu fbayad dale. 7 Na i dad to gamfisan i kdee sasè mkel di dale di klalòla deg, ale gamdawat i kdee kafye blégu dale. Na mbaling agu Dwatala, na ale mgimògu dad togu. 8 Kabay i dad to likò mlalò deg na dad to kmagol i kafaglutla di deg, dad to mimò kdee bung sasè nimò, dad to manò, dad to mimen i sasè knayè i lawehla, dad to gal stulen di dad sasè tulus na mimò dad gamtikeng fagu di dale, i dad to mangamfù di dad ise glut dwata, i kdee dad to tmulen kéng, na kdee ani, maflayam ale di lanaw lifoh nbol sandawà dminè. Na ani i galwe fati.”

Falami Dyérusalém

9 Kafnge én, salu di deg satu di dad fitu kasaligan Dwata tamagot i dad fitu tukung fnò i fitu sangal flayam. Na talù di deg, manan, “Salu ge dini na fiteta ge i libun sandeme, i fan nwè i Tingà Bilibili.” 10 Na neben agu fagu di gnagan i Tulus Dwata ditù di tah i too mdatah bulul. Na fiten deg i syudad nfun Dwata,

dunan i falami Dyérusalém fdanà mdà di langit mdà di Dwata. 11 Na too samlinang du mdà di bong kneng i kdatah Dwata. Samlinang gambet kneng i satu too mabtas batu dnagit dyasfér, na too mtiu knengan. 12 Na nun bong labatan too mdatah, na nun sfalò lwe gufusukan, na sfalò lwe kasaligan Dwata munung di dad gufusukan. Na kat gufusuk nun gsulat déén i dagit i dad sfalò lwe bel Israél.

13 Na di labat nun fat kililan, na kat i fat kililan nun tlu gufusuk. Gsen di gugsut i duh nun tlu gufusuk, na tlu gsen di gufdu i nus sabnal, na tlu gsen di gufdu i nus timul, na tlu gsen di gusdaf i duh. 14 Nun sfalò lwe malbang batu gugafdak i bong labat ani. Na tagsulat di dad batu ani dagit i sfalò lwe dad to dek i Tingà Bilibili.

15 Na i kasaligan Dwata i talù di deg nun neben btas blawen, du bantasan i syudad ani, na i dad gufusukan, na i bong labatan. 16 Na i syudad ani salngad i ktahaan na i kabalan. Na bantasan i syudad na i ktahaan lwe libu fat latu kilumitru, na i kabalan na i kdatahan salngad. 17 Na bantasan i bong labatan na i kdatahan nam falò mitru. Na btas i nagot i kasaligan salngad di gito btas.

18 Na i labat mgimò mdà di satu mabtas batu mlunu dnagit dyasfér. Na i syudad mgimò mdà di glut blawen na too mtiu gambet i sfihu. 19 Na di tah i dad batu gugtadag i labat nun dad sahal batu too mabtas. I tnanin batu fnalasla dunan dyasfér na mlunu batakan, i galwe batu dnagit safira na mlunu i batakan, i gatlu batu dnagit agata na dee sahal batakan, i gfat batu dnagit ésméralda, na batakan satu klunu, 20 i glime batu dnagit sardonik na batakan fulè, i gnam batu dnagit karnalina na batakan fulè, i gfitu batu dnagit krisolito na batakan mlalél, i gwalu batu dnagit birilo na batakan mlunu na mlalél, i gasyem batu dnagit tofasyo na batakan mlalél, i gasfalò batu dnagit krisofraso na batakan bukay, na i gasfalò satu batu dnagit hasinto na batakan fulè, na i gasfalò lwe batu dnagit amatista na batakan mlunu na fulè. 21 Na i dad sfalò lwe gufusuk di syudad ani slame férlas. Na kat satu gufusuk nun satu malbang férlas. Na dalan i syudad Dwata ani slame blawen na too minal gambet i sfihu.

22 Na landè teengu i gumangamfù di Dwata di syudad én, du landè gukmamu dun, du déén Amuito Dwata Too Mtulus na Tingà Bilibili, na ale gumangamfù i kdee. 23 Na landè gukmamu i kneng i duh na i bulen di syudad én, du i tmuyal di syudad i bong kneng Dwata na i Tingà Bilibili kenen i salò. 24 Na i dad to mdà di sahal banwe magtuyal ale i knengan, na i dad harì di tah tanà, nebela i knunla salu ditù. 25 Na i dad gufusuk di syudad là tnakab di mduh na landè sa butang. 26 Na i dad mabtas kandeen na knun di dad banwe di tah tanà nebe di syudad. 27 Kabay landè sasè fakay gfusuk déén ku demen i dad to mimò i dad magagyà nimò demen tmulen kéng, là ale gfusuk. Alò fakay gfusuk i dad to tagsulat dagitla di libru i Tingà Bilibili i gusmulat dagit i kdee dad to gamfun nawa landè sen.

22

I yéél gamlé falami nawa

1 Kafnge én, lêman nun fite kasaligan Dwata di deg, i satu yéél gamlé nawa landè sen di dad to. Too mtiu, na maloh mdà di gusudeng Dwata na i Tingà Bilibili. 2 Na i dalan gumaloh yéél ani di gutngà i dalan i syudad. Na di sbalà kilil i yéél nun kayu gamlé falami nawa, na munge klit bulen, sfalò lwe dulê di sfali, na i doonan i bulung du fye mgulê i dad to di sahal banwe.

3 Na i kdee knang Dwata landè déén. Kabay déén i gusudeng Dwata na i Tingà Bilibili di syudad ani. Na i dad salig Dwata mangamfù ale di kenen. 4 Na di bang én, teenla i baweh Dwata na i dagitan gsulat di angas i kat satu dale. 5 Na di bang én, talandè kifu. Na landè gukmamu i salò ku demen kneng i duh, du Amuito Dwata mgimò salòla. Na i kagotla magin di Dwata kel di landè sen.

Tamdadong i kasfulê Dyisas Krayst

6 Kafnge én, talù i kasaligan Dwata di deg, manan, “Too gsalig na glut i kdee dad tnalù ani. Na Amuito Dwata, i mlé i Tulusan di dad to tugadan di muna fa, dekan i kasaliganan ditù di dad saligan, du fye fiten i dad fan kel.”

7 Na man Dyisas, “Fanlingeyu agu. Tamdadong i kasfulêgu. Na nun kafye di dad to mimen i gman kdee tnalù tagfite di libru ani.”
8 Na agu Dyan, tamlinge na tamite i kdee ani. Na di kaklingegu na di kitegu i kdee ani, lkuad agu di muna i kasaligan Dwata, du fan agu mangamfù di kenen du fiten deg i kdee én. 9 Kabay manan di deg, “Nang, nang ge mangamfù di deg, du alò agu satu salig Dwata salngad ge, na dad flanekam gambet i dad tugad Dwata, na kdee dad to mimen i gman di libru ani. Dwata alò gumangamfuam.”
10 Na manan di deg, “Nangam buni i dad tagsulat di libru ani, du tamdadong i kagdohò i kdee ani. 11 Na ku tafan gdohò i kdee tagsulat di libru ani, i dad to tagnè mimò sasè, bayaam di kimòla sasè, na i dad to mimò i magagyà nimò, bayaam di kagagyà nimòla, na lêman i dad to tagnè mimò fye, bayaam di kimòla fye, na i dad to matlu nimò, bayaam di kimòla matlu.” 12 Na man Dyisas, “Fanlingeyu agu. Tamdadong i kasfulêgu. Na nebegu i untung blégu di gamu, na blégu ani di kat satu to gasngad di dad mgimoan. 13 Agu sa gutambù i kdee, na agu fakay mnge i kdee. Hae, agu tagnè mdà di kagatbuan na kel di landè sen.
14 “Na nun kafye di dad to mfuk i klawehla, dunan dad to mlaneb mdà di dad salàla, du nun alella di bunge kayu gamlé falami nawa na fakay ale fusuk di gufusuk di syudad Dwata. 15 Kabay di lwà i dad to mimò magagyà nimò, i dad to stulen di dad sasè tulus na mimò dad gamtikeng fagu di dale, i dad to mimen i sasè knayè i lawehla, i dad to manò, i dad to gal mangamfù di ku Satanas i busaw, na i dad to too mayè tmulen kéng. Kdee dad to ani là ale fakay gfusuk di syudad Dwata.”
16 Na fadlug talù Dyisas, manan, “Agu sa Dyisas na tadekgu satu kasaligangu di gamu dad faglut di deg, du tmulen kenen i kdee ani fan gdohò. Agu sa i bel Harì Dabid. Na agu sa i blatik gal mneng smitong i lwa.”
17 Na i Tulus Dwata na yaan i Tingà Bilibili, dunan dad to faglut di kenen, manla, “Salu gamu dini, gamu là faglut, na faglut gamu.” Na i kdee mlinge i mangu ani, fye ku manla, “Salu gamu dini, na faglut gamu.” Ku simto malinum, fye ku salu kenen dini, na balù simto mayè, fakay minum di yéél gamlé falami nawa, na landè bayadan dun.

I sangal talù Dyisas na Dyan

18 Agu Dyan falagu faglabat di kdee mlinge i dad tnalù tagfite na gsulat di libru ani. Na ku simto tamnù di lam i libru ani, tnù Dwata di kenen i dad kaflayam tagsulat dini di libru ani. 19 Na ku simto mwà i dad tnalù tagsulat di lam i libru ani, nwè Dwata alelan di bunge kayu gamlé falami nawa na alelan di syudad nfun Dwata tagsulat dini di libru ani. 20 Na Dyisas i tmulen i kaglut kdee sulatgu ani, manan, “Too glut, tamdadong i kasfulêgu.”
Na agu Dyan, mangu, “Too glut ani. Amugu Dyisas, faflal ge samfulê.”
21 Na kayègu Amuito Dyisas mlé kafye di kdeeyu dad to nfun Dwata. Amén.